Stadsfullmäktiges
i
Västerås

Protokoll
och
Handlingar
för år
1942

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Amorteringslån, upptagande av ett nytt sådant	85	484
Apalby, förslag till stadsplan för	97	528
Apoteken, ändrad tid för öppethållande av	86, 94	
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsnings- och biblioteksverksamhet för år 1943	140	647, 764, 806
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet, anslag till ..	141	647, 806
Arbetsförmedlingen, anslag till	145	700, 815
Arbetslöshetskommittén, avlöning av expeditionsföreståndare ..	22	74
Arbets- och löneavtal med till Sv. Kom.-arbetareförbundet anslutna befattningshavare	4, 57	11
Arkivrum i Mariaberget, tilläggsanslag för	39, 144	230, 812
Arosgården, anslag till..............................	141	647, 806
Arosvallen, avskrivning av vattenavgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	53	361
Avloppsledning, tilläggsanslag för anläggande av vid reningsverket	36	213
Avloppsledning å Kungsängen, anläggning av	81	463
Badelunda kommun, fråga om inkorporering av......	70, 76	439
Badhusen, budget för år 1943	143	673, 776, 810
Badhusen, förbättringsarbeten i varmbadhusets billighetsbastu ..	48, 143	335, 810
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1941	63	391
Badplats, anläggande av vid Johannisberg	24, 144	77
Badplatser, uppförande av serveringskiosk och hjälpförbandsplats vid Johannisberg	51	354
Barnavården, budget för år 1943	139	633, 757, 804
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1941	62	381
Barnhemmet för flickor, anslag till	145	700, 815

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Barnhemmet, löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan	83	471
Barnhemmet Sparvboet, anslag till	145	700, 787, 815
Barnkrubban, anslag till	145	700, 815
Barnrika familjer, borgen å byggnadskreditiv för uppförande av å stadsäg. 1665 BR	127	606
Barnrika familjer, överlåtelse av tomt å Sandgärdet norr om Valsverksgatan (stadsäg. 1665 BR) till byggnad för	84, 146	480
Barnstugestyrelsens årsberättelse för 1941	22	66
Barnstugorna, anslag för ritningar och kostnadsberäkningar till byggnad för	63	397
Barnstugorna, budget för år 1943	146	701, 789, 816
Barnstugorna, ny barnträdgård inom Gideonsbergs område	79	451
Barnstugorna, tilläggsanslag för arvode åt läkare vid	37	216
Begagnade föremål, ansökan från Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd att idka handel med	133	
Begagnade föremål, tillstånd för K. E. A. Björklund, J. G. Jansson, K. F. Pettersson, K. A. S. Björklund, L. V. Karlsson och Sagströms Bilaktiebolag att idka handel med	105	
Begagnade föremål, tillstånd för Tore Albert Roos och Västerås Ullspinneriaffär att idka handel med	86	
Bekvämlighetsinrättning i Sundinska huset, inrättande av	37	215
Björnön, broförbindelse med	8, 40, 144	30, 233, 812
Björnön, uppförande av tjänst som tillsyningsman å ordinarie stat	25	94
Bokslut, stadens för 1941	47, 75	235
Borgen, tecknande av för intressekontorsverksamhet för stadens arbetare	96	516
Borgen, tecknande av å byggnadskreditiv för H. S. B.	14	36
Borgen, tecknade av å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H. S. B. och Stiftelsen Solgårdar	127	606
Borgen, tecknande av å byggnadskreditiv för Riksbyggen	32	125
Bostadsbrist, motion om åtgärder för avhjälpande av	107	
Bostadsbyggnadsverksamhet, kommunalt stöd till enligt Kungl. kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån	97, 146	522, 816
Bostadsbyggnadsverksamhet, motion om åtgärder för avhjälpande av bostadsbrist	107	
Bostadsbyggnadsverksamhet, stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom Riksbyggens försorg	32	125

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Bostadsbyggnadsverksamhet, stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom H. S. B:s försorg m. m. ..	14	36
Bostadsbyggnadsverksamhet, tecknande av borgen å byggnadskreditiv (H. S. B., stiftelsen Solgårdar och Riksbyggen)	127	606
Bostadsförmedling, kommunal, yttrande över motion ang. inrättande av	49	341
Bostadsinspektionen, anskaffande av register för	84	481
Bostadsproduktion, kommunal, yttrande över motion om ..	38	221
Brandordning, ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt ..	104, 148	563
Brandstationen, anordnande av cykelställ vid	144	812
Brandstationen, anskaffning av motorer och arbetsmaskiner i brandstationens verkstadslokaler	53, 143	362, 811
Brandstationen, inköp av laddningslikriktare	74	423
Brandstationen, tilläggsanslag till	144	812
Brandstyrelsens årsberättelse för 1941	147	855
Brandväsendet, avlöning m. m. till brandförmän vid genomgång av statens brandskolas brandmästarekurs	74	424
Brandväsendet, avlöning m. m. till brandmän under vistelse vid statens brandskola	6, 135	21, 845
Brandväsendet, bidrag till från Städernas försäkringsbolag ..	101	548
Brandväsendet, budget för år 1943	143	678, 777, 810
Brandväsendet, ny brandtelegrafanläggning för brandkåren ..	77, 143	443, 810
Brandväsendet, stadens medverkan för anordnande av kurs i brandtjänst för samvetsömma värnpliktiga	90	498
Broar, anordnande av broförbindelse med Björnön ..	8, 40, 144	30, 233, 812
Broar, upphävande av tidigare beslut om anordnande av bro över Svartån vid Hovdestalund	22	71
Budget för år 1943	138	609, 755
Budget för år 1943, Beredningsutskottets betänkande		819
Budget för år 1943, Drätselkammarens betänkande ..		801
Butiksstängning, uppdrag för beredningsutskottet att i stadsfullmäktiges ställe avgiva yttrande ang. utsträckt affärstid ..	105	564
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av Svenska Pressbyråns kiosk vid järnvägen	105	564
Butiksstängning, utsträckt tid för försäljning av varm korv ..	86	
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av vissa kiosker..	3	9

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Butiksstängning, yttrande över besvär ang. öppethållande av kiosk	67	413
Butiksstängning, ändrad tid för öppethållande av apoteken	86, 94	
Byggnadsinspektör, inrättande av en extra tjänst som	102	555
Byggnadskontoret, inköp av arbetsmaskiner (förplog m. m.)	110	569
Byggnadskontoret, inköp av arbetsmaskiner, (rotationskross m. m.)	40	231, 810
Byggnadskontoret, inköp av diverse instrument för	126	605
Byggnadskontoret, inköp av lastbil för	127	604
Byggnadskontoret, inrättande av en befattning som körkarl vid	49	339
Byggnadskontorets årsberättelse för 1941	85	486
Byggnadsnämnden, anställande av extra ritningspersonal å stadsarkitektkontoret	55	
Byggnadsnämnden, anställande av två extra mätningstekniker	44	
Byggnadsnämnden, budget för år 1943	145	698, 784, 815
Byggnadsnämnden, inrättande av en extra tjänst som byggnadsinspektör vid stadsarkitektkontoret	102	555
Byggnadsnämnden, inrättande av två nya befattningar som kartriterska å mätningskontoret	96	518
Byråingenjör vid elektricitetsverket, inrättande av en extra tjänst	103	557
Byte av mark, se Fastighetshandel		
Distriktssjuksköterska, anskaffande av bostad för	104, 144	561, 812
Donationer, mottagande av testamentarisk donation från f. lärarinnan Amanda Pettersson, förvaltning av m. m.	89, 104	496, 562
Driftsingenjör vid gas- och reningsverken, anställande av	130	823
Drätselassistent, uppförande av befattningen på ordinarie stat	124	596
Drätselkammarens årsberättelse för 1941	47, 75	235
Dyrtidstillägg, viss ändring i gällande bestämmelser	93	509
Dyrtidstillägg å stadens befattningshavares löner under 1942	16	43
Dyrtidstillägg å pensioner och pensionsunderstöd under 1942	17	47

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Elektricitetsverket, ombyggnad av till kontor för tekniska verken	123	589
Elektriska ledningar, fråga om ändring av kraftledning över Emausområdet	84	481
Elektriska ledningar, omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden	19	54
Elektriska ledningar till nybebyggelse vid Gideonsberg	2	2
Elektriska ledningar, uppförande av transformatorstation samt framdragande av ledningar till djuphamnen	2	1
Elektriska ledningar, uppförande av transformatorstation vid Allégatan	65	404
Emausområdet, fråga om ändring av kraftledning över	84	481
Exekutionsväsendet, sjukavlöning till exekutor Hugo A. Carlsson	26	97
Familjebidragsnämnden, budget för år 1943	147	709, 796, 817
Familjebidragsnämnden, tilläggsanslag till	110	568
Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1941	21	62
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark vid Gideonsberg	94	513
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark väster om Djuphamnsvägen	136	851
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark i kv. Fjolner	14	36
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att sälja mark å Kungsängen	8	32
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark från stadsägorna nr 1529, 1597 och 1598	63	396
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att till H. S. B. försälja stadsäg. 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV	14	36
Fastighetshandel, byte av mark å Jakobsberg (stadsäg. 704, 705 och 1059 A) godkännande av avtal	96	517
Fastighetshandel, byte av mark å Jakobsberg med G. Sund	54	365
Fastighetshandel, försäljning av mark vid Alviken till Inköpscentralernas AB ICA m. m.	133	836
Fastighetshandel, köp av stadsägan 1646 B—1646 C samt bidrag till vissa flyttningskostnader	23, 143	76, 811
Fastighetshandel, köp av stadsägan nr 2009 (Lägerhyddan)	23, 144	75, 812

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fastighetshandel, överförande av äganderätten till östra kyrkogården till den kyrkliga kommunen ..	31	124
Fastighetshandel, överlåtelse av mark å Kungsängen till AB Paul Anderson för anläggande av förråd...	23, 143	76, 811
Fastighetshandel, överlåtelse av tomt i kv. Jesper till den kyrkliga kommunen för församlingshem	31	123
Fastighetshandel, överlåtelse av tomt å Sandgärdet norr om Valsverksgatan till byggnad för barnrika familjer ..	84, 146	480
Fattigvården, budget för år 1943	139	627, 755, 804
Fattigvården, lönereglering för vissa befattningshavare vid ålderdomshemmet	82	467
Fattigvården, pensionsreglering för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet	27	101
Fattigvården, återbesättande av en sjukskötersketjänst vid ålderdomshemmet	10	
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941	62	371
Flickskolan, se Kommunala flickskolan		
Folkpensionering, budget för år 1943	145	694, 782, 814
Folkskola, anslag till ny folkskolebyggnad vid Jakobsberg ..	80, 85	459, 484
Folkskolan, budget för år 1943	139	636, 759, 804
Folkskolan, stadens övertagande av kostnad för folkskolebarnens tandvård	78	449
Fornminnesföreningen, anslag till	146	700, 815
Frilufts- och folkkonserter, anslag till	146	700
Frälsningsarmén, fråga om lån till för uppförande av nybyggnad ..	48	336
Frälsningsarméns slumverksamhet, anslag till........	145	700, 815
Förråd, bidrag till flyttning av AB Paul Andersons förråd från stadsägorna 1646 B—1646 C till tomt å Kungsängen ..	23, 143	76, 811
Förrådsbyggnad vid reningsverket, gäldande av slutlig kostnad för ..	36	211
Församlingshem i kv. Jesper, överlåtelse av tomt till den kyrkliga kommunen för uppförande av	31	123
Förslagsanslaget för år 1943	146	704, 816
Försäljning av fastigheter, se Fastighetshandel		
Gasledningar i Garpgatan, anläggning av	5	13
Gasmästare, indragning av befattningen som m. m. ..	130	823
Gator, framdragande av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén ...	78	446

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Gator, framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen	89	495
Gator, iordningställande av Bomansgatan	64	404
Gator, iordningställande av viss del av Malmabergsgatan	64	403
Gator, iordningställande av Mileniigatan	109	567
Gator, namnsättning av, inom Gideonsbergsområdet	130	822
Gator, underhåll av gatorna på Ängsgärdet	123	592
Gatubelysning, budget för år 1943	142	655, 808
Gatunamn å en del gator inom Gideonsbergsområdet	130	822
Gaturenhållning, budget för år 1943	142	656, 808
Gatu- och väghållning, budget för år 1943	141	652, 807
Gideonsberg, anläggning av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till nybebyggelse vid	2	2
Gratifikation till avgående kontrollanten vid varmbadhuset, E. Falk	19	52
Gymnastikföreningen, anslag till	146	700, 815
Hallanderska donationsfonden, understöd ur, till ingenjören J. W. Hallander	122	589
Hamnen, anordnande av vågbrytare vid djuphamnen	7, 52, 60	23, 359, 370
Hamnen, anskaffande av vissa säkerhetsanordningar vid hamnkranarna	7, 142	27, 771
Hamnen, budget för år 1943	142	656, 770, 808
Hamnen, inköp av gripskopa för nya brokranen	95, 142	515, 808
Hamnen, inköp av malmskärmar för djuphamnen	25	90
Hamnen, uppförande av transformatorstation samt framdragande av ledningar till djuphamnen	2	1
Hamnen, utbyggnad av djuphamnen	52, 60	359, 370
Hamnfogden, höjning av arvodet till	132	831
Hamnkontoret, inrättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid samt indragning av I klass manliga kontorsbiträdesbefattningen	102	552
Hamnstyrelsen, löne- och pensionsreglering för kranmaskinistförmannen	91	500
Hemsysternämnd, val av samt instruktion för hemsystrar och reglemente för nämnden	134	841
Hemsysterverksamhet, anordnande av samt anställande av hemsyster	88, 125, 135	598, 844
Hemsysterverksamhet, Röda korsets, anslag till	9, 59	32
Hemvärn, anslag till skjututbildning	85	483
Hovdestalunds kyrkogård, anläggning av vattenledning till	39	228

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
H. S. B., borgen å byggnadskreditiv för nybyggnad stadsäg. 1528 EI och EJ	127	606
H. S. B., stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom borgen å byggnadskreditiv m. m.	14	36
H. S. B:s stiftelse Solgårdar, borgen å byggnadskreditiv för uppförande av barnrikehus stadsäg. 1665 BR	127	606
Hundskatt för år 1943	139	803
Husmoderssemesternämnden, anslag till	146	701, 788, 816
Hyresnämnden, anslag till för 1942	100	543
Hyresnämnd, budget för år 1943	147	710, 799, 818
Hyresnämnd, val av	69, 87	
Hyresreglering, åtgärder i anledning av lag om	69	
Hälsovården, budget för år 1943	141	647, 766, 807
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941	35	135
Hästuttagningsnämnd, val av	129	821
Högre allmänna läroverket, se Läroverket, högre allmänna		
Högre folkskolan, budget för år 1943	140	641, 761, 805
Högre folkskolan, inrättande av en teknisk linje vid, inköp av inventarier m. m.	32	127
ICA, överlåtelse av mark till vid Alviken m. m.	133	836
Idrottshall, Västerås, anslag till	122, 146	585, 700, 815
Idrottsplatsen, bidrag till skötsel av	75	427
Idrottsplatsen, avskrivning av vattenavgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	53	361
Inkomst- och utgiftsstat för år 1943	138	609, 755
Inkomst- och utgiftsstat för år 1943, Beredningsutskottets betänkande		819
Inkomst- och utgiftsstat för år 1943, Drätselkammarens betänkande		801
Inkorporering av Badelunda kommun, fråga om	70, 76	439
Instruktion för hemsystrar	134	841
Instruktion för polismästaren, Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring i	10	
Intressekontor, borgen för stadens arbetare	96	516
Inventarier, inköp av till stadens expeditioner i nybyggnad vid Munkgatan	78	448
Johannisberg, anläggande av badplats vid	24, 144	77
Johannisberg, uppförande av serveringskiosk och hjälpförbandsplats å badplatsen vid	51	354

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Kartriterska å mätningskontoret, inrättande av två ordinarie befattningar som	96	518
K. F. U. M., anslag till	141	647, 807
K. F. U. M., fråga om anslag till föreningens ungdomshem	30	120
Kommunal bostadsförmedling, yttrande över motion ang. inrättande av	49	341
Kommunala flickskolan, anskaffande av bostad åt vaktmästaren vid	9	34
Kommunala flickskolan, budget för år 1943	140	645, 763, 806
Kommunala flickskolan, reparationsarbeten vid samt inköp av inventarier för fastigheten	74	422
Kommunala förtroendemän, arvoden till vissa	65, 87	408
Kommunala förtroendemän, val av	3,15,30,35,50, 59, 67, 79, 87, 112-121, 129	120, 455, 577, 821
Konstföreningen, anslag till	141	647, 806
Kranmaskinistförman, löne- och pensionsreglering för	91	500
Kristidsnämnden, budget för år 1943	147	708, 795, 817
Kristidsnämnden, fråga om kontroll över nämndens arbete	88	
Kristidsnämnden, iordningställande av lokaler för	99	542
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet, budget för år 1943	145	690, 779, 813
Kulvert i Persbobäcken, anordnande av	63, 141	395, 807
Kyrkogårdar, anläggning av vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård	39	228
Kyrkogårdar, överförande av äganderätten till Östra kyrkogården till den kyrkliga kommunen	31	124
Köp av fastigheter, se Fastighetshandel		
Lantegendomarna, uppförande av två arbetarebostäder vid Lundby gård	66, 144	412, 812
Lantegendomsnämnden, budget för år 1943	142, 144	660, 686, 772, 809, 812
Lantegendomsnämnden, inrättande av en I klass kvinnlig kontorsbiträdesbefattning vid	132	834
Lastbil för byggnadskontoret, inköp av	127	604
Lastbil, för tekniska verken, inköp av	126	603
Lastbil, ombyggnad av för renhållningsverket	90, 142	499, 809
Ledningar, anordnande av kulvert i Persbobäcken	63, 141	395, 807
Ledningar, anslag till diverse nya ledningsutsträckningar och serviser under år 1943	138	802
Ledningar, elektriska, jämte transformatorstation vid djuphamnen	2	1

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Ledningar, elektriska samt vatten och avlopp till nybebyggelse vid Gideonsberg	2	2
Ledningar, förbättring av huvudvattenledningen m. m. från vattenverket å Hesslö	24	79
Ledningar, tilläggsanslag till de under år 1941 utförda ledningsarbetena	36	211
Ledningar, tilläggsanslag för avloppsledning vid reningsverket	36	213
Ledningar, vatten- och avloppsledningar i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Garpgatan, anläggning av	65	406
Ledningar, vatten- och avloppsledningar i Kraftverksvägen m. m., anläggning av	81	463
Ledningar, vatten- och avloppsledningar å Kungsängen och Ängsgärdet, anläggning av	81	463
Ledningar, vatten- och avlopps- samt gasledningar i Lekgatan, anläggning av	5	13
Ledningar, vatten- och avloppsledningar till Rosenlunds folkskola, anläggning av	39	228
Luftskyddet, anordnande av nio nya offentliga skyddsrum i staden	51	355
Luftskyddet, anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter	75	426
Luftskyddet, anordnande av skyddsrum i stadens skolor.	38	226
Luftskyddet, tilläggsanslag för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån	102	554
Luftskyddet, tilläggsanslag för arkivutrymme i Mariaberget	39, 144	230, 812
Luftskyddsnämnden, budget för år 1943	147	705, 791, 817
Lundby gård, uppförande av två arbetarebostäder vid	66, 144	412, 812
Lån, anslag av lånemedel till ny folkskolebyggnad vid Jakobsberg	80, 85	459, 484
Lån, tertiär- och tilläggs-, förmedling av	79	453
Lån, upptagande av ett nytt amorteringslån	85	484
Lån, upptagande av tillfälligt	2	4
Lån, upptagande av tillfälligt för 1943	132	833
Läroverket, högre allmänna, förbättrings- och reparationsarbeten vid	64, 140	401, 806
Läroverket, högre allmänna, reparation av värmesystemet i läroverkets biblioteksbyggnader	92, 140	507, 806
Löneavtal med till Sv. Kom.-arbetareförbundet anslutna befattningshavare, yttrande över besvär	4, 57	11
Löneförbättring, dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare under 1942	16	43

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Löneförbättring, viss ändring i gällande bestämmelser för tilldelande av dyrtidstillägg	93	509
Lönereglering för barnhemsföreståndarinnan	83	471
Lönereglering för kranmaskinistförmannen	91	500
Lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassören	25	91
Lönereglering för vissa befattningshavare vid ålderdomshemmet	82	467
Lönestaten, borttagande av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass	51	351
Lönestaten, indragning av befattningen som gasmästare	130	823
Lönestaten, indragning av befattningen som manligt kontorsbiträde av I klass å hamnkontoret	102	552
Lönestaten, inrättande av en befattning som körkarl vid byggnadskontoret	49	339
Lönestaten, inrättande av två nya befattningar som kartriterska å mätningskontoret	96	518
Lönestaten, inrättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å hamnkontoret	102	552
Lönestaten, inrättande av en I klass kvinnlig kontorsbiträdesbefattning hos lantegendomsnämnden	132	834
Lönestaten, omändring av befattning som manligt kontorsbiträde av II klass till kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret	97	520
Lönestaten, uppflyttning av III klass kvinnliga kontorsbiträden till kontorsbiträden av II klass	51	351
Lönestaten, uppförande av befattningen som drätselassistent på ordinarie stat	124	596
Lönestaten, uppförande av en tjänst som tillsyningsman å Björnön på ordinarie stat	25	94
Magistraten och rådhusrätten, budget för år 1943	144	689, 778, 813
Musikundervisning, anslag till	141	647, 807
Mätningstekniker, anställande av två extra	44	
Naturaförmåner, värdesättning av bostads-, bränsle- och beklädnadsförmåner för 1943	91	505
Natthärbärget, anslag till	145	700, 815
Nykterhetsnämnden, budget för år 1943	139	635, 758, 804
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1941	21	59
Nöjesskattemedel, bidrag av till skötsel av idrottsplatsen	75	427

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Omnibusgarage vid Pilgatan, ändringsarbeten i	23, 144	74
Pension, tilläggs- till redan pensionerade sjuksköterskor (Elin Carlsson och Anna Forslund)	28	109
Pensioner, dyrtidstillägg å	17	47
Pensioner, reglering av diverse äldre pensioner och understöd	17	47
Pensionsnämnden, budget för år 1943	145	694, 782, 814
Pensionsreglering, fråga om för kranmaskinistförmannen	91	500
Pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.....	83	471
Pensionsreglering för en stadssjuksköterska (Sigrid Sandén)	28	112
Pensionsreglering för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet	27	101
Pensionsunderstöd till en barnbespisningsföreståndarinna vid Herrgärdsskolan, Anna Kjellström	83	476
Pensionsunderstöd till en kommunalarbetare, A. E. Jansson	18	51
Pensionsunderstöd till en f. d. lyktvakt, Hj. Hedin	131	828
Pensionsunderstöd till skolvaktmästaren vid Jakobsbergsskolan, Hilda Johansson	101	550
Pensionsunderstöd till en städerska vid folkskolans tandklinik, Elin Persson	131	826
Pensionsunderstöd till änkan efter en befattningshavare vid tekniska verken, Ester Wallner	131	830
Pensionärshem, budget för år 1943	146	702, 790, 816
Pensionärshem, upplåtelse av tomt för samt uppförande av ett pensionärshem vid Bomansgatan	78, 123	447, 593
Pilsnerdricka, tillstånd för Anna Viktoria Abrahamsson att utskänka	106	
Pilsnerdricka, tillstånd för Axel Gunnar Boman att utskänka	42	
Pilsnerdricka, tillstånd för Edla Bäckström att utskänka	106	
Pilsnerdricka, tillstånd för Erik Genell att utskänka..	43	
Pilsnerdricka, tillstånd för Selma Emilia Hedrén att utskänka	41	
Pilsnerdricka, tillstånd för Johan Edvard Lindgren att utskänka	41	
Pilsnerdricka, tillstånd för Gertrud Margareta Magnusson att utskänka	42	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Pilsnerdricka, tillstånd för Olof Algot Norling att utskänka	105	
Pilsnerdricka, tillstånd för Gunborg Rörick att försälja	67	
Pilsnerdricka, tillstånd för Märta Lovisa Serrander att utskänka	87	
Pilsnerdricka, tillstånd för Åke Sörman att utskänka	43	
Pilsnerdricka, tillstånd för Knut Erik Gunnar Östlund att utskänka	147	
Pistolskyttebana vid Malmaberg, bidrag till skarpskytteföreningen för anordnande av	82	466
Planteringar, budget för år 1943	142	653, 768, 808
Planteringsnämnden, anordnande av mat- och tvättrum m. m. för planteringsnämndens arbetare	103	560, 808
Polis- och brandstationskommittén, upplösning av	15	39
Polisen, anslag till avlöning av vikarier för polispersonal under vistelse vid statens polisskola........	83	478
Polisen, anställande av kvinnlig skrivhjälp hos ordonnans- och ordningspolisen	26	99
Polisen, fråga om lönereglering för polispersonalen ..	88	
Polisen, iordningställande av gamla brandstationen för polisens behov	81, 143	461, 811
Polisen, val av kommitté för utredning ang. ändrad organisation för poliskåren	59, 79	455
Polisen, val av kommitté för utredning av polisens lokalfråga	30	120
Polismästaren, ändrad instruktion för, Kungl. Maj:ts fastställelse	10	
Polisväsendet och fångvården, budget för år 1943	145	692, 781, 813
Reglemente för hemsysternämnden	134	841
Reglemente för stadsbuden, Länsstyrelsens fastställelse av	10	
Renhållningsstadgan, tillfällig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden	5, 33	15
Renhållningsverket, ombyggnad av lastbil för	90, 142	499, 809
Reningsverket, tilläggsanslag för anläggande av avloppsledning vid reningsverket	36	213
Resereglemente för stadens befattningshavare	29	114
Revision av stadens räkenskaper för år 1941	76	428
Riksbyggen, borgen å byggnadskreditiv för nybyggnad stadsäg. 1528 ER och ES	127	606
Riksbyggen, tecknande av borgen å byggnadskreditiv	32	125

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Rusdryckshandeln, yttrande över ansökningar om tillfällig utskänkning	10, 37	218
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens för 1941	47, 75	235
Räkenskaper, revision av stadens	76	428
Röda korset, anslag till hemsysterverksamhet	9, 59	32
Serveringskiosk vid Johannisbergs badplats, uppförande av m. m.	51	354
Sjukavlöning till exekutorn Hugo A. Carlsson	26	97
Sjukkasseverksamheten, anslag till	146	700, 816
Skarpskytteföreningen, bidrag till anordnande av pistolskyttebana vid Malmaberg	82	466
Skatter, fastställande av hundskatt för 1943	139	803
Skatter, yttrande över förslag till värdestegringsskatt å fastigheter	110	571
Skogsaccis för år 1942	110	569
Skollovskoloniföreningen, anslag till	146	700, 815
Skollovskoloniföreningen, anslag till för inköp av inventarier till kolonihemmet Mårdshyttan vid sjön Usken	22	72
Skolor, anordnande av luftskyddsrum i	38	226
Skolteater, garanti för	100	546
Slumverksamheten, anslag till	145	700, 815
Sotningsdistrikt, ändring i stadens indelning i	104, 148	563
Sotningstaxan, fastställelse å tillägg i	87	
Sparvboet, anslag till	145	700, 787, 815
Stadsarkitektkontoret, anställande av extra ritningspersonal å	55	
Stadsbokhållaren, lönereglering för	25	91
Stadsbuden, nytt reglemente för, Länsstyrelsens fastställelse	10	
Stadsdirektör Rohl Båths avgång från befattningen samt tillstånd till återbesättande	80	458
Stadsdirektör, val av	111	575
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap, fru Signe Falk	34	
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap, Hj. Thyresson	148	
Stadsfullmäktige, förteckning över oavgjorda ärenden	3	4
Stadsfullmäktige, ny ledamot (fru E. Lindkvist)	35	
Stadsfullmäktige, val av interimistisk ordförande för 1943	149	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Stadsförbundet, Svenska, val av ombud vid kongress..	67	
Stadgar, tillfällig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden	5, 33	15
Stadshotellet, underhålls- och moderniseringsarbeten i	54, 143	366, 811
Stadskamrerarekontoret, omändring av befattning som manligt kontorsbiträde av II klass till kontorsbiträde av I klass vid	97	520
Stadskamrerarekontoret, återbesättande av en befattning som II klass kvinnligt kontorsbiträde vid	133	
Stadskassören, lönereglering för	25	91
Stadsombudsman, återbesättande av befattningen som	133	
Stadsrevision, budget för 1943	145	695, 783, 814
Stadsrevisionen, tilläggsanslag för sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskning	99	542
Stadsplanen, förslag till stadsplan för Apalby	97	528
Stadsplanen, förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten	98	530
Stadsplanen, förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga	50	343
Stadsplaneändring, fastställelse av för kv. Ida och Kata	33	
Stadsplaneändring, fastställelse av för kv. Jesper	57	
Stadsplaneändring för kv. Herta och Hanna	68	415
Stadsplaneändring för kv. Kerstin	99, 148	539
Stadsplaneändring för del av kv. Kullerstenen	15, 57	40
Stadsplaneändring för kv. Linnéa	16, 57	41
Stadsplaneändring för del av kv. Magna	8, 20	29
Stadsplaneändring för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, Martin och Mats	98, 148	534
Stadsplaneändring för kv. Naima	73	419
Stadsplaneändring för kv. Nanna	136	847
Sundinska fonden, redogörelse för		785
Sundinska huset, omändring och reparation av lokaler i	77	442
Svinhållning, tillfällig lättnad i bestämmelserna inom staden	5, 33	15
Tandvård, stadens övertagande av kostnad för folkskolebarnen	78	449
Taxa, fastställelse å tillägg till sotningstaxan	87	
Taxa för elektrisk energi, ändring i vissa delar av....	103	558
Taxa för vattenförbrukning, höjning av	126, 137	601, 852
Teaterbolaget, understöd till	53	363
Tekniska skolan, budget för år 1943	140	642, 762, 805

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Tekniska verken, anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas	136	849
Tekniska verken, budget för år 1943	142	662, 774, 809
Tekniska verken, indragning av tjänsten som gasmästare och anställande av en driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken	130	823
Tekniska verken, inköp av lastbil för	126	603
Tekniska verken, inrättande av en extra tjänst som byråingenjör vid elektricitetsverket	103	557
Tekniska verken, ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för	123	589
Tekniska verken, styrelsens årsberättelse för 1941	36	185
Tekniska verken, återbesättande av en befattning som avläsare	54, 86	
Tekniska verken, återbesättande av två befattningar som gasverkseldare	66	
Tekniska verken, återbesättande av en befattning som 1. montör vid elektricitetsverket	92	
Tekniska verken, återbesättande av en befattning som rörnätsförman	20	
Tekniska verken, ändring i vissa delar av taxan för elektrisk energi	103	558
Teknisk linje vid högre folkskolan, inrättande av m. m.	32	127
Tertiär- och tilläggslån, förmedling av	79	453
Tertiär- och tilläggslån, kommunalt stöd till bostadsbyggande enligt Kungl. kungörelsen om	97, 146	522, 816
Testamente av f. lärarinnan Amanda Pettersson, förvaltning av medlen m. m.	89, 104	496, 562
Tillsyningsman å Björnön, tjänstens uppförande å ordinarie stat	25	94
Torngrenska fonden, understöd ur till fru Olga Olauson	13	35
Transformatorstation, uppförande av samt framdragande av ledningar till djuphamnen	2	1
Transformatorstation vid Allégatan, uppförande av....	65	404
Tuberkulosföreningen, anslag till	146	700, 787, 815
Tvättinrättningar, kommunala, fråga om inrättande av m. m. ..	11, 93	511
Tvättinrättningar, kommunala, val av kommitté för utredning av fråga om inrättande av	121	585
Understöd ur Maria Hallanders donationsfond till ingenjören J. W. Hallander	122	589

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	13	35
Utgifts- och inkomststat för år 1943	138	609, 755
Utgifts- och inkomststat för år 1943, Beredningsutskottets betänkande ..		819
Utgifts- och inkomststat för år 1943, Drätselkammarens betänkande ..		801
Utskänkning, yttrande över ansökningar om tillfällig..	10, 37	218
Uttaxeringen år 1943	147	627, 818
Val av kommunala förtroendemän	3, 15, 30, 35, 50, 59, 67, 79, 87, 112-121, 129	120, 455, 577, 821
Valdistrikt, ändrad indelning av	57	
Varmbadhuset, förbättringsarbeten i billighetsbastun..	48, 143	335, 810
Varmbadhuset, gratifikation till avgående kontrollanten E. Falk ..	19	52
Vattenavgifter, avskrivning av för föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	53	361
Vattenklosetter, särskilda bestämmelser för inom Västerås stad ..	6, 33	17
Vattenledningar, förbättring av huvudvattenledningen m. m. från vattenverket Hesslö	24	79
Vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård, anläggning av ..	39	228
Vatten- och avloppsledningar till nybebyggelse vid Gideonsberg ..	2	2
Vatten- och avloppsledningar i Kraftverksvägen, anläggning av ..	81	463
Vatten- och avloppsledningar, anläggning av i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Garpgatan	65	406
Vatten- och avloppsledningar i Lekgatan, anläggning av	5	13
Vatten- och avloppsledningar till Rosenlunds folkskola, anläggning av ..	39	228
Vattentaxa, ändring av	126, 137	601, 852
Vattenverket å Hesslö, anordnande av nya rörbrunnar vid samt ny tillförselledning till staden m. m.	24	79
Vattenverket å Hesslö, reparation av pumpmaskinistens bostad vid ..	50	349
Ved, uppläggande av beredskapslager	66	410
Värdestegringsskatt å fastigheter, yttrande över förslag till ..	110	571
Västerås Teateraktiebolag, understöd till	53	363

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Yrkesskolorna, se Tekniska skolan		
Ålderdomshemmet, lönereglering för vissa befattningshavare vid	82	467
Ålderdomshemmet, pensionsreglering för sjuksköterskor och husmoder vid	27	101
Ålderdomshemmet, återbesättande av en sjukskötersketjänst vid	10	
Årsberättelse, badhusstyrelsens för 1941	63	391
Årsberättelse, barnavårdsnämndens för 1941	62	381
Årsberättelse, barnstugestyrelsens för 1941	22	66
Årsberättelse, brandstyrelsens för 1941	147	855
Årsberättelse, byggnadskontorets för 1941	85	486
Årsberättelse, drätselkammarens för 1941	47, 75	235
Årsberättelse, familjebidragsnämndens för 1941	21	62
Årsberättelse, fattigvårdsstyrelsens för 1941	62	371
Årsberättelse, hälsovårdsnämndens för 1941	35	135
Årsberättelse, nykterhetsnämndens för 1941	21	59
Årsberättelse, styrelsens för tekniska verken för 1941	36	185
Östra Kyrkogården, överförande av äganderätten å till den kyrkliga kommunen	31	124

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 januari 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt folkskolläraren G. Leontein, kassören Einar Keijser, bokförlagsföreståndaren R. Hult, byggmästaren Fritz Eklund, studieledaren G. Sund, förmannen K. Engdahl, stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson, brandförmannen Ernst Johansson, överingenjören C. Henning, verkmästaren Gustav Karlsson, kontoristen Gösta Sjöberg, verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, civilingenjören John Lundgren, fru Ebba Berg, hyvlaren K. H. Thorén, kommunalarbetaren Nils Löf, fru Ebba Holmström, advokaten J. Ruben Nyman, filaren Viktor Persson, fru Anna Vestberg, förmannen Gunnar Larsson, folkskoleinspektören Em. Granér, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, kassören Gösta Lundberg, montören Arthur Lundell, snickaren J. A. Grönberg, fru Signe Falk, kyrkoskrivaren John Sjöblom, snickaren Gustaf Olsson, metallarbetaren Elis Larsson, grosshandlaren Sam Nyström, gjuteriarbetaren Bertil Lund, fröken Lilly Andersson, häradshövdingen Sven Turén, trädgårdsdirektören Elow Eriksson, häradsskrivaren O. Lewrö, gjuteriarbetaren Axel Boberg och montören Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar majoren G. Robsahm, 1. stationsskrivaren Thure Bergquist, polismannen Laurentz Gustafsson, lokomotivföraren Ernst Larsson, direktören Mattias Pers och metallarbetaren Anton Berglund.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 1.

Justering.

Uppdrogs åt herr Gunnar Larsson och fru Vestberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offent-

liga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 2 nästkommande februari månad klockan 12 middagen.

§ 2.

Ang. anläggning av transformatorstation med tillhörande ledningar vid djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 december 1941 hade hamnstyrelsen hemställt om ett förslagsanslag med 21.000 kronor för uppförande av en ny transformatorstation vid djuphamnen samt för framdragande av ledningar i samband därmed.

Drätselkammaren hade i häröver den 2 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt, *att* ett förslagsanslag å 21.000 kronor för angivet ändamål måtte ställas till hamnstyrelsens förfogande, *att* anslaget finge förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* drätselkammaren skulle bemyndigas att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 1) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 3.

Ang. anläggning av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till nybebyggelse vid Gideonsberg.

Sedan styrelsen för stadens tekniska verk i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 december 1941 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets nybyggnader vid Gideonsberg anvisa 90.400 kronor att utgå av lånemedel, hade drätselkammaren i häröver den 2 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt framställningen med förslag tillika att åt drätselkammaren måtte uppdragas att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 2) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 4.

Ang. bemyndigande för drätselkammaren att verkställa

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 3) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt om bemyndigande att i bankinrättning eller eljest under innevarande år inom ramen för den underställningsfria lånerätten för sta-

dens räkning upptaga tillfälliga lån till belopp och på sätt som drätselkammaren kunde finna erforderligt för bestridande av utgifter, som skulle av stadskassan gäldas.

tillfällig upplåning.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 5.

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden.

Med skrivelse den 12 innevarande januari hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckningar över oavgjorda ärenden hos stadsfullmäktige samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka ännu icke blivit verkställda.

Stadsfullmäktige beslöto sedan herr Lund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande lägga förteckningarna till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 4).

§ 6.

Ang. val av revisorssuppleant för stadens räkenskaper.

Sedan direktören John A. Widén på grund av avflyttning från staden hemställt att bliva entledigad från uppdraget som revisorssuppleant av stadens räkenskaper för år 1941, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet med bifall till avsägelsen till ny revisorssuppleant i herr Widéns ställe utse ingenjören G. Dahlby.

§ 7.

Ang. val av revisor för I. O. G. T:s studiecirkelbibliotek.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige med föranledande av bestämmelse i skolöverstyrelsens kungörelse ang. vissa föreskrifter rörande folkbiblioteksväsendet att till stadens ombud för deltagande i granskningen av räkenskaperna inom studiecirkelbiblioteket nr 285 i Västeråslogerna av I. O. G. T. utse 1. stationsskrivaren Thure Bergquist.

§ 8.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av vissa kiosker.

Sedan magistraten berett stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande över ansökningar, som hos magistraten gjorts av Hildur Goth, Henry Johansson och Robert Zeidlitz om rätt att under år 1942 från av sökandena innehavda försäljningskiosker här i staden försälja konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, tryckta skrifter och tändstickor alla dagar mellan klockan 8 och klockan 22 samt under den vanliga af-

färstiden till klockan 19 jämväl tobaksvaror, hade hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtanden, nu yttrat sig i ärendet, därvid hälsovårdsnämnden med förmälan att ur hälsovårdssynpunkt väl intet vore att erinra emot bifall till ansökningarna, likväl på anförda skäl avstyrkt bifall till de föreliggande ansökningarna i vad desamma avsåge rätt att under den vanliga affärstiden försälja tobaksvaror. Beredningsutskottet hade avgivit yttrande i ärendet den 14 innevarande januari och därvid uttalat sig i överensstämmelse med hälsovårdsnämnden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 5) uppstod överläggning under vilken herr Lund yrkade återremiss av ärendet till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet och herrar vice ordföranden och Ernst Johansson yrkade bifall till beredningsutskottets hemställan.

Sedan stadsfullmäktige vid framställd proposition på herr Lunds yrkande och frågan om stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet, beslutat omedelbart företaga detsamma till avgörande, fattade stadsfullmäktige härefter beslut i enlighet med hälsovårdsnämndens och beredningsutskottets hemställan.

§ 9.

Ang. yttrande över besvär ang. arbets- och löneavtal för vissa stadens tjänstemän.

Genom resolutioner den 9 april 1941 hade magistraten på anmodan av länsstyrelsen i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över de besvär som dels brandmannen G. H. Hjort och dels maskinisten Ernst Larsson m. fl. hos Konungen anfört över länsstyrelsens utslag den 5 mars 1941 i ärende angående arbets- och löneavtal för vissa av stadens tjänstemän. Sedan handlingarna i ärendet överlämnats till löne- och avtalsnämnden samt beredningsutskottet för förberedande behandling, hade yttranden från dem nu inkommit.

Löne- och avtalsnämnden hade därvid hemställt, att stadsfullmäktige såsom yttrande i besvärsmålet måtte hänvisa till vad vid ärendets tidigare behandling i stadsfullmäktige framkommit.

Beredningsutskottet å sin sida hade på anförda skäl ansett, att stadsfullmäktige saknade anledning att vidare yttra sig i ärendet och på grund härav hemställt, att stadsfullmäktige ville avstå från att avgiva yttrande över de föreliggande besvären, varjämte utskottet anmält, att dess ordförande, som inom utskottet förordat bifall till besvären, reserverat sig mot utskottets beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges

handlingar N:r 6) uppstod diskussion, varunder yrkades dels av herr Ernst Johansson, att stadsfullmäktige ville uttala sig för bifall till besvären och dels av herr Engdahl bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag avstå från att avgiva yttrande över de föreliggande besvären.

§ 10.

Ang. tillfälläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1941 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om anslag av lånemedel med 52.000 kronor för framdragande av ledningar dels för vatten och avlopp i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Lekgatan, dels ock för vatten, avlopp och gas i del av Garpgatan.

Drätselkammaren hade i häröver den 2 oktober 1941 avgivet utlåtande meddelat, att all den mark, som beröres av de föreslagna ledningarna icke överlämnats till staden, samt på grund härav hemställt, att stadsfullmäktige endast ville så till vida bifalla framställningen, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Lekgatan anvisa 11.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning att få täcka ifrågavarande utgift genom upptagande av amorteringslån.

Efter föredragande av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 7) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 11.

Ang. val av lig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden.

Sedan länsstyrelsen i länet i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 december 1941 på anförda skäl hemställt, att frågan om en tillfällig lättnad i renhållningsstadgans bestämmelser om svinhållning inom staden måtte av stadsfullmäktige upptagas till behandling, hade ärendet remitterats till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för förberedande behandling.

I ett den 12 innevarande januari avgivet yttrande hade hälsovårdsnämnden, som för sin del icke hade något att erinra emot en av länsstyrelsen föreslagen tillfällig lättnad i gällande bestämmelser, föreslagit ett härav föranlett tillägg till 15 § i renhållningsstadgan för staden.

Drätselkammaren hade i ett den 15 innevarande januari dagtecknat yttrande föreslagit stadsfullm. besluta *att* för sin del medgiva, att utan hinder av bestämmelserna i 15 § renhållningsstadgan, hållande av hushållsgrisar inom staden finge tills vidare efter hälsovårdsnämndens prövning tillåtas utanför den tätare bebyggelsen på de villkor och under den tid hälsovårdsnämnden i varje särskilt fall skulle äga bestämma samt *att* underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 8) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 12.

Ang. särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås.

Vid sammanträdet den 27 november 1941 hade stadsfullmäktige uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med förberedande yttrande i det av länsstyrelsen till stadsfullmäktige återremitterade ärendet angående fastställelse av särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås. Drätselkammaren, som i ärendet inhämtat yttrande från hälsovårdsnämnden, hade överlämnat ett av nämnden avgivet, den 12 innevarande januari dagtecknat utlåtande, innehållande jämväl förslag till vissa ändringar i det av stadsfullmäktige tidigare antagna och till länsstyrelsen för fastställelse överlämnade förslaget till särskilda föreskrifter samt för egen del i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna de i hälsovårdsnämndens utlåtande föreslagna ändringarna samt *att* hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse av de den 29 maj 1941 av stadsfullmäktige antagna föreskrifterna angående inrättande av vattenklosetter i Västerås med av hälsovårdsnämnden nu föreslagna ändringar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 9) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 13.

Ang. avlöning m. m. till brandmän under vistelse vid statens brandskola.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 december 1941 hade brandstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* de bestämmelser, som gällde för polismän under och efter genomgång av Statens polisskolas överkonstapelskurs skulle gälla även för brandmän, som genomginge Statens brandskolas brandförmanskurs, *att* för avlöning åt vikarier för två brandmän under skolutbildning bevilja anslag med 1.200

kronor samt *att* brandman, som vore familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg, skulle tillerkännas ett stipendium å 150 kronor.

I häröver avgivna yttranden hade löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren till alla delar tillstyrkt bifall till brandstyrelsens förslag, därvid drätselkammaren hemställt, *att* stadsfullmäktige ville ställa till brandstyrelsens förfogande ett belopp av 1.500 kronor av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter att användas för avlönande av vikarier och utdelande av stipendier under innevarande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 10) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 14.

Ang. anordnande av vågbrytare vid djuphamnen.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från hamnstyrelsen, dagtecknad den 9 innevarande januari, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 i samma månad i enlighet med hamnstyrelsens förslag tillstyrkt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av en vågbrytare utanför den tilltänkta utbyggnaden av djuphamnen anslå 125.000 kronor, *att* anslaget skulle utgå av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning i samband med blivande anslag för djuphamnens utbyggnad samt *att* godkänna de av hamnstyrelsen i övrigt träffade och i styrelsens framställning relaterade åtgärderna för utbyggande av djuphamnen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 11) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 15.

Ang. anslag till vissa säkerhetsanordningar vid hamnkranarna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande januari hade drätselkammaren med överlämnande av en framställning i ärendet från hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av diverse säkerhetsanordningar för en del av hamnarnas kranar anvisa ett belopp av 5.090 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att beslut i samband med uppgörande av budget för 1943.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 12) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 16.

Ang. jämkning av stadsplanen för del av kv. Magna.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande januari framlagt ett av stadsarkitekten upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Magna, hade drätselkammaren i häröver den 15 i samma månad avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 17.

Ang. anordnande av broförbindelse med Björnön.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att,* under förutsättning av vederbörliga medgivanden från flygförvaltningen, vattendomstolen och av åtgärden berörda markägare, låta anordna en broförbindelse mellan fastlandet och Björnön över Hässlösundet, samt *att* härför lämna anslag med 57.500 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren sedermera komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning under vilken yrkades *dels* av herr Henning, att stadsfullmäktige skulle besluta att låta utföra bron med en bredd av tre meter, *dels* av herr Welin-Berger bifall till drätselkammarens förslag och *dels* av herr Engdahl, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag men uttala sig för att bron om möjligt skulle byggas med en bredd av tre meter med uppdrag för drätselkammaren att, om så skulle visa sig erforderligt, sedermera inkomma med begäran om tilläggsanslag. Härjämte yttrade sig herrar Persson och Eklund utan att framställa särskilda yrkanden.

Stadsfullmäktige beslöto härefter vid framställda propositioner på de olika yrkandena utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag med det av herr Engdahl gjorda tillägget.

§ 18.

Ang. bemyndigande för drätselkammaren

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor, som kammaren kunde finna va-

ra för staden antagliga, försälja staden tillhörig mark å Kungsängen inom ett område, begränsat i norr av Pilgatan, i öster av Sommarområdet, i söder av Mälaren och i väster av den numera delvis igenlagda Lillån.

att sälja mark å Kungsängen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, under vilken *dels* herr Hellblom med instämmande av herr Turén yrkade återremiss av ärendet till drätselkammaren med uppdrag för kammaren att undersöka möjligheten av att upplåta tomter inom området på annat sätt än med äganderätt *dels* herrar Eklund, Welin-Berger och Gunnar Larsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag och *dels* herr Lund yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes proposition å yrkandet om återremiss och frågan om ärendets omedelbara avgörande och beslöts vid begärd och verkställd omröstning med 30 ja-röster mot 8 nej-röster, avgivna för förslaget om återremiss, att nu företaga ärendet till slutlig behandling. Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lämna drätselkammaren det begärda bemyndigandet.

§ 19.

Ang. bidrag till Röda Korsets hemsysterverksamhet.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från Västeråskretsen av Svenska Röda Korset hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att som bidrag till den av kretsen bedrivna hemsysterverksamheten under 1942 lämna anslag med 1.800 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 20.

Ang. anskaffande av bostad åt vaktmästaren vid kommunala flickskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att för stadens räkning verkställa teckning av bostadsrätt för erhållande av vaktmästarebostad i H. S. B:s nybyggnad å tomt nr 20 i kvarteret Kerstin samt *att* det erforderliga insatskapitalet skulle utgå av

de medel, som återbekommits vid försäljning av en staden med bostadsrätt tillhörig lägenhet i kvarteret Frej nr 1.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 21.

Ang. återbesättande av en sjukskötersketjänst vid ålderdomshemmet.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hemställt om tillstånd att återbesätta en vakant tjänst som sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukhus samt löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren i häröver avgivna utlåtanden tillstyrkt bifall till framställningen, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den sålunda gjorda framställningen.

§ 22.

Ang. nytt reglemente för stadsbuden i Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 31 december 1941, varigenom fastställelse meddelats å ett av magistraten utarbetat nytt reglemente för stadsbuden i Västerås, varöver stadsfullmäktige den 28 augusti 1941 avgivit infordrat yttrande.

§ 23.

Ang. ändring i instruktionen för polismästaren.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts brev den 19 december 1941, varigenom fastställelse meddelats å en av stadsfullmäktige den 28 augusti 1941 efter förslag av magistraten antagen ändring i instruktionen för polismästaren i Västerås.

§ 24.

Ang. yttrande över ansökningar om tillfällig utskänkning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 januari 1942 hade länsstyrelsen för den åtgärd, som från stadsfullmäktiges sida kunde befinnas påkallad och lämplig, erinrat om det i rusdrycksförsäljningsförordningen lämnade medgivandet att uppdraga åt särskilda delegerade att i stadsfullmäktiges ställe under löpande oktrojperiod avgiva yttrande över ansökningar om tillfällig utskänkning.

Stadsfullmäktige beslöto på förslag av herr vice ordföranden remittera skrivelsen till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande yttrande.

§ 25.

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven och dagtecknad skriftlig motion hade herr Lund väckt förslag om utredning av frågan om inrättande av kollektiva tvättinrättningar i kommunens egen regi m. m.

Ang. inrättande av kollektiva tvättinrättningar i kommunens regi m. m.

På förslag av herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

Som ovan

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 2 februari 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Gunnar Larsson. Anna Vestberg.

Offentligen uppläst den 2 februari 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 februari 1942.

Närvarande: Herrar vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, Persson, fru Vestberg, herrar Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, fröken Andersson, herrar Turén Eriksson, Lewrö, Boberg och Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Lundkvist, Bergquist, Lundgren, fru Holmström, herrar Nyman, Gunnar Larsson, Ernst Larsson, Olsson, Lund och Berglund.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 26.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Viktor Persson och Löf att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 3 nästkommande mars månad kl. 12 middagen.

§ 27.

Ang. understöd ur Torngrenska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 februari 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 18) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av Torngrenska fondens medel bevilja änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tills vidare under samma år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 28.

Ang. bemyndigande att försälja mark i kv. Fjolner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 februari 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 19) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhöriga stadsägorna nris 6 och 7 i kvarteret Fjolner.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 29.

Ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom H. S. B:s försorg m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 februari 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 20) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhöriga stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV, *att* teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening dels för nybyggnad å tomt nr 18 i kvarteret Kerstin intill ett högsta belopp av 255.000 kronor och dels för nybyggnad å stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV intill ett högsta belopp av 1.280.000 kronor, på villkor, att borgensåtagandet gällde under högst ett år från det kreditivmedel började tagas i anspråk och att som säkerhet för stadens åtagande överlämnades inteckningar, till belopp, motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att antingen träffa avtal med H. S. B. om inbetalning av köpeskillingen för stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV genom årliga avbetalningar under loppet av 15 år eller teckna stadens borgen för ett 15-årigt amorteringslån åt föreningen å belopp, motsvarande köpeskillingen, i båda fallen mot att till staden som säkerhet överlämnades inteckningar å motsvarande belopp, *att* uppdraga åt drätselkammaren att, i den mån så erfordrades underställa besluten om borgensteckning Kungl. Maj;t för godkännande, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder, som erfordrades för genomförande av sålunda fattade beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 30.

Ang. upplösning av polis- och brandstationskommittén.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 december 1941 hade polis- och brandstationskommittén på anförda skäl ifrågasatt, huruvida icke kommittén, sedan den nya brandstationen nu vore färdig, borde få en ändrad sammansättning eller kompletteras med en i polisfrågor förfaren ledamot. Beredningsutskottet hade i häröver den 11 innevarande februari avgivet yttrande — med förmälan att utskottet förutsatte, att frågan om förbättrade och utökade lokaler för polisväsendet på initiativ av därtill berättigad kommunal myndighet eller enskild stadsfullmäktigeledamot komme att upptagas till utredning — hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att, sedan den nuvarande polis- och brandstationskommittén överlämnat den nya brandstationen, kommittén finge anses hava fullgjort sitt uppdrag och därefter upplöstes.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 21) uppstod diskussion varunder *dels* herr Engdahl yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med det tillägget, att åt beredningsutskottet skulle uppdragas att inkomma med förslag till val av ny kommitté med uppgift att utreda lokalfrågan för polisväsendet *dels* ock herr Ernst Johansson yrkade, att, innan en eventuell ny kommitté tillsattes, polisnämnden och drätselkammaren skulle erhålla tillfälle yttra sig i ärendet.

Sedan överläggningen avslutats och särskilda propositioner framställts å de olika yrkandena, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag med det av herr Engdahl gjorda tillägget.

§ 31.

Ang. val av ledamot i styrelsen för Västerås Arbetarinstituts förening.

Sedan kontoristen Mauritz Roseen hemställt om entledigande från uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Västerås Arbetareinstituts Förening beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet att med bifall till avsägelsen, till ny ledamot i styrelsen för tiden intill utgången av år 1944 utse kontoristen Inge Jonsson.

§ 32.

Ang. jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen.

På därom av byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1942 gjord hemställan, vilken av drätselkammaren i yttrande den 12 i samma månad tillstyrkts (Stadsfullmäktiges handlingar nr 22) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning godkänna ett den 10 no-

vember 1941 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen med tillhörande stadsplanebestämmelser samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

§ 33.

Ang. ändring i stadsplanebestämmelserna för kv. Linnéa.

På därom av byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1942 gjord hemställan, vilken av drätselkammaren i yttrande den 12 i samma månad tillstyrkts (Stadsfullmäktiges handlingar nr 23) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning godkänna ett den 10 november 1941 upprättat förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Linnéa samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

§ 34.

Ang. rörligt tillägg å befattningshavarnas löner under 1942.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1942 hade löne- och avtalsnämnden hemställt om godkännande av en i skrivelsen intagen överenskommelse mellan nämnden, å ena, samt stadens befattningshavares organisationer, å andra sidan, om dyrtidskompensation under år 1942. Drätselkammaren hade i häröver den 12 samma månad avgivet yttrande tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* de regler om rörligt tillägg till stadens befattningshavare, som hittills gällt, skulle tillämpas under 1942, dock att ytterligare höjning av tillägget enligt sagda regler ej skulle äga rum utan i stället utöver det tillägg, som under sista kvartalet 1941 utgått till befattningshavarna, ett ytterligare tillägg med 4.08 procent skulle utgå från och med den 1 januari 1942, *att,* därest socialstyrelsens allmänna levnadskostnadsindex med 1914 som basår vid något av kvartalsskiftena den 1 april, 1 juli eller 1 oktober stege till minst 233 utan att uppnå talet 237, därutöver ett ytterligare tillägg med 2,5 procent skulle utgå från och med respektive kvartals början, ävensom att, om höjning med 2,5 procent enligt omförmälda regler skett och index vid ett senare kvartalsskifte uppnådde minst talet 237, ett ytterligare tillägg med 1,5 procent skulle utgå från och med detta kvartals början, *att* därest levnadskostnadsindex vid något av kvartalsskiftena den 1 april, 1 juli eller 1 oktober stege till minst 237 utan att enligt förut angivna regler tillägg med 2,5 procent tidigare utgått, den regeln skulle gälla, att, om index vid kvartalsskiftet d. 1 april uppginge till minst 237, tillägget med 2,5 procent skulle utgå från och med den 1 april och,

såframt index vid kvartalsskiftet den 1 juli icke sjunkit under talet 237, det ytterligare tillägget med 1,5 procent skulle utgå från och med den 1 juli, samt att, om index först vid något av kvartalsskiftena den 1 juli eller den 1 oktober uppnådde talet 237, ett ytterligare tillägg med sammanlagt 4 procent utöver det först omförmälda om 4,08 procent skulle utgå från respektive 1 juli eller 1 oktober, *att* de tillägg som komme att utgå med 1,5, 2,5 eller 4,08 procent skulle bortfalla i nämnd ordning i den mån index vid något kvartalsskifte fölle till eller under talen 233, 225 och 212, varvid skulle iakttagas, att tillägget skulle bortfalla från och med ingången av det kvartal, då index nedgått på n¨mnt sätt, *att* tilläggen skulle utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagna i lönestaten vore stadigvarande anställda och fullgjorde heltidstjänst, *att* tilläggen skulle utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstege 800 kronor i månaden och utbetalas månadsvis i samband med ordinarie lön, dock att vid avlöningens utbetalande i mars 1942 jämväl skulle utbetalas resterande tillägg för januari och februari månader samma år, *att* tilläggen icke skulle inräknas i befattningshavares pensionsunderlag, samt *att* bestämmelserna om ytterligare tillägg skulle gälla under 1942 med befattningshavarna förbehållen rätt att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 249, begära förhandlingar om ytterligare tillägg dock tidigast från den 1 oktober 1942.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 24) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 35.

Ang. rörligt tillägg å pensioner m. m. under 1942.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1942 hade löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till reglering av vissa äldre pensioner och pensionsunderstöd samt till rörligt tillägg å dessa samt övriga från stadskassan utgående pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg under 1942. Nämnden hade i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* de pensionsunderstöd, som hittills utgått till änkorna Anna Larsson, Amanda Lundberg, Hilma Boholm, Anna Johansson och Gerda Vretlöf från och med innevarande års början måtte fastställas till respektive 790, 750, 635, 570 och 600 kronor per år, *att* dels änkefru Mathilda Lönnborgs pensionsunderstöd måtte fastställas till 340 kronor per år och dels de pensioner, som utgå till f. förmannen K. J. Jansson, f. gas-

verkseldaren A. H. Eriksson och f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson måtte fastställas till respektive 2.465, 1990 och 1.990 kronor per år, allt från och med den 1 januari 1942 och så länge index uppgår till eller överstiger talet 170 med föreskrift tillika, att om index skulle sjunka under talet 170 ifrågavarande pensionsunderstöd och pensioner skulle vid varje sänkning av index med en enhet minskas med 1 procent av respektive 200, 1.450, 1.170 och 1.170 kronor, *att* å de sålunda fixerade pensionsunderstöden och pensionerna samt å alla övriga från stadskassan utgående pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg till befattningshavare och arbetare eller deras efterlevande skulle under 1942 utgå rörligt tillägg enligt samma regler som föreslagits och av stadsfullmäktige under § 34 här ovan i protokollet godkänts beträffande dylika tillägg å befattningshavares löner, med den inskränkningen att, så länge index uppgår till eller överstiger talet 221, summan av grundpension och rörligt tillägg till ovan omförmälda pensionärerna K. J. Jansson, A. H. Eriksson och C. G. Gustafsson icke finge understiga vad ifrågavarande personer uppburit hösten 1941 eller för år räknat respektive 3.205, 2.585 och 2.585 kronor, *att* rörligt tillägg icke skulle utgå till befattningshavare å övergångsstat samt *att* rörlig tillägg skulle utgå endast å pension eller del av pension, som icke överstege 300 kronor per månad.

Drätselkammaren hade i ett den 12 innevarande februari avgivet yttrande tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 25) och sedan herrar Eklund och Engdahl yrkat bifall till förslaget samt herr Hellblom yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 36.

Ang. pensionsunderstöd till en kommunalarbetare (A. E. Jansson).

Sedan löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari föreslagit samt drätselkammaren i häröver den 12 i samma månad avgivet yttrande tillstyrkt, att kommunalarbetaren vid drätselkammarens arbeten A. E. Jansson måtte tilldelas ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 april 1942 under Janssons återstående levnad, beslöto stadsfullmäktige, efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 26) utan omröstning bifalla vad sålunda föreslagits.

§ 37.

Ang. gratifikation till avgående kontrollanten vid varmbadhuset.

Sedan badhusstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 december 1941 på anförda skäl hemställt, att kontrollanten vid stadens badhus, löjtnant B. Falk, vilken den 1 januari 1942 lämnat sin befattning, måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd eller en engångsgratifikation, hade löne- och avtalsnämnden i yttrande över framställningen den 3 innevarande februari föreslagit, *att* Falk skulle tilldelas en gratifikation av 2.000 kronor, *att* beloppet ifråga skulle förskotteras av tillgängliga medel å varmbadhusets stat för innevarande år samt *att* detsamma skulle bliva föremål för slutlig täckning av uttaxerade medel å samma förvaltnings stat för 1943. Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 12 februari 1942, hade tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 27) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herrar Eklund, Pers, Engdahl och Granér bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan och dels av herr Keijser avslag å densamma. Härjämte yttrade sig herrar Hult och Persson utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen avslutats framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena och fattade stadsfullmäktige därvid genom begärd och anställd omröstning med 27 ja emot 10 nej avgivna för herr Keijsers avslagsyrkande, beslut i enlighet med löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens hemställan.

§ 38.

Ang. omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden.

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 januari 1942 hemställt om anslag med 90.000 kronor för övergång från likström till växelström inom Kyrkbacken samt kvarteren Harald, Helge, Hilde, Henrik, Henry, Hilmer, Mimer, Norna, Märta, Naima, Mina, Lea, Klara, Ingrid och Idun. Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 12 februari 1942, hade föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet bevilja anslag av lånemedel med 90.000 kronor samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 28) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 39.

Ang. återbesättande av en befattning som rörnätsförman vid tekniska verken.

På därom av styrelsen för tekniska verken gjord framställning, vilken tillstyrkts av löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga styrelsen att från och med 1 maj 1942 återbesätta en vakant befattning som rörnätsförman.

§ 40.

Ang. jämkning av stadsplanen för del av kr. Magna.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 23 februari 1942 ang. fastställelse å ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 januari 1942 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Magna.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 3 mars 1942.

HJALMAR THYRESON.

Wiktor Persson. *N. G. Löf.*

Offentligen uppläst den 3 mars 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

VÄSTMANL. FOLKBLADS TR., V:ÅS

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 mars 1942.

Närvarande: Herrar vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Boberg och Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Lundkvist, C. W. Karlsson, Sjöberg, Gustafsson, Olsson och Lewrö.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 41.

Justering.

Uppdrogs åt fru Holmström och herr Nyman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 31 innevarande mars kl. 12.15.

§ 42.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1941.

Sedan nykterhetsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 februari 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 29) överlämnat berättelse över nämndens verksamhet under 1941, beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 43.

Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1941.

Med skrivelse den 5 mars 1942 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat familjebidragsnämndens årsberättelse för 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 30).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 44.

Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1941.

Med skrivelse den 12 mars 1942 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat av styrelsen för Västerås stads barnstugor avgiven årsberättelse för 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 31).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 45.

Ang. upphävande av tidigare beslut om anordnande av bro över Svartån.

Sedan stadsfullmäktige den 30 januari 1941 ställt till drätselkammarens förfogande ett belopp av 7.500 kronor att utgå av samma års förslagsanslag för oförutsedda utgifter för byggande av en gångbro över Svartån norr om Hovdesta, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 februari 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 32) på anförda skäl hemställt *att* stadsfullmäktige med ändring av sitt beslut den 30 januari 1941 nu ville förordna, att ifrågavarande bro icke skulle utföras, samt *att* det för ändamålet beviljade anslaget om 7.500 kronor icke vidare skulle reserveras utan återföras.

Efter föredragande av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 46.

Ang. anslag till Föreningen Västerås Skollovskolonier för inköp av inventarier.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1942 hade drätselkammaren med överlämnande av en framställnnig i ärendet från styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja föreningen ett anslag å 10.000 kronor för inköp av inventarier till det nya kolonihemmet Mårdshyttan, samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 33) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 47.

Anslag till arbetslöshetskommittén för avlöning av expeditionsföreståndare.

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 34) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ställa ett reservationsanslag om 1.000 kronor till arbetslöshetskommitténs förfogande för arvode till expeditionsföreståndare samt för annonsering och övriga smärre utgifter, samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herr Thorén yrkat återremiss av ärendet till arbetslöshetskommittén samt herr Lund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för förnyad utredning återremittera ärendet till arbetslöshetskommittén.

§ 48.

Ang. ändringsarbeten i omnibusgaraget vid Pilgatan.

På förslag av dräselkammaren, framställt i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 35) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för i drätselkammarens skrivelse omförmälda ändringsarbeten i stadens omnibusgarage vid Pilgatan ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 15.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta vid behandlingen av budgeten för nästkommande år.

§ 49.

Ang. förvärv av stadsägan nr 2009 (Lägerhyddan).

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för en köpeskilling av 32.000 kronor och på villkor i övrigt, som åt drätselkammaren uppdroges att med säljaren överenskomma, förvärva stadsägan 2009, benämnd Lägerhyddan, samt *att* för ändamålet anslå 32.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 36) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 50.

Ang. förvärv av stadsägan 1646 B—1646 C samt bidrag till vissa flyttningskostnader.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ägaren av stadsägorna 1646 B och 1646 C träffa avtal om förvärv av stadsägorna i utbyte mot en ny förrådstomt å Kungsängen, därvid arealen av stadsägorna skulle avräknas å arealen av den nya förrådstomten, och för återstoden till staden skulle erläggas betalning med belopp, som åt drätselkammaren uppdroges att

fastställa, *att* drätselkammaren bemyndigades att härutöver utbetala bidrag med 8.000 kronor för flyttning av det å stadsägorna 1646 B och 1646 C befintliga förrådet till den nya förrådstomten samt *att* nämnda belopp, 8.000 kronor, finge gäldas av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 37) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 51.

Ang. anläggande av badplats vid Johannisberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1942 hade drätselkammaren hemställt om anslag med 25.000 kronor till iordningställande av badplats å Johannisbergs egendom samt föreslagit, att av berörda anslag ett belopp om 10.000 kronor skulle utgå av det från 1941 reserverade, till stadsfullmäktiges förfogande stående anslaget om 200.000 kronor och återstoden, 15.000 kronor, gäldas av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta vid behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 38) och sedan herrar Lund och Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 52.

Anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1942 på anförda skäl hemställt om anslag med sammanlagt 246.500 kronor för anordnande av fyra nya rörbrunnar vid vattenverket å Hesslö, för förbättring av vattenhuvudledningen från Hesslö samt för automatisering av pumpdriften. I häröver den 12 mars 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt styrelsens framställning samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av fyra nya rörbrunnar vid Hesslö anvisa 85.000 kronor, *att* för förbättring av vattenhuvudledningen anvisa 155.000 kronor, att för automatiseringen av brunnsdriften anvisa 6.500 kronor, *att* anslagen skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av lånemedel, samt *att* bemyndiga

drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å sammanlagt 246.500 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 39) och sedan herrar Welin-Berger och Henning yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 53.

Ang. inköp av malmskärmar för djuphamnen.

På därom av hamnstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 mars 1942 gjord framställning, vilken av drätselkammaren tillstyrkts i ett den 12 mars 1942 dagtecknat yttrande (Stadsfullmäktiges handlingar nr 40) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för inköp av trettio malmskärmar ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag av 13.500 kronor att gäldas av hamnens inkomster under åren 1943, 1944 och 1945.

§ 54.

Ang. lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 mars 1942 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* befattningen såsom stadsbokhållare skulle placeras i 34. lönegruppen av stadens lönestat, *att* titeln kassörska vid stadskamrerarekontoret, stadskassörska, skulle ändras till stadskassör, *att* denna befattning placerades i 30. lönegruppen av stadens lönestat, *att* sagda lönereglering och titeländring skulle träda i tillämpning från och med den 1 april 1942, samt *att* för täckande av den merutgift, som härigenom uppstode under innevarande år anvisa 891 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Löne- och avtalsnämnden, som på anmodan av drätselkammaren yttrat sig i ärendet, hade anslutit sig till drätselkammarens uppfattning ifråga om uppflyttning av tjänsten som stadsbokhållare till 34. lönegruppen men beträffande tjänsten som kassörska vid stadskamrerarekontoret uttalat sig för bibehållande av nuvarande namn å tjänsten samt förordat en uppflyttning av tjänsten till allenast 29. lönegruppen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 41) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 55.

Ang. uppförande å ordinarie stat av tjän-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 mars 1942 hade löne- och avtalsnämnden med föranledande av en framställning från drätselkammarens friluftsbadkommitté hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att*

sten som tillsyningsman å Björnön.

från och med den 1 januari 1943 på ordinarie stat inrätta en befattning såsom tillsyningsman å Norra Björnö och *att* befattningen skulle placeras i 26. lönegruppen av stadens lönestat.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 mars 1942 avgivet yttrande tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 42) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 56.

Ang. sjukavlöning till en exekutor.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 februari 1942 underställt fullmäktige frågan om fortsatt sjukavlöning till exekutorn Hugo Carlsson, som den 7 mars 1942 under ett års tid på grund av sjukdom varit förhindrad att förrätta sin tjänst, hade löne- och avtalsnämnden, som yttrat sig i ärendet den 3 mars 1942, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* exekutorn Carlsson berättigades att från och med den 8 mars 1942 tillsvidare, dock längst till och med den 30 juni 1942, uppbära 50 % av den honom såsom exekutor tillkommande lönen. Drätselkammaren hade avgivit yttrande i ärendet den 12 mars 1942 och därvid tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 43) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 57.

Ang. anställande av kvinnlig skrivhjälp hos ordonnans- och ordningspolisen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 januari 1942 hade polisnämnden hemställt om anslag med 1.500 kronor för avlöning under 10 månader innevarande år av ett kvinnligt skrivbiträde åt ordonnans- och ordningspolisen. Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 3 mars 1942 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen. Med förmälan, att anslag för ändamålet numera icke erfordrades för längre tid än 9 månader hade drätselkammaren i yttrande över den föreliggande framställningen den 12 mars 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för avlöning av ett kvinnligt skrivbiträde åt ordnings- och ordonnanspolisen från och med den 1 april 1942 till årets slut anvisa 1.350 kronor, samt *att* detta anslag skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 44) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 58.

Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 mars 1942 hade löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till reglering av sjuksköterskétjänsterna vid ålderdomshemmet m. m. och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* sjuksköterskétjänsterna vid ålderdomshemmet från och med den 1 april 1942 skulle regleras till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor, *att* husmodersbefattningen vid ålderdomshemmet från och med nuvarande husmoderns avgång skulle regleras till ett pensionsunderlag av 1.660 kronor, *att* för sin del godkänna två vid skrivelsen fogade regleringshandlingar för ifrågavarande tjänster samt uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att hos vederbörande myndighet ansöka om godkännande av desamma, *att* anvisa 1.500 kronor för inbetalande av stadens andel av retroaktivavgifterna för sjuksköterskorna Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson, Margit Haga-Berglund, Ella Björklund och Ester Hellåsen, *att* tillförsäkra sjuksköterskan Elin Ramquist efter avgången ur tjänst, en tilläggspension, motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit om huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tiden 1/1 1922—31/3 1943, å ena, samt pensionen från Statens Pensionsanstalt jämte den till denna pension jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan, *att* tillförsäkra husmodern vid ålderdomshemmet, Olga Lundberg, en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, om huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tiden efter den 4/4 1917, å ena, samt pensionen från Statens Pensionsanstalt jämte den till denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan, *att* å ifrågavarande två tilläggspensioner dyrtids- och kristillägg skulle utgå i enlighet med de bestämmelser, som vid varje särskilt tillfälle tillämpades av Statens Pensionsanstalt, *att* från och med den 1 april 1942 tillförbinda staden att ensam svara för de med pensionerna till sjuksköterskorna och husmodern vid ålderdomshemmet ävensom föreståndarinnan vid barnhemmet förenade pensionsavgifterna, samt *att* för erläggande av sådana avgifter innevarande år utöver tidigare utgående andel för huvudmannen anvisa tillhopa 811 kronor 59 öre.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 mars 1942 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen samt föreslagit, att för ändamålet erforderligt anslag, 2.311 kronor 59 öre, skulle gäldas av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 45) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den

föreliggande framställningen i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 59.

Ang. tilläggspension till redan pensionerade sjuksköterskor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 mars 1942 hade löne- och avtalsnämnden framlagt förslag om beviljande av tilläggspensioner åt vissa redan pensionerade sjuksköterskor och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja f. d. sjuksköterskan vid ålderdomshemmet Anna Forslund och f. d. stadssjuksköterskan Elin Carlsson tilläggspension från och med den 1 april 1942 med ett belopp, motsvarande för en var av dem skillnaden mellan vad pensionen skulle ha blivit, om huvudmannens andel av retroaktivavgiften till Statens pensionsanstalt för erhållande av ett pensionsunderlag av 1.560 kronor erlagts för dessa personers anställningstid, å ena, samt pensionen från anstalten jämte den till denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan, samt å nu ifrågasatt tilläggspension de vid varje särskilt tillfälle utgående dyrtids- och kristilläggen i enlighet med de av Statens Pensionsanstalt tillämpade grunderna samt *att* för sådant ändamål under innevarande år anvisa fattigvårdsstyrelsen och hälsovårdsnämnden förslagsanslag av 350 kronor resp. 300 kronor.

I häröver den 12 mars 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren på anförda skäl avstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens berörda förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 46) uppstod diskussion, varunder herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag och herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens avslagsyrkande.

Då ärendet härefter företogs till avgörande samt särskilda propositioner å de olika yrkandena framställts begärdes och verkställdes omröstning och avgåvos därvid 26 ja-röster mot 15 nej-röster, de sistnämnda avgivna för drätselkammarens förslag om avslag å framställningen.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat i enlighet med löne- och avtalsnämndens framställning, varvid samtidigt bestämdes, att det erforderliga anslaget, 650 kronor, skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

§ 60.

Ang. reglering av pensionsunder-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 mars 1942 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillförsäkra stadssjuksköterskan Sigrid Sandén en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, därest huvudmannens andel av retroaktivavgiften till Statens Pensionsanstalt för erhållande av ett pensionsunderlag av 1.560 kronor erlagts för tiden efter den 1 januari 1926, å ena, samt pensionen från anstalten, å andra sidan, jämte dyrtids- och kristillägg å detta tillägg i enlighet med de vid varje särskilt tillfälle av Statens Pensionsanstalt tillämpade bestämmelserna, samt *att* för sådan tilläggspensions utbetalande under innevarande år efter den 1 juli ställa till hälsovårdsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 125 kronor.

laget för en stadssjuksköterska m. m.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 12 mars 1942, hade tillstyrkt löne- och avtalsnämndens hemställan med förslag tillika, att det erforderliga beloppet om 125 kronor skulle gäldas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 47) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan med det av drätselkammaren gjorda tillägget.

§ 61.

Ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 mars 1942 hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga ett av nämnden upprättat, vid skrivelsen fogat förslag till nytt resereglemente för stadens befattningshavare. I ärendet hade yttranden avgivits av beredningsutskottet och drätselkammaren, som båda tillstyrkt det av löne- och avtalsnämnden upprättade förslaget till resereglemente under förutsättning att ett av beredningsutskottet formulerat nytt fjärde stycke infördes under mom. 5 b i reglementet av följande lydelse: "För resa, som omfattat minst fyra timmar, och som innefattat både dag- och nattid, utgår halvt dagtraktamente". Drätselkammaren hade vidare hemställt, att det nya reglementet skulle träda i tillämpning den 1 april 1942.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 48) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande fattade stadsfullmäktige beslut i enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets hemställan och hade sålunda med tillämpning från den 1 april 1942 antagit det av löne- och avtalsnämnden utarbetade förslaget till nytt resereglemente med den ändringen, att ett fjärde stycke tillagts under mom. 5 b i reglementsförslaget av den lydelse beredningsutskottet föreslagit.

§ 62.

Ang. val av kommitté för utredning av polisens lokalfråga.

Sedan stadsfullmäktige den 26 februari 1942 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter i en kommitté, vars uppgift skulle vara att utreda lokalfrågan för polisväsendet, hade utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 49) framlagt förslag i ärendet.

Efter föredragning härav utsågo stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter i berörda kommitté herrar byggmästaren Fritz Eklund, måleriföreståndaren Albert Lundkvist, riksdagsmannen David Hall, majoren Georg Robsahm och borgmästaren Olov Rylander, varjämte åt herr Eklund uppdrogs att sammankalla kommittén.

§ 63.

Val av ortsombud enl. Kungl. kung. om statliga bosättningslån.

Sedan kassören Einar Keijser i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt att bliva entledigad från uppdraget som ortsombud enligt Kungl. kungörelsen om statliga bosättningslån, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet att bifalla framställningen, varjämte till nytt ortsombud för tiden intill utgången av år 1943 utsågs diakonen K. Bergvall.

§ 64.

Ang. fråga om anslag till K. F. U. M:s ungdomshem.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 mars 1942 hade Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås hemställt om anslag av staden med 2.000 kronor såsom bidrag till driften av föreningens ungdomshem. Drätselkammaren hade i häröver den 12 mars 1942 avgivet yttrande på anförda skäl hemställt om avslag å framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 50) uppstod överläggning, varunder yrkades *dels* av herrar Granér, Sund, Nyström och Henning, att stadsfullmäktige skulle lämna föreningen det begärda anslaget *dels* av herrar Eklund, Sjöblom och Hellblom bifall till drätselkammarens avslagsyrkande *dels* av herrar Hult och Turén återremiss av ärendet till drätselkammaren med uppdrag för kammaren att i hela dess vidd utreda frågan om eventuellt kommunalt bidrag till organisationer med ungdomsvårdande syfte samt inkomma till stadsfullmäktige med härav föranlett förslag *dels* slutligen av herr Lund, att stadsfullmäktige måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t påtala behovet av statligt ingripande i här berörda och liknande frågor. Dessutom

yttrade sig herr Elis Larsson utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å frågan om stadsfullmäktige ville företaga ärendet till omedelbart avgörande eller återremittera detsamma till drätselkammaren, varvid stadsfullmäktige genom begärd och verkställd omröstning med 22 ja-röster mot 16 nej-röster avgivna för omedelbart avgörande av frågan beslöto att återremittera ärendet till drätselkammaren för verkställande av den utredning, varom yrkande under överläggningen framställts.

§ 65.

Ang. överlåtelse av tomt för församlingshem till den kyrkliga kommunen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 mars 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 51) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till den kyrkliga kommunen försälja ett för församlingshem lämpligt tomtområde i kvarteret Jesper till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna antagbara.

Under den efter ärendets föredragning följande överläggningen yrkade herr Turén bifall till drätselkammarens hemställan med den ändringen, att drätselkammaren skulle äga överlåta berörda tomtområde till den kyrkliga kommunen "på villkor, som drätselkammaren med hänsyn till föreliggande omständigheter kunde finna lämpliga". Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag oförändrat.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 66.

Ang. överlåtelse av äganderätten till Östra kyrkogården till den kyrkliga kommunen.

På därom av drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 mars 1942 gjord hemställan (Stadsfullmäktiges handlingar nr 52) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att på den kyrkliga kommunen överföra äganderätten till Östra Kyrkogården, stadsägan 1789, sådan denna stadsäga komme att till sin areal bestämmas vid pågående gränsbestämningsförrättning samt att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga nödiga åtgärder för verkställande av ifrågavarande beslut.

§ 67.

Ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom Riksbyggens försorg.

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 mars 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 53) framlagt förslag om stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom Svenska Riksbyggens försorg och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 2 för nybyggnad å avstyckning från stadsägan 1528, liggande norr om Iggebygatan och öster om Tunbyvägen, intill ett belopp av högst 350.000 kronor, på villkor att borgensåtagandet gällde under högst ett år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk och att som säkerhet för stadens åtagande överlämnades inteckningar med bästa rätt till belopp motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel, *att* teckna stadens borgen å ett tioårigt amorteringslån åt föreningen intill ett belopp av 18.600 kronor mot säkerhet av inteckningar till minst motsvarande belopp, *att* uppdraga åt drätselkammaren att, i den mån så erfordrades, underställa besluten om borgensteckning Kungl. Maj:t för godkännande samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder, som erfordrades för genomförande av sålunda fattade beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 68.

Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 maj 1941, vilken skrivelse remitterats till drätselkammaren för yttrande, hade styrelsen för högre folkskolan hemställt, att stadsfullmäktige måtte fatta principbeslut om inrättande av en praktisk mellanskola i staden med uppdrag för styrelsen att utarbeta och underställa vederbörande myndigheter för nämnda skola erforderliga reglementen och undervisningsplaner, ävensom att stadsfullmäktige måtte i princip godkänna ett av styrelsen utarbetat förslag till nybyggnad för ifrågavarande skolas behov och i avbidan på skolans inrättande provisoriskt inrätta en teknisk linje vid den nuvarande högre folkskolan. Drätselkammaren hade i sitt den 12 mars 1942 avgivna yttrande — med förmälan att kammaren på anförda skäl avstyrkte att principbeslut nu fattades om inrättande av en praktisk mellanskola samt uppförande av nybyggnad för densamma — hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* under förutsättning att stadgat statsbidrag erhölles, från och med höstterminen 1942 vid högre folkskolan i Västerås inrätta en treårig teknisk linje, som under de följande två åren successivt skulle ut-

byggas med en klass för varje år, *att* tillförbinda staden att i fortsättningen ansvara för ifrågavarande tekniska linjes bestånd mot åtnjutande av vederbörligt statsbidrag, *att* uppdraga åt styrelsen för högre folkskolan att utarbeta förslag till reglemente och undervisningsplaner för den nya tekniska linjen och underställa desamma vederbörande myndigheters prövning ävensom göra de övriga framställningar och anmälningar, som erfordrades för att den tekniska linjen bleve av vederbörande myndighet godkänd och statsbidrag erhölles, *att* till driftkostnaderna under höstterminen 1942 av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter ställa till skolstyrelsens förfogande ett förslagsanslag om 2.000 kronor, *att* för iordningställande av provisoriska lokaler för den nya tekniska linjen samt för inköp av inventarier anvisa ett reservationsanslag om 12.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter och uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med skolstyrelsen på i drätselkammarens yttrande närmare föreslaget sätt iordningställa lokaler i Zimmermanska gården, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att utreda och i sinom tid till stadsfullmäktige inkomma med förslag till lokalfrågans slutgiltiga lösning för högre folkskolan, eller en eventuell praktisk mellanskola.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 54) och sedan herrar Granér och Sund yrkat bifall till drätselkammarens förslag fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med drätselkammarens hemställan.

§ 69.

Ändring av stadsplanen för kv. Ida och Kata.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 4 mars 1942 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 27 november 1941 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Ida och Kata.

§ 70.

Ang. särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 28 februari 1942 angående fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1941 och 29 januari 1942 att antaga föreskrifter ang. inrättande av vattenklosetter i staden.

§ 71.

Ang. tillfällig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 4 mars 1942 angående fastställelse å stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1942 rörande viss tillfällig lättnad i gällande bestämmelser om hållande av svin inom staden.

§ 72.

Fru Signe Falk ang. avsägelse av ledamotskap i stadsfullmäktige m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 innevarande mars hade ledamoten av stadsfullmäktige, fru Signe Falk, på grund av avflyttning från staden hemställt om befrielse från uppdraget som stadsfullmäktig samt från uppdragen som suppleant i beredningsutskottet och medlem i bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva".

Stadsfullmäktige beslöto bifalla fru Falks avsägelse. Härjämte beslöto stadsfullmäktige *dels* att hos magistraten hemställa om ny röstsammanräkning för utseende av efterträdare åt fru Falk i stadsfullmäktige, *dels* ock uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare i övriga uppdrag.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 31 mars 1942.

HJALMAR THYRESSON.
v. ordf.

Ebba Holmström. *J. Ruben Nyman.*

Offentligen uppläst den 31 mars 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 april 1942.

Närvarande: Herrar vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Lewrö, Boberg, Erik Larsson och fru Lindqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Lundkvist, Leontein, Bergquist, Sjöberg, Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Olsson och Eriksson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 73.

Val av stadsfullmäktige-ledamot.

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll för den 13 innevarande april utvisande att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av stadsfullmäktige efter fru Signe Falk för tiden intill årets utgång utsetts fru Emelie Lindqvist.

Vice ordföranden hälsade den nyvalda ledamoten välkommen till deltagande i den kommunala verksamhet, som utövades av stadsfullmäktige.

§ 74.

Justering.

Uppdrogs åt herr Thorén och fru Berg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 6 maj 1942 kl. 4.15 e. m.

§ 75.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Från hälsovårdsnämnden hade inkommit nämndens årsberättelse för 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 55).

Berättelsen lades till handlingarna.

§ 76.

Styrelsens för tekniska verken årsberättelse för 1941.

Med skrivelse den 2 innevarande april hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat styrelsens för stadens tekniska verk redogörelse för verkens räkenskaper 1941 med därtill hörande handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar nr 56).

Stadsfullmäktige beslöto lägga redogörelsen till handlingarna.

§ 77.

Ang tilläggsanslag för gäldande av de under år 1941 utförda ledningsarbetena m. m.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från styrelsen för stadens tekniska verk hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av lånemedel anvisa 23.571 kronor 54 öre för täckande av uppkommen brist i anslag till de under år 1941 med lånemedel fullbordade ledningsanläggningarna, *att* anvisa 2.065 kronor 82 öre för slutligt gäldande av kostnaderna för uppförande av förrådsbyggnad vid reningsverket att upptagas till täckning i tekniska verkens budget för år 1943 samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för täckande av anslaget å 23.571 kronor 54 öre upptaga amorteringslån å detta belopp.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 57) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 78.

Ang. tilläggsanslag för gäldande av kostnad för avloppsledning inom gasverkets område.

Med förmälan att kostnaden för anordnande av avloppsservis inom gasverkets område, vilket arbete inginge i det av stadsfullmäktige den 19 december 1940 beslutade arbetet att framdraga avloppsledning från stadens ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket, uppgått till 8.770 kronor 75 öre, hade styrelsen för stadens tekniska verk i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1942 på anförda skäl hemställt, att ifrågavarande kostnad finge täckas genom att påföras i budgeten upptagna anslag för underhåll av gasverksbyggnader under åren 1941, 1942 och 1943. Drätselkammaren hade i häröver den 2 innevarande april avgivet yttrande tillstyrkt styrelsens berörda förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 58) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens för tekniska verken av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 79.

Ang. inrättande av bekvämlighetsinrättning i Sundinska huset.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande april hade drätselkammaren framlagt förslag till anordnande av en bekvämlighetsinrättning i en disponibel källarlokal i Sundinska huset för en beräknad kostnad av 36.000 kronor samt hemställt *dels* att för ändamålet få disponera återstående del, 27.341 kronor 76 öre, av ett den 27 oktober 1938 beviljat och reserverat anslag till anordnande av bekvämlighetsinrättningar i staden *dels ock* att stadsfullmäktige härutöver måtte av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 9.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 59) uppstod överläggning, varunder *dels* herr Turén yrkade återremiss av ärendet till drätselkammaren för förnyat övervägande och *dels* herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan stadsfullmäktige härefter utan omröstning beslutat företaga ärendet till omedelbart avgörande, biföllo stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, drätselkammarens hemställan.

§ 80.

Ang. tilläggsanslag för arvode åt läkare vid barnstugorna.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från styrelsen för stadens barnstugor hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande april på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja ett tilläggsanslag med 555 kronor för täckande av kostnaderna för läkarvård vid stadens barnstugor under år 1942 samt *att* anslaget skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 60) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 81.

Ang. uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över ansökningar om tillfälliga

Sedan stadsfullmäktige den 29 januari 1941 till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande remitterat en skrivelse från länsstyrelsen ang. avgivande av yttrande över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter, hade nykterhetsnämnden i avgivet utlåtande hemställt, att åt nämnden måtte uppdragas att under nu löpande oktrojperiod i stadsfullmäktiges ställe avgiva dylikt yttrande, därvid

utskänk-ningsrät-tigheter.

nämnden föreslagit att som allmänna villkor för upplåtande av rätt till tillfällig utskänkning av stadsfullmäktige måtte fastställas *att* tillfällig utskänkning skulle vara underkastad de villkor, som gällde för utskänkningen å restauranterna i staden, *att* dylik utskänkning skulle handhavas av systemaktiebolaget i Västerås eller annan, som därtill ägde erforderliga förutsättningar, *samt att* tillfällig utskänkning icke finge fortgå längre än till klockan 0.30. Beredningsutskottet hade i ett den 8 april 1942 avgivet yttrande tillstyrkt nykterhetsnämndens förslag, varjämte poliskammaren, som beretts tillfälle yttra sig över förslaget, förklarat sig icke hava något att erinra emot detsamma.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 61) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *dels* uppdraga åt nykterhetsnämnden att under nu löpande oktrojperiod i fullmäktiges ställe avgiva yttrande övre förekommande ansökningar om rätt till tillfällig utskänkning *dels ock* fastställa de av nykterhetsnämnden föreslagna villkoren för upplåtande av dylik rätt.

§ 82.

Ang. yttrande över motion om kommunal bostadsproduktion.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 23 februari 1939 till drätselkammaren och beredningsutskottet för förberedande utlåtande remitterat en av ledamoten av stadsfullmäktige, herr Lund, väckt motion om att staden genom egna organ skulle bygga och uthyra bostäder, hade infordrade utlåtanden nu inkommit. Drätselkammaren hade i en den 2 innevarande april dagtecknad skrivelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att den av herr Lund väckta motionen icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd. Beredningsutskottet hade för sin del i yttrande den 8 innevarande april anslutit sig till drätselkammarens mening.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 62) uppstod överläggning, varunder *dels* herr Lund yrkade bifall till motionen, *dels* herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag och *dels* herrar Pers och Persson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen avslutats fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 83.

Ang. anordnande av skyddsrum i stadens skolor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar nr 63) hade drätselkammaren på anförda skäl fram-

lagt förslag till anordnande av skyddsrum i stadens skolor och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckande av stadens andel av kostnaderna för anläggande av ifrågavarande skyddsrum anvisa 25.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter samt *att* i avbidan på erhållande av statsbidrag av tillgängliga medel förskottera återstående kostnader för sagda skyddsrumsanläggningar med 55.400 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 84.

Ang. vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar nr 64) hade drätselkammaren — med förmälan, att kammaren i ärendet underhandlat med kyrkorådet samt inhämtat yttrande från styrelsen för stadens tekniska verk — framlagt förslag till framdragande av vattenledning och delvis avloppsledning till Hovdestalunds kyrkogård och Rosenlunds folkskola. Drätselkammaren hade därvid meddelat, att kostnaden för hela arbetet beräknats till 117.900 kronor, vilken kostnad föreslagits på visst sätt fördelad mellan den borgerliga och den kyrkliga kommunen samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckande av den borgerliga kommunens andel i kostnaderna för framdragande av vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård ävensom för täckande av kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rosenlunds folkskola anvisa 33.800 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyss nämnt belopp.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 85.

Ang. tilläggsanslag m. m. för arkivutrymme i Mariaberget.

Med förmälan, att det av stadsfullmäktige den 25 april 1940 anvisade anslaget om 60.000 kronor till anordnande av fullträffsäkert arkivutrymme i Mariaberget överskridits och att anslag saknades för inredning i arkivet, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar nr 65) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckande av de slutliga kostna-

derna för anordnande av arkivet anvisa 9.689 kronor 97 öre att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av uttaxerade medel år 1943 samt *att* för inköp och uppsättande av inredning i sagda lokaler ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 9.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 86.

Ang. inköp av div. maskiner för byggnadskontorets räkning.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från byggnadschefen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar nr 66) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en rotationskross, en transportör, en transportabel lastficka med lyftanordning, en grussträngspridare, för uppdelning av lastficka samt för montagekostnader i samband härmed anvisa tillhopa 9.150 kronor att täckas av uttaxerade medel år 1943.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 87.

Ang. provisorisk broförbindelse till Björnön.

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar nr 67) meddelat, att den av stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 januari 1942 beslutade bron till Björnön på grund av materialbrist möjligen icke kunde komma till utförande under innevarande år och med anledning härav hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att,* därest den definitiva bron ej nu kunde utföras, av det av fullmäktige den 29 januari 1942 anvisade anslaget för anordnande av broförbindelse mellan fastlandet och Norra Björnö, 57.500 kronor, ställdes till drätselkammarens förfogande ett belopp av 27.600 kronor för utförande av provisorisk bro till ön jämte tillfartsväg på sätt i drätselkammarens skrivelse närmare angivits.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herrar Eklund och Robsahm yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 88.

Ang. tillstånd för Johan Emil Edvard Lindgren att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 4 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Johan Emil Edvard Lindgren hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 samma månad anfört följande:

"Mot rörelsens skötsel förekommer ingen anmärkning och är Lindgren känd för ordentlighet och pålitlighet.

Stadsfullmäktige har vid sammanträde den 30 januari 1941 avstyrkt liknande framställning från Lindgren med motivering att restaurantens verksamhet i stor utsträckning vore inriktad på servering till strökunder. Av bifogad polisutredning framgår, att antalet fasta kunder numera uppgår till ett 60-tal. I anledning härav samt då ifrågavarande restaurant är jämförlig med restaurant Grand, som innehar rättigheter att servera pilsnerdricka i samband med måltid, får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta hos Konungens Befallningshavande tillstyrka, att Johan Emil Edvard Lindgren beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 B, Restaurant Lucky, här i staden från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar och sedan herr Hult yrkat bifall till nykterhetsnämndens förslag och herr Thorén yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 89.

Ang. tillstånd för Selma Emilia Hedrén att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 2 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Selma Emilia Hedrén hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 samma månad anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka fru Hedréns hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945 i lokaler inom fastigheten Stora gatan 16, Hotell Fenix, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 90.

Ang. tillstånd för Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 2 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Gertrud Margareta Magnusson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 samma månad anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Gertrud Margareta Magnussons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945 till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 91.

Ang. tillstånd för Axel Gunnar Boman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 2 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av direktören Axel Gunnar Boman hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 samma månad anfört följande:

"Då någon anmärkning mot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke förekommit föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka direktören Bomans hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945 i Stadshotellets matsalar och restaurant Vasakällaren här i staden till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 92.

Ang. tillstånd för Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 2 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av föreståndaren Åke Sörman hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i Konsums fastighet vid Smedjegatan här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 samma månad anfört följande:

"Mot rörelsens skötsel förekommer ingen anmärkning, och är Sörman känd för ordentlighet och pålitlighet.

Med anledning av att serveringen i stora matsalen, 2 tr., förändrats till (bar-) självservering, och då denna utgör en ny form av servering, är det med tvekan nämnden föreslår ett tillstyrkande av framställningen beträffande denna del.

Nämnden föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville besluta hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Åke Sörman beviljas tillstånd att servera pilsnerdricka till lagad måltid, dels i lilla matsalen 2 tr. upp; dels i konditorilokaler 1 tr. till slutna sällskap tiden 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945, samt dels i barserveringen, stora matsalen, 2 tr., under tiden 1 oktober—30 september 1943."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 93.

Ang. tillstånd för Erik Genell att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 24 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av e. o. hovrättsnotarien Erik Genell hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 samma månad anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit, föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka hovrättsnotarie Genells hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945 i lokaler inom fastigheten Stora gatan 6—8, Restaurant Mimer, utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 94.

Ang. anställande av två extra mätningstekniker å mätningskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 22 april 1942 hade byggnadsnämnden hemställt om anslag med 3.500 kronor för anställande av extra mätningstekniker. Drätselkammaren hade genom å skrivelsen den 23 samma månad gjord påteckning förklarat sig tillstyrka framställningen. Skrivelsen med vad därå fanns tecknat hade före sammanträdet i avskrift tillställts stadsfullmäktiges ledamöter och var av följande lydelse:

"Till stadsfullmäktige i Västerås.

Å mätningskontoret finnas för närvarande anställda en mätningsingenjör, ett tekniskt biträde och tre mätningstekniker, vilka i huvudsak syssla med mätnings- och beräkningsarbeten, erforderliga för olika slag av mätningsförrättningar. Mätningsteknikerna ha under fältarbete haft två mätningsbiträden till hjälp. Dessa ha nyligen slutat för att under en tid av ett år fullgöra sin värnpliktstjänst.

Arbetsuppgifterna på mätningskontoret ha under det sista året ökat i högst avsevärd grad. Sålunda har stadsplanearbetet forcerats i större omfattning än tidigare, vilket förutsätter, att mätningskontoret i god tid har grundkartor upprättade. Som en följd av allt fler fastställda stadsplaner, har antalet ansökningar om tomtindelningar och tomtmätningar ständigt ökat. Slutligen måste mätningskontoret, då byggnadsverksamheten nu åter blivit livlig, ha personal tillgänglig för husutsättningar m. m.

För att tillmötesgå de krav, som numera måste ställas på mätningskontoret, är det ett oeftergivligt villkor, att antalet tjänstemän utökas. Byggnadsnämnden har för den skull för sin del beslutat, att ytterligare två mätningstekniker skola anställas. Det kan meddelas, att arbetet på kontoret därvid tänkts fördelat så, att två till tre tekniker utföra de på fältet erforderliga mätningsarbetena jämte utsättningar av skilda slag samt att två mätningstekniker tillsammans med det tekniska biträdet sysselsättas på kontoret med huvudsaklig uppgift att teoretiskt och karttekniskt behandla det inkommande mätningsmaterialet, varigenom den önskade kontinuiteten i arbetet skulle ernås. Därest byggnadsnämndens förenämnda beslut komme till utförande, skulle det i årets stat upptagna anslaget för extra biträden komma att överskridas med cirka 3.500 kronor.

På grund av vad som här ovan anförts hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till byggnadsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 3.500 kronor för anställande under

innevarande år av två extra mätningstekniker å mätningskontoret.

Västerås den 22 april 1942.

För byggnadsnämnden:

Fritz Eklund.

/ *Sven Holmer.*

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som funnit framställningen väl befogad hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens förevarande framställning samt

att anslaget skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 23 april 1942.

För drätselkammaren:

Fritz Eklund.

/ *Sven Holmer.*"

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för angivet ändamål ställa till byggnadsnämndens förfogande ett förslagsanslag om 3.500 kronor att täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 6 maj 1942.

HJALMAR THYRESSON.
v. ordf.

Ebba Berg. *Herman Thorén.*

Offentligen uppläst den 6 maj 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 maj 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg och Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Lundgren, fru Holmström, herr Olsson och fru Lindqvist.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 95.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Hellblom och David Johansson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 1 juni 1942 kl. 12 middagen.

§ 96.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 16 april 1942 hade drätselkammaren överlämnat redogörelsen för Västerås stads räkenskaper för år 1941 samt hemställt, att stadsfullmäktige måtte lägga berättelsen till handlingarna. Drätselkammaren hade i skrivelsen vidare på anförda skäl föreslagit, att vissa i skrivelsen närmare angivna balanserade utgifter om tillhopa 75.894 kronor 77 öre måtte täckas av tillgängligt överskott i 1941 års stat. Slutligen hade drätselkammaren hemställt, att stadens aktieinnehav i Byggnadsaktiebolaget Mimer, i räkenskaperna upptaget i ett värde av 800.000 kronor, måtte nedskrivas till ett värde av 500.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 68) och sedan herr Engdahl yrkat bordläggning av ärendet till dess stadsfullmäktige komme att behandla revisorernas berättelse samt herrar Pers och Turén yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Engdahls bordläggningsyrkande.

§ 97.

Ang. förbättringsarbeten i varmbadhusets billighetsbadstu.

Sedan badhusstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 april 1942 hemställt om anslag för utförande av vissa förbättringsarbeten i varmbadhusets billighetsbadstu, hade drätselkammaren i häröver den 7 maj 1942 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för åstadkommande av förbättrade tvagningsanordningar m. m. i varmbadhusets billighetsbadstu ställa till badhusstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 3.500 kronor samt *att* anslaget i fråga skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av uttaxerade medel i varmbadhusets stat för 1943.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 69) och sedan herr Persson yrkat bifall till förslaget, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 98.

Ang. lån till Frälsningsarmén för uppförande av nybyggnad.

Med överlämnande av en framställning från Frälsningsarméns Högkvarter om stadens medverkan till uppförande här i staden av en nybyggnad för Arméns behov genom tillhandahållande på vissa i framställningen angivna villkor av ett lån å 100.000 kronor hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 maj 1942 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande framställning icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 70) uppstod överläggning, varunder *dels* herr Ernst Johansson yrkade återremiss av ärendet till drätselkammaren för förnyad utredning eller, om detta yrkande skulle avslås, att stadsfullmäktige måtte bifalla Frälsningsarméns framställning *dels ock* herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens hemställan.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige först genom begärd och anställd omröstning med 35 ja mot 8 nej, de sistnämnda avgivna för bifall till återremissyrkandet, att företaga ärendet till omedelbart avgörande.

Vid härefter framställda propositioner på bifall *dels* till drätselkammarens hemställan, att den föreliggande framställningen icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd och *dels* till herr Johanssons yrkande om beviljande av det begärda lånet, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 99.

Ang. inrättandet av en befattning som körkarl vid drätselkammaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 april 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 maj 1942 inrätta ytterligare en befattning såsom ordinarie körkarl hos drätselkammaren, placerad i 23. lönegruppen av stadens lönestat samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 5 maj 1942 avgivet utlåtande tillstyrkt drätselkammarens berörda hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 71) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 100.

Ang. inrättande av kommunal bostadsförmedling.

Sedan ledamoten av stadsfullmäktige, herr Bertil Lund, den 27 mars 1941 till stadsfullmäktige ingivit en skriftlig motion med förslag om inrättande av en kommunal bostadsförmedling i Västerås samt hemställan om uppdrag för drätselkammaren och beredningsutskottet att för densamma upprätta lämplig instruktion och reglemente, hade motionen genom beslut av stadsfullmäktige samma dag remitterats till drätselkammaren och beredningsutskottet för förberedande utlåtande. Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 april 1942 på anförda skäl hemställt, att motionen icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd. Beredningsutskottet, som avgivit infordrat utlåtande den 12 maj 1942, hadeävenledes avstyrkt bifall till motionen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 72) och sedan *dels* herr Lund yrkat bifall till motionen och *dels* herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens hemställan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag, att motionen icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 101.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 26 mars 1942 på därom gjord ansökan entledigat fru Signe Falk från av henne innehavda kommunala uppdrag samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 maj 1942 föreslagit, att till ny ledamot efter fru Falk i "Bestyrelsen för Gustaf Wahlbecks gåva" måtte utses fru Anna Westberg. Beredningsutskottet hade tillika meddelat, att fru Falk varit suppleant inom utskottet samt hemställt, att stadsfullmäktige ville utse efterträdare även i detta uppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter *dels* att till ny ledamot i "Bestyrelsen för Gustaf Wahlbecks gåva" utse fru Anna Westberg *dels och* på förslag av herr vice ordföranden att till suppleant i beredningsutskottet intill utgången av innevarande år utse fru Emelie Lindqvist.

Båda valen förrättades med acklamation.

§ 102.

Förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1942 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett i september 1941 upprättat förslag till stadsplan för Ängsgärdet, Korsängsgärdet, Myggbo, Folkets park, Marielund, Freja, Hemdal, landstingets sjukhusområde, Sommarro samt en del av Kungsängen ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse. Drätselkammaren hade i häröver samma dag avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens berörda hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 73) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 103.

Ang. reparation av pumpmaskinistens bostad vid Hässlö.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 april 1942 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om anslag med 14.000 kronor till reparation och modernisering av den fastighet vid Hässlö, i vilken bl. a. pumpmaskinistens bostad vore inrymd, samt föreslagit, att anslaget ifråga skulle täckas av vattenverkets driftsmedel samt av hyresinkomster från fastigheten under fem år. Drätselkammaren hade i häröver den 15 maj

1942 avgivet yttrande tillstyrkt begärt anslag för berörda ändamål men föreslagit, att anslaget skulle täckas i vattenverkets stat för 1943.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 74) och sedan särskilda propositioner framställts på verksstyrelsens och drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 104.

Ang. avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande maj hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av III. klass från och med den 1 juli 1942 avfördes ur lönestaten, *att* nuvarande innehavare av sådan befattning från sagda tidpunkt automatiskt placerades i motsvarande lönegrad såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass samt *att* för ändamålet ställdes förslagsanslag till förfogande för drätselkammaren med 515 kronor och för tekniska verken med 330 kronor. Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 15 samma månad, hade tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag samt hemställt, att för ändamålet erforderligt tilläggsanslag med 855 kronor skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 75) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens hemställan.

§ 105.

Ang. uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 76) hemställt om anslag med 5.000 kronor för uppförande av lokal för servering och för hjälpförbandsplats vid badplatsen å Johannisberg med förslag tillika, att anslaget skulle gäldas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter, beslöto stadsfullmäktige, efter tagen del av handlingarna i ärendet, utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 106.

Ang. anordnande av nya offentliga skyddsrum i staden.

Med föranledande av en framställning i ärendet den 4 maj 1942 från luftskyddschefen hade luftskyddsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 maj 1942 hemställt om anslag för anordnande av nio nya offentliga

skyddsrum i staden. Drätselkammaren hade i häröver den 15 samma månad avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av och inredning i nio offentliga skyddsrum på angivna platser anvisa 37.502 kronor, varav 16.284 kronor skulle täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat och återstående belopp, 21.218 kronor, täckas av förväntat statsbidrag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 77) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 107.

Ang. utbyggnad av djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 maj 1942 hade hamnstyrelsen på anförda skäl och med hänvisning till av stadsfullmäktige den 29 februari 1940 fattat principbeslut hemställt om ett förslagsanslag å 2.475.000 kronor för utbyggnad av djuphamnen i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat förslag, varjämte styrelsen påpekat, att jämväl ett av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 beviljat anslag om 125.000 kronor för uppförande av ny vågbrytare vid djuphamnen, vilket arbete inginge som del i det stora arbetet med djuphamnens utbyggnad, nu borde bliva föremål för slutlig täckning. Drätselkammaren hade i häröver den 15 maj 1942 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för utbyggnad av djuphamnen i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar samt för utbyggnadens färdigställande för dess ändamål anslå 2.475.000 kronor, *att* detta anslag samt det av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 meddelade anslaget å 125.000 kronor för vågbrytare skulle bliva föremål för täckning genom lånemedel, *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 2.600.000 kronor, samt *att* godkänna de av hamnstyrelsen i ärendet vidtagna åtgärderna.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 78) uppstod överläggning, varunder yrkades *dels* av herrar Hellström, Eklund, Robsahm, Sjöblom, Sund, Pers och Ernst Larsson bifall till drätselkammarens förslag *dels* av herr Lund återremiss av ärendet till drätselkammaren och hamnstyrelsen, *dels* av herrar Turén och Engdahl bordläggning av ärendet jämlikt 25 § 3 stycket lagen om kommunalstyrelse i stad *dels ock* av herr Henning att i stadsfullmäktiges tryckta handlingar skulle intagas en teknisk beskrivning av hamnutvidgningen. Härjämte yttrade sig herr Elow Eriksson utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen avslutats framställdes proposition på *dels* bifall till yrkandet om bordläggning *dels* avslag å samma yrkande och beslöto stadsfullmäktige då, genom begärd och anställd omröstning, med 14 ja emot 27 nej, de sistnämnda avgivna för avslag å bordläggningsyrkandet, att uppskjuta ärendets behandling till annan dag, som ordföranden hade att bestämma och i vanlig ordning kungöra.

§ 108.

Ang. avskrivning av vattenavgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 79) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter anvisa 960 kronor för avskrivande av de Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. debiterade vattenavgifterna för vintersäsongerna 1937—1938 och 1938—1939, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 109.

Ang. anskaffning av motorer och arbetsmaskiner i den nya brandstationens verkstadslokaler.

Med föranledande av en framställning i ärendet från brandstyrelsen den 9 maj 1942 hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 samma månad hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffning och inmontering av de i brandstyrelsens framställning omförmälda motorer och maskiner i den nya brandstationens verkstadslokaler anvisa 2.934 kronor 50 öre samt *att* detta anslag skulle bliva föremål för täckning i brandverkets stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 80) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 110.

Ang. understöd till Västerås Teateraktiebolag.

På därom av styrelsen för Västerås Teateraktiebolag gjord hemställan hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1942 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag, samt *att* vad bolaget sålunda erhölle i understöd till fullo skulle återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 81) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 111.

Ang. markbyte å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1942 hade drätselkammaren lämnat en närmare redogörelse för ett mellan drätselkammaren och ägaren av stadsägan 763 träffat preliminärt avtal om markbyte mellan, å ena sidan, mark från stadsägan 763, och å andra sidan, mark från staden tillhöriga stadsägorna 759, 760 samt 762. Drätselkammaren hade i skrivelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ifrågavarande preliminära avtal om markbyte samt uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar utforma de närmare villkoren för bytet samt underteckna erforderliga byteshandlingar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 82) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 112.

Ang. underhålls- och moderniseringsarbeten i Stadshotellet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 83) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av underhålls- och moderniseringsarbeten i stadshotellet samt anordnande av ventilationsanordningar ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 85.000 kronor att gäldas av uttaxerade medel under åren 1943 och 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkades *dels* av herr Lund återremiss av ärendet till drätselkammaren *dels ock* av herr Eklund bifall till drätselkammarens hemställan, varjämte herr Ernst Johansson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande. Sedan stadsfullmäktige härefter vid framställda propositioner på *dels* bifall till återremissyrkandet, *dels* avslag å detsamma utan omröstning beslutat företaga ärendet till omedelbart avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 113.

Ang. återbesättande av befattning som förste avläsare vid tekniska verken.

På därom av styrelsen för tekniska verken gjord hemställan, vilken tillstyrkts av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren i yttranden, som avgivits den 5 och 15 maj 1942, beslöto stadsfullmäktige bemyndiga verksstyrelsen att i vederbörlig ordning återbesätta en vakant befattning som förste avläsare vid tekniska verken.

§ 114.

Ang. anställande av extra ritningspersonal å stadsarkitektkontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 maj 1942 hade byggnadsnämnden hemställt om anslag med 4.000 kronor för anställande under innevarande år av extra ritningspersonal å stadsarkitektkontoret. Drätselkammaren hade genom å skrivelsen den 21 samma månad tecknat yttrande tillstyrkt framställningen samt föreslagit, att beloppet skulle täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Byggnadsnämndens skrivelse med vad därå fanns tecknat, vilken före stadsfullmäktiges sammanträde mångfaldigats och tillställts stadsfullmäktiges ledamöter, var av följande lydelse:

”Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sin skrivelse till stadsfullmäktige den 22 nästlidne april månad angående anslag för anställande av extra mätningstekniker å mätningskontoret anförde byggnadsnämnden bland annat, att större personal krävdes för upprättande av grundkartor för stadsplaneläggning, för tomtindelningar och tomtmätningar, för husutsättningar m. m. Stadsfullmäktige anvisade då 3.500 kronor för angivet ändamål.

Inom nämnden har nu åter måst upptagas fråga angående anställande av ytterligare extra personal . Vid ett närmare studium av föreliggande ärende har det nämligen visat sig, att det är nödtvunget att nu anställa extra arbetskraft för att icke blott inom mätningskontoret utan också inom stadsarkitektkontoret få arbetet att flyta jämnt. På detta sista kontor finnes nu anställd en ordinarie kartriterska, varjämte en extra kartriterska sedan ett par månader anställts. Dessa skola vid sidan av kartritningen sköta all diarieföring, maskinskrivning, telefonpassning etc. En följd härav blir, att det rena ritningsarbetet, som kan handhavas av underordnad personal, icke hinner fullföljas. Detta förhållande medför, att hela stadsplanearbetet blir lidande och att byggnadsverksamheten fördröjes och försvåras. Då det i allsynnerhet för närvarande måste anses vara av yttersta vikt, att staden kan tillhandahålla tomter för bebyggelse har nämnden funnit det nödvändigt, att extra personal anställes. Det skulle därvid röra sig om ytterligare en kompetent kartriterska vid stadsarkitektkontoret. Vidare skulle den nuvarande extra kartriterskebefattningen behållas. Härför saknas nödigt anslag. Under sommarmånaderna finnes möjlighet att erhålla biträde från studerande vid tekniska högskolan. Jämväl för anställande av en eller två sådana teknologer äskas anslag. Slutligen har nämnden funnit, att å mätningskonto-

ret, där det nu finnes en ordinarie och en extra kartriterska, ytterligare en kartriterska måste anställas. För samtliga dessa tjänster beräknar nämnden en lönesumma av 4.000 kronor under senare halvåret 1942.

Det är nämnden angeläget att här meddela, att dessa anställningar böra anses såsom tillfälliga och att de berörda kontoren, sedan arbetsbalansen återställts, icke räknar med att extra personal vidare skall behövas.

På grund av vad som här ovan anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta.

att ställa till byggnadsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 4.000 kronor för anställande under innevarande år av extra ritningspersonal vid stadsarkitekt- och mätningskontoren.

Västerås den 20 maj 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och har därvid funnit framställningen väl befogad. Drätselkammaren vill emellertid understryka, vad byggnadsnämnden i sin skrivelse anfört, nämligen att den nu ifrågasatta personalen endast får anses anställd tillfälligt för den tid, som kan åtgå för ernående av önskad arbetsbalans. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens förevarande framställning samt

att anslaget skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 21 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer."

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 115.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Linnéa och kv. Kullerstenen.

Sedan stadsfullmäktige den 26 februari 1942 antagit, *dels* förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Linnéa, *dels ock* förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kullerstenen, hade nu till stadsfullmäktige inkommit länsstyrelsens i länet resolutioner den 29 april 1942, varigenom berörda stadsplaneändringar fastställts.

Stadsfullmäktige beslöto lägga resolutionerna till handlingarna.

§ 116.

Utslag på besvär ang. arbets- och löneavtal för stadens befattningshavare.

Vid sammanträde den 27 april 1939 beslöto stadsfullmäktige att för sin del antaga ett av dåvarande lönenämnden framlagt förslag till arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare samt bemyndiga nämnden att å stadens vägnar underteckna avtalet. Sedan besvär anförts över berörda beslut av drätseldirektören Theofil Öberg samt länsstyrelsen i länet med anledning härav på anförda skäl undanröjt beslutet, överklagades länsstyrelsens utslag hos Kungl. Maj:t av *dels* maskinisten E. Larsson m. fl. *dels ock* brandmannen G. H. Hjort. Till stadsfullmäktige hade nu inkommit Kungl. Maj:ts utslag på berörda besvär av innehåll, att Kungl. Maj:t ej funnit skäl göra ändring i länsstyrelsens utslag.

Efter föredragande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande utslag beslöto stadsfullmäktige lägga detsamma till handlingarna.

§ 117.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Jesper.

Sedan stadsfullmäktige den 27 november 1941 antagit upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Jesper, hade genom magistraten nu överlämnats avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 30 april 1942, varigenom berörda stadsplaneändring blivit fastställd.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll.

§ 118.

Ang. ändrad indelning av valdistrikten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 maj 1942 hade magistraten på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över ett av magistraten upprättat förslag till uppdelning av stadens fjärde valdistrikt. Beredningsutskottet, som beretts tillfälle avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade inkommit med följande yttrande:

”Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län den 19 maj 1942 har magistraten med hänsyn till det stora antalet röstberättigade inom stadens fjärde valdistrikt hemställt, att länsstyrelsen måtte förordna om uppdelning av nämnda valdistrikt i två distrikt, 4 A och 4 B. Magistratens ifrågavarande skrivelse har författningsenligt överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande. Beredningsutskottet, som beretts tillfälle avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får anföra följande.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att antalet personer, som finnas upptagna i den tillskrivna röstlängden för innevarande år i nuvarande fjärde valdistriktet utgör 4.645. Magistratens förslag innebär, att valdistrikt 4 A kommer att omfatta ett område, som begränsas i norr av Norra Ringvägen fram till Engelbrektsgatan, i öster av Engelbrektsgatan fram till Domkyrkoesplanaden, i söder av Domkyrkoesplanaden och Biskopsgatan fram till Svartån och i väster av Svartån fram till Norra Ringvägen. Det föreslagna valdistriktet 4 B kommer att omfatta ett område, begränsat i norr av Biskopsgatan och Domkyrkoesplanaden fram till Engelbrektsgatan, sistnämnda gata fram till Norra Ringvägen och nämnda väg fram till Kopparbergsvägen, i öster av Kopparbergsvägen fram till Smedjegatan, i söder av Smedjegatan och Stora torget fram till Apotekarbron och i väster av Svartån fram till Biskopsgatan. Genom den föreslagna uppdelningen kommer årets röstlängd för valdistrikt 4 A att innehålla 2.323 personer och röstlängden för valdistrikt 4 B att innehålla 2.322 personer.

Beredningsutskottet, som inhämtat, att den föreslagna uppdelningen är avsedd att träda i tillämpning redan till höstens stadsfullmäktige- och landstingsmannaval, får för sin del förorda förslaget och hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka det av magistraten upprättade förslaget till uppdelning av stadens fjärde valdistrikt.

Västerås den 28 maj 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.”

Efter föredragning härav och sedan stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att ärendet, ehuru ej upptaget på föredragningslistan för samman-

trädet finge upptagas till behandling, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 119.

Ang. tillsättande av kommitté för utredning ang. ändrad organisation för poliskåren.

Med förmälan, att polismästaren gjort framställning om ändrad organisation för poliskåren i staden hade polisnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 mars 1942 hemställt, att för frågans utredning och förslags framläggande av stadsfullmäktige måtte tillsättas en kommitté om förslagsvis fem personer.

På yrkande av herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till beredningsutskottet för yttrande och förslag.

§ 120.

Ang. bidrag till Röda korsets hemsysterverksamhet.

Föredrogs och lades till handlingarna från Västeråskretsen av Svenska Röda korset inkommen skrivelse med tack för stadens bidrag till kretsens hemsysterverksamhet.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 1 juni 1942.

ALB. LUNDKVIST.

David Johansson. *O. M. Hellblom.*

Offentligen uppläst den 1 juni 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 9 juni 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Sjöblom, Gustavsson, Olsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg, Erik Larsson och fru Lindqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Eklund, Lundgren, Gunnar Larsson, Ernst Larsson, Pers, Elis Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 121.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Sjöberg och Gust. Karlsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 11 juni 1942 kl. 12.45.

§ 122.

Ang. utbyggnad av djuphamnen.

Till förnyad behandling företogs det bordlagda under § 107 i stadsfullmäktiges protokoll för den 28 nästlidne maj antecknade ärendet angående anslag av lånemedel med 2.600.000 kronor till utbyggnad av djuphamnen. Drätselkammaren hade till denna dag inkommit med en teknisk beskrivning över utbyggnaden (Stadsfullmäktiges handlingar nr 84), varigenom det av herr Henning vid föregående sammanträde framförda yrkandet härom tillgodosetts.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, varunder *dels* herr Lund vidhöll sitt tidigare framförda yrkande om åter-

remiss av ärendet till hamnstyrelsen och drätselkammaren *dels ock* herrar Henning, Persson, Hult och Hellström yrkade bifall till hamnstyrelsens och drätselkammarens förslag.

Sedan överläggningen avslutats och stadsfullmäktige utan omröstning beslutat företaga ärendet till omedelbart avgörande, beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, att bifalla hamnstyrelsens och drätselkammarens förslag. Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat, *att* för utbyggnad av djuphamnen i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar samt för utbyggnadens färdigställande för dess ändamål anslå 2.475.000 kronor, *att* nämnda anslag samt det av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 beviljade anslaget å 125.000 kronor för anordnande av vågbrytare skulle bliva föremål för täckning av lånemedel, *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 2.600.000 kronor samt *att* i övrigt godkänna de av hamnstyrelsen i ärendet vidtagna åtgärderna.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 11 juni 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Gösta Sjöberg. *Gust. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 11 juni 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 18 juni 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herr Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Lundberg, Lundell, Grönberg, Sjöblom, Gustafsson, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg, Erik Larsson och fru Lindqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Thyresson, Bergquist, Lundgren, Nyman, Welin-Berger, Ernst Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 123.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Henning och Ernst Johansson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 22 juni 1942 kl. 12.

§ 124.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Fattigvårdsstyrelsen hade med skrivelse i april 1942 till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 85).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 125.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Barnvårdsnämnden hade med skrivelse i mars 1942 till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 86).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 126.

Badhusstyrelsen hade till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 87). *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1941.*

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 127.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för anordnande av kulvert i Persbobäcken mellan Persbovägen och Gustavsborgsgatan anvisa ett förslagsanslag av 18.000 kronor att täckas av uttaxerade medel på gatuförvaltningens stat för 1943. *Ang. anordnande av kulvert för Persbobäcken.*

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 88) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 128.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga försälja mark från de staden tillhöriga stadsägorna 1529, 1597 och 1598. *Ang. försäljning av mark från stadsägorna n:r 1529, 1597 och 1598.*

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 89) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lämna drätselkammaren det begärda bemyndigandet.

§ 129.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 maj 1942 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt, att stadsfullmäktige ville i princip besluta om uppförande av en barnstuga på därför reserverad plats inom Korsängsskolans område och bevilja ett förslagsanslag på 1.900 kronor för uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar för detta bygge. *Ang. anslag för ritningar och kostnadsberäkningar till byggnad för barnstugestyrelsen.*

Drätselkammaren hade i häröver den 4 juni 1942 avgivet yttrande på anförda skäl föreslagit, att styrelsens framställning för närvarande icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 90) och sedan fru Holmström och herr Granér yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande fattade stadsfullmäktige beslut i enlighet med drätselkammarens berörda hemställan.

§ 130.

Ang. förbättrings- och reparationsarbeten vid högre allmänna läroverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för vissa i skrivelsen närmare omförmälda reparations- och förbättringsarbeten inom högre allmänna läroverket anvisa ett förslagsanslag av 83.000 kronor *samt att* detta anslag skulle täckas genom uttaxering under loppet av högst fem år med rätt för drätselkammaren, att om så visade sig lämpligt, i samband med budgetens framläggande föreslå stadsfullmäktige en förkortad uttaxeringstid.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 91) och sedan herrar Engdahl och Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 131.

Ang. iordningställande av viss del av Malmabergsgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande på sätt i skrivelsen närmare angivits av Malmabergsgatan förbi Sandgärdet anvisa 8.700 kronor *samt att* anslaget ifråga skulle täckas av det å gatuförvaltningens stat i årets budget upptagna anslaget för nyanläggningar av icke särskilt angivna gator och vägar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 92) och sedan herrar Lund och Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 132.

An. iordningställande av Bomansgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande av Bomansgatan mellan Sundinsgatan och Mobergsgatan anvisa 15.000 kronor att påföras det å gatuförvaltningens stat i årets budget upptagna anslaget för nyanläggningar av icke särskilt angivna gator och vägar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 93) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 133.

Ang. anordnande av transformatorstation vid Allégatan.

Sedan styrelsen för tekniska verken i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 maj 1942 hemställt om anslag av lånemedel med 24.000 kronor för iordningställande av en transformatorstation vid hörnet av Allégatan och Östermalmsgatan, hade drätselkammaren i ett den 4 juni 1942 avgivet utlåtande tillstyrkt styrelsens berörda framställning samt föreslagit att åt drätselkammaren måtte uppdragas att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 94) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 134.

Ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar å Jakobsberg.

Sedan styrelsen för tekniska verken i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 maj 1942 på anförda skäl hemställt om anslag av lånemedel med 46.500 kronor för framdragande av ledningar för vatten och avlopp i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Garpgatan, hade drätselkammaren i ett häröver den 4 juni 1942 avgivet utlåtande tillstyrkt styrelsens berörda framställning samt föreslagit, att åt drätselkammaren måtte uppdragas att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 95) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 135.

Ang. arvoden till vissa kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren, som på därtill given anledning företagit översyn av gällande regler om arvode till ordförandena i kommunala styrelser och nämnder, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* från och med den 1 januari 1942 tillerkänna envar av följande ordförande arvoden för med respektive uppdrag förenat besvär, nämligen löne- och avtalsnämndens ordförande 400 kronor, hamnstyrelsens ordförande 300 kronor, lantegendomsnämndens ordförande 300 kronor och barnavårdsnämndens ordförande 300 kronor, allt per år räknat, *att* nu utgående arvoden till drätselkammarens och folkskolestyrelsens ordförande från och med den 1 januari 1943 skulle höjas till för drätselkammarens ordförande 1.200 kronor och för folkskolestyrelsens ordförande 300 kronor, *att* till bestridande av kostnaderna för nya arvoden under innevarande år anvisa 1.300 kronor av årets för-

slagsanslag till oförutsedda utgifter, *samt* att underställa länsstyrelsen beslutet för godkännande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 96) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 136.

Ang. uppläggande av ett beredskapslager av ved.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juni 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att disponera tillgängliga medel för uppläggande av ett beredskapslager av ved för bränslesäsongen 1942—1943 intill en kvantitet av 20.000 kubikmeter ävensom att vidtaga övriga åtgärder som erfordrades för att på lämpligaste sätt hålla detta lager.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 97) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 137.

Ang. uppförande av två arbetarbostäder vid Lundby gård.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 juni 1942 hade lantegendomsnämnden hemställt om anslag med 32.000 kronor för anordnande av två lantarbetarebostäder vid Lundby gård. Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 4 juni 1942, hade hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för berörda ändamål anvisa 32.000 kronor *samt att* detta anslag skulle täckas genom uttaxering under loppet av högst fem år med rätt för drätselkammaren att, om så visade sig lämpligt, i samband med budgetens framläggande föreslå stadsfullmäktige en förkortad uttaxeringstid.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 98) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 138.

Ang. återbesättande av två befattningar som gasverkseldare.

Sedan styrelsen för tekniska verken i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 maj 1942 hemställt om tillstånd att återbesätta två vakanta befattningar som gasverkseldare samt framställningen i fråga tillstyrkts av löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, beslöto stadsfullmäktige, efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning bifalla styrelsens berörda framställning.

§ 139.

Sedan direktören Erik Falk på grund av avflyttning från staden hemställt att bliva entledigad från uppdraget som ledamot i kommittén för utredning rörande högre allmänna läroverkets lokalbehov, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet att, *dels* bifalla herr Falks avsägelse *dels ock* till ny ledamot i kommittén välja direktören Karl Erik Eriksson.

Ang. val av ny ledamot i läroverks-byggnads-kommittén.

§ 140.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att till stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress i Göteborg den 28 och 29 augusti 1942 utse herrar måleriföreståndaren Albert Lundkvist, byggmästaren Fritz Eklund, statens lantbruksingenjör Henrik Welin-Berger och fru Ebba Berg.

Ang. val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.

Till suppleanter för de sålunda utsedda ombuden valdes herrar Einar Keijser, Ernst Johansson, Carl Henning och John Lundgren varvid tillika bestämdes, att suppleanterna skulle vara personliga för ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan blivit nämnda.

Valen förrättades med acklamation.

§ 141.

Sedan stadsfullmäktiges yttrande infordrats över de besvär Västerås Tobakshandlareförening hos Konungen anfört över länsstyrelsens i länet utslag den 21 mars 1942 angående tillstånd för Anders Gustav Ceder att idka försäljning från kiosk å delvis annan tid än vanlig affärstid, hade beredningsutskottet, som anmodats inkomma med förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 juni 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att som infordrat yttrande avstyrka bifall till besvären.

Yttrande över besvär ang. öppethållande av kiosk.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 99) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 142.

Sedan poliskammaren genom resolution den 13 maj 1942 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Gunborg Rörick hos länsstyrelsen

Ang. tillstånd för Gunborg

Rörick att försälja pilsnerdricka.

gjord ansökan om tillstånd att från en av henne ägd speceri- och mjölkaffär vid Hyttvägen 3 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 juni 1942 anfört följande:

"Av handlingarna i ärendet framgår, *att* sökanden förestått nyssnämnda livsmedelsaffär i 6 år för innehavarinnan Maria Nybergs räkning, *att* hon gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, *att* närmaste utminuteringsställe är A.-B. S. Ahlgrens speceriaffär, Stora gatan 69 och *att* sökanden anses lämplig att handhava sådan utminutering.

Enligt vad nämnden kunnat utröna är sökanden väl lämpad att sköta pilsnerförsäljning, varför nämnden på grund av vad som ovan anförts får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* tillstyrka bifall till affärsföreståndarinnan Röricks framställning om tillstånd om rättighet till pilsnerförsäljning från Manneborgs speceri- och mjölkaffär i fastigheten Nedre Hyttvägen 3 här i staden".

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod diskussion, varunder *dels* herr Hult yrkade bifall till nykterhetsnämndens förslag, *dels* herrar Keijser och Lundberg yrkade, att stadsfullmäktige måtte avstyrka den föreliggande framställningen, *dels ock* herrar Engdahl, C. W. Karlsson och Pers yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige genom begärd och verkställd omröstning med 21 nej-röster mot 17 ja-röster de sistnämnda avgivna för bifall till nykterhetsnämndens förslag att avstyrka den föreliggande framställningen om tillstånd till försäljning av pilsnerdricka.

§ 143.

Ang. förslag till jämkning av stadsplanen för kv. Herta och Hanna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 juni 1942 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för delar av kv. Herta och Hanna, ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse. Drätselkammaren hade i häröver den 11 samma månad avgivet yttrande tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 100) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med byggnadsnämndens hemställan.

§ 144.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 juni 1942 hade länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att vidtaga förberedande åtgärder med anledning av en bebådad lagstiftning om hyresreglering m. m. Länsstyrelsens skrivelse i ärendet var av följande lydelse:

Ang. åtgärder i anledning av lagstiftning om hyresreglering.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I proposition den 22 maj 1942, nr 301, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till lag om hyresreglering m. m.

Enligt 1 § i detta förslag skall lagen äga tillämpning — förutom i stad, köping eller municipalsamhälle, som vid 1942 års ingång hade minst 2.000 invånare — jämväl där Konungen så förordnar, i annan tättbebyggd ort.

För prövning av ärenden enligt denna lag skall i kommunen finnas en hyresnämnd bestående av en ordförande och två ledamöter, av vilka ordföranden utses av Kungl. Maj:t. Ledamöter i hyresnämnden skola däremot väljas av kommunens beslutande organ. En ledamot skall äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. En ledamot, som ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skall hava kännedom om de mindre bemedlades bostadsförhållanden. I ärende rörande annan lägenhet än sådan, som är avsedd att helt eller till väsentlig del nyttjas till bostad (lokal för affär, hantverk m. m.) skall sistnämnde ledamot ersättas av ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet och ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet. För varje ledamot i nämnden skall utses minst en suppleant, och gäller i fråga om sådan vad ovan sagts om ledamot, som suppleanten skall ersätta. Förordnanden såsom ledamot eller suppleant skall gälla för viss tid eller tills vidare.

Ledamot eller suppleant i hyresnämnd må ej den vara som icke uppnått 25 års ålder, ej heller den, som icke råder över sig och sitt gods. Den som blivit vald till ledamot eller suppleant i nämnden, må kunna avsäga sig uppdraget, bl. a. om han icke är boende inom kommunen, om han är ämbets- eller tjänsteman och av sin befattning hindras att fullgöra uppdraget samt om han uppnått 60 års ålder eller eljest uppgiver hinder, som av den väljande myndigheten godkännes. Ordförande och ledamöter i hyresnämnd skola åtnjuta skäliga arvoden av kommunen, som det förty åligger att anvisa erforderliga medel till bestridande av löner åt befattningshavare hos nämnden och övriga kostnader för nämndens verksamhet. I fråga om granskning av nämndens räkenskaper och förvaltning

skall gälla vad i kommunallagarna finnes stadgat. Beträffande kommunens förpliktelser i nu angivna hänseenden gäller vad som föreskrivits om bestridande av kostnader för kristidsnämnds verksamhet. Med kommun likställes municipalsamhälle.

Därest det i ovanberörda proposition framlagda lagförslaget i huvudsakliga delar antages av riksdagen, är det, med hänsyn till lagens syftemål, angeläget, att tillämpningen av lagen kan med det snaraste taga sin början. Med hänsyn härtill torde det ock vara nödvändigt att redan på nuvarande stadium vissa förberedande åtgärder vidtagas, varvid de ovan återgivna föreskrifterna i lagen måste tjäna som grundval.

Samtidigt som länsstyrelsen sålunda velat giva Eder del av den föreslagna lagens innehåll i ovan berörda delar, har länsstyrelsen härmed velat anmoda Eder, att för Eder kommuns vidkommande så förbereda de enligt ovan på kommunen ankommande åtgärder, att härav föranledda ärenden må kunna av kommunens beslutande myndighet upptagas omedelbart efter det lagen trätt i kraft eller genom särskilt förordnande gjorts tillämplig å kommunen.

Västerås slott i landskansliet den 5 juni 1942.

A. B. GÄRDE.

E. Holmqvist."

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 juni 1942 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att,* därest den bebådade lagstiftningen om hyresreglering komme att träda i kraft före stadsfullmäktiges nästa ordinarie sammanträde, uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar utse ledamöter och suppleanter i hyresnämnd samt åt drätselkammaren att vidtaga övriga åtgärder, som ankomme på staden med anledning av den nya lagens tillkomst.

Stadsfullmäktige, som enhälligt beslöto att ärendet, ehuru ej upptaget på föredragningslistan till dagens sammanträde, finge upptagas till behandling, beslöto efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 145.

Ang. inkorporering av Badelunda kommun.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1942 hade länsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville taga ståndpunkt till frågan om utred-

ning angående inkorporering med Västerås stad av Badelunda kommun eller del därav.

Stadsfullmäktige beslöto efter yttrande av herrar Eklund, Lewrö, Engdahl, Turén, Pers, Robsahm och Hult att remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande och förslag.

In fidem:

SVEN HOLMER.

Justerat den 22 juni 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Henning. *Ernst Johansson.*

Offentligen uppläst den 22 juni 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

VÄSTMANL. FOLKBLADS TR., V:ÅS

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 augusti 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Lundberg, Lundell, Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg och Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Lundgren, Löf, Welin-Berger, Grönberg och fru Lindqvist.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 146.

Justering.

Uppdrogs åt herrar C. W. Karlsson och Bergquist att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 3 september 1942 kl. 12.30.

§ 147.

Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Naima.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 maj 1942 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett den 15 februari 1942 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kv. Naima samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse. Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 11 juni 1942, hade tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 101) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 148.

Ang. reparationer i kommunala flickskolans fastighet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 juni 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av inventarier till kommunala flickskolan samt för utförande av vissa inredningsarbeten inom skolan anvisa 11.500 kronor samt *att* detta anslag skulle täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 102) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 149.

Ang. inköp av en laddningslikriktare för brandstationen.

Sedan brandstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1942 hemställt om anslag med 700 kronor för inköp av en laddningslikriktare för elektriska batterier, hade drätselkammaren i häröver den 2 juli 1942 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av den i brandstyrelsens skrivelse omförmälda laddningslikriktaren anvisa 700 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 103) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 150.

Ang. avlöning m. m. till brandförmän vid genomgång av statens brandskolas brandmästarekurs.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1942 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, *att* de av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 fastställda bestämmelserna beträffande avlöning m. m. till brandmän under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skulle tillämpas även å brandförman, som genomginge samma skolas brandmästarekurs, *att* för avlöning av vikarie för en brandförman under skolutbildning innevarande år bevilja ett anslag å 800 kronor samt *att* brandförman, som vore familjeförsörjare och genomgått brandmästarekursen med godkända betyg skulle tillerkännas ett stipendium å 150 kronor. Drätselkammaren, som avgivit yttrande i ärendet den 2 juli 1942, hade tillstyrkt brandstyrelsens framställning samt hemställt, *att* stadsfullmäktige ville för avlöning av vikarie för en brandförman under innevarande år samt för utdelande av stipendium ställa till brandstyrelsens förfogande ett anslag om 950 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 104) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 151.

Ang. anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juli 1942 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 30.000 kronor att utgå av det från 1941 reserverade extra anslaget till stadsfullmäktiges förfogande.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 105) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 152.

Ang. bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av idrottsplatsen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juli 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar, som under 1942 inflöte och för idrottsändamål skulle fonderas, disponera 50 procent till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 106) yrkade *dels* herr Lewrö att hela den nöjesskatt, som inflöte, skulle få disponeras för idrottsplatsens drift *dels ock* herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag. Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 153.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Till förnyad behandling företogs det bordlagda, under § 96 i stadsfullmäktiges protokoll för den 28 maj 1942 antecknade ärendet angående drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1941. I den till stadsfullmäktiges nyssnämnda sammanträde överlämnade skrivelsen (Stadsfullmäktiges handlingar nr 68) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna, *att* av tillgängligt överskott i 1941 års budget anvisa ett belopp om 75.894 kronor 77 öre till täckning av följande i skrivelsen närmare angivna utgifter, nämligen

underskott å vedförsäljningsrörelse 1940—1941	kr. 15.047:33
skyddsrum vid gamla hamnen	„ 12.119:41
förbättringsarbeten å Bomansgatan	„ 207:99
utredning ang. stadshotellets ombyggnad	„ 2.000:—
inköp av inventarier å Elbarestauranten	„ 9.000:—
förstärkning av det civila luftskyddet	„ 22.912:74
granskning av planer till enskilda skyddsrum	„ 1.153:50
underskott å anslag för iordningställande av gator inom gamla lasarettsområdet	„ 13.453:80
Summa kronor	75.894:77

samt att stadens aktieinnehav i byggnadsaktiebolaget Mimer i fortsättningen skulle i räkenskaperna nedskrivas till ett värde av 500.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herrar Engdahl, Eklund, Elow Eriksson, Pers, Robsahm och Lund yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna samt i övrigt bifalla drätselkammarens i skrivelsen framställda förslag.

§ 154.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande augusti hade magistraten överlämnat stadens revisorers berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1941.

Därjämte hade inkommit infordrade yttranden från drätselkammaren, styrelsen för stadens tekniska verk, lantegendomsnämnden, folkskolestyrelsen samt polisnämnden ävensom vid sistnämnda yttrande fogad skrivelse från poliskammaren.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 107) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till revisorernas hemställan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja ansvarsfrihet åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för verksamheten under år 1941.

§ 155.

Ang. inkorporering av Badelunda kommun.

Sedan länsstyrelsen i länet i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1942 på anförda skäl ifrågasatt en utredning angående inkorporering med Västerås stad av Badelunda kommun eller del därav samt hemställt om stadsfullmäktiges yttrande häröver, hade stadsfullmäktige den 18

juni 1942 remitterat skrivelsen till drätselkammaren för förberedande yttrande och förslag. Med anledning härav hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 augusti 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom yttrande över länsstyrelsens omförmälda skrivelse meddela, att stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot att länsstyrelsen föranstaltade om en utredning angående inkorporering med Västerås stad av Badelunda socken eller del därav.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 108) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 156.

Ang. omändring och reparation av lokaler i Sundinska huset.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för reparations- och ändringsarbeten i arbetsförmedlingens och pastorsexpeditionens nuvarande lokaler i det s. k. Sundinska huset anvisa 13.400 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 109) och sedan herrar Pers och Engdahl yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden samt herr Eklund hemställt om bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 157.

Ang. ny brandtelegrafanläggning för brandkåren.

Sedan brandstyrelsen vid sammanträde den 16 juni 1942 beslutat anhålla om medel till anordnande av en ny brandtelegrafanläggning m. m. hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för brandalarmanläggning och centralt manöverbord i den nya brandstationen anvisa 75.200 kronor, samt *att* detta belopp skulle bliva föremål för täckning med 21.000 kronor av de från Städernas Allmänna Brandstodsbolag erhållna och reserverade bidragen och med 54.200 kronor av tillgängliga medel att uttaxeras i brandverkets stat under högst fem år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 110) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 158.

Ang. förlängning av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén.

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 augusti 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 111) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragande av Bomansgatan nordväst om Kristiansborgsallén anvisa 19.600 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 159.

Ang. tomt för nytt pensionärshem.

Med överlämnande av en skriftlig framställning av den 29 juli 1942 från pensionärshemsstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti tillstyrkt styrelsens hemställan, att stadsfullmäktige ville besluta *att* reservera den västligaste tomten i ett av byggnadsnämnden upprättat förslag till bebyggelse vid Bomansgatans förlängning västerut för ett nytt pensionärshem, *att* i princip uttala sig för uppförande å denna tomt av ett pensionärshem under loppet av 1943, *att* bemyndiga styrelsen att låta upprätta ritningar och kostnadsberäkning för pensionärshemsbyggnad samt ansöka om statsbidrag till byggnadens uppförande samt *att* uppdraga åt styrelsen att sedermera inkomma med fullständigt förslag och framställning om erforderligt anslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 112) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla framställningen.

§ 160.

Ang. inköp av inventarier till kommunala expeditioner i nybyggnad vid Munkgatan.

I enlighet med ett av drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar nr 113) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för inköp av vissa i drätselkammarens skrivelse omförmälda inventarier till stadens expeditioner i den nyuppförda fastigheten vid Munkgatan anvisa 8.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligt täckas genom att debiteras respektive förvaltningar och upptagas till uttaxering i deras stater för nästkommande år.

§ 161.

Ang. stadens övertagande av kostnad för

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 juli 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att staden skulle övertaga den del av kostnaden för folkskolebarnens tandvård, som enligt reg-

lerna för folktandvården av barnens föräldrar skall erläggas till landstinget, hade drätselkammaren i häröver avgivet yttrande tillstyrkt styrelsens hemställan. *folkskolebarnens tandvård.*

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 114) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 162.

Ang. ny barnträdgård inom Gideonsbergs område.

Med förmälan att Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget erbjudit sig att i en bolagets nybyggnad å Gideonsbergsområdet tillhandahålla lokal för barnträdgårdsverksamhet ävensom bekosta inventarier, lyse, värme, telefon och städning hade styrelsen för stadens barnstugor i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 juli 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att acceptera bolagets erbjudande, varvid styrelsen tillika meddelat, att driftkostnaderna för stadens del under år 1943 av en barnträdgård i ifrågavarande lokal beräknades till 3.500 kronor. Drätselkammaren hade i ett den 6 augusti 1942 avgivet yttrande hemställt om bifall till styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 115) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 163.

Ang. förmedling av tärtiärlån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 augusti 1942 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* åtaga sig att i enlighet med föreskrifterna i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla lån av ifrågavarande art.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 116) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 164.

Ang. utseende av kommitté för poliskårens omorganisation.

Sedan stadsfullmäktige den 28 maj 1942 med anledning av skrivelse från polisnämnden med hemställan om utredning av frågan om poliskårens omorganisation uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med yttrande och förslag i ärendet, hade beredningsutskottet nu inkommit med dylikt utlåtande. Utskottet hade därvid föreslagit, att frågan om

ändrad organisation för poliskåren måtte göras till föremål för utredning av en kommitté på fem personer samt till ledamöter i denna kommitté nämnt kontorschefen Einar Keijser, landssekreteraren Ernst Holmqvist, förmannen Karl Engdahl, riksdagsmannen David Hall och landsfogden Mårten Stiernström. Till sammankallande i kommittén hade föreslagits herr Keijser.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 117) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 165.

Ang. stadsdirektör Båths avgång från befattningen som stadsdirektör.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hade drätselkammaren överlämnat en från stadsdirektören Rohl Båth inkommen anhållan om entledigande från stadsdirektörsbefattningen i Västerås samt hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja Båth avsked från befattningen från den 1 december 1942. Drätselkammaren hade tillika på anförda skäl hemställt, att Båth oavsett om han under tiden trädde i tjänst eller icke, måtte tillerkännas avlöning till och med innevarande år. Slutligen hade drätselkammaren anhållit om bemyndigande att vidtaga åtgärder för återbesättande av tjänsten som stadsdirektör med ordinarie innehavare.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 118) beslöto stadsfullmäktige till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 166.

Ang. upptagande av lån till ny folkskolebyggnad vid Jakobsberg.

Vid sammanträde den 29 maj 1941 hade stadsfullmäktige beslutat att, under förutsättning att statsbidrag erhölles, låta uppföra ny folkskolebyggnad å Jakobsberg ävensom förklarat sig beredda att härför anvisa erforderliga medel samt uppdragit *dels* åt drätselkammaren att, sedan anslagsbehovet blivit känt, inkomma med begäran om erforderligt anslag och förslag till anslagets täckning *dels* åt folkskolestyrelsen att, sedan statsbidrag beviljats, infordra anbud på byggnadens uppförande.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till drätselkammaren den 1 juli 1942 hemställt, att kammaren ville gå i författning om upptagande av lån till skolbygget hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för uppförande av folkskolebyggnad å Jakobsberg i huvudsaklig över-

ensstämmelse med uppgjorda ritningar under förutsättning att statsbidrag erhölles, anvisa 750.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga amorteringslån för täckande av anslaget ifråga.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 119) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 167.

Ang. iordningställande av gamla brandstationen för polisens behov.

Sedan stadsfullmäktige den 26 mars 1942 tillsatt en särskild kommitté för utredning av frågan om lokaler för polisväsendet hade kommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 juli 1942 meddelat, att kommittén för närvarande icke ansåge sig kunna framlägga förslag till nybyggnad för polisväsendets behov. I avbidan på denna frågas lösning hade kommittén föreslagit vissa reparations- och ändringsarbeten i den nuvarande polis- och brandstationen vid Stora torget i huvudsaklig överensstämmelse med ett av stadsarkitekt Sven Ahlbom upprättat förslag. För ändamålet hade kommittén hemställt om anslag med 40.000 kronor. Polisnämnden hade i ett den 11 augusti 1942 avgivet yttrande tillstyrkt kommitténs framställning. Slutligen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa 40.000 kronor för ändrings- och reparationsarbeten i den nuvarande polisstationsbyggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat förslag samt *att* anslaget skulle utgå av förskotterade medel och täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 120) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 168.

Ang. vatten- och avloppsledningar å Kungsängen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 juli 1942 hade styrelsen för tekniska verken föreslagit stadsfullmäktige att godkänna ett i skrivelsen närmare angivet förslag till ordnande av avloppsfrågan för Kungsängen och Ängsgärdet samt att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kraftverksvägen med dess blivande sträckning mellan östra avskärande kulverten och Pilgatan anvisa 62.600 kronor att utgå av lånemedel. Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande hemställt om bifall till styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 121) och sedan herrar Henning, Olsson och Hellblom yttrat

sig utan att framställa särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den av styrelsen för tekniska verken gjorda, av drätselkammaren tillstyrkta framställningen med uppdrag för drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

§ 169.

Ang. bidrag till ordnande av pistolskyttebana vid Malmaberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ställa 2.400 kronor till Västerås Frivilliga Skarpskytteförenings förfogande för uppförande av ett kulfång av betong för pistolskyttebana å Malmaberg samt *att* detta anslag skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 122) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 170.

Ang. lönereglering för vissa befattningshavare vid ålderdomshemmet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 augusti 1942 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* befattningen såsom maskinist vid ålderdomshemmet måtte placeras i 26. lönegruppen av stadens lönestat, *att* befattningen såsom eldare vid ålderdomshemmet skulle benämnas biträdande maskinist och placeras i 23. lönegruppen, *att* befattningen såsom vårdare vid ålderdomshemmet skulle benämnas biträdande vaktmästare och placeras i 24. lönegruppen, *att* dessa ändringar skulle tillämpas från och med den 1 juli 1942, *att* ställa till fattigvårdsstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 271 kronor för utbetalning av de högre lönerna jämte å dem löpande dyrtidstillägg samt *att* hyran för vaktmästarens vid ålderdomshemmet bostad skulle utgå med 325 kronor per år jämte den av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmekostnaden för ett rum och kök. I häröver den 13 innevarande augusti avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till framställningen ävensom hemställt, att det erforderliga anslaget, 271 kronor, måtte utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 123) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den av löne- och avtalsnämnden gjorda och av drätselkammaren tillstyrkta framställningen.

§ 171.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 augusti 1942 hade löne- och avtalsnämnden med föranledande av en framställning i ärendet från barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* befattningen såsom föreståndarinna för stadens barnhem från och med den 1 januari 1943 skulle placeras i 8. lönegruppen av stadens lönesystem, *att* sagda föreståndarinnebefattning från och med den 1 januari 1943 skulle regleras till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor, *att* erlägga stadens andel i retroaktivavgift för denna förhöjning av pensionsunderlaget, *att* godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till regleringshandling, *att* från och med den 1 januari 1943 ensam svara för den genom regleringen förhöjda pensionsavgiften samt *att* uppdraga åt barnavårdsnämnden att hos länsstyrelsen i länet ansöka om godkännande av regleringshandlingen. Drätselkammaren hade i häröver den 13 i samma månad avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 124) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den av löne- och avtalsnämnden gjorda och av drätselkammaren tillstyrkta framställningen.

§ 172.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 juli 1942 hemställt, att barnbespisningsföreståndarinnan vid Herrgårdsskolan Anna Kjellström måtte tilldelas ett kommunalt pensionsunderstöd i samband med att hon avgick från tjänsten, hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande augusti föreslagit, att ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor måtte beviljas att utgå fr. o. m. den 1 juni 1942 under fröken Kjellströms återstående levnad.

Ang. pensionsunderstöd till barnbespisningsföreståndarinnan vid Herrgårdsskolan.

Drätselkammaren, som avgivit yttrande den 13 augusti 1942, hade tillstyrkt bifall till berörda hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 125) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 173.

Med överlämnande av en av polisnämnden den 17 juli 1942 gjord hemställan, vilken av löne- och avtalsnämnden tillstyrkts den 4 augusti 1942, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 i samma månad hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa

Ang. anslag till avlöning av vikarier för polispersonal under vis-

telse vid statens polisskola.

3.072 kronor för avlöning av vikarier för fyra polismän under skolutbildning innevarande år samt *att* anslaget skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 126) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 174.

Ang. upplåtelse av tomt för ytterligare bebyggelse för barnrika familjer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade barnrika familjer kostnadsfritt ställa till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars förfogande en staden tillhörig tomt å Sandgärdet, belägen norr om Valsverksgatan och väster om det äldre pensionärshemmet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 127) och sedan herr Nyström och fru Berg yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 175.

Ändring av kraftledningen å Emausområdet.

Sedan stadsfullmäktige den 19 juni 1941 till drätselkammaren för förnyad utredning återremitterat ett stadsfullmäktige underställt ärende angående ersättning till AB Svenska Metallverken för utbyte av luftledning över stadens mark norr om Tegnérgatan mot jordkabel, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 augusti 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 128) anmält, att bolaget på egen bekostnad verkställt kabelbytet. Drätselkammaren hade med anledning härav hemställt, att stadsfullmäktige ville avföra ärendet från vidare behandling.

Med bifall till drätselkammarens hemställan beslöto stadsfullmäktige avföra ifrågavarande ärende från vidare behandling.

§ 176.

Ang. anskaffande av register för bostadsinspektionen.

Sedan hälsovårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 juni 1942 anhållit om anslag för inköp av nytt register för bostadsinspektionens behov hade drätselkammaren i häröver den 13 augusti 1942 avgivet yttrande hemställt om anslag för ändamålet med 1.800 kronor med förslag tillika, att anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 129) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 177.

Ang. anslag till hemvärnet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom bidrag till kostnaden för hemvärnsmännens skjututbildning ställa ett belopp om 2.500 kronor till förfogande för förvaltningsnämnden inom Västerås hemvärnsområde, samt *att* anslaget skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 130) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 178.

Ang. upptagande av nytt amorteringslån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 augusti 1942 (Stafullmäktiges handlingar nr 131) hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om tillstånd att täcka tidigare beslutade i skrivelsen närmare angivna utgifter, 909.470 kronor 45 öre, ävensom, under förutsättning av bifall till föreliggande framställningar om anslag för folkskolebyggnad å Jakobsberg och ledningar å Kungsängen jämväl 812.600 kronor, genom upptagande av amorteringslån, *att* för ändamålet upplägga ett amorteringslån å 1.722.000 kronor med en genomsnittligt beräknad amorteringstid av 25 år och att försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till lånets hela belopp samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för lånets erhållande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter antecknande av att stadsfullmäktige denna dag genom beslut omförmälda under §§ 166 och 168 i protokollet lämnat anslag av lånemedel till ny folkskolebyggnad å Jakobsberg samt ledningar å Kungsängen med 812.600 kronor, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens föreliggande framställning.

§ 179.

Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 13 augusti 1942 hade drätselkammaren överlämnat upprättad årsberättelse för byggnadskontorets verksamhet under 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 132).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 180.

Ang. återbesättande av en befattning som avläsare vid tekniska verken.

På därom av styrelsen för stadens tekniska verk gjord framställning, vilken tillstyrkts av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning fr. o. m. den 1 augusti 1942 med ordinarie innehavare återbesätta en ledig befattning som avläsare vid verken.

§ 181.

Ang. ändrad tid för öppethållande av apoteken vissa dagar.

Sedan innehavarna av apoteken Hjorten och Bävern i Västerås hos Kungl. Medicinalstyrelsen anhållit om tillstånd att lördagar under månaderna juni, juli, augusti och september samt den 30 april få stänga apoteken kl. 18 i stället för såsom eljest kl. 19, hade yttrande infordrats från stadsfullmäktige.

Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande, hade meddelat, att framställningen tillstyrkts av 1. prov.-läkaren i länet, 1. stadsläkaren i Västerås samt hälsovårdsnämnden i Västerås. För egen del hade utskottet tillstyrkt framställningen.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets förslag tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

§ 182.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan svarvaren Tore Albert Roos i Västerås och Västerås Ullspinneriaffär hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till handel med begagnade föremål samt yttrande över ansökningarna infordrats av stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet och efter antecknande av att hälsovårdsnämnden för sin del intet haft att erinra emot ansökningarna för egen del tillstyrka, att de begärda tillstånden av länsstyrelsen lämnades.

§ 183.

Ang. utsträckt tid för försäljning av varm korv.

Sedan en del försäljare av varm korv i staden hos magistraten anhållit om tillstånd att å helgdag samt dag före helgdag få bedriva försäljning en halv timme längre än som för närvarande vore medgivet hade yttrande över ansökningen infordrats av stadsfullmäktige. Efter antecknande av att poliskammaren med tvekan tillstyrkt framställningen samt att hälsovårdsnämnden icke haft något att ur hälsovårdssynpunkt erinra emot bifall till densamma hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige tillstyrka bifall till framställningen.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets förslag tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

§ 184.

Ang. tillstånd för Märta Lovisa Serrander att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 9 nästlidne juli infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Märta Lovisa Serrander hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande månad anfört följande:

"Då någon anmärkning mot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Märta Lovisa Serranders hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945 till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 185.

Ang. tillägg till sotningstaxan för staden.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 29 juli 1942 angående fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 om tillägg till sotningstaxan för staden.

§ 186.

Ang. arvoden till vissa kommunala förtroendemän.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 14 juli 1942 angående fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1942 om arvoden till vissa kommunala förtroendemän.

§ 187.

Ang. ordförande m. m. i arbetslöshetskommittén.

Föredrogs och lades till handlingarna från länsstyrelsen inkommen förteckning över ordförande och vice ordförande samt revisorer i arbetslöshetskommittéer i Västmanlands län.

§ 188.

Ang. ordförande i hyresnämnder inom riket.

Föredrogs och lades till handlingarna från länsstyrelsen inkommen förteckning över ordförande i hyresnämnderna inom riket.

§ 189.

Reglering av polispersonalens avlöning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 augusti 1942 hade Polisföreningen Kamraterna i Västerås hemställt om viss i skrivelsen närmare angiven lönereglering för polispersonalen. Framställningen hade som egen motion upptagits av ledamoten av stadsfullmäktige Laurentz Gustafsson.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen för yttrande och förslag till polisnämnden, löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren.

§ 190.

Ang. anställande av hemsyster.

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven och dagtecknad motion hade fruarna Ebba Berg och Ebba Holmström hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att utreda och inkomma med förslag om anställande av en eller flera hemsystrar i staden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

§ 191.

Fråga om kontroll över kristidsnämndens arbete.

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven och dagtecknad motion hade herr Lund väckt förslag om att stadsfullmäktige skulle utfärda sådan instruktion för kristidsnämnden, att nämnden inför stadsfullmäktige avlämnade rapport över handlagda ärenden och arten av viktigare beslut.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till kristidsnämnden och drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 3 september 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Carl W. Karlsson. *Thure Bergquist.*

Offentligen uppläst den 3 september 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 24 september 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg och Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Henning, fru Berg, herrar Granér, Elis Larsson samt fru Lindqvist.

§ 192.

Justering

Uppdrogs åt herrar Robsahm och Hellström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 28 september 1942 kl. 13.

§ 193.

Framdragande av ny gata inom området öster om Tunbyvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 augusti 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 133) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt om anslag med 27.600 kronor för framdragande av Vegagatan cirka 370 meter söderut och västerut till Tunbyvägen med förslag tillika, att anslaget skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 194.

Ang. mottagande av testamentarisk do-

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade drätselkammaren överlämnat transumt av avlidna förra lärarinnan Amanda Petterssons testamente, varav framgick att till Västerås stad

nation från f. lärarinnan Amanda Pettersson.

testamenterats ett belopp av 20.000 kronor med föreskrift att den därå upplupna räntan årligen vid jultiden skulle fördelas mellan 3 eller 4 fattiga sjuka kvinnopersoner, som icke åtnjuta fattigvård.

Drätselkammaren hade föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet mottaga donationen samt *att* uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att handhava utdelningen av understöd från donationens ränteavkastning i enlighet med testators föreskrift.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 134) yrkade *dels* herr Sjöberg bifall till drätselkammarens förslag *dels ock* herr Leontein med instämmande av herrar C. W. Karlsson, Turén och Engdahl, att ärendet i den del det avsåge donationens förvaltning skulle remitteras till beredningsutskottet för yttrande. Sedan diskussionen avslutats beslöto stadsfullmäktige *dels* i enlighet med drätselkammarens förslag att med tacksamhet emottaga donationen *dels ock* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till donationens förvaltning.

§ 195.

Ang. stadens medverkan vid anordnande av viss utbildning i brandtjänst.

Med förmälan att under tiden 15 september—15 november 1942 en kurs i brandtjänst för samvetsömma värnpliktiga skulle anordnas i staden hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ärendet från brandstyrelsen, i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ställa till brandstyrelsens förfogande ett anslag av 1.000 kronor för avlöning av vikarier för två brandmän, som avsåges tjänstgöra som instruktörer vid ifrågavarande utbildning i brandtjänst samt *att* detta anslag skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 135) och sedan herrar Ernst Johansson, Robsahm och Nyman yrkat bifall till förslaget samt herr Turén yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 196.

Ang. ombyggnad av renhållningsverkets lastbil.

Sedan lantegendomsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande september hemställt om anslag med 2.500 kronor till ombyggnad av en av renhållningsverkets automobiler, hade drätselkammaren i häröver den 10 i samma månad avgivet yttrande tillstyrkt framställningen med förslag tillika, att anslaget skulle täckas i renhållningsverkets stat för 1943.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 136) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 197.

Ang. lönereglering för kranmaskinistförmannen.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från kranmaskinistförmannen E. Engström hade hamnstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 mars 1942 föreslagit, att befattningen som kranmaskinistförman från och med den 1 januari 1943 skulle uppflyttas i 31. lönegruppen av stadens lönesystem och att pensionsåldern för befattningen skulle höjas från 60 till 65 år. Löne- och avtalsnämnden, som yttrat sig i ärendet den 8 september 1942, hade tillstyrkt befattningens uppflyttning till 31. lönegruppen men på anförda skäl avstyrkt bifall för närvarande till förslaget om höjd pensionsålder. Slutligen hade drätselkammaren, som avgivit infordrat yttrande den 10 innevarande september, hemställt om bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 137) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag att från och med den 1 januari 1943 uppflytta befattningen som kranmaskinistförman till 31. lönegruppen av stadens lönesystem.

§ 198.

Ang. värdesättning av bostads-, bränsle- och beklädnadsförmåner för 1943.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande september hade löne- och avtalsnämnden avgivit förslag till värdesättning, *dels* av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner i form av bostad och bränsle m. m. för vilka enligt mom. 7 c och e 5 stycket av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestater ersättning skulle utgivas genom löneavdrag, *dels* ock av en del befattningshavare tillkommande beklädnadsersättning samt i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige för år 1943 måtte fastställa följande ersättningar och värdebelopp, nämligen

Bostäder.

För ett rum och kök	425:—
för två rum och kök	700:—
för tre rum och kök	1.000:—
för fyra rum och kök	1.250:—
för brandchefens bostad	1.450:—
för v. brandchefens bostad	1.100:—
för brandmästarens bostäder	870:—

Värmekostnader.

För ett rum och kök ..	175:—
för två rum och kök ..	245:—
för tre rum och kök ..	308:—
för fyra rum och kök ..	378:—

Beklädnadsersättningar.

För brandpersonalen ..	260:—
för polispersonalen ..	330:—
för renhållningsarbetarna ..	85:—

Härjämte hade löne- och avtalsnämnden erinrat om att stadsfullmäktige den 31 nästlidne augusti *dels* fastställt hyran för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet till 325 kronor *dels ock* bestämt, att värmekostnaden för ifrågavarande bostad, ehuru inrymmande 2 rum och kök, dock skulle utgå med det av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmebeloppet för ett rum och kök .

Drätselkammaren hade i ett den 10 september 1942 avgivet yttrande tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 138) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 199.

Ang. återbesättande av en befattning som 1. montör vid elektricitetsverket.

Sedan styrelsen för tekniska verken hos stadsfullmäktige hemställt, att en ledig befattning som maskinist vid elektricitetsverket måtte omändras till en befattning som förste montör i 26. lönegruppen samt hemställt om bemyndigande att i vederbörlig ordning få tillsätta befattningen hade löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren i häröver avgivna yttranden tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 200.

Ang. reparation av värmesystemet i läroverkets biblioteksbyggnader.

Med föranledande av en framställning i ärendet från lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa 6.500 kronor för reparation av

värmeledningssystemet i läroverkets biblioteksbyggnad samt i den s. k. Sundénska gården samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1943 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 139) och sedan herr Eklund yrkat bifall till förslaget och herr Hellblom yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 201.

Ang. viss ändring i gällande bestämmelser ang. dyrtidstillägg.

Sedan stadsfullmäktige den 30 maj 1940 antagit bestämmelser ang. dyrtidstillägg för stadens befattningshavare, hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande september på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville med ändring av nyss omförmälda beslut bestämma, *att* det vid varje särskilt tillfälle i enlighet med särskilda beslut utgående dyrtidstillägget skulle utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagna i lönestaten, fullgjorde heltidstjänst samt *att* löne- och avtalsnämnden skulle från fall till fall avgöra huru denna bestämmelse skulle tillämpas. Drätselkammaren hade i häröver den 10 september 1942 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 140) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 202.

Ang. utredning av frågan om inrättande av kommunala tvättstugor.

Sedan ledamoten av stadsfullmäktige herr Lund vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 januari innevarande år väckt motion om viss utredning av frågan om inrättande av kollektiva tvättinrättningar m. m. samt motionen vid samma tillfälle remitterats till drätselkammaren för yttrande hade nu drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan om anläggande av kommunala, kollektiva tvättstugor och att till stadsfullmäktige inkomma med det yttrande och förslag, vartill utredningen kunde giva anledning samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att framlägga förslag till val av ledamöter i sådan kommitté.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 141) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 203.

Ang. bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark vid Gideonsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja mark från staden tillhöriga stadsägorna 1646, 1646 B, 1646 C, 1646 D, 1646 E och 1646 F.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 142) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 204.

Ang. ändrad tid för öppethållande av apoteken vissa dagar.

Sedan stadsfullmäktige den 31 augusti 1942 tillstyrkt en framställning från innehavarna av apoteken Hjorten och Bävern i Västerås att den 30 april samt lördagar under månaderna juni, juli, augusti och september på vissa villkor få stänga apoteken kl. 18 hade nu till stadsfullmäktige inkommit avskrift av ämbetsskrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen, varav framgick, att styrelsen bifallit den föreliggande framställningen.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarna.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 28 september 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Georg Robsahm. *Carl Hellström.*

Offentligen uppläst den 28 september 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 oktober 1942.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Sjöblom, Ernst Larsson, Olsson, Pers, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg och fru Lindqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Bergquist, Gunnar Larsson, Gustafsson, Elis Larsson, Nyström och Erik Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 205.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Engdahl och Sund att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 2 november 1942 kl. 13.30.

§ 206.

Ang. inköp av ny gripskopa för nya brokranen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 september 1942 hade hamnstyrelsen hemställt om anslag för inköp av malmskopa till den nya brokranen. Drätselkammaren hade i häröver den 1 oktober 1942 avgivet yttrande tillstyrkt anslag för ändamålet med 15.800 kronor samt föreslagit att anslaget i fråga skulle förskotteras av tillgängliga medel och täckas av hamnens inkomster under åren 1943—1947.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 143) beslöto stadsfullmäktige bifalla den föreliggande framställningen.

§ 207.

Ang. tecknande av borgen för intressekontorsverksamhet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen för ett sammanlagt belopp av högst 10.000 kronor för anslutning av hos staden anställda arbetare till den av Västerås stads sparbank bedrivna intressekontorsverksamheten på villkor, *att* borgensåtagandet tillsvidare skulle gälla under 1 år *samt att* borgen för varje enskild medlem inskränktes att gälla för högst ett belopp motsvarande till intressekontoret inbetalt löneavdrag för en månad dock icke högre belopp än som motsvarade vederbörandes avlöning under en 14-dagarsperiod.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 144) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 208.

Ang. godkännande av avtal om markbyte å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1942 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att på de villkor, som i skrivelsen närmare angåves, av slaktaren Reinhold Andersson förvärva stadsägan 705 och del av stadsägan 704 *samt att* i utbyte häremot till Andersson överlåta stadsägan 1059 A.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 145) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 209.

Ang. inrättande av två nya befattningar som kartriterska.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 oktober 1942 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1943 skulle inrättas två ordinarie befattningar såsom kartriterska, placerade i 18. lönegruppen av stadens lönesystem *samt att* uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning besätta dessa befattningar med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden, som yttrat sig över framställningen den 1 och 6 oktober 1942, hade tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 146) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 210.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1943 befattningen såsom manligt kontorsbiträde av II. klass å stadskamrerarekontoret skulle indragas och från och med sagda dag ersättas med en befattning såsom manligt kontorsbiträde av I. klass.

Ang. omändring av befattning som manligt kontorsbitr. av II klass t. kontorsbitr. av I klass å stadskamrerarekontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 6 oktober 1942 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 147) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 211.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 148) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ställa ett förslagsanslag om 150.000 kronor till drätselkammarens förfogande för att användas till subvention åt byggnadsföretag, som åtnjuta tilläggslån, i enlighet med i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån givna föreskrifter om kommunal medverkan, varvid de regler i övrigt för subventionens åtnjutande, som i skrivelsen angivits, skulle iakttagas, *att* anslaget skulle utgå av tillgängliga medel, *att* åtaga sig i 12 § 2 mom. och 14 § sista stycket i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av för närvarande 200.000 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse, *samt att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga åtgärder för fullföljande av sålunda fattade beslut.

Ang, kommunalt stöd till bostadsbyggande enligt Kungl. kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 212.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 september 1942 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett den 18 november 1941 upprättat förslag till stadsplan för stadsägorna nris 1117, 1118, 1119, 1119 A och 1119 B jämte därvid fogade stadsplanebestämmelser *samt att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Ang. förslag till stadsplan för Apalby.

I häröver den 1 oktober 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 149) uppstod överläggning varunder *dels* herr Engdahl med instämmande av herr Pers yrkade återremiss av ärendet till drätselkammaren och *dels* herrar Eklund, Persson och Turén yrkade bifall till drätselkammarens hemställan. Härjämte yttrade sig herr borgmästaren samt herrar Robsahm och Welin-Berger utan att framställa särskilda yrkanden.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige först utan omröstning att företaga ärendet till omedelbart avgörande, varefter stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, beslöto bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 213.

Ang. förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 september 1942 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett den 5 augusti 1942 upprättat förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser *samt att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

I häröver den 1 oktober 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 150) uppstod överläggning varunder yrkades *dels* av herrar Elow Eriksson och C. W. Karlsson återremiss av ärendet till drätselkammaren och *dels* av herrar Eklund och Pers bifall till byggnadsnämndens och drätselkammarens hemställan.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige först utan omröstning att företaga ärendet till omedelbart avgörande, varefter stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, beslöto bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 214.

Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Mel-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 oktober 1942 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ett den 10 juli 1942 upprättat förslag till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvar-

teren Martin och Mats jämte därvid fogade stadsplanebestämmelser *samt att* uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

ker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, Martin och Mats.

I häröver den 15 oktober 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 151) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 215.

Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Kerstin.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 oktober 1942 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ett den 27 april 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kerstin ävensom de vid förslaget fogade stadsplanebestämmelserna *samt att* uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

I häröver den 15 oktober 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 152) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 216.

Ang. tilläggsanslag för stadsrevisionens verksamhet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 hade drätselkammaren med föranledande av en framställning i ärendet från stadsrevisorerna hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa 2.500 kronor för ersättning till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskning innevarande år *samt att* detta anslag skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 153) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 217.

Ang. anordnande av lokaler för kristidsnämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa 3.100 kronor för iordningställande av expeditionslokal för kristidsnämnden i stadens nya fastighet vid Munkgatan, *samt* att detta anslag skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 154) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 218.

Ang. anslag till hyresnämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 19 september 1942 hade hyresnämnden hemställt om anslag med 5.150 kronor till bestridande av kostnaderna för nämndens verksamhet under innevarande år. Drätselkammaren, som yttrat sig över framställningen den 15 oktober 1942, hade föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ordföranden i hyresnämnden för sitt arbete med mottagning m. m. skulle hava ett månatligt arvode av 50 kronor, *att* ordföranden och ledamöterna i nämnden skulle äga rätt att för varje sammanträde med nämnden, oavsett sammanträdets längd, uppbära ordföranden 30 kronor och en var av ledamöterna 15 kronor, *att* för avlöning till sekreterare ställa till nämndens förfogande ett anslag av 150 kronor i månaden att av nämnden disponeras i mån av behov *samt att* för berörda ändamål även som för avlöning till tillfällig ordförande i nämnden, expeditions- och skrivbiträden och byggnadsteknisk sakkunnig, för postavgifter och för bilskjutsar, allt under innevarande år, anvisa 5.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Det skulle antecknas, att hyresnämnden föreslagit, att, därest sammanträde varade längre tid än tre timmar, ett tilläggsarvode skulle utgå med 5 kronor till ordföranden och 3 kronor till ledamot för varje överskjutande timme.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 155) yrkade herr Lewrö bifall till hyresnämndens förslag varjämte herr Lund yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen avslutats och särskild proposition framställts å bifall till dels drätselkammarens förslag och dels herr Lewrös yrkande fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 219.

Ang. garanti för riksteaterns skolteaterverksamhet.

Sedan lokalavdelningen av Riksteaterns publikorganisation härstädes hos drätselkammaren hemställt om viss garanti av staden för anordnande av barnföreställningar å teatern hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ställa till lokalavdelningens förfogande en garanti av högst

1.000 kronor för möjliggörande av skolteaterverksamhet i Västerås under hösten 1942 och våren 1943 *samt att* denna garanti finge tagas i anspråk endast för täckande av ofrånkomliga brister i samband med ifrågavarande teaterverksamhet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 156) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 220.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas allmänna brandstodsbolag.

Med överlämnande av en skrivelse från städernas allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 meddelat, att bolagen beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag å tillhopa 7.000 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden. Drätselkammaren hade tillika hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga ifrågavarande bidrag om 7.000 kronor *samt att* beloppet skulle tills vidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma disponeras för ändamål, som vore ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsende.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 157) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 221.

Ang. pensionsunderstöd till en skolvaktmästare.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 september 1942 hemställt om pensionsunderstöd till vaktmästaren vid folkskolan å Jakobsberg, Hilda Johansson, som lämnat sin tjänst den 1 oktober 1942, hade löne- och avtalsnämnden i häröver den 6 oktober 1942 avgivet yttrande föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna Hilda Johansson ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 oktober 1942 under hennes återstående livstid. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling den 15 oktober 1942, hade tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 158) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 222.

Ang. inrättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å hamnkontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 september 1942 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* indraga befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I. klass å hamnkontoret, *att* å hamnkontoret inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, placerad i 21. lönegruppen av stadens lönesystem *samt att* uppdraga åt hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 6 och 15 oktober 1942, hade tillstyrkt bifall till hamnstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 159) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 223.

Ang. tilläggsanslag för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån.

Med föranledande av en framställning i ärendet från luftskyddsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande av byggnadstekniskt biträde åt luftskyddschefen under november och december månader 1942 anvisa ett tilläggsanslag å 840 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 160) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 224.

Ang. inrättande av en extra tjänst som byggnadsinspektör.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 oktober 1942 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande från och med den 1 januari 1943 av en byggnadsinspektör å extra stat vid stadsarkitektkontoret anvisa ett förslagsanslag av 6.250 kronor att upptagas till täckning av uttaxerade medel i byggnadsnämndens stat för år 1943.

Drätselkammaren hade i häröver den 15 oktober 1942 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 161) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 225.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 september 1942 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande från och med den 1 januari 1943 av en byråingenjör å extra stat vid elektricitetsverket anvisa ett förslagsanslag av 7.500 kronor att för täckning upptagas i verkets stat för år 1943.

Ang. inrättande av en extra tjänst som byråingenjör vid elektricitetsverket.

Drätselkammaren hade i häröver den 15 innevarande oktober avgivet yttrande tillstyrkt styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 162) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 226.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 september 1942 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga följande tillägg till taxorna 1, 7 och 12 för elektrisk energi: ”Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200 erlägges en tilläggsavgift av 0,25 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 200. Denna höjning skall dock ej beräknas på eventuellt koltillägg.”

Ang. ändring i vissa delar av taxan för elektrisk energi.

Styrelsen hade tillika hemställt att ifrågavarande tillägg skulle tillämpas från och med första avläsningen 1943.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 15 oktober 1942 hade tillstyrkt styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 163) och sedan herr Olsson lämnat en del kompletterande upplysningar, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning antaga det föreslagna tillägget till taxa 1, 7 och 12 att tillämpas från och med första avläsningen 1943.

§ 227.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 164) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande i rådhusbuffén av nödiga lokaler för planteringsnämndens arbetare anvisa 4.300 kronor *samt att* detta anslag skulle upptagas i planteringsnämndens stat för år 1943 att täckas av uttaxerade medel.

Ang. anordnande av mat- och tvättrum m. m. för planteringsnämndens arbetare.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 228.

Ang. anskaffande av bostad till en distriktssköterska.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 165) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp med bostadsrätt av en lägenhet i fastigheten Borgmästarvreten för distriktssköterska anvisa 3.760 kronor *samt att* detta anslag skulle bliva föremål för täckning i samband med framläggande av 1943 års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 229.

Ang. förvaltningen av fröken Amanda Petterssons donationsfond.

Sedan stadsfullmäktige den 24 september 1942 under § 194 i protokollet beslutat mottaga en testamentarisk donation å 20.000 kronor av avlidna förra lärarinnan Amanda Pettersson, hade stadsfullmäktige vid samma tillfälle uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till donationens förvaltning. Med anledning härav hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 oktober 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 166) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att för stadens räkning förvalta donationsfonden *samt att* uppdraga åt nämnden för Maria Hallanders donationsfond att ombesörja utdelning av understöd jämväl ur Amanda Petterssons donationsfond.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 230.

Ang. ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 september 1942 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt om godkännande av upprättat förslag till ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt.

Beredningsutskottet, som yttrat sig i ärendet den 14 oktober 1942, hade tillstyrkt bifall till brandstyrelsens förslag samt hemställt att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen ansöka om fastställelse å följande därav föranledda ändrade lydelse av 26 § första stycket av gällande brandordning. ”Staden indelas i två sotningsdistrikt, det västra och det östra. Det västra distriktet omfattar stadens område, beläget väster om en begränsningslinje, som från Mälaren följer Svartån till Apotekarbron och som därefter följer Stora Torgets södra sida, Smedjegatan till Vasa-

gatan, Vasagatan till Norra Ringvägen, Norra Ringvägen till Kristiansborgsallén och Kristiansborgsalléns förlängning till dess den träffar Kopparbergsvägen söder om Nordanby gård. Det östra distriktet omfattar återstoden av stadens område."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 167) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 231.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosk m. m.

Sedan AB Svenska Pressbyrån hos länsstyrelsen anhållit om tillstånd att hålla kiosken vid Västerås järnvägsstation öppen alla dagar från kl. 6 till 22 under tiden januari 1943—december 1945 hade stadsfullmäktiges yttrande över ansökningen infordrats.

Beredningsutskottet, som i ärendet avgivit förberedande utlåtande den 14 oktober 1942, hade hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillstyrka AB Svenska Pressbyråns ansökan om tillstånd till utsträckt affärstid för kiosken vid Västerås järnvägsstation under framhållande av vissa av beredningsutskottet i skrivelsen uttalade önskemål *samt att* uppdraga åt beredningsutskottet att i fortsättningen avgiva yttranden över förekommande ansökningar om tillstånd till utsträckt affärstid.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 168) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 232.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan Karl Erik Allan Björklund, Johan Gottfrid Jansson, Karl Folke Pettersson, Karl Aldor Sigvard Björklund, Lars Vilhelm Karlsson samt Sagströms Bilaktiebolag hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till handel med begagnade föremål samt yttrande över ansökningarna infordrats av stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige, på förslag av beredningsutskottet och efter antecknande av att hälsovårdsnämnden för sin del intet haft att erinra emot ansökningarna, för egen del tillstyrka, att de begärda tillstånden av länsstyrelsen lämnades.

§ 233.

Ang. tillstånd för Olof Algot Norling att

Sedan poliskammaren genom resolution den 26 nästlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fastighetsmäklaren Olof Algot Norling gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pils-

utskänka pilsnerdricka.

nerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 september 1942 anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige måtte tillstyrka herr Norlings hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1945 i lokaler i fastigheten Karlsgatan 4, Hörnans pensionat och matsalar, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 234.

Ang. tillstånd för Anna Viktoria Abrahamsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 3 innevarande oktober infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Anna Viktoria Abrahamssson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande månad anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten i Sala icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka fru Abrahamssons hemställan för en tid av ett år, från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 september 1943 att i lokaler i fastigheten Köpmangatan 8, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 235.

Ang. tillstånd för Edla Bäckström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 7 innevarande oktober infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av föreståndarinnan Edla Bäckström (Nya Hushållsskolan) gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande månad, anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka fröken Bäckströms hemställan om till-

stånd att från och med den 1 oktober 1942 till och med 30 september 1945 i lokaler i fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 236.

Ang. åtgärder för motarbetande av bostadsbristen i staden.

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven skriftlig motion hade ledamöterna av stadsfullmäktige G. Sjöberg och G. Olsson hemställt att drätselkammaren skulle få i uppdrag att företaga en utredning om läget på bostadsmarknaden i Västerås och inkomma till stadsfullmäktige med förslag om åtgärder, vartill utredningen kunde föranleda.

Från hyresnämnden hade vidare inkommit en skrivelse med hemställan om åtgärder för motarbetande av bostadsbristen i staden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera såväl motionen som hyresnämndens skrivelser till drätselkammaren för yttrande och förslag.

In fidem:

T H J E L V A R H E D B E R G.

Justerat den 2 november 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Karl Engdahl. *Gustaf Sund.*

Offentligen uppläst den 2 november 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 november 1942.

Närvarande: Herr ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Lewrö, Boberg, Erik Larsson och fru Lindqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson och herr Eriksson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr brottmålsrådmannen John Carlbom.

§ 237.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Eklund och Hult att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkänna gavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 30 innevarande november kl. 12.30.

§ 238.

Ang. iordningställande av Mileniigatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 169) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande av Mileniigatan anvisa 18.700 kronor att utgå av årets anslag för övriga nyanläggningar av gator och vägar samt *att* återstoden av detta anslag skulle reserveras till år 1943.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 239.

Ang. tilläggsanslag till familjebidragsnämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 170) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom tilläggsanslag för familjebidragsnämndens verksamhet under år 1942 anvisa 40.000 kronor att utgå av de till stadsfullmäktiges förfogande stående, från år 1941 reserverade medlen.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 240.

Ang. fastställande av skogsaccis för 1942.

På förslag av drätselkammaren, framfört i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 171) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning fastställa skattesatsen för skogsaccis för år 1942 till 1 krona 65 öre per 100 kronors rotvärde.

§ 241.

Ang. inköp av arbetsmaskiner för byggnadskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 172) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en förplog och en snöplog för snöplogning, en lågtryckspanna för upptining samt snöstaket ävensom för ombyggnad av en gångbanevält för metangasdrift anvisa 9.000 kronor att för täckning av uttaxerade medel upptagas i byggnadskontorets stat för år 1943.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 242.

Ang. yttrande över förslag till värdestegringsskatt å fastigheter.

Sedan länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att inkomma med yttrande över ett av tillkallade sakkunniga avgivet "Betänkande med förslag till förordning om värdestegringsskatt å fastighet", hade drätselkammaren förehaft ärendet till förberedande behandling. I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 173) hade drätselkammaren lämnat en redogörelse för förslagets innebörd samt gjort vissa erinringar emot detsamma. Drätsel-

kammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att som eget yttrande över förslaget åberopa vad drätselkammaren i sin ovan berörda skrivelse anfört.

Efter föredragning härav uppstod diskussion. Härunder yrkade herr Hellblom med instämmande av herrar Lund och Ernst Larsson, att stadsfullmäktige skulle godtaga drätselkammarens yttrande dock att därur skulle utgå det stycke, som började med orden "Men då skatteskyldigheten faktiskt etc." och till och med yttrandets slut. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan diskussionen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige genom begärd och verkställd omröstning med 29 ja mot 17 nej, avgivna för herr Hellbloms yrkande, bifalla drätselkammarens förslag, vadan stadsfullmäktige sålunda beslutat att som yttrande över det föreliggande betänkandet åberopa vad drätselkammaren i sin ovanberörda skrivelse anfört.

§ 243.

Ang. val av stadsdirektör.

Sedan befattningen som stadsdirektör kungjorts till ansökan ledig hade drätselkammaren förehaft de inkomna ansökningarna till prövning. I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 november 1942 hade kammaren meddelat, att följande sökande av kammaren ansetts böra framför andra ifrågakomma och att kammaren därvid placerat dem i följande ordning:
1) kontorschefen Karl August Hedin, Stockholm,
2) stadsombudsmannen Thjelvar Hedberg, Västerås,
3) sektionschefen Herman Löfgren, Stockholm.

Mot detta drätselkammarens beslut hade ledamöterna av kammaren herrar Keijser och Hellström reserverat sig och på skäl, som angåves i en vid drätselkammarens skrivelse fogad skriftlig reservation yrkat, att de sökande borde placeras i följande ordning: 1) Hedberg, 2) Hedin och 3) Löfgren.

Till protokollet skulle antecknas, att tjänsten sökts av 28 personer, varav 2 sedermera återkallat sina ansökningar. De återstående 26 sökande voro följande:

Kamrer Karl David Bark, Kramfors, t. f. byrådirektör August Bengt Olov Blomqvist, Stockholm, drätselkammaresekreterare Rolf Hjalmar Viktor Bruzelius, Malmö, t. f. borgmästare Per Gunnar Fredrik Danielsson, Torshälla, barnavårdskonsulent Ernst Filip Dahlström, Malmö, jur. kand. Ernst Martin Ekholm, Kävlinge, stadssekreteraren Hans Johan Henrik T. Eklund, Norrköping, aukt. revisor Kurt Elfborg, Stockholm, civil-

ingenjör Eric Gustaf Ericsson, Göteborg, stadsombudsman Helge Georg Oscar Ericsson, Hälsingborg, syssloman Gösta Evert Funk, Stockholm, stadskamrer Axel Ivar Gilljam, Karlskoga, stadsombudsman Carl Thjelvar Hedberg, Västerås, kontorschef Karl August Hedin, Stockholm, barnavårdsdirektör Gustaf Hedqvist, Göteborg, advokat Carl Harald (Harry) Henschen, Eskilstuna, stadskamrer Carl Harald Gunnar Lindvall, Karlshamn, stadsnotarie Nils Magnus Oscar Lundvall, Halmstad, sektionschef Karl Herman Fredrik Löfgren, Stockholm, revisionskommissarie Nils Yngve Wincent Nordensvärd, Stockholm, civilingenjör Olof Gunnar Alfred Norlin, Eksjö, länsarbetsdirektör Arvid Hilding Odlöv, Örebro, kommunalborgmästare Erik Gustaf Mauritz Persson, Avesta, byggnadschef Egron Fabian Sellergren, Alingsås, stadsombudsman Bertil Gustaf Verner Wallin, Lidköping och kronouppbördskassör Elis Anders Winnermark, Borås.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 174) förrättades valet med slutna sedlar och utföll detsamma så att till stadsdirektör fr. o. m. 1/1 1943 utsågs stadsombudsmannen Thjelvar Hedberg med 25 röster. 20 röster tillföllo kontorschefen Karl August Hedin, varjämte 1 blank röstsedel avlämnades.

§ 244.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 175) hade beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i följd av att mandat med innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden, företogos nu ifrågavarande val på sätt i §§ 245—279 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 245.

Hamnstyrelsen.

Till ledamöter i hamnstyrelsen för åren 1943—1947 omvaldes hyvlaren K. H. Thorén samt nyvaldes hittillsvarande suppleanten, trädgårdsarbetaren Vilh. Björk.

Till suppleant för tiden intill utgången av år 1945 efter herr Björk utsågs svetsaren Åke Johansson samt för tiden intill 1943 års utgång efter byggmästaren J. Alb. Fredriksson, vilken avsagt sig uppdraget, ingenjören Fritz Granath.

§ 246.

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden för åren 1943—1946 omvaldes avsynaren Martin Holmberg, kraftverksdirektören Thure Strand och kamreraren Algot Broberg. *Löne- och avtals-nämnden.*

Till suppleanter för samma tid omvaldes avdelningschefen Filip Dahlström och verkmästaren Fritz Johansson.

§ 247.

Till ledamöter i byggnadsnämnden för åren 1943—1946 omvaldes byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson, brandchefen O. Clarholm samt civilingenjören Alb. Andersson. *Byggnads-nämnden.*

Till suppleanter för samma tid omvaldes byggnadssnickaren Axel Eriksson, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och vice brandchefen O. G. F. Werngren samt nyvaldes civilingenjören John Broberg efter fabrikören Joh. Svensson, som avsagt sig uppdraget.

Suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nu blivit nämnda.

§ 248.

Till ledamöter i stadsplanerådet för åren 1943—1946 omvaldes överingenjören Carl Henning och byggmästaren Fritz Eklund samt nyvaldes ingenjören Erland Gustafsson. *Stadsplane-rådet.*

§ 249.

Till ledamot i hälsovårdsnämnden för tiden intill utgången av år 1943 efter länsveterinären O. Hultén, vilken avflyttat från staden, valdes distriktsveterinären V. Snöborgs. *Hälsovårds-nämnden.*

§ 250.

Till ledamöter i brandstyrelsen för åren 1943—1946 omvaldes montören Arthur Lundell och byggnadssnickaren Fritz Nyberg. *Brandsty-relsen.*

Till suppleanter för samma sid omvaldes ingenjören Walter Åkerman och filaren Göte Juhlén samt nyvaldes för tiden intill utgången av år 1944 muraren J. F. Polander efter muraren G. Dahlfors, vilken under året avlidit.

§ 251.

Sakkunniga vid brandsyn.

Till sakkunniga vid brandsyn för år 1943 omvaldes byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom. Till suppleanter för samma tid omvaldes byggnadssnickaren A. N. Vretholm och byggmästaren Verner Johansson.

§ 252.

Planteringsnämnden.

Till ledamöter i planteringsnämnden för åren 1943—1945 återvaldes kassören Gösta Lundberg, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, direktören Elow Eriksson, folkskolläraren Albert Wasberg, förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fru Sigrid Eriksson och trädgårdsarbetaren Elof Hagström.

§ 253.

Badhusstyrelsen.

Till ledamöter i badhusstyrelsen utsågos: för åren 1943—1946 f. drätseldirektören Theofil Öberg, förste stadsläkaren Gust. Andrén, vägaren Georg Andersson samt för åren 1943—1944 fru Hilda Bergsten efter ingenjören Algot Svensson, vilken avsagt sig uppdraget.

§ 254.

Fattigvårdsstyrelsen.

Vårdaren i fattigvårdsstyrelsens femte distrikt, fröken Anna Jakobsson, hade avsagt sig uppdraget. Då enligt uppgift från fattigvårdsstyrelsen ersättare i uppdraget ej erfordrades, beslöto stadsfullmäktige bifalla fröken Jakobssons avsägelse.

§ 255.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

Då ålderdomshemmets tuberkulosavdelning upphört med sin verksamhet beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets förslag entlediga samtliga ledamöter och suppleanter i direktionen från deras uppdrag.

§ 256.

Högre folkskolans styrelse.

Sedan skolöverstyrelsen den 29 maj 1942 fastställt nytt reglemente för högre folkskolan, vari bl. a. föreskrevs, att stadsfullmäktige i stället för folkskolestyrelsen skulle utse ledamöter och suppleanter i skolans styrelse hade styrelsens nuvarande ledamöter och suppleanter i skrivelse till stadsfullmäktige ställt sina platser till förfogande.

Med bifall till avsägelsen beslöto stadsfullmäktige härefter för åren

1943—1946 till ledamöter i styrelsen utse rektorn Folke Ericsson, ingenjören Daniel Björk, baninspektören Björn Björnsson, muraren Martin Hellblom, studieledaren Gust. Sund, affärschefen K. A. Friberg och 1:ste stationsskrivaren Thure Bergquist samt till suppleanter verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Algot Broberg, fru Elsa Engberg och fru Sigrid Eriksson.

§ 257.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för åren 1943—1946 omvaldes förmannen C. F. Larsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson samt nyvaldes teknologie doktorn Ivar Herlitz efter överingenjören M. Schenström, vilken avsagt sig uppdraget. Till ledamot för tiden intill 1944 års utgång valdes ingenjören John Jansson efter direktören A. Lindén, vilken avsagt sig uppdraget.

§ 258.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1943 valdes förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén, järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind, tjänstemannen Gust. Lindén och länsjägmästaren Edvin Nyblom samt till suppleanter lokomotiveldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren John Jakobsson, kommunalarbetaren Sven Vestling, driftsingenjören Anders Larsson, kassörskan Anna Karlsson, kamreraren Martin Hansjö och ingenjören G. Dahlby.

§ 259.

Revisor av Arbetareinstitutets räkenskaper.

Till revisor av arbetareinstitutets räkenskaper för år 1943 omvaldes ingenjören F. O. Berling och till suppleant kassören Gösta Lundberg.

§ 260.

Revisorer av Högre Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till revisorer av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1943 omvaldes verkmästaren Gustav Karlsson och majoren G. Robsahm samt till suppleant järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind.

§ 261.

Revisorer av arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Till revisor av arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1943 omvaldes posttjänstemannen Erik Östlund och till suppleant majoren G. Robsahm.

§ 262.

Revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.

Till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet för år 1943 omvaldes posttjänstemannen Erik Östlund samt till suppleant majoren G. Robsahm.

§ 263.

Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier

Sedan Föreningen Västerås Skollovskolonier hemställt, att stadsfullmäktige ville utse en ledamot i styrelsen beslöto stadsfullmäktige att till ledamot i styrelsen för år 1943 utse verkmästaren Gustav Karlsson samt till suppleant för samma tid häradshövdingen Sven Turén.

Till revisor av föreningens räkenskaper för år 1943 valdes förmannen Karl Engdahl samt till suppleant tjänstemannen Gust. Lindén.

§ 264.

Idrottsplatsstyrelsen.

Till ledamöter i idrottsplatsstyrelsen för åren 1943—1944 omvaldes f. drätseldirektören Theofil Öberg, förmannen Vilhelm Berg och ingenjören Birger Falk samt till suppleanter folkskolläraren Karl Nordlund, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och häradsskrivaren Oscar Lewrö.

§ 265.

Styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a.

Till revisor av 1942 års räkenskaper i styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a. omvaldes tjänstemannen Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson som suppleant.

§ 266.

Västerås Kaféaktiebolag.

Till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för år 1943 valdes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg samt till suppleanter verkmästaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisorer av bolagets räkenskaper för år 1943 valdes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med rektorn Hj. Thyresson som suppleant.

§ 267.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1943—1944 omvaldes majoren G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein.

§ 268.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1943—1944 omvaldes måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson.

§ 269.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1943—1944 omvaldes:

från tjänstemannaklassen: domprosten Ernst Enochsson,

från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist samt

från arbetsklassen: förrådsförmannen Joh. Teodor Bergqvist.

§ 270.

Maria Hallanders donationsfond.

Till ledamöter i Maria Hallanders donationsfond för åren 1943—1946 omvaldes domprosten Ernst Enochsson och fru Alma Larsson.

§ 271.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1943—1944 omvaldes fabrikören Joh. Svensson och fru Anna Vestberg.

§ 272.

Arbetslöshetskommittén.

Till *ledamöter* i arbetslöshetskommittén för år 1943 omvaldes studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders. Till *suppleanter* för samma tid utsågos redaktören Ernst Berg, kopplingsarbetaren Erik Andersson, civilingenjören John Lundgren, förmannen Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Eric Pettersson.

Till revisorer omvaldes kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson med kassören Harry Öjve som suppleant.

§ 273.

Kristidsnämnden.

Vid behandling av frågan om val av ledamöter och suppleanter i kristidsnämnden yrkade herr Lund återremiss av ärendet till beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att undersöka möjligheten av att utöka antalet ledamöter i nämnden för att bereda plats för fulltaligare representation för arbetsklassens kvinnor.

Sedan stadsfullmäktige utan omröstning avslagit yrkandet om återremiss omvaldes för år 1943 till ledamöter i kristidsnämnden kontoristen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, blomsterhandlaren Karl Pettersson, civilingenjören John Lundgren, lantbrukaren Fabian Rörick och disponenten H. Green samt till *suppleanter* fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Carl T. Ericson, tjänstemannen Gust. Lindén och lantbrukaren C. H. Falk.

Stadsfullmäktige beslöto tillika hos kristidsstyrelsen förorda att till ordförande för 1943 måtte förordnas snickaren Gustaf Olsson och till vice ordförande kontoristen Gösta Sjöberg.

§ 274.

Hyresnämnden.

Till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden valdes följande personer:

ledamot, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet häradsskrivaren Oscar Lewrö med direktören Mattias Pers och blomsterhandlaren Karl Pettersson som suppleanter;

ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet ombudsmannen Eric Lindgren med herr A. Zetterkvist och snickaren Gust. Olsson som suppleanter;

ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet: köpmannen Oscar Kihlgren efter apotekaren Adolf Örtenberg, som avsagt sig uppdraget, med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden t. o. m. 30 september 1943 eller, om lagen om hyresreglering skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1943.

§ 275.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1943 omvaldes byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, verkmästaren David Johansson och muraren Martin Hellblom samt till suppleanter byggmästaren Fritz Eklund och civilingenjören Arne Mattson.

§ 276.

Efter antecknande av att enligt länsstyrelsens kungörelse minst åtta ombud vid mantalsskrivning skulle utses beslöto stadsfullmäktige till ombud för 1943 utse skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden C. E. Tengström, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästaren J. A. Sillén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderkvist och ombudsmannen Carl Ölander.

Ombud vid mantalsskrivningen.

§ 277.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1943—1947 omvaldes kamreraren J. Häggström, byggmästaren Edv. Karlsson och brandmästaren Ernst Johansson.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

§ 278.

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och kaptenen Carl Wenström.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

§ 279.

Beslöts att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1943 års taxeringsnämnder skulle vara tre med lika antal suppleanter med undantag för andra och elfte distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Taxeringsnämnderna.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1943 valdes följande personer och bestämdes tillika, att suppleanterna skulle bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson.

Suppleanter: Direktören Otto Maunsbach, montören Erik V. Larsson och tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, bokföraren R. Söderquist, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, gjutaren Axel Larsson, linjeförmannen V. R. Brännström, avdelningschefen Filip Dahlström och snickaremästaren August Karlsson.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, verkstadsarbetaren Georg Karlsson och förmannen Gunnar Larsson.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, förvaltaren David Hallborg och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fanjunkaren S. B. Knutsson och avsynaren Ragnar Kragge.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Majoren G. Robsahm, portvakten Karl Abrahamsson och fabrikören Carl Holmqvist.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och 1. stationsskrivaren Thure Bergquist.

Suppleanter: Köpmannen G. Wågberg, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Fastighetsarbetaren Erik Karlsson, byggnadssnickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. Aug. Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och folkskolläraren G. Leontein.

8:de distriktet.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och apparatmontören Alvar Johansson.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstensson, stationskarlen K. G. Johansson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

9:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. Dahlby, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, maskinmontören Erik Berglind och direktören Ragnar Bosten.

10:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Suppleanter: Målaremästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren V. Linde-Olsson.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren Jakob Petersson och bankkamreraren Curt Möller.

Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, byggnadssnickaren Edvard Eriksson, lantbrukaren C. P. Carlstedt, lantbrukaren Herman Falk och köpmannen Gösta Dahlgren.

Härjämte bestämdes att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skulle givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen med herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 280.

Ang. val av kommitté för utredning av frågan om kommunala tvättstugor.

Sedan stadsfullmäktige den 24 september 1942 med anledning av en av herr Lund väckt motion beslutat att genom en särskild kommitté utreda frågan om inrättande i staden av kommunala tvättstugor samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter i en dylik kommitté, hade utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 11

november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 176) föreslagit, att till ledamöter i kommittén måtte utses brandmästaren Ernst Johansson, fru Anna Vestberg, fru Ingrid Andrén, ingenjören G. M. Lilja samt gjutaren Bertil Lund. Till sammankallande i kommittén hade utskottet föreslagit herr Johansson.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 281.

Anslag till Västerås Idrottshall förening u. p. a.

Med överlämnande av en framställning från Västerås Idrottshall, Förening u. p. a. om kommunalt anslag till föreningens verksamhet hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäkitge den 12 november 1942 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lämna föreningen ett tillfälligt anslag under år 1943 med 10.000 kronor att huvudsakligen användas för avskrivning och underhåll av byggnaden samt *att* anslaget skulle täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 177) uppstod diskussion, varunder *dels* herrar Eklund, Welin-Berger, Gunnar Larsson och Lund yrkade bifall till drätselkammarens förslag, *dels* herrar Persson och Ernst Johansson yrkade avslag å framställningen, *dels* slutligen herr Hult yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Efter särskilda propositioner på de olika yrkandena beslöto stadsfullmäktige härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 282.

Ang. understöd ur Maria Hallanders donationsfond.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1943 med 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 178) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 283.

Ang. ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 oktober 1942 hade styrelsen för tekniska verken hemställt att för utförande av en i skrivelsen närmare angiven ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontorslokaler m. m. för verken erhålla anslag med 105.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas av tekniska verkens driftsmedel under tre år. Drätselkammaren hade i häröver den 12 november 1942 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till styrelsens framställning men i fråga om anslagets täckning föreslagit, att för ändamålet erforderliga 105.000 kronor skulle förskotteras av tillgängliga medel och täckas av tekniska verkens driftsmedel i 1944 och 1945 års stater.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 179) yrkade *dels* herr Lewrö återremiss av ärendet till drätselkammaren med uppdrag för kammaren att höra rådhuskommittén, *dels ock* herrar Eklund och Olsson bifall till drätselkammaren förslag.

Sedan diskussionen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige först utan omröstning företaga ärendet till omedelbart avgörande, varefter stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, beslöto bifalla drätselkammarens förslag.

§ 284.

Ang. underhåll av gatorna å Ängsgärdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna drätselkammarens åtgärd att anvisa ett belopp om 5.000 kronor av årets underhållsanslag å gatuförvaltningens stat för utförande av vissa i skrivelsen närmare omförmälda underhållsarbeten å gatorna inom Ängsgärdet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 180) och sedan *dels* herrar Eklund och Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, den sistnämnde dock med annan motivering än den i drätselkammarens skrivelse anförda, *dels ock* herrar C. W. Karlsson, Persson, Welin-Berger och Keijser yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning godkänna drätselkammarens berörda åtgärd.

§ 285.

Ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.

Sedan styrelsen för stadens pensionärshem i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 november 1942 hemställt om anslag för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekt Ahlbom upprättade ritningar av ytterligare ett pensionärshem å den av stadsfullmäktige vid

sammanträdet den 31 augusti 1942 för ändamålet reserverade tomten, hade drätselkammaren i häröver den 12 november 1942 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* under förutsättning att statsbidrag erhölles, anslå 380.000 kronor till uppförande av ytterligare ett pensionärshem, *att* anslaget skulle täckas av förväntat statsbidrag 95.000 kronor och till återstående belopp, 285.000 kronor av lånemedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 285.000 kronor. Drätselkammaren hade vidare hemställt om bifall till styrelsens hemställan, att byggnadsarbetet finge igångsättas snarast möjligt i den mån detta ur arbetsmarknadspolitisk synpunkt kunde medgivas.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 181) och sedan herrar Pers, Keijser och Lewrö yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 286.

Ang. uppförande av befattningen som drätselassistent på ordinarie stat.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 oktober 1942 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1943 inrätta en ordinarie befattning såsom drätselassistent, placerad i 45. lönegruppen av stadens lönestat, *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen, *att* den nuvarande innehavaren av drätselassistentbefattningen under år 1942 skulle åtnjuta en avlöning av 7.830 kronor samt *att* denna avlöning i vad den överstege nu utgående och i innevarande års stat beräknad avlöning skulle utgå av tillgängliga medel. Drätselkammaren hade tillika hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av drätselkammaren utarbetat förslag till instruktion för befattningshavaren, vilket förslag funnes intaget i stadsfullmäktiges tryckta handlingar nr 107 för den 28 augusti 1941 å sid. 445 o. f.

I häröver den 10 november 1942 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt drätselkammarens förslag med den ändringen, att instruktionen icke nu borde bliva föremål för fastställelse. Nämnden hade tillika meddelat, att dess ordförande reserverat sig mot beslutet med förmälan att frågan om befattningens uppförande på ordinarie stat icke borde ske innan blivande ny innehavare av stadsdirektörstjänsten erhållit tillfälle uttala sin mening om nödvändigheten av befattningen och om de med densamma förenade arbetsuppgifterna.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 182) uppstod diskussion. Därunder yrkades *dels* av herr Engdahl med instämmande av herr Hellblom avslag å framställningen i vad den avsåg befattningens uppförande på ordinarie stat, *dels* av herr Turén, som instämde i herr Engdahls avslagsyrkande, jämväl avslag å förslaget i vad det avsåg retroaktiv lön för 1942, *dels* av herr Pers bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, *dels* slutligen av herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag. Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade stadsfullmäktige följande särskilda beslut.

Efter begärd och anställd omröstning beslöto stadsfullmäktige med 24 röster mot 20, avgivna för herr Engdahls avslagsyrkande, att från och med den 1 januari 1943 inrätta en ordinarie befattning som drätselassistent, placerad i 45. lönegruppen av stadens lönestat samt bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta tjänsten.

Stadsfullmäktige beslöto vidare utan omröstning antaga av drätselkammaren framlagt förslag till instruktion för tjänsten.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd omröstning med 23 nej mot 21 ja, avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att avslå framställningen om att nuvarande innehavaren av tjänsten under år 1942 skulle retroaktivt åtnjuta avlöning med 7.830 kronor per år.

§ 287.

Ang. anordnande av hemsysterverksamhet.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 31 augusti 1942 med anledning av en motion av fruarna Ebba Berg och Ebba Holmström uppdragit åt drätselkammaren att utreda och, om utredningen därtill gåve anledning, inkomma med förslag om anställande av en eller flera hemsystrar i staden, hade drätselkammaren efter verkställd utredning i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i princip ansluta sig till drätselkammarens i skrivelsen omförmälda förslag till anordnande av en hemsysterverksamhet i staden fr. o. m. år 1943 samt förklara sig beredda att härför anvisa erforderliga medel, samt *att* uppdraga dels åt beredningsutskottet att snarast möjligt inkomma med förslag till reglemente för hemsysternämnd, val av ledamöter i nämnden samt instruktion för hemsystern, dels ock åt drätselkammaren att avlämna definitivt förslag till anslag för verksamheten.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 183) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 288.

Ang. ändring av taxan för vattenförbrukning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1942 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa ett av styrelsen upprättat förslag till höjning av taxan för vattenförbrukningen att tillämpas från och med första avläsningen år 1943.

Styrelsen hade tillika meddelat, att ledamoten av styrelsen, herr Hellblom, reserverat sig mot beslutet enär han icke ansåg skäl föreligga för en höjning av vattentaxan.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 12 november 1942, hade tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 184) yrkade *dels* herr Henning återremiss av ärendet till styrelsen för tekniska verken, *dels* herrar Hellblom och Pers avslag å framställningen, *dels* slutligen herrar Olsson och Eklund bifall till framställningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Hennings förslag återremittera ärendet till styrelsen för tekniska verken.

§ 289.

Ang. inköp av en lastbil för tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 oktober 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av lastbil för tekniska verkens behov anvisa 14.500 kronor att utgå av tillgängliga medel för tekniska verken, *att* anslaget skulle belasta verkens förråd, samt *att* anslaget skulle täckas genom att de arbeten, där bilen användes, debiterades del av kostnaderna.

I häröver den 12 november 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 185) och sedan herr Hult yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande samt herr Olsson yrkat bifall till förslaget beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 290.

Ang. inköp av diverse instrument för byggnadskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 187) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av ett avväg-

ningsinstrument, tre dubbelvinkelprismor och en räknemaskin för byggnadskontorets behov anvisa 1.100 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige biföllo efter fördragning härav utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 291.

Ang. inköp av en lastbil för byggnadskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 186) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av tillgängliga medel anvisa 33.000 kronor för inköp för byggnadskontorets behov av en ny lastbil samt *att* detta anslag till 10.100 kronor skulle täckas av reserverade medel från tidigare bilförsäljning och till sin återstående del gäldas genom att de arbeten, där bilen användes, debiterades del av kostnaden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 292.

Ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H. S. B. och stiftelsen Solgårdar m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 188) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. dels för nybyggnad å stadsägorna 1528 EI och 1528 EJ intill ett högsta belopp av 850.000 kronor och dels för nybyggnad å stadsägan 2461 intill ett högsta belopp av 237.000 kronor, *att* teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för nybyggnad å stadsägan 1665 BR intill ett högsta belopp av 155.000 kronor, *att* teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 3 för nybyggnad å stadsägorna 1528 ER och 1528 ES intill ett högsta belopp av 740.000 kronor, *att* dessa borgensåtaganden skulle gälla under högst ett år från det kreditivmedel börjat tagas i anspråk, *att* som säkerhet för borgensåtagandena skulle överlämnas inteckningar med bästa förmånsrätt i respektive fastigheter, motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel, *att* bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar utlåna den del av det för uppförande av fastighet å stadsägan 1665 BR för mindre bemedlade, barnrika familjer erforderliga

kapitalet, som överskjöte det genom lån av statsmedel erhållna, dock högst 8.650 kronor, samt *att* detta lån skulle löpa utan ränta och vara slutamorterat inom 15 år efter det lånet erhållits.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

In fidem:

SVEN HOLMER.

Justerat den 30 november 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Fritz Eklund. *R. V. Hult.*

Offentligen uppläst den 30 november 1942; betygar

Ex officio:

Sven Holmer.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 december 1942.

Närvarande: Herr ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Sjöblom, Gustafsson, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö, Boberg, Erik Larsson och fru Lindqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Grönberg och Ernst Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 293.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Keijser och Leontein att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 31 innevarande december kl. 10 f. m.

§ 294.

Ang. val av hästuttagningsnämnd.

På förslag av beredningsutskottet, framfört i skrivelse den 30 november 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 191) beslöto stadsfullmäktige till ledamöter och suppleanter i hästuttagningsnämnden för åren 1943—1946 välja följande personer, nämligen som *ledamöter* godsägaren Joh. Jansson, Lista, jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg och lantbrukaren C. P. Carlstedt, Torp samt som *suppleanter* lantbrukaren Fabian Rörick, lantbruksinspektoren Börje Nilsson och lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta, varvid tillika bestämdes, att suppleanterna skulle inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter ovan blivit nämnda.

§ 295.

Ang. namnsättning å en del gator inom Gideonsbergsområdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 november 1942 hade gatunamnsberedningen avgivit förslag till namnsättning av vissa nya gator inom bl. a. den av Asea bebyggda delen av Gideonsbergsområdet. Beredningen hade sålunda föreslagit namnet *Aseastigen* för den väg, som från den blivande förbindelseleden mellan Kopparbergsvägen och Kristiansborgsallén leder upp till bebyggelseområdets östligaste del. De parallellt med nyssnämnda förbindelseled gående vägarna hade från väster räknat föreslagits erhålla namnen *Relävägen, Rotorvägen* och *Statorväg en.* Vidare hade beredningen föreslagit, att den gata, som förbinder Emausgatan med Kopparbergsvägen, måtte erhålla namnet *Emausgatan.* Slutligen hade beredningen även hemställt, att den nuvarande Vegagatans utdragning söder- och västerut måtte erhålla namnet Vegagatan. Beredningsutskottet, som avgivit yttrande i ärendet den 30 november 1942, hade tillstyrkt gatunamnsberedningens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 192) och sedan herr Robsahm yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning bifalla gatunamnsberedningens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 296.

Ang. indragning av tjänsten som gasmästare och anställande av driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 oktober 1942 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, *att* befattningen som gasmästare i samband med den nuvarande tjänsteinnehavarens avgång med pension den 1 november 1943 skulle indragas samt *att* stadsfullmäktige ville besluta att för anställande tidigast från och med den 1 juli 1943 av en driftsingenjör å extra stat vid gasverket och reningsverket anvisa ett förslagsanslag av 4.000 kronor.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 1 december 1942 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till verksstyrelsens framställning. Slutligen hade drätselkammaren, som yttrat sig över framställningen den 12 november 1942, ävenledes tillstyrkt bifall till densamma med förslag tillika, att det erforderliga anslaget, 4.000 kronor, skulle gäldas ur 1943 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 193) och sedan *dels* herr Lewrö yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande *dels ock* herrar Eklund, Olsson och Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 297.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 oktober 1942 hemställt om pensionsunderstöd till städerskan vid folkskolornas tandklinik, Elin Sofia Persson, vilken med utgången av innevarande år slutade sin anställning, hade löne- och avtalsnämnden i häröver den 1 december 1942 avgivet yttrande tillstyrkt, att Elin Sofia Persson måtte beviljas ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 januari 1943 under hennes återstående livstid.

Ang. pensionsunderstöd till en städerska vid folkskolans tandklinik.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 3 december 1942, hade hemställt om bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 194) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 298.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1942 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tilldela förre lyktvakten Hjalmar Hedin ett årligt pensionsunderstöd av 250 kronor att utgå från och med den 1 juli 1942 under hans återstående livstid.

Ang. pensionsunderstöd till en f. d. lyktvakt.

Drätselkammaren hade i häröver den 3 december 1942 avgivet yttrande på anförda skäl hemställt om avslag å löne- och avtalsnämndens ifrågavarande förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 195) yrkade *dels* herrar Engdahl och Pers bifall till löne- och avtalsnämndens förslag *dels ock* herr Eklund bifall till drätselkammarens avslagsyrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter genom begärd och anställd omröstning med 24 ja mot 19 nej, avgivna för drätselkammarens avslagsyrkande, att i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag bevilja Hedin ett årligt pensionsunderstöd av 250 kronor att utgå från och med den 1 juli 1942 under hans återstående livstid.

§ 299.

Med förmälan att förre avläsaren vid tekniska verken Johan Fredrik Wallners efterlevande änka gjort framställning om pensionsunderstöd hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1942 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tilldela änkefru Ester Wallner ett årligt pensionsunderstöd av 350

Ang. pensionsunderstöd till änkan efter en befattningshavare vid tekniska verken.

kronor att utgå från och med den 1 september 1942 under hennes återstående levnad. Drätselkammaren hade i häröver den 3 december 1942 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 196) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 300.

Ang. höjning av arvodet till hamnfogden.

Hamnstyrelsen hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 september 1942 hemställt, att arvodet till hamnfogden från och med den 1 januari 1943 skulle utgå med 400 kronor per månad. I häröver avgivna yttranden hade såväl drätselkammaren som löne- och avtalsnämnden tillstyrkt hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 197) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla framställningen.

§ 301.

Ang. bemyndigande för drätselkammaren att upptaga tillfälligt lån under 1943.

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 december 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 198) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att i bankinrättning eller eljest under år 1943 inom ramen för den underställningsfria lånerätten för stadens räkning upptaga tillfälliga lån till belopp och på sätt som drätselkammaren kunde finna erforderligt och lämpligt för bestridande av utgifter, som skulle gäldas av stadskassan.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 302.

Ang. inrättande av en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass hos lantegendomsnämnden.

Med anledning av en framställning den 24 september 1942 från lantegendomsnämnden till stadsfullmäktige hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* hos lantegendomsnämnden från och med den 1 januari 1943 måtte inrättas en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, placerad i 21. lönegruppen av stadens lönestat samt *att* lantegendomsnämnden bemyndigades att besätta befattningen med ordinarie innehavare. I häröver den 3 december 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 199) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 303.

Ang. återbesättande av en II klass kvinnlig kontorsbiträdesbefattning å stadskamrerarekontoret.

På framställning av drätselkammaren och sedan till protokollet antecknats, att löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall härtill beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare från och med den 1 januari 1943 i vederbörlig ordning återbesätta en ledig befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret.

§ 304.

Ang. återbesättande av befattningen som stadsombudsman.

Sedan befattningen som stadsombudsman blivit ledig genom att innehavaren utsetts till stadsdirektör hade drätselkammaren för att undvika dröjsmål med befattningens återbesättande utannonserat densamma till ansökan ledig samt i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 december 1942 hemställt om godkännande av denna åtgärd samt om bemyndigande att återbesätta tjänsten. Efter föredragning härav och sedan till protokollet antecknats, att löne- och avtalsnämnden förklarat sig icke hava något att erinra emot drätselkammarens åtgärd, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 305.

Ang. tillstånd för Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. till handel med begagnade föremål.

Sedan Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. hos länsstyrelsen anhållit om tillstånd till handel med begagnade föremål, hade stadsfullmäktiges yttrande över ansökningen infordrats. Med anledning härav hade beredningsutskottet, som förehaft äredet till förberedande behandling, i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 november 1942 med åberopande av ett utlåtande från hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige, vid det förhållandet, att det ännu icke vore avgjort, vilken lokal som skulle användas för ändamålet, måtte besluta, att för närvarande icke avgiva något yttrande över den föreliggande ansökningen.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 306.

Ang. överlåtelse av mark till Inköps-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1942 hade drätselkammaren med överlämnande av en mellan drätselkammaren å stadens vägnar, å ena, samt Inköpscentralernas Aktiebolag ICA, å andra sidan,

centralernas Aktiebolag (Ica).

träffad preliminär överenskommelse angående överlåtelse av mark för industriändamål till ICA ävensom åtagande från stadens sida att anlägga kaj, järnvägsspår och vägar hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för stadens del godkänna den mellan drätselkammaren och ICA träffade preliminära överenskommelsen, *att* förklara sig beredda att sedermera anvisa erforderliga medel för anläggande av kaj, järnvägsspår och vägar i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättad plan, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga de kompletterande åtgärder, som erfordrades för genomförande av den träffade överenskommelsen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 200) yrkade *dels* herr Hellblom, att den i 4. mom. andra punkten av överenskommelsen stipulerade räntan skulle räknas från den dag ICA eventuellt försålde marken *dels ock* herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag oförändrat. Härjämte yttrade sig herr Nyman utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla drätselkammarens föreliggande förslag.

§ 307.

Ang. reglemente för hemsysternämnd m. m.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 nov. 1942 i princip godkänt av drätselkammaren framlagt förslag till ordnande av hemsysterverksamheten i Västerås samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till reglemente för hemsysternämnd, instruktion för hemsyster samt val om hemsysternämnd, hade utskottet till fullgörande av detta uppdrag överlämnat upprättade förslag till reglemente och instruktion samt i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 december 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 201) hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna förslagen. Utskottet hade tillika föreslagit att för åren 1943 och 1944 till ledamöter och suppleanter i hemsysternämnden måtte utses, som *ledamöter* fru Gertrud Lundkvist, fru Ebba Holmström och fröken Inez Mallander och som *suppleanter* fru Elsa Engberg och fru Ingrid Andrén. Till sammankallande hade föreslagits fru Lundkvist.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *dels* fastställa de föreliggande förslagen till reglemente för Västerås stads hemsysternämnd och instruktion för hemsystrar i Västerås *dels ock* till ledamöter och suppleanter i hemsysternämnden för åren 1943 och 1944 välja de av beredningsutskottet föreslagna personerna med fru Lundkvist som sammankallande.

§ 308.

Ang. anslag till hemsysterverksamhet.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 november 1942 uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med förslag till anslag för hemsysterverksamheten i staden under år 1943, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 december 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 202) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckande av omkostnaderna under år 1943 för två hemsystrar anvisa 6.000 kronor, *att* för inköp av inventarier m. m. för hemsysterverksamheten anvisa 3.500 kronor samt *att* dessa anslag skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter och reserveras till år 1943.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 309.

Ang. avlöning m. m. till brandman under utbildning vid statens brandskola.

Med förmälan att en brandman vid Västerås stads brandkår blivit antagen som elev vid Statens brandskolas brandförmanskurs i Stockholm hade brandstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 december 1942 hemställt, *att* de bestämmelser, som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skulle gälla även i nu föreliggande fall, *att* för avlöning av vikarie för en brandman under skolutbildning år 1943 bevilja ett anslag å 800 kronor samt *att* brandman, som vore familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg tillerkändes ett stipendium å 150 kronor. I häröver den 8 december 1942 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till brandstyrelsens förslag samt föreslagit att för ändamålet skulle anvisas 950 kronor att gäldas av innevarande års förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 203) uppstod diskussion varunder *dels* herr Löf yrkade, att stadsfullmäktige i samband med beviljande av det begärda anslaget måtte fastställa, att brandman under det år han genomgår kurs vid Statens brandskola skall äga åtnjuta proportionellt så stor del av honom för året tillkommande semester, som svarar mot den tid han icke deltagit i kurs, *dels* herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag, *dels* herr Engdahl hemställde om bifall till drätselkammarens förslag med det tillägget att åt löne- och avtalsnämnden skulle uppdragas att utreda i vad mån brandman skulle vara tvungen avräkna semester å tjänstledighet för genomgång av kurs vid Statens brandskola *dels ock* herr Ernst Johansson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan herr ordföranden förklarat sig förhindrad framställa proposition å herr Löfs yrkande, då detsamma innefattade ny, icke i vederbörlig ordning beredd fråga, beslöto stadsfullmäktige vid framställda propositioner å de återstående två yrkandena att utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 310.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Nanna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 november 1942 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Nanna samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet för fastställelse. Drätselkammaren hade i häröver den 8 december 1942 avgivet yttrande tillstyrkt förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 204) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 311.

Ang. anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1942 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas anvisa 25.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas av överskott från komprimeringsanläggningen under åren 1942—1944. Drätselkammaren, som avgivit yttrande i ärendet den 8 december 1942, hade tillstyrkt styrelsens förslag med den ändringen, att anslaget skulle täckas av tillgängligt överskott från komprimeringsanläggningen under åren 1943 och 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 205) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 312.

Ang. bemyndigande för drätselkammaren att försälja

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 206) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara,

för industriändamål försälja de omedelbart väster om Djuphamnsvägen befintliga delarna av stadsägorna 264 och 266, vilka delar i areal innehölle cirka 12.500 kvadratmeter. *mark väster om Djuphamnsvägen.*

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lämna drätselkammaren det begärda bemyndigandet.

§ 313.

Ang. ändring av vattentaxan.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 november 1942 beslutat till styrelsen för tekniska verken återremittera av styrelsen framlagt och av drätselkammaren tillstyrkt förslag till ändring av gällande vattentaxa, hade styrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1942 lämnat en del kompletterande upplysningar samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa det av styrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1942 upprättade förslaget till taxa för vattenförbrukning att tillämpas från och med första avläsningen 1943. I ärendet hade drätselkammaren den 17 december 1942 avgivit följande förnyade yttrande:

”Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1942 har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte fastställa det av styrelsen i skrivelse den 10 november 1942 framlagda förslaget till taxa för vattenförbrukningen.

Drätselkammaren, till vilken skrivelsen för yttrande remitterats, har till alla delar samma uppfattning i ärendet, som den av styrelsens majoritet anförda och hemställer för den skull på de nu och tidigare i ärendet angivna skälen, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken föreliggande framställning.”

Efter föredragning av handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar nris 184 och 207) uppstod diskussion. Härunder yrkade *dels* herr Henning med instämmande av herrar Pers och Turén, att stadsfullmäktige skulle besluta att förbrukningsavgiften för vatten oberoende av förbrukningens storlek skulle sättas till 23 öre per kubikmeter från och med första avläsningen 1943 *dels* herrar Olsson, Welin-Berger och Eklund bifall till styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet *dels ock* herrar Hellblom och Lund avslag å samtliga förslag om höjning av förbrukningsavgiften.

Sedan överläggningen avslutats framställdes propositioner å de olika yrkandena, varvid herr ordföranden förklarade sig anse, att styrelsens

för tekniska verken förslag blivit bifallet. Då omröstning emellertid begärdes anställdes sådan; och beslöto därvid stadsfullmäktige — sedan genom säskild omröstning till kontraproposition i huvudvoteringen med 29 nej mot 16 ja avgivna för avslagsyrkandet, antagits herr Hennings förslag — med 24 nej emot 21 ja, de sistnämnda avgivna för bifall till verksstyrelsens förslag, att bifalla herr Hennings under överläggningen framförda yrkande, vadan sålunda stadsfullmäktige beslutat, att förbrukningsavgiften för vatten fr. o. m. första avläsningen 1943 skulle oberoende av förbrukningens storlek utgöra 23 öre per kubikmeter, dock att avgift skulle erläggas för minst 40 kubikmeter vare sig denna vattenmängd förbrukats eller icke, varjämte skulle iakttagas, att tidigare fastställda ackordsavgifter vid förbrukning utan mätare skulle gälla oförändrade.

§ 314.

Ang utgifts- och inkomststat för år 1943.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande december hade magistraten överlämnat av drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1943, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 30 november 1942.

Vid föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under nr 189 och 190 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen, fattade stadsfullmäktige i ärendet nedan antecknade beslut.

Fond- och lånestat.

I enlighet med hemställan från styrelsen för tekniska verken beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja anslag med 40.000 kronor av *lånemedel* för nya serviser och mindre ledningsutsträckningar under 1943, varjämte åt drätselkammaren uppdrogs att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån samt vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder.

Stadsfullmäktige biföllo vidare utan omröstning drätselkammarens hemställan, att de i fond- och lånestaten redovisade fastighetsförvärven och övriga under titeln Allmän fastighetsförvaltning upptagna anslagen, beträffande vilka särskilda täckningsbeslut tidigare icke fattats, skulle täckas ur fonden *reserverade köpeskillingsmedel.*

Finansförvaltning.

Sedan herrar Engdahl och Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag att av uttaxerade medel avsätta ett belopp kr. 9.051:34, motsvarande tekniska verkens amorteringar utöver andel i stadens fasta lån, till en särskild finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel.

Bestämdes hundskatten att för år 1943 utgå med 30 kronor för varje hund.

I övriga delar, med undantag dock för den kommunala utdebiteringen, varom stadsfullmäktiges beslut fattades i samband med godkännande av staten i dess helhet, godkändes drätselkammarens förslag beträffande de under huvudtiteln finansförvaltning upptagna utgifterna och inkomsterna.

Stadsfullmäktige godkände fattigvårdsstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården med de av drätselkammaren föreslagna ändringarna, nämligen *dels* sänkning av anslagen till dyrtidstillägg å pensioner från 1.197 kronor till 807 kronor samt till oförutsedda utgifter för ålderdomshemmet från föreslagna 2.000 kronor till 1.000 kronor *dels* höjning av anslaget till hyra för fattigvårdsbyråns lokal från 3.700 kronor till 4.600 kronor *dels ock* upptagande av ett särskilt anslag å 1.150 kronor, utgörande stadens andel i pensionsavgiften för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1942. *Fattigvård.*

Godkändes barnavårdsnämndens förslag till stat för barnavården med iakttagande av drätselkammarens förslag att sänka anslaget till oförutsedda utgifter för yttre barnavården från 1.000 kronor till 500 kronor. *Barnavård.*

Fastställdes statförslaget under titeln alkoholistvård i enlighet med nykterhetsnämndens förslag, varvid stadsfullmäktige särskilt beslöto bifalla nykterhetsnämndens hemställan om höjning av anslaget till Föreningen Västerås Samhjälp med den av drätselkammaren föreslagna rubriceringen av anslaget såsom en ersättning till föreningen för övervakning och sekreteraruppdrag. *Alkoholistvård.*

Beträffande statförslaget för folkskolan beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag att bibehålla anslaget till avlöning av skolsköterska under uttalande av att den del av anslaget, som vid en eventuell omändring av tjänsten till en befattning som distriktssköterska icke komme att tagas i anspråk, skulle användas till bekostande av bostad m. m. åt den blivande distriktssköterskan. *Folkskola och fortsättningsskola.*

På av drätselkammaren anförda skäl sänktes anslaget till dyrtidstillägg å löner enligt lönestat från av folkskolestyrelsen begärda 7.315 kronor till 6.900 kronor, varjämte förelupet fel vid angivande av beloppet pensioner enligt pensionsstat rättades i enlighet med drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige biföllo vidare folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag om anslag med *dels* 1.500 kronor till musikundervisning och *dels* ett beräknat belopp av 500 kronor till inköp av fioler, vilket

sistnämnda anslag inginge i det under rubriken Kapitalökningar uppförda anslaget å 6.000 kronor för anskaffande av inventarier.

I enlighet med drätselkammarens förslag godkändes vidare kammarens åtgärd att å utgiftssidan å folkskolans stat upptagna anslag för ränta och amortering å lån till ny folkskolebyggnad å Jakobsberg.

Med nu vidtagna ändringar godkändes härefter statförslaget för folkskola och fortsättningsskola i föreliggande skick.

Högre folkskola.

Beträffande styrelsens för högre folkskolan hemställan, att dyrtidstillägg måtte beviljas å vissa arvoden, beslöto stadsfullmäktige, under hänvisning till vad drätselkammaren därom anfört i budgetbetänkandet, att denna hemställan icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

I övrigt godkände stadsfullmäktige förslaget till stat för högre folkskolan med iakttagande av att enligt drätselkammarens förslag hyran för skollokaler i fastigheten Stora torget 4 höjdes från av skolstyrelsen föreslagna 1.200 kronor till 1.500 kronor.

Yrkesskola.

Godkändes det av styrelsen upprättade förslaget till stat för stadens skolor för yrkesundervisning.

Allmänt läroverk.

Det av drätselkammaren upprättade förslaget till stat för allmänt läroverk godkändes, i samband varmed stadsfullmäktige särskilt beslöto att av uttaxerade medel år 1943 täcka *dels* det den 18 juni 1942 beviljade anslaget å 83.000 kronor till reparations- och underhållsarbeten i läroverket med förklaring tillika, att anslaget skulle utgöra reservationsanslag *dels ock* det den 24 september 1942 beviljade anslaget om 6.500 kronor för reparationsarbeten i läroverkets biblioteksbyggnad.

Kommunal flickskola.

Det av styrelsen för kommunala flickskolan upprättade statförslaget för nämnda skola godkändes med de av drätselkammaren påyrkade ändringarna beträffande dyrtidstillägg å pension samt hyra för vaktmästarebostad varjämte, likaledes i enlighet med drätselkammarens förslag, inkomsten av terminsavgifter höjdes från 19.500 kronor till 21.000 kronor.

Arbetareinstitutet.

Stadsfullmäktige beviljade till en början i enlighet med drätselkammarens hemställan av uttaxerade medel anslag med 3.000 kronor till föreläsningsverksamheten under 1943.

Beträffande anslaget till Arbetareinstitutets biblioteksverksamhet hade institutets styrelse hemställt om bidrag för år 1943 med 22.000 kronor, vilken hemställan tillstyrkts av beredningsutskottet, varemot drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt allenast 20.000 kronor. Då ärendet i denna del upptogs till behandling yrkade herr Leontein bifall till styrelsens av beredningsutskottet tillstyrkta hemställan och herr Eklund bifall

till drätselkammarens förslag. Genom begärd och anställd omröstning beslöto stadsfullmäktige härefter med 34 ja mot 11 nej, avgivna för drätselkammarens förslag att för Arbetareinstitutets biblioteksverksamhet under 1943 av uttaxerade medel anvisa 22.000 kronor, i samband varmed stadsfullmäktige på förslag av herr Eklund särskilt beslöto att ökningen av anslaget från av drätselkammaren föreslagna 20.000 kronor till 22.000 kronor skulle utgå i form av ett särskilt tilläggsanslag å 2.000 kronor att gäldas av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Elektroteknisk fackskola.

Det av drätselkammaren tillstyrkta anslaget under titeln elektroteknisk fackskola, nämligen 2.000 kronor som hyresbidrag för rektor och 900 kronor till hyra för gymnastiklokal godkändes av stadsfullmäktige.

Diverse bildningsanstalter.

Beviljades utan omröstning såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten under 1943 vid nedannämnda bildnings- och andra i samband med allmän undervisning stående anstalter av uttaxerade medel följande belopp:

till Arosgården	kr.	3.000:—
„ Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	„	3.500:—
„ Västerås Konstförening	„	3.000:—
„ Kristliga Föreningen av Unge Män för dess studie- och sociala verksamhet	„	1.000:—
„ Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	„	1.000:—

Hälso- och sjukvård.

Med iakttagande av de av drätselkammaren föreslagna mindre jämkningarna godkändes det av hälsovårdsnämnden uppgjorda förslaget till utgifts- och inkomststat under huvudtiteln hälso- och sjukvård.

Gatu- och väghållning.

Drätselkammarens åtgärd att höja den interna posten andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader från 40.000 kronor till 47.000 kronor samt att under förevarande titel upptaga särskilt anslag med 5.000 kronor för rensning av gatubrunnar godkändes utan omröstning av stadsfullmäktige.

Anvisades av uttaxerade medel 25.000 kronor såsom anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren.

Av uttaxerade medel anvisades vidare i enlighet med drätselkammarens förslag *dels* 35.000 kronor till marklösen för Köpingsvägens omläggning *dels* 2.000 kronor för trädplantering å Köpingsvägen *dels* sammanlagt 80.652 kronor 75 öre, utgörande utdömd expropriationsersättning jämte kostnader i samband med expropriation för gatumark i kvarteret Inge, *dels* slutligen 12.286 kronor 51 öre för täckning av uppkommet underskott i samband med gatuarbeten inom Kristiansborgsområdet.

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag till stat för gatu- och väghållning.

Planteringar. Fastställdes det upprättade statförslaget för planteringar i enlighet med drätselkammarens förslag.

Gatubelysning. Drätselkammarens förslag till stat under titeln gatubelysning fastställdes utan ändring.

Gaturenhållning. Likaledes godkändes drätselkammarens förslag beträffande de under titeln gaturenhållning upptagna utgifterna och inkomsterna.

Hamnar. Det av hamnstyrelsen upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för hamnar godkändes med iakttagande av de av drätselkammaren föreslagna ändringarna avseende *dels* höjning av anslaget till arvode åt hamnfogde i enlighet med av stadsfullmäktige tidigare denna dag fattat beslut *dels ock* uppförande å utgiftssidan av ränta och amortering å av finansförvaltningen förskotterade kostnader för inköp av ny gripskopa.

Beträffande hamnstyrelsens hemställan, att det beräknade underskottet i hamnens stat för år 1943 skulle helt eller delvis täckas av uttaxerade medel beslöto stadsfullmäktige, att denna hemställan ej för närvarande skulle föranleda till annan åtgärd än att sagda brist i enlighet med drätselkammarens förslag skulle förskotteras av finansförvaltningen och bokföras som en hamnens skuld till samma förvaltning.

Renhållningsverk och svingård. Enligt drätselkammarens ändringsförslag uppfördes å utgiftssidan i renhållningsverkets stat anslag *dels* med 300 kr. till arvode åt lantegendomsnämndens ordförande i enlighet med stadsfullmäktiges beslut tidigare under året *dels ock* med 2.500 kronor för omändring av en renhållningsverkets bil, varom stadsfullmäktige den 24 september 1942 fattat beslut. Drätselkammarens förslag att höja inkomsterna av hämtningsavgifter från 76.000 kronor till 80.000 kronor godkändes vidare utan omröstning.

I övriga delar godkändes det uppgjorda förslaget till stat för renhållningsverk samt det av drätselkammaren tillstyrkta statförslaget för svingården.

Tekniska verk. Sedan stadsfullmäktige tidigare denna dag godkänt förslag till ändring av vattentaxan, vilken ändring beräknades medföra inkomstökning med cirka 60.000 kronor, skulle enligt drätselkammarens ändringsförslag den av styrelsen för tekniska verken till 420.000 kronor beräknade inkomsten av vattenavgifter höjas till 480.000 kronor.

Godkändes den av drätselkammaren vidtagna ändringen i staten för gasverket, att anslaget till nedskrivning av kollagret skulle överföras till ett motkonto för nedskrivning av inventarievärdet å kollagret till förkrigspris.

I övriga delar godkändes utan ändring de upprättade statförslagen för de tekniska verken.

Det upprättade statförslaget för kall- och varmbadhus godkändes i föreliggande skick, varvid stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag särskilt beslöto att för ombyggnad av tvättrum och omklädningsrum i varmbadhusets billighetsbastu bevilja tilläggsanslag med 2.000 kronor att utgå av uttaxerade medel. *Kall- och varmbadhus.*

Godkändes sedan herr Ernst Johansson yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande och efter anteckning av att beredningsutskottet uttalat vissa önskemål beträffande ny bekvämlighetsinrättning de av drätselkammaren upprättade statförslagen för bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler, grustag och drätselkammarens förråd. *Bekvämlighetsinrättn. m. m.*

Godkändes det upprättade statförslaget för brandväsendet med de av drätselkammaren föreslagna jämkningarna, varvid stadsfullmäktige särskilt beslöto, att det den 31 augusti 1942 beviljade delanslaget å 54.200 kronor för ny brandtelegrafanläggning skulle förskotteras av finansförvaltningen och täckas av uttaxerade medel på fem år. I överensstämmelse härmed upptogs i staten för brandväsendet en femtedel av nyssnämnda anslag till uttaxering under 1943. Vidare beslöts att av uttaxerade medel i 1943 års stat täcka det av stadsfullmäktige den 28 maj 1943 beviljade anslaget å 2.394 kronor 50 öre för anskaffning av motorer och arbetsmaskiner. *Brandväsen.*

Bifölls drätselkammarens förslag att av uttaxerade medel under titeln allmän fastighetsförvaltning anvisa *dels* 8.000 kronor till flyttning av P. Andersons förrådsbyggnad m. m., varom stadsfullmäktige den 26 mars 1942 fattat beslut, *dels ock* likaledes 8.000 kronor för inköp av Tekniska Byggnadsbyråns förrådsbyggnad. *Allmän fastighetsförvaltning.*

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1942 upptogs på drätselkammarens hemställan för uttaxering under år 1943 å förevarande titel anslaget å 40.000 kronor till omändring av polisstationen.

Beslöts på hemställan av drätselkammaren att det av stadsfullmäktige den 28 maj 1942 beviljade anslaget å 85.000 kronor till reparations- och omändringsarbeten i stadshotellet skulle täckas på en gång av uttaxerade medel och för ändamålet uppföras i 1943 års stat.

Sedan stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 beviljat medel för tillbyggnad av hamnpaviljongen samt anslaget härför överskridits med 7.342 kronor 78 öre, beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren att beloppet ifråga skulle uttaxeras 1943 och för ändamålet uppföras som utgift i staten för allmän fastighetsförvaltning.

Genom beslut den 26 mars 1942 anvisade stadsfullmäktige dels 15.000 kronor till ändringsarbeten i omnibusgaraget dels ock anslag med 25.000 kronor till ordnande av badplats vid Johannisberg, varav 10.000 kronor skulle täckas av reserverat anslag till stadsfullmäktiges förfogande och återstoden, 15.000 kronor, bliva föremål för täckning i samband med statbehandlingen. På förslag av drätselkammaren beslöto nu stadsfullmäktige, att ifrågavarande båda anslag om tillhopa 30.000 kronor, skulle täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat, varjämte stadsfullmäktige, likeledes enligt drätselkammarens hemställan, beviljade dels tilläggsanslag med 7.000 kronor dels ock ytterligare anslag med 5.000 kronor, allt för badplatsen vid Johannisberg att utgå av uttaxerade medel år 1943.

I enlighet med drätselkammarens förslag beslöts, att det av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 anvisade anslaget om 57.500 kronor för bro till Björnön skulle täckas av uttaxerade medel på en gång och för ändamålet uppföras som utgift i 1943 års stat, varjämte stadsfullmäktige jämväl biföllo drätselkammarens hemställan att icke förbrukad del av detta anslag finge reserveras till 1943 och användas för ordnande av tillfartsvägen till bron.

I enlighet med drätselkammarens förslag anvisade stadsfullmäktige vidare följande anslag av uttaxerade medel att upptagas under rubriken kapitalökningar under titeln allmän fastighetsförvaltning:

Inköp av fastigheten Lägerhyddan	kronor	32.000:—
„ „ bostadslägenhet för distriktssköterska	„	3.760:—
Tilläggsanslag till anordnande av arkivutrymme i Mariaberget	„	9.689:97
Uppförande av lantarbetarebostäder vid Lundby	„	32.000:—
Tilläggsanslag för uppförande av nya brandstationen	„	82.574:23
Anordnande av cykelställ vid nya brandstationen	„	1.150:—

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag till stat under titeln allmän fastighetsförvaltning.

Lantegendomar och skogar.

Godkändes utan ändring de upprättade statförslagen för lantegendomar och skogar.

Magistrat och rådhusrätt.

Beträffande det av magistraten upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt hade drätselkammaren på anförda skäl föreslagit vissa jämkningar. Drätselkammaren hade sålunda hemställt, att anslaget för tillfälliga biträden skulle upptagas till allenast 1.000 kronor mot av magistraten beräknade 2.000 kronor. Vidare hade föreslagits, att av uttaxerade medel skulle anvisas endast 4.346 kronor till gäldande av pensioner enligt pensionsstat och att återstoden

skulle utgå av avkastningen av Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond. Värmekostnaden hade föreslagits höjd från 2.000 till 3.500 kronor och anslaget för underhåll av inventarier, av magistraten upptaget till 1.000 kronor, hade föreslagits sänkt till 500 kronor. Slutligen hade drätselkammaren hemställt, att ett av magistraten upptaget anslag å 2.000 kronor för uppläggande av fastighetsböcker skulle utgå, enär tidigare för samma ändamål anslagna och reserverade medel beräknades förslå även under år 1943.

Med bifall till ovannämnda av drätselkammaren framförda ändringsförslag fastställdes staten för magistrat och rådhusrätt.

Kronouppbörds- och exekutionsväsende.

Med av drätselkammaren vidtagen jämkning beträffande anslaget till pensioner å exekutionsväsendets stat fastställdes utan ändring de upprättade statförslagen för kronouppbörds- och exekutionsväsende, varvid emellertid till protokollet skulle antecknas, att anslaget till bil- och bussresor avsåges ställas till magistratens förfogande för att tillhandahållas vederbörande exekutor som bidrag till bilresor i tjänsten i den mån förutsättningar härför kunde anses föreligga.

Polisväsen och fångvård.

Med iakttagande av de av drätselkammaren vidtagna jämkningarna beträffande anslagen till pensioner och dyrtidstillägg härå fastställdes utan ändring det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård.

Folkpensionering.

Pensionsnämndens förslag till utgiftsstat för folkpensioneringen godkändes i föreliggande skick.

Övrig förvaltning.

Drätselkammarens förslag till stat under titlarna stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision, stadskansli, stadskamrerarekontor och byggnadskontor ävensom byggnadsnämndens förslag till stat för byggnadsnämnd godkändes i föreliggande skick.

Allmännyttiga ändamål.

Jämlikt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige för år 1943 till vissa allmännyttiga ändamål följande belopp att utgå av uttaxerade medel:

Till Västerås Barnkrubbas understödsförening	kronor	6.000:—
„ Barnhemmet för flickor	„	1.500:—
„ Västerås Natthärbärge	„	1.000:—
„ Arbetsförmedlingen som tillfälligt bidrag till hyran under år 1943 och med iakttagande av vad drätselkammaren härom i budgetbetänkandet anfört	„	6.000:—
„ Barnhemmet Sparvboet	„	2.500:—
„ Frälsningsarméns slumverksamhet	„	1.200:—

Till Västerås Gymnastikförening	kronor	1.800:—
„ Västmanlands Fornminnesförening	„	4.000:—
„ Västerås stads förening mot tuberkulos	„	3.000:—
„ Föreningen Västerås skollovskolonier	„	26.500:—
„ gäldande av tredje femtedelen av kostnaden för kolonibyggnad vid sjön Usken	„	22.750:—
„ frilufts- och folkkonserter att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas	„	3.200:—
„ Västerås erkända sjukkassa	„	10.000:—
„ Träarbetarnas erkända sjukkassa	„	125:—

de sistnämnda båda anslagen sedan stadsfullmäktige utan omröstning avslagit ett av herr Persson under överläggningen framställt yrkande att Aseapersonalens erkända centralsjukkassa skulle erhålla anslag med 5.000 kronor.

Till Föreningen Västerås Idrottshall i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 november 1942	kronor	10.000:—
„ Västmanlands läns husmoderssemesternämnd att i enlighet med drätselkammarens hemställan tills vidare under 1943 utgå med 5 kronor för varje husmoder från Västerås som beredes semestervistelse genom nämndens försorg och högst med sammanlagt 500 kronor under året	„	500:—

Slutligen godkändes drätselkammarens åtgärd att under denna titel uppföra anslag *dels* med 7.000 kronor, motsvarande värdet av den till Stiftelsen Solgårdar överlåtna stadsägan 1665 BR, *dels ock* med 9.650 kronor, motsvarande stadens beräknade andel i hyra och uppvärmning av lokal för folktandvården.

Barnstugor m. m.

Godkändes utan ändring de upprättade statförslagen för barnstugor, pensionärshem och skattetaxering.

Oförutsedda utgifter m. m.

Drätselkammarens hemställan att som förslagsanslag för oförutsedda utgifter skulle uppföras ett belopp av 157.240 kronor 64 öre blev av stadsfullmäktige bifallen.

Likaledes godkändes drätselkammarens förslag att anvisa ett belopp av 5.000 kronor att av drätselkammaren under år 1943 disponeras för oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige beslöto vidare på förslag av drätselkammaren att av uttaxerade medel under år 1943 täcka det den 29 oktober 1942 beviljade anslaget å 150.000 kronor för bostadssubvention, vilka medel enligt drät-

selkammarens förslag skulle avsättas till en särskild fond att av drätselkammaren disponeras för avsett ändamål.

Slutligen bifölls jämväl drätselkammarens hemställan, att återstående del av 1941 års anslag till stadsfullmäktiges förfogande, uppgående till 120.000 kronor, skulle reserveras till år 1943 att på enahanda villkor, som nu vore gällande, stå till stadsfullmäktiges förfogande.

Ofördelade utgifter och inkomster.

Drätselkammarens förslag till stat under titeln ofördelade utgifter och inkomster godkändes utan ändring.

Allmänt luftskydd.

Det upprättade statförslaget för allmänt luftskydd godkändes enligt drätselkammarens förslag, varvid särskilt antecknades, att anslaget till branddammar icke finge tagas i anspråk förrän drätselkammaren beretts tillfälle yttra sig i ärendet.

Kristidsnämnd.

Med den av drätselkammaren föreslagna ändringen att särskilt anslag till "eventuella lönejusteringar" icke upptogs bland utgifterna godkändes det upprättade statförslaget för kristidsnämnden.

Familjebidragsnämnd.

Med iakttagande av den av drätselkammaren vidtagna höjningen av beloppet av dyrtidstillägg godkändes statförslaget för familjebidragsnämnd.

Hyresnämnd.

Statförslaget för hyresnämnden fastställdes utan ändring.

Uttaxering.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter under 1943 skulle för år 1942 uttaxeras sex kronor 85 öre per skattekrona samt att i allt övrigt godkänna i den föreliggande staten upptagna utgifter och inkomster samt sålunda fastställa förslaget till fond- och lånestat samt skattestat för år 1943.

§ 315.

Brandstyrelsens årsberättelse 1941.

Sedan brandstyrelsen med skrivelse till stadsfullmäktige den 1 december 1942 överlämnat brandchefens berättelse för brandkårens verksamhet under år 1941 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 208) beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 316.

Ang. tillstånd för Knut Erik Gunnar Östlund att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 3 innevarande december infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av pensionatsinnehavaren Knut Erik Gunnar Östlund hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 december 1942 anfört följande:

"Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen kan nämnden veterligt ingen anmärkning anföras.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för endast ett år men då en del av året redan förlupit får nämnden härmed förorda, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till den 1 oktober 1944.

På grund av vad som ovan sagts hemställer nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka, att herr Knut Erik Gunnar Östlund beviljas tillstånd att i matsalar till den av honom bedrivna matserveringsrörelsen inom fastigheten Karlsgatan 4 här i staden intill den 1 oktober 1944 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Stadsfullmäktige, som medgåvo att ärendet, ehuru ej upptaget å föredragningslistan, finge bliva föremål för behandling, fattade efter föredragning av till ärendet hörande handlingar utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 317.

Ang. ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 25 november 1942 angående fastställelse å av stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 fattat beslut ifråga om ändring av den för Västerås stad gällande brandordningen.

§ 318.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Melker, Nestor, Nimrod m. fl. samt för kv. Kerstin.

Sedan stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antagit förslag till ändring av stadsplanen för *dels* kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, samt delar av kvarteren Martin och Mats *dels ock* kvarteret Kerstin, hade stadsfullmäktiges förenämnda beslut hos länsstyrelsen överklagats av järnhandlaren Erik Sundström.

Till stadsfullmäktige hade nu överlämnats länsstyrelsens resolutioner den 18 december 1942, varigenom de anförda besvären lämnats utan avseende.

Stadsfullmäktige beslöto lägga resolutionerna till handlingarna.

§ 319.

Rektor Hj. Thyresson ang. avsägelse av ledamotskap i

I skrivelse till stadsfullmäktige den 19 december 1942 hade stadsfullmäktiges vice ordförande, rektorn Hjalmar Thyresson, av hälsoskäl hemställt att från och med den 1 januari 1943 bliva entledigad *dels* från uppdraget som ledamot av stadsfullmäktige *dels ock* från uppdragen som leda-

mot av styrelsen för kommunala flickskolan, som ledamot av styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening samt som revisorssuppleant i Västerås Kaféaktiebolag.

stadsfullmäktige m. m.

Med bifall till de gjorda avsägelserna beslöto stadsfullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter herr Thyresson, varjämte åt beredningsutskottet uppdrogs att inkomma med förslag till ersättare efter herr Thyresson i övriga kommunala uppdrag, från vilka han sålunda entledigats.

§ 320.

Ang val av interimistisk ordförande.

I anledning därav, att val av stadsfullmäktige ägt rum under innevarande år, utsågo stadsfullmäktige sin efter nyvalet kvarstående till tjänsteåren äldste ledamot, folkskolläraren G. Leontein, att från ingången av nästkommande år utöva ordförandeskapet till dess stadsfullmäktige under nästkommande januari månad utsett ordförande för år 1943.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 31 december 1942.

ALB. LUNDKVIST.

Georg Leontein. *Einar Keijser.*

Offentligen uppläst den 31 december 1942; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 29 januari I

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. transformatorstation med tillhörande ledningar vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 december 1941 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 21.000 kronor till uppförande av ny transformatorstation vid djuphamnen samt för framdragande av ledningar i samband därmed.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, tillstyrker framställningen och vill för egen del förorda, att anslaget, som närmast föranledes av den nya brokranen, må slutligt täckas av lånemedel. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av ny transformatorstation vid djuphamnen samt för framdragande av ledningar i samband därmed ställa till hamnstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 21.000 kronor;

att anslaget ifråga må förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av lånemedel, samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Västerås den 2 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 1.

Ang. transformatorstation med tillhörande ledningar vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och med att den nya brokranen vid djuphamnen under början av nästkommande år tages i bruk blir det nödvändigt, att vid hamnen uppföra ett nytt transformatorhus, att till detta överflytta nu i bruk varande transformator, att anlägga ny högspänningsjordkabel från det gamla till det nya transformatorhuset, att i det nya transformatorhuset anordna nytt ställverk för lågspänning samt att draga lågspänningsledningar från detta ställverk till de nya kontaktledningarna vid kranspåret. Såsom lågspänningsledningar är det avsett att använda en del av nu på platsen befintliga jordkablar. Kostnaderna för ovannämnda arbeten, inberäknat materiel, grävning och montage hava av stadens tekniska verk beräknats till 10.000 kronor. Till detta belopp kommer kostnaden för nytt transformatorhus, av byggnadskontoret beräknad till omkring 11.000 kronor.

På grund av vad som anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av ny transformatorstation vid djuphamnen samt för framdragande av ledningar i samband därmed anvisa ett förslagsanslag av 21.000 kronor.

Västerås den 5 december 1941.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till nybebyggelse vid Gideonsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 december 1941 med föranledande av en planerad nybebyggelse vid Gideonsberg hemställt om anslag av lånemedel med 90.400 kronor för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till och inom det för nybebyggelse sålunda avsedda området.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, tillstyrker framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 2. *Ang. ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till nybebyggelse vid Gideonsberg.*

att för framdragande av de i verksstyrelsens skrivelse angivna ledningarna anvisa 90.400 kronor att utgå av lånemedel; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Västerås den 2 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För att för sina anställdas vidkommande söka råda bot på bostadsbristen ämnar Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget vid Gideonsberg å ömse sidor av Kopparbergsvägen låta uppföra tillhopa 21 nybyggnader, varav 7, innehållande tillhopa 112 lägenheter, nu skola byggas. För att förse dessa byggnader med vatten, avlopp och elektricitet måste nya ledningar utdragas. Styrelsen för stadens tekniska verk får i detta ärende anföra följande.

Verkställd beräkning har givit vid handen, *att* kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar komma att uppgå till sammanlagt 86.000 kronor, *att* i anslutningsavgifter nu komma att inflyta 16.600 kronor, *att* vid full bebyggelse ytterligare 20.000 kronor komma att inflyta i sådana avgifter, *att* stadens andel sålunda för närvarande blir 69.400 kronor, *att* de elektriska ledningarna draga en kostnad av 26.300 kronor, *att* i anslutningsavgift för dessa skola inflyta cirka 5.300 kronor, *att* stadens andel beträffande dessa ledningar blir 21.000 kronor, *att* stadens totala kostnader nu skulle utgöra 90.400 kronor samt *att* anläggningen i sin helhet räntas och amorteras av inflytande avgifter. Ledningarnas läge och dimensionering framgår av bifogade ritning.

Då det för ifrågavarande bebyggelse är ofrånkomligen nödvändigt, att berörda arbeten komma till utförande, hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets nybyggnader vid Gideonsberg anvisa 90.400 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 10 december 1941.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

Sven Holmer.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfällig upplåning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder torde under innevarande år behov komma att yppa sig att tillfälligt upplåna medel för bestridande av stadens utgifter. Stadens likviditet har under de sista åren varit ovanligt god och behov av tillfällig upplåning har icke förelegat. Emellertid har av stadskassan i stor utsträckning förskotterats medel, som skola täckas av beslutad men ännu icke verkställd upplåning, varjämte kostnader, som på annat sätt skola slutligt täckas, förskjutits eller under innevarande år väntas komma att förskjutas av tillgängliga medel. På grund härav vill drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i bankinrättning eller eljest under innevarande år inom ramen för den underställningsfria lånerätten för stadens räkning upptaga tillfälliga lån till belopp och på sätt som drätselkammaren kan finna erforderligt för bestridande av utgifter, som skola av stadskassan gäldas.

Västerås den 2 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 4.

Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stads-

fullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 12 januari 1942.

THJELVAR HEDBERG.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

N:o 4. *Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.*

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Under åren 1937—1939 hava anordningar vidtagits för förbättrade badanordningar å Östra holmen och Elba samt Norra Björnön öppnats för friluftsbad. I övrigt är frågan beroende av utredning inom drätselkammaren.
1934 28/3	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	Beroende av kommitténs utredning.
1936 27/2 1939 31/8	Utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.	Ny brandstationsbyggnad i kv. Gude. Definitivt beslutad den 19/12 1940.	Ny brandstationsbyggnad färdig. Utredning pågår om polisstation.
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning.
1936 28/5	Uppförande av ett nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår. Pristävlan om platsen har ägt rum under år 1937.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938.
1939 23/2	Byggande och uthyrande av bostadshus i stadens regi.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet.	Ärendet ännu ej slutbehandlat i drätselkammaren.

N:o 4.
Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag, då senaste beslut av stfm. fatt des	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till riksdagen.	Ärendet beroende av Kungl. Maj:ts prövning.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad för högre allmänna läroverket.	Ny utredning genom den förutvarande kommittén.	
1940 28/3	Ändring i bestämmelserna rörande ålderstillägg åt befattningshavare.	Uppdrag åt lönenämnden att utreda frågan.	Beroende på utredning.
1940 28/11	Plan över pilsnerförsäljningen i staden.	Uppdrag åt nykterhetsnämnden att utreda frågan.	Utredning pågår.
1941 27/3	Inrättande av kommunal bostadsförmedling.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet.	
1941 29/5	Högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1941 19/6	Ändring av kraftledningen å Emausområdet.	Återremiss till drätselkammaren.	
1941 29/5 och 27/11	Särskilda bestämmelser om inrättande av vattenklosetter.	Bestämmelser antagna av stfm men förnyat yttrande infordrat av K. B. med anledning av förste provinsialläkarens erinringar Ärendet remitterat till drätselkammaren för yttrande.	

B. Ej verkställda beslut.

N:o 4.
Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1937 25/2	Förvärv av del av tomten nr 6 i kv. Inge för vidgning av Smedjegatan.	Expropriationsmålet avgjort. Staden tillträder gatumarken den 1/4 1942.
1937 29/4	Triangelmätning av stadens område.	Arbetet pågår och är i det närmaste avslutat.
1938 25/8 1939 31/8	Anordnande av en plaskdamm i planteringen söder om Östra kyrkogården.	Arbetet har på grund av mellankommande orsaker ännu ej verkställts.
1938 27/10	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar.	Förslag väntas föreläggas drätselkammaren inom närmaste tiden. Utredning verkställd.
1938 24/11	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	Ny utredning beslutad av stadsfullmäktige den 30/11 1939. Erforderlig stadsplaneändring nu fastställd.
1939 25/5	Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen.	Arbetet igångsatt och väntas vara färdigt till 1/10 1942.
1939 31/8 1940 19/12	Uppförande av en ny brandstation inom kv. Gude.	Byggnaden i det närmaste färdig.
1939 28/9 och 18/12	Åtgärder för främjande av småstugebebyggelse.	11 småstugor uppförda under 1941. Fortsatt bebyggelse väntas under 1942.
1940 25/1	Anskaffande av maskineri för vattenverket.	Arbetet i det närmaste avslutat.
1940 28/3	Utredning om utvidgningar för vattenverket.	Utredningen pågår.
1940 28/3 1941 29/5	Nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.	Statsbidrag sökt.
1940 28/3	Ny brokran vid djuphamnen.	Arbetet med kranens montering pågår.
1940 25/4	Byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling m. m.	Byggnadsarbetet påbörjat och väntas vara avslutat 1/7 1942.
1940 25/4	Anläggning av gator och ledningar inom småstugeområdet vid Vega.	Arbetena äro delvis utförda.

N:o 4.

Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1941 30/1	Anordnande av en gångbro över Svartån vid Hovdesta.	På grund av ändrade dispositioner av militära myndigheter har arbetet icke kunnat utföras.
1941 27/3	Inköp av en jordbrukstraktor.	Skall inköpas våren 1942.
1941 24/4	Åtgärder för främjande av bostadsbyggnadsverksamhet.	Riksbyggens fastigheter färdiga hösten 1941. H. S. B:s fastighet beräknas vara färdig till 1/4 1942.
1941 29/5	Transformatorstation vid Bomansgatan.	Arbetet är i det närmaste färdigt.
1941 29/5	Ordnande av en del av Bondegatan.	Arbetet med undergrunden i huvudsak färdigt under 1941. Stensättning återstår.
1941 29/5 och 28/8	Inköp av en vägvält.	Välten beställd. Levereras i början av 1942.
1941 29/5	Nedläggande av elektrisk kabel mellan Kraftverket och Jakobsberg.	Arbetet i det närmaste färdigt.
1941 19/6 och 27/11	Nytt pensionärshem å Jakobsberg.	Byggnadsarbete pågår och väntas vara slutfört till 1/7 1942.
1941 19/6	Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Tegnérgatan.	Stensättning återstår.
1941 19/6	Stensättning av Knutsgatan.	Arbetet har ej kunnat utföras, enär vägvält icke stått till förfogande.
1941 25/9	Anläggning av bräddavloppsledning vid reningsverket.	Arbetet pågår.
1941 27/11	Anordnande av arbetarbostäder vid Lundby gård.	Entreprenadkontrakt undertecknat. Arbetet påbörjas inom närmaste tiden.

N:o 5.

Beredningsutskottets skrivelse ang. utsträckt tid för öppethållande av vissa kiosker.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fru Hildur Goth, Henry Johansson och Robert Zeidlitz i skrivelser till magistraten på anförda skäl hemställt, att under år 1942 från sina vid Norra Ringvägen 8, Tunbyvägen 31 och Vallgatan 20 i Västerås belägna kiosker få till allmänheten försälja konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, tryckta skrifter och tändstickor alla dagar mellan kl. 8 och kl. 22 med rätt att under den vanliga butikstiden även få försälja tobaksvaror, ha framställningarna överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande med anmodan för stadsfullmäktige att dessförinnan höra hälsovårdsnämnden. Hälsovårdsnämnden har den 8 december 1941 avgivit infordrat yttrande, som här bifogas.

Beredningsutskottet, som förehaft ärendena till förberedande behandling, får, med åberopande av vad hälsovårdsnämnden i sitt yttrande anfört, hemställa, att stadsfullmäktige ville avstyrka de föreliggande framställningarna i vad desamma avse rätt att försälja tobak under vanlig affärstid.

Västerås den 14 januari 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelser till Magistraten hava fru Hildur Goth, innehavare av kiosk vid Norra Ringvägen 8, Henry Johansson, innehavare av kiosk vid Tunbyvägen 31 samt Robert Zeidlitz, innehavare av kiosk vid Vallgatan 20, alla i Västerås, på anförda skäl hemställt att under år 1942 från kioskerna få till allmänheten försälja konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, tryckta skrifter och tändstickor alla dagar mellan klockan 8 och 22 med rätt att under den vanliga butikstiden även få försälja tobaksvaror. Framställningarna hava remitterats till stadsfullmäktige för yttrande. Hälsovårdsnämnden, till vilken ärendena för förberedande utlåtande överlämnats, får nu anföra följande.

Jämlikt 3 § butiksstängningslagen är den vanliga affärstiden från klockan 8 till klockan 19 varje söckendag. Under denna tid må i förevarande fall handel

N:o 5.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av vissa kiosker.

med såväl konfektyrer m. m. som tobaksvaror äga rum. Enligt 11 § sagda lag äger magistrat efter hörande av stadsfullmäktige medgiva kioskägare rätt till försäljning av konfektyrer m. m. till klockan 22, därest under hela försäljningsdagen endast sådana varor saluhållas. Sådant tillstånd, som må medgivas såframt icke särskilda skäl till annat föranleda, innebär sålunda, att kioskägare icke under någon del av dagen är berättigad att sälja tobaksvaror. Uti 11 § 3 mom. ovannämnda lag stadgas emellertid, att tillstånd utöver vad ovan anförts må medgivas, om synnerliga skäl därtill äro, varvid tillhörlig hänsyn skall tagas till å ena sidan det gagn för allmänheten och å andra sidan de olägenheter för annan handel, som skulle uppkomma vid bifall till framställningen. Därtill skall jämte annat prövas, att sökanden ur hälsovårdssynpunkt icke är olämplig att utöva verksamheten. Det bör måhända här jämväl erinras om, att i lagens övergångsbestämmelser, vilka dock icke äro tillämpliga i förevarande fall stadgas, att vid meddelande av tillstånd, hänsyn bör tagas till näringsidkares sjuklighet, invaliditet eller höga ålder eller därtill, att han för sin egen och sin familjs försörjning har särskilt stort behov av rörelsen.

I staden finnes för närvarande tre kiosker, som hava tillstånd till handel med tobaksvaror till klockan 22 nämligen kioskerna vid busstationen, järnvägsstationen och hamnen. Dessa tillstånd hava meddelats i enlighet med särskilda bestämmelser om försäljning i anslutning till station för järnvägs- eller annan mera betydande trafik.

Sökandena i förevarande ärenden äga för närvarande icke rätt till handel med tobaksvaror men väl till handel med de andra nämnda varorna intill klockan 22.

Nämnden vill meddela, att den ur hälsovårdssynpunkt intet har att erinra emot bifall till framställningarna. Då emellertid butiksstängningslagen bland annat syftar till att förhindra försäljning av tobaksvaror efter klockan 19 och då synnerliga skäl icke synas föreligga till avsteg från lagens allmänna stadgande, anser sig nämnden sakna anledning att tillstyrka bifall till framställningarna i vad dessa röra handel med tobaksvaror, detta så mycket mer som sådant bifall med all sannolikhet skulle föra med sig likartade ansökningar från flertalet av stadens kioskägare.

Västerås den 8 december 1941

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

|Sven Holmer.

N:o 6.

Beredningsutskottets skrivelse med yttrande över besvär ang. arbets- och löneavtal för vissa stadens tjänstemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 5 mars 1941 meddelade länsstyrelsen i länet utslag på de besvär drätseldirektören Theofil Öberg anfört över stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1939 att antaga ett arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetarförbundet anslutna befattningshavare. Länsstyrelsen undanröjde därvid stadsfullmäktiges beslut. Vid sammanträde den 27 mars 1941 beslöto stadsfullmäktige, att besvär över länsstyrelsens ifrågavarande utslag icke skulle anföras. Sedan emellertid enskilda kommunmedlemmar hos Konungen anfört besvär över utslaget, hava besvären remitterats till magistraten, som anmodats infordra yttrande bland annat från stadsfullmäktige. Med anledning härav har åt löne- och avtalsnämnden samt beredningsutskottet uppdragits att inkomma med förberedande utlåtande i ärendet. Löne- och avtalsnämnden har avgivit bifogade den 13 januari 1942 dagtecknade utlåtande. För egen del får beredningsutskottet anföra följande.

Med hänsyn till att stadsfullmäktige den 27 mars 1941 beslutat att icke överklaga länsstyrelsens utslag, varigenom stadsfullmäktige beslutat att antaga arbets- och löneavtalet blivit upphävt, anser beredningsutskottet att stadsfullmäktige nu sakna anledning att vidare yttra sig i ärendet. På grund härav hemställer utskottet, att stadsfullmäktige ville avstå från att avgiva yttrande över de hos Kungl. Maj:t anförda besvären.

Mot detta beslut har beredningsutskottets ordförande reserverat sig, enär han för sin del yrkat att beredningsutskottet, med hänvisning till vad utskottet tidigare i ärendet anfört, skulle föreslå stadsfullmäktige att tillstyrka bifall till de anförda besvären.

Västerås den 14 januari 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På uppdrag av stadsfullmäktige framlade lönenämnden efter förhandlingar med Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess avdelningar n:ris 116 och 144 i Västerås vid sammanträde den 27 april 1939 förslag till ”Arbets- och

N:o 6.
Ang. arbets- och löneavtal för vissa stadens tjänstemän.

löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare". Detta avtal skulle gälla sådan vid stadens förvaltning på ordinarie stat anställd till förbundet ansluten personal över 21 års ålder, som åtnjöt års- eller månadslön och tillhörde gällande lönestats lönegrupper 1—32. Emot detta förslag hade drätseldirektören Theofil Öberg i särskilt yttrande anfört avvikande mening. Vid sagda sammanträde den 27 april 1939 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med lönenämndens av drätselkammaren tillstyrka förslag (Stmfs prot. § 105).

Över detta beslut anförde drätseldirektör Öberg besvär. Efter att hava hört lönenämnden och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige den 31 augusti 1939 att avstyrka bifall till de anförda besvären (Stfms. prot. § 195).

Den 5 mars 1941 meddelade länsstyrelsen i länet utslag i ärendet, varvid stadsfullmäktiges beslut undanröjdes.

Vid sitt sammanträde den 27 mars 1941 beslöto stadsfullmäktige att besvär över sagda utslag icke skulle anföras. (Stfm. handl. nr 49).

Över beslutet besvärade sig emellertid dels maskinisten vid stadens elektricitetsverk Ernst Larsson, m. fl., dels ock brandmannen Gustaf Helge Hjort. Sedan drätseldirektören Öberg yttrat sig över dessa besvär, hava handlingarna i ärendena nu överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande. Löne- och avtalsnämnden, till vilken handlingarna för förberedande utlåtande remitterats får anföra.

Uti sin sista skrivelse till stadsfullmäktige i detta ärende anförde nämnden bl. a. följande: "Sedan stadsfullmäktige fattat sitt beslut i april 1939 i förevarande fråga hava de bakomliggande förhållandena i avsevärd grad ändrats. Sålunda hava de kommunala tjänstemännen från och med innevarande år tillerkänts förhandlingsrätt. Det är alltså icke längre av nöden att ett avtal av här föreslaget innehåll skapas för att tillförsäkra befattningshavarna rätt till förhandlingar angående ändring av eller tillägg till gällande löne- och avtasbestämmelser.

Sedan sagda tidpunkt har också nämnden upptagit till behandling fråga angående fullständig omredigering av gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater.

Då, såvitt löne- och avtalsnämnden kunnat finna, utgången av berörda ärende vid handläggning i en högre instans numera saknar praktisk betydelse har nämnden icke ansett några sakliga skäl tala för fullföljd av målet." Nämndens uppfattning är fortfarande densamma. Nämnden har för den skull icke funnit skäl att vidare utveckla sin uppfattning i ärendena utan föreslår, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom sitt yttrande i föreliggande besvärsmål hänvisa till vad vid ärendets tidigare behandling i stadsfullmäktige framkommit.

Västerås den 13 januari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten- och avloppsledningar i Lekgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1941 har styrelsen för tekniska verken framlagt förslag till framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas inom Västra Jakobsberg. Förslaget ifråga omfattar ledningar i Kronvägen, Schenströmsgatan, Lekgatan och Garpgatan. Vid drätselkammarens behandling av ärendet den 6 mars 1941 bordlades detsamma, enär uppgörelse ännu icke träffats om överlåtelse till staden av för ledningarnas framdragande erforderlig gatumark. Kostnaden för samtliga av styrelsen föreslagna ledningar har beräknats till 67.000 kronor och efter frånräknande av anslutningsavgifter skulle erfordras anslag med 52.000 kronor att förslagsvis utgå av lånemedel.

All den mark som beröres av de föreslagna ledningarna har visserligen ännu icke överlämnats till staden men för ledningars framdragande i Lekgatan har överenskommelse med vederbörande fastighetsägare träffats om överlåtelse av mark. Drätselkammaren anser därför att ledningar i denna gata nu böra framdragas även fastän ledningsprojektet i övrigt icke ännu kan genomföras. Kostnaden för vatten- och avloppsledningar i Lekgatan har, efter frånräknande av anslutningsavgifter, beräknats till 11.000 kronor.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan omkring 150 meter norrut från Götgatan anslå 11.000 kronor att utgå av lånemedel; samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning att få täcka ifrågavarande utgift genom upptagande av amorteringslån.

Västerås den 2 oktober 1941.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 7.

Ang. vatten- och avlopps-ledningar i Lekgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från ett flertal fastighetsägare inom västra Jakobsberg hava ansökningar inkommit om framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas. Inom verken har för den skull uppgjorts förslag till sådant framdragande, avseende hela den västra delen av Jakobsberg. Av olika anledningar kan styrelsen emellertid icke för närvarande framlägga detta stora förslag. För att dock i mån av möjlighet tillgodose ifrågavarande område har styrelsen från det uppgjorda förslaget tagit ut sådana ledningsarbeten, som nu äro tekniskt utförbara. I denna del vill styrelsen anföra följande.

De arbeten, som äro lämpligast att utföra, äro ledningar för vatten och avlopp i Kronvägen från Garpgatan nästan fram till Thuregatan, i Schenströmsgatan från Garpgatan till Kronvägen och i Lekgatan omkring 150 meter norrut samt för vatten, avlopp och gas i Garpgatan från Kronvägen omkring 75 meter västerut. Kostnaderna äro beräknade till 67.000 kronor. Den totala tomtareal, som kan vinna anslutning till ledningsnätet, är 27.400 m^2, varför sålunda den totala anslutningsavgiften utgör 27.674 kronor. Stadens andel i kostnaderna blir 39.326 kronor.

Då emellertid för närvarande endast en del av tomtmarken är bebyggd och kan anslutas, kan den avgift, som erlägges samtidigt med ledningarnas utdragande, icke beräknas till större belopp än 15.000 kronor. Det anslag, som erfordras för arbetenas utförande uppgår under sådana omständigheter till 52.000 kronor. Den nu beräknade vinsten räntar och amorterar endast omkring 11.000 kronor.

Ehuru sålunda arbetena icke, ej ens då utbyggnadsprogrammet blivit utfört, bliva räntabla, har styrelsen ansett, att de böra komma till utförande, dels med hänsyn till den rådande stora arbetslösheten och dels enär ifrågavarande fastighetsägare eljest aldrig skulle få ledningar framdragna till sina fastigheter.

På grund av dessa synpunkter hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för framdragande av ledningar dels för vatten och avlopp i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Lekgatan och dels för vatten, avlopp och gas i del av Garpgatan anvisa tillhopa 52.000 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 4 februari 1941.

Styrelsen för stadens tekniska verk:

CARL HENNING.

|Sven Holmer.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfällig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länsstyrelsen i länet i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 december 1941 hemställt, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande att uppmjuka de bestämmelser om svinhållning, som finnas i stadens renhållningsstadga, i avsikt att under nuvarande förhållanden möjliggöra uppfödning av svin utanför den tätare bebyggelsen, har skrivelsen remitterats till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för förberedande utlåtande. Hälsovårdsnämnden har i bifogade yttrande föreslagit visst tillägg till 15 § av gällande renhållningsstadga. För egen del får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren anser förslaget om tillfällig lättnad i de regler, som för närvarande gälla beträffande svinhållning inom stadens område, värt beaktande. Emellertid torde det icke vara erforderligt eller lämpligt, att beslutet härom erhåller formen av ett tillägg till gällande renhållningsstadga. Då den lättnad, som avses, endast är av tillfällig natur, förefaller det mer praktiskt att beslutet härom, utan att införas i renhållningsstadgan, underställes länsstyrelsen för fastställelse. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del medgiva, att utan hinder av bestämmelserna i 15 § renhållningsstadgan hållande av hushållsgrisar inom staden må tills vidare efter hälsovårdsnämndens prövning tillåtas utanför den tätare bebyggelsen på de villkor och under den tid hälsovårdsnämnden i varje särskilt fall må bestämma; samt

att underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 8.

Ang. tillfällig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har länsstyrelsen i länet på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige snarast ville upptaga till behandling fråga angående tillstånd till hållande av svin i staden. Hälsovårdsnämnden, till vilken ärendet för yttrande överlämnats, får nu anföra följande.

Såsom i länsstyrelsens skrivelse meddelas, finnes i 15 § av den för staden gällande renhållningsstadgan föreskrivna vissa inskränkande bestämmelser beträffande svinhållning i stad. Paragrafen har denna lydelse: ”Svins hållande må efter hälsovårdsnämndens prövning tillåtas endast i utkanten av staden och under det villkor, att svinstians golv och väggar, de senare till minst två decimeters höjd från golvet äro cementerade, samt att till den flytande orenlighetens upptagande, såvida den ej i avloppssystemet ändamålsenligt avledes, finnes inom en övertäckt cementerad fördjupning i marken uppställt ett fristående, tätt, mindre kärl med torvmull i botten eller annat lämpligt ämne i tillräcklig mängd för orenlighetens uppsugande; börande sådant kärl minst två gånger i veckan tömmas”.

Då sådant avkall på de hygieniska och sanitära kraven icke kan göras, att tillstånd till svinhållning inom den tätare bebyggda delen av staden tillåtes, inskränker sig ärendet sålunda till en fråga om tillstånd till svinhållning i stadens utkanter.

Enär hälsovårdsnämnden redan äger rätt att meddela sistnämnt tillstånd under de i 15 § renhållningsstadgan angivna villkoren, kunna stadsfullmäktige nu endast vidtaga den åtgärden för tillfälligt lättande av hithörande bestämmelser, att sagda villkor helt eller delvis suspenderas. Hälsovårdsnämnden har för sin del intet att erinra emot att sådan ändring vidtages att gälla under nuvarande förhållanden och föreslår för den skull, att stadsfullmäktige måtte besluta

att under § 15 i den för staden gällande renhållningsstadgan tillsvidare införes detta stycke: ”Hållande av hushållsgrisar må efter hälsovårdsnämndens prövning tillåtas endast utanför stadens tätare bebyggelse och endast på de villkor, som i varje särskilt fall kunna meddelas”.

Västerås den 12 januari 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande hälsovårdsstadga är, under iakttagande av bestämmelserna i 18 §, hållandet av svin tillåtet i städer och samhällen även inom stadsplanelagda områden, och enligt bestämmelserna i 26 § må hälsovårdsnämnden för sådan lägenhet, som ligger avlägset från tätare bebyggd del av staden,

medgiva lindring i sagda bestämmelser. De författningsenliga hinder, som kunna förefinnas för svinuppfödning i stad äro emellertid att söka i lokala stadganden tillkomna i den ordning, varom stadgas i 30 § 1 mom.

N:o 8. *Ang. tillfällig lättnad i bestämmelserna om svinhållning inom staden.*

För Västerås stads vidkommande återfinnas sådana inskränkande bestämmelser i § 15 i stadens renhållningsstadga, fastställd av länsstyrelsen den 4 juni 1920, enligt vilka bestämmelser hållande av svin må, efter hälsovårdsnämndens hörande, tillåtas endast i utkanten av staden och i övrigt under vissa i författningsrummet närmare angivna villkor.

I skrivelse till medicinalstyrelsen har *statens livsmedelskommission* hemställt om övervägande, huruvida det under nuvarande förhållanden icke vore möjligt, att hälsovårdsbestämmelser av dylik inskränkande art i städer och samhällen uppmjukades så att det i större utsträckning bleve möjligt för hushållsföreståndare, boende *utanför den tätare bebyggelsen*, att i de fall, där ej mera avsevärda vådor i sanitärt hänseende kunna därav förväntas, uppföda svin.

Sedan numera denna fråga förts vidare för de överväganden från de lokala hälsovårdsmyndigheternas sida, som må finnas erforderliga, har länsstyrelsen ansett sig böra hemställa att frågan om en tillfällig lättnad i hithörande bestämmelser för Västerås stads vidkommande måtte av stadsfullmäktige snarast upptagas till behandling.

I samband härmed vill länsstyrelsen framhålla *dels* att vid medgivande av lindringar jämlikt bestämmelserna i 26 § hälsovårdsstadgan i varje fall bör genom skärpt kontroll tillses, att golv i svinhus är fullt tätt, att flytande orenlighet ej får sprida sig från svinhus till kringliggande mark, och att svingödsel uppsamlas och förvaras på ett sanitärt betryggande sätt, *dels* att medgivande, som bör av hälsovårdsnämnd lämnas efter prövning i varje särskilt fall, jämväl bör avse viss tid, förslagsvis till utgången av år 1942, ävensom hållande av 1—2 hushållsgrisar.

Västerås slott i landskansliet den 12 december 1941.

A. B. GÄRDE.

/E. Holmqvist.

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 maj 1941 antogo stadsfullmäktige särskilda bestämmelser angående inrättande av vattenklosetter i Västerås. Sedan beslutet härom överlämnats till länsstyrelsen för fastställelse, har länsstyrelsen med föranledande av vad förste provinsialläkaren vid granskning av bestämmelserna anfört berett stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande i ärendet. Åt drätselkammaren har vid

N:o 9.
Ang. särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås.

stadsfullmäktiges sammanträde den 27 november 1941 uppdragits att inkomma med förberedande utlåtande. Drätselkammaren har infordrat yttrande i ärendet från hälsovårdsnämnden, som den 12 innevarande januari ingivit bifogade ändringsförslag. För egen del får drätselkammaren meddela, att kammaren icke har något att erinra emot de av hälsovårdsnämnden föreslagna ändringarna i de tidigare antagna bestämmelserna. På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del godkänna de i hälsovårdsnämndens skrivelse föreslagna ändringarna i de av stadsfullmäktige den 29 maj 1941 antagna föreskrifterna angående inrättande av vattenklosetter i Västerås; samt

att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse av nyssnämnda bestämmelser med nu föreslagna ändringar.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 29 maj 1941 för sin del antagit förslag till särskilda bestämmelser angående inrättande av vattenklosetter i Västerås samt länsstyrelsen i länet, dit bestämmelserna för fastställelse överlämnats, infordrat stadsfullmäktiges yttrande med anledning av vad förste provinsialläkaren vid granskning av ärendet anfört, hava stadsfullmäktige den 27 november 1941 remitterat handlingarna i ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande. På anmodan av drätselkammaren får hälsovårdsnämnden nu avgiva detta yttrande.

I anslutning till de av förste provinsialläkaren framförda förslagen till ändring av och tillägg till bestämmelserna, vilka hälsovårdsnämnden funnit böra till alla delar beaktas, får nämnden föreslå följande ändrade lydelser:

”Utan hinder av här ovan meddelade bestämmelser kan hälsovårdsnämnden på ansökan medgiva anordnandet av vattenklosett, därest den är så inrättad, att orenlighet och spolvatten medelst underjordisk ledning föres ut omedelbart i stadens avloppsledning eller i lämpligt vattendrag eller annat vattenområde. Därest orenligheten och spolvattnet icke föres ut i stadens avloppsledning, äger hälsovårdsnämnden, i den mån så prövas erforderligt, föreskriva, att avloppsvattnet skall renas. Ansökan om tillstånd till anordnande av vattenklosett skall avfattas skriftligen och jämte erforderlig ritning över anläggningen ingivas till nämnden.

N:o 9. *Ang. särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås.*

Utan hälsovårdsnämndens medgivande får vattenklosett icke anordnas.

Befinnas större brister vidlåda vattenklosett och avhjälpas icke dessa brister inom tid, som hälsovårdsnämnden föreskriver, eller skötes vattenklosett vårdslöst, må nämnden tillsvidare förbjuda att inrättningen begagnas eller påbjuda sådana åtgärder, att inrättningen icke kan brukas.

Har prövning enligt vattenlagen ägt rum, under vilka villkor avloppsvatten må utsläppas, gälle om verkan därav vad i nämnda lag är stadgat."

§ 1.

Vattenklosett får ej anordnas utan tillstånd av hälsovårdsnämnden.

Anordnande av vattenklosett utan tillstånd medför ansvar enligt bestämmelserna i 27 § hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919.

§ 3.

5) I klosettrum *som är i bruk* får temperaturen ej någon gång understiga 0°.

§ 5.

3) För framtida besiktningar skola hälsovårdsnämnden och dess tjänstemän äga obehindrat tillträde såväl till klosettrummen som övriga lokaler där *tilloppsledningarna* och avloppsrören äro framdragna.

§ 7.

Tillstånds återkallande och övriga föreskrifter.

1) Tillstånd att inrätta vattenklosett gäller endast tillsvidare och kan av hälsovårdsnämnden återkallas, därest *efter föreläggande att avhjälpa påtalad större bristfällighet rättelse icke sker* eller anledning till befogade anmärkningar mot anordningens skötsel och underhåll förekommer. Därest allvarliga hälsovådliga brister skulle uppstå, äger hälsovårdsnämnden omedelbart låta avstänga vattenklosett till dess olägenheterna undanröjts. Tillstånd kan jämväl återkallas om staden för något ändamål behöver avstänga gatuledningarna. Indrages meddelat tillstånd åligger det fastighetens ägare att ofördröjligen förse fastigheten med i hälsovårdsstadgan föreskrivna avträden eller andra anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas.

Hälsovårdsnämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del godkänna ovan föreslagna ändringar av och tillägg till de av stadsfullmäktige den 29 maj 1941 antagna föreskrifterna angående inrättande av vattenklosetter i Västerås.

Västerås den 12 januari 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

ISven Holmer.

N:o 9.

Ang. särskilda bestämmelser för vattenklosetter inom Västerås.

Till Länsstyrelsen i Västerås.

Förste provinsialläkarens i länet yttrande rörande 15/297 förslag till föreskrifter angående inrättande av vattenklosetter i Västerås.

Genom Kungl. förordning den 19 juli 1941 har fr. o. m. den 1 januari 1942 hälsovårdsstadgans bestämmelser rörande vattenklosett fått ny lydelse. Vid redigeringen av inledningen synes hänsyn böra tagas till den nya formuleringen.

§ 1.

Magistraten har hemställt att denna får följande lydelse:

"Enligt 13 § 4 mom. hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 får vattenklosett ej anordnas utan tillstånd av hälsovårdsnämnden. Följande paragrafer bygga i mycket på hälsovårdsstadgans bestämmelser utan att detta angivits. Så synes ej heller i § 1 nödvändigt. Mest konsekvent vore därför att giva § 1 följande lydelse: *"Vattenklosett får ej anordnas utan tillstånd av hälsovårdsnämnden."*

§ 3 mom. 5.

Bestämmelsen att i klosettrum temperaturen ej någon gång får understiga 0° synes kunna tolkas så att även i ett utrymt hus där klosetterna ej användes temperaturen dock skall hållas till 0° eller däröver. Någon fara för frysning torde ej föreligga om ledningarna till och från klosetter, som ej äro i bruk, tömmas. Bestämmelsen synes erfordra ett förtydligande.

§ 5 mom. 3.

Det synes vara av vikt att vid framtida besiktningar hälsovårdsnämnden och dess tjänstemän äga obehindrat tillträde även till lokaler, där tilloppsledningar äro framdragna. Detta synes ej kunna säkerställas med nuvarande formulering, som gäller endast avloppsrören.

§ 7.

Magistraten har påpekat att de föreslagna bestämmelserna äro strängare än hälsovårdsstadgans. Det måste också anses vara en brist i förslaget att intet nämnts om föreläggande.

Förslagsvis kunde 1) formuleras på följande sätt:

Tillstånd att anordna vattenklosett gäller endast tillsvidare. Därest föreläggande givits att inom viss tid avhjälpa bristfällighet men därefter likväl större sådan befunnits vidlåda vattenklosett kan hälsovårdsnämnden återkalla tillståndet. Tillstånd kan också återkallas om staden behöver avstänga gatuledning berörande vattenklosett. Indrages meddelat . . . kunna godkännas.

Sista meningen om ansvarsbestämmelsen synes bättre höra till § 1.

Västerås den 23 oktober 1941.

G. ANKARSWÄRD.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. avlöning m. m. till brandmän under vistelse vid statens brandskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 december 1941 har brandstyrelsen framlagt förslag om avlöningsförmåner till brandpersonal, som genomgår Statens brandskolors brandförmanskurs, samt hemställt om anslag med 1.200 kronor för avlöning under innevarande år av vikarier för två brandmän, som skola genomgå kursen. Styrelsen har vidare föreslagit, att brandman, som är familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg, må tillerkännas ett stipendium à 150 kronor. Löne- och avtalsnämnden har tillstyrkt framställningen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får även för sin del tillstyrka framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla brandstyrelsens framställning; samt

att för avlönande av vikarier och utdelande av stipendier under innevarande år ställa till brandstyrelsens förfogande ett belopp av 1500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* de bestämmelser, som gälla för polisman under och efter genomgång av Statens polisskolas överkonstapelskurs skola gälla även för brandman, som genomgår Statens brandskolas brandförmanskurs, *att* för avlöning till vikarier för två brandmän under skolutbildning innevarande år bevilja ett anslag av 1.200 kronor samt *att* brandman, som är familjeför-

N:o 10. *Ang. avlöning m. m. till brandmän under vistelse vid statens brandskola.*

sörjare och genomgått brandförmanskurs med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken skrivelsen för yttrande remitterats, får nu meddela, att den finner framställningen väl motiverad, att den intet har att erinra emot styrelsens hemställan och att den sålunda föreslår, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla brandstyrelsens förevarande anhållan.

Västerås den 13 januari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan två brandmän vid Västerås stads brandkår blivit antagna till elever vid Statens brandskolas brandförmanskurs i Stockholm, får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva, att nämnda brandmän under sin vistelse vid skolan få åtnjuta samma förmåner i fråga om lön och stipendium som de polismän, vilka genomgå överkonstapelskursen vid Statens polisskola i Stockholm samt att stadsfullmäktige för avlöning av tvenne vikarier under den tid skolutbildningen pågår ville bevilja ett anslag å 1.200 kronor.

Brandförmanskursen börjar den 19 januari 1942 och omfattar 15 arbetsveckor.

Jämlikt stadsfullmäktiges bestämmelser erhåller polisman vid genomgående av högre kursen vid Statens polisskola (överkonstapelskursen), som nu omfattar c:a 7½ månader, full lön samt i händelse han är familjeförsörjare och genomgått skolan med godkända betyg ett stipendium å 312 kronor. Det åligger emellertid polisman att under skoltiden uttaga semester för året ävensom att på i stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1940 bestämda grunder till staden återbetala stadens kostnader för skolutbildningen, därest han icke kvarstår i stadens tjänst under 5 år efter avslutad överkonstapelskurs.

Då brandförmanskursen omfattar mindre än halva tiden för en överkonstapelskurs anser brandstyrelsen det vara skäligt, att stipendiet uträknas med ledning härav och bestämmes till 150 kronor.

Statens brandskola har grundats innevarande år och tillkommit för att tillgodose det ökade behov av befäls- och underbefälsutbildning, som gjort sig gällande genom brandväsendets allt mera ökade verksamhetsområde och eldsläckningsmaterielens tekniska utveckling.

Kommittén för utredning angående omorganisation av rikets brandväsende kommer att föreslå, att genomgången brandförmanskurs vid Statens brandskola i lag fastställes som kompetensfordran vid tillsättning av brandförmans-

befattning, varför det är nödvändigt, att Västerås brandkår sänder elever till skolan.

N:o 10. *Ang. avlöning m. m. till brandmän under vistelse vid statens brandskola.*

Med hänsyn till de föreslagna kompetenskraven för befordran samt vikten av att inom kåren hava tillgång till väl skolat befäl finner brandstyrelsen det synnerligen angeläget, att tvenne brandmän härstädes beredes tillfälle genomgå brandförmanskurs. Vid eventuell befordran kan eljest följden bliva, att brandförman icke står att erhålla inom egna kåren utan dylik från annan kår måste anställas.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta.

att de bestämmelser, som gälla för polisman under och efter genomgång av Statens polisskolas överkonstapelskurs skola gälla även för brandman, som genomgår Statens brandskolas brandförmanskurs;

att för avlöning av vikarier för tvenne brandmän under skolutbildning innevarande år bevilja ett anslag å 1.200 kronor samt

att brandman, som är familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor.

Västerås den 17 december 1941.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. vågbrytare vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande januari har hamnstyrelsen lämnat en redogörelse för de åtgärder, som hittills vidtagits för utbyggnad av djuphamnen i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 samt ytterligare understrukit behovet av hamnens snara utbyggnad. Som ett led i denna utbyggnad föreslår hamnstyrelsen, att en för hamnanläggningen under alla förhållanden erforderlig vågbrytare nu utföres för en beräknad

N:o 11. *Ang. vågbrytare vid djuphamnen.*

kostnad av 125.000 kronor, varjämte styrelsen hemställt om godkännande av övriga hittills vidtagna åtgärder. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får anföra följande.

Av hamnstyrelsens skrivelse torde klart framgå, att det är en angelägenhet av vikt, att den planerade utbyggnaden av djuphanmen snarast möjligt kommer till stånd. Den nu föreslagna vågbrytaren är en sådan detalj i utbyggnadsarbetet, som med fördel kan utföras utan sammanhang med det övriga arbetet, och dess utförande redan nu kommer att i sin mån bidraga till att förkorta tiden för färdigställandet av den utbyggda hamnen, vilket under inga förhållanden kan ske förrän under loppet av 1943. Dessutom kommer arbetet med vågbrytaren väl till pass för att avhjälpa den arbetslöshet, som för närvarande råder bland stadens egna arbetare, och den övriga arbetslöshet, som under de närmaste månaderna eventuellt kan uppkomma. Drätselkammaren får därför för sin del tillstyrka hamnstyrelsens framställning och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av den i hamnstyrelsens skrivelse omförmälda vågbrytaren anslå 125.000 kronor;

att anslaget må utgå av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning i samband med blivande anslag för djuphamnens utbyggnad; samt

att godkänna de av hamnstyrelsen i övrigt hittills träffade åtgärderna för utbyggande av djuphamnen.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 16 januari 1940 meddelade hamnstyrelsen, att anbud infordrats å byggande av ny djuphamn, att styrelsen hos Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen efterhört möjligheten för erhållande av statsbidrag och att sistnämnda styrelse därvid lämnat det beskedet, att statsbidrag då knappast kunde påräknas. Kungl. Styrelsen föreslog emeliertid, att hamnstyrelsen för underlätttande av ärendets snabba framtida behandling hos stadsfullmäktige skulle anhålla om uttalande om dess principiella ståndpunkt. På grund härav och på de skäl som i sagda skrivelse i övrigt framfördes anhöll styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta "att med gillande av de förberedande åtgärder hamnstyrelsen vidtagit för blivande tillbyggnad av Västerås

N:o 11. *Ang. vågbrytare vid djuphamnen.*

djuphamn uttala sig för en sådan tillbyggnad och uppdraga åt hamnstyrelsen att fullfölja arbetet härmed ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag i den form, som kan prövas lämplig." (Stfm. handl. nr 27). Vid sitt sammanträde den 29 januari 1940 beslöto stadsfullmäktige bifalla framställningen (§ 36).

På grund av de ständigt stegrade priserna och då det visade sig svårt att kunna erhålla ett fixerat anbud å utbyggnaden lät hamnstyrelsen de infordrade anbuden förfalla. Arbetet fortsatte med att iordningställa ritningarna och beskrivningen för utbyggnaden på sådant sätt, att handlingarna kunde godkännas av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen. I början av april 1941 uppsöktes av hamnstyrelsens delegerade dels Kungl. Styrelsen, varvid de färdiga byggnadshandlingarna överlämnades, dels ock Statens Arbetsmarknadskommission, varest den enda möjligheten funnes att erhålla statsbidrag. I Arbetsmarknadskommissionen lovade man taga upp stadens bidragsansökan till prövning så snart byggnadshandlingarna blivit godkända av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen. Sedan på anmaning från nämnda styrelse byggnadssättet ändrats för minskande av cementåtgången och nya handlingar godkänts av Kungl. Styrelsen uppvaktade delegerade från drätselkammaren och hamnstyrelsen i december dels statsrådet Wigforss och dels Arbetsmarknadskommissionen. Det framkom därvid, att staden torde kunna få låna medel för hamnens utbyggnad men att med hänsyn till den ringa arbetslösheten statsbidrag icke för närvarande kunde påräknas. Det framhölls emellertid, att, därest utbyggnaden skedde i etapper, hänsyn kunde tagas till den vid varje etapps påbörjande rådande arbetslösheten och att bidrag sålunda skulle kunna tänkas utgå för del av byggnadsarbetet. Hamnstyrelsen vill emellertid icke fördölja, att utsikterna till sådant bidrag synes tämligen små. Styrelsen har dock för avsikt att dels hos Arbetsmarknadskommissionen göra framställning om att få påbörja arbetet och sedermera inkomma med ansökan om bidrag i fall av inträffad arbetslöshet, och dels hos Kungl. Maj:t anhålla om bidrag ur den fond, som finnes för utbyggnad av hamnar och farleder.

Det bör här erinras om att staden i fond- och lånestaten för år 1941 upptagit ett belopp av 2.000.000 kronor för här ifrågavarande ändamål att täckas av lånemedel. Tillstånd till upptagande av lånet har som bekant ännu ej formellt sökts.

I sin ovanberörda skrivelse till stadsfullmäktige den 16 januari 1940 framförde hamnstyrelsen med siffror och eljest djuphamnens högst avsevärda utveckling under de senaste åren. Det påpekades också, vilket framgick av en då bifogad grafisk framställning, att hamnens upplagsplatser och områden för omlastningsgods voro otillräckliga. Någon ändring därvidlag har icke inträffat. Malmupplagen fylla, trots att de utökats i höjd genom anskaffande av skärmar, ej malmexportörernas fordringar på upplagsplatser. Tvärtom framföras ständigt nya krav på ökat utrymme. Malmexporten, som under år 1940 uppgick till 300.000 ton, har under år 1941 nått en summa av 363.000 ton. Under säsongen hava ytterligare områden tagits från de upplagringsplatser, som äro avsedda för kol och som redan i vanliga fall äro synnerligen små. Dessa sista upplagsplatser hava ytterligare minskats genom framdragande av kübelvagnspåret, nödvändigt för malmlossningen. Under för handen varande omständigheter är

N:o 11. *Ang. vågbrytare vid djuphamnen.*

risken för en nedskärning av kolupplagen icke så stor, då kolimporten icke är stort större än att kollasterna kunna gå direkt till konsumenterna. Då kolimporten återgår till den normala och alla förråd och upplag skola fyllas, komma med all sannolikhet kommunikationsmedlen icke att räcka till, varför kolen då måste läggas på upplag i lossningshamnen i avbidan på vidare transport. I en sådan situation får Västerås hamn svårt att göra sig gällande, då hamnens upplagsplatser för kol inom kranarnas räckvidd äro obetydliga och endast medgiva lagring av ett par tusen ton. — Då Västerås hamn är den naturliga utskeppningshamnen för stor del av Bergslagen, äro de över hamnen exporterade företagen inställda på att använda Västerås såsom utskeppningsort och förvänta också, att hamnen utbygges och förses med sådana upplagsplatser och sådan utrustning, att trafiken kan fortgå utan störande väntetid och stagnationer.

Av vad som ovan och i tidigare skrivelse anförts torde otvetydigt framgå, att djuphamnen icke för närvarande har någon möjlighet att vidare öka sin omsättning och växa sig större. Den nya 12-tons brokranen, som snart är färdig att tagas i bruk, kommer att göra lossning och lastning effektivare. Den förmår dock icke att i någon större utsträckning råda bot på det förhållandet, att upplags- och omlastningsplatser saknas. För att hamnen skall bli vad den bör vara, fullt konkurrenskraftig, är det numera ett oeftergivligt villkor, dels att kajsträckan ökas och dels att upplagsområdena göras större.

Det är sålunda uppenbart, att ett aktuellt behov föreligger för hamnens utbyggnad. Om malmexporten för framtiden kommer att ha samma omfång kan givetvis icke nu sägas. Förhoppningen är dock, att så skall ske. Även om denna export skulle minska finns det all anledning förmoda, att övrig trafik över hamnen skall öka på sådant sätt som skedde före kriget. Av det förhållandet, att Kungl. Maj:t överväger att bygga isbrytare för bl. a. Mälaren och att det åt Chefen för marinen uppdragits att under innevarande vinter låta verkställa isbrytning till Västerås framgår statsmakternas intresse för hamnen. Det bör här jämväl påpekas, att man från försvarshåll framhållit önskvärdheten av att så mycket trafik som möjligt föres in i landet och icke går på kustorter.

Hur den utbyggda djuphamnen skall ekonomiskt bära sig kan knappast nu angivas. Alla upplagsplatser vid den tilltänkta hamnen äro emellertid redan nu upptingade. Med det läge som Västerås har, med dess i staden och i dess naturliga uppland befintliga industrier och andra företag, måste det med till visshet gränsande sannolikhet kunna antagas, att den utbyggda djuphamnen skall kunna bliva ekonomiskt bärkraftig liksom under normala förhållanden den nuvarande djuphamnen visat sig vara. Det kan här också erinras om den betydelse hamnen har och ytterligare kan få för stadens företagare i form av ökad omsättning. Betydelse har hamnen också ur den synpunkten, att den till staden kan locka nya företagare.

Efter att hava vägt dessa och andra synpunkter emot varandra, har hamnstyrelsen vid sitt sammanträde den 9 innevarande månad beslutat att ännu en gång utlysa byggnadsarbetet på entreprenad oaktat någon större arbetslöshet icke nu finnes och något statsbidrag icke nu kan påräknas. Det har diskuterats möjligheten av att utbygga hamnen i egen regi. Med hänsyn till de stora svårigheter som föreligga vid fångdammsbyggandet, har hamnstyrelsen emellertid, efter samråd med byggnadschefen, funnit det lämpligast att låta en vid ifråga-

N:o 11. *Ang. vågbrytare vid djuphamnen.*

varande byggnadsarbeten van firma utföra arbetet. Sedan anbud inkommit och granskats, har styrelsen för avsikt att hos stadsfullmäktige göra framställning om erforderligt anslag för ändamålet.

Ifrån själva fångdamms- och kajbyggandet kan med fördel skiljas byggandet av en för kajen nödvändig vågbrytare. Denna kan också lämpligen uppföras i egen regi vid den tidpunkt, då arbetet ur arbetslöshetssynpunkt är nödvändigast. Då det är en fördel att redan då fångdammen bygges ha vågbrytarens skydd emot sjön och då nu en hel del ordinarie arbetare i drätselkammarens och framför allt tekniska verkens tjänst sakna arbete och lämpligen kunna sysselsättas med byggandet av vågbrytare, föreslår hamnstyrelsen nu, att anslag för detta arbete beviljas.

Kostnaderna hava beräknats till 125.000 kronor. Det synes styrelsen lämpligt, att detta anslag blir föremål för täckning i samband med att beslut om täckande av det stora anslaget för hamnutbyggnaden fattas.

På grund av vad som anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna de av hamnstyrelsen hittills träffade åtgärderna för utbyggande av stadens djuphamn samt

att för uppförande av vågbrytare utanför den tilltänkta utbyggnaden av djuphamnen anvisa ett anslag av 125.000 kronor.

Västerås den 9 januari 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. vissa säkerhetsanordningar vid hamnkranarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan hamnstyrelsen i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om anslag med 5.090 kronor för anskaffande av vissa i skrivelsen närmare angivna säkerhetsanordningar för en del av hamnarnas kranar, får drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige besluta

att för det i hamnstyrelsens skrivelse angivna ändamålet anvisa ett belopp av 5.090

N:o 12.
Ang. vissa säkerhetsanordningar vid hamnkranarna.

kronor att utgå av tilgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med uppgörande av budget för 1943.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti kungl. kungörelse den 8 oktober 1937 om skyddsåtgärder, som vid lastning och lossning av fartyg ankomma på arbetsgivaren m. fl. finnes i § 3 mom. e) stadgat, att kran skall vara försedd med tillförlitlig bromsinrättning. Det åligger yrkesinspektionen att i varje särskilt fall föreskriva, vilka säkerhetsanordningar, som skola vidtagas. För härvarande hamnars vidkommande har inspektionen föreskrivit, att toppgränsbrytare skola anbringas å brokranen och 5-tons portalsvängkranen vid djuphamnen samt 4-tons portalsvängkranen vid äldre hamnen. Vidare har beträffande brokranen föreskrivits, att utliggarens höjning och sänkning skall förses med bromsanordning och att trallans åkrörelse förses med hastighetsreducerande anordning, då utliggaren är uppfälld. Toppgränsbrytaren bryter strömmen, då kranens lyftblock nått ett visst maximiläge, därmed förhindrande att blockwiren, därest kranskötaren av någon anledning skulle mista kontrollen över kranen, drages sönder så att block och skopa faller ned. Trallbromsen är till för att hindra trallan från att kollidera med den uppfällda utliggaren, om kranskötaren skulle sakna kontrollen. Infordrade anbud visa, att ifrågavarande anordningar draga en kostnad av topptoppgränsbrytarna tillhopa 2.590 kronor, utliggarbromsen 675 kronor och trallbromsen 1.825 kronor, alla summor inklusive montage.

Då sagda anordningar enligt yrkesinspektionens anvisningar oundgängligen måste anskaffas och monteras, hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av angivna säkerhetsanordningar för en del av hamnarnas kranar anvisa tillhopa 5.090 kronor att ugå av lånemedel.

Västerås den 9 januari 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Magna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande januari på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av stadsarkitekten upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Magna samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Efter granskning av det föreliggande förslaget får drätselkammaren för egen del föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna av stadsarkitekten upprättade förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Magna och i anslutning därtill anföra följande.

Enligt gällande stadsplan få de i kvarterets mitt belägna tomterna bebyggas till två våningars höjd samt indragen tredje våning. Maximibredden på byggnaderna är satt till 13 meter. Det föreliggande förslaget avser att medgiva bebyggelse till tre våningars höjd, varvid samtidigt byggnadernas bredd minskas till 11 ½ meter. Ändringsförslaget är uppgjort på framställning av ägaren till en av dessa tomter och har godkänts av övriga av förslaget berörda markägare inom kvarteret.

Då trevåningsbebyggelse tidigare är medgiven utmed Stora gatan och Floragatan och då byggnaderna i kvarterets inre komma att bliva fritt belägna, har byggnadsnämnden för sin del godkänt stadsplaneändringen. Byggnadsnämnden hemställer därför att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Magna; samt

N:o 13.
Ang. jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Magna.

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 7 januari 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Thjelvar Hedberg.

Beskrivning till

Förslag till jämkning av stadsplanen för del av

kvarteret MAGNA i Västerås stad.

Förslaget har upprättats på framställning av ägaren till tomten nr 11 i kvarteret Magna, för att på denna tomt kunna i tre fulla våningar uppföra den byggnad vilken enligt godkänd stadsplan får byggas med två våningar och en indragen tredje våning. Genom att minska husets bredd till 11,5 meter från tidigare 13 meter erhåller byggnaden en ur alla synpunkter mer gynnsam planlösning och belysningsförhållandena i kvarterets inre försämras ej nämnvärt. Byggnadskroppen på tomterna n:ris 3 och 8 ändras med ägarnas medgivande på liknande sätt.

Den gällande stadsplanen fastställes enligt Kungl. Maj:ts beslut den 29 september 1939, de därtill hörande stadsplanebestämmelserna föreslås i tillämpliga delar gälla oförändrade.

Västerås den 7 januari 1942.

Sven Ahlbom.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. broförbindelse med Björnön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom Västerås stads förvärv av norra delen av Björnön skapades förutsättningar för stadens invånare att där söka rekreation och bad samt bedriva friluftsliv. Möjligheterna att utnyttja ön hava emellertid sommartid varit rätt begränsade. Före kriget upprätthölls med den Trafikaktiebolaget Västeråsfjärden tillhöriga passagerarbåten förbindelser med ön med förhållandevis täta turer. Därjämte kunde givetvis de av stadens invånare, som hade egna båtar, taga sig ut till ön. De senaste åren har emellertid trafiken med turbåt till

N:o 14.
Ang. broförbindelse med Björnön.

Björnön i mycket stor utsträckning inskränkts och möjlighet att numera taga sig ut till ön med egen motorbåt föreligger icke. Samtidigt härmed har frekvensen på Elba och Östra Holmen rätt avsevärt ökat. Det har därför länge varit ett drätselkammarens önskemål att underlätta för stadens befolkning att särskilt sommartid besöka Björnön. En broförbindelse mellan Hässlö-landet och Björnön har därvid i främsta rummet diskuterats. Därmed är emellertid icke sagt, att icke även en båtförbindelse har stort berättigande. Särskilt för äldre personer torde detta kommunikationsmedel ofta vara att föredraga. Det är icke heller uteslutet att under innevarande sommar i viss utsträckning båtförbindelse kan upprätthållas. Stadens egna färjor kunna emellertid icke upprätthålla en sådan trafik. På grund av nu anförda förhållanden får drätselkammaren förelägga stadsfullmäktige ett förslag att anordna en permanent broförbindelse över Hässlösundet till Björnön. Byggnadschefen har uppgjort förslag till en 183 meter lång bro av två meters bredd, byggd på betongpålar. Kostnaden har beräknats till 57.500 kronor. Bron är planerad att läggas så, att den ansluter till en blivande väg mellan staden och Hässlösundet. Det är drätselkammarens förhoppning att denna vägförbindelse framdeles kan komma till stånd. I avvaktan härå kan emellertid den nuvarande vägen fram till Hamre nyttjas och en cykelstig utan större kostnader anläggas fram till sundet. Genom dessa anordningar skulle möjlighet beredas för stadens invånare att i avsevärt större utsträckning än hittills utnyttja Björnön och en välbehövlig avlastning från Hästholmarna kunna äga rum. Det är drätselkammarens avsikt att, därest stadsfullmäktige bevilja anslag, igångsätta arbetet med bron snarast möjligt så att den kan vara färdig till sommaren. Förutsättningen härför är emellertid att vederbörliga medgivanden erhållas av flygförvaltningen, på vars mark bron på fastlandssidan kommer att ligga, samt av vattendomsstolen, ävensom att uppgörelse träffas med ägaren till Hamre egendom att anlägga cykelstig. Drätselkammaren kan på goda grunder räkna med att dessa tillstånd komma att lämnas. En ytterligare anledning att nu söka åstadkomma bättre förbindelse med Björnön är, att Skidfrämjandets sporthem inom kort kommer att uppföras på ön.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande under här ovan angivna förutsättningar av en broförbindelse mellan fastlandet och Björnön över Hässlösundet anslå 57.500 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren sedermera komma att besluta.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. bemyndigande att sälja mark å Kungsängen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammaren har vid flera tillfällen framställningar gjorts att få inköpa mark för industri- och hantverksändamål. Det område, där för närvarande dylika tomter stå till förfogande, är Kungsängen, vilket område i ett under utarbetande varande stadsplaneförslag i stor utsträckning reserverats för hantverks- och industriändamål. Drätselkammaren har med anledning härav ansett det lämpligt att erhålla ett generellt bemyndigande att inom detta område få försälja mark och hemställer därför att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig mark å Kungsängen inom ett område, begränsat i norr av Pilgatan, i öster av Sommarroområdet, i söder av Mälaren och i väster av den numera delvis igenlagda Lillån.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till Röda Korsets hemsysterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har Västeråskretsen av Svenska Röda Korset hemställt om anslag av staden med förslagsvis 2.200 kronor som bidrag till kretsens hemsysterverksamhet under 1942. Av en drätselkammaren

N:o 16.
Ang. bidrag till Röda Korsets hemsysterverksamhet.

sedermera tillhandakommen redogörelse för verksamheten under 1941 och tidigare år framgår, att kostnaderna för verksamheten 1941 uppgått till i det närmaste 2.400 kronor. 1938 uppgingo omkostnaderna till cirka 1.900 kronor, 1939 till cirka 2.000 kronor och 1940 till 2.250 kronor. Drätselkammaren vill erinra om att staden tidigare lämnat anslag till hemsysterverksamheten, nämligen år 1940 med 1.500 kronor och 1941 med likaledes 1.500 kronor. Då den av Röda Korset bedrivna hemsysterverksamheten är till stort gagn och har en verklig uppgift att fylla, vill drätselkammaren icke motsätta sig anslag till verksamheten även innevarande år. Med hänsyn till de ökade omkostnaderna tillstyrkes anslag med 1.800 kronor. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att som bidrag till den av Västeråskretsen av Svenska Röda Korset bedrivna hemsysterverksamheten under 1942 lämna anslag med 1.800 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till föregående skrivelser av den 12 mars 1940 och 10 januari 1941 får Västeråskretsen av Svenska Röda Korset härmed vördsamt anhålla om ett anslag under 1942 på förslagsvis tvåtusentvåhundra (2.200) kronor såsom bidrag till Kretsens hemsysterverksamhet. Redogörelse för innevarande års verksamhet kommer att överlämnas vid årets slut.

Västerås den 10 december 1941.

För Västeråskretsen av Svenska Röda Korset:

GUNNAR WINGREN.

Ordförande.

/N. Westman.

Sekreterare.

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av bostad åt vaktmästaren vid kommunala flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan den förutvarande vaktmästaren å folkskolans expedition vid årsskiftet avgått med pension har drätselkammaren i överensstämmelse med uttalande i motiveringen till årets budget gått i författning om överlåtelse av den staden tillhöriga och av nämnde vaktmästare bebodda lägenheten i Bostadsrättsföreningens Frej nr. 1 fastighet å tomten nr. 1 i kvarteret Frej. Som ersättning för överlåtelse av lägenheten har erhållits 2.384 kronor. Emellertid har behov yppat sig att anskaffa större bostad åt vaktmästaren vid kommunala flickskolan. En utökning av denne befattningshavares bostad, som är belägen i skolbyggnaden, kan svårligen äga rum och skolstyrelsen har vid flera tillfällen uttryckt önskemål att erhålla utökade lokaler för undervisningen. I samband med uppförande av H. S. B.:s nybyggnad å tomt nr. 20 i kvarteret Kerstin vid Bondegatan har möjlighet yppat sig att där förvärva en lägenhet om två rum och kök, där bostad kunde beredas vaktmästaren. I så fall kan vaktmästarens nuvarande bostad, om så anses lämpligt, användas för undervisningsändamål. Insatsen för den nya lägenheten beräknas preliminärt utgöra 2.075 kronor och årsavgiften inklusive värme, beräknas under normala förhållanden uppgå till 1.065 kronor. Drätselkammaren, som under hand inhämtat, att skolans styrelse icke har något att erinra emot ett dylikt arrangemang, får härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att för stadens räkning verkställa teckning av bostadsrätt för erhållande av vaktmästarebostad i nybyggnad å tomt nr. 20 i kvarteret Kerstin; samt

att det erforderliga insatskapitalet må utgå av de medel, som återbekommits vid försäljning av en staden tillhörig lägenhet i kvarteret Frej nr. 1.

Västerås den 15 januari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Torngrenska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har fru Olga Olauson härstädes anhållit, att under innevarande år ett månatligt understöd om 100 kronor måtte tilldelas henne ur Torngrenska fonden. Drätselkammaren får med anledning därav anföra följande.

Enligt tidigare beslut av stadsfullmäktige har fru Olauson alltsedan den 1 april 1935 åtnjutit understöd ur fonden med enahanda belopp. Av drätselkammaren verkställd utredning giver vid handen, att sökanden alltfort är i behov av understöd och att fondens medel lämna tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under 1941 utgick till fru Olauson, utgjorde fondens utgifter samma år 16.200 kronor. Inkomsterna under 1941 uppgingo till cirka 21.600 kronor. Drätselkammaren anser sig sålunda böra tillstyrka bifall till framställningen och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tills vidare under samma år.

Västerås den 5 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse ang. bemyndigande att försälja mark i kvarteret Fjolner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom kvarteret Fjolner äger staden stadsägan nr 6 om 9 kvadratmeter och stadsägan nr 7 om 726 kvadratmeter. Dessa båda stadsägor skola tillsammans med den i privat ägo befintliga stadsägan nr 5 om 257 kvadratmeter enligt fastställd tomtindelning bilda en tomt, benämnd tomten nr 1 och belägen i hörnet av Vasagatan och Norra Ringvägen. Sedan stadsägan nr 5 försålts till en person, som ämnar uppföra en byggnad å tomten, har denne hemställt att få inköpa den staden tillhöriga mark, som skall ingå i tomten. Drätselkammaren, som icke äger stadsfullmäktiges bemyndigande att sälja ifrågavarande mark, får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhöriga stadsägorna nris 6 och 7 i kvarteret Fjolner.

Västerås den 5 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom H. S. B:s försorg m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. (H. S. B.) hemställt om viss medverkan från stadens sida till åstadkommande av nyproduktion av bostäder under innevarande år. Föreningen har av staden inköpt tomt nr 18 i kvarteret Kerstin, varå kom-

mer att uppföras en bostadsfastighet, inrymmande 18 lägenheter. Vidare har preliminärt avtalats om försäljning till föreningen av tre stadsägor norr om Bomansgatan och väster om Kristiansborgsallén, nämligen stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV. På dessa stadsägor har föreningen för avsikt att uppföra tre större bostadshus, inrymmande sammanlagt 104 lägenheter. H. S. B. har tidigare tillämpat grundavgifter för inträde i bostadsrättsförening, motsvarande 13 procent av fastighetskostnaden. Därigenom har en naturlig begränsning skett till sådana medborgargrupper, som kunnat betala en så relativt hög insats. Under nuvarande kristider har det emellertid ansetts önskvärt om kretsen av medborgare, som genom medlemskap i bostadsrättsförening bliva i tillfälle att skaffa sig en ändamålsenlig bostad, kan vidgas. Det har därför räknats med att i H. S. B:s nu planerade nybyggen vid Bomansgatan insatsen skulle sättas till 7 procent av fastighetskostnaden. För att möjliggöra detta erfordras emellertid att staden i en eller annan form träder emellan. H. S. B. har föreslagit, att köpeskillingen för marken, beräknad till cirka 52.000 kronor, får likvideras genom lån på femton år med årlig amortering och mot 3,5 procent ränta. Till säkerhet för betalningen skulle pantförskrivas inteckningar i fastigheterna. För att underlätta byggnadernas uppförande har föreningen vidare hemställt, att staden under byggnadstiden ville teckna borgen för byggnadskreditiv beträffande såväl företaget å tomt nr 18 i kvarteret Kerstin som byggnaderna vid Bomansgatan. Stadens borgen skulle omfatta intill 80 procent av den beräknade fastighetskostnaden och skulle beträffande det förstnämnda företaget högst behöva uppgå till 255.000 kronor och beträffande det sistnämnda högst till 1.280.000 kronor.

N:o 20. *Ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom H. S. B:s försorg m. m.*

Drätselkammaren vill erinra därom att stadsfullmäktige genom beslut den 24 april 1941 tecknade borgen å byggnadskreditiv för såväl H. S. B. som Riksbyggen beträffande de fastigheter, som då uppfördes. För Riksbyggen har även tecknats borgen för ett kortfristigt amorteringslån, ingående i den slutliga finansieringen av bygget. Drätselkammaren anser för sin del att staden även nu bör lämna sin medverkan, då det är av stort intresse att nya bostäder tillskapas. Beträffande köpeskillingens inbetalning genom amorteringar under loppet av 15 år har drätselkammaren visserligen intet att däremot erinra men ifrågasätter om icke stadens medverkan alternativt bör erhålla den formen, att staden tecknar borgen på ett högst 15-årigt amorteringslån å belopp, motsvarande köpeskillingen. Det torde, därest stadsfullmäktige äro villiga lämna sin medverkan i denna del, lämpligen kunna uppdragas åt drätselkammaren att med H. S. B. träffa överenskommelse om den form stadens hjälp bör erhålla.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhöriga stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV,

att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Hyresgästernas Sparkasse- och

N:o 20.
Ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom H. S. B:s försorg m. m.

Byggnadsförening dels för nybyggnad å tomt nr 18 i kvarteret Kerstin intill ett högsta belopp av 255.000 kronor och dels för nybyggnad å stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV intill ett högsta belopp av 1.280.000 kronor, på villkor, att borgensåtagandet gäller under högst ett år från det kreditivmedel börja tagas i anspråk och att som säkerhet för stadens åtagande överlämnas inteckningar, till belopp, motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att antingen träffa avtal med H. S. B. om inbetalning av köpeskillingen för stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV genom årliga avbetalningar under loppet av 15 år eller teckna stadens borgen för ett 15-årigt amorteringslån åt föreningen å belopp, motsvarande köpeskillingen, i båda fallen mot att till staden som säkerhet överlämnas inteckningar å motsvarande belopp,

att uppdraga åt drätselkammaren att, i den mån så erfordras, underställa besluten om borgensteckning Kungl. Maj:t för godkännande, samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder, som erfordras för genomförande av sålunda fattade beslut.

Västerås den 5 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 21.

Beredningsutskottets skrivelse ang. upplösning av polis- och brandstationskommittén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har polis- och brandstationskommittén meddelat, att den nya brandstationen nu i huvudsak vore färdig och, då kommittén därmed måste anses hava fullgjort den del av sitt uppdrag, som berörde brandväsendet, samt representant för polisväsendet icke funnes i kommittén, ifrågasatt, huruvida icke kommittén nu lämpligen borde få en ändrad sammansättning eller ock kompletteras med därtill skickad person.

Beredningsutskottet, till vilket kommitténs skrivelse remitterats, får i ärendet anföra följande.

Sedan kommittén nu fullgjort sitt uppdrag i vad det hänför sig till nya lokaler för brandväsendet, skulle rätteligen återstå för kommittén att utreda frågan om nya eller utökade lokaler för polisväsendet. Kommitténs sammansättning torde emellertid ,såsom kommittén själv framhållit, icke vara sådan att den lämpligen bör utföra ett sådant uppdrag. Under den tid som förflutit, sedan kommittén tillsattes, hava även förhållandena i många avseenden ändrats, varför utgångsläget för polisens lokalfråga nu måhända är ett annat. På grund härav synes det beredningsutskottet vara lämpligt, att stadsfullmäktige få tillfälle att taga under förnyat övervägande frågan om på vad sätt utredningen om lokaler för polisväsendet bör bedrivas. Beredningsutskottet, som sålunda förutsätter, att frågan om förbättrade och utökade lokaler för polisväsendet på initiativ av därtill berättigad kommunal myndighet eller enskild stadsfullmäktigeledamot upptages till ny utredning och snarast bringas till en lösning, får därför föreslå stadsfullmäktige besluta

att, sedan den nuvarande polis-, och brandstationskommittén överlämnat den nya brandstationen, kommittén får anses hava fullgjort sitt uppdrag och därefter upplöses.

Västerås den 11 februari 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 21.

Ang. upplösning av polis- och brandstationskommittén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

År 1932 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet. Kommittén bestod till statsrådet Bergquists avflyttning från staden av honom samt herrar Eklund, Johan Svensson, Edvard Karlsson och Robsahm. Ny ledamot efter herr Bergquist har icke valts.

Som stadsfullmäktige hava sig bekant står den nya brandstationen nu i det närmaste färdig för inflyttning. Då kommittén därmed måste anses hava fullgjort den del av sitt uppdrag, som berör brandväsendet och då i kommittén nu icke finnes representant för polismyndighet eller eljest i polisfrågor insatt person, vill kommittén härmed till stadsfullmäktige hava framfört fråga, huruvida icke kommittén nu lämpligen borde få en ändrad sammansättning eller ock kompletteras med därtill skickad person.

Västerås den 15 december 1941.

För polis- och brandstationskommittén:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari hemställt om godkännande av upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen samt bemyndigande för nämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 22.

Ang. jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat, den 10 november 1941 dagtecknat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen i Västerås samt hemställa att stadsfullmäktige ville godkänna detsamma. I anslutning härtill får byggnadsnämnden anföra.

Ändringsförslaget innebär, att den nordliga begränsningslinjen för det område, som får bebyggas inom kvarteret, flyttas 3 meter åt norr för att möjliggöra tillräckliga avstånd mellan byggnaderna på blivande tomter inom kvarteret. För att åt den nordligaste tomten tillförsäkra en tillräckligt stor areal har även den i norr enligt gällande stadsplan belägna planteringen föreslagits att till större delen ingå i kvarteret. Mot förslaget, som varit utställt i vanlig ordning, hava inga erinringar gjorts.

Med åberopande av det anförda får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kullerstenen, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 4 februari 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 23.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Linnéa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari hemställt om godkännande av upprättat förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Linnéa samt bemyndigande för nämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 23.
Ang. ändring i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Linnéa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat, den 10 november 1941 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Linnéa i Västerås samt hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna detsamma. I anslutning härtill får byggnadsnämnden anföra.

Förslaget, som upprättats på begäran av en tomtägare inom kvarteret, innebär, att gårdsöverbyggnad medgives längs hela byggnadskroppen utmed Kungsgatan. Dylik överbyggnad har tidigare endast tillåtits för kvarterets västligaste del och där även uppförts, dock icke till den i gällande stadsplan tillåtna högsta höjden av + 19,3 utan endast till + 18,5 meters höjd. I nu föreliggande förslag har höjden jämkats till överensstämmelse med verkliga förhållandena och de övriga gårdsöverbyggnadernas höjder angivits i anslutning härtill. Mot förslaget, som varit utställt i vanlig ordning, hava inga erinringar gjorts.

Med åberopande av det anförda får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteret Linnéa, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 4 februari 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 24.

Drätselkammarens skrivelse ang. rörligt tillägg å befattningshavarnas löner under 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari har löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till rörligt tillägg åt stadens befattningshavare under 1942. Drätselkammaren, som för egen del icke har något att erinra emot det av nämnden framlagda förslaget, får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de regler om rörligt tillägg till stadens befattningshavare, som hittills gällt, skola tillämpas under 1942, dock att ytterligare höjning av tillägget enligt sagda regler ej skall äga rum utan i stället utöver det tillägg, som under sista kvartalet 1941 utgick till befattningshavarna, ett ytterligare tillägg med 4,08 procent skall utgå från och med den 1 januari 1942,

att, därest socialstyrelsens allmänna levnadskostnadsindex med 1914 som basår vid något av kvartalsskiftena den 1 april, 1 juli eller 1 oktober stiger till minst 233 utan att uppnå talet 237, därutöver ett ytterligare tillägg med 2,5 procent skall utgå från och med respektive kvartals början, ävensom att, om höjning med 2,5 procent enligt nu omförmälda regler skett och index vid ett senare kvartalsskifte uppnår minst talet 237, ett ytterligare tillägg med 1,5 procent skall utgå från och med detta kvartals början,

att, därest levnadskostnadsindex vid något av kvartalsskiftena den 1 april, 1 juli eller 1 oktober stiger till minst 237 utan att enligt ovan angivna regler tillägg med 2,5 procent tidigare utgått, den regeln skall gälla att, om index vid kvartalsskiftet den 1 april uppgår till minst 237, tillägget med 2,5 procent utgår från och med den 1 april och, såframt index vid kvartalsskiftet den 1 juli icke sjunkit under talet 237, det ytterligare

N:o 24.

Ang. rörligt tillägg å befattningshavarnas löner under 1942.

tillägget med 1,5 procent utgår från och med den 1 juli, samt att, om index först vid något av kvartalsskiftena den 1 juli eller den 1 oktober uppnår talet 237, ett ytterligare tillägg med sammanlagt 4 procent utöver ovan omförmälda 4,08 procent utgår från respektive 1 juli eller 1 oktober,

att de tillägg, som enligt ovan må hava utgått med 1,5, 2,5 eller 4,08 procent skola bortfalla i nu nämnd ordning i den mån index vid något kvartalsskifte faller till eller under talen 233, 225 och 212, varvid skall iakttagas, att tillägget bortfaller från och med ingången av det kvartal, då index nedgått på nu nämnt sätt,

att nu ifrågavarande ytterligare tillägg skola utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagna i lönestaten, äro stadigvarande anställda och fullgöra heltidstjänst,

att tilläggen skola utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor i månaden och utbetalas månadsvis i samband med ordinarie lön, dock att vid avlöningens utbetalande i mars 1942 jämväl skall utbetalas resterande tillägg för januari och februari månader samma år.

att tilläggen icke skola inräknas i befattningshavares pensionsunderlag, samt

att bestämmelserna om ytterligare tillägg skola gälla under 1942 med befattningshavarna förbehållen rätt att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 249, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från den 1 oktober 1942.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 24.

Ang. rörligt tillägg å befattningshavarnas löner under 1942.

Sedan nytt avtal numera träffats mellan Svenska Arbetsgivarföreningen och Landsorganisationen angående dyrtidstillägg under år 1942 samt löne- och avtalsnämnden fört förhandlingar i ärendet med befattningshavarnas förhandlingsberättigade organisationer vill nämnden nu anföra följande.

Såsom nämnden i sin skrivelse till stadsfullmäktiges sammanträde den 27 februari 1941 (handl. nr 28) anförde, reglerades stadens befattningshavarelöner vid index 170 (rätteligen index 167). Ramavtalet utgår vid sin dyrtidskompensation från index 178. Någon kompensation för denna indexstegring har icke skett. Därest kompensation lämnats skulle denna hava utgått med 0,42 % för varje enhet eller med tillhopa 3,36 %. Befattningshavarnas dyrtidstillägg skulle vid sådant förhållande ständigt legat 3,36 % ovanför ramavtalets procentsiffra. Vid de 1941 förda förhandlingarna enades parterna emellertid om att befattningshavarna skulle erhålla samma dyrtidstillägg som kommunalarbetarna, vilket under sista halvåret 1941 utgick med 13,92 %. Ramavtalet gav då 12,7 %.

Vid de förhandlingar som i år hava förts med kommunalarbetarna har överenskommelse träffats därom, att dessa från och med den 1 januari 1942 skola erhålla 17,3 % tillägg och att det nya ramavtalet därefter skall följas. Detta nya avtal fastslår en motsvarande procentsats av 16,7 % att tillämpas från och med den 1 februari 1942, varvid sålunda en ökning med 4 % skett. Dess innehåll framgår med vissa smärre ändringar av nedanstående förslag. Vad kommunalarbetarna beträffar har nämnden sålunda lyckats få till stånd en sänkning av den tidigare differensen mellan ramavtalets och stadens procentsatser från 1,22 % till 0,6 %.

Då nu förhandlingar med befattningshavarnas organisationer upptogos, framfördes från dessa ånyo anspråk på, att befattningshavarna borde kompenseras för indexstegringen 170—178. Från Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund föreslogs, att samtliga befattningshavarelöner borde ökas med 3,36 % och att därefter ramavtalet i sin helhet skulle tillämpas. Summa tillägg skulle sålunda bli 20,06 %. Svenska Polisförbundet ansåg, att staden borde övergå till det statliga systemet, som nu ger 27 %, varvid procenttalet dock skulle minskas med de statliga befattningshavarnas kompensation från 1935, då denna tilläggsberäkning började, till den dag, då befattningshavarelönerna reglerades. Ett sådant förfaringssätt skulle medföra ett tillägg av 21,25 % från och med innevarande år. (Den bristande överensstämmelsen mellan resultatet av de båda förbundens förslag beror därpå, att tjänstemannaförbundet begärt kompensation från index 170 under det att Polisförbundet begärt reglering från index 167. För jämförelse skall till det förra förbundets förslag sålunda läggas 3 × 0,42 = 1,26 %. Då skulle med tillämpning av ramavtalet hela tillägget bli 21,32 % mot Polisförbundets på annat sätt uträknade 21,25 %.)

Nämnden anser det icke nödvändigt att närmare ingå på de sätt, på vilka ovan berörda siffror erhållits. Nämnden vill här endast hava konstaterat, att de av befattningshavareorganisationerna framförda siffrorna äro matematiskt riktiga och att sålunda, därest kompensation skulle lämnas för indexstegringen från hösten 1938, då lönereglering skedde, till den dag, då tillägg enligt ramavtalet börjar, tillägget skulle utgå med 21,25 % enligt det statliga systemet

N:o 24. *Ang. rörligt tillägg å befattningshavarnas löner under 1942.*

med 1935 som basår och med 21,36 % enligt ramavtalssystemet med 1914 som basår.

Nämnden har funnit det uppenbart, att man icke helt kan bortse från ovan omförmälda av befattningshavarne påpekade förhållande. Lika uppenbart har det också synts, att en så stor ökning av tillägget som från 13,92 % till 21,25 eller 21,36 % icke kunde anses försvarbar. Nämnden har ansett det skäligt, att befattningshavarna till det nuvarande tillägget skola erhålla ramavtalets 4 %. Den totala tilläggsprocenten blir då 17,92 %. Denna siffra har avrundats uppåt till 18 %. Befattningshavarna hava då erhållit meromtalad kompensation med 1,3 %.

Efter långvariga diskussioner i ärendet, hava förhandlingsparterna enats om, att tillägget skall utgå med 18 % från och med den 1 januari 1942 och att därefter det nya ramavtalets bestämmelser skola tillämpas. Den träffade överenskommelsen har denna lydelse:

"1. De regler angående rörligt tillägg, som hittills gällt, skola fortfarande tillämpas å de tillägg, som för närvarande utgå, men skola ytterligare höjningar av dessa tillägg enligt nämnda regler icke äga rum.

2 a) Från och med den 1 januari 1942 utgår ytterligare tillägg med 4,08 %.

b) Därest Socialstyrelsens allmänna levnadskostnadsindex med 1914 som basår vid något följande kvartalsskifte under året stiger till minst 233 utan att uppnå talet 237, utgår ytterligare tillägg med 2,5 %. Har denna reglering ägt rum och index vid ett senare kvartal uppnår minst talet 237, utgår ytterligare tillägg med 1,5 %. Reglering sker i sagda fall från och med den 1 i kvartalets första månad.

c) Därest index vid något kvartal stiger till minst 237 utan att tillägg med 2,5 % tidigare utgått, gälla följande regler:

om index per den 1 april är minst 237 utgår tillägget med 2,5 % från och med detta kvartal och, därest indextalet per den 1 juli ej sjunkit under detta tal, med ytterligare 1,5 % från och med den 1 juli;

om index först per den 1 juli är minst 237, utgår tillägg med 4 % från och med denna dag;

om index först per den 1 oktober är minst 237, utgår tillägg med 4 % från och med denna dag.

d) Därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt b) eller c) och index därefter vid ingång av något kvartal faller till eller under respektive 233 och 225, skola respektive tillägg bortfalla från och med den första månaden i kvartalet. Motsvarande gäller det under a) angivna tillägget, då index faller till eller under 212.

3) Liksom tidigare utgående tillägg skola nu avtalade tillägg utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som ehuru icke upptagna i staten, äro stadigvarande anställda och fullgöra heltidstjänst.

4) De ovan angivna procentuella tilläggen skola utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor i månaden och utbetalas månadsvis, varvid dock i mars 1942 skall utbetalas jämväl resterande tillägg för januari och februari månader detta år.

5) Angivna tillägg skola icke inräknas i befattningshavares pensionsunderlag.

6) Därest index under året stiger till lägst 249 äga befattningshavareorganisationerna rätt att begära förhandlingar ang. ytterligare tillägg, dock tidigast från och med den 1 oktober 1942". *N:o 24. Ang. rörligt tillägg å befattningshavarnas löner under 1942.*

Till protokollet har beträffande denna överenskommelse antecknats: "Samtliga representerade befattningshavareorganisationer äro ense därom, att det vore både riktigt och skäligt att kompensation gavs för stegringen av index från den tid, då nu utgående löner fastställdes, årsskiftet 1938—1939, till indexläget vid ramavtalets ingående, 178. Endast med hänsyn till tidsläget och eljest nu föreliggande omständigheter ginge befattningshavarna med på de här ovan återgivna bestämmelserna."

På grund av vad som härovan anförts och under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941 (handl.nr 141) "att kommande beslut i denna fråga skall gälla retroaktivt från och med 1942 års början "hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna den överenskommelse mellan löne- och avtalsnämnden, å ena, samt stadens befattningshavares organisationer, å andra sidan, angående dyrtidskompensation under år 1942, som här ovan meddelats.

Västerås den 3 februari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. rörligt tillägg å pensioner m. m. under 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari har löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till rörligt tillägg under 1942 å från stadskassan utgående pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg, varvid nämnden hemställt, att i tillämpliga delar de regler, som föreslagits gälla för rörligt tillägg å befattningshavarnas löner, jämväl skulle tillämpas å ifrågavarande pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg. Därjämte har nämnden framlagt specificerade förslag till reglering av pensionerna för vissa äldre befattningshavare och befattningshavares änkor samt rörligt tillägg därå.

N:o 25.

Ang. rörligt tillägg å pensioner m. m. under 1942.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har intet att erinra emot löne- och avtalsnämndens förslag utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad löne- och avtalsnämnden i sin ovan omförmälda skrivelse föreslagit ifråga om reglering av vissa äldre pensioner och pensionsunderstöd samt beträffande rörligt tillägg å dessa samt övriga från stadskassan utgående pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 24 april 1941 (handl. nr 53) beslöto stadsfullmäktige "att tillägg å pensioner tilldelade jämlikt gällande pensionsreglementen för stadens befattningshavare och arbetare, ävensom tillägg å pensionsunderstöd, pensionstillägg och pensionsfyllnader, som av stadsfullmäktige i varje särskilt fall beslutats eller kunna beslutas, skall utgå med 15 % å pension eller del av pension, som icke överstiger 300 kronor i månaden, att tillägg icke skall utgå å sådana pensioner, varå redan rörligt tillägg utgår och ej heller till befattningshavare å övergångsstat samt att detta tillägg skall utan ändring utgå från och med den 1 januari till och med den 31 december 1941". Vidare beslöto stadsfullmäktige den 30 oktober 1941 (handl. nr 141) att sagda beslut skulle gälla oförändrat från och med den 1 januari 1942 tills vidare intill dess nytt beslut i ärendet av stadsfullmäktige fattades samt att kommande beslut i frågan skulle gälla retroaktivt från och med 1942 års början. Uti sagda ärende vill nämnden nu anföra.

Uti annan skrivelse till stadsfullmäktige denna dag har nämnden på anförda skäl hemställt, att stadens befattningshavare från och med innevarande år måtte erhålla dyrtidstillägg med 18 % och att vid inträffande ändring i index det nya avtalet mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen skall följas. Nämnden föreslår nu, att de beträffande befattningshavarna föreslagna bestämmelserna till alla delar jämväl tillämpas å ovan angivna pensionärer.

I detta sammanhang vill nämnden jämväl framföra förslag till dyrtidskompensation till de befattningshavare, som pensionerats före tillkomsten av

nu gällande pensionsreglemente 1929 ävensom till sådana befattningshavares efterlämnade familjer.

Ang. rörligt tillägg å pensioner m. m. under 1942.

För närvarande finnas sex änkor, som erhållit pension tidigare än år 1929. Dessa äro föreståndare Larssons änka, pension 1929 med 527 kronor, vaktmästare Lundbergs änka, pension 1921 med 500 kronor, änkan Hilma Boholm, pension 1923 med 423 kronor, änkan Anna Johansson, pension 1929 med 378 kronor, överkonstapel Vretlöfs änka, pension 1919 med 400 kronor samt vaktmästare Lönnborgs änka, pension 1905 med 200 kronor. Till de fem förstnämnda av dessa har allt ifrån det pensionen bestämdes tillägg utgått med 50 %. Nu utgående dyrtidstillägg har icke tillämpats. Med hänsyn till pensionsbeloppens ringa storlek och jämväl den rådande dyrtiden föreslår nämnden, att i den fasta pensionen inräknas de 50 procenten och att på den sålunda erhållna totalsumman samma dyrtidstillägg utgår som till övriga pensionärer. Å änkefru Lönnborgs pension, 200 kronor, utgår ⅔ kompensation. Hon erhåller sålunda ett tillägg = ⅔ av den från 1914 skedda levnadskostnadsstegringen. Då index (med 1914 som basår) nu är 227, erhåller hon förty 84 % tillägg eller 168 kronor. Det synes nämnden rent principiellt icke fullt korrekt, att tillägg i fortsättningen utgår utan maximering. Nämnden föreslår i stället, att pensionen föres fram till index 170, det ungefärliga levnadskostnadstal, som ligger till grund för nu utgående dyrtidstillägg, och att å det sålunda erhållna beloppet samma dyrtidstillägg utgår som till övriga pensionärer. Därest index åter skulle sjunka under 170, minskas beloppet med 1 % för varje enhets fall. Resultatet av en sådan operation bleve, att pensionen nu skulle ökas med 140 kronor till 340 kronor och att härpå skulle utgå 18 % eller 61 kronor 20 öre. Hennes totala pension skulle sålunda nu bli 401 kronor 20 öre mot eljest utgående 368 kronor.

Vidare finnas tre befattningshavare, som pensionerats före år 1929. Dessa äro förmannen K. J. Jansson, pension 1918 med 1450 kronor ,gasverkseldaren A. H. Eriksson, pension 1919 med 1170 kronor och gasverkseldaren C. G. Gustafsson, pension 1925 med 1170 kronor. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut hava dessa sedan pensionerna utdelats haft full kompensation. Sålunda hade de hösten 1941 121 % dyrtidstillägg. Deras totala pension under sagda höst utgjorde sålunda 3204 kronor 50 öre, 2585 kronor 70 öre resp. 2585 kronor 70 öre. På grund av den snabba indexstegringen föreskrev nämnden hösten 1941, att tillägg i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut icke skulle få utgå med mer än 121 %. Ehuru en fortsatt utbetalning utan maximering icke skulle kunna verka prejudicerande anser nämnden det av principiell synpunkt icke korrekt med denna obegränsade dyrtidskompensation. Liksom nämnden nyss beträffande änkefru Lönnborg föreslagit, synes det lämpligt och riktigt, att jämväl framföra dessa pensioner till index 170 och därefter till dem lägga nu utgående maximerade dyrtidstillägg. Detta skulle medföra, att Janssons pension skulle bestämmas till 1.450 + 1.015 kronor eller 2.465 kronor samt Erikssons och Gustafssons pensioner till 1.170 + 819 kronor eller 1.989 kronor, vilka belopp skulle utgå, då index är högre än 170. På dessa belopp skulle räknas för närvarande 18 %. De totala pensionsbeloppen skulle därvid nu bli 2.908 kronor 70 öre resp. 2.347 kronor 2 öre. Då dessa belopp understiga de under hösten 1941 erhållna och dessa senare icke skäligen kunna minskas borde

N:o 25.
Ang. rörligt tillägg å pensioner m. m. under 1942.

vidare föreskrivas, att dessa tre pensionärer, då index vore högre än 221, icke i något fall skulle erhålla lägre pension än hösten 1941.

Därest ovan refererade bestämmelser beträffande de före år 1929 utdelade pensionerna eller pensionsunderstöden följdes, skulle framför allt en större enhetlighet och enkelhet vid beräkningarna vinnas.

Nämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att de änkefruarna Larsson, Lundberg, Boholm, Johansson och Vretlöf tillkommande pensionsunderstöden måtte fixeras till 790, 750, 635, 570 resp. 600 kronor per år;

att änkefru Lönnborgs pensionsunderstöd måtte bestämmas till 340 kronor och de pensionärerna K. J. Jansson, A. H. Eriksson och C. G. Gustafsson tillkommande pensionerna till 2.465, 1.990 resp. 1.990 kronor per år så länge index är lika med eller högre än 170,

att sistnämnda pensionsunderstöd och pensioner, om index sjunker under 170, skola minskas med 1 % av 200, 1.450, 1.170 resp. 1.170 kronor för varje enhet, varmed index understiger 170,

att tillägg å samtliga pensioner till stadens befattningshavare och arbetare ävensom å samtliga pensionsunderstöd och pensionstillägg, således jämväl de här ovan angivna pensionerna och pensionsunderstöden, skall utgå enligt samma regler, som tillämpas beträffande dyrtidstillägg till stadens befattningshavare,

att pensionärerna K. J. Jansson, A. H. Eriksson och C. G. Gustafsson, så länge index är lika med eller högre än 221, i intet fall skola hava lägre sammanlagd pension än vad som utgick hösten 1941 eller 3.205, 2.585 resp. 2.585 kronor,

att tillägg icke skall utgå till befattningshavare å övergångsstat samt

att tillägg skall utgå endast å pension eller del av pension, som icke överstiger 300 kronor per månad.

Västerås den 3 februari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan framställning gjorts om tilldelande av pensionsunderstöd till kommunalarbetaren vid drätselkammarens arbeten, A. E. Jansson, har löne- och avtalsnämnden, som anmodats yttra sig över framställningen, i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari på anförda skäl hemställt, att ifrågavarande person måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 april 1942 under Janssons återstående levnad.

Drätselkammaren ,som för egen del icke har något att erinra emot förslaget, får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren har Svenska Kommunalarbetareförbundets avd. n:r 73 i Västerås hemställt, att kommunalarbetaren A. E. Jansson, född den 10 maj 1873, om han nu lämnar sitt arbete måtte erhålla pensionsunderstöd. Löne -och avtalsnämnden, som satts i tillfälle att yttra sig i ärendet, får nu anföra.

Enligt från byggnadschefen inhämtade uplysningar har Jansson varit anställd i drätselkammarens tjänst sedan år 1930 och under denna tid skött sitt arbete utan någon som helst anmärkning. Hans sammanlagda arbetstid hos staden uppgår sålunda till mer än tolv år, varav åtta år före uppnådd pensionsålder. Det har vidare upplysts, att Jansson är i behov av understöd.

Även om Janssons arbetstid hos staden måste anses i knappaste laget såsom grund för ett pensionsunderstöd, anser nämnden skäligheten tala för att understöd dock bör utgå. I likhet med vad tidigare skett bör storleken av under-

N:o 26. *Ang. pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.*

stödet bestämmas så, att någon inskränkning i Janssons rätt att erhålla statlig pension icke kan ifrågakomma. Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna kommunalarbetaren vid stadens drätselkammare A. E. Jansson ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 april 1942 under hans återstående levnad.

Västerås den 3 februari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. gratifikation till avgående kontrollanten vid varmbadhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan badhusstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 december 1941 hemställt om pensionsunderstöd eller engångsgratifikation till kontrollanten vid badhuset, löjtnant B. Falk, har ärendet remitterats till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande.

Löne- och avtalsnämnden, som med anledning av en tidigare framställning i ärendet från badhusstyrelsen intagit en avvisande ståndpunkt, har som yttrande över den nu föreliggande framställningen på anförda skäl tillstyrkt, att löjtnant Falk måtte tilldelas en gratifikation av 2 000 kronor, vilket belopp föreslås förskotterat av tillgängliga medel å varmbadhusets stat för innevarande år samt slutligt täckt genom uttaxering å samma stat för år 1943.

Drätselkammaren har för sin del, ehuru med viss tvekan och utan att full enighet därom kunnat inom kammaren åstadkommas, ansett sig böra tillstyrka löne- och avtalsnämndens förslag. Drätselkammaren föreslår sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 27.

Ang. gratifikation till avgående kontrollanten vid varmbadhuset.

Uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 10 sistlidne december månad har badhusstyrelsen på anförda skäl hemställt, att den från och med innevarande år på egen begäran entledigade kontrollanten för verksamheten vid stadens varm- och kallbadhus, löjtnanten B. Falk, måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd eller, om detta icke befinnes lämpligt, en engångsgratifikation. Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får nu anföra följande.

Vad först angår fråga om tilldelande av pensionsunderstöd, vill nämnden hava framhållet, att sådant understöd endast lärer böra utgå, då befattningshavare är i behov av ekonomisk hjälp för sin och sin familjs fortsatta existens. Nämnden har under hand gjort sig underrättad om, att något omedelbart hjälpbehov icke här föreligger. Vid sådant förhållande bör heller icke pensionsunderstöd ifrågakomma.

Vad åter angår fråga om gratifikation bör sådan kunna utgå utan avseende å befattningshavares ekonomi men väl med hänsyn tagen till längden av hans arbete i stadens tjänst och sättet på vilket arbetet utförts. Nämnden veterligt, har någon gratifikation icke utdelats sedan år 1928, då simläraren Johansson för sådant ändamål erhöll 2.500 kronor. (Stfm. handl. n:r 30 och 53.) I jämförelse med denne befattningshavare, har Falk utan tvekan fullgjort en sammanlagt högst avsevärt mycket längre tid i stadens tjänst. Enligt inhämtade upplysningar har han sedan den 1 januari 1918 utan nämnvärd semester varit sysselsatt vid badhusen under 3—3½ timme per dag. Denna syssla har varit icke hans enda inkomstkälla men väl hans huvudsakliga göra.

På grund av Falks långvariga arbete hos staden och med särskild hänsyn tagen till vad badhusstyrelsen om honom anfört, hans "synnerligen förtjänstfulla och plikttrogna arbete", vilka förhållanden jämväl för nämnden äro kända, anser nämnden det rättvist, att staden nu visar sin uppskattning av det av Falk utförda arbetet genom att tilldela honom en gratifikation. Nämnden anser, att denna gratifikation lämpligen kan fastslås till 2.000 kronor.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att tilldela förre kontrollanten vid stadens varm- och kallbadhus en gratifikation av 2.000 kronor,

att detta belopp skall förskotteras av tillgängliga medel å varmbadhusets stat för innevarande år samt

att det skall bliva föremål för täckning genom uttaxering i samma stat för år 1943.

Västerås den 3 februari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 27.

Ang. gratifikation till avgående kontrollanten vid varmbadhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen har såsom kontrollant för verksamheten vid stadens kall- och varmbadhus haft hos sig anställd löjtnanten B. Falk sedan den 1 januari 1918. Löjtnant Falk, som är född den 6 maj 1867, har på egen begäran entledigats från ifrågavarande uppdrag med innevarande års utgång.

I anledning av löjtnant Falks därom framställda begäran har styrelsen hos löne- och avtalsnämnden gjort framställning om att Falk måtte efter avskedstagandet tilldelas något pensionsunderstöd. Nämnden har emellertid beslutat att då Falks anställningsförhållanden icke varit av den beskaffenheten, att de kunde anses medföra rätt till pensionsunderstöd, framställningen icke skulle föranleda till någon nämndens åtgärd. Badhusstyrelsen anser emellertid på grund av Falks synnerligen förtjänstfulla, plikttrogna och långvariga arbete i stadens tjänst, att han otvivelaktigt bör anses berättigad att efter avskedstagandet på något sätt tillerkännas gottgörelse härför.

Falk har under en följd av år åtnjutit i arvode från varmbadhuset 900 kronor och från kallbadhuset 200 kronor årligen eller tillhopa 1.100 kronor. Dessutom har han under år 1941 tillerkänts ett tilläggsarvode av 100 kronor för med anledning av kristiden och andra förhållanden uppkommet merarbete. Falks arbete för badhusen torde hava omfattat 3 à 3½ timme per dag. På grund härav får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte pröva skäligt att tillerkänna Falk en pensionsersättning av förslagsvis 300 kronor om året eller om detta av de skäl lönenämnden anfört icke anses kunna bifallas en lämplig gratifikation på en gång.

Västerås den 10 december 1941.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne januari hemställt om anslag av lånemedel med 90.000 kronor för omläggning från likström till växelström inom vissa i skrivelsen angivna områden i staden. Som eget yttrande över framställningen får drätselkammaren anföra.

Drätselkammaren vill erinra om att i motiveringen till årets budget framhölls, att det i budgeten upptagna anslaget av skattemedel å 70.000 kronor

N:o 28. *Ang. omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden.*

för omläggning till växelström helt borde användas för täckning av skedd övertrassering av kontot "Övergång till växelström". Under årens lopp ha stora omläggningar av ledningar skett för övergång från likström till växelström och det måste ur ekonomisk synpunkt anses angeläget, att nätet inom staden så snart som möjligt blir helt överfört till växelström. Med hänsyn härtill vill drätselkammaren tillstyrka, att anslag nu beviljas med begärda 90.000 kronor för den av styrelsen för tekniska verken föreslagna omläggningen. I likhet med styrelsen anser även drätselkammaren starka skäl tala för att anslaget bör utgå av lånemedel. Det är ett faktum, att under årens lopp skattemedel i stor utsträckning använts vid omläggningen till växelström även i sådana fall, då det varit fråga om ren nyanläggning eller utbyte av äldre uttjänta likströmsledningar. De växelströmsledningar, som nu nedläggas, och de anordningar, som i samband därmed komma till utförande, äro dimensionerade för en åtskilligt större belastning än de äldre ledningarna. På grund härav får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för omläggning från likström till växelström i enlighet med det av styrelsen för tekniska verken framlagda förslaget anvisa 90.000 kronor att utgå av lånemedel, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan ett flertal år har i elektricitetsverkets stat upptagits ett belopp av omkring 70.000 kronor för omläggning till växelström. Så skedde jämväl beträffande innevarande års stat. Uti sin skrivelse angående 1942 års budget föreslog emellertid drätselkammaren, att sagda belopp helt skulle användas för täckning av skedd övertrassering av kontot "Övergång till växelström", i vilket konto uppstått en brist, enär omläggningen skett i snabbare takt än som förutsatts. Drätselkammaren förutskickade, att styrelsen för tekniska verken skulle begära särskilda anslag av lånemedel för de omläggningsarbeten, som kunde komma till utförande under år 1942. Till fullföljande härav vill styrelsen nu anföra följande.

N:o 28.

Ang omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden.

Under år 1941 ha 910 abonnenter överförts från lik- till växelström, varvid det vid årsskiftet 1941—1942 kvarstående antalet likströmsmätare utgjorde 2620. Vid omformningen från växel- till likström under år 1941 har förlusten varit nära 411.000 kWh och 150 kW. Denna kraft har i inköp kostat cirka 14.000 kronor. (Det kan anmärkas ,att de beräknade kostnaderna för överföring av samtliga kvarvarande likströmsabonnenter till växelström beräknas draga en kostnad av 250.000—300.000 kronor och att detta kapital förräntas av de uteblivna förlusterna.)

Det framgår, att en total överföring av stadens elektricitetsabonnenter till växelström endast medför en debitering och en kreditering hos verken med varandra i stort sett likvärdiga belopp. Även om överföringen sålunda från stadens sida icke är förenad med några kostnader kan det ifrågasättas, om man under rådande penningknapphet bör upplåna kapital för detta ändamål. Därvid bör emellertid framhållas följande.

Den alltmer trytande tillgången på ledningar — enkannerligen på koppar och bly — kommer att medföra, att stadens ordinarie, kollektivanställda elektriska arbetare inom en snar framtid i stor utsträckning komma att sakna sysselsättning. För att bereda dessa arbete vore det av stort intresse, om omläggningen kunde fortgå.

För en sådan åtgärd talar även det förhållandet, att det ofta inom likströmsområdena förekommer, att nya, dyrbara maskiner måste anskaffas. I dessa fall måste tekniska verken uppenbarligen tillse, att växelström framdrages, enär verken eljest sedermera få betala en anskaffad likströmsmaskins omändring för växelström. Dessa separata framdragningar ställa sig dyrare än en allmän omläggning. I en del fall sker också maskinanskaffning utan verkens vetskap, varvid verkens merutgifter för ändringsarbeten på förhand äro givna. Dessa olägenheter böra snarast möjligt undanröjas. I detta sammanhang bör påpekas olägenheterna för stadens innevånare vid flyttningar inom staden, då likströmsmateriel icke utan ändring går att använda på växelström.

Vad som ytterligare i hög grad pekar på, att omläggning nu bör ske, är den förut omtalade knappheten på koppar och bly. Det förhåller sig nämligen så, att inom stora delar av staden, där likström nu användes, växelströmsjordkablar redan äro framdragna, varför endast serviser där behöva anordnas i och för omläggning. Materialåtgången blir under sådana förhållanden ringa. I gengäld frigöres likströmskablar och -ledningar i ganska avsevärd mängd. I cirkulär från Industrikommissionen har uppgift infordrats angående sådana strömlösa ledningar och angående kostnaderna för deras uppgrävande eller nedtagande. Det är avsett, att Kommissionen skall kunna rekvirera dessa ledningar mot ersättning dels för materialen och dels för arbetet med dess framskaffande. Därest under angivna villkor överföring till växelström skulle fortsättas, skulle staden sålunda kunna tillföra marknaden en del riksviktig råvara.

Nu är förhållandet, att till Kyrkbacken ävensom till kvarteren Harald, Helge, Hilde, Henrik ,Henry, Hilmer, Mimer, Norna, Märta, Naima, Mina, Lea, Klara, Ingrid och Idun växelströmsjordkablar äro framdragna. Inom dessa kvarter finnas cirka 1.000 likströmsabonnenter. Kostnaderna för överföring av dessa abonnenter til växelström hava beräknats till 90.000 kronor. Därest denna omläggning komme till utförande, skulle ovan angivna syftemål tjänas.

N:o 28.
Ang. omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden.

Styrelsen är av den uppfattningen, att, om anslag beviljas, detta bör täckas av lånemedel. En stor del av ifrågavarande ledningar äro nämligen av den beskaffenheten, att de under alla omständigheter böra förnyas. Framför allt bör emellertid påpekas, att av de under tidigare år anslagna medlen för överföring, vilka anslag täckts och skola täckas av verkens inkomster, en mycket stor del använts för rena nyanläggningar, vilka rimligen borde bestritts av lånemedel. Det synes styrelsen riktigt, att nu föreslaget anslag såsom en utjämning täckes av lånemedel.

På grund av vad som sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för omläggning från likström till växelström i enlighet med ovan angivna riktlinjer anvisa ett anslag av 90.000 kronor samt

att detta anslag skall bliva föremål för täckning av lånemedel.

Västerås den 27 januari 1942.

Styrelsen för stadens tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

|Sven Holmer.

Västerås 1942. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 26 mars III

N:o 29.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1941 och i sådant avseende anföra följande:

Under år 1941 har nämnden avhållit 11 ordinarie sammanträden och ett extra sammanträde. Mellan de ordinarie sammanträdena ha på nämndens uppdrag en del ärenden handlagts av delegerade eller av ordföranden. Antalet utgående expeditioner ha varit 296 (år 1940 var antalet 217), därav följande särskilda utlåtanden (siffrorna inom parentes äro jämförelsesiffror från föregående år):

Till Stadsfullmäktige:

Angående försäljning till avhämtning eller utskänkning av pilsnerdricka	9	(15)

Till Polismästaren och Stadsfiskalen:

Angående nykterhetsintyg för körkort, där nämnden tillstyrkt	75	(146)
Angående nykterhetsintyg för körkort, där nämnden avstyrkt	2	(3)

Till Länsstyrelsen:

Angående yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat återkallande	10	(7)
Angående yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat varning	15	(11)
Angående anmälan enligt 21 § 5 mom. motorfordonsförordningen, där nämnden förordat återkallande	7	
Angående anmälan enligt 21 § 5 mom. motorfordonsförordningen, där nämnden förordat varning	27	

Till A.-B. Vin- och Spritcentralen:

Angående detaljhandel med dubbeldenaturerad rödsprit	2	(2)

Nämndens övervakningsverksamhet framgår av nedanstående uppgifter:

Nämnden har under året handlagt 400 (335) ärenden angående alkoholmissbruk, varvid följande åtgärder beslutats:

N:o 29. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1941.*

I 35 (43) fall förordnades om övervakning.
I 350 (247) „ utfärdades varning.
I 14 (19) „ överlämnades ärendet till ungdomsnämnden.
I 46 (4) „ hemställes om avstängning från utminutering och utskänkning av rusdrycker och pilsnerdricka.
I 3 (3) „ överlämnades ärendet till annan kommuns nykterhetsnämnd.
I 2 (2) „ kallades vederbörande att personligen inställa sig inför nämnden och tilldelades varning.
I 15 (7) „ begärde nämnden efter övervakning tvångsinternering, vilka framställningar i 12 fall biföllos och i 2 avslogs, i 1 fall väntas beslut. I 7 fall verkställdes icke interneringsförordnandet.
I 2 (5) „ begärde nämnden internering utan föregående övervakning, vilka framställningar biföllos.
I 2 (2) „ ingingo vederbörande frivilligt å anstalt.
I (3) „ vidtogos inga åtgärder.

Antalet under året övervakade eller på anstalt vårdade personer framgår av nedanstående tablå.

Övervakade personer:

Från 1940 kvarstående			49	(32)
Tillkomna under året:				
a) genom nämndens beslut	36	(36)		
b) genom alkoholistanstalts beslut	11	(6)	47	(42)
Summa			96	(74)
Avförda under året:				
a) genom nämndens beslut	34	(18)		
b) genom internering	8	(3)		
c) genom återintagning på anstalt	2	(1)		
d) genom intagning i fängelse		(2)		
e) genom dödsfall		(1)	44	(25)
Kvarstående vid årets slut			52	(49)
Summa			96	(74)

På alkoholistanstalt vårdade personer:

Vid årets början intagna	10	(10)		
Under året intagna	13	(9)	23	(19)
Under året utskrivna	7	(9)		
Vid årets slut kvarstående	16	(10)	23	(19)

Av de vid årets slut på anstalt kvarstående voro 5 vid årsskiftet försökspermitterade.

Kostnaderna för nämndens verksamhet under året hava uppgått till 6.050: 95 kronor, varav 2.000 kronor till löner och arvoden, kronor 2.780: 64 avgifter för anstaltsvård samt kronor 550: — för eftervård. Diverse utgifter hava under året uppgått till kronor 720: 31. Nämnden har under året erhållit statsbidrag med 800: — kronor för 1940 års verksamhet.

N:o 29. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1941.*

Enligt uppgift från polismyndigheterna hava under år 1941 åtalats 413 (341) fylleriförseelser. Dessutom hava 18 personer åtalats för förseelser mot gällande förordningar angående tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

Upplysningsvis kan meddelas, att av de 350 varningar till västeråsbor nämnden under året utfärdat voro 107 förseelser begångna på annan ort. Det sammanlagda antalet varningar uppdelad på åldersgrupper är följande: 37 stycken till personer födda före 1890, 145 stycken till personer födda under åren 1891—1910 och 166 stycken till personer födda efter 1910.

Från systembolaget hava följande uppgifter erhållits:

Antalet motböcker, gällande för inköp i Västerås per den 31 december 1941, innehavda av män	19.922	(19.491)
Desamma innehavda av kvinnor	1.357	(1.316)
Antalet utskänkta liter spritdrycker under 1941	43.393	(39.015)
„ „ „ vin „ „	8.242	(7.450)
„ utminuterade liter spritdrycker under 1941	327.727	(325.519)
„ „ „ vin „ „	26.347	(20.125)

Liksom under föregående år har nämndens klientel under året av Västerås Samhjälp erhållit värdefull hjälp i förebyggande eller eftervårdande syfte. Enligt Västerås Samhjälps statistik erhöll 170 personer, som dömts för fylleri, hjälp genom föreningen. I flera fall har hjälpen bestått i utrustning med kläder och verktyg för att den hjälpsökande skulle kunna emottaga anvisat arbete.

Resultatet av nämndens verksamhet kan i stort sett betraktas såsom tillfredsställande.

Beträffande det allmänna nykterhetstillståndet i staden får nämnden på grundval av egna iakttagelser samt rapporter från myndigheter angående åtal för fylleri och i samband med fylleri gjorda förseelser, anföra, att ungefär hälften av dem, som nämnden haft att göra med, utgjorts av yngre personer i åldern 18—30 år. Såsom nämnts i tidigare årsberättelse, ägnar nämndens tillsyningsman särskild uppmärksamhet åt detta förhållande. Nämndens strävan är att förebygga och stävja en fortsatt utveckling i nämnd riktning. I samma syfte har nämnden haft särskilt sammanträde med representanter för vissa stadens myndigheter, systembolaget och stadens restauranter m. fl.

Västerås den 16 februari 1942.

För nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/*K. Bergvall.*

N:o 30.

Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Västerås stads familjebidragsnämnd inkommit med berättelse över nämndens verksamhet under år 1941, får drätselkammaren härmed till stadsfullmäktige överlämna sagda berättelse.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Berättelse över Västerås stads familjebidragsnämnds verksamhet under år 1941.

Ledamöter i nämnden ha varit:
Muraren O. M. Hellblom, ordförande,
Barnavårdsmannen Elsa Hultgren, vice ordförande,
Lagerarbetaren Oskar Löfquist,
Kontoristen Lilly Andersson,
Fabrikören Carl Holmquist,

med suppleanterna:
Järnvägstjänstemannen Ture Bergquist,
Byggmästaren K. A. Darnell,
Montören S. A. Strand,
Apparatprovaren Ragnar Karlsson,
Fru Karin Kjelldahl.

I sin för år 1940 avgivna verksamhetsberättelse redogjorde nämnden ingående för de uppgifter, som åvila nämnden, och i sin skrivelse den 6 oktober 1941 till stadsfullmäktige med förslag till stat för år 1942 framlades under år 1941 inträffade förändringar i de författningar, som reglera verksamheten, samt utvecklingen i organisatoriskt avseende.

Under år 1941 har utbetalats familjebidrag med 931.511: 21 kronor, varav belöpa på staten i grundbelopp och statsbidrag i övrigt 866.307: 91 kronor
och kommunandelen utgör 65.203: 30

N:o 30. *Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1941.*

Huru beloppen fördela sig på de olika månaderna och familjebidragsformerna framgår av bilaga.

Övriga utgifter ha varit:

Porton	6.331: 95
Löner och arvoden	19.214: 70
Inventarier	3.219: 58
Övriga utgifter	2.837: 30
Kronor	96.806: 83

Stadsfullmäktige hade för nämndens verksamhet under år 1941 beviljat ett förslagsanslag å 124.000 kronor, varför en besparing härå uppstått med 27.193: 17 kronor.

Nämnden för egna räkenskaper i allt vad som rör familjebidrag och utgifter för porton. Alla utgifter för nämndens verksamhet i övrigt betalas direkt av stadskamrerarekontoret.

Utbetalningarna av familjebidrag ha skett från nämndens postgirokonto, på vilket länsstyrelsen insätter förskotten i statsbidrag och stadskamrerarekontoret kommunandelen. Nämnden har begärt och erhållit förskott per månad från länsstyrelsen i sådan utsträckning, att förskotten alltid helt täckt statsbidraget.

Antalet utsända postgiroutbetalningskort för familjepenning har, då det varit som högst, uppgått till 760 per vecka och för bostadsbidrag 805 per månad, och då det varit som lägst 308 per vecka i familjepenning och 400 per månad i bostadsbidrag. Sammanlagda antalet postgiroutbetalningskort för år 1941 utgjorde 37.172.

Angående verksamheten i övrigt kan nämnas:

Nämnden har under året hållit 51 sammanträden.

T. o. m. utgången av år 1941 registrerade akter utgjorde 3.596 och under 1941 1.564.

Antalet under år 1941 inkomna ansökningar voro 3.580 och antalet fattade beslut 3.649.

Besökande per dag på nämndens expedition uppgick i medeltal till 40 st.

Antalet värnpliktiga, som erhållit familjebidrag, utgjorde under

januari	1941 c:a	455
februari	„	440
mars	„	660
april	„	780
maj	„	760
juni	„	610
juli	„	800
augusti	„	860
september	„	810
oktober	„	940
november	„	710
december	„	750

N:o 30. *Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1941.*

Nämnden har under året yttrat sig över 23 besvär till länsstyrelsen över nämndens beslut i familjebidragsärenden.

Yttrande ha avgivits till Värnpliktslånenämnden äver 44 ansökningar om värnpliktslån och till Länskommitténs understödsnämnd över cirka 500 ansökningar om bidrag av de av denna nämnd handhavda medlen.

Personalen har under året utgjorts av, förutom nämndens sekreterare, expeditionsföreståndare, kassörska och tre skrivbiträden, varjämte timavlönad extra arbetskraft anlitats vid anhopning av göromålen, för lämnande av taxeringsuppgifter, uppsättande av sammandrag för de månatliga ansökningarna till länsstyrelsen om statsbidrag, utredning av ärenden angående värnpliktslån med mera.

Expeditionsföreståndaren K. E. Ericsson har under året besökt familjebidragsnämnderna i Örebro, Eskilstuna och Uppsala. Tjänstemän från andra nämnder ha besökt oss. Även på annat sätt har kontakt upprätthållits med andra familjebidragsnämnder för vinnande av enhetlighet i principerna för behovsprövningen och för utbyte av erfarenhet i andra frågor såsom angående organisationen för verksamheten, med mera.

En fråga, som tidigare beredde stor svårighet, var, att utbetalningar av familjebidrag skedde för för lång tid på grund av försummelse från militära myndigheter att till nämnden anmäla hemförlovningar och hempermitteringar. Sedan organisatoriska förbättringar under året i detta avseende införts, är denna svårighet lättare att bemästra. De fall, där utbetalning skett för för lång tid, äro huvudsakligen reglerade genom återbetalning utom i ett fall. I detta hade anmälan om hemförlovning försummats såväl av den militära myndigheten som av den värnpliktige själv med påföljd att utbetalning skedde med 1.455: 66 kronor för mycket. Redogörelse för ärendet avgavs till länsstyrelsen för de åtgärder, vartill kunde finnas anledning. Härav följde åtal mot den värnpliktige, som av rådhusrätten i Västerås dömdes till sex månaders straffarbete och förpliktades återbetala beloppet till nämnden. Meddelande om de åtgärder, som kunna ha vidtagits mot den ansvarige militäre chefen, har ännu ej inkommit till nämnden.

Nämnden har av de värnpliktiga och deras familjemedlemmar rådfrågats i den mångfald av svårigheter som i allehanda avseenden uppstått för dem i anledning av inkallelserna. Denna sida av saken har lösts i samarbete med Rättshjälpsanstalten i sådana frågor, som berört dess verksamhet, och med Kvinnoföreningarnas samarbetskommitté, som i särskild bilaga lämnar redogörelse för sin verksamhet.

Västerås den 2 februari 1942.

Västerås stads familjebidragsnämnd:

O. M. HELLBLOM.
Ordförande.

/B. Sjöstrand.
Sekreterare.

År 1941	Summa familjebidrag	Familjepenning	Familjepenning grundbelopp och statsbidrag	Familjepenning kom. andel	Bostadsbidrag	Bostadsbidrag: statsbidrag	Bostadsbidrag: kom. andel	Näringsbidrag	Näringsbidrag: grundbelopp o. statsbidrag	Näringsbidrag: kom. andel	Sjuk- o: begravningsbidrag	Sjuk- o. begravningsbidrag: statsbidrag	Sjuk- o. begravningsbidrag: kom. andel
Jan.	48.358: 48	26.230: 24	24.852: 26	1.377: 98	21.383: 58	19.245: 22	2.138: 36	330: —	305: 68	24: 32	414: 66	373: 19	41: 47
Febr.	50.237: 88	27.379: 64	25.902: 58	1.477: 06	22.446: 80	20.202: 12	2.244: 68	—: —	—: —	—: —	411: 44	370: 30	41: 14
Mars	63.731: 76	39.593: 59	37.501: 73	2.091: 86	23.082: 38	20.774: 14	2.308: 24	75: —	67: 50	7: 50	980: 79	882: 71	98: 08
April	86.034: 78	48.303: 16	45.852: 94	2.450: 22	35.466: 01	31.919: 41	3.546: 60	1.120: —	1.029: 78	90: 22	1.145: 61	1.031: 05	114: 56
Maj	78.624: 36	48.326: 15	45.813: 51	2.512: 64	28.084: 29	25.275: 86	2.808: 43	910: —	832: 14	77: 86	1.303: 92	1.173: 53	130: 39
Juni	67.053: 28	41.713: 34	39.735: 24	1.978: 10	24.134: 03	21.720: 63	2:413: 40	880: —	806: 27	73: 73	325: 91	293: 32	32: 59
Juli	76.520: 94	46.395: 16	44.174: 35	2.220: 81	28.621: 14	25.759: 03	2.862: 11	620: —	567: 65	52: 35	884: 64	796: 18	88: 46
Aug.	90.702: 81	55.092: 16	52.419: 28	2.672: 88	34.212: 03	30.790: 83	3.421: 20	830: —	567: 50	62: 50	568: 62	511: 76	56: 86
Sept.	96.687: 93	60.732: 40	57.805: 33	2.927: 07	34.510: 41	31.059: 37	3.451: 04	815: —	749: 70	65: 30	630: 12	567: 11	63: 01
Okt.	88.748: 40	52.993: 60	50.438: 38	2.555: 22	34.778: 98	31.301: 08	3.477: 90	475: —	441: 91	33: 09	500: 82	450: 74	50: 08
Nov.	88.055: 44	46.619: 45	44.323: 47	2.295: 98	39.592: 79	35.633: 51	3.959: 28	965: —	879: 30	85: 70	878: 20	790: 38	87: 82
Dec.	96.755: 15	59.004: 80	56.133: 46	2.871: 34	36.515: 12	32.863: 61	3.651: 51	833: —	760: 86	72: 14	402: 23	362: 01	40: 22
Kronor	931.511: 21	552.383: 69	524.952: 53	27.431: 16	362.827: 56	326.544: 81	36.282: 75	7.853: —	7.208: 29	644: 71	8.446: 96	7.602: 28	844: 68

N:o 31.

Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås stads barnstugor inkommit med berättelse över styrelsens verksamhet under år 1941, får drätselkammaren härmed till stadsfullmäktige överlämna sagda berättelse.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna berättelse rörande styrelsens verksamhet för år 1941.

Västerås den 5 mars 1942.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

/Gertrud Olsson.

Västerås stads barnstugor.

Årsberättelse för 1941.

Styrelseledamöter:

Redaktör Fritz Svanström, ordförande.
Doktor P. W. Fritsch, vice ordförande.
Major G. Robsahm.
Fru Ebba Holmström.
Fröken Svea Sandberg.

Suppleanter:

Folkskollärare John Jacobsson.
Förrådsvaktmästare Ivar Engström.
Personalkonsulent Inez Mallander.

Efter redaktör Fritz Svanström, som avflyttat från staden, valdes vid sammanträde den 25 november 1941 doktor P. W. Fritsch till styrelsens ordförande och fru Ebba Holmström till dess v. ordförande. Till ledamot i styrelsen efter redaktör Fritz Svanström intill utgången av 1943 har stadsfullmäktige utsett folkskollärare J. Jacobsson och till suppleant efter denne fru Alice Boström.

N:o 31. *Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1941.*

Barnstugornas föreståndarinna fröken Gertrud Olsson har enligt styrelsebeslut den 17 mars 1941 varit styrelsens sekreterare.

Under den gemensamma beteckningen *Västerås stads barnstugor* har under 1941 bedrivits

1) barnträdgårdsverksamhet för 4—7-åringar,

2) dagkoloniverksamhet på Östra holmen under sommarmånaderna,

3) eftermiddagshem för skolbarn.

Barnträdgårdsverksamheten,

som påbörjades hösten 1940 i Herrgärdsskolans annex fortsattes där under vårterminen 1941 med 2 avdelningar för sammanlagt 50 barn. Dessutom lämnade Västerås stad liksom under höstterminen 1940 ett bidrag till stadens 2 privata barnträdgårdar för att möjliggöra beredandet av plats för de 5—6-åringar, som på grund av platsbrist icke kunnat mottagas i Herrgärdets barnträdgårdar.

I och med vårterminen 1941 upphörde emellertid båda de privata barnträdgårdarna på grund av lokalsvårigheter med sin verksamhet. Då stadens barnträdgårdar vid höstterminens början, trots de två nya av stadsfullmäktige beslutade avdelningarna i östra stadsdelen, icke kunde bereda plats för ens hälften av de anmälda barnen (245 anmälda till 100 platser) stod styrelsen inför nödvändigheten att utestänga även de barn, som genom stadens försorg tidigare beretts plats i de privata barnträdgårdarna.

Då de resterande medlen av anslaget till "bidrag till avgifter i privata barnträdgårdar" (29 Aa 611) plus barnens avgifter beräknades i det närmaste kunna täcka utgifterna för ytterligare 2 barnträdgårdsgrupper för höstterminen 1941 beslöt styrelsen att tillsvidare förhyra en lokal i Missionsförsamlingens sommarhem, och på detta sätt i någon mån avhjälpa den svåra platsbristen. Givetvis nödvändiggjorde denna extra belastning av barnstugornas budget iakttagande av den strängaste sparsamhet vid de övriga barnträdgårdarna. Som ledarinna vid den ena av de nystartade barnträdgårdarna anställdes en av de privata barnträdgårdarnas ledarinnor, fröken Karin Benedicks.

Inrättandet av dessa två barnträdgårdar är (frånsett dagkoloniverksamheten och anslaget till iordningställandet av lokal å Ängsgärdet) den huvudsakliga orsaken till den förskjutning, som förekommit mellan utgifts- och inkomstposterna i barnträdgårdarnas anslag för 1941. Emellertid har ju anslaget i sin helhet icke behövt överskridas.

De av stadsfullmäktige beslutade 2 nya barnträdgårdsavdelningarna i östra stadsdelen ha blivit förlagda till pensionärshemmet, Tenngatan 1, sedan en lokal därstädes på bästa sätt iordningställts.

Under höstterminen 1941 har alltså barnträdgårdsverksamhet bedrivits i

N:o 31.
Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1941.

Herrgärdets barnträdgårdar, Herrgärdsskolans annex, 2 avd. på tillsammans 50 barn, ledare fröken Gertrud Olsson.

Korsängens barnträdgårdar, Tenngatan 1, 2 avd. på tillsammans 50 barn, ledare fröken Britta Bohlin.

Jakobsbergs barnträdgårdar, Missionsförsamlingens sommarhem, 2 avd. på tillsammans 40 barn, ledare för f. m. avd. fröken Karin Benedicks, ledare för e. m. avd. fru Märta Lindquist.

Dessutom har en städerska varit anställd vid vardera barnträdgården.

Hälsotillståndet bland barnen har varit ovanligt gott och har övervakats av barnstugornas läkare doktor P. W. Fritsch. Varje nyinskrivet barn har tuberkulinprövats. Vid terminens början ha samtliga barn undersökts. Då skäl förelegat ha mödrarna beretts tillfälle att kostnadsfritt samråda med läkaren på hans mottagning. De barn som visat sig i behov därav, har erhållit skyddsläkemedel, som staten kostnadsfritt tillhandahåller. Av epidemiska sjukdomar ha endast enstaka fall av vattkoppor och påssjuka förekommit.

Föräldramöten ha anordnats vid samtliga barnträdgårdar med syfte att diskutera uppfostringsfrågor och stärka samarbetet med hemmen.

Föräldrarna ha erlagt en avgift av 3: —, 5: — eller 10: — per barn och månad, varvid föräldrarna själva fått avgöra, vilken avgift som stått bäst i proportion till deras ekonomiska ställning.

Statistiska uppgifter för barnträdgårdarna.

	Tid	Antal besök	Antal arbetsdagar	Medeltal per dag	Avgifter
Herrgärdet	9/1—15/5, 15/9—20/12	6907	134	51	1.633: —
Korsängen	15/9—20/12	3225	70	46	612: 50
Jakobsberg	15/9—20/12	2125	66	32	773: —
	Summa	12257			3.018: 50

Dagkoloniverksamheten på Östra holmen pågick under 1941 fr. o. m. 16/6 t. o. m. 14/8. Barnen reste ut med färjan 10.30 och återkom till staden kl. 15. Varje barn erhöll 1/3 liter mjölk. De ökade utgifterna jämfört med föregående sommar äro beroende på större antal baddagar, högre medeltal barn per dag och ökade mjölkpriser.

Styrelsen ansåg sig kunna överskrida 1941 års anslag till dagkoloniverksamheten eftersom de privata bidragen om 600: — för föregående år icke utnyttjades.

Vid dagkolonien voro anställda: fröken Gertrud Olsson, föreståndarinna, fru Olga Berggren, fru Elin Karlsson, fru Helga Svanström, fru Märta Lindquist och fröken Marianne Johansson, ledarinnor.

Statistiska uppgifter för dagkolonien:

Antal besök 5660, antal baddagar 39. Medeltal barn pr dag 149. Kostnad per barn och dag 0: 22.

Västerås arbetsstuga övertogs fr. o. m. den 1 januari 1941 av styrelsen för Västerås stads barnstugor. Fr. o. m. höstterminen 1941 har verksamheten därstädes under namn av *Herrgärdets eftermiddagshem* delvis omlagts enligt de principer som numera äro allmänt gällande för institutioner av detta slag. Barnen

får här känna den frihet i umgänget med sina ledare och ledarinnor, som gör det möjligt för dessa att få en grundligare kännedom om barnens karaktärer. Det är nämligen av största vikt, att de ledare, som komma i kontakt med barnen under deras fritid lära känna dem sådana som de visa sig på gator och gårdar. Under sådana förhållanden kunna dessa fritidshem för skolbarn bli av stort förebyggande värde, då det gäller våra nu så aktuella ungdomsproblem.

N:o 31. *Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1941.*

Lämpligt sysselsättningsmateriel tillhandahålles barnen, så att de i tid kunna lära att rätt utnyttja sin fritid. Härvid lägges huvudvikten vid att fånga barnens intresse och inte som tidigare vid att tillverka mesta möjliga arbeten för försäljning.

Läxläsning och vid lämplig väderlek även utevistelse ingå också i programmet.

Den sena måltid, som barnen förut gratis erhöllo i arbetsstugan har nu utbytts mot ett middagsmål med 2 rätter mat, som serveras kl. 16.30. För detta erlägga föräldrarna en avgift av 40 öre per barn och dag med möjlighet till nedsättning eller hel befrielse från densamma för de mindre bemedlade. Vistelsetiden i eftermiddagshemmet har utsträckts från 2 till 3 timmar per dag.

Även i eftermiddagshemmet har anordnats föräldramöten.

Den 6 december anordnades en julförsäljning till förmån för verksamheten.

Västerås arbetsstugas föreståndarinna, fröken Hanna Andersson, avgick på egen begäran med pension den 1 september 1941 och under höstterminen 1941 ha vid Herrgärdets eftermiddagshem varit anställda:

fröken Karin Benedicks, föreståndarinna,
fru Märta Nilsson, handarbetslärarinna,
herr Einar Gustafsson, slöjdlärare,
fru Signe Sundquist, kokerska och städerska.

Statistiska uppgifter för Herrgärdets eftermiddagshem för höstterminen 1941:

Antal inskrivna barn 50, antal besök 2992, antal arbetsdagar 66. Medeltal barn per dag 45. Avgifter 629: 05.

Västerås den 27 februari 1942.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

/Gertrud Olsson.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 26 mars IV

N:o 32.

Drätselkammarens skrivelse ang. upphävande av tidigare beslut om anordnande av bro över Svartån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträden den 30 januari 1941 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren ställa ett belopp om 7.500 kronor till förfogande för byggande av en gångbro över Svartån norr om Hovdesta med föreskrift tillika, att beloppet skulle utgå av 1941 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter. Drätselkammarens framställning var närmast föranledd av vissa önskemål från hemvärnets sida att en broförbindelse skulle anordnas. Sedermera har emellertid från hemvärnsområdesbefälhavaren meddelande inkommit att på grund av ändrade dispositioner broförbindelse för hemvärnets del icke är önskvärd. Då sålunda det huvudsakliga motivet för anordnande av bron numera icke föreligger och då enligt drätselkammarens uppfattning något egentligt behov i övrigt av broförbindelse icke förefinnes, får drätselkammaren hemställa

att stadsfullmäktige med ändring av sitt beslut den 30 januari 1941 nu ville förordna, att ifrågavarande bro icke skall utföras, samt

att det för ändamålet beviljade anslaget om 7.500 kronor icke vidare skall reserveras utan återföras.

Västerås den 12 februari 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Föreningen Västerås Skollovskolonier för inköp av inventarier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har föreningen Västerås Skollovskolonier på anförda skäl hemställt om anslag med 10.000 kronor till inköp av inventarier för det nya kolonihemmet i Mårdshyttan. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, vill erinra därom att stadsfullmäktige den 28 november 1940 lämnat föreningen anslag med 113.750 kronor till uppförande av den nya kolonibyggnaden. Av den utredning, som av drätselkammaren verkställts, har framgått, att byggnaden hittills dragit en kostnad av 115.948 kronor och att återstående arbeten, som beröra byggnaden och tomten, beräknas uppgå till 8.280 kronor. Föreningen förfogar över medel, som svara mot de ökade byggnadskostnaderna. Erforderliga inventarier för det nya hemmet hava kostnadsberäknats till cirka 12.000 kronor, varav föreningen hittills av egna medel inköpt för 2.000 kronor. Utredningen giver vidare vid handen att föreningen icke torde kunna anskaffa de resterande, för kolonihemmets drift erforderliga inventarierna utan att staden träder emellan, såframt upplåningsvägen icke skall beträdas. Staden har redan för det nya kolonihemmets drift lämnat anslag med 10.000 kronor — det totala årsanslaget till föreningen under innevarande år utgör 26.500 kronor — och drätselkammaren vill för sin del tillstyrka, att föreningen erhåller det begärda anslaget till inventarieanskaffning. På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Föreningen Västerås Skollovskolonier ett anslag å 10.000 kronor för inköp av inventarier till det nya kolonihemmet i Mårdshyttan, samt

att anslaget ifråga skall utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 33.

Ang. anslag till Föreningen Västerås Skollovskolonier för inköp av inventarier.

För förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige den 28 nov. 1940 att bevilja Föreningen Västerås skollovskoloniers hemställan om ett anslag av 113.750 kronor för uppförande av en ny kolonibyggnad i Mårdshyttan vid sjön Usken i Lindesbergs landsförsamling å tomt, som föreningen tidigare förvärvat. Då föreningens styrelse fick i uppdrag att införskaffa och antaga entreprenadanbud och i övrigt fullfölja byggnadsföretaget, får styrelsen härmed meddela, att byggnaden nu står färdig att tagas i bruk. Planeringsarbetet å tomten jämte en del smärre justeringsarbeten återstår att utföras. Byggnadsentreprenör har varit byggmästaren Edvin Bergman, Barkarö, och kontrollant arkitekt V. Segerstedt, som också utfört ritningarna.

Sedan kostnadsberäkningarna utfördes och anslag beviljades, har dock en icke oväsentlig prisstegring ägt rum på en del varor. En följd därav har blivit, att byggnadskostnaderna överstigit anslaget. Föreningen förfogar dock över medel att täcka dessa merkostnader. Likaså har föreningen medel att fullfölja arbetet med tomtens iordningställande. Men däremot saknas medel för inköp av inventarier. Såvida 75—80 barn samtidigt skall kunna mottagas, blir enligt verkställd utredning, kostnaderna för inventarier lägst 10 000 kronor, även om den största möjliga sparsamhet iakttages. I denna summa ingår kostnaderna för sängar, madrasser, möbler, husgerådssaker, linne och övriga nödvändiga inventarier.

Styrelsen hade hoppats, att föreningen själv skulle kunna finansiera kostnaderna för inventarierna, men på grund av prisförhöjningarna visar sig detta vara omöjligt, såvida föreningen icke skall upptaga ett lån för ändamålet, en utväg som styrelsen högst ogärna vill slå in på.

Med stöd av vad sålunda anförts och på grund av att koloniverksamheten närmast kan betraktas som en samhällets angelägenhet, vågar styrelsen under åberopande av den välvilja, som hittills visats koloniföreningen och dess arbete härmed vördsamt anhålla om ett anslag av Tiotusen (10.000: —) kronor till bestridande av kostnaderna för inventarier vid nya kolonihemmet i Mårdshyttan.

Västerås den 9 febr. 1942.

Styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier

EM. GRANÉR.
Ordf.

/Helmer Gustafsson.
Sekr.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till arbetslöshetskommittén för avlöning av expeditionsföreståndare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har arbetslöshetskommittén hemställt om anslag med 1.000 kronor att av kommittén användas dels för utbetalande av arvode till den person, som förestår kommitténs expedition, handhaver stämplingen av de arbetslösas kort, insänder statistiska uppgifter till arbetsmarknadskommissionen m. m. dels ock för annonsering och andra likartade, smärre utgifter. Drätselkammaren, som själv tidigare ställt medel till kommitténs förfogande för här berörda ändamål, vill för egen del tillstyrka framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa ett reservationsanslag om 1.000 kronor till arbetslöshetskommitténs förfogande för arvode till expeditionsföreståndare samt för annonsering och övriga smärre utgifter, samt

att anslaget ifråga skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändringsarbeten i omnibusgaraget vid Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Omnibusaktiebolag, som av staden förhyr garage och verkstad i stadens omnibusgarage vid Pilgatan, har hos drätselkammaren gjort framställning om vidtagande av vissa åtgärder i verkstaden och garaget. Beträffande

verkstaden gäller det främst att söka höja arbetstemperaturen i lokalerna genom att insätta dubbelt glas i stället för enkelt i lanterninen samt utöka värmepannorna med ytterligare sektioner. Värmepannorna äro nämligen från början dimensionerade för oljeeldning. Vad garaget beträffar har yrkesinspektionen vid besiktning föreskrivit en hel del åtgärder, som erfordras och numera äro i lag föreskrivna till undvikande av gengasförgiftning. Det gäller härvidlag i främsta rummet att ordna en tillfredsställande ventilation. Genom byggnadskontorets försorg har kostnadsberäkning uppgjorts för erforderliga ändringsarbeten i såväl verkstad som garage, vilken kostnadsberäkning slutar å en summa av 15.000 kronor. Beträffande ventilationsanläggningen är beräkningen endast preliminär.

N:o 35. *Ang. ändringsarbeten i omnibusgaraget vid Pilgatan.*

Drätselkammaren, som för egen del anser att de nu omförmälda arbetena måste komma till utförande, hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändringsarbeten i stadens omnibusgarage vid Pilgatan ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 15.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta vid behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av stadsägan nr 2009 (Lägerhyddan).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt upprättat förslag till stadsplan för området öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga skall Klockartorpsgatan framdragas över stadsägan 2009, kallad Lägerhyddan. Större delen av fastigheten kommer att utläggas till gata under det att återstående delar enligt stadsplaneförslaget skola ingå i park och tomtmark. Fastighetens ägare har hembjudit fastigheten till staden och drätselkammaren har, med förbehåll för stadsfullmäktiges godkännande, träffat preliminärt avtal om inköp av fastigheten. Priset har överenskommits till 32.000 kronor. Det må anmärkas, att fastigheten, som i areal innehåller 1080 kvadratmeter, är taxerad för 28.000 kronor och i årshyra inbringar 1.800 kronor.

N:o 36. *Ang. förvärv av stadsägan nr 2009. (Lägerhyddan)*

Då staden sålunda måste anses ha intresse av att förvärva fastigheten och då den överenskomna köpeskillingen synes drätselkammaren skälig, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 32.000 kronor och på villkor i övrigt, som åt drätselkammaren uppdrages att med säljaren överenskomma, förvärva stadsägan 2009, benämnd Lägerhyddan, samt

att för ändamålet anslå 32.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av stadsägan 1646 B — 1646 C samt bidrag till vissa flyttningskostnader.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med framdragande av vatten- och avloppsledningar till det område söder om Gideonsberg och öster om nuvarande Kopparbergsvägen, där Asea avser att till hösten uppföra nya bostäder, har det visat sig nödvändigt, att staden kommer i besittning av de ingenjör Paul Andersson tillhöriga stadsägorna 1646 B om 673,5 kvadratmeter och 1646 C om 683,2 kvadratmeter, varå Byggnadsaktiebolaget Paul Andersson nu har ett större förråd anordnat. Anledningen härtill är att den nya bostadsgata, som enligt upprättat stadsplaneförslag skall framdragas inom Gideonsbergsområdet och i vilken ledningarna skola läggas, går tvärs igenom ovan berörda stadsägor. Den del av stadsägorna, som icke åtgår till gata, kommer att bilda tomtmark, som av staden framdeles kan försäljas. Med ägaren av ifrågavarande stadsägor har preliminär överenskommelse träffats, att staden skall äga förvärva stadsägorna i utbyte mot motsvarande areal av en ny förrådstomt på Kungsängen som staden i stället till honom eller byggnadsaktiebolaget överlåter. Den förrådstomt, som här avses, ligger

omedelbart öster om A.-B. Ivar Tulins skrotupplag och beräknas komma att innehålla cirka 3.800 kvadratmeter. Genom flyttning av förrådet till den nya tomten åsamkas bolaget kostnader på över 18.000 kronor. Överenskommelse har därför träffats att staden skall bidraga med 8.000 kronor till nämnda flyttningskostnad. Därest stadsfullmäktige godkänna denna uppgörelse, kommer förrådet att omedelbart överföras till den nya tomten och någon försening av ledningarnas framdragande torde då icke komma ifråga.

N:o 37. *Ang. förvärv av stadsägan 1646 B — 1646 C samt bidrag till vissa flyttningskostnader.*

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ägaren av stadsägorna 1646 B och 1646 C träffa avtal om förvärv av stadsägorna i utbyte mot en ny förrådstomt å Kungsängen, därvid arealen av stadsägorna avräknas å arealen av den nya förrådstomten, och för återstoden till staden erlägges betalning med belopp, som åt drätselkammaren uppdrages att fastställa,

att drätselkammaren bemyndigas att härutöver utbetala bidrag med 8.000 kronor för flyttning av det å stadsägorna 1646 B och 1646 C befintliga förrådet till den nya förrådstomten, samt

att nyssnämnda belopp, 8.000 kronor, må förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av badplats vid Johannisberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under försommaren 1941 iordningställdes vid en vik i södra delen av Johannisbergs egendom en provisorisk badplats, som under sommaren livligt frekventerades. Drätselkammarens friluftsbadkommitté har nu inkommit med

N:o 38. *Ang. anläggande av badplats vid Johannisberg.*

förslag att badplatsen på detta ställe ytterligare skall ordnas samt hemställt om för ändamålet erforderligt anslag. Enligt ett upprättat förslag skall den inre delen av viken, som för närvarande är oanvändbar för badändamål, avstängas och fyllas samt förses med ett ytlager av sand för att sedan kunna användas för solbad. Den under förlidet år anordnade bryggan skall förlängas och ytterligare en brygga uppföras från den södra udden. Vidare är det avsikten att i anslutning till den norra bryggan förlägga en ponton. För platsens ordnande erfordras även upprensning och uppsnyggning av stränderna samt kalhuggning på södra sidan av viken för att släppa in solen på badplatsen. Eventuellt kommer en särskilt bassäng för barnbad att anordnas. Kostnaderna för erforderliga arbeten hava beräknats till cirka 25.000 kronor. Vid arbetena beräknas en del arbetslösa kunna sysselsättas.

Drätselkammaren vill för sin del tillstyrka anslag för här berörda ändamål. Det synes drätselkammaren angeläget att man tillvaratager och iordningställer de fåtal badställen på fastlandet inom rimligt avstånd från staden, som finnas. Det torde emellertid redan i detta sammanhang böra förutskickas, att inom en nära framtid en omläggning av vägen förbi Johannisbergs huvudbyggnad och fram till badplatsen kommer att bliva nödvändig. Någon utredning om kostnaden härför har ännu icke verkställts.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av badplats på Johannisbergs egendom ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 25.000 kronor, samt

att av berörda anslag ett belopp om 10.000 kronor må utgå av det från 1941 reserverade, till stadsfullmäktiges förfogande stående anslaget om 200.000 kronor och återstoden, 15.000 kronor, må förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kommer att besluta vid behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om anslag med 85.000 kronor för fyra nya rörbrunnar, med 155.000 kronor för förbättring av huvudvattenledningen och med 6.500 kronor för automatisering av brunnsdriften eller sålunda med tillhopa 246.500 kronor att utgå av lånemedel.

Av sagda skrivelse framgår med tydlighet, att de nu ifrågasatta arbetena äro oundgängligen nödvändiga och att de måste utföras så snart sig göra låter.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får för den skull tillstyrka bifall till framställningen och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av fyra nya rörbrunnar vid Hässlö anvisa 85.000 kronor,

att för förbättring av huvudvattenledningen anvisa 155.000 kronor,

att för automatiseringen av brunnsdriften anvisa 6.500 kronor,

att anslagen må förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av lånemedel, samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 39.

Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadens vattenverk efter stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1931 utbyggdes har det i stort sett tillfredsställande kunnat förse staden med vatten. Under de senaste åren, sedan 1934—35, har emellertid vattenförbrukningen i staden ökat i ett tempo som betydligt överstiger de tidigare årens. Därigenom ha brunnarnas och vattenledningens kapacitet, vilka vid utbyggnaden i början på 30-talet antogs tillräcklig fram till omkring år 1950, redan nu tagits fullt i anspråk. Då vattenförbrukningen måste väntas även i fortsättningen kraftigt växa särskilt med hänsyn till den i år väntade avsevärda ökningen av bostadsbeståndet har styrelsen efter verkställda utredningar och omsorgsfullt övervägande funnit nödvändigt att redan nu verkställa utbyggnad av ytterligare fyra brunnar samt förstärkning av vattenhuvudledningen från Hässlö till staden.

Vid prövning av denna fråga har styrelsen även övervägt de olägenheter som måste följa av att under nuvarande kristid utföra en större utbyggnad av vattenverket. De föreslagna åtgärderna ha därför under hänsynstagande till de tekniska förutsättningarna i övrigt begränsats till vad som för de närmaste årens behov är oundgängligen nödvändigt.

Styrelsen lämnar här nedan en sammanfattning över utvecklingen av stadens vattenförsörjning och de förhållanden, som ligga till grund för de nu aktuella åtgärderna.

HISTORIK.

Västerås första vattenledning.

Före Hässlöverkets tillkomst försågs staden med vatten från en grundvattentäkt, bestående av 4 brunnar, som voro utförda längs västra stranden av Svartån. Vattenbeskaffenheten var dock mindre tillfredsställande, vilket, såsom ingenjör, sedermera professor, Richert i sitt utlåtande 2 maj 1902 påpekade, berodde därpå att större delen av den ur brunnarna uppfordrade vattenmängden utgjordes av från Svartån infiltrerat, men därvid icke tillräckligt renat vatten.

Hydrologiska undersökningar i Badelundaåsen.

På förslag av professor Richert påbörjades år 1902 hydrologiska undersökningar i Badelundaåsen, där man kunde vänta sig erhålla grundvatten i tillräcklig mängd för tillgodoseende av stadens vattenbehov. Undersökningarna, som avslutades 1903, utföllo gynnsamt. Av den 24 okt. 1903 daterade redogörelsen inhämtas bl. a. att den i åsen framrinnande grundvattenströmmen har en kapacitet av c:a 21 l/s eller 1800 m³/dygn.

I samma utlåtande påpekådes vidare möjligheten av att genom djupare sänkning av grundvattenytan vid vattentäkten öka grundvattentillgången genom infiltration från Mälaren.

Första anläggningen vid Hässlö.

I överensstämmelse med Vattenbyggnadsbyråns förslag den 21 maj 1904 anlades därpå under åren 1905—06 vattenverket vid Hässlö, bestående av en sänkbrunn samt en pumpstation inrymmande tvenne kolvpumpar för 21 l/s,

drivna av suggasmotorer. Från pumpstationen uppfordrades vattnet genom en tryckledning, bestående av två Ø 229 mm. gjutjärnsledningar. Som högreservoar användes de båda till reservoarer omändrade filterbassängerna på Djäkneberget. Totala kostnaden för det nya verket belöpte sig till c:a 220,000 kr.

N:o 39. *Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.*

Senare utvidgningar.

Vattenverket erhöll redan 1908 en ny brunn, varefter 1913 en tredje anlades. De nya brunnarna voro av samma slag som den första. År 1910 erhöll verket elektrisk drift, och en elmotordriven centrifugalpump om 40 l/s inmonterades, varefter suggasmotorerna fingo stå i reserv. År 1917 inmonterades ytterligare en centrifugalpump med en kapacitet av 70l/s.

En synnerligen omfattande utvidgning och modernisering utfördes under åren 1931—34, efter utredningar och förslag av Vattenbyggnadsbyrån. Den 26 mars 1931 godkände nämligen Stadsfullmäktige ett förslag som omfattade installerandet av nya brunnar, ny samlingsledning, ombyggnad av pumpstationen, ny huvudledning till staden samt ett vattentorn.

Den nya brunnsgruppen består av 5 st. s. k. rörbrunnar belägna norr om pumpstationen, (norra brunnsgruppen) och nedförda till stort djup, upp till 18 m. Ur pumpstationen borttogos de gamla suggasmotorerna samt den mindre elmotorpumpen och installerades i stället 2 st. elmotordrivna centrifugalpumpar på vardera 90 l/s, varjämte stationen försågs med ny elektrisk utrustning för hög- och lågspänning etc. Den nya huvudledningen erhöll en diameter på 350 mm. och kompletterades med en Ø 250 mm. ledning i Östra och Norra Ringvägen upp till det nya c:a 30 m. höga vattentornet på Djäkneberget. Totala kostnaden för dessa arbeten var 830.000 kr.

Ovannämnda utvidgningar hade tillkommit på basis av Vattenbyggnadsbyråns år 1931 verkställda utredningar och prognoser. Dessa, som sträckte sig ända fram till år 1970 (se plansch 1) voro avsedda att följas vid en fortsatt, framtida utbyggnad av verket. Enligt dessa skulle omkring år 1950 erfordras nya brunnar och en ny huvudledning. Fyra stycken rörbrunnar projekterades sålunda belägna söder om de gamla sänkbrunnarna (södra gruppen) och provborrningar företogos senare med avsett resultat.

Utredningarna beträffande de hydrologiska och hydrodynamiska förhållandena ha för såvitt hittills av utvecklingen framgått stämt amärkningsvärt väl. Så har däremot ej varit förhållandet med prognoserna beträffande folkmängden och framför allt icke beträffande vattenförbrukningen per individ och dygn, vanligen benämnd "den specifika medelförbrukningen", vilka båda ha ökat snabbare än beräknat.

År 1940 anskaffades enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 jan. 1940 av beredskapsskäl pumpmaskineri för möjliggörande i viss utsträckning av driftens upprätthållande även om skadegörelse skulle ske vid den förutvarande pumpstationen.

VATTENBEHOV.

Stadens vattenbehov står i direkt proportion till dels antalet invånare, dels den specifika medeldygnsförbrukningen.

N:o 39.
Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

Vad folkmängden beträffar torde någon ökning vara att vänta under de närmaste årtiondena. Utvecklingen i Sverige liksom i de flesta kulturländer tenderar dock mot avtagande folkökning och höjd levnadsstandard. Sannolikheten synes sålunda tala för en endast jämförelsevis måttlig framtida ökning av stadens folkmängd, vilken ökning småningom avtager eller upphör mot slutet av innevarande århundrade. De nu uppskattade värdena ha jämte de av VBB antagna angivits i tabell här nedan.

Av Västerås stads mantalsskrivna befolkning är det ej samtliga som ha tillgång till vattenledningsvatten. *Vattenförbrukarna* uppgingo 1930 till omkring 85 % av mantalsskrivna befolkningen och utgör f. n. omkring 95 %. Det torde kunna förutsättas, att vattenledningen successivt kommer att utsträckas, så att praktiskt taget 100 % av stadens befolkning kommer att begagna sig av vatten från stadens vattenverk. I de efterföljande beräkningarna har också som förbrukare räknats samtliga invånare.

Den *specifika medelförbrukningen,* som ända fram till 1925 höll sig kring 100 l/f. d. (liter per förbrukare och dygn), har sedan dess kraftigt ökats. 1930 var den sålunda 150 l/f. d. och 1940 översteg den 200 l/f. d. Ökningen beror på ett allmänt inrättande av varmvattenledningar, dusch- och badrum samt ett praktiskt taget fullständigt införande av vattenklosettsystemet. Men oberoende av dessa moderniseringar har medelförbrukningen ökat alltmera på grund av de stegrade hygieniska krav, som följt med den höjda levnadsstandarden. Enligt uttalande av framstående kommunaltekniker kan man därför förutsätta, att den specifika vattenförbrukningen om 20 à 30 år kommer att uppgå till omkring 300 l/f. d. i medeltal under året. För Västerås, som tack vare de stora industrierna har en relativt hög procent arbetarbefolkning, kan man kanske räkna med att detta höga värde uppnås först ännu längre fram i tiden.

Förutom medelförbrukningen under året, som regleras av folkmängd och specifik förbrukning, har man att taga hänsyn till en under vissa dygn avsevärd ökning av vattenbehovet, vilket behov vattenverket givetvis måste kunna tillfredsställa. Denna *maximala dygnsförbrukning* var omkring år 1920 c:a 100 % större än medeldygnsförbrukningen, år 1930 var den c:a 70 % större och f. n. är den endast c:a 40 % större. Detta förhållande överensstämmer väl med den i andra städer gjorda iakttagelsen, att förhållandet mellan maximala dygnsförbrukningen och medeldygnsförbrukningen avtager med ökad specifik förbrukning.

Det enligt ovan angivna grunder uppskattningsvis beräknade antalet invånare samt sannolika framtida vattenförbrukningen i Västerås under perioden 1930—1960 sammanställes i följande tabell. (Siffrorna ”enl. VBB” avse den prognos Vattenbyggnadsbyrån uppställde år 1930.) I diagramform åskådliggöres utvecklingen å bifogade plansch 1.

N:o 39.

Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

Tabell.

	1930	1940	1950	1960
Antal invånare	30.500	38.700	45.000	48.000
enl. VBB	30.000	36.000	40.300	43.200
Antal förbrukare	26.500	36.500	44.000	47.000
enl. VBB	26.200	33.000	38.200	42.000
Spec. medelförbrukning l/f. d.	154	214	268	285
enl. VBB	154	176	193	208
Medeldygnsförbrukning m^3	4.600	8.600	12.200	13.700
enl. VBB	4.000	5.800	7.400	8.700
Maximidygnsförbrukning m^3	7.000	11.700	15.300	17.100
enl. VBB	6,800	8.700	10.700	12.300
Förhållandet max. dygnsförbr./medeldygnsförbrukning	1,53	1,37	1,25	1,24
enl. VBB	1,70	1,50	1,44	1,41
Årsförbrukning milj. m^3	1,68	3,03	4,45	5,0
enl. VBB	1,46	2,12	2,70	3,18

Som synes ha förbrukningssiffrorna visat sig bli avsevärt högre än vad VBB förutsatte. Särskilt kan observeras årsförbrukningen, som redan nu har nått upp till en siffra som VBB förutsatte skulle uppnås först omkring 1960.

Den viktigaste faktorn man måste taga hänsyn till, näst efter maximiförbrukningen, är *vattenförbrukningens variationer under dygnet.* Genom observationer under en vecka i oktober 1940 har en tillförlitlig sådan kurva erhållits. Denna är i stort sett likartad för årets alla dygn och gäller sålunda även för maximidygnet. Med hjälp av denna kurva kan man beräkna den maximala pumpkapacitet, som erfordras vid en viss bestämd reservoarvolym. Det är denna kapacitet, som vattenverket minst måste ha, och som ovillkorligen erfordras för att stadens vattenbehov i varje ögonblick skall kunna tillgodoses.

VATTENTILLGÅNG.

Vattentäkten.

De hydrologiska förhållandena kring den nuvarande grundvattentäkten äro, tack vare VBB:s omsorgsfulla undersökningar, rätt väl kända. Observationer ha sålunda klarlagt att den ur brunnarna uppumpade vattenmängden ej uteslutande är naturligt grundvatten. Grundvattensströmmens kapacitet är, som förut nämnts, c:a 1.800 m^3/dygn, och denna dygnsförbrukning uppnåddes redan omkring år 1910. Numera uppumpas i medeltal 8.600 m^3/dygn, varför sålunda ej mindre än 6.800 m^3 eller 80 % av pumpad vattenmängd kommer från annat håll, i detta fall i form av infiltrerat sjövatten från Mälaren. Infiltrationen sker genom den ett par hundra meter breda beröringsytan mellan Badelundaåsen och Mälaren i Björnösundet. Grundvattenytan lutar sålunda från Mälarens nivå c:a + 3,70 (i m. över Stockholms slusströskel) till grundvattenståndets i vattentäkten c:a + 1,50. Denna höjdskillnad ger en relativt hög infiltrationshastighet, varav följer en alltmer ökad risk för igenslamning av infiltrationsytan. Genom den alltmer ökade förbrukningen och därav följande pumpning,

N:o 39.
Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

sjunker allmänna grundvattenståndet, varav i sin tur följer att infiltrationshastigheten och därmed även igenslamningen alltmera ökar. För att undersöka vattengenomsläppligheten och om möjligt öka infiltrationen, utfördes på våren 1939 en infiltrationskanal i strandkanten strax nedanför Hässlö gård. Denna gav inom kort tid resultat, efter 14 dagar hade allmänna grundvattenståndet vid vattentäkten stigit, men endast med c:a 40 cm. för att emellertid efter c:a ett halvt år vara nere i den ursprungliga höjden igen; infiltrationskanalen hade redan slammat igen. Detta visar med all önskvärd tydlighet att infiltrationsytan redan nu är ganska belastad, och att en allt för mycket ökande vattentillförsel icke kan ske genom den naturliga infiltrationsytan utan att *konstgjord infiltration* måste tillgripas genom Mälarvattens uppumpande till bassänger uppe på åsen.

Grundvattenytans sänkning och beroende av vattenförbrukningen framgår närmare av bifogade plansch 2.

Grundvattenståndets lägsta tillåtna höjd bestämmes av att centrifugalpumparnas sughöjd är maximalt 7 m. Då pumparnas axelcentrum ligga på + 6,88, och sänktrattarna (grundvattennivåns sänkning omkring själva brunnshålet vid pumpning) kring brunnarna på c:a ± 0 ligger således grundvattenytan redan nu vid det kritiska läget, och åtgärder måste *snarast vidtagas* för att hindra vattenytans ytterligare sänkning.

Vattenståndet i brunnarna bestämmes av dels den allmänna grundvattennivån i vattentäkten dels djupet av den sänktratt, som bildas kring varje brunn vid pumpning. Grundvattennivån inom vattentäkten kan höjas endast genom ökad infiltrering. Ökad infiltrering och samtidigt höjning av grundvattennivån är som ovan antytts möjlig på konstgjord väg genom anordnande av en infiltreringsanläggning uppe i grusåsen. En dylik anläggning omfattande en 600 m. lång intagsledning, sjövattenpumpstation, snabbfilteranläggning för borttagning av slam hos sjövattnet och infiltrationsbassäng har projekterats och beräknas kosta c:a 350.000 kr. Minskning av sänktratten kring en brunn åter ernås genom att pumpa mindre vattenmängd ur brunnen. Vattenbyggnadsbyrån beräknade i sin utredning 1930 att varje rörbrunn skulle kunna ge högst 20 l/s vatten samt sänkbrunnarna tillsammans 45 l/s, inalles sålunda 145 l/s. Sänkbrunnarnas förmåga att ge vatten väntades dock småningom minska. Beräkningarna ha i stort sett visat sig riktiga, endast rörbrunn n:r 1 torde ge mindre än beräknats.

För att undgå ytterligare sänkning av vattennivån i brunnarna vid ökad vattenförbrukning och oförändrat eller sjunkande grundvattenstånd inom vattentäkten måste pumpningen fördelas på ett större antal brunnar. Detta innebär att södra gruppen av brunnar måste utbyggas. Som ovan nämnts beräknade Vattenbyggnadsbyrån år 1930 att dessa brunnar skulle behövas först omkring år 1950. Vattenförbrukningen är emellertid nu större än den som då beräknades för år 1950.

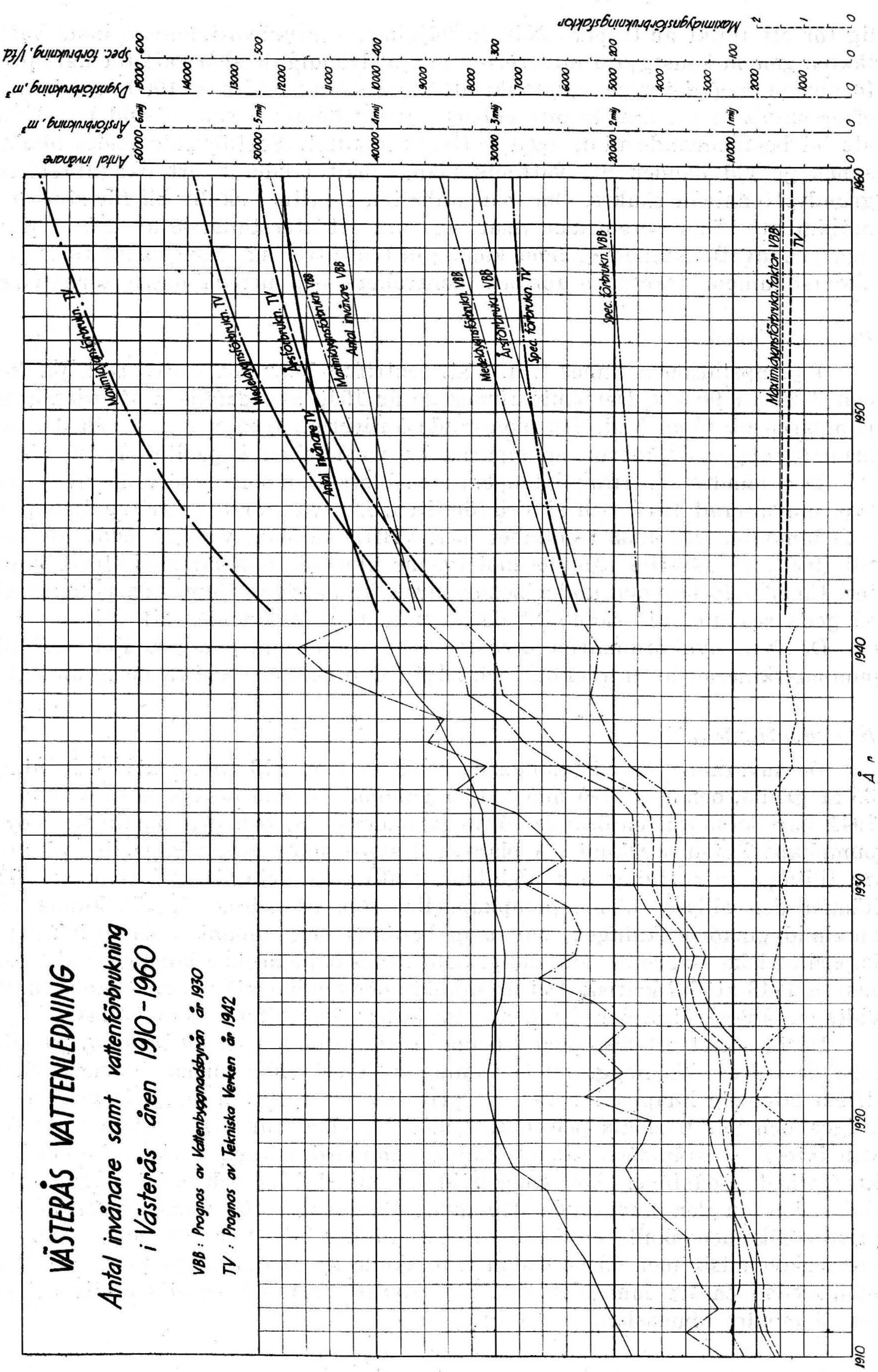
De fyra brunnarna föreslås utförda som rörbrunnar av i stort sett samma konstruktion som rörbrunnarna i norra gruppen. Kostnaderna beräknas till kronor 85.000: —. Anläggningen avses komma till utförande under nästkommande sommar, så att brunnarna kunna vara i drift sommaren 1943.

Med utbyggnad av dessa brunnar beräknas brunnskapaciteten bli tillräck-

Plansch

N:o 39.

Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.



N:o 39.

Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m

lig för ett tiotal år framåt. När en höjning av grundvattennivån inom vattentäkten genom konstgjord infiltrering blir nödvändig är svårt att för närvarande förutsäga, men det synes sannolikt att detta inträder före år 1950, kanske redan efter några få år. Det är inte enbart vattentillgången som därvid kan komma att bli bestämmande utan även vattnets kvalitet. Fortlöpande undersökningar synas ge vid handen att vattnets manganhalt tenderar att öka allteftersom grundvattennivån sänkes. Om manganhalten i vattnet skulle bli för stor är det möjligt att bästa botemedlet visar sig vara ett återställande av det ursprungliga grundvattenståndet genom konstgjord infiltrering. Noggranna fortlöpande undersökningar företagas för att kontrollera och utreda dessa förhållanden.

Pumpstationen.

I pumpstationen finnes f. n. 3 st. centrifugalpumpar, varav 1 st. på 70 l/s och 2 st. på 90 l/s. Därjämte finnes de år 1940 anskaffade 4 st. djupbrunnspumparna av vilka 3 st. äro monterade i rörbrunnarna n:r 1, 2 och 3 i norra brunnsgruppen. Djupbrunnspumparna ha vardera en kapacitet av 30 l/s.

Den mindre centrifugalpumpen, som blott står som reserv, är av gammal typ, inmonterad 1917, och starkt försliten. De två större centrifugalpumparna, som inmonterades 1933 i enlighet med VBB:s förslag, voro avsedda att räcka till 1950, och därefter utbytas mot tvenne liknande pumpar med större kapacitet. Emellertid har den under senare åren framkomna djupbrunnspumpen givit så goda resultat, att sannolikt denna pumptyp då kommer att väljas.

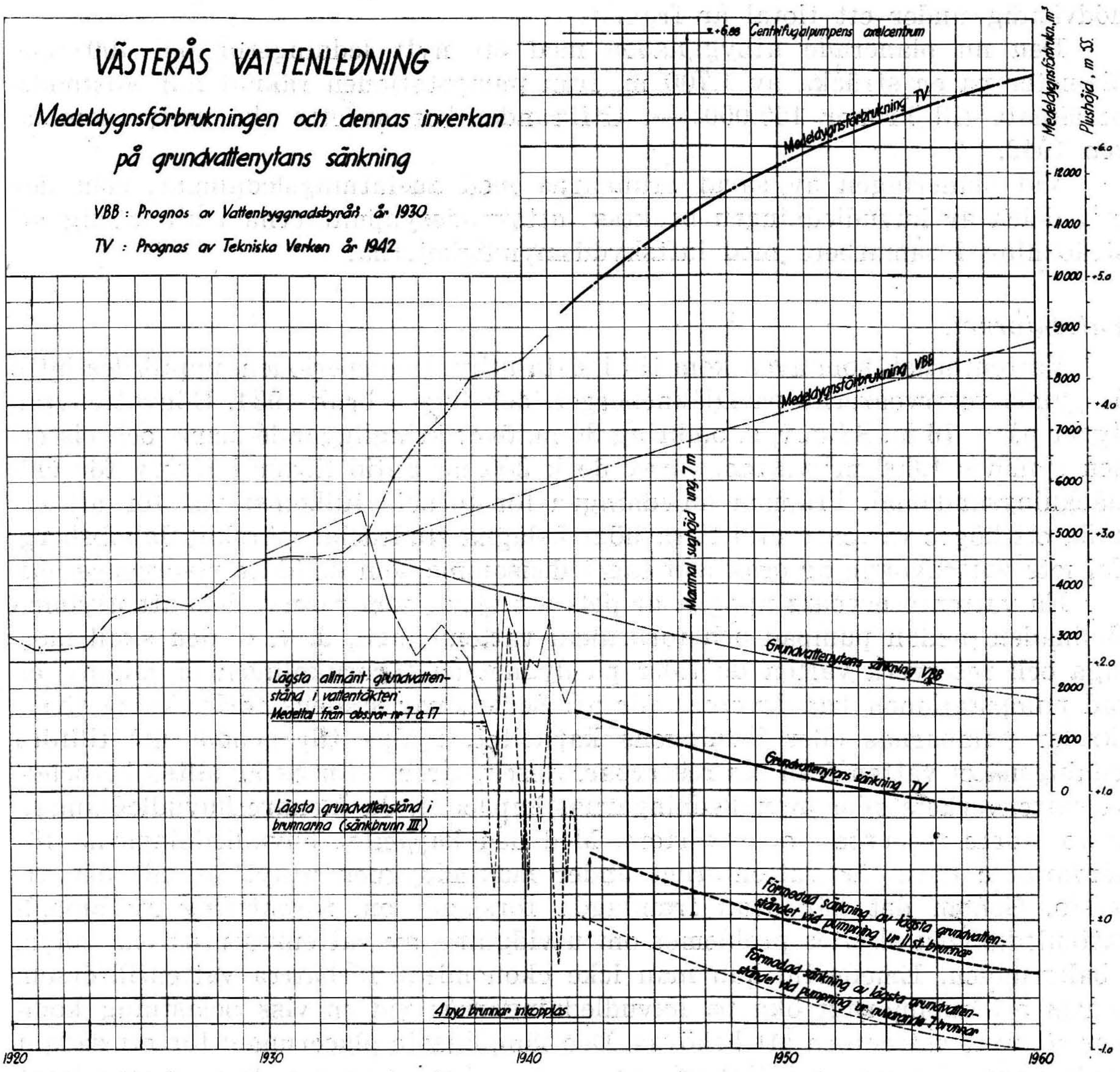
De fyra nya brunnarna utrustas med djupbrunnspumpar. Det befintliga pumpmaskineriet är tillräckligt och några nya pumpar behöva nu ej anskaffas.

Huvudvattenledningen.

De nuvarande huvudledningarna bestå av 2 st. 229 mm. gjutjärnsledningar, 35 år gamla, och 1 st. 350 mm., 11 år gammal. Genom prov som utförts hösten 1941 har deras vattenförande förmåga undersökts, och den maximalt möjliga pumpkapaciteten beräknats. Å plansch 3 synes huru denna kapacitet på grund av tilltagande rostning och algbildning alltmera avtagit. Då man samtidigt känner den alltmer ökade pumpkapacitet som erfordras för att kunna hålla maximidygnsförbrukningen, kan man beräkna den tidpunkt, då ledningarnas kapacitet icke längre är tillräcklig. Som synes å planschen kommer redan sommaren 1943 att bli kritisk. Det är sålunda nödvändigt att under sommaren 1942 vidtaga sådana åtgärder att den erforderliga kapaciteten kan hållas.

Bästa sättet att lösa denna fråga är att *nedlägga en ny ledning,* parallellt med de äldre. En noggrann beräkning av mest ekonomiska dimensionen för denna låter sig knappast göras. Rörpriserna äro f. n. c:a 40 % högre än före kriget, och när normala priser åter inträder eller hur dessa komma att ligga kan inte nu bestämmas. Likaså kunna pumpkostnaderna variera, beroende på kraftpriset. Ledningen bör emellertid ha minst lika och helst något grövre dimension än den nuvarande 350 mm.; förslagsvis 400 mm. Under normala prisförhållanden skulle en ännu grövre ledning eller c:a 500 mm., ställa sig mera ekonomisk, men då en sådan f. n. skulle kosta c:a 63 % mera än en 350 mm. medan en 400 mm. blott är 18 % dyrare, har det ansetts motiverat med denna mindre dimension.

Plansch 2



N:o 39. *Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.*

Längden på den nya ledningen bestämmes av att kapaciteten skall höjas så mycket, att nyanläggning ej behöver ske på åtminstone ett par år framåt.

Genom att lägga ny ledning på en tredjedel av totala sträckan (c:a 1.700 meter) komma de sammanlagda ledningarnas kapacitet att vara tillräcklig för c:a 3 år framåt. Vid denna tidpunkt kan, om så visar sig nödvändigt och möjligt, den fortsatta ledningsutsträckningen ske med en ledning av annan dimension. Även då bör emellertid endast c:a en tredjedel av sträckan utläggas, ty, som av plansch 3 kan utläsas, är ledningen till att börja med överdimensionerad, och blir först mot slutet av användningstiden fullt utnyttjad. Det är därför ur ekonomisk synpunkt lämpligast om den nya ledningen bygges i etapper; kapitalutläggen vid varje nyanläggning blir mindre, och därmed även räntor och amorteringar. När den sista tredjedelen fullbordats omkring år 1952, kan man beräkna att de sammanlagda ledningarnas vattenförande för-

N:o 39.
Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

måga är så stor, att någon ytterligare ledningsutbyggnad ej kommer att bliva nödvändig under ett tiotal år framåt.

Den nu planerade utbyggnaden med ett nytt ledningsrör om 400 mm. diameter på en sträcka av 1.700 m. från pumpstationen räknat har kostnadsberäknats till kronor 155.000: —. Utförandet har avsetts ske under sommaren 1942.

Vid planeringen av såväl brunnarna med anslutningsledningar, som den nya delen av huvudledningen beaktas luftskyddssynpunkterna i all möjlig utsträckning i samarbete med luftskyddsmyndigheterna.

Vattentornet.

Vattentornet, som även kom till i sista utbyggnadsperioden, uppfördes intill de gamla reservoarerna på Djäkneberget, och togs i bruk 1934. Högvattenytan ligger på + 76 m. SS d. v. s. omkring 30 m. över kringliggande mark, och cisternen rymmer 1.600 m^3 vatten, varav dock 300 m^3 alltid ligger i reserv för eldsläckningsändamål. Främsta anledningen för tornets tillkomst var för att erhålla ett högre vattentryck i flera högt belägna stadsdelar, särskilt Jakobsberg. Tornets vattenvolym är praktiskt taget densamma som de äldre reservoarernas.

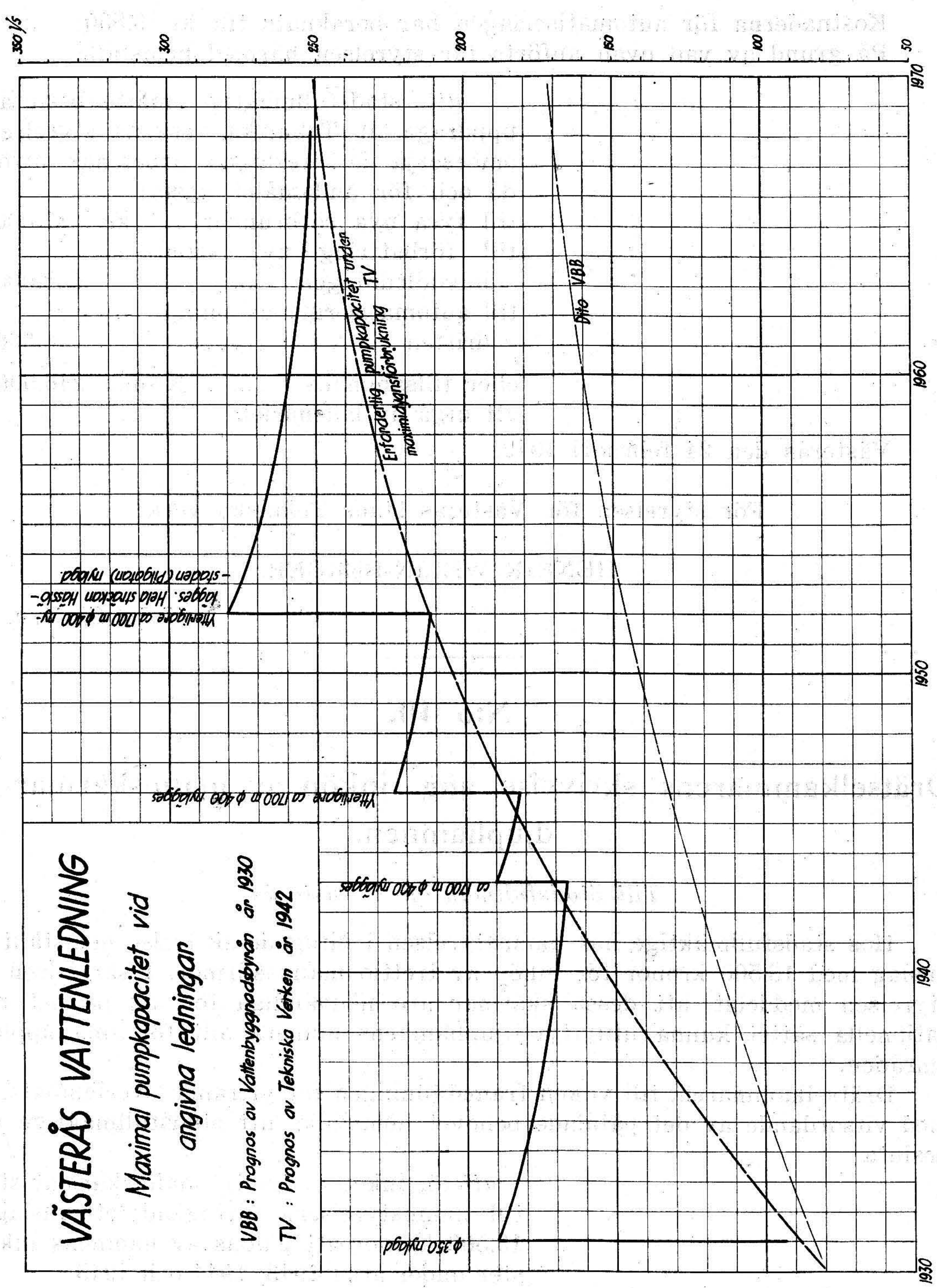
En vattenreservoars uppgift är dels att tjäna som reserv, dels att utjämna skillnaden mellan pumpad och förbrukad vattenmängd, d. v. s. den skall mottaga och reservera vatten de tider på dygnet då förbrukningen är mindre än vad pumpstationen kan leverera för att sedan, när stadens förbrukning överskrider pumparnas eller ledningens kapacitet, hjälpa till genom att tillföra ledningsnätet vatten från sin reservoar. Reservoarens storlek är alltså beroende på vattenverkets eller huvudledningarnas kapacitet. Ju klenare huvudledningar, desto större reservoar, och tvärtom. Med den kapacitet huvudledningarna för närvarande hava, är vattentornet under maximidygnen utnyttjat till det yttersta. Genom det här ovan framlagda förslaget om förbättring av huvudvattenledningen skjutes problemet om utvidgning av vattenreservoarens volym i bakgrunden. Emellertid kan man icke ekonomiskt förbättra vattentillförseln genom att oupphörligt öka på huvudledningarna; vid en viss belastning kommer ett nytt vattentorn att behövas. Den lämpligaste placeringen för ett sådant torde vara någonstans i Malmaberg, t. ex. i Frejaområdet. Det är styrelsens avsikt att i god tid beakta detta spörsmål och vid planerandet och byggandet av nya större huvudvattenledningar i stadens ytterområden i den mån så kan vara ekonomiskt berättigat taga hänsyn härtill.

Automatisering av pumpdriften.

Vid utbyggnad av pumpstationen vid Hässlö åren 1932—33 vidtogs sådan anordning att pumparna kunde manövreras från elektricitetsverket av den där placerade maskinisten. Därigenom blev ständig vakt vid pumpstationen vid Hässlö ej nödvändig. När nytt pumpmaskineri år 1940 anskaffades, ordnades emellertid av vissa skäl frågan om dessa pumpars manövrering ej på samma sätt. Då man kunde förutse, att, sedan likströmsmaskinerna vid elektricitetsverket ej mera behöver vara i drift, ständig vakt där torde bli överflödig, torde i framtiden möjlighet till manövrering av pumparna från elektricitetsverket ej innebära någon lämplig lösning.

Plansch 3

N:o 39. *Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.*



Av denna anledning har utarbetats ett förslag till automatisering av pumpdriften på sådant sätt, att pumparna styras genom beroende av vattennivån i vattentornet. Därigenom ernås att ständig vakt vid pumpstationen fortfarande ej behöves, utan det blir tillräckligt, att maskinist finnes som medelst signal tillkallas om någon störning i driften inträder.

N:o 39.
Ang. anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.

Kostnaderna för automatiseringen har beräknats till kr. 6.500: —.
På grund av vad ovan anförts får styrelsen härmed hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta att uppdraga åt Tekniska verkens styrelse att ombesörja de föreslagna arbetenas utförande och för ändamålet anslå:

till fyra nya rörbrunnar....	kr.	85.000: —
till förbättring av vattenhuvudledningen	„	155.000: —
till automatisering av pumpdriften	„	6.500: —
eller tillsammans	Kronor	246.500: —

att utgå av lånemedel.

Västerås den 24 februari 1942.

För styrelsen för Västerås stads Tekniska verk:

HENRIK WELIN-BERGER.

/John Sintorn.

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av malmskärmar för djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har hamnstyrelsen i bifogade skrivelse hemställt om anslag med 13.500 kronor för inköp av trettio malmskärmar. I skrivelsen har styrelsen meddelat, att dessa skärmar äro nödvändiga för att på det mest rationella sättet kunna utnyttja djuphamnens numera allt för små upplagsområden.

Drätselkammaren, till vilken framställningen för yttrande överlämnats, får med vitsordande av det påtalade behovet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av trettio malmskärmar ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag av 13.500 kronor att gäldas av hamnens inkomster under åren 1943, 1944 och 1945.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 40.
Ang. inköp av malmskärmar för djuphamnen.

Efter den nya brokranens färdigställande, som beräknas komma att ske under april månad detta år, utökas upplagsytan för malm med 1.900 kvadratmeter. Av denna areal ha 700 kvadratmeter tidigare legat innanför den nuvarande brokranens räckvidd medan det övriga området kommer inom den nya kranens räckvidd. Denna stora fördel har vunnits på grund av denna krans speciella konstruktion.

För att rationellt kunna utnyttja dessa upplagsplatser fordras ytterligare trettio malmskärmar med vars hjälp malmen kan lagras högre än vad eljest skulle bliva fallet. Behovet för hamnen att i största möjliga utsträckning kunna utnyttja upplagsplatserna har tidigare vid ett flertal tillfällen berörts i skrivelser till stadsfullmäktige.

Infordrade anbud hava givit vid handen, att malmskärmarna nu draga en kostnad av 452 kronor per styck.

Hamnstyrelsen hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av trettio malmskärmar anvisa ett anslag av 13.560 kronor.

Västerås den 6 mars 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Holmer.*

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom drätselkammaren har av skilda skäl till behandling upptagits fråga angående lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan. Drätselkammaren får nu i ärendet anföra följande.

Stadsbokhållaren åtnjuter för närvarande lön enligt 31. lönegruppen, varvid begynnelselönen är 4.200 kronor och slutlönen 5.001 kronor. På dessa belopp utgår dyrtidstillägg. (Vid sidan av denna befattning har stadsbokhållaren drätselkammarens uppdrag att på fritid mot särskild ersättning handhava den interna nöjesskattekontrollen.) Befattningen som stadskassörska är nu inrymd i 27. lönegruppen, där begynnelselönen är 3.540 kronor och slutlönen 4.269 kronor.

N:o 41.

Ang. lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan.

Från Svenska Stadsförbundet har erhållits uppgifter angående löneförmånerna för motsvarande befattningshavare i andra svenska städer. Det har därvid framkommit, att genomsnittsslutlönen för bokhållaren ligger mellan 5.500 och 6.000 kronor. Beträffande kassörskan är jämförelsematerielet ringa. Slutlönerna till dessa variera mellan 4.500 och 5.000 kronor. Dessa belopp avse slutlön utan dyrtidstillägg. Från stadens banker har det upplysts, att därvarande kassörskor hava ungefär liknande löner.

Utredningarna hava sålunda givit vid handen, att om lönereglering skulle ske, stadsbokhållaren borde placeras i 33.—35. lönegruppen och stadskassörskan i 29.—31. lönegruppen.

Som stadsfullmäktige hava sig bekant, har från och med den 1 januari detta år fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens och lantegendomsnämndens bokföring och delvis också kassarörelse överflyttats till stadskamrerarekontoret. Denna åtgärd har för stadsbokhållaren och stadskassörskan medfört ett avsevärt merarbete, som väl i och för sig motiverar en lönereglering.

På sagda grunder har drätselkammaren ansett det skäligt, att lönereglering nu borde ske för ifrågavarande befattningshavare. Innan kammaren ännu fattat definitiv ståndpunkt till huru stor löneförhöjningen borde vara, remitterades ärendet till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Såsom av bifogade skrivelse från nämnden framgår, har nämnden för sin del föreslagit, att stadsbokhållaren borde placeras i 34. lönegruppen och stadskassörskan i 29. lönegruppen och att reglering borde ske tidigast från och med den 1 instundande april månad.

Sedan drätselkammaren erhållit nämndens sagda skrivelse, har ärendet åter varit före. Det uttalades därvid, att stadsbokhållaren, i likhet med vad nämnden föreslagit, borde uppflyttas till 34. lönegruppen och att stadskassörskan borde uppflyttas i 30. lönegruppen. Då det icke borde vara givet, att befattningen som kassör ständigt skall innehavas av kvinnlig befattningshavare och då arbetet på denna plats väl i stor utsträckning kan jämföras med en manlig kassörs, uttalades vidare den uppfattningen, att befattningens titel vid en lönereglering borde ändras till stadskassör. (Dess titel enligt lönereglementet är nu kassörska vid stadskamrerarekontoret). För att söka åvägabringa överensstämmelse mellan drätselkammarens och lönenämndens förslag, hänsköts nu ärendet ånyo till nämnden för prövning. Nämnden har nu meddelat, att den icke anser skäl föreligga för större uppflyttning, än den av nämnden föreslagna. Vidare förklarade nämnden, att den icke ansåge sig kunna tillstyrka ändring av stadskassörsketiteln till stadskassör.

Drätselkammaren har nu slutligt diskuterat ärendet och därvid funnit övervägande motiv tala för sitt ovan berörda förslag. Det bör då särskilt påpekas, att utredningen givit vid handen, att befattningen som stadskassörska lika väl skulle kunna placeras i 29. 30. som 31. lönegruppen.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer drätselkammaren sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att befattningen såsom stadsbokhållare skall placeras i 34. lönegruppen av stadens lönestat,

att titeln kassörska vid stadskamrerarekon-

toret, stadskassörska, skall ändras till stadskassör.

att denna befattning skall placeras i 30. lönegruppen av stadens lönestat,

att sagda löneregleringar och titeländring skall träda i tillämpning från och med den 1 april 1942, samt

att för täckande av den merutgift, som uppstår genom denna löneökning under innevarande år anvisa 891 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

N:o 41.
Ang. lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Genom utdrag av sitt protokoll den 4 december 1941 har drätselkammaren till löne- och avtalsnämnden för yttrande överlämnat handlingar i ärende angående ifrågasatt lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan. Med återställande av sagda handlingar får nämnden nu anföra följande.

Såsom nämnden i annat sammanhang påpekat, böra enstaka löneregleringar endast äga rum, därest såsom grund för dessa exempelvis kan framhållas en på grund av vidtagen omorganisation, nya författningsbestämmelser el. dyl. ökad arbetsbörda. I sitt protokoll har drätselkammaren också såsom huvudskäl för en eventuell reglering anfört det förhållandet, att från och med den 1 januari 1942 fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens och lantegendomsnämndens bokföring och delvis kassarörelse överförts till stadskassan. På denna grund synes sålunda en lönereglering skälig.

De synpunkter, som nämnden vidare har att taga ståndpunkt till äro dels befattningshavarnas löner i förhållande till övriga stadens befattningshavares löner och dels till lönerna i motsvarande fall i de med Västerås jämförbara städerna. Nämnden är av den uppfattningen, att, därest icke synnerliga skäl tala för annan anordning, vid en separat lönereglering lönerna endast böra föras upp till övriga befattningshavares allmänna lönenivå. Om en sådan princip följes kommer alltså den separata regleringen icke att hava någon inverkan vid en kommande allmän lönereglering.

Inom nämnden har noggranna jämförelser skett dels med lönerna till likartade befattningshavare vid stadens banker och dels till andra städers befattningshavare. Det har därvid visat sig, att nu ifrågavarande befattningshavares

N:o 41. *Ang. lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan*

löner måste anses ligga under den allmänna lönenivån för stadens befattningshavare.

Med hänsyn härtill och till det av drätselkammaren anförda förhållandet anser nämnden det rättvist, att stadsbokhållaren uppflyttas i 34. lönegruppen och stadskassörskan i 29. lönegruppen. Nämnden har därvid utgått ifrån det arbete, som nu i tjänsten åligga dessa tjänstemän.

Vad angår drätselkammarens tanke, att vid regleringen den till stadsbokhållaren utgående ersättningen av 700—800 kronor per år för nöjesskattekontrollen bör inarbetas i lönen, har denna jämväl diskuterats inom nämnden. Det har därvid framkommit, att nämnden i sin helhet anser, att detta arbete lämpligen borde åligga stadskamrerarekontoret såsom sådant och att ersättningen, som närmast är att jämföra med sportler, borde indragas. Då ifrågavarande system infördes så sent som för fyra år sedan och visat sig fungera på ett för staden gott sätt, kan det emellertid ifrågasättas, om någon ändring nu bör ske. Nämnden har icke ansett sig böra framlägga något förslag i denna del av ärendet. Den vill emellertid hava uttalat, att den, därest drätselkammaren anser, att sagda ersättning nu bör indragas, icke anser, att stadsbokhållarens lön då skall ökas med motsvarande belopp, enär vid sådant förfaringssätt denna befattning enligt nämndens mening placeras i alltför hög lönegrupp. Ej heller anser nämnden det lyckligt med ett personligt lönetillägg, motsvarande ersättningen för nöjesskattekontrollen. Så vitt nämnden kan finna, vore den lättast framkomliga vägen, att under loppet av ett fåtal år successivt minska ersättningen så att denna, efter förslagsvis 3—5 år, helt bortgått. Ett sådant förfaringssätt medför dock, att den nuvarande befattningshavaren fråntages en inkomst, med vilken han haft allt skäl attt räkna jämväl i fortsättningen.

Slutligen vill nämnden föreslå, att en eventuell lönereglering måtte ske tidigast från och med den 1 april 1942.

Västerås den 3 februari 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

[Sven Holmer.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande å ordinarie stat av tjänsten som tillsyningsman å Björnön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har löne- och avtalsnämnden efter framställning därom från drätselkammarens friluftsbadkommitté hemställt, att tjänsten såsom tillsyningsman å Norra Björnö från och med den 1 januari 1943 måtte göras ordinarie och därvid införas i 26. lönegruppen av stadens lönestat.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, vill för sin del icke motsätta sig nämndens framställning, framför allt med hänsyn tagen till, att tjänsten måste anses för framtiden erforderlig. Ehuru drätselkammaren har sig bekant, att sådant beslut fattats av löne- och avtalsnämnden, vill kammaren här emellertid ytterligare hava uttalat som sin uppfattning, att, därest framställningen bifalles och den nuvarande tillsyningsmannen Blomstergren utses till innehavare av befattningen, Blomstergren icke bör få räkna sig till godo någon del av tidigare tjänstgöring för erhållande av ålderstillägg.

N:o 42. *Ang. uppförande å ordinarie stat av tjänsten som tillsyningsman å Björnön.*

På grund av vad som i ärendet förekommit föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse av den 12 nästlidne februari månad har friluftsbadskommittén på anförda skäl hemställt, att löne- och avtalsnämnden till behandling måtte upptaga fråga angående inrättande på ordinarie stat av sysslan såsom tillsyningsman å Norra Björnö. Nämnden får nu anföra följande.

Av vad kommittén anfört framgår otvetydigt, att ifrågavarande tjänst är oudgängligen nödvändig. Än mer blir detta förhållandet, då bro nu kommer att uppföras mellan fastlandet och ön. Då det måste anses ställt utom allt tvivel, att staden kommer att inom överskådlig framtid behålla ön i sin ägo såsom ett friluftsreservat för stadens innevånare, synes det nämnden uppenbart, att tjänsten såsom tillsyningsman bör göras ordinarie. Därmed ålägges också tillsyningsmannen ett större ansvar. Vinnes med en sådan åtgärd, att staden därtill binder fastare vid sig en god kraft, lärer knappast några skäl finnas att andraga emot bifall till kommitténs framställning.

Av kommitténs skrivelse framgår vidare, att innehavaren av tillsyningsmannasysslan är tillfullo sysselsatt med ansvarsfyllt och tidskrävande arbete under hela året. Nämnden är i tillfälle att vitsorda riktigheten av dessa uppgifter. Det är nämndens uppfattning, att tjänsten närmast är att jämföra med vaktmästaretjänst och att den, då den icke är förenad med några naturaförmåner, lämpligen bör placeras i samma lönegrupp som vaktmästarna eller i 26. lönegruppen, där begynnelselönen är 3.390 kronor och slutlönen 4.101 kronor.

På grund av vad som i ärendet anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 42.
Ang. uppförande å ordinarie stat av tjänsten som tillsyningsman å Björnön.

att från och med den 1 januari 1943 på ordinarie stat inrätta befattningen såsom tillsyningsman å Norra Björnö och

att befattningen skall placeras i 26. lönegruppen i stadens lönestat.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Löne- och avtalsnämnden, Västerås.

Inom den drätselkammarens kommitté, som har den närmaste tillsynen över Norra Björnö om hand, har fråga uppstått angående löne- och anställningsförhållandena för stadens tillsyningsman å ön, Valfrid Blomstergren. I detta ärende vill kommittén till löne- och avtalsnämnden hava framfört dessa synpunkter.

Blomstergren har varit anställd i stadens tjänst allt sedan Norra Björnö den 15 mars 1938 förvärvades av staden. Hans årsarvode utgjorde till en början 2.500 kronor men höjdes från och med 1940 till 3.000 kronor. Å detta arvode utgår nu dyrtidstillägg.

Blomstergrens huvudsakliga arbete består i att under sommarmånaderna vara ordningsvakt på ön, varvid det åligger honom att tillse, att de besökande icke lämna efter sig papper, flaskor, konservburkar o. dyl., att städa och hålla ön i ett tilltalande skick och att vaka över att brand icke uppstår. Vidare skall han sköta badplatserna så att dessa äro vassfria, tillse bryggorna, reparera stadens kolonistugor, reparera stängsel, gärdesgårdar m. m., röja för campingplatser och mot eldfara o. s. v. Detta arbete skötes av Blomstergren utan hjälp. Under vintrarna skall han handhava skogsavverkningen och tillse att veden, cirka 400 kubikmeter per år, transporteras till staden. Till att utföra detta arbete har Blomstergren en tillfällig medhjälpare. Blomstergren skall också svara för skogsplantering och skogens skötsel överhuvud, vilket sker under länsjägmästarens överinseende.

Av vad som ovan sagts framgår, att Blomstergren praktiskt taget sköter Norra Björnö helt ensam. Det bör då här vitsordas, att skötseln måste anses synnerligen god. Vidare torde framgå, att det arbete, som åligger Blomstergren, knappast kan skötas med en arbetstid av 8 timmar per dag, ett förhållande, som kommittén själv har varit i tillfälle att konstatera.

Då kommittén nu föreslår nämnden, att ifrågavarande befattning överföres på ordinarie stat är detta därför, att kommittén anser det uppenbart, att arten och omfattningen av arbetet kräver en sådan åtgärd. Därvid spelar

det förhållandet knappast någon roll, att kommittén är i tillfälle att kunna giva den nuvarande befattningshavaren de bästa vitsord.

N:o 42. *Ang. uppförande å ordinarie stat av tjänsten som tillsyningsman å Björnön.*

Kommittén vill meddela, att Blomstergren är 47 år gammal och att han sålunda, om befattningen gjordes ordinarie och han finge räkna tjänsteår för pension från anställningens början vid uppnådda 65 år skulle vara berättigad till 22/30 av full pension.

På grund av vad som anförts hemställer kommittén, att nämnden till behandling ville upptaga fråga angående inrättande på ordinarie stat av sysslan såsom tillsyningsman å Norra Björnö.

Västerås den 12 februari 1942.

För friluftsbadskommittén:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Sven Holmer.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. sjukavlöning till en exekutor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har magistraten hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa, att exekutorn Hugo A. Carlssan, som den 8 mars 1942 varit sjukledig sedan ett år och som beviljats tjänstledighet för sjukdom till och med den 30 juni 1942, från och med den 8 mars 1942 måtte få behålla hälften av den honom tillkommande lönen.

Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet för förberedande yttrande, har hemställt, att Carlsson, måtte berättigas, att från och med den 8 mars 1942 tillsvidare, dock längst till och med den 30 juni 1942 uppbära 50 % av den honom såsom exekutor tillkommande lönen.

Drätselkammaren anhåller nu, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning i ärendet.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

'Sven Holmer.

N:o 43.
Ang. sjukavlöning till en exekutor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse har magistraten på anförda skäl hemställt, att exekutorn Hugo A. Carlsson, som sedan den 8 mars 1941 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom och som beviljats sådan ledighet till och med den 30 juni 1942, från och med den 8 innevarande mars månad måtte få behålla hälften av den honom såsom exekutor tillkommande lönen. Magistraten har jämväl förklarat, att den, enär sådant beslut lärer ankomma på magistraten, har för avsikt att bestämma, att Carlsson från och med sist nämnda dag till sin vikarie skall avstå en tredjedel av de å hans tjänst belöpandet sportlerna. Ärendet har överlämnats till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Nämnden vill nu till alla delar vitsorda riktigheten av de i sagda skrivelse framförda förhållandena. Sålunda måste det anses vara praxis, att avlöning i fall såsom detta av stadsfullmäktige fastställts till 50 % av ordinarie kontant lön. Väl beslöto stadsfullmäktige den 26 januari 1939 tilldela poliskonstapeln Qviberg 60 %. Därvid togs emellertid särskild hänsyn till den omständigheten, att jämväl Qvibergs hustru vore sjuklig. Nämnden har sålunda i sak intet att erinra emot magistratens framställning.

Nämnden vill dock i detta sammanhang hava erinrat om, att alla förutsättningar för förtidspensionering av Carlsson nu lära förefinnas och att magistraten för den skull och för att bereda ordinarie plats för yngre person borde taga under prövning, huruvida icke framställning om Carlssons förtidspensionering borde ske, sedan den nu beviljade sjukledigheten tilländalupit.

Nämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att exekutorn Hugo A. Carlsson berättigas att från och med den 8 mars 1942 tillsvidare, dock längst till och med den 30 juni 1942, uppbära 50 procent av den honom såsom exekutor tillkommande lönen.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Exekutorn Hugo A. Carlsson har alltsedan den 8 mars 1941 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom och har beviljats sådan ledighet till och med den 30 juni 1942.

I anledning därav hava Carlsson och stadsfogden Olof Berglind i skrivelse till magistraten hemställt att löneförmånerna för Carlsson efter den 7 nästkommande mars måtte bestämmas så att Carlsson finge behålla hälften av den ho-

nom såsom exekutor tillkommande lönen och två tredjedelar av å hans tjänst belöpande sportler,

N:o 43. *Ang. sjukavlöning till en exekutor.*

Enligt punkt 3 a) i Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929 ankommer det, därest befattningshavare skulle nödgas begagna sig av tjänstledighet för sjukdom för längre tid än ett år i följd, på stadsfullmäktige att i varje särskilt fall besluta huru stor del av avlöningen vederbörande är skyldig att avstå för den året överskjutande tiden.

4. punkten d) i nämnda villkor och bestämmelser stadgar därjämte att vid tjänstledighet för befattningshavare, vilken åtnjuter sportler i tjänsten, den som förrättar tjänsten skall äga uppbära sportlerna med skyldighet att avlämna den behållna inkomsten till befattningshavaren dock med avdrag av vad vederbörande myndighet kan hava ålagt befattningshavaren att avstå till vikarien. I förevarande fall lär det följaktligen tillkomma magistraten att besluta om sportelfördelningen.

Magistraten får under hänvisning till tidigare praxis föreslå att Carlsson måtte få behålla hälften av honom tillkommande avlöning. Under förutsättning av bifall härtill har magistraten för avsikt bestämma att Carlsson tillsvidare skall avstå en tredjedel av å hans tjänst belöpande sportler till vikarien.

Västerås rådhus den 7 februari 1942.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

N:o 44.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av kvinnlig skrivhjälp hos ordonnans- och ordningspolisen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa 1.500 kronor för avlöning av ett kvinnligt skrivbiträde åt ordnings-och ordonnanspolisen under 10 månader år 1942. Framställningen har tillstyrkts av löne- och avtalsnämnden.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som heller icke har något att erinra emot bifall till ansökningen, vill endast göra den ändringen, att anslag nu bör utgå för 9 månader med 1.350 kronor. Det har meddelats, att skrivbiträde ännu icke anställts.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 44. Ang. anställande av kvinnlig skrivhjälp hos ordonnans- och ordningspolisen.

att för avlöning av ett kvinnligt skrivbiträde åt ordnings- och ordonnanspolisen från och med den 1 april 1942 till årets slut anvisa 1.350 kronor, samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har polisnämnden i bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt om anslag med 1.500 kronor för avlöning åt ett kvinnligt skrivbiträde åt ordnings-och ordonnanspolisen under tiden 1 mars—31 december 1942.

Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet för yttrande, får nu meddela, att polisnämndens förslag synes väl betänkt och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla polisnämndens förevarande framställning.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed anhålla om ett anslag å 1.500 kronor för avlöning av ett kvinnligt skrivbiträde hos ordnings- och ordonnanspolisen under tiden 1/3—31/12 innevarande år, samt såsom skäl härför anföra.

Vid utskrift av rapporter, protokoll och andra maskinskrivningsgöromål anlitas sedan gammalt de tjänstgörande konstaplarna, vilket med hänsyn till dessa befattningshavares avlöningsförmåner torde få anses såsom dåligt utnytt-

jande av arbetskraften. Därest konstaplarna befrias från ovannämnda arbete kan deras arbetskraft nämligen tagas i anspråk för mera kvalificerat arbete. En rutinerad maskinskriverska, som bör kunna erhållas för en lön av 150 kronor pr månad, torde under lika arbetstid vara i stånd prestera betydligt mera skrivarbete än en för dylikt arbete ej utbildad konstapel.

N:o 44. Ang. anställande av kvinnlig skrivhjälp hos ordonnans- och ordningspolisen.

Under år 1941 utgjorde antalet maskinskrivna sidor å ordningspolisavdelningen 2.900 och å ordonnanspolisavdelningen 2.400.

Framställning om anslag för nu ifrågavarande skrivbiträde har av polismästaren gjorts först nu, då ärendet på grund av bristen på lokaler för nu ifrågavarande avdelningar av polisen icke kunde upptagas vid tiden för upprättandet av staten. Genom brandkårens förflyttning har emellertid lokalfrågan nu kunnat lösas.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden anhålla att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlöning av ett kvinnligt skrivbiträde åt ordnings- och ordonnanspolisen under 10 månader år 1942 bevilja ett anslag å 1.500 kronor.

Västerås den 26 januari 1942.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse har löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, *att* pensionsunderlaget för sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet måtte regleras till 1.560 kronor och för husmor vid hemmet till 1.660 kronor, *att* staden ville erlägga sin andel av retroaktivavgiften för fem sjuksköterskor vid ålderdomshemmet med cirka 1.500 kronor, *att* sjuksköterskan Elin Ramqvist och husmor Olga Lundberg, bägge vid ålderdomshemmet, efter avgång måtte tillerkännas tilläggspension av staden med det belopp, varmed pensionen skulle hava ökat, därest staden nu för deras vidkommande erlagt sin del av retroaktivavgiften, *att* på dessa tilläggspensioner dyrtids- och kristillägg måtte utbetalas

N:o 45.
Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

enligt de vid varje särskilt tillfälle av Statens pensionsanstalt tillämpade grunderna, *att* staden ensam måtte svara för de med pensionerna till sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet, husmor vid detta hem samt till föreståndarinnan vid barnhemmet förenade pensionsavgifterna, *att* godkänna upprättat förslag till regleringshandlingar, *att* samtliga dessa beslut i tillämpliga delar skola gälla från och med 1 april 1942, *att* för beslutens genomförande anvisa tillhopa 2.511 kronor 59 öre samt *att* åt fattigvårdsstyrelsen uppdraga att hos vederbörliga myndigheter söka godkännande av regleringshandlingarna.

Drätselkammaren, vars ledamöter före ärendets behandling fått sig tillställt utförlig promemoria i ärendet, har efter prövning av nämndens förslag icke funnit anledning till anmärkning mot detta.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta,

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens föreliggande framställning och

att anslagen å tillhopa 2.511 kronor 59 öre måtte utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skilda skrivelser hava fattigvårdsstyrelsen och Svensk Sjuksköterskeförening hemställt *att* tjänstepensionsunderlaget måtte höjas till 1.560 kronor för sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet, *att* staden måtte erlägga retroaktivavgift eller, om det visade sig lämpligare, tilläggspensioner till tjänstgörande sjuksköterskor vid ålderdomshemmet samt *att* framlagt förslag till ny regleringshandling måtte godkännas. Vidare har fattigvårdsstyrelsen i särskild skrivelse hemställt, *att* husmodersbefattningen vid ålderdomshemmet måtte regleras till ett pensionsunderlag av 1.660 kronor, *att* hon måtte tillerkännas viss tilläggspension samt *att* framlagt förslag till regleringshandling måtte godkännas. Slutligen hava barnavårdsnämnden och fattigvårdsstyrelsen hemställt, *att* sjuksköterskorna och husmor vid ålderdomshemmet ävensom föreståndarinnan vid barnhemmet genom stadens ingripande måtte bliva befriade från att erlägga någon del av pensionsavgiften. I dessa ärenden får löne- och avtalsnämnden nu anföra följande.

Vid sitt sammanträde den 29 november 1923 (§ 197) beslöto stadsfullmäktige, att befattningarna såsom husmor och sjuksköterska vid ålderdomshemmet

ävensom föreståndarinna vid barnhemmet skulle regleras i och för anslutning till Statens Pensionsanstalt. Därvid beslöts jämväl, att för de sköterskor, som redan innehade anställning retroaktivavgift för full pension icke skulle inbetalas utan att staden i stället skulle ikläda sig skyldighet att ersätta dem med den del av pensionen, som belöpte sig på tiden före inträdet i anstalten. För de efter år 1923 anställda behövde uppenbarligen ingen retroaktivavgift erläggas. Tjänstepensionsunderlaget efter denna anslutning blev och är allt fortfarande 1.000 kronor, dock med ett tillägg från och med år 1925 av 176 kronor. För denna pensionering erlägger staden beträffande sköterskorna ingen avgift, beträffande husmor 50 kronor och beträffande föreståndarinnan 107 kronor 12 öre per år. Befattningshavarna själva erlägga envar 55 kronor per år.

N:o 45. *Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.*

Genom en kungl. kungörelse den 30 juni 1936 har möjlighet öppnats för huvudmannen, staden, att höja detta pensionsunderlag för sköterskorna till 1.560 kronor vid fulla tjänsteår, 25 år (pensionsålder 55 år), samt till valfritt högre belopp för husmor, vilkens fulla tjänstetid är 30 år, (pensionsålder 60 år).

Vad nu först angår sköterskorna så skall för sådan förhöjning av pensionsunderlaget den årliga pensionsavgiften utgå med 162 kronor 12 öre, varav huvudmannen skall erlägga 78 kronor och befattningshavaren 84 kronor 12 öre. Såsom särskilt villkor för denna reglering gäller, att befattningarna äro förenade med dels kontant slutlön av minst 1.500 kronor per år och dels naturaförmåner bestående av kost, bostad med bränsle och lyse samt tvätt eller ersättning därför enligt ortens pris. Detta villkor fylles, enär sjuksköterskorna enligt gällande lönestat hava en slutlön av 1.887 kronor per år jämte ovan sagda naturaförmåner.

Å ålderdomshemmet finnas för närvarande anställda följande sjuksköterskor:

Elin Ramquist	född	5/7 1888	anställd	1/1 1922
Lisa Hedberg	„	6/5 1904	„	1/7 1936
Kerstin Pettersson	„	11/4 1897	„	1/1 1937
Margit Haga-Berglund	„	18/8 1908	„	1/1 1940
Ella Björklund	„	25/2 1906	„	15/9 1941
Ester Hellåsen	„	11/4 1902	„	15/3 1942

Då samtliga dessa befattningshavare fyllt 30 år, måste vid en reglering retroaktivavgift inbetalas. Därvid är emellertid att märka, att syster Ella Björklund är reglerad efter det högre pensionsunderlaget intill den 15 september 1941 och syster Ester Hellåsen intill den 15 mars 1942. Om, som här nedan förutsetts, reglering sker från och med den 1 april 1942, skall retroaktivavgift för syster Ester sålunda erläggas endast för 15 dagar. På grund av sin obetydlighet har denna avgift här icke medtagits. För syster Elin Ramquist belöper sig retroaktivavgiften till cirka 4.900 kronor och för de övriga systrarna i nämnd ordning till 732, 662, 264 resp. 57 kronor. Av dessa avgifter skall syster Elin Ramquist erlägga cirka 845 kronor och de övriga systrarna 126, 114, 46 resp. 10 kronor. Därest syster Elin Ramquists retroaktivavgift icke inbetalades och hon i stället erhölle tilläggspension, skulle denna komma att med nuvarande dyrtids- och kristillägg uppgå till 334 kronor 8 öre per år. Skäl synas knappast föreligga för att beträffande henne inbetala retroaktivavgift.

N:o 45.

Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

Det skall här meddelas, att systrarna Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson, Margit Haga-Berglund och Ella Björklund förklarat sig villiga att ombedelbart erlägga sina delar av retroaktivavgifterna.

Såsom ovan anförts kan en höjning av pensionsunderlaget ske jämväl för husmor vid ålderdomshemmet. Underlaget kan för henne höjas utöver 1.560 kronor, varvid pensionsanstalten bestämmer pensionen. Husmor är nu Olga Lundberg, som är född den 30 juli 1883 och anställdes i stadens tjänst den 4 april 1917. Hennes pensionsålder utgör 60 år. Beträffande henne har fattigvårdsstyrelsen hemställt, att pensionsunderlaget måtte höjas till förslagsvis 1.660 kronor och att staden, då retroaktivavgift knappast bör ifrågakomma, måtte åtaga sig att till henne utbetala tilläggspension.

Nu förhåller det sig så, att reglering av husmors befattning — i motsats till reglering av sköterskebefattning — icke kan ske utan att retroaktivavgift inbetalas. Då emellertid husmor endast har ett år kvar i tjänsten, kan det ordnas så, att beslut nu fattas om tjänstens reglering till ett höjt pensionsunderlag av 1.660 kronor från och med den dag, då ny befattningshavare tillträder tjänsten. Under sådana förhållanden skulle staden åtaga sig att till husmor efter hennes pensionering utbetala tilläggspension av sådan storlek, att den totala pensionen blir = den pension hon skulle hava erhållit, därest retroaktivavgift nu skulle hava inbetalats. Denna tilläggspension har beräknats till cirka 430 kronor, vartill kommer dyrtids- och kristillägg.

Om reglering i enlighet med vad ovan angivits skedde, skulle stadens engångsutgift för retroaktivavgifter bli icke fullt 1.500 kronor. Stadens årliga utgifter sedan syster Elin Ramquist och husmor pensionerats skulle bli 6 × 78 = 468 kronor jämte stadens ännu icke fixerade andel av pensionsavgiften för husmors efterträdare, beräknad till cirka 100 kronor eller sålunda tillhopa c:a 570 kronor i pensionsavgifter ävensom summan av tilläggspensionerna till syster Elin Ramquist och husmor eller cirka 1.000 kronor.

Det har från Svensk Sjuksköterskeförening meddelats, att flertalet huvudmän företagit här berörda regleringar. Uppgifter från Svenska Stadsförbundet vitsorda detta meddelande. Med hänsyn härtill och då pensionerna icke under loppet av 17 år varit föremål för ändring, oaktat lönerna under denna tid avsevärt stigit, synes det nämnden rättvist och rimligt, att föreslagen reglering äger rum. Det kan såsom skäl för bifall till framställningarna också anföras det förhållandet, att det numera möter avsevärda svårigheter för fattigvårdsstyrelsen att nyanställa personal på grund av det låga pensionsunderlaget. Slutligen kan påpekas att med den föreslagna regleringen följer stora fördelar för befattningshavarna under det att stadens kostnader härför måste anses tämligen blygsamma.

Som ovan nämnts erlägger envar av sjuksköterskorna vid ålderdomhemmet, husmor vid ålderdomshemmet samt föreståndarinnan vid barnhemmet 55 kronor om året i pensionsavgift. Det har jämväl meddelats, att framställning gjorts, att staden måtte ikläda sig skyldighet att erlägga sagda befattningshavares pensionsavgifter. Såsom skäl härför har anförts, att staden svarar för övriga befattningshavares egenpension. Det skall här erinras om, *att* sjuksköterskas

slutlön är 1.887 kronor, *att* hennes naturaförmåner värderas till 1.000 kronor per år, *att* stadens befattningshavare med en slutlön av cirka 2.900 kronor har en egenpension av cirka 1.900 kronor, *att* husmors slutlön är 2.319 kronor, *att* hennes naturaförmåner värderas till 1.200 kronor per år, *att* stadens befattningshavare med en slutlön av 3.519 kronor har en egenpension av 2.289 kronor, *att* föreståndarinnans vid barnhemmet slutlön är 1.671 kronor, *att* hennes naturaförmåner värderas till 1.000 kronor per år och *att* stadens befattningshavare med en slutlön av cirka 2.600 kronor har en egenpension av cirka 1.700 kronor.

N:o 45.
Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

Av dessa siffror framgår, att ifrågavarande befattningshavare, ehuru de själva erlägga avgift för egenpension, hava avsevärt mindre sådan pension än stadens övriga befattningshavare.

Vid detta förhållande anser nämnden det skäligt, att staden, i likhet med vad som skett på många andra håll, åtager sig att erlägga hela pensionsavgiften. Denna utgör nu, i den del den icke redan nu erlägges av staden, 8 × 55 = 440 kronor per år. Om tjänstepensionsunderlaget på ovan angivet sätt skulle höjas, skulle befattningshavarnas pensionsavgifter, intill husmors avgång, bli 6 × 84,12 + 2 × 55 = 614 kronor 72 öre, vilken summa sålunda utgör stadens merutgift, därest staden åtager sig att betala hela pensionsavgiften. Om härtill lägges stadens ovan berörda andel av pensionsavgifterna 6 × 78 = 468 kronor, framgår, att de årliga pensionsavgifterna uppgå till sammanlagt 1.082 kronor 12 öre. Till denna summa skulle sedermera efter den nuvarande husmoderns avgång komma den tillträdande husmoderns ökade pensionsavgift.

På grund av vad som härovan anförts hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville besluta,

att sjuksköterskejänsterna vid ålderdomshemmet från och med den 1 april 1942 skola regleras till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor,

att husmodersbefattningen vid ålderdomshemmet från och med nuvarande husmoders avgång skall regleras till ett pensionsunderlag av 1.660 kronor,

att godkänna bifogade regleringshandlingar,

att anvisa 1.500 kronor för inbetalande av stadens andel av retroaktivavgifterna för sjuksköterskorna Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson, Margit Haga-Berglund, Ella Björklund och Ester Hellåsen,

att tillförsäkra syster Elin Ramquist en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit om huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tiden 1/1 1922—31/3 1943, å ena, samt

N:o 45.

Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

pensionen från anstalten jämte den till denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan,

att tillförsäkra husmor Olga Lundberg en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, om huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tiden efter den 4/4 1917, å ena, samt pensionen från anstalten jämte den till denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan,

att å sagda två tilläggspensioner dyrtids- och kristillägg skall utgå i enlighet med de bestämmelser, som vid varje särskilt tillfälle tillämpas av Statens Pensionsanstalt,

att från och med den 1 april 1942 tillförbinda staden att ensam svara för de med pensionerna till sjuksköterskorna och husmodern vid ålderdomshemmet ävensom föreståndarinnan vid barnhemmet förenade pensionsavgifterna,

att för erläggande av sådana avgifter innevarande år utöver tidigare utgående andel för huvudmannen anvisa tillhopa 811 kronor 59 öre samt

att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att hos vederbörliga myndigheter ansöka om godkännande av regleringshandlingarna.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

REGLERINGSVILLKOR

antagna av stadsfullmäktige i Västerås den 26 mars 1942, uppgjorda enligt bestämmelserna i § 5 och § 60 mom. 1 d) och e) av reglementet den 31 december 1919 för Statens pensionsanstalt, jämförda med innehållet i kungl. kungörelsen den 18 juni 1926.

Regleringsvillkoren avse sex sjuksköterskebefattningar vid Västerås stads ålderdomshem.

Behörighetsvillkor.

N:o 45.

Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

Befattningshavare skall fullständigt hava genomgått av staten godkänd sjuksköterskeskola eller av medicinalstyrelsen befunnits hava förvärvat ett mått av kunskap och färdighet motsvarande det, som godkänd sjuksköterskeskola avser att bibringa.

Den ordning enligt vilken befattningshavare anställes och entledigas.

Befattningshavare anställes och entledigas av Västerås stads fattigvårdsstyrelse, varvid skall gälla en ömsesidig rätt till tre månaders uppsägningtid, dock med iakttagande av bestämmelserna i §§ 18, 21, 24 och 65 av reglementet för pensionsanstalten.

Vid tillträde till tjänsten äger befattningshavare erhålla skriftligt förordnande jämte intyg därom, att hon införts i vederbörande pensionsliggare.

Vid avgång från tjänsten av annan anledning än som §§ 18 och 66 av pensionsreglementet stadgas, äger hon rätt erhålla avskrift av de för henne i ovannämnda liggare gjorda anteckningarna rörande det antal tjänsteår, som hon har att i pensionshänseende tillgodoräkna sig.

Tjänstens art och omfattning.

Tjänstgöringen omfattar de vårduppgifter, som åläggas henne genom en av fattigvårdsstyrelsen utfärdad särskild instruktion för ifrågavarande sjuksköterskor. Sjuksköterska på avdelning 3 åligger det därutöver, att alternerande med två månaders sammanhängande dagtjänst tjänstgöra såsom nattsköterska under två månader i följd.

Minimiavlöning.

Befattningshavares kontanta löneförmåner utgöras av: begynnelselön av 1.500 kronor samt tre ålderstillägg, vartdera à 129 kronor, att utgå efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring.

Förutom den kontanta lönen erhåller befattningshavare möblerad bostad i eget rum med värme, lyse, kost och tvätt samt sjukvård i enlighet med gällande bestämmelser i Västerås stads lönestat.

Å den kontanta lönen utgår dyrtidstillägg enligt samma grunder som för stadens övriga befattningshavare.

Befattningshavare äger för erhållande av ålderstillägg rätt att räkna sig tillgodo föregående tjänsteår i reglerad och pensionsberättigad tjänst hos annan huvudman, varvid ålderstillägget skall utgå exakt tre år efter den första anställningens början eller efter tidigare erhållet ålderstillägg.

Semester.

Befattningshavare äger årligen åtnjuta en månads semester med bibehållna löneförmåner, häri inbegripet full ersättning för de naturaförmåner, som hon under semestern avstår.

Övriga bestämmelser.

I övrigt skall i tillämpliga delar gälla det för stadens övriga befattningshavare vid varje särskilt tillfälle i vederbörlig ordning utfärdade tjänstereglementet eller motsvarande.

N:o 45.

Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.

REGLERINGSVILLKOR

antagna av stadsfullmäktige i Västerås den 26 mars 1942, uppgjorda enligt bestämmelserna i § 5 och § 60 mom. 1 d) och e) av reglementet den 31 december 1919 för Statens pensionsanstalt, jämförda med innehållet i kungl. kungörelsen den 18 juni 1926.

Regleringsvillkoren avse befattningen såsom husmoder vid Västerås stads ålderdomshem.

Behörighetsvillkor.

Befattningshavare skall hava genomgått teoretisk och praktisk utbildning för husmodersbefattning eller eljest hava förvärvat det mått av kunskap och färdighet som utgör nödig förutsättning för skötandet av sådan befattning.

Den ordning enligt vilken befattningshavare anställes och entledigas.

Befattningshavare anställes och entledigas av Västerås stads fattigvårdsstyrelse, varvid skall gälla en ömsesidig rätt till tre månaders uppsägningtid, dock med iakttagande av bestämmelserna i §§ 18, 21, 24 och 65 av reglementet för pensionsanstalten.

Vid tillträde till tjänsten äger befattningshavare erhålla skriftligt förordnande jämte intyg därom, att hon införts i vederbörande pensionsliggare.

Vid avgång från tjänsten av annan anledning än som §§ 18 och 66 av pensionsreglementet stadgas, äger hon rätt rätt erhålla avskrift av de för henne i ovannämnda liggare gjorda anteckningarna rörande det antal tjänsteår, som hon har att i pensionshänseende tillgodoräkna sig.

Tjänstens art och omfattning.

Tjänstgöringen omfattar de uppgifter, som åläggas henne genom en av fattigvårdsstyrelsen särskilt utfärdad instruktion för husmodern.

Minimiavlöning.

Befattningshavares kontanta löneförmåner utgöras av: begynnelselön 1.860 kronor samt tre ålderstillägg, vartdera å 153 kronor att utgå efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring.

Förutom den kontanta lönen erhåller befattningshavare möblerad bostad i eget rum med värme, lyse, kost och tvätt samt sjukvård i enlighet med gällande bestämmelser i Västerås stads lönestat.

Å den kontanta lönen utgår dyrtidstillägg enligt samma grunder som för stadens övriga befattningshavare.

Befattningshavare äger för erhållande av ålderstillägg rätt att räkna sig tillgodo föregående tjänsteår i reglerad och pensionsberättigad tjänst hos annan huvudman, varvid ålderstillägget skall utgå exakt tre år efter den första anställningens början eller efter tidigare erhållet ålderstillägg.

Semester.

Befattningshavare äger årligen åtnjuta en månads semester med bibehållna löneförmåner, häri inbegripet full ersättning för de naturaförmåner, som hon under semestern avstår.

Övriga bestämmelser.

N:o 45. *Ang. reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterskor och husmoder vid ålderdomshemmet m. m.*

I övrigt skall i tillämpliga delar gälla det för stadens övriga befattningshavare vid varje särskilt tillfälle i vederbörlig ordning utfärdade tjänstereglementet eller motsvarande.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension till redan pensionerade sjuksköterskor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja envar av redan pensionerade sjuksköterskorna Anna Forslund och Elin Carlsson tilläggspension från och med den 1 april 1942 med ett belopp motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, därest huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för dessa systrars anställningstid, å ena, samt pensionen från anstalten jämte den till denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan, samt å denna tilläggspension de vid varje särskilt tillfälle utgående dyrtids- och kristilläggen i enlighet med de av Statens pensionsanstalt tillämpade grunderna ävensom att för sådant ändamål ställa till fattigvårdsstyrelsens och hälsovårdsnämndens förfogande förslagsanslag av 350 resp. 300 kronor.

Drätselkammaren, som haft ärendet till behandling och som tagit det under noggrann prövning, får nu anföra följande.

I sin skrivelse har nämnden anfört, att sett ur rent principiell synpunkt ett bifall till ärenden av denna art kan medföra avsevärda konsekvenser. Nämnden har därvid pekat på det förhållandet, att en pensionerad stadens befattningshavare, efter en lönereglering skulle kunna framställa krav på pension i enlighet med den lönegrupp, där befattningen efter regleringen placerats.

Drätselkammaren biträder till alla delar denna uppfattning. Drätselkammaren anser därjämte, att denna synpunkt är av så allvarlig natur att den icke i här förevarande fall kan sättas åt sidan därav, att dessa två systrar tidigare och medan de ännu voro i tjänst rimligtvis borde hava fått åtnjuta en reglering av pensionsunderlaget. Drätselkammaren anser sålunda, att nämndens framställning icke bör bifallas. Härför talar också, att de pensionerade sjuksköterskor, som äro i största behov av pensionstillägg nämligen de äldsta sköterskorna, nu icke kunna få något tillägg. Vid sådant förhållande kan det icke anses rimligt, att de yngre sköterskorna, som ännu kunna förvärva sig extra inkomster, i strid mot tidigare praxis tilldelas tilläggspension.

Drätselkammaren hemställer med stöd av vad ovan anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 46.
Ang. tilläggspension till redan pensionerade sjuksköterskor.

att avslå löne- och avtalsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till löne- och avtalsnämnden hava fattigvårdsstyrelsen och Svensk Sjuksköterskeförening på anförda skäl hemställt, att pensionerade sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet Maria Emilia Hellström och Anna Amalia Forslund måtte tillerkännas tilläggspensioner motsvarande de belopp, varmed pensionerna skulle hava ökat, därest staden erlagt sin andel av retroaktivavgiften för 25 tjänsteår i och för befattningarnas höjande till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor. Enahanda framställning har gjorts från hälsovårdsnämnden och Svensk Sjuksköterskeförening beträffande pensionerade stadssjuksköterskorna Anna Ekström och Elin Vilhelmina Carlsson. Nämnden får nu i ärendena anföra följande.

Från och med den 1 februari 1935 pensionerades sjuksköterskan vid ålderdomshemmet Maria Emilia Hellström, vilken varit anställd sedan den 15 juni 1908. Vidare pensionerades från och med den 1 februari 1939 sjuksköterskan vid hemmet Anna Amalia Forslund, som varit anställd sedan den 1 januari 1910. Från och med 1933 pensionerades stadssjuksköterskan Anna Ekström, som varit anställd sedan den 1 februari 1905. Slutligen pensionerades från och med den 1 oktober 1941 stadssjuksköterskan Elin Vilhelmina Carlsson, vilken varit anställd sedan den 1 oktober 1920. Samtliga dessa systrar hava varit reglerade efter det lägre pensionsunderlaget 1.000 + 176 kronor och ha från staden erhållit tilläggspension enligt stadsfullmäktiges beslut 1923.

Som nämnden i annan skrivelse till stadsfullmäktige denna dag meddelat, gavs genom kungl. kungörelse 1936 möjlighet för staden, huvudmannen, att höja pensionsunderlaget till 1.560 kronor. Framställningen i detta ärende innebär, att sagda sköterskor, ehuru redan pensionerade, skola komma i åtnjutande av detta förhöjda pensionsunderlag. Det har därvid meddelats, att systrarna Maria Hellströms, Anna Forslunds och Anna Ekströms pensioner, därest staden nu kunde inbetala sin del av retroaktivavgiften för 25 tjänsteår, skulle ökas med 435 kronor per år, inklusive nu utgående dyrtids- och kristillägg och att syster Elin Carlssons pension skulle ökas med 365 kronor per år.

Rent principiellt måste om dessa framställningar sägas, att ett bifall till dem skulle kunna medföra avsevärda konsekvenser. Sålunda skulle de stadens befattningshavare, som pensionerades före en lönereglering kunna göra anspråk

på att få pension i enlighet med den lönegrupp, där befattningen efter regleringen placerats.

N:o 46.
Ang. tilläggspension till redan pensionerade sjuksköterskor

Beträffande syster Anna Forslund och syster Elin Carlsson kunna emellertid ett par andra synpunkter anföras. Dessa pensionerades bägge efter det pensionsunderlaget hade kunnat höjas och jämväl efter det fattigvårdsstyrelsen resp. hälsovårdsnämnden gjort framställning om sådan förhöjning. Om man, vilket med visst fog kan ske, utgår ifrån, att nu i annan skrivelse föreslagen pensionsunderlagsförhöjning rimligen borde hava skett långt tidigare eller till och med så fort lagen medgivit sådan åtgärd, synes skäligheten tala för att dessa systrar beviljas tilläggspension. Då dyrtids- och kristilläggen nu utgå med cirka 41 % kan det dock icke anses riktigt att, såsom sökandena föreslagit, tilläggspensionen fixeras till 435 kronor. Fastmer bör tillägget sättas till det belopp, varmed pensionen skulle hava ökat, därest staden inbetalade sin andel av retroaktivavgift för dessa systrars anställningstid jämte dyrtids- och kristillägg därå.

Enär reglering av pensionsunderlaget för tjänstgörande sjuksköterskor föreslagits träda i kraft den 1 april detta år anser nämnden det lämpligt, att tilläggspension till systrarna Anna Ekström och Elin Carlsson jämväl utgår från denna dag.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja envar av sjuksköterskorna Anna Forslund och Elin Carlsson tilläggspension från och med den 1 april 1942 med ett belopp motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, om huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för dessa systrars anställningstid, å ena, samt pensionen från anstalten jämte den till denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut 1923 kommande tilläggspensionen, å andra sidan samt å denna tilläggspension de vid varje särskilt tillfälle utgående dyrtids- och kristilläggen i enlighet med de av Statens Pensionsanstalt tillämpade grunderna samt

att för sådant ändamål under innevarande år anvisa fattigvårdsstyrelsen och hälsovårdsnämnden förslagsanslag av 350 kronor resp. 300 kronor.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. reglering av pensionsunderlaget för en stadssjuksköterska m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse hemställer löne- och avtalsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* tillförsäkra stadssjuksköterskan Sigrid Sandén en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, därest huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tiden efter den 1 januari 1926, å ena, samt pensionen från anstalten, å andra sidan, jämte dyrtids- och kristillägg å detta tillägg i enlighet med de vid varje särskilt tillfälle av Statens pensionsanstalt tillämpade bestämmelserna och *att* för sådan tilläggspensions utbetalande under innevarande år efter den 1 juli ställa till hälsovårdsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 125 kronor.

Drätselkammaren anser i likhet med vad fallet är beträffande sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet nämndens framställning väl motiverad och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens framställning i ärendet och

att förslagsanslaget å 125 kronor måtte utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelser till löne- och avtalsnämnden hava hälsovårdsnämnden och Svensk Sjuksköterskeförening hemställt, att stadssjuksköterskan Sigrid Sandén från och med den 1 april 1942 måtte erhålla distriktsjuksköterskas lön, att hennes befattning måtte regleras efter det högre pensionsunderlaget av 1.560 kronor samt att staden måtte tillerkänna henne tilläggspension med det belopp, varmed hennes pension skulle hava ökat, därest staden erlagt sin andel av retroaktivavgiften för tiden efter det hon anställdes eller med för närvarande

N:o 47.
Ang. reglering av pensionsunderlaget för en stadssjuksköterska m. m.

228 kronor 36 öre inklusive dyrtids- och kristillägg. Nämnden får nu i ärendet anföra följande.

Den 1 januari 1926 anställdes i stadens tjänst såsom stadssjuksköterska syster Sigrid Sandén, som är född den 1 juli 1887. För henne gäller ett pensionsunderlag av 1.176 kronor. Pensionsavgift med 55 kronor per år erlägges av henne. Huvudmannen är befriad från erläggande av sådan avgift. Hennes begynnelselön är 1.320 kronor och hennes slutlön 1.671 kronor jämte naturaförmåner.

Jämlikt kungl. kungörelsen den 30 juni 1936 har möjlighet öppnats att reglera denna tjänst till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor. En förutsättning härför är, att grundlönen är minst 1.800 kronor med tre ålderstillägg efter 3, 6 och 9 år à 117 kronor och att vissa naturaförmåner tillkomma.

Härvarande landstings distriktssjuksköterskor hava en begynnelselön av 2.280 kronor och en slutlön av 2.820 kronor jämte dyrtidstillägg därå ävensom naturaförmåner. Dessa sjuksköterskors årslön överstiger sålunda syster Sigrid Sandéns med 1.149 kronor. Bifölles förevarande framställning i denna del, skulle syster Sigrid Sandén sålunda, enär hon uppnår pensionsålder den 1 juli detta år under kvartalet 1/4—1/7 få uppbära ¼ av 1.149 kronor eller 287 kronor. Nämnden kan icke finna några bärande skäl för att tillstyrka denna anhållan.

Lika litet anser nämnden det befogat att nu, ett kvartal före syster Sigrid Sandéns avgång, hemställa om tjänstens reglering till ett högre pensionsunderlag, vilken åtgärd för staden skulle medföra en avsevärd retroaktivavgift.

Däremot har nämnden funnit det skäligt, att ifrågavarande syster efter sin pensionering tillförsäkras en tilläggspension på samma sätt som i annat sammanhang föreslagits för en sjuksköterska vid ålderdomshemmet samt husmor därstädes.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillförsäkra stadssjuksköterskan Sigrid Sandén en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle hava blivit, därest huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tiden efter den 1 januari 1926, å ena, samt pensionen från anstalten, å andra sidan, jämte dyrtids-och kristillägg å detta tillägg i enlighet med de vid varje särskilt tillfälle av Statens Pensionsanstalt tillämpade bestämmelserna, samt

att för sådan tilläggspensions utbetalande under innevarande år efter den 1 juli ställa till hälsovårdsnämndens förfogande ett förslagsanslag av 125 kronor.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden under åberopande av särskild motivering hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga upprättat och här bifogat förslag till nytt resereglemente för stadens befattningshavare och förtroendemän och *att* reglementet skall träda i tillämpning från och med den 1 april 1942. Ärendet har överlämnats till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande.

Drätselkammaren får nu meddela att den efter granskning av förslaget intet har att erinra emot bifall till nämndens framställning, dock med det tillägget till reglementet, som beredningsutskottet för sin del föreslagit.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade förslag till resereglemente för stadens befattningshavare och förtroendemän med det tillägg, som beredningsutskottet i särskild skrivelse föreslagit, samt

att reglementet skall träda i tillämpning från och med den 1 april 1942.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande mars har löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till nytt resereglemente för stadens befattningshavare att tillämpas från och med den 1 april 1942.

Beredningsutskottet, som anmodats yttra sig över förslaget, får meddela, att utskottet i stort sett icke har något att erinra emot detsamma. Utskottet har emellertid uppmärksammat, att i det fall resa påbörjas under dagtid och fortfar under nattid eller påbörjas under nattid och fortfar under dagtid det förhållandet kan inträffa, att i sämsta fall sju timmars bortovaro

enligt reglementets avfattning icke berättigar till traktamentet. På grund härav vill utskottet föreslå, att såsom korrektiv häremot ett nytt fjärde stycke införes under mom. 5 b av följande lydelse: "För resa, som omfattat minst fyra timmar och som innefattat både dag- och nattid, utgår halvt dagtraktamente." N:o 48. *Ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.*

Med åberopande av det anförda får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av löne- och avtalsnämnden utarbetade förslaget till nytt resereglemente med det av beredningsutskottet föreslagna tillägget.

Västerås den 11 mars 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 28 november 1935 antogo stadsfullmäktige det nu för staden gällande resereglementet. Under den tid som därefter förflutit har det visat sig, att reglementets bestämmelser angående ersättning för resekostnader och för oundgängliga utgifter under förrättningar på annan ort tarva revidering. Det har jämväl framkommit, att reglementet lämpligen bör kompletteras med ytterligare en del detaljbestämmelser. På grund härav har inom löne- och avtalsnämnden utarbetats bifogade förslag till nytt resereglemente. Nämnden vill nu i ärendet anföra följande.

Det kan om det föreslagna reglementet sägas, att det i stort sett skiljer sig ifrån det gällande i *princip* däri, att dygnstraktamentet uppdelats i dag- och nattraktamenten och i *sak* däri, att samtliga arvoden höjts och att rätt till resa II. klass utsträckts.

Det har utom och inom nämnden understundom anmärkts emot det gällande reglementet, att helt traktamente kan utgå även om vederbörande icke varit borta under natten. Jämväl har framhållits den rent principiella felaktigheten, att det gällande reglementet i alla fall lämnar kompensation från tiden för avresan. Om avresa sker exempelvis kl. 19.34 till Stockholm lärer det knappast kunna anses riktigt, att ersättning lämnas för måltid samma kväll. Ersättning bör rimligen börja först därmed, att ersättning för nattlogi måste utgivas.

Under förarbetena till nu föreslaget reglemente, som i huvudsak grundar sig på statens resereglemente samt på Stockholms och Gävles reglementen, har nämnden låtit genomgå de flesta svenska städers motsvarande reglementen. Det har visat sig, att i samtliga fall uppdelning av dygnstraktamentet skett i dag-

N:o 48.
Ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.

och nattraktamenten. Nämnden anser sig därigenom hava funnit stöd för sin redan tidigare uttalade uppfattning, att sådan uppdelning lämpligen bör ske.

Då nämnden sålunda intagit den ståndpunkten, att skillnad bör göras på dag- och nattraktamenten, har frågan varit, huru dessa belopp borde fixeras. Därvid har hänsyn måst tagas ej mindre till beloppens storlek än även till huru snabbt ersättning skall utgå, d. v. s. huru många timmars frånvaro som skola kvalificera till full ersättning eller del av denna. Uppenbarligen inverkar också på ersättningens storlek de tidpunkter som fastställas utgöra skillnad mellan dag och natt.

Vad först angår beloppens storlek, så hava dessa föreslagits till 16 kronor för dag och 9 kronor för natt. Sålunda för helt dygn 25 kronor emot nu gällande 18 kronor. Inom nämnden har framförts den tanken, att nattraktamentet skäligen borde bestämmas till 10 kronor. Nämndens förslag i denna del liksom i övrigt är emellertid enhälligt. Nämnden vill meddela, att den jämväl diskuterat frågan om uppdelande av befattningshavarna i två kategorier med olika rätt till traktamentsersättningar och till resa II. klass. Sådan uppdelning har dock icke funnit bärande skäl för sig. Nämnden har i drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige den 17 januari 1935 också funnit stöd för denna uppfattning. Drätselkammaren anför där: ":—:—:—: Vidare finner drätselkammaren det icke påkallat att ifråga om reseersättningen indela tjänstemännen i olika klasser. :—:—:—:" (Med reseersättning avses där såväl ersättning för resa som för uppehåll.)

Tiderna ha så uppdelats, att traktamente för dag skall utgå under tiden 07.00—23.00 och traktamente för natt under tiden 23.00—07.00. För helt dagtraktamente erfordras minst 8 timmars frånvaro. För frånvaro mellan 4 och 8 timmar utgår halvt dagtraktamente. För frånvaro mindre än 4 timmar utgår ingen ersättning. Traktamente för natt utgår icke vid bortovaro mindre än 3 timmar. Dessa siffror hava varit föremål för nämndens särskilda granskning, varvid hänsyn i huvudsak tagits till stadens tågförbindelse med Stockholm. För närvarande utgår intet traktamente vid frånvaro under 5 timmar, halvt traktamente för frånvaro 5 till 15 timmar samt helt traktamente vid frånvaro över 15 timmar.

(Det bör här måhända påpekas, att ersättning räknas för tid från tågets avgång till dess återkomst. Vid avresa 09.16 och återkomst 15.02 utgår sålunda endast halvt dagtraktamente, 8 kronor (förr 9 kronor). Vid avresa 19.34 utgår ingen ersättning för tiden fram till klockan 23.00. Ingen ersättning utgår heller vid avresa från Västerås klockan 05.50 för tiden intill klockan 07.00.)

Som ovan vidrörts föreslår nämnden, att rätten att resa II. klass utsträckes att omfatta sträckor över 50 kilometer enkel färd. Enligt gällande reglemente är gränsen satt vid 120 kilometer. Många skäl tala för en sådan ändring. Sålunda äro ju här ifrågavarande resor inga nöjesresor utan de ske enligt uppdrag för visst ärendes skull. Ofta får tjänstemannen sätta till dyrbar tid för sådana resor. Oftast utnyttjas resorna för genomgång — eventuellt med meddelegerade — av det eller de ärenden, som föranlett resan. Det synes rätt och rimligt att stadens högsta tjänstemän, som ofta tvingas resa till Stockholm, givas rätt att därvid utnyttja II. klass. Några skäl ur ekonomisk synpunkt att göra någon skillnad mellan tjänstemännen i sådant avseende föreligga

N:o 48.
Ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.

icke, då de lägre tjänstemännen endast i undantagsfall få i uppdrag att verkställa tjänsteresa. Andra skäl för en differentiering i berört hänseende kunna knappast anses vara för handen.

Det föreslagna reglementets utformning i övrigt står i stort sett i överensstämmelse med det gällande reglementet.

Under punkt 10. föreslås att de kommunala förtroendemännens ersättning för påvisbar förlust i arbetsförtjänst vid bortovaro i stadens angelägenhet skall maximeras till 20 kronor emot för närvarande 12 kronor per dag.

På grund av vad som här i korthet anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga här bifogade förslag till resereglemente för stadens befattningshavare och förtroendemän och

att reglementet skall träda i tillämpning från och med den 1 april 1942.

Västerås den 3 mars 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

FÖRSLAG

till Resereglemente för Västerås stad.

I fråga om ersättning åt stadens befattningshavare för kostnad i anledning av resa eller förrättning gäller, i den mån icke annorlunda i allmän författning eller av stadsfullmäktige är eller blir bestämt, vad här nedan stadgas.

A. *Tjänsteresa eller förrättning inom staden eller i dess närmaste omgivning.*

1. Beträffande tjänsteresa eller förrättning inom staden eller i dess närmaste omgivning meddelas erforderliga föreskrifter av vederbörande myndighet eller högste chef, med iakttagande likväl att resekostnads- och traktamentsersättning icke må utgå efter förmånligare grunder än här nedan under B. stadgas.

B. *Tjänsteresa eller förrättning i övriga fall.*

2. Befattningshavare, som på grund av sin tjänst har att utanför eget verksamhetsområde verkställa med resa förenad förrättning eller som enligt särskilt uppdrag av vederbörande myndighet företager resa i andra fall än som under punkt 1. omförmälas för att tillgodose något stadens intresse eller för att när-

N:o 48.
Ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.

vara vid kongress eller dylik sammankomst, äger åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning enligt bestämmelserna nedan.

Därest sådan resa icke företages på uppdrag av vederbörlig myndighet, skall den vara beslutad av dess ordförande eller högste förvaltningschef.

Myndighets beslut om reseuppdrag skall protokollföras.

3 a. Resekostnads- och traktamentsersättning åtnjutes enligt följande:

Resekostnadsersättning:

Vid färd med järnväg:	Vid färd intill 50 kilometer avgift för III. klass. Vid resa utöver 50 kilometer avgift för II. klass, samt därutöver för sovvagnsbiljett, då resa ägt rum nattetid och sovvagn använts.
Vid färd med fartyg:	Avgift för hyttplats.
Vid färd med automobil, omnibus eller annat fortskaffningsmedel, förut icke nämnt:	Kostnad, som för färden betingats med tillämpning av gällande taxor, där sådana finnas.

Traktamentsersättning:

För dag:	16 kronor.
För natt:	9 kronor.
För dygn:	25 kronor.

Ersättning får icke beräknas med högre belopp än som skulle hava utgått, därest befattningshavare använt den väg och det färdsätt, som med hänsyn till resans ändamål samt för åstadkommande av minsta sammanlagda rese- och traktamentskostnad eller eljest varit lämpligast.

Ej må debiteras högre kostnad för resa än som verkligen utgivits.

Då särskilda förhållanden därtill föranleda, må befattningshavare efter medgivande av drätselkammaren åtnjuta ersättning för färd med luftfartyg och skall därvid ersättningen utgå med avgift för en plats.

b. Vid resa företagen av befattningshavare å extra stat eller tjänstförrättande vikarie, skola bestämmelserna i detta reglemente i tillämpliga delar vara gällande.

4 a. Därest vid resa eller förrättning avväg tages eller uppehåll sker för enskild angelägenhet, skall resekostnads- och traktamentsersättningen beräknas som om resan eller förrättningen fortgått utan avbrott.

b. Inträffar under resa eller förrättning uppehåll genom naturhinder, styrkt sjukdom eller av annan giltig anledning, må traktamentsersättning utgå även för tid, varunder uppehållet ägt rum, dock högst under fjorton dygn.

5 a. Med de inskränkningar, vilka angivas under mom. b.—d. av denna punkt, utgår traktamente för dag för resa eller förrättning under tiden mellan klockan 7 och klockan 23 samt traktamente för natt för resa eller förrättning under tiden mellan klockan 23 och klockan 7.

b. Helt traktamente för dag utgår, därest av den i mom. a. såsom dag betecknade tiden minst åtta timmar använts för resa eller förrättning.

Har kortare tid använts, dock minst fyra timmar, utgår halvt traktamente för dag. N:o 48.

Traktamente för natt utgår icke, därest ej av den såsom natt betecknade tidsperioden minst tre timmar använts för resa eller förrättning.

Ang. nytt resereglemente för stadens befattningshavare.

c. Därest biljettkostnaden för resa inbegriper vederlag för kost eller dylik förmån eljest på stadens bekostnad tillhandahålles, utgår traktamente med en fjärdedel av stadgat belopp.

d. Därest befattningshavare på stadens bekostnad erhållit inkvartering eller innehaft plats i sovvagn eller liggplats å fartyg, utgår icke traktamente för natt.

6. För reseutgifter äger befattningshavare uppbära förskott i lämplig omfattning.

7. I räkning å resekostnads- och traktamentsersättning skall uppgivas:

resans ändamål;

åliggande eller uppdrag, på grund varav resa eller förrättning ägt rum;

tiden för avresa och återkomst;

det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet ävensom den vagnsklass å tåg eller plats å fartyg som använts; samt

eventuellt uppburet förskott för reseutgifternas bestridande.

Räkning skall, därest hinder ej möter, avlämnas omedelbart efter det resan avslutats och senast inom en månad därefter.

8. Vid resor utom rikets gränser utgår ersättning enligt grunder, som för varje fall bestämmas av stadsfullmäktige eller vederbörande styrelse, som beslutat om resans företagande.

9. Till studieresa, som av befattningshavare utan uppdrag av någon stadens myndighet eller chefstjänsteman företages i och för egen utbildning, må vederbörande myndighet, därest synnerliga skäl härför anses föreligga, efter hörande av löne- och avtalsnämnden, kunna bevilja ett med hänsyn till omständigheterna lämpligt avvägt, till beloppet i varje särskilt fall fixerat resebidrag.

Därest befattningshavare av vederbörande myndighet eller högste chef anmodats att i samband med studieresa, som nyss sagts, ombesörja visst uppdrag för stadens räkning, bör i förhållande till omfattningen av dylikt uppdrag, hänsyn tagas härtill vid fastställande av resebidragets storlek.

På vederbörande myndighet ankommer det att besluta, huruvida med här avsett resebidrag skall följa skyldighet för befattningshavaren att avlämna berättelse eller rapport angående resan.

För resa, som i denna punkt avses, vare befattningshavare såsom regel skyldig utnyttja honom tillkommande semester.

C. *Tillämpningsbestämmelser.*

10. Kommunal förtroendeman är, då han företager resa i stadens angelägenheter, berättigad att åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning enligt bestämmelserna i detta reglemente. Förtroendeman gottgöres därjämte för påvisbar förlust i arbetsförtjänst, beräknad efter högst tjugo kronor per dag, vilken förlust föranletts av bortovaron.

11. Fråga rörande tolkning och tillämpning av detta reglemente avgöres i tveksamma fall av löne- och avtalsnämnden, som jämväl äger utfärda allmänna förtydligande föreskrifter i sådant hänseende.

N:o 49.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommitté för utredning av polisens lokalfråga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 februari 1942 hava stadsfullmäktige uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter i en kommitté, som skulle få i uppgift att utreda lokalfrågan för polisväsendet. Till fullgörande av detta uppdrag får beredningsutskottet nu hemställa, att stadsfullmäktige till ledamöter i nämnda kommitté ville utse herrar byggmästaren Fritz Eklund, måleriföreståndaren Albert Lundkvist, riksdagsmannen David Hall, majoren G. Robsahm och borgmästaren Olov Rylander. Beredningsutskottet får samtidigt hemställa, att åt herr Eklund måtte uppdragas att sammankalla kommittén.

Västerås den 11 mars 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. fråga om anslag till K.F.U.M:s ungdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja föreningen anslag med 2.000 kronor för innevarande år för driften av föreningens ungdomshem. Drätselkammaren, till vilken ärendet för förberedande yttrande remitterats, får nu anföra följande.

Drätselkammaren vill först erinra om att en skrivelse av i stort sett samma innehåll, behandlades av drätselkammaren vid nästlidet års budgetberedning. Föreningen anhöll vid det tillfället om anslag med 1.500 kronor. I infordrat yttrande över denna hemställan anförde barnavårdsnämnden bland annat: "Självfallet är en verksamhet av denna art av den allra största betydelse för de

ungas karaktärsdaning och skydd mot skadliga inflytelser. Särskilt måste detta bliva fallet ifråga om ynglingar i brytningsåldern, vilka äro i avsaknad av stödet av föräldrahem. Ur samhällets synpunkt måste det därjämte innebära ett verksamt medel i kampen mot ungdomens brottslighet och andra förvillelser och därmed i sin mån förhindra uppkomsten av kostnader för skyddsuppfostran m. fl. kostnader för liknande ändamål. Barnavårdsnämnden har också anlitat föreningen till stöd för uppfostran av gossar, som i olika avseenden blivit föremål för nämndens ingripande, varför nämnden genom egen erfarenhet kan vitsorda vikten av, att föreningen blir i stånd att fortsätta denna betydelsefulla verksamhetsgren." Nämnden tillstyrkte bifall till den då föreliggande ansökningen.

N:o 50. *Ang. fråga om anslag till K.F.U.M:s ungdomshem.*

I sin skrivelse angående 1942 års budget meddelade drätselkammaren, att sagda framställning förelåg. Drätselkammaren anförde då som sin åsikt, att, då pensionärerna i ifrågavarande hem huvudsakligen äro pojkar, som hava sina föräldrahem på annan ort men vistas här i staden som lärlingar vid de större industrierna, det knappast kunde anses vara en kommunal angelägenhet för Västerås stad att bidraga till driften av detta hem, även om man måste lämna föreningen erkännande för den verksamhet, som sålunda bedreves. Drätselkammaren ansåge, att det låge närmast till hands, att staten genom arbetsmarknadskommissionen eller annan myndighet trädde emellan och underlättade ej mindre överflyttning av arbetskraft från en landsända till en annan än även på så sätt bidroge till ungdomens yrkesutbildning. Framställningen avslogs vid detta tillfälle.

Drätselkammaren har allt fortfarande samma uppfattning. Den är fullt överens med barnavårdsnämnden därom, att rörelsen är av stor betydelse för de unga men den har icke funnit några nya skäl tala för, att Västerås stad bör engagera sig i rörelsen. Av rent principiella skäl och med hänsyn tagen till såväl de här bakom liggande förhållandena som till de följder ett bifall till den föreliggande framställningen skulle kunna föra med sig, måste drätselkammaren för sin del avstyrka bifall till föreningens hemställan.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå Kristliga Föreningens av Unge Män ifrågavarande framställning.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 50.

Ang. fråga om anslag till K.F.U.M:s ungdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås har sedan år 1937 bedrivit ett s. k. ungdomshem, där pojkar, som sakna eget hem ha givits tillfälle att på förmånliga villkor erhålla hel inackordering samt tillsyn genom husmoder och föreståndare. Från en ringa begynnelse har denna verksamhet de sista åren vuxit så att hemmet nu har 33 inneboende pojkar, de flesta i ålder 14—16 år. Vi äro övertygade om att denna verksamhetsform har sin synnerligen stora betydelse och att den är ett verksamt stöd för de unga i deras livsutveckling. Icke minst torde denna verksamhetsform vara en motvikt mot alla de frestelser som särskilt sådan ungdom utsättas för, vilken icke har det egna hemmets stöd att lita till.

Föreningen har hittills bedrivit denna verksamhet med pojkarnas inackorderingsavgifter samt ekonomiskt stöd av vänner till arbetet. På grund av det nuvarande tidsläget har emellertid svårigheter uppstått att på samma sätt som förut erhålla frivilliga bidrag vartill kommer att alla omkostnader stiger genom prisförhöjningar på alla förbrukningsartiklar etc.

En särskild framställning till Statens Arbetsmarknadskommission har i år ingivits men avslagits under motivering av att detta är en kommunal angelägenhet att ordna.

Budgeten för hemmets verksamhet under innevarande år upptager ett underskott av kronor 5.000: —. Av detta belopp beräkna vi emellertid att genom frivilliga bidrag samt anslag kunna insamla kronor 3.000: —. Emellertid kvarstår kronor 2.000: — och det synes oss omöjligt att kunna fortsätta denna gagnande verksamhet därest icke möjligheter förefinnas att genom kommunalt stöd få hjälp för täckande av detta belopp.

Barnavårdsnämnden i Västerås har i slutet av år 1941 uttalat sitt erkännande av detta arbete och vi våga tro att denna verksamhet i barnavårdande syfte är samhällsgagnande, särskilt som det gäller ungdom i brytningsåren. Föreningens önskan är att giva de unga ett praktiskt och för dem värdefullt stöd och denna form av stöd torde vara i högsta grad värdefull samt bidraga till pojkarnas fostran till nyttiga medborgare.

Vi vilja meddela, att pojkarnas inackorderingsavgift utgör omkring kr. 25: — pr vecka, vari innefattas såväl mat som bostad samt tvätt och div. kostnader. För trevnaden ha vi sörjt på olika sätt genom särskilt sällskapsrum samt s. k. hemaftnar, utfärder etc. och i föreningens lokaler och sommarhem har pojkarna funnit uppskattade tillflyktsorter. Då en pojke synes äga förutsättningar att själv ordna sin inackordering medverka vi till att han anskaffar bostad på annat håll för att därigenom en ny pojke skall beredas plats i vårt hem. Härigenom uppstår en god cirkulation och många pojkar få på detta sätt tillfälle att erhålla ungdomshemmets stöd i en kritisk tid av sina uppväxtår. För den dagliga omvårdnaden ägnar föreningens sekreterare och husmoder mycken tid. Samkväm, utfärder, idrott etc. anordnas ofta för att berika fritiden och därjämte intresseras pojkarna för självstudier genom aftonskolor och kurser etc.

Under hänvisning till ovanstående hemställa vi vördsamt

att stadsfullmäktige godhetsfullt ville bevilja anslag å sammanlagt kr. 2.000: — för

innevarande år till KFUM:s i Västerås ungdomshem.

N:o 50.
Ang. fråga om anslag till K.F.U.M:s ungdomshem.

Västerås den 6 mars 1942.

Kristliga Föreningen av Unge Män, Västerås.
Styrelsen:

Eskil Edmark.
Ordf.

Erik Tunås.
Sekr.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. överlåtelse av tomt för församlingshem till den kyrkliga kommunen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Mellan delegerade från drätselkammaren och kyrkorådet har sedan lång tid förhandlingar förts band annat angående den kyrkliga kommunenes förvärv av tomt för församlingshus i kvarteret Jesper. Vid sammanträde den 2 innevarande månad enades delegerade därom, att staden skulle till kyrkan med återköpsrätt upplåta ifrågavarande tomtmark och att preliminärt köpekontrakt skulle upprättas. Överenskommelse om pris per kvadratmeter har ännu icke träffats. Enär församlingshemmets omfång icke bestämts, kan nu ej heller tomtens storlek fixeras.

Det synes emellertid såväl drätselkammaren som kyrkorådet önskvärt, om ett formellt köpekontrakt nu kunde färdigställas, varigenom båda parter skulle med bestämdhet kunna veta, vartill ifrågavarande tomt skall nyttjas. Som ovan sagts bör försäljning ske med villkor om återköpsrätt för den händelse tomten i framtiden komme att användas för annat ändamål än församlingshem.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till den kyrkliga kommunen försälja ett för församlingshem lämpligt tomtområde i kvarteret Jesper till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna antagbara.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. överlåtelse av äganderätten till Östra kyrkogården till den kyrkliga kommunen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom kyrkorådet har under år 1941 beträffande Östra kyrkogården uppkommit fråga om de villkor under vilka viss tids nyttjanderätt till gravplats skall kunna förändras till nyttjanderätt för alltid. Verkställd utredning syntes visa, att en förutsättning för att upplåtelse på viss tid skulle kunna förändras till nyttjanderätt för alltid vore, att den kyrkiga kommunen vore ägare till kyrkogårdsområdet. Vid ärendets fortsatta behandling framkom, att den Östra kyrkogården vore lagfaren för Västerås stad, vilket tydde på, att den borgerliga kommunen och icke den kyrkliga vore kyrkogårdens ägare.

Med anledning härav företogs från kyrkorådets sida undersökning om på vad sätt förvärvet skett. Denna har givit vid handen, att inköpet skett den 4 augusti 1874 genom drätselkammaren men efter beslut av kyrkliga myndigheter. Den borgerliga kommunen har överhuvud icke yttrat sig angående förvärvet. Detta förhållande, säger undersökningsdelegerade, synes tyda på, att, ehuru köpehandlingarna äro utfärdade å Västerås stad och staden erhållit fasta å jorden, det är den kyrkliga församlingen och icke den borgerliga kommunen, som förvärvat området. Under åberopande av sagda undersökning har kyrkorådet hos drätselkammaren hemställt, att drätselkammaren ville överlämna åtkomsthandlingarna angående Östra kyrkogården till kyrkorådet med förklaring, att Västerås stad icke gör några anspråk på äganderätten till den genom köpekontraktet och köpebrevet den 4 augusti 1874 inköpta jorden.

Jämväl inom drätselkammaren har utredning verkställts. Kyrkorådets uppgifter vitsordas i huvudsak av denna utredning även om denna, som innefattat granskning av på vad sätt utdebiteringar skett för ifrågavarande ändamål, synes tala för, att fastan verkligen också avsåg den borgerliga kommunen. Emellertid har det framkommit, att staden genom sagda förvärv blev ägare till ej mindre det nuvarande området för Östra kyrkogården (stadsägan 1789) än även det söder därom belägna parkområdet, gatumarken i Utanbygatan och norra hälften av kvarteren Julius och Jörgen, motsvarande stadens markinnehav i de kvarter, där Aktiebolaget Arbetarbostäders hyreshus nu äro uppförda. Vid bifall till kyrkorådets framställning, kan till den kyrkliga kommunen endast överlåtas den del av markförvärvet, som nu utgör Östra kyrkogården eller stadsägan 1789.

För närvarande pågår gränsbestämning för fastställande av denna stadsägas faktiska gränser.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att på den kyrkliga kommunen överföra äganderätten till Östra kyrkogården, stads-

ägan 1789, sådan denna till sitt omfång bestämts genom nu pågående gränsbestämning samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga nödiga åtgärder för verkställande av överlåtelsen.

N:o 52. *Ang. överlåtelse av äganderätten till Östra kyrkogården till den kyrkliga kommunen.*

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom Riksbyggens försorg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammaren har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus n:r 2 hemställt om viss medverkan från stadens sida för åstadkommande av nyproduktion av bostäder under innevarande år. Preliminärt har avtalats om försäljning till föreningen av tomtmark norr om Iggebygatan och öster om Tunbyvägen, avstyckad från stadsägan 1528 eller Kristiansborg, från vilket område drätselkammaren enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1913 har bemyndigande att försälja avstyckningar. Föreningen har för avsikt att under innevarande år på sagda avstyckning låta uppföra två tvåvåningshus av gasbetong, vartdera innehållande 12 lägenheter. Lägenheterna skola upplåtas med bostadsrätt. Byggnadskostnaden, inklusive tomt, har beräknats till 372.000 kronor. Enligt upprättad kalkyl skall finansiering ske genom upptagande av banklån mot säkerhet av inteckningar intill 55 procent av byggnadsvärdet. Kostnaden mellan 55 och 70 procent täckes genom lån hos bostadskreditkassa eller hypoteksförening. Mellan 70 och 90 procent skola kostnaderna täckas genom upptagande av statligt tertiärlån. Kostnaderna mellan 90 och 95 procent, 18.600 kronor, hava tänkts täckta genom lån mot stadens borgen. Detta lån skall amorteras halvårsvis under tio år med rätt för bostadsrättshavare att redan vid inträde i föreningen erlägga sin del av detta lån (B-insats). Slutligen skola egna insatser täcka kostnaderna mellan 95 och 100 procent.

Föreningen har nu hemställt, dels att staden måtte teckna borgen å sagda lån mellan 90 och 95 procent, dels ock att staden under byggnadstiden ville teckna borgen för byggnadskreditiv intill ett belopp av högst 350.000 kronor med inteckningar med bästa förmånsrätt som säkerhet.

N:o 53.

Ang. stadens medverkan till bostadsbebyggelse genom Riksbyggens försorg.

Drätselkammaren vill här erinra om att liknande borgensteckning för lån mot inteckning enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1941 skedde beträffande Riksbyggens nu uppförda hus vid Bomansgatan och att stadsfullmäktige vid två tidigare tillfällen beslutat teckna borgen för byggnadskreditiv vid uppförande av byggnader såväl av H. S. B. som av Riksbyggen.

Med hänsyn till den stora önskvärdheten av att tillföra bostadsmarknaden bostäder på rimliga villkor och under åberopande av vad ovan anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus n:r 2 för nybyggnad å avstyckningen från stadsägan 1528, liggande norr om Iggebygatan och öster om Tunbyvägen, intill ett belopp av högst 350.000 kronor, på villkor att borgensåtagandet gäller under högst ett år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk och att som säkerhet för stadens åtagande överlämnas inteckningar med bästa rätt till belopp motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel,

att teckna stadens borgen å ett tioårigt amorteringslån åt föreningen intill ett belopp av 18.600 kronor mot säkerhet av inteckningar om minst motsvarande belopp,

att uppdraga åt drätselkammaren, att, i den mån så erfordras, underställa besluten om borgensteckning Kungl. Maj:t för godkännande samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder, som erfordras för genomförande av sålunda fattade beslut.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 maj 1941 har styrelsen för högre folkskolan på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville fatta principbeslut om inrättande av en praktisk mellanskola i Västerås och i samband därmed principiellt godkänna av styrelsen framlagt förslag till uppförande av en byggnad för skolans behov, samt att i avbidan på dessa förslags genomförande provisoriskt skulle anordnas en treårig teknisk linje i anslutning till den nuvarande högre folkskolan. Stadsfullmäktige hava vid sammanträde den 29 maj 1941 remitterat ärendet till drätselkammaren för utlåtande. Till fullgörande av detta uppdrag får drätselkammaren nu anföra följande.

Drätselkammaren har för frågans utredning tillsatt en särskild kommitté, som under sitt utredningsarbete samrått med rektor för högre folkskolan. Till en början torde det vara påkallat, att något närmare redogöra för de olika skolformer, som här komma i fråga. Den nuvarande högre folkskolan, som bygger på folkskolans sjätte klass, är här i staden organiserad med en treårig handelslinje. Lokaler för skolan stå till förfogande i Djäknebergsskolans byggnad, men lokalförhållandena äro icke tillfredsställande. Den tekniska linje, som i skolstyrelsens framställning förordas som ett provisorium i avbidan på en praktisk mellanskola, är även den treårig och avsedd att inordnas inom den nuvarande högre folkskolans ram. Kommer en dylik teknisk linje till stånd, skulle sålunda högre folkskolan komma att bestå av två linjer, en handelslinje och en teknisk linje, bägge treåriga. Den praktiska mellanskolan är fyraårig och inom denna skolas ram kunna rymmas både teknisk linje och handelslinje, vartill även kan komma en huslig linje. De olika skolformernas närmare organisation och den kompetens, en avgång från den ena eller andra formen medför, framgår av skolstyrelsens skrivelse i ärendet. Det bör även nämnas, att till såväl högre folkskolans olika linjer som till en praktisk mellanskola statsbidrag utgår med för närvarande 78 procent av lärarlöner. Kommunen har däremot att svara för tillhandahållande av skollokaler och inventarier samt undervisningsmateriel.

Den av drätselkammaren tillsatta kommittén har, liksom kammaren själv, kommit till den uppfattningen, att det här i staden föreligger ett behov av inrättande av en teknisk undervisningslinje på mellanskolestadiet och att denna tekniska linje bör inrättas redan från och med instundande hösttermins början. Däremot är drätselkammaren icke beredd att redan nu taga ställning till frågan om inrättande av en praktisk mellanskola. Det är givet att tillkomsten av en dylik skola ur många synpunkter vore att hälsa med tillfredsställelse. Emellertid torde den tekniska undervisningslinje, som föreslås inrättad, böra få bedriva sin verksamhet under någon tid för att man skall hinna få erfarenhet av densamma och kunna bedöma, om en ytterligare utbyggnad blir önskvärd. Intet

N:o 54.

Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

hindrar att man sedermera, om så skulle anses önskvärt, ombildar den på två undervisningslinjer fördelade, treåriga högre folkskolan till en fyraårig praktisk mellanskola. Att emellertid redan nu taga principiell ställning till frågan om inrättande av en praktisk mellanskola anser drätselkammaren icke möjligt.

Undervisningen å den tekniska linjen är mycket mångsidig. Förutom modersmålet, tyska, engelska samt historia och geografi, förekommer en jämförelsevis grundlig undervisning i matematik, fysik och kemi samt teknisk varukännedom. I de praktiska läroämnena ingå mekanik, maskin- och byggnadslära med ritning, industriell ekonomi med bokföring, ritteknik och verkstadsarbete. Undervisningen är som sagt treårig och sätter eleverna i stånd att antingen omedelbart efter slutad skolgång träda i tjänst hos industrien som ritare m. m. eller ock fortsätta studierna på ett högre stadium.

Därest stadsfullmäktige bifalla förslaget om inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan är det meningen, att början skall göras i höst med första klassen. På hösten 1943 tillkommer ytterligare en klass och först på hösten 1944 är linjen fullt utbyggd med tre klasser. Frågan uppställer sig då om lokaler kunna anskaffas för skolan. Under skolans första år finnes möjlighet att provisoriskt erhålla undervisningslokal i tekniska skolan. Följande år måste emellertid andra lokaler anskaffas. Drätselkammaren har undersökt olika möjligheter men stannat för att i Zimmermanska huset vid Stora torget inreda erforderliga lokaler. De lokaler, som för närvarande disponeras av exekutorerna, hälsovårdstillsyningsmännen och bostadsinspektrisen bliva lediga i höst, då dessa tjänstemän flytta ned i nybyggnaden vid Munkgatan. Genom att taga i anspråk dessa lokaler samt läsrummet för sjömän kunna tre klassrum och ett lärarrum samt materialrum ställas till förfogande. Stadsarkitekten har upprättat skiss för lokalernas omändring på nu angivet sätt och uppskattat kostnaden härför till 7.000 kronor. För inköp av erforderliga inventarier har beräknats en summa av 5.000 kronor. Som ovan framhållits, kan skolan under första läsåret erhålla lokal i tekniska skolan. Drätselkammaren ifrågasätter emellertid om det icke, vid det förhållandet att lokalerna till större delen bliva lediga redan i höst och då man redan nästa år under alla förhållanden måste iordningställa skollokaler, vore välbetänkt att redan till hösten iordningställa i varje fall de lokaler, som erfordras för den klass, som då börjar, så att skolan redan från begynnelsen får installera sig i de blivande lokalerna. Erforderliga specialsalar för undervisningen i fysik och kemi samt de praktiska läroämnena komma enligt löfte att tillhandahållas i tekniska skolan. Gymnastikundervisningen kan försiggå i idrottshallen eller någon av folkskolornas gymnastiksalar. Drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige redan nu ställa till drätselkammarens förfogande ett reservationsanslag om 12.000 kronor med uppdrag för drätselkammaren att i samråd med högre folkskolans styrelse gå i författning om iordningställande av lokaler för den tekniska linjen i Zimmermanska huset, varvid får övervägas om lokalerna till hösten skola helt eller endast delvis iordningställas.

De skollokaler, som sålunda komma att anordnas, kunna enligt sakens natur icke utgöra en slutlig lösning av lokalfrågan. Kommer i framtiden en praktisk mellanskola till stånd, erfordras givetvis helt andra lokaler. Men även om den på föreslaget sätt ombildade högre folkskolan skulle komma att bestå, måste skolans lokalfråga så småningom ordnas på ett mera tillfredsställande

N:o 54.

Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

sätt. Drätselkammaren är emellertid icke benägen att, såsom högre folkskolans styrelse förelår, tillstyrka principbeslut om uppförande av en ny byggnad i skolträdgården vid Herrgårdsskolan. Med den inställning drätselkammaren har, nämligen att man nu icke torde böra i princip besluta om en blivande praktisk mellanskola, följer, att man icke heller nu kan fatta beslut om en nybyggnad för en dylik skola. Härtill kommer, att, efter det högre folkskolans styrelse avlät sin skrivelse, andra uppslag till lokalfrågans lösande framkommit, som för närvarande äro föremål för utredning inom drätselkammaren. Det är sålunda icke uteslutet, att frågan om lokaler för antingen den ombildade högre folkskolan eller en eventuell praktisk mellanskola, kan lösas utan nybyggnad. Enligt drätselkammarens uppfattning bör utredningen härom fortsätta och det resultat, vartill densamma kan leda, avvaktas, innan frågan om nybyggnad slutligt prövas.

Av vikt vid bedömandet av det föreliggande ärendet är slutligen de driftkostnader, som komma att drabba staden för den nya tekniska linjen. Den nuvarande handelslinjen vid högre folkskolan medför för staden en årlig nettoutgift av cirka 15.000 kronor. Man torde få räkna med att den föreslagna tekniska linjen fullt utbyggd i vart fall icke kommer att kosta mer, snarare mindre, då ju en del gemensamma kostnader finnas, som nu endast drabba den nuvarande linjen. En beräkning av utgifterna för det första skolåret giver vid handen, att desamma, bortsett från hyra, värme och städning, väntas uppgå till cirka 2.800 kronor. Beroende på den hyra, som skäligen bör av staden debiteras, kunna sammanlagda driftkostnaderna för det första skolåret beräknas till 4.000 à 5.000 kronor. För höstterminen 1942 torde ett anslag om 2.000 kronor förslagsvis böra beräknas. Under andra skolåret kunna utgifterna beräknas till något mellan 8.000 och 10.000 kronor och under tredje skolåret torde stadens nettokostnad, såsom ovan framhållits ,vara uppe i inemot 15.000 kronor. Drätselkammaren är av den uppfattningen, att kostnaden icke är avskräckande och att staden med hänsyn härtill ej bör tveka att binda sig för den föreslagna tekniska linjen.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, under förutsättning att stadgat statsbidrag erhålles, från och med höstterminen 1942 vid högre folkskolan i Västerås inrätta en treårig teknisk linje, som under de följande två åren successivt utbygges med en klass för varje år,

att tillförbinda staden att i fortsättningen ansvara för ifrågavarande tekniska linjes bestånd mot åtnjutande av vederbörligt statsbidrag,

att uppdraga åt styrelsen för högre folkskolan att utarbeta förslag till reglemente och undervisningsplaner för den nya tekniska linjen och underställa desamma vederbörande

N:o 54.
Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

myndigheters prövning ävensom göra de övriga framställningar och anmälningar, som erfordras för att den tekniska linjen bliver av vederbörande myndighet godkänd och statsbidrag erhålles,

att till driftkostnaderna under höstterminen 1942 av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter ställa till skolstyrelsens förfogande ett förslagsanslag om 2.000 kronor,

att för iordningställande av provisoriska lokaler för den nya tekniska linjen samt för inköp av inventarier anvisa ett reservationsanslag om 12.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter och uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med skolstyrelsen på föreslaget sätt iordningställa lokaler i Zimmermanska gården, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att utreda och i sinom tid till stadsfullmäktige inkomma med förslag till lokalfrågans slutgiltiga lösning för högre folkskolan, eller en eventuell praktisk mellanskola.

Västerås den 12 mars 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Direktören Ragnar Liljeblad i Västerås hade på sin tid i skrivelse till Kungl. Skolöverstyrelsen hemställt om att en teknisk linje måtte inrättas vid högre folkskolan härstädes.

Styrelsen för densamma, till vilken skrivelsen ifråga remitterats i och för yttrande, anförde, att den för sin del ej hade något att i princip erinra mot att en sådan linje som den av direktör Liljeblad föreslagna inrättas vid högre folkskolan, därest behov därav kunde anses föreligga. Då emellertid det framförda uppslaget aktualiserade frågan såväl om nybyggnad som ock om den högre folkskolans omändring till praktisk mellanskola, uppdrog styrelsen åt särskilda delegerade att i Norrköping och Örebro ta del av där förekommande praktiska mellanskolors arbete och organisation.

I Norrköping finns en praktisk mellanskola, fördelad på tvenne linjer, den ena med teknisk, den andra med handelsutbildning samt en treårig högre folk-

skola för huslig utbildning. Örebro äger en praktisk mellanskola organiserad på tre linjer med teknisk-, handels- och huslig utbildning.

N:o 54. *Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.*

Den praktiska mellanskolan är fyraårig och bygger på folkskolans sjätte klass. Skolan för fram till praktisk realexamen, vilken närmast motsvarar den teoretiska realskolans avgångsexamen. Den huvudsakliga skillnaden är, att den praktiska mellanskolan, såsom också namnet anger, syftar till en praktisk utbildning i den ena eller andra riktningen, medan realskolan satt allmän medborgerlig bildning som sitt studiemål, vartill kommer att den även utgör den grund, varpå gymnasiet bygger.

Såväl i Norrköping som Örebro gavs åt dessa praktiska utbildningsanstalter det bästa vitsord. Att de rönt allmänhetens uppskattning framgår av den stora tillströmningen till den. Så uppgick elevantalet vid Örebro praktiska mellanskola till ej mindre än c:a 500.

Vid den prövning av frågan, som föranletts av direktör Liljeblads framställning har det för styrelsen gällt dels att närmare undersöka huruvida behov av en skola för lägre teknisk utbildning kunde anses föreligga, dels ock ett övervägande av frågan om skolans organisation, varvid det sistnämnda spörsmålet jämväl borde avse den nuvarande treåriga, i anslutning till handel yrkesbestämda högre folkskolan.

Beträffande behovet här i Västerås av en skola för lägre teknisk utbildning av den omfattning, som förslaget avser, har det särskilt från Asea vitsordats, att sådant behov faktiskt föreligger. Direktör Liljeblads förutnämnda skrivelse till skolöverstyrelsen bestyrker ju detta förhållande, men skolans styrelse har dessutom vid överläggning i saken med representanter för Asea fått bestämt besked om att en allvarlig brist på personal med här nämnd lägre teknisk skolning förefinnes. Det har då synts styrelsen för högre folkskolan vara en angelägen uppgift för Västerås stad att bereda sin ungdom tillfälle till sådan utbildning, som kan bli dem till framtida gagn. Att en lösning av denna fråga bör ske genom utbyggnad av den nuvarande högre folkskolan torde ligga i öppen dag.

Vid en sådan eventuell utvidgning bör även frågan om skolans organisation göras till föremål för prövning. Därvidlag har man att välja mellan tvenne skolformer, nämligen högre folkskola och praktisk mellanskola. Båda äro av staten godkända och bidragsberättigade ungdomsskolor. Som förut nämnts är den praktiska mellanskolan fyraårig och bygger på folkskolans sjätte klass samt avslutas med praktisk realexamen. Högre folkskolan är till sin organisation mera elastisk. Den kan sålunda göras ett-, två- eller treårig. I ett stort antal städer ha de yrkesbestämda treåriga högre folkskolorna omorganiserats till praktiska mellanskolor, och styrelsen har sig bekant, att dessa vunnit uppskattning överallt. Detta beror väl främst därpå, att de ge en grundligare utbildning än den ett år kortare högre folkskolan, vartill kommer, att avgångsbetyg från praktisk mellanskola medför behörighet till vissa tjänster och berättigar till inträde i vissa högre skolor. Styrelsen har därför principiellt anslutit sig till tanken, att, därest en skola med det angivna syftet inrättas härstädes, densamma bör organiseras som praktisk mellanskola, samt att vår nuvarande högre folkskola successivt bör omändras till denna skolform.

Vid förverkligandet härav är det dock en oundgänglig förutsättning, att nya

N:o 54.

Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

undervisningslokaler erhållas. Högre folkskolan förfogar för närvarande över tre lärosalar i Djäknebergsskolan, som upplåtits av folkskolestyrelsen.

Att ytterligare påräkna lokaler från folkskolan torde ej vara möjligt, då densamma själv lider brist på sådana, en brist som än mer kommer att öka, sedan de större årskullarna från och med år 1936 uppnå skolåldern.

Högre folkskolans styrelse har diskuterat detta problem med representanter för drätselkammaren, varvid det främst gällt att finna en centralt beläget tomt för en nybyggnad för den nya skolan. Drätselkammarens ordförande har därvid föreslagit, att skolbyggnaden ifråga lämpligen borde förläggas till skolträdgården vid Herrgärdsskolan, och trädgården förflyttas till det mot väster sluttande markområdet mellan Kristiansborg och Arosvallen. Sedan folkskolestyrelsen om ock med tvekan gått med härpå, har högre folkskolans styrelse uppdragit åt stadsarkitekten att uppgöra skisser till den nya byggnaden. Denna, som avsetts för en praktisk mellanskola med tvenne linjer, en för handel och en för teknisk utbildning, inrymmer följande lokaler:

8 klassrum,
1 ritsal,
1 lärosal i fysik med materiellrum,
1 laboratorium för fysik,
1 lärosal i kemi och tekn. varukännedom med materiellrum,
1 laboratorium för kemi och tekn. varukännedom,
1 högtidssal,
1 maskinskrivningsrum,
1 kollegierum med bibliotek,
1 rektorsexpedition,
1 gymnastiklokal med avklädnings- och duschrum,
1 mekanisk verkstad (i källaren).

Dessutom frukostrum med ett mindre kök, sanitetsutrymmen samt pann- och kolrum.

Som redan framhållits är ett tillskott av lärosalar oundgängligen erforderligt för ett förverkligande av förslaget om inrättandet av en praktisk mellanskola, och principbeslut torde därför samtidigt böra fattas beträffande såväl byggnadsfrågans som skolfrågans lösning.

För att emellertid komma från ord till handling i denna sak, har styrelsen tänkt sig den möjligheten, att frågan ordnas provisoriskt på så sätt att den nuvarande högre folkskolan utbygges med en treårig teknisk linje, och att denna jämte handelslinjen ombildas till praktisk mellanskola, sedan lokalfrågan fått sin lösning.

För denna treåriga linje, som första året endast kommer att omfatta en klass, andra året två klasser och först tredje året tre klasser skulle en lärosal eller möjligen två lärosalar jämte lokaler för laborationer i fysik och kemi samt verkstadsarbete kunna enligt löfte ställas till förfogande på tekniska skolan. Andra året erfordras dock eventuellt ännu en lärosal och från tredje året ytterligare en. Styrelsen ifrågasätter om ej de lokaler ,som sålunda fattas kunde provisoriskt iordningsställas på tredje våningen i den av stadsfullmäktige beslutade nybyggnaden vid Munkgatan.

Föreliggande framställning avser ej en fullständig utredning av frågan i hela dess vidd. Därtill hör bland annat även utarbetandet av reglemente och

N:o 54. *Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.*

kursplaner. Det har emellertid synts styrelsen betydelsefullt, att innan utredningen föres vidare få ett principbeslut av stadsfullmäktige avseende dels frågan om upprättande av en praktisk mellanskola, anordnad på sätt ovan skisserats, dels också som ett provisorium en utbyggnad av högre folkskolan med en treårig teknisk linje, dels slutligen frågan om nybyggnad för den praktiska mellanskolan.

För ett ställningstagande till dessa frågor erfordras självfallet uppgift om de ekonomiska konsekvenser, som deras förverkligande föra med sig. Även om en utredning härom på frågans nuvarande stadium ej kan fullt exakt fastställa summorna för vare sig inkomster eller utgifter torde man med hänsyn till gällande bestämmelser för löner och statsbidrag m. m. komma verkligheten så nära, som det är möjligt och rimligt.

Styrelsen har i detta syfte låtit uppgöra följande förslag till årsbudget för en praktisk mellanskola med tvenne linjer och en klassavdelning i varje årsparallell på vardera linjen.

Utgifter:

Avlöning till 8 ord. lärare i 21III, arvoden till rektor, timlärare inkl. rörligt tillägg samt skolläkare	97.500: —
Lön till vaktmästare 26III	4.280: —
Undervisningsmateriel	4.000: —
Annonsering och trycksaker m. m.	800: —
Bibliotek och bibliotekarie	1.000: —
Bränsle, lyse, vattenavgifter, städning och renhållning	14.000: —
Oförutsedda utgifter	1.500: —
Summa kronor	123.080: —

Inkomster:

Bidrag till avlöning	75.660: —
Bidrag till bibliotek	400: —
Summa kronor	76.060: —

Stadens bidrag blir alltså kr. 47.020: —.

Dessa kostnader, som avse den fullt utbyggda praktiska mellanskolan, bli självfallet under första verksamhetsåret mycket mindre och öka därefter successivt för vart och ett av de fyra första åren genom tillkomsten av nya klasser. Lönerna till de ord. lärarna äro beräknade enl. näst högsta löneklassen och för vaktmästaren enl. näst högsta lönegraden.

Härtill komma kostnader för lokaler. Beträffande dessa bör en viss vägledning kunna erhållas av stadsarkitektens approximativa kostnadsberäkning för den förutnämnda skolbyggnaden.

Byggnadskostnad med inventarier i lärosalar	c:a	1.080.000: —
Inredning av gymnastiksal	„	12.000: —
„ „ högtidssal	„	33.000: —
Möblering av kollegierum, bibliotek och rektorsexpedition	„	5.000: —
Utrustning för verkstaden	„	33.000: —
„ „ fysikrum	„	10.000: —
„ „ kemirum	„	4.000: —
Summa kronor		1.177.000: —

N:o 54.

Ang. inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan.

Beträffande styrelsens förslag till ett provisoriskt ordnande av den tekniska undervisningen genom inrättande vid den nuvarande högre folkskolan av en treårig teknisk linje, arbetande i förhyrda lokaler, torde kostnaderna för densamma bli praktiskt taget desamma som för den nuvarande högre folkskolan.

Sedan skolan erhållit tre klasser, alltså fr. o. m. tredje verksamhetsåret, skulle stadens utgifter för densamma i runt tal uppgå till 12.000 kr. Häri äro utgifter för undervisningslokaler ej inräknade. Första och andra året bli omkostnaderna självfallet mindre.

Med åberopande av vad styrelsen anfört får den vördsamt hemställa,

att stadsfullmäktige behagade i princip besluta, att en praktisk mellanskola inrättas i Västerås, organiserad på sätt styrelsen föreslagit;

att uppdraga åt styrelsen att utarbeta förslag till reglemente och undervisningsplaner för skolan samt underställa desamma vederbörande myndigheters prövning och fastställande;

att principiellt godkänna förslaget om uppförande av en byggnad för den praktiska mellanskolan i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten uppgjort skissförslag ävensom uppdraga åt styrelsen att låta utarbeta fullständiga ritningar för nämnda byggnad samt anvisa härför erforderliga medel;

att slutligen medgiva att för tids vinnande frågan ordnas provisoriskt intill dess nybyggnadsprojektet fått sin lösning genom att en treårig teknisk linje inrättas i anslutning till den nuvarande högre folkskolan, att lokalfrågan för denna ordnas på sätt styrelsen föreslagit, samt att styrelsen befullmäktigas att göra de framställningar hos Kungl. Maj:t och Kungl. Skolöverstyrelsen, som ärendet påkallar.

Västerås den 3 maj 1941.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.

/Em. Granér.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 30 april V

N:o 55.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarnes m. fl. årsberättelser för 1941.

Västerås den 9 mars 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Holmer.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1941.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande. Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Byggmästare F. Eklund, Kyrkoskrivare J. Sjöblom, Gjutare Axel Larsson, Fru K. Kjelldahl, Länsveterinär O. Hultén.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Fru K. Ström, Posttjänsteman E. Östlund, Montör A. Lundell, Fru E. Ramqvist.

Sekreterare: Notarie S. Holmer.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 11 gånger under året. Ärendena porotokollförda i 320 paragrafer.

2. Diarieförda ärenden 340.

3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 58 fall.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

II. *BEFOLKNINGSFÖHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början: m. 19.224, kv. 19.373, s:a 38.597
 Kyrkoskrivna inv. vid årets slut: m. 19.665, kv. 19.768, s:a 39.433
2. Antal under året levande födda: m. 352, kv. 336, s:a 688
3. Antal under året döda personer: m. 161, kv. 148, s:a 309
4. Antal döda barn under 1 års ålder: m. 14, kv. 3, s:a 17
5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning —	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott —	Inflyttnings överskott + underskott —
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1927	29,059	29,119	+ 60	200	173	373	133	164	297	+ 84	— 24
1928	29,119	29,587	+ 459	166	189	355	150	155	305	+ 50	+ 409
1929	29,578	29,921	+ 343	164	166	330	158	178	336	— 6	+ 349
1930	29,921	30,378	+ 457	202	167	369	153	149	302	+ 67	+ 390
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet.

2) Under året utfördes 721 m. nya vattenledningar och var ledningarnas sammanlagda längd 104.624 m.

3) Vatten inleddes under året i 39 fastigheter och var vid årets slut inlett i 2.746 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpning, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet hava under året utförts av Kemiska stationen i Örebro. Vattnets hårdhet var i januari 11,5 och i december 9,9 tyska

grader. Manganhalten har varierat mellan 0,02—0,40 milligram per liter. Utfällningar av manganoxider i vattenledningsvattnet har tidvis förekommit. Undersökningar pågå att öka infiltrationen av mälarvatten och därigenom minska manganhalten till 0,05 milligram per liter. Utfällning av manganoxider kommer därigenom att förhindras. Undersökningar av vattnets bakteriehalt hava ej utförts under året.

Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året

För hushållbehov, enl. mätare och kontrakt	1.543.247	m^3	eller	48 %
„ industriella behov, enl. mätare	840.453	„	„	26 %
„ allmänna behov och läckage	840.820	„	„	26 %
Summa	3.224.520	m^3		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	109	liter
„ industriella behov	58	„
„ allmänna behovet och läckage	58	„
Summa	225	liter

För vattenförbrukning enligt mätare har avgiften under året varit 20 öre per m^3. För de bostadshus, där vattenmätare ännu ej installerats, 5,5 % av hela antalet hus, har vattnet debiterats gårdsägarna enligt kontrakt med däri stipulerade avgifter, utgörande: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

Brunnsvatten har varit föremål för kemisk och bakteriologisk undersökning i 2 fall. I 1 fall var vattnet olämpligt för hushållsändamål. Denna brunn avstängdes.

I kallbadhuset utfördes i juni månad bakteriologisk undersökning av mälarvattnet. Provet utvisade så hög halt av fäkalbakterier (c:a 55.000 per lit.), att vattnet borde betraktas som otjänligt för friluftsbad.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, ,som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Fries-brunn.

Under året utfördes 1.578 m. nya underjordiska avloppsledningar och var huvudledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 86.760 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året till 41 fastigheter.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

RENINGSVERKET.

Reningsverket sattes i drift den 12 april 1939. Fullständig beskrivning över verket återfinnes i Svenska Kommunal-Tekniska föreningens handl. n:r 5 1940.

I reningsverket har behandlats en avloppsvattenmängd av 4.450.000 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde högst 43.000 m³, i medeltal 12.200 m³.

För pumpning, ,belysning samt övriga maskiner m. m. ha åtgått 229.250 kWh.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 15.004 m³ eller i medeltal 41,2 m³ per dygn. Medeltemperaturen i rötkammaren har motsvarat 27,8° med obetydliga variationer. Ur rötkammaren uttappades under året 2.879 m³ utrötat slam.

Den i rötkammaren utvecklade metangasen uppgick under året till 222.727 m³ eller i medeltal 610 m³ per dygn. Efter reducering och kontrollering av värmevärdet uppmättes gasen och fördes i särskild ledning till det bredvidliggande gasverket och uppblandades med stadsgasen. Gasens värmevärde var i medeltal 5.649 kal.

Driftresultat.

Månad	Uppumpat vatten	Förbr. kWh	Uppfordr. sand	Rötk. temp.	Gasproduktion		pH-värde	Slam till	
					m³	v. e.		rötkam. m³	torkgård m³
Januari	313.800	19.820	19,5	26°	17.528	5.627	7,5	990	197
Februari	283.000	17.130	15,9	26°	15.600	5.535	7,5	866	306
Mars	408.000	18.540	34,4	25°	18.475	5.622	7,2	1.265	264
April	558.300	26.840	51,1	25°	16.968	5.363	6,8	964	390
Maj	310.200	19.390	21,9	27°	20.063	5.684	7,0	1.041	175
Juni	303.000	16.090	21,1	28°	22.449	5.866	7,1	1.682	309
Juli	366.700	15.090	22,5	30°	21.523	5.435	7,2	1.446	263
Augusti	440.600	18.920	30,0	30°	20.624	4.816	7,2	1.530	220
September	374.000	17.230	23,2	30°	19.048	6.010	7,2	1.586	209
Oktober	380.900	18.110	24,6	30°	17.500	6.100	7,1	1.271	208
November	340.600	20.420	25,5	28,5°	17.500	5.790	7,2	1.121	139
December	371.900	21.670	33,4	28,6°	17.449	5.937	7,2	1.242	199
	4.450.000	229.250	323,1	29,4°	222.727	5.649	7,1	15.004	2879
Medelt. pr dygn	12.191	628	0,88		610			41	7

Inom reningsverkets tomt uppfördes en förrådsbyggnad. Byggnaden, som är uppförd i en våning och har en storlek av 560 m², inrymmer garage, verkstad, rum för arbetsmaskiner, monteringshall m. m.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 82 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av tillsyningsmännen i 8 fall, som rättats efter tillsägelse.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

3. Antal våningsklosetter: 8.550, varav 8.482 w. c. i 1.930 fastigheter.

4. Se mom. 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystmet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 208 gårdar belägna i ytterområ.).

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om hamnen.

3. Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 77 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl,, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall sophämtning enl. systemet ”Dammfri tömning” införas i staden. Enhetliga sopkärl skola överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942.

Vildkattbeståndet i Västerås hade de senaste åren hastigt ökats. Klagomål ang. kattorna framfördes allt oftare. Kattorna orenade i förstugor, trappor, källare och på vindar. Det befarades att kattorna spredo ohyra. ”Snälla” människor lade ut mat åt kattorna ofta i så riklig mängd att råttor kunde taga för sig av det som kattorna lämnade kvar. Det sades att kattorna vintertid fingo fara illa genom köld och svält.

Efter hemställan från djurskyddsföreningen beslöt hälsovårdsnämnden att låta företaga en decimering av kattbeståndet. Stadsfullmäktige beviljade 400 kr. härför.

Genom kungörelse i tidningarna meddelades att vildkattor skulle komma att infångas tiden 15/2—1/4. Allmänheten uppmanades att förse sina tamkattor med band om halsen såsom igenkänningstecken.

Ett tolvtal fällor av Sv. Jägarförbundets modell anskaffades. Som bete användes strömming och kött. Att bestryka fällans ingångsöppning med valerianatinctur gav även resultat, men det visade sig att infångandet lyckades bäst med beten.

En pälsdjursuppfödare åtog sig infångandet. Fällorna ställdes fritt till hans förfogande. Fångsterna skedde nattetid. Omedelbart efter infångandet fördes kattorna till Gasverkets gård, där de avlivades i en låda i vilken lysgas

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

fick strömma in. Avlivningen försiggick hastigt och till synes smärtfritt. Fångstmannen erhöll i ersättning 1 kr. per djur, varjämte han hade rätt att avyttra skinnet. (Försäljningspriset var ung. kr. 1: 50.) C:a 300 kattor avlivades.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus. Inga.
2. Fähus. Inga.
3. Stall 36, därav 19 inom, 17 utom stadsplanen.
4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	19	—	—
Bristande hämtning av sopor	20	—	—
Avträden och urinkurar	8	1	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	29	—	—
Stall	1	1	—

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Utredning om uppförande av ett krematorium pågår.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Klagomål över besvärande sot och röklukt från två större kolkrossar ha förekommit. varav den ena flyttat till fribelägen plats, för den andra har hälsovårdsnämnden föreskrivit förebyggande åtgärder.

2. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan. Ingen.

3. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 164 inspektioner fördelade på 77 dagar.

Arbetsställena: hantverk 42, handel 118, övrig verksamhet 4. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör i två fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda fastigheter, inom planlagt område vid årets slut: 2.743.

Under året ha av enskilda uppförts 16 nya bostadshus med 102 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 48 lägenheter à 1 rum och kök, 39 lägenheter à 2 rum och kök, 14 lägenheter à 3 rum och kök, 1 lägenhet à 4 rum och kök.

Rivna fastigheter: 10, därav 3 lägenheter å 1 rum och kök, 1 lägenhet å 2 rum och kök, 2 lägenheter å 3 rum och kök, 1 lägenhet å 4 rum och kök, 5 lägenheter å 5 rum och kök, 5 lägenheter å 6 rum och kök.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

2. För barnrika familjer finnes 3 bostadshus rymmande tillsammans 16 lägenheter å 2 rum och kök. Staden har för dessa bostäders tillkomst bidragit med fri tomt. I staden finnes 3 pensionärshem samt 1 bostadshus för "pauvres honteux".

Bostadsproduktionen har på grund av krisläget nästan fullständigt avstannat. Bristen på bostäder är påtaglig.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler hava tillkommit.

5. a. Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b. Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 1.197, återbesök 640, summa 1.837. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 957. Avhjälpta missförhållanden 468.

Barnförbjudna lägenheter: spisrum 2, rum och kök 2, 2 rum och kök 1.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: enkelrum 1, rum och kök 1, 2 rum och kök 1.

Antal damfriseringar har ökats med 2 till 40. De flesta av dem äro små och primitiva.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 94.978 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 2.898 och simundervisningsbad 6.070; folkbad: billighetsbastu 40.336.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat 2 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Ett mindre friluftsbadområde finnes även väster om djuphamnen. Utredning om anordnande av ett större friluftsbad pågår. (Särskild kommitté.)

En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 969. Skolbad var fjortonde dag.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å Apoteket Bävern.

Hälsovårdsnämnden har meddelat fortsatt tillstånd för följande lantgårdar att försälja opastueriserad mjölk inom Västerås stad: Bäckby N:o 1 i Lundby

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

socken, Rustberga i Skerike socken, Hägervallen, Solberga, Berga, Skarfsta, Ekeby och Tibble i Skultuna socken.

Tillstånden upphörde att gälla efter mjölkstandardiseringens införande.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året nedlagda	Under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	24	2	1	23
Charkuteributiker	39	1	—	38
Bagerier	38	1	1	38
Karamellfabriker	2	—	—	2
Brödbutiker	21	2	1	20
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	95	1	—	94
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	69	—	—	69
Fiskbutiker	7	—	—	7
Näringsställen	74	5	1	70
Rak- & Frisérsalonger	26	1	2	27
Skrot- och hudupplag	10	—	—	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	14	—	—
Charkuteributiker	7	—	—
Bagerier och konditorier	31	—	—
Mjölkbutiker	21	—	—
Speceriaffärer	10	2	—
Näringsställen	13	—	—

Av hälsovårdstillsyningsmännen ha under året inga födoämnen beslagtagits.

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	302	207	—	92	3
svin	117	22	—	95	—

9. Tillsyn av matserveringsställen: N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

91 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varvid inga grövre anmärkningar, som föranlett nämndens ingripande, förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk undersökes å mjölklaboratoriet med avseende på fetthalt, 576 mjölk- och 146 gräddprov ha därvid undersökts. Medelfetthalten för oskummad mjölk 3,50 %, för tunn grädde 13,78. På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under 1941. (Bilaga 5.) Jämlikt pasteuriseringslagen har tagits 48 prov, vilka voro utan anmärkning. Undersökningen utföres på Apoteket Bävern. Matvaruprov undersökes å kemiska stationen i Örebro. Årskostnaderna ha uppgått till 1.000 kronor.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandeln: Saluförd svamp granskas av särskilt härför utsedd expert. Omkring 10.000 liter svamp kontrollerades, därav voro omkring 1.000 liter odugliga samt en mindre del tydliga giftsvampar.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 1.494. Medeltal per mottagning 5.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 35.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarbarnkolonin) = 4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1941, bil. 13.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Lundblad för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 58 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 150 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

2. Barnhem.

	Platsantal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	18	25 383: 94
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Sparvboet	12	1.400: —
Flickbarnhemmet	12	*) 1.000: —

*) Från Sundinska fonden.

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1941.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 4.548.
Antal kvarliggande barn från år 1940: 10 st.
Antal intagna barn under år 1941: 12 st., 8 gossar, 4 flickor.
Antal utskrivna barn under år 1941: 10 st.
Antal kvarliggande barn till år 1942: 12 st.

Barnens hälsotillstånd var varit gott. Antal sjukdagar 76. Antal sjukskrivna barn: 12, därav 8 fall av påssjuka. Skyddskoppympning: 3 barn. Profylaktisk vaccination mot kikhosta: 2 barn. Operation för förstorade svalgmandlar: 1 fall.

3. Barnkrubba.

Adress: Anderslundsgatan 6. 25 platser.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13.

För driftskostnaden svara närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.

Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolornas sommarkolonier vid Trummelsberg (15/6—15/8)	90	platser
Fröåsaker (69 barn under 2 vårdperioder à 1 månad)	138	„
Sommarkolonien vid sjön Usken (öppet 15/6—15/8)	60	„
Röda Korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet).	32	„
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/1—23/8).	50	„
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 72 barn under 1 mån. i 2 perioder (öppet 20/6—20/8).	144	„

5. Barnträdgårdar:

"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolan	25+25 = 50	barn
Missionshemmet, Jakobsberg	25+25 = 50	„
Pensionärshemmet: Tenngatan 1 A.	25+25 = 50	„

Å vardera barnträdgården emottagas 25 barn å en förmiddagsavd. 9—12 och 25 barn å eftermiddagsavd. ½1—½4. Alla dagar utom lördag och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½4—7 e. m. 50 barn.

Dagkoloni: 15/6—15/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra Holmen. C:a 200—300 barn per vecka.

O. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 847 st., därav 1941 nyinskrivna 510 st.

Läkaren har under året haft 104 mottagningar, varvid sammanlagt 1.223 barn undersökts. Medeltal per mottagning 11,8.

Sköterskan har avlagt 1.929 besök i hemmen. Å sköterskans mottagningsrum har avlagts 1.460 besök.

Läkare: D:r J. Lundblad.

Barnavårdscentralen har under året övertagits av landstinget.

O 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 73 mottagningar besöktes centralen av 656 mödrar. Medeltal: 20 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 5 stadsdistriktssjukskötesrkor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 1 distriktsbarnmorska.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera: 3 homeopater, 1 chiropraktor och 2 "naturläkare". Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser hava de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.
1 ambulansbil är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:e stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkaren C. Idar såsom ersättare.

Under år 1941 hava 23 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkaren C. Idar såsom ersättare.

Inspektioner hava ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Utbildning och instruktion har meddelats.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån.
4) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.
5) Årsredogörelse från hälsovårdsnämndens mjölklaboratorium.

Västerås den 9 mars 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
Ordf., 1:ste stadsläkare.

/Sven Holmer.

Bilaga 1 se nästa sida.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1941.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	2	8	1	3	—	—	2	—	1	2	3	1	23
Influensa	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Lungsot	1	—	1	—	2	2	2	1	2	—	1	2	14
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	—	1	—	1	1	—	—	1	—	2	—	7
Akut lobär lunginflammation	—	1	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	5
Självmord	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4

Bilaga 3.

Årsredogörelse för Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1941.

Antal helt eller delvis kasserade kroppar och det kasserade köttets vikt.

Djurslag	Antal besiktigade kroppar		Godkända efter kassation av förändrade delar (organ eller kött)		Helt kasserade		Summa djurkroppar, varå beslag gjorts (särskild behandling icke medräknad)	
	1/1	1/2	Antal	Det kasserade köttets vikt kg.	Antal	Köttets vikt kg.	Antal	Det kasserade köttets vikt kg.
Storboskap	1071	3	276	317	6	819	282	1136
Älg	13	6	—	—	—	—	—	—
Större kalv	614	8	4	3	1	47	5	50
Mindre kalv	1079	3	1	—	14	254	15	254
Får, get	29	1	—	—	—	—	—	—
Svin	1515	243	110	95	7	273	117	368
Spädgris	5	—	—	—	—	—	—	—
Häst	60	—	—	—	—	—	—	—
Summa	4386	264	391	415	28	1393	419	1808

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Influensa	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Ros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Sömnsjuka	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Septisk hjärnfeber	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Lungsot	—	—	—	—	1	1	2	3	—	—	7
Annan tuberkulos	—	—	1	—	—	1	1	—	1	—	4
Förvärvad syfilis	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	—	3	2	10	15
Fallandesjuka	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	1	—	—	—	—	—	—	7	4	5	17
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	1	4	8	13
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	1	1	16	19
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	3	—	—	—	—	1	—	—	—	1	5
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tarmbråck och tarmhinder	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	3
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	8
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Magkräfta	—	—	—	—	—	1	—	2	5	3	11
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	5
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	2	—	1	3	2	8
Sarkom	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Olyckshändelser: Fractur	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	3
Olyckshändelser: Drunkning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Olyckshändelser: Hjärnskakning	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Olyckshändelser: Förbränning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Självmord: Lysgas	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Hängning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Självmord: Sömnmedel	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Summa	14	2	1	—	3	15	8	25	32	61	161

under år 1941, enligt dödsbevisen.

Kvinnkön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Totalsumma
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10
—	—	—	—	—	—	—	—	1	19	20	23
—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	4	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	4	—	—	2	1	7	14
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
—	—	—	—	—	—	—	1	4	9	15	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	2	2	13	17	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	21
—	—	—	—	—	—	1	—	5	15	21	40
1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	7
—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	5
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	3
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3
—	—	—	—	—	—	1	1	—	4	6	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	9	20
—	—	—	—	—	—	1	1	—	4	6	11
—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	3
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	4	12
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3	1	—	—	—	8	8	13	25	90	148	309

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Tillhör bilaga 3. *Beslagsorsaker vid köttbesiktning*

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, get			
		Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd		
	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septichæmia) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	11	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomycosis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	204	203	—	1	2	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	42	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hep.)	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—
Njurinflammation (Nephritis) ...	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis)	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflammation i leder, slemsäckar, och senskidor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner och benbrott)	10	10	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	5	4	—	1	2	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—
Utmärgling	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	2	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Abnorm lukt	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lymfadenos	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	282	276	—	6	5	4	—	1	15	1	—	14	—	—	—	—
Antal besiktigade kroppar	1071	3/2	—	—	614	8/2	—	—	1079	3/2	—	—	29	1/2	—	—

yrån i Västerås under år 1941.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Svin: Antal	Svin, Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Svin, Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Svin, Åtgärd: Helt förstörda	Spädgris: Antal	Spädgris, Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Spädgris, Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Spädgris, Åtgärd: Helt förstörda	Häst: Antal	Häst, Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Häst, Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Häst, Åtgärd: Helt förstörda	Föl: Antal	Föl, Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Föl, Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Föl, Åtgärd: Helt förstörda	Enbart organbesiktning. Antal kasserade lösa organ av: Storboskap	Kalv	Får, get	Svin	Häst
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	76	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
117	110	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
.575	293/2	—	—	5	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsveterinärer: Harald Sjölin, Oscar Hultén, Bertil Westman.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Västerås den 27 februari 1942.

HARALD SJÖLIN.

1. besiktningsveterinär.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 4.

Bilaga till årsberättelse för år 1941 från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

I. Antal under året av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder 155. Antal under året tillkomna bostadslägenheter 102.

II. Bostadsinspektion.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal: förste stadsläkaren. Instruktion för personalen fastställd år 1920. Personal: bostadsinspektris Stina Martenius 1/1 1941—1/10 1941, syster Helny Carlsson 1/10 1941—1/2 1942. Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen c:a 3 år.

B. Verksamhet.

Antal under året prövade ärenden rörande bostäder 917, därav: antal ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet 438+337 w. c. = 775, antal ärenden, som prövats på grund av den fortlöpande inspektionen 142, antal under året utförda inspektioner 1.837, därav återbesök 640; antal under året inspekterade bostäder om 1 rum (ej kök) 10, 1 kök 19, 1 rum och kök eller kokvrå 223, 2 rum och kök eller kokvrå 77, 3 rum och kök eller kokvrå 18, mer än 3 rum och kök eller kokvrå 3.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits i följande antal fall beträffande:

1. byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel 27.
2. boningsrums, köks eller kokvrås storlek 17, fönster eller dagerbelysning 84, luftväxling 72, uppvärmning 37, skydd mot fukt 29, skydd mot olägenhet från grund 22, skydd mot angränsande utrymme 13, ohyra 40.
3. bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter: garderob 46, skafferi 72, vattenledning 3, avträde 16, tvättstuga 13, avloppsledning 7, vattenklosett 36, elektriskt ljus 12.
4. bostadslägenheternas skötsel 37.
5. trångboddhet i familj med intill två barn 3, trångboddhet i familj med mer än två barn 11.

Antal under året inspekterade samlingslokaler 1, därav: skolor 1

Antal under året iakttagna missförhållanden, som avhjälpts genom ingripande av bostadsinspektionen 434, ingripande av hälsovårdsnämnden 34.
Antal under året iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts, 32,
„ under året utdömda lägenheter, som utrymts, 1,
„ fall under året, där uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet medgivits, 3,
„ trångbodda familjer, som under året beretts bostad i kommunen tillhörig lägenhet, 0,
„ under året av hälsovårdsnämnden meddelade förelägganden enl. 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom., 40,

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Antal enligt ovannämnda lagrum under året utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål 3,
" enligt samma lagrum under året meddelade uppskov med föreläggande eller förbud 10,
" under året meddelade förordnanden om utrymmande av rum i samband med föreläggande 2,
" under året meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga 5.

På grund av minskad byggnadsverksamhet är bostadsbristen så stor, att man kan tala om ett nödläge. Tidigare utdömda bostäder hava åter måst tagas i bruk. Utdömningsbeslut hava ej kunnat få gå i verkställighet.

Det är nödvändigt att genom statens eller kommunens försorg bostäder för barnrika mindre- och obemedlade (fattiga) familjer tillskapas, helst i form av småstugor spridda i olika delar av staden.

Västerås den 19 februari 1942.

Helny Carlsson.
T. f. bostadsinspektris
1/10 1941—1/2 1942

Ulla Sandin.
T. f. bostadsinspektris
1/2 1942

Bilaga 5 a.

Årsredogörelse från hälsovårdsnämndens mjölklaboratorium.

Vid hälsovårdsnämndens mjölklaboratorium har under 1941 undersökts 576 prov på oskummad mjölk och 146 tunn grädde. Av de undersökta proven var fetthalten i

Mjölken:	högst	5,30 %
	lägst	2,70 %
	medelv.	3,50 %
Grädden:	högst	18,00 %
	lägst	12,00 %
	medelv.	13,78 %

På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under 1941. Av de 576 mjölkproven var det endast 2, som höll under 3 % fett.

Västerås den 10 febr. 1942.

HARALD SJÖLIN.

|John Sjöblom.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 5 b.

Kontrollen under år 1941 av pastöriseringsgraden hos till människoföda avsedd mjölk och grädde i Västerås stad av Västmanlands län.

Mejeriets firmanamn och belägenhet (ort och län)	Antal av mejeriets produkter uttagna prov av						Antal fall, då prov visat otillräcklig uppvärmning					
	Oskum. mjölk	Grädde	Skum-mjölk	Kärn-mjölk	Yoghurt-mjölk	Annan sur mjölk	Oskum. mjölk	Grädde	Skum-mjölk	Kärn-mjölk	Yoghurt-mjölk	Annan sur mjölk
Mjölkcentralen, Västerås	12	12	12	12	—	—	0	0	0	0	—	—
Summa	12	12	12	12	—	—	0	0	0	0	—	—

Västerås den 21 februari 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
Ordförande.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1941.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1] vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber 43 insjuknade Difteri 1 „ Barnförlamning 1 „ S:a 45 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	45 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 55 personer. Inga bacillbärare.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats å epidemisjukhuset. Syskonen till de insjuknade hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 74 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 35 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, hava 71 rum och 24 kök desinfekteras.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 37 rum. I 2 privata cyangaskammare hava utförts 32 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen är tidigare utbildad härför.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 februari 1942.

GUSTAV ANDRÉN.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1941.

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	16.800	kv.	16.939	S:a	33.739	
i S:t Ilians församling	m.	1.324	kv.	1.343	S:a	2.667	
i Lundby församling	m.	1.100	kv.	1.091	S:a	2.191	
S:a	m.	19.224	kv.	19.373	S:a	38.597	

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	17.177	kv.	17.269	S:a	34.446
i S:t Ilians församling	m.	1.364	kv.	1.399	S:a	2.763
i Lundby församling	m.	1.124	kv.	1.100	S:a	2.224
S:a	m.	19.665	kv.	19.768	S:a	39.433

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	307	kv.	288	S:a	595
i S:t Ilians församling	m.	24	kv.	25	S:a	49
i Lundby församling	m.	21	kv.	23	S:a	44
S:a	m.	352	kv.	336	S:a	688

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	149	kv.	135	S:a	284
i S:t Ilians församling	m.	7	kv.	9	S:a	16
i Lundby församling	m.	5	kv.	4	S:a	9
S:a	m.	161	kv.	148	S:a	309

4. Därav antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	12	kv.	1	S:a	13
i S:t Ilians församling	m.	1	kv.	2	S:a	3
i Lundby församling	m.	1	kv.	—	S:a	1
S:a	m.	14	kv.	3	S:a	17

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland spåda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 379 (191 m., 188 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 457 (250 m., 207 kv.).

II.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	43	insjuknade
Difteri	1	„
Barnförlamning	1	„
S:a	45	insjuknade

Omkring den 7 januari började en influensaepidemi. Fallen voro tämligen många. Sjukdomen förlöpte med hög feber under några dagar. Komplikationerna voro få.

Enligt Länsstyrelsens förordnande var en influensaavdelning inrättad vid epidemisjukhuset tiden 16/1—31/3.

Beträffande dödsfallen under året må endast antecknas att det inträffade 14 dödsfall i lungsot och 3 i annan tuberkulos.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 93 fall av gonerrhoea (70 m. och 23 kv.) och 2 fall av syphilis (1 m. och 1 kv.). 57 av de insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 37 anmälda smittokällor blevo 11 tagna under behandling här i staden, 5 kunde förete friskintyg, 21 anmäldes till sundhetsinspektör å annan ort.

Föredrag.

För civila luftskyddets sjukvårdspersonal:
Föredrag och instruktioner.

För Västerås Röda Korskår:
Utbildning av friv. manl. sjukvårdstrupper.
Föreläsning: Nervsystemet.

För Västmanlands läns barnmorskeförening: Om blödning hos kvinnan.

För I. O. G. T:s ungdomsavdelning: Om tuberkulos och dess bekämpande.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 3 leg. apotekare, 2 pharm.-kandidater, 1 elev.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Dingtuna, Västerås-Barkarö och Lillhärad.

Distriktsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.

Privatpraktiserande: 1.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

3. *Skyddskoppympning.*

1:e stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. D:r Lundblad för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles hava 530 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

18 vuxna hava revaccinerats.

Förelägganden hava meddelats i 58 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång hava enligt anmälan 53 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
 Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
 Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten. Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd. 6 st. yttre besiktningar av döda personer. Undersökning och utlåtande ang. 10 levande personer.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:
Sinnessjuka 95 m., 107 kv.
Sinnesslöa 44 m., 22 kv.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkareråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad har varit föreståndare. Sköterska: Syster Svea Sandberg.

Barnavårdscentralen har under året övertagits av landstinget.

Årsberättelse: Se följande bilaga.

Mödravården.

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Vid 73 mottagningar besöktes centralen av 656 mödrar.

Medeltal: 20 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

Årsberättelse för år 1941 av Västerås barnavårdscentral.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

1. *Befolkningsrörelsen.*

Invånareantalet den 31 december 1940 38.597.
" " " " 1941 39.421.

Under året 1941: Inflyttade 3.540, utflyttade 3.066, födda barn 688 (17,4 per 1.000 inv.); döda i samtliga åldrar 309, döda i åldern 0—1 år 17 (2,4 per 100 av i kommunen under året födda barn).

2. *Verksamhetens omfattning.*

a) Personal:

Läkare: J. Lundblad.
Sköterska: Svea Sandberg.

b) Antalet besök vid barnavårdscentralen: 1.223 barn.

c) Antalet samtliga besök hos sköterskan: 1.460.

d) Antalet samtliga hembesök av sköterskan: 1.929.

f) Antal barn 847, överförda från föregående år 337, nyinskrivna 510, utskrivna 370, överförda till nästa år 477.
Antalet inskrivna barn som avlidit samt dödsorsaken: 3 Bronchitis Capillaris, avlidit å Centrallasarettet.
Vitium org. cordis congenit.
Laryngitis pseudo croup.

g) Utskrivna barn:

Antalet utskrivna barn som varit inskrivna före fyllda 1 månad: 237.
Av 356 utskrivna barn (fosterbarn frånräknade) hava:
114 fått bröstmjölk minst två månader, 173 fått bröstmjölk minst sex månader, 81 fått blandad mjölkuppfödning minst sex mån., 43 fått blandad mjölkuppfödning minst två mån., 2 fått enbart komjölk från födelsen, 12 övriga.

Varje måndagskväll har hållits demonstration av spädbarnets vård, bädd och kläder. På mödravårdscentralens mottagningar å Centrallasarettet har sköterskan från Barnavårdscentralen sammanträffat med de blivande mödrarna och där inbjudit till denna demonstration.

Från Sköterskeskolan å härvarande Centrallasarett ha under året tre elever hospiterat vid Barnavårdscentralen, en tid av 2 à 3 veckor.

Västerås den 29/1 1942.

J. Lundblad,
leg. läkare.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1941.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.
K. Nylén, bitr. 1:ste provinsialläkare, provinsialläkare, skolläkare vid läroverket.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliken, dispensärläkare.
C. Idar, 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet och folkskolorna.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem, läkare vid barnavårdscentralen.
P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, spec. invärtes och barnsjukdomar.

Privatpraktiserande:

N. Boström, spec. öronsjukdomar.
Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
K. Hallengren, spec. barnsjukdomar.
G. Helmer, järnvägsläkare.
F. Kugelberg, spec. ögonsjukdomar.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare.
G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

L. Norrlin, lasarettsläkare vid kirurgiska avd. till den 30/9.
H. Lundberg, t. f. lasarettsläkare vid kirurgiska avd. från den 1/10.
S. Rökæus, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd. t. f.
L. Hallström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd. t. f.
B. G. Nygren, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd. t. f.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
S. Mårtensson, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
E. Sandler, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. Vannfelt, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
S. Clausen, underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.

Vid tuberkulossjukhuset Skogsfjället:

M. Sjögren, sanatorieläkare vid tuberkulossjukhuset, läkare vid Centraldispensären till mars 1941.
G. Karth, sanatorieläkare vid tuberkulossjukhuset, läkare vid Centraldispensären från 1/4 1941.
Tore Svanberg, underläkare vid tuberkulossjukhuset.

Tandläkare:

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, H. Björn, O. Boberg, G. von Bothmer, Fru Gisela Rantzien-Cronholm, K. Edlund, H. Ehnberg, G. Geijer, G. Jonsson, E. Lagerkvist, M. Laurell, Fr. Luttropp, H. Lybeck, E. Nyström, E. von Unge, F. Wahlund, B. Wallman, O. Westermark.

Veterinärer:

Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Osw. Hultén, chefsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, praktiserande veterinär, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Östersteløjtnant K. Wallenius.
Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru Ebba Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid Vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fru Greta Ljungquist, Fröken Ursula af Klercker, Fröken Dagny Johansson, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fru Thora Wittbom.

Massörer:

Manliga: E. Johansson, Åke Norén, Arne Bergman.
Kvinnliga: Fröken Elsa Andersson, Fröken Greta Ehrstedt.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.
b) Å Centrallasarettet anställda: Elna Löfgren, Hanna Gustafsson, Anna-Lisa Jansson, Hanna Ekberg.
c) Kommunalt anställda: Se a).
d) privatpraktiserande: Fröken Hilda Pihlgren.
e) ej praktiserande: Fru Anna Ågren.

Sjuksköterskor:

Under året har i staden distriktssköterskeorganisationen genomförts.

a) Stadsdistriktssjuksköterskor:

Lilly Kallin, I distr. Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.
Sigrid Sandén, II distr. Området mellan Vasagatan och N. Ringvägen.
Helny Carlsson, III distr. Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.
Aina Söderholm, IV distr. Området norr om N. Ringvägen.
Birgit Neppelberg, V distr. Ängsgärdet, Haga, Hemdal, Vargbo.
Å ålderdomshemmet: Elin Ramqvist, Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson, Margit Haga, Hillevi Larsson, Elny Björklund.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

b) Skolsköterska: Rut Berggren-Nilsson.
c) Dispensärsköterska: Lisa Nilsson.
d) Barnavårdssköterska: Svea Sandberg.
e) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.
Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Elsa Bergstrand, Linnea Svensson, Anna Isaksson, vid flickbarnhemmet Greta Johnsson, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemvårdarinnor: Elsa Andersson, anställd hos Asea, Astrid Nilsson, anställd hos Västerås Röda Kors-krets.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. a. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
10. b. Årsberättelse från hälsovårdsnämndens mjölklaboratorium.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
14. Folkskoletandklinikverksamheten.

Västerås den 28 februari 1942.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 1 se nästa sida.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1941.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	S:ma
1—16	Västerås	D:r G. Andrén	351	6	357
17	„	D:r C. Idar	8		8
18—21	„	D:r J. Lundblad	130	5	135
22	„	D:r Paul W. Fritsch	8		8
23—24	„	D:r K. Hallengren	12		12
25	„	D:r Gösta Helmer	3	2	5
26	„	D:r Gunnar Wingren	3		3
27	„	D:r Carl Schneider	1		1
28	„	D:r Sten Grapengiesser	1		1
		Summa	517	13	530

B. *Revaccination.*

Under året hava utförts 18 ympningar på förut med framgång ympade personer.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Januari Insjuknade	Januari Döda	Febr. Insjuknade	Febr. Döda	Mars Insjuknade	Mars Döda	April Insjuknade	April Döda	Maj Insjuknade	Maj Döda
Scharlakansfeber	5	—	1	—	5	—	3	—	6	—
Difteri (och strypsjuka)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	2	—	—	—		—	—	—	3	—
Påssjuka	1	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Kikhosta	33	—	27	—	15	—	5	—	11	—
Influensa	828	3	110	2	20	—	15	1	7	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	85	—	122	—	49	—	36	—	19	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	23	1	11	—	2	1	2	1	3	1
Akut lunginflammation	4	—	8	1	5	—	2	1	2	1
Akut mag- och tarminflammation	3	—	14	—	10	—	4	—	9	—
Vattenkoppor	5	—	—	—	—	—	1	—	3	—
Röda hund	—	—	2	—	3	—	4	—	4	—
Halsfluss	2	—	4	—	4	—	1	-	5	—
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	4	—	1	—	1	—
Summa	993	4	300	3	117	1	74	3	82	2

Bilaga 2 se föreg. sida.

Bilaga 3. *Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor: Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen: frisk	sängliggande sjuk	död	Vid förlossningen använda operationer: Inre lösn. av efterbörden verkst. av barnmorska	läkare	Inre vändning verkställd av barnmorska	läkare	Tång anlagd av barnmorska	läkare	Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
2	71	70	1	—	17	54	71	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—

Västerås år 1941.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Juni Insjuknade	Juni Döda	Juli Insjuknade	Juli Döda	Augusti Insjuknade	Augusti Döda	September Insjuknade	September Döda	Oktober Insjuknade	Oktober Döda	November Insjuknade	November Döda	December Insjuknade	December Döda	Summa Insjuknade	Summa Döda
3	—	1	—	4	—	3	—	4	—	5	—	6	—	46	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	—
2	—	—	—	—	—	4	—	2	—	1	—	—	—	18	—
6	—	9	—	4	—	4	—	1	—	1	—	10	—	126	—
—	—	—	—	—	—	7	—	1	—	6	—	10	—	1004	6
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	8	—
12	—	12	—	9	—	30	—	13	—	12	—	20	—	419	—
2	—	1	—	—	—	2	1	3	—	1	2	3	—	53	7
—	—	2	—	—	—	—	1	3	—	2	—	—	1	28	5
9	—	3	—	—	—	7	—	17	—	10	—	19	—	105	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	5	—	21	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	15	—
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	1	—	22	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
34	—	28	—	17	—	59	2	50	—	48	2	78	1	1880	18

r dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1941.

Fall av eklampsi	Fall av trångt bäcken	Fall av föreligg. moderkaka	Fall av livmoderbristning	Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4)	Antal börder med livsd. foster: Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Födda barn: Antal	Gossar	Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	67	—	—	67	4	67	34	33	34	31	—	1	—	—	—	1

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1940 angående läkare oc[h]*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare: Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	Antal tandläkare, praktiserande: m.	kv.
Västerås stad	18	9	—	26	1	27	19	1

Bilaga 5. *Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdom*

S j u k d o m	Summa	Kön
Syphilis	1	män
„	1	kvinnor
Gonorrhoea	70	män
„	23	kvinnor

Bilaga 6. *Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Västerås*

Smittningsort		Syphilis congenita: M.	Kv.	S:a	Syphilis: Primaria: M.	Kv.	S:a
Stockholms stad		—	—	—	—	—	—
Stockholms län	stad	—	—	—	—	—	—
Uppsala län	stad	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län	stad	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad		—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	stad	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län	landsb.	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län	stad	—	—	—	—	—	—
	landsb.	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands län	landsb.	—	—	—	—	—	—
Danmark	stad	—	—	—	1	—	1
Finland	stad	—	—	—	—	—	—
Andra länder		—	—	—	—	—	—
Obekant		—	1	1	—	—	—
Summa		—	1	1	1	—	1

andläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
m.	kv.	Distriktsbarnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	Distr. sköterskor anst. av landsting	Distr. sköterskor anst. av kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	7	1	—	—	1	4	1 *4	1	2 *3	4 *1	18 { 11 läkare vid lasarettet 2 läkare vid sanatoriet 1 1:ste provinsialläk. 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare 1 militärläkare

* Diakonissor.

Västerås under år 1941 med hänsyn till ålder och kön.

D e n s m i t t a d e s										
å l d e r										
under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	7	32	12	15	4	—	—	—
—	—	—	5	12	5	—	1	—	—	—

ȓr 1941 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

a c q u i s i t a			Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
Secundaria											
M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
—	—	—	—	—	—	16	4	20	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	38	19	57	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	70	23	93	—	—	—

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 7.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1941.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.

2. Invånarantalet torde något överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1940 utgjorde 38.744 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1941.

Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.

2. Yttre likbesiktning har företagits i två fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens årsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å Ålderdomshemmet är fortfarande trängande. Under året har den kvinnliga tuberkulosavdelningen indragits, varigenom 10 vårdplatser för andra kroppssjuka erhållits. Genom inrättande av ett nytt hem för betalande åldringar skulle en avsevärd lättnad i trängseln å Karlslund kunna erhållas.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelsen från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem Karlslund. jämte Bil. C och C 1.

2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1941.

Västerås den 31 jan. 1942.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Årsberättelse från Västerås ålderdomshems sjukhus för år 1941.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Skyddsrum med luftreningsaggregat (för handkraft och elektr. kraft) har inretts i källarvåningen med plats för samtliga sjuka (sängar och sittplatser).

Mathållning: endast sådana förändringar, som betingats av kristiden.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: inga förändringar.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: intet anmärkningsvärt.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Den kvinnliga tbc-avdelningen (10 platser) har fr. o. m. den 1/7 1941 upphört och tagits i anspråk för andra kroppssjuka. Beslut om även den manliga tbc-avdelningens indragning föreligger.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
109	44	29455	82	81	88	73	270

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare		Lön, Kr. pr år	Andra förmåner
1 sjuksköterska		1,887: —	+ fritt vivre
1 d:o		1,629: —	+ „ „
3 d:o	à 1,500: —	4,500: —	+ „ „
1 manl. vårdare		3,000: —	—
2 vårdbiträden	à 960: —	1,920: —	+ fritt vivre
1 d:o		860: —	+ „ „
1 d:o		770: —	+ „ „
3 d:o	à 660: —	1,980: —	+ „ „

Å samtliga löner utgår dyrtidstillägg enl. ramavtalet.

Ekonomi- och kontorspersonal gemensam för hela anstalten.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

Uppgift angående intagna sjukdomsfall ävensom döda. Bil. C och C 1.

Västerås den 31 jan. 1942.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

Bilaga C. *Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1941 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.*

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	4	21	1	11
Gangræna senilis	—	1	—	1
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Septichæmia, Pyosepticbæmia. Abscessus. Phlegmone	—	1	—	—
Influenza epidemica	1	1	—	—
Tuberculosis *(samtliga fall)*	20	5	3	—
„ pulmonum, laryngis	20	5	3	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	—	1	—	—
Splenomegalia	—	1	—	—
Ämnesomsättningssjukdomar				
Diabetes mellitus	1	3	—	—
Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	1	—	—	—
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	5	3	4	3
Hemiplegia	1	1	—	—
Paraplegia	—	1	—	—
Tabes dorsalis	—	1	—	—
Paralysis agitans	1	—	—	—
Neurasthenia	—	7	—	—
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	17	15	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	1	—	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis Cor adiposum	9	7	2	3
Arteriosclerosis. Endarteritis	11	16	8	4
Aneurysma	1	—	—	—
Trombosis. Embolia	2	—	—	—
Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	1	2	—	—
Asthma bronchiale	1	2	—	—
Pneumonia crouposa acuta	1	2	—	—
Bronchopneumonia acuta	1	4	1	2
Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	—	1	—	—
Gastritis chronica	—	1	—	—
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1	—	—	—
Cholelithiasis	1	—	—	—
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	2	—	—
Nephrolithiasis	—	1	—	—
Cystitis	1	1	—	—
Strictura urethræ	2	—	—	—
Könsorganens sjukdomar.				
A. Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	2	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Polyarthritis rheumatica acuta	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	1	1	—	—
Arthritis deformans	1	1	—	—
Hudens sjukdomar.				
Psoriasis	1	—	—	—
Ulcus varicosum cruris	—	2	—	—
Gangræna	—	1	—	-
Svulster.				
Carcinoma *(samtliga fall)*	1	—	1	—
„ ventriculi	1	-	1	—

Bilaga C 1. *Uppgift från Västerås ålderdomshems sjukhus för år 1941 angående å sjukvårdsinrättningen intagna. som därstädes avlidit.*

Uppgift angående dödsorsaken	Antal m.	Antal kv.
A. Nati vivi.		
II. **Morbi senectutis.**		
Marasmus senilis	1	11
III. **Morbi infectionis.**		
Tuberculosis pulmonis, laryngis	3	—
VI. **Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.**		
Haemorrhagia cerebri. Haemorrhagia meningum.	4	3
VII. **Morbi organorum circulationis.**		
Myocarditis chronica	2	3
Arteriosclerosis	8	4
VIII. **Morbi organorum respirationis.**		
Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	1	2
XV. **Tumores.**		
Carcinoma ventriculi	1	—

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Översikt av gängse sjukdoma

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Påssjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kikhosta	3	—	—	—	2	—	—	—	2	—
Influensa	103	—	11	—	—	—	—	—	—	—
Akut inflammation i luftstrupe och luftrör	18	—	11	—	21	—	20	—	4	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Akut lunginflammation	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—
Summa	124	—	23	—	25	—	23	—	7	—

Västerås stad år 1941.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Summa	
Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	—
—	—	5	—	—	—	12	—	7	—	10	—	15	—	123	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	7	1
—	—	3	—	—	—	3	—	5	—	3	—	3	—	20	—
—	—	10	—	—	—	15	—	14	—	16	1	20	—	277	1

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 8.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1941.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
för den kvinnliga avdelningen: }

b) Sköterskor, antal 1.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	130	
därav nytillkomna under året	116	2
b) kvinnliga	77	
därav nytillkomna under året	38	1
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	746	20
medeltal per mottagning	2,5	
b) av kvinnliga patienter	725	
medeltal per mottagning	2,4	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.00—17.30, onsdag, lördag helgdagsafton 13.00—13.30.
b) för kvinnliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.30—18.00, onsdag, lördag, helgdagsafton 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) lika som 1940.

Gustav Andrén.
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 9.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Uppgifter från Sundhetsinspektören i Västerås för år 1941.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
	Antal som				Antal beh. enl.						Antal som				Antal beh. enl.				
Antal inkomna anmälningar enl. § 9.	behandlats enl. § 13	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling	§ 16	§§ 21—22	Antal anmälningar enl. § 10	Behandlad enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	behandlats enl. § 13	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling	§ 14	§§ 21—22	Antal anmälningar enl. § 12	§ 14	§ 15
7	—	2	—	5	6	5	—	—	117	37	21	—	5	11	16	1	—	—	4

Västerås den 17.2 1942.

Gustav Andrén.
Sundhetsinspektör.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Bilaga 10 a.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet 1941.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året nedlagda	Under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	24	2	1	23
Charkuteributiker	39	1	—	38
Bagerier	38	1	1	38
Karamellfabriker	2	—	—	2
Brödbutiker	21	2	1	20
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	95	1	—	94
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	69	—	—	69
Fiskbutiker	7	—	—	7
Näringsställen	74	5	1	70
Rak- och frisérsalonger	26	1	2	27
Skrot- och hudupplag	10	—	—	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	14	—	—
Charkuteributiker	7	—	—
Bagerier och konditorier	31	—	—
Mjölkbutiker	21	—	—
Speceriaffärer	10	2	—
Näringsställen	13	—	—
Stall	1	1	—
Gårdsrenhållning	19	—	—
Sopplatser och sopkärl	29	—	—
Avträden och urinkurar	8	1	—
Bristande sophämtning	20	—	—
Fruktaffärer	2	—	—
Köttransporter	1	—	—

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	17.868	besök
	Stall	386	„
	Lump-, skrot- och hudupplag	105	„
	Avstjälpningsplatser	49	„
	Avlopp och diken	212	„
	Godsmagasin	12	„
	Salubodar för födoämnen	4.913	„
	Salutorg	105	„
	Bagerier och karamellfabriker	460	„
	Mjölkförsäljningsställen	1.217	„
	Slakterier och korvfabriker	1.224	„
	Näringsställen	91	„
	Rak- och frisérsalonger	30	„
	Arbetsställen för minderåriga	192	„
	Desinfektioner	94	st.
	Provtagn. av livsmedel	22	„
	Expeditionstjänst	301	„
	Diverse arbeten	300	„

Desinfektioner, utförda under året, uppgå till 74, därav i anledning av tuberkulos 35 och sjukdomar enligt epidemilagen 39. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i hemmen, ha 71 rum och 24 kök desinfekterats.

I och för utrotande av ohyra har, enligt från cyanvätedesinfektörerna inkomna rapporter, cyanbehandlats 37 rum. Cyankamrarna, två till antalet, togos i bruk sammanlagt 32 gånger.

Kommunala yrkesinspektionen har undertecknad på nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 164 inspektioner, fördelade på 77 dagar. Arbetsställena: hantverk 42, handel 118, övrig verksamhet 4. Dessutom ha vid olika tillfällen besökts ett flertal arbetsplatser i min egenskap av biträde åt yrkesinspektör. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektören, har förekommit i två fall.

För upprättande av register över butiker och arbetsplatser enligt butikstängningslagen anställdes en extra tillsyningsman. Arvode härför kr. 600: —.

Västerås i januari 1942.

Ernst Berggren.

N:o 55. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Bilaga 10 b.

Mjölkkontroll.

Av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha i fråga om fetthalten undersökts vid hälsovårdsnämndens mjölklaboratorium.

Tabellen här nedan visar i sammandrag resultaten av undersökningarna.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	överstigande minimifetthalten	understigande minimifetthalten	högsta %	lägsta %	medeltal %
Oskummad mjölk	576	574	2	5,3	2,7	3,50
Tunn grädde	146	146	—	18,0	12,0	13,78

Pasteuriseringsprov i enlighet med K. Förordningen av den 21 juli 1937, vilken trädde i kraft 1 juli 1939, har tagits 48 st. Dessa prov, som undersökts å Apoteket Bävern, visade tillfredsställande resultat.

Bilaga 11.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1941.

Inspektioner:	Antal 1:a besök	1.197
	Antal återbesök	640
	Antal besök	1.837
Anmälningar, systematiska besiktn., förfrågn.		957
Avhjälpta missförhållanden		468
Utdömda lägenheter:	enkelrum	1
	1 rum och kök	1
	2 rum och kök	1
Barnförbjudna lägenheter:	spisrum	2
	1 rum och kök	2
	2 rum och kök	1

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Antal damfrisérsalonger:

December 1930	8
1931	8
1932	8
1933	10
1934	15
1935	17
1936	23
1937	27
1938	32
1939	35
1940	38
1941	40

Västerås den 19 februari 1942.

Ulla Sandin.
T. f. bostadsinspektris.

N:o 55. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.*

Bilaga 12.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1941.

I. distriktet: Lilly Kallin, Vallingatan 5 A.
II. „ Sigrid Sandin, Engelbrektsgatan 11 B.
III. „ Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. „ Aina Söderholm, Föreningsgatan 54.
V. „ Birgit Neppelberg, Frejahöjden 3.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

1) Spädbarns- och småbarnsvården: Handhaves av barnavårdscentralens sköterskor.

2) Skolbarnsvården: Handhaves av skolsköterska, anställd av Västerås stad.

3) Dispensärarbetet:
a) Biträtt vid dispensärmottagning, antal mottagningsdagar: 17.

Anm. Från dispensärsköterskan särskild årsrapport.

Sköterskan i distr. I har tjänstgjort såsom vikarie för disp.-sköterskan tiden 23/7—20/8 och 3/11—9/11.

4) Bostadstillsyn:
a) Biträtt vid inspektion, antal gånger se nedan
b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger 34

Anm. Sköterskan i distr. III har tjänstgjort 3 mån. såsom bostadsinspektris.

Sköterskorna i dist. I och V hava gjort 34 besök i hem bebodda av pat. med reumatism.

5) Sjukvård:
a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem .. 0
b) Antal vaknätter 35
c) Företagit hembesök:
1) om dagen, antal ggr 5.739
2) nattetid, antal ggr .. 36
d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning antal ggr 999
e) Resor med patienter till sjukhus m. m. antal ggr 44

6) Sköterskan i distrikt II avlönas helt av staden. Tjänstgör dagl. 1—2 tim. på polikliniken f. könssjukdomar.

Sköterskan i distrikt III har tjänstgjort 7 v. på Könspolikliniken och 1 v. på dispensärbyrån.

Sköterskan i distr. IV har tjänstgjort 6/11—31/12 såsom avd.-sköterska å epidemisjukhuset samt 11/12—16/12 i Tillberga.

Sköterskan i distr. V har tjänstgjort 6 dagar å dispensärbyrån och 2 v. å barnavårdscentralen.

Västerås den 9/2 1942.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 13. N:o 55.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Årsberättelse från Distriktsdispensären Typ II i Västmanlands län för år 1941.

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting år 1941.
2. Dispensärdistrikt: Västerås stad, inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar. Folkmängd: 39.433.
3. Personal och dess löneförmåner: Distriktsdispensärläkaren förste stadsläkaren, doktor G. Andrén. Lön: 780 kr./år. Dispensär-, resp. distriktssköterskan Elisabeth Nilsson. Lön 2.820 kr. + dyrtidstillägg + bostad.
4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.
5. Mottagningar: En gång i veckan.
6. Antal familjer, som under året anlitat dispensären: 331.
7. Antal under året nytillkomna familjer: 139.
8. Antal personer, behäftade med tuberkulos, som vid årets slut funnos upptagna i distriktsdispensärens register:

	Barn under 16 år			Vuxna		
	G.	Fl.	S:ma	M.	Kv.	S:ma
lungtuberkulos	4	—	4	93	75	168
annan tuberkulos	25	20	45	42	34	76
Summa	29	20	49	135	109	244

9. Antal under året till dispensären *anmälda* fall av tuberkulos enligt tuberkulosförordningen § 3:

	Barn under 16 år			Vuxna		
	G.	Fl.	S:ma	M.	Kv.	S:ma
lungtuberkulos	1	—	1	40	24	64
annan tuberkulos	6	4	10	20	13	33
Summa	7	4	11	60	37	97

10. Antal av dispensärläkaren undersökta personer: 365.
11. Antal av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar: 504.
12. Antal av dispensärläkaren utförda tuberkulinundersökningar: 322.
13. Antal av vid distriktsdispensären undersökta upphostningsprov: med tbc.-bac. 2, utan tbc.-bac. 7.
14. Antal av distriktsdispensären under året kända dödsfall: i lungtuberkulos 10, i annan tuberkulos 1.

15—16. Antal av dispensärsköterskan i och för dispensärvården besökta hem: 331, utförda besök i hemmen 1.507. Dispensärsköterskan har tjänstgjort 91 gånger på Centraldispensären.

N:o 55.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1941.

17. Av distriktsdispensären under året omhändertagna friska barn från tuberkulösa hem:

	G.	Fl.	S:ma
a) Omhändertagna omedelbart efter födelsen (i fosterhem eller spädbarnshem)	—	—	—
b) Senare omhändertagna			
i fosterhem under 2 år	—	—	—
i fosterhem över 2 år	—	—	—
på barnhem under 2 år	—	3	3
på barnhem över 2 år	—	1	1
c) Mottagna vid sommarkoloni	29	19	48

18. Av Västerås stads förening mot tuberkulos anordnas sommarkoloni. Lokal: egen villa. Kolonien öppen under tiden 16/6—20/8 1942. Antal mottagna: gossar 29, flickor 19. Barnens ålder: max. 14 år, min. 3 år, medeltal 7,8 år. Barnens hälsotillstånd: 1,5 kg. medelviktökning. C:a 14 fall av påssjuka inträffade.

21. Anmärkningsvärda förhållanden och gjorda iakttagelser av intresse: Blodsänkningsprov 259. Till Centraldispensären rem. pers. 71. Recept 56, Desinfektioner 21. Intyg m. m. 19.

Västerås den 24/2 1942.

Gustav Andrén.
Distriktsdispensärens läkare.

Bilaga 14.

N:o 55.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1941.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik läsåret 1940—1941.

Anställda vid skoltandkliniken under läsåret voro tandläkarna Karl Edlund och Elsa Jönsson samt sköterskan fröken Eivor Jonsson. Tandläkare Jönsson sjukledig 26/8—19/10 med tjänstgöring av tandläkare Fritz Luttropp under tiden 9/9—19/10. Fröken Jonsson tjänstledig under vårterminen 1941 med vikariat av fröken Maj-Britt Andersson.

Arbetstiden för de anställda är 6 timmar pr dag under 37 veckor. Alla klasser ha under året behandlats och antalet barn var 2.478. Dessutom ha eleverna i Högre folkskolans tre klasser fått sina tänder översedda.

Utförda arbeten å folkskolans elever:

Fyllningar:	
Beständiga tänder	4.214
Mjölktänder	760
	4.974
Tanduttagningar:	
Beständiga tänder	331
Mjölktänder	547
Pulpabehandlingar:	
Beständiga tänder	30
Mjölktänder	57
Rotfyllda beständiga tänder	3
Slipade och lapiserade tänder	643

Å 81 elever i Högre folkskolan ha utförts 292 fyllningar och 59 tanduttagningar.

Lokalbedövningar ha barnen erhållit när så önskats eller erfordrats för behandlingen.

Antalet skadade beständiga tänder pr barn var i klass I 1,8, förra året 2,3. Denna förbättring har även visat sig i betydligt mindre antal emaljskador, vilket tyder på bättre mödra- och barnavård. Däremot äro tänderna hos barnen efter skolåldern häftigt utsatta för tankanis, vilket visar sig hos eleverna i Högre folkskolan, och skadorna tendera att bli mera komplicerade.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 30 april VI

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna den av styrelsen för Västerås stads tekniska verk avgivna förvaltningsberättelsen för år 1941.

Drätselkammaren vill därvid endast hava påpekat, att styrelsen nu upptagit kolen till ett värde av 54 kronor per ton, att nedskrivning icke skett och att styrelsen nu sålunda följt förut givna riktlinjer.

Med anledning av den avsevärt bristande överensstämmelsen mellan den beräknade och den faktiska amorteringen utöver andel av stadens låneamortering, 17.800 kronor 68 öre mot 48.739 kronor 02 öre, vill drätselkammaren i anslutning till vad styrelsen i sin missivskrivelse i denna del anfört här hava gjort det påpekandet, att sagda andel till sin helhet bör uppskattas då budgetförslaget upprättas och sålunda icke endast bestämmas till den summa, vartill den uppgår vid tidpunkten för budgetens färdigställande.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

[Sven Holmer.

N:o 56.

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sin styrelseberättelse för år 1941 och därvid anföra följande.

Nedanstående sammanställning utvisar de beräknade och de verkliga resultaten under redogörelseåret.

1941 års bokslut.

	Beräknade	Verkliga
Inkomster:		
Vattenverket	396.900: —	422.386: 91
Gasverket	934.200: —	986.640: 38
Elektricitetsverket	1.273.200: —	1.426.992: 62
	2.604.300: —	2.836.025: 91
Utgifter:		
Vattenverket	307.746: —	329.323: 90
Gasverket	864.032: —	909.421: 38
Elektricitetsverket	985.016: —	1.071.309: 06
	2.156.794: —	2.310.054: 34
Vinst:		
Vattenverket	89.154: —	93.063: 01
Gasverket	70.168: —	77.225: —
Elektricitetsverket	288.184: —	355.683: 56
	447.506: —	525.971: 57
Avloppsledningarnas underskott	—328.303: 50	—343.015: 07
Nettovinst kronor	119.202: 44	182.956: 50

Under året hava fullbordats lednings- och nybyggnadsarbeten för	1.557.139: 49
För dessa arbeten hava reserverats	125.000: —
„ „ „ „ anslag av lånemedel beviljats med	1.406.502: 13
Brist sålunda	25.637: 36

Såsom bokslutet utvisar hava vissa i allmänhet smärre divergenser uppstått mellan beräknade och faktiska utgifter. Den huvudsakligaste anledningen härtill hade varit de ökade dyrtidstilläggen, vilka för arbetarnas vidkommande debiterats de utförda arbetenas konto. En följd härav har blivit, att anslagen för underhåll av byggnader m. m. samt för nyanläggningar måst överskridas. Ytterligare en anledning för sagda överskridanden har varit de under året stigande materialpriserna. Då staten för år 1941 upprättades, hade beslut om dyrtidstillägg å pensioner ännu icke fattats, varför anslag för sådant ändamål heller icke upptogs. Dessa tillägg uppgingo under året till i det närmaste 9.000 kronor.

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Liksom under föregående budgetår har också ifrågavarande år den stränga kylan under vintern åstadkommit en hel del ledningsavbrott, vilka medfört extra reparationskostnader.

Endast i ett par fall anser styrelsen anslagsöverskridandena vara av den omfattning, att de här böra särskilt kommenteras.

Under Avloppsledningar och Reningsverk upptogs i staten det av stadsfullmäktige beviljade anslaget å 9.200 kronor för bräddavlopp vid Valhallagatan. Kostnaderna för detta avlopp blevo faktiskt 18.572 kronor 21 öre. Orsaken härtill var, att grunden var helt annorlunda än man vid anslagsäskandet hade anledning räkna med.

Vidare upptogs i 1941 års stat 17.800 kronor 68 öre för amortering utöver andel av stadens låneamorteringar. Det har visat sig, att amorteringen uppgått till 48.739 kronor 02 öre. Denna bristande överensstämmelse i beloppen har sin grund häri, att verken vid framläggandet av sitt budgetförslag icke har kunnat räkna med de nya amorteringsbeslut, som kunna tillkomma under tiden efter förslagets framläggande intill årets utgång. I förevarande fall berodde amorteringsökningen huvudsakligen därpå, att under den sista delen av året en ugnsanläggning för 199.000 kronor slutfördes vid gasverket och sålunda infördes på amorteringskontot.

I särskild skrivelse till stadsfullmäktige hemställer styrelsen om tilläggsanslag av lånemedel för täckande av ovan meddelade brist å nyanläggningars konto.

Västerås den 24 februari 1942.

Styrelsen för stadens tekniska verk:

HENRIK WELIN-BERGER.
T. f. ordförande.

/Sven Holmer.

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

REDOGÖRELSE
över
Västerås Stads Tekniska Verks räkenskaper för år 1941.

VATTENLEDNINGSVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
101 Andel i gemensamma kostnader		30.164: —	
102 Direkta kostnader:			
Löner enl. lönestat	11.888: —		
Ersättningspersonal	2.657: 52		
Maskinistens bostadsförmåner	700: —	15.245: 52	
103 Beräknade dyrtidstillägg		1.563: 42	46.972: 94
Administrationskostnader:			
201 Andel i gemensamma kostnader			5.212: —
Driftskostnader:			
311 Tillsyn av ledningsnät		7.553: 81	
312 Tillsyn av installationer		2.009: 56	
313 Ombyte av mätare		1.246: 58	
331 Kraftström		37.029: 39	
332 Smörjoljor och diverse		217: 35	
333 Avgifter till Hamre och Hässlö		375: —	
351 Värme, lyse och renhållning		996: 37	
391 Skjutsar		1.280: 82	
392 Analyser och diverse		1.820: 37	52.529: 25
Underhållskostnader:			
411 Byggnader		2.635: 03	
412 Ledningsnät och brandposter	55.125: 68		
Vattenledning i Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)	2.350: —	57.475: 68	
421 Maskiner och elektrisk utrustning		3.814: 11	
422 Verktyg och inventarier		5.103: 30	
423 Mätare		3.523: 21	
424 Utredning ang. nya brunnar (Stfm. 28/3 1940)		9.317: 94	
491 Andel av gemensamma kostnader		2.108: —	
492 Brandförsäkring		194: 73	84.172: —

N:o 56. *Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.*

Räntor och avskrivningar:			
531 Andel i gemensamma räntekostnader	54.299: 55		
532 Övriga räntor	2.625: 38	56.924: 93	
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		67.310: 09	124.235: 02
Diverse utgifter:			
711 Kundförluster		136: 40	
721 Utskylder		9.316: 92	9.453: 32
			322.574: 53
Kapitalökningar.			
821 Inköp av mätare			6.749: 37
		Summa utgifter	329.323: 90

Löpande inkomster.

Utförda arbeten:			
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			4.400: —
Hyror:			
931 Maskinistens bostad		700: —	
932 Övriga hyror		472: 17	1.172: 17
Avgifter:			
951 Vattenavgifter			410.954: 74
Övriga inkomster:			
991 Avloppsledningarnas och gasverkets andel i förmanslöner			5.860: —
		Summa inkomster	422.386: 91

GASVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
101 Andel i gemensamma kostnader		58.093: —	
102 Direkta kostnader:			
Löner enl. lönestat	28.627: 79		
Extra kontorsbiträde	2.189: 81		
Ersättningspersonal	13.584: 40		
Andel i vattenledningsverkets avlöningar till förman	2.930: —		
Gasmästarens bostadsförmåner	945: —	48.277: —	
103 Beräknade dyrtidstillägg		3.663: 61	110.033: 61
Administrationskostnader:			
201 Andel i gemensamma kostnader		10.037: —	
202 Gaspoletter		1.606: 95	
203 Bränsle till kontor och gasmästarbostad		77: —	
204 Övriga direkta kostnader:			
Föreningsavgifter		600: —	12.320: 95

N:o 56.

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Driftskostnader:			
311 Tillsyn av ledningsnät		2.243: 75	
312 Tillsyn av installationer		4.080: —	
313 Ombyte av mätare		1.738: 74	
314 Apparatdrift och ombyte av reningsmassa		7.967: 30	
315 Tillsyn av gatubelysningen		1.458: 11	
321 Gaskol	471.469: 41		
321 Ved	11.519: 65	482.989: 06	
322 Gas från reningsverket		24.731: 64	
323 Reningsmassa		4.409: 26	
324 Vatten		780: —	
331 Kraftström		5.544: 56	
332 Smörjoljor och diverse		1.103: 23	
351 Värme, lyse, städning och renhållning		8.362: 48	
352 Hyra för gasverkstomten		2.800: —	
391 Resekostnader		1.269: 79	
692 Analyser, laboratoriet och diverse		1.835: 12	551.313: 04
Underhållskostnader:			
411 Byggnader och transportanläggningar		10.076: 80	
412 Ledningsnät	14.642: 77		
Gasledning i Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)	650: —	15.292: 77	
413 Gatubelysning		45: 77	
421 Ugnar, apparater, maskiner och elektrisk utrustning		28.505: 91	
422 Mätare		4.845: 92	
423 Verktyg och övriga inventarier		7.116: 57	
424 Ommurning av ugnar		12.000: —	
491 Andel i gemensamma kostnader		4.059: —	
492 Brandförsäkring		851: 69	82.794: 43
Räntor och avskrivningar:			
531 Andel i gemensamma räntekostnader	46.324: 43		
532 Övriga räntor	2.625: 38	48.949: 81	
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		86.841: 33	135.791: 14
Diverse utgifter:			
711 Kundförluster		441: 88	
712 Utställningskostnader		1.453: 95	
721 Utskylder		8.264: 88	10.160: 71
			902.413: 88
Kapitalökningar:			
821 Inköp av mätare			7.007: 50
		Summa utgifter	909.421: 38

Löpande inkomster.

N:o 56. *Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.*

Försäljning:			
911 Koks och tjära			410.948: 81
Utförda arbeten:			
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			4.850: —
Hyror:			
931 Gasmästarens bostadsförmåner			945: —
Avgifter:			
951 Enskild gasförbrukning		569.402: 57	
952 Allmänna belysningen		500: —	569.902: 57
		Summa inkomster	986.646: 38

ELEKTRICITETSVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
101 Andel i gemensamma kostnader		117.303: —	
102 Direkta kostnader:			
Löner enl. lönestat	25.799: 70		
Ersättningspersonal	2.755: 06	28.554: 76	
103 Beräknade dyrtidstillägg		3.201: 21	149.058: 97
Administrationskostnader:			
201 Andel i gemensamma kostnader		20.279: —	
202 Direkta kostnader:			
Föreningsavgifter		795: —	21.074: —
Driftskostnader:			
311 Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		728: 17	
312 Tillsyn av installationer		4.645: 65	
313 Ombyte av mätare		3.965: 91	
314 Tillsyn av maskiner i turbinhuset och reglering av dammluckor		1.816: 70	
315 Tillsyn av gatubelysningen		20.194: 73	
321 Oljor och svavelsyra		0: —	
331 Energiavgift till statens kraftverk		484.319: 20	
332 Hyra för elektrisk utrustning		1.572: 50	
333 Arrende för vattenfall		3.000: —	
351 Värme, lyse, renhållning och vatten		4.521: 49	
391 Resekostnader och diverse		2.864: 28	527.628: 63
Underhållskostnader:			
411 Byggnader inkl. transformatorhus		2.807: 44	
412 Jord- och luftledningsnäten		81.954: 63	
413 Gatubelysning		4.183: 49	

N:o 56. *Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.*

414 Omläggning till växelström		60.000: —	
415 Turbinstationen		445: 69	
421 Maskiner, transformatorer och instrument		9.211: 31	
422 Mätare		13.937: 93	
423 Verktyg och övriga inventarier		15.754: 68	
491 Andel i gemensamma kostnader		8.196: —	
492 Brandförsäkringar		366: 47	196.857: 64
Räntor och avskrivningar:			
531 Andel i gemensamma räntekostnader	40.922: 72		
532 Övriga räntor	2.625: 38	43.548: 10	
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		80.592: 70	124.140: 80
Diverse utgifter:			
711 Kundförluster		2.342: 80	
712 Utställningskostnader		3.322: 59	
721 Utskylder		21.807: 59	27.472: 98
			1.046.233: 02
Kapitalökningar:			
821 Inköp av mätare			25.076: 04
		Summa utgifter	1.071.309: 06

Löpande inkomster.

Utförda arbeten:		
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader		4.239: 75
Hyror:		
931 Hyra för en lägenhet		425: 04
Avgifter:		
951 Enskild strömförbrukning	1.346.818: 52	
952 Allmänna belysningen	75.509: 31	1.422.327: 83
	Summa inkomster	1.426.992: 62

AVLOPPSLEDNINGAR OCH RENINGSVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
101 Andel i gemensamma kostnader		17.873: 70	
102 Direkta kostnader:			
Löner vid reningsverket	8.527: 51		
Ersättningspersonal	910: 54		
Arvode till förmannen	900: —		
Andel i vattenverkets avlöningar till rörnätsförmän	2.930: —	13.268: 05	
103 Beräknade dyrtidstillägg		509: 34	31.651: 09

N:o 56. *Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.*

Administrationskostnader:			
201 Andel i gemensamma kostnader			3.088: 16
Driftskostnader:			
311 Tillsyn av installationer		1.622: 38	
312 Tillsyn av driften vid pumpstationerna		3.239: 01	
313 Tillsyn av ledningar och brunnar		5.846: 83	
331 Kraftström		12.699: 84	
332 Muddring och bortfraktning av avfall		10.550: 32	
333 Värme, lyse, städning, renhållning		5.034: 59	
334 Oljor		152: 57	
351 Hyra för reningsverkstomt		3.000: —	
391 Resekostnader och dylikt		303: 32	
392 Analyser och diverse		3.856: 32	46.305: 18
Underhållskostnader:			
411 Byggnader		5.441: 69	
412 Ledningsnät och brunnar	24.656: 07		
Avloppsledning i Katrinelundsvägen enl. Stfm. beslut 26/9 1940	2.800: —	27.456: 07	
421 Maskiner		4.479: 19	
422 Verktyg		5.830: 83	
423 Bräddavlopp vid Mälaren enl. Stfm. beslut 29/8 1940		18.572: 21	
491 Andel i gemensamma kostnader		1.248: 89	
492 Brandförsäkring		214: 04	63.242: 92
Räntor och avskrivningar:			
531 Andel i gemensamma räntekostnader	63.721: 69		
532 Övriga räntor	2.625: 38	66.347: 07	
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		91.365: 83	157.712: 90
Diverse utgifter:			
791 Anslag för täckning av uppdebiterade ej inbetalda w-c-avgifter			67.807: 56
		Summa utgifter	369.807: 81

Löpande inkomster.

Avgifter:		
952 Metangas och slam		26.792: 74
	Summa inkomster	26.792: 74

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat		104.429: 26	
112 Dyrtidstillägg		14.920: 68	
113 Övriga löner och arvoden:			
Ordförandearvode	500: —		
Andel i revisionsarvoden	5.000: —		
Extra kontorshjälp	11.305: 58		
Extra avläsning	5.750: 17		
Avlöningar vid sjukdom och olycksfall	11.761: 20		
Springpojkar	3.653: 55	37.970: 50	
121 Pensioner enl. pensionsstat	47.234: —		
Dyrtidstillägg	8.964: 04	56.198: 04	
191 Olycksfallsförsäkring		5.622: 91	
192 Läkare- och sjukvård		2.906: 68	
193 Medicin		1.341: 63	
194 Övriga personalkostnader:			
Dagtraktamente för styrelser och kommittéer		44: —	233.433: 70
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader		7.321: 93	
212 Kontorsmaskin enl. Stfm. beslut 18/12 1939		5.340: —	
221 Annonsering och trycksaker		3.410: 25	
231 Resekostnader och dylikt		3.741: 66	
241 Telefon		5.109: 42	
242 Post		1.174: 15	
251 Renhållning och städning		8.156: 75	
252 Uppvärmning		3.274: 47	
253 Belysning		1.087: 53	38.616: 16
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av byggnader		9.242: 23	
421 Underhåll av inventarier		5.610: 98	
491 Brandförsäkring		758: 68	15.611: 89
Räntor och amorteringar:			
531 Andel av stadens låneräntor enl. plan		202.928: 39	
532 Ränta på finansförvaltningen förskotterade medel		2.340: —	
541 Andel av stadens låneamorteringar enligt plan		264.370: 93	
542 Amortering utöver andel av stadens låneamorteringar		48.739: 02	
543 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		13.000: —	531.378: 34
		Summa utgifter	809.040: 09

Löpande inkomster.

Fördelning av gemensamma utgifter:

991 Andelar i personalkostnader:		
vattenledningsverk	30.164: —	
gasverk	58.093: —	
elektricitetsverk	117.303: —	
avloppsledningar	17.873: 70	223.433: 70
992 Andelar i administrationskostnader:		
vattenledningsverk	5.212: —	
gasverk	10.037: —	
elektricitetsverk	20.279: —	
avloppsledningar	3.088: 16	38.616: 16
993 Andelar i underhållskostnader:		
vattenledningsverk	2.108: —	
gasverk	4.059: —	
elektricitetsverk	8.196: —	
avloppsledningar	1.248: 89	15.611: 89
994 Andelar i räntor och amorteringar:		
vattenledningsverk	121.609: 64	
gasverk	133.165: 76	
elektricitetsverk	121.515: 42	
avloppsledningar	155.087: 52	531.378: 34
	Summa inkomster	809.040: 09

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1941 samt amortering under åren 1912—1941.

	Anläggnings-värde Kr.	Amortering Kr.	Bokfört värde Kr.
Vattenledningsverk	2.385.485: 44	970.098: 15	1.415.387: 29
Gasverk	2.201.694: 25	1.110.925: 99	1.090.768: 26
Elverk	2.451.103: 80	1.487.484: 11	963.619: 69
Avloppsledningar	2.602.156: 25	716.019: 83	1.886.136: 42
Kontors- och förrådsbyggnader	219.026: 41	100.150: 21	118.876: 20
Kronor	9.859.466: 15	4.384.678: 29	5.474.787: 86

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Nyanläggningar, fullbordade år 1941.

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Vatten-, avlopps- och gasledningar:				
Katrinelundsvägen.				
Anslagskalkyl	1940 $^{26}/_{9}$	8.600: —	—	8.600: —
Verklig kostnad		11.569: 58		11.569: 58
Vatten- och avloppsledningar:				
Lilla Johanneslund.				
Anslagskalkyl	1939 $^{21}/_{6}$, $^{18}/_{12}$	47.000: —	28.900: —	18.100: —
Verklig kostnad		42.712: 75	25.787: 76	16.924: 99
Lekgatan.				
Anslagskalkyl	1940 $^{26}/_{9}$	13.500: —	2.000: —	11.500: —
Verklig kostnad		17.017: 49	2.072: 52	14.944: 97
Tunbyvägen.				
Anslagskalkyl	1941 $^{25}/_{9}$	5.300: —	1.035: —	4.265: —
Verklig kostnad		6.614: 48	1.035: 50	5.578: 98
Bondegatan.				
Anslagskalkyl	1941 $^{28}/_{8}$	9.000: —	—	9.000: —
Verklig kostnad		12.261: 92	1.411: 96	10.849: 96
Vatten- och gasledningar:				
Östra Ringvägen.				
Anslagskalkyl	1940 $^{26}/_{9}$	19.200: —	—	19.200: —
Verklig kostnad		12.956: 76	—	12.956: 76
Engelbrektsgatan med Kaplansgatan och N. Ringvägen.				
Anslagskalkyl	1940 $^{26}/_{9}$	6.800: —	—	6.800: —
Verklig kostnad		5.324: 57	—	5.324: 57
Avloppsledningar:				
Kraftverket.				
Anslagskalkyl	1940 $^{19}/_{12}$	24.200: —	7.000: —	17.200: —
Verklig kostnad		44.049: 32	8.040: —	36.009: 32
Reningsverket.				
Anslagskalkyl	reserv. medel	125.000: —		
	1936 $^{28}/_{5}$	803.600: —		
	1937 $^{26}/_{8}$	178.900: —		
	1939 $^{26}/_{10}$, $^{18}/_{12}$	68.000: —		125.000: —
	1941 $^{27}/_{3}$	8.800: —		1.059.300: —
Verklig kostnad		1.182.836: 11		1.182.836: 11
Vattenverket: Djupbrunnspumpar.				
Anslagskalkyl	1940 $^{25}/_{1}$	58.200: —		58.200: —
Verklig kostnad		65.563: 07		65.563: 07

N:o 56. *Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.*

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Högspän.-, lågspän.- och manöverkablar.				
Anslagskalkyl	1940 25/1	25.800: —		25.800: —
Verklig kostnad		27.472: 38		27.472: 38
Gasverket: Manskapsbyggnad.				
Anslagskalkyl	1941 24/4	17.637: 13		17.637: 13
Verklig kostnad		17.637: 13		17.637: 13
Kontors- och förrådsbyggnader:				
Förrådsbyggnad vid Reningsverket.				
Anslagskalkyl	1939 31/8	63.000: —		
	1940 28/11	28.000: —		91.000: —
Verklig kostnad		93.065: 82		93.065: 82
Elektr. luftledningar:				
Lilla Johanneslund.				
Anslagskalkyl	1939 21/6, 18/12	10.000: —	1.600: —	8.400: —
Verklig kostnad		11.995: 22	1.282: 90	10.712: 32
Jordkabel:				
Stora gatan, Kopparbergsvägen, Munkgatan och Sturegatan.				
Anslagskalkyl	1941 28/8	11.500: —		11.500: —
Verklig kostnad		12.520: 61		12.520: 61
Sammandrag:				
Summa anslag	reserv. medel	125.000: —		125.000: —
	lånemedel	1.407.037: 13	40.535: —	1.366.502: 13
Summa kostnad		1.563.597: 21	39.630: 64	1.523.966: 57
Serviser och mindre ledningsanläggningar år 1941.				
Anslagskalkyl	1940 19/12			40.000: —
Verklig kostnad		68.845: 81	35.672: 89	33.172: 92
Sammandrag:				
Summa anslag		reserv. medel		125.000: —
		lånemedel		1.406.502: 13
Summa kostnad				1.557.139: 49
Brist i anslag				25.637: 36

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År		
	1939	1940	1941
	m³	m³	m³
För hushållsbehov	2.133.220	1.516.713	1.543.247
För industriella behov	598.540	806.664	840.453
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	235.000	710.323	840.820
Summa	2.966.760	3.033.700	3.224.520

Utdrag ur driftrapporten.

Aggregat n:r	Drift i tim.	Uppfordrat vatten	
		m³	lit. per sek.
1	3292,25	1.101.904	93
2	3037,75	1.017.646	93,1
3	471,25	118.750	70
4, 5 och 6	9131,60	986.220	30

Elektriska strömförbrukningen uppgick till 1.141.300 kWh, motsvarande 376,2 kWh per 1000 m³ uppfordrat vatten.

Vattenförbrukning per dygn: största 10.500 m³ den 30/5
medel 8.934 „
minsta 5.244 „ den 12/1

Vattnets hårdhetsgrad har varit: högst 11,7 tyska grader
lägst 8,3 „ „

År 1941 lagda vattenledningar.

N:o 56. *Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.*

Ledningssträckor	Meter 8″	Meter 6″	Meter 4″	S:ma meter
Tråddragargatan från Målargatan österut	—	37	—	37
Reningsverket	—	—	63	63
Gasverket	—	—	30	30
Körbärsvägen norrut	—	—	26	26
Tunbyvägen från Äppelvägen norrut	—	103	—	103
Apalbyvägen från Didriksgatan till Kullavägen	—	40	—	40
Skogsvägen från S:t Örjansgatan österut	—	—	65	65
Bondegatan från Hållgatan till Gamla Bryggerigatan	—	—	30	30
Bondegatan från Hållgatan till Lidmansvägen	—	128	—	128
Lekgatan från Götgatan till Grindstuvägen	—	83	—	83
Götgatan från Lekgatan till Kronvägen	46	—	—	46
Vretgatan från Kronvägen österut	—	—	70	70
Summa	46	391	284	721

År 1941 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 4″	Summa meter
Bondegatan från Hållgatan till Lidmansvägen	140	140

Vattenmätare: ökade från 2613 till 2642 st.
Brandposter: „ „ 514 „ 554 „
Vattenserviser: inom stadens planlagda område anlades 8 st.
utom „ „ „ „ 31 „
Vatten utlämnas till Hamre egendom och Hässlö Flygfält, belägna utanför stadens område.

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 december 1940	—	84.893
Under året lagda ledningar	1.578	—
Under året kasserade ledningar	105	1.473
Summa		86.366
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 december 1940	—	394
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 december 1941	—	86.760

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

År 1941 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 600 mm.	18″	15″	12″	9″	S:ma meter
Tråddragargatan från Målargatan österut	—	—	—	—	37	37
Reningsverket	—	—	—	—	40	40
Gasverket	—	—	—	—	161	161
Kraftverksvägen från Gasverket österut	—	414	—	—	—	414
Lillån från Södra Esplanaden till kulverten	205	—	—	—	—	205
Körsbärsvägen norrut	—	—	—	—	26	26
Tunbyvägen från Äppelvägen norrut	—	—	—	—	103	103
Norra Ringvägen från Kopparbergsvägen västerut	—	—	—	—	63	63
Apalbyvägen från Didriksgatan till Kullavägen	—	—	—	—	40	40
Skogsvägen från S:t Örjansgatan österut	—	—	—	—	65	65
Bondegatan från Hållgatan till Lidmansvägen	—	—	—	—	105	105
Lekgatan från Götgatan till Grindstuvägen	—	—	83	—	—	83
Götgatan från Lekgatan till Kronvägen	—	—	—	46	—	46
Vretgatan från Kronvägen österut	—	—	—	—	70	70
Hyttan	—	—	—	—	120	120
Summa	205	414	83	46	830	1.578

År 1941 kasserade avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 9″	Summa meter
Bondegatan från Hållgatan till Lidmansvägen	105	105

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område anlades 9 st.
Utom „ „ „ „ 32 „

Vattenklosetter: Antalet ökade från 9021 till 9390 st.

För att avleda avloppsvatten från en del lågt liggande områden, utfördes under året en förbindelseledning mellan Södra Esplanaden och den till reningsverket gående avloppskulverten. Härigenom kunde pumpstationen i Södra Esplanaden sättas ur drift.

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

RENINGSVERKET.

Driftresultat.

Månad	Uppump. vatten	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand	Röt-kam. temp.	Gasproduktion m³	Gasproduktion v.e.	pH värde	Slam till Rötkammare m³	Slam till Torkgård m³
Januari	313.800	19.820	19,5	26	17.528	5627	7,5	990	197
Februari	283.000	17.130	15,9	26	15.600	5535	7,5	866	306
Mars	408.000	18.540	34,4	25	18.475	5622	7,2	1.265	264
April	558.300	26.840	51,1	25	16.968	5363	6,8	964	390
Maj	310.200	19.390	21,9	27	20.063	5684	7,0	1.041	175
Juni	303.000	16.090	21,1	28	22.449	5866	7,1	1.682	309
Juli	366.700	15.090	22,5	30	21.523	5435	7,2	1.446	263
Augusti	440.600	18.920	30,0	30	20.624	4816	7,2	1.530	220
September	374.000	17.230	23,2	30	19.048	6010	7,2	1.586	209
Oktober	380.900	18.110	24,6	30	17.500	6100	7,1	1.271	208
November	340.600	20.420	25,5	28,5	17.500	5790	7,2	1.121	139
December	371.900	21.670	33,4	28,6	17.449	5937	7,2	1.242	199
	4.450.000	229.250	323,1	27,8	222.727	5649	7,1	15.004	2.879
Medeltal pr dygn	12.191	628	0,88		610			41	7

Inom reningsverkets tomt uppfördes en förrådsbyggnad. Byggnaden, som är uppförd i en våning och har en storlek av 560 m², inrymmer garage, verkstad, rum för arbetsmaskiner, monteringshall m. m.

GASVERKET.

Driftresultat.

		År 1940	År 1941	Jämförelse mellan åren 1940 o. 1941 +—	Jämförelse mellan åren 1940 o. 1941 %
Förgasade kol	ton	7.344	8.384	1.040	14,2
Tillverkad gas	m³	2.877.642	3.138.418	260.776	9,1
Gasutbyte per 1000 kg. kol	„	391,8	374,3	— 17,5	— 4,5
Koks från ugnarna	hl.	121.352	138.119	16.767	13,8
Koks till försäljning	„	92.547	106.872	14.325	15,5
Koks till försäljning per 1000 kg. kol	„	12,6	12,7	0,1	0,8
Koks till undereldning	„	28.805	31.247	2.442	8,5
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	19,6	18,6	— 1,0	— 5,1
Erhållen tjära	kg.	378.941	262.368	— 116.573	— 30,8
Erhållen tjära per 1000 kg. kol	„	51,6	31,3	— 20,3	— 39,3
Antal laddningar	st.	4.257	4.791	534	12,5
Kol per laddning	kg.	1.725,2	1.749,5	24,3	1,4
Erhållen slamgas från reningsverket	m³	212.848	222.727	9.879	4,6
Gasförbrukning per år och invånare	„	82,3	85,3	3,0	3,6

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Fördelning av den förbrukade gasen.

	Av årsförbrukningen				Jämförelse mellan åren 1940 o. 1941	
	1940		1941		Ökn., resp. minskn.	
	m³	%	m³	%	m³	%
Offentlig belysning	9.872	0,3	2.126	0,1	— 7.746	— 78,5
Enskild värme och lysgas	2.662.076	84,8	2.828.948	84,2	166.872	6,3
Gasverkets eget behov	28.265	0,9	23.710	0,7	— 4.555	— 16.2
Felmätningar och förluster	432.047	14,0	506.361	15,0	74.314	17,0
	3.092.260	100	3.361.145	100	268.885	8,7

Gasförbrukning per dygn: största 13.920 m³ den 23/12
medel 9.209 „
minsta 4.990 „ den 24/6

De tvenne 3-kammarugnar, som ommurades 1939, och sedan dess stått i reserv, ha färdigställts för att under början av 1942 sättas i drift.

För att anskaffa ersättningsbränsle till stadens bilar och arbetsmaskiner samt för en del privata lastbilar som utför körslor för stadens räkning, har under året uppförts en gaskomprimeringsanläggning bestående av en Aga 2-stegskompressor med en kapacitet av 30 m³ per timme, en Ljungmans 3-stegskompressor med en kapacitet av 36 m³ per timme.

Vid årsskiftet 1941—1942 voro 32 bilar och arbetsmaskiner ombyggda för drift med gas.

Under året har för ovannämnda ändamål komprimerats 63.831 m³ gas, vilket ungefär motsvarar 40.000 lit. bensin.

Gasledningarna.

		Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1940	—	79.052
	Under året lagda ledningar	115	—
	Under året kasserade ledningar	730	— 615
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1941		78.437
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1941		4.614
	Under året kasserade ledningar		—
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1941			83.051

År 1941 lagda gasledningar:

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Ledningssträckor	Meter 4"	Summa meter
Metangasledning vid Reningsverket	115	115

År 1941 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 4"	Meter 3"	Summa meter
Pilgatan in på Asea:s område	410	320	730

Antal gatulyktor vid årets slut	0 st.
Antal gasmätare den 31 december 1940	10.180 „
Minskning under året	31 „
Antal gasmätare den 31 december 1941	10.149 „
Därav automatmätare	7.370 „

Gasserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 1 st.
Utom „ „ „ „ 2 „

ELEKTRICITETSVERK.

	År 1940 kWh	År 1941 kWh	Jämförelse mellan åren 1940—1941 Ökn. resp. minskn. kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	215.404	158.416	— 56.988	— 26,5
Motorgeneratorerna exkl. förluster	1.591.148	1.595.484	4.336	0,3
Totalt exkl. förluster	1.806.552	1.753.900	— 52.652	— 2,9
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	12.068.894	15.055.589	2.986.695	24,8
Från Älvkarleby till omformning	1.950.658	2.141.467	190.809	9,8
Från Älvkarleby totalt	14.019.552	17.197.056	3.177.504	22,7
Total inköpt och alstrad energi	14.234.956	17.355.472	3.120.516	21,8
Batteri, urladdning	9.557	38.147	28.590	299
Batteri, förluster	3.218	12.500	9.282	288
Förluster vid omformning	360.210	344.822	— 15.388	— 4,3
Förluster vid utjämning	30.891	31.576	685	2,2
Magnetiseringsström	29.562	34.595	5.033	17
Summa förluster totalt inkl. nätförluster	1.380.334	1.557.227	176.893	12,8
Förluster i % av omsättningen	9,7 %	9 %		

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1940—1941	
	1940	1941	Ökn. resp. minskn	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning	734.218	866.153	131.935	17,9
Till enskild belysning:				
Likström	1.136.091	1.204.286	68.195	6,0
Växelström	4.194.183	5.587.841	1.393.658	33,2
Till kraft:				
Likström	575.213	503.369	— 71.844	— 12,5
Växelström	6.146.132	7.576.507	1.430.375	23,3
Egen förbrukning:				
Belysning	11.603	12.618	1.015	8,8
Kraft och värme	57.182	47.471	— 9.711	— 17,0
Totalt	12.854.622	15.798.245	2.943.633	22,9

Total anslutning.

		Anslutning 31/12 1940	Ökning resp. minskn. 1941	Anslutning 31/12 1941		
Belysning:				st.	hkr	kW
Gatubelysning:						
Likström: Glödlampor	st.	51	— 9	42		8,4
	kW	11,3	— 2,9			
Växelström: Glödlampor	st.	1.210	47	1.257		
	kW	296,76	10,2			306,96
Summa	kW	308,06				315,36
Enskild belysning:						
Likström: Glödlampor	st.	39.432	— 9.932	29.500		
	kW	1.012	— 212			800
Båglampor	st.	14	—	14		
	kW	34	—			34
Växelström: Glödlampor	st.	131.320	13.680	145.000		
	kW	5.818	282			6.100
Båglampor	st.	12	—	12		
	kW	16	—			16
Summa	kW	6.880				6.950

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

	Anslutning 31/12 1940	Ökning resp. minskn. 1941	Anslutning 31/12 1941		
Kraft:			st.	hkr	kW
Likström: Motorer st.	1.004	— 54	950		
hkr.	1.883	— 53		1.830	
kW	1.386	— 39			1.347
Växelström: Motorer st.	3.720	180	3.900		
hkr.	7.252	583		7.835	
kW	5.337	430			5.767
Summa kW	6.723				7.114
Diverse apparater:					
Likström st.	2.738	— 838	1.900		
kW	1.904	— 304			1.600
Växelström st.	11.777	1.523	13.300		
kW	7.012	2.188			9.200
Summa kW	8.916				10.800

Den 31 december 1941 utgjorde hela anslutningen 25.000 kW
varav likström 4.000 „
och växelström 21.000 „

Transformatorer:

Från 3—500 kVA, 6400 volt, 151 st. om tillsammans 12.993 kVA.

Mätare:	Likström	Växelström
Den 31 december 1940	3.335	12.701
Minskning resp. ökning under året	— 745	1.109
Den 31 december 1941	2.590	13.810
	Summa:	16.400

Under året utförda elektriska servisledningar:

Jordkabel	119 serviser
Luftledning	13 „
	Summa 132 serviser

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

Antal abonnenter fördelade på olika taxor:

	År 1941	
	Likström	Växelström
Taxa I	—	10
„ II	39	187
„ III	153	351
„ IV	1.088	3.545
„ V	14	93
„ VI	1	15
„ VII	8	32
„ VIII	1.252	9.260
„ IX	34	143
„ X	—	1
„ XI	—	128
„ XII	—	—
„ XIII	—	—
Specialkontrakt	1	16
Avkopplingsbar nattkraft	—	29
Summa	2.590	13.810
	16.400	

Utförda ledningsarbeten m. m.

Högspänningsjordkablar nedlades:

från Västerås Kraftverk, via Ringvägen till Jakobsberg, area 3×120 kvmm.

från transformatorstationen vid Herrgårdsskolan till ny transformatorstation vid Katrinelundsvägen, area 3×50 kvmm.

från transformatorstation vid Persbovägen till ny transformatorstation vid Bomansgatan, area 3×50 kvmm.

från Djuphamnens transformatorstation till ny transformatorstation vid södra änden av kajen, area 3×25 kvmm.

från transformatorstation i Vasagatan till Telegrafverket, area 2 st. 3×50 kvmm.

Högspänningsluftledningar:

från Ekeberga till Trundhem och Saltängen, area 4×10 kvmm.

Nya transformatorstationer och ändring av äldre:

vid Katrinelundsvägen	100 kVA	
„ Trundhem—Saltängen	20 „	
„ Herrgårdsskolan	100 „	(provisorisk)
„ Bomansgatan	100 „	(provisorisk)
„ Hovdesta (Trädgårdsmäst.)	3 „	

N:o 56.
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1941.

„ Centrala Flygverkstaden	2 st. à	100	„
„ Kungl. Västmanlands Flygflottilj, Kasernerna, utbytt från 85 kVA till		175	„
„ Djäknebergsgatan, utbytt från 5 kVA till		30	„
„ Hamre Handelsträdgård, utbytt från 5 kVA till		30	„
„ Ekeberga, utbytt från 7,5 kVA till		20	„
„ Nya Bryggeriet, utbytt från 50 kVA till		100	„
„ Hovdestaund, utbytt från 20 kVA till		30	„
„ Nordanby, utbytt från 7,5 kVA till		20	„

Lågspänningsjordkablar för växelström nedlades:

i Östermalmsgatan från Allégatan till Ringvägen,
i Djäknebergsgatan från Stora gatan till n:r 3,
i Norra Ringvägen från Herrgårdsskolan till kv. Fjalar,
i Kopparbergsvägen från Allégatan till Nya Brandstation,
i Stora gatan från Karlsgatan till Kopparbergsvägen,
i Kopparbergsvägen från Stora gatan till Munkgatan,
i Munkgatan från Kopparbergsvägen till Sturegatan,
i Sturegatan från Stora gatan till Elverket,
i Stora gatan från Floragatan till Västmannagatan.
Provisorisk jordkabel vid gasverket till ett kapverk för ved vid sjön,
inom Centrala Flygverkstaden och för dess räkning har Elverket nedlagt kablar för 6 kV, 380 V, 220 V, och för svagström,
till och inom småstugeområdet vid nedre Vega.

Luftledningar för lågspänning framdrogos:

till lantgårdarna Gränsta n:r 7, Ekeborg, Trundhem, Saltängen, Skerikes by och Stensborg vid Brottberga,
till pumpanläggning vid Andelsslakteriet,
förstärkning och ombyggnad av ledning till Lövudden och till Hamre Handelsträdgård med flera,
förstärkning av ledningen i Djäknebergsgatans norra del till vattentornet,
ändring och förstärkning av 380 volts ledningar inom f. d. skeppsvarvet,
provisoriska transformatorstationer och ledningar för A.-B. Granit och Beton vid Johannisberg och för A.-B. Vägförbättringar vid Hammarby.

Diverse arbeten.

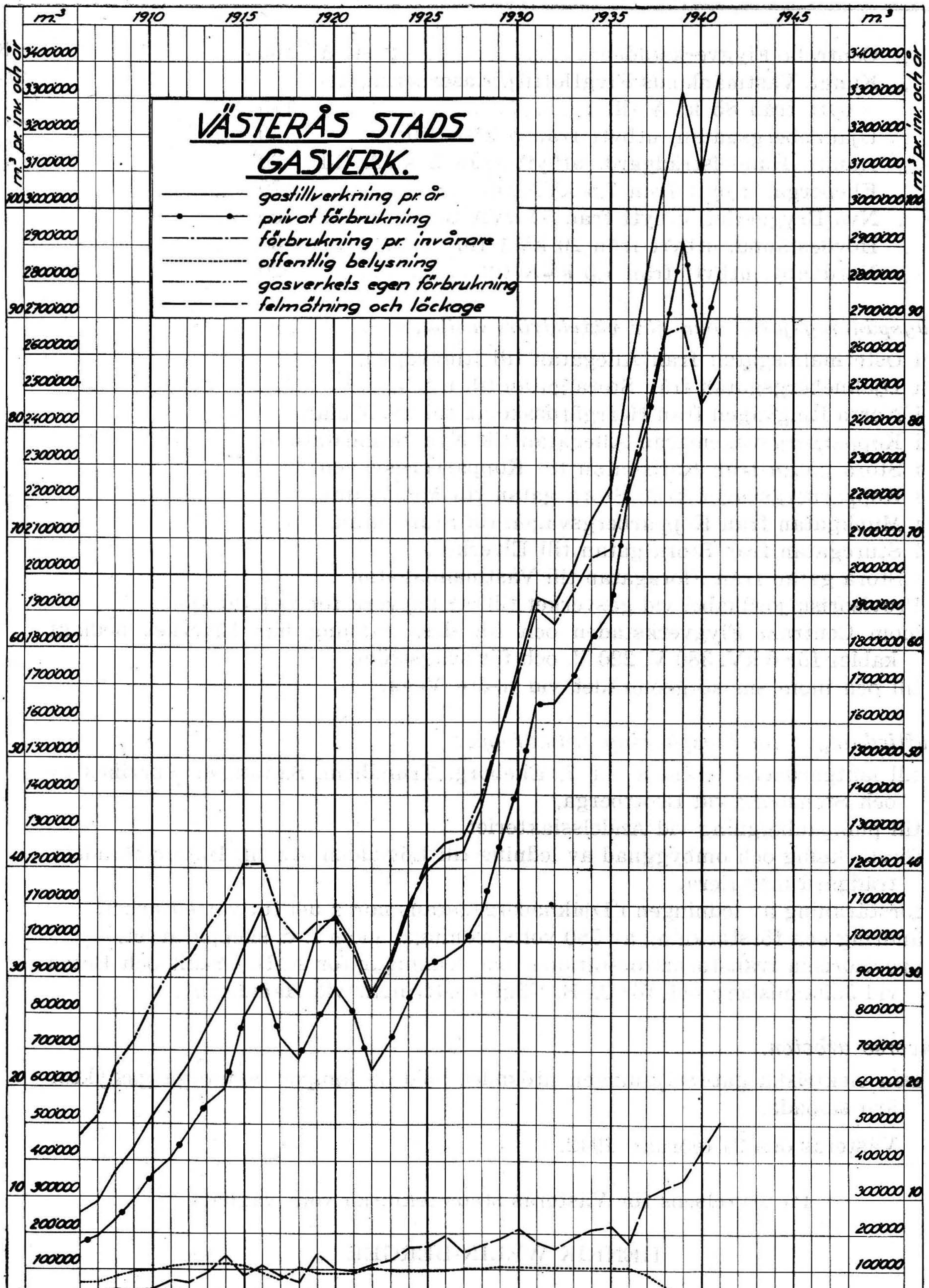
Den elektriska gatubelysningen utökades med 38 lampor. Samtliga gaslyktor äro slopade.

Västerås den 24 februari 1942.

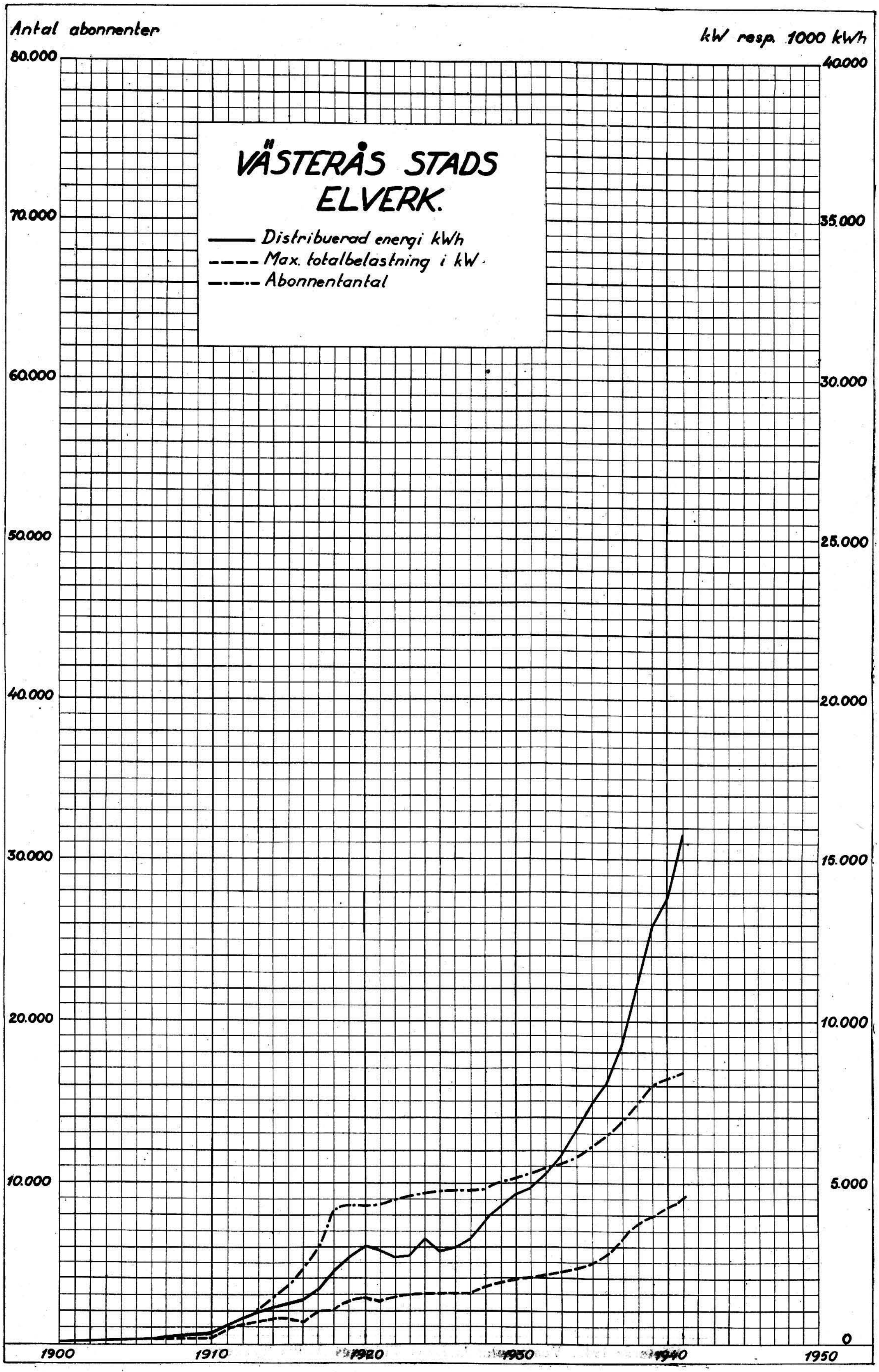
På Styrelsens för Västerås stads tekniska verk vägnar:

HENRIK WELIN-BERGER.

/John Sintorn.



VÄSTERÅS STADS GASVERK.
gastillverkning pr. år
privat förbrukning
förbrukning pr. invånare
offentlig belysning
gasverkets egen förbrukning
felmätning och läckage
m³
m³ pr. inv. och år
1910
1915
1920
1925
1930
1935
1940
1945
3400000
3300000
3200000
3100000
3000000
2900000
2800000
2700000
2600000
2500000
2400000
2300000
2200000
2100000
2000000
1900000
1800000
1700000
1600000
1500000
1400000
1300000
1200000
1100000
1000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
0
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10



Antal abonnenter
kW resp. 1000 kWh
VÄSTERÅS STADS ELVERK.
Distribuerad energi kWh
Max. totalbelastning i kW
Abonnentantal
80.000
70.000
60.000
50.000
40.000
30.000
20.000
10.000
40.000
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
1900
1910
1920
1930
1940
1950

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 30 april VII

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för gäldande av de under år 1941 utförda ledningsarbetena m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktge har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att för täckande av uppkommen brist i de anslag till de under år 1941 fullbordade ledningsanläggningarna, som beviljats av lånemedel, tilläggsanslag att utgå av lånemedel måtte beviljas med 23.571 kronor 54 öre ävensom att för täckande av uppkommen brist i anslag för uppförande av förrådsbyggnad vid reningsverket ett tilläggsanslag å 2.065 kronor 82 öre måtte beviljas att täckas på sätt drätselkammaren kan finna lämpligt föreslå.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får nu föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att av lånemedel anvisa 23.571 kronor 54 öre för täckande av uppkommen brist i anslag till de under år 1941 med lånemedel fullbordade ledningsanläggningarna,

att anvisa 2.065 kronor 82 öre för slutligt täckande av kostnaderna för uppförande av förrådsbyggnad vid reningsverket,

att sistnämnda anslag skall upptagas till täckning i tekniska verkens budget för år 1943 samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för täckande av anslaget å 23.571 kronor 54 öre upptaga amorteringslån å detta belopp.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 57.

Ang. tilläggsanslag för gäldande av de under år 1941 utförda ledningsarbetena m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti annan skrivelse till stadsfullmäktige denna dag har styrelsen för tekniska verken framlagt verkens styrelseberättelse för år 1941 och därvid meddelat, att anslagen å tillhopa 1.557.139 kronor 49 öre för nyanläggningar och nybyggnader överskridits med 25.637 kronor 36 öre. Styrelsen har också angivit, att anledningen till denna brist i huvudsak är att finna i de ökade arbetarlönerna. Såsom ytterligare en orsak har beträffande viss ledningsanläggning, nämligen bräddavloppet vid Valhallagatan, anförts, att marken var av annan beskaffenhet än vad som beräknats.

Av sistnämnda belopp hava 23.571 kronor 54 öre utgått till arbeten, för vilka anslag av lånemedel beviljats. Återstående 2.065 kronor 82 öre hava gått till färdigställande av förrådsbyggnader vid reningsverket. Tidigare beviljade anslag å tillhopa 91.000 kronor för detta arbetes utförande hava täckts och skola täckas enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 augusti 1939 och den 28 november 1940 av verkens driftsmedel under åren 1940—1946.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av uppkommen brist i de anslag till de under år 1941 fullbordade ledningsanläggningarna, som beviljats av lånemedel, anvisa ett tilläggsanslag med 23.571 kronor 54 öre att utgå av lånemedel samt

att för täckande av uppkommen brist i anslag för uppförande av förrådsbyggnad vid reningsverket anvisa 2.065 kronor 82 öre att täckas på sätt drätselkammaren kan finna lämpligt föreslå.

Västerås den 24 februari 1942.

Styrelsen för stadens tekniska verk:

HENRIK WELIN-BERGER.
t. f. ordförande.

/Sven Holmer.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för gäldande av kostnad för avloppsledning inom gasverkets område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk efter utförlig motivering hemställt, att av stadens totala kostnader för anläggande av avloppsledning från Statens Ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket, 44.780 kronor 7 öre, en del som belöpt sig å ledningens framdragning över gasverkets område, 8.770 kronor 75 öre, måtte få täckas av beviljade anslag för underhåll av gasverksbyggnader under ett vart av åren 1941, 1942 och 1943.

Drätselkammaren, som för sin del intet har att erinra emot styrelsens hemställan, får nu föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken förevarande framställning.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 19 december 1940 beslöto stadsfullmäktige att för framdragande av avloppsledning från Statens Ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket anslå 24.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas till ett belopp av 17.200 kronor av lånemedel och till återstående del på sätt stadsfullmäktige sedermera efter framställning av tekniska verkens styrelse och drätselkammaren kunde komma att besluta. Styrelsen får nu i ärendet anföra följande.

Vid projektering av anläggningen räknades med framdragning av ledningen till en viss punkt, lämplig för servisernas anslutning. Efter uppgrävning visade det sig, att markförhållandena nödvändiggjorde ledningens framdragning cirka 100 meter längre än som beräknats. Kostnaderna härför hava uppgått till omkring 7.000 kronor.

Vidare hava arbets- och materialpriserna stegrats under arbetstiden på sådant sätt ,att kostnaderna ökat med tillhopa cirka 3.500 kronor.

I början av år 1940 tröt råoljan till verkets arbetsmaskiner och ny olja visade sig omöjlig att anskaffa. Maskinerna ombyggdes för den skull för drift

N:o 58.
Ang. tilläggsanslag för gäldande av kostnad för avloppsledning inom gasverkets område.

med elektrisk ström. En del av kostnaderna för dessa ombyggnader har påförts ifrågavarande arbete. Härigenom hava arbetskostnaderna ökat med 1.500 kronor.

Slutligen har hela arbetet, emot vad som ursprungligen beräknades, utförts under vintern för att lindra arbetslösheten. Genom den starka kylan hade tjälen trängt ned till ett djup av 1.50—1.70 meter. Dessa förhållanden hava medfört en kostnadsökning av cirka 8.800 kronor. (Det bör här anmärkas, *att* stadsfullmäktige den 27 mars 1941 anslogo 11.300 kronor för nedläggande av avloppsledning vid Lillån från Södra Esplanaden till östra avskärande kulverten, *att* av detta belopp 2.500 kronor skulle utgå av uttaxerade medel, enär arbetet skulle utföras vintertid för bekämpande av arbetslösheten, *att* arbetet sedermera, då det visade sig lämpligare, utfördes under sommaren och *att* sagda anslag å 2.500 kronor icke förbrukats. Se Stfm. handl. 1941 sid. 812).

På de grunder som här ovan anförts, hava de totala kostnaderna för ifrågavarande arbete uppgått till 52.820 kronor 07 öre, varifrån avgår anslutningsavgift med 8.040 kronor. Stadsfullmäktiges anslag har sålunda överskridits med 20.780 kronor 07 öre.

I sin skrivelse till stadsfullmäktige i detta ärende anförde drätselkammaren, att kostnaderna i vad de belöpte sig på servisledningen inom gasverkets område i en eller annan form borde påföras gasverket såsom omkostnad. Av ovan berörda summa 52.820: 07 — 8.040 = 44.780: 07 belöpa sig 8.770 kronor 75 öre å servisledningen inom gasverket och 36.009 kronor 32 öre å övriga ledningen. Denna sistnämnda summa i vad den överskrider beviljat anslag (36.009: 32 — 17.200) har i annan skrivelse föreslagits till täckning av lånemedel. Sålunda återstå nu till täckning 8.770 kronor 75 öre.

Med hänsyn till vad drätselkammaren i ärendet tidigare anfört och under meddelande av att en tredjedel av summan på nedan föreslaget sätt upptagits till täckning i bokslutet för år 1941 hemställer styrelsen nu, att stadsfullmäktige ville besluta,

att sagda del av anslaget, 8.770 kronor 75 öre, måtte täckas av beviljade anslag för underhåll av gasverksbyggnader under ett vart av åren 1941, 1942 och 1943.

Västerås den 24 februari 1942.

Styrelsen för stadens tekniska verk:

HENRIK WELIN-BERGER.
T. f. ordförande.

|Sven Holmer.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av bekvämlighetsinrättning i Sundinska huset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 27 oktober 1938 anvisade stadsfullmäktige ett förslagsanslag av 28.000 kronor för anskaffande och uppsättande av urinoirer och vattenklosetter i huvudsaklig överensstämmelse med då framlagt förslag. (Stfms handl. nr. 120.) På grund av de anmärkningar, som sedermera från olika håll framfördes mot den tilltänkta placeringen av dessa inrättningar, kom sagda förslag aldrig till utförande. Sedan en ringa del av detta anslag förbrukats för enklare underhållsarbeten, återstå nu 27.341 kronor 76 öre för berört ändamål. Inom drätselkammaren har förnyad utredning pågått angående lämpligaste sättet att tillfredsställande ordna berörda fråga. Med anledning härav får drätselkammaren nu anföra följande.

Då den i Sundinska huset åt Svartån vettande affärslokalen nu icke längre är uthyrd, synes det drätselkammaren lämpligt, att i sagda lokal anordnas bekvämlighetsinrättning, avsedd för både kvinnor och män. Kostnaderna härför hava beräknats till 36.000 kronor. Kostnaderna för driften av den föreslagna inrättningen torde kunna uppskattas till samma belopp som för kabinettet, för vilket de årliga nettokostnaderna i årets stat upptagits till 2.600 kronor. Det bör här jämväl meddelas, att lokalerna, därest så framdeles skulle befinnas önskvärt, kunna utökas och iordningställas för ifrågavarande ändamål.

I detta sammanhang vill drätselkammaren hava förutskickat, att utredning pågår angående uppförande av en urinoir norr om Oxbacken antingen i den av staden ägda fastigheten omedelbart väster om Hammarbygatans korsning med Köpingsvägen eller i ifrågasatt tillbyggnad av bensinstationen i hörnet av Västmannagatan och Köpingsvägen samt att framställning om anslag för anordnande av denna inrättning sedermera kommer att göras.

På grund av vad som anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av bekvämlighetsinrättning i lokal inom Sundinska huset ställa till drätselkammarens förfogande dels återstående del, 27.341 kronor 76 öre, av det den 27 oktober 1938 för likartat ändamål beviljade anslaget å 28.000 kronor, dels ock ett ytterligare anslag om 9.000 kronor samt

att sistnämnda anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för arvode åt läkare vid barnstugorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett tilläggsanslag om 555 kronor till läkararvode för stadens barnstugor under innevarande år. I ärendet vill drätselkammaren nu anföra.

Uti sitt förslag till budget för år 1942 hemställde styrelsen om anslag med 550 kronor för arvode till läkare. Såsom grund härför hänvisade styrelsen till den taxa, som av barnläkareförbundet föreskreves för dess medlemmar. Vid sin behandling av statförslaget sänkte drätselkammaren detta anslag till 225 kronor i avbidan på en närmare redogörelse för läkarens verksamhet och innehållet i den läkartaxa, som av styrelsen åberopades.

Såsom bilaga till sin nu ingivna skrivelse har styrelsen fogat en längre utredning i ärendet. Av denna framgår, att preliminärt avtal träffats mellan styrelsen och läkaren därom, att denne för ett årsarvode av 550 kronor skulle övervaka barnens hälsotillstånd, utöva kontroll över anstalternas hygien och utspisning, bistå föreståndarinnorna med råd och hjälp i medicinska frågor, undersöka samtliga barn vid vår- och höstterminernas början samt göra regelbundna besök vid en var av barnträdgårdarna sex gånger per år (d. v. s. knappt en gång per månad). Läkaren skulle vidare utan särskilt arvode vid förekommande fall av epidemiska sjukdomar eller av andra anledningar, när så funnes påkallat eller på tillsägelse av föreståndarinna göra extra besök. Först om läkarens extra besök på grund av epidemiologiska eller andra förhållanden bleve anmärkningsvärt många, skulle läkarens utlägg för bilresor efter prövning av styrelsen utbetalas.

Detta preliminära avtal insändes till Svenska Barnläkarförbundet för godkännande. Med eget yttrande vidarebefordrade förbundet avtalsförslaget till Sveriges Läkarförbunds Ackordssakkunniga. I detta yttrande har förbundet räknat med, att minst två besök faktiskt komma att göras vid varje anstalt varje månad, att ersättning per besök bör utgå med 15 kronor, att årskostnaden per anstalt med sju månaders arbetstid sålunda bör utgå med 210 kronor och att därtill bör komma ett ”rörligt tillägg” med 2 kronor per nyinskrivet barn. Detta förbundets förslag har av Styrelsen för Västmanlands läns läkareförening godkänts samt av Ackordssakkunniga fastställts.

Då barnträdgårdarna nu äro tre till antalet, blir enligt dessa bestämmelser den årliga, fixerade kostnaden tillhopa 630 kronor. Vid varje barnträdgård nyinskrivas årligen cirka tjugofem barn. Den sammanlagda kostnaden för undersökning av dessa barn kan sålunda beräknas till 150 kronor. Såsom tilläggsanslag erfordras för täckande av utgifterna för läkararvode för den skull 555 kronor.

Med hänsyn till vad som i ärendet förekommit får drätselkammaren, som

finner styrelsens framställning motiverad, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 60.
Ang. tilläggsanslag för arvode åt läkare vid barnstugorna.

att bevilja ett tilläggsanslag med 555 kronor för täckande av kostnaderna för läkarvård vid stadens barnstugor under år 1942 samt

att anslaget skall täckas av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av bifogade skrivelse från doktor P. W. Fritsch till styrelsen för Västerås stads barnstugor ber sagda styrelse härmed att få anföra följande:

Barnträdgårdarnas uppgift är att både ur individens och samhällets synpunkt främja det växande släktets såväl psykiska som fysiska utveckling. För att kunna tillgodose den senare krävçs en så noggrann läkarekontroll som möjligt dels över den dagliga hygienen inom institutionerna, dels över varje barns hälsotillstånd. Här gäller icke endast att söka motarbeta de stora infektionsrisker, som sammanförandet av barn i förskoleåldern utan tvivel innebär utan även att tillvaratаga de möjligheter att förebygga framtida ohälsa hos varje barn, som en tidig läkarekontroll kan innebära.

Då nu Svenska Barnläkareförbundet uppsatt vissa ersättningsvillkor för läkarevård inom småbarnsinstitutioner har styrelsen för Västerås stads barnstugor vid sammanträde den 27 februari 1942 beslutat tillstyrka Svenska Barnläkareförbundets förslag till arvode för läkaren vid Västerås stads barnstugor. Vid detta sammanträde var doktor P. W. Fritsch icke närvarande.

Enligt bifogade avtal skulle läkararvodet för *varje* barnträdgård om 50 barn bli c:a 260 kronor per år, därvid inberäknat 2 besök per institution och månad samt c:a 25 nyinskrivna barn per år. För närvarande finnas tre dylika institutioner. Den till hösten av stadsfullmäktige beslutade barnträdgården i Idrottshallen har doktor Fritsch åtagit sig att sköta kostnadsfritt under 1942. Då barnstugornas anslag till läkarearvode för 1942 endast uppgår till 225 kronor får styrelsen för Västerås stads barnstugor sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja ett tilläggsanslag på 555 kronor

N:o 60.
Ang. tilläggsanslag för arvode åt läkare vid barnstugorna.

till läkarearvode för Västerås stads barnstugor för 1942.

Västerås den 14 mars 1942.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

EBBA HOLMSTRÖM.

/*Gertrud Olsson.*

N:o 61.

Beredningsutskottets skrivelse ang. uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beredningsutskottet anmodats avgiva yttrande över länsstyrelsens bifogade skrivelse angående ifrågasatt uppdrag åt särskilt utsedda personer att i stadsfullmäktiges ställe avgiva yttrande över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter under nu löpande oktrojperiod, får utskottet anföra följande.

Utlåtande i ärendet har avgivits av nykterhetsnämnden, som hemställt, att nämnden liksom hittills måtte erhålla stadsfullmäktiges uppdrag att avgiva yttrande över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter. Nämnden har jämväl föreslagit de allmänna villkor, som skola följas i samband med beviljande av rätt till tillfällig utskänkning. Poliskammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 mars 1942 meddelat, att poliskammaren icke har något att erinra emot att nykterhetsnämnden erhåller sagda uppdrag.

För egen del får beredningsutskottet meddela, att utskottet tillstyrker nykterhetsnämndens förslag och sålunda hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt nykterhetsnämnden att under nu löpande oktrojperiod i stadsfullmäktiges ställe avgiva yttrande över förekommande ansökningar om tillfällig utskänkning, samt

att fastställa de i nykterhetsnämndens skrivelse omförmälda allmänna villkoren för upp-

låtande av rätt till dylik tillfällig utskänkning.

Västerås den 8 april 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 61.

Ang. uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 23 januari 1942 har länsstyrelsen velat erinra, att stadsfullmäktige jämlikt 3 kap. 11 § 3 mom. Kungl. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker kunde uppdraga åt särskilt utsedda personer att i fullmäktiges ställe avgiva yttrande över ansökningar om tillstånd till tillfällig utskänkning.

Nykterhetsnämnden till vilken ärendet från stadsfullmäktiges sekreterare för yttrande remitterats får för sin del tillstyrka och därjämte föreslå, att stadsfullmäktige åt nämnden måtte uppdraga att i fullmäktiges ställe avgiva sådant yttrande, varom här är fråga.

Såsom förslag till allmänna villkor för tillfällig utskänkning får nämnden avgiva följande:

1. *Att* tillfällig utskänkning sker efter enahanda villkor, som gälla för övriga restauranger i staden.
2. *Att* tillfällig utskänkning handhaves av Systembolaget i Västerås eller annan, som därtill äger erforderliga förutsättningar.
3. *Att* vid framställning om förlängd tid för tillfällig utskänkning, längsta tid må tillstyrkas intill kl. 0,30.

Västerås den 16 februari 1942.

För nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/K. Bergvall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan poliskammaren anmodats avgiva yttrande över bifogade ärende, får poliskammaren såsom infordrat yttrande förklara, att poliskammaren icke har

N:o 61. *Ang. uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter.*

något att erinra mot att åt nykterhetsnämnden uppdrages att i Stadsfullmäktiges ställe avgiva sådant yttrande, som i handlingarna avses.

Västerås i poliskammaren den 26 mars 1942.

GUSTAF WETTERLING.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt bestämmelserna i 3 kap. 11 § 1 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen må ansökan om tillstånd till tillfällig utskänkning av rusdrycker när som helst göras hos länsstyrelsen av bland annat systembolag, och skall därvid i tillämpliga delar gälla vad i 9 och 10 §§ i samma kapitel stadgats för s. k. årsutskänkning. Reglerna i 9 § om inhämtande av utlåtanden över tillståndsansökning skola därför i full utsträckning gälla liksom ock bestämmelsen om stadsfullmäktiges absoluta vetorätt i 10 § 1 mom.

I 3 kap. 11 § 3 mom. samma förordning stadgas vidare, att, därest det kan antagas uppkomma behov av tillfällig utskänkning inom en kommun under oktrojperiod eller del därav, fullmäktige må, efter hörande av kommunens nykterhetsnämnd och i annan stad än Stockholm magistraten, uppdraga åt särskilt utsedda personer att under berörda tid i fullmäktiges ställe avgiva yttrande över förekommande ansökningar. Därest sådant uppdrag av fullmäktige lämnas, skola fullmäktige jämväl fastställa allmänna villkor för upplåtande av tillstånd till sådan tillfällig utskänkning, varom nu är fråga. Denna delegationsrätt har givetvis tillkommit av rent praktiska skäl, då stadsfullmäktiges sammanträden hållas med relativt stora tidsmellanrum.

Enär det torde kunna förväntas, att ansökningar om dylika tillfälliga utskänkningsrättigheter i Västerås stad komma att göras hos länsstyrelsen under nu gällande oktrojperiod, har länsstyrelsen härmed velat bringa ovanstående i stadsfullmäktiges erinran för den åtgärd, som från stadsfullmäktiges sida må befinnas påkallad och lämplig.

Meddelande om stadsfullmäktiges blivande beslut i ärendet torde i sinom tid få förväntas.

Västerås slott i landskansliet den 23 januari 1942.

A. B. GÄRDE,

/E. Holmqvist.

N:o 62.

Drätselkammarens och beredningsutskottets yttranden över motion om kommunal bostadsproduktion.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 23 februari 1939 hava stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för utredning och yttrande remitterat en av herr Lund samma dag väckt motion om att staden skulle genom egna organ bygga och uthyra bostäder. Efter beredning av ärendet får drätselkammaren anföra.

Till det av motionären påvisade resultatet av den år 1934 företagna *representativa* bostadsundersökningen vill drätselkammaren anmärka, att ifrågavarande undersökning utgjorde ett komplement till en ungefär samtidigt utförd *allmän* bostadsräkning av mera summarisk natur, avseende bostadsstandarden i 243 hyresräkningsorter. Den representativa bostadsundersökningen hänför sig endast till ett urval av bostäder i 45 orter inom landet och avser att lämna mera detaljerade uppgifter angående bostadsvillkor m. m. för de av undersökningen berörda lägenheterna. Av den *allmänna* bostadsräkningen framgår, att i Västerås stad den 31/12 1933 funnos 8.592 egentliga bostadslägenheter samt att folkmängden i staden vid årsskiftet 1933/1934 uppgick till 31.229 personer. Under den följande femårsperioden tillkommo 2.529 lägenheter och under samma tid försvunno på grund av husrivningar 82 lägenheter. Nettoökningen av lägenheter under åren 1934—1938, eller till och med det sista normala året före kriget, utgör sålunda 2.447. Under samma tidsperiod ökade stadens folkmängd till 36.551. På varje lägenhet kom sålunda i medeltal 3,63 personer vid årsskiftet 1933/1934. Motsvarande tal vid årsskiftet 1938/1939 utgör 3,31. Absolut sett minskade sålunda trångboddheten i varje lägenhet med cirka 9 %. Under 1939 utgjorde nettoökningen av lägenheter 820 och under 1940 fullbordades 210 lägenheter. Lägenhetstillskottet under 1941 utgjorde 104 lägenheter. Sistnämnda år beviljades emellertid byggnadslov för icke mindre än 394 lägenheter om sammanlagt 1.084 eldstäder.

Det torde i detta sammanhang vara av intresse att i största korthet beröra, vad Västerås stad tidigare direkt eller indirekt åtgjort för bostadsproduktionen och avhjälpande av bostadsbristen inom staden.

År 1916 uppfördes sålunda av staden ett större bostadshus i kvarteret Gude, avsett att i första hand uthyras till stadens egna befattningshavare. Genom beslut under åren 1916 och 1919 har staden tecknat aktier för sammanlagt 300.000 kronor i Aktiebolaget Arbetarebostäder, vilket bolag byggt kvarteren Högne, Julius, Jörgen, Oskaria och Bruno, varjämte stadsfullmäktige den 28/3 1923 beslutat låta avskriva stadens återstående fordran hos bolaget per den 1/7 1922 med 545.414 kronor 94 öre samt tecknat borgen för bolaget å banklån till ett belopp av 50.000 kronor. Staden har vidare vid bildande av Byggnadsaktiebolaget Mimer, som uppfört fastigheter i kvarteren Leif och Kalla, tecknat aktier för 500.000 kronor samt under årens lopp haft avsevärda utgifter för den preferensaktieägarna garanterade utdelningen, varjämte staden slutligen inlöst samt-

N:o 62.
Ang. motion om kommunal bostadsproduktion.

liga preferensaktier i bolaget och nu står som ensam innehavare av samtliga aktier. Genom stadens förmedling och med staden som huvudansvarig hava lån beviljats bostadsbyggare ur Statens bostadslånefond till ett sammanlagt belopp av kronor 548.331:—, varjämte för bebyggelse, till stor del egnahemsbebyggelse, lån tillhandahållits av staden efter upplåning i pensionsförsäkringsfonden till ett sammanlagt belopp av kronor 598.474:—. Då H. S. B. började sin verksamhet här i staden tecknade staden borgen för byggnadskreditiv intill 80 % av den beräknade byggnadskostnaden. Det må slutligen erinras om att staden under årens lopp genom försäljning av tomter till relativt billigt pris sökt stimulera bostadsbebyggelsen och framförallt egnahemsbildningen.

Det nu anförda må utgöra ett vittnesbörd om att staden redan tidigare intresserat sig för och bidragit till minskning av bostadsbristen i staden.

Under senare år hava på det bostadssociala området flera initiativ och stödåtgärder beslutats av de statliga myndigheterna, varvid medverkan i en eller annan form förutsatts och lämnats av vederbörande kommun. Det må här erinras om de statliga lånen och bidragen till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen, vilka togo sin början år 1933 och genom beslut av 1935 års riksdag utsträckts att gälla även för ombyggnad och modernisering av äldre fastigheter. I båda dessa fall står vederbörande stads drätselkammare som förmedlingsorgan. De statliga bidragen till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer hava omfattats med intresse och i Västerås hava uppförts tre fastigheter för ändamålet och en fjärde större fastighet står nu inför sin fullbordan. Möjlighet finnes numera för en barnrik familj att erhålla lån och bidrag för uppförande av ett eget hem. Denna möjlighet har redan här i staden anlitats och det är att förmoda att inom småstugeområdet på Iggebygärdet under detta år flera egna hem komma att uppföras med anlitande av denna lånemöjlighet. Genom beslut av riksdagen under åren 1936 och 1937 hava medel ställts till förfogande för utlämnande av tertiärlån för uppförande av bostadshus, och denna lånemöjlighet har även kommit till användning här i staden med drätselkammaren som förmedlingsorgan. Genom senare ändringar i bestämmelserna om tertiärlån ha lånemöjligheterna förbättrats och kombinerats med en räntegaranti beträffande underliggande kredit. Praktiskt taget samtliga byggnader, som numera uppföras, finansieras delvis av tertiärlån. Vidare må nämnas, att Västerås stad uppfört tre pensionärshem samt att det fjärde är under uppförande. Drätselkammaren vill slutligen peka på den medverkan, som staden i olika former lämnat H. S. B. och Riksbyggen såväl förra året som innevarande år, då det gällt att få fram ändamålsenliga och välbehövliga bostäder, samt på den småstugebebyggelse, som började 1941 och som av allt att döma torde öka avsevärt under innevarande år.

Drätselkammaren vill visserligen, trots de åtgärder, som sålunda på det bostadssociala området vidtagits av stat och kommun, icke bestrida, att en del ännu återstår att göra, särskilt för tillgodoseende av de mindre välsituerade samhällsmedlemmarnas bostadsbehov. Kammaren kan emellertid icke dela motionärens uppfattning, att lösningen av problemet ligger i en direkt kommunal bostadsproduktion och bostadsförmedling. För tillgodoseende av det bostadsbehov, som härleder sig från personer, vilka kunna betala de hyror, som krävas för förräntning och amortering av med nya bostäders framställande förenade kostna-

der, är väl näppeligen en kommunal bostadsproduktion av nöden. För de barnrika familjerna krävas så pass rymliga bostäder, att en mindre bemedlad dylik familj under inga förhållanden torde utan subvention i någon form kunna erlägga den erforderliga hyran ens i ett kommunalt hus, med hyror satta efter självkostnadsprincipen. För denna samhällskategori torde väl en ytterligare bebyggelse med vederbörliga statsbidrag eller en egnahemsbebyggelse med enahanda bidrag vara att föredraga. Ensamma åldringar eller åldriga makar med små inkomster bliva säkerligen bäst tillgodosedda genom fortsatt byggande av pensionärshem. Jämväl för de icke barnrika, mindre bemedlade familjerna torde det stöta på svårigheter att erlägga de hyror, som i kommunalt byggda, moderna hus krävas för att nätt och jämnt täcka stadens självkostnad för uppförande och underhåll. Det torde nämligen få anses givet, att staden icke kan uppföra byggnader nämnvärt billigare än privata byggmästare eller organisationer. De hyror staden måste betinga sig kunna sålunda icke i avsevärd mån understiga t. ex. hyrorna i ett H. S. B.-hus, och att åstadkomma en kommunal bostadsproduktion av sådan omfattning, att den i någon högre grad kommer att påverka den allmänna hyresnivån i staden förefaller drätselkammaren tämligen utsiktslöst. De nu rådande höga byggnadskostnaderna göra även, att drätselkammaren icke f. n. kan tillstyrka en kommunal produktion av rena hyresbostäder. Det är vidare ingen hemlighet att stora svårigheter föreligga att få fram material till de nu pågående byggena och även ur den synpunkten vore det mindre lämpligt om staden nu uppträdde på byggnadsmarknaden och förvärrade situationen för de byggnadsföretagare, som ha stora svårigheter ändå att kämpa emot. Slutligen må nämnas, att under första kvartalet 1942 byggnadslov beviljats för icke mindre än 387 lägenheter med sammanlagt 950 eldstäder. Under kvartalet hava även färdigställts en hel del lägenheter, för vilka byggnadslov beviljats föregående år. Det är även att räkna med att under början av andra kvartalet 1942 åtskilliga byggnadslov komma att lämnas för lägenheter, som bli färdiga till hösten. Det vill sålunda synas som om ett icke föraktligt bostadstillskott skall åstadkommas till hösten. Även om ytterligare bostäder skulle erfordras, torde dock något stadens ingripande i form av egen bostadsbebyggelse nu ej vara påkallat. Det synes drätselkammaren i stället vara lämpligare, att staden tills vidare såsom redan skett fortsätter att underlätta den privata bebyggelsen.

Med hänvisning till vad här ovan anförts anser sig drätselkammaren sålunda icke kunna för närvarande tillstyrka bifall till motionen utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att den av herr Lund väckta motionen om att staden genom egna organ skall bygga och uthyra bostäder icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 62.

Ang. motion om kommunal bostads-produktion.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan ledamoten av stadsfullmäktige herr Lund i skriftlig motion till stadsfullmäktige den 23 februari 1939 väckt förslag om att stadsfullmäktige skulle i princip uttala sig för en direkt kommunal bostadsproduktion i enlighet med i motionen närmare angivna riktlinjer ävensom utse en kommitté för frågans utredning och förslags framläggande, hava stadsfullmäktige samma dag remitterat motionen till drätselkammaren och beredningsutskottet för utredning och yttrande.

Drätselkammaren har i bifogade, den 2 april 1942 avgivna yttrande lämnat en utförlig redogörelse för vad staden tidigare åtgjort för bostadsproduktionen inom staden ävensom lämnat vissa uppgifter angående den nuvarande bostadsproduktionen. Drätselkammarens yttrande utmynnar i ett förslag, att motionen med hänsyn till vad som av kammaren i ärendet anförts icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Inom beredningsutskottet har frågan ingående diskuterats, varvid utskottet, som anser att sådana förhållanden för närvarande icke föreligga, att staden har anledning att själv uppträda på byggnadsmarknaden, helt anslutit sig till drätselkammarens uppfattning. På grund härav får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att herr Lunds ifrågavarande motion icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 8 april 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den åren 1933—34 företagna "Allmänna bostadsräkningen 1933 och därmed sammanhängande undersökningar" uppvisar en skrämmande trångboddhet och låg bostadsstandard i de av undersökningen berörda orterna. Enligt den representativa bostadsräkningen 1934 omfattande 45 orter undersöktes även 2.216 lägenheter i Västerås av vilka 16 % eller 354 lägenheter beboddes av mer än 2 personenheter pr rumsenhet. Av dessa 354 lägenheter var i sin tur 60,2 % eller 213 bebodda av familjer med 3 eller flera barn. Efter denna undersökning har genom stiftelsen "Solgårdar" tillkommit tre s. k. barnrikehus med sammanlagt 16 lägenheter, vilket betyder att 7½ % av de enligt åberopade undersökning berörda flerbarnsfamiljerna beretts mänskligare bostad. För de övriga är tillståndet likartat om ej ännu värre än för 5 år sedan. Den privata byggnadsverksamheten under senare år har icke nämnvärt påverkat bostadsbeståndet

N:o 62.
Ang. motion om kommunal bostadsproduktion.

enär varje nytillskott snabbt absorberats av den ökade familjebildningen och av nyinflyttningen till staden.

Bästa mätaren av det bekymmersamma läget beträffande bostadsförsörjningen i staden torde vara att den alltjämt onormalt höga hyresnivån icke sjunker utan snarare tenderar att ytterligare stegras, framför allt i de gamla och omoderna hus där flertalet av arbetarbefolkningen nödgas söka sig bostäder.

Genom statsmakternas ingripanden och fortlöpande åtgärder i fråga om förbättrad bostadsförsörjning i landet torde numera officiellt vara erkänt att produktionen av bostäder är ett samhällets och icke ett den privata spekulationen förbehållet problem.

Att de kommunala myndigheterna ute i landet under för handen varande omständigheter icke längre kan sitta med armarna i kors och vänta till staten tvingar fram åtgärder i bostadsfrågan torde stå klart för alla som känner ansvar för kommunens innevånares väl och framtid. Det torde därför föreligga all anledning för Västerås stad att mera positivt intressera sig för bostadsproduktionen i staden.

Under senare tiden har frågan om s. k. småstugebebyggelse förts fram i den offentliga diskussionen och bör givetvis denna form av bostadsproduktion, utförd i kommunal regi, utnyttjas även om den enligt undertecknads mening icke utgör någon lösning av den stora bostadssökande allmänhetens bostadsförsörjningsproblem.

Även H. S. B.-verksamheten är värd allt stöd och all uppmuntran från kommunens sida även om ej heller denna kan medföra den förbättring som är nödvändig då endast personer med kapital eller med fast och god inkomst samt lånemöjligheter kan förskaffa sig en H. S. B.-lägenhet.

Vad kan då göras för att framgångsrikt förbättra läget. En betydande del av frågans lösning synes undertecknad ligga däri att Västerås stad genom egna organ, på egna tomter bygger och uthyr moderna och ändamålsenliga familjebostäder i sådan omfattning att främst alla undermåliga lägenheter kan utrymmas och att trångboddheten upphör.

En sådan kommunal bostadsproduktion bör enligt undertecknads mening snarast komma till stånd och bedrivas enligt följande riktlinjer:

1) att de av kommunen producerade bostäderna hållas i samma höga kvalite och standard som de bästa moderna lägenheterna inom den privata byggnadsproduktionen och som den moderna tekniken i övrigt medger;

2) att finansieringen av den kommunala bostadsproduktionen ordnas genom upplåning och ej genom inteckningar i de producerade fastigheterna. I den mån så ske kan bör även de möjligheter till lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer om vilket bestämmelser återfinnes i Svensk Författningssamling n:r 512/1935, utnyttjas;

3) att de på detta sätt av staden producerade bostadslägenheterna uthyras till en hyra som nätt och jämt täcker stadens självkostnader för deras uppförande och underhåll.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslår undertecknad

att stadsfullmäktige i princip uttalar sig för en sådan byggnadsverksamhet;

N:o 62.
Ang. motion om kommunal bostads-produktion.

att stadsfullmäktige väljer en kommitté som utreder frågan och framlägger förslag i enlighet med ovan anförda riktlinjer.

Västerås den 23 februari 1939.

Bertil Lund.

N:o 63.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av skyddsrum i stadens skolor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt luftskyddsinspektionens cirkulär den 16 juli 1941, grundat på lag den 1 mars 1940 om skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att anordna skyddsrum m. m., åligger det kommun att anordna skyddsrum i undervisningsanstalt, som är avsedd att hysa minst 25 personer. Skyddsrum skall om möjligt anordnas för minst hälften av det antal elever och befattningshavare, för vilket anstalten är avsedd. För sådant byggande utgår i allmänhet statsbidrag med två tredjedelar av kostnaderna. I undervisningsanstalt, vid vilken det ur försvarets eller folkförsörjningens intresse är angeläget, att undervisningen under krig fortgår eller till och med utvidgas, såsom verkstadsskolor, tekniska läroverk och skolor, m. fl., bekostas skyddsrummet helt av statsmedel. Skyddsrum skall i detta fall anordnas för hela antalet kvarvarande personal och elever.

Till fullföljande av sagda åliggande har inom byggnadskontoret byggnads- och kostnadsförslag till skyddsrumsanläggningar samt avgasnings- och förbandsplatser för följande skolor upprättats:

Högre allm. läroverket, skyddsrum för 340 pers.	19.000: —
Statens elektr. fackskola, „ „ 240 pers.	15.000: —
Herrgärdsskolan, „ „ 280 pers.	13.000: —
Korsängsskolan, avgasningsplats	7.100: —
Kommunala flickskolan och Mariabergsskolan, skyddsrum för 190 pers. (i Mariaberget)	5.300: —
Djäknebergsskolan, avgasnings- och förbandsplats	13.000: —
Skepparbacksskolan, skyddsrum för 130 pers.	8.100: —
Hammarbyskolan, „ „ 100 pers.	4,700: —
	85.200: —

N:o 63.

Ang. anordnande av skyddsrum i stadens skolor.

Dessa förslag hava granskats av luftskyddsinspektionen.

För samtliga dessa anläggningar erhålles statsbidrag med två tredjedelar av kostnaderna utom för elektrotekniska fackskolan, där staten helt svarar för kostnaderna. Det totala statsbidraget skall vid sådant förhållande utgå med 61.800 kronor.

Inom sagda skolor måste viss inredning göras, viss röjningsmateriel anskaffas m. m. Kostnaderna härför, 4.800 kronor, stanna å staden.

De sammanlagda kostnaderna för arbetenas utförande komma sålunda att uppgå till 90.000 kronor, varav stadens andel blir 90.000 — 61.800 = 28.200 kronor.

Redan tidigare har emellertid dels skyddsrumsarbete utförts inom högre allmänna läroverket, dels ock luftreningsaggregat inköpts för tillhopa 9.600 kronor. Dessa kostnader, för vars bestridande staten lämnar anslag med två tredjedelar, äro inräknade i totalsumman 85.200 kronor och därmed också till två tredjedelar i det beräknade statsbidraget. Stadens andel av kostnaderna, 3.200 kronor, skall, såsom redan likviderad och vederbörligen täckt, avdragas stadens kostnader för återstående arbete. Stadens totala kostnad för återstående arbete blir således 28.200 — 3.200 = 25.000 kronor och de totala kostnaderna för återstående arbete 90.000 — 9.600 = 80.400 kronor.

Efter granskning av de föreliggande förslagen får drätselkammaren nu hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av stadens andel av kostnaderna för anläggande av skyddsrum i ovan angivna skolor i staden anvisa 25.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter samt

att i avbidan på erhållande av statsbidrag av tillgängliga medel förskottera återstående kostnader för sagda skyddsrumsanläggningar med 55.400 kronor.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 25 oktober 1940 hemställde samfällda kyrkorådet att fråga angående framdragande av vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård måtte upptagas till behandling och att kyrkorådet måtte erhålla besked, huruvida staden vore villig framdraga erforderliga ledningar ävensom angående priset på det vatten, som skulle levereras till kyrkogården. Såsom skäl för sagda arbetes utförande framfördes då och sedermera bland annat, *att* kyrkogårdens fortsatta utvidgning och utveckling krävde frågans lösning, *att* uppförandet av krematorium nödvändiggjorde, att vattenförsörjningsfrågan avgjordes i positiv riktning, *att* behovet av dricksvatten inom kyrkogården vore stort, enär det nu icke funnes någon som helst tillgång till dricksvatten för alla de människor, som sommartid besökte kyrkogården, eller för de inom kyrkogården arbetande, *att* den närmast kyrkogården befintliga brunnen, den vid arrendatorsbostaden, varken genom sin belägenhet eller tillgång på vatten kunde fylla föreliggande behov, *att* det från ån uppumpade vattnet vid torka icke försloge till gravarnas bevattning, *att* sanitärt tillfredsställande avträden för allmänheten icke kunde åstadkommas utan vatten samt *att* bristen av vatten å kyrkogården överhuvud förorsakade sanitära olägenheter. Sedan ärendet nu varit föremål för noggranna utredningar inom tekniska verken och byggnadskontoret ävensom för förhandlingar mellan delegerade från drätselkammaren och kyrkorådet, får drätselkammaren anföra följande.

Det bör först meddelas, att under utredningens gång undersökning verkställts, huruvida icke vattenförsörjningen på ett fullt tillfredsställande men enklare och billigare sätt skulle kunna ordnas genom att uppföra ny pumpstation med hydroforanläggning vid Svartån samt genom framdragande av ledningar för vatten från närmaste grundvattentäkt. Det har därvid framkommit, att sådana anordningar väl skulle ställa sig billigare men att de ur flera synpunkter icke kunna anses utgöra en fullgod och varaktig lösning av frågan. Samtliga de förvaltningar och tjänstemän, som hava haft frågan om hand, hava varit eniga därom, att anslutning bör ske till stadens vattenledningsnät vid Aroslund.

Det förslag, för vilket anslag nu delvis äskas och om vars utformning och kostnadsfördelning preliminär överenskommelse träffats mellan drätselkammaren och kyrkorådet har givits följande omfattning. Från stadens rörnät vid Aroslund skall genom Biskopsängens koloniområde framdragas en 150 mm. gjutjärnsledning till kyrkogården. Vid kyrkogårdens södra gräns skall ledningen dela sig i två grenar, en till Rosenlunds folkskola, som nu saknar vatten, och en till den blivande krematoriebyggnaden, dragen rätt igenom kyrkogården. Denna senare grenledning skall förses med biledningar av smidda järnrör till kyrkogårdsföreståndarens bostad, kapellet samt till ett 30-tal tappställen. I samband med ledningarnas framdragande skall avlopp ordnas för blivande kre-

matoriebyggnaden, föreståndarebostaden och Rosenlunds folkskola. Kostnaderna för dessa arbeten hava av tekniska verken den 30 mars 1942 beräknats till sammanlagt 117.900 kronor. Dessa fördela sig sålunda:

N:o 64. *Ang. vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård.*

för ledningar inom kyrkogårdsområdet	70.600: —
„ „ till Rosenlunds folkskola	6.800: —
„ tillförselledningar från Aroslund till kyrkogården	40.500: —
	117.900: —

I dessa kostnader ingå icke eventuella ersättningar för skada å växande gröda, vilka ersättningar i förekommande fall böra lika delas mellan den borgerliga kommunen och den kyrkliga. Drätselkammaren utgår emellertid från, att arbetet utföres på sådant sätt och vid sådan tid, att skada om möjligt icke göres.

Inom tekniska verken har följande förslag till fördelning av kostnaderna uppgjorts. Det bör här först anmärkas, att tekniska verken i ett tidigare fördelningsförslag, uppgjort på grundval av en i maj 1941 upprättad kostnadsberäkning, ansett, att kyrkan borde svara för de totala kostnaderna för tillförselledningen med avdrag endast för tekniska verkens och folkskolans andelar. Efter ett flertal förhandlingar mellan delegerade från drätselkammaren och kyrkorådet har drätselkammaren, för att nu få arbetet i gång, ansett det skäligt, att staden svarar för halva dessa kostnader. Det skall vidare meddelas, att nedanstående förslag i princip godkänts av kyrkorådet och av styrelsen för tekniska verken.

Kyrkan skall ensam svara för 70.600 kronor och folkskolan ensam för 6.800 kronor. Vidare skall folkskolan till tekniska verken erlägga normal anslutningsavgift, beräknad efter tomtareal, med 2.000 kronor.

Då tillförselledningen dimensionerats för betydligt större vattenföring än vad som är erforderligt för enbart kyrkogården, bör den därigenom uppkomna kostnadsökningen, 8.000 kronor, bestridas av tekniska verken.

Vattenförbrukningen beräknas giva tekniska verken en årlig inkomst, som räntar och amorterar 3.500 kronor. Enligt gällande beräkningsgrunder skola tekniska verken sålunda ytterligare svara för 3.500 kronor av totalkostnaderna.

Återstående kostnader för tillförselledningen, 27.000 kronor, hava, såsom ovan anförts, tänkts lika delade mellan drätselkammaren och kyrkan.

Kostnadsfördelningen blir alltså denna:

Kyrkan	70.600: —	
	13.500: —	84.100: —
Folkskolan	6.800: —	
	2.000: —	8.800: —
Tekniska verken	8.000: —	
	3.500: —	11.500: —
Drätselkammaren		13.500: —
		117.900: —

De sammanlagda kostnaderna för den borgerliga kommunen uppgå sålunda till 33.800 kronor. Drätselkammaren förutsätter, att detta belopp med nyss

N:o 64.
Ang. vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård.

angivna delar upptages för amortering i folkskolans, tekniska verkens och drätselkammarens (allmän fastighetsförvaltning) stater för kommande år.

På de skäl som här ovan anförts och då det ur flera synpunkter måste anses önskvärt, att ifrågavarande arbete nu kommer till utförande, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av den borgerliga kommunens andel i kostnaderna för framdragande av vattenledning till Hovdestalunds kyrkogård ävensom för täckande av kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rosenlunds folkskola anvisa 33.800 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å nyss nämnt belopp.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag m. m. för arkivutrymme i Mariaberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 25 april 1940 beslöto stadsfullmäktige att för anordnande av fullträffsäkert arkiv under Mariaberget lämna drätselkammaren ett förslagsanslag å 60.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med uppgörande av budgeten för år 1941 komme att besluta. Stadsfullmäktige beslöto sedermera, att anslaget på en gång skulle täckas av uttaxerade medel i 1941 års stat.

Sedan arbetena numera blivit utförda, har det visat sig, att de faktiska

kostnaderna med 9.689 kronor 97 öre hava överskridit det meddelade förslagsanslaget. Drätselkammaren anser, att tilläggsanslag för täckande av uppkommen brist nu bör anvisas och att detta bör täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat.

N:o 65. *Ang. tilläggsanslag m. m. för arkivutrymme i Mariaberget.*

För att färdigställa lokalerna för dess ändamål erfordras viss inredning. Infordrade offerter hava visat, att kostnaderna härför komma att uppgå till cirka 9.000 kronor. Då det måste anses lämpligt, att lokalerna i fall av behov omedelbart kunna komma till användning, har drätselkammaren den uppfattningen, att inredningen nu bör inköpas och anbringas.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av de slutliga kostnaderna för anordnande av fullträffsäkert arkiv i Mariaberget anvisa 9.689 kronor 97 öre att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av uttaxerade medel år 1943 samt

att för inköp och uppsättande av inredning i sagda lokaler ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 9.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av div. maskiner för byggnadskontorets räkning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till drätselkammaren har byggnadschefen på anförda skäl hemställt om anslag med tillhopa 9.150 kronor för anskaffande av vissa angivna maskiner för byggnadskontorets behov.

N:o 66.
Ang. inköp av div. maskiner för byggnadskontorets räkning.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som funnit framställningen väl befogad hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en rotationskross, en transportör, en transportabel lastficka med lyftanordning, en grussträngspridare, för uppdelning av lastficka samt för montagekostnader i samband härmed anvisa tillhopa 9.150 kronor att täckas av uttaxerade medel år 1943.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med stöd av nedanstående motivering får undertecknad härmed hemställa, att drätselkammaren ville av stadsfullmäktige äska anslag med kronor 9.150: — för följande kompletterande maskininköp.

1) Sorteringsverket i Malma är försett med en stenkross och en gruskvarn. Gruskvarnen är utsliten och behöver ersättas. Det grus som erhålles f. n. har ej tillräckligt mycket fint material för att kunna godkännas såsom prima sättgrus. Då numera gruskvarnar ej användas bör i stället en annan krosstyp inmonteras, som ersätter nuvarande krossen och gruskvarnen, varvid krossmaterialet med sitt stenmjöl medelst en transportör skall återgå till sorteringstrummans elevator.

Således föreslås såsom förbättring och ersättning av försliten gruskvarn

Inköp av en rotationskross	5.900: —	
„ „ „ transportör	1.100: —	
Uppdelning av lastficka och montagekostnader	1.000: —	8.000: —

Den gamla krossen i sorteringsverket kan härefter ersätta en äldre transportabel kross. Denna jämte en nu ej använd kross av äldre typ ha ett skrotvärde av kr. 700: —.

2) För att minska kostnaderna för transporter vid makadamlastning och större schaktningsarbeten föreslås anskaffandet av en transportabel lastficka med lyftanordning i vilken lastning sker och från vilken tömning kan ske direkt i lastbilen utan att denna behöver vänta under ilastningen.
Kostnad kr. .. 1.100: —

3) Den av Bolinder-Munktell år 1940 inköpta väghyveln är ej försedd med grusssträngspridare, vilket fördyrar och försämrar hyvlingsarbetet. Föreslås en komplettering av väghyvelns utrustning med grussträngspridare. Kostnad kr. 750: — N:o 66. *Ang. inköp av div. maskiner för byggnadskontorets räkning.*

Sammanställning:

Förbättring av grussorteringsverket	8.000: —	
Lastficka	1.100: —	
Grussträngspridare	750: —	9.850: —
Avgår för äldre krossar		700: —
Erforderligt anslag	kronor	9.150: —

Västerås den 15 april 1942.

/F. Schiött.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. provisorisk broförbindelse till Björnön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 29 sistlidne januari månad beslöto stadsfullmäktige att för anordnande av broförbindelse mellan fastlandet och Norra Björnö över Hässlösundet anslå 57.500 kronor. Då det till grund för detta beslut liggande kostnadsförslaget upprättades, räknades det med, att järnbalkar skulle komma till användning. Då det nu framkommit, att järnbalkar icke för närvarande torde kunna anskaffas, har inom drätselkammaren diskuterats fråga, om icke broförbindelse på annat och provisoriskt sätt kunde anordnas. Drätselkammaren vill nu i ärendet anföra följande.

Då den nya vågbrytaren vid djuphamnen blir färdig, komma där befintliga pontoner att bli onödiga. Det har nu räknats med, att fyra pontoner skulle transporteras till platsen för den tilltänkta bron och där, försedda med syllar, plank och räcken, provisoriskt tjäna såsom en 1.5 meter bred gångbro. För själva bron erfordras en enkel pålbrygga på Hässlösidan fram till tillfartsbanken för slutlig bro. Kostnaderna för denna anordning hava beräknats till 7.600 kronor. Av denna summa belöpa sig 5.420 kronor på trävirke, som i största utsträckning skall kunna komma till användning i slutlig bro.

För att kunna utnyttja denna bro, liksom jämväl den av stadsfullmäktige beslutade, erfordras ordnande av tillfartsväg. Denna behöver under för handen

N:o 67.
Ang. provisorisk broförbindelse till Björnön.

varande omständigheter endast göras såsom cykelstig. Emellertid måste vid nedfarten och tillfarten till bron schaktning och fyllning verkställas. Vidare måste, enligt överenskommelse med flygförvaltningen, ny hägnad mot flygflottiljens område av staden uppsättas. De sammanlagda kostnaderna för ordnande av tillfartsväg hava beräknats till 20.000 kronor. Av denna summa belöpa sig 15.475 kronor på sådana arbeten, som äro erforderliga för slutlig bro. (13.100: — för schaktning och fyllning, 125: — för cykelställ, 2.250: — för hägnad mot flygflottiljens område.)

Av vad som sagts framgår, att den sammanlagda kostnaden för ordnande av den provisoriska broförbindelsen uppgår till 27.600 kronor och att av detta belopp 20.895 kronor avser arbeten, nödvändiga för den slutliga bron.

Enär det måste anses vara av stort intresse och stor nytta för stadens innevånare, att broförbindelse redan i år färdigställes, har drätselkammaren ansett, att ovan föreslagna provisoriska bro bör komma till utförande för den händelse järnbalkar ej kunna anskaffas. Det kan då också påpekas, att det icke lärer finnas hinder för, att den provisoriska bron jämväl kommande år kvarligger och användes, därest materiel för slutlig bro ej heller då finnes tillgängligt. Vidare har drätselkammaren ansett, att det av stadsfullmäktige beviljade anslaget för stadigvarande broförbindelse lämpligen borde kunna disponeras för nu ifrågavarande ändamål. Därvid bör här erinras om, att i sagda anslag icke ingå medel för anordnande av tillfartsväg.

På grund av vad som anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att, därest den definitiva bron ej nu kan utföras, av det av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 anvisade anslaget för anordnande av broförbindelse mellan fastlandet och Norra Björnö, 57.500 kronor, ställa till drätselkammarens förfogande 27.600 kronor för utförande av provisorisk bro till ön jämte tillfartsväg på sätt här ovan angivits.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1942 Den 28 maj VIII

N:o 68.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelsen för 1941 och i samband därmed anföra följande.

Såsom av berättelsen framgår har 1941 års budget lämnat ett överskott å 177.488 kronor 11 öre. Drätselkammaren har emellertid funnit anledning föreligga att av detta överskott begära täckning för en del utgifter, vilket medför att det överskott, som kan disponeras för 1943 års stat i stället utgör 101.593 kronor 34 öre. En närmare redogörelse för nyssnämnda utgifter samt förslag till beslut ang. desammas täckning återfinnes i slutet av denna skrivelse. Vad beträffar budgetutfallet må följande kompletterande förklaringar lämnas.

Under titeln *finansförvaltning* ha övriga låneräntor stigit med i runt tal 9.000 kronor. Orsaken härtill är framför allt att under året nya fastigheter inköpts och ränta erlagts å inteckningslån, som av staden övertagits i samband med förvärven. I fråga om inkomstposterna under denna titel må anmärkas, att utdelning å aktier lämnat cirka 15.000 kronor mindre inkomst än beräknat, beroende därpå att Byggnadsaktiebolaget Mimer under 1941 icke lämnat någon utdelning. Skillnaden mellan beräknat och influtet belopp beträffande andelar i stadens låneamorteringar förklaras därav, att tekniska verken, såsom framgår av verksstyrelsens skrivelse i samband med överlämnande av årsberättelsen, verkställt större amortering utöver andel i stadens låneamorteringar enligt plan än vad som beräknades vid budgetens uppgörande.

På *folkskolans stat* märkes, att löner till lärare avsevärt stegrats. Den huvudsakliga anledningen härtill är ökade dyrtidstillägg och i viss mån genom militärinkallelser ökade kostnader för vikarier. På inkomstsidan har statsbidraget icke i motsvarande mån ökat, vilket förklaras därav, att vid årsskiftet ännu icke det statliga bidraget i full utsträckning influtit. Kostnaden för uppvärmning har avsevärt stegrats.

Beträffande *kommunala flickskolans stat* anmärkes, att en ny utgiftspost, nämligen huvudmansavgift för pensionering av lärare tillkommit. Denna avgift, som även tidigare funnits, har hittills icke särskilt redovisats som utgift utan frånräknats statsbidraget, vilket senare sålunda redovisats netto. För överskådlighetens skull har i bokslutet, liksom i innevarande års budget, statsbidraget i stället redovisats på inkomstsidan brutto och nu ifrågavarande post uppförts på utgiftssidan.

Titeln *gatu- och väghållning* uppvisar överskridande av anslaget till underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar med något över 26.000 kronor. Anledningen härtill är främst att söka i att under förlidet år dyrbara omlägg-

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

ningar av en hel del vägtrummor måst utföras förutom de löpande underhållsoch förbättringsarbetena.

Gaturenhållningen har kostat anvesvärt mer än som beräknades vid budgetens uppgörande. Anledningen härtill är den snörika vintern och ökade omkostnader, framför allt körslor.

På *renhållningsverkets stat* föreligger ett stort överskridande av anslaget för extra arbetare och gatusopning. Delvis förklaras förhållandet därav att på detta anslag förts avlöning till vikarierna på fyra vakanta befattningar som renhållningsarbetare. Anslaget till löner enligt lönestat har därför icke heller belastats enligt beräkning. Inkomsten av hämtningsavgifter har blivit mindre än beräknat. Det torde i sammanhang härmed böra erinras om att lantegendomsnämnden i sitt statförslag räknade med 52.000 kronor som inkomst, vilket belopp emellertid, sedan stadsfullmäktige på hösten 1940 fattat beslut om höjda hämtningsavgifter, höjdes till 92.000 kronor. En beräkning av inkomsterna under sådana förhållanden måste givetvis vara svår att göra.

Budgettitlarna för *vattenledningsverk, gasverk, elektricitetsverk samt avloppsledningar och reningsverk* föranleda i detta sammanhang icke till särskilt yttrande från drätselkammarens sida, enär drätselkammaren uttalat sig därom i samband med överlämnande av tekniska verkens årsberättelse.

På *fastighetsförvaltningens stat* har anslaget till underhåll av byggnader överskridits med cirka 36.000 kronor. Denna utgiftspost är alltid synnerligen svår att beräkna, särskilt som i stadens fastighetsbestånd ingår en hel del äldre byggnader, som kräva onormalt stort underhåll. Kostnaden för underhåll motsvarar c:a 5,6 procent av de underhållna fastigheternas byggnadsvärden. I fråga om Sundinska huset ingår i utgiften för underhåll av byggnaden kostnaden för en genomgripande modernisering av kyrksalen. Vad beträffar inkomsten av skogsprodukter från Björnön beror det låga beloppet därpå, att i bokslutet icke medtagits värdet av vid årsskiftet avverkad och kontrakterad ved, ett förhållande som kommer att rättas i fortsättningen.

De anslagsöverskridanden på *lantegendomarnas stat* som i första hand tarva en förklaring äro anslagen till underhåll av byggnader och övriga inventarier. Beträffande det förstnämnda må anföras, att en tämligen dyrbar ombyggnad av ladugården vid Johannisberg ägt rum, samt att lantegendomsnämnden fått verkställa reparationer av hus särskilt på Malma och Lundby i betydligt större utsträckning än man räknat med. Anslaget till underhåll av inventarier har överskridits, i främsta rummet beroende på ökat behov av inventarier genom Johannisbergs införlivning med lantegendomarna. En utgiftspost, som icke återfinnes i budgeten, är "Diverse omkostnader", uppgående till nära 12.000 kronor. Häri ingår kostnaden för drivande av en svingård vid Nordanby. Inkomsten på denna verksamhet redovisas under försäljning av djur, vilken inkomstpost stigit med i runt tal 12.000 kronor. I årets budget finnes upptaget särskilt anslag för utfodring av svin. Beträffande prissättningen å det utgående lagret av jordbruksprodukter har drätselkammaren övertygat sig om att en försiktig värdering skett. Detsamma gäller inneliggande lager av skogsprodukter under budgettiteln skogar.

Under huvudrubriken Diverse utgifter och inkomster har redovisning lämnats för driften av Västerås arbetsstuga, som enligt beslut av stadsfullmäktige

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

i februari 1941 övertogs av styrelsen för stadens barnstugor. Det i budgeten upptagna anslaget för arbetsstugan har icke disponerats.

Utöver vad nu anförts torde räkenskapsberättelsen i vad densamma avser att lämna en redogörelse för skattebudgetens utfall icke tarva närmare förklaringar.

Såsom drätselkammaren redan i början av denna skrivelse nämnde, har drätselkammaren funnit anledning föreligga att föreslå användande av en del av överskottet i 1941 års budget till att täcka utgifter, som balanserats.

Den i drätselkammarens regi under bränslesäsongen 1940—1941 bedrivna *vedförsäljningsrörelsen* har lämnat ett underskott å 15.047 kronor 33 öre. Vid gamla hamnen har på order av statlig myndighet och delvis med anlitande av från staten kostnadsfritt tillhandahållen material uppförts *skyddsrum,* som dragit en kostnad av 12.119 kronor 41 öre. I samband med nybebyggelsen vid Bomansgatan genom Riksbyggen utfördes en del *förbättringsarbeten å Bomansgatan* för en kostnad av 207 kronor 99 öre. En tidigare *utredning ang. ombyggnad av stadshotellet* har dragit en kostnad av 2.000 kronor. I samband med Västerås Hotellaktiebolags konkurs inköpte staden en del *inventarier å Elbarestauranten* m. m. för en kostnad av 9.000 kronor. Genom stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1940 erhöll drätselkammaren bemyndigande att vidtaga åtgärder för *förstärkning av det civila luftskyddet.* Härav föranledda kostnader hava uppgått till 22.912 kronor 74 öre. För *granskning av planer till skyddsrum i enskilda fastigheter* har utbetalats 1.153 kronor 50 öre. Slutligen har i samband med iordningställande av *gator inom gamla lasarettsområdet* uppstått ett underskott å 13.453 kronor 80 öre, beroende därpå, att gatukostnadsbidrag av enskilda icke lagligen kunnat uttagas i den omfattning, som ursprungligen räknades med. Samtliga nu nämnda kostnader, uppgående till 75.894 kronor 77 öre, sakna täckning och drätselkammaren hemställer, att desamma må täckas av överskottet i 1941 års budget, vilket därmed minskar till 101.593 kronor 34 öre.

Slutligen vill drätselkammaren underställa stadsfullmäktige frågan om värderingen av stadens aktieinnehav i Byggnads AB Mimer. Bolagets aktiekapital utgjorde ursprungligen 1.000.000 kronor men minskades för något år sedan till 500.000 kronor genom nedskrivning av aktiernas nominella belopp från 100 till 50 kronor. Staden har tidigare genom anslag av skattemedel nedskrivit värdet av aktierna, som samtliga ägas av staden, till 800.000 kronor och automatisk avskrivning å lån, som upptagits för aktieförvärvet, sker genom årliga amorteringar. Då aktiekapitalet emellertid för närvarande endast utgör 500.000 kronor synes det drätselkammaren önskvärt, om aktierna i stadens räkenskaper icke upptagas till högre belopp. Därest stadsfullmäktige äro av samma mening som drätselkammaren, har kammaren för avsikt att i 1942 års räkenskaper och bokslut upptaga aktieinnehavet till nu nämnda värde, 500.000 kronor.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lägga räkenskapsberättelsen för 1941 till handlingarna,

att av tillgängligt överskott i 1941 års budget anvisa ett belopp om 75.894 kronor 77

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

öre till täckning av här ovan särskilt omförmälda utgifter, samt

att stadens aktieinnehav i Byggnadsaktiebolaget Mimer i fortsättningen skall i räkenskaperna nedskrivas till ett värde av 500.000 kronor.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

REDOGÖRELSE

över Västerås stads räkenskaper för år 1941.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Fasta tillgångar:			
Fastigheter	22.598.157: 32		
Inventarier	1.109.845: 88		
Investeringar: aktier och fordringar	5.066.562: 07	28.774.565: 27	
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant	5.481: 91		
„ bankräkningar	654.877: 20		
Diverse fordringar	2.547.942: 72		
Lager och förråd	854.137: 58	4.062.439: 41	
Förskotterade medel		4.805.652: 41	37.642.657: 09
Inkomster under året.			
Enligt redogörelse			13.015.628: 44
Värdeökningar under året.			
Fastigheter och anläggningar		2.017.632: 04	
Inventarier		232.094: 20	
Investeringar: aktier och fordringar		30.000: —	
Kapitalavbetalningar å lån		816.920: 72	3.096.646: 96
Skulder vid årets slut.			
Fasta skulder: Lån		16.421.442: 19	
Rörelseskulder		3.248.658: 79	
Reserverade medel		3.871.623: 22	
Reserverade överskott av skattemedel		233.801: 08	
„ „ „ fondmedel		16: 37	
„ inkomstmedel		958.415: 06	
Fondmedel		1.596.949: 10	26.330.905: 81
		Kronor	80.085.838: 30

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

KREDIT.

Skulder vid årets början.			
Fasta skulder: Lån		17.238.362: 91	
Rörelseskulder		1.598.117: 64	
Reserverade medel		3.629.801: 92	
Reserverade lånemedel för anslag i 1941 år stat		274.000: —	
„ överskott av skattemedel		274.512: 36	
„ „ „ fondmedel		16: 37	
„ inkomstmedel		580.101: 46	
Fondmedel		2.511.542: 07	26.106.454: 73
Utgifter under året.			
Enligt redogörelse			12.838.140: 33
Värdeminskningar under året.			
Fastigheter		315.758: 50	
Inventarier		89.000: 06	
Amortering å utlämnade lån		26.105: 98	430.864: 54
Inkomster utöver utgifter i årets stat.			
Överskott i årets stat			177.488: 11
Tillgångar vid årets slut.			
Fasta tillgångar:			
Fastigheter	24.300.030: 86		
Inventarier	1.252.940: 02		
Investeringar: aktier och fordringar	5.070.456: 09	30.623.426: 97	
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant	9.076: 96		
„ bankräkningar	165.156: 11		
Diverse fordringar	2.713.497: 98		
Lager och förråd	1.063.686: 17	3.951.417: 22	
Förskotterade medel		5.958.046: 40	40.532.890: 59
		Kronor	80.085.838: 30

Fond- och lånestatens utgifter och inkomster år 1941.

DEBET.

Utgifter.

Lån och investeringar:

Teckning av aktier i Västerås Omnibus Aktiebolag att täckas av anslag ur Järnvägsmedelsfonden	195.100: —

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Avsättning till egna fonder:

Till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1939—30/9 1940			31.088: 97

Anslag ur lånemedel:

Hamnar:			
Tilläggsanslag för uppförande av en oljekaj vid djuphamnen (Stfm. 19/12 1940)	91.238: 65		
Anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	572.000: —		
Utvidgning av djuphamnen	2.000.000: —	2.663.238: 65	
Vattenledningsverk:			
Maskiner för vattenverket (Stfm. 25/1 1940)		84.000: —	
Gasverk:			
Gasledning i del av Östra Ringvägen (Stfm. 26/9 1940)		19.200: —	
Tekniska verkens gemensamma förvaltning:			
Vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)	99.900: —		
Vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)	8.600: —		
Vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan (Stfm. 26/9 1940)	6.800: —		
Vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan (Stfm. 26/9 1940)	11.500: —		
Vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet vid Vega tilläggsanslag (Stfm. 28/11 1940)	9.300: —		
Ledningsserviser och andra mindre ledningssträckningar under år 1941 (Stfm. 19/12 1940)	40.000: —	176.100: —	

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Allmän fastighetsförvaltning:				
Uppförande av byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	500.000: —			
Del av kostnad för uppförande av ny brandstationsbyggnad	250.000: —	750.000: —		
Underskott och överskott från tidigare år:				
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1939 (Stfm. 29/8 och 19/12 1940) tilläggsanslag		23.122: 47	3.715.661: 12	

Anslag att förskotteras och sedermera amorteras i kommande års skattestater:

Tekniska verkens gemensamma förvaltning:				
Ny förrådsbyggnad (Stfm. 28/11 1940) tilläggsanslag		28.000: —		
Anslag till allmännyttiga ändamål:				
Västerås Skollovskoloniförening för uppförande av ny kolonibyggnad vid sjön Usken	113.750: —			
Anläggning av flygfält vid Johannisberg	100.000: —	213.750: —	241.750: —	

Anslag ur Tekniska verkens amorteringsfond:

Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1939 (Stfm. 29/8 och 19/12 1940) tilläggsanslag	11.095: 02

Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Allmän fastighetsförvaltning:	
Förvärv av mark av stadsägorna 57 och 58 för regleringar inom kvarteren Herta och Helga (Stfm. 18/12 1939)	29.900: —
Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)	110.000: —
Köp av fastigheten stadsägan 2239 I Omnibusgaraget vid Pilgatan (Stfm. 30/5 1940)	248.000: —
Köp av Johannisbergs egendom (Stfm. 29/8 1940)	550.000: —

Köp och byte av mark för anläggande av flygfält vid Johannisberg (Stfm. 29/8 1940)	27.500: —		
Inlösen av byggnader m. m. vid Johannisberg (Stfm. 25/1 och 29/8 1940)	28.094: 98		
Köp av stadsägorna 182 och 183 (Stfm. 29/8 1940)	9.500: —		
Köp av stadsägan 181 (Stfm. 26/9 1940)	8.000: —		
Köp av mark av stadsägan 728	4.000: —	1.014.994: 98	
Gatuarbeten		16.333: 02	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.		6.529: 83	1.037.857: 83
		Kronor	5.232.552: 94

KREDIT.

Inkomster.

Lån och investeringar:		
Förskotterade medel att täckas av lånemedel	1.465.661: 12	
Förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater	241.750: —	
Ifrågasatta nya anslag av lånemedel	2.250.000: —	3.957.411: 12
Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Anslag enligt Stfm:s beslut för inköp av diverse fastigheter	1.014.994: 98	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1939 till 30/9 1940	22.862: 85	1.037.857: 83
Disposition ur Järnvägsmedelsfonden:		
Teckning av aktier i Västerås Omnibus Aktiebolag		195.100: —
Disposition ur Tekniska verkens amorteringsfonds beräknade behållning:		
Täckande av underskott å anslag ur Tekniska verkens amorteringsfond		11.095: 02
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras egna fonder:		
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1939 till 30/9 1940		31.088: 97
	Kronor	5.232.552: 94

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Specialstater.

1. FINANSFÖRVALTNING.

1 A. Lån och investeringar.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Låneräntor.		
511 Låneräntor enligt plan	570.954: 42	570.197: 22
512 Övriga låneräntor	29.857: 17	38.726: 72
	600.811: 59	608.923: 94
Kapitalökningar.		
831 Låneamorteringar enligt plan	805.048: 49	804.757: 68
832 Övriga låneamorteringar	146: 89	163: 04
833 Amorteringar å förskotterade medel för anslag att att gäldas under flera år	98.593: 41	98.593: 41
834 3:dje årets amortering å del av köpeskilling för Björnön	12.000: —	12.000: —
Summa utgifter kronor	1.516.600: 38	1.524.438: 07

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Räntor och utdelningar.		
971 Andelar i stadens låneräntor	347.656: 76	347.611: 76
972 Räntor å utlämnade bostadslån	26.865: 09	26.643: 36
973 Ränta å oguldna köpeskillingar	2.038: 48	7.980: —
974 Räntor å övriga utlämnade lån	3.539: 75	3.539: 75
975 Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel	14.464: 25	17.579: 85
976 Ränta å rörliga medel	39.642: —	65.728: 51
977 Utdelningar å aktier	182.934: —	167.940: —
	617.140: 33	637.023: 23
Kapitalminskningar.		
981 Andelar i stadens låneamorteringar	480.653: 54	511.852: 88
982 Andelar i amorteringar å förskotterade medel	98.593: 41	98.593: 41
983 Amorteringar å utlämnade bostadslån	22.267: 84	22.105: 98
984 Amorteringar å övriga utlämnade lån	2.000: —	2.000: —
Summa inkomster kronor	1.220.655: 12	1.271.575: 50

Skattestatens utgifter och inkomster för år 1941 jämförda med i stat upptagna belopp.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter		Summa verkliga löpande utgifter och kapitalökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster		Summa verkliga löpande inkomster och kapitalminskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna	
		Löpande utgifter:	Kapitalökningar			Löpande inkomster	Kapitalminskningar		Överskott:	Underskott:
1. Finansförvaltning.										
1 A. Lån och investeringar	1.516.600: 38	608.923: 94	915.514: 13	1.524.438: 07	1.220.655: 12	637.023: 23	634.552: 27	1.271.575: 50	43.082: 69	
1 B. Egna fonder	122.035: 52		122.481: 11	122.481: 11						445: 59
1 C. Skatter och liknande avgifter	39.500: —	27.341: 79		27.341: 79	3.875.800: 01	4.058.427: 14		4.058.427: 14	194.785: 34	
2. Fattigvård.										
2 A. Ålderdomshem	297.843: 74	331.978: 78		331.978: 78	157.725: —	203.343: 13		203.343: 13	11.483: 09	
2 B. Yttre fattigvård	401.399: —	407.989: 08		407.989: 08	97.159: —	117.133: 53		117.133: 53	13.384: 45	
3. Barnavård.										
3 A. Barnhem	18.269: —	21.859: 94		21.859: 94	2.500: —	2.685: 79		2.685: 79		3.405: 15
3 B. Yttre barnavård	117.922: —	110.621: 84		110.621: 84	58.500: —	59.253: 60		59.253: 60	8.053: 76	
4. Alkoholistvård.										
4 A. Nykterhetsnämnd	5.500: —	6.309: 61		6.309: 61	1.200: —	1.128: 65		1.128: 65		880: 96
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.										
5 A. Folkskola	1.044.953: 82	1.137.301: 82	3.194: 80	1.140.496: 62	579.560: 55	609.247: 18		609.247: 18		65.856: 17
5 B. Fortsättningsskola	15.900: —	14.136: 04		14.136: 04	7.800: —	7.211: 50		7.211: 50	1.175: 46	
5 C. Högre folkskola	35.913: —	38.760: 69		38.760: 69	23.805: —	28.381: 18		28.381: 18	1.728: 49	
5 D. Yrkesskola	134.130: —	119.361: 09		119.361: 09	79.620: —	72.583: 01		72.583. 01	7.731: 92	
5 E. Allmänt läroverk	8.680: —	7.781: 09		7.781: 09					898: 91	
5 F. Kommunal flickskola	187.734: 20	197.044: 72	833: 26	197.877: 98	106.054: 36	117.778: 23		117.778: 23	1.580: 09	
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	34.925: —	34.925: —		34.925: —						
6. Hälso- och sjukvård.										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	73.797: 80	76.639: 56		76.639: 56	3.650: —	3.739: 24		3.739: 24		2.752: 52
6 B. Bostadsinspektion	4.340: —	3.646: 19		3.646: 19					693: 81	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	19.337: —	20.925: 03		20.925: 03	15.851: —	12.684: 22		12.684: 22		4.754: 81
6 D. Poliklinik	4.900: —	4.650: —		4.650: —	3.500: —	3.250: —		3.250: —		
7. Gator, vägar, planteringar o. d.										
7 A. Gatu- och väghållning	262.000: —	288.410: 74		288.410: 74	67.133: 71	114.574: 13		114.574: 13	21.029: 68	
7 C. Planteringar	132.456: —	139.147: 88		139.147: 88	12.850: —	13.490: 78		13.490: 78		6.051: 10
7 D. Gatubelysning	78.025: —	76.142: 12		76.142: 12	840: —	840: —		840: —	1.882: 88	
7 E. Gaturenhållning	49.368: —	101.372: 42		101.372: 42	2.800: —	2.800: —		2.800: —		52.004: 42
9. Hamnar.	462.091: 54	495.118: 45		495.118: 45	462.091: 54	495.118: 45		495.118: 45		
11. Renhållningsverk och svingård.										
11 A. Renhållningsverk	170.445: —	192.010: 62		192.010: 62	110.733: 50	94.487: 74		94.487: 74		37.811: 38
11 B. Svingård	41.000: —	32.907: 75		32.907: 75	41.000: —	29.683: 92		29.683: 92		3.223: 83
12. Vattenledningverk	307.746: —	322.574: 53	6.749: 37	329.323: 90	396.900: —	422.386: 91		422.386: 91	3.909: 01	
13. Gasverk	864.032: —	902.413: 88	7.007: 50	909.421: 38	934.200: —	986.646: 38		986.646: 38	7.057: —	
14. Elektricitetsverk	985.016: —	1.046.233: 02	25.076: 04	1.071.309: 06	1.273.200: —	1.426.992: 62		1.426.992: 62	67.499: 56	
15. Avloppsledningar och reningsverk	351.103: 56	369.807: 81		369.807: 81	22 800: —	26.792: 74		26.792: 74		14.711: 51
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	748.190: —	809.040: 09		809.040: 09	748.190: —	809.040: 09		809.040: 09		
17. Tekniska verkens förråd	461.200: —	517.794: 63		517:794: 63	461.200: —	517.794: 63		517.794: 63		
Transport	8.996.353: 56	8.463.170: 15	1.080.856: 21	9.544.026: 36	10.767.318: 79	10.874.518: 02	634.552: 27	11.509.070: 29	385.976: 14	191.897: 44

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter		Summa verkliga löpande utgifter och kapital-ökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster		Summa verkliga löpande inkomster och kapital-minskningar	I förhållande till budgeten uppkomna	
		Löpande utgifter:	Kapital-ökningar:			Löpande inkomster:	Kapital-minskningar		Överskott:	Underskott:
Transport	8.996.353: 56	8.463.170: 15	1.080.856: 21	9.544.026: 36	10.767.318: 79	10.874.518: 02	634.552: 27	11.509.070: 29	385.976: 14	191.897: 44
18. Andra Kommunens affärsföretag										
18 A. Kallbadhus	17.100: —	21.758: 15		21.758: 15	800: —	1.919: 10		1.919: 10		3.539: 05
18 B. Varmbadhus	95.840: —	108.175: 44		108.175: 44	81.440: —	93.284: 92		93.284: 92		490: 52
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	3.830: —	3.538: 53		3.538: 53	1.500: —	1.218: 67		1.218: 67	10: 14	
18 D. Båttrafik	25.657: —	28.422: 01		28.422: 01	18.150: —	29.147: 22		29.147: 22	8.232: 21	
18 E. Automobiler	12.070: —	12.777: 42		12.777: 42	16.000: —	12.178: 25		12.178: 25		4.529: 17
18 F. Grustag	36.298: 45	37.437: 69		37.437: 69	36.298: 45	34.278: —		34.278: —		3.159: 69
18 G. Drätselkammarens förråd	234.279: 62	128.389: 83	38.720: 62	167.110: 45	234.490: —	167.626: 74		167.626: 74	305: 91	
19. Brandväsen	175.088: 50	177.495: 15	4.421: 95	181.917: 10	27.410: 25	24.838: 20		24.838: 20		9.400: 65
21. Fastighetsförvaltning										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	498.396: 46	338.796: 07	231.000: —	569.796: 07	409.856: 13	424.295: 12		424.295: 12		56.960: 62
21 B. Lantegendomar under eget bruk	175.222: 03	240.530: 28	18.103: 53	258.633: 81	157.118: 50	279.813: 49		279.813: 49	39.283: 21	
21 C. Skogar	5.030: —	17.843: 38		17.843: 38	7.450: —	44.327: 05		44.327: 05	24.063: 67	
22. Magistrat och rådhusrätt	97.805: —	99.690: 83	362: 56	100.053: 39	25.000: —	26.105: 39		26.105: 39		1.143: —
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	74.142: —	80.490: 28	1.561: 32	82.051: 60	24.707: —	29.024: 65		29.024: 65		3.591: 95
24. Polisväsen och fångvård	392.916: —	400.571: 07	5.107: 01	405.678: 08	43.514: 16	42.631: 16		42.631: 16		13.645: 08
27. Allmän Pensionsförsäkring	152.005: —	150.807: 02		150.807: 02					1.197: 98	
28. Övrig förvaltning										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	19.290: —	24.295: 69		24.295: 69	7.550: —	7.550: —		7.550: —		5.005: 69
28 B. Stadskansli	89.253: —	95.892: 70	1.467: 44	97.360: 14						8.107: 14
28 C. Stadskamrerarekontor	52.954: 75	59.121: 59	2.220: 27	61.341: 86	2.000: —	5.066: 67		5.066: 67		5.320: 44
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	117.715: —	129.722: 20	1.000: —	130.722: 20	45.410: —	45.410: —		45.410: —		13.007: 20
28 E. Byggnadsnämnd	90.502: 53	94.610: 41	2.504: 38	97.114: 79	11.800: —	16.319: 25		16.319: 25		2.093: 01
29. Diverse utgifter och inkomster										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	81.875: —	77.375: —	-	77.375: —					4.500: —	
29 Aa. Barnträdgårdar	16.070: —	16.117: 77		16.117: 77	2.030: —	3.018: 50		3.018: 50	940: 73	
29 Ab. Arbetsstuga		8.355: 46		8.355: 46		8.741: 45		8.741: 45	385: 99	
29 B. Skattetaxering	3.450: —	3.836: 21		3.836: 21		2.100: —		2.100: —	1.713: 79	
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	405.648: 68	388.193: 59		388.193: 59					17.455: 09	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	25.635: 20	24.579: 53		24.579: 53	6.059: 89	10.009: 71		10.009: 71	5.005: 49	
29 E. Luftskydd och luftvärn	87.830: —	96.115: 22	504: —	96.619: 22						8.789: 22
29 F. Kristidsnämnd	17.300: —	25.196: 78	198: 76	25.395: 54						8.095: 54
29 G. Familjebidragsnämnd	124.000: —	93.587: 25	3.219: 58	96.806: 83					27.193: 17	
30. Underskott och överskott från tidigare år										
30 A. Allmänt överskott från år 1939					197.654: 61	197.654: 61		197.654: 61		
	12.123.557: 78	11.446.892: 70	1.391.247: 63	12.838.140: 33	12.123.557: 78	12.381.076: 17	634.552: 27	13.015.628: 44	516.263: 52	338.775: 41
30 A. Överskott i årets stat				177.488: 11						177.488: 11
Summa kronor	12.123.557: 78	11.446.892: 70	1.391.247: 63	13.015.628: 44	12.123.557: 78	12.381.076: 17	634.552: 27	13.015.628: 44	516.263: 52	516.263: 52

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

1 B. Egna fonder.

Kapitalökningar.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
841 Avsättning till fonder	122.035: 52	122.481: 11
Summa utgifter kronor	122.035: 52	122.481: 11

1 C. Skatter och liknande avgifter.

Löpande utgifter.

Diverse utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
711 Restitution av kommunalutskylder	10.000: —	2.554: 57
712 Restitution av nöjesskatt	27.000: —	22.589: 70
713 Kostnader för nöjesskattekontroll	2.500: —	2.197: 52
Summa utgifter kronor	39.500: —	27.341: 79

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
961 Hundskatt	15.000: —	15.775: —
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)	200: —	413: 10
963 Skogsaccis	600: —	977: 67
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	73: 62	73: 62
965 Nöjesskatt	95.000: —	116.597: 18
966 Ersättning av Statsverket för mistad kommunal progressivskatt	77.735: —	77.735: —
967 Restantier från tidigare år		219.603: 11
969 Allmän kommunalskatt	3.687.191: 39	3.627.252: 46
Summa inkomster kronor	3.875.800: 01	4.058.427: 14

2 FATTIGVÅRD.

2 A. Ålderdomshem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	50.146: 34	50.195: 82
112 Dyrtidstillägg	4.050: —	6.419: 71
113 Vikarier och extrahjälp	5.000: —	5.694: 77
114 Semesterpengar	1.984: 50	2.217: 93

N:o 68.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
115	Diverse arvoden	600: —	600: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	4.726: 50	4.565: 49
191	Olycksfallsförsäkring	130: —	195: 16
192	Personalens sjukvård	500: —	295: 90
193	Personalens bostadsförmåner enligt lönestat	3.395: —	3.535: 60
	Administrationskostnader.		
211	Kontorskostnader	300: —	498: 58
241	Telefon	622: —	505: 40
291	Övriga administrationskostnader	225: —	2: —
	Driftskostnader.		
311	Värdet av pensionärernas arbeten	8.800: —	8.842: —
321	Tvättmedel för tvättinrättningen	3.300: —	4.791: 81
322	Extra hjälp i tvättinrättningen	1.200: —	359: 69
323	Utsäde och gödningsämnen för trädgården	250: —	579: 19
324	Förbrukning av egna produkter i stall och hönsgård	360: —	72: —
331	Kraftström för tvättinrättningen	700: —	299: 30
332	Vattenavgifter för tvättinrättningen	1.000: —	
341	Driftskostnader för bil	1.000: —	2.275: 06
351	Arrende för trädgårdsjord	200: —	42: 12
391	Övriga kostnader för tvättinrättningen	200: —	1.872: 74
392	Övriga kostnader för trädgården	500: —	40: 93
393	Övriga kostnader för stall och hönsgård	1.150: —	1.934: 77
	Underhåll av byggnader.		
411	Reparationer	11.300: —	11.221: 11
419	Brandförsäkring	400: —	348: 49
	Underhåll av maskiner och inventarier.		
421	Maskiner i tvättinrättningen	480: —	236: 88
422	Linne och sängkläder	1.500: —	730: 06
423	Möbler	1.000: —	936: 53
424	Glas, porslin och köksattiralj	1.000: —	1.483: 23
425	Värdet av pensionärernas arbeten	500: —	980: 40
429	Brandförsäkring	125: —	305: 87
	Räntor och amorteringar.		
531	Andel i stadens låneräntor enligt plan	23.111: 37	23.111: 37
541	Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	36.811: 03	36.811: 03
	Sjukvård och begravningskostnader.		
631	Sjukvård	5.100 :—	6.383: 17
632	Begravningskostnader	2.000: —	1.048: —

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Hushåll, tvätt och beklädnad.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
641 Hushåll	65.400: —	77.051: 02
642 Tvätt och rengöring	9.370: —	11.596: 89
643 Beklädnad	5.500: —	4.573: 45
Lokalkostnader.		
651 Renhållning	2.000: —	3.679: —
652 Bränsle, lyse och vatten	30.000: —	45.087: 15
Diverse utgifter.		
711 Diverse förbrukningsartiklar	1.400: —	910: 09
712 Flitpengar	3.500: —	3.590: —
713 Del av folkpensionerna till pensionärerna	4.500: —	5.064: 74
714 Böcker och tidningar	300: —	143: 75
721 Utskylder	207: —	194: 12
791 Oförutsedda utgifter	2.000: —	656: 46
Summa utgifter kronor	297.843: 74	331.978: 78

Löpande inkomster.

Försäljning och utförda arbeten.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Produkter från trädgården	6.560: —	5.485: 70
912 Produkter från hönsgården	1.700: —	387: 25
913 Tvättinrättningen	25.670: —	34.631: 88
914 Pensionärernas arbeten	21.300: —	24.898: 48
Hyror.		
931 Hyra av polisväsendet för bårhus	300: —	300: —
932 Personalens bostadsförmåner	3.395: —	3.535: 60
Bidrag och ersättningar.		
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner	14.000: —	9.992: 92
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda	24.000: —	35.576: 96
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen	1.500: —	4.936: 55
944 Vårdavgifter, ersatta av landstinget för tuberkulosavdelningen	600: —	800: —
945 Vårdavgifter, ersatta av staten för tuberkulosavdelningen	2.500: —	6.708: —
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.000: —	3.177: 90
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner	53.000: —	71.876: 99
Övriga inkomster.		
991 Diverse inkomster	200: —	1.034: 90
Summa inkomster kronor	157.725: —	203.343: 13

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

2 B. Yttre fattigvård.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	29.262: —	29.202: —
112 Dyrtidstillägg	2.220: —	3.627: 80
113 Diverse arvoden	2.800: —	2.768: 44
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.347: —	1.549: 08
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader för personal	100: —	104: 67
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	1.400: —	3.012: 26
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	984: 34
231 Resor och transporter	400: —	143: 20
241 Post och telefon	1.400: —	1.529: 77
251 Hyror	4.200: —	4.200: —
252 Städning, bränsle och lyse	1.950: —	2.452: 76
291 Övriga administrationskostnader	950: —	850: 76
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av inventarier och brandförsäkring	470: —	67: 77
Understöd med karaktär av fattigvård.		
611 Ordinarie understöd	70.000: —	58.566: 85
612 Tillfälliga understöd	42.000: —	36.178: 78
613 Understöd in natura	40.000: —	58.581: 45
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	45.000: —	46.366: 73
Understöd utan karaktär av fattigvård.		
615 Bidrag till yrkesutbildning	3.000: —	1.471: 82
616 Kommunalt pensionstillskott	47.200: —	45.535: 09
Anstaltsvård.		
621 Hospitalsvård	54.000 :—	63.277: 38
622 Lasarettsvård	5.000: —	6.697: 13
623 Sanatorievård	7.000: —	4.807: 35
Sjukvård och begravningskostnader.		
631 Sjukvård	20.000: —	17.615: 31
632 Medicin	5.000: —	3.738: 91
633 Begravningskostnader	1.000: —	953: 50
Övriga sociala utgifter.		
691 Diakoniverksamhet	12.000: —	11.750: —
692 Hjälpbyrån	1.500: —	1.500: —

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Diverse utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	455: 93
Summa utgifter kronor	401.399: —	407.989: 08

Löpande inkomster.

Bidrag och ersättningar.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Statsbidrag	5.000: —	8.033: 94
942 Landstingsbidrag	29.500: —	28.325: 80
943 Ersättning av enskilda	12.000: —	10.651: 38
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor	45.000: —	63.647: 76
Övriga inkomster.		
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader	4.159: —	4.159: —
992 Diverse inkomster	1.500: —	2.315: 65
Summa inkomster kronor	97.159: —	117.133: 53

3. BARNAVÅRD.

3 A. Barnhem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	3.054: —	3.432: 61
112 Dyrtidstillägg	230: —	374: 76
113 Vikarieersättning och extra löner	400: —	773: 21
Administrationskostnader.		
241 Telefon	135: —	139: 90
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av inventarier	2.000: —	830: 37
Sjukvård.		
631 Tandvård och medicin	100: —	129: 78
Hushåll, tvätt och beklädnad.		
641 Hushåll	5.000: —	7.089: 46
642 Tvätt	500: —	819: —
643 Beklädnad	2.000: —	2.135: 64

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Lokalkostnader.		
651 Hyra	2.500: —	2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	1.700: —	1.905: —
Diverse utgifter.		
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader	650: —	1.730: 21
Summa utgifter kronor	18.269: —	21.859: 94

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Avgifter.		
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	2.500: —	2.685: 79
Summa inkomster kronor	2.500: —	2.685: 79

3 B. Yttre barnavård.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	12.123: —	11.323: —
112 Dyrtidstillägg	920: —	1.418: 35
113 Övriga löner och arvoden	5.479: —	4.586: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.050: —	1.429: 53
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader	200: —	36: 62
Administrationskostnader.		
221 Annonsering och trycksaker	800: —	538: 24
231 Resor och transporter	400: —	207: 27
241 Telefon	615: —	542: 47
251 Lokalkostnader	2.180: —	2.180: —
291 Övriga administrationskostnader	655: —	1.413: 87
Utackorderingskostnader.		
611 Utackordering i enskilda hem	18.000: —	18.517: 65
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem	4.000: —	2.789: 17
613 Utackordering i skyddshem	4.000: —	5.685: 56
Övriga bidrag.		
614 Bidragsförskott	46.000: —	36.091: 70
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	14.000: —	18.639: 72

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anstaltsvård.		
621 Lasarettsvård	200: —	248: 30
622 Sanatorievård	600: —	346: 70
623 Vanföre- och sinnesslövård	4.000: —	4.068: 34
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.400: —	337: 20
Sjukvård och begravningskostnader.		
631 Sjukvård	600: —	214: 74
632 Medicin	100: —	7: 41
633 Begravningskostnader	100: —	
Diverse utgifter.		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	
Summa utgifter kronor	117.922: —	110.621: 84

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag och ersättningar.		
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	35.000: —	30.314: 19
942 Statsbidrag enligt 67 § i barnavårdslagen	1.000: —	1.701: 26
943 Landstingsbidrag	2.500: —	4.565: 72
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	20.000: —	22.672: 43
Summa inkomster kronor	58.500: —	59.253: 60

4. ALKOHOLISTVÅRD.

4 A. Nykterhetsnämnd.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	2.000: —	2.000: —
621 Anstaltsvård	2.200: —	3.035: 35
622 Eftervård	1.000: —	550: —
701 Diverse utgifter	300: —	724: 26
Summa utgifter kronor	5.500: —	6.309: 61

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Flitpengar	200: —	241: 50
942 Statsbidrag	1.000: —	887: 15
Summa inkomster kronor	1.200: —	1.128: 65

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

5. UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSANSTALTER.

5 A. Folkskola.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat	598.985: 55	655.446: 95
112 Löner till lärare i övningsämnen enligt lönestat	65.139: 96	77.912: 96
113 Andra löner enligt lönestat	25.750: —	25.706: 25
114 Dyrtidstillägg	5.000: —	5.716: 16
115 Övriga arvoden	18.620: —	12.852: 83
121 Pensioner enligt pensionsstat	19.159: 16	19.373: 59
122 Dyrtidstillägg		2.671: 58
191 Olycksfallsförsäkring	700: —	669: 19
192 Personalens sjukvård	300: —	235: 26
193 Hyra för två vaktmästarebostäder	2.246: —	2.420: 75
Administrationskostnader.		
221 Annonsering och trycksaker	2.700: —	2.361: 10
241 Post	240: —	240: —
242 Telefon	2.097: —	1.971: 55
Underhållskostnader.		
411 Underhåll av byggnader (ordinarie anslag)	27.000: —	28.491: 46
421 Underhåll av inventarier	12.000: —	10.060: 90
491 Brandförsäkring	1.100: —	1.424: 11
Räntor och amorteringar.		
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	21.750: 99	21.705: 99
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	43.485: 16	43.746: 16
Sjukvård.		
631 Diverse arvoden	4.650: —	4.329: 46
Tandvård.		
636 Lokalkostnader för tandklinik	1.225: —	1.283: 08
637 Arvoden	18.600: —	18.600: —
637A Dyrtidstillägg		163: 38
638 Förbrukningsartiklar	3.000: —	3.218: 82
Lokalkostnader.		
651 Lokalhyra	2.000: —	2.000: —
652 Arvoden till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning	15.155: —	15.161: 88
652A Dyrtidstillägg		1.774: 12
653 Skurning och rengöring	11.000: —	9.087: 95
654 Renhållning	2.600: —	1.790: 75

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
655 Sotning	500: —	563: 73
656 Uppvärmning	40.000: —	72.865: 88
657 Belysning	6.000: —	6.429: 88
658 Vatten	4.000: —	2.593: 05
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen.		
661 Material i läs- och skrivämnen	22.000: —	20.069: 07
662 Slöjdmaterial för gossar	4.000: —	3.880: 14
663 Slöjdmaterial för flickor	6.000: —	6.472: 31
664 Material i skolköken	3.800: —	2.786: 02
Övriga undervisningsmaterial.		
666 Material till skolornas förråd	4.500: —	4.139: 49
667 Lärarepersonalens bibliotek	400: —	398: 55
668 Lärjungebiblioteket	1.150: —	1.127: 07
669 Skomakerislöjd	3.500: —	2.848: 44
Skolträdgårdar.		
671 Västgötegatan	2.250: —	2.565: 29
672 Herrgårdsskolan	2.400: —	2.394: 19
673 Korsängsskolan	2.550: —	2.551: 50
674 Hammarbyskolan	650: —	604: 07
675 Jakobsbergsskolan	150: —	122: 38
676 Lundby skola	150: —	24: —
677 Rosenlunds skola	150: —	126: 45
Simundervisning.		
681 Arvoden	4.850: —	4.578: 23
681A Dyrtidstillägg		453: 35
682 Övriga kostnader	4.650: —	4.016: 30
Bidrag till diverse ändamål.		
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser	500: —	270: 55
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor	1.000: —	1.000: —
693 Bidrag till barnbespisning	16.000: —	15.906: 13
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	7.000: —	6.062: 99
Diverse utgifter.		
721 Utskylder	800: —	500: 17
791 Oförutsedda utgifter	1.500: —	1.536: 36
	1.044.953: 82	1.137.301: 82
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		3.194: 80
Summa utgifter kronor	1.044.953: 82	1.140.496: 62

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljnings- och hyresinkomster.		
911 Slöjdmaterial för flickor	1.700: —	1.918: 54
912 Skomakerislöjd	1.000: —	866: 20
913 Skolkökslärarinnornas fria middagar i skolköket	400: —	400: —
931 Hyror och arrenden	7.922: —	8.734: 86
Statsbidrag.		
941 Bidrag till lärarelöner	519.197: 55	545.542: 74
942 Bidrag till andra löner	30.660: —	32.126: 30
943 Bidrag till lärjungebiblioteket	600: —	576: —
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler	750: —	750: —
945 Hyresbidrag	600: —	600: —
946 Underhålls- och materialbidrag	2.911: —	2.898: —
947 Tjänstebostadsbidrag	11.120: —	11.457: 29
Övriga bidrag.		
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning	2.000: —	2.000: —
Avgifter.		
951 Terminsavgifter	400: —	570: —
952 Avgifter för tennisspelning m. m.	300: —	752: 25
953 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		55: —
Summa inkomster kronor	579.560: 55	609.247: 18

5 B. Fortsättningsskola.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	12.100: —	10.400: —
221 Annonsering och trycksaker	100: —	13: 60
651 Lokalkostnader	500: —	433: 13
Undervisningskostnader.		
661 Fri undervisningsmaterial	2.200: —	2.401: 70
662 Material till förråden	400: —	479: 61
671 Understöd till behövande lärjungar	600: —	408: —
Summa utgifter kronor	15.900: —	14.136: 04

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Statsbidrag	7.800: —	7.211: 50
Summa inkomster kronor	7.800: —	7.211: 50

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

5 C. Högre folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Lärarelöner enligt lönestat	27.038: —	28.447: 87
112 Övriga arvoden	4.445: —	4.521: 71
116 Huvudmansavgift för pensionering av lärare		1.278: —
121 Pensioner enl. pensionsstat	1.380: —	1.380: —
122 Dyrtidstillägg		207: —
Övriga utgifter:		
221 Annonsering och trycksaker	500: —	385: 71
631 Skolläkare	150: —	150: —
661 Undervisningsmaterial	1.500: —	1.479: 20
662 Bibliotek	400: —	462: 03
791 Diverse och oförutsedda utgifter	500: —	449: 17
Summa utgifter kronor	35.913: —	38.760: 69

Löpande inkomster.

Statsbidrag.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Bidrag till avlöningar	20.015: —	24.751: 19
942 Bidrag till rörligt tillägg	3.590: —	2.877: 93
943 Bidrag till bibliotek	200: —	270: —
944 Kristillägg		374: 06
945 Barntillägg		108: —
Summa inkomster kronor	23.805: —	28.381: 18

5 D. Yrkesskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Lärarearvoden	69.000: —	64.420: 70
112 Dyrtidstillägg	5.210: —	7.671: 91
113 Övriga arvoden	8.567: —	8.356: 56
121 Pensioner	1.309: —	1.629: 82
122 Dyrtidstillägg		244: 50
191 Olycksfallsförsäkring	400: —	333: 87
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	300: —	149: 95
221 Annonsering och trycksaker	1.600: —	1.285: 53
241 Post och telefon	550: —	672: 90
291 Övriga administrationskostnader	154: —	99: 35

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader.		
441 Byggnader och fast inredning	1.000: —	1.326: 59
412 Brandförsäkring	200: —	259: 45
421 Inventarier	1.500: —	692: 96
Lokalkostnader.		
651 Bränsle, lyse och vatten	13.000: —	12.545: 50
652 Övriga lokalkostnader	1.000: —	1.018: 29
Undervisningsmaterial.		
661 Stadigvarande undervisningsmaterial	1.000: —	241: 87
662 Förbrukningsmaterial	4.000: —	3.728: 56
663 Bibliotek	640: —	732: 50
664 Produktionsmaterial	14.000: —	9.981: 94
Premier och stipendier.		
671 Arbetspremier	1.000: —	413: —
672 Övriga premier och stipendier	9.700: —	3.555: 34
Summa utgifter kronor	134.130: —	119.361: 09

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning.		
911 Försäljning av elevernas produkter	15.000: —	10.960: 35
Bidrag.		
941 Statsbidrag	41.695: —	31.463: 81
942 Landstingsbidrag	4.000: —	4.000: —
943 Bidrag av föreningar och enskilda	1.000: —	1.000: —
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier	200: —	265: 70
Avgifter.		
951 Lärjungeavgifter	12.000: —	17.110: 86
952 Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och div. inkomster	5.725: —	7.782: 29
Summa inkomster kronor	79.620: —	72.583: 01

5 E. Allmänt läroverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
411 Underhåll av fastighet	4.000: —	3.048: 16
651 Hyra för gymnastiklokal	200: —	200: —
671 Skolbad	450: —	450: —
681 Arvode för simundervisning	430: —	429: 60
681A Dyrtidstillägg		53: 33
691 Hyresbidrag för rektor	2.400: —	2.400: —
692 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden	1.200: —	1.200: —
Summa utgifter kronor	8.680: —	7.781:09

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

5 F. Kommunal flickskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader.		
111 Lärarlöner enligt lönestat	80.502: 30	81.962: 91
112 Andra löner enligt lönestat	17.815: 40	16.950: 05
113 Dyrtidstillägg	280: —	468: 89
114 Övriga arvoden	20.206: 50	25.669: 26
114A Dyrtidstillägg		42: 84
115 Huvudmansavgift för pensionering av lärare		4.023: 36
121 Pensioner enligt pensionsstat	2.450: —	2.450: —
122 Dyrtidstillägg		112: 51
191 Olycksfallsförsäkring	150: —	166: 84
192 Sjukvård		8: 40
Administrationskostnader.		
221 Annonsering och trycksaker	1.300: —	1.721: 76
241 Post	150: —	60: —
242 Telefon	400: —	346: 90
291 Övriga administrationskostnader	250: —	393: 78
Underhållskostnader.		
411 Underhåll av byggnader	45.480: —	45.493: 03
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	861: 11
491 Brandförsäkring	150: —	242: 79
Sjukvård.		
631 Sjukgymnastik	200: —	120: —
Lokalkostnader.		
652 Städning	2.900: —	2.610: —
652A Dyrtidstillägg		292: 82
653 Skurning och rengöring	2.400: —	1.314: 56
654 Renhållning	200: —	33: 20
655 Sotning	150: —	91: 26
656 Uppvärmning	6.000: —	7.829: 29
657 Belysning	500: —	627: 67
658 Vatten	100: —	100: 40
Undervisningsmaterial.		
661 Material i läs- och skrivämnen	1.000: —	529: 62
662 Slöjdmaterial	200: —	19: 92
663 Material i skolköket	1.600: —	1.548: 31
664 Material i övriga övningsämnen	200: —	27: 24
668 Biblioteket	100: —	102: 17
Övriga undervisningskostnader.		
671 Skolbad	450: —	450: —
672 Föredrag	100: —	45: —

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Diverse utgifter.		
791	Oförutsedda utgifter	1.000: —	203: 83
792	Premiemedel		125: —
		187.234: 20	197.044: 72
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av inventarier	500: —	833: 26
	Summa utgifter kronor	187.734: 20	197.877: 98

Löpande inkomster.

	Försäljnings- och hyresinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Elevavgifter:		
912	Terminsavgifter	19.000: —	19.515: 25
913	Skolköksavgifter	1.000: —	1.080: 41
931	Hyra för lokaler	200: —	332: —
	Statsbidrag.		
941	Bidrag till lärarelöner	83.854: 36	94.725: 57
	Övriga bidrag.		
942	Landstingsbidrag	2.000: —	2.000: —
943	Premiemedel		125: —
	Summa inkomster kronor	106.054: 36	117.778: 23

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Löpande utgifter.

	Diverse bildningsanstalter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
691	Arbetareinstitutet	21.500: —	21.500: —
692	Elektrotekniska fackskolan	2.300: —	2.300: —
693	Arosgården	3.000: —	3.000: —
694	Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	3.500: —	3.500: —
695	Västerås Konstförening	2.625: —	2.625: —
696	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1.000: —	1.000: —
697	Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	1.000: —
	Summa utgifter kronor	34.925: —	34.925: —

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

6. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	31.002: —	31.002: —
112 Dyrtidstillägg	2.350: —	4.166: 42
113 Övriga löner och arvoden	14.671: —	14.645: 91
121 Pensioner enligt pensionsstat	5.436: —	4.235: 67
122 Övriga pensionskostnader	282: —	739: 91
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	91: 87
192 Läkare och sjukvård	100: —	189: 60
Administrationskostnader.		
221 Annonsering och trycksaker	500: —	486: 41
231 Resor och transporter	650: —	771: 22
241 Telefon	990: —	940: 96
251 Lokalkostnader	800: —	1.070: 83
Driftskostnader för ambulansautomobilen.		
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3.000: —	3.000: —
392 Övriga driftskostnader	700: —	1.551: 72
Underhållskostnader.		
491 Brandförsäkring	23: —	23: —
Övriga utgifter:		
691 Skyddskoppsympning	175: —	177: 02
692 Desinfektion	300: —	508: 02
693 Analyser	1.200: —	1.520: 20
694 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning	11.412: —	11.412: —
695 Underskott å anslag för råttutrotning	106: 80	106: 80
Summa utgifter kronor	73.797: 80	76.639: 56

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag.		
941 Statsbidrag för sundhetsinspektören	600: —	600: —
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950: —	969: 58
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssköterskorna	500: —	316: 66
Avgifter.		
951 Ambulansutryckningar	1.300: —	1.442: 50
952 Protokollslösen	300: —	289: 50
953 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		121: —
Summa inkomster kronor	3.650: —	3.739: 24

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

6 B. Bostadsinspektion.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	3.540: —	2.855: —
112 Dyrtidstillägg	270: —	316: 46
221 Annonsering och trycksaker	50: —	10: 12
231 Resor och transporter	150: —	122: —
244 Telefon	180: —	127: 90
251 Eldning och städning	150: —	214: 71
Summa utgifter kronor	4.340: —	3.646: 19

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	4.101: —	4.269: —
112 Dyrtidstillägg	320: —	530: 22
113 Övriga löner och arvoden	6.400: —	6.570: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.461: —	4.461: —
122 Dyrtidstillägg		540: —
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	57: 36
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	75: —	63: 85
241 Telefon	200: —	180: —
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten	420: —	733: 80
252 Övriga lokalkostnader	3.150: —	3.355: 72
291 Övriga administrationskostnader	100: —	136: 56
Underhållskostnader.		
491 Brandförsäkringar	35: —	27: 52
Summa utgifter kronor	19.337: —	20.925: 03

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll	250: —	250: —
951 Besiktningsavgifter	13.000: —	9.330: 90
991 Allmänna häslovårdens andel i vaktmästarens lön	2.601: —	2.601: —
999 Diverse inkomster		502: 32
Summa inkomster kronor	15.851: —	12.684: 22

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

6 D. Poliklinik.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
112 Lön till läkare	3.500: —	3.250: —
651 Lokalkostnader	1.200: —	1.200: —
691 Övriga utgifter	200: —	200: —
Summa utgifter kronor	4.900: —	4.650: —

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Medicinalstyrelsen, lön till läkare	3.500: —	3.250: —
Summa inkomster kronor	3.500: —	3.250: —

7. GATOR, VÄGAR, PLANTERINGAR O. D.

7 A. Gatu- och väghållning.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader.		
201 Andel i byggnadschefs- och arbetskontorets löner och övriga administrationskostnader	35.000: —	35.000: —
Underhållskostnader.		
431 Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar	125.000: —	151.410: 74
Nyanläggning av gator och vägar:		
461 Anslag till nyanläggningar R. a.	100.000: —	100.000: —
462 Bidrag till utredningskostnaden för järnvägskorsningen vid Pilgatan	2.000: —	2.000: —
Summa utgifter kronor	262.000: —	288.410: 74

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag av automobilskattemedel:		
941 Ordinarie andel	30.000: —	61.745: 68
Utjämningsmedel:		
944 Gatukostnadsbidrag	4.000: —	19.910: 24
945 Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	4.000: —
Avgifter.		
951 Torgplatsavgifter	4.000: —	3.784: 50

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Överskott å anslag:		
991 Avloppsbrunnar i västra förstaden	1.211: 84	1.211: 84
992 Asfaltering av Tegnér-, Munk- och Engelbrektsgatorna	3.881: 41	3.881: 41
993 Stensättning av Nygatan	759: 30	759: 30
994 Ordnande av planen vid Tessingatans mynning i Vasagatan	1.780: 84	1.780: 84
995 Gator å Herrgärdet	6.879: 94	6.879: 94
996 Ordnande av torg i västra förstaden	2.909: 47	2.909: 47
997 Inköp av vägskyltar	1.958: 84	1.958: 84
998 Ordnande av bilparkering å Domkyrkoesplanaden	5.000: —	5.000: —
999 Trafikanordning i Stora gatan och Kopparbergsvägen	752: 07	752: 07
Summa inkomster kronor	67.133: 71	114.574: 13

7 C. Planteringar.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	14.778: —	14.778: —
112 Dyrtidstillägg	1.130: —	1.835: 46
113 Övriga löner och arvoden	11.050: —	15.249: 91
121 Pensioner enligt pensionsstat	6.333: —	6.333: —
122 Dyrtidstillägg		950: 04
191 Olycksfallsförsäkring	500: —	341: 73
192 Personalens sjukvård	1.500: —	1.254: 61
Administrationskostnader.		
241 Telefon	400: —	269: 12
291 Övriga administrationskostnader	65: —	55: 30
Underhåll av inventarier:		
421 Anskaffning av redskap	700: —	471: 91
422 Underhåll av redskap	1.500: —	899: 32
423 Målning av soffor	750: —	599: 94
429 Brandförsäkring	250: —	98: 62
Underhåll av planteringar, gemensamma kostnader:		
431 Gräsfrö och lökväxter	4.000: —	3.510: 40
432 Grus	3.000: —	1.604: 20
433 Bränsle	4.000: —	4.304: 16
434 Växthus och drivbänkar	3.000: —	3.167: 20
435 Plantskola	2.500: —	1.192: 02

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
436 Körslor	10.000: —	15.716: 68
437 Parkvakter	1.500: —	1.756: 26
438 Lekplatser	2.000: —	2.481: 56
439 Semesterersättning till timavlönade arbetare	3.000: —	3.402: 16
Underhåll av planteringar, särskilda kostnader:		
441 Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor	10.000: —	10.017: 11
442 Stadsparken	2.500: —	2.418: 34
443 Kyrkogårderna samt planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —	6.975: 24
444 Planteringar utmed Hamngatan, esplanader, Högre allm. läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron, Åstigen, Hammarby torg samt div. mindre platser	17.000: —	16.320: 34
445 Rudbecksparken	1.250: —	870: 21
446 Djäkneberget	6.000: —	5.960: 98
447 Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke	5.500: —	3.135: 69
448 Elba, Ö. och V. holmarna samt Kattskär	5.500: —	4.586: —
449 Botaniska trädgården	1.400: —	790: 28
451 Slottsparken	1.000: —	728: 51
452 Tillsyn av fåglar i Svartån	1.000: —	2.284: 33
Nyanläggningar:		
463 Fortsättning av anläggningarna vid stadsträdgården	750: —	1.321: 54
464 Komplettering av muren utmed östra stranden av Svartån norr om Skarpskyttebron	1.500: —	1.758: 45
Diverse utgifter.		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.709: 26
Summa utgifter kronor	132.456: —	139.147: 88

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljning.		
911 Blommor och dekorationer	5.000: —	6.375: 28
912 Diverse arbeten	1.000: —	10: —
Ersättning för skötsel och vård:		
941 Kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —	6.100: —
942 Slottsparken	250: —	250: —
943 Planteringen framför Aseas kontorsbyggnad	500: —	500: —
944 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		255: 50
Summa inkomster kronor	12.850: —	13.490: 78

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

7 D. Gatubelysning.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
391 Gasbelysning	1.225: —	500: —
392 Elektrisk belysning	76.800: —	75.642: 12
Summa utgifter kronor	78.025: —	76.142: 12

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning	840: —	840: —
Summa inkomster kronor	840: —	840: —

7 E. Gaturenhållning.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
391 Sopning å allmänna platser	4.368: —	4.368: —
392 Övriga renhållningskostnader (Därav för snökörning kr. 52.857: 18)	45.000: —	97.004: 42
Summa utgifter kronor	49.368: —	101.372: 42

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Avgifter för renhållning	2.800: —	2.800: —
Summa inkomster kronor	2.800: —	2.800: —

9. HAMNAR.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	24.993: —	25.665: —
112 Dyrtidstillägg	2.520: —	4.681: 03
113 Övriga löner och arvoden	8.200: —	7.080: 34
191 Olycksfallsförsäkring	900: —	763: 27
192 Olycksfallsersättningar	573: —	48: —
193 Sjukvård	350: —	353: —
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	400: —	377: 74
221 Annonsering och trycksaker	400: —	793: 90
231 Resor och transporter	800: —	776: 15

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
241 Telefoner	1.200: —	1.189: 68
251 Lokalkostnader	2.800: —	3.381: 96
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden	1.100: —	910: 03
293 Övriga administrationskostnader	825: —	1.096: 80
Driftskostnader:		
311 Kranskötare, äldre hamnen	9.300: —	8.982: 73
312 Kranskötare, djuphamnen	27.000: —	30.319: 29
313 Besättningsmän, bogserbåten	5.100: —	5.160: 37
314 Kranreparatör	3.720: —	3.720: —
351 Belysning	5.840: —	4.936: 09
352 Renhållning	1.800: —	1.840: 50
391 Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen	5.000: —	5.624: 22
392 Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen	15.000: —	18.434: 66
393 Driftskostnader för bogserbåten	7.500: —	10.654: 88
394 Driftskostnader, motorbåten	700: —	765: 01
Underhåll av hamnanläggningar:		
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken	10.000: —	23.164: 93
412 Hamnskjul	200: —	268: 98
413 Järnvägsspår	4.000: —	9.088: 47
414 Grusning	500: —	500: —
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen	2.600: —	2.508: 25
422 Hamnmaskiner, djuphamnen	15.000: —	17.290: 11
423 Övriga inventarier	200: —	81: 82
424 Ommålning av brokranen	3.000: —	3.000: —
425 Reparation av bogserbåten	2.500: —	1.428: 08
426 Bilvågen	500: —	312: 75
Övriga underhållskostnader:		
491 Brandförsäkring	150: —	108: 51
492 Sjöförsäkring	2.100: —	2.358: 90
Räntor och amorteringar.		
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	94.942: 84	94.942: 84
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	10.456: 01	13.623: 70
541 Andel i stadens låneamortering enligt plan	107.183: 28	107.183: 28
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	71.738: 41	71.738: 41
Diverse utgifter.		
721 Utskylder		313: 86
791 Isbrytning	5.000: —	5.000: —
792 Övriga oförutsedda utgifter	2.000: —	650: 93
Summa utgifter kronor	462.091: 54	495.118: 45

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Hyror.		
931 Båtplatser	7.800: —	4.905: —
932 Upplagsplatser	20.000: —	27.418: 60
933 Varuskjul	2.155: —	2.355: —
934 Markhyror för fasta upplag	21.300: —	12.136: —
935 Kranhyror, äldre hamnen	25.000: —	24.598: 22
936 Kranhyror, djuphamnen	135.000: —	145.444: 66
937 Övriga hyror	1.500: —	2.396: 54
Hamnavgifter för varor:		
951 Ångfartyg i regelbunden trafik	16.000: —	13.000: 20
952 Andra fartyg	75.000: —	71.422: 76
Hamnavgifter för fartyg:		
953 Ångfartyg	75.000: —	61.982: 60
954 Segelfartyg	3.000: —	1.463: 55
955 Pråmar	3.000: —	2.509: 80
Andra avgifter:		
956 Bogsering	21.000: —	30.421: 73
957 Motorbåtstransporter	600: —	1.534: 50
958 Bilvåg	2.000: —	602: —
Övriga inkomster.		
991 Diverse inkomster	800: —	1.732: 63
992 Utjämning att förskotteras av finansförvaltningen	52.936: 54	91.134: 16
993 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		60: 50
Summa inkomster kronor	462.091: 54	495.118: 45

11. RENHÅLLNINGSVERK OCH SVINGÅRD.

11 A. Renhållningsverk.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	60.058: —	44.446: 28
112 Dyrtidstillägg	4.780: —	5.802: 41
113 Övriga löner och arvoden	7.750: —	8.687: 73
121 Pensioner enligt pensionsstat	13.982: —	17.141: 81
191 Olycksfallsförsäkring	900: —	865: 75
192 Personalens sjukvård	400: —	770: 68

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	500: —	973: 77
241 Telefon	500: —	801: 31
251 Lokalkostnader	1.800: —	1.817: 17
Driftskostnader:		
311 Extra arbetare och gatusopning	39.000: —	63.872: 81
321 Torvmull	3.000: —	3.622: 65
331 Kraftström	600: —	221: 17
351 Lokalkostnader	1.300: —	1.966: 83
391 Bensin och smörjoljor för bilar	9.000: —	7.399: 72
392 Utfodring av hästar	3.000: —	3.330: 90
Underhållskostnader:		
411 Fabriksbyggnad	800: —	372: 51
421 Hästar och fordon	1.050: —	1.106: 78
422 Automobiler	6.000: —	7.905: 29
423 Kärl	5.000: —	8.124: 94
424 Beklädnadspersedlar	1.400: —	1.763: 83
425 Övriga inventarier	1.200: —	1.619: 40
491 Brandförsäkring	150: —	170: 38
492 Hästförsäkring	75: —	75: —
Diverse utgifter.		
791 Oförutsedda utgifter	700: —	825: 33
792 Gengasaggregat, enl. stfm. beslut 26/9 1940	7.500: —	8.306: 05
793 Skillnad i in- och utgående lager		20: 12
Summa utgifter kronor	170.445: —	192.010: 62

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljning.		
911 Stallströ och sopor	1.800: —	1.905: 50
912 Torvmullspudrett	2.500: —	2.827: 80
913 Torvmull	300: —	313: 50
Utförda arbeten.		
921 Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	1.500: —
Avgifter.		
951 Hämtningsavgifter	92.000: —	77.114: 56
Övriga inkomster.		
991 Lantbrukets andel i löner och arvoden	7.433: 50	8.373: 24
992 Diverse inkomster	200: —	2.453: 14
Summa inkomster kronor	110.733: 50	94.487: 74

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

11 B. Svingård.

Löpande utgifter. Driftskostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
311 Arbetareavlöningar	3.500: —	3.447: 82
321 Inköp av grisar	2.500: —	607: 30
322 Kraftfoder	18.000: —	17.689: 67
323 Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	1.500: —
341 Körningar	1.500: —	1.381: 50
351 Hyra	6.000: —	6.000: —
352 Bränsle och lyse	1.500: —	1.081: 95
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av inventarier och hus	1.500: —	1.199: 51
Summa utgifter kronor	41.000: —	32.907: 75

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Försäljning av fläsk	41.000: —	29.683: 92
Summa inkomster kronor	41.000: —	29.683: 92

12. VATTENLEDNINGSVERK.

Löpande utgifter. Personalkostnader:	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
101 Andel i gemensamma kostnader	26.700: —	30.164: —
102 Direkta kostnader	13.300: —	15.245: 52
103 Dyrtidstillägg	950: —	1.563: 42
Administrationskostnader.		
201 Andel i gemensamma kostnader	4.300: —	5.212: —
Driftskostnader.		
311 Tillsyn av ledningsnät	6.000: —	7.553: 81
312 Tillsyn av installationer	2.000: —	2.009: 56
313 Ombyte av mätare	1.800: —	1.246: 58
331 Kraftström	37.000: —	37.029: 39
332 Smörjoljor och diverse	100: —	217: 35
333 Avgifter till Hamre och Hesslö	375: —	375: —
351 Värme, lyse och renhållning	1.100: —	996: 37
391 Skjutsar	700: —	1.280: 82
392 Analyser och diverse	1.025: —	1.820: 37

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
411 Byggnader	1.700: —	2.635: 03
412 Ledningsnät och brandposter	50.000: —	57.475: 68
421 Maskiner och elektrisk utrustning	1.000: —	3.814: 11
422 Verktyg och inventarier	4.000: —	5.103: 30
423 Mätare	7.000: —	3.523: 21
424 Utredning angående nya brunnar	8.000: —	9.317: 94
491 Andel i gemensamma kostnader	1.300: —	2.108: —
492 Brandförsäkring	200: —	194: 73
Räntor och avskrivningar:		
531 Andel i gemensamma räntekostnader	53.796: —	54.299: 55
532 Övriga räntor	3.200: —	2.625: 38
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader	67.400: —	67.310: 09
Diverse utgifter:		
711 Kundförluster	600: —	136: 40
721 Utskylder	9.200: —	9.316: 92
	302.746: —	322.574: 53
Kapitalökningar.		
821 Inköp av mätare	5.000: —	6.749: 37
Summa utgifter kronor	307.746: —	329.323: 90

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Utförda arbeten:		
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader	2.200: —	4.400: —
Hyror:		
931 Maskinistens bostad	700: —	700: —
932 Övriga hyror	440: —	472: 17
Avgifter:		
951 Vattenavgifter	387.700: —	410.954: 74
Övriga inkomster:		
991 Avloppsledningarnas och gasverkets andel i förmanslöner	5.860: —	5.860: —
Summa inkomster kronor	396.900: —	422.386: 91

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

13. GASVERK.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
101 Andel i gemensamma kostnader	53.500: —	58.093: —
102 Direkta kostnader	47.330: —	48.277: —
103 Dyrtidstillägg	3.050: —	3.663: 61
Administrationskostnader:		
201 Andel i gemensamma kostnader	8.600: —	10.037: —
202 Gaspoletter	3.000: —	1.606: 95
203 Bränsle till kontor och gasmästarbostad	500: —	77: —
204 Övriga direkta kostnader	600: —	600: —
Driftskostnader:		
311 Tillsyn av ledningsnät	2.900: —	2.243: 75
312 Tillsyn av installationer	3.400: —	4.080: —
313 Ombyte av mätare	3.500: —	1.738: 74
314 Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	4.500: —	7.967: 30
315 Tillsyn av gatubelysningen	400: —	1.458: 11
321 Gaskol och ved	487.700: —	482.989: 06
322 Gas från reningsverket	22.800: —	24.731: 64
323 Reningsmassa	1.800: —	4.409: 26
324 Vatten	1.000: —	780: —
331 Kraftström	7.000: —	5.544: 56
332 Smörjoljor och diverse	900: —	1.103: 23
351 Värme, lyse, städning och renhållning	4.000: —	8.362: 48
352 Hyra för gasverkstomten	2.800: —	2.800: —
391 Resekostnader	1.000: —	1.269: 79
692 Analyser, laboratoriet och diverse	700: —	1.835: 12
Underhållskostnader:		
411 Byggnader och transportanläggningar	9.000: —	10.076: 80
412 Ledningsnät	14.000: —	15.292: 77
413 Gatubelysning	600: —	45: 77
421 Ugnar, apparater, maskiner och elektrisk utrustning	15.000: —	28.505: 91
422 Mätare	7.500: —	4.845: 92
423 Verktyg och övriga inventarier	4.500: —	7.116: 57
424 Ommurning av ugnar	12.000: —	12.000: —
491 Andel i gemensamma kostnader	2.600: —	4.059: —
492 Brandförsäkring	900: —	851: 69
Räntor och avskrivningar:		
531 Andel i gemensamma räntekostnader	35.552: —	46.324: 43
532 Övriga räntor	3.200: —	2.625: 38
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader	71.700: —	86.841: 33

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter.		
711 Kundförluster	2.000: —	441: 88
712 Utställningskostnader	1.500: —	1.453: 95
721 Utskylder	8.000: —	8.264: 88
	849.032: —	902.413: 88
Kapitalökningar.		
821 Inköp av mätare	15.000: —	7.007: 50
Summa utgifter kronor	864.032: —	909.421: 38

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljning:		
911 Koks och tjära	345.300: —	410.948: 81
Utförda arbeten.		
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader	2.400: —	4.850: —
Hyror.		
931 Gasmästarens bostadsförmåner	875: —	945: —
Avgifter:		
951 Enskild gasförbrukning	584.400: —	569.402: 57
952 Allmänna belysningen	1.225: —	500: —
Summa inkomster kronor	934.200: —	986.646: 38

14. ELEKTRICITETSVERK.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
101 Andel i gemensamma kostnader	108.300: —	117.303: —
102 Direkta kostnader	28.800: —	28.554: 76
103 Dyrtidstillägg	1.980: —	3.201: 21
Administrationskostnader.		
201 Andel i gemensamma kostnader	17.400: —	20.279: —
202 Direkta kostnader	700: —	795: —

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftskostnader.		
311 Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	3.000: —	728: 17
312 Tillsyn av installationer	4.600: —	4.645: 65
313 Ombyte av mätare	5.000: —	3.965: 91
314 Tillsyn av maskiner i turbinhuset och reglering av dammluckor	1.800: —	1.816: 70
315 Tillsyn av gatubelysningen	22.000: —	20.194: 73
321 Oljor, vatten och svavelsyra	500: —	
331 Energiavgift till statens kraftverk	419.000: —	484.319: 20
332 Hyra för elektrisk utrustning	2.000: —	1.572: 50
333 Arrende för vattenfall	3.000: —	3.000: —
351 Värme, lyse och renhållning	4.000: —	4.521: 49
391 Resekostnader och diverse	3.000: —	2.864: 28
Underhållskostnader.		
411 Byggnader inkl. transformatorhus	4.000: —	2.807: 44
412 Jord- och luftledningsnäten	75.000: —	81.954: 63
413 Gatubelysning	11.000: —	4.183: 49
414 Omläggning till växelström	60.000: —	60.000: —
415 Turbinstationen	1.000: —	445: 69
421 Maskiner, transformatorer och instrument	4.500: —	9.211: 31
422 Mätare	19.000: —	13.937: 93
423 Verktyg och övriga inventarier................	9.000: —	15.754: 68
491 Andel i gemensamma kostnader	5.200: —	8.196: —
492 Brandförsäkringar	500: —	366: 47
Räntor och avskrivningar.		
531 Andel i gemensamma räntekostnader	40.136: —	40.922: 72
532 Övriga räntor	3.400: —	2.625: 38
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader	73.200: —	80.592: 70
Diverse utgifter.		
711 Kundförluster	3.000: —	2.342: 80
712 Utställningskostnader	2.000: —	3.322: 59
721 Utskylder	24.000: —	21.807: 59
	960.016: —	1.046.233: 02
Kapitalökningar.		
821 Inköp av mätare	25.000: —	25.076: 04
Summa utgifter kronor	985.016: —	1.071.309: 06

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Utförda arbeten.		
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader..	2.075: —	4.239: 75

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Hyror.		
931 Hyra för en lägenhet	425: —	425: 04
Avgifter.		
951 Enskild strömförbrukning	1.193.900: —	1.346.818: 52
952 Allmänna belysningen	76.800: —	75.509: 31
Summa inkomster kronor	1.273.200: —	1.426.992: 62

15. AVLOPPSLEDNINGAR OCH RENINGSVERK.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
101 Andel i gemensamma kostnader	16.450: —	17.873: 70
102 Direkta kostnader	15.030: —	13.268: 05
103 Dyrtidstillägg	760: —	509: 34
Administrationskostnader.		
201 Andel i gemensamma kostnader	2.600: —	3.088: 16
Driftskostnader.		
311 Tillsyn av installationer	2.000: —	1.622: 38
312 Tillsyn av driften vid pumpstationerna	5.000: —	3.239: 01
313 Tillsyn av ledningar och brunnar	9.500: —	5.846: 83
331 Kraftström	16.000: —	12.699: 84
332 Muddring och bortfraktning av avfall	4.000: —	10.550: 32
333 Värme, lyse, städning, renhållning	4.000: —	5.034: 59
334 Oljor	600: —	152: 57
351 Hyra för reningsverkstomt	3.000: —	3.000: —
391 Resekostnader och dylikt	400: —	303: 32
392 Analyser och diverse	500: —	3.856:32
Underhållskostnader.		
411 Byggnader	1.500: —	5.441: 69
412 Ledningsnät och brunnar	24.400: —	27.456: 07
421 Maskiner	2.500: —	4.479: 19
422 Verktyg	3.400: —	5.830: 83
423 Bräddavlopp vid Mälaren enligt Stadsf. beslut den 29/8 1940	9.200: —	18.572: 21
491 Andel i gemensamma kostnader	800: —	1.248: 89
492 Brandförsäkring	200: —	214: 04

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor och avskrivningar.		
531 Andel i gemensamma räntekostnader	74.256: —	63.721: 69
532 Övriga räntor	2.800: —	2.625: 38
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader	84.400: —	91.365: 83
Diverse utgifter.		
791 Anslag för täckning av uppdebiterade ej inbetalda w. c.-avgifter	67.807: 56	67.807: 56
Summa utgifter kronor	351.103: 56	369.807: 81

Löpande inkomster

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Avgifter.		
952 Metangas till gasverket	22.800: —	26.792: 74
Summa inkomster kronor	22.800: —	26.792: 74

16. TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	106.236: —	104.429: 26
112 Dyrtidstillägg	8.000: —	14.920: 68
113 Övriga löner och arvoden	36.121: —	37.970: 50
121 Pensioner enligt pensionsstat	41.693: —	47.234: —
122 Dyrtidstillägg		8.964: 04
191 Olycksfallsförsäkring	8.000: —	5.622: 91
192 Läkare- och sjukvård	3.300: —	2.906: 68
193 Medicin	1.500: —	1.341: 63
194 Övriga personalkostnader	100: —	44: —
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	7.500: —	7.321: 93
212 Kontorsmaskin enl. Stadsf. beslut 18/12 1939	4.500: —	5.340: —
221 Annonsering och trycksaker	4.500: —	3.410: 25
231 Resekostnader och dylikt	2.400: —	3.741: 66
241 Telefon	5.500: —	5.109: 42
242 Post	1.200: —	1.174: 15
251 Renhållning och städning	4.500: —	8.156: 75
252 Uppvärmning	2.100: —	3.274: 47
253 Belysning	700: —	1,087: 53

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader.		
411 Underhåll av byggnader	4.500: —	9.242: 23
421 Underhåll av inventarier	4.800: —	5.610: 98
491 Brandförsäkring	600: —	758: 68
Räntor och amorteringar.		
531 Andel av stadens låneräntor enligt plan	202.928: 39	202.928: 39
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	2.340: —	2.340: —
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	264.370: 93	264.370: 93
542 Amortering utöver andel i stadens låneamorteringar	17.800: 68	48.739: 02
543 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	13.000: —	13.000: —
Summa utgifter kronor	748.190: —	809.040: 09

Löpande inkomster.

Fördelning av gemensamma utgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Andelar i personalkostnader	204.950: —	223.433: 70
992 Andelar i administrationskostnader	32.900: —	38.616: 16
993 Andelar i underhållskostnader	9.900: —	15.611: 89
994 Andelar i räntor och amorteringar	500.440: —	531.378: 34
Summa inkomster kronor	748.190: —	809.040: 09

17. TEKNISKA VERKENS FÖRRÅD.

Löpande utgifter.

Driftskostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
311 Arbetareavlöningar	14.550: —	27.124: 75
321 Material	444.000: —	489.421: 34
331 Elektrisk ström	1.600: —	1.248: 54
351 Hyra för tomt vid hamnen	1.050: —	
Summa utgifter kronor	461.200: —	517.794: 63

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Inkomst av rörelsen	461.200: —	517.794: 63
Summa inkomster kronor	461.200: —	517.794: 63

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

18. ANDRA KOMMUNENS AFFÄRSFÖRETAG.

18 A. Kallbadhus.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	700: —	830: —
191 Olycksfallsförsäkring	20: —	3: 09
221 Annonsering och trycksaker	60: —	75: 71
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten	16.200: —	20.710: 89
491 Brandförsäkring	65: —	61: 03
791 Oförutsedda utgifter	55: —	77: 43
Summa utgifter kronor	17.100: —	21.758: 15

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Badavgifter	800: —	1.619: 10
952 Städernas Allmänna Brandstodsbolag, brandskadeersättning		300: —
Summa inkomster kronor	800: —	1.919: 10

18 B. Varmbadhus.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	27.204: —	27.106: 85
112 Dyrtidstillägg	2.240: —	3.582: 70
113 Övriga löner och arvoden	3.400: —	2.720: 80
121 Pensioner enligt pensionsstat	3.528: —	3.528: —
122 Dyrtidstillägg		529: 20
191 Olycksfallsförsäkring	160: —	170: 07
192 Sjukvård	200: —	44: 81
193 Bostadsförmåner	2.390: —	2.532: 54
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	100: —	59: 11
221 Annonsering och trycksaker	800: —	919: 11
241 Telefon	240: —	178: 40
291 Provisioner	140: —	
Driftskostnader:		
321 Förbrukningsmaterial	6.750: —	5.216: 40
331 Kraftström	1.000: —	428: 71

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
332 Bränsle	20.000: —	29.171: 93
333 Tvätt, extra hjälp	500: —	581: 55
351 Lyse, städning och renhållning	1.000: —	1.229: 94
Underhållskostnader.		
411 Badhusbyggnaden	3.000: —	7.412: 11
412 Pannor och ledningar	3.000: —	3.214: 52
421 Inventarier	800: —	353: 25
422 Linne	200: —	85: 70
491 Brandförsäkring	190: —	213: 07
Räntor och amorteringar.		
531 Andel i stadens låneräntor	4.163: 17	4.163: 17
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 9.059: 72	271: 79	271: 79
541 Andel i stadens låneamorteringar	9.002: 46	9.002: 46
542 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	5.000: —	5.000: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	500: —	412: 75
791 Oförutsedda utgifter	60: 58	46: 50
Summa utgifter kronor	95.840: —	108.175: 44

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
931 Personalens bostadsförmåner	2.390: —	2.580: —
951 Badavgifter	75.000: —	86.521: 62
952 Simundervisningsbad	4.050: —	4.050: —
953 Diverse inkomster		133: 30
Summa inkomster kronor	81.440: —	93.284: 92

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	3.000: —	2.654: 27
351 Lokalkostnader	600: —	727: 96
391 Vattenavgift	50: —	25: 80
411 Underhåll av kabinettet	150: —	104: 61
491 Brandförsäkring	30: —	25: 89
Summa utgifter kronor	3.830: —	3.538: 53

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Avgifter	1.500: —	1.218: 67
Summa inkomster kronor	1.500: —	1.218: 67

18 D. Båttrafik.

Löpande utgifter.

Personal- och administrationskostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	8.227: —	7.534: 99
112 Dyrtidstillägg	630: —	1.128: 57
113 Övriga löner	6.700: —	7.247: 93
191 Olycksfallsförsäkring	250: —	179: 82
192 Sjukvård		18: 40
221 Annonsering och trycksaker	150: —	167: 10
Driftskostnader.		
331 Bränsle	4.500: —	7.684: 80
332 Smörjoljor, fotogen och diverse	800: —	268: 74
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av fartyg	2.500: —	1.996: 30
422 Underhåll av inventarier	300: —	8: 67
491 Försäkring	1.000: —	1.488: 50
Diverse utgifter.		
711 Diverse kostnader	600: —	698: 19
Summa utgifter kronor	25.657: —	28.422: 01

Löpande inkomster.

Avgifter.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Persontrafik	18.000: —	29.011: 47
952 Godstrafik	150: —	135: 75
Summa inkomster kronor	18.150: —	29.147: 22

18 E. Automobiler.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	4.000: —	4.359: 73
241 Telefon	70: —	70: —

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
331 Drivmedel och smörjoljor	5.000: —	4.050: 06
421 Underhåll av automobiler	2.000: —	3.452: 53
491 Bilskatt och försäkring	1.000: —	845: 10
Summa utgifter kronor	12.070: —	12.777: 42

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
921 Körningar	16.000: —	12.178: 25
Summa inkomster kronor	16.000: —	12.178: 25

18 F. Grustag.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	3.627: —	3.627: —
112 Dyrtidstillägg	280: —	450: 48
192 Sjukvård		8: 40
Driftskostnader.		
311 Arbetareavlöningar	20.000: —	20.453: 11
331 Elektrisk ström	2.000: —	1.424: —
332 Avgäld för grustäkt	500: —	500: —
391 Övriga driftskostnader	1.000: —	2.227: 54
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av maskiner	3.000: —	2.833: 64
431 Underhåll av väg till grustaget	1.000: —	849: 60
Räntor och amorteringar.		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 38.834: 86	1.036: 45	1.165: 05
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	3.855: —	3.855: —
Diverse utgifter.		
721 Utskylder		43: 87
Summa utgifter kronor	36.298: 45	37.437: 69

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Försäljning av grus	36.298: 45	34.278: —
Summa inkomster kronor	36.298: 45	34.278: —

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

18 G. Drätselkammarens förråd.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	4.269: —	4.269: —
112 Dyrtidstillägg	330: —	530: 22
113 Övriga löner	12.000: —	10.102: 20
192 Sjukvård		16: 87
Driftskostnader.		
311 Arbetareavlöningar	11.000: —	8.527: 52
321 Materialier Fa	150.000: —	77.877: 66
331 Elektrisk ström	600: —	702: 56
332 Smörjoljor, bensin och fotogen m. m.	5.000: —	4.691: 66
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier	7.000: —	16.164: 08
491 Brandförsäkring		328: 75
Räntor och amorteringar.		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner	360: —	179: 31
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för inköp av maskiner	5.000: —	5.000: —
	195.559: —	128.389: 83
Kapitalökningar.		
821 Inköp av en motorväghyvel	16.470: 62	16.470: 62
822 Inköp av en motorväghyvel med gengasaggregat	22.250: —	22.250: —
Summa utgifter kronor	234.279: 62	167.110: 45

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Inkomst av rörelsen	234.490: —	167.626: 74
Summa inkomster kronor	234.490: —	167.626: 74

19. BRANDVÄSEN.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	104.796: —	105.005: 20
112 Dyrtidstillägg	7.920: —	12.818: 63
113 Övriga löner och arvoden	7.475: —	9.223: 13

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
121 Pensioner enligt pensionsstat	16.152: —	16.151: 96
122 Dyrtidstillägg		2.422: 92
191 Olycksfallsförsäkring	900: —	887: 78
192 Sjukvård	700: —	466: 21
193 Beklädnad	6.550: —	6.617: 77
194 Teknisk utbildning	300: —	
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	150: —	254: 85
221 Annonsering och trycksaker	250: —	194: 02
241 Telefon	700: —	766: 60
Material för verkstäderna.		
321 Smidesverkstaden	2.500: —	2.524: 04
322 Snickareverkstaden	1.200: —	567: 63
323 Skräddareverkstaden	100: —	40: 59
325 Arbeten för brandverket	500: —	44: 75
Övriga driftskostnader.		
326 Bensin och smörjoljor	2.000: —	1.693: 90
327 Skumsläckningsmaterial	400: —	330: 50
328 Rökskyddsmaterial	700: —	323: 50
331 Kraftström	250: —	170: 02
351 Hyra för bostäder för personalen	5.832: 50	5.768: 30
352 Värme	3.500: —	4.330: 37
353 Lyse	1.250: —	1.434: 93
354 Tvätt och städning	450: —	409: 87
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov	1.800: —	1.637: 39
392 Brandsynekostnader	100: —	30: —
393 Borgarbrandkårens övningar och eldsvådor	1.200: —	482: —
Underhållskostnader.		
411 Brandtelegraf och ringledningar	500: —	71: 84
421 Brandredskap	2.000: —	1.242: 81
422 Övriga inventarier	600: —	943: 22
491 Försäkringsavgifter	300: —	231: 84
Diverse utgifter.		
791 Oförutsedda utgifter	300: —	408: 58
	171.375: 50	177.495: 15
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av diverse inventarier	3.713: —	4.421: 95
Summa utgifter kronor	175.088: 50	181.917: 10

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Löpande inkomster.

Verkstadsarbeten.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
921 Smidesverkstaden	3.500: —	2.504: 40
922 Snickareverkstaden	2.500: —	919: 35
923 Skräddareverkstaden	100: —	69: 35
925 Diverse arbeten	2.500: —	1.963: 15
Övriga arbeten.		
926 Skötsel och körning av ambulansautomobiler	6.000: —	6.000: —
927 Eldning åt polisen	150: —	150: —
928 Skötsel av brandalarmanläggningar	210: —	225: —
929 Ersättning för eldsläckning i Tillberga		462: 30
Hyror.		
931 Personalens bostadsförmåner	12.450: 25	12.335: 65
Diverse inkomster.		
991 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		209: —
Summa inkomster kronor	27.410: 25	24.838: 20

21. FASTIGHETSFÖRVALTNING.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

Löpande utgifter.

a) Diverse fastigheter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	6.180: —	6.180: —
112 Dyrtidstillägg	470: —	767: 59
351 Renhållning	10.000: —	12.183: 40
352 Sotning	1.700: —	2.108: 68
353 Vatten, värme och belysning	10.000: —	13.850: 57
354 Arrenden och avgälder	2.500: —	3.003: 66
411 Underhåll av byggnader	40.000: —	76.683: 76
412 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats	1.500: —	180: 57
413 Underhåll av avstjälpningsplatser	12.000: —	10.359: 92
414 Underskott å anslag	3.354: 22	3.354: 22
491 Brandförsäkring	3.500: —	3.947: 28
721 Utskylder	17.000: —	16.074: 33
791 Oförutsedda utgifter		880: 25
b) Rådhus.		
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —	2.345: 40
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	293: 68
491 Brandförsäkring	175: —	140: 37

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
c) Polis- och brandstation.		
351 Renhållning	600: —	684: 53
352 Sotning	100: —	77: 07
353 Vatten	600: —	566: —
411 Underhåll av byggnader	1.000: —	1.445: 16
491 Brandförsäkring	100: —	162: 08
d) Stadshotell.		
121 Pension enligt pensionsstat	2.109: —	2.109: —
122 Dyrtidstillägg		316: 32
351 Renhållning	1.800: —	2.529: 92
352 Sotning	400: —	439: 84
353 Vatten	2.500: —	3.291: 97
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)	24.000: —	36.375: 06
411 Underhåll av byggnaden	10.000: —	10.000: —
412 Underskott å anslag för reparation i anledning av grundförstärkning	13.173: 24	13.173: 24
421 Underhåll av inventarier	2.500: —	233: 79
491 Brandförsäkring	800: —	790: 78
721 Utskylder	4.500: —	4.365: 50
e) Sundinska huset.		
351 Renhållning	500: —	586: 68
352 Sotning	50: —	40: 66
353 Vatten	200: —	210: 56
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —	8.000: —
411 Underhåll av byggnaden	8.000: —	18.114: 68
491 Brandförsäkring	200: —	165: 82
721 Utskylder	300: —	291: 50
f) Tullhus.		
241 Telefon		15: 56
351 Renhållning		61: 90
352 Sotning	50: —	28: 70
353 Vatten	100: —	84: —
411 Underhåll av byggnader	500: —	956: 98
421 Underhåll av inventarier	100: —	407: 40
491 Brandförsäkring	100: —	80: 01
g) Paviljong i Stadsparken.		
351 Renhållning	150: —	287: —
352 Sotning	100: —	69: 68
354 Värme	1.200: —	502: 40
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —	1.742: 93
491 Brand- och glasförsäkring	400: —	316: 80
721 Utskylder	1.000: —	873: 50

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
h) Hamnfastigheter.		
352 Sotning	50: —	36: 99
353 Vatten	60: —	151: 60
411 Underhåll av byggnader	2.400: —	2.377: 44
412 Underhåll och omläggning av järnvägsspår	13.000: —	20.147: 69
431 Underhåll av magasinsgator	500: —	500: —
491 Brandförsäkring	700: —	430: 63
721 Utskylder	1.900: —	2.135: 36
i) Omnibustrafikstation.		
411 Underhåll av byggnaden	200: —	206: 09
491 Brandförsäkring	50: —	45: 68
721 Utskylder	350: —	340: —
j) Omnibusgaraget.		
411 Underhåll	1.000: —	226: 48
491 Brandförsäkring	200: —	80: —
721 Utskylder	1.000: —	260: 50
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg.		
353 Vatten och sotning	100: —	115: 42
411 Underhåll av byggnader	7.000: —	3.351: 26
491 Brandförsäkring	400: —	247: 31
711 Bidrag till anläggande av flygfält vid Johannisberg, 1:sta och 2:dra åren	20.000: —	20.000: —
721 Utskylder	3.000: —	4.223: 18
l) Björnön.		
111 Arvode till ordningsman	3.000: —	3.372: 60
241 Telefon	175: —	99: 88
411 Underhåll av byggnader	1.500: —	3.717: 14
491 Brandförsäkring	200: —	232: 72
711 Avverkningskostnad	1.000: —	1.377: 35
721 Utskylder	500: —	904: 62
m) Hästholmarna.		
111 Arvode till ordningsmän Fa	2.000: —	1.889: 06
351 Lokalkostnader	100: —	6: 16
411 Underhåll av byggnader	3.500: —	8.595: 39
412 Underhåll av badplatser	4.000: —	1.017: 12
491 Brandförsäkring	400: —	406: 60
721 Utskylder	600: —	551: 10
	267.396: 46	338.796: 07

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
811 Tilläggsanslag för uppförande av det den 27/4 1939, 25/4 1940 beslutade pensionärshemmet å Sandgärdet	125.000: —	125.000: —
812 Om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen (Stfm. 29/8 1940)	21.000: —	21.000: —
813 Arkivbyggnad i Mariaberget (Stfm. 25/4 1940)	60.000: —	60.000: —
814 Uppförande av biblioteksbyggnad Ra	25.000: —	25.000: —
Summa utgifter kronor	498.396: 46	569.796: 07

Löpande inkomster.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
a) Diverse fastigheter.		
931 Hyror och arrenden	190.477: 91	209.827: 71
932 Ersättning för skada i skogsmark		4.470: 43
d) Stadshotell.		
931 Hyror	53.747: 60	48.735: 19
932 Avgifter för vatten och värme	20.000: —	28.758: 12
933 Uthyrning av festvåning	1.000: —	
d) Stadshotell.		
951 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		49: 50
e) Sundinska huset.		
931 Hyror	13.438: —	12.248: —
f) Tullhus.		
931 Bostadshyror	720: —	720: —
g) Paviljong i Stadsparken.		
931 Hyror	15.680: —	15.680: —
h) Hamnfastigheter.		
931 Hyror och arrenden	51.138: —	54.062: 93
i) Omnibustrafikstation.		
931 Hyror	3.280: —	3.280: —
j) Omnibusgaraget.		
931 Hyra	10.000: —	10.000: —
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg.		
931 Hyror och arrenden	32.455: —	22.896: 67

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
932 Markskadeersättning		77: 33
933 Försålt virke		2.881: 80
l) Björnön.		
932 Arrenden	4.795: —	4.515: —
933 Skogsprodukter Fa	3.000: —	106: 25
m) Hästholmarna.		
931 Hyror	8.850: —	4.386: 57
932 Ersättning för förkomna inventarier å Restaurant Elba		325: —
n) Överskott å anslag.		
991 Ordnande av badplatser å Östra holmen	161: 12	161: 12
992 Inredning av ritkontor å Rådhusets vind	1.113: 50	1.113: 50
Summa inkomster kronor	409.856: 13	424.295: 12

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
101 Andel i renhållningsverkets kostnader	7.433: 50	8.407: 92
102 Direkta kostnader	6.148: —	5.385: 54
Administrationskostnader.		
241 Telefon	300: —	379: 58
Driftskostnader.		
311 Arbetareavlöningar	65.000: —	95.222: 02
321 Utsäde	7.500: —	13.309: 42
322 Fodervaror till ladugården	8.000: —	9.655: 54
323 Gödsel	5.000: —	12.745: 84
324 Förbrukningsmateriai och diverse	4.500: —	6.362: 47
331 Elektrisk ström	2.500: —	5.087: 86
332 Ved, avverkningskostnad	1.200: —	1.090: 09
333 Driftskostnad för traktorer	3.000: —	2.235: 54
351 Arrenden	17.737: —	17.700: —
391 Utfodring av hästar	7.300: —	7.195: 95
392 Utfodring av svin		2: —
Underhållskostnader.		
411 Byggnader	4.000: —	16.703: 48
412 Hägnader	500: —	361: 30

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
413 Grundförbättringar	1.500: —	2.575: 40
421 Hästar	1.200: —	1.954: 85
422 Seldon	900: —	1.096: 01
423 Fordon och redskap	4.000: —	5.534: 68
424 Övriga inventarier	3.800: —	9.461: 96
425 Anskaffning av ett gasaggregat till traktor för lantbruket (Stfm. 26/9 1940)	1.800: —	2.001: 40
491 Brand- och hästförsäkring	800: —	1.684: 52
Diverse utgifter.		
721 Utskylder	3.000: —	2.477: 32
722 Diverse omkostnader		11.899: 59
	157.118: 50	240.530: 28
Kapitalökningar.		
811 Tilläggsanslag för uppförande av lantarbetarebostäder (Stfm. 29/2 1940)	6.603: 53	6.603: 53
812 Anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna (Stfm. 29/2 1940)	6.500: —	6.500: —
813 Upptagande av ny brunn vid Nordanby (Stfm. 29/2 1940)	5.000: —	5.000: —
Summa utgifter kronor	175.222: 03	258.633: 81

Löpande inkomster.

Försäljning.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
912 Jordbruksprodukter, Malma	46.800: —	55.861: 27
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	61.448: 50	105.623: 13
914 Mejeriprodukter	20.000: —	27.837: 66
915 Djur	3.000: —	15.741: 44
916 Trädgården, Malma	800: —	800: —
917 Diverse inkomster		4.239: 01
Utförda arbeten.		
921 Körningar och diverse arbeten	15.000: —	24.060: 66
Hyror och arrenden.		
931 Hyror	8.570: —	17.839: 97
932 Arrenden	1.500: —	3.706: 16
Skillnad i in- och utgående lager av jordbruksprodukter		24.104: 19
Summa inkomster kronor	157.118: 50	279.813: 49

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

21 C. Skogar.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner och arvoden	1.050: —	1.056: 50
121 Pension enligt pensionsstat	2.472: —	2.842: 80
Underhållskostnader.		
411 Hägnader	100: —	
412 Dikning	200: —	108: —
413 Diverse underhåll	208: —	434: 16
414 Skogsodling	400: —	896: 34
Diverse utgifter.		
721 Utskylder	600: —	797: 90
Omkostnader för avverkning och sågning		11.707: 68
Summa utgifter kronor	5.030: —	17.843: 38

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Försåld ved och timmer	7.400: —	13.184: 85
931 Hyra för benupplag	50: —	50: —
Skillnad i in- och utgående lager av skogsprodukter		31.092: 20
Summa inkomster kronor	7.450: —	44.327: 05

22. MAGISTRAT OCH RÅDHUSRÄTT.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	70.548: —	62.279: 60
112 Dyrtidstillägg	3.940: —	5.497: 91
113 Övriga löner och arvoden	3.950: —	8.968: 93
121 Pensioner enligt pensionsstat	9.567: —	9.867: —
122 Dyrtidstillägg		968: 40
191 Olycksfallsförsäkring	50: —	47: 71
192 Sjukvård	150: —	45: 41
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	2.313: 46
221 Annonsering och trycksaker	2.000: —	1.755: —

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
241 Telefon	1.000: —	1.013: 20
251 Värme	1.700: —	3.767: 64
252 Lyse	600: —	514: 44
253 Renhållning	1.700: —	2.418: 52
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	1.000: —	124: 76
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	108: 85
	97.805: —	99.690: 83
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		362: 56
Summa utgifter kronor	97.805: —	100.053: 39

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Sportler	25.000: —	25.580: 39
952 Auktionsprovision		525: —
Summa inkomster	25.000: —	26.105: 39

23. KRONOUPPBÖRDS- OCH EXEKUTIONSVÄSEN.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	45.297: —	44.792: —
112 Dyrtidstillägg	4.100: —	6.404: 80
113 Löner och arvoden	11.370: —	12.771: 13
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.755: —	1.755: —
122 Dyrtidstillägg		263: 28
191 Olycksfallsförsäkring	60: —	68: 52
192 Sjukvård för exekutorer och ordinarie skrivbiträden	50: —	92: 28
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	750: —	1.595: 87
221 Annonsering och trycksaker	1.800: —	2.580: 46
231 Ersättning för fordon i tjänsten	180: —	180: —

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
241 Telefon	805: —	933: 72
251 Lokalhyra	4.400: —	5.857: 50
252 Värme	375: —	329: 58
253 Lyse	250: —	398: 37
254 Städning och renhållning	1.450: —	951: 40
291 Distribution av debetsedlar	950: —	957: 56
292 Kollektivförsäkring av uppbördsmedel	150: —	120: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	300: —	399: 86
491 Brandförsäkring		18: 90
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	20: 05
	74.142: —	80.490: 28
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		1.561: 32
Summa utgifter kronor	74.142: —	82.051: 60

Löpande inkomster.

Avgifter.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Debetsedelslösen och provision å landstingsmedel	16.200: —	20.517: 61
952 Stadsfogdens sportler	8.507: —	8.507: 04
Summa inkomster kronor	24.707: —	29.024: 65

24. POLISVÄSEN OCH FÅNGVÅRD.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	259.962: —	252.840: 38
112 Dyrtidstillägg	19.810: —	34.057: 60
113 Övriga löner och arvoden	17.026: —	13.032: 60
121 Pensioner enligt pensionsstat	44.484: —	41.447: 25
122 Dyrtidstillägg		4.764: 37
191 Olycksfallsförsäkring	800: —	767: 76
192 Sjukvård och gymnastik	2.000: —	1.855: 15
193 Beklädnad och slitningsersättning	17.700: —	18.056: 06
194 Stipendium Fa	624: —	624: —

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	2.518: 73
221 Annonsering och trycksaker	1.200:—	941: —
231 Biltransporter	2.000: —	2.145: 16
241 Telefon	2.850: —	3.715: 99
251 Lokalhyror	6.750: —	6.644: 71
252 Värme	3.000: —	4.119: 75
253 Lyse	1.600: —	1.444: 54
254 Städning	3.000: —	3.235: 45
291 Föreningsavgifter	190: —	190: —
Underhållskostnader.		
421 Inventarier	3.500: —	6.265: 18
491 Brandförsäkringar	20: —	261: 69
Kostnader för vård och förplägnad:		
691 Fångar å straffängelset	100: —	115: 94
692 Anhållna	300: —	453: 57
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.074: 19
	389.416: —	400.571: 07
Kapitalökningar.		
821 Personautomobil för polisverket	3.500: —	3.430: 17
822 Inköp av inventarier		1.676: 84
Summa utgifter kronor	392.916: —	405.678: 08

Löpande inkomster.

Statsbidrag för stats- och reservpolisen:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Avlöning av statspolis	29.979: —	29.235: 81
942 Avlöning av reservpolis	1.475: —	
943 Pensioneringskostnader	4.760: 16	4.760: 16
944 Beklädnad och diverse	2.100: —	2.100: —
945 Olycksfallsförsäkring och sjukvård	200: —	182: 40
946 Lokalkostnader, telefon och diverse	3.200. —	3.294: 73
Avgifter:		
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler	1.800: —	2.050: —
952 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		1.008: 06
Summa inkomster kronor	43.514: 16	42.631: 16

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

27. ALLMÄN PENSIONSFÖRSÄKRING.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	4.700: —	4.840: —
112 Dyrtidstillägg	250: —	337: 80
221 Annonser och kungörelser	100: —	78: 20
222 Trycksaker och diverse	750: —	489: 37
241 Telefon	125: —	137: 20
251 Lokalhyra	780: —	868: 38
291 Läkarundersökningar	300: —	269: 65
611 Tilläggspensioner och barnbidrag	145.000: —	143.786: 42
Summa utgifter kronor	152.005: —	150.807: 02

28. ÖVRIG FÖRVALTNING.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	13.650: —	12.513: 20
Administrationskostnader:		
231 Resor och mindre utredningar	2.500: —	4.005: 15
232 Representation	3.000: —	7.634: 72
241 Telefon	140: —	142: 62
Summa utgifter kronor	19.290: —	24.295: 69

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Andelar i revisionsarvoden	7.550: —	7.550: —
Summa inkomster kronor	7.550: —	7.550: —

28 B. Stadskansli.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	38.241: —	39.038: 98
112 Dyrtidstillägg	3.600: —	5.652: 30

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
113 Övriga löner och arvoden	17.000: —	18.441: 18
121 Pensioner enligt pensionsstat	6.652: —	6.651: 60
122 Dyrtidstillägg		997: 80
191 Olycksfallsförsäkring	35: —	44: 27
192 Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	75: —	122: 58
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.000: —	1.912: 77
212 Böcker och tidskrifter	500: —	309: —
221 Annonsering och trycksaker	13.000: —	11.560: 97
241 Telefon	1.500: —	1.831: 60
242 Post	600: —	1.463: 79
251 Värme	1.500: —	3.767: 66
252 Lyse	650: —	514: 43
253 Städning	2.700: —	2.671: 30
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	201: 17
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	200: —	711: 30
	87.753: —	95.892: 70
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	1.500: —	1.467: 44
Summa utgifter kronor	89.253: —	97.360: 14

28 C. Stadskamrerarekontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	30.522: —	30.522: —
112 Dyrtidstillägg	2.510: —	4.105: 58
113 Övriga löner och arvoden	6.000: —	7.080: 35
121 Pensioner enligt pensionsstat	564: —	282: —
191 Olycksfallsförsäkring	30: —	44: 27
192 Sjukvård (för skrivbiträden)	100: —	60: 36
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	1.355: 45
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	1.384: 11
241 Telefon	350: —	333: 27
242 Post	650: —	1.663: 99

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
251 Lokalhyra	2.700: —	5.380: —
252 Värme	1.000: —	2.312: 55
253 Lyse	300: —	385: 20
254 Städning	1.500: —	2.759: 36
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75	203: 75
292 Distribuering av debetsedlar	800: —	832: 80
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	344: 15
491 Brandförsäkring	25: —	70: 90
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	200: —	1: 50
Kapitalökningar.		
821 Inventarier	2.000: —	2.220: 27
Summa utgifter kronor	52.954: 75	61.341: 86

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Byggnadschefs- och arbetskontorets samt byggnadsnämndens andel i lokalkostnader	2.000: —	5.066: 67
Summa inkomster kronor	2.000: —	5.066: 67

28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	67.098: —	61.628: 62
112 Dyrtidstillägg	5.200: —	6.777: 54
113 Övriga löner och arvoden	4.800: —	7.319: 40
121 Pensioner enligt pensionsstat	29.407: —	34.327: 33
122 Dyrtidstillägg		4.085: 09
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	44: 26
192 Sjukvård	100: —	146: 90
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	500: —	665: 76
221 Annonsering och trycksaker	500: —	403: 12
231 Bilskjutsar		1.541: 80
241 Telefon	800: —	1.161: 38
251 Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader	2.000: —	2.866: 67

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	200: —	25: 59
422 Hästar	4.700: —	7.941: 82
423 Körredskap	800: —	524: 77
491 Brandförsäkringar	10: —	10: 20
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	251: 95
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	1.000: —	1.000: —
Summa utgifter kronor	117.715: —	130.722: 20

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Andel av administrationskostnader från gatu- och väghållning	35.000: —	35.000: —
992 Byggnadsnämndens andel i löner	10.410: —	10.410: —
Summa inkomster kronor	45.410: —	45.410: —

28 E. Byggnadsnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner enligt lönestat	30.633: —	28.250: 86
112 Dyrtidstillägg	4.400: —	6.476: 46
113 Övriga löner och arvoden	29.210: —	27.178: 32
121 Pensioner enligt pensionsstat	7.704: —	7.704: —
122 Dyrtidstillägg		990: —
191 Olycksfallsförsäkringar	200: —	63: 79
192 Sjukvård		9: 70
Administrationskostnader:		
211 Rit- och skrivmaterial	2.500: —	4.954: —
212 Stadsplanemodeller Fa	2.000: —	325: 38
221 Annonser	750: —	263: 16
241 Telefon	500: —	637: 06
251 Lokalhyra		2.200: —
253 Lyse		7: 92
261 Besiktningar	1.000: —	497: 25
262 Hantlangning med material	8.000: —	13.122: 12
291 Resolutioner	500: —	525: 20

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	706: 98
422 Underskott å anslag för inköp av ljuskopieringsapparat	105: 53	105: 53
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	592: 68
	88.502: 53	94.610: 41
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	2.000: —	2.504: 38
Summa utgifter kronor	90.502: 53	97.114: 79

Löpande inkomster:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Förrättningar och protokollslösen	10.000: —	14.354: 25
953 Ersättning för skada å mätningsinstrument		165: —
991 Byggnadskontorets andel i avlöning åt extra biträden	1.800: —	1.800: —
Summa inkomster kronor	11.800: —	16.319: 25

29. DIVERSE UTGIFTER OCH INKOMSTER.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
691 Fasta anslag:		
Arbetsstugan (se särskild titel 29 Ab.)	4.500: —	
Barnkrubban	4.000: —	4.000: —
Barnhemmet för flickor	1.500: —	1.500: —
Natthärbärget	1.000: —	1.000: —
Västmanlands läns arbetsförmedling	3.000: —	3.000: —
Barnhemmet "Sparvboet"	1.800: —	1.800: —
Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	1.200: —
Västerås Gymnastikförening	1.800: —	1.800: —
Västmanlands Fornminnesförening	4.000: —	4.000: —
Västerås stads förening mot tuberkulos	2.000: —	2.000: —
Föreningen Västerås Skollovskolonier	16.500: —	16.500: —
Föreningen Västerås Skollovskolonier, del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken	22.750: —	22.750: —
692 Frilufts- och folkkonserter	3.200: —	3.200: —
693 Erkända sjukkassor i Västerås	14.625: —	14.625: —
Summa utgifter kronor	81.875: —	77.375: —

29 Aa. Barnträdgårdar.

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	4.125: —	4.875: —
112 Dyrtidstillägg	300: —	542: 46
Administrationskostnader.		
221 Annonser och trycksaker	30: —	85: 57
241 Telefon	150: —	127: 29
242 Post	25: —	26: 25
251 Uppvärmning, vatten och belysning	200: —	83: 30
252 Städning och tvätt	625: —	721: 42
611 Bidrag till avgifter i privata barnträdgårdar	640: —	482: —
651 Lokalhyra		100: —
661 Lek- och arbetsmaterial	1.000: —	1.098: 85
691 Bespisning (mellanmål)	1.250: —	968: 30
791 Iordningställande av lokal å Ängsgärdet	6.400: —	5.388: 68
792 Dagkoloniverksamhet å Östra holmen	1.000: —	1.223: 84
793 Oförutsedda utgifter	325: —	394: 81
Summa utgifter kronor	16.070: —	16.117: 77

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Avgifter	2.030: —	3.018: 50
Summa inkomster kronor	2.030: —	3.018: 50

29 Ab. Västerås Arbetsstuga.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Arvoden		3.158: 53
112 Dyrtidstillägg		131: 48
121 Pensioner		291: 68
641 Hushåll (Bespisning)		2.430: 87
651 Uppvärmning, varmvatten och belysning		260: 35
652 Städning och tvätt		890: 56
661 Arbetsmaterial		1.021: 79
791 Oförutsedda utgifter		170: 20
Summa utgifter kronor	—: —	8.355: 46

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Försålda arbeten		880: 86
941 Anslag ur fonder		532: 62
942 Arbetsstugans besparade medel		6.698: 92
943 Avgifter		629: 05
Summa inkomster kronor	—: —	8.741: 45

29 B. Skattetaxering.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	1.000: —	1.267: 90
211 Kontorskostnader	250: —	183: 80
221 Annonser	100: —	119: 06
231 Traktamentsersättning	2.000: —	2.075: 50
241 Telefon		81: 30
251 Lokalkostnader	100: —	105: 80
791 Oförutsedda utgifter		2: 85
Summa utgifter kronor	3.450: —	3.836: 21

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Statsbidrag		2.100: —
Summa inkomster kronor	—: —	2.100: —

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
791 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter:		
Tilläggsanslag för diverse reparationer i folkskolehus	17.000: —	18.571: 10
Reparationsarbeten inom högre allmänna läroverkets huvudbyggnad	7.500: —	10.053: 36
Anordnande av inhägnad kring flickskolans område	2.300: —	2.300: —
Bidrag till Simsällskapet för underhåll av ett träningsbad	200: —	200: —
Hälsovårdsnämndens kontroll över detaljhandlarna m. fl. för uppläggande av ett register	700: —	699: —
Anslag till infångande av kattor	500: —	454: 47

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Bidrag till Västmanlands läns jaktvårdsförening för kråkutrotning år 1941	50: —	50: —
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen	16.000: —	16.000: —
Anordnande av en gångbro över Svartån vid Hovdesta	57: 24	57: 24
Anställande av en biträdande ingenjör vid Tekniska verken	4.250: —	2.365: 83
Anskaffning av en vägvält	32.500: —	32.500: —
Inköp av byggnader vid Gästgivarängen och Alviken	11.000: —	11.000: —
Anskaffning av vissa inventarier m. m. för Tullhuset	1.190: —	1.334: 92
Inköp av ett gengasaggregat för jordbrukstraktor	2.000: —	2.102: 60
Anställande av tillfällig skrivhjälp å exekutorkontoret samt inköp av skriv- och additionsmaskin	2.600: —	2.599: 50
Anslag till tjänsteresor för en exekutor	400: —	452: 99
Fortsatt anställande av extra polispersonal för tiden 1/1—1/5 1941	5.760: —	3.697: 42
Inköp av en skrivmaskin för stadsarkitektkontoret	1.000: —	991: 51
Inköp av en räknemaskin för byggnadsnämnden	1.300: —	1.303: 40
Anslag för anordnande av vissa kurser för beredskapsinkallades hustrur	500: —	500: —
Ersättning för olycksfall	200: —	200: —
Anslag till fotografi- och filmkommitténs verksamhet	6.300: —	6.300: —
Anslag till inköp av baloptikon, skioptikon och stativ	721: 35	721: 35
Kvinnoföreningarnas samarbetskommitté	200: —	200: —
Anslag för Husmödrarnas kostutställning i Västerås	50: —	50: —
Bidrag till Röda Korsets hemsysterverksamhet	1.500: —	1.500: —
Bidrag till Hemvärnets omkostnader i samband med skjututbildning m. m.	1.000: —	1.000: —
Upprättande av bostadsregister	600: —	531: 04
Bidrag till undersökning av ortsnamn inom staden	600: —	600: —
Anslag till kostnader för folkräkning (Granskningsnämnden)	1.750: —	1.744: 02
Anskaffande av konstverk med Västeråsmotiv	1.500: —	1.500: —
Kostnader för en kurs i skrivmaskinsreparationer	613: 80	613: 80
Fortsatt anställande av taxeringsassistent	3.500: —	3.882: 20
Anordnande av luftskyddsövning under september månad 1941	2.100: —	2.711: 56

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anordnande av skyddsrum för ungdomshem vid eventuell evakuering	900: —	900: —
Underskott å anslag för planläggning för utrymning av vissa personkategorier från Västerås luftskyddsområde	110: 45	110: 45
Bidrag till en kampanj mot ungdomsfylleriet	200: —	200: —
Riksteaterns Publikorganisation	40: 21	40: 21
Bidrag till A. B. F:s lokalavdelning för täckande av förlust å kulturveckan år 1941	300: —	300: —
Ytterligare inköp av får till Johannisbergs egendom	1.000: —	883: 35
Tilläggsanslag till Västerås Barnkrubbas verksamhet år 1941	1.000: —	1.000: —
Arbetslöshetskommittén, bidrag till yrkeskurser åt arbetslösa samt anskaffande av kläder och nödig materiel m. m.	1.000: —	1.149: 64
Arbetslöshetskommittén, arvode till biträde	1.000: —	840: —
792 Till stadsfullmäktiges förfogande	200.000: —	200.000: —
Åtgärder för arbetslöshetens lindrande	50.000: —	53.982: 63
Anslagna medel utöver särskilda beslut	22.655: 63	
Summa utgifter kronor	405.648: 68	388.193: 59

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Kostnad för utsättning av bord på salutorg	500: —	294: 22
112 Arvode till vägare	540: —	495: —
121 Pension enligt pensionsstat	1.497: —	1.497: —
122 Dyrtidstillägg		224: 52
191 Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	4.500: —	3.553: 54
192 Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare	6.000: —	8.149: 32
Administrationskostnader.		
291 Föreningsavgifter	3.842: 20	3.842: 20
292 Övriga administrationskostnader	756: —	768: —
Diverse utgifter.		
731 Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	8.000: —	4.816: 85
732 Handelsregistret		821: 28
733 Inköp av biljetter till nöjestillställningar		117: 60
Summa utgifter kronor	25.635: 20	24.579: 53

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag.		
941 Källarfrihetsmedel	349: 89	349: 89
Avgifter.		
951 Registreringsavgifter för handelsfirmor	200: —	696: —
952 Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1.000: —	744: 90
Övriga inkomster.		
991 Bötesmedel	500: —	1.166: 26
992 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
993 Försålda snickerimaterial från arbetslöshetskom.		840: —
999 Diverse inkomster	10: —	164: 40
1000 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		2.048: 26
Summa inkomster kronor	6.059: 89	10.009: 71

29 E. Luftskydd och luftvärn.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
111 Löner och arvoden	8.720: —	10.993: 56
Administrationskostnader.		
221 Trycksaker och skrivmaterial	500: —	891: —
222 Tidskrift och litteratur	100: —	107: 40
231 Transportkostnader	500: —	284: 90
241 Telefon	200: —	722: 10
251 Lokalhyra	1.040: —	1.140: —
252 Städning och belysning	270: —	217: 57
253 För vård av material	300: —	300: —
Diverse utgifter.		
791 Kostnader för två tjänstegrenschefers bevistande av luftskyddskurs i Stockholm samt bidrag till samaritkurser för sjukvårdstjänst m. m.	1.200: —	3.836: 67
792 Kostnader för luftskyddet	75.000: —	77.622: 02
	87.830: —	96.115: 22
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		504: —
Summa utgifter kronor	87.830: —	96.619: 22

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

29 F. Kristidsnämnd.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader.		
112 Löner och arvoden	10.500: —	11.486: 50
113 Kortutdelningar och tillfällig hjälp å nämndens expedition	4.000: —	9.095: 33
Administrationskostnader.		
211 Kontorskostnader	900: —	1.437: 33
221 Annonsering	1.000: —	1.042: 27
241 Telefon	100: —	201: 46
251 Lokalhyra för kortutdelningar	500: —	1.435: 16
252 Städning	300: —	498: 73
	17.300: —	25.196: 78
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		198: 76
Summa utgifter kronor	17.300: —	25.395: 54

29 G. Familjebidragsnämnd.

Löpande utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
112 Löner och arvoden	20.000: —	19.214: 70
Administrationskostnader.		
211 Porton m. fl. kostnader	10.000: —	8.986: 59
212 Oförutsedda utgifter	10.000: —	182: 66
Övriga utgifter.		
711 Familjebidrag, kommunandel	84.000: —	65.203: 30
	124.000: —	93.587: 25
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		3.219: 58
Summa utgifter kronor	124.000: —	96.806: 83

30. UNDERSKOTT OCH ÖVERSKOTT FRÅN TIDIGARE ÅR.

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
A. Allmänt överskott från år 1939	197.654: 61	197.654: 61
Summa inkomster kronor	197.654: 61	197.654: 61

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER 1941.

Tillgångar.

Fastigheter.				
Under drätselkammarens omedelbara förvaltning			11.523.247: —	
Hamnbyggnad			3.684.000: —	
Fokskolans fastigheter			2.398.000: —	
Fattigvårdens fastigheter			1.220.000: —	
Tekniska verkens fastigheter			5.474.783: 86	24.300.030: 86
Inventarier.				
Under drätselkammarens omedelbara förvaltning			846.618: 79	
Hamnens inventarier			188.863: 40	
Folkskolans inventarier			134.399: 64	
Fattigvårdens inventarier			76.500: —	
Barnavårdens inventarier			6.554: 19	
Tekniska verkens inventarier			4: —	1.252.940: 02
Investeringar.				
Aktier och andelar.				
Aktiebolaget Arbetarebostäder		300.000: —		
Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter		1.000.000: —		
Byggnads A.-B. Mimer		799.600: —		
S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B.		1.942.160: —		
Västerås Teater A.-B.		2: —		
Västerås Omnibus A.-B.		195.100: —		
		4.236.862: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	74.800: —			
Västerås Idrottshall förening u. p. a.	65.000: —	139.800: —	4.376.662: —	
Reversfordringar mot säkerhet i aktier			80.838: —	
Reversfordringar mot säkerhet i inteckningar			571.956: 09	
Kyrkorådets andel i stadens lån			41.000: —	5.070.456: 09
			Summa kapitaltillgångar	30.623.426: 97

N:o 68.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Rörelsetillgångar.			
Kassamedel, kontant:			
Drätselkammaren	1.471: 40		
Renhållningsverket	1.040: 09		
Fattigvården	1.999: 54		
Tekniska verken	4.565: 93	9.076: 96	
Kassamedel, bankräkningar:			
Drätselkammaren	122.980: 97		
Fattigvården	21.214: 49		
Tekniska verken	20.960: 65	165.156: 11	
Diverse fordringar:			
Fordringar mot säkerhet i inteckningar	639.417: 51		
A.-B. Arbetarebostäder	238.560: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	125.528: 98		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3.000: —		
Fordran av statsbidrag för:			
Köpingsvägens omläggning	177.500: —		
Isbrytning	5.000: —		
Bevakning av hamnarna	34.652: 25		
Luftskyddet	40.634: —		
Polisen	8.864: 60		
Fordran av gatukostnadsbidrag	11.183: 95		
Förskottsmedel för vedförsäljningsrörelse bränslesäsongen 1940—1941	15.047: 33		
„ 1941—1942	202.195: 02		
Inkomstrester	126.502: 68		
Drätselkammarens fordringar	39.631: 27		
Fattigvårdens fordringar	115.371: 18		
Barnavårdsnämndens fordringar	51.743: 35		
Renhållningsverkets fordringar	50.816: 58		
Tekniska verkens fordringar	827.849: 28	2.713.497: 98	
Lager och förråd		1.063.686: 17	3.951.417: 22
Förskotterade medel.			
Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten		3.086.484: 05	
Förskotterade anslag att täckas av skattemedel		133.993: 63	
Förskotterade anslag att täckas av fondmedel		479.737: 74	
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel		1.260.063: 25	
Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år		663.624: 75	
Underskott å anslag av skattemedel		152.299: 74	
Underskott å anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år		27.098: 24	
Underskott å anslag av fondmedel		50.652: 22	
Underskott å anslag av lånemedel		104.092: 78	5.958.046: 40
Summa tillgångar kronor			40.532.890: 59

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Skulder och kapital.

Lån:

Av drätselkammaren upptagna amorteringslån	14.396.069: 05	
Av folkskolestyrelsen upptagna amorteringslån	13.605: 98	
Lån hos A.-B. Västeråsbanans intressenter mot säkerhet i aktier	1.843.160: —	
Lån hos greve Knut Lewenhaupt	144.000: —	
Lån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	24.607: 16	16.421.442: 19
Kapitalbehållning		14.201.984: 78

Rörelseskulder:

Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	17.492: 73	
Västerås stads kyrkokassa	48.928: 24	
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	
Folkskolans förvaltade fonder	12.000: —	
Drätselkammarens förvaltade fonder	1.036: 83	
Allmänna Svenska Elektriska A.-B., för köp av Hammarby egendom m. m.	35.688: 27	
Godsägare Hugo Myrberg, del av köpeskilling för Lundby och Årby egendomar	140.000: —	
Västerås m. fl. städers hypoteksförening, inteckningslån i fastigheten Heimer 1	60.201: 24	
Västra Svealands Bostadskreditförening, inteckningslån i fastigheten Heimer 1	23.075: 51	
Aktiebolaget Svenska Handelsbanken, lån enligt revers för omnibusgaraget	117.000: —	
Fru Hilda Andersson, del av köpeskilling för stadsägan n:r 728	1.000: —	
Kungl. Maj:t och Kronan, resterande köpeskilling för Johannisbergs gård	385.000: —	
Kungl. Flygförvaltningen, bidrag till anordnande av flygfält	80.000: —	
Aktiebolaget Göteborgs Bank, inteckningslån i fastigheten Laura 4	26.950: —	
Westmanlands läns Sparbank, inteckningslån i fastigheten Stora Fridnäs	65.000: —	
Västerås stads Sparbank, inteckningslån i fastigheten Stora Fridnäs	27.000: —	
Kungl. Statskontoret, lån till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade	31.500: —	
Kungl. Pensionsstyrelsen, lån enligt revers	700.000: —	
Svenska Personal-Pensionskassan, lån enligt revers	858.800: —	
Aktiebolaget Norrlandshus, innestående av entreprenadsumman för uppförande av pensionärshem vid Tenngatan	4.000: —	

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Statens Pensionsanstalt, pensionsavgifter för:		
lärarepersonalen vid folkskolan	13.182: 05	
„ „ yrkesskolan	621: —	
„ „ kommunala flickskolan	2.394: 90	
Deponerade belopp för ritningar till:		
kajbyggnad vid djuphamn	500: —	
pensionärshem å Jakobsberg	50: —	
ny brandstation	50: —	
vägbyggnad vid Långängskrogen	30: —	
Stadsfogden, införselmedel	20: —	
I förskott inbetald hundskatt	30: —	
I förskott uppburna hyror för år 1942	22.515: 68	
Utgiftsrester	210.742: 25	
Fattigvårdens förvaltade fonder	471: 26	
Fattigvårdens skulder	32.959: 25	
Barnavårdsnämndens skulder	10.813: 45	
Tekniska verkens skulder	314.606: 13	3.248.658: 79

Reserverade medel:

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten	2.580.423: 22	
Reserverade låneanslag	1.181.200: —	
Reserverade fondanslag	110.000: —	3.871.623: 22
Reserverade överskott av skattemedel:		
Allmänt överskott i 1940 års stat	26.656: 07	
„ „ i 1941 år stat	177.488: 11	
Överskott å anslag upptaget i 1942 års stat:		
Inredning av lokaler i Tekniska skolan	2.226: 47	
Asfaltering av Linnégatan och dess gångbanor	521: 45	
Asfaltering av Brahegatan	3.483: 25	
„ „ Wallingatan	1.885: 92	
„ „ Stallhagsgatan	1.096: 63	
„ „ trottoaren å Fiskartorget	1.375: 24	
„ „ Tessingatan	5.500: —	
Iordningställande av delar av Bondegatan, Rudbecksgatan och Zimmermansgatan	517: 44	
Anordnande av kälkbackar	1.459: 31	
Uppförande av nytt tullhus	938: 61	
Förbättringsarbeten vid Bjärby	2.630: 96	
Nybyggnad och reparation av lantarbetarebostäder	545: 31	
Anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäder	531: —	

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Upptagande av ny brunn vid Nordanby	733: 76		
Överskott å anslag att upptagas i 1943 års stat:			
Uppförande av pensionärshem vid Tenngatan	6.211: 55	233.801: 08	
Reserverat överskott å anslag av fondmedel		16: 37	
Reserverade inkomstmedel:			
Reserverade medel från fastighetsförsäljning att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden			
1/10 1940—30/9 1941	84.689: 70		
1/10 1941—31/12 1941	163.367: 35		
Reserverad del av köpeskilling för ett garage inom det till A. S. E. A. överlåtna området å hamnplan	36.845: 50		
Reserverat bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	21.000: —		
Reserverad del av köpeskilling för försåld lastbil	10.100: —		
Reserverat bidrag från Aktiebolaget Svenska Metallverken för barnstugeverksamheten	200: —		
Efterdebiterade kommunalutskylder, reserveras i avvaktan på Kungl. Maj:ts prövning	412.128: 51		
Reserverade statsbidrag för:			
vägarbeten	195.024: —		
uppförande av pensionärshem	35.060: —	958.415: 06	5.063.855: 73

Fondmedel.

Västerås stads Pensionsfond	387.269: 66	
Donationsjordsfonden	122.971: 36	
Skatteutjämningsfonden	700.000: —	
Järnvägsmedelsfonden	386.708: 08	1.596.949: 10
Summa skulder och kapital kronor		40.532.890: 59

Västerås den 31 mars 1942.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

SPECIFIKATIONER TILL BALANSRÄKNING.

Specifikation å förskotterade och reserverade medel den 31/12 1941.

Förskotterade medel.

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten:

Kostnader att täckas av anslag i 1942 eller tidigare års stater:

Om- och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (Stadsf. 24/11 1938) reserverat av skattemedel t. o. m. 1938 kr. 400.000: —		23.740: 54
Underhåll av kommunala flickskolans byggnader, reserverat av 1940 och 1941 års skatteanslag kr. 47.226: 22		44.253: 34
Anordnande av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941) 1941 års skattestat kr. 2.300: —		1.159: 86
Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen, 1937 års skattestat kr. 21.000: —		18.616: 45
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939) 1940 års skattestat kr. 355.000: —		181.275: 22
Breddning och omläggning av Tunbyvägen, del av kostnaden (Stfm. 25/4 1940) 1939 års skatteanslag för gatuanläggningsarbeten kr. 12.500: —		19.121: 60
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Kristiansborgsallén (Stfm. 30/1 1941) 1941 års skatteanslag för nyanläggning av gator	12.000: —	
1942 års skattestat (7A-463)	22.500: —	36.690: 62
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Tegnérgatan (Stfm. 19/6 1941) 1941 års skatteanslag för nyanläggning av gator kr. 7.000: —		14.020: 75
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen (Stfm. 19/6 1941) 1941 års skatteanslag för nyanläggning av gator	7.000: —	
Av 1941 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	16.000: —	26.803: 97
Omläggning och stensättning av Bondegatan mellan Lidmansvägen och Hållgatan (Stfm. 29/5 1941) 1941 års skatteanslag för nyanläggning av gator	22.000: —	
1942 års skattestat	32.700: —	31.474: 19
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Tessingatan och Engelbrektsgatan, Kristiansborgsallén samt Bergslagsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen 1942 års skattestat kr. 286.800: —		87.521: 44

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Fortsättning av anläggningarna av stadsträdgården 1940 års skatteanslag kr. 1.500: —	346: 41
Utökning o. förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938) 1939 års skattestat kr. 10.000: — 1940 „ „ kr. 2.500: —	2.267: 52
Anskaffande och uppmontering av en 12-tonsbrokran vid djuphamnen (Stfm. 28/3 och 25/4 1940), anslag i 1941 års fond- & lånestat kr. 572.000: — av lånemedel	440.654: 15
Kostnad för anordnande av elektrisk kabeltrumma vid djuphamnen för brokranens räkning	23.341: 84
Utbyggnad av kübelvagnspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941) att amorteras i flera års skattestater	18.165: 03
Kostnader för isbrytning vintern 1941—1942, anslag kr. 15.000: — i 1942 års skattestat	2.645: 51
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938) 1938 års skattestat kr. 5.000: — 1939 „ „ „ 23.000: —	658: 24
Inköp av väghyvel m. m. för byggnadskontorets arbeten (Stfm. 25/9 1941) kr. 31.775: — att amorteras i flera års skattestater	3.302: 30
Uppförande av ny brandstationsbyggnad (Stfm. 19/12 1940) reserverat av skattemedel t. o. m. 1940 kr. 500.000: — 1942 års fondstat av lånemedel „ 350.000: —	793.827: 24
Uppförande av byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling (Stfm. 28/3 och 25/4 1940), 1941 års fondstat kr. 500.000: — av lånemedel	230.321: 20
Arkivbyggnad i Mariaberget (Stfm. 25/4 1940) 1941 års skattestat kr. 60.000: —	64.899: 11
Uppförande av hangarbyggnad vid Johannisberg (Stfm. 19/6 1941) 1942 års skattestat kr. 34.000: —	31.105: 25
Anordnande av verkstadslokal i f. d. Skeppsvarvet (Stfm. 28/8 1941) 1942 års skattestat kr. 25.000: —	16.399: 19
Uppförande av pensionärshem å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941). Anslag kr. 215.000: — att amorteras i flera års skattestater	1.610: 49
Köp av fastigheten Stora Fridnäs (del av köpeskilling) att amorteras under flera år (Stfm. 28/8 1941 och 18/12 1941) ..	150.000: —
Särskilda förbättringsarbeten i Stadshotellet och Stadspaviljongen, att gäldas av skatteanslag i 1942 års stat kr. 67.200: —	34.593: 76
Uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten (Stfm. 31/10 1940), 1940 års skattestat kr. 4.500: —	3.310: 37

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Rådhuskommitténs utredningskostnader 1937 års skattestat kr. 15.000: — 1939 „ „ „ 10.000: —	18.722: 39	
Bibliotekskommitténs utredningskostnader, 1939 års skattestat kr. 5.000: —	4.347: 50	
Upprättande av triangel- och polygonnät (Stfm. 29/4 1937) reserverat av skattemedel t. o. m. år 1940 kr. 100.000: —	94.656: 26	
Anskaffande av material till det civila luftskyddet (Stfm. 28/9 1939) 1940 års skattestat kr. 88.000: —	75.950: 52	
Iordningställande av skyddsrum samt anskaffning av material för luftskyddet (Stfm. 25/1 1940, anslag kr. 105.000: —) 1940 års skattestat kr. 43.515: —	72.481: 27	
Iordningställande av skyddsrum vid gamla hamnen (Anslag saknas)	12.119: 41	
Kostnader att täckas av anslag i 1943 års stat:		
Uppförande av ny transformatorstation med tillhörande ledningar vid djuphamnen (Stfm. 29/1 1942) att täckas av lånemedel kr. 21.000: —	9.404: 04	
Anordnande av en broförbindelse mellan fastlandet och Björnön över Hässlösundet, (Stfm. 29/1 1942) anslag kr. 57.500: — att täckas på sätt Stfm. framdeles kommer att besluta	593: 29	
Kostnader för vilka täckning ej beslutats:		
Uppförande av nytt folkskolehus å Jakobsberg (Stfm. 29/5 1941)	5.250: —	
Ny väg till Hässlö	2.484: 42	
Iordningställande av Bomansgatan vid Riksbyggena	207: 99	
Tillbyggnad av djuphamnen, röjningsarbeten (Blivande anslag för djuphamnen)	5.566: 47	
Utredningskostnader för ombyggnad av stadshotellet	2.000: —	
Inköp av inventarier, sommarstuga m. m. å Elba	9.000: —	
Kostnad för expropriation av fastigheten nr 6 i kvarteret Inge	994: 25	
Ytterligare förstärkning av det civila luftskyddet (Stfm. 25/4 1940)	22.912: 74	
Granskning av planer för skyddsrum i enskilda bostadsfastigheter (DK. 1/2 1940)	1.153: 50	
Arbeten vid Klinta backe	11.342: 85	
Gator inom gamla lasarettsområdet (Stfm. 29/4 1937) av enskilda bidrag	13.453: 80	
Kostnader för Drottninggatans breddning, att gäldas av enskilda bidrag	2.889: 72	
Tekniska verkens balanserade kostnader enligt specifikation	418.828: 04	3.086.484: 05

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Förskotterade anslag att täckas av skattemedel i 1942 års stat:

Iordningställande av del av Åsgatan	4.444: 67	
Iordningställande av Vasagatan mellan Norra Ringvägen och Persbovägen	5.477: 59	
Omläggning och breddning av Kristiansborgsallén mellan Norra Ringvägen och Persbovägen	32.900: 53	
Plan och väg till oljekajen	9.359: 78	
Djuphamnskaféet	375: 78	
Isbrytning åren 1940 och 1941	13.010: 87	
Ommålning av brokran	3.514: 76	
Ombyggnad inom fastigheten Nestor nr 4 för stadsförvaltningen	27.412: 17	
Underhåll av byggnaden vid Lundby (Stfm. 29/5 1941)	7.153: 88	
Inköp av får (Stfm. 27/3 1941)	10.000: —	
Inköp av ett tröskverk att amorteras 1942—1945	8.000: —	
Resterande kostnad för nyanskaffning av inventarier under 1941 för byggnadsnämnden	3.393: 60	
För tillbyggnad av barnkrubbans fastighet	8.950: —	133.993: 63

Förskotterade anslag att täckas av fondmedel:

Anslag att täckas i 1942 års stat:				
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1940 —30/9 1941:				
Inköpta fastigheter		274.446: 80		
Ombyggnad av stadens förråd		10.269: 30		
Utförande av vissa gatuarbeten inom Kristionsborgsområdet (Stfm. 28/8 1941)		22.400: —		
Gatuarbeten å:				
Kristiansborgsområdet	1.987: 85			
Papegojvägen	165: 02			
Blåsbo	3.117: 24			
Lundby egendom (tomtindelat område)	325: 35	5.595: 46		
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d., upptaget i 1942 års stat		10.520: 49		
Arrende för jord å Iggebygärdet		37: —	323.269: 05	
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10—31/12 1941, att upptagas i 1943 års stat:				
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.			3.152: 50	
Anläggningar av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940) reserverat av R-k-medel kr. 110.000: —			16.308: 29	
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden, disposition ur fonden utöver reserverade medel pr 30/9 1940			137.007: 90	479.737: 74

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel:

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel upptagna i 1941 års fond- och lånestat:			
Tilläggsanslag för uppförande av en oljekaj vid djuphamnen (Stfm. 19/12 1940)....		91.238: 65	
Ny brokran vid djuphamnen (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	572.000: —		
vartill tidigare upplånats..	190.000: —	382.000: —	
Gasledning i del av Östra Ringvägen (Stfm. 26/9 1940)		19.200: —	
Vatten-, avlopps- och el. ledningar inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)		99.900: —	
Vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)..		8.600: —	
Vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan (Stfm. 26/9 1940)		6.800: —	
Vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan (Stfm. 26/9 1940)..		11.500: —	
Vatten-, avlopps- och el. ledningar inom småstugeområdet vid Vega, tilläggsanslag (Stfm. 28/11 1940)		9.300: —	
Ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar under år 1941 (Stfm. 19/12 1940)		40.000: —	
Uppförande av byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)		500.000: —	
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1939 (Stfm. 29/8 och 19/12 1940) tilläggsanslag........		23.122: 47	1.191.661: 12
Förskotterade anslag till Tekniska verkens nyanläggningar, fullbordade år 1941, att täckas av lånemedel i 1942 års fond- och lånestat:			
Anläggning av avloppsledningar från statens kraftverk och gasverket, del av anslag (Stfm. 19/12 1940)		17.200: —	
Anläggning av avloppsledning vid Lillån, tilläggsanslag (Stfm. 27/3 1941)		8.800: —	
Omläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Bondegatan (Stfm. 28/8 1941)		9.000: —	

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Anläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Tunbyvägen (Stfm. 25/9 1941)	4.265: —		
Anläggning av elektriska ledningar i delar av Sturegatan, Munkgatan, Stora gatan och Kopparbergsvägen (Stfm. 28/8 1941)	11.500: —		
Utbyggnad av gasverket jämte uppförande av personallokaler m. m., tilläggsanslag (Stfm. 24/4 1941)	17.637: 13	68.402: 13	1.260.063: 25

Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år:

Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp kr. 44.638: 71	44.638: 71
Utbyggnad av östra kajen, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp kr. 63.515: 57	42.889: 70
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935) kr. 26.300: —, amorteras med kr. 2.630: — pr år, ursprungligt belopp kr. 32.099: 30, varav avloppsledningar gäldat kr. 8.700: —	7.619: 30
Förbättringsarbeten i äldre hamnen, amorteras på 10 år, ursprungligt belopp kr. 187.884: 11	112.730: 47
Ökad kranutrustning för äldre hamnen (Stfm. 30/8 1934) kr. 190.000: —, amorteras med kr. 19.000: — pr år, ursprungligt belopp kr. 195.427: 67	43.307: 62
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg (Stfm. 27/1, 30/6 och 25/8 1938) kr. 63.085: —, amorteras på 10 år	23.556: 68
Kajbyggnad vid Lillån (Stfm. 23/2 1939) kr. 27.500: —, amorteras på 5 år	16.500: —
Inköp av ny bogserbåt (Stfm. 30/3 1939) kr. 45.000: —, amorteras på 5 år	27.000: —
Anskaffning av en polypgripskopa (Stfm. 21/6 1939) kr. 6.850: —, amorteras på 5 år	4.110: —
Inlösen och iordningställande av två oljemagasinsbyggnader (Stfm. 28/9 1939) kr. 9.400: —, amorteras på 5 år	5.640: —
Anskaffning av skärmar för delning av malmupplag (Stfm. 18/12 1939) kr. 2.850: —, amorteras på 5 år	1.710: —
Ny förrådsbyggnad vid Tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 och 28/11 1940) kr. 88.000: —, amorteras på 7 år	65.000: —
Tillbyggnad av varmbadhuset (Stfm. 31/10 1935) kr. 25.000: —, ursprungligt belopp kr. 34.059: 72	4.059: 72
Anläggningskostnader för Malma grustag att gäldas av grustagets inkomster	26.933: 02

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Grussorteringsverk vid Malma grustag, amorteras på 10 år med kr. 2.355: — årligen. ursprungligt belopp kr. 23.545: 44		3.760: 44	
Kostnad för arbeten vid Malma grustag att gäldas av grustagets inkomster		4.286: 40	
Inköp av förrådsmaskiner, amorteras av förrådets vinst		976: 91	
Andelsteckning i Västerås Idrottshall kr. 65.000: — att gäldas av nöjesskattemedel		57.905: 78	
Bidrag till anordnande av flygfält vid Johannisberg kr. 100.000: —, amorteras på 10 år		80.000: —	
Västerås Skollovskoloniförening, anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken (Stfm. 28/11 1940) kr. 113.750: —, amorteras på 5 år		91.000: —	663.624: 75
Underskott å anslag av skattemedel:			
Underskott i köttbesiktningsbyråns stat, regleras med taxor		6.106: 12	
Underskott i hamnens stat, regleras med taxor		112.301: 57	
Att gäldas i 1942 års skattestat:			
Asfaltering av Vasagatan mellan Skolgatan och Norra Ringvägen		2.381: 73	
Asfaltering av Rudbecksgatan mellan Tessingatan och Vasagatan		361: 87	
Asfaltering av Domkyrkoesplanadens gångbanor		466: 91	
Överbyggnad av Lillåmynningen		12.946: 28	
Uppförande av nytt pensionärshem (Stfm. 27/5 1938)		704: 47	
Att gäldas i 1943 års skattestat:			
Om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen (Stfm. 29/8 1940)		7.342: 78	
Anordnande av permanent luftskyddscentral (Stfm. 28/9 1939)		9.688: 01	152.299: 74
Underskott å anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år:			
Underskott å anslag för hamnarna upptaget i 1942 års fond- och lånestat:			
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg	6.119: 95		
Kajbyggnad vid Lillån	16.648: 73		
Inköp av ny bogserbåt	444: —		
Köp av två oljemagasinsbyggnader	1.694: 09	24.906: 77	
Underskott å anslag att upptagas i 1943 års fond och lånestat:			
Uppförande av förrådsbyggnad vid Reningsverket	2.065: 82		
Inköp av ett tröskverk	125: 65	2.191: 47	27.098: 24

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Underskott å anslag av fondmedel:		
Brist i Tekniska verkens amorteringsfond att gäldas i 1942 års skattestat	38.365: 71	
Utförande av vissa gatuarbeten inom Kristiansborgsområdet (Stfm. 28/8 1941) att gäldas av anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden i 1943 års fond- och lånestat	12.286: 51	50.652: 22
Underskott å anslag av lånemedel:		
Underskott i Tekniska verkens låneanslag 1940 (1942 års fond- och lånestat)	43.943: 95	
Underskott i Tekniska verkens låneanslag 1941 (1943 års fond- och lånestat)	23.571: 54	
Ökad kranutrustning vid djuphamnen (1942 års fond- och lånestat)	36.552: 83	
Underskott i upplåning år 1940 för täckande av beviljade låneanslag att gäldas i 1942 års skattestat	24: 46	104.092: 78
	Kronor	5.958.046: 40

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Reserverade medel.

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten.

Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden ..		400.000: —
Underhåll av kommunala flickskolans byggnader:		
Reserverade skatteansiag: 1940	4.326: 90	
„ „ 1941	42.899: 32	47.226: 22
Anordnande av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941) 1941 års anslag härför reserveras		2.300: —
Utredning angående inrättande av kommunal desinfektionsanstalt		200: —
Omläggning av gångbanorna i Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen		21.000: —
Nyanläggning av gator reserverat av 1939 års skatteanslag å kr. 318.200: —:		
Beläggning av cementplattor av södra gångbanan vid Stora torget	2.600: —	
Beläggning av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan	5.400: —	
Del av kostnad för breddning av Tunbyvägen	12.500: —	
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Tegnérgatan, del av anslag kr. 14.800: — (Resterande del av anslaget kr. 9.894: 05 täckt i 1942 års stat)	4.905: 95	25.405: 95
Förbättring av stensättningen i delar av Stora gatan..		75.000: —
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen		355.000: —
Nyanläggning av gator enligt behovsplan, reserverat av 1940 års skatteanslag		89.700: —
Anslag till nyanläggningar av gator och vägar beviljade år 1941 för följande arbeten:		
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Kristiansborgsallén (Stfm. 30/1 1941)	12.000: —	
Omläggning av stensättningen av Bondegatan mellan Lidmansvägen och Hållgatan, del av anslag (Stfm. 29/5 1941)	22.000: —	
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Tegnérgatan (Stfm. 19/6 1941)	7.000: —	
Stensättning av Knutsgatan (Stfm. 19/6 1941)	52.000: —	

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen, del av anslag (Stfm. 19/6 1941)	7.000: —	100.000: —	
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen, del av anslag (Stfm. 19/6 1941)		16.000: —	
Bidrag till utredningskostnaden för järnvägskorsningen vid Pilgatan		2.000: —	
Utökning och förbättring av lekplatser		12.500: —	
Fortsättning av anläggningarna vid stadsträdgården		1.500: —	
Omläggning av planteringarna vid stadshotellet		1.200: —	
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar		16.430: —	
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar		28.000: —	
Anskaffning av en vägvält försedd med gengasaggregat, 1941 års anslag härför reserveras (Stfm. 29/5 1941 kr. 30.000: —, 28/8 1941 kr. 2.500: —)		32.500: —	
Uppförande av biblioteksbyggnad		250.000: —	
Arkivbyggnad i Mariaberget (Stfm. 25/4 1940)		60.000: —	
Tillbyggnad av brand- och polisstationen		500.000: —	
Uppläggande av ny fastighetsbok		4.500: —	
1941 års skatteanslag till stipendium för polisen reserveras		624: —	
Rådhuskommitténs utredningskostnader		25.000: —	
Bibliotekskommitténs utredningskostnader		5.000: —	
Upprättande av triangel- och polygonmätning		100.000: —	
Av det under "29 C 792" till Stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget å kr. 250.000: — skall enligt beslut kr. 200.000: — reserveras till år 1942		200.000: —	
Iordningställande av skyddsrum i barnhemmet Sparvboet och barnhemmet vid Högbergsgatan		900: —	
Bidrag till undersökning av ortsnamn inom staden (Stfm. 28/8 1941)		600: —	
Oreglerade w. c.-avgifter		15.354: 75	
Resterande del av fotografi- och filmkommitténs anslag för fotografisk reproduktion av gamla Västeråsbilder och dylikt, reserveras		800: —	
Anskaffande av material för civila luftskyddet		88.000: —	
Iordningställande av skyddsrum samt anskaffande av material för luftskyddet		43.515: —	
Skillnaden mellan det i 1941 års stat under "29 E 792" upptagna anslaget för luftskyddet kr. 75.000: — av Drkn den 15/4 1941 beviljade medel därav kr. 58.210: —. Kr. 16.790: — reserveras till år 1942		16.790: —	
Tekniska verkens reserverade anslag		43.377: 30	2.580.423: 22

N:o 68.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Reserverade låneanslag för pågående arbeten:

Anskaffning och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	572.000: —	
Uppförande av byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	500.000: —	
Tekniska verken, reserverade anslag	109.200: —	1.181.200: —

Reserverade fondanslag för pågående arbeten:

Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940) att gäldas av Reserverade köpeskillingsmedelsfonden		110.000: —
	Kronor	3.871.623: 22

Västerås stads Tekniska verk.

Ofullbordade arbeten 31/12 1941.

Komprimeringsanläggning, div. tuber m. m.	8.647: 93
Uppfordring och kapning av massaved	38.347: 59
Sjövattenledning vid gasverket	3.989: 80
Bräddavloppsledning vid gasverket	6.110: 77
Avloppsledning till gasverket	5.850: —
Vatten- och avloppsledning till småstugeområdet	59.426: 54
„ „ „ „ Aseas bostadsområde	594: 91
Biträdande ingenjörens lön år 1941	2.365: 83
Nya Brandstationen, reserv. belysn.	1.410: 41
Jordkabel i Norra Ringvägen	3.617: 71
Elektriska ledningar för småstugeområdet	20.805: 25
Transformatorstation i Telegrafverkets hus	13.102: 96
Högsp. jordkabel till Bomansgatan	10.478: 69
Lågsp. jordkabel till Riksbygget	3.000: 14
Högsp. jordkabel till Jakobsberg	69.292: 74
Gatubelysning	— 4.762: 34
Inköp av inventarier	10.500: —
	252.778: 93
Avgår anslutningsavgifter för ledningar	73.092: 13
	179.686: 80
Omläggning till växelström	239.141: 24
Kronor	418.828: 04

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1941.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
3	År 1916	148.585: 35
4	„ 1917	155.283: 57
5	„ 1918	226.349: 47
6	„ 1919	233.505: 22
7	„ 1920	155.733: 02
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	
8	År 1920	67.360: 58
9	„ 1921	27.208: 76
10	„ 1925	19.730: 18
11	„ 1926	25.965: 73
12	„ 1927	12.754: 25
13	„ 1928	33.666: 77
14	„ 1929	19.425: 39
15	„ 1930	30.858: 87
16	„ 1931	10.569: 53
	Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa	
17	År 1937 (År 1926)	130.751: 23
	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond	
18	År 1937 (År 1926)	130.751: 23
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
19	År 1926	215.842: 80
	Kungliga Postsparbanken	
29	År 1931	569.922: 36
30	„ 1932	507.594: 92
	Västmanlands läns Landsting	
31	År 1932	192.248: 36
	Fonder under Drätselkammarens förvaltning:	
32	År 1932	768.993: 44
	Försäkringsaktiebolaget Skandia	
33—38	År 1933	418.325: 40
	Livförsäkringsbolaget Framtiden	
39	År 1933	83.665: 08
	Svenska Livförsäkringsbolaget	
40	År 1933	418.325: 26
	Svenska Personal-Pensionskassan	
41—42	År 1933	167.330: 16
	Brand- och Lifförsäkrings Aktiebolaget Skåne	
43—44	År 1933	167.330: 16
	Kinda Härads Sparbank:	
45	År 1933	41.832: 54

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:	
46	År 1933	41.832: 54
	Stockholms Sjukhem:	
47—49	År 1933	138.047: 36
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
50	År 1934	592.650: 56
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:	
51	År 1934	1.170.002: 75
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:	
52	År 1935	549.584: 40
	Kungl. Postsparbanken:	
53	År 1935	490.836: 65
	Wahlbeckska fonden:	
54	År 1935	14.022: 70
	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse, Berglundska m. fl. fonder:	
55	År 1935	19.475: 97
	Västerås stads fonder:	
56	År 1935	11.841: 40
	Västmanlands läns Sparbank:	
57	År 1935	49.235: 27
	Kungl. Postsparbanken:	
59	År 1936	1.438.170: 39
	Riksförsäkringsanstalten:	
60	År 1937	964.809: 08
	Kopparbergs läns Sparbank:	
61	År 1938	224.819: 06
	Svenska Livförsäkringsbolaget:	
62	År 1938	63.970: 04
	Bollnäs Sparbank:	
63	År 1938	11.237: 61
	Gävle stads Sparbank:	
64	År 1938	45.069: 90
	Kungl. Postsparbanken:	
65	År 1938	224.754: 74
66	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	2.458: 45
67—68	Västmanlands läns Sparbank	11.147: 53
	Kungl. Postsparbanken:	
72	År 1939	2.087.000: —
	Understödsföreningen Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B:s Pensions- samt Änke- och Pupillkassa:	
74	År 1940	342.410: 21
	Västerås stads fonder:	
75	År 1940	406.343: 09

N:o 68.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Sörmland—Västmanlands erkända Centralsjukkassa:	
76	År 1940	290.436: —
	Västmanlands läns Landsting:	
77	År 1940	118.594: 70
	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse:	
78	År 1940	121.015: —
	Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter mot säkerhet i aktier	1.843.160: —
	Greve K. Lewenhaupt	144.000: —
	Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	24.607: 16
	Kronor	16.421.442: 19

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av stadens donationsfonder år 1941.

Under Drätselkammarens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.		
Enligt föregående års balansräkning		1.766.507: 77
Inkomster under året.		
Influtna räntor	70.910: 82	
Utdelning å aktier	9.218: 20	
Hyresmedel	8.000: —	
Inbetalda pensionsavgifter	1.232: 25	89.361: 27
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		1.780.414: 26
Kronor		3.636.283: 30

KREDIT.

Skulder vid årets början.			
Fonder enligt specifikation			1.766.507: 77
Utgifter under året.			
Pensioner och understöd till enskilda		44.256: 10	
Premier till skolbarn		100: 22	
Anslag och bidrag till sociala inrättningar:			
Fattiga skolbarns beklädnad	5.105: 03		
Fattiga skolbarns bespisning	2.000: —		
Barnhemmet för flickor	472: 77		
Natthärbärget	193: 60		
Västerås Arbetsstuga	532: 62		
Västerås Frivilliga Skarpskytteförening	23: 63		
Västmanlands läns Landsting, sjukhemmet	15.000: —		
Föreningen Västerås skollovskolonier	1.069: 35		
Ålderdomshemmet	2.660: 77		
Västerås stads Förening mot Tuberkulos	48: 40		
Sällskapet Västerås Jultomtar	48: 40		
Församlingsdiakonissorna	223: 13		
Västerås Arbetareförening	532: 06	27.909: 76	

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Annonskostnader	167: 45		
Administrationskostnader	156: 90		
Skötsel av gravar	36: —		
Underhåll av fastighet	2.828: 35	75.454: 78	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		13.906: 49	89.361: 27

Tillgångar vid årets slut.

Fastigheter			74.900: —	
Aktier:				
61 st. aktier i S. V. B:s Nya Järnvägs *A.-B.*		4.546: —		
336 „ „ i A. S. E. A.		38.748: —		
541 „ „ i A.-B. Svenska Handelsbanken		128.664: —		
1 „ „ i Byggnads A.-B. Westmannia		700: —		
9 „ „ i AB Svenska Metallverken		585: —		
2 „ „ i Västerås Teater A.-B.		2: —		
1 „ „ i Musik- och Förlags A.-B. Cecilia		1: —		
1 „ „ i Västerås Gurksalteri A.-B.		25: —		
43 „ „ i Skandinaviska Kredit A.-B.		8.600: —	181.871: —	
Obligationer:				
57 st. Teaterobligationer		535: —		
5 „ 1933 års premieobligationer		250: —		
4 „ 1933 års andra 4 % statsräntelån		4.150: —	4.935: —	
På kapitalräkning insatta medel			237.558: 74	
På sparkasseräkning insatta medel			79.092: 87	
Utlånade medel.				
Västerås stad:				
Andel i 1932 års lån	768.993: 44			
Andel i 1935 års lån	25.864: 10			
Andel i 1940 års lån	399.353: 99			
Lån från Sundinska fonden	5.000: —	1.199.211: 53		
Diverse personer		2.040: —	1.201.251: 53	
Andel i fondernas gemensamma behållning			805: 12	1.780.414: 26
Kronor				3.636.283: 30

Under Folkskolestyrelsens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning 39.626: 53

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

Inkomster under året.			
Influtna räntor			6.873: 40
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			40.640: 43
		Kronor	87.140: 36

KREDIT.

Skulder vid årets början.			
Enligt föregående års balansräkning			39.626: 53
Utgifter under året.			
Stipendier till skolbarn	805: 31		
Understöd till skolbarn	5.025: 09		
Skötsel av grav	10: —		
Kyrkorådet	19: 10	5.859: 50	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		1.013: 90	6.873: 40
Tillgångar vid årets början.			
På depositionsräkning insatta medel		7.126: 50	
På kapitalräkning insatta medel		2.995: 84	
På sparkasseräkning insatta medel		11.474: 95	
Utlånade medel:			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	6.989: 10		
Lån från Sundinska premiefonden	10.000: —		
Lån från Lindquists testamentsfond	2.000: —	18.989: 10	
Andel i fondernas gemensamma behållning		54: 04	40.640: 43
Kronor			87.140: 36

Under styrelsens för Västerås stads skolor för Yrkesundervisning förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.		
Enligt föregående års balansräkning		9.289: 30
Inkomster under året.		
Influtna räntor		281: 79
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		9.305: 39
	Kronor	18.876: 48

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		9.289: 30

Utgifter under året.

Utbetalda premier till elever	265: 70	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	16: 09	281: 79

Tillgångar vid årets slut.

På kapitalräkning insatta medel	4.137: 14	
På sparkasseräkning insatta medel	5.168: 25	9.305: 39
Kronor		18.876: 48

Under Kommunala Flickskolans förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		21.398: 14

Inkomster under året.

Influtna räntor	746: 64	
Utdelning å aktier	50: —	796: 64

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation		21.432: 19
Kronor		43.626: 97

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		21.398: 14

Utgifter under året.

Utbetalda premier till elever	721: 64	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	75: —	796: 64

Tillgångar vid årets slut.

Aktier:

5 st. aktier i A. S. E. A.		500: —

Obligationer:

2 st. Svenska Statens 3½ % obligationer av år 1941	600: —	
3 st. Svenska Statens 2¾ % obligationer av år 1939	2.500: —	
1 st. Svenska Statens 4 % obligation av år 1931	1.000: —	

N:o 68. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3½ % obligationer	7.000: —	11.100: —		
På kapitalräkning insatta medel		3.910: 75		
På sparkasseräkning insatta medel		5.743: 77	21.254: 52	
Andel i fondernas gemensamma behållning			177: 67	21.432: 19
			Kronor	43.626: 97

Under Arbetsstugans förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.		
På sparkasseräkning insatta medel		11.069: 08
Inkomster under året.		
Influtna räntor		359: 73
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		11.428: 81
	Kronor	22.857: 62

KREDIT.

Skulder vid årets början.		
Fonder enligt specifikation		11.069: 08
Utgifter under året.		
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		359: 73
Tillgångar vid årets slut.		
På sparkassemedel insatta medel		11.428: 81
	Kronor	22.857: 62

Under Fattigvårdens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.		
Fordringar:		
Lån till Västerås stad mot revers	38.388: 08	
Lån till Västerås stad, 4½ % amorteringslån	125.000: —	
Alma Linds sterbhus, Äppelviken, mot inteckning i fastigheten Klara 4	10.000: —	
Birger Rollins sterbhus, Västerås, mot inteckning i fastigheten Lustigkulla n:r 9	6.000: —	179.388: 08

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

På kapitalräkning insatta medel	2.242: 89	
På sparkasseräkning insatta medel	32.759: 22	214.390: 19

Inkomster under året.

Influtna räntor		8.943: 92

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation		214.400: 37
	Kronor	437.734: 48

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt förteckning		214.443: 73

Utgifter under året.

Utbetalda understöd	8.078: 56	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	811: 82	8.890: 38

Tillgångar vid årets slut.

Fordringar:				
Lån till Västerås stad mot revers	19.475: 97			
Lån till Västerås stad 4½ % amorteringslån	121.015: —			
Alma Linds sterbhus, Äppelviken	10.000: —			
Birger Rollins sterbhus, Västerås	6.000: —	156.490: 97		
På kapitalräkning insatta medel		2.304: 97		
På sparkasseräkning insatta medel		55.133: 17	213.929: 11	
Västerås stad, förskotterat av Fattigvårdens fonder			471: 26	214.400: 37
			Kronor	437.734: 48

SPECIFIKATION

å av Västerås stad förvaltade donationsfonder år 1941.

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Behållning 1/1 1941	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1941
Under Drätselkammarens förvaltning:				
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	44 946: 80	2.176: 37	1.950: —	45 173: 17
Sundinska beklädnadsfonden	5 000: —	250: —	250: —	5 000: —
Curry Treffenbergs fond	2 000: —	95: 99	95: 99	2 000: —
Gustaf Vahlbecks gåva	3 016: 53	145: 19	144: —	3 017: 72
Västerås Gilles donationsfond	1 000: —	47 : 27	47: 27	1 000: —
Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond	96 282: 71	5 728: 83	5 275: 60	96 735: 94
Engwallska donationsfonden	32 337: 76	1 488: 61	1 616: 66	32 209: 71
Altinska fonden	4 002: 19	191: 95	193: —	4 001: 14
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10 000: —	472: 77	472: 77	10 000: —
Ol. Norelii testamentsfond	31 561: 65	1 485: 74	1 485: 74	31 561: 65
A. Engströms donationsfond	10 000: —	436: 96	436: 96	10 000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	68 546: 60	3 165: 09	1 505: 52	70 206: 17
Sundinska donationsfonden för välgörande och allm.-nyttiga ändamål	183 048: 04	13 997: 70	15 997: 41	181 048: 33
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	23: 63	23: 63	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1 128: 60	50: 84	—	1 179: 44
Natalia Anderssons stipendiefond	1 022: 61	47: 27	22: 61	1 047: 27
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	192 907: 39	8 437: 94	7 400: —	193 945: 33
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11 000: —	532: 06	532: 06	11 000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3 000: —	145: 20	145: 20	3 000: —
Torngrenska fonden	453 865: 07	21 661: 67	16 200: 40	459 326: 34
Ålderdomshemmets kapitalmedel	45 235: 52	4 044: 59	2 828: 35	46 451: 76
Carolina Hygrells donationsfond	55 795: 89	2 638: 39	—	58 434: 28
Mark Modins minne	556: 32	23: 63	—	579: 95
D:r P. O. Linds fond	10 000: —	484: 78	484: 78	10 000: —
Katarina Molls fond	4 239: 46	199: 61	—	4 439: 07
Mobergska guldbröllopsfonden	37 750: 55	1 823: 60	1 684: 85	37 889: 30
Johanna Fryklunds donationsfond	10 304: 79	498: 93	498: —	10 305: 72
Orströms donationsfond	8 671: 79	414: 44	200: —	8 886: 23
J. G. Berglunds testamentsfond	15 000: —	726: 78	726: 78	15 000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	32 581: 98	1 569: 33	1 233: —	32 918: 31
Abraham Hülphers testamentsfond	5 498: 80	259: 27	—	5 758: 07
Vretmanska donationsfonden	1 109: 76	51: 95	51: 95	1 109: 76
Anna Norbergs stipendiefond	1 802: 39	86: 24	77: 61	1 811: 02
Ekelundska sjukvårdsfonden	20 000: —	969: 58	969: 58	20 000: —

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Behållning 1/1 1941	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1941
Lotten Ekelunds donationsfond	50 000: —	2 423: 92	2 423: 92	50 000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29 544: 56	1 430: 40	1 435: —	29 539: 96
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3 493: 93	96: 03	—	3 589: 96
Major Meurlings fond	4 716: 75	227: 29	227: 29	4 716: 75
G. Sällings donationsfond	3 000: —	145: 20	145: 20	3 000: —
Karin Möllers donationsfond	4 914: 17	236: 85	236: 85	4 914: 17
Emelie Bergströms donationsfond	18 013: 52	1 080: —	1 080: —	18 013: 52
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	51 557: 09	2 168: 43	2 168: 43	5 1557: 09
Theresia Möllers donationsfond	4 625: —	223: 13	223: 13	4 625: —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22 000: —	1 065: 24	1 065: 24	22 000: —
Augusta Berglunds vängåva	25 295: 32	817: 06	800: —	25 312: 38
Maria Hallanders donationsfond	145 634: 23	5 075: 52	3 100: —	147 609: 75
Kronor	1 766 507: 77	89 361: 27	75 454: 78	1 780 414: 26

Under Folkskolestyrelsens förvaltning:

Fabriks- och Hantverksföreningens premiefond	1 044: 76	33: 91	25: —	1 053: 67
Hammarby skoltomt	2 487: 43	80:82	—	2 568: 25
Funkerska donationsfonden	135: 65	4: 39	—	140: 04
Hygrellska donationsfonden för skollovskolonier	3 498: 77	113: 69	—	3 612: 46
Änkan Sjöbergs testamentsfond	500: —	13: 75	13: 75	500: —
Lindquists testamentsfond	4 000: —	155: —	155: —	4 000: —
Änkan Scherdins testamentsfond	500: —	13: 75	13: 75	500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	5: 50	5: 50	200: —
Änkan Nordgrens donationsfond	2 200: —	60: 50	60: 50	2 200: —
Menlöska donationsfonden	694: 10	18: 57	19: 10	693: 57
J. G. Wahlströms donationsfond	52: 93	1 : 40	1 : 43	52: 90
Johanna Redins donationsfond	1 028: 22	27: 51	28: 22	1 027: 51
Domprosten och domprost:an Fåhræus stipendiefond	3 775: 66	103: 77	105: 66	3 773: 77
Sundinska premiefonden	10 000: —	500: —	500: —	10 000: —
Johannisbergs gårds donationsfond	245: —	6: 56	45: —	206: 56
Folkskolans premiefond	316: 48	10: 28	—	326: 76
Fattiga skolbarns beklädnads Konto	8 636: 15	5 712: 85	4 786: 59	9 562: 41
Gertrud Wahlströms minnesgåva	311: 38	11: 15	100: —	222: 53
Kronor	39 626: 53	6 873: 40	5 859: 50	40 640: 43

N:o 68. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.*

	Behållning 1/1 1941	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1941
Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning:				
Sundinska premiefonden	5 171: 06	167: 89	170: 70	5 168: 25
Wilhelmsstipendiet, Lantbruksing. A. W. Nordins stipendiefond	1 288: 58	35:64	25: —	1 299: 22
Karlsbrödernas premiefond	2 829: 66	78: 26	70: —	2 837: 92
Kronor	9 289: 30	281: 79	265: 70	9 305: 39
Under Kommunala Flickskolans förvaltning:				
Sundinska fonden	5 112: 50	225: —	225: —	5 112: 50
21-septemberfonden	1.227: 55	69 : 97	67: 25	1 230: 27
Th. af Billbergs fond	2 020: 70	74: 62	70: 27	2 025: 05
Karlsbrödrafonden n:r 1	3 172: 92	95: 49	93: 52	3 174: 89
Karlsbrödrafonden n:r 2	2 902: 75	94: 24	83: 43	2 913: 56
Wilhelmsstipendiet	1 276: 81	35: 29	30: 12	1 281: 98
Eric & Math:a Anderssons fond	1 020: —	40: —	40: —	1 020: —
Lina Gröndahls fond	2 045: —	90: 17	90: —	2 045: 17
Elsa Andrens minnesfond	434: 55	12: 02	—	446: 57
Premiefonden	2 144: 41	59: 84	22: 05	2 182: 20
Kronor	21 357: 19	796: 64	721: 64	21 432: 19
Under Arbetsstugans förvaltning:				
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	712: 71	23: 15	—	735: 86
Otto Oests gåva	582: 06	18: 92	—	600: 98
L. M. Ströms gåva	6 219: 67	202: 14	—	6 421: 81
Besparade medel till byggnadsfond	3 554: 64	115: 52	—	3 670: 16
Kronor	11 069: 08	359: 73	—	11 428: 81
Under Fattigvårdens förvaltning:				
Malmströmska fonden	10 279: 94	411: —	675: —	10 015: 94
Beate Louise Voughts fond	10 152: 50	406: —	498: —	10 060: 50
Anders Nordlövs fond	589: 03	23: 60	—	612: 63
P. Bilschiers fond	1 084: 62	43: 40	—	1 128: 02
Hedda Hoffmans fond	802: 77	32: 12	21: 42	813: 47
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4 529: 51	181: 20	169: —	4 541: 71
Anna Sjöbergs fond	356: 82	14: 28	—	371: 10
Alexander Mossbergs fond	604: 17	24: 16	10: —	618: 33
Ulrika Godenius fond	2 011: 05	80: 44	66: —	2 025: 49
Johanna Hallströms fond	2 515: 45	100: 60	101: —	2 515: 05
Anna Helena Almströms fond	4 080: —	160: —	140: —	4 020: 80
Regina Möllers fond	5 021: 80	200: 88	170: —	5 052: 68

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

	Behållning 1/1 1941	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1941
Ulrika Katarina Anderssons fond	500: —	20: —	20: —	500: —
E. G. Vretmans och hans hustrus fond	4 174: 82	167: —	100: —	4 241: 82
Joh. Gust. Berglunds fond	119 283: 16	4 775: —	5 028: 90	119 029: 26
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehållning	29: —	31: 42	29: —	31: 42
Fanny Johanssons fond	5 069: 64	200: —	219: 64	5 050: —
Johanna Matilda Janssons fond	529: 86	15: —	—	544: 86
Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond	42 000: 07	2 057: 82	830: 60	43 227: 29
Kronor	213 535: 01	8 943 92	8 078: 56	214 400: 37

	Behållning 1/1 1941	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1941
Sammandrag:				
Under Drätselkammarens förvaltning ...	1 766 507: 77	89 361: 27	75 454: 78	1 780 414: 26
Under Folkskolestyrelsens förvaltning ...	39 626: 53	6 873: 40	5 859: 50	40 640: 43
Under Styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning	9 289: 30	281: 79	265: 70	9 305: 39
Under Kommunala flickskolans förvaltning	21 357: 19	796: 64	721: 64	21 432: 19
Under Arbetsstugans förvaltning	11 069: 08	359: 73	—	11 428: 81
Under Fattigvårdens förvaltning	213 535: 01	8 943: 92	8 078: 56	214 400: 37
Kronor	2 061 384: 88	106 616: 75	90 380: 18	2 077 621: 45

Västerås den 31 mars 1942.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

N:o 68.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1941.

Av staden tecknade borgensförbindelser.

Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadsfästelse	Låntagare	Ursprungl. lånebelopp	Låneskuld vid senaste årsskifte
28/11 1918, § 280	31/1 1919	Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås	300.000: —	234.895: 78
29/1 1925, § 11	—	H. S. B. i Västerås för kv. Hubert nr 3	9.000: —	800: —
26/4 1934, § 65	22/6 1934	Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag	6.500.000: —	4.968.554: 84
20/12 1937, § 283	29/4 1938	Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	8.300.000: —	7.558.472: 86
25/8 1938, § 132	—	Västerås Teateraktiebolag	125.000: —	125.000: —
21/6 1939, § 163	—	Västerås Idrottshall Förening u. p. a.	75.000: —	75.000: —
18/12 1939, § 326	—	Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening	15.000: —	15.000: —
30/5 1940, § 95	—	Västerås Omnibus Aktiebolag	300.000: —	300.000: —
24/4 1941, § 68	30/10 1941	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 1	160.000: —	160.000: —
24/4 1941, § 68	—	D:o	1.000.000: —	120.000: —
24/4 1941, § 68	—	Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening	500.000: —	313.000: —
25/9 1941, § 161	—	H. S. B:s i Västerås stiftelse solgårdar	180.000: —	90.000: —

Västerås den 31 december 1941.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

N:o 68.
Drätsel-kammarens räkenskaps-berättelse för 1941.

REGISTER

	Sid.
Huvudräkning	239
Fond- och lånestatens utgifter och inkomster	240
Sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster	244
Specifikation av skattestatens utgifter och inkomster	244
Balansräkning	303
Specifikation å förskotterade och reserverade medel	308
Specifikation å Tekniska verkens ofullbordade arbeten	319
Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1941	320
Redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder	323
Specifikation å av Västerås stad förvaltade donationsfonder	329
Förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser	333

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättringsarbeten i varmbadhusets billighetsbastu.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har badhusstyrelsen hemställt om anslag med 3.500 kronor för åstadkommande av förbättrade tvagningsanordningar m. m. i varmbadhusets billighetsbastu.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har intet att erinra emot badhusstyrelsens framställning utan tillstyrker, att stadsfullmäktige ville besluta

att för åstadkommande av förbättrade tvagningsanordningar m. m. i varmbadhusets billighetsbastu ställa till badhusstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 3.500 kronor samt

att anslaget i fråga förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckes av uttaxerade medel i varmbadhusets stat för 1943.

Västerås den 7 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan flera år tillbaka har det visat sig, att billighetsbastuavdelningen i varmbadhuset är otillräcklig. Särskilt gäller detta tvagningsrummet och tvagningsanordningarna. Behov föreligger även av ökat antal avklädningsskåp. Däremot kan den lilla doppbassängen avvaras. Den är under alla förhållanden för liten och kan ej utvidgas. Men badgästerna på denna avdelning kunna i stället

N:o 69.
Ang. förbättringsarbeten i varmbadhusets billighetsbastu.

— såsom också redan nu i stor utsträckning sker — hänvisas till simhallens bassäng.

För att avhjälpa ovan angivna brister har ett förslag uppgjorts genom stadens byggnadskontor, som går ut på att i det utrymme, som nu upptages av doppbassängen skulle utföras tvagningsanordningar samt att klädskåpen skulle tillbyggas. Dessutom skulle de nuvarande anordningarna i tvagningsrummet ävensom duscharna överses och förbättras. Ifrågavarande arbeten hava beräknats draga en kostnad av 3.500 kronor. Arbetena kunna lämpligen utföras under sommaren, då frekvensen i billighetsbastun är minst på grund av tillgången till bad ute i det fria. Det är angeläget att de nu föreslagna förbättringarna i varmbadhuset komma till stånd snarast möjligt, då tillströmningen av badgäster på alla avdelningar är i stark tillväxt.

Badhusstyrelsen har icke på sin stat för innevarande år något anslag, från vilket kostnaden för de tilltänkta arbetena kan bestridas, utan nödgas för ändamålet begära särskilt anslag.

Med stöd av det anförda får badhusstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för åstadkommande av förbättrade tvagningsanordningar m. m. i varmbadhusets billighetsbastu ställa till styrelsens förfogande ett belopp av förslagsvis 3.500 kronor.

Västerås den 29 april 1942.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. lån till Frälsningsarmén för uppförande av nybyggnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till drätselkammaren har Frälsningsarmén på i skrivelsen närmare anförda skäl hemställt, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige tillstyrka ett kommunalt stöd till uppförande av en planerad nybyggnad i hörnet av Hantverkaregatan och den blivande Torggatan. Frälsningsarmén har i sådant hänseende hemställt att av staden erhålla ett 30-årigt lån mot säkerhet av inteckningar, vilket lån skulle vara amorteringsfritt under 10 år och under hela lånetiden löpa med ½ procent ränta. I ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Till en början må framhållas, att Frälsningsarmén tidigare under hand vänt sig till drätselkammaren med en förfrågan om kammaren vore villig tillstyrka

N:o 70.
Ang. lån till Frälsningsarmén för uppförande av nybyggnad.

ett direkt bidrag från stadens sida till den planerade nybyggnaden, vilken då hade kostnadsberäknats till 940.000 kronor. Drätselkammaren har emellertid förklarat sig förhindrad att av principiella skäl till stadsfullmäktige framföra frågan om direkt understöd till byggnadens uppförande. Den nu föreliggande framställningen skiljer sig så till vida från tidigare under hand framställda önskemål, att Frälsningsarmén nu ifrågasätter ett kommunalt lån för ändamålet samt att byggnadsprogrammet nedskurits. Den nu planerade byggnaden skall innehålla kårlokal med tillhörande utrymmen, tre butiker, lokal för slumstationen, bostäder för kåren samt tillsammans 17 lägenheter, avsedda för uthyrning. Genom nybyggnaden kommer Torggatan att från Hantverkargatan norrut öppnas på en kortare sträcka. Fortsättningen av Torggatan fram till Stora torget kan emellertid icke förväntas nu bliva framdragen, enär Uplands Enskilda Bank AB., som äger marken i fortsättningen, enligt vad drätselkammaren erfarit, icke har för avsikt att för närvarande utföra någon nybyggnad. Under sådana förhållanden kommer vinsten av den nya gatans framdragande på endast en kortare sträckning att bliva skäligen liten. Bortsett från denna synpunkt måste man dock, enligt drätselkammarens förmenande, hysa allvarliga betänkligheter mot att bifalla Frälsningsarméns framställning. Det kapital, som i form av lån skulle ställas till förfogande, måste staden själv upplåna. Då Frälsningsarmén endast erbjudit sig att erlägga ränta med ½ procent måste skillnaden mellan den ränta staden får erlägga och den ränta staden erhåller uttaxeras under lånetiden. Framställningen innebär i realiteten krav på årliga anslag för att Frälsningsarmén skall kunna finansiera ett bygge, vartill man för övrigt, även om lånet från staden skulle erhållas, för närvarande saknar disponibla medel. Det kan enligt drätselkammarens förmenande starkt ifrågasättas om staden har laglig möjlighet att på angivet sätt bistå en enskild sammanslutning vid uppförande av en byggnad, låt vara att i byggnaden även komma att inrymmas hyreslägenheter. Ett dylikt understöd torde näppeligen kunna anses vara en kommunal angelägenhet. Härtill kommer, att ett bifall till Frälsningsarméns framställning skulle skapa ett prejudikat, som för framtiden kunde få oanade konsekvenser. Var skall gränsen dragas, då i fortsättningen från religiösa och ideella föreningar krav framföras på kommunalt understöd till uppförande av byggnader? Det torde både för stadsfullmäktige och drätselkammaren bliva synnerligen svårt att på ett riktigt sätt draga en sådan gräns. Trots de skäl, som framförts i Frälsningsarméns skrivelse och trots den utan tvekan synnerligen samhällsgagnande verksamhet, som i många former utföres av Frälsningsarmén, kan drätselkammaren på nu anförda skäl icke tillstyrka den föreliggande framställningen. Drätselkammaren får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att Frälsningsarméns framställning om ett kommunalt lån till nybyggnad icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 7 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 70.

Ang. lån till Frälsningsarmén för uppförande av nybyggnad.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under många år har Frälsningsarmén genom sin kårverksamhet och slumstation bedrivit en omfattande andlig och social hjälpverksamhet i Västerås, särskilt inom arbetarklassen och närstående samhällsgrupper, och icke minst bland dess ungdom, och vi våga hoppas, att detta arbete varit av stort värde för enskilda såväl som för samhället.

Till kårverksamheten, vilken är synnerligen livskraftig, hör en omfattande ungdomsrörelse, vars medlemsantal, inberäknat söndagsskolan, uppgår till cirka 500. Vi sträva efter att vinna ungdomen, som är vårt lands framtid och hopp, för höga ideella och kristliga syften. Saknaden av utrymmen och lämpliga samlings- och övningslokaler för ungdomen har emellertid vållat oss stora svårigheter i arbetet.

Sedan lång tid tillbaka har verksamheten varit i behov av en ny kårbyggnad, som kunde inrymma en större samlingssal, mindre lokaliteter för ungdomsrörelsen samt slumstationen, men i saknad av medel har frågan måst anstå. De senare årens utveckling i arbetet, synnerligast då ungdomsverksamheten, har framtvingat nödvändigheten av större och ändamålsenligare lokaliteter. Uppförandet av en ny byggnad å den av Frälsningsarmén för många år sedan förvärvade tomten vid Hantverkaregatan och den blivande Torggatan avses enligt närsluten beräkning draga en kostnad av cirka 566.000 kronor. Denna byggnadsplan innebär att endast en del av tomten bebygges. Skulden å den gamla fastigheten uppgår till 70.000 kronor. Som framgår av bilagda redogörelse hava vi inga möjligheter att utan ekonomiskt bistånd kunna verkställa byggnadsfrågan. Glädjande nog har ett antal ledande personer i Västerås tillsammans tecknat ett belopp på närmare 40.000 kronor till hjälp vid uppförandet av nämnda kårbyggnad. För planens genomförande behöva vi dock ytterligare ett avsevärt finansiellt stöd.

Genom möjligheten till sanering av denna stadsdel och Torggatans framdragande tlil torget samt med hänsyn till vår ungdomsverksamhet, slumstationens inrymmande i fastigheten och de hyreslägenheter, som samtidigt komma att bli disponibla, hoppas vi kunna räkna med stadens intresse. Då vi dessutom tro att Frälsningsarmén utför ett samhällsnyttigt arbete genom sin sociala och andliga verksamhet, våga vi härmed vördsamt anhålla, att Drätselkammaren hemställer till stadsfullmäktige om dess välvilliga stöd genom ett lån av 100.000 kronor på 30 år, amorteringsfritt på 10 år, mot ½ % ränta och säkerhet i form av inteckningar, förslagsvis liggande inom 90 % av det belopp, vartill fastigheten efter uppförandet värderas av fastighetsnämnden.

Stockholm den 13 april 1942.

FRÄLSNINGSARMÉNS HÖGKVARTER

KARL LARSSON

Gust. L. Stenberg.

KAPITALTABLÅ.

N:o 70.
Ang. lån till Frälsningsarmén för uppförande av nybyggnad.

Byggnadskostnad	Kr.	566.000: —	
Skuld å tomten	„	70.000: —	636.000: —
Avgår försäljning av gatumark	Kr.	20.000: —	
Medel att insamla	„	140.000: —	
Eventuellt lån från staden	„	100.000: —	260.000: —

DRIFTSTABLÅ.

Utgifter:

5 % medelränta å 376.000: —	Kr.	18.880: —	
½ % å 100.000: —	„	500: —	
Underhåll	„	5.000: —	
Värme	„	6.500: —	
Skatter och andra utgifter	„	5.120: —	36.000: —

Inkomster:

Hyror	Kr.	31.000: —	
Kåren	„	5.000: —	36.000: —

Stockholm den 13 april 1942.

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som körkarl vid drätselkammaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammarens arbetskontor finnas för närvarande på ordinarie stat anställda tre körkarlar, placerade i 23. lönegruppen av stadens lönesystem. Sedan lång tid tillbaka hava dessa körkarlar icke räckt till för alla arbeten. För den skull har en kommunalarbetare beordrats att fungera såsom körkarl. Jämlikt gällande kollektivavtal har denne då erhållit en timlön av 1 krona 27 öre. Ackordsersättning har uppenbarligen icke utgått. Detta förfaringssätt har haft till resultat, att den extra körkarlen, som anställts för gatuarbeten och dylikt, fått en avsevärt lägre lön än både andra kommunalarbetare och de ordinarie körkarlarna.

Det synes drätselkammaren uppenbart, att påtalade ojämnhet i lönesättningen bör undvikas. Så kan icke ske genom att låta uppdraget att vara extra körkarl cirkulera bland kommunalarbetarna, enär djurets ordentliga skötsel kräver körvan personal, helst också ständigt samme körkarl. Ej heller kan lämpligen avtalets timlön ändras ,då i sådant fall denna höjning också skulle komma rent

N:o 71.

Ang. inrättande av en befattning som körkarl vid drätselkammaren.

tillfälliga körkarlar till godo. För en reglering av lönen återstår då, att inrätta ännu en tjänst som ordinarie körkarl. Byggnadschefen, som i ärendet avgivit yttrande, har förklarat, att behovet av körkarlar är stort och framdeles med all sannolikhet kommer att öka samt att det för den skull förefaller lämpligt att inrätta en ny körkarlstjänst, vilken tjänst nu är nödvändig.

Drätselkammaren, som delar byggnadschefens uppfattning, hemställer på grund av vad som ovan sagts, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 maj 1942 inrätta ytterligare en befattning såsom ordinarie körkarl hos drätselkammaren, placerad i 23. lönegruppen av stadens lönestat, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att utannonsera och i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 16 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har drätselkammaren på anförda skäl hemställt att från och med den 1 maj 1942 ytterligare en befattning såsom ordinarie körkarl hos drätselkammaren, placerad i 23. lönegruppen av stadens lönestat, måtte inrättas samt att drätselkammaren måtte bemyndigas att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet till behandling och som intet har att erinra emot bifall till framställningen, vill endast göra den ändringen, att befattningen icke bör inrättas förrän från och med den 1 juni 1942.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juni 1942 inrätta ytterligare en befattning såsom körkarl hos drätselkammaren, placerad i 23. lönegruppen av stadens lönestat, samt

att åt drätselkammaren uppdraga att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 5 maj 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

N:o 72.

Drätselkammarens yttrande över motion ang. inrättande av kommunal bostadsförmedling.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I motion till stadsfullmäktige den 27 mars 1941 föreslog herr Bertil Lund, att en kommunal bostadsförmedling skulle inrättas i Västerås samt att det åt drätselkammaren och beredningsutskottet skulle uppdragas att upprätta förslag till instruktion och reglemente. Som motivering härför anförde motionären bland annat, att läget på bostadsmarknaden i staden vore svårt och att inom en stad av Västerås storlek och med dess bostadsförhållanden det borde vara en kommunal angelägenhet att registrera och reglera lägenhetsbeståndet till nytta för samhällets innebyggare. Framställningen remitterades till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtande. Drätselkammaren får nu i ärendet anföra följande.

Av utredning som infordrats från Svenska Stadsförbundet framgår, att kommunal bostadsförmedling för närvarande endast förekommer i Malmö och Landskrona. Utredningen giver vidare vid handen, att när städer, som tidigare bedrivit bostadsförmedling, upphört därmed, har detta berott därpå, att något nämnvärt behov av kommunal förmedling icke visat sig förefinnas.

Här skall erinras om att enligt lag den 10 mars 1923 skyldighet stadgades för städer med minst 30.000 innevånare att genom kommunens försorg förmedla uthyrning av omöblerade bostadslägenheter. Möjlighet gavs därvid emellertid att söka dispens från skyldigheten. Sålunda sökte och erhöll Västerås år 1924 sådan dispens. Någon kommunal bostadsförmedling har här icke förekommit. Bland annat på grund därav att denna art av bostadsförmedling icke längre syntes fylla någon praktisk uppgift upphävdes från och med den 1 januari 1940 lagbestämmelserna om obligatorisk kommunal bostadsförmedling.

Oavsett sagda förhållande står det givetvis kommunerna fritt att anordna bostadsförmedling. Utan lagbestämmelser kan emellertid en dylik förmedling icke förknippas med anmälningstvång. Fara måste då föreligga för att den kommunala bostadsförmedlingen icke kommer att bli den central, som under alla förhållanden vore önskvärd, därest en sådan förmedling komme till stånd. I all synnerhet borde det i en stad, som sedan gammalt i stor utsträckning haft privat bostadsförmedling, vara svårt för en kommunal, nystartad förmedling att göra sig gällande.

Till vad här ovan sagts bör läggas det förhållandet, att regeringen nyligen framlagt förslag till inrättande av hyresnämnder i städerna, vilka nämnder, förutom det att de skola medla i hyrestvister m. m., enligt lagförslaget tillagts skyldighet att förmedla uthyrning av bostäder. Jämväl från denna skyldighet kan kommun enligt lagförslaget söka dispens.

Med hänsyn till vad här anförts synes det drätselkammaren icke välbetänkt att nu, innan fråga om sagda lagstiftning avgjorts, anordna kommunal bostads-

N:o 72. förmedling. Sådan skyldighet kommer ju likväl att åläggas staden, därest lagförslaget antages.

Ang. inrättande av kommunal bostadsförmedling.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att den av herr Lund väckta motionen icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 2 april 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 27 mars 1941 hava stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av herr Lund väckt motion angående inrättande av en kommunal bostadsförmedling i Västerås. Drätselkammaren har i häröver avgivet utlåtande den 2 april 1942 uttalat sina farhågor för att en kommunal bostadsförmedling icke har möjlighet att bliva effektiv så länge icke anmälningsplikt förefinnes varjämte drätselkammaren icke ansett skäl föreligga att genom inrättande nu av en kommunal bostadsförmedling i staden föregripa en bebådad lagstiftning i ämnet. På dessa och övriga i drätselkammarens utlåtande anförda skäl har kammaren avstyrkt motionen.

Beredningsutskottet, som förehaft ärendet till behandling, instämmer till alla delar i drätselkammarens uttalande och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville besluta,

att den av herr Lund väckta motionen icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 12 maj 1942.

För beredningsutskottet:

GÖSTA LUNDBERG.

t. f. ordförande.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 72.

Ang. inrättande av kommunal bostadsförmedling.

Beträffande kommunal bostadsförmedling.

Läget på bostadsmarknaden är närmast skrämmande om man granskar den officiella statistiken. Den lovande byggnadskonjunkturen har tvärt avbrutits och den därvid tillfälligt ökade bostadsreserven minskar med sådan fart att man redan kan tala om bostadsbrist. Den 15 november 1940 fanns i landet en genomsnittlig bostadsreserv på 1,4 % av lägenhetsbeståndet enligt socialstyrelsens uppgifter. Enligt bland sakkunniga gängse uppfattning bör en normal bostadsreserv utgöra 3—4 % lediga lägenheter av det tillgängliga lägenhetsbeståndet. Särskilt markant framträder bristen på smålägenheter.

Enligt samma källa, socialstyrelsens statistik, utgjorde ledighetsprocenten i Västerås vid samma tidpunkt 0,1 % eller endast 6 lägenheter. Att under sådana förhållanden kampen om de lediga lägenheterna blir intensiv och ofta även på ett mindre tilltalande sätt utnyttjas som geschäft torde vara förklarligt.

Sedan många år tillbaka har tillgång och efterfrågan på arbetskraft registrerats och delvis reglerats genom samhällets organ de offentliga arbetsförmedlingarna.

Att inom en stad av Västerås storlek och med dess bostadsförhållanden registrera och reglera lägenhetsbeståndet samt undandraga denna förmedling den privata exploateringen måste anses vara en sådan gemensam ordnings- och hushållsangelägenhet som det tillkommer de kommunala myndigheterna och dess organ att vårda sig om till nytta för samhällets innebyggare.

Under hänvisning till ovanstående vill undertecknad därför föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att en kommunal bostadsförmedling inrättas i Västerås,

att uppdraga åt drätselkammare och beredningsutskott att för densamma upprätta lämplig instruktion och reglemente.

Västerås den 27 mars 1941.

Bertil Lund.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande maj månad har byggnadsnämnden med överlämnande av till ärendet hörande karta och beskrivning samt inkomna erinringar och yttranden hemställt, att stadsfullmäktige ville

N:o 73. *Ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.*

antaga ett i september 1941 å stadsarkitektkontoret upprättat och sedermera reviderat förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägen Västerås—Tillberga, vilka närmare framgå av byggnadsnämndens skrivelse.

Drätselkammaren har under stadsplanearbetets gång varit i tillfälle att taga del av de förberedande förslagen och har under hand gjort de erinringar mot desamma, som av förhållandena påkallats. Det i förhållande till förslagets omfattning ringa antalet anmärkningar, som gjorts mot dessa, tyder på att förslaget får anses väl avvägt.

Drätselkammaren har sålunda för sin del inga erinringar att göra emot det föreliggande förslaget och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning i ärendet.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna handlingar i ärende rörande ett i september 1941 å stadsarkitektkontoret upprättat och sedermera reviderat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för vissa områden öster om järnvägen Västerås—Tillberga, nämligen Ängsgärdet, Korsängsgärdet, Myggbo, Folkets Park, Marielund, Freja, Hemdal, landstingets sjukhusområde, Sommarro samt en del av Kungsängen. Förslagets omfattning och utformning framgår av bifogade karta och beskrivning.

För de berörda områdena har tidigare ingen stadsplan funnits fastställd. Dessa äro emellertid till större delen bebyggda samt försedda med gator, vilket förhållande i viss mån försvårat stadsplaneläggningen. Den föreslagna stadsplanen avser i stort sett att konfirmera nu befintliga förhållanden. Emellertid hava vissa ingrepp i dessa förhållanden måst göras ur rent stadsplaneteknisk synpunkt. Sålunda har, vilket framgår av beskrivningen, vissa ändringar i nu befintlig bebyggelse måst göras för säkerställande av mark för riksvägens framdragande. Vidare innebär förslaget, att området omedelbart öster om järnvägen skall kunna givas ett renare och mera tilltalande utseende och därmed försköna infarten till Västerås.

Slutligen innebär stadsplaneförslaget såsom en nyhet medgivande till bostadsbebyggelse å Marielundshöjden. För att på bästa sätt tillvarataga detta synnerligen goda bostadsområde har i planen föreslagits en bebyggelse med 7 punkthus, uppförda till högst 5 våningars höjd. Genom denna koncentration av

bostäderna kan detta med stora ekar bevuxna område bevaras och delvis införlivas med angränsande parkområden.

N:o 73. *Ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.*

Såsom framgår av handlingarna har förslaget handlagts i laga ordning.

Emot det slutliga förslaget har erinringar framförts från ägarna till stadsägorna 1990, 2100, 1956, 1928, 2012 och 1996. Dessa erinringar hava på ett undantag när varit av sådan beskaffenhet, att de icke föranlett till någon nämndens åtgärd.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte därtill hörande beskrivning samt inkomna erinringar och yttranden får byggnadsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga föreliggande förslag till stadsplan för Ängsgärdet, Korsängsgärdet, Myggbo, Folkets Park, Marielund, Freja, Hemdal, landstingets sjukhusområde, Sommarro samt en del av Kungsängen ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 15 maj 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

BESKRIVNING OCH BESTÄMMELSER

till stadsplan för vissa områden öster om järnvägen Västerås—Tillberga

nämligen: Ängsgärdet, Korsängsgärdet, Myggbo, Folkets park, Marielund, Freja, Hemdal, Landstingets sjukhusområde, Sommarro och en del av Kungsängen i Västerås stad.

Upprättade å stadsarkitektkontoret i Västerås i september 1941.

Det i föreliggande förslag upptagna området omfattar till ingen del tidigare stadsplanelagd mark. Det är dock till större delen bebyggt och försett med gator.

För att underlätta orienteringen i förslagets beskrivning redogöres här nedan för de av förslaget berörda områdena, nämligen:

Ängsgärdet begränsat av järnvägen, Pilgatan och Odengatan. Norr därom *Korsängsgärdet,* som i norr gränsar mot Sandgärdet och Runebergsgatan och i öster mot *Myggbo* i söder och *Marielunds*höjden i norr. *Folkets park,* som i väster och norr begränsas av de båda sistnämnda områdena, gränsar i söder

N:o 73.

Ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.

och öster till resp. Stockholms- och Hemdalsvägen. *Hemdal* öster om Folkets park fram till Utmarksgatan och i norr *Freja* begränsat av Frejagatan i norr, *Landstingets sjukhusområde* fram till stadsgränsen i öster. Söder om Stockholmsvägen *Sommarro* villaområde och den nordligaste delen av *Kungsängens* industriområde.

Planens utformning har till stor del betingats av trafiktekniska krav i samband med Pilgatans—Stockholmsvägens utbyggande till rikshuvudväg genom Västerås. Järnvägskorsningen och anslutningen till Södra Esplanaden och Stora gatan upptagas ej i föreliggande förslag, men erforderlig hänsyn därtill har tagits. Malmabergsgatans mynning måste på grund härav förläggas längre österut och dragas från Ängsgatan i rät vinkel mot Pilgatan. Gatan breddas fram till kröken vid Odengatan till 18 m från tidigare 9 m, men i fortsättningen fram till Tegnérgatan begränsas breddningen till 15 m, för framtiden säkras dock den större bredden genom att området närmast gatan punktprickas. Malmabergsgatan är redan en viktig gata för lokaltrafiken från de växande bostadsområdena i dess norra del.

Vidare ha inom Ängsgärdet Baldersgatan med sin utfart mot Pilgatan igenlagts för körtrafik, Odengatan fått utmynna i Malmabergsgatan via den korta Lokegatan samt Myggbogatan och dess anslutning till Tegnérgatan reglerats.

Korsningen mellan Stockholmsvägen och Tegnérgatan, vilken senare givits ett något västligare läge än för närvarande, samt gatorna från Sommarro och industriområdet har utbildats till en större trafikplats så att jämväl trafiken från Hemdalsvägen och Folkets park upptagits däri. Övriga utfarter mot Stockholmsvägen längre österut från områdena i norr och söder ha igenlagts och körtrafiken utsläppts först vid korsningen med Vargbogatan till vilken även trafiken från lasarettsområdet anslutes. Enligt bestämmelseförslaget får ej heller utfart från angränsande fastighet anordnas mot Stockholmsvägen.

Runebergsgatan har i en båge utsträckts över Marielundshöjden fram till Hemdalsvägen.

Solhemsgatan föreslås igenlagd mellan Vargbogatan och Hemdalsvägen, då samtliga tomter även utan denna äga direkt utfart mot gata.

Körförbindelsen mellan Malmabergsgatan och Hemdalsvägen via Solhems-, Sala- och Nybomsgatan, vilken ännu ej förefinnes, föreslås att helt utgå, då dels höjdförhållandena försvåra en dylik och dels Runebergsgatan i sin nya sträckning kommer att kunna tjänstgöra som ersättare. I stället utlägges en staden tillhörig tomt till park för att möjliggöra gång- och cykeltrafik.

I övrigt har det här befintliga gatunätet bibehållits utan större förändringar. Endast Hemdalsvägen har breddats till 10 m. Uppvuxna häckar och ordningställda inhägnader kunna på så sätt i stort sett bibehållas.

Gatunätet inom Sommarro har på samma sätt, i den mån det alltså ej berör Stockholmsvägen, bevarats. För dess östligaste och ännu ej bebyggda del har det på lämpligaste sätt anknutits till utfartsgatan.

De kvarter, som i föreliggande förslag betecknats med Ö, äro relativt glest bebyggda. Planen avser här att i huvudsak bibehålla områdenas karaktär av villakvarter. Intrycket av husens oregelbundna förläggning och ofta ganska varierande utformning minskas av den uppvuxna grönskan och torde för framtiden på tillfredsställande sätt kunna regleras enligt planen.

N:o 73. Ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.

Ängsgärdets utformning har betingats av önskemålet att här säkra ett relativt centralt beläget bostadsområde. Utmed Malmabergsgatans västra sida få byggnader för hantverk och småindustri bidraga till att öka avståndet till järnvägen och industrierna där bortom. Den med I B p och punktprickning betecknade marken väster om de föreslagna byggnadskropparna möjliggör att området närmast järnvägen kan ordnas på ett prydligare sätt än vad nu är fallet. För Ängsgärdet i övrigt har en genomgripande reglering varit av nöden, då den nuvarande bebyggelsen är av sekunda beskaffenhet. Regleringen har i huvudsak omfattat byggnadskropparnas förläggning varvid stor hänsyn tagits till befintliga ägoförhållanden och till möjligheten för varje enskild markägare att oberoende av grannarna för sin del genomföra bebyggandet i överensstämmelse med planen.

Korsängsskolans, Stadsträdgårdens och Folkparkens områden äro i stort sett givna på grund av befintliga förhållanden. Utvidgningen av Folkparken åt öster avser att här säkra för denna erforderliga parkeringsplatser, entréutrymmen m. m. Stadsträdgårdens utökade område torde i viss utsträckning kunna hållas tillgängligt för allmänheten. Områdena bilda tillsammans ett stort sammanhängande grönbälte.

Marielundshöjden avses för bebyggande med punkthus till högst 5 våningars höjd. På grund av den starkt kuperade terrängen har våningsantalet för dessa punkthus ej fixerats, utan hushöjderna maximerats. Genom att här koncentrera bostadsbebyggelsen tillvaratages möjligheten att som park bevara den befintliga, vackra ekvegetationen, som ansluter sig till förut nämnda grönområden. Bebyggelsen för detta område har studerats i modell.

Längst i öster har ett stort i huvudsak barrskogsbevuxet område reserverats för centrallasarettet och ett landstinget tillhörigt sanatorium.

Slutligen omfattar förslaget även industriområdet söder om Pilgatan och innebär här i stort sett endast ett fastställande av befintliga förhållanden.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

Stadsplanebestämmelser.

Beteckningarna hänföra sig till stadsplanekartan.

1 §.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

a) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål, dock må lokaler för annat än industriellt ändamål inredas i den utsträckning byggnadsnämnden prövar detta lämpligt.

b) Med B I betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må byggnad här jämväl uppföras eller inredas för småindustri eller därmed jämförligt ändamål.

c) Med I B betecknat område får användas endast för småindustri och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brand-

N:o 73.
Ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.

säkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostadshus här uppföras.

d) Den med I B p och punktprickning betecknade marken får användas endast för plantering.

e) Med I betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål.

f) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

2 mom. Parkområde.

Med P f betecknat område får användas endast för folkparks- och nöjesändamål.

3 mom. Jordbruksområde.

Med J t betecknat område får användas endast för trädgårdsändamål.

2 §

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående eller ock två med varandra sammanbyggda i gemensam tomtgräns.

3 §.

Hushöjd.

Å med II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 7,6 och 10,8 meter.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

4 §.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två och tre våningar.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet får byggnad uppföras med det antal våningar, som den angivna hushöjden medgiver och som av byggnadsnämnden prövas lämpligt.

5 §.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

6 §.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med korsprickning betecknat område får bebyggas endast med uthus, garage eller dylik mindre gårdsbyggnad.

Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas på sätt byggnadsnämnden prövar lämpligt. Gårdsplan eller terrassplan över dylik över-

byggnad får dock icke utan särskilda skäl förläggas högre än 4 meter över angränsande gatas eller gators invid tomten lägst belägna del.

Av tomt som omfattar med Ö betecknat område, skola minst fyra femtedelar (4/5) lämnas obebyggda.

N:o 73. *Ang. förslag till stadsplan för vissa områden öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga.*

7 §.

Områden, som skola hållas tillgängliga för särskilt allmänt ändamål.

Med X betecknat område skall hållas tillgängligt för allmän gångtrafik.

8 §.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Allmänt platsområde, som å kartan betecknas såsom plantering, får icke användas till utfartsväg för angränsande fastighet i annan mån än att erforderlig utfartsväg icke kan på annat sätt erhållas.

9 §.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från bestämmelserna i 3, 4, 5 och 6 §§ samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 30 september 1941.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av pumpmaskinistens bostad vid Hässlö.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att anslag måtte beviljas med 14.000 kronor för reparationer och modernisering av den fastighet vid Hässlö, som bland annat inrymmer pumpmaskinistens bostad, ävensom att sagda anslag måtte få täckas av vattenverkets driftsmedel samt av hyresinkomsterna från fastigheten under fem år.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får nu meddela, att den intet har att erinra emot styrelsens anslagsäskande men att den har den uppfattningen, att anslaget bör täckas på kortare tid.

N:o 74. *Ang. reparation av pumpmaskinistens bostad vid Hässlö.*

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparation på föreslaget sätt av pumpmaskinistens bostad vid Hässlö anvisa 14.000 kronor samt

att anslaget skall bliva föremål för täckning i vattenverkets stat för nästkommande år.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den vid Hässlö år 1906 uppförda byggnaden, inrymmande bland annat tjänstebostad för pumpmaskinisten, är numera i stort behov av inre reparation och modernisering. I byggnaden finnes indraget vatten, avlopp och elektricitet. Övriga moderna bekvämligheter saknas. Då nu samtliga bostäder i byggnaden tarva reparation, har styrelsen ansett det lämpligt att jämväl sätta bostäderna i tidsenligt skick. I samråd med stadsarkitektkontoret har förslag upprättats i ärendet. Det har därvid räknats med, att byggnaden i viss mån skall disponeras på annat sätt än tidigare. Sålunda skall å nedre botten anordnas bostad om två rum och kök för maskinisten samt ett enkelrum med kokvrå för vikarie. I våningen en trappa upp skola inrymmas en lägenhet om ett rum och kök samt en lägenhet om två rum och kök. Den ena av dessa lägenheter torde i en framtid behövas för vattenverkets personal vid verkets utvidgning. De tre lägenheterna skola förses med vattenklosetter och i samband därmed jämväl badrum. Centralvärme skall anordnas och elektriska spisar inmonteras.

Kostnaderna för dessa arbeten belöpa sig å tillhopa 17.000 kronor, varav 4.500 kronor å ombyggnadsarbeten, 2.000 kronor å målningsarbeten, 4.000 kronor å värmeledningar, 4.000 kronor å sanitära installationer samt 2.500 kronor å den elektriska installationen. Här bör framhållas, att byggnadens beskaffenhet väl bör anses motivera, att sagda kostnader nedläggas för dess modernisering. Det beräknas att hyresintäkterna från fastigheten härigenom komma att ökas med cirka 1.000 kronor.

I innevarande års stat finnas för underhåll av vattenverkets byggnader 3.000 kronor anslagna. Detta anslag bör lämpligen tagas i anspråk för nu ifrågavarande arbeten.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparation och modernisering av den fastighet vid Hässlö, som bland annat

inrymmer pumpmaskinistens bostad, anvisa 14.000 kronor samt

att sagda anslag skall täckas av vattenverkets driftsmedel samt av hyresinkomster från fastigheten under fem år.

N:o 74. *Ang. reparation av pumpmaskinistens bostad vid Hässlö.*

Västerås den 28 april 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

T. STRAND.

/Sven Holmer.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti härvid bifogade skrivelse har löne- och avtalsnämnden meddelat, att den på förekommen anledning funnit skäl föreligga för upprättande av en enhetlig lönetabell för stadens extra ordinarie kvinnliga skrivpersonal, vilken tabell är avsedd att hos stadens delförvaltningar rekommenderas till efterföljelse. Såsom av skrivelsen framgår, har nämnden därvid funnit, att en förutsättning för tabellens tillämpning är, att viss revidering vidtages i lönerna till den nu lägst avlönade, på ordinarie stat anställda kvinnliga skrivpersonalen. Nämnden anser, att befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av III. klass lämpligen bör kunna bortföras ur lönestaten och att de nuvarande III. klassbiträdena automatiskt böra uppföras till II. klass. Därmed skulle kontinuitet vinnas mellan lönetabellens löner till extra skrivpersonal och lönestatens löner till ordinarie skrivpersonal. Nämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med detta förslag och att anslag måtte anvisas för ifrågavarande ändamål.

Drätselkammaren har förehaft framställningen till behandling och har därvid funnit övervägande skäl tala för bifall till denna. Det är drätselkammaren väl bekant, att lönerna till den extra kvinnliga kontorspersonalen äro skiftande. Det synes drätselkammaren för den skull lämpligt, att enhetliga bestämmelser iordningställas och överlämnas till de olika förvaltningarna för kännedom och med rekommendation till efterlevnad. Vid detta förhållande bör den föreslagna löneändringen anses vara av mindre relevans, även om drätselkammaren finner jämväl denna vara på sin plats och fullt i överensstämmelse med grunderna för 1938 års lönereglering i denna del, enär det då förutsattes, att ett

N:o 75.
Ang. avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass m. m.

III.-klassbiträde efter någon tids tjänstgöring skulle kunna befordras till II.-klassbiträde.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1942 ur lönestaten avföra befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av III. klass,

att nuvarande innehavare av sådan befattning från sagda dag automatiskt skola placeras såsom kontorsbiträden av II. klass i den lönegrad, där de nu äro inrymda,

att för genomförande av sagda reglering ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 515 kronor och till tekniska verkens förfogande ett förlagsanslag av 340 kronor samt

att dessa anslag skola utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt 7 § i det av stadsfullmäktige den 28 november 1940 antagna reglementet för löne- och avtalsnämnden stadgas bland annat, att beslut om löneförmåner åt extra befattningshavare, som icke rent tillfälligt anställes, skall, innan det av vederbörande myndighet eller tjänsteman avgöres, hänskjutas till nämnden för yttrande. Då framställningar om sådana yttranden i allmänhet icke inkommit, utsände nämnden omkring årsskiftet 1941—1942 erinringar om reglementets förevarande bestämmelse samt infordrade uppgift å då utgående löner. Då det vid granskning av dessa framgick, att lönerna till likartad kontorspersonal inom olika delförvaltningar utgick med högst skiftande belopp, har inom nämnden nu verkställts utredning i ärendet samt framlagts förslag till upprättande av en lönetabell för kvinnlig, icke ordinarie personal. Nämnden har för sin del preliminärt och i avbidan på stadsfullmäktiges beslut i nu förevarande ärende godkänt det upprättade förslaget, vilket är avsett att tillställas delförvaltningarna med rekommendation till efterföljelse. Detta förslag innebär i huvudsak följande.

De kvinnliga extra kontorsbiträdena uppdelas i två grupper, kontorselever och kontorsbiträden. Den första gruppen omfattar flickor i åldern 14—17 år,

N:o 75.
Ang. avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass m. m.

som endast hava folkskoleutbildning. Den andra gruppen omfattar flickor i åldern 17—24 år, som hava genomgått högre folkskola, sjuårig flickskola jämte skrivmaskinskurs eller som avlagt realexamen och därefter genomgått skrivmaskinskurs. Till denna grupp hänföras också flickor med motsvarande kompetens, som bland annat kan anses förvärvad efter treårig tjänst som kontorselev. Begynnelselönen i grupp A är 70 kronor och slutlönen efter tre års tjänst 100 kronor. Begynnelselönen i grupp B är 115 kronor och slutlönen efter sju års tjänst 200 kronor. Å samtliga dessa löner, som böra anses som normallöner, utgår dyrtidstillägg. Med tillämpning av denna tabell lära i stort sett enhetliga löner kunna åvägabringas för personal, som nyanställes. För redan nu anställd extra personal har nämnden upprättat promemoria med angivande av varje biträdes anslutning till tabellen. Det har därvid visat sig, att de nu utgående lönerna i allmänhet väl ansluta sig till tabellen. Det bör anmärkas, att denna tabell upprättats efter det nämnden fått taga del av motsvarande bestämmelser hos Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Konsum och AB Hakon Swenson.

Ovan har sagts, att som slutlön för extra kvinnlig personal satts 200 kronor. Denna lön nås sålunda efter sju års tjänst som kontorsbiträde (grupp B). Nämnden kan icke finna annat än att denna lön måste anses skälig. Stickprov ur tabellen visar vidare, att en 22-årig flicka med högre folkskola eller motsvarande utbildning erhåller 175 kronor, en summa, som kan anses vara till fyllest för en ung, självförsörjande flicka.

Nämnden är sålunda övertygad om att, därest ifrågavarande tabell följdes, högst avsevärda fördelar skulle vinnas, både för nämndens, delförvaltningarnas och biträdenas vidkommande.

Nu är det emellertid så, vilket stadsfullmäktige torde hava sig bekant, att stadsfullmäktige vid sin översyn av lönestaten år 1938 beslöto, att befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av III. klass skulle inrättas. Denna befattning placerades i 15. lönegruppen med en begynnelselön av 2.130 kronor och en slutlön av 2.643 kronor. Månadslönen i första lönegraden är sålunda 177 kronor 50 öre. Befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass är inrymd i 18. lönegruppen, där begynnelselönen är 2.400 kronor och slutlönen 2.967 kronor. Såsom skäl för inrättandet av III.-klassbiträden framfördes bland annat, att man snabbare skulle kunna göra den extra personalen ordinarie. Det förutsattes då, att III.-klassbiträdet efter viss tid skulle kunna avancera till II.-klassbiträde. Utvecklingen har emellertid givit vid handen, dels att nya tjänster som III.-klassbiträde icke inrättats dels ock att avancemang från III. klass till II. klass i allmänhet icke förekommit. För närvarande finnas sålunda endast fem III.-klassbiträdesbefattningar, vilka tillkommo vid sagda lönereglering.

Nämnden har icke kunnat finna, att ur kvalifikations- eller arbetssynpunkt skäl tala för bibehållande av tre kontorsbiträdesgrupper. Med hänsyn därtill och då ett biträde i allmänhet först efter 7—10 års tjänst erhåller ordinarie anställning, har nämnden ansett det lämpligt att befattningarna såsom III. klass kontorsbiträde borttagas ur lönestaten och att de nuvarande innehavarna automatiskt överföras till II. klass biträden. Kostnaderna härför pr år överstiga icke 1.620 kronor om dyrtidstillägg icke medräknas.

Om stadsfullmäktige sålunda ville besluta i enlighet med nämndens förslag, skulle förut berörda tabell i sin helhet kunna komma till användning. Efter sju

N:o 75. *Ang. avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass m. m.*

års tjänst har ett 24-årigt extra kontorsbiträde nått en lön av 200 kronor. Efter en tjänstgöring av denna längd bör det kunna avgöras, om befattningen skall göras ordinarie. Sker detta, erhåller biträdet jämväl såsom ordinarie 200 kronor men hon har då också fått förmånen av pension, fri läkarevård, ålderstillägg efter 3, 6 och 9 år m. m.

Det kan nu sägas, att tabellen skulle kunna avskäras vid 22 år och en lön av 175 kronor. Nämnden har emellertid icke funnit det riktigt, varken att maximera lön till extra personal vid detta belopp eller att ett biträde efter en tjänstgöring av endast 4—5 år i princip skall bli ordinarie eller att en 22-årig flicka skall erhålla en ordinarie anställning.

På grund av vad som anförts och med hänvisning i all synnerhet till vikten av att den extra ordinarie kvinnliga kontorspersonalens löner blir föremål för snabb och effektiv reglering hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av III. klass från och med den 1 juli 1942 avföres ur lönestaten,

att nuvarande innehavare av sådan befattning från sagda tidpunkt automatiskt placeras i motsvarande lönegrad såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass samt

att för sagt ändamål ställa förslagsanslag till förfogande för drätselkammaren med 515 kronor och för tekniska verken med 330 kronor.

Västerås den 5 maj 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom drätselkammaren har företagits utredning i fråga angående uppförande av serveringslokal vid badplatsen vid Johannisberg, enär det med hänsyn till den faktiska badfrekvensen därstädes under nästlidet år och till den beräknade och sannolika badfrekvensen där under innevarande och kommande

år måste anses vara av behovet påkallat, att sådan serveringslokal där finnes. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

N:o 76. Ang. uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg.

Drätselkammaren vill först hava framfört, att den funnit det ur alla synpunkter bäst, att staden låter uppföra serveringsbyggnaden och därefter uthyr den. Såsom ägare av lokalen kan staden lämna föreskrifter för rörelsens utövande och kontrollera efterlevnaden av givna direktiv. Drätselkammaren har för den skull uppdragit åt stadsarkitekt- och byggnadskontoret att inkomma med ritningar och kostnadsförslag. Det uttalades därvid, att serveringslokalen i överensstämmelse med därom från Svenska Röda Korsets lokalavdelning i Västerås gjord framställning jämväl skulle inrymma hjälpförbandsplats. Kostnadsförslaget har nu givit vid handen, att en serveringslokal innehållande kiosk, kök med nödig utrustning samt förbandsrum med två sängplatser och skåp drar en kostnad av 4.700 kronor. Planering av marken vid lokalen har beräknats kosta 300 kronor.

Drätselkammaren hemställer på grund av vad som anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av lokal för servering och för hjälpförbandsplats vid badplatsen vid Johannisberg anvisa 5.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 77.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av nya offentliga skyddsrum i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har luftskyddsnämnden med överlämnande av framställning i ärendet från luftskyddschefen hemställt att anslag måtte beviljas med 16.284 kronor för täckande av stadens andel i kostnaderna för uppförande av nio offentliga skyddsrum på närmare angivna platser samt att av tillgängliga medel måtte förskotteras återstående kostnader för berört ändamål, 21.218 kronor, vilket belopp förväntades inflyta i statsbidrag. I sin skrivelse har nämnden redogjort för förbrukningen av tidigare meddelade anslag för luftskyddsändamål ävensom för beräknat statsbidrag i dessa hänseenden. Nämnden har

N:o 77. *Ang. anordnande av nya offentliga skyddsrum i staden.*

uttalat, att den ansett detta anslag icke rimligen böra belastas med nya utgiftsposter utan att anslagen, sedan statsbidrag influtit, böra för sig redovisas. Såsom en följd därav har nämnden hemställt om särskilt anslag för nu ifrågavarande ändamål.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, delar nämndens uppfattning, att de tidigare beviljade anslagen nu icke böra belastas.

Med hänsyn härtill och på de av luftskyddsnämnden anförda skälen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av och inredning i nio offentliga skyddsrum på angivna platser anvisa 37.502 kronor, varav 16.284 kronor skola täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat och återstående belopp, 21.218 kronor, täckas av förväntat statsbidrag.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har luftskyddschefen på anförda skäl hemställt om anslag med 37.502 kronor för anordnande av nio offentliga skyddsrum här i staden. Skyddsrummens läge och kostnadernas fördelning framgår av en vid skrivelsen fogad sammanställning. Luftskyddsnämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får nu anföra följande.

Nämnden vill först meddela, att den intet har att erinra emot de föreslagna anordningarna och att nämnden sålunda i princip tillstyrker bifall till luftskyddschefens framställning.

Av handlingar, tillgängliga för nämnden, framgår, att luftskyddsinspektionen och länsstyrelsen för sin del i förväg granskat och godkänt det föreliggande förslaget. Vid detta förhållande har man att räkna med, att statsbidrag för anordningarnas utförande kommer att utgå med 21.218 kronor och att de kostnader, som skola bestridas av kommunen, skola stanna vid 16.284 kronor.

Beträffande täckandet av denna utgift anser nämnden det lämpligt, att här i korthet redogöra för dispositionen av de av stadsfullmäktige tidigare för luftskyddsändamål anvisade medlen, enär i dessa delvis ingick anslag för de ändamål, för vilka anslag nu äskas. Den 28 september 1939 beviljade stadsfullmäktige anslag med 88.000 kronor för anskaffande av material till det civila luftskyddet. Av anslaget hava 60.000 täckts av skattemedel under det att 28.000 kronor beräknats inflyta i statsbidrag. Anslaget är nu belastat med 75.950

kronor 52 öre. Den 25 januari 1940 beviljades anslag med 105.000 kronor för iordningställande av skyddsrum samt för anskaffande av material för luftskyddet. Anslaget har av skattemedel täckts till ett belopp av 43.515 kronor. Återstoden, 61.485 kronor, har beräknats inflyta i form av statsbidrag. Anslaget har belastats med tillhopa 78.386 kronor 10 öre. Staden har sålunda förskotterat 154.336 kronor 62 öre, varav 103.515 kronor täckts av skattemedel. Skillnaden, 50.821 kronor 62 öre, skall täckas av statsbidrag. Emellertid torde att döma av hittills gjorda men ännu icke av luftskyddsinspektionen slutbehandlade ansökningar om statsbidrag högst 49.000 kronor vara att förvänta i sådant bidrag. Preliminärt kan alltså sägas, att en brist om cirka 1.800 kronor kommer att uppstå i sagda anslag.

N:o 77. *Ang. anordnande av nya offentliga skyddsrum i staden.*

Här bör nu meddelas, dels att nämnda anslag ännu icke hunnit disponeras för ifrågavarande skyddsrumsanläggningar, enär de ursprungliga skyddsrumsritningarna varit föremål för upprepade granskningar och ändringar av länsstyrelse och luftskyddsinspektion, dels ock att den ovan berörda divergensen mellan tidigare och nu beräknat statsbidrag har sin grund i ändrade principer för tilldelande av statsbidrag.

Av vad som ovan anförts bör framgå, *att* stadsfullmäktige för nu ifrågavarande skyddsrum i huvudsak redan beviljat anslag, *att* detta anslag, i vad det skall täckas av staden, redan förbrukats, oaktat skyddsrummen icke kommit till utförande, samt *att* detta sistnämnda förhållande beror på ändrade regler beträffande statsbidrag.

Nämnden har den uppfattningen, att de tidigare beviljade anslagen nu icke rimligen böra ytterligare belastas utan att dessa, sedan statsbidrag influtit, böra för sig redovisas. Vid detta förhållande bör nytt anslag beviljas för de av luftskyddschefen föreslagna skyddsrummen.

Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av stadens andel av kostnaderna för anordnande av och inredning i nio offentliga skyddsrum på ovan angivna platser anvisa 16.284 kronor samt

att i avbidan på erhållande av statsbidrag av tillgängliga medel förskottera återstående kostnader för sagda skyddsrumsanläggningar med 21.218 kronor.

Västerås den 5 maj 1942.

För luftskyddsnämnden:

JOHN LUNDGREN.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed har jag äran överlämna ritningar och kostnadsförslag till anordnande av 9 st. offentliga skyddsrum inom Västerås luftskyddsområde och får i anledning härav anföra följande.

N:o 77.

Ang. anordnande av nya offentliga skyddsrum i staden.

Inom Västerås luftskyddsområde äro förut anordnade 10 st. offentliga skyddsrum för sammanlagt 850 personer eller 2,1 procent av stadens befolkning. Enligt Luftskyddsinspektionens föreskrifter anses emellertid offentliga skyddsrum böra finnas för minst 4 procent av befolkningen i stadssamhällen. Med anledning härav ha ritningar och kostnadsförslag upprättats för anordnande av ytterligare 9 st. offentliga skyddsrum för sammanlagt 625 personer eller 1,56 procent av stadens befolkning. Härigenom skulle sammanlagt minst 3,66 procent av stadens befolkning erhålla tillgång till offentliga skyddsrum. Ritningar och kostnadsförslag hava godkänts av Länsstyrelsen och luftskyddsinspektionen och kommer statsbidrag att utgå med två tredjedelar av anläggningskostnaderna, vilka beräknats till 31.832 kronor. Härtill kommer emellertid kostnaderna för inredning såsom reservbelysning, värmeanordningar samt bänkar, å vilket belopp statsbidrag icke utgår. Detta belopp har kostnadsberäknats till 5.670 kronor.

Med stöd av vad som här ovan anförts får jag hemställa att stadsfullmäktige måtte anslå ett belopp av 37.502 kronor för anordnande av här ifrågavarande offentliga skyddsrum.

Västerås i luftskyddschefens expedition den 4 maj 1942.

HELGE HELLEKANT.

Sammanställning

över beräknad kostnad för iordningställande av offentliga skyddsrum å nedanstående platser.

Skyddsrummets läge	Beräknad kostnad, på vilket statsbidrag utgår med 2/3.	Beräknad kostnad för inredningar, på vilken statsbidrag *icke* utg.	Beräknad på staden ankommande kostnad.	Beräknad total anläggningskostnad.
Stockholmsvägen 14	2750	480	917	3230
Karlsgatan 9 A	5500	900	1834	6400
Kopparbergsvägen 18	3100	550	1034	3650
Katrinelundsvägen 12 A	3000	540	1000	3540
Linnégatan 4	2832	580	944	3412
Domkyrkoesplanaden 13	6700	950	2234	7650
Östra Kyrkogatan 6	2700	560	900	3260
Stora gatan 73	2350	580	784	2930
Köpingsvägen 15	2900	530	967	3430
Summa kronor	31832	5670	10614	37502

Stadens totalkostnad 16284

N:o 78.

Drätselkammarens skrivelse ang. utbyggnad av djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till tidigare framställningar i ärendet och med framförande nu av upplysningar beträffande de beräknade slutliga kostnaderna har hamnstyrelsen hemställt om förslagsanslag med 2.475.000 kronor för utbyggande av djuphamnen i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar. Styrelsen har i sin skrivelse meddelat, att i denna summa icke ingå de 125.000 kronor, vilka stadsfullmäktige vid sitt januarisammanträde detta år anslogo för uppförande av vågbrytare utanför den tilltänkta hamnen.

Vid de tillfällen då ärendet varit föremål för drätselkammarens behandling och även eljest, har drätselkammaren haft möjlighet att sätta sig noggrant in i ärendet. Drätselkammaren har den uppfattningen, att det för hamnens effektiva skötsel nu och framdeles måste anses nödtvunget, att hamnen nu utbygges. Vid detta förhållande är drätselkammaren beredd att tillstyrka framställningen. I samband därmed bör jämväl i enlighet med stadsfullmäktiges beslut för täckning upptagas ovan omförmälda anslag å 125.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyggnad av djuphamnen i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar samt för utbyggnadens färdigställande för dess ändamål anslå 2.475.000 kronor,

att detta anslag samt det av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 meddelade anslaget å 125.000 kronor för vågbrytare skola bliva föremål för täckning genom lånemedel,

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 2.600.000 kronor, samt

att godkänna de av hamnstyrelsen i ärendet vidtagna åtgärderna.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 78.

Ang. utbyggnad av djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelser till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen i olika sammanhang redogjort för utvecklingen av trafiken på djuphamnen samt för nödvändigheten av att snarast låta utbygga densamma. Med anledning härav hava stadsfullmäktige beslutat den 29 februari 1940 att med gillande av de förberedande åtgärder hamnstyrelsen vidtagit för blivande tillbyggnad av djuphamnen uttala sig för en sådan tillbyggnad samt uppdraga åt hamnstyrelsen att fullfölja arbetet härmed ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag i den form, som kunde prövas lämplig, den 28 mars 1940 att anvisa ett förslagsanslag å 572.000 kronor för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen samt den 29 januari 1942 att godkänna de av hamnstyrelsen då träffade åtgärderna för utbyggande av djuphamnen och att för uppförande av vågbrytare utanför den tilltänkta utbyggnaden av hamnen anvisa ett anslag av 125.000 kronor. Hamnstyrelsen anser sig nu icke hava anledning att ännu en gång redogöra för de starka skäl, som tala för hamnens utbyggnad och som framgå av ovan berörda skrivelser (Stfm. handl. nr 27 och nr 48 1940 samt nr 11 1942). Med hänvisning till vad i dessa framförts får hamnstyrelsen nu anföra följande.

Såsom av sistnämnda skrivelse framgår beslöt hamnstyrelsen i januari detta år att infordra anbud på utbyggnaden. Dessa hava varit föremål för ingående granskningar. De stå fast till den 15 instundande juni månad. Enär det bland annat ännu icke slutligt kunnat utrönas i vad mån bottnen utanför den tänkta kajbyggnaden kan inverka avsevärt försvårande för uppförande av fångdamm och på länshållning inom densamma, har hamnstyrelsen icke kunnat taga slutlig ståndpunkt till frågan, huruvida kajen skall utföras inom fångdamm eller under vatten. Vid detta förhållande har styrelsen heller icke kunnat preliminärt antaga visst anbud. De inkomna anbuden hava emellertid givit vid handen, att endast en ringa skillnad i storleksordningen föreligger mellan kostnaderna för arbetets utförande på det ena eller andra sättet. Sättet för byggandet bör därför närmast betraktas ur teknisk synpunkt.

I sin skrivelse i januari 1940 meddelade hamnstyrelsen, att de totala kostnaderna för ifrågavarande arbeten då beräknats till cirka 2.000.000 kronor. Nu föreliggande anbud på kajutbyggnaden samt kostnadsförslag å spåranläggning och nödig elektrisk utrustning ävensom områdets planering m. m. visa, att kostnaderna kunna beräknas till 2.600.000 kronor. I denna summa ingå de 125.000 kronor, som stadsfullmäktige anvisat för uppförande av vågbrytare. Till denna kostnadsökning har väsentligt bidragit en erinran från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen att delanslaget för kontroll och oförutsedda utgifter bör göras större än vad som först beräknats.

Hamnstyrelsen vill i detta sammanhang icke underlåta att meddela, att framställning om statsbidrag ännu icke blivit föremål för någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

På de skäl som hamnstyrelsen förut i detta ärende anfört samt under hänvisning till vad här ovan anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyggnad av djuphamnen i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar samt för utbyggnadens slutliga färdigställande för dess ändamål anvisa ett förslagsanslag av 2.475.000 kronor.

N:o 78. *Ang utbyggnad av djuphamnen.*

Västerås den 12 maj 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Holmer.*

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. avskrivning av vattenavgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos styrelsen för stadens tekniska verk har Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hemställt, att styrelsen måtte avskriva föreningens skuld till styrelsen för vattenavgifter under vintersäsongerna 1937—1938 och 1938—1939 vid Arosvallen. Såsom skäl härför har föreningen framfört föreningens svaga ekonomiska ställning. Avgifterna utgjorde under en var av dessa säsonger 480 kronor. I skrivelse till drätselkammaren har verksstyrelsen hemställt, att de förfallna avgifterna måtte avskrivas. Drätselkammaren får nu i ärendet anföra följande.

Verkställd utredning i ärendet har givit vid handen, *att* avgifterna under sagda säsonger uppskattades till nämnda belopp, enär vattenmätare då icke funnos uppsatta, *att* avgifterna under senare år varit högre, *att* de obetalade avgifterna sålunda icke kunna anses för högt uppskattade, *att* senare års vattenavgifter erlagts, *att* föreningens ekonomi enligt tillgängliga redogörelser med visst fog kan rubriceras såsom svag samt *att* ur denna synpunkt skäl tala för bifall till framställningen. Enligt drätselkammarens uppfattning bör vid behandling av ärendet hänsyn jämväl tagas till det förhållandet, att under nu berörda vintersäsonger skolbarn ägde fritt tillträde till skridskobanan och att detta tillstånd utnyttjades i mycket stor utsträckning.

På grund av vad som i ärendet förekommit hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter anvisa 960 kronor för avskrivande av de Föreningen Västerås

N:o 79.
Ang. avskrivning av vattenavgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.

Nya Idrottsplats u. p. a. debiterade vattenavgifterna för vintersäsongerna 1937—1938 och 1938—1939.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av motorer och arbetsmaskiner i den nya brandstationens verkstadslokaler.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har brandstyrelsen hemställt om anslag med tillhopa 2.934 kronor 50 öre för nyanskaffning av elektriska motorer och arbetsmaskiner samt för inmontering av dessa och äldre maskiner i verkstadslokalerna i nya brandstationen.

Drätselkammaren, som intet har att erinra emot bifall till framställningen, föreslår, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffning och inmontering av berörda motorer och maskiner i den nya brandstationens verkstadslokaler anvisa 2.934 kronor 50 öre samt

att detta anslag skall bliva föremål för täckning i brandverkets stat för nästkommande år.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 80.

Ang. anskaffning av motorer och arbetsmaskiner i den nya brandstationens verkstadslokaler.

För nyanskaffning av motorer och maskiner samt inmontering av redan befintlig maskinell utrustning i verkstäderna i nya brandstationen får brandstyrelsen anhålla om ett anslag å 2.934: 50 kronor.

Då den elektriska kraften i nya brandstationen utgöres av växelström måste likströmsmotorerna från gamla brandstationen utbytas vilket, jämte av tillkallade sakkunniga förordad omläggning av driftssystemet med en motor för varje arbetsmaskin i stället för förutvarande remdrift från i taket placerad transmissionsaxel, enligt inkomna vederbörligen granskade anbud betingar en kostnad av tillhopa 2.259: 50 kronor.

För inköp av erforderliga driftanordningar för följande arbetsmaskiner nämligen kutterhyvel, bandsåg, svarv, slipsten, fjäderhammare, borrmaskin och slipmaskin erfordras enligt av sakkunnig godkänt anbud ett belopp av 675 kronor.

Brandstyrelsen får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för nyanskaffning av elektriska motorer och arbetsmaskiner samt för inmontering i verkstadslokalerna å nya brandstationen av dessa samt redan befintliga maskiner bevilja ett anslag å 2.934: 50 kronor.

Västerås den 9 maj 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 81.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd till Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 30 nästlidne april månad har Västerås Teateraktiebolag hemställt, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1942 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Bolaget har alltsedan år 1929 erhållit kommunalt understöd för verksamheten, vilket under de två första åren utgick i form av kontant bidrag och därefter utgått i form av restitution av de till staden från teatern inbetalade nöjesskattemedlen.

N:o 81.

Ang. understöd till Västerås Teateraktiebolag.

Av bolagets styrelseberättelse samt vinst- och förlusträkning framgår, *att* de under 1941 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgått till 6.062 kronor 78 öre, *att* avskrivningar skett å inventarier med 500 kronor och å kostnaden för fastighetens ombyggnad med 8.000 kronor, varigenom sistnämnda kostnad nedbringats till 98.000 kronor, vilket belopp ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde, 318.000 kronor, samt att styrelsen har för avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa fastighetsvärdet, vilket anses möjligt endast under förutsättning att staden även i fortsättningen lämnar understöd åt teaterbolaget.

Därest bolagets framställning bifalles erfordras icke särskilt anslag, enär i årets budget under litt. 1 C 712 finnes upptaget en utgiftspost å 25.000 kronor för restitution av nöjesskatt. I denna post ingår beräknad restitution till teaterbolaget.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts vill drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1942 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag, samt

att vad bolaget sålunda erhåller i understöd till fullo skall återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse får Västerås Teateraktiebolag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1942 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 30 april 1942.

Västerås Teateraktiebolag:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. markbyte å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1941 hemställde styrelsen för stadens tekniska verk om anslag för framdragande av bland annat ledningar för vatten och avlopp i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Lekgatan. I sitt yttrande över framställningen meddelade drätselkammaren, att all den mark, som berördes av de föreslagna ledningarna, icke överlämnats till staden och tillstyrkte på den grund anslag allenast till ledningar i Lekgatan. Stadsfullmäktige fattade beslut i ärendet den 29 januari 1942 och följde därvid drätselkammarens förslag. Det markförvärv, som vid ifrågavarande tillfälle ännu icke var klart, gällde framför allt frågan om Kronvägens framdragande över stadsägan 763, vilken fastighet äges av studieledaren G. Sund. Drätselkammaren har numera träffat preliminärt avtal med fastighetsägaren, vilket i huvudsak är av följande innehåll.

Staden förvärvar av herr Sund södra delen av stadsägan 763 med en beräknad areal av 1.250 kvadratmeter samt ett område i norra delen av stadsägan, innehållande cirka 200 kvadratmeter. Av den sålunda överlåtna arealen utgör cirka 560 kvadratmeter tomtmark, avsedd att ingå i blivande tomter, och återstoden gatumark. I utbyte häremot överlämnar staden till herr Sund dels den del av staden tillhöriga stadsägan 762, som enligt fastställd stadsplan skall utgöra tomtmark i kvarteret Råstenen jämte å området befintliga byggnader, dels ock den del av staden tillhöriga stadsägan 759, 760, som enligt fastställd stadsplan skall utgöra tomtmark i kvarteret Råstenen med en beräknad areal av 158 kvadratmeter. Herr Sund erlägger till staden i mellangift ett belopp av 4.000 kronor. Vid bestämmandet av denna mellangift och vid uppgörelsen i övrigt har hänsyn tagits till den Sund enligt stadsplanelagen åliggande skyldigheten att gottgöra staden värdet av gatumark. Uppgörelsen innebär därför, att blivande tomter i kvarteret Råstenen, som bildas av stadsägan 763 och de bytesarealer, varom här är fråga, icke komma att belastas med ersättningsskyldighet för gatumark. Det kan nämnas, att genom Kronvägens framdragande över södra delen av stadsägan 763 och markens överlåtande till staden ägaren går miste om en fruktträdgård, vars bestånd av sakkunnig person värderats till omkring 9.000 kronor. De byggnader, som äro belägna å den mark, som överlåtes till herr Sund, hava ett taxeringsvärde av 11.000 kronor.

Drätselkammaren har för sin del funnit, att den träffade överenskommelsen från stadens sida bör kunna godkännas. Det är även angeläget, att frågan om dessa markförvärv nu avgöres så att arbetet med framdragande av ledningar i Kronvägens nya sträckning kan försiggå. På den grund får drätselkammaren tillstyrka en uppgörelse på i huvudsak omförmälda villkor samt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 82.
Ang. markbyte å Jakobsberg.

att godkänna ifrågavarande preliminära avtal om markbyte mellan staden och ägaren av stadsägan 763 samt uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar utforma de närmare villkoren för bytet samt underteckna erforderliga byteshandlingar.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. underhålls- och moderniseringsarbeten i Stadshotellet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med antagande av ny hyresgäst i stadshotellet fick staden utfästa sig att utföra en del ändrings- och reparationsarbeten såväl i stadshotellets fastighet som i stadsparken. Vid uppgörande av 1942 års budget beräknades för särskilda inre förbättringsarbeten i stadshotellet 62.000 kronor och för underhåll av stadsparkens restaurant 5.200 kronor. Till drätselkammarens förfogande ställdes sålunda sammanlagt 67.200 kronor. Redan under hösten 1941 visade det sig emellertid nödvändigt, att i stadshotellet verkställa en del arbeten och nyanskaffningar av fasta inventarier, bland annat kylskåp och diskmaskiner. Beträffande stadsparkens restaurant har efter framställning från hyresgästen och efter noggrann prövning av drätselkammaren en del arbeten utförts under innevarande vår, innebärande till större delen nödvändigt underhåll av byggnaden samt omdisponering av vissa utrymmen i källarvåningen för erhållande av bättre hygien. De arbeten, som sålunda redan utförts eller pågå och de nyanskaffningar av fasta inventarier, som skett, draga en kostnad av i runt tal 62.000 kronor. Kostnaden har påförts ovannämnda i årets stat tillgängliga underhållsanslag om sammanlagt 67.200 kronor. Av dessa anslag finnas sålunda för närvarande endast cirka 5.000 kronor disponibla. Med de arbeten, som nu utförts, beräknas stadsparkens restaurant ha genomgått en fullt tillfredsställande renovering. Beträffande stadshotellet återstår däremot en hel del att göra. Rena inre underhållsarbeten och smärre förbättringsarbeten, som drätselkammaren funnit fullt motiverade, draga en kostnad av i runt tal 21.500 kronor. En i kontraktet med hyresgästen förutsatt utvidgning av matsalen genom borttagande av en vägg

N:o 38.
Ang. underhålls- och moderniseringsarbeten i Stadshotellet.

och därav föranledda arbeten beräknas draga en kostnad av cirka 10.000 kronor. Vad som sedan återstår och som visat sig vara av behovet påkallat är att söka förbättra ventilationsanordningarna i fastigheten. Särskilt gäller detta matsalen och stora festsalen. Infordrade anbud giva vid handen, att en tillfredsställande ventilation i byggnaden genom inmontering av moderna fläktar med tillkommande byggnadsarbeten beräknas draga en kostnad av cirka 58.000 kronor. Drätselkammaren är av den uppfattningen, att man om möjligt bör söka lösa ventilationsfrågan i ett sammanhang och är därför för egen del beredd att tillstyrka anslag för ändamålet. Det må emellertid anmärkas, att flera separata ventilationssystem avses komma till användning, varför intet hindrar, att man till en början endast utför ett eller flera av dessa system. Det torde emellertid lämpligen böra uppdragas åt drätselkammaren att senare, eventuellt efter samråd med hyresgästen, träffa avgörande huruvida ventilationsfrågan skall lösas på en gång eller i etapper. Samtliga arbeten draga sålunda en kostnad av i det närmaste 90.000 kronor. Då emellertid av redan beviljade underhållsanslag cirka 5.000 kronor beräknas stå till förfogande, utgör anslagsbehovet 85.000 kronor. I detta sammanhang må anmärkas, att från hyresgästens sida önskemål framställts om anordnande av en bagagehiss. Då emellertid konstruktionen av denna icke ännu närmare övervägts, är drätselkammaren icke beredd att nu framlägga förslag härom. Drätselkammaren, som sålunda icke tagit ställning till denna fråga, har emellertid velat omnämna förhållandet för stadsfullmäktige enär frågan framdeles eventuellt kan bliva aktuell. Därest ventilationssystemet endast kommer till utförande i vissa delar kan den möjligheten tänkas, att anslaget även förslår till anordnande av en bagagehiss.

Beträffande täckningen av ovan omförmälda anslag å 85.000 kronor synes det drätselkammaren önskvärt att fördela kostnaden på två år. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av underhålls- och moderniseringsarbeten i stadshotellet samt anordnande av ventilationsanordningar ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 85.000 kronor att gäldas av uttaxerade medel under åren 1943 och 1944.

Västerås den 15 maj 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 9 juni X

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. utbyggnad av djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till komplettering av utredningen i ärendet ang. utbyggnad av djuphamnen överlämna bifogade av byggnadskontoret upprättade tekniska beskrivning.

Västerås den 1 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

TEKNISK BESKRIVNING

över planerad utbyggnad av Västerås djuphamn.

Den tekniska utredningen angående utbyggnad av Västerås djuphamn har utförts av stadens Byggnadskontor enligt av drätselkammaren och hamnstyrelsen lämnade direktiv angående erforderliga kajlängder, hamnplansutrymmen m. m. Till utgångspunkt för bedömning av grundens beskaffenhet lades av Byggnadskontoret omkr. år 1928 utförda grundundersökningar. Utredningen resulterade i ett förslag som framlades i sept. 1941 och efter granskning i Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen av denna godkändes den 8 okt. 1941. Detta förslag omfattar följande arbeten.

1. Förlängning av den befintliga kajen västerut ytterligare 250 m.
2. Uppmuddring av en 80 m bred hamnbassäng framför den nya kajen samt breddning av den befintliga hamnbassängen från 70 till 80 meter.
3. Utfyllnad och planering av en 130 m bred hamnplan bakom kajlinjen.
4. Elektrisk utrustning för kranar och belysning samt spåranordningar omfattande 2 st järnvägsspår jämte erforderliga kranspår.
5. En 60 meter lång kaj för 3,5 m vattendjup för uppläggning av pråmar jämte ytterligare 40 m bankutfyllning för uppställningsspår.
6. Förlängning av den befintliga vågbrytaren med ytterligare 300 m.

N:o 84.

Ang. utbyggnad av djuphamnen.

Med hänsyn till den vid förslagets uppgörande synnerligen knappa tillgången på cement föreslogs kajen komma till utförande som en ramkonstruktion av betong; vertikala pelare på ett inbördes avstånd av c:a 11 meter och över dessa en längsgående betongbalk som skulle utgöra själva kajen. Som stöd för fyllningen bakom kajlinjen föreslogs träkistor fyllda med sten vilka skulle utfylla mellanrummet mellan de vertikala kajpelarna. Sammangjuten med kajbalken skall utföras en ränna av betong för strömavtagare till kranarna.

Hamnbassängen föreslås muddrad till 80 m bredd och ett djup av 6,5 m, vilket motsvarar djupet i Mälarens farleder. Enligt uppgifter från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen överväges att inom en snar framtid fördjupa dessa farleder liksom även Södertälje kanal till ett vattendjup av 7,9 m. Med hänsyn till fartygens "sättning" vid lossning och lastning har därför föreslagits att uppstickande bergpartier i hamnbassängen skola bortsprängas till 8,3 m vattendjup, så att hela bassängen vid senare tidpunkt utan olägenhet kan uppmuddras till detta djup.

Såväl kaj- som sprängningsarbeten avsågs enligt Byggnadskontorets förslag bliva utförda i torrhet inom fångdamm. Enligt verkställda utredningar torde nämligen kostnaderna att bygga i vatten eller i torrhet under förhandenvarande omständigheter vara ungefär lika, varvid emellertid ett bättre arbetsresultat vore att förvänta vid byggande i torrhet. Möjligheten att bygga i torrhet ansågs vara given med hänsyn till erfarenheterna från den första utbyggnaden.

Bakom kajlinjen föreslås utfyllnad av ett 130 m brett hamnområde, vartill fyllnadsmassor skulle erhållas dels från höjdpartiet inom hamnområdet, dels från bottensprängningen samt dels från annat håll (i nödfall Malma grusgrop). Hamnplanet skulle dräneras, makadamiseras, grusas och vältas.

För uppställning av järnvägsvagnar föreslogs en bankutfyllnad för ett uppställningsspår av 100 m längd i förlängningen av kajen. Då det från hamnstyrelsen framfördes önskemål om särskild tilläggsplats för pråmar utformades denna utfyllnad å 60 m längd som en enkel kaj av träkistor med stenöverbyggnad över vattenytan. Denna kajdel är att anse som ett provisorium då den ovillkorligen måste rivas om djuphamnen vid senare tidpunkt skulle utvidgas än mera åt väster.

Vågbrytaren, som redan utförts till 250 m längd, består av träkistor med ris- och stenfyllning. Kistorna timrades innevarande vinter och sjösattes från isen.

I jan.—febr. d. å. uppgjordes genom Byggnadskontorets försorg programhandlingar för anbuds infordrande varefter hela arbetet med undantag för spår, elektr. utrustning samt vågbrytare utlystes på entreprenad. Då cementsituationen under vintern ljusnat lämnades entreprenörerna fria händer att inkomma med egna förslag.

Vid anbudstidens utgång befunnos de inkomna anbuden rel. väl ansluta sig till det uppgjorda kostnadsförslaget. Vilken konstruktion och vilket byggnadssätt som vid utförandet kommer till användning kan ej nu avgöras då entreprenör ännu ej utsetts.

Västerås stads byggnadskontor den 30/5 1942.

F. Schiött.

Västerås 1942. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 85.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Jämlikt 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1941.

Under året har styrelsen haft 11 sammanträden, varvid handlagts sammanlagt 647 protokollförda ärenden, distriktsråden, 11 till antalet, ha vardera haft 12 sammanträden, eller tillsammans 132 och förvaltningsutskottet inalles 11 sammanträden med 99 protokollförda ärenden.

Med utgången av berättelseåret har fattigvårdsstyrelsens ordförande och mångåriga ledamot Ombudsmannen Gösta Sjöberg samt ledamöterna Folkskollärarinnan Karin Nordkvist och Förrådsförmannen Th. Bergqvist avgått ur styrelsen. Stationsförmannen C. F. Melin har under året avlidit. Samtliga hava nedlagt ett intresserat, gediget och uppoffrande arbete till fromma för understödstagare och samhälle.

Antalet understödstagare utgjorde under året 1.720 mot 1.723 år 1940.

De ordinarie understöden ha ökat från i genomsnitt 4.974: — kr. pr distrikt under år 1940 till 5.306: — kr. samt fördelat på hushåll, respektive person, från 402: — och 349: — kr. 1940 till 470: — och 404: — kr. år 1941.

Sammanlagda bruttokostnaden för såväl yttre som inre fattigvården har ökat från 679.239: 32 kr. 1940 till 739.967: 86 1941 och nettokostnaden från 372.163: 63 kr. till 429.490: 50 kronor. Kostnaden fördelad på innevånare respektive skattekronor utgör 10: 90 kr. och 0: 64 kr. mot resp. 9: 61 och 0: 57 kr. under 1940.

Genomsnittliga antalet intagna pensionärer å ålderdomshemmet utgör 192 pr dag och dagkostnaden utgör 4: 83 kr. mot 4: 65 kr. näst föregående år. Fattigvårdskostnaderna ha sålunda stigit såväl relativt som absolut.

Från och med den 1 juli har tuberkulosavdelningen för kvinnliga patienter nedlagts och apterats till avdelning för andra kroppssjuka. Avdelningen för manliga patienter kommer att nedläggas vid senare tidpunkt enligt överenskommelse med landstinget.

Beträffande närmare detaljer av fattigvårdsstyrelsens verksamhet hänvisas till efterföljande tabeller och huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1942.

THEOFIL ÖBERG.

|Axel Norén.

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1941 utgjorts av:
Ombudsman Gösta Sjöberg, ordförande.
Komminister Nils Berge, vice ordförande och distriktschef.
Ledamöter och distriktschefer: Stationsförman C. F. Melin, Förrådsförman Th. Bergqvist, Verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, Skomakaremästaren Emfrid Carlsson, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Folkskollärarinnan Karin Nordkvist, Förman Hugo Svensson, Tjänsteman Hugo Lindgren, Fru Helga Gustavsson och Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

Vid Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, tillsyningsman sedan 1 maj 1933, ordinarie från 1/7 1939.
Fru Anna-Lisa Adamsson, kassörska fr. o. m. 1 jan. 1940, dessförinnan kont.-bitr. sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1929, ordinarie från 1 mars 1940.
Fröken Karin Bjelke, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1937, ordinarie från 1 jan. 1941.
Fröken Gertrud Næslund, extra skrivbiträde sedan 5 okt. 1938.
Fröken Maj-Britt Pettersson, extra skrivbiträde sedan 9 febr. 1940.
Fröken Britta Jonsson, extra skrivbiträde sedan 1 juli 1940.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923).
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Helga Elisabeth Hedberg, sjuksköterska sedan 1 juli 1936.
Kerstin Pettersson, sjuksköterska sedan 1 jan. 1937.
Margit Berglund, sjuksköterska sedan 1 jan. 1940.
Hillevi Larsson, sjuksköterska sedan 1 jan. 1940.
Ester Engkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1941 till 15 sept. 1941.
Elny Björklund, sjuksköterska sedan 15 sept. 1941.
Anna Lundkvist, kokerska sedan 1 febr. 1935.
Ester Berggren, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Annie Vinterkvist, sömmerska sedan 1 jan. 1940.
Ruben Sandh, vårdare sedan 1 juli 1923.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.
Lizzie Svensson, skrivbiträde sedan 1 juni 1936.
18 köks-, tvätt- och sjukbiträden.
Predikant: Komminister Manne Eriksson.

Läkare: 2:dre stadsläkare Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare;
1:ste stadsläkare G. Andrén, läkare för södra och västra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

N:o 85. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.*

Familjer och personer, som under år 1939—1941 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.	1939	1940	1941
Ensam man utan barn	177	272	274
„ „ med barn	76	—	4
Ensam kvinna utan barn	183	408	416
„ „ med barn	309	72	58
Gift par eller samboende utan barn	64	286	280
„ „ „ med barn	458	264	274
Ensamma barn	3	2	1
Antal hemmavarande barn under 16 år	364	419	413
Summa antal personer	1.634	1.723	1.720

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.	1939	1940	1941
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.570	1.621	1.616
Understöd enligt lagen om komm. pensionstillskott m. m.	64	102	104
Summa antal personer	1.634	1.723	1.720

Vård å fattigvårdsanstalt.

	1939	1940	1941
Antal vårdtagare: män	127	124	165
„ „ kvinnor	119	111	135
Summa antal personer	246	235	300

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1939	1940	1941
Antal vårdtagare: män	100	117	107
„ „ kvinnor	127	139	121
„ „ barn	—	—	8
Summa antal personer	227	256	236

Vård å fattigvårdsanstalt.

	1939	1940	1941
Antal vårddagar	63.230	68.445	68.754
Vårdens värde i jämna kronor	254.380: —	276.838: —	331.978: —

Vård å sjukvårdsanstalt.

	1939	1940	1941
Antal vårddagar	50.221	52.207	54.165
Vårdens värde i jämna kronor	71.503: —	78.692: —	85.047: —

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Hemunderstöd.	1939	1940	1941
Understödets värde i jämna kronor ..	160.337: —	175.089: —	212.917: —
Antal kalendermånader, under vilka hjälp lämnats	4.827	4.921	5.354

Annan av fattigvårdsstyrelsen lämnad hjälp.

	1939	1940	1941
Värde i jämna kronor	4.957: —	5.825: —	8.244: —

Därjämte har utgått till följande antal barn:

barnbidrag	41	64	56
bidragsförskott	35	56	44
Summa antal barn	76	120	100

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål.

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
Anmaningsskrivelser	143	166	200	221	150	199	147	189	176	154	162	159
Svar å anmaningsskrivelser......	175	179	238	245	195	196	165	168	207	180	193	180
Annan skriftväxling	1722	1770	1787	2099	1991	2130	2507	2492	2716	1848	2012	2221
Summa	2040	2115	2225	2565	2336	2525	2819	2849	3099	2182	2367	2560

B) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
Ansökningar	53	68	51	31	45	40	51	71	84	71	47	34	53	33	43
Påminnelser	146	127	105	45	111	86	92	97	129	159	188	70	61	73	62
Förklaringar	83	67	110	94	72	111	161	146	141	81	77	128	71	92	85
Summa	282	262	266	170	228	237	304	314	354	311	312	232	185	198	190
Mantalsskrivningsmål:															
Ansökningar	—	—	—	313	364	355	164	98	60	121	101	144	115	81	62
Påminnelser	—	—	—	190	283	234	102	62	29	87	57	81	116	76	27
Förklaringar	—	—	—	32	21	41	53	38	46	40	55	50	47	38	41
Summa	—	—	—	535	668	630	319	198	135	248	213	275	278	195	130

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	181	211	216	274	189	132	118	90	78	88	113	99
Å Sanatorium	14	20	30	28	23	15	17	33	37	29	33	25
Å Sinnesslöanstalter	15	16	19	19	20	19	21	19	18	21	21	27
Å Hospital	43	73	79	91	93	91	99	101	107	117	114	127
Å Epileptikerhem	4	4	2	2	4	6	6	4	4	4	5	6
Å Eugeniahemmet	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem	—	—	22	35	41	34	32	27	30	16	19	18
Å Kuranstalter	—	—	49	51	57	40	40	24	25	18	20	15
Å andra vårdanstalter	19	25	20	29	28	25	22	24	15	19	28	45
Summa	276	349	437	529	455	362	355	322	316	312	353	362

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1941:

Kvarvarande sedan år 1940	191	
Under året intagna	109	300
Under året avgångna genom döden	44	
Under året avgångna genom utskrivning	63	107
Vid årets slut kvarvarande		193

därav 107 män, 84 kvinnor och 2 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 14 män och 9 kvinnor främmande fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	3	—	—	1	—	—	4
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	1	—	—	1
„ 20—30 „	7	1	—	4	1	—	13
„ 30—40 „	7	—	—	12	1	—	20
„ 40—50 „	14	3	1	8	—	—	26
„ 50—60 „	15	1	1	10	1	1	29
„ 60—70 „	27	6	2	11	2	3	51
„ 70—80 „	13	11	31	13	3	18	89
„ 80—90 „	8	2	11	9	5	29	64
„ över 90 år	—	—	1	—	—	2	3
Summa	94	24	47	69	13	53	300

N:o 85. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.*

Dessa 300 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 68.754 underhållsdagar, varå 29.717 belöpa sig å 94 män och 82 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelning.

Av de å ålderdomshemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 191 folkpension. Den äldsta av under året vårdade män var änkl. Lars Albert Larsson, född år 1851, och bland kvinnor änkan Mathilda Klingvall, född år 1845.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	20	16	36
Blinda och litet seende	—	1	1
Lama och ofärdiga	3	3	6
Ständigt sängliggande	51	52	103
Lungsjuka	19	6	25
Ålderstigna och sjukliga	50	35	85
Minderåriga barn	3	1	4
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	12	11	23
Arbetsföra	6	6	12
Summa	165	135	300

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, måleri, snickeri och div. trädgårdsarbeten m. m.,

dels arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 61.279 kg. tvätt, därav privat tvätt 38.372 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna under åren 1931—1941.

	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl	18: 12	17: 75	17: 50	17: 25	18: 75	18: 25	21: 25	22: 50	20: 63	23: 50	26: 44
Rågsikt	26: 25	26: 50	25: 50	24: 50	25: 75	25: —	29: 25	30: 75	28: 63	31: —	32: 78
Vetemjöl	32: 63	30: 35	29: 25	26: 50	30: 75	33: 75	33: 82	32: —	34: 50	39: 13	37: 48
Korngryn	18: 25	19: 38	18: 25	19: 88	21: —	21: 50	28: —	27: 75	23: —	32: 25	46: 75
Ärter	19: 50	20: 50	23: 38	29: 38	35: 88	28: —	28: 12	28: 25	29: 67	—	67: 67
Fläsk	99: —	89: 88	89: 13	79: 75	112: 75	134: 75	133: 50	148: 12	151: 63	179: 75	246: 38
Sill	30: 50	19: 94	20: 38	28: —	31: 88	48: 50	30: 75	29: 50	25: 83	68: 47	119: 38
Havregryn	22: 50	26: 50	21: —	24: —	26: 63	26: —	31: 12	33: 50	33: 38	43: 38	53: —
Risgryn	40: 50	38: 83	30: 63	28: 46	30: 50	36: —	36: —	36: 75	30: 25	47: —	79: 75
Kaffe	180: —	237: 50	217: 50	198: 12	205: —	193: 75	204: 50	172: 50	172: 50	282: 75	341: 25
Socker	31: —	35: 38	35: 94	36: —	36: —	36: 75	37: 55	37: 94	38: 38	41: 69	47: 06
Bruna bönor	28: —	30: 75	29: 75	35: —	46: 25	44: —	37: 50	40: 50	73: 67	85: —	104: 17
Margarin	74: 75	72: 50	72: 63	88: 87	96: 13	91: 75	116: 25	128: 38	127: 33	145: —	270: —
Farrin	22: 75	30: 50	28: 75	27: 75	27: 33	29: —	30: 25	31: —	31: 75	35: —	40: 67

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1939, 1940 och 1941, fördelat distriktsvis.

Distr. n:o	År 1939			År 1940			År 1941		
	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
N:o 1	6,330: 40	351: 69	301: 44	6,821: 56	401: 27	359: 03	7,703: 07	481: 44	385: 15
„ 2	6,139: 15	409: 28	323: 11	5,311: 51	408: 58	354: 10	6,262: 30	481: 72	417: 49
„ 3	6,729: 22	336: 46	306: 42	6,919: 92	384: 44	364: 21	7,464: 68	466: 54	439: 10
„ 4	7,795: 95	433: 11	338: 95	7,488: 45	440: 50	374: 42	6,316: 31	526: 36	421: 09
„ 5	2,284: 99	326: 43	326: 43	2,550: 16	425: 03	425: 03	3,114: 44	444: 92	444: 92
„ 6	5,024: 03	358: 86	279: 11	4,357: 03	396: 09	311: 22	4,946: 86	449: 71	380: 52
„ 7	3,868: 67	386: 87	322: 39	3,027: 92	378: 49	333: 10	3,601: 18	450: 15	400: 13
„ 8	7,152: 31	397: 35	310: 97	7,252: 65	426: 63	329: 67	7,087: 95	506: 28	373: 05
„ 9	3,757: 67	341: 61	313: 14	3,538: 90	393: 21	353: 39	3,651: 06	456: 38	405: 67
„ 10	2,968: 55	296: 86	247: 38	2,959: 28	328: 81	269: 63	3,420: 64	425: 08	342: 06
„ 11	5,615: 27	431: 94	350: 95	4,492: 40	449: 24	374: 37	4,804: 42	480: 44	436: 77
Genomsnittskostnad	5,240: 56	370: 04	310: 94	4,974: 53	402: 94	349: 88	5,306: 63	469: 91	404 : 18

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1941.

Åren	Bruttokostnad		Summa Kr.	Nettokostnad		Summa Kr.
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.		Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	
1915—1919	48,887: 82	185,845: 02	234,532: 78	46,371: 23	180,364: 47	228,736: 05
1920—1924	122,516: 25	452,688: 92	575,205: 17	78,473: 75	413,524: 36	511,998: 11
1925—1929	198,691: 50	460,036: 37	658,727: 87	89,216: 91	407,143: 75	496,360: 66
1930—1934	249,991: 55	449,927: 54	659,919: 08	117,880: 78	364,434: 88	482,315: 67
1935	251,958: 68	420,642: 59	672,601: 27	127,761: 08	321,236: 79	448,997: 87
1936	280,894: 30	415,156: 87	696,051: 17	150,173: 69	311,797: 94	461,971: 63
1937	284,939: 54	363,386: 25	648,325: 79	126,793: 24	253,194: 46	379,987: 70
1938	280,910: 49	321,551: 53	602,462: 02	123,582: 02	186,104: 44	309,686: 46
1939	289,674: 58	319,695: 96	609,370: 54	114,258: 49	211,886: 68	326,145: 17
1940	318,069: 31	361,170: 01	679,239: 32	139,306: 45	232,857: 18	372,163: 63
1941	331,978: 78	407,989: 08	739,967: 81	138,634: 95	290,855: 55	429,490: 50

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Tabell, som utvisar hur kostnadssummorna fördelas på invånare och skattekronor m. m.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för yttre fattigvården		Underhållskostnad på Ålderdomshemmet		Understödstagare på Ålderdomshemmet		
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Understödstagare pr år Kr.	Understödstagare pr dag Kr.	Antal underhållsdagar	Antal	Medeltal pr dag
1915—1919	254,294	8: 98	1: 10	7: 10	0: 72	514: 73	1: 41	32,466	156	89
1920—1924	351,984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	1,051: 48	2: 81	41,775	270	114
1925—1929	284,882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	1,067: 31	3: 03	60,798	377	164
1930—1934	352,579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	1,377: 48	3: 77	66,410	362	181
1935	379,313	13: 77	1: 18	9: 85	0: 85	1,460: —	4: —	69,935	367	172
1936	450,777	13: 64	1: 02	9: 20	0: 69	1,470: 95	4: 03	69,746	321	191
1937	541,956	10: 74	0: 70	7: 16	0: 46	1,522: 05	4: 17	68,349	327	187
1938	544,015	8: 47	0: 57	5: 09	0: 34	1,518: 40	4: 16	67,483	310	185
1939	571,393	8: 62	0: 57	5: 60	0: 37	1,474: 60	4: 04	71,659	305	196
1940	649,176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	1,701: 90	4: 65	68,445	295	187
1941	674,405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	1,752: 95	4: 83	68,754	300	192

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Antal kyrkoskrivna invånare	Antal understödstagare	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1920—1924	30,322	2,720	7,61 %	0,89 %	8,50 %
År 1925—1929	29,387	2,476	7,04 %	1,11 %	8,15 %
År 1930	30,394	2,156	5,79 %	1,04 %	6,83 %
År 1931	30,649	2,304	5,83 %	1,18 %	7,01 %
År 1932	30,914	2,577	6,7 %	1,3 %	8 %
År 1933	31,229	2,787	7,1 %	0,94 %	8,04 %
År 1934	31,794	2,396	5,77 %	1 %	6,77 %
År 1935	32,616	2,213	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	33,879	2,017	4,97 %	0,70 %	5,67 %
År 1937	35,378	1,818	4,89 %	0,68 %	5,57 %
År 1938	36,551	1,699	3,76 %	0,7 %	4,46 %
År 1939	37,848	1,634	3,59 %	0,73 %	4,32 %
År 1940	38,729	1,723	3,79 %	0,66 %	4,45 %
År 1941	39,421	1,720	3,6 %	0,76 %	4,36 %

Under året har i 2 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 1 fall lett till inställande i arbete.

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1941.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		419.491: 20
Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ fattigvårdslagen	28.325: 80	
Ersättning av statsmedel	8.033: 94	
Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor för utg. fattigvård	74.299: 14	
Diverse inkomster	5.156: 38	
Drottninggatan 22	1.318: 27	117.133: 53
Ålderdomshemmet:		
Vårdavgifter av främm. kommuner, enskilda, landstinget och staten	133.069: 32	
Diverse inkomster	70.273: 81	203.343: 13
	Summa Kronor	739.967: 86

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Understödskostnader	199.693: 81	
Anstaltsvård	74.781: 86	
Kommunalt bidrag u. k. f.	47.006: 91	
Andra fattigvårdskostnader	22.307: 72	
Diverse utgifter	13.696: 79	
Förebyggande fattigvård: Diakonissornas anslag	13.250: —	
Löner och arvoden	37.251: 99	407.989: 08
Ålderdomshemmet:		
Hushållet	77.051: 02	
Bränsle, lyse och vatten	45.087: 15	
Renhållning	15.275: 89	
Beklädnad	4.573: 45	
Sjukvård	6.383: 17	
Underhåll och anskaffning av inventarier	4.672: 97	
Förbrukningsartiklar	910: 09	
Begravningskostnader	1.048: —	
Diverse omkostnader	12.930: 11	
Underhåll av fastigheten	11.569: 60	
Räntor och amorteringar	59.922: 40	

N:o 85.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1941.

Underhåll av trädgård och planteringar	3.515: 24	
Löner och arvoden	69.154: 89	
Pensioner	4.565: 49	
Stall och hönshus	2.135: 77	
Tvättinrättningen	13.183: 54	331.978: 78
Summa Kronor		739.967: 86

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Tablå över under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början	Under året		Behållning den 31/12 1941
		Inkomster	Utgifter	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Malmströmska fonden	10,279: 94	411: —	675: —	10,015: 94
Beate Louise Vougts fond	10,152: 50	406: —	250: —	10,060: 50
Anders Nordlövs fond	589: 03	23: 60	—: —	612: 63
P. Bilchiers fond	1,084: 62	43: 40	—: —	1,128: 02
Hedda Hoffmans fond	802: 77	32: 12	21: 42	813: 47
Sofia E. Sjöbergs fond	4,529: 51	181: 20	169: —	4,541: 71
Anna Sjöbergs fond	356: 82	14: 28	—: —	371: 10
Alexander Mossbergs fond	604: 17	24: 16	10: —	618: 33
Ulrika Godenius fond	2,011: 05	80: 44	66: —	2,025: 49
Johanna Hallströms fond	2,515: 45	100: 60	101: —	2,515: 05
Anna H. Almströms fond	4,000: 80	160: —	140: —	4,020: 80
Regina Möllers fond	5,021: 80	200: 88	170: —	5,052: 68
Ulrika Kat. Anderssons fond	500: —	20: —	20: —	500: —
E. G. Vretmans o. h. h. fond	4,174: 82	167: —	100: —	4,241: 82
Joh. Gust. Berglunds fond	119,283: 16	4,775: —	5,028: 90	119,029: 26
Hedda Hoffmans m. fl. räntebeh.	29: —	31: 42	29: —	31: 42
Fanny Johanssons fond	5,069: 64	200: —	219: 64	5,050: —
Johanna Mat. Janssons fond	529: 86	15: —	—: —	544: 86
Systr. Fanny o. Olivia Kolméns fond	42,000: 07	2,057: 82	830: 60	43,227: 29
Summa kronor	213,535: 01	8,943: 92	8,078: 56	214,400: 37

Västerås 1942. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 18 juni XII

N:o 86.

Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 9 sammanträden. Nämndernas delegation har dessutom haft 7 sammanträden. Vid dessa sammanträden har handlagts sammanlagt 829 protokollförda ärenden.

Nämndernas förvaltningstekniska arbetsuppgifter äro fördelade till den för fattigvården och barnavården gemensamma byrån. Inspektionen av fosterbarnen samt utredningarna rörande skyddsuppfostran, bidragsförskott, mödrahjälp och adoptioner m. m. utföras fr. o. m. berättelseåret av en för ändamålet särskilt anställd befattningshavare. De utom staden utackorderade barnen ha på grund av rådande förhållanden inom trafikväsendet icke heller under detta år inspekterats, vilket tidigare skett årligen.

Barnavårdsnämndens verksamhet har under året ökat ifråga om åtgärder mot barn, som gjort sig skyldiga till vanart eller ock i sina hem utsatts för sådan fara eller vanvård, som oförmäles i 22 § i lagen om samhällets barnavård och ungdomsskydd. Jämväl antalet mödrahjälps- och bidragsförskottsärenden ha ökat. I 12 adoptivärenden och 4 äktenskapsskillnadsärenden har nämnden avgivit begärda yttranden. Arbetsföreläggande mot försumliga försörjningspliktiga har skett i 10 fall, varav 2 lett till intagning å arbetshem.

Enär nämndens barnhem sedan länge vore allt för otidsenligt och olämpligt för sitt ändamål, ha förberedande åtgärder vidtagits för åstadkommande av ett ändamålsenligt barnhem.

Ungdomsnämnden har vidtagit olika åtgärder mot ungdom i åldern 18—21 år, som gjort sig skyldiga till ett lastbart, lättjefullt eller oordentligt levnadssätt. Bland ynglingarna har, jämfört med närmast föregående år, stegrat antal fylleriförseelser varit särskilt framträdande.

Beträffande nämndernas verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i mars 1942.

EM. GRANÉR.

|Axel Norén.

N:o 86.

Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér,, ordförande.

Ombudsmannen Gösta Sjöberg,, vice ordförande.

Ledamöter: Komministern Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fattigvårdssysslomannen Axel Norén, Fru Anna Vestberg och Barnavårdsombudet Fru Karin Ström.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare.

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén.

Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Anna-Lisa Adamsson.

Extra Befattningshavare: Fru Doris Berndt.

Övriga arbetsuppgifter utföras av på fattigvårdens stat upptagen, vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott, barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under åren 1936—1941, fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder enl. 23 §					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §		
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.
1936	92	69	61	62	56	20	55	—	3	19	2	22	14	3	26	18	114
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89
1939	96	43	52	49	44	9	21	—	6	10	7	20	36	3	21	18	81
1940	74	33	44	40	41	9	24	—	3	7	5	21	38	4	17	11	69
1941	125	49	53	45	44	7	46	—	2	15	5	15	40	3	20	18	79

N:o 86. *Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.*

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	Överlämnad till ensk. person utom kommun	Överlämnad till barnhem inom kommun	Överlämnad till barnhem utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt	Förhållande till stadens folkm. i %
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21	0,66
1937	171	30	34	167	1,967	58	65	18	20	20	20	0,66
1938	167	18	30	155	1,975	50	61	23	16	22	14	0,51
1939	155	25	42	138	1,713	47	99	26	7	35	8	0,59
1940	138	32	17	153	1,955	47	55	16	2	19	14	0,40
1941	146	30	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18	0,36

Samtliga av nämnden inom staden utackorderade garn ha inspekterats minst en gång under året. Utackorderingsavgifterna variera mellan 20: —30: — kr. i månaden.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
Anmaningsskrivelser	22	45	38	52	35	44	66	51	29	35
Svar å anmaningsskrivelser	36	26	41	17	38	27	60	26	31	52
Ansökningar hos länsstyrelsen	13	25	25	31	25	18	31	28	23	14
Påminnelser hos länsstyrelse	97	75	81	92	94	98	96	94	77	74
Förklaringar hos länsstyrelsen	34	41	54	22	61	89	84	86	76	53
Andra skrivelser	529	599	670	680	637	604	1329	1247	1788	1297
Summa	731	811	909	894	890	880	1666	1532	2024	1525

I 2 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

N:o 86. *Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.*

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1928—1941 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad Brutto	Kostnad Netto	Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på invånare	Nettokostnad fördelad på bev.-kr.
1928	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929	87,804: —	73,113: —	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930	92,072: —	69,399: —	30,320	362,516: —	2: 29	0: 19
1931	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932	99,930: —	77,097: —	30,627	356,952: —	2: 52	0: 22
1933	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15
1937	101,155: —	66,636: —	35,378	541,956: —	1: 87	0: 12
1938	95,089: —	64,007: —	36,551	544,015: —	1: 75	0: 11
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10,6

Tabell utvisande under åren 1938—1941 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp.

År	Bidragsförskott till Hela	Antal barn u. ä.	Antal barn i. ä.	Kronor	Mödrahjälp till Hela	Antal mödrar ogifta	Antal mödrar gifta	Kronor
1938	189	98	91	38,863: 35	102	37	65	17,175: —
1939	212	114	98	45,554: 73	184	46	138	18,572: 34
1940	203	116	87	39,866: —	140	47	93	24,817: —
1941	152	81	71	36,091: 70	160	49	111	28,752: 85

Utav behandlade 203 mödrahjälpsärenden ha 160 tillstyrkts och 43 avstyrkts.

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1940	10	
Intagna under året	12	22
Utskrivna under året..........................	10	
Kvarvarande till år 1942	12	22

Av de intagna barnen voro 8 gossar och 4 flickor.
Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.
Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 21.859: 94 kr., vilken summa fördelad på 4.548 underhållsdagar utgör 4: 80 kr. pr dag och barn.
Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

Västerås i mars 1942.

Axel Norén.

N:o 86.
Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		482
Under året utfärdade:		
För inom kommunen kyrkoskrivna	85	
För inflyttade från annan kommun	27	112
Summa förordnanden		594

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16, resp. 18 år	32	
Föräldrarnas giftermål med varandra	35	
Överflyttning till annan kommun	20	
Adoption av barnen	7	
Barnens död	5	
Annan orsak	1	100
Kvarvarande vid årets slut		494

N:o 86.

Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	74	
Fastställt genom dom	2	
Rättegång om faderskapet pågår	3	
Utredning om faderskap pågår	4	
Faderskapet kan ej fastställas	2	85
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	26	
och kan ej fastställas för	1	27
	Summa	112

För de inom kommunen födda har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 51 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år i	55 fall med tillsammans	104 barn
Under året utfärdade:		
På grund av moderns begäran i	16 fall med tillsammans	25 barn
På grund av Nämndens beslut i	1 fall med tillsammans	1 barn
Summa	72 fall med tillsammans	130 barn

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16—18 år i	5 fall med tillsammans	11 barn
Föräldrarnas återförenande i	1 fall med tillsammans	1 barn
Kvarvarande vid årets slut	66 fall med tillsammans	118 barn

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse i		10 fall
Därav inställda å arbetshem	1	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	6	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	1	
Ej anträffade med delgivning	2	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalts kronor 84.570: 45, vilken summa, jämförd med föregående års, utvisar en ökning med kronor 13.457: 02. Härav har till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassor under året inlevererats kronor 21.991: 10 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott, denna summa utvisar en höjning från näst föregående år med kronor 5.918: 06.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsnämndens förda anteckningar och räkenskaper har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens förordnande verkställts av Nämndens ombudsman, syssloman Axel Norén och föreståndaren för byrån Carl E. Scott.

N:o 86. *Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.*

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för: inom kommunen födda	Förordnanden för: från annan kommun inflyttade	Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,6
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43

Västerås i februari 1942.

CARL E. SCOTT.
föreståndare.

Avd. III.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1941 stått 137 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 48 varit födda inom äktenskap samt 89 utom äktenskap.

N:o 86. *Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.*

Barnen under ett års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. Dessa ha till antalet varit 12.

Antal barn vid årets början	92
Därav i fosterhem	83
Därav på barnhem	9
Under året tillkomna	45
Därav i fosterhem	29
Därav på barnhem	16
Under året avgångna	47
Därav enär barnet flyttat ifrån staden	2
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	11
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	1
Därav enär barnet omhändertagits av modern	16
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	7
Därav enär ingen ersättning utgår	3
Därav enär särskild tillsyn sker	1
Därav enär barnet fyllt 16 år	4
Därav enär barnet adopterats	2
Antal barn vid årets slut	90
Därav i fosterhem	77
Därav på barnhem	13

Antal besök under året 190.

Västerås den 31/3 1942.

DORIS BERNDT.

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1941.

Debet:

Inkomster:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		70.542: 39
Ersättning av Staten och enskilda för bidragsförskott	30.314: 19	
Ersättning av Landstinget	4.565: 72	
Ersättning av enskilda	22.672: 43	
Ersättning av Staten	1.701: 26	
Barnhemmet Sommarro, div. ersättningar	2.685: 79	61.939: 39
	Summa kronor	132.481: 78

N:o 86. *Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1941.*

Kredit:

Utgifter:

Utackorderade barn:		
Samhällsvård	18.517: 65	
Skyddsuppfostran i enskilt hem	2.789: 17	
Skyddsuppfostran i skyddshem	5.685: 56	
Bidragsförskott	36.091: 70	63.084: 08
Anstalts- och sjukvård:		
Lasarettsvård	248: 30	
Vanföre- och sinnesslövård	4.068: 34	
Sanatorievård	346: 70	
Andra sjukvårdskostnader	337: 20	
Annan sjukvård	222: 15	5.222: 69
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder		18.639: 72
Löner och arvoden:		
Löner enl. lönestat	12.741: 35	
Övriga löner och arvoden:		
Div. arvoden och inspektionskostn.	2.607: —	
Del av löner i fattigvårdens stat	1.979: —	
Pens. enl. lönestat	1.429: 53	
Olycksfallsförsäkr. och sjukv.-avg.	36: 62	18.793: 50
Diverse utgifter		4.881: 85
Barnhemmet Sommarro 8:		
Hushållet	7.089: 46	
Löner och arvoden	4.580: 58	
Beklädnad	2.135: 64	
Tvätt	819: —	
Bränsle, lyse och vatten	1.905: —	
Hyra	2.500: —	
Diverse utgifter	2.830: 26	21.859: 94
	Summa kronor	132.481: 78

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 18 juni XIII

N:o 87.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under år 1941 avgiva följande

Berättelse.

A. Kallbadhuset.

Badhuset öppnades den 6 juni och stängdes den 30 augusti. Antalet baddagar har varit 86.

De badandes antal har varit:

Betalande	9.411 personer
Fribad för ungdom	1.425 personer
Summa badande	10.836 personer

Under år 1940 voro de betalande 2.036 och de fria ungdomsbaden 601 personer. De betalandes antal har således ökat med 7.375 och fribad med 824 personer.

Beräknad utgift för år 1941 jämte verkliga utgifter.

Löpande utgifter:

	Beräknade	Verkliga
Löner och arvoden:		
Biljettförsäljerska och biträdande simlärarinna	500: —	630: —
Kontrollant	200: —	200: —
Olycksfallsförsäkring	20: —	3: 09
Annonsering och trycksaker	60: —	75: 71
Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten	16.200: —	20.710: 89
Brandförsäkring	65: —	61: 03
Oförutsedda utgifter	55: —	77: 43
Summa utgifter	17.100: —	21.758: 15

N:o 87.

Badhus-styrelsens årsberättelse för 1941.

Löpande inkomster:

Badavgifter	800: —	1.619: 10
Städernas Allmänna Brandstodsbolag, brandskadeersättning		300: —
Summa inkomster	800: —	1.919: 10

B. Varmbadhuset.

Verksamheten har under året fortgått oavbrutet med undantag av fjorton arbetsdagar. Tolv st. för reparation och rengöring av pannor och ledningar samt två arbetsdagar för omändring av roster m. m. från kol- till vedeldning. Antalet baddagar har varit 291 st. och har därunder serverats 94.978 st. bad. Motsvarande siffror föregående år var 294 baddagar och 84.849 st. bad. De badandes antal har således ökats med 10.129 st. bad.

Specifikation å verksamheten i sin helhet, i vilken även medtagits parallellsiffror för år 1940, framgår av följande

Tabell, utvisande antalet serverade bad vid varmbadhuset under år 1941 med parallellsiffror för år 1940.

N:o 87. *Badhus-styrelsens årsberättelse för 1941.*

Badform	Antal serverade bad					
	Under år 1940			Under år 1941		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,183	1,122	2,305	1,410	1,399	2,809
II kl. karbad	72	229	301	91	260	351
I kl. halvbad	2	34	36	2	14	16
II kl. karbad	1,614	2,040	3,654	1,526	2,326	3,852
II kl. karbad med massage	327	278	605	319	221	540
II kl. halvbad	4	23	27	4	6	10
I kl. badstu	4,559	114	4,673	6,011	153	6,164
I kl. badstu med borstning	1,895	52	1,947	2,265	60	2,325
I kl. badstu med massage	5	—	5	8	1	9
Simhall	9,078	5,126	14,204	12,879	9,013	21,892
D:o för skolungdom	1,523	927	2,450	1,476	1,422	2,898
Elektriskt ljusbad	—	—	—	8	—	8
D:o med borstning	7	5	12	5	1	6
D:o med massage	46	78	124	36	20	56
Bågljus med dusch	47	58	105	71	33	104
D:o med halvbad	—	1	1	3	—	3
D:o med karbad	30	12	42	32	12	44
Kolsyrebad	1	—	1	5	—	5
Billighetsbadstu	28,370	7,736	36,106	31,020	9,316	40,336
Simhall med solbad	4,234	2,850	7,084	—	—	—
Simsällskapet	659	103	762	394	143	537
Elementarskolan	806	567	1,373	895	399	1,294
Folkskolan	1,316	402	1,718	1,569	525	2,094
Bad för landstormen	1,111	—	1,111	2,131	27	2,158
Bad från finlandshemmet	—	13	13	—	—	—
Bad för simsällskapets tränare	473	—	473	917	9	926
Kvartslampa	179	168	347	374	97	471
Summa	57,541	21,938	79,479	63,451	25,457	88,908
Bad för simundervisningen	2,567	2,803	5,370	3,580	2,490	6,070
Summa bad	60,108	24,741	84,849	67,031	27,947	94,978

Utgifter och inkomster hava under år 1941 varit följande:

Personalkostnader:

111	Löner enl. lönestat		27.106: 85	
112	Beräknade dyrtidstillägg		3.582: 70	
113	Övriga löner och arvoden, vikarier och extra hjälp	1.720: 80		
	Kontrollant	1.000: —	2.720: 80	
121	Pensioner enl. pensionsstat		4.057: 20	
191	Olycksfallsförsäkring		170: 07	
192	Sjukvård		44: 81	
193	Bostadsförmåner		2.532: 54	40.214: 97

N:o 87. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1941.*

	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	59: 11	
221	Annonsering och trycksaker	919: 11	
241	Telefon	178: 40	1.156: 62
	Driftskostnader:		
321	Förbrukningsmaterial	5.216: 40	
331	Kraftström	428: 71	
332	Bränsle	29.171: 93	
333	Tvätt, extra hjälp	581: 55	
351	Lyse, städning och renhållning	1.229: 94	36.628: 53
	Underhållskostnader:		
411	Badhusbyggnaden	7.412: 11	
412	Pannor och ledningar	3.214: 52	
421	Inventarier	353: 25	
422	Linne	85: 70	
491	Brandförsäkring	213: 07	11.278: 65
	Räntor och amorteringar:		
531	Andel i stadens låneräntor	4.163: 17	
532	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	271: 79	
541	Andel i stadens låneamorteringar	9.002: 46	
542	Andel i finansförvaltningens amorteringar, förskotterade medel	5.000: —	18.437: 42
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	412: 75	
791	Oförutsedda utgifter	46: 50	459: 25
		Kronor	108.175: 44

	Löpande inkomster:	
931	Personalens bostadsförmåner	2.580: —
951	Badavgifter	86.521: 62
952	Simundervisningsbad	4.050: —
953	Diverse inkomster	133: 30
	Kronor	93.284: 92

Den för kallbadhuset upptagna utgiften för underhåll av badhusbyggnaden m. m. hade beräknats till kr. 16.200: —, men på grund av tidsläget uppgått till icke mindre än 20.710 kronor 89 öre. Som framgår av inkomsterna hava dessa fördubblats utöver den angivna summan.

N:o 87. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1941.*

De i staten för varmbadhuset beräknade utgifterna med räntor och amorteringar utgör .. kr. 95.840: —
men har på grund av de allt mer och mer stegrade priserna stigit till .. „ 108.175: 44
således 12.335: 44 kronor utöver, vad som beräknats.
Inkomsterna hava utgjorts av .. „ 93.284: 92
mot beräknade .. „ 81.440: —
och har här uppstått ett överskott å .. kr. 11.844: 92

Angående varmbadhusets stat är endast att anmärka på bränsleutgiften, som vid övergång från kol- till vedeldning dragit en kostnad på kronor 9.171: 93 utöver den beräknade summan. Dessutom har badhusbyggnaden belastat kontot 411 med kronor 4.412: 11. I sistnämnda summa ingår dels reparation av tillbyggnaden till värmestugorna dels ock av takreparationer, som förut icke kunnat angivas.

Västerås den 29 april 1942.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av kulvert för Persbobäcken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av skilda orsaker har inom drätselkammaren upptagits fråga angående nedläggande i kulvert av Persbobäcken mellan Persbovägen och Gustavsborgsgatan. Med ett sådant arbete skulle många fördelar vinnas. Den nu ofta ganska osnygga bäckfåran skulle försvinna och på dess plats kan Vallgatan framdragas såsom en ordentlig förbindelseväg från Persbovägen till Gustavsborgsgatan. Vidare skulle vissa med bäcken förenade sanitära olägenheter undanröjas och tomterna intill denna nya sträckning av Vallgatan kunna slutligt regleras, varjämte den triangel, som nu begränsas av Kristiansborgsallén,Persbobäcken och Persbovägen söder om Kristiansborgs gård kunna ordnas på ett sådant sätt att den eventuellt gåve möjlighet till önskvärd bebyggelse. Hela detta område, som nu är oplanerat, skulle sålunda kunna givas en mera ändamålsenlig utformning.

N:o 88.
Ang. anordnande av kulvert för Persbobäcken.

Det bör meddelas, att staden äger större delen av den öster om Persbobäckens gamla fåra befintliga marken och att företaget sålunda icke torde medföra några större kostnader för markreglering.

Inom byggnadskontoret har kostnadsförslag till arbetet upprättats. Det har därvid visat sig, att kostnaderna för avloppskulverten, däri ej inräknat eventuell kostnad för markreglering i samband med kulvertens läggning, kunna beräknas till sammanlagt 18.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för nedläggande i kulvert av Persbobäcken mellan Persbovägen och Gustavsborgsgatan anvisa ett förslagsanslag av 18.000 kronor att täckas av uttaxerade medel på gatuförvaltningens stat för 1943.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 89.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark från stadsägorna nr 1529, 1597 och 1598.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som stadsfullmäktige torde hava sig bekant råder för närvarande stor efterfrågan på tomtmark, lämplig för bostadsbebyggelse och det föreligger, i avbidan på stadsplaneläggningen av vissa större exploateringsområden, en del svårigheter att för tillfället ställa mark till förfogande för omedelbar bebyggelse utan avbidan på framdragande av ledningar och gator. Det är emellertid angeläget att för bostadsbebyggelse lämpade enstaka tomter eller tomtdelar ställas till förfogande i den mån möjlighet härför finnes. Inom byggnadsnämnden och drätselkammaren pågår intensivt arbete med framskapande av lämpliga bostadstomter.

Genom skilda avtal har staden förvärvat äganderätten till stadsägorna 1597 och 1598 i hörnet av Norra Ringvägen och Kristiansborgsallén. Staden äger dessutom stadsägan 1529, utgörande del av Kristiansborgs egendom. Dessa om-

råden äro i den mån de icke åtgått eller åtgå för gatumark eller allmän plats särdeles lämpade att ingå i mark för omedelbar bebyggelse.

N:o 89. *Ang. försäljning av mark från stadsägorna nr 1529, 1597 och 1598.*

Med hänvisning till vad som anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga försälja mark från berörda stadsägor 1529, 1597 och 1598.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för ritningar och kostnadsberäkningar till byggnad för barnstugestyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse har styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige i princip ville besluta om uppförandet av en barnstuga på därför reserverad plats inom Korsängsskolans område och bevilja ett förslagsanslag av 1.900 kronor för uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar för bygget. Vid skrivelsen har fogats skisser och preliminärt kostnadsförslag av stadsarkitekten. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får nu anföra följande.

Styrelsen har tidigare i en den 2 oktober 1941 till stadsfullmäktige ställd skrivelse närmare motiverat behovet av här ifrågavarande byggnad. Drätselkammaren, som nu bifogar denna skrivelse, ansåg sig emellertid vid det tillfälle, då skrivelsen avläts, endast böra hänvisa styrelsen till stadsarkitekten för upprättande av skisser, vilka nu färdigställts. Vad angår styrelsens förnyade framställning om anslag till fullständiga ritningar vill drätselkammaren nu liksom tidigare uttala, att en byggnad av denna beskaffenhet är önskvärd. Det synes emellertid drätselkammaren uppenbart, att ifrågavarande byggnad under nuvarande förhållanden ej kan uppföras. För denna uppfattning tala flera synpunkter. Sålunda måste det starkt ifrågasättas, huruvida tillstånd till upp-

N:o 90.
Ang. anslag för ritningar och kostnadsberäkningar till byggnad för barnstugestyrelsen.

tagande av lån, därest bygget skall finansieras av lånemedel skall kunna erhållas. Vidare är läget på arbetsmarknaden nu sådant, att arbetskraft för förvarande byggnads uppförande med visshet icke kan erhållas. Vid sådant förhållande anser drätselkammaren det icke välbetänkt, att iordningställa fullständiga ritningar och utarbeta kostnadsförslag, enär ju såväl ritningar som kostnadsberäkningar mycket snabbt kunna förlora sin aktualitet. Drätselkammaren, som sålunda för sin del anser, att härmed bör anstå till dess byggnadens uppförande blir aktuellt, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att framställningen från styrelsen för stadens barnstugor för närvarande icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en skrivelse till stadsfullmäktige den 2 oktober 1941 (vilken bifogas i avskrift) gjorde styrelsen för Västerås stads barnstugor en hemställan om ett anslag till uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar för en barnstuga på därför reserverad plats inom Korsängsskolans område. Vid drätselkammarens i Västerås sammanträde den 16 oktober 1941 (§ 489) beslöts att hänvisa styrelsen för Västerås stads barnstugor att samråda med stadsarkitekten för uppgörande av preliminära skisser och kostnadsberäkningar.

Då arkitekt S. Ahlbom nu utfört bifogade begärda skisser och kostnadsberäkningar gör barnstugerörelsen härmed en förnyad hemställan

att stadsfullmäktige ville i princip besluta om uppförandet av en barnstuga på därför reserverad plats inom Korsängsskolans område och bevilja ett förslagsanslag på 1.900 kronor för uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar för detta bygge.

Västerås den 20 maj 1942.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

/Gertrud Olsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 90.

Ang. anslag för ritningar och kostnadsberäkningar till byggnad för barnstugestyrelsen.

Den barnträdgårdsverksamhet, som hösten 1940 startades i f. d. arbetsstugans lokaler i Herrgärdsskolans annex, har utvecklats starkt, och den stora tillströmningen av anmälningar torde tyda därpå, att den fyllde ett länge känt behov inom alla samhällslager i Västerås. Trots att verksamheten hösten 1941 utökats med ytterligare fyra avdelningar, kunna inte på långt när alla anmälda barn beredas plats. Detta visar, att intresset för saken inte var av tillfällig natur. De nya barnträdgårdarna i pensionärshemmet, Tenngatan 1, ha redan vid starten fått mottaga över 60 anmälningar till 50 tillgängliga platser. Detsamma har varit fallet vid Herrgärdets eftermiddagshem (f. d. Västerås arbetsstuga), trots att föräldrar och barn ännu inte hunnit lära känna de nya riktlinjer, som dragits upp för denna verksamhet i och med höstterminen 1941.

Barnstugestyrelsen betraktar barnträdgårdsverksamheten som en utomordentligt betydelsefull gren av barnarbetet men vill dock framhålla, att den endast avser barn i åldern 4— 7 år. För att styrelsen rätt skall fylla sin uppgift, bör den emellertid planera institutioner även för barn över och under denna ålder. Med hänvisning till vad som anfördes i utredningskommitténs för barnavårdande institutioner betänkande (Stadsfullmäktiges handlingar 1940, N:o 39), vill den sålunda framhålla önskvärdheten av att möjlighet beredas den att mottaga barn även i andra åldrar. Såsom av nyssnämnda betänkande framgick har ett flertal städer, jämförliga med Västerås, låtit uppföra särskilda fastigheter, dit all barnverksamhet för ett visst område centraliserats. Barnstugestyrelsen delar utredningskommitténs mening, att man även i Västerås borde låta uppföra sådana fastigheter, och i första hand böra då områdena öster om järnvägen ifrågakomma.

Styrelsen har låtit verkställa en utredning beträffande barnantalet inom nyssnämnda område och därvid funnit, att det där den 1 augusti 1941 fanns cirka 900 barn i åldern 0—10 år. De största årgångarna utgjorde 2- 3-, 4-åringarna med 105—110 barn i varje. Antalet 4-åringar uppgick till 75, 5-åringar till 98, 6-åringar till 60, 7-åringar till 66, 8-åringar till 62, 9-åringar till 80 och 10-åringar till 70. Antalet födda under 1941 uppgick till 68. Mest barnrikt är för närvarande Ängsgärdet, ett område som för övrigt har dåligt bostadsbestånd med tråkiga gårdar och lekplatser, under det att på Sandgärdet, Haga och Malmaberg bo unga familjer, vilka kunna förväntas bidraga till att barnantalet ytterligare stiger. Även om siffrorna inte äro anmärkningsvärt höga, torde de dock styrka, att behov av barnavårdande institutioner föreligger, ett behov som ytterligare accentueras av de sociala skäl, som onekligen kunna anföras just för ifrågavarande stadsdel.

Vid sin behandling den 29 mars 1940 av utredningskommitténs förslag, beslutade stadsfullmäktige att reservera sydöstra delen av Korsängsskolans område för en byggnad för barnavårdande institutioner. Denna tomt lämpar sig synnerligen väl för detta ändamål, och på densamma borde enligt barnstugestyrelsens mening uppföras en tillräckligt stort tilltagen fastighet, omsorgsfullt planerad och uppförd under hänsynstagande till alla de erfarenheter vi ha i Sverige av socialt barnarbete. Den skulle byggas så, att den kunde erbjuda utrymmen för barnträdgårdar, heldagsvård för barn till förvärvsarbetande mödrar, eftermiddagshem för skolbarn, fritidsklubbar för barn och ungdom,

N:o 90.
Ang. anslag för ritningar och kostnadsberäkningar till byggnad för barnstugestyrelsen.

tillfälliga inackorderingsmöjligheter för barn, då sjukdom eller andra oförutsedda svårigheter drabba hemmen, kurser för föräldrafostran o. s. v. Institutionens samlingssal borde kunna användas av ideella ungdomsorganisationer och andra sammanslutningar, som ha svårigheter med lokalfrågan.

Ingen social hjälpanordning torde i sådan mån verka befrämjande för ett ökat intresse för hem och barn, som de ifrågasatta barnavårdande institutionerna, vilka arbeta *med* hemmen, *för* hemmen. Såväl ur befolkningskvalitativ som — kvantitativ synpunkt ha dessa institutioner en utomordentlig betydelse. Den läkarvård som kommer barnen till del och de hygieniska lärdomar de få, komma utan tvivel att höja befolkningens kvalitet, likaväl som de moraliska och psykologiska vinsterna av en gemensamhetsuppfostran verka i denna riktning. Ur kvantitativ synpunkt ligger den tanken nära, säger utredningskommittén i sitt betänkande, att därest möjligheter funnes för förvärvsarbetande mödrar att för dagen få lämna bort sina barn i god och inte alltför dyr vård — i en gemensam barnkammare — ett större antal barn årligen skulle födas, ett uttalande som barnstugestyrelsen ytterligare vill understryka.

Vid uppförandet av en fastighet för de ändamål, som härovan omtalats, torde finnas möjlighet att bl. a. genom arvsfonden erhålla vissa bidrag, och i framtiden torde man kunna räkna med, att statsmakterna bevilja bidrag till driften. Styrelsen vill starkt betona önskvärdheten av att den projekterade fastigheten kommer till stånd och i samband därmed framhålla lämpligheten av att den inom den närmaste framtiden kunde ritas och kostnadsberäknas men sedan inrangeras bland de byggnadsprojekt man kunde tillgripa, då läget på arbetsmarknaden bleve sådant, att behovet av byggnadsföretag förelåge.

Styrelsen får sålunda med stöd av vad härovan anförts hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja barnstugestyrelsen ett förslagsanslag på 1.900 kronor för uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar till en barnstuga på därför reserverad plats inom Korsängsskolans område.

Västerås den 2 oktober 1941.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

FRITZ SVANSTRÖM.

/Gertrud Olsson.

N:o 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrings- och reparationsarbeten vid högre allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Skolöverstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1939 anhållit, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa synpunkter beträffande om- och tillbyggnaden av härvarande högre allmänna läroverk och stadsfullmäktige i samma månad beslutat remittera ärendet till läroverkskommittén och drätselkammaren för utlåtande, beslöto stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 30 november 1939 att åt kommittén uppdraga att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt eller nya alternativ för om- och tillbyggnad av läroverket. Inom kommittén har sedan dess arbete pågått med sådan utredning.

I skrivelser till stadsfullmäktige, vilka av drätselkammaren remitterats till byggnadskontoret för upprättande av kostnadsförslag har läroverkets lokalstyrelse hemställt, att golven i huvudbyggnaden måtte överses och i förekommande fall läggas nya samt att värme- och ventilationssystemen i nya annexet måtte förbättras. Dessa kostnadsförslag hava av drätselkammaren remitterats till läroverkskommittén för yttrande.

Hos drätselkammaren har nu läroverkskommittén meddelat, att den icke nu är beredd att framlägga slutligt förslag till om- och tillbyggnad av läroverket men att den principiella ståndpunkten intagits, *att* tillbyggnad av läroverket bör ske på det intill det nuvarande läroverket gränsande kvarteret Hake, *att* om- och tillbyggnaden bör ske successivt, *att* vid en första tillbyggnad det gamla annexet, om det visar sig lämpligt, bör tagas bort och *att* arbetena skola bedrivas så, att huvudbyggnaden och det nya annexet tills vidare skola kvarstå. Vidare har kommittén meddelat, att den utredning, som nu pågår, närmast avser upprättande av förslag till tillbyggnad av läroverket öster om huvudbyggnaden samt ombyggnad av denna byggnad och det nya annexet, varvid i planen uppenbarligen skall ingå att möjliggöra en utökning av tillbyggnaden på den nuvarande huvudbyggnadens plats. Enär kommittén sålunda räknat med, att i det första utbyggnadsskedet endast det gamla annexet skall rivas, har det synts kommittén riktigt, att reparationer av huvudbyggnaden och det nya annexet nu vidtagas. Kommittén har vid detta förhållande till alla delar tillstyrkt bifall till det upprättade förslaget till reparations- och förbättringsarbeten.

Av förslaget framgår, att golven i aulan, musikrummet och de fem klassrum, där korkmattor icke finnas, tarva reparation och att det är nödvändigt att nu belägga dem med något materiel eller eljest behandla dem på lämpligt sätt. Vidare är det ett önskemål att plattformar anordnas i aulan och musikrummet. Fönstren måste förses med kopplade bågar och en del dörrar och tak målas.

Utredningen har också givit vid handen, att det måste anses såsom en

N:o 91.
Ang. förbättrings- och reparationsarbeten vid högre allm. läroverket.

trängande nödvändighet, att värme- och ventilationssystemen i det nya annexet göras om eller på ett rationellt sätt förbättras. Därvid har förutsatts, att ett nytt värmesystem med pumpvarmvatten, vilket system efter läroverkets tillbyggnad kan anknytas till ny värmecentral bör anordnas.

Drätselkammaren vill i denna del av ärendet hava påpekat, att, därest pågående utredning giver vid handen, att värmesystemet på ett enklare sätt kan tillfredsställande lösas, drätselkammaren och läroverkskommittén givetvis komma att låta det arbete komma till utförande, som drar den minsta kostnaden men som likväl visar sig effektivt. Det synes drätselkammaren dock lämpligt, att nu begära anslag med så stort belopp, att det täcker kostnaderna för ett helt nytt system. I detta sammanhang önskar drätselkammaren uttala, att den tillsammans med kommittén, rektor, byggnadschef och stadsarkitekt kommer att noggrant pröva varje särskilt behov innan arbete kommer till utförande.

Det har vidare visat sig lämpligt, att i samband med dessa arbeten toaletter anordnas i det nya annexet, då bekvämlighetsinrättningar för närvarande endast finnas i huvudbyggnaden. För sådant ändamål har förslagsvis framförts, att en mindre tillbyggnad till det nya annexet skall uppföras i två våningar. Denna tillbyggnad beräknas bliva tillfyllest för annexets vidkommande även framdeles.

Kostnaderna för samtliga dessa arbeten, vilka av kommittén vitsordas såsom nödvändiga hava beräknats till 82.940 kronor. Drätselkammaren vill framhålla, att de berörda arbetena äro nödvändiga och bliva till nytta jämväl efter en om- och tillbyggnad av läroverket enligt här ovan uppdragna riktlinjer.

Under hänvisning till vad som sålunda anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparations- och förbättringsarbeten inom högre allmänna läroverket anvisa ett förslagsanslag av 83.000 kronor samt

att detta anslag skall täckas genom uttaxering under loppet av högst fem år med rätt för drätselkammaren att, om så visar sig lämpligt i samband med budgetens framläggande föreslå stadsfullmäktige en förkortad uttaxeringstid.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av viss del av Malmabergsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid en översyn av stadens gator har det framkommit, att Malmabergsgatan förbi Sandgärdet lämpligen bör förbättras genom att gångbanorna färdigställas och kantsten ordnas på båda sidor. Kostnaderna för justering av körbanan, båda gångbanornas förseende med råkantsten och rännsten, utfyllning och planering av gångbanorna samt plantering å gatans västra sida uppgå till 8.700 kronor. Planteringen motiveras därutav, att gatan, vars framtida bredd beräknats till 16 meter, nu endast utlagts till 8 meter och att den återstående delen, som jämväl är i stadens ägo, bör givas ett ordnat utseende.

Drätselkammaren vill meddela, att i årets stat under litt. 7 A 464, övriga nyanläggningar av gator och vägar, finnes upptaget ett anslag av 57.405 kronor 95 öre, av vilket anslag hittills endast 10.000 kronor disponerats.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande på ovan berört sätt av Malmabergsgatan förbi Sandgärdet anvisa 8.700 kronor samt

att detta anslag skall debiteras innevarande års anslag för nyanläggningar av icke särskilt angivna gator och vägar.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

/Sven Holmer.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av Bomansgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med stöd av tidigare lämnat bemyndigande har drätselkammaren under innevarande år försålt tomter vid Bomansgatans förlängning till Mobergsgatan. Då nu flertalet tomter äro avyttrade och bebyggelse blir färdig till hösten bör Bomansgatan i sin sträckning Sundinsgatan—Mobergsgatan iordningställas. Kostnaderna härför hava beräknats till 15.000 kronor.

Som drätselkammaren i annan skrivelse till stadsfullmäktige denna dag erinrat, finnes i årets stat under litt. 7 A 464 upptaget anslag å 57.405 kronor 95 öre för nyanläggning av icke särskilt angivna gator och vägar, av vilket lämpligen medel för detta arbete böra anvisas.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av Bomansgatan mellan Sundins- och Mobergsgatorna anvisa 15.000 kronor att debiteras innevarande års anslag för nyanläggningar av icke särskilt angivna gator och vägar.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av transformatorstation vid Allégatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att för utförandet av en transformatorstation i hörnet av Allé-

och Östermalmsgatorna måtte anvisas ett anslag av 24.000 kronor att utgå av lånemedel. N:o 94. *Ang. anordnande av transformatorstation vid Allégatan.*

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som för sin del funnit den av verksstyrelsen föreslagna åtgärden välbetänkt, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av transformatorstation i hörnet av Allé- och Östermalmsgatorna på föreslaget sätt ställa till styrelsens för tekniska verken förfogande ett anslag av 24.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Belastningen på elverkets lågspänningsnät i området kring nedre Kopparbergsvägen och Östermalmsgatan har under senaste tiden genom nybyggnader och genom tillkommande av nya belastningsobjekt blivit så stor, att den *nu befintliga transformatorstationen vid hörnet av Kopparbergsvägen och Timmermansgatan är fullbelastad* varjämte *spänningsförhållandena äro dåliga* vid östra delen av Östermalmsgatan. I den ursprungliga planen för kabelnätet i den centrala staden har kalkylerats med även en transformatorstation vid hörnet av Allégatan och Östermalmsgatan och det är nu nödvändigt, att utföra denna transformatorstation för att möta nästa säsongs belastningsökning. Stationen är avsedd att anslutas till högspänningsnätet inom centrala stadsområdet och skall utrustas på samma sätt, som övriga stationer inom detta område. Den förses med två transformatorer om vardera 250 kVA. Kostnaderna ha beräknats till 24.000 kronor.

Någon byggnad för transformatorstationen beräknas ej bli erforderlig, utan har istället preliminärt avtal träffats med fabrikör Arvid Svensson om förhyrning av en lämplig lokal i källaren till fastigheten Allégatan 4 i själva hörnet av Allé- och Östermalmsgatorna. Hyreskontrakt skall tecknas om minst 25 år.

På grund av vad som sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av en transformator-

N:o 94.
Ang. anordnande av transformatorstation vid Allégatan.

station vid hörnet av Allé- och Östermalmsgatorna i enlighet med ovan angivna riktlinjer, anvisa ett anslag av 24.000 kronor att täckas av lånemedel.

Västerås den 26 maj 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om anslag med 46.500 kronor för framdragande av vatten- och avloppsledningar i delar av Kronvägen, Schenströmsgatan och Garpgatan att utgå av lånemedel. I skrivelsen har styrelsen meddelat, att framställning i ärendet gjordes redan i februari 1941 och att framställningen då jämväl avsåg ledningar i Lekgatan. Såsom av styrelsens skrivelse samt av drätselkammarens tidigare hemställan framgår, hade vid denna tidpunkt all mark, som berördes av ledningarna, icke överlämnats till staden (Stadsfullmäktiges handlingar nr 7 1942). Vid detta förhållande anvisade stadsfullmäktige då endast anslag med 11.000 kronor för ledningar i Lekgatan.

Sedan numera enligt stadsfullmäktiges beslut vid nästlidet sammanträde avtal träffats med studieledaren G. Sund om byte och förvärv av viss mark, berörd av ifrågavarande ledningar, samt sedermera preliminära uppgörelser träffats med ägare av andra berörda områden, har styrelsen nu hemställt om anslag för framdragande av ledningar i de förut nämnda gator, där ledningar på anförda skäl icke förut kunnat nedläggas.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hemställer, att stadsfullmäktige med bifall till styrelsens framställning ville besluta

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i delar av Kronvägen, Schen-

N:o 95. *Ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar å Jakobsberg.*

strömsgatan och Garpgatan anvisa 46.500 kronor att utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1941 har styrelsen hemställt om anslag av lånemedel på 52.000 kronor för framdragande av ledningar för vatten och avlopp i delar av Kronvägen, Schenströms-, Lek- och Garpgatorna. Genom beslut den 29 januari 1942, § 10, har stadsfullmäktige beviljat framställningen i vad den avsåg framdragning av vatten- och avloppsledningar i del av Lekgatan och därför anvisat 11.000 kronor. Frågan om utförande av övriga delen av anläggningen hade på förslag av drätselkammaren fått vila på den grund att all den mark, som berördes av ledningarna icke överlämnats till staden.

Sedan nu uppgörelse om mark som berördes av ledningarna träffats, får styrelsen föreslå att ledningsanläggningen i sin helhet kommer till utförande. Emellertid har sedan kostnadsförslaget för anläggningen uppgjorts, en avsevärd stegring av såväl material- som arbetskostnader inträtt, varför det tidigare beräknade anslagsbehovet för återstående ledningar om 41.000 kronor nu beräknats stiga till 46.500 kronor.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige villle besluta

att för framdragande av ledningar för vatten och avlopp i delar av Kronvägen, Schenströms- och Garpgatorna anvisa 46.500 kronor att täckas av lånemedel.

Västerås den 26 maj 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

|John Sintorn.

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. arvoden till vissa kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 24 februari 1938 fattade stadsfullmäktige beslut om arvode till ordförande i vissa nämnder för fullgörande av vederbörandes kommunala uppdrag. Förutom det att stadsfullmäktige därvid tillerkände stadsfullmäktiges ordförande arvode med 300 kronor som ersättning för med uppdraget ifråga förenade kostnader, beslöts, att ordförandena i följande nämnder skulle erhålla arvode med nedannämnda belopp för år räknat:

Drätselkammarens ordförande	800 kronor
Tekniska verkens ordförande	500 kronor
Fattigvårdsstyrelsens ordförande	500 kronor
Folkskolestyrelsens ordförande	200 kronor.

I drätselkammarens motivering framhölls, att arvoden föreslagits blott till ett fåtal styrelseordförande, men att drätselkammaren vid sitt ställningstagande härtill låtit skälighetsprincipen vara avgörande och sålunda föreslagit ersättning blott i sådana fall, där arbetsbördan skäligen synts motivera detta. Drätselkammaren ansåg sig emellertid böra framhålla, att framtida erfarenhet av förslagets praktiska tillämpning möjligen kunde komma att visa, att kompletteringar av detsamma framdeles borde äga rum.

I sitt statförslag för 1940 hemställde barnavårdsnämnden, att nämndens ordförande måtte tillerkännas årligt arvode med 400 kronor. Drätselkammaren förklarade emellertid i sin budgetmotivering, att kammaren icke då kunde tillstyrka arvode, enär stadsfullmäktige så sent som året förut fattat beslut om arvoden och en ändring i vad därvid beslutats icke borde ske ensidigt på framställning av särskild styrelse beträffande inom densamma verkande förtroendeman utan allenast efter ny allsidig omprövning. Drätselkammaren förutskickade även, att kammaren hade för avsikt att verkställa en dylik omprövning, vilken drätselkammaren nu är i tillfälle att framlägga.

Vid verkställande av denna utredning har drätselkammaren haft för ögonen, att även andra styrelseordförande, som särskilt betungas i detta sitt arbete, skäligen böra härför gottgöras. Det har därvid visat sig att följande styrelseordförande torde böra ifrågakomma, nämligen löne- och avtalsnämndens, hamnstyrelsens, lantegendomsnämndens och barnavårdsnämndens. Av nu nämnda ordförande torde utan tvivel löne- och avtalsnämndens vara den, som, i varje fall tidvis, har största arbetsbördan, beroende på att löne- och avtalsnämnden numera för förhandlingar med stadens såväl arbetare som tjänstemän samt tilllagts skyldigheten att på ett annat sätt än tidigare övervaka tillämpningen av gällande bestämmelser om avlöning och pension. Ett arvode till hamnstyrelsens ordförande torde utan anförande av många skäl vara motiverat. Hamnstyrelsen

handhaver ju så många frågor av stor ekonomisk betydelse för staden att det är nödvändigt, att styrelsens ordförande utom sammanträdena deltager i förhandlingar och frågor om verkställighet. Vad lantegendomsnämndens ordförande beträffar fordrar skötseln av stadens numera mycket stora lantbruk med tillhörande renhållningsverk en livlig kontakt utom sammanträdena mellan ordföranden och den ledande tjänstemannen. Samma är även förhållandet med barnavårdsnämndens ordförande. Drätselkammaren får därför efter noggrant övervägande föreslå, att från och med den 1 januari 1942 arvode utgår till löne- och avtalsnämndens ordförande med 400 kronor, till hamnstyrelsens ordförande med 300 kronor, till lantegendomsnämndens ordförande med 300 kronor och till barnavårdsnämndens ordförande med 300 kronor.

N:o 96. *Ang. arvoden till vissa kommunala förtroendemän.*

I samband härmed har även de nu utgående arvodena underkastats en omprövning. Enligt drätselkammarens uppfattning är det arvode kammarens ordf. för närvarande åtnjuter för lågt med hänsyn till den omfattande arbetsbörda som åligger honom. Det är ett faktum, att drätselkammarens ordförande dagligen måste ägna tid och krafter för stadens räkning genom deltagande i underhandlingar och sammanträden, genom konferenser med stadens olika tjänstemän m. m. I andra svenska städer åtnjuter drätselkammarens ordförande också ofta arvode med belopp, som väsentligt överstiger vad här i staden utgår. Vid en jämförelse med de arvoden, som utgå eller föreslagits till andra styrelseordförande, synes det drätselkammaren synnerligen motiverat att arvodet till drätselkammarens ordförande höjes till förslagsvis 1.200 kronor pr år. Av samma anledning synes arvodet till folkskolestyrelsens ordförande böra höjas till 300 kronor. Dessa båda höjningar anser drätselkammaren dock icke böra tillämpas förrän från och med den 1 januari 1943.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1942 tillerkänna envar av följande ordförande nedan berörda arvoden för med respektive uppdrag förenat besvär, nämligen löne- och avtalsnämndens ordförande 400 kronor, hamnstyrelsens ordförande 300 kronor, lantegendomsnämndens ordförande 300 kronor och barnavårdsnämndens ordförande 300 kronor, allt per år räknat,

att nu utgående arvoden till drätselkammarens och folkskolestyrelsens ordförande från och med den 1 januari 1943 höjes till för drätselkammarens ordförande 1.200 kronor och för folkskolestyrelsens ordförande 300 kronor,

att till bestridande av kostnaderna för nya arvoden under innevarande år anvisa 1.300 kronor av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter, samt

N:o 96.
Ang. arvoden till vissa kommunala förtroendemän.

att underställa länsstyrelsen beslutet för godkännande.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 97.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppläggande av ett beredskapslager av ved.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de två senast tilländalupna bränslesäsongerna har situationen på bränslemarknaden varit sådan, att drätselkammaren ansett sig böra hemtaga avsevärda kvantiteter ved, som sedan tillhandahållits stadens befolkning. Drätselkammaren har därvid kunnat i viss mån fritt göra sina inköp och vedens utförsäljningspris har kunnat bestämmas med hänsyn till inköpspris, transportkostnad, lagringskostnad och andra på frågan inverkande faktorer. Enligt de bestämmelser, som för nästa bränslesäsong komma att gälla, får uppköp av ved endast ombesörjas av auktoriserade brännvedsuppköpare. Drätselkammaren har sökt dylik auktorisation men fått avslag å sin ansökan. Skulle drätselkammaren i fortsättningen handla med ved måste i varje fall auktorisation som försäljare erhållas. Den omständighet att drätselkammaren i så fall själv icke kan bestämma varifrån veden skall inköpas utan härför få anvisning av bränslekontoret samt det förhållandet, att drätselkammaren genom nya bestämmelser om clearingpris icke har möjlighet att utnyttja eventuella fördelaktiga inköp tala enligt kammarens uppfattning för att dräselkammaren icke under kommande bränslesäsong bör bedriva någon vedförsäljningsrörelse. Härtill kommer, att vedhandlarna inom staden nu torde vara bättre rustade än tidigare att ensamma ombesörja försäljning och distribution av ved inom staden.

Även om staden sålunda icke har anledning att i fortsättningen bedriva någon vedförsäljningsrörelse, förefinnes dock på ett annat område behov av stadens medverkan. Enligt bränslekontorets försörjningsplan beträffande ved för Västmanlands län anses nämligen beredskapslagar nödvändiga inom vissa större förbrukningsorter. För Västerås vidkommande anser sålunda bränslekontoret ett beredskapslager om 20.000 kubikmeter erforderligt, varav emeller-

N:o 97. *Ang. uppläggande av ett beredskapslager av ved.*

tid tillsvidare, i avvaktan på hur situationen på bränslemarknaden kommer att utveckla sig, endast 10.000 kubikmeter behöva hemtagas. Meningen med ett dylikt beredskapslager, som i viss mån existerat även under den tilländalupna bränslesäsongen, är att i händelse av exeptionella förhållanden ved skall kunna anvisas av lagret för att tillgodose hushållsförbrukningen inom staden. Stadens insats härvid blir att förskottera medel för inköp av beredskapslagret, hålla detsamma i upplag och på anfordran av bränslekontoret till auktoriserad vedförsäljare utlämna partier av lagret. Det torde emellertid knappast bliva nödvändigt att detta beredskapslager hålles av drätselkammaren. Tekniska verken ha nämligen erhållit auktorisation som vedförsäljare och underhandsförfrågningar ha givit vid handen, att utsikter föreligga, att tekniska verken i samband med den av verken bedrivna vedförsäljningen även kunna handhava skötseln av beredskapslagret. Under alla förhållanden torde det dock bliva nödvändigt, att drätselkammaren tillhandahåller erforderliga förlagsmedel. Genom att på antytt sätt medverka till bränsleförsörjningens ordnande drabbas staden givetvis av vissa kostnader, såsom ränteförlust, svinn, vissa personalkostnader m. m. samt löper risken att vid ett eventuellt prisfall göra en förlust å det inneliggande lagret. Dessa kostnader och risker torde dock staden icke böra tveka att ikläda sig.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att disponera tillgängliga medel för uppläggande av ett beredskapslager av ved för bränslesäsongen 1942—1943 intill en kvantitet av 20.000 kubikmeter ävensom att vidtaga övriga åtgärder som erfordras för att på lämpligaste sätt hålla detta lager.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av två arbetarebostäder vid Lundby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt om anslag med 32.000 kronor för anordnande av två arbetarbostäder å Lundby gård.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som har sig bekant, att ifrågavarande arbeten böra komma till utförande, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av två lantarbetarbostäder å Lundby gård anvisa 32.000 kronor samt

att detta anslag skall täckas genom uttaxering under loppet av högst fem år med rätt för drätselkammaren att, om så visar sig lämpligt, i samband med budgetens framläggande föreslå stadsfullmäktige en förkortad uttaxeringstid.

Västerås den 4 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt med arrendatorn av Lundby egendom träffat arrendeavtal åligger det staden att i egenskap av jordägare låta anordna 8 st. familjebostäder för arbetare vid nämnda egendom och hava 4 av dessa lägenheter redan iordningställts, medan arbetet med de övriga på grund av rådande förhållanden fått anstå.

Sedan emellertid bostadsinspektionen i Badelunda kommun genom till lantegendomsnämnden översänd rapport förklarat de för tvenne familjer avsedda lägenheterna i arbetarbostaden ”Bastuhagen” på grund av husets ålder m. m. vara odugliga såsom vinterbostäder har nämnden funnit det angeläget omedelbart vidtaga åtgärder för anordnande av de nu behövliga tvenne lägenheterna. En ombyggnad av ovanberörda fastighet har därvid visat sig otänkbar varför

nämnden infordrat kostnadsförslag å ett tidsenligt bostadshus, vilket i färdigt skick inclusive yttre vatten- och avloppsledningar skulle betinga en kostnad av 32.000 kronor.

N:o 98. *Ang. uppförande av två arbetarebostäder vid Lundby gård.*

Med anledning av vad ovan anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av tvenne arbetarebostäder å Lundby gård bevilja ett anslag å 32.000 kronor.

Västerås den 3 juni 1942.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 99.

Beredningsutskottets förslag till yttrande över besvär ang. öppethållande av kiosk.

I skrivelse den 31 december 1941 till magistraten i Västerås har And. Gustav Ceder, Köpingsvägen 34, med förmälan att han i nämnda fastighet bedriver försäljning från kiosk och under åberopande, att han på grund av hög ålder och oförmåga till annat arbete hade särskilt behov av att även i fortsättningen få bedriva rörelsen på oförändrat sätt anhållit om magistratens tillstånd att under år 1942 få från kiosken försälja under *vanlig affärstid* samma varor som tidigare från kiosken saluhållits, däri inbegripet tobak, samt *vardagar kl. 19—22 och söndagar kl. 8—22,* konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, tryckta skrifter, tändstickor och mindre pappersartiklar.

Magistraten har genom beslut den 23 januari 1942 med åberopande av 2. punkten av övergångsbestämmelserna till butikstängningslagen bifallit Ceders framställning för år 1942 under åberopande av att Ceder enligt magistratens åsikt för sin egen och för sin familjs försörjning hade särskilt behov av att även i fortsättningen få bedriva rörelsen utan ändring.

Över magistratens ifrågavarande beslut har besvär anförts av Västerås Tobakshandlareförening, som yrkat, att magistratens beslut måtte undanröjas i vad detsamma avsåge tillstånd att försälja tobaksvaror. Länsstyrelsen har genom utslag den 21 mars 1942 funnit skäligt lämna besvären utan bifall. I skrivelse till Konungen den 25 april 1942 har Västerås Tobakshandlareförening

N:o 99.
Ang. öppethållande av kiosk.

fullföljt besvären, varefter förklaring avgivits av Ceder. Handlingarna i ärendet hava överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande.

Beredningsutskottet, till vilket ärendet remitterats för förberedande utlåtande, har tagit del av samtliga handlingar i överklagade ärendet och anser för sin del, att klaganden icke anfört bärande skäl för ändring i magistratens och länsstyrelsens beslut.

På grund härav får beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige som infordrat yttrande över de föreliggande besvären ville avstyrka bifall till desamma.

Västerås den 8 juni 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 100.

Drätselkammarens skrivelse ang. jämkning i stadsplanen för kv. Herta och Hanna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande juni månad har byggnadsnämnden med överlämnande av till ärendet hörande karta och beskrivning hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett den 30 mars 1942 å stadsarkitektkontoret upprättat och den 2 juni 1942 kompletterat förslag till jämkning i stadsplanen för delar av kvarteren Herta och Hanna, vilka närmare framgå av byggnadsnämndens skrivelse.

Drätselkammaren har för sin del inga erinringar att göra emot det föreliggande förslaget och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning i ärendet.

Västerås den 11 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna handlingar i ärende rörande förslag till jämkning i stadsplanen för delar av kvarteren Herta och Hanna samt därvid anföra följande.

Den del av förslaget, som omfattar kvarteret Herta mellan Biskopsgatan och Nya Bryggeriet har handlagts på sätt, som byggnadsstadgan föreskriver. Förslaget innebär i denna del, att den enligt gällande stadsplan medgivna bebyggelsen, en tre våningar hög bostadslänga parallellt med Biskopsgatan, uppdelas och omgrupperas så, att tre hus förläggas vinkelrätt mot sagda gata. Härigenom erhålles en friare och till befintliga terrängförhållanden bättre ansluten förläggning. Emot detta förslag inkom anmärkning endast från en markägare, Nya Bryggeri- och Mälteri Aktiebolaget. Från bolaget framfördes

N:o 100.
Ang. jämkning i stadsplanen för kv. Herta och Hanna.

bland annat önskemålet, att viss jämkning måtte vidtagas i stadsplanen för kvarteret Hanna på sådant sätt, att västfasaden å det västligaste huset inom kvarteret Herta icke komme att skymmas av det sydligaste huset inom kvarteret Hanna.

Med anledning av denna framställning har en förskjutning mot norr av huskropparna inom kvarteret Hanna företagits. Det ursprungligen utställda och kungjorda förslaget har sålunda utsträckts att omfatta jämväl södra delen av kvarteret Hanna.

Då förslaget i dess nuvarande skick efter kungörelse och eljest godkänts av samtliga berörda markägare, anser sig byggnadsnämnden behörig att nu hemställa om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Byggnadsnämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning i stadsplanen för delar av kvarteren Herta och Hanna samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 3 juni 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

B E S K R I V N I N G

över

förslag till jämkning i stadsplanen för delar av kvarteren H e r t a och H a n n a i Västerås.

Förslaget omfattar de södra delarna i kvarteren Herta och Hanna. Enligt gällande stadsplan får i kv. Herta utmed Biskopsgatan uppföras en bostadslänga parallellt med gatan. För att erhålla en friare gruppering, som bättre ansluter till befintliga terrängförhållanden och omgivande bebyggelse föreslås istället en uppdelning i tre längor vinkelrätt mot Biskopsgatan. Den östligaste av längorna har utsträckts över område, som enl. nuvarande plan reserverats för bryggeriändamål. Detta område har visat sig utan olägenhet kunna reduceras på föreslaget sätt. I samband med jämkningen i kv. Herta har det be-

funnits lämpligt att förskjuta byggnadskropparna i kv. Hanna åt norr så att belysningsförhållandena för västfasaden på det västligaste huset i kv. Herta bliva gynnsammare.

N:o 100. *Ang. jämkning i stadsplanen för kv. Herta och Hanna.*

Följande stadsplanebestämmelser, vilka i huvudsak överensstämma med de för området nu gällande, fastställda enligt Kungl. brev den 27 september 1939, föreslås till fastställelse.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

1 §

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Å med D betecknat område få anordningar ej vidtagas, som förhindra underjordiska allmänna ledningars framdragande och underhåll.

Med JB betecknat område får användas endast för bryggeriändamål eller annan liknande industri av sådan karaktär, att den icke genom buller, rök, lukt eller på annat sätt kan verka störande för angränsande bostadsbebyggelse eller parkområde. Bostäder må jämväl här inredas och bostadshus här uppföras för till industriföretaget hörande personal, dock endast i den mån byggnadsnämnden för varje särskilt fall och efter hälsovårdsnämndens hörande prövar detta kunna ske utan olägenhet för de boendes hälsa och trevnad och under förutsättning att från industribebyggelsen friliggande bostadshus förläggas på ett avstånd från denna av minst 12 meter med högst två våningar och en största byggnadshöjd av 7,6 meter.

2 §

Hushöjd.

Å med plus jämte siffror i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

3 §

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst tre våningar.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet får byggnad uppföras med det antal våningar, som den angivna hushöjden medgiver och som av byggnadsnämnden prövas lämpligt.

4 §

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

N:o 100.

Ang jämkning i stadsplanen för kv. Herta och Hanna.

5 §

Byggnadsmaterial.

Å med B betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

6 §

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

7 §

Undantag.

Inom med B betecknat område, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 2, 3 och 4 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås i stadsarkitektkontoret den 2 juni 1942.

Sven Ahlbom.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 101.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Naima.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne maj månad hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett den 15 februari 1942 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Naima jämte därvid fogade stadsplanebestämmelser för sagda kvarter, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, för egen del tillstyrka förslaget samt föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 11 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom stadsarkitektkontoret har upprättats och den 15 februari 1942 dagtecknats ett förslag till ändring av gällande stadsplan för kvarteret Naima. Såsom framgår av karta och beskrivning har den västra och större delen av kvarteret reserverats för allmänt ändamål. Vidare har för bevarande av pumpstationen i kvarterets nordöstra hörn plantering där föreslagits. Slutligen har den enskilda kvartersmarken föreslagits bebyggd med tre fastigheter, envar innehållande tre våningar. Förslaget, som varit utställt i vanlig ordning, har i sitt nu föreliggande skick icke föranlett någon erinran.

Byggnadsnämnden, som för sin del godkänner förslaget, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till

N:o 101.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Naima.

ändring av stadsplanen för kvarteret Naima samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Västerås den 27 maj 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

BESKRIVNING

över

Förslag till ändring i stadsplanen för kvarteret NAIMA i Västerås.

Förslaget omfattar kvarteret Naima för vilket gällande stadsplan har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915 och provisoriska byggnadsföreskrifter enl. Kungl. brev den 25 januari 1935.

Större delen av kvarteret nämligen tomterna n:ris 1, 2 och 11 ha donerats till staden för skoländamål och ha alltså i enlighet härmed reserverats för allmänt ändamål. Den staden tillhöriga marken i kvarterets nordöstra hörn föreslås som plantering, för att på så sätt bevara det där befintliga pumphuset. Angränsande förgårdsmark torde utan svårighet kunna anslutas till den lilla planteringen.

Den övriga, i enskild ägo varande, kvartersmarken avses för bostadsbebyggelse i tre våningar. Någon större hänsyn till befintliga ägoförhållanden i kvarterets sydöstra hörn har ej kunna tagas. En ny tomtindelning är här oundviklig, när den gamla och ytterst bristfälliga bebyggelsen skall ersättas med ny.

Gatuhöjderna för de kvarteret omgivande gatorna ha bibehållits oförändrade enligt de för angränsande kvarter tidigare fastställda planerna.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med S eller romersk siffra utan bokstavsbeteckning angivet område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

N:o 101.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Naima.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Hushöjd.

Å med III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10,8 meter.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (= Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 4.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst 3 våningar.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet får byggnad uppföras med det antal våningar, som den angivna hushöjden medgiver och som av byggnadsnämnden prövas lämpligt.

§ 5.

Fönster.

I fasadlinje, betecknad med svarta punkter, får byggnad förses med fönster.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 8.

Undantag.

Utan hinder av vad i § 1 föreskrives angående områdes användning för allmänt ändamål må bostäder för anläggningarnas tillsyn och bevakning uppföras eller inredas.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 3, 4 och 6 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås i stadsarkitektkontoret den 15 februari 1942.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparationer i kommunala flickskolans fastighet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har Styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa medel för inredning i skolan av ny biologisal med nya, amfiteatraliskt ordnade bänkar, inredning av frukostrum med kokvrå för eleverna samt tjänsterum åt vaktmästaren i den igensatta stora ingången till skolan. Drätselkammaren får nu i ärendet anföra följande.

På uppdrag av drätselkammaren har inom byggnadskontoret verkställts utredning dels angående de reparationer, som äro nödvändiga, dels angående kostnaderna för dessa och för de av skolstyrelsen begärda inventarierna och ändringsarbetena. Upprättat kostnadsförslag slutar å 18.400 kronor, varav 7.000 kronor belöpa sig å reparationer och återstående 11.400 kronor å inventarier och inredning.

Av de från åren 1940 och 1941 reserverade skatteanslagen för underhåll av flickskolans byggnader återstå nu 2.972 kronor 88 öre. Av årets anslag för reparationer inom flickskolan, 5.800 kronor, återstå 4.275 kronor. För reparationer och underhåll finnas sålunda disponibla tillhopa 7.247 kronor 88 öre. De berörda reparationsarbetena ha för den skull påbörjats.

Då de inventarier och inredningsarbeten, varom nu är fråga, måste anses nödvändiga, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av inventarier till kommunala flickskolan samt för utförande av vissa inredningsarbeten inom skolan anvisa 11.500 kronor samt

att detta anslag skall täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 juni 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av laddningslikriktare för brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 700 kronor till inköp av en laddningslikriktare för ackumulatorbatterier.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får för sin del tillstyrka framställningen och hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av den i brandstyrelsens skrivelse omförmälda laddningslikriktaren anvisa 700 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 juli 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen, som genom brandchefen låtit verkställa utredning beträffande kostnaderna för laddning av bil- och andra batterier för brandväsendets behov, har av utredningen funnit det vara för staden fördelaktigare inköpa ett eget laddningsaggregat, vilket enligt infordrade offerter betingar ett pris av 700 kronor.

Med anledning härav får brandstyrelsen anhålla att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av ett laddningsaggregat för elektriska batterier bevilja ett anslag å 700 kronor.

Västerås den 16 juni 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 104.

Drätselkammarens skrivelse ang. avlöning m. m. till brandförmän vid genomgång av statens brandskolas brandmästarekurs.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att de av stadsfullmäktige den 29 jaunari 1942 fastställda bestämmelserna beträffande avlöning m. m. till brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skulle i tillämpliga delar gälla även för brandförman, som genomgår samma skolas brandmästarekurs. Styrelsen har vidare hemställt, att brandförman, som är familjeförsörjare och genomgått brandmästarekursen med godkända betyg, måtte tillerkännas ett stipendium å 150 kronor. Till avlöning åt vikarie för en brandförman, som under innevarande år antagits som elev vid brandmästarekursen, har brandstyrelsen slutligen hemställt om anslag med 800 kronor.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har intet att erinra emot brandstyrelsens förslag. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning, samt

att för avlöning av vikarie för en brandförman under innevarande år samt för utdelande av stipendium ställa till brandstyrelsens förfogande ett anslag om 950 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 juli 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan en brandförman vid Västerås stads brandkår blivit antagen till elev vid Statens brandskolas brandmästarekurs i Stockholm, får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva, att nämnda brandförman under sin vistelse vid skolan får åtnjuta samma förmåner i fråga om lön och stipendium som de brandmän, vilka genomgått brandförmanskurs vid Statens brandskola i Stockholm samt att stadsfullmäktige för avlöning av vikarie under den tid skolutbildningen pågår ville bevilja ett anslag å 800 kronor.

N:o 104.
Ang. avlöning m. m. till brandförmän vid genomgång av statens brandskolas brandmästarkurs.

Brandmästarekursen börjar den 15 augusti 1942 och omfattar 7 arbetsveckor.

Jämlikt stadsfullmäktiges bestämmelser erhåller brandman vid genomgående av brandförmanskursen, som omfattar 4 månader, full lön samt i händelse han är familjeförsörjare och genomgått skolan med godkända betyg ett stipendium å 150 kronor. Det åligger emellertid brandman att under skoltiden uttaga semester för året ävensom att på i stadsfullmäktiges beslut bestämda grunder till staden återbetala stadens kostnader för skolutbildningen, därest han icke kvarstår i stadens tjänst under 5 år efter avslutad brandförmanskurs.

Då brandmästarekursen omfattar ungefär samma tid som brandförmanskursen anser brandstyrelsen det vara skäligt, att stipendiet även i detta fall bestämmes till 150 kronor.

Statens brandskola har grundats innevarande år och tillkommit för att tillgodose det ökade behov av befäls- och underbefälsutbildning, som gjort sig gällande genom brandväsendets allt mer ökade verksamhetsområde och eldsläckningsmaterielens tekniska utveckling.

Kommittén för utredning angående omorganisation av rikets brandväsende kommer att föreslå, att genomgången brandmästarekurs vid Statens brandskola i lag fastställes som kompetensfordran vid tillsättning av brandmästarebefattning, varför det är nödvändigt, att Västerås brandkår sänder elever till skolan.

Med hänsyn till de föreslagna kompetenskraven för befordran samt vikten av att inom kåren hava tillgång till väl skolat befäl finner brandstyrelsen det synnerligen angeläget, att en brandförman härstädes beredes tillfälle genomgå brandmästarekurs. Vid eventuell befordran kan eljest följden bliva, att brandmästare icke står att erhålla inom egna kåren utan dylik från annan kår måste anställas.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de bestämmelser, som gälla för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skola gälla även för brandförman, som genomgår Statens brandskolas brandmästarekurs;

att för avlöning av vikarie för en brandförman under skolutbildning innevarande år bevilja ett anslag å 800 kronor samt

att brandförman, som är familjeförsörjare och genomgått brandmästarekursen med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor.

Västerås den 16 juni 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 105.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt en länsstyrelsens kungörelse innevarande år åligger det varje ägare av bostadsfastighet, för vilken enligt luftskyddschefens bestämmande hemskyddsplan skall finnas, att bereda i fastigheten boende eller normalt vistande personer skydd i skyddsrum inom egen eller närliggande fastighet. Enligt tidigare gällande bestämmelser förelåg skyldighet att anordna skyddsrum allenast beträffande byggnad i mer än två våningar, som till väsentlig del vore avsedd till bostad eller till kontors- eller affärslokal. Med hänsyn till de sålunda tidigare gällande bestämmelserna hava i stadens hyresfastigheter skyddsrum anordnats endast i begränsad utsträckning. Då nu skyldighet föreligger att anordna skyddsrum i flertalet av stadens fastigheter har drätselkammaren låtit genom byggnadskontoret verkställa kostnadsberäkning. Kostnaden för anordnande av skyddsrum inom vederbörande fastigheter eller, där så icke låter sig göra, av splitterskydd utom fastigheten, uppgår enligt denna beräkning till cirka 30 000 kronor. Drätselkammaren anser lämpligt att ett förslagsanslag å detta belopp ställes till kammarens förfogande. Beträffande sättet för täckning härav torde det från 1941 reserverade extra anslaget till stadsfullmäktiges förfogande lämpligen böra komma ifråga. Detta anslag uppgår till cirka 200 000 kronor.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 30.000 kronor att utgå av det från 1941 reserverade extra anslaget till stadsfullmäktiges förfogande.

Västerås den 2 juli 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 106.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av idrottsplatsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har styrelsen för Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hemställt om restitution av den kommunala delen av den nöjesskatt, som härflyter från idrottstävlingar å Arosvallen för att användas till idrottsplatsen och dess förvaltning. Som motiv härför har styrelsen anfört, att inkomsterna på de idrottstävlingar, som arrangerats å Arosvallen, minskat i sådan utsträckning, att styrelsen icke på ett tillfredsställande sätt kan underhålla idrottsplatsen.

Drätselkammaren vill erinra om att den kommunala delen av nöjesskatten, som härflyter från idrottstävlingar å Arosvallen, fonderas för att avbetala stadens lån och utlägg till föreningen i samband med idrottsplatsens iordningställande. Drätselkammaren har granskat föreningens räkenskaper för senaste året och anser sig kunna vitsorda, att föreningen har behov av det bidrag, som nu begäres. Det är även för staden som stor andelsägare i föreningen angeläget, att idrottsplatsen underhålles på ett tillfredsställande sätt. Under augusti månad innevarande år komma Svenska mästerskapen i tiokamp m. m. att förläggas till Arosvallen och det är även ur denna synpunkt önskvärt, att idrottsplatsen då befinner sig i ett värdigt skick. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 28 augusti 1941 beviljades föreningen restitution med 50 procent av 1941 års kommunala nöjesskatt för samma ändamål, varom här är fråga. Drätselkammaren vill för sin del tillstyrka, att motsvarande beslut fattas även beträffande 1942 års nöjesskatt.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar, som under 1942 inflyter och fonderas för idrottsändamål, disponera 50 procent till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Västerås den 2 juli 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 107.

Drätselkammarens skrivelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna revisionsberättelse för staden för år 1941 jämte av magistraten infordrade förklaringar.

Västerås rådhus den 3 augusti 1942.

På magistratens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

/Bengt Larson.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stads revision, utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1941, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 18 april 1942 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1941. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorerna Ingemar Aae och Kurt G. Lundgren.

Räkenskaperna hava under det löpande året varit föremål för siffergranskning, vilken omhänderhafts av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren och har stadsrevisionen tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden hava vid upprepade tillfällen inventerats av revisorer och siffergranskare.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar hava särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12

1941 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna. Även övriga i drätselkammarens samt de särskilda styrelsernas berättelser intagna boksluts-sammanställningar hava granskats mot räkenskaperna. Från denna granskning kvarstå följande påpekanden:

N:o 107. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.*

Under rubriken "Huvudräkning" redogöres i drätselkammarens berättelse bland annat för årets värdeökningar och värdeminskningar i stadens fasta kapital. Såsom värdeökning redovisas för fastigheter och anläggningar kr. 2.017.632: 04 under det att såsom värdeminskning för samma tillgångar redovisas kr. 315.758: 50. I enlighet med stadens räkenskaper skulle ifrågavarande värdeökningar rätteligen uppgå till kr. 2.330.741: 99, bestående av dels nyanskaffningar, kr. 2.145.130: 79, dels uppskrivning av fastighetsvärdet, kr. 185.611: 20. Värdeminskningarna borde rätteligen hava upptagits till kr. 628.868: 45, utgörande dels försålda fastigheter, kr. 265.553: 05, dels avskrivningar, kr. 363.315: 40. Det i tekniska verkens årsberättelse intagna sammandraget över fullbordade nyanläggningar upptager för Katrinelundsvägen en anslagskalkyl på kr. 8.600: — och en verklig kostnad på kr. 11.569: 58. Den verkliga kostnaden var enligt räkenskaperna kr. 15.969: 58, under det att anslaget utgjorde kr. 13.000: —, varav kr. 8.600: — av lånemedel och kr. 4.400: — av skattemedel.

Beträffande värderingen av stadens fastigheter och inventarier finnas för närvarande inga enhetliga grunder. I vissa fall, såsom ifråga om tekniska verkens fastigheter, finnes en särskild avskrivningsplan upprättad, under det att i övrigt avskrivningens storlek gjorts till en lämplighetsfråga vid varje enskilt tillfälle. Då enligt uppgift en utredning i berörda avseenden pågår inom drätselkammaren, finner stadsrevisionen det icke nödvändigt att närmare ingå på denna fråga. Det bör dock påpekas, att avskrivningar i flera observerade fall icke verkställts med betryggande belopp i betraktande av tillgångarnas erfarenhetsmässiga värdeminskning.

Beträffande redovisningen av inventarier har stadsrevisionen även uppmärksammat, att under året nyanskaffade inventarier i några fall icke blivit uppförda i inventarieböckerna. Detta torde sammanhänga med att vissa förvaltningar tillhöriga inventarier icke realinventerats per 31/12 1941.

Stadsrevisionen anser sig även böra påpeka, att flera styrelser och nämnder under året verkställt inköp av inventarier, utan att vederbörligt anslag för detta ändamål funnits uppfört i 1941 års stat eller under året tilldelats av stadsfullmäktige.

I fråga om värderingen av stadens lagertillgångar har stadsrevisionen funnit det anmärkningsvärt, att det i drätselkammarens förråd ingående lagret av osorterad makadam och krosskärv i bokslutet upptagits till kr. 14: —, resp. kr. 8: — per kbm., varigenom ifrågavarande lagertillgång åsatts ett värde, som med omkring kr. 40.000: — torde överstiga gällande marknadspris. Stadens prissättning synes grunda sig på ett beräknat självkostnadspris. I detta pris ingår bland annat kostnaden för stenslagning, som emellertid i huvudsak utförts såsom beredskapsarbete. Den merkostnad, som staden härigenom otvivelaktigt fått vidkännas, bör enligt stadsrevisionens förmenande icke öka lagervärdet för att sedermera påföras gatuarbeten, utan i stället redovisas såsom utgift för arbetslöshetens bekämpande och bestridas av medel härför. Övriga

N:o 107.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

varor ingående i drätselkammarens förråd synas i regel hava inventerats till högre värden än anskaffningspris därigenom, att till varornas inköpsvärden lagts kostnaderna för lagring och administration — enligt uppgift cirka 10—15 % av inköpsvärdet. Det torde i allmänhet icke vara brukligt att i lagervärdet inkalkylera sådana kostnader.

Bland lager och förråd redovisas kontorsmaterial med kr. 10.303: 41. Enligt underskriven inventeringsförteckning uppgår emellertid ifrågavarande förråd, som förvaras hos stadskansliet, endast till kr. 5.719: 08. Resterande belopp, kr. 4.584: 33, synes representera under år 1941 till olika förvaltningar utlämnat men icke förrän år 1942 debiterat material. Stadsrevisionen anser olämpligt, att sålunda utlämnat material uppföres såsom lagertillgång i bokslutet.

Granskningen av renhållningsverkets fordringar har givit vid handen, att hämtningsavgifterna, som förfalla till betalning under två uppbördsstämmor årligen, endast till c:a 55 % hava inbetalts inom föreskriven tid. Genom lämpliga kravåtgärder bör ett betydligt gynnsammare uppbördsresultat kunna ernås. I fråga om renhållningsverkets fordringar har även uppmärksammats, att ett antal fordringsbelopp, sammanlagt uppgående till kr. 8.000: 77, felaktigt uppförts som tillgång två gånger i balansräkningen, nämligen dels under rubriken ”Renhållningsverkets fordringar”, dels under rubriken ”Inkomstrester”. Härigenom hava under ett tiotal inkomstlittera årets inkomster för renhållningsverket och lantegendomarna i räkenskaperna felaktigt höjts med motsvarande belopp. Detta fel bör enligt stadsrevisionens mening tillrättas genom att kr. 8.000: 77 bortföres från fordringarna och belastas 1941 års allmänna överskott.

Beträffande tekniska verkens fordringar vill stadsrevisionen uttala sin tillfredsställelse med resultatet av de åtgärder, som verken under året vidtagit för att inkassera eller i övrigt bevaka sina fordringar.

Bland diverse fordringar i balansräkningen återfinnas tvenne poster under rubriken ”Förskottsmedel för vedförsäljningsrörelse”. Det belopp, som härrör från bränslesäsongen 1940—1941, kr. 15.047: 33, består huvudsakligen av en balanserad förlust, som enligt drätselkammarens förslag skall täckas av överskott i 1941 års stat. Stadsrevisionen har särskilt granskat stadens vedförsäljningsrörelse för denna bränslesäsong och därvid kommit till den uppfattningen, att rörelsen icke handhafts tillfredsställande. Fastän rörelsen varit av jämförelsevis stor omfattning, har försäljningsorganisationen i kontrollhänseende varit så ringa utvecklad, att det exempelvis icke varit möjligt att efteråt effektivt kontrollera, att utlämnad ved vederbörligen debiterats mottagaren. Vidare hava vedleveranser till stadens förvaltningar och styrelser i viss utsträckning föranlett anmärkningar och tvistigheter. Stadsrevisionen finner det också anmärkningsvärt, att någon kvantitetsredovisning över inköpt och försåld ved icke förekommit. Det är även anledning förvåna, att någon detaljerad bokföring icke upplagts för redovisning av kostnads- och intäktsfaktorerna i denna relativt omfattande rörelse. Då någon utredning av hur den redovisade förlusten sammansätter sig icke funnits tillgänglig, har stadsrevisionen låtit verkställa en sådan utredning utvisande att vid vedens distribution inom staden svinn uppstått till en sammanlagd kvantitet av mellan 500 och 600 kbm.

För bränslesäsongen 1941—1942 hava enligt bokföringen utgifterna vid årsskiftet uppgått till kr. 566.583:71, medan inkomsterna utgjort kr. 364.388:69.

N:o 107.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

Skillnaden mellan utgifterna och inkomsterna, kr. 202.195: 02, redovisas, som ovan framhållits, i bokslutet bland fordringar. Härtill kommer en utgiftspost på kr. 38.347: 59, som redovisas i balansräkningen såsom balanserad kostnad för ofullbordade arbeten under rubriken "Uppfordring och kapning av massaved" men som även är hänförlig till vedförsäljningsrörelsen. Enligt av stadsrevisionen inhämtade upplysningar, representeras den redovisade nettoutgiften av såväl lager som fordringar samt eventuell vinst eller förlust på rörelsen. Den specifikation, som därvid företetts, är emellertid upprättad i efterhand och delvis synbarligen på grundval av minnesuppgifter, vilka med hänsyn till ovan berörda brister i redovisningssystemet icke kunnat kontrolleras. Det förefaller stadsrevisionen anmärkningsvärt, att någon tillförlitlig realinventering per 31/12 1941 icke verkställts över i rörelsen ingående tillgångar.

Ifråga om anslagsredovisningen önskar stadsrevisionen framlägga följande iakttagelser, vilka stå i samband med frågan om drätselkammarens rätt att utan föregående stadsfullmäktigebeslut förfoga över tillgängliga stadens medel.

Drätselkammaren har i ett tiotal fall utan stadsfullmäktiges hörande anslagit mindre belopp ur årets förslagsanslag. Vidare har ur förslagsanslaget bestritts kostnader för fotografi- och filmkommitténs verksamhet till ett belopp av kr. 6.300: —. För detta ändamål anslogs visserligen medel ur 1939 års förslagsanslag, men någon formell rätt att utan nytt beslut förfoga över 1941 års förslagsanslag för detta ändamål synes icke föreligga.

I en del fall hava anläggningsarbeten påbörjats och understundom även avslutats, innan drätselkammaren äskat anslag hos stadsfullmäktige för ändamålet ifråga.

Stadsrevisionen är fullt medveten om, att drätselkammarens förfarande i ovan berörda fall kan vara motiverat av praktiska hänsyn, vilka lämpligen böra tillgodoses. Därest stadsfullmäktige äro av samma uppfattning i denna fråga, synes det emellertid ur formell synpunkt vara lämpligt, att drätselkammarens befogenheter i detta avseende preciseras och stadfästas av stadsfullmäktige.

Stadsrevisionen vill även fästa uppmärksamheten på att de för budgetens upprättande fastställda anslagsbeteckningarna, för vilka även redogöres i den tryckta staten, icke annat än undantagsvis kommit till användning. Detta har till följd, att det icke är möjligt att med tillhjälp av staten avgöra, om ett däri uppfört anslag får överskridas, ej heller om anslaget får reserveras. För en kritisk bedömning av budgetutfallet, ävensom för en granskning av stadens reserverade medel, synes således en riktig tillämpning av dessa anslagsbeteckningar vara av stort värde.

Vid granskningen av skattestatens utgifter och inkomster hava flera fall av felkonteringar påträffats, varför stadsrevisionen hemställer, att större omsorg ägnas littereringen. I ett par fall synas också utgiftskontona hava erhållit en benämning, som icke svarar mot utgifternas karaktär. Sålunda har på polisverkets konto för underhållskostnader av inventarier (litt. 24—421) förts inköp av olika beklädnadsartiklar samt vapen och ammunition. Folkskolans konto för skomakerislöjd (litt. 5 A—669) har debiterats inköp av skor till behövande skolbarn med kr. 1.500: —, ehuru skattestaten upptager ett särskilt anslag för bidrag till bekostande av lärjungarnas skolgång (litt. 5 A—694). Vidare har observerats, att elektricitetsverkets utgifter för värme, lyse och renhållning

N:o 107. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.*

(litt. 14—351) i bokslutet redovisats med kr. 4.521: 49, under det att de verkliga utgifterna utgöra kr. 5.425: 26. Skillnaden, kr. 903: 77, utgöres av inkomster vid försäljning av destillerat vatten, vilka rätteligen bort redovisas på ett inkomstkonto.

Ifråga om tekniska verkens bokföring uttalas som ett önskemål, att memorialposterna i enlighet med allmänt vedertagna bokföringsprinciper bliva föremål för notering i en bunden dagbok, sålunda icke direkt införas i huvudboken. Vid granskningen hos tekniska verken har vidare noterats, att avloppsledningar och reningsverk vid fördelningen av de för verken gemensamma räntekostnaderna påförts ränta med ett omkring kr. 5.000: — för lågt belopp. Det bör även påpekas, att den hos tekniska verken per 31/12 1941 redovisade skatteskulden, kr. 4.640: 42, endast omfattar en del av den verkliga skatteskulden per sagda dag.

Till sist vill stadsrevisionen uttrycka sin tillfredsställelse med de åtgärder, som vidtagits för överförande till stadskamrerarekontoret av lantegendomarnas och renhållningsverkets kassarörelse och bokföring samt fattigvårds- och barnavårdsstyrelsernas bokföring från 1 januari 1942.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1941.

Vid granskningen av löne- och avtalsnämndens förvaltning hava undertecknade Engdahl och Holmberg på grund av ledamotskap i nämnden icke deltagit.

Västerås den 1 juni 1942.

Karl Engdahl.

Einar Jonsson, Gösta Holmén, Martin Holmberg,

Hugo Svanlind, Gust. Lindén, M. Hahnsjö.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsrevisorerna den 1 juni 1942 avgivit sin berättelse över granskningen av 1941 års räkenskaper och förvaltning har drätselkammaren av magistraten anmodats inkomma med förklaring över de i berättelsen gjorda erinringarna, som avse drätselkammaren. Med anledning härav får kammaren anföra följande.

Revisorerna hava anmärkt på att under rubriken ”Huvudräkning” i drätselkammarens räkenskapsberättelse såsom värdeökning för fastigheter och anläggningar redovisats kronor 2.017.632: 04 i stället för enligt räkenskaperna kronor 2.330.741: 99 samt såsom värdeminskning redovisats kronor 315.758: 50 i stället för enligt räkenskaperna kronor 628.868: 45. Drätselkammaren medgiver anmärkningens riktighet men vill samtidigt meddela, att anledningen till det förelupna felet är att Tekniska verkens avskrivning under 1941 å fastigheter, kr. 313.109: 95, av misstag ej upptagits i huvudräkningen som värdeminskning utan i stället tekniska verkens värdeökningar under 1941 redovisats netto,

allt i enlighet med bokföringsuppgifter, som från Tekniska verken avlämnats till stadskassan. Felet inverkar icke å stadens kapitalbehållning eller bokslut i övrigt.

N:o 107. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.*

I fråga om värderingen av stadens lagertillgångar har anmärkts, att det i drätselkammarens förråd ingående lagret av osorterad makadam och krosskärv i bokslutet upptagits till kronor 14: — resp. kronor 8: — per kubikmeter och att härigenom denna lagertillgång åsatts ett värde, som med omkring 40.000 kronor skulle överstiga gällande marknadspris. Härtill må genmälas, att det pris till vilket ifrågavarande lagertillgångar inventerats, utgör stadens självkostnadspris. Enligt vad drätselkammaren erfarit, hava revisorerna ansett, att makadamen borde uppskattas till kronor 8:50 per kubikmeter. Stadens självkostnadspris torde under alla förhållanden komma att ligga högre än nyss angivna pris, bl. a. beroende därpå att staden har utgifter för slagning av krossten. Krossning direkt av fältsten förekommer endast i ringa utsträckning i den mån fältsten finnes tillgänglig. Vid privat framställning av makadam utvinnes denna som en biprodukt vid grustäkt och kostnader för uppläggning och transport till krossverket förekomma som regel ej, enär krossverket är uppställt på platsen. Staden däremot måste som regel utvinna krosstenen ur berg och sedan lägga upp densamma, varefter antingen krossverket flyttas till platsen eller stenen transporteras till krossverket. Vad beträffar prissättningen å krosskärv lära revisorerna hava utgått från ett normalpris av 5 kr. per kubikmeter. Något jämförelsepris i detta fall torde knappast föreligga, enär krosskärv ej tillhandahålles i öppna marknaden. Drätselkammaren vill icke bestrida, att revisorernas betraktelsesätt beträffande prissättningen på nu ifrågavarande lagertillgångar har fog för sig och det skall vara drätselkammaren angeläget att i fortsättningen ägna frågan särskild uppmärksamhet.

Beträffande övriga varor, ingående i drätselkammarens förråd, ha desamma inventerats till något högre värden än anskaffningsvärdena, enär omkostnaderna för förrådet måst inkalkyleras i lagervärdet, då utgifter och inkomster i förrådets stat förutsättas skola balansera.

Beträffande stadskansliets förråd av kontorsmaterial, vilket förråd upplades under 1940, ha räkningarna först efter årsskiftet tillställts de olika förvaltningarna, varigenom i bokslutet även utlämnad material kommit att uppföras som lagertillgång. Drätselkammaren avser att till ett kommande bokslut verkställa rättelse härutinnan.

I revisionsberättelsen har påtalats, att genom dubbelföring av ett antal fordringsbelopp för renhållningsverket bokslutet kommit att felaktigt utvisa ett till kr. 8.000: 77 uppgående för högt budgetöverskott. Detta faktum har sin förklaring däri att i samband med överföringen den 1 januari 1942 till stadskamrerarekontoret av renhållningsverkets kassarörelse och bokföring ett antal i renhållningsverkets bokslut som fordringar upptagna belopp vid inbetalning till stadskassan under början av år 1942 av misstag redovisats som inkomstrester i stället för att avföras mot respektive fordringar. Drätselkammaren kommer att vid uppgörande av budgeten för 1943 bortföra beloppet kr. 8.000: 77 från fordringarna och därmed minska 1941 års allmänna överskott.

Revisorerna hava i ett avsnitt av berättelsen ägnat särskild uppmärksamhet åt den av drätselkammaren omhänderhavda vedförsäljningen och därvid

N:o 107.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

kommit till den uppfattningen, att rörelsen icke handhafts tillfredsställande. Till bemötande av vad härvidlag i revisionsberättelsen anförts och till klarläggande av saken vill drätselkammaren lämna följande upplysningar.

Till en början vill drätselkammaren erinra om att den under eftervintern och våren 1941 hotande bristen på ved inom staden tvingade drätselkammaren att utan egentlig förberedelse börja vedförsäljningsrörelse för att åt stadens befolkning tillgodose ett trängande behov av bränsle. Man bör icke glömma detta faktum vid en kritisk granskning av denna för drätselkammarens arbete i övrigt främmande uppgift. Då inom länet ved icke stod att få, nödgades drätselkammaren att från Norrland inköpa och med järnväg till Västerås nedtransportera sammanlagt över 10.000 kubikmeter ved. Då veden vid framkomsten till Västerås uppmättes — vid de tillfällen då möjlighet härtill förelåg — visade det sig ofta, att kvantiteten var mindre än den å fraktsedlarna angivna. Drätselkammaren framförde anmärkning häremot till Bränslekommissionen, genom vars förmedling veden inköpts, men fick därvid det beskedet, att säljaren icke hade skyldighet att svara för under järnvägstransporten förkommen ved och att, därest inmätningen vid avgångsstationen icke godkändes, staden ägde låta verkställa kontrollmätning därstädes. Detta var av naturliga skäl icke möjligt, då veden sändes från ett flertal olika platser i Norrland. Då under en tämligen kort tidrymd till staden anlände icke mindre än 270 järnvägsvagnar med ved, vissa dagar med upp till tre olika tåglägenheter, och då det gällde att snarast möjligt få veden distribuerad till konsumenterna, inses av lätt förklarliga skäl att en ur drätselkammarens synpunkt önskvärd, effektiv kvantitetskontroll tyvärr icke kunde förekomma. På grund av vagnsbrist var stipulerat, att vagnarna skulle lossas inom 12 timmar vilket ofta medförde att veden måste travas på lastkajen och sedan köras ut. Då revisorerna genom en egen undersökning ansett sig kunna konstatera, att vid vedens distribution *inom staden* svinn uppstått till en sammanlagd kvantitet av mellan 500 och 600 kubikmeter, torde detta icke vara riktigt. Det rätta förhållandet är i stället med största sannolikhet, att svinnet uppstått i samband med järnvägstransporten. Den till staden anlända veden har icke vid den uppmätning, som skedde i samband med distributionen, motsvarat den å fraktsedlarna angivna kvantiteten. Någon möjlighet att vinna rättelse härutinnan har, såsom ovan framhållits, icke förelegat. Det har även från vedhandlarhåll framhållits, att man inom branschen normalt räknar med, att svinn i stor utsträckning förekommer vid järnvägstransporter av ved.

Den i bokslutet redovisade förlusten å vedförsäljningsrörelsen måste sålunda enligt drätselkammarens uppfattning intill ett belopp av 10.000—11.000 kronor härröra från på ovan nämnt sätt uppkommet svinn. Resterande belopp, cirka 4.000 kronor, representeras av utestående fordringar och vid årsskiftet inneliggande lager cirka 60 kubikmeter. Av fordringarna ha efter årsskiftet cirka 2.500 kronor inflútit.

Revisorerna hava anmärkt på att det icke varit möjligt att effektivt kontrollera om utlämnad ved vederbörligen debiterats mottagaren. Varje vedparti, som distribuerats, har varit åtföljt av en följesedel, som kvitterats av mottagaren och sedermera förvarats hos drätselkammaren. Med ledning av dessa följesedlar, vilka sammanlagt upptaga den kvantitet ved som inköpts — med

avdrag av ovan omförmälda svinn — ha sedermera räkningar utfärdats. Det är av drätselkammaren konstaterat att debiteringar och följesedlar inbördes stämma.

N:o 107.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

Vad i revisionsberättelsen säges därom att vedleveranser till stadens förvaltningar och styrelser i viss utsträckning föranlett anmärkningar och tvistigheter saknar numera aktualitet, enär likvid i samtliga fall kommit drätselkammaren tillhanda.

Vad beträffar vedförsäljningsrörelsen 1941—1942 är det riktigt, att någon realinventering icke verkställts per 31/12 1941 över i rörelsen ingående tillgångar. Då det emellertid var drätselkammarens avsikt att i samband med bränslesäsongens slut avsluta räkenskaperna gjordes icke vid årsskiftet någon inventering utan upptogs i stadens bokslut för enkelhetens skull skillnaden mellan utgifter och inkomster som fordran. Den specifikation som sedermera i efterhand verkställdes på anmodan av revisorerna grundar sig emellertid icke på minnesuppgifter, utan med ledning av daterade följesedlar och fakturor har ställningen vid årsskiftet givetvis tämligen väl kunnat rekonstrueras. Utgiftsposten 38.347 kronor 59 öre avseende uppfordring och kapning av flottningsved, har förskotterats av Tekniska verken och uppförts bland verkens balanserade kostnader för ofullbordade arbeten. Utgiftsposten har under 1941 utjämnats genom influten likvid till drätselkammaren i samband med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets övertagande av ifrågavarande flottningsved. Likviden har emellertid icke förrän 1942 av drätselkammaren erlagts till tekniska verken.

I revisionsberättelsen påtalas, att drätselkammaren i vissa fall utan stadsfullmäktiges beslut anslagit vissa mindre belopp ur 1941 års förslagsanslag. Detta förfarande grundar sig å en föreskrift i 10 § av drätselkammarens reglemente, antagen av stadsfullmäktige den 24 september 1914 och fastställd av länsstyrelsen den 30 november samma år, av följande lydelse: ”Utan stadsfullmäktiges hörande äger drätselkammaren verkställa nödiga reparationer samt andra tillfälliga arbeten och inköp för stadens räkning ävensom besluta om utgifter i övrigt, som med Drätselkammarens förvaltning stå i sammanhang allt under villkor, att kostnaden för varje särskilt fall ej överstiger 500 kronor”.

Med stöd av denna föreskrift har drätselkammaren ansett sig befogad att i vissa fall disponera medel ur förslagsanslaget för bestridande av smärre utgifter. Förfarandet torde även få anses praktiskt, enär det beträffande utgifter av den storleksordning, varom här är fråga, måste vara en onödig omgång att därmed belasta stadsfullmäktiges protokoll och handlingar.

Drätselkammaren har emellertid, oavsett den faktiska rätt som drätselkammaren har att utan stadsfullmäktiges hörande besluta utgifter, vid olika tillfällen övervägt införande av ett anslag i budgeten till drätselkammarens förfogande. Frågan härom torde komma att upptagas i samband med behandlingen av 1943 års budget.

Vidkommande kostnaden för fotografi- och filmkommitténs verksamhet, 6.300 kronor, anslogos medel av 1939 års förslagsanslag. Då anslaget icke utnyttjades under 1939 kom anslaget att mot vanligheten avföras i stället för att reserveras. Det ansågs under sådana förhållanden icke råda någon tvekan om att anslaget, då behov av detsamma uppkom under 1941, borde påföras detta års förslagsanslag.

N:o 107.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.

Vad till slut beträffar anmärkningen mot att de för budgetens upprättande fastställda anslagsbeteckningarna icke annat än undantagsvis kommit till användning får drätselkammaren meddela, att kammaren i samband med uppgörande av 1943 års budget kommer att överväga, huruvida en utökad användning av anslagsbeteckningarna kan anses påkallad.

Västerås den 2 juli 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan Magistraten i skrivelse den 15 juni d. å. anmodat styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk att inkomma med förklaring i anledning av de erinringar, som stadens revisorer avgivit i revisionsberättelse för år 1941 får styrelsen härmed anföra följande.

Den i Tekniska Verkens årsberättelse intagna uppgiften över verkliga kostnaden för nyanläggning av ledningar i del av Katrinelundsvägen, kr. 11.569:58, avser den del av nämnda anläggning, vilken är att betrakta som nyanläggning. Samtidigt med denna nyanläggning utfördes ett arbete, vartill enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1940 § 160, anvisats kronor 4.400: — att påföras verkens underhållskonto i 1941 års stat. Denna del av ifrågavarande arbete avser således underhåll av ledningarna ifråga och bör därför ej upptagas som nyanläggning.

Vid Elverket har sedan länge tillverkats mindre kvantiteter destillerat vatten och de små inkomster som härav erhållits, har krediterats driftomkostnaderna. På senaste åren har emellertid försäljningen ökat rätt avsevärt, varför det kan vara befogat, att lägga upp ett särskilt inkomstkonto för denna post, vilket också skett från och med år 1942.

Memorialposterna komma, enligt revisorernas önskemål, hädanefter att införas i bunden dagbok.

Avloppsledningarna ha på grund av förbiseende blivit påförda räntekostnader med c:a 5.000 — för lågt belopp. Detta belopp har fördelats på de övriga verken, varigenom dessa erhållit något för stora räntekostnader.

Sedan gammalt har vid Tekniska Verken den praxis tillämpats, att i bokslutet som skatteskuld endast upptagits sådana skatteutgifter, som redan debiterats och sålunda till sitt belopp varit kända. Orsaken härtill torde vara den, att det huvudsakligen rört sig om skatter till Västerås stad och att reservering av medel härför ej har ansetts påkallad. Styrelsen skall emellertid före nästa

års bokslut i samråd med drätselkammaren, taga under övervägande, huruvida ett ändrat förfarande härutinnan bör tillämpas.

N:o 107. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.*

Västerås den 28 juli 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Axel Kumlin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodad inkomma med förklaring i anledning av de anmärkningar stadsrevisorerna anfört i sin berättelse över 1941 års räkenskaper i vad anmärkningarna avse lantegendomsnämndens förvaltning får nämnden anföra.

Indrivning av renhållningsverkets hämtningsavgifter företogs intill år 1936 av en särskild inkasserare, vilken samtidigt med räkningens avlämnande uppbar avgifterna. På anmodan av dåvarande revisorer slopades detta sätt för inkassering och betalning över postgiro infördes. Genom sistnämnda förfaringssätt förlorades emellertid den personliga kontakten med de betalningsskyldiga och en avsevärd förhalning av inbetalningarna blev genast märkbar trots upprepade krav. Från och med den 1 januari innevarande år sker uppbörd av hämtningsavgifterna genom stadskassan, som även verkställer indrivning hos försumliga betalningsskyldiga, varför lantegendomsnämnden ej har anledning vidtaga några åtgärder i denna fråga.

Det påtalade bokföringsfelet beträffande 8.000: 77 kronor har skett å stadskamrerarekontoret i samband med överflyttningen dit av renhållningsverkets räkenskaper och kommer enligt uppgift av stadskamreraren att tillrättas på sätt revisorerna föreslagit.

Västerås den 22 juli 1942.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsens yttrande infordrats över av stadens revisorer framställda anmärkningar beslöt folkskolestyrelsen, i den mån nämnda anmärkningar avsåge styrelsens verksamhetsområde, avgiva följande förklaring:

Revisorerna ha påpekat, att folkskolans konto för skomakerislöjd debiterats

N:o 107. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.*

inköp av skor till behövande skolbarn med kr. 1.500: —, ehuru skattestaten upptager ett särskilt anslag för bidrag till bekostande av lärjungarnas skolgång.

Anslaget till skomakerislöjd har alltid använts såväl till materiell till själva slöjden som till skor åt behövande skolbarn. Anslaget hade också tidigare rubriken, ”Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn”. Något beslut om att dess karaktär förändrats har ej fattats.

Emellertid synes det styrelsen redigare, att anslaget ifråga enbart förbehålles skomakerislöjden. Det belopp, varmed detta i så fall kan minskas, bör då tillföras anslaget till bekostande av lärjungarnas skolgång.

Västerås den 1 juli 1942.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodad inkomma med förklaring i anledning av de anmärkningar stadsrevisorerna anfört i sin berättelse över 1941 års räkenskaper i vad avser polisnämndens förvaltning får nämnden såsom egen förklaring åberopa vad polismästaren i bilagda skrivelse i ärendet anfört.

Västerås den 17 juli 1942.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Till Magistraten i Västerås.

Såsom yttrande över bifogade skrivelse från Magistraten angående innehåll i närslutna transumt av revisionsberättelse från Västerås stads revision får jag anföra följande:

I revisionsberättelsen angives, att utgiftskontona erhållit en benämning, som icke motsvarar utgifternas karaktär, samt att sålunda på polisverkets konto för underhållskostnader av inventarier (litt. 24—421) förts inköp av olika beklädnadspersedlar samt vapen och ammunition.

I utgiftsstat för Västerås stads polisverk år 1936 och enligt uppgift en följd år dessförinnan har upptagits en utgiftsbenämning ”Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar”. För detta anslag har årligen in-

N:o 107. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1941.*

köpts olika persedlar såsom velocipeder, mössor, handskar, knappar och andra uniformsbeslag samt sablar och andra vapenpersedlar.

När utgiftsstaten för 1937 förelåg i tryck var förutnämnda benämning förkortad till "Anskaffning och underhåll av inventarier". Denna beteckning kvarstod till och med år 1938. För år 1939 ändrades beteckningarna i väsentligt avseende för alla stadens verk i utgiftsstaten, varvid för polisverkets vidkommande ovannämnda beteckning ändrades till "Underhållskostnader 420. Inventarier". Någon ändring av ändamålet med anslaget under de gångna åren har emellertid icke skett. Ej heller har någon ny beteckning, som avsett en uppdelning av posterna, tillkommit.

Vid framställning om anslag från polisverkets sida har frågan om anslagens benämning icke berörts, utan de specificerade uppgifterna å behov av olika persedlar hava införts under befintliga och vedertagna benämningar i utgiftsstaten. Om så ej skall ske, torde mera specificering av beteckningarna böra ifrågakomma.

Västerås i poliskammaren den 15 juli 1942.

HELGE HELLEKANT.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. utredning i anledning av ifrågasatt inkorporering av Badelunda kommun.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1942 har länsstyrelsen meddelat, att den på därtill given anledning ansett sig böra till behandling upptaga frågan om inkorporering med Västerås stad av Badelunda socken eller del därav, varvid länsstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges yttrande i inkorporeringsfrågan snarast möjligt. Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 18 juni 1942 remitterades ärendet till drätselkammaren för yttrande och förslag. Drätselkammaren får med anledning härav anföra följande.

Frågan om inkorporering med staden av Badelunda socken eller del därav har visserligen hittills icke varit föremål för överläggning inom de kommunala myndigheterna i staden men enskilda kommunmedlemmar ha säkerligen vid flera tillfällen frågat sig om icke saken borde närmare undersökas. Det är därför enligt drätselkammarens uppfattning att hälsa med tillfredsställelse, att länsstyrelsen tagit initiativet till en opartisk och förutsättningslös utredning i inkorporeringsfrågan. Utan att taga ställning till frågan om inkorporering eller icke torde man dock ha anledning hysa den uppfattningen, att de i länsstyrel-

N:o 108.

Ang. utredning i anledning av ifrågasatt inkorporering av Badelunda kommun.

sens skrivelse anförda omständigheterna väl motivera en utredning i frågan. Det torde i nuvarande läge icke vara anledning göra några uttalanden angående önskvärdheten från stadens sida av en inkorporering utan först bör utredningens resultat avvaktas. Drätselkammaren har sålunda för egen del intet att erinra emot en utredning i inkorporeringsfrågan och får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom yttrande över länsstyrelsens skrivelse av den 16 juni 1942 meddela, att stadsfullmäktige icke ha något att erinra emot att länsstyrelsen föranstaltar om en utredning angående inkorporering med Västerås stad av Badelunda socken eller del därav.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under senare år har inom Badelunda socken intill gränsen mot Västerås stad uppstått en tätare bebyggelse vid Skiljebo, som gjort, att länsstyrelsen, sedan denna bebyggelse tidigare ordnats genom vid olika tidpunkter fastställda avstyckningsplaner, ansett tiden vara inne för genomförande av en efter förhållandena bättre lämpad planläggning av området ifråga. Denna planläggningsfråga har emellertid, med hänsyn till önskvärdheten av, bland annat, att ordnandet av trafikleder m. m. skedde i ett sammanhang för staden och sockenområdet, fått bliva beroende av att stadsplanen för stadens angränsande delar bleve färdigställd. Enär enligt vad för länsstyrelsen upplysts sådan stadsplan numera upprättats, har frågan om det slutliga ordnandet i planhänseende av det angränsande sockenområdet blivit aktuell.

I och med dessa planläggningsarbetens färdigställande och den alltjämt växande samhällsbildning å ömse sidor om kommungränsen, som därav torde bliva en följd, torde enligt länsstyrelsens förmenande kunna med största sannolikhet förväntas, att det inom Badelunda socken belägna gränsområdet inom en snar framtid sammanväxer med staden, med vilken detta område kommer att vara närmare förbundet än med den egna kommunen. Befolkningen inom Skiljeboområdet torde ock till största delen redan nu hava sin sysselsättning inom staden. Med hänsyn härtill, och innan definitivt upprättande av byggnadsplan för sockenområdet äger rum, torde det enligt länsstyrelsens förmenande böra tagas under övervägande, huruvida icke förhållandena numera utvecklat sig därhän, att detsamma lämpligen bör inkorporeras med Västerås stad, varmed

N:o 108.

Ang. utredning i anledning av ifrågasatt inkorporering av Badelunda kommun.

ock torde följa, att området bör läggas under stadsplan. Ett sådant avgörande av planläggningsfrågan redan på ett relativt tidigt stadium är ock nödvändigt med hänsyn bland annat därtill, att en byggnadsplan med tillhörande bestämmelser är av väsentligt enklare beskaffenhet än stadsplanen, vartill givetvis hänsyn bör tagas vid planläggningsarbetets förberedelse och slutliga utformande.

Genom en sådan införlivning med staden av detta redan stadslikt bebyggda område, som kan förväntas bliva lämpat jämväl att mottaga stadens utveckling i framför allt byggnadshänseende åt detta håll, torde ett bättre tillgodoseende kunna ske av de rent kommunala uppgifterna, då staden därigenom kan erhålla bland annat möjlighet att utöva kontroll över bebyggelsens framtida utveckling därstädes.

Vid övervägandet av den berörda inkorporeringsfrågan torde emellertid även andra förhållanden inom de båda kommunerna böra beaktas, som i sin mån väl torde motivera, att diskussionen i frågan föres ut i ett större sammanhang. Länsstyrelsen avser härmed närmast ett hänsyntagande jämväl till nuvarande och planerade anläggningar för flygvapnets räkning. Inom Badelunda socken är för närvarande belägen Västmanlands flygflottiljs flygstation vid Hesslö, medan dels flottiljens kaserner, dels Centrala flygverkstaden äro belägna inom Västerås stad i omedelbar närhet av gränsen mot socknen. Såvitt man nu kan bedöma, torde emellertid flygflottiljen i dess helhet bliva förlagd till Hesslö med kaserner för manskap och underbefäl, medan flygvapnets skolor och flygverkstaden alltjämt komma att bliva kvar i staden. Planer lära dock vara uppe att för flygverkstadens personal ordna bostadsområde inom socknen omedelbart intill kommungränsen. Förläggningen av flygflottiljens personal torde ock komma att bliva sådan, att densamma delvis kommer att bliva bosatt i staden delvis i socknen vid Hässlö. Att en sådan fördelning av anläggningarna med den därtill knutna personalen kommer att medföra olägenheter av olika slag ur kommunal synpunkt torde vara att befara, olägenheter, vilka enligt länsstyrelsens förmenande icke torde kunna motverkas på annat sätt än att samtliga anläggningar jämte personalen hänföres till en och samma kommun — staden. Gemensamt för ovan berörda områdens inom socknen införlivning med staden talar enligt länsstyrelsens förmenande det förhållandet, att därigenom staden, såsom redan ovan antytts, blir i tillfälle att med sina större resurser i olika avseenden tillgodose de många samhälleliga behov inom områdena, vilkas uppfyllande icke kunna hänföras till socknens gemensamma hushållsangelägenheter, och som därför kunna befaras icke bliva i nöjaktig mån beaktade.

En inkorporering av allenast nu berörda delar av socknen med staden kan dock förväntas medföra dels en viss geografisk oregelbundenhet i den nya sockengränsen mot staden dels ock framför allt olägenheter av ekonomisk natur för den minskade kommunen genom den förlust av skatteobjekt med därav härflytande skatteinkomster, olägenheter, som måhända kunna bliva av den storleksordning, att därav kommer att betingas en icke oväsentlig skattehöjning inom den minskade kommunen. Huru härmed i verkligheten kan bliva förhållandet kan dock icke avgöras utan en ingående utredning av alla på frågan inverkande omständigheter, men har länsstyrelsen likväl ansett sig böra i före-

N:o 108. *Ang. utredning i anledning av ifrågasatt inkorporering av Badelunda kommun.*

varande sammanhang erinra om dessa tänkbara förhållanden, vilka torde kunna bliva av avgörande betydelse för frågan, huruvida icke en eventuell inkorporering med staden bör omfatta Badelunda socken i sin helhet.

Då länsstyrelsen nu ansett sig böra taga upp denna inkorporeringsfråga och underställa densamma stadsfullmäktige för frågans vidareförande har detta skett på grund av de allmänna behov i olika hänseenden, som genom en sådan åtgärd skulle bliva tillgodosedda, och vill länsstyrelsen, särskilt med hänsyn till önskvärdheten av att såsom ovan anförts de olika planläggningsfrågorna inom Badelunda socken utan alltför stor tidsutdräkt slutligen bliva lösta, utbedja sig ett meddelande så snart ske kan om stadens inställning till frågan.

Därest staden för sin del anser närmare utredning i inkorporeringsfrågan önskvärd, är länsstyrelsen beredd att, på framställning av staden, föranstalta om sådan utredning.

Avskrift av denna skrivelse tillställes samtidigt härmed Badelunda sockens kommunalfullmäktige. Anmälan om det sålunda av länsstyrelsen tagna initiativet i frågan har ock av länsstyrelsen avlåtits till Kungl. Kammarkollegium.

Västerås slott i landskansliet den 16 juni 1942.

A. B. GÄRDE,

/E. Holmqvist.

N:o 109.

Drätselkammarens skrivelse ang. omändring och reparation av lokaler i Sundinska huset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och med att den av staden nyuppförda byggnaden vid Munkgatan i höst tages i bruk för bland annat arbetsförmedlingens behov, komma arbetsförmedlingens lokaler i Sundinska huset att bliva lediga. Med den kyrkliga kommunen har nu preliminär överenskommelse träffats därom, att pastorsexpeditionen skall överflyttas i de ledigblivna lokalerna. Vidare har med Västerås Erkända Sjukkassa avtalats, att denna skall övertaga pastorsexpeditionens nuvarande lokaler.

Verkställd utredning har givit vid handen, att ifrågavarande lokaler nu tarva en allmän översyn och därtill vissa ändringar för att bliva tillfyllest. kostnaderna för dessa arbeten hava beräknats till 9.400 kronor för arbetsförmedlingens lokaler och till 4.000 kronor för pastorsexpeditionens lokaler. I den mån dessa kostnader avse arbeten, som icke äro att hänföra till normalt underhåll, amorteras kostnaderna av de nu förhöjda hyrorna.

Drätselkammaren hemställer ,att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 109.
Ang. omändring och reparation av lokaler i Sundinska huset.

att för reparations- och ändringsarbeten i arbetsförmedlingens och pastorsexpeditionens nuvarande lokaler anvisa 13.400 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny brandtelegrafanläggning för brandkåren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med uppförande av den nya brandstationen upptogs inom brandstyrelsen till behandling frågan om en ny brandalarmanläggning. Den nuvarande brandtelegrafanläggningen utfördes 1898 och är ur säkerhetssynpunkt mindre tillfredsställande, beroende därpå att särskild kontroll över systemet saknas. Sålunda kan ett avbrott på linjerna ej upptäckas förrän vid provning, vilket sker två gånger per dygn, kl. 9 och kl. 19. Under mellanliggande tid inträffade linjebrott signaleras ej till stationen. Uppstår s. k. avledning å en slinga bli samtliga brandskåp å denna satta ur funktion under den tid felet kvarstår. Vid anslutning av automatisk brandalarm till den nuvarande anläggningen beviljas ej de rabatter å premierna som sker vid anslutning till ett vilströmskontrollerat brandtelegrafsystem. På grund härav torde flera industrier i Västerås hittills ha uppskjutit anskaffandet av automatisk brandalarm.

Det nya system, som brandstyrelsen avser att införa, är baserat på vilström. Härigenom vinnas bl. a. följande fördelar:

1) alla fel å anläggningen signaleras omedelbart till centralapparaten i vaktrummet på brandstationen.

2) Vid avbrott och avledningar å nätet kan telegrafvakten genom omkoppling utan dröjsmål möjliggöra inkommande av larmsignaler från samtliga brandskåp.

N:o 110.

Ang. ny brandtelegrafanläggning för brandkåren.

3) Samtidiga larmsignaler från flera brandskåp kunna mottagas utan sammanblandning, vilket kan vara av betydelse vid stora eldsvådor, då alarmering ofta sker från flera brandskåp på en gång.

4) Falska larmsignaler kunna ej inkomma genom glappkontakt, stenkastning å brandskåp o. d. eller åskslag.

5) Risken för felläsning av otydlig brandskåpssignatur bortfaller, då signaturen upprepas 4—8 gånger.

En brandtelegrafanläggning enligt detta moderna system kan även kombineras med polislarm. Brandskåpen göras då i två avdelningar, överst ett vanligt brandskåp och under detta ett polisskåp, innehållande telefon, varigenom en patrullerande konstapel eller allmänheten kan sätta sig i förbindelse med polisstationen. Genom att kombinera polisskåpet med särskilda blinklampor kan man från polisledningen nå en patrullerande konstapel. Slutligen kan genom anslutning till luftskyddscentralen anläggningen användas för telefonförbindelse vid luftskyddstillstånd.

Enbart brandtelegrafanläggningen eller denna i förening med polisalarmanläggningen kan kombineras med ett centralt manöverbord, varigenom möjliggöres, att den tjänstgörande brandmannen från sin plats kan dirigera hela anläggningen. I annat fall bli apparater och instrumentering fördelade på flera olika tavlor i vaktrummet.

Enligt infordrade anbud drager brand- och polisalarmanläggningen inklusive centralt manöverbord en kostnad av 117.200 kronor, varvid jämväl inräknats kostnaderna för telefonledningar till luftskyddscentralen. Kostnaderna för manöverbord uppgå därvid till 27.500 kronor.

I maj 1941 tillstyrkte brandstyrelsen utförande av denna anläggning och föreslog, att kostnaderna skulle bäras med 6/10 av brandverket, 3/10 av polisverket och 1/10 av luftskyddet.

I ärendet infordrades yttrande från polis- och luftskyddsnämnderna, vilka bägge ansågo, att de på dem belöpande kostnaderna borde kunna användas på effektivare sätt. Det föreslogs, att brandstyrelsen måtte få i uppdrag att infordra offert å anläggning endast för brandverkets behov.

Genom utdrag av sitt protokoll den 16 juni 1942 har brandstyrelsen meddelat, att ny offert inkommit utvisande, att kostnaderna för enbart brandalarmanläggning uppgå till 75.200 kronor inklusive centralt manöverbord för ett belopp av 18.000 kronor. Brandstyrelsen hemställer, att anläggningen måtte inköpas och att till täckande av en del av kostnaderna de reserverade bidragen från Städernas Allmänna Brandstodsbolag om tillhopa 21.000 kronor finge tagas i anspråk.

Över denna framställning hava polisnämnden och luftskyddsnämnden yttrat sig. Polisnämnden har meddelat, att den icke anser det lämpligt, att brandalarmanläggningen anslutes till polisverket och att verkets tilltänkta andel i kostnaderna skulle kunna användas för mera ändamålsenlig utrustning, varom framställning sedermera komme att ske. Jämväl luftskyddsnämnden har förklarat, att den icke anser sig böra deltaga i anläggningen, enär luftskyddets andel i kostnaderna skulle kunna användas på ett effektivare sätt.

Drätselkammaren har nu åter förehaft ärendet till behandling. Av vad

som ovan sagts torde framgå, att brandalarmanläggningen är nödvändig och att det centrala manöverbordet är önskvärt.

N:o 110. *Ang. ny brandtelegrafanläggning för brandkåren.*

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att för brandalarmanläggning och centralt manöverbord i den nya brandstationen anvisa 75.200 kronor, samt

att detta belopp skall bliva föremål för täckning med 21.000 kronor av de från Städernas Allmänna Brandstodsbolag erhållna och reserverade bidragen och med 54.200 kronor av tillgängliga medel att uttaxeras i brandverkets stat under högst fem år.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Utdrag av protokoll, hållet vid brandstyrelsens i Västerås sammanträde den 16 juni 1942.

§ 33.

Sedan drätselkammaren vid sammanträde den 7 nästlidne maj beslutat uppdraga åt brandstyrelsen att från A.-B. L. M. Ericsson infordra offert å brandalarmanläggning avsedd enbart för brandverkets behov hade brandchefen införskaffat den begärda offerten, vilken nu föredrogs. Efter avdrag av kostnaderna för de brandskåp, som skola betalas av industrierna med tillhopa 6.000 kronor, samt tillägg av 3.000 kronor, utgörande inköpspriset för materiel till de arbeten, som enligt offerten skola utföras av brandverkets egen personal, uppgå kostnaderna för hela anläggningen till 75.200 kronor, därav centrala manöverbordet betingar ett pris av 18.000 kronor.

Efter överläggning i ärendet beslöt brandstyrelsen överlämna handlingarna till drätselkammaren med anhållan att frågan snarast möjligt företages till avgörande. I samband härmed beslöt brandstyrelsen ånyo framhålla önskvärdheten av, att anläggningen utföres med centralt manöverbord samt föreslå att av Städernas Allmänna Brandstodsbolag till förfogande ställda medel i mån av tillgång användas för arbetets utförande.

Som ovan
In fidem:
Gunnar Ekberg.

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 26 februari detta år uppdrogo stadsfullmäktige åt drätselkammaren att till H. S. B. i Västerås försälja stadsägorna 1528 DT, 1528 DU och 1528 DV, belägna invid Bomansgatans förlängning från Kristiansborgsallén mot Kullen. Inom stadsarkitektkontoret har nu upprättats förslag till fortsatt bebyggelse å Kullen. Förslaget förutsätter Bomansgatans förlängning cirka 200 meter från Kristiansborgsallén. Genom detta förslag medgives uppförande av ytterligare tre fastigheter å detta område. Preliminär överenskommelse om försäljning av två av de nya områdena har träffats. Beträffande det tredje föreligger till denna dag framställning från pensionärshemsstyrelsen.

För att möjliggöra ifrågavarande bebyggelse har drätselkammaren ansett det lämpligt, att Bomansgatan snarast iordningställes. Utredning har visat, att kostnaderna för gatans framdragande beräknas uppgå till 19.600 kronor, gatubeläggning icke inberäknad. Från tekniska verken har det meddelats, att kostnaderna för ledningar uppgå till 12.300 kronor, varav 4.920 kronor täckes av anslutningsavgifter. Särskild framställning om anslag för framdragande av ledningar förväntas från verksstyrelsen.

På grund av vad som anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av Bomansgatan nordväst om Kristiansborgsallén anvisa 19.600 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

/Sven Holmer.

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. tomt för nytt pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse har pensionärshemsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* reservera den västligaste tomten i det av byggnadsnämnden upprättade förslaget till bebyggelse vid Bomansgatans förlängning västerut för ett nytt pensionärshem, *att* i princip uttala sig för uppförande å denna tomt av ett pensionärshem under loppet av år 1943, *att* bemyndiga styrelsen att låta upprätta ritningar och kostnadsberäkning för pensionärshemsbyggnad samt ansöka om statsbidrag till byggnadens uppförande samt *att* uppdraga åt styrelsen att sedermera inkomma med fullständigt förslag och framställning om erforderligt anslag.

Drätselkammaren, som förehaft framställningen till behandling och som för sin del finner denna väl motiverad, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla pensionärshemsstyrelsens förevarande hemställan.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt ett av byggnadsnämnden upprättat förslag till bebyggelse vid Bomansgatans förlängning västerut skall tomtmark ordnas för ytterligare tre byggnadskomplex väster om de fastigheter, som för närvarande uppföras av HSB. Styrelsen för stadens pensionärshem, som tagit del av detta förslag, anser att den västligaste av de nya tomterna skulle lämpa sig synnerligen väl för ett pensionärshem och vill härmed göra en hemställan till stadsfullmäktige att tomten reserveras för detta ändamål. Det nya pensionärshemmet å Jakobsberg är nu i det närmaste färdigt och inflyttning beräknas kunna äga rum den 1 september. Vid utväljande av hyresgästerna i detta hem fick styrelsen en bestämd uppfattning om att behovet av pensionärshem inom staden ännu icke är fyllt. Styrelsen nödgades att avvisa många sökande, vilka det hade varit synnerligen önskvärt att kunna bereda bostad i pensionärshem. Fortfarande finnes hos styrelsen över hundratalet ansökningar till bostad i pensionärshem. Beträffande det stora flertalet av dessa kan sägas att de ur alla

N:o 112. *Ang. tomt för nytt pensionärshem.*

synpunkter äro kvalificerade. Det föreligger sålunda uppenbarligen behov av ytterligare pensionärshem i staden och styrelsen vill för sin del livligt förorda att, om möjligt redan under loppet av nästa år, ett ytterligare pensionärshem uppföres på den här ovan omförmälda tomten. Det må anmärkas, att från och med den 1 juli 1942 statsbidraget höjts från 15 till 25 %.

Med hänvisning till det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att reservera den västligaste tomten i det av byggnadsnämnden upprättade förslaget till bebyggelse vid Bomansgatans förlängning västerut för ett nytt pensionärshem,

att i princip uttala sig för uppförande å denna tomt av ett pensionärshem under loppet av 1943,

att bemyndiga styrelsen att låta upprätta ritningar och kostnadsberäkning för pensionärshemsbyggnad samt ansöka om statsbidrag till byggnadens uppförande; samt

att uppdraga åt styrelsen att sedermera inkomma med fullständigt förslag och framställning om erforderligt anslag.

Västerås den 29 juli 1942.

För pensionärshemsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av inventarier till kommunala expeditioner i nybyggnad vid Munkgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av staden vid Munkgatan uppförda byggnaden för arbetsförmedling m. m. är nu i det närmaste färdig att taga emot de stadens expeditioner, som

där hava erhållit lokaler, nämligen kronouppbördskontoret, hälsovårdsnämnden, stadsfogdekontoret och exekutorernas kontor. Vid en översyn av de möbler, som dessa expeditioner nu ha, har det visat sig, att en del av sagda inventarier nu äro så utslitna eller så omoderna, att de icke längre rimligen böra komma till användning. Offerter hava infordrats och utvisa, att oundgängligen nödvändiga inventarier kunna anskaffas för 5.000 kronor. Det skall här påpekas, att härutöver ytterligare en del möbler skulle behöva inköpas, exempelvis dubbelskrivbord och disk till exekutorernas kontor. Då dessa möbler, ehuru mycket förslitna, ännu kunna fylla sitt ändamål, har det icke ansetts riktigt att nu ersätta dem med nya.

N:o 113. *Ang. inköp av inventarier till kommunala expeditioner i nybyggnad vid Munkgatan.*

För hyllinredning i kronokassörs- och stadsfogdekontorens arkiv ävensom för justering av exekutorernas disk har kostnaderna beräknats till 2.000 kronor.

Kostnaderna för gardiner och gardinstänger samt för skyltar och andra mindre inventarier torde uppgå till 1.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av angivna inventarier till den nyuppförda fastigheten vid Munkgatan anvisa 8.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt

att kostnaderna skola debiteras respektive förvaltningar och upptagas till uttaxering i dessas stater för nästkommande år.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens övertagande av kostnad för folkskolebarnens tandvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville övertaga den del av kostnaden för

N:o 114. *Ang. stadens övertagande av kostnad för folkskolebarnens tandvård.*

folkskolebarnens tandvård, som skall erläggas till landstinget. Drätselkammaren vill i ärendet anföra följande.

Jämlikt Kungl. förordning den 12 juni 1942 åligger det den kommun, inom vilket barnet är kyrkoskrivet, att, där barn anmälts till regelbundet deltagande i folktandvård, till landstinget erlägga den årliga behandlingsavgiften, som, enligt vad därom är särskilt stadgat, skall utgå för barnet. Är barnet varken obemedlat eller mindre bemedlat, äger kommunen uttaga nämnda avgift av vederbörande målsman.

I den summa av 8.000 kronor, som folkskolestyrelsen i sin skrivelse nämnt, ingår sålunda jämväl den avgift, som staden enligt förordning är skyldig att själv svara för.

Drätselkammaren finner ingen anledning för staden att nu frångå den tidigare principen att helt svara för skoltandvården vid folkskolorna, då kostnaderna nu icke bliva större för staden.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla folkskolestyrelsens föreliggande framställning.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Skoltandvården vid Västerås folkskolor har hittills i sin helhet bekostats av staden. För innevarande år finnas kronor 25.645 anvisade härtill. Då folktandvården med den till densamma knutna skoltandvården träder i funktion, skall en årlig tandvårdsavgift erläggas av 5 kr. för första barnet inom en och samma familj, 3 kr. för det andra och 2 kr. för det tredje barnet. För fjärde och följande barn utgår ej någon avgift. Förmånen av kostnadsfri skoltandvård har haft mycket goda verkningar, enär därigenom ingen av kostnadsskäl behövt draga sig för att bereda barnen denna vård. Folkskolestyrelsen finner det önskvärt, att denna förmån bibehålles även sedan folktandvården i landstingets regi övertagit skoltandvården. Utgifterna härför torde med nuvarande barnantal komma att uppgå till c:a 8.000 kr. pr år.

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade övertaga den del av kostnaden för folkskolebarnens tandvård, som enligt ovan angivna grunder skall erläggas till landstinget.

Västerås den 1/7 1942.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny barnträdgård inom Gideonsbergs område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga styrelsen att acceptera ett från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget erhållet erbjudande om en lokal för barnträdgård i den under byggnad varande hemgården vid isolationsfabriken.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har funnit övervägande skäl tala för bifall till framställningen. Drätselkammaren förutsätter, att alla de i närheten av den nya barnträdgården boende barnen skola få tillträde till denna efter den behovsprövning, som hittills i liknande fall tillämpats.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för stadens barnstugor föreliggande framställning.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom direktör Arne Lindén har styrelsen för Västerås stads barnstugor enligt bifogade avskrift erhållit ett erbjudande från Asea att från och med den 1 januari 1943 få bedriva barnträdgårdsverksamhet i en lokal i en under byggnad varande hemgård intill Isolationsfabriken. Erbjudandet omfattar även bekostnad av inventarier, lyse, värme, telefon och städning.

Driftskostnaderna för Västerås stad torde för 2 barnträdgårdsgrupper om vardera 25 barn för 1943 kunna beräknas förslagsvis till kronor 3.500. Se bilaga.

Då antalet anmälningar till barnträdgårdarna alltid varit mycket större än antalet tillgängliga platser och läget för ovannämnda barnträdgårdar skulle vara synnerligen lämpligt vill barnstugestyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga styrelsen för Västerås stads barnstugor att få acceptera det erbju-

N:o 115.
Ang. ny barnträdgård inom Gideonsbergs område.

dande om en barnträdgårdslokal i den under byggnad varande hemgården vid Isolationsfabriken, som styrelsen genom direktör Arne Lindén erhållit från Asea.

Västerås den 11 juli 1942.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

Styrelsen för Västerås Stads Barnstugor, Västerås.

Hänvisande till förda förhandlingar få vi härmed bekräfta, att vi äro villiga att till Västerås Stads Barnstugor upplåta nedanstående lokaler i vår under byggnad varande hemgård intill Isolationsfabriken härstädes, att användas till barnträdgårdsverksamhet, från det lokalerna iordningställts, vilket beräknas kunna ske till den 1 januari 1943, och tills vidare. Lokalerna få disponeras vardagar utom lördagar från kl. 9 till kl. 15.30 och lördagar från kl. 9 till kl. 13.

De lokaler som erbjudas äro följande:

1. En leksal 10×8,2 m. stor.
2. Ett mindre kök med elektrisk spis, diskbänk och servis.
3. 2 st. toiletter.
4. Ett tvättrum med två tvättställ.
5. Kapprum.

Bolaget åtager sig att möblera lokalerna efter närmare uppgörelse ävensom att bekosta städning, värme och lyse samt telefon. Övriga kostnader för barnträdgårdens verksamhet förutsättas bekostas av Västerås Stads Barnstugor.

Högaktningsfullt

ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET:

Arne Lindén.

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. förmedling av tertiärlån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 24 februari 1938 beslöto stadsfullmäktige att tillsvidare åtaga sig att i enlighet med föreskrifterna i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1937 angående tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet förmedla sådana lån. (Stfm. handl. n:r 22.) Denna kungörelse upphävdes sedermera av en ny kungörelse 1941, enligt vilken drätselkammaren utan stadsfullmäktiges vidare bemyndigande kunnat förmedla tertiärlån. Dessa kungörelser tillförbundo icke staden någon som helst ekonomisk skyldighet. Staden hade endast att över varje ansökan om tertiärlån avgiva ett — mycket detaljerat — yttrande angående läget på bostadsmarknaden och arbetsmarknaden, lämpligheten av byggnadsföretagets genomförande, det förevarande tomtprisets läge i förhållande till 1935 års tomtprisnivå, hyrornas läge i förhållande till 1939 års hyresnivå m. m. Drätselkammaren hade sedermera att, sedan slutligt beslut om utanordning meddelats, förmedla lånet. Dessa formella granskningar och yttranden hava kunnat handhavas av stadskansliet på uppdrag av drätselkammaren och av stadsarkitekten på uppdrag av byggnadsnämnden.

Den 30 juni 1942 har en ny författning om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag utgivits, vilken upphäver tidigare bestämmelser. Låneverksamhet enligt denna kungörelse må endast äga rum i kommun, som åtagit sig att i enlighet med föreskrifterna i kungörelsen utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla lån av ifrågavarande art. Organ för kommuns förmedling är, där ej annorlunda bestämmes, i stad drätselkammaren.

Att här i detalj redogöra för huru tertiär- och tilläggslånen äro konstruerade låter sig icke göra. De huvudsakliga riktlinjerna äro emellertid följande. Kungörelsen syftar till att bibehålla hyrorna (exkl. de stegrade värmekostnaderna) i 1939 års nivå. Tomtpriserna skola ligga i 1935 års nivå. För att få till stånd sådana hyror beviljas under vissa förutsättningar *tertiärlån* med mellan 25 och 45 % av det värde å fastigheten, som byggnadslånebyrån, den lånebeviljade myndigheten, godkänt. Dessa lån få ligga inom högst 95 procent av ovan angivna värde. Räntan utgår med 4,5 procent. Annuiteten är under de första 10 åren 6 procent. Undantag från dessa bestämmelser givas. Om primär- och sekundärlånen löpa med för hög ränta, kan viss räntesubvention medgivas. Hyrorna fastställas av lånebyrån för en tid av tio år. *Tilläggslån* utgår med 90 eller 95 % av det belopp, varmed den av byggnadslånebyrån godkända anskaffningskostnaden, däri inräknad kostnaden för tomtmark, överstiger fastighetens godkända avkastningsvärde. Tilläggslån löper i princip utan ränta och amortering. Lånet kan efter tio år helt avskrivas.

Kungörelse innehåller vidare bestämmelser, som för kommunen kunna medföra ekonomiska förpliktelser och som även och för jämnan måste föra med sig extra utgifter för kommunen i och för teknisk kontroll. Det stadgas sålunda beträffande tertiärlån, att byggnadslånebyrån i vissa fall kan bestämma,

N:o 116.
Ang. förmedling av tertiärlån.

att del av tertiärlånet under en tid av tio år skall utgöra en räntefri stående del. Sådant medgivande må ej lämnas med mindre kommunen åtagit sig dels att under byggnadstiden utöva kontroll över företaget, dels ock att gentemot staten ansvara för sådan förlust å tertiärlånet, som kan uppkomma till följd av missbruk av den räntefria stående delen av lånet eller vanvård av byggnaden. Tilläggslån må beviljas endast under förutsättning, att kommunen åtager sig att, på sätt och i den omfattning lånebyrån med hänsyn till omständigheterna i varje särskilt fall prövar skäligt, bidraga till kostnaden för företaget. Uti en från byrån utsänd promemoria utsäges, att kommunens bidrag i normala fall till sitt kapitalvärde bör motsvara ungefär halva tomtkostnaden. — Kungörelsen ålägger förmedlingsorganet att under byggnadstiden, enligt byråns anvisningar, utöva erforderlig teknisk kontroll över byggnadsföretaget och att under hela lånetiden öva tillsyn över byggnaden. Av nyss nämnda promemoria och andra från byrån erhållna handlingar framgår, att kontrollen skall vara synnerligen effektiv.

Oaktat ett åtagande att förmedla lån i enlighet med denna kungörelse för staden kan medföra ej mindre vissa ekonomiska konsekvenser, som dock knappast torde kunna bliva av större omfång, än även kostnader för handhavande av kontrollen, synes det drätselkammaren uppenbart, att staden måste åtaga sig att förmedla lån av ifrågavarande art, enär det för staden är av synnerligt intresse, att bostadsproduktionen vidmakthålles. Det skall här särskilt påpekas, att bestämmelserna om tilläggslån medgiva, att en byggnad kan uppföras vintertid utan nämnvärt större kostnader för byggherren och utan höjda hyror för hyresgästen eller större årsavgifter för bostadsrättshavare.

Med hänvisning till vad här ovan anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att åtaga sig att i enlighet med föreskrifterna i Kungl. kungörelse den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla lån av ifrågavarande art.

Västerås den 6 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 117.

Beredningsutskottets skrivelse ang. utseende av kommitté för poliskårens omorganisation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 28 maj 1942 beslöto stadsfullmäktige med anledning därav att polisnämnden gjort framställning om tillsättande av en särskild kommitté för utredning av frågan om ändrad organisation för poliskåren i staden uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med yttrande och förslag i ärendet. Beredningsutskottet får med anledning härav anföra följande.

Utskottet får för sin del förorda, att frågan om ändrad organisation för poliskåren i staden göres till föremål för utredning av en kommitté om fem personer. Till ledamöter i denna kommitté får utskottet föreslå kontorschefen Einar Keijser, landssekreteraren Ernst Holmqvist, förmannen Karl Engdahl, riksdagsmannen David Hall och landsfogden Mårten Stjernström.

Till sammankallande föreslås herr Keijser.

Västerås den 12 augusti 1942.

För Beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till vad polismästaren i staden i bilagda skrivelse anfört rörande organisation av härvarande poliskår får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utredning av frågan om poliskårens omorganisation samt framläggande av de förslag vartill utredningen kan giva anledning tillsätta en kommitté om förslagsvis fem personer.

Västerås den 2 mars 1942.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 117.

Ang. utseende av kommitté för poliskårens omorganisation.

Till Polisnämnden.

Sedan frågan om nybyggnad eller ombyggnad av polishus blivit aktuell, finnes skäl att i samband med denna frågas lösning jämväl beakta frågan om polisens organisation.

Ordningspolisen.

Med anledning av den ökade arbetsbördan och de mångskiftande uppgifter, som lagts på polismyndigheten hava åtskilliga polismän tagits från rena bevakningsuppgifter, med påföljd att ordningspolisen icke är tillräckligt stor att utan hjälpmedel kunna på ett betryggande sätt svara för sina uppgifter. Staden har tillvuxit från 1922 30.377 personer till den 1/1 1942 39.433 under det att summan av ordningspolis fortfarande är densamma, nämligen 46 man, däri inräknat befäl, som 1922 utgjorde 9 man och 1942 8 man, polismästaren ej medräknad. Från ordningspolisavdelningen har det visat sig nödvändigt att till ordonnans- och utredningsavdelning avdela 6 man och till poliskammaren 2 man, varför för bevakningsändamål endast återstår, förutom 7 man i befälställning, 31 för patrulleringstjänst, eller om man frånräknar sjukledighet eller annan ledighet 28 man. D. v. s. att med uppdelning på 8-timmars pass ungefär 3½ man per pass. Emellertid sjunker denna siffra ytterligare på grund av att vintertid eller under tiden mellan 15 november—15 mars halva tjänstetiden eller fyra timmar per dygn och man skall fullgöras genom vakttjänstgöring å polisvaktkontoret. För en stad av Västerås storlek finnes alltså vintertid i medeltal 1 ¾ man i patrulleringstjänst dygnet runt. Nu är emellertid tjänstgöringen icke fördelad jämnt över dygnets 24 timmar, men å andra sidan kan icke staden lämnas obevakad under någon tid på dygnet. Av det anförda torde med tydlighet framgå att ordningspolisstyrkan för bevakning är fåtalig.

Förbindelsen mellan den patrullerande poliskonstapeln och polisstationen är otillfredsställande, särskilt på grund av att polisverket icke förfogar över mer än en egen automobil, som dessutom icke kan i större utsträckning användas för bevakningsändamål, utan i första hand tjänstgör som utryckningsfordon. Emellertid finnes å dagens föredragningslista frågan om polisalarmanläggning och skulle densamma genomföras är en hel del vunnet, även om kravet på ytterligare motorfordon måste beaktas.

Poliskammaren.

Därigenom att poliskammaren inrättats, har, som ovan nämnts, två man måst tagas från ordningspolisen för att ombesörja expeditionsgöromål, diarieföring, uppsättande av stämningar m. m. å poliskammaren och stadsfiskalens expedition. Man må inte förglömma att en så stor del av magistratens arbetsbörda överflyttas på poliskammaren, att magistraten kunnat omorganiseras och en jurist kunnat indragas. Enär kriminalpolisen haft för stor arbetsbörda och enär det visat sig mer ändamålsenligt att förlägga viss del av de uppgifter, som tidigare åvilat kriminalpolisen, såsom förande av brottmålsdiarium och uppsättande av stämningar, m. m. till poliskammaren, har dessa uppgifter övertagits av personalen på poliskammaren.

Kriminalpolisen.

N:o 117.

Ang. utseende av kommitté för poliskårens omorganisation.

Vad kriminalpolisen angår utgjordes den 1922 av en kriminalöverkonstapel och 4 kriminalkonstaplar, varjämte två länspoliser i fall av behov och då de därtill voro oförhindrade skulle biträda med arbetet på kriminalpolisen. Med nuvarande organisation finnes å kriminalavdelningen en kriminalöverkonstapel och fem kriminalkonstaplar. Kriminalpolisens personalstyrka är alltså tämligen oförändrad från 1922 till 1942, trots att stadens folkmängd ökat på förut angivet sätt och brottsligheten avsevärt ökat. Särskilt vill jag i sistnämnda hänseende framhålla, att under sommarhalvåret en man icke förslår att verkställa undersökningar och utredningar enbart beträffande cykelstölder. Kriminalpolisen saknar så gott som all teknisk utrustning, men torde man kunna räkna med att avdelningen förses med erforderlig sådan utrustning i samband med att lokalfrågan löses.

Avlöningsförhållanden.

Effektiviteten hos en poliskår är icke endast beroende på antalet anställda polismän utan jämväl på organisationens ändamålsenlighet samt dugligheten hos den enskilde polismannen. För att erhålla väl kvalificerade sökande måste en kommun erbjuda lika goda villkor som andra kommuner. Av stor betydelse är i detta avseende de ekonomiska villkoren för nyanställda och särskilt möjligheten för dem att utan avsevärd skuldsättning kunna genomgå Statens polisskolas konstapelklass, vars genomgång krävs för ordinarie befattning. En hel del av landets städer avlöna konstaplarna under den tid de genomgå sagda utbildning. Denna förmån åtnjuta icke konstaplarna vid Västerås poliskår. På denna grund hava också flera av de bästa konstaplarna sökt sig över till städer med angiven förmån. Extra konstaplar, som på grund av sin anställning härstädes förordats till och vunnit inträde vid skolan, hava, enär de ej åtnjutit löneförmåner från Västerås och alltså ej under skoltiden varit här anställda, känt sig obundna att efter skolans slut söka tjänst i annan kommun, där polispersonalen avlönas bättre. Jämväl härvid har skett ett för Västerås del ofördelaktigt urval, på grund av att konstaplar med de bästa vitsorden från skolan haft lättare att vinna dylik anställning i annan kommun. I praktiken lämnas Västerås liksom andra städer ett visst antal platser vid skolan för att få personal utbildad. När en poliskonstapel av ovan angivna skäl ej återvänder till Västerås poliskår, mister alltså kåren en vid skolan utbildad man, som på nytt måste ersättas genom anställning av en icke utbildad.

Åtskilligt kunde vara att ytterligare framdraga i detta sammanhang, men det sagda torde vara tillräckligt för att giva Polisnämnden en inblick i de svårigheter, polisverket har att dragas med, och får jag med anledning av det anförda hemställa, att Polisnämnden ingår till stadsfullmäktige med en framställning om att stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté, som kan förutsättningslöst överse de brister som ovan berörts och de övriga, som under hand kunna framläggas för kommittén, eller också att Polisnämnden får nämnda uppdrag med rätt för Polisnämnden att med sig adjungera sakkunniga, som kunna biträda Polisnämnden med allsidig utredning.

Västerås i poliskammaren den 2 mars 1942.

HELGE HELLEKANT.

N:o 118.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsdirektör Båths avgång från befattningen som stadsdirektör.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan mitten av februari månad innevarande år har stadsdirektören Rohl Båth åtnjutit tjänstledighet från sin befattning på grund av sjukdom. Med stöd av företett läkarintyg har ledighet av angiven orsak beviljats Båth intill utgången av augusti månad. I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har Båth på i skrivelsen anförda skäl anhållit om entledigande från sin befattning från den 1 december 1942.

Drätselkammaren får med överlämnande av Båths ifrågavarande skrivelse tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja Båth avsked från befattningen som stadsdirektör från och med den 1 december 1942. Enligt pensionsreglementets bestämmelser äger Båth icke rätt till pension. I betraktande av att Båth icke gjort anspråk på den honom enligt instruktionen tillkommande uppsägningstiden av sex månader vill drätselkammaren emellertid tillstyrka, att Båth, oavsett om han inträder i tjänst under tiden eller icke, tillerkännes avlöning till utgången av innevarande år. Drätselkammaren får samtidigt hemställa om bemyndigande att vidtaga åtgärder för att återbesätta tjänsten som stadsdirektör med ordinarie innehavare.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då det för närvarande är omöjligt för mig att fullfölja mitt arbete som kommunaltjänsteman och mitt återupptagande av samma arbete torde kunna ifrågakomma först mycket långt framåt i tiden, anser jag mig härmed böra anhålla om mitt entledigande från stadsdirektörsbefattningen i Västerås. Med hänsyn till föreliggande omständigheter gör jag icke anspråk på hela den stadgade uppsägningstiden av sex månader, utan är jag villig låta denna min uppsägning avse min anställnings upphörande från och med den 1 december 1942.

Till undvikande av missförstånd får jag framhålla, att min uppsägning icke

föranletts av några förhållanden i Västerås utan — som även torde framgå av det ovanstående — uteslutande är betingad av mina rent personliga förhållanden.

N:o 118. *Ang. stadsdirektör Båths avgång från befattningen som stadsdirektör.*

Lund den 10 augusti 1942.

Rohl Båth.

Stadsdirektören Rohl Båths egenhändiga namnteckning bevittnas:

Maj-Britt Eliasson. Helga Pettersson.

N:o 119.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av lån till ny folkskolebyggnad vid Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 29 maj 1941 beslöto stadsfullmäktige *att*, under förutsättning att statsbidrag erhålles, låta uppföra en ny folkskolebyggnad på Jakobsberg i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjorda ritningar, *att* förklara sig beredda att härför anvisa de medel, som erfordrades utöver beviljat statsbidrag, *att* uppdraga åt drätselkammaren att, sedan anslagsbehovet blivit känt, inkomma med begäran om erforderligt anslag och förslag till anslagets täckning samt *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att, sedan statsbidrag erhållits, infordra anbud å byggnadens uppförande (Stadsfullmäktiges protokoll § 90).

I skrivelse till drätselkammaren har nu folkskolestyrelsen meddelat, att den vid uppvaktning inom ecklesiastikdepartementet med anledning av hemställan om statsbidrag blivit tillrådd att för vinnande av tid vidtaga förberedelser för ordnande av lånefrågan snarast möjligt.

I den framställning som låg till grund för stadsfullmäktiges förenämnda beslut meddelades, att folkskolebyggnaden beräknats draga en kostnad av 600.000 kronor. Infordrade uppgifter giva vid handen, att de motsvarande kostnaderna nu torde vara 750.000 kronor. I sagda framställning meddelades också, att statsbidrag kunde påräknas med 75 % av bidragsunderlaget, d. v. s. de styrkta kostnaderna för byggnadsföretaget. Här bör anmärkas, att bidrag icke må utbetalas, innan undervisningslokalerna blivit avsynade och vederbörligen godkända samt att bidraget fördelas med lika belopp på tjugofem redovisningsår, räknat från och med det redovisningsår, då byggnadsarbetena godkänts. Vid detta förhållande måste sålunda hela byggnadssumman av staden förskotteras.

Här skall slutligen erinras om den utredning, som förebragtes till stadsfullmäktiges behandling av ärendet i mars 1940 (Stadsfullmäktiges handlingar

N:o 119. *Ang. upptagande av lån till ny folkskolebyggnad vid Jakobsberg.*

n:r 42) beträffande behovet av en ny folkskolebyggnad. Av denna synes framgå att detta behov är synnerligen trängande.

På grund av vad som i ärendet förevarit hemställer drätselkammaren nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av folkskolebyggnad å Jakobsberg i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjorda ritningar, under förutsättning att statsbidrag erhålles, anvisa 750.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga amorteringslån för täckande av anslaget ifråga.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

När för någon tid sedan folkskolestyrelsens ordf. och undertecknad uppvaktade vederbörande inom ecklesiastikdepartementet med anledning av hemställan om statsbidrag till nytt skolhusbygge i Jakobsberg, tillråddes vi att för vinnande av tid vidtaga förberedelser för ordnandet av lånefrågan snarast möjligt. Med anledning härav får undertecknad på uppdrag av folkskolestyrelsen vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville gå i författning om upptagande av lån till skolhusbygget ifråga.

Västerås den 1/7 1942.

Enligt uppdrag:

EM. GRANÉR.

Folkskoleinspektör.

N:o 120.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av gamla brandstationen för polisens behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har polisstationskommittén på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige för ändrings- och reparationsarbeten i den nuvarande polisstationsbyggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat förslag måtte anvisa 40.000 kronor. Framställningen har tillstyrkts av polisnämnden.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till behandling och som för sin del funnit kommitténs anhållan väl befogad, hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 40.000 kronor för ändrings- och reparationsarbeten i den nuvarande polisstationsbyggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat förslag samt

att anslaget skall utgå av förskotterade medel och täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till polisnämnden har för yttrande överlämnats en av polisstationskommittén hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag med 40.000 kronor för ändrings- och förbättringsarbeten i den nuvarande polisstationsbyggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat och bifogat förslag.

Nämnden får nu meddela, att den, på de av kommittén anförda grunderna, biträder kommitténs förslag. Med de föreslagna ändringarna och reparationerna torde polisstationen för den närmaste tiden kunna fylla sitt ändamål. Nämnden vill icke nu taga ståndpunkt till frågan, huru polisverkets lokalfråga slutligt skall ordnas och var en eventuell nybyggnad lämpligen bör placeras.

Polisnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 120.
Ang. iordningställande av gamla brandstationen för polisens behov.

att bifalla polisstationskommitténs förevarande framställning.

Västerås den 11 augusti 1942.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 26 mars 1942 beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter i kommitté för utredning av lokalfrågan för polisväsendet utse herrar byggmästaren Fritz Eklund, måleriföreståndaren Albert Lundkvist, riksdagsmannen David Hall, majoren Georg Robsahm och borgmästaren Olov Rylander med herr Eklund såsom sammankallande. Kommittén har sedermera utsett herr Eklund till ordförande. Sedan kommittén nu utrett och låtit utreda ärendet får den i detta anföra följande.

Den polisstation, som nu begagnas, är ur många synpunkter icke tillfredsställande. Sålunda är det icke lämpligt, att stationen ligger invid ett stort torg. Utryckningen vid folksamlingar, upplopp och dylikt försvåras därvid. Utredning pågår för närvarande angående förstatligande av polisväsendet. Därest så sker, skall jämväl den nuvarande statspolisen beredas plats i polisstationen. Då denna är tillfyllest endast för polisen med dess nuvarande styrka och verksamhetsområde och några lämpliga reservutrymmen för kommande behov icke i någon avsevärd utsträckning kunna beredas i polisstationen, lärer det knappast kunna anses lämpligt, att för en längre tid konservera detta hus för dess nuvarande ändamål. Därtill kommer den synpunkten, att den mark, där polisstationen är belägen, är dyrbar och lämpligen bör användas för affärshus, vilket jämväl måste anses riktigt med dess läge invid stadens affärscentrum, torget.

Med beaktande av dessa synpunkter har kommittén verkställt utredning, huruvida annan och för ändamålet lämpligare tomt finnes disponibel. Det har därvid framkommit, att det, såvitt man nu kan se, vore bäst, om en ny polisstationsbyggnad kunde placeras inom kvarteret Nestor.

Det är sålunda kommitténs bestämda uppfattning, att en nybyggnad för polisverkets behov bör ske, var än denna byggnad sedermera beslutas skola placeras. Kommittén ämnar sedermera inkomma med förslag i denna riktning. Då det nu av många skäl icke går att forcera fram nybyggnaden, är det nödvändigt, att den nuvarande polisstationen blir föremål för en allmän uppsnyggning och förbättring, så att den provisoriskt kan fylla sitt ändamål.

På uppdrag av kommittén har inom stadsarkitektkontoret upprättats här bifogade förslag till reparations- och ändringsarbeten inom polisstationen. Förslaget beräknas draga en kostnad av 40.000 kronor i genomförande. En stor del av beloppet eller cirka 10.000 kronor belöper sig på iordningställande och ut-

ökande av arrestlokalerna, vilka äro i synnerligt behov av reparation. Av summan utgör en stor del kostnader för sådana arbeten, som måste betraktas såsom nödvändiga för byggnadens normala underhåll.

N:o 120. *Ang. iordningställande av gamla brandstationen för polisens behov.*

Därest nu föreslagna arbeten komma till utförande, kommer polisstationsbyggnaden för den närmaste tiden att förslå för alla polisavdelningar utom statspolisen.

I förslaget ingå emellertid icke kostnaderna för iordningställande av samlingslokal för polisen, vilken lokal anses vara av behovet påkallad för ordergivning m. m. Då det icke för närvarande kan angivas denna lokals bästa placering, ämnar kommittén återkomma med anslagsäskande i denna del av ärendet.

I förslaget ingå heller icke några som helst kostnader för nödvändig nyanskaffning av inventarier. Framställning om anslag för sådant ändamål lärer komma att ske från polisnämnden.

Kommittén vill här slutligen hava erinrat om, att en stor del av polisen nu har lokaler i förhyrda lägenheter vid Munkgatan och att hyran där utgår med cirka 5.500 kronor årligen. Hela detta belopp kommer att inbesparas, då polis- och brandstationshuset iordningställts enbart för polisens behov.

På grund av vad som här anförts hemställer kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändrings- och förbättringsarbeten i den nuvarande polisstationsbyggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med upprättat förslag anvisa 40.000 kronor.

Västerås den 29 juli 1942.

För polisstationskommittén:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten- och avloppsledningar å Kungsängen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk på angivna grunder hemställt om godkännande av upprättat förslag till ordnandet av avloppsfrågan för Kungsängen och Ängsgärdet samt om anslag av lånemedel med

N:o 121. *Ang. vatten- och avloppsledningar å Kungsängen.*

62.600 kronor för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kraftverksvägen med dess blivande sträckning mellan östra avskärande kulverten och Pilgatan.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och har ingen erinran emot verksstyrelsens förslag. Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för stadens tekniska verk föreliggande framställning.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan ansökan om vatten- och avloppsledningar till stadsägan 2239 L på Kungsängen inkommit från Västerås Automobilbolag, har frågan om ordnandet av avloppsförhållandena på Kungsängen och nedre delen av Ängsgärdet blivit aktuell. Vid Tekniska verken har därför en utredning gjorts angående bästa sättet att ordna avloppsförhållandena och förslag härom upprättats.

För närvarande avledes vattnet från området öster om Viksängsgärdet genom en avskärande kulvert från Stockholmsvägen vid Sommarro genom Bergmarksgatan och vidare över Kungsängen ned till reningsverket. Denna östra avskärande kulvert har en diam. om 0,8 met. och är tillräcklig för sitt ändamål. Avloppet från Ängsgärdet utmynnar i en 0,3 met. kulvert i nedre delen av Malmabergsgatan, vilken sedan fortsätter genom en 0,38 met. kulvert i Stora gatan fram till Östra Ringvägen och därifrån genom Asea-området till Södra Esplanaden. Denna ledning är för liten och har dessutom obetydlig lutning vilket har till följd, att uppdämning ofta redan vid måttlig nederbörd sker, medförande översvämning av källarna inom området ifråga. Området kring östra delen av Malmabergsgatan har sitt avlopp genom en kulvert i Tegnérgatan, som fortsätter fram till Kopparbergsvägen. Detta innebär att vattnet ledes en stor omväg, och att den förut hårt ansträngda kulverten i Kopparbergsvägen ned genom staden ytterligare belastas. Det naturligaste vore, att vattnet från Ängsgärdet och området kring övre delen av Malmabergsgatan ledes över Kungsängen direkt ned till reningsverket.

Områdena vid Kungsängen och Ängsgärdet ha ju endast ringa höjd över Mälaren och det är svårt att åstadkomma god dränering. Det bästa man kan ernå, är att leda vattnet genom en rikligt tilltagen kulvert rakaste vägen ned till bräddavloppet vid reningsverket. Det nu upprättade förslaget innebär att en

kulvert om 1,2 met. diam. lägges från bräddavloppet vid reningsverket bredvid östra avskärande kulverten till den punkt, där denna korsar Kraftverksvägen samt därefter i Kraftverksvägen med dess blivande sträckning upp till Pilgatan med fortsättning genom Malmabergsgatan till Tegnérgatan. Kulverten skall sedan fortsätta i Malmabergsgatan ovanför Tegnérgatan, men där kan dimensionen minskas till 0,9 met. Kulverten lägges hela vägen på sådant djup, att bästa möjliga dräneringsförhållande ernås, vilket innebär, att för området ifråga, med undantag av tomterna närmast gasverket dräneringsdjupet blir minst 2 met. under blivande gatuhöjd. Även med den dimension denna kulvert får, kan risk för kortvarig uppdämning vid exceptionellt häftig nederbörd ej helt elimineras. Det är därför ej tillrådligt att tillåta öppna golvbrunnar i fastigheterna, placerade i källrarna under den nivå dit uppdämning i svåraste fall kan beräknas ske. Det spillvatten som eventuellt behöver avledas från fastighets källare belägen under högsta uppdämningshöjd, måste därför antingen ledas till brunnar, försedda med avstängningsventil, eller också måste vattnet från dessa brunnar pumpas upp till den höjd, där det fritt kan släppas ut i avloppsledningarna. Systemet med avstängningsventiler innebär den olägenheten, att ventilerna kunna lämnas öppna av glömska, varigenom översvämning i källaren kan bli följden. Det ligger desto närmare till hands att räkna med att sådant kan ske, som denna uppdämning kommer att bli relativt sällsynt. Sannolikheten för uppdämning till högsta nivån är så liten, att detta beräknas ske en gång vartannat år och beräknas vara högst 1 timme. Detta gäller då hela området anslutits och gatorna försetts med permanentbelagd yta. Under första tiden blir givetvis risken ännu mindre. Härtill kommer att erfarenheten visat, att dylika golvventiler lätt bli otäta. Även om staden genom utfärdande av lämpliga bestämmelser givetvis skyddar sig för ersättningskrav, om skada sker genom uppdämning, får det anses olämpligt att för framtiden tillåta ett system, som k a n medföra risk för översvämning, även om denna är en följd av försummelse från fastighetsägarens sida. Styrelsen anser det därför lämpligast, att anordningar vidtagas för pumpning av spillvattnet, där sådant behöver avledas från en nivå, som ligger lägre än högsta uppdämningshöjden.

N:o 121. *Ang. vatten- och avloppsledningar å Kungsängen.*

Den del av anläggningen, som nu måste utföras, är kulverten i Kraftverksvägen från den punkt, där östra avskärande kulverten korsar denna fram till stadsägan 2239 L. Tills vidare kan vattnet från den nya kulverten ledas in i östra avskärande ledningen och genom denna föras ned till reningsverkets bräddavlopp. Kostnaderna för denna del inklusive ledningar för vatten, har beräknats till 36.500 kronor. Emellertid skulle avloppsförhållandena för nedre Ängsgärdet avsevärt förbättras, om kulverten redan nu framdroges i Kraftverksvägen till Pilgatan. Merkostnaden härför beräknas till 28.500 kronor, varför således sammanlagda kostnaden blir 65.000 kronor. I anslutningsavgifter för stadsägan 2239 L beräknas nu inflyta 2.400 kronor, varför anslagsbehovet uppgår till 62.600 kronor.

På grund av vad som ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ovan anförda förslag till ordnandet av avloppsfrågan för Kungsängen och Ängsgärdet samt

N:o 121.
Ang. vatten- och avloppsledningar å Kungsängen.

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Kraftverksvägen med dess blivande sträckning mellan östra avskärande kulverten och Pilgatan anvisa 62.600 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 28 juli 1942.

Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till ordnande av pistolskyttebana vid Malmaberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Västeråspolisens Idrottsförening hemställt om anslag med förslagsvis 2.400 kronor för uppförande av ett kulfång av betong för skjutbaneändamål å Malmaberg. Föreningen har därvid meddelat följande.

Gällande bestämmelser om polispersonalens utrustning och beväpning har medfört behov av utbildning i pistolskytte för polispersonalen. För sådant ändamål har polisen fått disponera Västerås Frivilliga Skarpskytteförenings skjutbanor vid Malmaberg, där provisoriska anordningar träffats för pistolskyttet. På grund av gevärsskyttets under de senare åren avsevärt ökade omfattning, ha vissa svårigheter för pistolskyttet uppstått. Genom den nyligen verkställda utökningen av gevärsskyttebanorna hava dessa svårigheter ökat. Vid denna utökning har emellertid plats reserverats för särskild pistolskyttebana, där Skarpskytteföreningen redan i år har för avsikt att planera och schakta för blindering och kulfång. Föreningen saknar emellertid nu ekonomisk möjlighet att verkställa gjutning av den betongvall, som är erforderlig för kulfånget och som kostnadsberäknats till 2.400 kronor.

Sedan denna hemställan inkommit, har till drätselkammaren ingivits skrivelse från Skarpskytteföreningen, vari de av Idrottsföreningen lämnade uppgifterna till alla delar vitsordas. Skarpskytteföreningen framhåller, att den anlagt och står som ägare till alla de anläggningar av olika slg, som finnas vid Malmabergs skjutbana och att det för den skull måste anses lämpligare och jämväl

för pistolskyttebanans utnyttjande för andra skytteintresserade riktigare, att ifrågavarande anläggning utföres och handhaves av Skarpskytteföreningen. Föreningen hemställer för den skull, att äskade beloppet måtte ställas till dess förfogande för angivet ändamål.

N:o 122. *Ang. bidrag till ordnande av pistolskyttebana vid Malmaberg.*

Drätselkammaren, som tagit framställningarna under övervägande, anhåller, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa 2.400 kronor till Västerås Frivilliga Skarpskytteförenings förfogande för uppförande av ett kulfång av betong för pistolskyttebana å Malmaberg samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 123.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för vissa befattninghavare vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden i bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* befattningen såsom maskinist vid ålderdomshemmet skall placeras i 26. lönegruppen av stadens lönestat, *att* befattningen såsom eldare vid ålderdomshemmet skall benämnas biträdande maskinist och placeras i 23. lönegruppen, *att* befattningen såsom vårdare vid ålderdomshemmet skall benämnas biträdande vaktmästare och placeras i 24. lönegruppen, *att* dessa ändringar skola tillämpas från och med den 1 juli 1942, *att* ställa till fattigvårdsstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 271 kronor för utbetalning av de högre lönerna jämte å dem löpande dyrtidstillägg samt *att* hyran för vaktmästaren vid ålderdomshemmet skall utgå med 325 kronor per år jämte den av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmekostnaden för ett rum och kök.

N:o 123. *Ang. lönereglering för vissa befattningshavare vid ålderdomshemmet.*

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har icke någon erinran att göra emot densamma. Kammaren vill dock hava utsagt, att den föreslagna låga hyran för vaktmästaren endast bör utgå intill dess bostaden blir försatt i nöjaktigt skick.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förevarande framställning ävensom

att förslagsanslaget av 271 kronor för höjda löner jämte dyrtidstillägg skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 12 november 1941 hemställde Svenska Kommunalarbetareförbundet på anförda skäl, *att* befattningen såsom vaktmästare vid ålderdomshemmet måtte uppflyttas från 26. till 29. lönegruppen av stadens lönesystem, *att* maskinistbefattningen måtte flyttas från 25. till 28. lönegruppen, *att* eldarebefattningen måtte flyttas från 22. till 26. lönegruppen, *att* vårdarebefattningen måtte flyttas från 23. till 27. lönegruppen samt *att* dessa regleringar måtte ske från och med den 1 januari 1942. Nämnden får nu efter i ärendet förda förhandlingar anföra följande.

Nämnden vill först meddela, att förhandlingarna i ärendet ajournerades i avbidan på att fattigvårdsstyrelsen skulle färdigställa och antaga nya instruktioner för berörda befattningshavare. Härigenom vanns en bättre arbetsfördelning mellan befattningshavarna, varjämte det tydligare blev utsagt varje befattningshavares arbetsområde.

Efter ett flertal förhandlingar hava nämnden och befattningshavarna enats om följande förslag:

1. Befattningarna såsom maskinist, eldare och vårdare skola uppflyttas envar en lönegrupp.

2. Eldarebefattningen skall benämnas biträdande maskinist och vårdarebefattningen biträdande vaktmästare.

3. Vaktmästarens hyra skall fixeras till 325 kronor per år jämte den av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmekostnaden för ett rum och kök.

Befattningshavarna hava vidhållit sitt önskemål, att löneregleringen måtte

ske från och med innevarande år, enär framställning därom gjordes redan i november i fjol. Nämnden har icke delat denna uppfattning utan föreslår, att de nya bestämmelserna skola tillämpas från och med den 1 juli 1942. Såsom skäl för förenämnda förslag anföres.

N:o 123. *Ang. lönereglering för vissa befattningshavare vid ålderdomshemmet.*

Beträffande vaktmästaren.

Dennes arbete står i så nära överensstämmelse med övriga vaktmästares i stadens tjänst att nämnden icke anser lönegruppsuppflyttning böra kunna komma ifråga. För sin tjänstebostad om 2 rum och kök betalar vaktmästaren nu 500 kronor per år (jämte värmekostnaderna.) Denna bostad, som är mindre än lägenheterna om 1 rum och kök inom ålderdomshemmet, är belägen i källarvåning under gatunivå. Vid starka regnflöden eller snösmältningar tränger vatten in i bostaden. Då den av stadsfullmäktige för 1 rum och kök fastställda hyran fastställts till 425 kronor per år, anser nämnden det rättvist, att hyran för denna bostad bestämmes till 325 kronor per år.

Beträffande maskinisten.

Denne arbetar med och ansvarar för ålderdomshemmets maskineri, vilket är en högtrycksanläggning. Arbetet är mera omfattande och jämväl kontinuerligare än det vid varmbadhuset. Inom ålderdomshemmet måste maskinisten också arbeta varannan söndag. Då maskinisten vid varmbadhuset liksom vid ålderdomshemmet är placerad i 25. lönegruppen, synes det skäligt, att sistnämnda maskinistbefattning placeras i 26. lönegruppen. Skillnaden mellan respektive begynnelse- och slutlöner exklusive tillägg är 150 kronor och 168 kronor.

Beträffande eldaren.

Av instruktionen framgår, att denne befattningshavare till alla delar i förekommande fall har att fullgöra maskinistens arbete. Det måste anses riktigt, att denna befattning benämnes biträdande maskinist och placeras en lönegrupp högre än övriga eldare eller i 23. lönegruppen. Skillnaden mellan respektive begynnelse- och slutlöner exklusive tillägg i 22. och 23. lönegrupperna är 120 kronor och 138 kronor.

Beträffande vårdaren.

Även beträffande denne befattningshavare utvisar den nya instruktionen, att hans arbetsområde i stora delar blivit detsamma som vaktmästarens, sedan vårdnadsarbetet nu i huvudsak åvilar sköterskorna. Denna jämställdhet mellan sysslorna har för fattigvårdsstyrelsen varit så påtaglig, att styrelsen velat benämna dem förste och andre vaktmästare. Med det större och mera kvalificerade verksamhetsfält, som vårdaren sålunda fått, har nämnden ansett det väl motiverat, att benämna befattningen biträdande vaktmästare och jämväl föra den i lönehänseende närmare vaktmästarebefattningen. Skillnaden mellan begynnelse- och slutlönerna i 23. respektive 24. lönegrupperna är 120 kronor och 138 kronor.

Det skall här meddelas, att representant för fattigvårdsstyrelsen deltagit vid förhandlingarna och att fattigvårdsstyrelsen godkänt förslaget i vad detta angår löneregleringarna.

N:o 123. *Aug. lönereglering för vissa befattningshavare vid ålderdomshemmet.*

Nämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen såsom maskinist vid ålderdomshemmet skall placeras i 26. lönegruppen av stadens lönestat,

att befattningen såsom eldare vid ålderdomshemmet skall benämnas biträdande maskinist och placeras i 23. lönegruppen,

att befattningen såsom vårdare vid ålderdomshemmet skall benämnas biträdande vaktmästare och placeras i 24. lönegruppen,

att dessa ändringar skola tillämpas från och med den 1 juli 1942,

att ställa till fattigvårdsstyrelsens förfogande ett förslagsanslag av 271 kronor för utbetalning av de högre lönerna jämte å dem löpande dyrtidstillägg samt

att hyran för vaktmästarens vid ålderdomshemmet bostad skall utgå med 325 kronor per år jämte den av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmekostnaden för ett rum och kök.

Västerås den 4 augusti 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

N:o 124.

Drätselkammarens skrivelse ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* befattningen såsom föreståndarinna för stadens barnhem från och med den 1 januari 1943 skall placeras i 8. lönegruppen av stadens lönesystem, *att* sagda föreståndarinnebefattning från och med den 1 januari 1943 skall regleras till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor, *att* erlägga stadens andel i retroaktivavgift för denna förhöjning av pensionsunderlaget. *att* godkänna bifogat förslag till regleringshandling, *att* från och med den 1 januari 1943 ensam svara för den genom regleringen förhöjda pensionsavgiften samt *att* uppdraga åt barnavårdsnämnden att hos länsstyrelsen i länet ansöka om godkännande av regleringshandlingen.

Drätselkammaren har behandlat ärendet och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse har barnavårdsnämnden på anförda skäl hos stadsfullmäktige hemställt, att pensionsunderlaget för befattningen såsom föreståndarinna vid stadens barnhem från och med den 1 april 1942 måtte regleras till 1.560 kronor med därå belöpande dyrtids- och kristillägg och att staden måtte åtaga sig att erlägga retroaktivavgift för den nuvarande befattningshavaren eller åtaga sig att sedermera utbetala tilläggspension, motsvarande skillnaden mellan å ena sidan, vad hon vid pensionering skulle hava erhållit, därest retroaktivavgift nu erlagts och å andra sidan den pension, som kunde komma att utgå, om sådan avgift icke erlades. I samband därmed har nämnden hemställt, att ifrågavarande befattningshavare från och med den 1 januari 1942 måtte erhålla lön i enlighet med 8. lönegruppen III. lönegraden. Löne- och avtalsnämnden, till vilken framställningen för yttrande remitterats, får nu anföra följande.

N:o 124.

Ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.

Såsom av barnavårdsnämndens skrivelse framgår behandlades av stadsfullmäktige den 26 mars detta år en motsvarande framställning beträffande sjuksköterskorna vid och föreståndarinnan för ålderdomshemmet. Av vad som då av löne- och avtalsnämnden anfördes, må här följande citeras: "Vid sitt sammanträde den 29 november 1923 (§ 197) beslöto stadsfullmäktige, att befattningarna såsom husmor och sjuksköterska vid ålderdomshemmet ävensom föreståndarinna vid barnhemmet skulle regleras i och för anslutning till Statens Pensionsanstalt. Därvid beslöts jämväl, att för de sköterskor, som redan innehade anställning retroaktivavgift för full pension icke skulle inbetalas utan att staden i stället skulle ikläda sig skyldighet att ersätta den del av pensionen, som belöpte sig på tiden före inträdet i anstalten. För de efter år 1923 anställda behövde uppenbarligen ingen retroaktivavgift erläggas. Tjänstepensionsunderlaget efter denna anslutning blev och är allt fortfarande 1.000 kronor, dock med ett tillägg från och med år 1925 av 176 kronor. För denna pensionering erlägger staden beträffande sköterskorna ingen avgift, beträffande husmor 50 kronor och beträffande föreståndarinnan 107 kronor 12 öre per år. Befattningshavarna själva erlägga envar 55 kronor per år.

Genom en kungl. kungörelse den 30 juni 1936 har möjlighet öppnats för huvudmannen, staden, att höja detta pensionsunderlag för sköterskorna till 1.560 kronor vid fulla tjänsteår, 25 år (pensionsålder 55 år), samt till valfritt högre belopp för husmor, vilkens fulla tjänstetid är 30 år, (pensionsålder 60 år).

Vad nu först angår sköterskorna så skall för sådan förhöjning av pensionsunderlaget den årliga pensionsavgiften utgå med 162 kronor 12 öre, varav huvudmannen skall erlägga 78 kronor och befattningshavaren 84 kronor 12 öre. Såsom särskilt villkor för denna reglering gäller, att befattningarna äro förenade med dels kontant slutlön av minst 1.500 kronor per år och dels naturaförmåner bestående av kost, bostad med bränsle och lyse samt tvätt eller ersättning därför enligt ortens pris."

Det skall här meddelas, att barnhemsföreståndarinnan i pensionshänseende är jämställd med sjuksköterskorna.

Stadsfullmäktige beslöto vid sagda tillfälle *att* då berörda tjänster från och med den 1 april 1942 skulle regleras till högre pensionsunderlag, *att* godkänna framlagda regleringshandlingar, *att* anvisa medel för inbetalande av retroaktivavgifter för de senast anställda sköterskorna, *att* från och med den 1 april 1942 tillförbinda staden att ensam svara för de med pensionerna till berörda tjänster *ävensom till barnhemsföreståndarinnan* förenade pensionsavgifterna, *att* anvisa medel för dessa avgifter samt *att* uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att söka godkännande av regleringshandlingarna. Det är icke för löne- och avtalsnämnden bekant, varför icke i detta sammanhang framställning gjordes om reglering av pensionsunderlaget jämväl för barnhemsföreståndarinnan.

Av vad som ovan sagts framgår, att sistnämnda befattnings grundlön måste uppgå till minst 1.500 kronor per år jämte naturaförmåner för att reglering skall kunna ske. Då grundlönen nu endast är 1.320 kronor per år måste denna höjas. Den av barnavårdsnämnden föreslagna lönegruppen synes därvid lämplig, enär grundlönen där är 1.500 kronor. Det synes också rättvist, att föreståndarinnan får samma löneförmåner som sköterskorna vid ålderdomshemmet.

Verkställd utredning har givit vid handen, att stadens kostnader för regle-

N:o 124. *Ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.*

ring i enlighet med barnavårdsnämndens framställning komma att uppgå till *dels* skillnad mellan lönerna i 8. lönegruppen III. lönegraden och 6. lönegruppen III. lönegraden jämte dyrtidstillägg därå eller cirka 250 kronor, *dels* stadens andel av retroaktivavgiften cirka 780 kronor, *dels* ock pensionsavgift under trefjärdedels år cirka 120 kronor eller sålunda med tillhopa cirka 1.150 kronor.

Då framställning i ärendet icke gjorts förrän innevarande år, synes det nämnden icke riktigt, att reglering sker förrän från och med 1943. Retroaktivavgiften kommer då att uppgå till cirka 1.060 kronor, varav staden har att erlägga cirka 890 kronor.

I sin ovan nämnda framställning till stadsfullmäktige anförde löne- och avtalsnämnden såsom skäl för reglering, att pensionerna icke under loppet av 17 år varit föremål för ändring, oaktat lönerna under denna tid avsevärt stigit ävensom att med den föreslagna regleringen följde stora fördelar för befattningshavarna under det att stadens kostnader härför måste anses tämligen blygsamma. Dessa skäl äro också i förevarande fall bärande.

Då de med den föreslagna regleringen förenade utgifterna belöpa sig på nästkommande år och sålunda lämpligen böra upptagas i barnavårdsnämndens stat för år 1943, hemställer löne- och avtalsnämnden nu endast, att stadsfullmäktige ville besluta,

att befattningen såsom föreståndarinna för stadens barnhem från och med den 1 januari 1943 skall placeras i 8. lönegruppen av stadens lönesystem,

att sagda föreståndarinnebefattning från och med den 1 januari 1943 skall regleras till ett pensionsunderlag av 1.560 kronor,

att erlägga stadens andel i retroaktivavgift för denna förhöjning av pensionsunderlaget,

att godkänna bifogade förslag till regleringshandling,

att från och med den 1 januari 1943 ensam svara för den genom regleringen förhöjda pensionsavgiften samt

att uppdraga åt barnavårdsnämnden att hos länsstyrelsen i länet ansöka om godkännande av regleringshandlingen.

Västerås den 4 augusti 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

[Sven Holmer.

N:o 124.

Ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige på sätt, som framgår av dess protokoll och handlingar av den 26 mars 1942 § 58 och n:r 45, beslutat att reglera pensionsunderlaget till 1.560:— kr. för bl. a. sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet, får barnavårdsnämnden hemställa, att pensionsunderlaget för föreståndarinnan vid stadens barnhem måtte regleras på sätt och till belopp, som skett för föresagda befattningshavare.

Den nuvarande innehavaren av tjänsten, fröken Evy Charlotta Aspling, född den 13/10 1900, har innehaft densamma sedan den 1 februari 1935 och regleringsbestämmelser för befattningen godkändes av Konungens Befallningshavande i länet genom resolution den 24 oktober 1936.

Med utgångspunkt ifrån de tidigare antagna regleringsbestämmelserna får barnavårdsnämnden föreslå till antagande följande

Regleringsvillkor,

avseende befattningen som föreståndarinna vid barnavårdsnämndens i Västerås barnhem.

Behörighetsvillkor:

För att bliva antagen till föreståndarinna vid Västerås stads barnhem erfordras att antingen hava erhållit särskild utbildning för sådan befattning eller eljest visa sig äga nödiga förutsättningar för befattningens skötande.

Den ordning enligt vilken föreståndarinna anställes och entledigas:

Föreståndarinna anställes och entledigas av Västerås stads barnavårdsnämnd, varvid gäller en ömsesidig uppsägningstid av 3 månader, dock med iakttagande av tillämpliga delar i reglementet för pensionsanstalten.

Vid tillträde av tjänsten äger befattningshavaren att erhålla skriftligt förordnande jämte intyg därom, att hon införts i vederbörande pensionsliggare.

Vid avgång från tjänsten av annan anledning än som §§ 18 och 66 av pensionsreglementet stadgas, äger hon rätt erhålla avskrift av de för henne i ovannämnda liggare gjorda anteckningarna rörandet det antal tjänsteår, som hon har att i pensionshänseende tillgodoräkna sig.

Tjänstens art och omfattning.

Föreståndarinnan har att förestå barnhemmet under barnavårdsnämndens ledning samt att därvid iakttaga av barnavårdsnämnden i vederbörlig ordning lämnade föreskrifter och särskild utfärdad instruktion.

Minimiavlöning.

Föreståndarinnan erhåller kontanta löneförmåner: begynnelselön av 1.500 kronor samt tre ålderstillägg, vartdera å 129:— kronor, att utgå efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring.

Förutom den kontanta lönen erhåller befattningshavare möblerad bostad i eget rum med värme, lyse, kost och tvätt samt sjukvård i enlighet med gällande bestämmelser i Västerås stads lönestat.

N:o 124.

Ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.

Å den kontanta lönen utgår dyrtidstillägg enligt samma grunder som för stadens övriga befattningshavare.

Befattningshavare äger för erhållande av ålderstillägg rätt att räkna sig tillgodo föregående tjänsteår i reglerad och pensionsberättigad tjänst hos annan huvudman, varvid ålderstillägget skall utgå exakt tre år efter den första anställningens början eller efter tidigare erhållet ålderstillägg.

Semester.

Föreståndarinnan äger årligen, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, åtnjuta en månads semester med bibehållna löneförmåner, häri inbegripet full ersättning för de naturaförmåner, som hon under semestern avstår.

Övriga bestämmelser.

I övrigt skall i tillämpliga delar gälla det för stadens övriga befattningshavare vid varje särskilt tillfälle i vederbörlig ordning utfärdade tjänstereglementet eller motsvarande.

Rätten till erhållande av full pension inträder för innehavaren av denna befattning vid 60 levnadsår och 30 tjänsteår. Såsom framgår av det föregående, hade den nuvarande innehavarinnan av tjänsten vid tillträdet av densamma uppnått 35 års ålder, varför hon vid inträdet i pensionsåldern endast kan erhålla 25/30 av full pension. Då hon innehaft tjänsten i 7 år och 5 månader, måste, för att pension av sagda omfattning skulle kunna utgå, antingen en engångsavgift erläggas eller ock staden tillförsäkra henne en tilläggspension motsvarande skillnaden mellan vad pensionen skulle ha blivit om huvudmannens andel av retroaktivavgiften erlagts för tid efter den 1/2 1935 å ena, samt den pension som under sådant förhållande skulle utgå från Statens Pensionsanstalt, å andra sidan. Såvitt framgår av erhållna uppgifter skulle retroaktivavgiften uppgå till omkring 1.000:— kronor. Såvitt denna beräkning håller streck, synes det nämnden lämpligt, att sådan avgift erlägges. Föreståndarinnan är villig att erlägga sin andel av densamma.

Beträffande föreståndarinnans löneförmåner har det ansetts, att hon i sådant hänseende minst bör vara likställd med sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet. Vid senaste regleringen av sjuksköterskornas avlöningsförhållanden den 26 oktober 1939 blev föreståndarinnan förbisedd. Jämlikt tillämpade grunder för hennes avlöning bör hon sålunda från och med den 1 januari 1942 erhålla löneförmåner i enlighet med 8 lönegruppen 3:dje lönegraden i lönestat för Västerås stads befattningshavare. Lönevillkoren härovan ha också angivits i överensstämmelse härmed.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts hemställer barnavårdsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta,

att föreståndarinnan vid barnavårdsnämndens barnhem från och med den 1 januari 1942 tillerkännes löneförmåner i enlighet med 8:de lönegruppen 3:dje lönegraden i lönestat för Västerås stads befattningshavare;

N:o 124.
Ang. löne- och pensionsreglering för barnhemsföreståndarinnan.

att med godkännande av förestående regleringsbestämmelser reglera ifrågavarande tjänst fr. o. m. 1 april 1942 till ett pensionsunderlag av 1.560:— kronor med därå för varje tid löpande dyr- och kristillägg samt

att till erläggande av stadens andel i retroaktivavgiften anvisa erforderligt anslag, alternativt tillförsäkra henne fyllnadspension motsvarande skillnaden mellan 25/30 av full pension, å ena, samt det pensionsbelopp, som kommer att utgå, därest retroaktivavgift icke erlägges.

Västerås den 17 juni 1942.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

N:o 125.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till en barnbespisningsföreståndarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen hemställt, att bespisningsföreståndarinnan i Herrgärdsskolan Anna Kjellström, vilken avgått från sin tjänst från och med den 1 juni 1942, måtte tillerkännas pensionsunderstöd. Löne- och avtalsnämnden, som i ärendet avgivit yttrande, har på anförda skäl anhållit, att stadsfullmäktige ville besluta, att bevilja Anna Kjellström ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 juni 1942 under hennes återstående levnad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning i ärendet.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 125.

Ang. pensionsunderstöd till en barnbespisningsföreståndarinna.

I bifogade den 1 juli 1942 dagtecknade skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja pensionsbidrag åt bespisningsföreståndarinnan i Herrgärdsskolan, Anna Kjellström, vilken avgått från sin befattning med utgången av maj månad innevarande år. Löne- och avtalsnämnden, som anmodats yttra sig i ärendet, får med anledning härav anföra följande.

Stadsfullmäktige hava tidigare i vissa fall beviljat pensionsunderstöd åt personer, som utfört arbete för stadens räkning utan att härför vara heltidsavlönade. Med hänsyn till den jämförelsevis långa tid, som här ifrågavarande person arbetat för staden, synes det lönenämnden motiverat, att ett skäligt pentionsunderstöd beviljas. I likhet med vad tidigare skett, anser löne- och avtalsnämnden, att beloppet härav bör bestämmas så, att någon inskränkning i vederbörandes rätt att komma i åtnjutande av statlig tilläggspension icke behöver ifrågakomma. Löne- och avtalsnämnden får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja bespisningsföreståndarinnan Anna Kjellström ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 juni 1942 under hennes återstående levnad.

Västerås den 4 augusti 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade bespisningsföreståndarinnan i Herrgärdsskolan Anna Kjellström, född d. 11/10 1870, hemställt om att få avgå från sin tjänst fr. o. m. 1/6 1942 samt tillika anhållit om styrelsens medverkan för erhållande av pensionsunderstöd.

Med anledning härav får styrelsen, under förmälan att Kjellström varit anställd vid folkskolan såsom bespisningsföreståndarinna sedan höstterminen 1919 med ett för läsåret 1941—1942 utgående arvode av kr. 1.114: 50 hemställa, att pensionsunderstöd måtte tilldelas henne i enlighet med för liknande fall tidigare tillämpade grunder.

Västerås den 1/7 1942.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till avlöning av vikarier för polispersonal under vistelse vid statens polisskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till polisnämnden har polismästaren på anförda skäl hemställt, att nämnden hos stadsfullmäktige ville anhålla om anslag med 3.072 kronor för avlöning åt vikarier för fyra polismän under skolutbildningstid innevarande år. Polisnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt i enlighet med polismästarens förslag. Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet för yttrande, har hemställt om bifall till polisnämndens framställning.

Drätselkammaren anhåller nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 3.072 kronor för avlöning av vikarier för fyra polismän under skolutbildning detta år samt

att anslaget skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige har polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för avlöning av vikarier för fyra polismän under skolutbildningstid innevarande år bevilja ett anslag å 3.072 kronor.

Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet till behandling, har för egen del intet att erinra emot polisnämndens anhållan utan får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla polisnämndens förevarande framställning.

Västerås den 4 augusti 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 126.

Ang. anslag till avlöning av vikarier för polispersonal under vistelse vid statens polisskola.

Under åberopande av vad polismästaren i bilagda skrivelse anfört får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlöning av vikarier för fyra polismän under skolutbildningstid innevarande år bevilja ett anslag å 3.072 kronor.

Västerås den 17 juli 1942.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

Till Polisnämnden.

I årets stat har upptagits ett anslag å 2.208 kronor för vikarier för två polismän under skolutbildningstid. Under januari—april 1942 bevistades Statens polisskolas överkonstapelskurs av två poliskonstaplar och förbrukades därigenom 1.920 kronor, utgörande avlöning till två vikarierande poliskonstaplar efter 240 kronor pr månad och man. Av anslaget återstår alltså för närvarande 288 kronor.

Prövningen om vilka poliskonstaplar som skola genomgå skolan vilar å skolans styrelse, som alltså efter ansökning av vederbörande konstaplar prövar såväl hur många platser varje polisdistrikt skall besätta som vilka konstaplar av de sökande som skall genomgå skolan.

Till den överkonstapelskurs vid polisskolan, som tager sin början den 1 september 1942 har skolans styrelse uttagit fyra konstaplar från Västerås. För att dessa skola liksom sina tidigare kamrater kunna åtnjuta avlöning och alltså vikarier insättas i deras ställe erfordras 240 kronor pr månad och man under tiden september—december 1942 eller efter avdrag av semester, som de äro skyldiga att uttaga under skoltiden, 3.360 kronor.

Med anledning härav hemställes, att Polisnämnden hos stadsfullmäktige gör framställning om ett ytterligare anslag å 3.360 kronor minus 288 kronor eller 3.072 kronor.

Västerås den 17 juli 1942.

HELGE HELLEKANT.

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. upplåtelse av tomt för ytterligare bebyggelse för barnrika familjer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 26 oktober 1939 beslöto stadsfullmäktige att för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade barnrika familjer kostnadsfritt ställa till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars förfogande en staden tillhörig tomt å Sandgärdet, belägen norr om Valsverksgatan och väster om det då nyuppförda pensionärshemmet. Efter framställning från drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige den 18 december samma år att av uttaxerade medel tillföra reserverade köpeskillingsmedelsfonden 5.950 kronor, utgörande det beräknade värdet av tomten.

Av skilda anledningar hemställde H. S. B. sedermera att av staden erhålla annan tomt, lämplig för högre bebyggelse. Med bifall härtill beslöto stadsfullmäktige den 27 februari 1941 att, med ändring av sitt den 26 oktober 1939 fattade beslut, för ovan berört ändamål till föreningen kostnadsfritt upplåta del av stadsägan 1528. belägen norr om Bomansgatan och väster om det då uppförda huset för barnrika familjer.

Å den sist upplåtna tomten är nu uppfört ett trevåningshus i vilket familjerna redan inflyttat. Tomten å Sandgärdet står allt fortfarande obebyggd.

Hos drätselkammaren har H. S. B. nu hemställt, att å föreningen ånyo måtte överlåtas den å Sandgärdet belägna tomten. Föreningen meddelar, att den har för avsikt att där uppföra en fastighet för barnrika familjer, vilken fastighet skulle vara färdig för inflyttning den 1 april 1943.

På grund av vad som i ärendet förevarit och då å Sandgärdet ingen särskild bebyggelse för barnrika familjer ännu finnes hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade barnrika familjer kostnadsfritt ställa till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars förfogande en staden tillhörig tomt å Sandgärdet, belägen norr om Valsverksgatan och väster om det äldre pensionärshemmet.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. bordlagt ärende rörande ersättning till Aktiebolaget Svenska Metallverken för utbyte av luftledning mot jordkabel (jämför stfms. handlingar nr. 84/1941).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 juni 1941 hemställde drätselkammaren om bemyndigande att till Aktiebolaget Svenska Metallverken, under förutsättning att bolaget verkställde utbyte av sin luftledning över stadens mark norr om Tegnérgatan mot jordkabel, utbetala det kapitaliserade värdet av 10 års ränta efter 4 % å ett belopp, som utgör skillnaden mellan verkliga kostnaden för jordkabel och den beräknade kostnaden för byggande av motsvarande luftledningar. Vid sitt sammanträde den 19 juni 1941 beslöto stadsfullmäktige återremittera ärendet till drätselkammaren.

Drätselkammaren får nu meddela, att luftledningen genom bolagets försorg nedlagts i jordkabel och att bolaget icke har några krav på staden beträffande ersättning för det sålunda utförda arbetet.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att avföra ärendet från vidare behandling.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av register för bostadsinspektionen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har hälsovårdsnämnden hemställt om anslag med 1.800 kronor för inköp av nytt register för bostadsinspektionens behov. Drätselkammaren får med anledning därav anföra.

N:o 129.

Ang. anskaffande av register för bostadsinspektionen.

Det har vid skilda tillfällen diskuterats, huru det i fortsättningen skulle ordnas med bostadsinspektionen. Det har därvid sagts, att i och med den nya distriktssjuksköterskeorganisationen någon bostadsinspektris icke längre skulle behövas, enär sagda sköterskor hade utbildning för och jämlikt sin instruktion skulle verkställa bostadsinspektion. Enär distriktssjuksköterskeorganisationen är ganska ny och heller icke helt och hållet trätt i kraft, har erfarenheten ännu icke visat, huru med bostadsinspektionen skall förfaras.

Jämlikt bestämmelse i hälsovårdsstadgan är staden emellertid skyldig att anordna bostadsinspektion. Det synes uppenbart, att det för denna inspektions rationella handhavande det erfordras ett ordentligt register oavsett av vem och på vad sätt inspektionen skötes.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 1.800 kronor för inköp av nytt register för bostadsinspektionens behov samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För bostadsinspektionens verksamhet erfordras ett kortregister, omfattande samtliga bostadslägenheter uti här i staden befintliga fastigheter. Detta register bör innehålla uppgift om fastigheternas ålder, kvalitet och storlek ävensom alla i hälsovårdsstadgan fastställda särskilda fordringar å bostäder. I registret bör också antecknas av hälsovårdsnämnden och bostadsinspektionen vidtagna åtgärder till avhjälpande av konstaterade felaktigheter. Registret skall sålunda snabbt kunna giva besked om antalet utdömda lägenheter och dessas läge, om de lägenheter, som vid ett bättre bostadsbestånd böra utdömas eller barnförbjudas, om hela antalet lägenheter och fastigheter i staden m. m.

På bostadsinspektionen finnes för närvarande ett mycket ofullständigt och föråldrat register. Det är för nämnden uppenbart att ett nytt register av modern konstruktion icke blott är önskvärt utan till och med nödvändigt, för att den nämnden åvilande bostadsinspektionen skall kunna handhavas på ett ur alla synpunkter tillfredsställande sätt.

Nämnden har från olika firmor infordrat offert å ett register för cirka 3.000 fastigheter och cirka 15.000 lägenheter. Det har därvid framkommit,

att det billigaste och jämväl till synes lämpligaste registret drar en kostnad av 1.800 kronor.

N:o 129. *Ang. anskaffande av register för bostadsinspektionen.*

Hälsovårdsnämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av nytt register för bostadsinspektionens behov anvisa 1.800 kronor.

Västerås den 8 juni 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/*Sven Holmer.*

N:o 130.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hemvärnet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har hemvärnsområdesbefälhavaren inom Västerås hemvärnsområde hemställt om anslag med 2.500 kronor såsom bidrag till kostnaderna i samband med hemvärnsmännens skjututbildning. De bidrag staden lämnar för ändamålet äro icke tillräckliga och på frivillighetens väg hava erforderliga medel, trots hemvärnsmännens uppoffrande arbete för saken, icke kunnat åstadkommas.

Drätselkammaren vill erinra om att stadsfullmäktige den 29 maj 1941 lämnade anslag med 1.000 kronor för samma ändamål, varom nu är fråga, och drätselkammaren vill för sin del varmt förorda, att den nu föreliggande framställningen röner samma förståelse från stadsfullmäktiges sida. Det må anmärkas, att alla gåvomedel och all material, som överlämnas till hemvärnet, förvaltas och redovisas av den enligt gällande författning utsedda förvaltningsnämnden, bestående av hemvärnsområdesbefälhavaren som ordförande och bl. a. två av drätselkammaren utsedda ledamöter. Förvaltningsnämndens räkenskaper granskas av två revisorer, därav en utsedd av drätselkammaren.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom bidrag till kostnaden för hemvärnsmännens skjututbildning ställa ett belopp om 2.500 kronor till förfogande för förvaltningsnämnden inom Västerås hemvärnsområde, samt

N:o 130.
Ang. anslag till hemvärnet.

att anslaget må utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 131.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava under åren 1941 och 1942 fattat följande beslut om anslag att täckas av lånemedel:

1941			
mars 27	Tilläggsanslag för avloppsledning vid Lillån		8.800: —
april 24	Tilläggsanslag för uppförande av personallokal m. m. vid Gasverket		17.637: 13
maj 29	Anläggning av transformatorstation vid Bomansgatan		19.000: —
„ 29	Ny elektrisk kabel mellan Kraftverket och Jakobsberg		77.000: —
aug. 28	Omläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Bondegatan		9.000: —
„ 28	Tilläggsanslag för i samband med uppförande av vipparmskranen m. m. vid djuphamnen utförda anläggningsarbeten		36.552: 83
„ 28	Anläggningar av elektriska ledningar i delar av Sturegatan, Munkgatan, Stora gatan och Kopparbergsvägen		11.500: —
sept. 25	Anläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Tunbyvägen		4.265: —
„ 25	Anläggning av bräddavloppsledning vid reningsverket		
	Tekniska verken	47.000:—	
	Drätselkammaren	8.000: —	55.000: —
dec. 18	Div. ledningsanläggningar fullbordade av tekniska verken år 1940, tilläggsanslag		43.943: 95

N:o 131. *Ang. upptagande av nytt amorteringslån*

dec. 18	Anläggning av nya serviser och mindre ledningsutsträckningar år 1942	40.000: —
1942		
jan. 29	Ny transformatorstation vid djuphamnen	21.000: —
„ 29	Anläggning av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till nybebyggelse vid Gideonsberg	90.400: —
„ 29	Anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan	11.000: —
febr. 26	Omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden	90.000: —
mars 26	Anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.	246.500: —
april 30	Tilläggsanslag för täckande av uppkommen brist i anslag till de under år 1941 med lånemedel fullbordade ledningsanläggningarna	23.571: 54
„ 30	Borgerliga kommunens andel i vattenledningsanläggning till Hovdestalunds kyrkogård ävensom för täckande av kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rosenlunds folkskola	33.800: —
juni 18	Transformatorstation vid Allégatan	24.000: —
„ 18	Vatten- och avloppsledningar å Jakobsberg	46.500: —
		909.470: 45

Stadens senaste amorteringslån upptogs hösten 1941 enligt ett av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 lämnat medgivande. I nämnda lån, som uppgår till 1.558.800 kronor, ingå icke någon av ovan omförmälda utgifter. Drätselkammaren får därför föreslå, att stadsfullmäktige nu hos Kungl. Maj:t hemställer om rätt att upptaga ett nytt amorteringslån.

Till stadsfullmäktiges behandling denna dag har drätselkammaren överlämnat två framställningar, vilka, om de bifallas, skola täckas av lånemedel. Dessa äro

1942		
aug. 31	Folkskolebyggnad å Jakobsberg	750.000: —
„ 31	Ledningar å Kungsängen	62.600: —
		812.600: —

Tillhopa med tidigare angivet belopp uppgår sålunda lånesumman till 1.722.070 kronor 45 öre.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om tillstånd att täcka ovan angivna utgifter, 909.470 kronor 45 öre, ävensom, under förutsättning av bifall till föreliggande framställningar om anslag för folkskolebyggnad å Ja-

N:o 131.
Ang. upptagande av nytt amorteringslån

kobsberg och ledningar å Kungsängen, jämväl 812.600 kronor, genom upptagande av amorteringslån att för ändamålet upplägga ett amorteringslån å 1.722.000 kronor med en genomsnittligt beräknad amorteringstid av 25 år och att försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till lånets hela belopp samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för lånets erhållande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av byggnadskontorets årsberättelse för 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna till kammaren inkommen berättelse rörande byggnadskontorets verksamhet under år 1941.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Byggnadskontorets årsberättelse för 1941

N:o 132. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.*

7 A. Gatu- och väghållning.

I. UNDERHÅLLSARBETEN.

Underhållskostnader för infartsvägar och allmänna landsvägar ha ökats beträffande Köpingsvägen, som undergått särskild behandling mot korrugering genom inblandning av lera i grusbanan. På Lundbyvägen och vägen Vallby—Skälby ha ett flertal trummor ombytts och förbättrats. Den årliga omsättningen av smågatstenssättningar är betydande. Under året har även hela körbanan av storgatsten omsatts i Stora gatan mellan Källgatan och Slottsgatan. Järnvägsövergången vid Fridnäs har erhållit bättre profil genom utfyllning å båda sidor om järnvägen. Röjning för fri sikt har skett här och vid övriga järnvägskorsningar.

Kopparbergsvägen	kr.	10.442: 65	(2: 10 kr/m.)	
Köpingsvägen	„	13.020: 31	(2: 16 „)	
Lundbyvägen	„	4.588: 69	(1: 07 „)	
Skerikesvägen	„	1.853: 94	(0: 64 „)	
Skultunavägen	„	6.917: 74	(1: 09 „)	
Stockholmsvägen	„	76: 21		
Södra landsvägen	„	3.535: 94	(0: 95 „)	
Vallby—Skälbyvägen	„	10.327: 54	(1: 58 „)	
Tegnérgatan	„	912: 52	(0: 59 „)	
Apalbyvägen	„	612: 45	(0: 60 „)	
Pilgatan	„	2.242: 53	(2: 50 „)	54.530: 52
Underhåll och mindre förbättringar av övriga gator				96.880: 22
			Summa kronor	151.410: 74

II. NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRBÄTTRINGSARBETEN.

a) *Inom stadsplanelagt område.*

Bondegatan (Lidmansvägen—Hållgatan) samt
Hållgatan (Bondegatan—Kungsgatan).

(Anslag kr. 54.700: — bev. av Stfm. den 29/5 1941.)

I samband med nybebyggelse i kvarteret Kerstin har Bondegatan och Hållgatan helt omlagts i höjd och plan genom breddning till 14,0 m. resp, 12,0 m. och nedschaktning. Årets arbeten avslutades med avgrusade gångbanor samt packstensbädd med provisorisk avgrusning. Stensättning med smågatsten beräknas ske under 1942.

Kostnaden under året 31.474: 19, därav 2.591: 39 utgörande kostnad för rivning av hus i gatumark samt uppförande av nytt uthus till stadens fastigheter i kv. Laura i stället för riven byggnad. Dessa senare arbeten ingå ej i beräknad kostnad.

N:o 132. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.*

Norra Ringvägen (Engelbrektsgatan—Tessingatan).

Anslag kr. 12.000: — bev. av Stfm. den 30/1 1941.

Arbetet påbörjades under 1940, varvid kostnaden utgjorde 3.368: 72. Anslaget avsåg utläggande av ytterligare en körbana söder om mittplanteringen, varvid Herrgärdsskolans staket måste ombyggas. I samband med förslag till statlig stensättning av Kristiansborgsallén har tilläggsanslag begärts och erhållits för statlig stensättning av denna gatudel. Arbetet, som exklusive smågatsten beräknats till 22.500: —, har påbörjats och till ¾ utförts. Därvid har utöver beräknade arbeten grundförstärkning måst ske i norra körbanan mellan Kristiansborgsallén och Engelbrektsgatan genom urschaktning och packstenssättning, samt upprivning av asfalten i gatukorset vid Engelbrektsgatan skett på framställning av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för erhållande av enhetlig beläggning. Den förra kostnaden tillkommer förut beräknade, till den senare merkostnaden har statsbidrag ställts i utsikt.

Sammanlagd kostnad under året 33.321: 90.
Totalkostnad hittills 36.690: 62.

Norra Ringvägen (Engelbrektsgatan—Tegnérgatan).

Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941 för justering och kantstenar.

Anslag kr. 14.800: — bev. av Stfm. den 25/9 1941 för sättning med smågatsten.

Förarbeten för stensättning verkställda.

Kostnad under året 14.020: 75.

Norra Ringvägen (Lovisebergsvägen—Kopparbergsvägen).

Anslag kr. 23.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941 för förberedande arbeten för stensättning.

Arbetet avser fullständig nyanläggning, då denna del av N. Ringvägen ej förut varit utlagd.

Kostnad under året 26.803: 97.

Knutsgatan (Kopparbergsvägen—Engelbrektsgatan).

Anslag kr. 52.000: — bev. av Stfm. 19/6 1941 för stensättning med smågatsten.

Då staden icke disponerat vält för arbetet har detta ej påbörjats.

Stora gatan (Källgatan—Slottsgatan).

Anslag kr. 21.000: — bev. i 1937 års skattestat för omläggning med klinker av gångbanorna i Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.

Sista delen av arbetet, södra gångbanan i denna del, har utförts under året.

Kostnad under året 3.499: 63. Slutkostnad 18.616: 45.

Åsgatan—Jakobsbergsgatan, gångväg.

3 m. bred gångväg med trappor har iordningställts.

Kostnaden kr. 350: — skall gäldas av angränsande fastighetsägare.

Småstugeområdet.

Anslag kr. 110.000: — varav 12.500: — för del i Tunbyvägen bev. av Stfm. den 25/4 1940.

Örnvägen har försetts med isoleringslager och underhållits för under året pågående nybyggen. I samband med arbetena på Tunbyvägen ha förberedande arbeten utförts på Falkvägen, Talgoxvägen, Blåmesvägen och Domherrvägen.

Kostnad under året 11.305: 26.
Totalkostnad hittills 16.308: 29.

N:o 132. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.*

Tunbyvägen (Iggebygatan—Skallbergsgatan).

Anslag kr. 25.000: —, varav 12.500: — ingår i anslag för småstugeområdet, bev. av Stfm. den 25/4 1940.

Vägen har breddats mellan Iggebygatan och Domherrvägen, justerats i höjdled, försetts med kantstenar av råkantsten samt dagvattenbrunnar. Körbanan har makadamiserats och gångbanan avgrusats.

Kostnad under året 19.121: 60.

Drottninggatan.

För breddning har påbörjats bergssprängning utanför stadsägorna n:r 746 och n:r 746 A. Kostnaden skall framdeles delvis gäldas av gatukostnadsbidrag.

Kostnad under året 2.889: 72.

b) *Utom stadsplanelagt område.*

Köpingsvägen omläggning mellan Djuphamnsvägen och Långängskrogen. Arbetet utföres på entreprenad av A.-B. Vägförbättringar och skall enligt kontrakt vara slutfört den 1 okt. 1942. Entreprenadsumman 368.410: 25. För arbetet har stadsfullmäktige den 25/5 1939 anslagit kr. 88.800: — och av automobilskattemedel tilldelats kr. 266.200: —.

Totalkostnad hittills 181.275: 22.

Vallgatan, Trastvägen, Krukmakargatan, Iggebygatan (Tunbyvägen—Vallgatan) samt Tunbyvägen (Trastvägen—Iggebygatan).

Anslag kr. 22.400: — bev. av Stfm. den 25/8 1941 för utläggning av kantsten.

Utöver beräknade arbeten har vid utförandet måst vidtagas profilförbättringar samt förstärkning med makadam av gatukors. Dessutom har utanför idrottsplatsen utlagts en parkeringsplats i anslutning till körbanan samt rännstenarna i Tunbyvägen utförts med 2 rader storgatsten i stället för beräknat 1 rad. Arbetet, som slutförts under året, har kostat kr. 34.686: 51.

Bomansgatan har justerats i samband med Riksbyggens bostadsbebyggelse. Kostnaden kr. 207: 99 påföres reserverade köpeskillingsmedel.

Kristiansborgsallén—Kopparbergsvägen—Norra Ringvägen.

För stensättning har staden tilldelats statsbidrag med kr. 243.780: — jämte

N:o 132. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.*

fri smågatsten och råkantsten. Under året har smågatstenen utforslats till arbetsplatsen och en mindre del av stensättningen utförts i samband med stensättning i N. Ringvägen. I årets kostnader ingå frakt och lossningskostnader för stenen.

Kostnaden under året 87.521: 44.

c) *Reservarbeten.*

För att bereda sysselsättning åt hos Västerås Arbetslöshetskommitté anmälda arbetslösa ha stadsfullmäktige beviljat ett anslag av kr. 50.000: —.

Följande arbeten hava utförts:

Stockholmsvägen. Vägen har på norra sidan breddats genom bortsprängning av del av bergpartiet mellan gamla och nya Hemdalsvägen. Kostnad kr. 25.504: 44.

Väg till skjutbanan samt parkeringsplatser.

I förlängningen av Urhagsgatan har till skjutbanan utlagts körväg och uppröjning skett för två parkeringsplatser intill skjutpaviljongen. Kostnad kr. 16.517: 36.

Ammunitionsförråd av betong vid skjutpaviljongen. Kostnad kr. 3.204: 06.
Rivning av loge vid Gideonsberg. Kostnad kr. 2.737: 60.

Badplats vid Johannisberg.

En första uppröjning av norra stranden i den sydligaste viken på Johannisbergs egendom har verkställts, en enkel badbrygga har utlagts samt toaletter för herrar och damer anordnats. Kostnad kr. 2.689: 76.

Totalkostnad kr. 50.653: 22.

Inkomster.

Ordinarie automobilskattemedel	61.745: 68
Gatukostnadsbidrag	19.910: 24
Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —
Torgplatsavgifter	3.784: 50
	89.440: 42

7 E. Gaturenhållning.

Den svåra vintern har medfört avsevärda kostnader för vinterrenhållningen.

Vinterrenhållning	52.857: 18
Övrig renhållning	48.515: 24
Total kostnad	101.372: 42

N:o 132. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.*

18 E. Automobiler.

Lastautomobilen ombyggdes först för stadsgas. Då stadsgasen för de långa och tunga körningar, huvudsakligen gruskörning från Malma, som utföres med denna, visade sig oekonomisk försågs bilen med gengasaggregat för ved. På grund av dessa ombyggnadsarbeten har bilen ej kunnat effektivt utnyttjas mer än nio månader. Bilens gångtid under året var 1.733 timmar.

Utgifter 12.777: 42.
Inkomster 12.178: 25.

18. F. Grustag.

Utgående material från Malma grustag år 1941.

Kross	1.432,3 kbm.
Singel	2.747,8 „
Sand	4.322,5 „
Grus	2.689,4 „
Fyllning	1.969,9 „
Lermo	154,2 „
Summa	13.316,1 kbm.

Kostnaderna för utgående material fördelas enl. nedanstående.

Gator och Vägar.		
Underhåll		14.294: 90
Nyanläggningar		6.637: 90
Sandning vintertid		1.622: 75
Renhållning		493: 80
Hamnar		653: 10
Övriga arbeten och platser		2.180: 65
Försålt		6.212: 40
Lager vid Malma av material, som passerat sorteringsverket och bearbetats:		
Krossten, 90 kbm. à 5: —	450: —	
Fältsten, 125 kbm. à 1: 50	187: 50	
Grovsingel, 150 kbm. à 5: —	750: —	
Finsingel, 14 kbm. à 5: —	70: —	
Kross, 145 kbm. à 5: —	725: —	2.182: 50
	Summa kronor	34.278: —

18 G. Drätselkammarens förråd.

Sedan ASEA efter inköp av den mark, på vilken förrådet är beläget, tagit i anspråk en del av förrådsbyggnaderna har inre ombyggnad skett av den förrådsbyggnad, som ligger på stadens mark. Härvid har en allmän upprensning

N:o 132. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.*

och koncentrering verkställts. För kostnaden kr. 10.269: 30 har Stfm. beviljat anslag den 18/12 1941.

Utgående material från förrådet under år 1941 har fördelats enligt nedanstående:

Gator, vägar och torg.	
Underhåll och reparationer	27.597: 77
Nyanläggningar	48.688: 80
Renhållning	1.737: 61
Hamnar	7.667: 69
Båttrafiken	309: 61
Kallbadhus och badplatser	3.611: 87
Grustaget	721: 55
Automobiler	174: 38
Fastigheter	28.905: 86
Allmänna luftskyddet	1.863: 51
Förrådet (ombyggnad)	3.462: 07
Kommunalt reservarbete	2.572: 83
Diverse	4.701: 29
Försålt	35.611: 90
Kronor	167.626: 74

MASKINER OCH REDSKAP.

Inköp.

Den under år 1940 av Bolinder-Munktell beställda väghyveln för kolgasdrift levererades i januari. Kostnad kr. 22.250: —.

Ytterligare en väghyvel av Svedala fabr. för vedgasdrift har inköpts och levererats i december. Kostnad 26.416: 20.

Ytterligare maskininköp:

1 st. transportabelt sorteringsverk	kr.	2.925: —
1 st. kantavskärare för snöplogning	„	1.251: 10
1 st. skakapparat för grussikt	„	350: 80
1 st. sandningsmaskin, Masta	„	350: —

Av Åkermans Gjuteri & Mek. verkstad har beställts en motorvält för vedgasdrift till ett pris av kr. 30.555: —. Leveransen har ej kunnat ske under året.

Förbättring och komplettering.

Lastbilen har försetts med vedgasaggregat	kr.	5.828: 03
Kompressorn har försetts med vedgasaggregat	„	5.270: 92
Bolinder-Munktell-väghyveln har försetts med rivare	„	1.700: —
2 Stenstötningsmaskiner har ombyggts för stadsgas	„	916: 75
Reparation och förbättring av bergborrmaskin	„	1.018: 99

De olika maskinerna ha körts följande tider:

Kompressorn (endast under nov.)	76	tim.
Stenstötningsmaskinen, 2 st.	1.098½	„
Väghyvlar	1.755	„

Vägvält	257	tim.
Gångbanvält	—	

PERSONALUPPGIFT.

Under året har varit anställda sammanlagt 256 arbetare enl. nedanstående:
3 st. motorskötare.
1 st. chaufför.
2 st. reparatörer.
9 st. träarbetare (ord.)
24 st. träarbetare (extra).
15 st. extra och ord. stensättare.
67 st. extra och ord. grov- och diversearbetare.
25 st. extra snöskottare.
110 st. reservarbetare.

	Ord. o. extra ord.	Reservarb.	Summa
Arbetstimmar	175.486	46.312	221.798
Dagsverken	21.936	5.789	27.725
Arbetsveckor	3.656	965	4.621

Arbetstiden under året har varit för de ord. och extra ord.: 5 månader med 48 timmars arbetsvecka och 7 mån. med 45½ timmars arbetsvecka. Reservarbetena ha pågått 6 månader.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats *kronor 452.033:* — fördelade sålunda:

För timtid	175.486 tim.	226.768: —	46.312 tim.	56.964: —
Övertidsprocent	5.712 „	5.752: —		
Överskott		68.989: —		20.938: —
Dyrtidstillägg		33.834: —		7.357: —
Dagtraktamente	61 st. arbetare	3.720: —		
Beredskapsavl.	28 „ „	4.061: —		
Olycksfallsers.	16 „ „	2.008: —		
Sjukavlöning	28 „ „	3.170: —		
Semesteravlöning	89 „ „	14.049: —		
Medicin och läkare	28 „ „	2.971: —		
Övriga ersättningar	13 „ „	1.452: —		
	Kronor	366.774: —		85.259: —

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

I. Underhåll.

	Beräknade utg.	Verkliga kostn.
a) Diverse fastigheter	40.000: —	76.683: 76
b) Rådhus	2.000: —	2.345: 40
c) Polis- och brandstation	1.000: —	1.445: 16
d) Stadshotell	10.000: —	10.000: —

N:o 132.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1941.

e) Sundinska huset	8.000: —	18.114: 68
f) Tullhuset	500: —	956: 98
g) Stadspaviljongen	2.000: —	1.742: 93
h) Hamnfast.	2.400: —	2.377: 44
i) Omnibusstationen	200: —	206: 09
j) „ -garage	1.000: —	226: 48
k) Carlsberg m. fl.	7.000: —	3.351: 26
l) Björnön	1.500: —	3.717: 14
m) Hästholmarna	3.500: —	8.595: 39
Summa kronor	79.100: —	129.762: 71

II. Nybyggnad och förbättring.

Verkstadslokal vid skeppsvarvet.

Anslag kr. 25.000: — bev. av Stfm. den 28/8 1941.
Kostnad under året 16.399: 19

Stadshotellet-Stadspaviljongen, särskilda förbättringar.

Anslag kr. 67.200: — att gäldas i 1942 års stat.
Kostnad under året 34.402: 51

Luftskyddscentral i Djäkneberget.

Ing. balans 74.265: 76.
Arbetena avslutade under året, kostnad 89.306: 72

Arkiv i Mariaberget.

Anslag kr. 60.000: — bev. av Stfm. den 25/4 1940.
Ing. balans 53.938: 59.
Arbetena avslutade under året, kostnad 64.899: 11

Flyghangar vid Johannisberg.

Anslag kr. 34.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941.
Kostnad under året 31.105: 25

Byggnaden har uppförts av monteringsfärdigt material från H. S. B. Grund, planerings- och monteringsarbeten ha utförts av stadens arbetare. Endast mindre planeringsarbete återstår.

Fastigheten Nestor nr 4.

Nya kontorslokaler för stadsarkitekten och byggnadschefen hava inretts, varvid vaktmästarebostaden flyttats och nyinretts inom fastigheten.

Kostnad 27.412: 17.

Västerås den 12 augusti 1942.

F. Schiött.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 133.

Drätselkammarens skrivelse ang. framdragande av ny gata inom området öster om Tunbyvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom stadsarkitektkontoret har upprättats förslag till bebyggelse å det område öster om Tunbyvägen, som i norr begränsas av Polhemsgatan och i söder av en ännu icke namnsatt gata, parallell med Iggebygatan och norr om denna. Detta område äges av staden. Denna bebyggelse förutsätter Vegagatans framdragande genom sagda område till Tunbyvägen, en sträcka av cirka 370 meter. Arbetets utförande beräknas draga en kostnad av 27.600 kronor.

Då det är av stort intresse för staden att hava tomter färdiga för bebyggelse och då, som ovan sagts, gatan är nödvändig för sådant ändamål, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av Vegagatan cirka 370 meter söder och västerut till Tunbyvägen anvisa 27.600 kronor samt

att detta anslag skall utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Västerås den 13 augusti 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 134.

Drätselkammarens skrivelse ang. mottagande av testamentarisk donation från f. lärarinnan Amanda Pettersson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom testamente den 13 april 1942 har numera avlidna förra lärarinnan Amanda Pettersson, Gustafsgatan 10 här i staden, jämte annat förordnat, att av hennes kvarlåtenskap till Västerås stad skall överlämnas ett belopp av tjugotusen kronor, varav den upplupna räntan årligen vid jultiden skall fördelas mellan tre eller fyra fattiga, sjuka kvinnopersoner, som icke åtnjuta fattigvård. Meddelande härom har delgivits stadsfullmäktiges herr ordförande.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och har därvid funnit det lämpligast, att utdelningen från donationen handhaves av fattigvårdsstyrelsen, som har den största möjligheten att avgöra understödsbehovet i de särskilda fallen.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga den donation å 20.000 kronor, som genom testamente av förra lärarinnan Amanda Pettersson överlämnats till staden samt

att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att handhava utdelningen av understöd från donationens ränteavkastning i enlighet med testators föreskrift.

Västerås den 3 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Transumt av avskrift.

TESTAMENTE.

Härmed förordnar jag såsom min yttersta vilja och testamente beträffande kvarlåtenskapen efter min död följande:

— —

2:o) Till Västerås stad överlämnas ett belopp av tjugutusen (20.000) kronor och skall den därå upplupna räntan årligen vid jultiden fördelas mellan 3 eller 4 fattiga sjuka kvinnopersoner, som icke åtnjuta fattigvård. N:o 134.

Ang. mottagande av testamentarisk donation från f. lärarinnan Amanda Pettersson.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås den 13 april 1942.

Amanda Pettersson.

Att fröken Amanda Pettersson, som vi personligen väl känna egenhändigt undertecknat förestående av henne av fri vilja vid sunt och fullt förstånd gjorda förordnanden och förklarat detta vara hennes yttersta vilja och testamente intygas av oss särskilt tillkallade och på en gång närvarande vittnen:

Inez Sandahl. Västerås. *Sivert Sandahl.* Västerås.

§ 40. År 1942 den 8 juni ingavs detta testamente till rådhusrätten i Västerås för bevakning efter avlidna fröken Amanda Pettersson och meddelade rådhusrätten följande

BESLUT.

Den, som vill begagna sig av testamentet, skall låta detsamma delgivas arvinge genom överlämnande av testamentshandlingen i bestyrkt avskrift. Vill arvinge göra gällande, att testamentet är ogillt enligt 5 kap. lagen om testamente, skall han därom föra klandertalan inom sex månader från delfåendet. Vill bröstarvinge endast påkalla jämkning i testamentet för utfående av laglott, har han att inom samma tid anhängiggöra talan mot testamentstagaren eller eljest giva honom sitt anspråk tillkänna. Försittes tid, som nu är sagd, vare rätt till talan förlorad.

Västerås rådhus som ovan

På rådhusrättens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

N:o 135.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens medverkan vid anordnande av viss utbildning i brandtjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till brandstyrelsen har länsstyrelsen anhållit om meddelande, huruvida staden vore villig att på vissa angivna villkor anordna en kurs i brandtjänst för samvetsömma värnpliktiga, s. k. civilarbetare. Brandstyrelsen har därvid uttalat, att staden borde kunna medverka till sådan kurs, varvid staten skulle svara för förläggning utspisning och transporter av personalen ävensom för dess arbetskläder och att kommunen kostnadsfritt skulle ställa övningsmateriel och instruktörer till förfogande. I ärendet har drätselkammarens yttrande inhämtats. Därvid meddelades, att staden i fall av behov skulle få tillgodogöra sig de vid kursen utbildades arbetskraft. Drätselkammaren beslöt vid sitt sammanträde den 7 maj 1942 förklara, att den på anförda villkor intet hade att erinra emot hos stadsfullmäktige tillstyrka att den ifrågasatta kursen anordnades och att staden skulle ikläda sig kostnaderna för ersättning till vikarier för den ordinarie brandpersonal, som komme att tjänstgöra som instruktörer.

I skrivelse till drätselkammaren har brandstyrelsen nu meddelat, att kursen, som skall pågå i två månader, skall börja den 15 innevarande september månad, att 20 man skola utbildas, att två brandmän kommenderats såsom instruktörer, att två vikarier för dessa brandmän måste anställas och att arvodet till dessa vikarier utgår med 250 kronor per månad. Brandstyrelsen hemställer sålunda om anslag för ändamålet med 1.000 kronor.

På grund av vad som ovan anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till brandstyrelsens förfogande ett anslag av 1.000 kronor för avlöning av vikarier för de två brandmän, som tjänstgöra som instruktörer vid civilarbetares utbildning i brandtjänst under tiden 15/9—15/11 1942 samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 135.

Ang. stadens medverkan vid anordnande av viss utbildning i brandtjänst.

Sedan drätselkammaren vid sammanträde den 7 maj 1942 förklarat att medel komme att ställas till förfogande för avlöning av vikarier för de brandmän, som i egenskap av instruktörer skulle tjänstgöra vid ifrågasatt utbildning i brandtjänst av samvetsömma värnpliktiga, får brandstyrelsen meddela, att utbildningen, som omfattar 20 värnpliktiga, kommer att pågå under en tid av två månader räknat från den 15 innevarande månad. Såsom instruktörer har kommenderats tvenne brandmän och utgår avlöningen till vikarierna för dessa med 250 kronor vardera pr månad eller tillhopa 1.000 kronor.

Brandstyrelsen får med anledning av vad ovan sagts anhålla, att drätselkammaren måtte för angivet ändamål ställa ett anslag å 1.000 kronor till brandstyrelsens förfogande.

Västerås den 1 september 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 136.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av renhållningsverkets lastbil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade till stadsfullmäktige ställda skrivelse har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt om anslag med 2.500 kronor för ombyggnad av den av renhållningsverket ägda lastbilen U 5732 för körning med personvagnsringar.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som funnit behovet av anslaget styrkt, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angiven ombyggnad av en renhållningsverket tillhörig lastbil anvisa 2.500 kronor att täckas i renhållningsverkets stat för år 1943.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 136.

Ang. ombyggnad av renhållningsverkets lastbil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med statens trafikkommissions anvisningar rörande tillämpning av bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 2 maj 1941 angående tilldelning av smörjolja för automobiler har länsstyrelsen i Västmanlands län såsom förutsättning för fortsatt oljetilldelning efter den 1 instundande oktober ålagt renhållningsverket att ombygga lastautomobilen U 5732 för körning med personvagnsringar. En framställning till statens industrikommission om tillstånd att tillsvidare få använda nu påmonterade däck har avslagits och har därvid meddelats, att de avmonterade ringarna efter automobilens ombyggnad komma att inlösas av industrikommissionen till pris, som bestämmes vid inlösningstillfället.

Enligt infordrade anbud kan ombyggnaden verkställas för ett pris av 2.500 kronor.

Då automobilen ifråga är oundgängligen nödvändig för renhållningsverkets drift får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ombyggnad av automobilen U 5732 bevilja ett anslag å 2.500 kronor.

Västerås den 9 september 1942.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 137.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för kranmaskinistförmannen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har hamnstyrelsen hemställt, att befattningen såsom kranmaskinistförman från och med den 1 januari 1943 måtte placeras i 31 lönegruppen av stadens lönestat och att pensionsåldern för befattningen måtte höjas till 65 år. Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet för avgivande av yttrande, har på anförda skäl tillstyrkt framställningen i vad den berör lönereglering men förklarat att den sedermera ämnar inkomma med yttrande och förslag i pensionsfrågan.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot löne- och avtals-

nämndens hemställan och anhåller, under uttalande av, att den förväntar nämndens förslag beträffande ändring av pensionsåldern inom den närmaste tiden, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 137. *Ang. lönereglering för kranmaskinistförmannen.*

att befattningen såsom kranmaskinistförman från och med den 1 januari 1943 skall inrymmas i 31. lönegruppen av stadens lönesystem.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till löne- och avtalsnämnden har för yttrande överlämnats en av hamnstyrelsen hos stadsfullmäktige gjord framställning att befattningen såsom kranmaskinistförman från och med den 1 januari 1943 måtte uppflyttas i 31. lönegruppen av stadens lönesystem samt att pensionsåldern för sagda befattning måtte bestämmas till 65 år. Nämnden får i ärendet nu anföra följande.

Nämnden har vid tidigare behandling av en separat lönefråga påpekat de olägenheter, som enstaka löneregleringar kunna medföra, därest icke såsom grund för dessa exempelvis kan framhållas en på grund av vidtagen omorganisation, nya författningsbestämmelser eller dylikt ökad arbetsbörda. I förevarande fall synes det nämnden väl klarlagt, att det kranmaskinistförmannen åliggande arbetet av skilda skäl fått ett omfång, varmed man tidigare icke hade anledning räkna. Författningar ha ålagt förmannen ett ansvar beträffande den arbetande personalen, som tidigare icke funnits, i vart fall icke tillnärmelsevis i nuvarande utsträckning. Slutligen har också nyanskaffningen av hamnmaskiner medfört, att förmannens ansvar i vad detta avser själva hamnutrustningen jämväl ökat. Ehuru nämnden såsom ovan anförts hyser principiella betänkligheter mot enstaka löneregleringar, anser nämnden dock att i det föreliggande fallet övervägande skäl tala för bifall till hamnstyrelsens framställning.

Vad angår styrelsens hemställan om höjd pensionsålder, så delar nämnden styrelsens uppfattning, att en förman rimligtvis borde kunna kvarstå lika länge i tjänst som de honom underordnade arbetarna. Det kan emellertid ifrågasättas, om en ändring av pensionsåldern för denna befattning bör behandlas för sig eller om icke frågan bör sättas i ett större sammanhang. Nämnden har den uppfattningen, att en översyn över de fastställda pensionsåldrarna bör ske och anser sig för den skull icke nu böra avgiva yttrande i denna del av ärendet. Nämnden har för avsikt att snarast inkomma med yttrande och förslag.

N:o 137.
Ang. löne-reglering för kranmaskinist-förmannen.

På grund av vad som anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen såsom kranmaskinistförman från och med den 1 januari 1943 skall placeras i 31. lönegruppen av stadens lönesystem.

Västerås den 8 september 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till hamnstyrelsen har kranmaskinistförmannen Emil Engström på anförda skäl hemställt, att styrelsen hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om beslut, att befattningen såsom kranmaskinistförman, förslagsvis från och med den 1 juli 1942, måtte uppflyttas från 29. till 32. lönegruppen av stadens lönesystem och att pensionsåldern för sagda befattning måtte höjas från 60 till 65 år. Hamnstyrelsen får med anledning härav anföra följande.

Styrelsen vill först vitsorda riktigheten av de av Engström lämnade uppgifterna. Det synes styrelsen tämligen klart, att arten och omfattningen av det förmannen åliggande arbetet ökat i avsevärd grad under de sist förflutna åren. Med hänsyn härtill och då kranmaskinistförmannen har en mycket ansvarsfull ställning och har närmaste överinsendet över dyrbar materiel, vars fullgoda skötsel är särdeles nödvändig ej mindre för trafikens än även för kranarbetarnas skull, anser styrelsen det skäligt, att befattningen gives en större lön än vad som utgår till andra förmansbefattningar. Enligt styrelsens uppfattning är tjänsten närmast att jämföra med gasmästaretjänsten, vilken är inrymd i 31. lönegruppen, där begynnelselönen är 4.200 kronor och slutlönen 5.001 kronor/år. (Motsvarande löner i 29. lönegruppen äro 3.840 kronor resp. 4.605 kronor.) Vid detta förhållande skulle ifrågavarande befattning sålunda böra placeras i 31. lönegruppen.

Vad angår fråga om höjning av pensionsåldern för befattningen från 60 till 65 år, anser styrelsen alla skäl tala för bifall till föreliggande hemställan. Det bör i detta sammanhang påpekas, att kranmaskinisterna kvarstå i sitt arbete till 65 års ålder.

Med hänsyn till den av löne- och avtalsnämnden tillämpade praxis föreslår hamnstyrelsen, att föreslagen löneändring träder i tillämpning från och med nästkommande år.

På grund av vad som anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att befattningen såsom kranmaskinistförman från och med den 1 januari 1943 uppflyttas i 31. lönegruppen av stadens lönesystem och

N:o 137. *Ang. lönereglering för kranmaskinistförmannen.*

att pensionsåldern för sagda befattning bestämmes till 65 år.

Västerås den 6 mars 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid skilda tillfällen har undertecknad i skrivelser till hamnstyrelsen hemställt dels att få kvarstå i tjänst till 65 års ålder, dels ock att på grund av omfattningen av det arbete, som åvilar befattningen, bli placerad i högre lönegrupp. Sagda framställningar hava av hamnstyrelsen välvilligt upptagits men icke föranlett till någon vidare åtgärd. Men hänsyn tagen till ej mindre det förhållandet, att jag redan i januari 1944 uppnår 60 års ålder — nuvarande pensionsålder — än även den alltmer ökande arbetsbördan och det ökade ansvaret för min befattning får jag nu ånyo vördsamt hemställa att hamnstyrelsen hos stadsfullmäktige ville hemställa att befattningen såsom förman — förslagsvis från och med den 1 juli 1942 — måtte placeras i 32. lönegruppen av stadens lönestat och att pensionsåldern för kranmaskinistförmannen måtte bestämmas till 65 år. Såsom skäl för denna hemställan får jag nu anföra följande.

Befattningen såsom kranmaskinistförman inrättades 1921 och placerades då i samma lönegrupp som rörnätsförmannen och montörförmannen vid elektricitetsverket i vilken grupp befattningen allt fortfarande är inrymd. Av detta förhållande synes mig framgå, att vid hittills skedda löneregleringar hänsyn icke tagits till att kranmaskinistförmannens verksamhetsområde och ansvar vuxit i särdeles omfattande grad, sedan befattningen inrättades.

År 1921 funnos vid äldre hamnen tre maskindrivna svängkranar och två gruskranar. Sedan djuphamnen 1925 tagits i bruk har, som styrelsen har sig väl bekant, kranutrustningen ökat avsevärt. 1927 anställdes den första ordinarie kranmaskinisten. I dag äro anställda elva ordinarie maskinister samt en kranreparatör. (Det kan ifrågasättas, om icke detta antal ytterligare borde utökas och om icke hamnstyrelsen borde upprätta egen kranverkstad, vilken tvivelsutan skulle förbilliga reparationerna.) Under tiden från 1925 har djuphamnskranarnas körtid ökat från 32 till 8.135 timmar år 1939.

Vidare har sedan år 1935 kranförarnas arbetstid förändrats under seglationstiden på sådant sätt, att kranförmannen, därest han erhölle ersättning för

N:o 137.
Ang. lönereglering för kranmaskinistförmannen.

ökad arbetstid, skulle vara berättigad till sådan ersättning med mer än 400 kronor per år.

Av vad ovan i korthet anförts måste anses framgå, att arbetet såsom sådant under de gångna åren fått en allt större omfattning. Härtill kommer emellertid det förhållandet, att genom Kungl. Maj:ts förordning 1938 angående kranarnas drift och skötsel och angående säkerhetsanordningarna vid kranarna, min befattning fått sig ålagt ett större ansvar än tidigare. I enlighet med sagda kungörelse utsåg hamnstyrelsen hamnkaptenen att vara ansvarig driftledare för hela kranrörelsen. Vidare inrättades en särskild kranavdelning med kranförmannen såsom föreståndare. Denna avdelning har hand om alla kranförråd, reparationer och underhållsarbeten samt statistiken över hamnarna. Det åligger kranförmannen att granska alla kranrapporter och till hamnkontoret lämna uppgifter om krantider m. m., att granska kranförarnas tidböcker samt att vara ledare för kranmaskinisterna och dagligen fördela deras arbete. Enligt uppdrag av Yrkesinspektionen skall kranförmannen dagligen tillse, att alla kranarna äro i fullgott skick samt varje vecka besiktiga kranarna och införa anteckningar härom i särskild liggare.

Vad slutligen angår min hemställan om förskjutning av pensionsåldern till 65 år vill jag här endast påpeka, att hamnstyrelsen tidigare tillstyrkt sådan ändring, bland annat enär kranförmannen numera icke är reparatör och icke har så mycket utearbete som tidigare. Det torde icke råda någon som helst tvekan om, att kranmaskinistförmannen likaväl som det stora flertalet övriga befattningshavare med fulla krafter kan sköta sin tjänst till 65 års ålder.

Med hänsyn till vad här anförts hemställer jag sålunda vördsamt att hamnstyrelsen hos stadsfullmäktige ville göra framställning därom

att befattningen såsom kranmaskinistförman måtte uppflyttas från 29. till 32. lönegruppen av stadens lönesystem och

att pensionsåldern för denna befattning måtte bestämmas till 65 år.

Västerås den 2 mars 1942.

Högaktningsfullt

E. ENGSTRÖM.

Kranmaskinistförman.

N:o 138.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostads-, bränsle- och beklädnadsförmåner för 1943.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med åberopande av bestämmelserna i gällande allmänna villkor och bestämmelser för stadens lönestater har löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande september månad framlagt förslag till värdering av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmånerna m. m. Nämnden har med hänsyn till inträffade prishöjningar föreslagit vissa i skrivelsen motiverade höjningar av hittills utgående beklädnadsersättning.

Drätselkammaren har vid granskning av nämndens förslag icke funnit anledning till erinran utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1943 fastställa den i löne- och avtalsnämndens skrivelse föreslagna värderingen av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmånerna samt de föreslagna beloppen för den viss personal tillkommande beklädnadsersättningen.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater åligger det lönenämnden att för stadsfullmäktige framlägga förslag till värdering av de en del befattningshavare tillkommande naturaförmånerna för instundande år. Till fullföljande härav får löne- och avtalsnämnden anföra följande.

Beträffande hyrorna och värmekostnaderna.

Hyrorna fastställdes av stadsfullmäktige i fjol till nedannämnda belopp:

för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —

N:o 138.
Ang. värdesättning av bostads-, bränsle- och beklädnadsförmåner för 1943.

för brandchefens bostad 1.450: —
för v. brandchefens bostad 1.100: —
för brandmästarnas bostäder............ 870: —

Vidare hava stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 31 nästlidne augusti månad fastställt hyran för vaktmästarens vid ålderdomshemmet bostad till 325 kronor.

Nämnden föreslår, att någon ändring i dessa hyror icke nu sökes hos hyresnämnden.

Värmekostnaderna beslötos i fjol höjda med 40 procent till

för ett rum och kök 175: —
för två rum och kök 245: —
för tre rum och kök 308: —
för fyra rum och kök 378: —

Nämnden, som inhämtat upplysningar angående de beräknade värmekostnaderna för nästkommande år, anser det icke skäligt att nu höja angivna värmekostnader och hemställer för den skull, att jämväl värmekostnaderna beslutas skola uttagas oförändrade. Beträffande värmekostnaderna för vaktmästarbostaden vid ålderdomshemmet skall denna jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1942, oaktat bostaden inrymmer 2 rum och kök, städse utgå med det av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmekostnadsbeloppet för ett rum och kök.

Beträffande beklädnadsersättningen.

Denna fastställdes i fjol till 235 kronor för brandpersonalen, 300 kronor för polispersonalen och 75 kronor för renhållningsarbetarna.

Nämnden har gjort sig underrättad om att beklädnadspriserna under året stigit med cirka 10 procent. Därtill kommer att de persedlar, som nu kunna erhållas, hava en mindre slitstyrka än tidigare.

Nämnden hemställer på grund härav att stadsfullmäktige ville besluta att ersättningen för beklädnad fastställes till 260 kronor för brandpersonalen, 330 kronor för polispersonalen och till 85 kronor för renhållningsarbetarna.

Västerås den 8 september 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 139.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av värmesystemet i läroverkets biblioteksbyggnader.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för iståndsättande av värmeledningssystemet i de för biblioteksändamål använda byggnaderna. Det har därvid meddelats, att detta system, trots försök av olika slag att åvägabringa rättelse, under de två senaste vintrarna periodvis icke fyllt sin uppgift att hålla lokalerna så varma, att bibliotekarie och elever kunnat nyttja lokalerna. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

I samband med diskussionen år 1912 angående uppförandet av det nuvarande s. k. nya annexet vid läroverket uppkom förslaget att omändra det dåvarande biblioteksrummet i huvudbyggnaden till lärosalar för att därigenom minska nya annexets volym och förbilliga kostnaden för dess uppförande. Då det därvid gällde att anskaffa nya lokaler för biblioteket uppkom tanken att för biblioteksändamål dels använda den då för undervisningsändamål nyttjade lektorsgården eller den s. k. Sundénska gården dels ock låta uppföra en helt ny biblioteksbyggnad. Från drätselkammarens sida gjordes framställningar om medverkan till frågans ordnande dels till domkyrkokommissionen och domkapitlet dels ock till läroverkets byggnadsfond. Resultatet härav blev att domkyrkokommissionen till staden med nyttjanderätt upplät lektorsgården med därtill hörande tomt mot en årlig ersättning av 800 kronor, vilken ersättning emellertid enligt medgivande av delegerade för läroverkets byggnadsfond skulle ur fonden utgå "såsom bidrag till stadens utgifter till de nya byggnaderna". Domkyrkokommissionen upplät lektorsgården med skyldighet för staden att mottaga byggnaden i det skick den då befanns utan föregående reparation. Från kommissionen erhölls även medgivande att förlägga det nya bibilotekshuset å mark, som delvis ägdes av kommissionen. Till den nya biblioteksbyggnaden anslogs sedermera ur stiftets byggnadskassa cirka 15.000 kronor och ur läroverkets byggnadsfond 20.000 kronor. Staden själv bidrog med 5.000 kronor till byggnadens uppförande. Läroverkets lokalstyrelse, som numera övertagit den funktion, som tidigare omhänderhades av delegerade för byggnadsfonden, har meddelat, att fondens medel icke lämna möjlighet att bekosta den ändring av värmeledningssystemet, som torde vara erforderlig. Någon annan möjlighet än att staden här träder emellan torde icke föreligga.

Då nu reparationer äro ofrånkomliga och nödiga medel härför saknas samt det måste anses vara ett stadens intresse, att det dyrbara läroverksbiblioteket förvaras och kan skötas på ett tillfredsställande sätt, har det av drätelkammaren ansetts rimligt, att staden svarar för reparationskostnaderna, även om det med absolut tillförlitlighet icke kan sägas att staden har skyldighet härtill.

Inom byggnadskontoret har med tillhjälp av tillkallad expert undersökning

N:o 139. *Ang. reparation av värmesystemet i läroverkets biblioteksbyggnader.*

av värmesystemet utförts. Därvid har framkommit, att nödiga reparationer torde kunna utföras för 6.500 kronor.

På grund av vad som ovan anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 6.500 kronor för reparation av värmeledningssystemet i läroverkets biblioteksbyggnad samt i den s. k. Sundénska gården samt

att anslaget skall upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1943 års stat.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Lokalstyrelsen vid Högre Allmänna Läroverket nödgas anmäla ännu en fråga rörande underhåll av till läroverket hörande byggnader av natur att böra utan allt dröjsmål lösas.

Det gäller iståndsättande av värmeledningssystemet i de för biblioteksändamål utnyttjade byggnader, vilket, trots försök av olika slag att åvägabringa rättelse, under de två senaste vintrarna periodvis icke fyllt sin uppgift att uppbringa temperaturen till sådant gradtal, att bibliotekarie och elever kunnat utnyttja lokalerna, och vilket arbete därför får anses komma att draga större kostnad.

Behållningen i läroverkets byggnadsfond uppgår för närvarande till endast kronor 3.472: 82, en summa, som är väl behövlig för mötande av löpande behov.

Andra kassor eller tillgångar, avsedda för läroverkets byggnadsbehov, finnas icke.

Ehuru det egentligen saknar betydelse i saken, vill lokalstyrelsen meddela, att, enligt stiftssekreterarens uppgift, vid biblioteksbyggnadens uppförande åtgått stiftets byggnadskassa i dess helhet.

Med hänsyn till att det nu torde vara första gången, som underhållsskyldigheten av biblioteksbyggnaderna, närmast den förutvarande lektorsgården, aktualiseras, har undertecknad i en härvid fogad P. M. lämnat en redogörelse för den nuvarande biblioteksanläggningens tillkomst.

Västerås den 15 juni 1942.

För Lokalstyrelsen vid Högre Allmänna Läroverket i Västerås:

AXEL RUDBERG.
Ordförande.

N:o 140.

Drätselkammarens skrivelse ang. viss ändring i gällande bestämmelser ang. dyrtidstillägg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att beslut måtte fattas därom, att det vid varje särskilt tillfälle i enlighet med stadsfullmäktiges särskilda beslut utgående dyrtidstillägget skall utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagna i lönestaten, fullgöra heltidstjänst samt att nämnden från fall till fall skall avgöra, huru denna bestämmelse skall tillämpas.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har sig bekant, att svårigheter förekommit beträffande fastställande av avlöning till nyanställd personal. Det har nämligen ansetts, att lön, varå dyrtidstillägg icke skall utgå, rimligtvis bör avvägas i förhållande till dyrtiden och sålunda sättes högre än lön, varå dyrtidstillägg utgår. Om sådan höjning av grundlönen icke skett, har det visat sig stöta på synnerliga svårigheter att anställa fullt kompetent personal. Av denna anledning har en icke önskvärd skillnad i grundlönerna till eljest lika kvalificerad personal kunnat uppstå. För att råda bot på detta förhållande torde den av nämnden föreslagna åtgärden vara den enda riktiga och framkomliga.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta,

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 30 maj 1940 beslöto stadsfullmäktige att dyrtidstillägg skulle utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i lönestaten, äro stadigvarande anställda och fullgöra heltidstjänst. Denna bestämmelse är allt fortfarande gällande.

N:o 140.
Ang. viss ändring i gällande bestämmelser ang. dyrtidstillägg.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken tolkningen av bestämmelsen hänskjutits, har i allmänhet utsagt, att en extra befattningshavare, som varit ett år i stadens tjänst, skall anses vara stadigvarande anställd. Nynställd extra personal eller extra personal med mindre tjänstetid hos staden än ett år har för den skull icke fått dyrtidstillägg.

Denna bestämmelse i vad den avser, att befattningshavaren skall vara stadigvarande anställd, har vid flera tillfällen vållat svårigheter för nämnden och därmed också för de förvaltningar, som haft att nyanställa personal på extra stat. Arvodena hava ofta i förhand varit fastställda i normala tider. Dyrtidstillägg har icke kunnat utgå. Sålunda har arvodena blivit för låga.

Det kan icke anses lämpligt, att höja den utgående grundlönen för varje gång de ordinarie befattningshavarnas dyrtidstillägg stiger. Så har dock skett t. ex. beträffande de vikarierande poliskonstaplarna, som på grund av dyrtiden fått sin lön höjd från 200 till 240 kronor. Fastmer vore det riktigast, att alla löner bibehöllos vid det läge, som de år 1939 hade, eller, om en tjänst nyirättades, lönen sattes i 1939 års nivå och att på denna lön fastställt dyrtidstillägg ständigt utginge. För att få till stånd ett sådant system för dyrtidstilläggets utbetalande måste ur berörda bestämmelse ordet ”stadigvarande” utgå. Om så sker bör löne- och avtalsnämnden lämpligen få i uppdrag att besluta på vad sätt dyrtidstillägg skall utgå till de befattningshavare, som redan blivit i viss mån kompenserade för dyrtiden genom en direkt ökning av grundlönen.

Löne- och avtalsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att det vid varje särskilt tillfälle i enlighet med särskilda beslut utgående dyrtidstillägget skall utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagen i lönestaten, fullgöra heltidstjänst samt

att löne- och avtalsnämnden skall från fall till fall avgöra huru denna bestämmelse skall tillämpas.

Västerås den 8 september 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 141.

Drätselkammarens skrivelse ang. utredning av frågan om inrättande av kommunala tvättstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 januari 1942 väckte ledamoten av stadsfullmäktige herr Lund en motion om utredning av frågan om inrättande av kollektiva tvättinrättningar i kommunens egen regi. Hr Lund hemställde därvid, "att stadsfullmäktige ville besluta, *att* i princip uttala sig för att staden i egna eller andra byggnader låter anlägga kommunala kollektiva tvättinrättningar i de stadsdelar, som kunna anses vara i behov därav, *att* dessa anläggningar skola drivas i kommunens regi och enligt självkostnadsprincipen samt *att* det uppdrages åt en kommitté, vari bl. a. ingår en representant för hälsovårdsnämnden och en för Västerås Hyresgästförening att undersöka behovet och framlägga förslag i ärendet". Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

Drätselkammaren har numera infordrat utredning i ärendet från andra svenska kommuner samt genomgått och granskat det föreliggande materialet. Vid sin behandling av frågan denna dag, har drätselkammaren emellertid funnit att tillgängliga lokaler knappast torde vara vare sig ändamålsenliga eller tillfyllest och att tiden nu icke kan anses lämplig för uppförande av fastigheter för nya tvättlokaler. Drätselkammaren anser heller icke, att den i sakens nuvarande läge kan föreslå stadsfullmäktige att fatta principiellt beslut om inrättande av kollektiva tvättstugor och om dessas handhavande.

Drätselkammaren har dock den uppfattningen, att vidare utredning i ärendet väl bör förekomma och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan om anläggande av kommunala, kollektiva tvättstugor och att till stadsfullmäktige inkomma med det yttrande och förslag, vartill utredningen kan giva anledning samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att framlägga förslag till ledamöter i sådan kommitté.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 141.

Ang. utredning av frågan om inrättande av kommunala tvättstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beträffande kommunala tvättinrättningar.

Inom praktiskt taget alla områden där så har kunnat ske har under de senare årtiondena den manuella arbetskraften helt eller delvis ersatts genom mekaniska hjälpanordningar och tekniska apparater.

Ett av de mera betydande arbetsområden där denna utveckling uteblivit eller ytterst långsamt vinner terräng är på de vardagliga hemsysslornas gebit. Detta gäller i första hand de husmödrar som måste utföra sin dagliga gärning i omoderna och otidsenliga hus och lägenheter. Såsom en alldeles särskilt betungande arbetsuppgift för dessa husmödrar måste man räkna den med vissa mellanrum återkommande klädtvätten. Detta arbete utföres dessutom, i ett flertal fall, i ur hälsosynpunkt allt annat än lämpliga s. k. "tvättstugor".

Då emellertid teknik och mekanik gjort stora landvinningar även inom detta arbetsområde under senare år — vilka framsteg dock i huvudsak endast kommit dem till del som ha förmånen bebo moderna lägenheter i tidsenliga hus — synes det undertecknad vara lämpligt att genom stadens medverkan dessa framsteg komma så många arbetstyngda husmödrar som möjligt till del.

Under hänvisning till ovanstående vill undertecknad därför föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip uttala sig för att staden i egna eller andra byggnader låter anlägga kommunala kollektiva tvättinrättningar i de stadsdelar som kan anses vara i behov därav;

att dessa anläggningar drivas i kommunens regi och enligt självkostnadsprincipen;

att det uppdrages åt en kommitté vari bl. a. ingår en representant från Hälsovårdsnämnden och en från Västerås Hyresgästförening att undersöka behovet och framlägga förslag i ärendet.

Västerås den 29 januari 1942.

Bertil Lund.

N:o 142.

Drätselkammarens skrivelse ang. bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark vid Gideonsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom förvärv av Gideonsbergs gård i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 14 april 1939 kom i stadens ägo bland annat stadsägan 1646, begränsad i stort sett av Kopparbergsvägen, Krutkällarbacken och Kristiansborgs ägor. I detta förvärv ingick jämväl avstyckningarna 1646 D, 1646 E och 1646 F vid Kopparbergsvägen. Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 mars innevarande år förvärvades jämväl stadsägorna 1646 B och 1646 C. (Stadsfullmäktiges handl. nr 37). Såsom av dessa handlingar framgår, skedde det senare förvärvet för framdragande av vatten- och avloppsledningar till området söder om Gideonsberg och öster om Kopparbergsvägen, där Asea hade för avsikt att till denna höst uppföra bostadsfastigheter. Dessa fastigheter äro under uppförande och beräknas bliva färdiga till hösten.

Det har nu visat sig nödvändigt för bolaget att förvärva ytterligare mark för uppförande snarast möjligt av flera fastigheter för bostäder. Bolaget har därvid hos drätselkammaren hemställt att få förvärva del av ovanberörda stadsägor ävensom den del av Kopparbergsvägen, som löper väster om det nuvarande byggnadsområdet.

Beträffande denna del av Kopparbergsvägen skall här meddelas, att länsstyrelsen den 1 juni 1942 resolverat, att efter färdigställandet av stensättningen av vägen från Eriksberg genom Kristiansborgsallén till Norra Ringvägen den nuvarande Kopparbergsvägen söder om Eriksberg icke längre skall vara att anse såsom allmän väg. Länsstyrelsen har därvid medgivit, att staden, i den mån denna är ägare till den mark, varöver den sålunda indragna vägen framgår, må fritt disponera det som å marken anbragts för vägändamål.

På grund av vad som ovan anförts och då sannolikt inom en tämligen snar framtid fråga uppkommer om försäljning jämväl av övriga delar av sagda stadsägor hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja mark från staden tillhöriga stadsägorna 1646, 1646 B, 1646 C, 1646 D, 1646 E och 1646 F.

Västerås den 10 september 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Västerås 1942. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 29 oktober XVII

N:o 143.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av ny gripskopa för nya brokranen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har hamnstyrelsen i bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt om anslag med 15.792 kronor 8 öre för inköp av en malmskopa. Styrelsen har därvid föreslagit, att anslaget skall förskotteras av finansförvaltningen och täckas i hamnens stat under ett vart av åren 1943—1947.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har intet att erinra emot hamnstyrelsens framställning och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 15.800 kronor för inköp av malmskopa samt

att detta anslag, som skall förskotteras av finansförvaltningen, skall täckas i hamnens stat under ett vart av åren 1943—1947.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Större delen av de malmskopor, som för närvarande finnas vid djuphamnens kranar, äro gamla och förslitna, vilket gör, att de ofta måste repareras. Godset är dessutom i en del skopor så slitet, att de efter hopsvetsning vid flera tillfällen åter gått sönder så gott som omedelbart. Det är av utomordentligt stor betydelse, att driften i hamnen icke blir lidande av brist på skopor, när hamnen för övrigt är väl utrustad med kranar. Det bör här erinras om, att den nya brokranen tagits i bruk.

Hamnstyrelsen har med anledning härav varit i förbindelse med olika

N:o 143. *Ang. inköp av ny gripskopa för nya brokranen.*

firmor och infordrat offerter å malmskopor. Det fördelaktigaste anbudet har avgivits av Demag — Greiferfabrik, som är villig att med åtta månaders leveranstid för ett pris av 15.792 kronor 94 öre (9.400 RM) leverera en s. k. malmtrimskopa, vägande 6.200 kg., med en kapacitet av 2,5 kbm.

Med hänvisning till vad ovan sagts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en malmskopa anvisa 15.792 kronor 94 öre att förskotteras av finansförvaltningen samt

att detta anslag skall bliva föremål för täckning i hamnens stat under vart och ett av åren 1943—1947.

Västerås den 25 september 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

|Sven Holmer.

N:o 144.

Drätselkammarens skrivelse ang. tecknande av borgen för intressekontorsverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bland de hos staden anställda arbetarna har fråga väckts angående anslutning till den intressekontorsverksamhet, kallad ekonomitjänst, som handhaves av Västerås Stads Sparbank. Banken åtager sig därvid att för arbetarnas räkning ombesörja alla regelbundet återkommande utgifter såsom skatter, hyror, försäkringar, räntor, amorteringar, elektrisk ström m. m. Genom att banken får fullmakt av uppdragsgivaren att varje vecka, halv-månad eller månad uppbära angivet belopp — bortsett från semestertiden och julmånaden — kunna topparna på utgiftssidan motverkas. Det kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen å vederbörligt konto innestående belopp icke förslår till bestridande av de aktuella utgifterna. Då banken enligt lag icke utan säkerhet får utlåna pengar, fordras sålunda vid dessa tillfällen skuld- eller borgensförbindelse. Från arbetarna har nu framställning gjorts därom, att staden för ändamålet måtte teckna borgen, förslagsvis å belopp intill 15.000 kronor.

Drätselkammaren har förehaft denna framställning till behandling och har även låtit vidtaga utredning i ärendet. Drätselkammaren har därvid funnit, att staden på vissa villkor torde kunna teckna borgen. Sålunda skall staden, där den så prövar lämpligt, erhålla tillfälle att yttra sig över varje ansökan om inträde i ifrågavarande ekonomitjänst. Vidare skall banken icke vid något tillfälle få förskottera större belopp, än som motsvarar den på lönen avdragna inbetalningen per månad, dock högst avlöningen under en 14-dagarsperiod. Under sådana förhållanden skulle staden kunna påtaga sig ett till högst 10.000 kronor uppgående borgensansvar, varvid dock skulle förutsättas, att åtagandet tillsvidare endast skulle omfatta ett år efter vilken tid omprövning av ärendet skulle ske med hänsyn tagen till då framkomna uppgifter angående värdet och omfattningen av verksamheten samt angående utnyttjandet av stadens borgen.

N:o 144. *Ång. tecknande av borgen för intressekontorsverksamhet.*

Det bör här anmärkas, att stadens risk icke lärer bli stor, enär ju i allmänhet för varje arbetare hos stadskassan innestår dels ersättning för ännu icke erhållen semester, dels ock del av avlöning för pågående arbete.

På grund av vad som anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ifrågavarande intressekontorsverksamhet teckna stadens borgen för ett sammanlagt belopp av högst 10.000 kronor på de villkor, som här ovan angivits.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 145.

Drätselkammarens skrivelse ang. godkännande av avtal om markbyte å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av stadsfullmäktige antagna och av Kungl. Maj:t fastställda stadsplanen för Jakobsberg förutsätter bland annat, att staden förvärvar stadsägan 705 och del av stadsägan 704, vilka områden ligga öster och söder om Drottninggatan, där denna gata mynnar ut i Skerikesvägen.

N:o 145.
Ang. godkännande av avtal om markbyte å Jakobsberg.

Preliminär överenskommelse har nu träffats med ägaren av berörda områden, Reinhold Andersson, om byte av mark på sådant sätt, att Andersson till staden överlåter dels stadsägan 705 om 2.556,3 kvadratmeter och del av stadsägan 704 cirka 1.300 kvadratmeter, varvid staden till Andersson överlåter den staden tillhöriga stadsägan 1059 A om cirka 3.220 kvadratmeter, belägen i hörnet av Drottninggatan och Sotargatan på Drottninggatans västra och Sotargatans norra sida. Av den från Andersson överlåtna marken skall en mindre del jämlikt gällande lag lämnas utan ersättning och jämväl en mindre del av staden ersättas. De i utbyte gående områdena motsvara varandra på få kvadratmeter när. Mellangift skall icke utgå.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med vad här ovan sagts för staden förvärva stadsägan 705 och del av stadsägan 704 genom att i utbyte lämna stadsägan 1059 A.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 146.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av två nya befattningar som kartriterska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att från och med den 1 januari 1943 två ordinarie befattningar såsom kartriterska, placerade i 18. lönegruppen av stadens lönesystem, måtte inrättas samt att nämnden måtte få i uppdrag att i vederbörlig ordning besätta dessa befattningar med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har haft framställningen till behandling och har därvid funnit denna väl motiverad. Med den kännedom drätselkammaren har om förevarande förhållanden, hemställer kammaren, på de av byggnadsnämnden anförda skälen, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens föreliggande framställning.

N:o 146.

Ang. inrättande av två nya befattningar som kartriterska

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till löne- och avtalsnämnden har för yttrande överlämnats en av byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige gjord framställning om, att från och med den 1 januari 1943 två ordinarie befattningar såsom kartriterska, placerade i 18. lönegruppen av stadens lönesystem, måtte inrättas å mätningskontoret samt att nämnden måtte få i uppdrag att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare. Framställningen har tillstyrkts av drätselkammaren.

Nämnden får nu meddela, att den intet har att erinra emot byggnadsnämndens hemställan och att den för den skull anhåller, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 6 oktober 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I stadens tjänst finnes för närvarande anställd endast en ordinarie kartriterska, placerad i 18. lönegruppen av stadens lönesystem, vilken riterska tjänstgör å stadsarkitektkontoret. För kartritningsarbetets handhavande finnas för övrigt endast anställda extra kvinnliga befattningshavare å stadsarkitekt- och mätningskontoren. Inom byggnadsnämnden har nu till behandling upptagits fråga angående inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar såsom kartriterska. Nämnden vill i ärendet anföra följande.

Det torde vara stadsfullmäktige väl bekant, att behovet av bostadslägenheter är stort, att kraven på byggnadstomter alltmer ökas och att stadsplanearbetet för den skull måste intensifieras. En av förutsättningarna härför är,

N:o 146. *Ang. inrättande av två nya befattningar som kartriterska.*

att grundkator av olika slag finnas uppritade å mätningskontoret. Det synes nämnden uppenbart, att erforderligt antal kartriterskor för detta arbete bör finnas ständigt att tillgå och att de riterskor, som nu och i fortsättningen behövas böra göras ordinarie. För sådan åtgärd talar också det förhållandet, att det visat sig stöta på stora svårigheter både att erhålla och att behålla kompetent ritpersonal med de relativt låga löner, som kunna utbetalas till extra personal. Det bör här framhållas, att nämnden är av den bestämda uppfattningen, att staden jämväl i framtiden kommer att vara i behov av åtminstone ytterligare två ordinarie kartriterskor.

Nämnden, som sålunda funnit det både önskvärt och nödvändigt att två nya ordinarie kartriterskebefattningar inrättas, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1943 skola inrättas två ordinarie befattningar såsom kartriterska, placerade i 18. lönegruppen av stadens lönesystem samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning besätta dessa befattningar med ordinarie innehavare.

Västerås den 16 september 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Sven Holmer.*

N:o 147.

Drätselkammarens skrivelse ang. omändring av befattning som manligt kontorsbiträde av II klass till kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos löne- och avtalsnämnden har kontorsbiträdet av II. klass å stadskamrerarekontoret Anton Svenson på anförda skäl hemställt, att nämnden måtte göra framställning om att befattningen måtte regleras och därvid göras till en tjänst såsom manligt kontorsbiträde av I. klass, placerad i 25. lönegruppen av stadens lönestat. Svenson har därjämte hemställt, att han vid den föreslagna

N:o 147. *Ang. omändring av befattning som manligt kontorsbiträde.*

befordran måtte bliva tilldelad samtliga ålderstillägg. Framställningen har remitterats till drätselkammaren för yttrande.

I ärendet har drätselkammaren infordrat yttrande jämväl från stadskamreraren. Denne har vitsordat de av Svenson lämnade uppgifterna samt tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren vill hava erinrat om, att den nu ifrågavarande befattningen är den enda av sitt slag i stadens förvaltningar. Där i övrigt manliga kontorsbiträden finnas, äro dessa av I. klass. Vidare bör anmärkas, att begynnelselönen såsom II. klass-biträde (i 20 lönegruppen) är 2.640 kronor och slutlönen 3.243 kronor. Motsvarande löner såsom I. klass-biträde (i 25. lönegruppen) äro 3.240 resp. 3.933 kronor. Befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass är placerad i 21. lönegruppen.

Drätselkammaren har den uppfattningen, att det med hänsyn tagen såväl till den nu utgående för en manlig befattningshavare relativt låga lönen som till arten och omfattningen av det befattningshavaren åliggande arbetet är väl befogat, att den föreslagna regleringen sker. Drätselkammaren förutsätter därvid, att Svenson skall få bibehålla samtliga ålderstillägg.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1943 befattningen såsom manligt kontorsbiträde av II. klass å stadskamrerarekontoret skall indragas och från och med sagda dag ersättas med en befattning såsom manligt kontorsbiträde av I. klass.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har drätselkammaren på anförda skäl i bifogade skrivelse hemställt, att befattningen såsom manligt kontorsbiträde av II. klass å stadskamrerarekontoret från och med den 1 januari 1943 måtte indragas och från och med sagda dag ersättas med en befattning såsom manligt kontorsbiträde av I. klass. Drätselkammaren har därvid förutsatt, att den nuvarande innehavaren av biträdesbefattningen, Anton Svenson, skall befordras och därvid bibehålla samtliga nu till honom utgående ålderstillägg.

Nämnden, som finner framställningen till alla delar väl motiverad, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 147. Ang. omändring av befattning som manligt kontorsbiträde.

att bifalla drätselkammarens föreliggande framställning.

Västerås den 6 oktober 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 148.

Drätselkammarens skrivelse ang. kommunalt stöd till bostadsbyggande enligt Kungl. kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 augusti 1942 beslöto stadsfullmäktige tillförbinda staden att i enlighet med föreskrifterna i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 utan kostnad för statsverket eller vederbörande låntagare förmedla tertiärlån och tilläggslån.

I drätselkammarens skrivelse (stadsfullmäktiges handlingar nr 116), som låg till grund för detta beslut, lämnades en summarisk redogörelse för låneverksamheten. Det anmärktes även, att kungörelsen innehöll föreskrifter, som för kommunen skulle komma att medföra ekonomiska förpliktelser. Själva beslutet om förmedling av lån har i och för sig icke för staden medfört några ekonomiska åtaganden. Det är emellertid nödvändigt för låneverksamhetens bedrivande, att staden icke bara formellt står som förmedlingsorgan utan även aktivt engagerar sig i verksamheten på det sätt som författningen förutsätter. Drätselkammaren har därför ansett det angeläget, att stadsfullmäktige snarast möjligt fatta de kompletterande beslut, som härutinnan erfordras. Det torde emellertid vara nödvändigt att i detta sammanhang lämna en mer detaljerad och utförlig redogörelse för låneverksamheten än som tidigare framlagts.

Enligt den nya kungörelsen må sålunda för främjande av bostadsbyggnadsverksamheten inom riket av statsmedel beviljas *tertiärlån* för ny- eller ombyggnadsföretag avseende flerfamiljshus eller enfamiljshus samt *tilläggslån* för dels nybyggnadsföretag avseende flerfamiljshus dels ock sådant nybyggnadsföretag avseende enfamiljshus, som bedrives av kommun eller företagare, vilken jämställts med kommun.

Lägenheterna skola kunna tillföras bostadsmarknaden mot hyror, som icke få överstiga den år 1939 gällande hyresnivån för jämförliga lägenheter i vidare mån än som kan föranledas av stegrade bränslekostnader eller före år 1942 inträffad ökning av förvaltningskostnaderna. N:o 148. *Ang. kommunalt stöd till bostadsbyggande.*

Utöver lån kan viss räntesubvention beviljas.

Tertiärlån beräknas å det av byggnadslånebyrån fastställda *avkastningsvärdet* å fastigheten eller, då fråga är om tomträtt, å byggnaden. Detta värde fastställes i förhållande till nettoavkastningen.

Tilläggslånet utgår å skillnaden mellan de av byggnadslånebyrån godkända kostnaderna för fastigheten *(anskaffningskostnaden)* och avkastningsvärdet. Denna skillnad benämnes *överkostnad.*

En detaljerad redogörelse för förutsättningarna och villkoren för erhållande av tertiärlån skulle föra för långt, varför här endast de huvudsakliga bestämmelserna skola refereras. *Tertiärlån* må enligt författningen beviljas endast under förutsättning att sökanden avgiver förbindelse att utföra byggnadsarbetet å tid, som statens byggnadslånebyrå bestämmer, att iakttaga de föreskrifter rörande byggnadsföretagets utförande i övrigt, som byggnadslånebyrån må meddela, att, under en tid av tio år icke uttaga högre hyror än byrån medgiver och att underkasta sig teknisk och ekonomisk kontroll över byggnadsföretaget. Hyrorna få, såsom ovan framhållits, i princip icke överstiga 1939 års nivå. Tertiärlån utgår med vissa proc. av det ovan omförmälda avkastningsvärdet, vilket i de flesta fall måste komma att understiga anskaffningskostnaden och som icke behöver sammanfalla med taxeringsvärdet. Procentsatsen utgör för flerfamiljsoch enfamiljshus, som uppföras av kommun, från 25 upp till 40 procent. Med kommun kan jämställas bolag, förening eller stiftelse, som arbetar under betryggande, kontrollerade former och utan enskilt vinstintresse. För annat flerfamiljshus än nu nämnts utgör procentsatsen från 20 upp till 35 procent och för annat enfamiljshus från 35 upp till 45 procent. För tertiärlån skall ställas säkerhet i form av inteckning, som skall ligga, beträffande flerfamiljs- eller enfamiljshus, som uppföres av kommun eller därmed jämställd företagare, inom 95 procent av avkastningsvärdet, beträffande annat flerfamiljshus inom 90 procent och beträffande annat enfamiljshus inom 85 procent av samma värde. Tertiärlån skall i princip utgöra amorteringslån, dock att vissa lättnader i fråga om amorteringen gälla beträffande flerfamiljshus samt enfamiljshus, uppförda av kommun eller därmed jämställd företagare, under de första åren. Tertiärlån för annat enfamiljshus kan under förutsättning av viss kommunal medverkan, som nedan närmare skall angivas, till viss del förklaras utgöra en räntefri, stående del.

Därest låntagaren under de tio första åren tvingas att för primärlånet betala mer än 3,5 procent ränta och för sekundärlånet högre ränta än som bort utgå om primärlån kunnat erhållas för 3,5 procent, kan viss räntesubvention i form av eftergift å tertiärlånets ränte- och annuitetsbelopp medgivas.

Tilläggslån kan beviljas sökande, som avgivit förbindelse av samma innehåll som gäller beträffande tertiärlån. Ytterligare förutsättningar för dylikt låns erhållande är att dels en av byggnadslånebyrån godkänd överkostnad verkligen föreligger och dels att den kommun, inom vilken byggnadsföretaget är beläget, åtager sig att på sätt och i den omfattning byggnadslånebyrån med

N:o 148.

Ang. kommunalt stöd till bostadsbyggande.

hänsyn till omständigheterna i varje särskilt fall prövar skäligt, *bidraga till kostnaden för företaget.* Tilläggslån beviljas endast för uppförande av flerfamiljshus samt dessutom sådant enfamiljshus, som uppföres av kommun eller därmed jämtälld företagare. Annat enfamiljshus får finansieras med tertiärlån, eventuellt i förening med att viss del av detta lån förklaras utgöra en räntefri, stående del. Det kommunala bidraget bör, enligt byggnadslånebyråns uttalande. i kapitalvärde motsvara *halva tomtkostnaden* för byggnadsföretaget.

Tilläggslånets belopp kan beträffande flerfamiljs- och enfamiljshus, uppförda av kommun eller därmed jämställd företagare, utgöra 95 procent och beträffande annat flerfamiljshus 90 procent av överkostnaden. Säkerheten består av inteckning omedelbart efter tertiärlånets inteckningssäkerhet. Tilläggslånet löper utan ränta och amortering och kan efter 10 år helt avskrivas.

Av vad som nu sagts framgår att vederbörande kommun måste ikläda sig vissa ekonomiska åtaganden, därest en låneverksamhet enligt den nya författningen över huvud taget skall komma till stånd inom kommunen. Vad som härvidlag utan tvekan ställer de största kraven på kommunen är det kommunala bidrag till byggnadsföretaget, som krävés vid beviljande av tilläggslån och som i kapitaliserat belopp skall motsvara halva tomtkostnaden, d. v. s. den av byggnadslånebyrån godkända tomtkostnaden, vilken skall motsvara 1935 års nivå. En sådan kommunal stödåtgärd kan givetvis ske under varierande former. För Västerås stads vidkommande har drätselkammaren under den sista byggnadssäsongen tillämpat den principen gentemot byggnadsföretagare, där man kunnat antaga, att det enskilda vinstintresset varit avkopplat, att reducera tomtpriset, i vanliga fall med cirka 50 procent. Denna form av kommunalt stöd är att hänföra till sådan åtgärd, som förbilligar vederbörande fastighets *anskaffningskostnad.* Hit kan vidare hänföras den även här i staden tillämpade åtgärden att i vissa fall teckna kommunal borgen för byggnadskreditiv. En kommunal åtgärd, syftande till att nedbringa anskaffningskostnaden, kan även bestå i en ren kapitalsubvention. Särskilt i de fall, vilket väl är regel i städerna, då influtna köpeskillingar fonderas, innebär ett system med tomtrabatt att vederbörande fond icke blir tillgodosedd, varför det här ofta kan vara riktigare och bokföringsmässigt bättre att lämna en direkt kapitalsubvention. Kommunala stödåtgärder kunna emellertid även hänföra sig till och avse att förbilliga fastighetens *driftkostnad.* Hit höra sådana fall, då kommunen beviljar räntefria lån eller lån med låg ränta, ställer sin borgen till förfogande för nedbringande av räntekostnaderna eller lämnar kredit å köpeskillingen mot sämre belägen säkerhet, än som i vanliga fall en köpare skulle åtnöjts med. Vad nu beträffar den kommunala medverkan, som krävés för tilläggslåns beviljande, har det icke föreskrivits någon viss form i vilken den skall ske. Det enda är att den, som tidigare framhållits, till sitt kapitalvärde skall motsvara halva tomtkostnaden. En kommunal stödåtgärd, innebärande t. ex. viss tomtrabatt, borgen å byggnadskreditiv och kredit å köpeskillingen kan därför mycket väl i kombination tänkas och det kapitaliserade värdet å en var av stödåtgärderna kan givetvis utan större svårighet framräknas. Sammanlagt skall i det tänkta fallet de kommunala stödåtgärderna anses motsvara halva tomtkostnaden.

Drätselkammaren har för egen del ansett, att man i fortsättningen som

N:o 148.

Ang. kommunalt stöd till bostadsbyggande.

regel bör inrikta sig på direkt subvention av den storleksordning, som byggnadslånebyrån i varje särskilt fall författningsenligt anser sig böra kräva. Kammaren anser nämligen att härigenom större enhetlighet och reda vinnes och framför allt kommer man att lättare kunna fastslå vad det kommunala stödet kostar. Man vinner även att den här i staden av reserverade köpeskillingsmedel bestående fonden städse får emottaga den oreducerade köpeskilling, som med rätta skall tillkomma fonden. Systemet med tomtrabatt är givetvis i många fall lättare att acceptera, enär då några särskilda anslag icke erfordras, men i längden kan ett sådant system enligt drätselkammarens mening icke föredragas. Såsom ovan framhållits kommer en kommunal subvention av angiven storleksordning att bliva erforderlig i praktiskt taget samtliga de fall, där tilläggslån kunna ifrågakomma. På grund av den inom staden rådande knappheten på bostäder och med hänsyn till angelägenheten av att bostadsproduktionen hålles i gång — särskilt angeläget är det att under instundande vinterhalvår så många bostäder som möjligt produceras — torde staden icke kunna undandraga sig att på detta sätt stödja byggnadsföretagarna. Det är emellertid givet att drätselkammaren kommer att som förmedlingsorgan underkasta låneansökningarna en mycket noggrann prövning. För att effektivt kunna bemästra den nu mycket invecklade och ansvarsfulla verksamheten som förmedlingsorgan har drätselkammaren och byggnadsnämnden tillsatt en gemensam beredning för hit hörande ärenden. Samma syfte tjänar även delvis den åtgärd, som byggnadsnämnden ämnar vidtaga under förutsättning av stadsfullmäktiges medgivande, nämligen anställande av en särskild byggnadsinspektör, med uppgift bl. a. att kontrollera ansökningar om lån och utförandet av byggnadsföretag, som stödjas av tertiär- och tilläggslån. Stadsfullmäktige torde inom kort ha att emotse en framställning i ärendet från byggnadsnämnden.

Den omständigheten att staden på ovan omförmält sätt lämnar kapitalsubvention till ett byggnadsföretag behöver emellertid ej betyda att staden avsäger sig varje möjlighet att återfå beloppet. Enligt reglerna för tilläggslån kan under vissa förhållanden tilläggslånet komma att löpa med ränta och amortering. Så är förhållandet därest byggnadslånebyrån medgiver, att de av byrån fastställda hyrorna få höjas utöver vad som betingas av stegrade bränsle- och förvaltningskostnader eller om det med hänsyn till det allmänna hyresläget på orten kan antagas, att fastighetens avkastning kommer att stiga efter utgången av den tio-årsperiod under vilken tilläggslånet i regel är ränte- och amorteringsfritt. Byggnadslånebyrån äger nämligen i nu angivna fall besluta att tilläggslånet, i den mån avkastningsökningen det medgiver, skall, i förstnämnda fall från viss av byrån bestämd dag och, i sistnämnda fall, från utgången av 10-årsperioden löpa med ränta och amorteras i enlighet med de närmare bestämmelser som Kungl. Maj:t framdeles må meddela. Därest nu omförmälda omständigheter ej inträffa, skall tilläggslånet avskrivas. Drätselkammaren vill för sin del förorda, att den kommunala subventionen i fråga om återbetalningsskyldighet göres beroende av samma villkor som tilläggslånen. Kammaren föreslår därför, att subventionen lämnas som ett ränte- och amorteringsfritt lån under samma tid som det fastigheten beviljade tilläggslånet och att, därest tilläggslånet avskrives, även den kommunala subventionen avskrives. Därest åter beslut fattas om förräntning och amortering å tilläggs-

N:o 148.
Ang. kommunalt stöd till bostadsbyggande.

lånet skall staden förbehålla sig rätt att i den omfattning, varom beslut sedermera må fattas, kräva återbetalning helt eller delvis av subventionen. Som säkerhet för subventionen bör ställas inteckning, liggande närmast efter säkerheten för tilläggslånet. För lämnande av sådan subvention som ovan angivits, hemställer drätselkammaren för närvarande om ett förslagsanslag av 150.000 kronor av tillgängliga medel. Anslaget torde få slutligt täckas i samband med budgeten men det kan redan nu nämnas, att medel finnas i form av det från 1941 reserverade anslaget till stadsfullmäktiges förfogande, varav för närvarande återstå 160.000 kronor.

Såsom ovan framhållits får tilläggslånet icke överstiga 95 resp. 90 procent av den s. k. överkostnaden. Beträffande flerfamiljs- och enfamiljshus, som uppföras av kommun eller därmed jämställd företagare äro ytterligare inskränkningar icke stadgade. Så är däremot förhållandet beträffande tilläggslån till annat flerfamiljshus. Tilläggslån till dylik fastighet måste alltid rymmas inom avkastningsvärdet, såframt icke kommunen åtagit sig att gentemot staten ansvara för den förlust, som annorledes än genom avskrivning av tilläggslånet i den ordning, för vilken här ovan redogörelse lämnats, kan uppkomma å den del av lånet, som faller utom avkastningsvärdet. Ett dylikt åtagande från kommunens sida måste jämlikt gällande kommunallag underställas Konungens prövning och fastställelse. Reglerna om ett kommunalt åtagande av antydd innebörd återfinnas i 14 § 3 stycket av kungörelsen om tertiärlån och tillläggslån.

Ett annat kommunalt åtagande eller kommunal garanti behandlas i 12 § 2 mom. samma kungörelse. Såsom tidigare framhållits kunna enfamiljshus, som icke uppföras av kommun eller därmed jämställd företagare, icke komma i åtnjutande av tilläggslån. Däremot kan byggnadslånebyrån, om byrån beträffande sådant företag finner att den årliga kapitalkostnaden för företaget skulle komma att väsentligt överstiga motsvarande kostnad för ett jämförligt enfamiljshus, uppfört år 1939, medgiva, att viss del av tertiärlånet skall under en tid av tio år utgöra en räntefri stående del. Denna lånedel må icke överstiga tio procent av den av byrån godkända anskaffningskostnaden för byggnadsföretaget, kostnaden för anskaffning av tomtmark inbegripen. Ett sådant medgivande får emellertid icke av byggnadslånebyrån lämnas med mindre vederbörande kommun åtagit sig dels att under byggnadstiden utöva kontroll över företaget dels ock att gentemot staten ansvara för sådan förlust å tertiärlånet, som kan uppkomma till följd av missbruk av den räntefria stående delen av lånet eller vanvård av byggnaden. Ett dylikt kommunalt åtagande måste jämväl underställas Konungens prövning.

Drätselkammaren anser för sin del att staden jämväl i dessa två avseenden bör medverka och hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att åtaga sig i berörda lagrum stadgat ansvar. Svårigheten är att i förväg kunna fastslå storleken av det ansvar staden åtager sig. Drätselkammaren vill därför föreslå att det kommunala ansvaret i hithörande avseenden inskränkes till att för närvarande omfatta en summa av högst 200.000 kronor. Slutligen må här nämnas, att reglerna i den nya kungörelsen, vilken trätt i kraft den 1 juli 1942, kunna tilllämpas å byggnadsföretag, beträffande vilka före den 1 juli 1942 preliminärt beslut om tertiärlån enligt den äldre kungörelsen meddelats. Drätselkammaren

förutsätter att kommunalt åtagande i samband med fastställande av en stående räntefri del även å sådana lån må kunna förekomma. Under alla förhållanden har drätselkammaren för avsikt att i varje enskilt fall undersöka om en kommunal garanti enligt 12 eller 14 § är av behovet påkallad och endast om så är fallet sätta garantien i kraft.

N:o 148. *Ang. kommunalt stöd till bostadsbyggande.*

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa ett förslagsanslag om 150.000 kronor till drätselkammarens förfogande för att användas till subvention åt byggnadsföretag, som åtnjuta tilläggslån, i enlighet med i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån givna föreskrifter om kommunal medverkan, varvid de regler i övrigt för subventionens åtnjutande, som här ovan angivits, skola iakttagas,

att anslaget skall utgå av tillgängliga medel,

att åtaga sig i 12 § 2 mom. och 14 § sista stycket i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av för närvarande 200.000 kronor,

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga åtgärder för fullföljande av sålunda fattade beslut.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

/Thjelvar Hedberg.

N:o 149.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till stadsplan för Apalby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har byggnadsnämnden med överlämnande av ett den 18 november 1941 upprättat förslag till stadsplan för del av stadsägorna nris 1117, 1118, 1119 (Apalby nr 1), stadsägan nr 1119 A och nr 1119 B i S:t Ilians församling inom Västerås stad hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga förslaget med därvid fogade stadplanebstämmelser samt att uppdraga åt nämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett den 18 november 1941 upprättat förslag till stadsplan för del av stadsägorna nris 1117, 1118, 1119 (Apalby nr 1), stadsägan nr 1119 A och nr 1119 B i S:t Ilians församling inom Västerås stad.

Byggnadsnämnden, som utöver vad som i beskrivningen anföres, icke har något att tillägga beträffande förslaget, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade den 18 november 1941 upprättade förslag till stadsplan för stadsägorna nris 1117, 1118, 1119, 1119 A och 1119 B jämte därvid fogade stadsplanebestämmelser samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Västerås den 16 september 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för del av stadsägorna n:ris 1117, 1118, 1119 (Apalby nr 1), stadsägan nr 1119 A och nr 1119 B i S:t Ilians församling, Västerås stad.

N:o 149. *Ang. förslag till stadsplan för Apalby.*

Förslaget avser att å ett område omkring och öster om Persbobäcken i huvudsak norr om Apalby gård bereda möjlighet för bostadsbebyggelse i form av villor för högst två familjer på tomter av minst 1000 m² storlek.

Området genomkorsas av två i generalplanen upptagna huvudtrafikleder dels den från söder kommande förlängningen av Vasagatan dels den därmed förbundna i östvästlig riktning gående yttre ringväg, som avser att bl. a. överföra en del av Skultunavägens trafik på Vasagatan. Dessa trafikleder hållas fria från utfarter och omgivas med parkbälten eller skyddsplanteringar. Gatunätet i övrigt är utformat med hänsyn härtill.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med R betecknat område får användas endast för restaurangrörelse.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Hushöjd och våningsantal.

Å med BF, A eller R betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 m och ej med fler än två våningar.

§ 4.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

§ 5.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Inom med BF betecknat område får byggnads bottenyta ej överstiga etthundra (100) m². Därest byggnad uppföres med endast en våning, må bottenytan dock få utgöra högst etthundrafemtio (150) m².

N:o 149.
Ang. förslag till stadsplan för Apalby.

§ 6.

Antal bostadslägenheter.

Å med BF betecknat område får byggnad inrymma högst två bostadslägenheter.

§ 7.

Tomtstorlek.

Tomt må ej bildas med mindre än 1000 m^2.

§ 8.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Allmänt platsområde, som å kartan betecknats som plantering, får icke användas till utfartsväg för angränsande fastighet.

§ 9.

Undantag.

Utan hinder av vad i § 1 föreskrives angående områdes användning må bostäder för respektive anläggningars tillsyn och bevakning uppföras eller inredas.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel, hantverk samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från vad ovan stadgats angående hushöjd, taklutning och bebyggd yta kunna medgivas.

Stockholm den 18 nov. 1941.

S. Vassberg.

N:o 150.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett å stadsarkitektkontoret den 5

augusti 1942 upprättat förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt att uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:o 150. *Ang. förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten.*

Drätselkammaren, som haft tillfälle att taga del av förslaget och som för sin del intet har att erinra emot detsamma, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 1 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett å stadsarkitektkontoret den 5 augusti 1942 upprättat förslag till stadsplan för det område, som begränsas av Vasagatan, Persbovägen, Kristiansborgsallén och Norra Ringvägen (Gåsmyrevreten). Nämnden vill därvid anföra följande.

Beträffande stadsplanens huvudsakliga utformning hänvisar nämnden till vad därom i bifogade beskrivning sagts.

Emot förslaget, som har varit vederbörligen utställt, har inkommit anmärkningar, vilka riktat sig mot dels den föreslagna anordningen att lägga igen Lindsborgsgatan framför stadsägorna n:ris 1570 och 1571, dels den nedanför Kristiansborgs gård föreslagna byggnadskroppen. Då ägarna till sagda stadsägor önska behålla en mera direkt kontakt med gatunätet, torde kravet på denna förbindelseleds igenläggande kunna eftersättas och Lindsborgsgatan bibehållas i dess nuvarande skick.

Beträffande byggnadslängan söder om Kristiansborgs gård bör framhållas, att avståndet från denna till närmaste byggnader väster- och österut är 30 resp. 50 meter. Genom sin orientering i nord-sydlig riktning och sin placering utmed Vallgatan, ansluter sig denna fastighet väl både till den föreslagna bebyggelsen vid Kristiansborgsalléns sydligaste del, mot vilken kritik icke anförts, och till sluttningen upp mot Kristiansborgs gård med dess bebyggelsekaraktär, vilken för framtiden lärer komma att bibehållas. Den föreslagna fastigheten kommer icke att skymma utsikten från Kristiansborgsalléns södra del mot Kristiansborgs gård. Vid Kristiansborgsallén erhålles genom förslaget ett avstånd mellan byggnaderna på ömse sidor allén av 40—50 meter. Under dessa förutsättningar torde en trevåningsbebyggelse på den föreslagna platsen icke kunna anses olämplig, detta så mycket mindre som den kommer att i viss mån taga bort de nordliga och ostliga vindarna från Gåsmyrevreten utan att därmed borttaga solljuset. Berörda anmärkning bör sålunda kunna lämnas utan avseende.

N:o 150. På grund av vad som anförts hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

Ang. förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten.

att antaga bifogade den 5 augusti 1942 upprättade förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 16 september 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

|Sven Holmer.

Förslag till stadsplan för

GÅSMYREVRETEN

i Västerås stad.

Beskrivning.

Förslaget omfattar ett område begränsat av Vasagatan i väster, Persbovägen i norr, Kristiansborgsallén i öster och Norra Ringvägen i söder samt dessutom några mindre områden intill korsningen av Vasagatan och Norra Ringvägen. Med undantag av ett par av dessa sistnämnda områden har tidigare stadsplan ej funnits för området. Stadsplanen för området söder om Norra Ringvägens nordliga begränsningslinje fastställdes enl. Kungl. brev den 14 maj 1915 samt inom detsamma för kv. Fjolner den 22 maj 1936.

Området är i huvudsak redan bebyggt med mindre 2-vånings bostadshus, endast utmed Vasagatan utgöres bebyggelse av större sammanbyggda hus. Förslaget innebär, att låta områdets inre bibehålla sin nuvarande karaktär. Vissa mindre gator igenläggas emedan de äro obehövliga. I öster och söder föreslås en randbebyggelse med 3-vånings hyreshus. Mot Norra Ringvägen givas dessa en sådan förläggning, att området öppnar sig mot söder.

I samband med reglering av korsningen mellan Vasagatan och Norra Ringvägen ha vissa hörnavskärningar i angränsande kvarter föreslagits.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

N:o 150. *Ang. förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten.*

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Hushöjd.

Å med II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 7,6 och 10,8 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med resp. högst två och tre våningar.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Av tomt, som omfattar med Ö betecknat område, skola minst ⅔ lämnas obebyggda.

§ 7.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 3, 4 och 5 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 5 augusti 1942.

Sven Ahlbom.

N:o 151.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, Martin och Mats.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att i vederbörlig ordning hava utställt ett den 10 juli 1942 å stadsarkitektkontoret upprättat förslag till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden och Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats, vilket förslag efter jämkningar, föranledda av inkomna anmärkningar, daterats den 9 september 1942, har byggnadsnämnden i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om godkännande av förslaget och de därvid fogade stadsplanebestämmelserna ävensom om bemyndigande att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren, som under arbetets gång haft tillfälle att taga del av förslagets innehåll och som intet har att erinra emot detsamma, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed för godkännande överlämna ett inom stadsarkitektkontoret den 10 juli 1942 upprättat förslag till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats, vilket förslag efter företagen jämkning daterats den 9 september 1942. Nämnden vill i ärendet anföra följande.

Vid utställningstidens utgång hade anmärkningar emot förslaget inkommit från sju fastighetsägare. Innan dessa var för sig bemötas, må följande synpunkter framhållas.

Anledningen till att Vasagatan föreslagits breddad även i sin sydligaste del — samtidigt som åtgärder vidtagits för att föra trafiken över Munk- och Hamngatorna ned till Södra Esplanaden — är dels att definitivt avgörande

beträffande rikshuvudvägens framförande i Södra Esplanaden ännu icke träffats, dels ock att den planerade nya stationsbyggnadens läge ej avgjorts. Nämnden anser emellertid, att en revision av stadsplanen icke bör uppskjutas i avbidan på beslut i dessa frågor.

N:o 151. *Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Melker m. fl.*

Beträffande busstationens läge må framhållas, att annan lämplig plats för denna station i stadens centrala delar icke finnes. Även om vid järnvägsstationen erforderligt utrymme sedermera mot all förmodan skulle erbjudas för en busstation, skulle en sådan placering av stationen för det stora flertalet trafikanter innebära stora olägenheter på grund av ökat avstånd till torg och affärskvarter.

I detta sammanhang skall framhållas nämndens uppfattning, att en reglering av Vasaparken lärer komma att bliva nödvändig. Denna park bör ordnas såsom en värdig entré till staden på samma gång som den lättare än nu medgiver passage. En dylik reglering är emellertid delvis beroende på rikshuvudvägens sträckning. Ej heller är den av sådan art, att den behöver redovisas i stadsplanen. I det föreliggande förslaget har för formens skull medtagits den östligaste delen av Vasaparken, vilken tidigare varit avsedd såsom byggnadskvarter och vilken nu såsom park sammanföres med övrig del av Vasaparken.

Ägarna till tomterna nris 1 och 5 i kvarteret Nimrod hava önskat ökade byggnadsmöjilgheter för sina tomter. Detta har ansetts skola kunna ernås bland annat genom att minska Vasagatans breddning. Med hänsyn till att den nya busstationen ej kan medgiva någon bebyggelse utöver vad planen visar på dessa tomter, torde det vara likgiltigt, huruvida marken betecknas som gatumark eller punktprickad kvartersmark. Den på tomterna befintliga bebyggelsen är relativt obetydlig och av mycket dålig beskaffenhet Anmärkningarna hava därför och på ovan anförda skäl lämnats utan avseende. Ägaren till tomten nr 4 i samma kvarter har velat få bebygga sin tomt med 3 i stället för 2 våningar. Anledningen till att en dylik förhållandevis låg bebyggelse förslagits har varit, att hänsyn tagits till befintliga byggnader i denna del av kvarteret. Byggnadernas fria gruppering längs Trädgårdsgatan torde dock kunna medgiva ytterligare en våning, i synnerhet som befintlig taklisthöjd för byggnaden på tomten nr 6 ligger på en höjd av + 17,3. En höjning med 2 meter har utan olägenhet kunnat medgivas, varför stadsplanen jämkats i enlighet med framställt önskemål.

Beträffande den anmärkning, som framställts av ägaren till tomt nr 1 i kvarteret Nestor torde här endast böra framhållas, att för utnyttjande av tomten den föreslagna indragningen icke spelar någon roll. Byggnadens förläggning i nuvarande gatulinje skulle icke medgiva ökad byggnadsrätt, då någon gårdsöverbyggnad här icke kan komma i fråga.

Ägaren till tomt nr 1 i kvarteret Martin har anmärkt emot att höjden på gårdsöverbyggnaderna utmed byggnadskroppen vid Stora gatan sänkts en meter. Genom att återgå till fastställd höjd, har klagandens önskemål på denna punkt utan olägenhet kunnat bifallas. Beträffande övriga synpunkter i denna anmärkningsskrivelse hänvisas till vad här inledningsvis anförts.

Den av ägaren till tomt nr 8 i kvarteret Oden framförda anmärkningen har föranlett jämkning i förslaget. Tillfart till tomt nr 7 torde utan särskilda åtgärder kunna ordnas. De av ägaren till tomt nr 4 i kvarteret Oden, Västerås

N:o 151. *Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Melker m. fl.*

Arbetareförening, ingivna skrivelserna finner byggnadsnämnden ej böra föranleda till någon åtgärd.

Av vad som ovan sagts framgår, att jämkningar vidtagits i det utställda förslaget. Dessa jämkningar hava skriftligen godkänts av berörda fastighetsägare å här bifogad handling.

På grund av vad som anförts hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna här föreliggande förslag till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats jämte därvid fogade stadsplanestämmelser samt

att uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 7 oktober 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

BESKRIVNING

över förslag till ändring i stadsplanen för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats.

Förslaget, omfattande de i rubriken nämnda kvarteren, avser, att dels beträffande kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Oden och Olov ersätta de provisoriska byggnadsföreskrifter, som utfärdats genom Kungl. brev den 25 januari 1935 samt ändra den för kvarteret Melker enligt Konungens befallningshavandes resolution den 28 maj 1927 och för de fyra övriga kvarteren enligt Kungl. brev den 14 maj 1915 fastställda stadsplanerna och dels att ändra de för kvarteren Martin och Mats enligt Kungl. brev den 7 juli 1939 och för kvarteret Njord enligt Konungens befallningshavandes resolution den 3 november 1937 fastställda planerna.

I kvarteret Melker bibehålles i huvudsak befintliga förhållanden. BI-beteckningen avser en större bensinstation med garage och bildar övergång mellan industrikvarteret Mimer och affärs- och bostadsbebyggelsen.

Kvarteret Nestor, som till större delen äges av Västerås stad, inrymmer redan lokaler för en del av stadens nämnder och kontor samt i hörnet av Vasa- och Trädgårdsgatorna stadens badhus. Vare sig detta senare även i framtiden

kommer att kvarligga å samma plats eller ej är avsikten att å återstoden av stadens mark uppföra ett nämndhus. Även den nuvarande rådhustomten i kv. Oden är avsedd att i fortsättningen nyttjas av stadens myndigheter. Dessa områden ha alltså reserverats för allmänt ändamål. För övrigt äges större delen av kv. Oden av Hakonbolaget och nyttjas för kontors- och lagerändamål. Den nuvarande tomten nr 3 i kvarteret utlägges som park. På så sätt ernås en viss kontakt mellan de planterade områdena kring Slottet på andra sidan ån och Vasaparken. Även den angränsande Rådhustomten torde komma att i stor utsträckning planteras och anslutas till parken.

N:o 151. *Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Melker m. fl.*

Kvarteret Olov och områdena väster och söder därom äro enligt gällande planer att anse som resp. kvarters- och gatumark. I överensstämmelse med befintliga förhållanden föreslås här park.

Norra delen av kvarteret Nimrod har utformats med hänsyn till att för framtiden säkra ett större utrymme åt den här redan befintliga centrala busstationen.

Förändringarna i kvarteret Njord ha främst vidtagits med anledning av den nu föreslagna utformningen av angränsande kvarter.

Vad slutligen kvarteren Martin och Mats angår, har det visat sig svårt att i enlighet med den gällande stadsplanen giva husen utmed Munkgatan en god utformning. Den nu föreslagna grupperingen ansluter till tidigare upprättade förslag och till av Kungl. byggnadsstyrelsen framförda synpunkter. Förhållandet mellan tidigare och här föreslagen byggnadsrätt framgår av bilaga.

Vasagatan, som med tiden kommer att bliva stadens förnämsta huvudtrafikled i nord-sydlig riktning, nedföres till hamnen och järnvägsstationen via Munk- och Hamngatorna.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med R betecknat område får bebyggas endast för affärs-, kontors- eller liknande ändamål.

Med BI betecknat område får endast bebyggas för mindre industri eller hantverk.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

N:o 151.

Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Melker m. fl.

§ 3.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) som siffran angiver.

§ 4.

Våningsantal.

Å med I, II, III, IV eller V betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två, tre, fyra och fem våningar.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet får byggnad uppföras med det antal våningar, som den angivna hushöjden medgiver och som av byggnadsnämnden prövas lämpligt.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal vind inredas.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i annan mån, än att lokaler må anordnas under gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 7.

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3,5 meter. Detta områdes inre begränsningslinje skall ha en längd av minst 3 meter och bilda lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller utgöra en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

§ 8.

Undantag.

Utan hinder av vad i § 1 föreskrives angående områdes användning må bostäder för respektive anläggningars tillsyn och bevakning uppföras eller inredas.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest

nödigt må avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 3, 4, 5 och 6 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

N:o 151. *Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Melker m. fl.*

Västerås den 10 juli 1942.

Jämkat den 9 september 1942.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

N:o 152.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Kerstin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande oktober månad hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna framlagt förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kerstin ävensom vid förslaget fogade stadsplanebestämmelser samt bemyndiga nämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, för egen del tillstyrka bifall till förslaget samt föreslå stadsfullmäktige att besluta

att helt bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed med hemställan om stadsfullmäktiges godkännande överlämna ett å stadsarkitektkontoret den 27 april 1942 upprättat förslag till ändring i stadsplanen för kvarteret Kerstin här i staden. Nämnden vill därvid, utöver vad som i beskrivningen angives, i ärendet anföra följande.

N:o 152.
Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Kerstin.

Förslaget har varit i vederbörlig ordning utställt. Vid utställningstidens utgång hade anmärkningar inkommit från ägarna till dels tomterna nris 11, 12 och 13, dels ock tomt nr 20, alla i kvarteret Kerstin. Från fastighetsägarna hade i huvudsak anförts, att den föreslagna byggnaden på tomt nr 15 skulle försämra ljusförhållandena för de norr och väster om byggnaden belägna fastigheterna. Nämnden kan icke dela denna uppfattning. Avståndet från den tänkta bebyggelsen till tomt nr 14 är så stort, att det icke menligt kan komma att inverka på ljuset till sistnämnda fastighet. Vad beträffar anmärkningen i den del den berör tomt nr 20, så synes den nämnden sakna all grund. Den i nord-sydlig riktning föreslagna vinkelbyggnaden kommer att ligga i det närmaste rätt i norr från tomt nr 20. Nämnden har för den skull icke ansett sig böra taga hänsyn till någon av de inkomna anmärkningarna.

Nämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande den 27 april 1942 upprättade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kerstin ävensom de vid förslaget fogade stadsplanebestämmelserna samt

att uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 7 oktober 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

FÖRSLAG

till ändring i stadsplanen för kvarteret Kerstin i Västerås stad.

Beskrivning.

På framställning av Siende och Norrbo tingshusbyggningsskyldiga, ägare till tomterna n:ris 10 och 15 i kvarteret Kerstin, föreslås en sådan ändring i stadsplanen, att bebyggelsen utefter Bondegatan kan utsträckas mot öster in på tomten nr 15. Ett bättre utnyttjande av de båda tomterna, då krav därpå framställes, synes ej vara obefogat. Även enligt föreliggande förslag är utnyttjningstalet för de båda tomterna tillsammantagna betydligt lägre än för övriga tomter i kvarteret. Den föreslagna förläggningen av byggnadskroppen inpassar sig bättre i omgivningen och åstadkommer en god fondverkan från Bondegatans

nedre del. I anslutning till befintlig bebyggelse ha vissa jämkningar av hushöjderna utmed Bondegatan och Lidmansvägen företagits. **N:o 152.** *Ang. förslag till ändring av stadsplan för kv. Kerstin.*

Gällande stadsplan för kvarteret har fastställts, dels enligt Kungl. brev den 14 oktober 1938, dels enligt Kungl. brev den 17 maj 1940.

Följande bestämmelser, vilka i huvudsak ansluta sig till tidigare fastställda, föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S eller B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 4.

Våningsantal.

Å med III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med resp. högst tre och fyra våningar.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet, får byggnad uppföras med det antal våningar, som den angivna hushöjden medgiver och som av byggnadsnämnden prövas lämpligt.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 7.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i 3, 4 och 5 §§ samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 27 april 1942.

Sven Ahlbom.

N:o 153.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för stadsrevisionens verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige i samband med sitt anslagsäskande för kommande budgetår har stadsrevisionen hemställt om ett tillägg till revisionsanslaget för innevarande år med 2.500 kronor avseende ersättning till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen. Revisionen har därvid erinrat om att ifrågavarande anslag helt saknas i 1942 års stat, som för revisionskostnader endast upptar 9.550 kronor utgörande stadsrevisorernas arvoden med 1.050 kronor och siffergranskningsarvodet med 8.500 kronor.

Då medel för sakkunnig bokslutsgranskning äro nödvändiga och då innevarande års anslag för revisionen icke förslår för detta ändamål, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 2.500 kronor för ersättning till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskning samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 154.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av lokaler för kristidsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under det senaste året har det visat sig att kristidsnämndens expeditionslokal i stadshotellet varit långt ifrån tillräcklig. Utrymme har saknats för

N:o 154.
Ang. anordnande av lokaler för kristidsnämnden.

såväl allmänheten som för nämndens tjänstemän. För att råda bot på dessa förhållanden har nämnden efter drätselkammarens hörande anskaffat lokaler i den nyuppförda fastigheten för arbetsförmedling m. m., vid Munkgatan. Då de lokaler, som därvid tagits i bruk, ursprungligen varit avsedda för tekniska verkens förrådsbehov, har utom mindre ändringsarbeten måst utföras en del inredningsarbeten. Sålunda ha golven måst beläggas och väggarna behandlas. Kostnaderna för de sålunda utförda, oundgängligen nödvändiga arbetena hava uppgått till 3.100 kronor. Kristidsnämnden har nu i skrivelse till drätselkammaren hemställt om anslag för ändamålet.

Drätselkammaren hemställer på grund av vad som anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 3.100 kronor för iordningställande av expeditionslokal för kristidsnämnden samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Sven Holmer.

N:o 155.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hyresnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har hyresnämnden hos stadsfullmäktige anhållit om anslag med 5.150 kronor för bestridande av kostnaderna för nämndens verksamhet under innevarande år. Nämnden har därvid jämväl anhållit, att stadsfullmäktige måtte fastställa vissa angivna arvoden för dess ordförande och ledamöter ävensom att visst anslag måtte beviljas för avlöning till sekreterare, vilket anslag skulle disponeras allt efter omfattningen av nämndens arbete.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som varit i tillfälle att taga del av motsvarande bestämmelser i en del andra städer, har i princip intet att erinra emot framställningen. Sålunda tillstyrker drätselkammaren, att nämndens ordförande erhåller 50 kronor per månad för arbetet

N:o 155. *Ang. anslag till hyresnämnden.*

med mottagning m. m., Då drätselkammaren vidare anser, att anslaget för sekreterare är lämpligt och väl avvägt, torde arvodet till ordföranden i enlighet med framställningen kunna bestämmas till 30 kronor för varje sammanträde. Drätselkammaren anser det föreslagna arvodet till nämndens ledamöter om 15 kronor för varje sammanträde jämväl skäligt. Drätselkammaren har dock den uppfattningen, att tillägg icke bör utgå å sagda ersättningar, därest sammanträdena gå över tre timmar. Den proportionellt sett större ersättningen för kortare sammanträden får därvid kompensera den mindre ersättningen för längre sammanträden. I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot hyresnämndens framställning. Med den av drätselkammaren föreslagna jämkningen av hyresnämndens förslag, torde anslaget kunna bestämmas till 5.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att ordföranden i hyresnämnden för sitt arbete med mottagning m. m. skall hava ett månatligt arvode av 50 kronor,

att ordföranden och ledamöterna i nämnden skola äga rätt att för varje sammanträde med nämnden, oavsett sammanträdets längd, uppbära ordföranden 30 kronor och en var av ledamöterna 15 kronor,

att för avlöning till sekreterare skall ställas till nämndens förfogande ett anslag av 150 kronor i månaden samt

att för berörda ändamål ävensom för avlöning till tillfällig ordförande i nämnden, expeditions- och skrivbiträden och byggnadsteknisk sakkunnig, för postavgifter och för bilskjutsar, allt under innevarande år, anvisa 5.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt 16 § lagen den 19 juni 1942 om hyresreglering m. m. skall vederbörande kommun anvisa erforderliga medel till bestridande av löner åt be-

fattningshavare hos hyresnämnd och övriga kostnader för nämndens verksamhet. Då det av t. f. stadsdirektören, med vilken nämndens ordförande vid början av nämndens verksamhet samrått, ansetts lämpligt att, innan frågan om anvisande av medel upptoges till behandling, någon erfarenhet vunnes angående nämndens medelsbehov, hava nämndens ordförande och övriga ledamöter låtit anstå med framställning om arvode för sitt bestyr och hava övriga uppkomna kostnader med stadsdirektörens godkännande fått gäldas av tillgängliga medel.

N:o 155. *Ang. anslag till hyresnämnden.*

Från det lagen om hyresreglering m. m. trädde i kraft den 30 juni 1942 till denna dag hava till hyresnämnden inkommit omkring 400 diarieförda ärenden Av dessa hava åtskilliga måst handläggas vid mer än ett tillfälle. Antalet inkomna ärenden, som under juli månad uppgick till 332, har därefter avtagit, men kan en ökning åter förväntas, särskilt vid tiden omkring kvartalsskiftena. Hyresnämnden höll sitt första sammanträde den 14 juli. Under denna månad måste därefter hållas ytterligare 7 sammanträden för behandling av de brådskande ärendena angående uppsägning av hyresavtal. Under tiden därefter har hållits i genomsnitt ett sammanträde i veckan och torde man för framtiden böra räkna med att som regel ett sammanträde i veckan kommer att bliva erforderligt.

Hyresnämnden hemställer, att nämndens ordförande eller ersättare för denne måtte erhålla ett arvode av *dels* 50 kronor per månad för bestyret med mottagning och ansvaret över expeditionen *och dels* 30 kronor för varje sammanträde om högst 3 timmar och därutöver 5 kronor för varje timme, under förutsättning att sekreterare finnes anställd samt, om så icke är fallet, 60 kronor för varje sammanträde om högst 3 timmar och därutöver 10 kronor för varje timme, dock att ersättningen till e. länsnotarien C. A. Sjöstedt, som tillfälligtvis tjänstgjort såsom ordförande vid två sammanträden under den brådaste tiden i juli månad, måtte bestämmas till 100 kronor för varje sammanträde, samt att för nämndens övriga ledamöter måtte bestämmas ett arvode av 15 kronor för varje sammanträde om högst 3 timmar och därutöver 3 kronor för varje timme.

I sammanträdestiden inräknas den tid, som åtgår för besiktningar. För den tid, som ordföranden och ledamöterna härutöver måste tillsätta i och för uppdraget såsom vid granskning av inkomna handlingar före sammanträde och cirkulation av handlingar före justering av protokoll utgår ej särskild ersättning.

Nämnden har i avbidan på att medel för dess verksamhet ställas till nämndens förfogande icke velat anställa sekreterare, utan har ordföranden med det biträde, han kunnat för varje tillfälle anskaffa, fullgjort även protokolls- och expeditionsskyldigheten. Det har emellertid visat sig oundgängligen nödvändigt, att sekreterare anställes, och hemställer nämnden för detta ändamål om ett anslag av 150 kronor i månaden, att av nämnden disponeras alltefter omfattningen av nämndens arbete.

Enligt sålunda angivna grunder torde till årets slut för löner och arvoden åt nämndens ledamöter och sekreterare erfordras cirka 3.300 kronor.

Till expeditions- och skrivbiträden har under juli och augusti månader, då sådan arbetskraft tidvis måst engageras nattetid, utgått ersättning med i runt tal 400 kronor. För framtiden torde erfordras omkring 75 kronor i må-

N:o 155. *Ang. anslag till hyresnämnden.*

naden härför. Kostnaden härför till årets slut kan sålunda beräknas till cirka 700 kronor.

Då byggnadsteknisk sakkunskap icke är inom hyresnämnden företrädd måste nämnden i och för prövningen av angivna byggnadskostnaders skälighet vid fastställande av hyror i nya byggnader och av ekonomisk plan för bostadsrättsföreningar anlita sakkunnigt biträde. Härför torde erfordras åtminstone 200 kronor.

Under juli och augusti månader har till postavgifter åtgått i runt tal 250 kronor. För tiden därefter torde härför böra beräknas cirka 50 kronor i månaden. För postavgifter torde sålunda till årets slut erfordras sammanlagt 450 kronor.

Hyresnämnden har vidare utgifter för bilskjutsar samt för kontorskostnader. Härför torde till årets slut böra beräknas 500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får hyresnämnden härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte anvisa ett belopp av 5.150 kronor till bestridande av kostnaderna för nämndens verksamhet för innevarande år.

Västerås den 19 september 1942.

På hyresnämndens vägnar:

OLOV RYLANDER.

N:o 156.

Drätselkammarens skrivelse ang. garanti för riksteaterns skolteaterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 28 augusti 1941 beslöto stadsfullmäktige att för möjliggörande av skolteaterverksamhetens utsträckande till Västerås under 1941—1942 till styrelsens för Riksteaterns Publikorganisation (R. P. O.) lokalavdelning i Västerås förfogande ställa en garanti av högst 1.200 kronor. I sin skrivelse i ärendet meddelade drätselkammaren, att rektor för högre allmänna läroverket. rektor för kommunala flickskolan samt folkskoleinspektören alla tillstyrkt stadens ställande av borgen.

I bifogade skrivelse har sagda lokalavdelning på nu anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige jämväl för spelåret 1942—1943 måtte ställa borgen för ändamålet och att denna borgen måtte bestämmas till högst 1.000 kronor.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och har därvid

funnit, att verksamheten är av den arten, att den, då den icke helt själv kan bära sig, skäligen bör erhålla kommunalt stöd. N:o 156. *Ang. garanti för riksteaterns skolteaterverksamhet.*

På angivna grunder hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till R. P. O:s lokalavdelning i Västerås förfogande en garanti av högst 1.000 kronor för möjliggörande av skolteaterverksamhet i Västerås under hösten 1942 och våren 1943 samt

att denna garanti får tagas i anspråk endast för täckande av ofrånkomliga brister i samband med ifrågavarande teaterverksamhet.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Riksteaterns Publikorganisation, lokalavdelningen i Västerås, hade under föregående verksamhetsår av Herrar Stadsfullmäktige beviljats en garanti på kr. 1.200 såsom hjälp för finansiering av 4 barnföreställningar på Västerås teater, därav 2 för äldre barn och 2 för yngre. Dessa teaterföreställningar gingo också planmässigt av stapeln och vunno stort bifall av såväl de unga åskådarna som deras lärare. Lyckligtvis var det icke nödvändigt att utnyttja hela garantibeloppet utan endast i runt tal 325: — kr. ha använts.

Under den kommande teatersäsongen planeras åter 4 föreställningar, och de 2 första av dessa skulle äga rum den 5 instundande november. Härvid kommer att för de äldre barnen spelas Tor Hedbergs ”Johan Ulfstjerna” med Anders de Wahl i huvudrollen, och för de mindre barnen ”En radiobragd”, en äventyrspjäs av C. Chorpenning. Programmet för vårföreställningarna är icke fastställt.

För att genomföra dessa 4 föreställningar till rimliga biljettpriser måste Riksteatern fortfarande lita till hjälp från myndigheterna, och Riksteaterns Publikorganisation vill härmed anhålla att drätselkammaren måtte av stadsfullmäktige i Västerås utverka en garanti av högst 1.000 (ettusen) kronor för

N:o 156.
Ang. garanti för riksteaterns skolteaterverksamhet.

de 4 barnföreställningar, som Riksteatern ämnar giva på Västerås teater under spelåret 1942—1943.

Västerås den 6 oktober 1942.

För Riksteaterns Publikorganisation

Lokalavdelningen i Västerås:

HELGE SMEDINGER.
Ordf.

Sven Drakenberg.
Sekr.

N:o 157.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas allmänna brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1942, vilken överlämnats till drätselkammaren för yttrande, har Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagens styrelser i enlighet med bemyndigande av respektive bolagsstämmor beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag å tillhopa 7.000 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Drätselkammaren får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget om 7.000 kronor samt

att beloppet i fråga skall tills vidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsende.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

[Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 157.**

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas allmänna brandstodsbolag.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjods bolagsstämma år 1939 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolagen i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod har nu på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget

från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till	6.300: —	kronor,
„ Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod till ..	700: —	„
tillsammans	7.000: —	kronor.

Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år.

Bolagen räkna med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för stärkande av brandförsvaret och att bidragen antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas till bestridande av annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 1 oktober 1942.

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG

STÄDERNAS ÖMSESIDIGA LÖSÖREFÖRSÄKRINGSBOLAG SVITJOD.

C. O. SJÖBERG.

/*S. Lundgren.*

N:o 158.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till en skolvaktmästare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen i här bifogade skrivelse hemställt, att vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan Hilda Johansson måtte tilldelas pensionsunderstöd, då hon på grund av försvagad hälsa och hög ålder den 1 oktober detta år avgått från sin tjänst. Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet för yttrande, har tillstyrkt bifall till framställningen och hemställt, att Hilda Johansson måtte tillerkännas en årlig pension av 350 kronor att utgå från och med den 1 oktober 1942 under hennes återstående levnad.

Drätselkammaren, som jämväl haft tillfälle att yttra sig i ärendet, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att vaktmästaren vid folkskolan å Jakobsberg, Hilda Johansson, vilken är född år 1879 och sedan i augusti år 1925 varit anställd såsom vaktmästare vid skolan, måtte tilldelas pensionsunderstöd från och med den 1 oktober 1942, då hon avgår från sin tjänst. Skrivelsen har remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Nämnden, som förehaft ärendet till behandling, har funnit övervägande skäl tala för bifall till framställningen. På sätt tidigare skett bör storleken av understödet bestämmas så, att någon inskränkning i Hilda Johanssons rätt att erhålla statlig pension icke kan ifrågakomma. Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna förra vaktmästaren vid folkskolan å Jakobsberg, Hilda Johansson, ett

årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 oktober 1942 under hennes återstående livstid.

N:o 158. *Ang. pensionsunderstöd till skolvaktmästare.*

Västerås den 6 oktober 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade vaktmästaren vid folkskolan i Jakobsberg Hilda Johansson, född den 10/7 1879, hemställt om att på grund av försvagad hälsa och hög ålder få avgå från sin tjänst den 1/10 1942. Hon hade tillika anhållit om styrelsens medverkan för erhållande av pensionsunderstöd.

Med anledning härav får styrelsen, under förmälan att Johansson varit anställd som vaktmästare vid folkskolan i Jakobsberg sedan den 25/8 1925 med ett årsarvode av 675 kr. jämte bostad om ett rum och kök med bränsle, hemställa, att pensionsunderstöd måtte tilldelas henne i enlighet med för liknande fall tidigare tillämpade grunder.

Västerås den 19/9 1942.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

Em. Granér.
Folkskoleinspektör.

N:o 159.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å hamnkontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen har i här bifogade framställning hos stadsfullmäktige hemställt, att befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I. klass å hamnkontoret från och med den 1 januari 1943 måtte indragas, att en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass måtte inrättas å hamnkontoret från sagda dag och att hamnstyrelsen måtte bemyndigas att med ordinarie innehavare besätta befattningen. Löne- och avtalsnämnden har tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren, till vilken ärendet för yttrande remitterats, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens föreliggande framställning.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att indraga befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I. klass å hamnkontoret, att å hamnkontoret inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, placerad i 21. lönegruppen av stadens lönesystem, samt att uppdraga åt hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken framställningen för yttrande remitterats, finner denna väl betänkt och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förevarande framställning.

Västerås den 6 oktober 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 159.

Ang. inrättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å hamnkontoret.

Å hamnkontoret har sedan lång tid tillbaka funnits inrättad en befattning såsom manligt kontorsbiträde av I. klass. Vid sitt sammanträde den 30 oktober nästlidet år beslöto stadsfullmäktige att å kontoret inrätta jämväl en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass. Innehavarna av dessa två befattningar hava, jämte hamnkaptenen, skött de löpande kontorsgöromålen, handhaft debiteringarna etc.

Då hamnstyrelsen numera entledigat den manliga tjänstemannen från dennes befattning, har fråga uppstått om viss omorganisation å kontoret. Verkställd utredning har därvid givit vid handen, att den manliga befattningen lämpligen skulle kunna ersättas med en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, vars innehavare i stort sett skulle få samma arbetsfält som den tidigare manliga befattningshavaren. Dock har hamnstyrelsen räknat med, att hamnfogden, för att avlasta hamnkaptenen och framför allt den kvinnliga personalen en del av det dem åliggande arbetet, skulle beordras att taga viss del av kontorsarbetet. Sådan åtgärd måste anses väl påkallad med hänsyn till det bland annat på grund av tiderna allt mer omfattande arbetet på kontoret. Då det i instruktionen för hamnfogden icke förutsatts, att denne jämväl skulle sysselsättas med arbete av nu berörd art samt också på andra skäl, anförda i styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige beträffande hamnarnas budget för år 1943, har styrelsen avsett en mindre höjning av hamnfogdens arvode.

På grund av vad som ovan anförts och då två ordinarie kontorsbiträdesbefattningar å hamnkontoret är och framdeles måste förmodas bli oavvisligen påkallade hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att indraga befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I. klass å hamnkontoret,

att å hamnkontoret inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, placerad i 21. lönegruppen av stadens lönesystem samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Västerås den 25 september 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 160.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har luftskyddsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån under november och december månader anvisa 840 kronor.

Drätselkammaren, som förehaft framställningen till behandling, vill meddela, att det numera enligt cirkulärskrivelse från länsstyrelsen åligger kommun att åt luftskyddschef hålla byggnadssakkunnigt biträde. Drätselkammaren hemställer på grund härav och med hänvisning till nämndens skrivelse, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande av byggnadstekniskt biträde åt luftskyddschefen under november och december månader 1942 anvisa 840 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I innevarande års stat för det allmänna luftskyddet finnes upptaget ett anslag å 4.200 kronor för anställande av ett byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån med huvudsaklig uppgift att granska inkomna skyddsrumsplaner och i övrigt stå allmänheten till tjänst i frågor om anordnande av skyddsrum. Då det visade sig omöjligt att för nämnda belopp anställa en byggnadssakkunnig för hela året ordnades det så, att en byggnadsingenjör anställdes för en tid av tio månader mot en lön av 420 kronor i månaden. Då anslaget sålunda i och med utgången av innevarande oktober månad är förbrukat och då tekniskt biträde allt fortfarande är oundgängligen nödvändigt för möjliggörande av fortsatt arbete med anordnande av enskilda skyddsrum i staden, får luftskyddsnämnden, efter därom från luftskyddschefen gjord framställning, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån under november och december månader anvisa 840 kronor.

N:o 160. *Ang. tilläggsanslag för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån.*

Västerås den 29 september 1942.

För luftskyddsnämnden:

J. LUNDGREN.

/*Sven Holmer.*

N:o 161.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en extra tjänst som byggnadsinspektör.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett förslagsanslag å 6.250 kronor för anställande å extra stat av en byggnadsinspektör å stadsarkitektkontoret under år 1943 och att detta anslag måtte få upptagas till täckning av uttaxerade medel i nämndens stat för år 1943. Drätselkammaren vill nu i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren har sig väl bekant de av nämnden påtalade förhållandena och har den bestämda uppfattningen, att den ifrågavarande extra befattningshavaren oundgängligen kräves för att möjliggöra den kontroll, som enligt instruktion och som efter senaste tertiärlånekungörelse åligger stadsarkitekten.

På grund av sålunda för drätselkammaren kända förhållanden hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 161.

Ang. inrättande av en extra tjänst som byggnadsinspektör.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt den för stadsarkitekten gällande instruktionen åligger det honom jämte annat "att, där ej annat föreskrives, verkställa de besiktningar, som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrives samt därvid och i övrigt övervaka, att byggnadsarbete utföres på tillfredsställande sätt och i full överensstämmelse med av byggnadsnämnden fastställda ritningar, konstruktionsberäkningar och i övrigt gällande föreskrifter samt, då något finnes stridande däremot, ofördröjligen söka åstadkomma rättelse och, om sådan ej vinnes, hos byggnadsnämnden anmäla förhållandet".

Vid ett flertal tillfällen har det framhållits, att alla åtgärder måste vidtagas för att forcera arbetet med färdigställande av nya stadsplaner för att möjliggöra ökad bostadsproduktion. Detta intensifierade arbete medför, att stadsarkitekten, som redan under mera normala förhållanden har en stor arbetsbörda, nu icke kan ägna nybyggnader den kontroll, som rätteligen skulle ske.

Under den senaste tiden har framkommit ytterligare kontrollskyldighet för arkitekten. Jämlikt kungl. kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag åligger det nämligen kommun att under byggnadstiden utöva erforderlig teknisk kontroll över byggnadsföretag, som arbeta med tillhjälp av statligt lån. Vidare skall kommun under hela lånetiden, cirka 25 år, öva tillsyn över byggnaden. Om till följd av vanvård av byggnaden förlust å viss del av lånet kan uppstå, skall kommun gentemot staten ansvara för sådan förlust. Såsom en följd av att staden åtagit sig att förmedla berörda lån uppstår oundgängligen behov av starkare och mera effektiv kontroll av byggnadsverksamheten.

Då det nu icke rimligen kan åläggas stadsarkitekten ytterligare kontrollskyldighet, har byggnadsnämnden ansett, att den enda framkomliga vägen är anställande av en byggnadsinspektör med lägre teknisk examen. Byggnadsinspektören skulle åligga, att utföra de åligganden, som stadsarkitekten i tjänsten föreskriver eller byggnadsnämnden efter stadsarkitektens hörande bestämmer. I tillämpliga delar skulle han ställa sig till efterrättelse den för stadsarkitekten gällande instruktionen.

Beträffande lönen till byggnadsinspektören har nämnden tänkt sig cirka 5.000 kronor per år jämte dyrtidstillägg.

På grund av vad här ovan anförts hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande från och med den 1 januari 1943 av en byggnadsinspektör å extra stat vid stadsarkitektkontoret anvisa ett förslagsanslag av 6.250 kronor att upptagas till täckning av uttaxerade medel i byggnadsnämndens stat för år 1943.

Västerås den 6 oktober 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

N:o 162.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en extra tjänst som byråingenjör vid elektricitetsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk i bifogade skrivelse hemställt, att för anställande från och med den 1 januari 1943 av en byråingenjör å elektricitetsverket måtte anvisas ett förslagsanslag å 7.500 kronor att för täckning upptagas i verkets stat för år 1943.

Drätselkammaren har haft ärendet till behandling och har därvid icke funnit något att erinra emot anslagsäskandet. Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken förevarande framställning.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom elektricitetsverket har arbetet under de senare åren alltmer ökat. Anledningen härtill är uppenbarligen den allt större användning, som den elektriska kraften erhållit. Den ökade konsumtionen, som delvis har sin grund i nybebyggelse, framgår bland annat av, att 1939 års kraftinköp beräknades draga en kostnad av 349.400 kronor, 1941 års 419.000 kronor och 1943 års 600.000 kronor.

Den tillgängliga personalen har för den skull haft stora svårigheter att få tid över för utrednings- och planeringsarbeten, upprättande av ritningar och kartor över nätet m. m. Det är styrelsens bestämda uppfattning, att en extra ingenjör med högskoleutbildning för handhavande av detta arbete måste anställas. Denne skulle endast sysselsättas såsom byråingenjör. En kvalificerad kraft för ändamålet torde kunna erhållas för cirka 6.000 kronor per år jämte dyrtidstillägg.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande från och med den 1

N:o 162.
Ang. inrättande av en extra tjänst som byråingenjör vid elektricitetsverket.

januari 1943 av en byråingenjör å elektricitetsverket anvisa ett förslagsanslag av 7.500 kronor att för täckning upptagas i verkets stat för år 1943.

Västerås den 30 september 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Sven Holmer.

N:o 163.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i vissa delar av taxan för elektrisk energi.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med utförlig motivering har styrelsen för stadens tekniska verk uti här bifogade skrivelse hemställt, att stadsfullmäktige måtte fastställa visst angivet tillägg till taxa 1, 7 och 12 för förbrukning av elektrisk ström från stadens elektricitetsverk.

Drätselkammaren, som funnit framställningen väl motiverad, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för stadens tekniska verk ifrågavarande framställning.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De taxor, som nu tillämpas vid elektricitetsverket, ha samtliga fastställts före krigets utbrott och beräknats på grundval av dåvarande inköpspris på kraft samt kostnader för underhåll av verkets anläggningar.

N:o 163.
Ang. ändring i vissa delar av taxan för elektrisk energi

Sedan världskrigets utbrott har en successiv stegring av kraftpriset inträtt som en följd av de stegrade kolprisen och höjt levnadskostnadsindex. Kolpriset påverkar för närvarande kraftpriset med c:a 0.25 öre pr kWh. Levnadskostnadsindex påverkar kraftpriset så, att detsamma ökar med 0.25 % för varje enhet, varmed index överstiger 180. Om man för år 1943 räknar med ett genomsnittligt index av 240 enheter betyder detta således 15 % ökning av kraftpriset. Kommer åter index att ligga på ett medelvärde av 250 enheter, vilket torde vara mera sannolikt, blir stegringen 17,5 %. Om genomsnittliga kraftpriset pr kWh är c:a 2.5 öre blir ökningen pr kWh vid ett index av 240 0.375 öre pr kWh och vid index 250 0,437 öre pr kWh. Sammanlagda ökningen av kraftpriset pr kWh räknat kan alltså beräknas röra sig om 0,6—0,75 öre pr kWh under år 1943.

Verkets utgifter stiga naturligtvis också avsevärt på grund av att lönerna även påverkas av index samt på grund av högre materialpriser. Å andra sidan kan omsättningen beräknas öka kraftigt, vilket medför sänkt kraftpris på grund av bättre utnyttjande av den i anspråk tagna effekten. Hur dessa faktorer tillsammans verka är svårt att avgöra förrän årets bokslut kan överblickas, men det förefaller som om någon generell höjning av taxorna för närvarande ej skulle vara nödvändig. Denna senare fråga synes dock böra avgöras efter årsskiftet, då dels resultatet för år 1942 kan överblickas och dels frågan om kraftransonering under kommande säsong torde vara avgjord.

Även om generell taxehöjning kan undvikas, måste dock en korrektion vidtagas beträffande de taxor, vars kWh-pris ligger mycket nära verkets inköpspris. Detta gäller högspänningstaxan, taxa 1, taxa 7, taxa 12 och taxa 13. På taxa 13 finnes för närvarande ingen abonnent. För taxa 1 och taxa 12 utgår kolpristillägg med 0,02 öre per kWh för varje hel krona, varmed kolpriset överstiger 25 kr. pr ton. För taxa 7 utgår inget koltillägg.

Med den raska stegring index undergått på senaste året, en stegring som synes fortsätta, blir det nödvändigt att för dessa taxor även tillämpa ett indextillägg, då i annat fall den obetydliga marginal, som här förut förelegat mellan priset på inköpt och försåld ström försvinner och rentav övergår till förlust. Då kolpristillägget är något högre i dessa taxor, än som gäller för verkets kontrakt med Staten kan det vara motiverat, att koppla in indextillägget på ett något högre värde än i Statens kontrakt, d. v. s. 180. Sålunda vore det lämpligast och mest rättvist, att index i stället anknötes till 200 och att totala kraftpriset dock exkl. koltillägg ökades med 0.25 % för varje hel enhet, varmed levnadskostnadsindex överstiger 200. Koltillägg för taxa 7 kan icke nu anses påkallat.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att följande tillägg skall göras till taxa 1, 7 och 12: ”Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200 erlägges en tilläggsavgift av 0.25 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 200. Denna höjning skall dock ej beräknas på eventuellt koltillägg” samt

att detta tillägg skall äga tillämpning från och med första avläsningen 1943.

Västerås den 30 september 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Sven Holmer.*

N:o 164.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av mat- och tvättrum m. m. för planteringsnämndens arbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har planteringsnämnden erinrat om, att det jämlikt 5 § lagen om arbetarskydd åligger arbetsgivare att bland annat tillhandahålla lämpligt matrum, tvättställ och torkrum åt anställd personal. Planteringsnämnden har därvid påpekat, att det vid nämndens förråd invid rådhuset endast finnes anordnat ett rum för personalens måltidsraster, att såväl tvättställ som torkrum saknas och att dylika icke där kunna inrättas, enär utrymme saknas och byggnaden därtill är synnerligen bristfällig. Nämnden har för den skull föreslagit, att ifrågavarande anordningar måtte inrymmas i rådhusbuffén.

Inom drätselkammaren har nu utredning verkställts i frågan. Det har därvid framkommit, att annan och lämpligare plats för planteringsnämndens förråd icke finnes tillgänglig och att, då berörda tvättställ och torkrum oundgängligen erfordras, dessa nu endast kunna installeras i rådhusbuffén. Upprättat kostnadsförslag har givit vid handen, att dessa anordningar draga en kostnad av 4.300 kronor. Av denna summa hava 2.000 kronor upptagits i nämndens stat för år 1943.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande i rådhusbuffén av nödiga lokaler för planteringsnämndens arbetare anvisa 4.300 kronor samt

att detta anslag skall upptagas i plante-

ringsnämndens stat för år 1943 att täckas av uttaxerade medel.

N:o 164. Ang. anordnande av mat- och tvättrum m. m. för planteringsnämndens arbetare.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 165.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av bostad till en distriktssköterska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 23 februari 1939 beslöto stadsfullmäktige att i princip ansluta sig till ett av distriktsvårdsstyrelsen upprättat förslag till distriktsvårdsorganisation i Västerås stad, varigenom stadssjuksköterskorna successivt skulle ersättas av distriktssjuksköterskor. Stadsfullmäktige tillförbundo därvid staden att jämte annat, hålla dessa sköterskor med bostad. Sedan denna organisation numera trätt i kraft, har staden uppfyllt detta åtagande.

Det har nu visat sig, att det stöter på svårigheter, att erhålla en inom distriktet lämpligt belägen bostad för distriktssköterskan i det distrikt, som omfattar stadens norra del. Drätselkammaren har för den skull med Byggnadsfirman Anders Diös träffat preliminär överenskommelse om förvärv av lämplig lägenhet i firmans nybyggnad å Borgmästarvreten, där lägenheterna få förvärvas med bostadsrätt. Insatsen är där 3.760 kronor och de årliga kostnaderna, inklusive nuvarande bränsletillägg, cirka 1.100 kronor. Lägenheten, som för sitt tänkta ändamål godkänts av landstingsdirektören, kommer sålunda att draga en årshyra av cirka 1.290 kronor eller något mindre hyra, än den som nu erlägges för ifrågavarande sköterskas mindre väl belägna bostad (1.300 kronor).

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp med bostadsrätt av en lägenhet i fastighet å Borgmästarvreten för distriktssköterska anvisa 3.760 kronor samt

att detta anslag skall bliva föremål för täckning i samband med framläggande av 1943 års budget.

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 166.

Beredningsutskottets skrivelse ang. förvaltningen av fröken Amanda Petterssons donationsfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 24 september 1942 hava stadsfullmäktige mottagit en donation av förra lärarinnan Amanda Pettersson å 20.000 kronor. Enligt testators föreskrift skall den därå upplupna räntan årligen vid jultiden fördelas mellan 3 eller 4 fattiga sjuka kvinnopersoner, som icke åtnjuta fattigvård. Stadsfullmäktige beslöto vid samma tillfälle uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till donationens förvaltning. Till fullgörande av detta uppdrag får beredningsutskottet anföra följande.

Utskottet delar den uppfattning, som från flera håll framkom under ärendets behandling i stadsfullmäktige, att fattigvårdsstyrelsen icke lämpligen bör handhava utdelningen av understöd ur fonden. Att för ändamålet tillskapa en särskild nämnd kan icke heller anses påkallat. Beredningsutskottet har därför undersökt om icke någon av de redan bestående donationsnämnderna kunde få i uppdrag att även omhänderhava utdelningen av understöd ur Amanda Petterssons donationsfond. Därvid har utskottet stannat för nämnden för Maria Hallanders donationsfond, för vilken fond finnas i huvudsak samma regler som för Amanda Petterssons donationsfond. Beträffande förvaltningen av donationsmedlen föreslår beredningsutskottet att dessa för stadens räkning förvaltas av drätselkammaren. Beredningsutskottet får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att för stadens räkning förvalta fröken Amanda Petterssons donationsfond, samt

att uppdraga åt nämnden för Maria Hallanders donationsfond att ombesörja utdelning av understöd jämväl ur Amanda Petterssons donationsfond.

Västerås den 14 oktober 1942.

För beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 167.

Beredningsutskottets skrivelse ang. ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av nämnden upprättat förslag till ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt. Bestämmelserna om nuvarande indelning i sotningsdistrikt återfinnas i 26 § första stycket av gällande brandordning för staden. Därest stadsfullmäktige skulle godkänna brandstyrelsens förslag blir det nödvändigt att åt nämnda författningsrum giva följande ändrade lydelse: "Staden indelas i två sotningsdistrikt, det västra och det östra. Det västra distriktet omfattar stadens område, beläget väster om en begränsningslinje, som från Mälaren följer Svartån till Apotekarbron och som därefter följer Stora Torgets södra sida, Smedjegatan till Vasagatan, Vasagatan till Norra Ringvägen, Norra Ringvägen till Kristiansborgsallén och Kristiansborgsalléns förlängning till dess den träffar Kopparbergsvägen söder om Nordanby gård. Det östra distriktet omfattar återstoden av stadens område."

Beredningsutskottet, som för egen del intet har att erinra emot den av brandstyrelsen föreslagna ändringen i stadens indelning i sotningsdistrikt, får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga ovan omförmälda ändrade lydelse av 26 § första stycket av gällande brandordning, samt

att hos länsstyrelsen ansöka om fastställelse härå.

Västerås den 14 oktober 1942.

För beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan skorstensfejaremästaren i Östra sotningsdistriktet, C. W. Karlsson, hos brandstyrelsen anhållit om sådan ändring av stadens indelning i sotnings-

N:o 167. *Ang. ändring i stadens indelning i sotningsdistrikt.*

distrikt, att hans arbetsbörda genom distriktets minskning bleve lättad, får brandstyrelsen efter i ärendet verkställd utredning anföra.

Enligt 26 § i den för staden gällande brandordningen är staden nu indelad i två sotningsdistrikt, det västra och det östra, vilka åtskiljas av Svartån. Av dessa distrikt finnas i det östra betydligt flera fastigheter än i det västra, vilket medfört att arbetsstyrkan i förstnämnda distrikt är ungefär dubbel mot i det andra och som en naturlig följd härav arbetet mera betungande för skorstensfejaremästaren i östra distriktet.

För vinnande av en lämpligare arbetsfördelning har brandstyrelsen efter samråd med skorstensfejaremästarna i staden uppgjort förslag till ny distriktsindelning enligt vilket gränsen mellan distrikten i fortsättningen skulle bliva Svartån från Mälaren till Apotekarebron, Stortorgets södra sida, Smedjegatan till Vasagatan, Vasagatan till Norra Ringvägen, Norra Ringvägen till Kristiansborgsallén samt denna gatas förlängning, tills den träffar Kopparbergsvägen söder om Nordanby gård.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna sålunda upprättat förslag till stadens indelning i sotningsdistrikt samt hos länsstyrelsen anhålla om fastställelse av därigenom föranledd ändring i den för staden gällande brandordningen.

Västerås den 18 september 1942.

För brandstyrelsen:

JOH. SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 168.

Beredningsutskottets skrivelse ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosk m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos länsstyrelsen har A.-B. Svenska Pressbyrån anhållit om tillstånd att få hålla kiosken vid Västerås järnvägsstation öppen alla dagar kl. 6—22 under tiden januari 1943—december 1945. Över ansökningen har stadsfullmäktiges

yttrande infordrats. Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får anföra följande: **N:o 168.** *Ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosk.*

Jämlikt 11 § 3 mom. 4) i den nya butiksstängningslagen av den 18 juli 1942 må försäljning i direkt anslutning till station för järnvägs- eller lufttrafik eller för mer betydande sjö-, spårvägs- eller busstrafik medgivas under den utsträckta tid, som kan anses betingad av de resandes behov. Tillståndet må dock i regel endast avse vissa begränsade varor, uppräknade i lagrummets första punkt, samt tobak och mindre pappersartiklar. Tillstånd beviljas av länsstyrelsen. I det här föreliggande fallet har sökanden jämlikt den äldre lagen tillstånd till utsträckt affärstid. Beredningsutskottet har icke heller för sin del något att erinra emot att det nu sökta tillståndet beviljas, men vill dock utala det önskemålet att vid tillståndet om möjligt fästes det villkoret, att kiosken hålles öppen så länge på kvällen, att resande, som ankomma eller avresa med de ordinarie kvällssnälltågen till Köping och Stockholm bliva i tillfälle att i kiosken förrätta inköp.

Enligt 11 § 1 mom. tredje stycket butiksstängningslagen må kommunens beslutande myndighet uppdraga åt kommunal nämnd, beredning eller styrelse att avgiva yttrande över ansökan om tillstånd till utsträckt affärstid. Beredningsutskottet får hemställa, att stadsfullmäktige ville lämna utskottet i uppdrag att i fortsättningen avgiva sådana yttranden.

Med stöd av det anförda får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att tillstyrka A.-B. Svenska Pressbyråns ansökan om tillstånd till utsträckt affärstid för kiosken vid Västerås järnvägsstation under framhållande av de av beredningsutskottet uttalade önskemålen, samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att i fortsättningen avgiva yttranden över förekommande ansökningar om tillstånd till utsträckt affärstid.

Västerås den 14 oktober 1942.

För beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1942. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 169.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av Mileniigatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan statsbidrag numera beslutats för uppförande av ny folkskolebyggnad å Jakobsberg och arbetet med största sannolikhet inom den närmaste tiden kommer att påbörjas, är det nödvändigt, att den nya Mileniigatan utlägges och iordningställes, då bland annat den nya folkskolegården skall förläggas över den nuvarande Mileniigatan. Kostnaderna för gatans iordningställande hava beräknats till 18.700 kronor.

I innevarande års stat finnes för övriga nyanläggningar av gator och vägar upptaget anslag med 57.405 kronor 95 öre. Under året hava stadsfullmäktige beslutat att låta utföra arbeten av ifrågavarande art för tillhopa 23.700 kronor att debiteras detta konto. Av detta återstår nu sålunda 33.705 kronor 95 öre.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av Mileniigatan anvisa 18.700 kronor att utgå av årets anslag för övriga nyanläggningar av gator och vägar samt

att återstoden av detta anslag skall reserveras till år 1943.

Västerås den 5 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 170.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till familjebidragsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sin skrivelse beträffande förslag till budget för år 1943 har familjebidragsnämnden jämte annat hemställt om tilläggsanslag med 40.000 kronor för nämndens verksamhet under innevarande år. Av nämndens motiv härför bör här intagas följande. "Det för kommunandel i 1942 års stat upptagna beloppet, 70.000 kronor, har sålunda redan förbrukats. I skrivelse den 21 juli 1942 till drätselkammaren lämnade nämnden redogörelse för utbetalda familjebidrag under första halvåret 1942 och anmälde med stöd härav, att det för kommunandel för år 1942 anvisade beloppet komme att överskridas, eftersom kommunandelen för nämnda halvår uppgick till 56.124 kronor 88 öre. Ifrågavarande anslag kommer att överskridas med cirka 30.000 kronor. — På grund av löneregleringen, dyrtidstilläggen och framför allt på grund av nämndens befattning med hemortslönen, de ökade inkallelserna och den ökade arbetsbördan med utökning av antalet extra ordinarie befattningshavare och anlitande av extra biträden i ökad utsträckning har för tiden 1 januari—30 september 1942 till löner och arvoden förbrukats 19.616 kronor 94 öre av härför för år 1942 anvisade 21.100 kronor. Detta anslag kommer sålunda att överskridas med omkring 5.500 kronor. — För tiden 1 januari—30 september 1942 uppgår kostnaderna för porton och telefon till 9.369 kronor 60 öre. Portot höjdes för postgiroanvisningar den 1 april 1942 från 10 till 15 öre. Portokostnaderna ha väsentligt ökat även på grund av den retroaktiva och löpande hemortslönen. Den förra utbetalas endast en gång till varje värnpliktig, men den senare utbetalas för viss grupp värnpliktiga varje månad och för annan grupp vid tjänstgöringsperiods slut. Utbetalningarna av hemortslön ske liksom familjebidragen över postgiro. Det för år 1942 för porton och telefon anslagna beloppet, 8.000 kronor, har sålunda redan förbrukats, och anslaget kommer att överskridas med cirka 4.500 kronor."

På grund av vad som ovan anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom tilläggsanslag för familjebidragsnämndens verksamhet under år 1942 anvisa 40.000 kronor att utgå av de till stadsfullmäktiges förfogande stående, från år 1941 reserverade medlen.

Västerås den 5 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 171.

Drätselkammarens skrivelse ang. fastställande av skogsaccis för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt bestämmelserna i lagen den 28 september 1928 om skogsaccis skall vid avverkning av skog till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket erläggas skogsaccis, som skall utgå i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde. I stad skall skattesatsen bestämmas av stadsfullmäktige och för 100 kronors rotvärde utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, varvid dock skattesatsen skall jämkas till närmast högre 5-tal ören. Under de senaste fem åren har i staden i medeltal utdebiterats 6 kronor 59 öre per skattekrona. Med tillämpning av ovan angivna beräkningsgrund skulle alltså den skattesats, efter vilken skogsaccis för år 1942 skall utgå, komma att uppgå till 1 krona 65 öre.

Drätselkammaren hemställer med anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa skattesatsen för skogsaccis för år 1942 till 1 krona 65 öre per 100 kronors rotvärde.

Västerås den 5 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 172.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av arbetsmaskiner för byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På därom från byggnadschefen gjord framställning får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville anvisa anslag med tillhopa 9.000 kronor

N:o 172.
Ang. inköp av arbetsmaskiner för byggnadskontoret.

för inköp av en förplog och en sidoplog för snöplogning, en lågtryckspanna för upptining av vägtrummor samt cirka 1.200 meter snöstaket. I beloppet ingå jämväl kostnaderna för ombyggnad av en gångbanevält för metangasdrift. Såsom skäl härför vill drätselkammaren anföra följande.

Ett av stadens snöplogsaggregat bestående av förplog och efterplog är numera så förslitet, att ersättning måste anskaffas.

För vägunderhållet under vintern är det av stor vikt, att vattnet vid snösmältningen icke hejdas av igenfrusna trummor. För upptining av rännstensbrunnar och brandposter har byggnadskontoret tidigare anlitat tekniska verkens hjälp. Då upptiningen ute på vägarna emellertid är ett mycket tidsödande arbete, har det visat sig nödvändigt, att byggnadskontoret erhåller egen upptiningspanna.

De senaste vintrarna har det visat sig, att vissa punkter av stadens infartsvägar äro särskilt utsatta för drivbildning, vilken ofta sker mycket snabbt. För undanröjande av dessa olägenheter erfordras snöstaket, vilka för att de icke skola hindra jordbruket böra vara flyttbara.

Stadens gångbanevält har av brist på drivmedel under senare år icke kunnat användas. Med hänsyn till de planerade nybyggnadsarbetena av gator i samband med markexploatering för bostadsbebyggelse erfordras välten i större utsträckning än tidigare.

På grund av vad som anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en förplog och en sidoplog för snöplogning, en lågtryckspanna för upptining samt snöstaket ävensom för ombyggnad av gångbanevälten för metangasdrift anvisa 9.000 kronor att för täckning av uttaxerade medel upptagas i byggnadskontorets stat för år 1943.

Västerås den 5 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Sven Holmer.

N:o 173.

Drätselkammarens skrivelse med yttrande över förslag till värdestegringsskatt å fastigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 1 september 1942 hava av finansministern tillkallade sakkunniga, 1941 års sakkunniga för värdestegringsskatt, avgivit ett ”Betänkande med förslag till förordning om värdestegringsskatt å fastighet”. Betänkandet har utsänts på remiss till olika myndigheter. Länsstyrelsen i Västmanlands län, som även har betänkandet på remiss, har anmodat stadsfullmäktige att senast den 1 december inkomma med yttrande över detsamma. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får med anledning härav anföra följande.

Frågan om värdestegringsskatt å fastighet torde höra till de svåraste, som skattelagstiftningen har att syssla med. Inom vårt land har frågan vid upprepade tillfällen gjorts till föremål för utredningar men ingen av dessa har hittills lett till resultat. Utomlands ha på sina håll försök gjorts att införa en dylik skatt, men försöken hava icke haft nämnvärd framgång. De sakkunniga hava icke heller fördolt de svårigheter, som ur olika synpunkter äro förknippade med införande av en värdestegringsskatt. Det föreliggande förslaget har icke heller av de sakkunniga utan vidare rekommenderats till genomförande utan de ha uttryckligen framhållit, att frågan härom måste bedömas jämväl ur synpunkter, som falla utom det åt de sakkunniga lämnade uppdraget.

Drätselkammaren kommer i det följande att lämna endast en mycket summarisk redogörelse för förslagets huvudpunkter utan att i allmänhet ingå på några detaljer. De invecklade, speciellt taxeringstekniska detaljerna i förslaget komma att helt förbigås. I detta sammanhang må även anmärkas att lagtexten, även om den med hänsyn till lagstiftningsuppgiftens karaktär med nödvändighet måste bliva invecklad och detaljrik, dock i många hänseenden synes ha fått en alltför invecklad och för lekmannen ofta obegriplig utformning. Det vore önskvärt om vid den överarbetning av förslaget, som under alla förhållanden torde komma att ske, tillbörlig uppmärksamhet ägnades åt nu påtalade förhållande. Den utformning av författningstexten, som presenteras i det föreliggande förslaget, jävar tyvärr icke det ofta hörda påståendet att under nuvarande kristid tillkomna författningar i kvalitativt avseende icke kunna mäta sig med under normala tider tillskapade.

De sakkunniga framhålla till en början att man kan skilja mellan tre huvudslag av värdestegring för en fastighet. Det första fallet är att värdestegringen uppkommit genom att fastighetsägaren investerat *andra kapitaltillgångar* i fastigheten, t. ex. i form av i nybyggnad eller ombyggnad investerat eget eller upplånat kapital, i vilket fall det endast blir fråga om en omplacering av kapitaltillgångar utan ty åtföljande ökning av fastighetägarens nettokapital. I andra fall är fastighetens värdestegring ett uttryck för ett *sparande* från fastighetsägarens sida, varvid en motsvarande ökning av nettoförmögenheten förutsättes ske. Ett dylikt sparande kan tänkas ske i olika former, t. ex. genom

N:o 173. *Ang. värdestegringsskatt å fastigheter.*

att använda fastighetsinkomster till att bekosta förbättringsarbeten, genom eget eller familjemedlemmarnas oavlönade arbetsprestationer på fastigheten eller genom att exempelvis icke låta avverkningen å en skogsfastighet uppgå till en kvantitet motsvarande tillväxten. Den tredje huvudavdelningens fall omfatta sådan värdestegring, som kan karakteriseras som en tills vidare *orealiserad förmögenhetsvinst.* Denna förmögenhetsvinst kan komma till stånd på grund av olika anledningar. Sålunda kan dylik vinst uppstå genom fastighetsägarens egna åtgöranden, om nämligen värdeökningen blir större än den av fastighetsägaren genom sparande eller på annat sätt i fastigheten i förbättringssyfte nedlagda kostnaden. Förmögenhetsvinsten kan också ha sin grund i åtgöranden från statens eller kommunens sida, i den allmänna ekonomiska utvecklingen, i en sänkning i räntefoten eller i penningvärdets försämring. I de två först angivna huvudfallen, då fastighetens värdestegring till fullo motsvaras av nedlagda kostnader från fastighetsägarens sida, bör enligt de sakkunnigas mening någon särskild värdestegringsskatt icke förekomma. Däremot anses en värdestegringsskatt motiverad i den tredje huvudgruppens fall och grunden till skatten skulle då ligga däri, att genom dylik värdestegring framkomna förmögenhetsvinster framstå som mer eller mindre oberättigade.

Då det gäller att upptaga en värdestegringsskatt ha de sakkunniga valt den s. k. *direkta metoden,* vilken innebär, att värdestegringen fastställes genom periodiska taxeringar av fastighetsvärdet och att skatten på den härvid konstaterade förmögenhetsvinsten utgår oberoende av om denna realiserats genom försäljning. Den motsatta, s. k. *indirekta metoden,* innebär, att värdestegringsskatten erlägges endast vid de tillfällen, då förmögenhetsvinsten realiseras genom fastighetens försäljning, såsom fallet är med vår vanliga realisationsvinst å fast egendom. Då den direkta metoden måste grundas på periodiska fastighetstaxeringar, hava de sakkunniga ansett lämpligt anknyta skatten till de vart femte år återkommande allmänna fastighetstaxeringarna. Grundprincipen i förslaget är den, att därest taxeringsvärdet å en fastighet ökat från ett taxeringstillfälle till ett annat, ökningen bör beskattas som värdestegring i den mån den ej motsvaras av kostnader för ägaren utan har karaktären av en verklig förmögenhetsvinst. Själva skatten har man av olika skäl icke ansett sig kunna i allmänhet taga ut i form av ett engångsbelopp utan begränsat skatteskyldigheten till en årlig förräntning av skattens kapitalbelopp, varför sålunda skatten enligt det föreliggande förslaget kommer att utgå som en löpande ränta på den orealiserade förmögenhetsvinst, som konstateras i samband med fastighetstaxeringarna. Förfarandet medför den fördelen, att om förmögenhetsvinsten skulle reduceras eller försvinna genom fastighetsvärdets nedgång, den årliga skatten kan nedsättas i motsvarande grad, respektive helt bortfalla. I två fall ha emellertid avvikelser gjorts från den direkta metoden för skattens uttagande. I de fall, då en värdestegring ej åtföljes av en omedelbart stigande avkastning av fastigheten utan är baserad på förväntningar om ett bättre framtida utnyttjande av densamma har nämligen skatteplikten gjorts latent. För dylik värdestegring har tillskapats uttrycket *stegring av onyttjat värde* och där dylik stegring föreligger blir skatteplikten aktuell först när fastigheten tages i bruk för det avsedda syftemålet, såvida den ej dessförinnan blir föremål för försäljning. Vidare har man berett en fastighetsägare

möjlighet att *avlösa* den såsom en löpande årlig ränta konstruerade skatten. Enligt de sakkunnigas förslag skall den årliga skatten utgå med två procent å den konstaterade beskattningsbara värdeökningen. Vid avlösning på en gång skall enligt förslaget fastighetsägaren inbetala ett belopp, motsvarande tjugo gånger den årliga skatten, d. v. s. 40 procent av den beskattningsbara värdeökningen.

N:o 173. *Ang. värdestegringsskatt å fastigheter.*

Då det gäller att bestämma skatteplikten omfattning hava de sakkunniga icke begränsat densamma till att avse värdestegring av det rena jordvärdet utan utvidgat skatten även till byggnader och andra fasta anläggningar. Härifrån hava dock gjorts två undantag, i det att *dels* värdet av växande skog och *dels* värdet av fasta maskiner, som vid fastighetstaxeringen åsatts "särskilt maskinvärde", ej medräknas vid fastställande av fastigheternas värdestegring. I förslaget har däremot icke gjorts någon åtskillnad mellan lands- och stadsfastigheter. Däremot hava fastigheter med ett taxeringsvärde av högst 15.000 kronor undantagits från skatteplikt. Anledningen härtill är i främsta rummet av taxeringsteknisk natur.

Såsom en sammanfattning av förslaget kan, för att använda de sakkunnigas egna ord, sägas "att vad som kan karakteriseras som ett sparande från fastighetsägarens sida ej inräknats i den beskattningsbara värdestegringen". Såsom avdragsgilla poster hava sålunda upptagits såväl anläggningskostnader som oavlönade arbetsprestationer från fastighetsägarens eller hans familjs sida. "Å andra sidan", fortsätta de sakkunniga, "har all värdestegring, som ej har karaktären av ett dylikt sparande gjorts beskattningsbar, oberoende av om den kan anses orsakad av fastighetsägarens egna åtgöranden eller andra omständigheter". De sakkunniga hava ansett att man i ett konkret fall icke kan efter objektiva grunder dela upp en förmögenhetsvinst i en del, som kan tillskrivas fastighetsägarens egna åtgöranden och en annan mera oförtjänt del och på den grund förordat den lösningen, att hela förmögenhetsvinsten, d. v. s. värdestegringen med avdrag för de nedlagda kostnaderna, göres beskattningsbar.

De sakkunniga hava vidare icke heller kunnat författningstekniskt lösa frågan att särställa den värdeökning, som uteslutande har sin grund i en försämring i penningvärdet utan låtit skatteplikten omfatta även dylik värdestegring, trots att densamma i realiteten endast är av nominell art. Det förutsättes dock, att om i framtiden en mera betydande uppgång av den allmänna prisnivån kan konstateras, statsmakterna skola tillgodose fastighetsägarnas intressen genom att medgiva ett tillägg till det skattefria värdet.

Enligt förslaget skall den värdestegringsskatt, som uttages lika delas mellan staten och den kommun, inom vilken vederbörande fastighet är belägen. Genom avlösningsförfarande inbetalt engångsbelopp skall av kommunen avsättas till en särskild fond, kallad värdestegringsskattefonden.

Då det gäller att bedöma det föreliggande lagförslaget, kommer man redan från början in på spörsmålet, vilken värdestegring, som bör vara beskattningsbar. Enligt drätselkammarens uppfattning är det utan tvekan fullt motiverat att sådan värdestegring, som har sin grund i åtgöranden från statens

N:o 173.
Ang. värdestegringsskatt å fastigheter.

eller kommunens sida, göres till föremål för beskattning. Man kan med visst fog även utvidga principen och säga, att all värdestegring å fastighet, som tillkommit utan fastighetsägarens egna åtgöranden, får anses mer eller mindre oförtjänt och därför bör beskattas. Så långt kan också drätselkammaren giva sin anslutning till de sakkunnigas förslag. Men då skattskyldigheten faktiskt kommer att omfatta även sådana fall då genom en fastighetsägares omtänksamhet, klokhet eller rationalisering av arbetet värdestegringen å fastigheten blir större än de avdragsgilla, faktiska omkostnaderna och sålunda skillnaden beskattningsbar, då måste man säga sig att skattskyldigheten sträcker sig för långt. Det måste vidare framstå som en orättvisa, att endast värdestegring å fastighet göres till föremål för beskattning, ehuru en oförtjänt värdestegring kan inträffa även i fråga om andra värden. I sanningens intresse måste dock sägas, att en värdestegringsskatt å andra objekt skulle ställa sig synnerligen svår att genomföra. Det skall även påpekas, att den skattefrihet, som föreslagits för fastigheter med taxeringsvärden understigande 15.000 kronor, kommer att gynna landsbygdens befolkning, då en stor del av jordbruksfastigheterna icke komma upp till denna gräns. Ur stadskommunal, fiskalisk synpunkt sett borde ingen invändning vara att göra emot att gränsen för stadsfastigheter icke satts högre. Det bör dock framhållas, att en hel del mindre egnahemsägare i städerna komma att drabbas av skatten under det att fastighetsägare i ungefär liknande ekonomiska ställning på landet gå fria. Den omständigheten att en värdestegring, som har sin orsak i penningvärdets fall, göres beskattningsbar, måste inge betänkligheter, särskilt som ingen garanti finnes för att statsmakterna vid en kommande eventuell onormal förhöjning av prisnivån skola medgiva lättnader. Över huvud taget torde ett införande under nuvarande i viss mån inflatoriska tider av institutet värdestegringsskatt icke rättfärdigas på annat sätt än statens behov av ökade skatteintäkter. Då emellertid en värdestegringsskatt, konstruerad på sätt de sakkunniga föreslagit, icke beräknas ge mer än cirka 30.000.000 kronor per år, vilket belopp lika skall delas mellan staten och kommunerna, synes det icke vara motiverat att ur nyss anförda synpunkt nu införa skatten. Det vore säkerligen ur alla synpunkter bättre att förslaget finge vila och eventuellt undergå en överarbetning till dess mer normala tider åter inträtt. Slutligen kan icke drätselkammaren underlåta att påpeka, att en hälftendelning av inflytande skattebelopp mellan stat och kommun icke kan anses riktig. Det torde vara obestridligt, att det är de kommunala åtgärderna i form av stadsplanering, tomtindelning, ledningsframdragningar och gatuanläggningar, som framför allt medverka till en stegring av fastighetsvärdena. Det får därför också anses rimligt, att vederbörande kommun även får tillgodogöra sig den större delen av skatten. En fördelning i proportionen 2: 1 mellan kommun och stat förefaller drätselkammaren mera rimlig än den av de sakkunniga föreslagna.

Drätselkammaren hemställer till slut, att stadsfullmäktige ville besluta

att som eget yttrande över ”Betänkandet med förslag till förordning om värdesteg-

ringsskatt å fastighet" åberopa vad drätselkammaren härovan anfört.

N:o 173. Ang. värdestegringsskatt å fastigheter.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 174.

Drätselkammarens skrivelse ang. val av stadsdirektör.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna sitt förslag till återbesättande av den lediga befattningen såsom stadsdirektör och vill därvid anföra följande.

Vid flerfaldiga tillfällen före stadsdirektörstjänstens omreglering uttalades, att stadsdirektören borde vara en merkantilt utbildad, framsynt och initiativrik affärsman med chefs- och ledareegenskaper och att detta skulle tillmätas avgörande betydelse framför insikter i kommunalförvaltningens olika grenar. Dessa uttalanden kommo jämväl på visst sätt till uttryck i den för stadsdirektören gällande instruktionen.

Vid upprättande av sitt förslag har drätselkammaren ansett sig framför allt böra taga hänsyn till dessa synpunkter och har därför i *första förslagsrum* uppsatt

kontorschefen Karl August Hedin. Beträffande Hedins och de övriga i förslagsrum uppsatta sökandenas tidigare tjänstgöringar och åberopade handlingar hänvisar drätselkammaren till vad därom i detta ärende i annan skrivelse till stadsfullmäktige anförts ävensom till de å stadskansliet tillgängliga ansökningshandlingarna. Vad särskilt angår Hedin har drätselkammaren ansett, att han, med hänsyn till vad drätselkammaren om hans person inhämtat och i anslutning till de allmänna synpunkter, som ovan anförts, bör placeras i första förslagsrum.

I *andra förslagsrum* har drätselkammaren satt

stadsombudsmannen Thjelvar Hedberg. Därest stadsfullmäktige icke skulle vara ense med drätselkammaren i uppfattningen, att stadsdirektören skall vara kommersiellt utbildad, utan i stället vilja hävda att denne företrädesvis bör vara en i kommunala och administrativa värv erfaren jurist, har drätselkammaren ansett det riktigt och lämpligt att i förslagsrum jämväl upptaga sökande med sådan utbildning. Drätselkammaren har därvid den uppfattningen, att Hedberg bör givas företräde framför övriga sökande s. k. kommunaljurister. Drät-

N:o 174.
Ang. val av stadsdirektör.

selkammaren har då tagit hänsyn ej mindre till Hedbergs synnerligen förtjänstfulla tjänsteutövning än även till medsökandenas mera begränsade kommunala arbetsområde eller till deras kortare kommunala verksamhet.

I *tredje förslagsrum,* slutligen, har drätselkammaren placerat *sektionschefen Herman Löfgren.* Beträffande denne har drätselkammaren inhämtat, att han är i besittning av mycket god organisationsförmåga och tillika är väl förfaren i administrativa värv, varför han måste anses väl skickad till befattningen ifråga.

Emot drätselkammarens beslut att uppsätta de utvalda sökandena i nämnd ordning hava herrar Keijser och Hellström reserverat sig och yrkat, att förslaget skulle omfatta namnen i ordning

1) Hedberg
2) Hedin
3) Löfgren.

Skriftlig motivering för denna reservation har av reservanterna ingivits och bifogas denna skrivelse.

Västerås den 5 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknade som vid drätselkammarens sammanträde den 5 november 1942 anförde reservation emot drätselkammarens beslut att på förslag till återbesättande av stadsdirektörstjänsten uppsätta i nu nämnd ordning herrar Hedin, Hedberg och Löfgren och som därvid yrkade, att namnen skulle nämnas i ordning Hedberg, Hedin och Löfgren, få härmed avgiva denna skriftliga motivering för yrkandet.

Vi anse, att Hedin icke fyller instruktionens krav på, att stadsdirektören skall besitta insikt och erfarenhet i administrativa och kommunala värv. Sådan insikt synes oss Hedin helt sakna. Hedbergs obestridligen mycket stora kunskaper i dessa värv, om vilka drätselkammaren och stadsfullmäktige äga god kännedom, böra utan tvekan givas större vitsord än Hedins ekonomiska insikter, varom drätselkammaren och stadsfullmäktige endast upplysningsvis kunnat förskaffa sig kännedom.

På grund härav ha vi den uppfattningen, att Hedberg bör givas första förslagsrummet.

Västerås den 10 november 1942.

Einar Keijser. *Carl Hellström.*

N:o 175.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra vid årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta:

HAMNSTYRELSEN.

För tiden intill utgången av år 1947 föreslås omval av ledamoten, hyvlaren K. H. Thorén samt nyval av nuvarande suppleanten, trädgårdsarbetaren Vilh. Björk.

Till suppleant för tiden intill utgången av år 1945, efter trädgårdsarbetaren Vilh. Björk, föreslås svetsaren Åke Johansson samt för tiden intill 1943 års utgång efter byggmästaren J. Alb. Fredriksson, vilken avsagt sig uppdraget, ingenjören Fritz Granath.

LÖNE- OCH AVTALSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår att till ledamöter för tiden intill utgången av år 1946 omväljas avsynaren Martin Holmberg, kraftverksdirektören Thure Strand och kamreraren Algot Broberg.

Till suppleanter för samma tid föreslås omval av avdelningschefen Filip Dahlström och verkmästaren Fritz Johansson.

BYGGNADSNÄMNDEN.

För tiden intill utgången av år 1946 föreslås omval av ledamöterna byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson, brandchefen O. Clarholm samt civilingenjören Alb. Andersson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omval av byggnadssnickaren Axel Eriksson, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och vice brandchefen O. G. F. Werngren samt nyval av civilingenjören John Broberg efter fabrikören Johan Svensson, som avsagt sig uppdraget.

Beredningsutskottet föreslår vidare, att suppleanterna förklaras vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nu blivit nämnda.

STADSPLANERÅDET.

Till ledamöter för tiden intill utgången av år 1946 föreslås omval av överingenjören Carl Henning och byggmästaren Fritz Eklund samt nyval av ingenjören Erland Gustafsson efter byggnadsingenjören Herman Stjernberg.

N:o 175.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår att till ledamot för tiden intill utgången av år 1943, efter länsveterinären O. Hultén, vilken avflyttat från staden, utses distriktsveterinären H. Snöborgs.

BRANDSTYRELSEN.

Beredningsutskottet föreslår, att avgående ledamöterna, montören Arthur Lundell och byggnadssnickaren Fritz Nyberg, omväljes för tiden intill utgången av år 1946.

Till suppleanter för samma tid föreslås omval av ingenjören Walter Åkerman och filaren Göte Juhlén samt för tiden intill utgången av år 1944, nyval av muraren J. F. Polander efter muraren G. Dahlfors, vilken under året avlidit.

SAKKUNNIGA VID BRANDSYN.

Till sakkunniga vid brandsyn för år 1943 föreslås omval av byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom. Till suppleanter för samma tid föreslås omval av byggnadssnickaren A. N. Vretholm och byggmästaren Verner Johansson.

PLANTERINGSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet hemställer, att till ledamöter för åren 1943—1945 återväljes kassören Gösta Lundberg, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, direktören Elow Eriksson, folkskolläraren Albert Wasberg, förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fru Sigrid Eriksson och trädgårdsarbetaren Elof Hagström.

BADHUSSTYRELSEN.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill utgången av år 1946 omväljas f. drätseldirektören Theofil Öberg och förste stadsläkaren Gust. Andrén samt nyväljes vägaren Georg Andersson efter simläraren Tord Söderquist. Till ledamot för åren 1943 och 1944 efter ingenjören Algot Svensson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås fru Hilda Bergsten.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Vårdaren i femte distriktet, fröken Anna Jakobsson, har avsagt sig uppdraget. Då enligt uppgift från fattigvårdsstyrelsen ersättare i uppdraget ej erfordras, får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla fröken Jakobssons avsägelse.

DIREKTIONEN FÖR ÅLDERDOMSHEMMETS TUBERKULOSAVDELNING.

Då tuberkulosavdelningen upphört med sin verksamhet, får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville entlediga samtliga ledamöter och suppleanter i direktionen från deras uppdrag.

HÖGRE FOLKSKOLANS STYRELSE.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Skolöverstyrelsen har den 29 maj 1942 fastställt nytt reglemente för högre folkskolan, vari föreskrives, att stadsfullmäktige i stället för folkskolestyrelsen skola utse ledamöter och suppleanter i skolans styrelse. Enligt reglementet skola ledamöterna vara 7 och suppleanterna 4, valda för en tid av fyra år. Vid valet skall tillses att om möjligt minst två ledamöter och en suppleant äro sakkunniga i vardera av näringsgrenarna handel och industri. Med anledning härav hava styrelsens nuvarande ledamöter och suppleanter i skrivelse till stadsfullmäktige ställt sina platser till förfogande.

Till ledamöter i styrelsen för åren 1943—1946 får beredningsutskottet föreslå rektorn Folke Ericsson, ingenjören Daniel Björk, baninspektören Björn Björnsson, muraren Martin Hellblom, studieledaren Gust. Sund, affärschefen K. A. Friberg och 1:ste stationsskrivaren Thure Bergquist samt till suppleanter verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Algot Broberg, fru Elsa Engberg och fru Sigrid Eriksson.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS SKOLOR FÖR YRKESUNDERVISNING.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill utgången av år 1946 måtte omväljas förmannen C. F. Larsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson samt nyväljas teknologie doktorn Ivar Herlitz efter överingenjören M. Schenström, vilken avsagt sig uppdraget. Till ledamot för tiden intill 1944 års utgång föreslås ingenjören John Jansson efter direktören A. Lindén, vilken avsagt sig uppdraget.

REVISORER.

1) *Av stadens räkenskaper.*

1943 års räkenskaper. Till ordinarie revisorer föreslås förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén, järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind, tjänstemannen Gust. Lindén och länsjägmästaren Edvin Nyblom samt till suppleanter lokomotiveldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren John Jakobsson, kommunalarbetaren Sven Vestling, driftsingenjören Anders Larsson, kassörskan Anna Karlsson, kamreraren Martin Hansjö och ingenjören G. Dahlby.

2) *Av Arbetareistitutets räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval av ordinarie revisorn, ingenjören F. O. Berling och suppleanten, kassören Gösta Lundberg.

3) *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1943 av ordinarie revisorerna, verkmästaren Gustav Karlsson och majoren G. Robsahm samt suppleanten, järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind.

4) *Av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1943 av ordinarie revisorn, posttjänstemannen Erik Östlund och suppleanten, majoren G. Robsahm.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1943 av ordinarie revisorn, posttjänstemannen Erik Östlund samt suppleanten, majoren G. Robsahm.

6) *Av Föreningen Västerås Skollovskoloniers räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för 1943 av ordinarie revisorn, förmannen Karl Engdahl samt suppleanten, tjänstemannen Gust. Lindén.

Sedan föreningen hemställt att stadsfullmäktige även ville utse en ledamot i styrelsen får beredningsutskottet till ledamot i styrelsen för år 1943 föreslå verkmästaren Gustav Karlsson samt till suppleant för samma tid häradshövdingen Sven Turén.

IDROTTSPLATSSTYRELSEN.

Till ledamöter i styrelsen för åren 1943 och 1944 får beredningsutskottet föreslå omval av f. drätseldirektören Theofil Öberg, förmannen Vilhelm Berg och ingenjören Birger Falk samt till suppleanter, folkskolläraren Karl Nordlund, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och häradsskrivaren Oscar Lewrö.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS IDROTTSHALL FÖRENING U. P. A.

Till revisor av 1942 års räkenskaper föreslås omval av tjänstemannen Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson som suppleant.

VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

Till ledamöter för år 1943 föreslås stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg samt till suppleanter, verkmästaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Som revisor föreslås bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med rektorn Hj. Thyresson som suppleant.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Beredningsutskottet föreslår, att ledamöterna, majoren G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein, återväljas för åren 1943 och 1944.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Ledamöterna, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson, föreslås omvalda för tiden intill 1944 års utgång.

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet hemställer att de ledamöter, som äro i tur att avgå, omväljas, och att sålunda för åren 1943 och 1944 utses

från tjänstemannaklassen: domprosten Ernst Enochsson,

från handlande och hantverkareklassen: fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist, samt

från arbetsklassen: förrådsförmannen Joh. Teodor Bergqvist.

MARIA HALLANDERS DONATIONSFOND.

Till ledamöter för tiden intill 1946 års utgång föreslår beredningsutskottet omval av domprosten Ernst Enochsson och fru Alma Larsson.

NÄMNDEN ÖVER WAHLBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

Ledamöterna, fabrikören Joh. Svensson och fru Anna Vestberg, föreslås till omval för åren 1943 och 1944.

ARBETSLÖSHETSKOMMITTÉN.

För år 1943 föreslås omval av ledamöterna, studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders samt suppleanterna, redaktören Ernst Berg, kopplingsarbetaren Erik Andersson, civilingenjören John Lundgren, förmannen Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Eric Pettersson.

Till revisorer för samma tid föreslås kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarson med kassören Harry Öjve som suppleant.

KRISTIDSNÄMNDEN.

Till ledamöter i nämnden för 1943 föreslås omval av kontoristen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, blomsterhandlaren Karl Pettersson, civilingenjören John Lundgren, lantbrukaren Fabian Rörick och disponenten H. Green samt till suppleanter fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Carl T. Ericson, tjänstemannen Gust. Lindén och lantbrukaren C. H. Falk.

Beredningsutskottet hemställer tillika, att stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen ville förorda att till ordförande för 1943 förordnas snickaren Gustaf Olsson och till vice ordförande kontoristen Gösta Sjöberg.

HYRESNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår,

att till *ledamot i hyresnämnden, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* måtte återväljas, häradsskrivaren Oscar Lewrö samt till suppleanter direktören Mattias Pers och blomsterhandlaren Karl Pettersson,

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

att till *ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* utses ombudsmannen Eric Lindgren med herr A. Zetterkvist och snickaren Gustaf Olsson som suppleanter,

samt att till *ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* efter apotekaren Adolf Örtenberg, vilken avsagt sig uppdraget, utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Beredningsutskottet hemställer, att uppdragen avse tiden t. o. m. 30 september 1943 eller, om lagen om hyresreglering skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1943.

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

För år 1943 föreslås omval av ledamöterna, byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, verkmästaren David Johansson och muraren Martin Hellblom samt suppleanterna, byggmästaren Fritz Eklund och civilingenjören Arne Mattsson.

OMBUD VID MANTALSSKRIVNINGEN.

Enligt länsstyrelsens kungörelse skola minst åtta ombud utses. Beredningsutskottet föreslår till ombud för 1943 skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden C. E. Tengström, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästaren J. A. Sillén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderkvist och ombudsmannen Carl Ölander.

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Intill utgången av år 1947 föreslås omval av kamreraren J. Häggström, byggmästaren Edv. Karlsson och brandmästaren Ernst Johansson.

SAKKUNNIGA ATT GÅ RÅDHUSRÄTTEN TILLHANDA VID UPPTAGANDE AV SJÖFÖRKLARING OCH SJÖFÖRHÖR.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och kaptenen Carl Wenström uppföras på förslag till sakkunniga.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Beredningsutskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1943 års taxeringsnämnder skall vara tre med lika antal suppleanter med undantag för andra och elfte distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämmes till fem med lika antal suppleanter.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1943 föreslås följande personer, och hemställes tillika, att suppleanterna bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

1:sta distriktet.

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Pettersson.

Suppleanter: Direktören Otto Maunsbach, montören Erik V. Larsson och tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, bokföraren R. Söderquist, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, gjutaren Axel Larsson, linjeförmannen V. R. Brännström, avdelningschefen Filip Dahlström och snickaremästaren August Karlsson.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, verkstadsarbetaren Georg Karlsson och förmannen Gunnar Larsson.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, förvaltaren David Hallborg och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fanjunkaren S. B. Knutsson och avsynaren Ragnar Kragge.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén efter ingenjören Algot Svensson, vilken avsagt sig uppdraget.

Suppleanter: Majoren G. Robsahm, portvakten Karl Abrahamsson efter hyvlaren K. H. Thorén och fabrikören Carl Holmqvist.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och 1. stationsskrivaren Thure Bergquist.

Suppleanter: Köpmannen G. Wågberg, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Fastighetsarbetaren Erik Karlsson, byggnadssnickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. Aug. Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och folkskolläraren G. Leontein.

N:o 175.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

8:de distriktet.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och apparatmontören Alvar Johansson efter filaren Ivar Abrahamsson, vilken avsagt sig uppdraget.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstenson, stationskarlen K. G. Johansson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

9:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. Dahlby, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, maskinmontören Erik Berglind och direktören Ragnar Bosten.

10:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Suppleanter: Målaremästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren V. Linde-Olsson.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren Jakob Petersson och bankkamreraren Curt Möller.

Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, byggnadssnickaren Edvard Eriksson, lantbrukaren C. P. Carlstedt, lantbrukaren Herman Falk och köpmannen Gösta Dahlgren.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skall givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen med herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

Västerås den 11 november 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 176.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommitté för utredning av frågan om kommunala tvättstugor (jfr SH nr 141).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 24 september 1942 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter i en kommitté för utredning av frågan om inrättande i staden av kommunala tvättstugor, får utskottet härmed till fullgörande av berörda uppdrag föreslå, att till ledamöter i kommittén måtte utses

brandmästaren Ernst Johansson,
fru Anna Vestberg,
fru Ingrid Andrén,
ingenjör G. M. Lilja och
gjutaren Bertil Lund.
Till sammankallande föreslås herr Johansson.

Västerås den 11 november 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 177.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västerås Idrottshall förening u. p. a.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till drätselkammaren har styrelsen för Västerås Idrottshall, Förening u. p. a., med bifogande av förvaltnings-, styrelse- och revisionsberättelse på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville utverka anslag med högsta möjliga belopp till föreningens verksamhet under såväl innevarande år som år 1943. Drätselkammaren vill med anledning härav anföra följande.

Av handlingarna framgår, att föreningen icke kunnat räkna med att det ekonomiska resultatet av rörelsen skulle giva möjlighet till underhållsarbeten och till avskrivning av fastighets- och inventarievärden under kommande år liksom medel för dessa ändamål saknats under tidigare år. Anledningen härtill

N:o 177. *Ang. anslag till Västerås Idrottshall förening u. p. a.*

säges framför allt vara de ökade uppvärmningskostnaderna, som icke helt kunna täckas av ökade hyror. Då de angivna förhållandena äro långt ifrån önskvärda och då staden är stor intressent i företaget, har drätselkammaren ansett det lämpligt, om för år 1943 till föreningen skulle lämnas ett anslag av 10.000 kronor att huvudsakligen användas för först angivna ändamål.

På grund av vad som anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna Västerås Idrottshall, Förening u. p. a., ett tillfälligt anslag under år 1943 med 10.000 kronor att huvudsakligen användas för avskrivning och underhåll av byggnaden samt

att anslaget skall täckas av uttaxerade medel i 1943 års stat.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Västerås stads drätselkammare.

Styrelsen för Västerås Idrottshall, förening u. p. a., får härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren i samband med uppgörandet av statförslag för år 1943 ville pröva frågan om ökat understöd till föreningen.

Här nedan meddelas en sammanställning av föreningens inkomster och utgifter dels i enlighet med beräkning i maj 1939 i samband med då gjord framställning om stadens borgen för viss del av föreningens upplåning och dels i enlighet med 1941 års bokslut och en för år 1942 uppgjord stat.

	Beräknat 1939	1941	Beräknat för år 1942
Inkomster.			
Kafé- och affärslokaler	3.500: —	5.500: —	5.500: —
Bowlinghall	3.000: —	3.250: —	4.400: —
Fasta hyror för träningslokaler	2.400: —	2.150: —	2.150: —
D:o för klubbrum	1.750: —	900: —	900: —
Inkomster av tillfälliga uthyrningar	15.800: —	27.201: 60	27.500: —
Underskott	0	994: 06	450: —
Summa inkomster	26.450: —	40.595: 66	40.900: —

N:o 177. *Ang. anslag till Västerås Idrottshall förening u. p. a.*

Utgifter.	Beräknat 1939	1941	Beräknat för år 1942
Räntor:			
å bottenlån 200.000: —	6.000: —	14.415: 73	8.000: —
„ sekundärlån	3.500: —		4.500: —
Ljus, värme och vatten	6.350: —	16.399: 50	16.700: —
Löner	4.300: —	5.700: 02	6.100: —
Skatter och försäkringar	1.550: —	1.021: 04	2.800: —
Förbrukningsmaterial och andra driftsomkostnader	1.250: —	3.059: 37	2.800: —
Underhåll och amortering	3.500: —	0	0
Summa utgifter	26.450: —	40.595: 66	40.900: —

Vidare meddelas föreningens balansräkning per 31.12.1941 och till jämförelse härmed i maj 1939 gjorda beräkningar av anskaffningskostnader och finansiering.

Tillgångar.	1939	1941
Diverse personer		3.582: 78
Fastigheten	445.600: —	504.527: 88
Inventarier	17.750: —	29.128: 98
Bank och kassa		7.465: 61
Inneliggande vedlager		3.000: —
	463.350: —	547.705: 25
Skulder.		
Diverse personer		1.018: 45
Inteckningslån	300.000: —	300.000: —
Andelar	88.350: —	133.900: —
Tipsmedel	75.000: —	110.000: —
Kvarstående vinst		2.786: 80
	463.350: —	547.705: 25

Ett exemplar av 1941 års förvaltnings- och revisionsberättelser bifogas med anmärkning, att skillnaden mellan omslutningen å vinst- och förlustkontot samt här ovan meddelade sammanställning av inkomster och utgifter beror på, att vissa poster för större åskådlighets skull redovisats netto.

Såsom framgår av sammanställningarna, hava byggnader och inventarier i färdigt skick dragit en merkostnad utöver de beräknade av i runt tal kr. 70.000: —, vilket emellertid icke föranlett ökad upplåning, då samtidigt andelsteckning och tilldelning av tipsmedel ökat med i runt tal kr. 80.000: —. Ehuru det givetvis skulle vara mycket önskvärt, att genom ökad andelsteckning föreningens skuldbörda och ränteutgifter kunde nedbringas, anser sig styrelsen icke nu kunna göra någon framställning om stadens medverkan härutinnan.

N:o 177.
Ang. anslag till Västerås Idrottshall förening u. p. a.

Emellertid visar sammanställningen av beräknade samt verkliga inkomster och utgifter, att föreningens driftsbudget är ytterligt ansträngd. Väl hava de ofrånkomliga stegringarna å ränte-, uppvärmnings- och lönekontona kunnat i någon mån kompenseras av höjda hyror å byggnadens s. a. s. kommersiella utrymmen och av den glädjande ökningen av inkomsterna från idrotts- och andra arrangement, som blivit en följd av idrottssammanslutningarnas allt bättre placeringar i seriematcher o. d., men rörelsen utvisar likväl förlust, och detta i trots därav, att inga medel kunnat användas vare sig till underhållsarbeten eller till avskrivningar. Härtill kommer, att idrottssammanslutningarna, som icke haft samma reveny av idrottsarrangementen som hallen och därför fortfarande hava svårt att få debet och kredit att gå ihop, gjort upprepade framställningar om sänkning av träningsavgifter och hyror.

Vad sist anförts torde vara tillräcklig förklaring till att styrelsen icke ansett sig kunna åstadkomma ökade inkomster genom ytterligare höjning av hyror och träningsavgifter. Dessa ligga för övrigt högre än för någon annan idrottshall i riket, med vilken jämförelse kan göras. Någon minskning i utgifterna kan tyvärr icke förväntas, försåvitt icke staden skulle vara villig att ställa borgen för föreningens hela låneskuld, i vilket fall långivaren ställt i utsikt en räntelindring å sammanlagt kr. 2.000: —.

Under sådana förhållanden har föreningens styrelse icke ansett sig kunna underlåta att göra framställning om löpande understöd från staden till upprätthållandet av föreningens verksamhet. Styrelsen antager, att stadens styresmän, som tidigare genom tomtöverlåtelse och andelsteckning visat förståelse för betydelsen av denna verksamhet, även nu äro villiga medgiva, att stadens befolkning och särskilt kroppsarbetarna hava ett mycket stort behov av tillgång på rymliga och goda idrottslokaler till så billigt pris som möjligt.

Styrelsen anser sig icke kunna stå till svars med, att underhållsarbeten uppskjutas eller avskrivningar underlåtas, och beräknar för ett rätt tillgodoseende av dessa utgiftsposter ett belopp av minst 3 % å anläggningskostnaderna eller i runt tal kr. 16.000: —. Ett tillmötesgående av idrottssammanslutningarnas krav på sänkning av hyror och träningsavgifter med hälften skulle minska föreningens inkomster med i runt tal kr. 9.000: —.

Under åberopande av vad sålunda anförts och med framhållande därav, att genom låga träningsavgifter idrotten får möjlighet att nå allt vidare kretsar bland ungdomen och andra ekonomiskt mindre välsituerade och därmed bidraga till upprätthållandet av befolkningens såväl fysiska som andliga hälsa, får styrelsen anhålla, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka anslag med högsta möjliga belopp till föreningens verksamhet under såväl innevarande år som år 1943.

Västerås den 30 oktober 1942.

Västerås Idrottshall, Förening u. p. a., Västerås:

E. HOLMQUIST.

Erik Tunås.

N:o 178.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Maria Hallanders donationsfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 8 nästlidne oktober månad har ingenjören J. W. Hallander hemställt att för år 1943 komma i åtnjutande av understöd ur fröken Maria Hallanders donationsfond.

Drätselkammaren vill erinra om, att stadsfullmäktige tidigare beviljat sökanden understöd ur fonden med 400 kronor för sista halvåret 1936 och med 800 kronor för ett vart av åren 1937—1942. Såsom skäl härför har anförts, att sökanden vore brorson och närmaste arvinge till testator, att han vore i behov av ekonomisk hjälp och att stadsfullmäktige tidigare i sådana fall, där nära släktingar till testator varit i behov av hjälp, plägat bevilja understöd.

Med hänsyn härtill och då en av drätselkammaren verkställd utredning givit vid handen, att sökanden måste anses vara i behov av fortsatt ekonomiskt bistånd, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1943 med 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 179.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med utförlig motivering har styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt om anslag med 105.000 kronor för ombyggnad av elektricitetsverksbyggnaden på föreslaget sätt, vilket anslag föreslås täckt av tekniska verkens driftsmedel under tre år. I ärendet vill drätselkammaren anföra:

Sedan lång tid har planer varit å bane att uppföra en byggnad för stadens

N:o 178.
Ang. ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för tekniska verken.

samtliga delförvaltningar, en stadsstyrelsebyggnad. Ehuru behovet av en sådan byggnad är synnerligen påkallat, har förslag i frågan av flera samverkande orsaker icke ännu kunnat framläggas. Det har varit och måste fortfarande anses avsett, att i denna byggnad plats jämväl skall lämnas för tekniska verken. Ur denna synpunkt sett, måste verksstyrelsens förslag ses med viss tveksamhet, då genom dess utförande den planerade byggnaden ytterligare skulle kunna skjutas på framtiden. Styrelsen har emellertid påtalat det stora behov verken hava av utökade lokaler. Detta behov torde också vara för de flesta väl bekant. Vid detta förhållande kan det knappast anses riktigt att motsätta sig verkens krav. För en sådan inställning tala enligt drätselkammarens uppfattning framför allt, utöver vad sist sagts, två skäl: dels kan det icke vara med god ekonomi förenligt att låta en fastighet av elektricitetsverksbyggnadens beskaffenhet stå outnyttjad, dels ock kan denna byggnad sedan den blivit föremål för de planerade omändringsarbetena och därest verken överflytta i en stadsstyrelsebyggnad väl komma till användning för andra kommunala eller privata behov.

Även om drätselkammaren sålunda helst velat se, att frågan icke nu och på detta sätt förts fram, vill drätselkammaren med vetskap om de föreliggande behoven och med hänsyn till vad som eljest i ärendet anförts icke motsätta sig framställningen.

I detta sammanhang vill drätselkammaren framhålla, att drätselkammarens tillstyrkan icke får innebära, att planerna på en stadsstyrelsebyggnad därmed sättas åt sidan. Fastmer bör arbetet därmed fortgå så, att den ifrågavarande byggnaden så snart omständigheterna det medgiva kan komma till utförande.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ombyggnad på angivet sätt av elektricitetsverksbyggnaden till kontorslokaler m. m. för tekniska verkens behov anvisa 105.000 kronor att täckas av verkens driftsmedel i 1944 och 1945 års stater.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Tekniska Verkens kontorslokaler ha sedan länge varit otillräckliga och olämpliga. Den senaste tidens utveckling, vartill även kommer påbjudna regleringar och ransoneringar, har ökat arbetet och personalbehovet i sådan utsträckning, att nu en förbättring av kontorsutrymmet ej längre kan uppskjutas.

Då planer föreligga, att genom nybyggnad på lämpligt sätt tillgodose lokalbehovet även för stadens övriga förvaltningar och i samband därmed eventuellt vidtaga sådana organisatoriska förändringar, som kunna visa sig

N:o 179.

Ang. ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för tekniska verken.

påkallade, har styrelsen ej velat föregripa nödvändiga utredningar härom genom att nu föreslå någon nybyggnad för Tekniska Verken. I stället har undersökts möjligheten att inom befintliga byggnader åstadkomma tillräckliga arbetslokaler för de närmaste årens behov.

Den beslutade omläggningen av eldistributionen från likström till växelström har nu fortskridit så långt, att den gamla maskinutrustningen i elverksbyggnaden vid Trädgårdsgatan till största delen redan är obehövlig och inom kort helt kan avvaras. Maskinerna anskaffades omkring år 1910 och äro helt avskrivna. Styrelsen har funnit lämpligt, att nu försälja dessa maskiner, då bättre utbyte av försäljningen kan påräknas under nuvarande materialbrist än efter en återgång till mera normala tider. Då vid växelströmsdistributionen ej behöves andra tekniska anläggningar i elverksbyggnaden än ett mindre fördelningsställverk för 6 kV och en transformatorstation, vartill lämpligt utrymme finnes i källarvåningen, kan huset i övrigt nyttiggöras för andra ändamål.

Det har då synts styrelsen lämpligt att taga de ledigblivna lokalerna i anspråk för kontorsändamål, och åt stadsarkitekt Sven Ahlbom har uppdragits att utarbeta förslag till erforderliga ändringsarbeten härför. Sådant förslag föreligger nu.

Ombyggnaden innebär enligt förslaget beträffande källarvåningen, att västra delen av källaren under maskinsalen, som nu är upptagen av ett par murar och delvis sandfyllning, utröjes och inrättas till lokaler för arkiv, skyddsrum m. m. Källaren under den mot gården vettande delen av huset tages i anspråk för högspänningsställverk och transformatorstation. Utanför västra gaveln anordnas en trappa med direkt ingång till källaren.

Bottenvåningen inredes till kontor för kassa- och bokföringsavdelningarna, varjämte i nuvarande maskinsalen en rymlig utställningshall för utställning av el- och gasapparater erhålles. Ingång för allmänheten anordnas vid västra gaveln från Trädgårdsgatan till utställningshallen, och denna begränsas inåt av disk för kassan, för förfrågningar angående taxor och räkningar samt för försäljning av gasverkets biprodukter. Ingång för kontorspersonalen blir den nuvarande ingången till elverket från Sturegatan.

I våningen en trappa upp i huset mot gården anordnas lokaler för ingenjörskontoret. Denna våning utökas med en balkong in över maskinsalen.

I våningen två trappor upp i huset mot gården anordnas ritkontor m. m. jämte ett lunchrum.

För att förbättra belysningen i huset mot gården, förstoras fönstren. I övrigt göras inga ingrepp i byggnadskonstruktionen annat än upptagande av dörrar och insättande av mellanväggar, så att lämpliga kontorsrum erhålles.

Befintlig värmecentral i källaren för gamla kontoret utökas och värmeledningar för kontorsrummen installeras. Vidare tillkommer anläggning för elbelysning.

Kostnaderna beräknas till sammanlagt 105.000 kronor.

De lokaler, som sålunda erhållas, bli fullt tillräckliga för Tekniska Verkens nuvarande behov. Lokalerna få en golvarea av sammanlagt c:a 800 m^2, utställningshallen ej inberäknad. De nuvarande kontorslokalerna ha endast en golvarea av 375 m^2.

Styrelsen finner lämpligt, att kostnaderna förskotteras av tillgängliga

N:o 179.
Ang. ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för tekniska verken.

medel och täckas genom avsättning av Tekniska Verkens driftsmedel under tre år. Det kan anmärkas, att samtidigt drygt hälften av denna summa beräknas inflyta och tillföras driftskontot genom försäljning av de gamla likströmsmaskinerna, vilka medel styrelsen ansett böra krediteras det övertrasserade kontot för övergång till växelström.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av föreslagna ombyggnader av elverksbyggnaden anslå 105.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas av Tekniska Verkens driftsmedel under tre år.

Västerås den 27 oktober 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 180.

Drätselkammarens skrivelse ang. underhåll av gatorna å Ängsgärdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid åtskilliga tillfällen har påpekats, att gatorna inom Ängsgärdet befinna sig i ett synnerligen dåligt skick, ett förhållande varom drätselkammaren ingalunda svävat i ovetskap. Då området icke varit stadsplanelagt, har staden icke haft någon skyldighet att där ombesörja gatuunderhåll. Fastmer har gällt och gäller allt fortfarande — stadsplanen för området har nämligen ännu icke fastställts — de av stadsfullmäktige den 30 januari 1936 godkända grunderna för underhåll av trafikleder utom stadsplanen. Dessa grunder utgå från att det är tomtägarnas skyldighet att ombesörja gatuunderhållet. På vissa villkor kan emellertid staden övertaga detsamma, nämligen under förutsättning, att den trafikled, vars underhåll avses, av drätselkammaren prövas vara försatt i tillfredsställande skick med avseende å den trafik, som kan väntas där framgå. Underhållsarbetet skall vidare av drätselkammaren prövas behövligt och får icke vara hänförligt till nyanläggning eller förbättring. Slutligen gäller, att underhållet endast skall avse körbanan. Det bör därför vara uppenbart, att det icke kan läggas staden till last, att gatorna inom Ängsgärdet äro i ett betydligt sämre skick än på andra platser i staden. Det är visserligen förståeligt, att det är förknippat med både arbete och kostnader att i någorlunda tillfredsställande skick underhålla gator, vilkas undergrund lämnar en del övrigt

att önska, men det måste även konstateras, att fastighetsägarna inom Ängsgärdet icke nedlagt det arbete och hyst det intresse för saken, som man haft anledning förvänta. Då drätselkammaren därför framför förslag, att staden nu skall lämna en viss hjälp att komma till rätta med de värsta missförhållandena, är det i insikt om att man därvid bryter med de hittills tillämpade grundsatserna men samtidigt med en förväntan att fastighetsägarna i fortsättningen skola visa större intresse för att fullgöra sina skyldigheter beträffande gatuunderhållet. Drätselkammaren har för avsikt att fylla groparna, justera profilen å gatorna, provisoriskt ordna vattenavrinningen samt påföra grus å gatorna. Kostnaden har beräknats till 5.000 kronor, vilket belopp bör påföras årets underhållsanslag. Om förutsättningar härför visa sig föreligga, har drätselkammaren vidare för avsikt att sedermera med fastighetsägarna söka träffa en överenskommelse att genom stadens försorg men med skäligt bidrag från fastighetsägarnas sida iordningställa gatorna på ett mer definitivt sätt.

N:o 180. *Ang. underhåll av gatorna å Ängsgärdet.*

Ehuru den föreliggande frågan såsom avseende underhåll av gator egentligen icke behöver underställas stadsfullmäktiges prövning, har drätselkammaren dock icke velat underlåta att bringa saken till stadsfullmäktiges kännedom med hänsyn till frågans principiella innebörd. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna drätselkammarens åtgärd att anvisa ett belopp om 5.000 kronor av årets underhållsanslag för utförande av här ovan omförmälda underhållsarbeten å gatorna inom Ängsgärdet.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 181.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 november 1942 har styrelsen för stadens pensionärshem hemställt om stadsfullmäktiges beslut att å den för ändamålet reserverade tomten vid Bomansgatans förlängning västerut låta uppföra ett nytt pensionärshem i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten upprättade ritningar. Under förutsättning att för byggnadens uppförande statsbidrag med 25 procent å den beräknade kostnaden 380.000 kronor

N:o 181.
Ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.

erhålles, har styrelsen hemställt om anslag för ändamålet med 285.000 kronor. I ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren har varit något tveksam då det gällt att tillstyrka det projekterade pensionärshemmet, och anledning till tveksamheten har bland annat varit önskvärdheten att icke bygga mer än nödvändigt under nu rådande dyra tider. Å andra sidan framstår angelägenheten att på alla sätt tillskapa nya bostäder. Även om tillkomsten av ett nytt pensionärshem kanske icke lösgör så många äldre bostäder så bidrager det dock i sin mån till att lätta situationen å bostadsmarknaden. Att behov föreligger torde även vara uppenbart. Detta har för drätselkammaren varit avgörande och kammaren vill också för sin del tillstyrka pensionärshemsstyrelsens hemställan.

Då det gäller att taga ställning till på vad sätt kostnaden skall täckas har drätselkammaren stannat för alternativet lånemedel. Det må erinras om att de hittillsvarande fyra pensionärshemmen uppförts med skattemedel och att statsbidrag med 15 procent endast åtnjutits för de två sist uppförda. Det bör därför vara riktigt, att kostnaden för det nu föreslagna hemmet får bäras av stadens innevånare med fördelning på ett flertal år.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, under förutsättning att statsbidrag erhålles, anslå 380.000 kronor till uppförande av ytterligare ett pensionärshem,

att anslaget skall täckas av förväntat statsbidrag 95.000 kronor och till återstående belopp, 285.000 kronor av lånemedel,

att bemyndiga drätselkammaren att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 285.000 kronor samt

att i övrigt till alla delar bifalla pensionärshemsstyrelsens framställning.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 augusti 1942 beslöto stadsfullmäktige att reservera den västligaste tomten i ett av byggnadsnämnden upprättat förslag till bebyggelse vid Bomansgatans förlängning västerut för ett nytt pensionärshem, varvid stadsfullmäktige i princip uttalade sig för uppförande å denna tomt av

ett pensionärshem under loppet av 1943. Stadsfullmäktige beslöto vidare bemyndiga styrelsen för stadens pensionärshem att låta upprätta ritningar och kostnadsberäkning för en pensionärshemsbyggnad samt ansöka om statsbidrag varjämte åt styrelsen uppdrogs att sedermera inkomma med fullständigt förslag och framställning om erforderligt anslag.

N:o 181. *Ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.*

Genom stadsarkitektens försorg hava nu ritningar för ett nytt pensionärshem å nyssnämnda plats upprättats. Förslaget upptager en trevånings stenbyggnad i tre sektioner, inrymmande 34 lägenheter om ett rum och kokvrå samt en portvaktslägenhet om två rum och kök. Planlösningen är i huvudsak densamma som i det nyuppförda pensionärshemmet å Jakobsberg. Hela byggnaden, inklusive planeringsarbeten å tomten samt avsättning för oförutsedda utgifter, beräknas kosta 380.000 kronor. Härav bör 25 procent kunna påräknas i statsbidrag, varför stadens del av kostnaden skulle stanna vid 285.000 kronor. Statsbidrag har ännu icke sökts, men det är styrelsens avsikt att så snart stadsfullmäktige fattat beslut i ärendet ingiva ansökan om statsbidrag.

Styrelsen har ingående granskat de upprättade ritningarna och med en del smärre justeringar för sin del ansett sig kunna godkänna desamma. Vad beträffar behovet av ytterligare ett pensionärshem kan styrelsen vitsorda att sådant behov föreligger. För närvarande finnas hos styrelsen inneliggande 198 ansökningar för erhållande av bostad i pensionärshem, och nya ansökningar inkomma nästan dagligen. Den knappa tillgången på bostäder och de dyra bränslekostnaderna göra, att pensionärer med begränsade inkomster hava synnerligen svårt att skaffa sig bostäder. Det synes därför styrelsen vara ett ur flera synpunkter önskvärt projekt att snarast möjligt uppföra ytterligare ett pensionärshem. På grund härav får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, under förutsättning att statsbidrag i vederbörlig ordning härtill erhålles, låta uppföra ett pensionärshem å härför reserverad tomt vid Bomansgatans förlängning västerut i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten upprättade ritningar,

att härför anslå 285.000 kronor, samt

att medgiva att arbetet, om så ur arbetsmarknadspolitisk synpunkt kan medgivas, får igångsättas snarast möjligt.

Västerås den 2 november 1942.

För pensionärshemsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 182.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av befattningen som drätselassistent på ordinarie stat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 juli 1941 hemställde drätselkammaren jämte annat på då anförda skäl, att stadsfullmäktige måtte godkänna dels upprättat förslag till instruktion för drätselassistenten, dels ock den för assistenten föreslagna lönen och att stadsfullmäktige vill bemyndiga drätselkammaren att tillsätta assistenttjänsten. Drätselkammaren föreslog därvid, att befattningen skulle placeras i 46. lönegruppen med en begynnelselön av 8.220 kronor och slutlön av 9.480 kronor. Löne- och avtalsnämnden, som hade tillfälle att yttra sig i ärendet, hemställde på anförda skäl, att befattningen icke borde placeras högre än i 45. lönegruppen, där begynnelselönen vore 7.830 kronor och slutlönen 9.036 kronor. Vid sitt sammanträde den 28 augusti 1941 beslöto stadsfullmäktige, att drätselkammarens förslag icke då skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd. (Stfms handl. n:r 102 och prot. § 140.) Den nuvarande innehavaren av befattningen har under året uppburit lön i enlighet med 43. lönegruppens I. lönegrad eller 7.140 kronor med avdrag för pensionsavgiften. Hos drätselkammaren har nu drätselassistenten jämte annat hemställt, att befattningen måtte göras ordinarie från och med den 1 januari 1943 och att han i avlöning för innevarande år måtte tillerkännas 7.830 kronor (= begynnelselönen i 45. lönegruppen). Drätselkammaren får nu i ärendet anföra följande.

Under det år som gått sedan ärendet senast var föremål för stadsfullmäktiges behandling har drätselkammaren ytterligare styrkts i sin uppfattning att befattningen är nödvändig och att den för den skull bör göras ordinarie. För en sådan åtgärd synes drätselkammaren framför allt tala en fortsatt centralisering av inköpsverksamheten. — Drätselkammaren har haft under övervägande, huruvida framställning skulle göras om att befattningen måtte förklaras såsom ordinarie redan från och med den 1 januari innevarande år. Då av principiella skäl en sådan hemställan icke ansetts lämplig, har drätselkammaren den uppfattningen, att den nuvarande innehavaren av den ifrågavarande befattningen dock skäligen bör tillerkännas lön såsom ordinarie befattningshavare från och med detta år.

På grund härav och av de skäl, som drätselkammaren tidigare i ärendet anfört hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1943 inrätta en ordinarie befattning såsom drätselassistent, placerad i 45. lönegruppen av stadens lönestat,

att antaga bifogat förslag till instruktion för drätselassistenten,

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen,

att den nuvarande innehavaren av drätselassistentbefattningen under år 1942 skall åtnjuta en avlöning av 7.830 kronor samt

att denna avlöning i vad den överstiger nu utgående och i innevarande års stat beräknad avlöning skall utgå av tillgängliga medel.

N:o 182. *Ang. uppförande av befattningen som drätselassistent på ordinarie stat.*

Västerås den 15 oktober 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse den 15 oktober 1942 har drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte fatta vissa i skrivelsen angivna beslut angående drätselassistentens anställnings- och avlöningsförhållanden. Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får anföra följande.

Då drätselkammaren under det år som gått sedan ärendet sist var föremål för stadsfullmäktiges behandling funnit befattningen nödvändig, anser sig nämnden icke hava anledning att i denna del av ärendet göra någon erinran emot framställningen. Nämnden finner heller icke skäl att erinra något beträffande de föreslagna löneförmånerna. Emellertid anser nämnden det icke lämpligt att nu, innan ny stadsdirektör tillträtt sin befattning, fastställa instruktion för assistenten. Det synes nämnden lämpligt att det därmed får anstå till dess den nye stadsdirektören fått tillfälle sätta sig in i ärendet.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla drätselkammarens framställning med den ändringen, att instruktionen icke nu blir föremål för fastställelse.

Emot detta beslut har herr ordföranden reserverat sig i det han i likhet med vad som skedde vid ärendets föregående behandling ansett, att befattningen i vart fall icke för närvarande borde uppföras på ordinarie stat i avbidan på att den nye stadsdirektören borde erhålla tillfälle att uttala sin mening om nödvändigheten av ifrågavarande befattning och om de med befattningen förenade sysslorna.

Västerås den 10 november 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

N:o 183.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av hemsysterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en till stadsfullmäktige den 31 augusti 1942 ingiven skriftlig motion ha ledamöterna i stadsfullmäktige Ebba Berg och Ebba Holmström hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att utreda och inkomma med förslag om anställande av en eller flera hemsystrar i staden. Sedan drätselkammaren för ärendets beredning tillsatt en särskild utredningskommitté och nämnda kommitté till drätselkammaren inkommit med yttrande, får kammaren i ärendet anföra följande.

Inom staden bedrives för närvarande hemsysterverksamhet av Västeråskretsen av Svenska Röda korset, som härför åtnjuter kommunalt anslag med 1.800 kronor. För 1943 har i kommunalt bidrag begärts 2.220 kronor. Tidigare har även hemsysterverksamhet bedrivits av Asea, men denna verksamhet har numera upphört. Drätselkammaren har genom Stadsförbundet införskaffat utredning i frågan. Av nämnda utredning framgår, att i det stora flertalet av Sveriges städer en hemsysterverksamhet i en eller annan form förekommer. På åtskilliga platser bedrives denna verksamhet direkt av kommunen under det att man på andra håll nöjt sig med att lämna kommunala bidrag med skiftande belopp till av Röda korset eller husmodersföreningar bedriven verksamhet. Drätselkammaren har även kommit till den uppfattningen, att inom Västerås stad behov av en hemsysterverksamhet föreligger, och att detta behov icke tillnärmelsevis fylles av den enda hemsyster, som för närvarande tjänstgör inom staden. För drätselkammaren är det således uppenbart att en utökning av verksamheten i och för sig är önskvärd. Däremot har drätselkammaren varit i viss mån tveksam, då det gällt att taga ställning till frågan, huruvida verksamheten skall bedrivas av Röda korset eller eventuellt annan ideell förening med kommunalt stöd eller om kommunen skall direkt engagera sig i verksamheten. Vid förfrågan hos Röda korset har erhållits den upplysningen, att man där visserligen icke motsätter sig att taga hand om ledningen för en eventuell utökad verksamhet men å andra sidan har framförts vissa betänkligheter, grundade på svårigheten att effektivt kunna sköta den utökade förmedlingsverksamheten. På grund härav har drätselkammaren varit i förbindelse med länsarbetsnämnden och därvid erhållit löfte, att nämnden utan kostnad för staden skall emottaga ansökningar och anmälningar om hjälp av hemsyster samt fördela arbetet mellan hemsystrarna. Vidare har från Asea erhållits löfte om bidrag till hemsysterverksamheten under förutsättning, att densamma kommer att bedrivas i kommunal regi. Nu anförda omständigheter hava gjort, att drätselkammaren för sin del vill föreslå, att hemsysterverksamheten i staden i fortsättningen bedrives i kommual regi och att tills vidare 3 hemsystrar anställas, varvid drätselkammaren utgår ifrån att den av Röda korset anställda hemsystern övertages av staden. För verksamheten ha följande riktlinjer uppdragits.

N:o 183.
Ang. anordnande av hemsysterverksamhet.

En särskild hemsysternämnd, bestående av 3 ledamöter, förslagsvis kvinnor, tillsättes, vilken nämnd får i uppdrag att övervaka och leda verksamheten samt anställa hemsystrar. Så länge bidrag till verksamheten erhålles från Asea förutsättes att en av ledamöterna i nämnden representerar detta företag. Anmälan om hemhjälp ingives till länsarbetsnämnden, som fördelar arbetet mellan hemsystrarna med iakttagande av de regler härför, som komma att utfärdas. På länsarbetsnämnden föres förteckning över varje hemsysters olika arbetsprestationer och lämnas upplysningar om och när hemhjälp kan tänkas ifrågakomma. Hemsysternämndens ordförande skall stå i kontakt med vederbörande tjänsteman i länsarbetsnämnden, och ordförandens yttrande skall inhämtas, då över huvud taget tveksamhet kan råda om hemhjälp i visst fall skall lämnas eller icke eller om företräde skall lämnas viss rekvirent framför annan.

Hemsysters uppgift skall vara att lämna tillfällig hjälp i hem, då hjälpbehovet innefattar behov av ersättare för husmodern i hennes dagliga arbete samt husmodern på grund av sjukdom eller barnsbörd blivit helt eller i högre grad oförmögen att sköta hemmet eller husmor avlidit och ersättare för henne saknas. I första hand skall hemsyster ägna sitt arbete åt sådana hem, där de mest ömmande omständigheterna föreligga. Endast efter särskild prövning av hemsysternämnden må hon fullgöra arbete i hem, där de ekonomiska förhållandena tillåta anställande av annan arbetskraft. Hjälp av hemsyster får lämnas endast för tillfälligt behov och i allmänhet icke längre tid i följd än 14 dagar. Hemsysterns arbete skall i princip ersättas enligt av stadsfullmäktige fastställd taxa, dock att hemsysternämnden bör äga befogenhet att, då skäl härtill föreligga, helt eller delvis befria från avgift. Uppdebiterade avgifter inkasseras av stadskassan i den mån icke avgiften mot erhållande av fastställt kvitto erlägges direkt till hemsystern, vilken i så fall redovisar influtna avgifter till staden.

Som hemsyster må endast anställas den som genomgått Uppsala hemskola eller erhållit motsvarande utbildning. Mellan hemsysternämnden och vederbörande hemsyster upprättas anställningskontrakt i överensstämmelse med av Uppsala hemsysterskola utarbetade normalkontrakt. Enligt detta kontrakt uppbär hemsyster en viss månadslön samt erhåller fri möblerad bostad, fri kost, lyse, bränsle och tvätt. I de fall, då hemsyster tjänstgör hel dag i ett hem, är hon dock berättigad att där intaga måltider. I anställningsvillkoren ingår vidare, att hemsyster skall försäkras i erkänd sjukkassa, olycksfallsförsäkras samt ålderdomsförsäkras genom Pensionsstyrelsens frivilliga pensionsförsäkring, allt på huvudmannens bekostnad. Kontraktet tecknas i allmänhet på ett år i taget.

Drätselkammaren har preliminärt räknat med att årskostnaden för en hemsyster uppgår till c:a 3.000 kronor. För nyanskaffning av inventarier m. m. beräknas åtminstone en summa av 3.000 kronor. Vad beträffar bostad disponerar staden, sedan särskild bostad för distriktssköterska inköpts i nybyggd fastighet å Borgmästarvreten, en lägenhet om 2 rum och kök å Föreningsgatan, där bostad kan beredas för 2 hemsystrar. Den av Röda korset disponerade hemsystern har bostad, vilken bör kunna övertagas.

Drätselkammaren har på sakens nuvarande ståndpunkt icke utarbetat

N:o 183. *Ang. anordnande av hemsysterverksamhet.*

detaljerade regler för verksamheten utan nöjt sig med att för stadsfullmäktige framlägga ovan omförmälda huvudregler för en blivande hemsysterverksamhet i avsikt att stadsfullmäktige skall få tillfälle taga principiell ställning till frågan. Därest stadsfullmäktige skulle i huvudsak godkänna drätsekammarens uppfattning, torde det få ankomma på beredningsutskottet att låta utarbeta reglemente för hemsysternämnden och instruktion för hemsystern. Då så skett ämnar drätselkammaren inkomma med definitivt förslag till anslag för verksamheten, vilket anslag lämpligen torde kunna täckas av nästkommande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip ansluta sig till drätselkammarens här ovan omförmälda förslag till anordnande av en hemsysterverksamhet i staden fr. o. m. år 1943 samt förklara sig beredda att härför anvisa erforderliga medel, samt

att uppdraga dels åt beredningsutskottet att snarast möjligt inkomma med förslag till reglemente för hemsysternämnd, val av ledamöter i nämnden samt instruktion för hemsystern, dels ock åt drätselkammaren att avlämna definitivt förslag till anslag för verksamheten.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I Västerås stad har under ett flertal år hemsysterverksamheten bedrivits av, dels Röda Korset med medverkan från staden, dels av Asea, som helt svarat för kostnaderna för en hemsyster.

Då det kommit till vår kännedom, att Asea ämnar upphöra med sin verksamhet från och med den 1 oktober i år, vilja vi fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på, att behovet av flera hemsystrar i staden är stort. Många familjer äro uteslutande hänvisade till denna form av hemhjälp vid de tillfällen då husmodern är sjuk eller på annat sätt förhindrad att sköta arbetet i hemmet.

Denna hemsysterverksamhet är visserligen en kommunal angelägenhet, men icke desto mindre anse motionärerna det även vara angeläget för de stora industrierna och övriga för saken intresserade institutioner och sammanslutningar att bidraga till densamma.

Vi hemställa därför, att stadsfullmäktige ville besluta att uppdraga åt Drätselkammaren att utreda och inkomma med förslag om anställande av en eller flera hemsystrar.

N:o 183. *Ang. anordnande av hemsysterverksamhet.*

Västerås den 31/8 1942.

Ebba Berg. *Ebba Holmström.*

N:o 184.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av taxan för vattenförbrukning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte fastställa vissa angivna priser för vattenförbrukningen att gälla från och med första avläsningen år 1943. Drätselkammaren vill i ärendet anföra följande.

Vid tidigare tillfällen hava taxorna för gas och elektricitet varit föremål för revidering. Båda dessa taxor äro nu så konstruerade, att priset avpassats efter konsumtionens storlek. Drätselkammaren anser det vara mycket väl betänkt av verksstyrelsen att föreslå motsvarande ändring i vattenavgifterna. Drätselkammaren anser också, att alla skäl tala för att grundpriset därvid jämväl blir föremål för justering med hänsyn tagen till de alltmer ökade kostnaderna för vattenverket. Det måste betraktas såsom rättvist och rimligt, att verkets utgifter, som långt ifrån täckas av inkomsterna, i större utsträckning bäras av avgifter från dem, som utnyttja verket.

Då drätselkammaren har den uppfattningen, att framställningen är väl befogad hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken föreliggande framställning.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom tekniska verken har tidigare dryftats frågan om en justering av vattentaxan i och för ernående av bättre överensstämmelse mellan förbrukningspriserna och framställnings- och distributionskostnaderna för vattnet. Det har emellertid icke ansetts lämpligt att under nuvarande förhållanden före-

N:o 184. *Ang. ändring av taxan för vattenförbrukning.*

taga en allmän omläggning av taxan. Redan i samband med borttagandet av w. c.-avgifterna diskuterades en justering av vattentaxan, varigenom man i någon mån skulle erhålla en kompensation för den inkomstminskning, som borttagandet av dessa avgifter medförde för vattenverket. Man hade även tänkt sig, att den stegrade vattenförbrukningen möjligen skulle kompensera denna inkomstminskning i sådan utsträckning, att verkets ekonomi ej bleve allvarligt lidande. Varmvattenförbudet har emellertid motverkat en ökning av vattenkonsumtionen. Därtill komma de med kristiden starkt stegrade driftskostnaderna. Förslag har därför uppgjorts till en tillfällig justering av vattentaxan, för att genom den därmed följande inkomstökningen kunna minska underskottet för verket till skäligt belopp.

Enligt den nu gällande vattentaxan utgår vattenavgiften per m^3 med samma belopp oavsett den förbrukade vattenmängden. Detta innebär en klar orättvisa mot de största förbrukarna, och följden har också blivit, att några av dessa funnit det mera ekonomiskt att åtminstone delvis ordna sin vattenförsörjning själva. En dylik utveckling är givetvis icke lycklig för vattenverket och bör vid en justering av vattentaxan motverkas.

Styrelsen föreslår följande utformning av vattentaxan, varvid avses förbrukning per abonnent och år. Avgift erlägges för minst 40 m^3 antingen denna vattenmängd förbrukas eller icke. Tidigare gällande ackordsavgifter vid förbrukning utan mätare föreslås gälla oförändrade.

Förbrukningsavgift: för	0—1000 m^3	25	öre pr m^3.
	1000—2000 „	24	„ „ „
	2000—3000 „	23	„ „ „
	3000—4000 „	22	„ „ „
	4000—5000 „	21	„ „ „
	5000 m^3 och därutöver	20	„ „ „

Den sålunda föreslagna ändringen av vattentaxan beräknas medföra en ökning av vattenverkets inkomster med 60.000 kronor för år 1943.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa ovan föreslagna priser för vattenförbrukning att gälla från och med första avläsningen år 1943.

Emot detta beslut reserverade sig Herr Hellblom, enär han icke ansåg skäl föreligga för en höjning av vattentaxan.

Västerås den 10 november 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Nils Tunel.

N:o 185.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av lastbil för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om anslag med 14.500 kronor för inköp av lastbil för verkens behov att utgå av tillgängliga medel för verken, vilket anslag skall belasta verkens förråd och täckas genom att de arbeten, där bilen användes, debiteras del av kostnaderna.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har för sin del ingen erinran emot detta utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla verksstyrelsens framställning.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 15 december 1941 inköptes efter stadsfullmäktiges beslut den 27 november samma år en lastbil för tekniska verkens behov. Tidigare fanns en numera sex år gammal lastbil, som fortfarande kan användas för lättare körslor. Tekniska verken behöva normalt för sina körslor minst fem lastbilar, varför privata åkare måste anlitas i stor utsträckning. Verken hava således ständigt behov av tre lejda bilar. Med de av kända orsaker ständigt stegrade körtaxorna ställer det sig, enligt vad erfarenheten givit vid handen, avsevärt förmånligare att utföra körslorna med egna bilar, varför styrelsen funnit det lämpligt inköpa ytterligare en lastbil. Styrelsen har infordrat kostnadsförslag och erhållit anbud å en lämplig 3½-tons lastbil av märket Volvo till ett pris av 14.500 kronor, utrustad med aggregat för metangasdrift samt med påmonterad s. k. P-boggie, vilken möjliggör användande av personbilsdäck å lastvagnar. P-boggien medför givetvis någon fördyring, men man får å andra sidan räkna med, att verkens nu i bruk varande bilar så småningom måste ombyggas till P-boggie, och det ställer sig givetvis billigare att köpa bil med P-boggie påmonterad. Det är styrelsens avsikt, att, därest tillstånd till inköp lämnas, kostnaderna skola belasta förrådet och täckas genom att de arbeten, där bilen användes, debiteras sin del av kostnaderna.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 185.
Ang. inköp av lastbil för tekniska verken

att för inköp av lastbil för tekniska verkens behov anvisa 14.500 kronor att utgå av tillgängliga medel för tekniska verken,

att anslaget skall belasta verkens förråd samt

att anslaget skall täckas genom att de arbeten, där bilen användes, debiteras del av kostnaderna.

Västerås den 27 oktober 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Nils Tunel.

N:o 186.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av lastbil för byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid krigsutbrottet hade byggnadskontoret två lastbilar, en åtta år och en ett år gammal. Den nya lastbilen rekvirerades hösten 1939 av Kronan, varefter ingen ny lastbil inköpts. Av köpeskillingen för denna lastbil återstå, sedan viss del använts för inköp av ett gengasaggregat för den äldre bilen, 10.100 kronor, vilka reserverats.

För snöplogning erfordras särskilt kraftiga lastbilar. Under de senaste svåra vintrarna har det visat sig, att den tillgängliga bilen på grund av sin ålder icke är fullt pålitlig. Med hänsyn härtill och till osäkerheten i att vara beroende av lastbilägarnas större bilar, vilka oftast rekvireras av Kronan, anser drätselkammaren det erforderligt att ny lastbil inköpes. Det måste anses nödvändigt, att byggnadskontoret disponerar över minst två lastbilar av sådan typ, att de kunna användas för den tyngsta körningen.

Infordrade offerter hava givit vid handen, att en lastbil av lämplig typ med trevägstipp, vedgasaggregat och gummiringar kostar 33.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att av tillgängliga medel anvisa 33.000 kronor för inköp för byggnadskontorets behov av en ny lastbil samt

att detta anslag till 10.100 kronor skall täckas av reserverade medel från tidigare bil-

försäljning och till sin återstående del gäldas genom att de arbeten, där bilen användes, debiteras del av kostnaden. N:o 186. *Ang. inköp av lastbil för byggnadskontoret.*

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 187.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av diverse instrument för byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För byggnadskontorets verksamhet har det visat sig, att en komplettering av instrumentutrustningen är nödvändig. Sålunda erfordras ett avvägningsinstrument med stång och tre dubbelvinkelprismor. Vidare är det nödvändigt, att för detta kontor inköpa en räknemaskin. Denna utrustning beräknas draga en sammanlagd kostnad av 1.100 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av ett avvägningsinstrument, tre dubbelvinkelprismor och en räknemaskin för byggnadskontorets behov anvisa 1.100 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 188.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H. S. B. och stiftelsen Solgårdar m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. (H. S. B.) hemställt om viss medverkan från stadens sida för åstadkommande av nyproduktion av bostäder under instundande vinter och vår. Av staden har föreningen förvärvat dels två intill varandra belägna stadsägor nr 1528 EI och 1528 EJ vid Bomansgatan å Kullen, dels ock en stadsäga 2461 i hörnet av Kristiansborgsallén och Norra Ringvägen. De fastigheter, som å dessa stadsägor skola uppföras, skola innehålla tillhopa 126 lägenheter. Kostnaderna för fastigheternas uppförande hava beräknats till 1.000.000 kronor för dem å Kullen och till 277.000 kronor för dem vid Kristiansborgsallén. Föreningen har nu hemställt, att staden ville under byggnadstiden teckna borgen å byggnadskreditiv i fastigheterna med bästa rätt mot säkerhet i inteckningar. Stadens borgen skulle för de förstnämnda husen uppgå till 850.000 kronor och för det sistnämnda huset till 237.000 kronor.

Vidare har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 3 gjort likartad framställning beträffande de fastigheter, som föreningen under vintern och våren ämnar uppföra å stadsägorna 1528 ER och ES å Iggebygärdet, vilka stadsägor jämväl förvärvats från staden. Dessa fastigheter, som komma att innehålla tillhopa 48 lägenheter, hava beräknats draga en kostnad av 840.000 kronor. Föreningen har hemställt om borgen å byggnadskreditiv under byggnadstiden, vilken borgen skulle behöva uppgå till högst 740.000 kronor.

I anslutning till dessa båda framställningar vill drätselkammaren erinra därom, att stadsfullmäktige vid flera tidigare tillfällen fattat likartade beslut beträffande ifrågavarande föreningar. Det bör anmärkas, att staden inom loppet av den allra närmaste tiden kommer att bliva helt löst från dessa tidigare borgensåtaganden.

Slutligen har H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar meddelat, att föreningen å den av staden erhållna stadsägan 1665 BR nu är i färd med att uppföra fastighet, inrymmande 8 lägenheter för mindre bemedlade, barnrika familjer. För uppförande av denna fastighet, som beräknas draga en kostnad av 173.000 kronor, har föreningen sökt bostadsanskaffningslån med 95 % av de beräknade kostnaderna. Föreningen har nu hemställt dels om stadens borgen under byggnadstiden å ett byggnadskreditiv av högst 155.000 kronor, dels ock att staden ville lämna föreningen ett räntefritt lån, motsvarande kostnaderna mellan 95 och 100 %, vilket lån skulle amorteras på 15 år. Enligt Kungl. kungörelse den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre hemedlade, barnrika familjer får bostadsanskaffningslån beviljas endast på villkor bland annat, att kommunen, i den mån så erfordras, tillhandahåller byggnadsföretaget den del av fastighetskapitalet, som överskjuter det genom lån av statsmedel erhållna, utan rätt att å sålunda tillskjutet kapitalbelopp åtnjuta ränta och amortering i vidare

mån än som av byggnadslånebyrån prövas skäligt. Sagda del beräknas uppgå till 8.650 kronor.

N:o 188. *Ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H.S.B. och stiftelsen Solgårdar m.m.*

Beträffande samtliga dessa framställningar bör framhållas, att det måste anses vara av stort intresse att få fram bostäder till rimliga priser för både barnrika och icke barnrika familjer. Behovet av bostäder i staden är så stort, att staden med tillfredsställelse bör hälsa varje ansträngning till ökad produktion. Med hänsyn härtill anser drätselkammaren, att staden i likhet med vad tidigare skett bör bifalla de föreliggande framställningarna.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. dels för nybyggnad å stadsägorna 1528 EI och 1528 EJ intill ett högsta belopp av 850.000 kronor och dels för nybyggnad å stadsägan 2461 intill ett högsta belopp av 237.000 kronor,

att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar för nybyggnad å stadsägan 1665 BR intill ett högsta belopp av 155.000 kronor,

att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 3 för nybyggnad å stadsägorna 1528 ER och 1528 ES intill ett högsta belopp av 740.000 kronor,

att dessa borgensåtaganden skola gälla under högst ett år från det kreditivmedel börja tagas i anspråk,

att som säkerhet för borgensåtagandena skola överlämnas inteckningar med bästa förmånsrätt i respektive fastigheter, motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel,

att bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar utlåna den del av det för uppförande av fastighet å stadsägan 1665 BR för mindre bemedlade, barnrika familjer erforderliga kapitalet, som överskjuter det genom lån av statsmedel erhållna kapitalet, dock högst 8.650 kronor, samt

N:o 188.
Ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H.S.B. och stiftelsen Solgårdar m.m.

att detta lån skall löpa utan ränta och vara slutamorterat inom 15 år efter det lånet erhålles.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

1942 Den 21 december XIX

N:o 189.

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1943

Fond- och lånestat för Västerås stad år 1943.

	Utgifter	Inkomster
1. Finansförvaltning.		
1 A. Lån och investeringar.		
1 I 1942 års fond- och lånestat förskotterade lånemedel, som ingå i nytt lån:		
Del av anslag för anläggning av en bräddavloppsledning vid reningsverket (Stfm. 25/9 1941) Litt 7 A	8.000: —	
Tilläggsanslag för i samband med uppförande av vipparmskranen m. m. vid djuphamnen utförda anläggningsarbeten (Stfm. 28/8 1941) Litt 9	36.552: 83	
Tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning vid Lillån (Stfm. 27/3 1941) Litt. 11 ..	8.800: —	
Omläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Bondegatan (Stfm. 28/8 1941) Litt. 11	9.000: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Tunbyvägen (Stfm. 25/9 1941) Litt. 11	4.265: —	
Del av anslag för anläggning av en bräddavloppsledning vid reningsverket (Stfm. 25/9 1941) Litt. 11	47.000: —	
Anläggning av en transformatorstation vid Bomansgatan (Stfm. 29/5 1941) Litt. 13....	19.000: —	
Ny elektrisk kabel mellan kraftverket och Jakobsberg (Stfm. 29/5 1941) Litt. 13....	77.000: —	
Transport	209.617: 83	

Bgt 4

	Utgifter		Inkomster	
Transport	209.617: 83			
Anläggning av elektriska ledningar i delar av Sturegatan, Munkgatan, Stora gatan och Kopparbergsvägen (Stfm. 28/8 1941) Litt. 13	11.500: —			
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1942 (Stfm. 18/12 1941) Litt. 14	40.000: —			
Diverse ledningsanläggningar, fullbordade av Tekniska verken år 1940, tilläggsanslag (Stfm. 18/12 1941) Litt 30	43.943: 95			
Utbyggnad av gasverket jämte uppförande av personallokaler m. m., tilläggsanslag (Stfm. 24/4 1941) Litt. 30	17.637: 13	322.698: 91		
51 Upptagande av nytt amorteringslån			1.722.070: 45	
52 Förskotterade medel att täckas av lån			2.640.000: —	
53 Förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater			83.625: 65	4.445.696: 10
1 B. Egna fonder.				
1 Avsättning till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	476.654: 91			
2 Avsättning till Donationsjordsfonden	82.880: —	559.534: 91		
51 Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden				60.339: 40
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.				
5 A. Folkskola.				
Anslag att täckas av lånemedel.				
1 Folkskolebyggnad å Jakobsberg (Stfm. 31/8 1942)		750.000: —		
9. Hamnar.				
Anslag att täckas av lånemedel år 1943.				
Transport		1.632.233: 82		4.506.035: 50

		Utgifter	Inkomster
Transport		1.632.233: 82	4.506.035: 50
1 Ny transformatorstation vid djuphamnen (Stfm. 29/1 1942)	21.000: —		
Anslag att täckas av lånemedel.			
2 Utbyggnad av djuphamnen (Stfm. 9/6 1942)	2.475.000: —		
3 Anordnande av vågbrytare (Stfm. 9/6 1942)	125.000: —		
Anslag att amorteras i flera års skattestater.			
4 Anskaffning av skärmar för djuphamnen (Stfm. 26/3 1942) amorteras 1943—1945	13.500: —		
5 Inköp av gripskopa (Stfm. 29/10 1942).	15.800: —	2.650.300: —	

11. Vattenverk.

Anslag att täckas av lånemedel år 1943.			
1 Anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan (Stfm. 29/1 1942)	11.000: —		
2 Anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket (Stfm. 26/3 1942)	85.000: —		
3 Förbättring av huvudvattenledningen (Stfm. 26/3 1942)..	155.000: —		
4 Automatisering av brunnsdriften (Stfm. 26/3 1942)	6.500: —		
5 Borgerliga kommunens andel i vattenledningsanläggning till Hovdestalunds kyrkogård samt kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar till Rosenlunds folkskola (Stfm. 30/4 1942)	33.800: —		
6 Vatten- och avloppsledningar å Jakobsberg (Stfm. 18/6 1942)	46.500: —		
7 Vatten- och avloppsledningar å Kungsängen (Stfm. 31/8 1942)	62.600: —	400.400: —	
Transport		4.682.933: 82	4.506.035: 50

Bgt 6

		Utgifter	Inkomster
Transport		4.682.933: 82	4.506.035: 50
13. Elektricitetsverk.			
Anslag att täckas av lånemedel år 1943.			
1 Omläggning från likström till växelström i vissa delar av staden (Stfm. 26/2 1942)	90.000: —		
2 Anläggning av en transformatorstation vid Allégatan (Stfm. 18/6 1942)	24.000: —	114.000: —	
14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
Anslag att täckas av lånemedel år 1943.			
1 Anläggning av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till nybebyggelse vid Gideonsberg (Stfm. 29/1 1942)	90.400: —		
Anslag att förskotteras och sedermera täckas av lånemedel.			
2 Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1943 (Stfm. 21/12 1942)	40.000: —	130.400: —	
19. Brandväsen.			
Anslag att amorteras i flera års skattestater.			
1 Ny brandtelegrafanläggning för brandkåren, del av anslag (Stfm. 31/8 1942), amorteras under högst 5 år, 1943—1947		54.200: —	
21. Fastighetsförvaltning.			
21 A. Allmän fastighetsförvaltning.			
Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.			
1 Köp av mark av Hammarby egendom, resterande köpeskilling (Stfm. 27/4 och 18/12 1939)	13.213: 65		
Transport	13.213: 65	4.981.533: 82	4.506.035: 50

		Utgifter		Inkomster	
Transport		13.213: 65	4.981.533: 82		4.506.035: 50
2 Köp av stadsägorna n:ris 1646 B och 1646 C (Stfm. 26/3 1942)		6.783: 50			
3 Expropriationsersättning för lösen av mark från tomten nr 6 i kvart. Inge, del av ersättning		13.000: —			
4 Köp av en lägenhet i fastigheten nr 20 kvart. Kerstin ..		2.220: —			
5 Köp av gatumark av tomten nr 14 i kvarteret Fjalar		534: —			
6 Framdragande av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén (Stfm. 31/8 1942)		19.600: —			
7 Diverse fastighetsutgifter 1/10 1941—30/9 1942:					
Gatuarbeten å tomtindelat område av Lundby egendom....	163: 75				
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	4.787: 50				
Arrende för jord å Iggebygärdet..	37: —	4.988: 25	60.339: 40		
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.					
51 Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1941—30/9 1942....				469.654: 91	
52 Värdet av tomten, stadsägan nr 1665 BR, överlåten till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar				7.000: —	
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Donationsjordsfonden.					
53 Försäljning av två tomter av stadsägan nr 1275				82.880: —	559.534: 91

30. Underskott och överskott från tidigare år.

Anslag att täckas av lånemedel.

1 Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska ver-			
Transport		5.041.873: 22	5.065.570: 41

Bgt 8

		Utgifter	Inkomster
Transport		5.041.873: 22	5.065.570: 41
ken år 1941, tilläggsanslag (Stfm. 30/4 1942)	23.571: 54		
Underskott å anslag att amorteras i flera års skattestater.			
2 Inköp av ett tröskverk	125: 65	23.697: 19	
Summa kronor		5.065.570: 41	5.065.570: 41

Skattestat.

Sammandrag av specialstater för Västerås stad år 1943.

	Sid. Bgt	Utgifter: Löpande utgifter	Utgifter: Kapital-ökningar	Utgifter: Summa utgifter	Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster: Löpande inkomster	Inkomster: Kapital-minskningar	Inkomster: Summa inkomster	Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande: Utgifter	Överskjutande: Inkomster
1. Finansförvaltning	11										
1 A. Lån och investeringar	11	643.143: 15	1.100.188: 19	1.743.331: 34		657.568: 24	815.841: 87	1.473.410: 11	1.211.596: 77	269.921: 23	
1 B. Egna fonder	18		34.103: 53	34.103: 53						34.103: 53	
1 C. Skatter och liknande avgifter (Allmän kommunalskatt se nedan)	18	32.500: —		32.500: —		357.247: 02		357.247: 02			324.747: 02
2. Fattigvård	19										
2 A. Ålderdomshem	19	341.705: 18	500: —	342.205: 18	94.087: 80	198.268: —		198.268: —	35.668: —	143.937: 18	
2 B. Yttre fattigvård	23	435.919: —	850: —	436.769: —	7.000: —	108.459: —		108.459: —	4.159: —	328.310: —	
3. Barnavård	25										
3 A. Barnhem	25	23.275: —	500: —	23.775: —	2.500: —	2.500: —		2.500: —		21.275: —	
3 B. Yttre barnavård	26	121.027: —		121.027: —	4.159: —	65.500: —		65.500: —		55.527: —	
4. Alkoholistvård	27										
4 A. Nykterhetsnämnd	27	7.500: —		7.500: —		950: —		950: —		6.550: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter	28										
5 A. Folkskola	28	1.252.057: 50	6.000: —	1.258.057: 50	106.688: 98	694.200: —		694.200: —		563.857: 50	
5 B. Fortsättningsskola	32	17.400: —		17.400: —		8.100: —		8.100: —		9.300: —	
5 C. Högre folkskola	33	65.814: 45	1.450: —	67.264: 45	1.750: —	41.752: —		41.752: —		25.512: 45	
5 D. Yrkesskola	34	137.017: —	600: —	137.617: —		76.470: —		76.470: —	250: —	61.147: —	
5 E. Allmänt läroverk	36	98.400: —		98.400: —	762: 50					98.400: —	
5 F. Kommunal flickskola	37	182.343: 29	1.500: —	183.843: 29	562: 50	135.120: 74		135.120: 74	200: —	48.722: 55	
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	39	37.400: —		37.400: —						37.400: —	
6. Hälso- och sjukvård	39										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	39	80.550: —	700: —	81.250: —	12.359: 92	3.050: —		3.050: —		78.200: —	
6 B. Bostadsinspektion	41	5.315: —	350: —	5.665: —	425: —					5.665: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	42	19.625: —		19 625: —	3.000: —	10.289: —		10.289: —	3.789: —	9.336: —	
6 D. Poliklinik	43	4.400: —		4.400: —		3.000: —		3.000: —		1.400: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.	44										
7 A. Gatu- och väghållning	44	531.939: 26		531.939: 26	52.000: —	54.165: 80		54.165: 80		477.773: 46	
7 C. Planteringar	45	149.338: 75	1.000: —	150.338: 75		15.625: —		15.625: —		134.713: 75	
7 D. Gatubelysning	47	79.000: —	5.000: —	84.000: —	79.000: —	840: —		840: —	840: —	83.160: —	
7 E. Gaturenhållning	48	69.368: —		69.368: —		2.800: —		2.800: —	2.800: —	66.568: —	
9. Hamnar	48	588·376: 64		588.376: 64	347.099: 64	588.376: 64		588.376: 64	100: —		
10. Renhållningsverk och svingård	52										
10 A. Renhållningsverk	52	200.370: 50		200.370: 50	2.350: —	102.174: —		102.174: —	17.174: —	98.196: 50	
10 B. Svingård	54	37.500: —		37.500: —	12.500: —	37.500: —		37.500: —			
11. Vattenverk	54	628.910: —		628.910: —	358.860: —	517.000: —		517.000: —	15.000: —	111.910: —	
12. Gasverk	57	971.950: —		971.950: —	216.110: —	1.052.945: —		1.052.945: —			80.995: —
13. Elektricitetsverk	60	1.259.060: 58		1.259.060: 58	288.323: 08	1.572.925: —		1.572.925: —	79.000: —		313.864: 42
14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	62	309.470: —		309.470: —	34.510: —	309.470: —		309.470: —	309.470: —		
Transport		8.330.675: 30	1.152.741: 72	9.483.417: 02	1.624.048: 42	6.616.295: 44	815.841: 87	7.432.137: 31	1.680.046: 77	2.770.886: 15	719.606: 44

	Sid. Bgt	Utgifter			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande	
		Löpande utgifter	Kapital-ökningar	Summa utgifter		Löpande inkomster	Kapital-minskningar	Summa inkomster		Utgifter	Inkomster
Transport		8.330.675: 30	1.152.741: 72	9.483.417: 02	1.624.048: 42	6.616.295: 44	815.841: 87	7.432.137: 31	1.680.046: 77	2.770.886: 15	719.606: 44
18. Andra Kommunens affärsföretag	65										
18 A. Kallbadhus	65	3.100: —		3.100: —		1.000: —		1.000: —		2.100: —	
18 B. Varmbadhus	65	126.700: —		126.700: —	15.745: 63	100.642: 50		100.642: 50	7.642: 50	26.057: 50	
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	67	4.030: —		4.030: —		1.400: —		1.400: —		2.630: —	
18 D. Båttrafik	67	30.130: —		30.130: —		25.150: —		25.150: —		4.980: —	
18 E. Automobiler	68	12.920: —		12.920: —		16.000: —		16.000: —			3.080: —
18 F. Grustag	68	49.199: 19	7.650: —	56.849: 19	15.839: 19	40.000: —		40.000: —		16.849: 19	
18 G. Drätselkammarens förråd	69	186.676: 54	10.500: —	197.176: 54	11.210: 29	197.176: 54		197.176: 54			
19. Brandväsen	70	236.031: —	7.534: 50	243.565: 50	20.047: —	21.906: —		21.906: —	11.581: —	221.659: 50	
21. Fastighetsförvaltning	72										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	72	632.772: 48	161.174: 20	793.946: 68	87.330: 70	471.546: 51		471.546: 51	86.169: 62	322.400: 17	
21 B. Lantegendomar under eget bruk	78	226.334: 91	7.000: —	233.334: 91	38.178: 66	233.334: 91		233.334: 91	2.000: —		
21 C. Skogar	80	15.000: —		15.000: —		17.100: —		17.100: —			2.100: —
22. Magistrat och rådhusrätt	81	106.309: 75	500: —	106.809: 75		26.000: —		26.000: —		80.809: 75	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	82										
23 A. Kronouppbördsväsendet	82	45.806: 25	2.834: —	48.640: 25	2.700: —	20.000: —		20.000: —		28.640: 25	
23 B. Exekutionsväsendet	83	61.031: 25	4.005: —	65.036: 25	3.750: —	8.507: —		8.507: —		56.529: 25	
24. Polisväsen och fångvård	84	466.334: 75	13.350: —	479.684: 75	300: —	56.705: 59		56.705: 59		422.979: 16	
27. Folkpensionering	86	202.315: —		202.315: —						202.315: —	
28. Övrig förvaltning	87										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	87	22.590: —		22.590: —		7.550: —		7.550: —	7.550: —	15.040: —	
28 B. Stadskansli	87	120.515: 69	2.500: —	123.015: 69						123.015: 69	
28 C. Stadskamrerarekontor	88	71.978: 75	2.000: —	73.978: 75	5.400: —	7.000: —		7.000: —	7.000: —	66.978: 75	
28 D. Byggnadskontor	89	163.632: —	1.000: —	164.632: —	3.500: —	58.522: —		58.522: —	58.522: —	106.110: —	
28 E. Byggnadsnämnd	90	141.186: —	500: —	141.686: —	14.222: —	20.000: —		20.000: —		121.686: —	
29. Diverse utgifter och inkomster	92										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	92	116.725: —		116.725: —	9.650: —					116.725: —	
29 Aa. Barnstugor	93	40.290: —	300: —	40.590: —	400: —	10.400: —		10.400: —		30.190: —	
29 Ab. Pensionärshem	94	30.569: —		30.569: —	9.990: —	19.400: —		19.400: —	400: —	11.169: —	
29 B. Skattetaxering	96	3.950: —		3.950: —						3.950: —	
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	96	312.240: 64		312.240: 64						312.240: 64	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	96	29.980: 25		29.980: 25		21.704: 64		21.704: 64	4.000: —	8.275: 61	
29 E. Allmänt luftskydd	97	150.383: 23	19.855: 50	170.238: 73	100: —	27.648: —		27.648: —		142.590: 73	
29 F. Kristidsnämnd	100	42.000: —	1.500: —	43.500: —	2.500: —					43.500: —	
29 G. Familjebidragsnämnd	101	145.725: —	2.000: —	147.725: —						147.725: —	
29 H. Hyresnämnd	102	8.500: —		8.500: —						8.500: —	
		12.135.631: 98	1.396.944: 92	13.532.576: 90	1.864.911: 89	8.024.989: 13	815.841: 87	8.840.831: —	1.864.911: 89	5.416.532: 34	724.786: 44
1 C. Allmän kommunalskatt	19					4.598.153: 33		4.598.153: 33			4.598.153: 33
30. Underskott och överskott från tidigare år	102					93.592: 57		93.592: 57			93.592: 57
Kronor		12.135.631: 98	1.396.944: 92	13.532.576: 90	1.864.911: 89	12.716.735: 03	815.841: 87	13.532.576: 90	1.864.911: 89	5.416.532: 34	5.416.532: 34

Specialstater.

1. Finansförvaltning.

1 A. Lån och investeringar.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Låneräntor:				
511 Låneräntor enligt plan (bilaga 1)		612.692: 70		
512 Övriga låneräntor				
Sundinska Beklädnadsfonden, 5 % å kr. 5.000: —	250: —			
Folkskolans förvaltade fonder, 5 % å kr. 12.000: —	600: —			
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond, 3,5 % å kronor 24.438: 46	855: 35			
Inteckningslån i övrigt	13.345: 10			
Ränta å förskotterade statsbidrag m. m., Fa............	2.500: —			
Ränta å ogulden köpeskilling för Johannisberg, 3 % å kr. 330.000: —	9.900: —	27.450: 45		
513 Ränta å tillfälliga lån, Fa		3.000: —	643.143: 15	
Kapitalökningar.				
831 Låneamorteringar enligt plan (bilaga 1)		859.485: 44		
832 Övriga låneamorteringar:				
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond		174: 65		
833 Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år				
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935 kr. 26.300: — att amorteras under 10 år; verklig kostnad kr. 32.099: 30, varav kr. 8.700: — gäldats av Avloppsledningar enl. Stfm. 19/12 1935) 8:de årets amortering	2.630: —			
Transport	2.630: —	859.660: 09	643.143: 15	

Bgt 12

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.630: —	859.660: 09	643.143: 15
Förbättringsarbeten i äldre hamnen (Stfm. 21/6 1934 och 25/2 1937, kr. 187.884: 11 att amorteras under 10 år) 6:te årets amortering	18.788: 41		
Ökad kranutrustning för hamnen (Stfm. 30/8 1934, kr. 190.000: — att amorteras under 10 år, verklig kostnad kr. 195.427: 67) 10:de årets amortering (slutamorterat)	24.307: 62		
Anskaffning för hamnens räkning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilväg (Stfm. 27/1, 30/6 och 25/8 1938 Kr. 63.085: —, verklig kostnad Kr. 69.204: 95) 5:te årets amortering (slutamort.)	16.676: 63		
Inköp av ny bogserbåt kr. 45.000: — (verklig kostnad kr. 45.444: —) och polypgripskopa kr. 6.850: —, inlösen och iordningställande av f. d. Svensk-Engelska Mineralolje A.-B. oljemagasin kr. 9.400: — (verkl. kostnad kr. 11.094: 09), anskaffning av ytterligare skärmar vid djuphamnen kr. 2.850: — samt kajbyggnad vid Lillån kr. 27.500: — (verklig kostnad kr. 44.148: 73) (Stfm. 31/3, 21/6, 28/9 och 23/2 1939), 4:de årets amortering (Att amorteras på 5 år, slutamorteras år 1944)	18.320: —		
Utbyggnad av kübelvagnspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 1941 kr. 14.000: —, verklig kostnad kr. 18.165: 03), att amorteras på 10 år, 2:dra årets amortering	1.800: —		
Inköp av malmskärmar för djuphamnen (Stfm. 26/3 1942			
Transport	82.522: 66	859.660: 09	643.143: 15

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	82.522: 66	859.660: 09	643.143: 15
kr. 13.500: —, verklig kostnad kr. 13.487: 90, att amorteras under 3 år), 1:sta årets amort.	4.500: —		
Inköp av gripskopa för djuphamnen kr. 15.800: —, att amorteras på 5 år, 1:sta årets amortering (Stfm. 29/10 1942)	3.160: —		
	90.182: 66		
Inköp av maskiner för grustaget (resterande del 31/12 1942 kr. 25.433: 02) slutamorteras år 1944	13.500: —		
Inköp av maskiner för grustaget (verklig kostnad kr. 23.545: 44 att amorteras på 10 år, resterande del 31/12 1942 1942 kr. 25.433: 02) slutamor-	1.405: 44		
Årets amortering å förskotterade medel till inköp av maskiner för drätselkammarens förråd (Stfm. 25/9 1941, kr. 31.775: —, verklig kostnad kr. 30.943: 10), att amorteras på 3 år, 2:dra årets amortering..	10.600: —		
Årets amortering å ny förrådsbyggnad vid tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 och 28/11 1940 att amorteras på 6 år 1941—1946 kr. 65.000: —) (3:dje årets amortering)	13.000: —		
Årets amortering å ny brandtelegrafanläggning för brandväsendet (kr. 75.000: — — 21.000: — bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag — att uttaxeras i brandverkets stat under högst 5 år) (Stfm. 31/8 1942 kr. 54.200:—) 1:sta årets amortering	10.840: —		
Del av köpeskilling kronor 150.000: — för inköp av fastigheten Stora Fridnäs att amorteras på 5 år, 2:dra årets			
Transport	139.528: 10	859.660: 09	643.143: 15

Bgt 14

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	139.528: 10	859.660: 09	643.143: 15	
amortering (Stfm. 28/8 och 18/12 1941)	30.000: —			
Del av anslag, kr. 215.000: —, för uppförande av pensionärshem å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941), 2:dra årets amortering. (Slutamorteras år 1944)	50.000: —			
Inköp av jordbrukstraktor (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) amorteras på 4 år, 1942—1945, kr. 10.500: —, 2:dra årets amortering	2.625: —			
Inköp av ett tröskverk (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) amorteras på 4 år, 1942—1945, kr. 8.000: —, 2:dra årets amortering	2.000: —			
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941), amorteras på 4 år, 1942—1945, kr. 17.500: —, 2:dra årets amortering	4.375: —	228.528: 10		
834 5:te årets amortering å del av köpeskilling för Björnön (Stfm. 20/12 1937 kr. 180.000: — att amorteras på 15 år)		12.000: —	1.100.188: 19	
Summa utgifter			1.743.331: 34	

Löpande inkomster.

Räntor och utdelningar:

971 Andelar i stadens låneräntor				
Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	382.158: 87			382.158: 87
Kyrkorådets andel i 1934 års lån kr. 16.000: — à 3,8 %	608: —	382.766: 87		
972 Räntor å utlämnade bostadslån..		24.482: 47		
973 Räntor å oguldna köpeskillingar		3.000: —		
974 Räntor å övriga utlämnade lån, Landstinget, 3 % ränta å				
Transport		410.249: 34		382.158: 87

Bgt 15

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		410.249: 34	382.158: 87
resterande köpeskilling, kr. 79.030: 72	2.370: 92		2.370: 92
Kyrkorådet, 4 % å kronor 21.000: —	840: —	3.210: 92	
975 Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel			
Förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin, 3 % å kr. 93.942: 06 ..	2.818: 26		
Ökad kranutrustning, 3 % å kr. 24.307: 62	729: 23		
Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen, 3 % å kr. 44.638: 71	1.339: 16		
Utbyggnad av östra kajen, 3 % å kr. 42.889: 70	1.286: 69		
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg, 3 % å kr. 16.676: 63..	500: 30		
Muddring vid Lillån m. m., 3 % å kr. 4.989: 30	149: 68		
Kajbyggnad vid Lillån, inköp av bogserbåt, anskaffning av polypgripskopa, inlösen av oljemagasin m. m. samt anskaffning av ytterligare skärmar, 3 % å kr. 55.426: 82	1.662: 80		
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941), 3 % å kr. 16.200: —	486: —		
Underskott å hamnrörelsen per den 31/12 1941 kronor 112.301: 57 à 3 %	3.369: 05		
Inköp av malmskärmar för djuphamnen (Stfm. 26/3 1942), 3 % å kr. 13.500: —	405: —		
Förskotterade kostnader för utbyggnad av djuphamnen (vågbrytare, röjningsarbeten m. m.) kr. 111.216: 10 à 3 %	3.336: 48		
Transport	16.082: 65	413.460: 26	384.529: 79

Bgt 16

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	16.082: 65	413.460: 26	384.529: 79
	Förskotterade kostnader för ny brokran utöver beviljat lån, kr. 16.997: 62 à 3 %	509: 93		
	Förskotterade kostnader för inköp av ny gripskopa, 3 % à kr. 15.800: — (Stfm. 29/10 1942)	474: —		
		17.066: 58		
	Anläggningskostnader vid Malma grustag, 3 % à kr. 31.124: 86	933: 75		
	Inköp av maskiner för drätselkammarens förråd, 3 % à kr. 20.343: 10	610: 29		
	Förrådsbyggnad, tekniska verken, 3 % à kr. 52.000: —	1.560: —		
	Ny brandtelegrafanläggning för brandväsendet kronor 75.000: — varifrån avgår bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag kr. 21.000:—, att uttaxeras i brandväsendets stat under högst 5 år (Stfm. 31/8 1942), 1:sta årets ränta à kr. 54.200: — à 3 %	1.626: —		
	Inköp av fastigheten Stora Fridnäs, 3 % à kr. 120.000: —	3.600: —		
	Uppförande av pensionärshem à Jakobsberg, 3 % à kr. 97.690: —	2.930: 70		
	Inköp av jordbrukstraktor, 3 % à kr. 7.696: 95	230: 91		
	Inköp av tröskverk, 3 % à kr. 6.000: —	180: —		
	Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg, 3 % à kr. 13.125: —	393: 75	29.131: 98	29.131: 98
976	Ränta à rörliga medel	10.000: —		
	Ränta à tekniska verkens förlagsmedel	10.000: —		10.000: —
	Ränta à reverslån till diverse personer, motsvarande utdelning à aktier i:			
	Transport	20.000: —	442.592: 24	423.661: 77

Bgt 17

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		20.000: —	442.592: 24		423.661: 77
Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 6 aktier à 6	36: —				
A.-B. Västeråsbanans Intressenter, 800 aktier à 15: —	12.000: —				
Byggnads Aktiebolaget Mimer, 4 aktier à 1: 50	6: —	12.042: —	32.042: —		
977 Utdelningar å aktier					
Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 990 aktier à 6: —		5.940: —			
A.-B. Västeråsbanans Intressenter, 10.000 aktier à 15: —		150.000: —			
Aktiebolaget Arbetarebostäder 3.000 aktier à 4: —		12.000: —			
Byggnads Aktiebolaget Mimer, 9.996 aktier à 1: 50		14.994: —	182.934: —	657.568: 24	
				657.568: 24	423.661: 77

Kapitalminskningar.

981 Andelar i stadens låneamorteringar				
Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	548.289: 74			
Tekniska verkens amorteringar utöver andelar i stadens fasta lån (Överföres till Finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel)	9.051: 34			
Kyrkorådets andel i 1934 års lån	2.000: —	559.341: 08		557.341: 08
982 Andelar i amorteringar å förskotterade medel				
Hamnar	90.182: 66			
Tekniska verkens gemensamma förvaltning	13.000: —			
Grustag	14.905: 44			
Förråd	10.600: —			
Brandväsendet	10.840: —			
Fastighetsförvaltning	89.000: —	228.528: 10		228.528: 10
Transport		787.869: 18	657.568: 24	1.209.530: 95

Bgt 18

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	787.869: 18	657.568: 24	1.209.530: 95
983 Amorteringar å utlämnade bostadslån	23.906: 87		
984 Amorteringar å övriga utlämnade lån			
Kyrkorådet	2.000: —		
985 Tekniska verkens resterande amortering å förrådsbyggnad vid reningsverket (Stfm. 30/4 1942)	2.065: 82	815.841: 87	2.065: 82
Summa inkomster		1.473.410: 11	1.211.596: 77

1 B. Egna fonder.

Kapitalökningar.

841 Avsättning till fonder		
Avsättning till Järnvägsmedelsfonden, utgörande 3 % ränta å fondkapitalet, kr. 398.309: 32		11.949: 28
Avsättning till finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel		9.051: 34
Avsättning till Västerås stads Pensionsfond, 3 % å kr. 418.000: —		12.540: —
Avsättning till Donationsjordsfonden motsvarande 1/10 av årets beräknade avkastning ..		562: 91
Summa utgifter		34.103: 53

1 C. Skatter och liknande avgifter.

Löpande utgifter.

Diverse utgifter:

711 Restitution av kommunalutskylder		10.000: —
712 Restitution av nöjesskatt		20.000: —
713 Kostnader för nöjesskattekontroll		2.500: —
Summa utgifter		32.500: —

Löpande inkomster.

961 Hundskatt à kr. 30: — pr hund	18.000: —	
Transport	18.000: —	

Bgt 19

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	18.000: —		
962	Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt) ..	200: —		
963	Skogsaccis	1.000: —		
964	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	73: 62		
965	Nöjesskatt	110.000: —		
966	Ersättning av Statsverket för mistad kommunal progressivskatt	25.912: —	155.185: 62	
969	Allmän kommunalskatt 744.255 skattekronor och 96 skatteören à 6: 85	5.098.153: 33		
	varifrån avgår beräknad avkortning	500.000: —	4.598.153: 33	
970	Efterdebiterade kommunalutskylder, tidigare reserverade i avbidan på Kungl. Maj:ts beslut (A. S. E. A.)		202.061: 40	
	Summa inkomster		4.955.400: 35	

2. Fattigvård.

2 A. Ålderdomshem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)		52.713: 50	
112	Dyrtidstillägg Fa		12.525: —	
113	Vikarier och extrahjälp Fa		7.500: —	
114	Kostpengar under semester		2.366: —	
115	Diverse arvoden			
	Arvode till predikant	500: —		
	Arvode till organist..........	100: —	600: —	
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.786: —	
122	Dyrtidstilläg Fa		807: —	
123	Pensionsavgift för husmodern och sjuksköterskor (Stfm. 26/3 1942) Fa		1.150: —	
	Transport		82.447: 50	

Bgt 20

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		82.447: 50		
191 Olycksfallsförsäkring		180: —		
192 Personalens sjukvård..........		450: —		
193 Personalens bostadsförmåner enligt lönestat (bilaga 3)		3.608: —	86.685: 50,	3.608: —
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		300: —		
241 Telefon		600: —		
291 Övriga administrationskostnader				
Stämpelkostnader		200: —	1.100: —	
Driftskostnader:				
311 Värdet av pensionärernas arbeten				
Tvättinrättningen	4.000: —			
Trädgård	2.500: —			
Stall	300: —	6.800: —		6.800: —
321 Tvättmedel för tvättinrättningen		6.500: —		
322 Extra hjälp i tvättinrättningen		1.000: —		
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården		350: —		
331 Kraftström för tvättinrättningen		500: —		
332 Vattenavgifter för tvättinrättningen		1.000: —		
341 Driftskostnader för bil		1.500: —		
351 Arrende för trädgårdsjord		200: —		42: 12
391 Övriga kostnader för tvättinrättningen		600: —		
392 Övriga kostnader för trädgård		300: —		
393 Övriga kostnader för stall......		800: —	19.550: —	360: —
Underhåll av byggnader:				
411 Reparationer				
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —			3.000: —
Övriga reparationskostnader..	6.000: —	9.000: —		
419 Försäkringspremier		585: —	9.585: —	
Underhåll av maskiner och inventarier:				
421 Maskinrummet		500: —		
422 Maskiner i tvättinrättningen ..		300: —		
423 Linne och sängkläder..........		1.500: —		
424 Möbler		500: —		
Transport		2.800: —	116.920: 50	13.810: 12

Bgt 21

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		2.800: —	116.920: 50	13.810: 12
425 Glas, porslin och köksattiralj ..		1.000: —		
426 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —		500: —
429 Försäkringspremier		300: —	4.600: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		20.796: 11		20.796: 11
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan (bilaga 2)		37.881: 57	58.677: 68	37.881: 57
Sjukvård och begravningskostnader:				
631 Sjukvård		5.800: —		
632 Begravningskostnader		1.500: —	7.300: —	
Hushåll, tvätt och beklädnad:				
641 Hushåll				
Varuinköp	67.000: —			
Produkter från hemmets trädgård	5.000: —			5.000: —
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —	75.000: —		3.000: —
642 Tvätt och rengöring				
Tvätt	9.000: —			9.000: —
Rengöringsmedel	800: —	9.800: —		
643 Beklädnad				
Varuinköp	3.000: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	2.500: —	5.500: —	90.300: —	2.500: —
Lokalkostnader:				
651 Renhållning				
Torvmull och sophämtning ..	500: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	1.600: —	2.100: —		1.600: —
652 Bränsle, lyse och vatten		50.000: —	52.100: —	
Diverse utgifter:				
711 Diverse förbrukningsartiklar ..		1.400: —		
712 Flitpengar		3.700: —		
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna....		5.200: —		
714 Böcker och tidningar		300: —		
721 Utskylder		207: —		
Transport		10.807: —	329.898: 18	94.087: 80

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		10.807: —	329.898: 18	94.087: 80
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	11.807: —	
			341.705: 18	94.087: 80
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			500: —	
Summa utgifter			342.205: 18	94.087: 80
Löpande inkomster.				
Försäljning och utförda arbeten:				
911 Produkter från trädgården				
Försäljning	200: —			
Förbrukning i hushållet......	5.000: —			
Förbrukning i stall	360: —	5.560: —		5.360: —
913 Tvättinrättningen				
Tvätt för enskilda	30.000: —			
Tvätt för hemmet	9.000: —	39.000: —		9.000: —
914 Pensionärernas arbeten				
Arbeten för enskilda	600: —			
Arbeten för hemmet	17.400: —	18.000: —	62.560: —	17.400: —
Hyror:				
931 Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —		300: —
932 Personalens bostadsförmåner ..		3.608: —	3.908: —	3.608: —
Bidrag och ersättningar:				
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		9.000: —		
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		40.000: —		
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		3.000: —		
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer		3.000: —		
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner		76.000: —	131.000: —	
Övriga inkomster:				
991 Diverse inkomster			800: —	
Summa inkomster			198.268: —	35.668: —

Bgt 23

2 B. Yttre fattigvård.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		31.248: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		7.812: —		
113 Diverse arvoden				
Vikariearvoden	600: —			
Arvode till ordförande	500: —			
Andel i revisionsarvoden	1.900: —	3.000: —		1.900: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.347: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		337: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostn. för personal		105: —	43.849: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		1.500: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.200: —		
231 Resor och transporter		300: —		
241 Post och telefon		1.650: —		
251 Hyror				
Fattigvårdsbyrån	4.600: —			
Magasin	500: —	5.100: —		5.100: —
252 Städning, bränsle och lyse		2.500: —		
291 Övriga administrationskostnader				
Föreningsavgifter	200: —			
Stämpelavgifter	150: —			
Diverse kostnader	600: —	950: —	13.200: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier		200: —		
422 Försäkringspremier		170: —	370: —	
Understöd med karaktär av fattigvård:				
611 Ordinarie understöd		60.000: —		
612 Tillfälliga understöd		45.000: —		
613 Understöd in natura		60.000: —		
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård ..		45.000: —	210.000: —	
Understöd utan karaktär av fattigvård:				
615 Bidrag till yrkesutbildning		3.000: —		
Transport		3.000: —	267.419: —	7.000: —

Bgt 24

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		3.000: —	267.419: —	7.000: —
616 Kommunalt pensionstillskott ..		45.000: —	48.000: —	
Anstaltsvård:				
621 Hospitalsvård		64.000: —		
622 Lasarettsvård		7.000: —		
623 Sanatorievård		6.000: —	77.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader:				
631 Sjukvård		22.000: —		
632 Medicin		5.000: —		
633 Begravningskostnader		1.500: —	28.500: —	
Övriga sociala utgifter:				
691 Diakoniverksamhet		12.000: —		
692 Bidrag till Västerås Samhjälp..		1.500: —	13.500: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			1.500: —	
			435.919: —	7.000: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			850: —	
Summa utgifter			436.769: —	7.000: —
Löpande inkomster.				
Bidrag och ersättningar:				
941 Statsbidrag		7.000: —		
942 Landstingsbidrag				
Hospitalsvård	9.000: —			
Lasarettsvård	4.500: —			
Sanatorievård	3.000: —			
Andra sjukvårdskostnader....	4.500: —			
Vårdkostnader till främmande kommuner	7.000: —	28.000: —		
943 Ersättning av enskilda		17.000: —		
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		50.000: —	102.000: —	
Övriga inkomster:				
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		4.159: —		4.159: —
992 Diverse inkomster		2.300: —	6.459: —	
Summa inkomster			108.459: —	4.159: —

3. Barnavård.

3 A. Barnhem.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	3.408: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	852: —		
113 Vikarieersättning och extra löner	800: —		
191 Sjukvård	25: —		
192 Retroaktivavgift samt årlig pensionsavgift (Stfm. 31/8 1942) Fa	1.050: —	6.135: —	
Administrationskostnader:			
241 Telefon		140: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av inventarier		800: —	
Sjukvård:			
631 Tandvård och medicin		300: —	
Hushåll, tvätt och beklädnad:			
641 Hushåll	7.000: —		
642 Tvätt	800: —		
643 Beklädnad	2.400: —	10.200: —	
Lokalkostnader:			
651 Hyra	2.500: —		2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	2.200: —	4.700: —	
Diverse utgifter:			
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader		1.000: —	
		23.275: —	
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier		500: —	
Summa utgifter		23.775: —	2.500: —
Löpande inkomster.			
Avgifter:			
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda		2.500: —	
Summa inkomster		2.500: —	

3 B. Yttre barnavård.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		12.342: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		3.086: —		
113 Övriga löner och arvoden				
Diverse arvoden och inspektionskostnader	3.500: —			
Andel i fattigvårdens löner	1.979: —			1.979: —
Ordförandearvode	300: —	5.779: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.150: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader		200: —	22.557: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker		800: —		
231 Resor och transporter		300: —		
241 Telefon och post		800: —		
251 Lokalkostnader				
Andel i fattigvårdens lokalkostnader		2.180: —		2.180: —
291 Övriga administrationskostnader				
Föreningsavgifter	225: —			
Stämpelavgifter	100: —			
Tidskrifter	115: —			
Diverse	250: —	690: —	4.770: —	
Utackorderingskostnader:				
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem		19.000: —		
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem		3.500: —		
613 Utackordering i skyddshem		5.500: —	28.000: —	
Övriga bidrag:				
614 Bidragsförskott		38.000: —		
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn		18.500: —	56.500: —	
Anstaltsvård:				
621 Lasarettsvård		400: —		
622 Sanatorievård		500: —		
623 Vanföre- och sinnesslövård		6.000: —		
Transport		6.900: —	111.827: —	4.159: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	6.900: —	111.827: —	4.159: —
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.000: —	7.900: —	
Sjukvård och begravningskostnader:			
631 Sjukvård	600: —		
632 Medicin	100: —		
633 Begravningskostnader	100: —	800: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
Summa utgifter		121.027: —	4.159: —

Löpande inkomster.

Bidrag och ersättningar:			
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott		30.000: —	
942 Statsbidrag enligt 67 § i barnavårdslagen		1.500: —	
943 Landstingsbidrag		4.000: —	
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag		30.000: —	
Summa inkomster		65.500: —	

4. Alkoholistvård.

4 A. Nykterhetsnämnd.

Löpande utgifter.

Anstaltsvård:			
621 Vårdavgifter för alkoholister	2.800: —		
622 Eftervård	600: —	3.400: —	
Diverse utgifter:			
791 Ersättning till Västerås Samhjälp för övervakning och sekreteraruppdrag	3.600: —		
792 Oförutsedda utgifter	300: —		
793 Flitpengar	200: —	4.100: —	
Summa utgifter		7.500: —	

Bgt 28

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.		
941 Flitpengar	200: —	
942 Statsbidrag	750: —	
Summa inkomster	950: —	

5. Undervisnings- och bildningsanstalter.

5 A. Folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat (bilaga 3)		
a) Löner (därav kommunandel 89.688: —)	545.980: 50	
b) Rörligt tillägg Fa	171.134: 50	
c) Barntillägg Fa	1.485: —	718.600: —
112 Löner till lärare i övningsämnen enl. lönestat (bilaga 3)		
a) Löner	63.141: —	
b) Dyrtidstillägg Fa	19.576: —	
c) Barntillägg Fa	108: —	82.825: —
113 Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)		26.412: —
114 Dyrtidstillägg Fa		6.900: —
115 Övriga arvoden:		
Undervisning i slöjd för gossar	5.040: —	
Undervisning för hörselsvaga barn	400: —	
Extra undervisning i sång....	400: —	
Undervisning i musik	1.500: —	
Privatläsning	600: —	
Vikariearvoden Fa	7.000: —	
Tillsyningslärare: 5 à 500: —, 1 à 400: —, 1 à 150: —, 1 à 100: —	3.150: —	
Extra skrivbiträde å expeditionen	1.800: —	
Dyrtidstillägg Fa	450: —	
Bibliotekarie å lärjungebiblioteket	300: —	
Ordförandearvode	300: —	
Transport	20.940: —	834.737: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	20.940: —	834.737: —		
Vice värd för fastigheterna ..	1.400: —	22.340: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		22.174: 52		
122 Dyrtidstillägg Fa		5.507: 50		
191 Olycksfallsförsäkring		785: —		
192 Personalens sjukvård:				
Läkarearvode för vaktmästare m. fl.		300: —		
193 Hyra för en vaktmästarebostad		1.215: —	887.059: 02	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker....		2.700: —		
241 Post		300: —		
242 Telefon		2.097: —	5.097: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader		20.000: —		
421 Underhåll av inventarier		7.000: —		
491 Försäkringspremier		1.300: —	28.300: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)		43.676: 05		
541 Andel i stadens låneamorteringar enl. plan (bilaga 2)		56.075: 43	99.751: 48	99.751: 48
Sjukvård:				
631 Diverse arvoden:				
Skolläkare		1.400: —		
Arvode till läkare för behandling av defekter i syn-, hörsel- och talorgan m. m., förslagsvis		2.000: —		
Sjukgymnastik		1.500: —	4.900: —	
Tandvård:				
636 Avgifter till folktandvården Fa			9.000: —	
Lokalkostnader:				
651 Lokalhyra:				
Lokaler i Hwasserska gården		2.000: —		2.000: —
652 Arvoden till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning	16.000: —			
653 Dyrtidstillägg Fa	4.000: —	20.000: —		
654 Skurning och rengöring		11.000: —		
Transport		33.000: —	1.034.107: 50	101.751: 48

Bgt 30

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		33.000: —	1.034.107: 50	101.751: 48
655 Renhållning:				
Renhållning vid Hammarby skola	1.300: —			
Övrig renhållning	1.000: —	2.300: —		1.000: —
656 Sotning		500: —		
657 Uppvärmning		73.000: —		
658 Belysning		6.000: —		
659 Vatten		2.500: —	117.300: —	
Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:				
661 Materiel i läs- och skrivämnen		25.000: —		
662 Slöjdmateriel för gossar		7.000: —		
663 Slöjdmateriel för flickor		7.000: —		
664 Materiel i skolköken		4.000: —	43.000: —	
Övrig undervisningsmateriel:				
666 Materiel till skolornas förråd		4.500: —		
667 Lärarepersonalens bibliotek		400: —		
668 Lärjungebiblioteket		1.150: —		
669 Skomakerislöjd		2.000: —	8.050: —	
Skolträdgårdar:				
671 Västgötegatan:				
Omkostnader	550: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna	700: —	2.250: —		
672 Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	700: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i kv. Folke	700: —	2.400: —		
673 Korsängsskolan:				
Omkostnader	700: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av skolgård och park	850: —	2.550: —		
674 Hammarbyskolan:				
Omkostnader	400: —			
Arvode till trädgårdslärare	250: —	650: —		
675 Jakobsbergsskolan:				
Omkostnader		150: —		
Transport		8.000: —	1.202.457: 50	102.751: 48

Bgt 31

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		8.000: —	1.202.457: 50	102.751: 48
676 Lundby skola:				
Omkostnader		150: —		
677 Rosenlunds skola:				
Omkostnader		150: —	8.300: —	
Simundervisning:				
681 Arvoden:				
Simlärare	2.000: —			
Simlärarinna	1.650: —			
Baderskor	1.200: —	4.850: —		
682 Dyrtidstillägg Fa		1.212: 50		
683 Övriga kostnader:				
Ersättning till varmbadhuset	3.937: 50			3.937: 50
Handdukar och tvål	1.500: —	5.437: 50	11.500: —	
Bidrag till diverse ändamål:				
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser Fah....		500: —		
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor Fah		1.000: —		
693 Bidrag till barnbespisning Fa ..		18.000: —		
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång		8.000: —	27.500: —	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		800: —		
791 Oförutsedda utgifter		1.500: —	2.300: —	
			1.252.057: 50	106.688: 98
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier Fah			6.000: —	
Summa utgifter			1.258.057: 50	106.688: 98
Löpande inkomster.				
Försäljnings- och hyresinkomster:				
911 Slöjdmateriel för flickor		1.700: —		
912 Skomakerislöjd		1.000: —		
931 Hyror och arrenden:				
Västgötegatan 11, Jakobsberg, Hammarby m. m.	8.513: —			
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön	37: —	8.550: —	11.250: —	
Transport			11.250: —	

Bgt 32

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			11.250: —	
Statsbidrag:				
941 Bidrag till lärarelöner:				
Löner	456.292: 50			
Rörligt tillägg och kristillägg	171.134: 50			
Barntillägg	1.485: —	628.912: —		
942 Bidrag till andra löner:				
Slöjdundervisning för gossar..	7.120: —			
Slöjdundervisning för flickor	9.830: —			
Undervisning i huslig ekonomi för 12 kurser à 255: —	3.060: —			
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd och hushållsgöromål Fa	12.250: —			
Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor	2.928: —	35.188: —		
943 Bidrag till lärjungebiblioteket..		600: —		
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler....		750: —		
945 Hyresbidrag		400: —		
946 Underhålls- och materialbidrag		2.900: —		
947 Tjänstebostadsbidrag		11.500: —	680.250: —	
Övriga bidrag:				
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning			2.000: —	
Avgifter:				
951 Terminsavgifter		400: —		
952 Avgifter för tennisspelning m.m.		300: —	700: —	
Summa inkomster			694.200: —	

5 B. Fortsättningsskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner och arvoden				
Lärarearvoden		12.000: —		
Föreståndararvode		600: —	12.600: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker....			100: —	
Lokalkostnader:				
651 Städning och renhållning			500: —	
Transport			13.200: —	

Bgt 33

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			13.200: —	
Undervisningskostnader:				
661 Fri undervisningsmateriel	3.200: —			
662 Materiel till förråden	400: —	3.600: —		
671 Understöd till behövande lärjungar		600: —	4.200: —	
Summa utgifter			17.400: —	

Löpande inkomster.

941 Statsbidrag				
Lärarearvoden			8.100: —	
Summa inkomster			8.100: —	

5 C. Högre folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)				
Löner	27.250: 50			
Huvudmansavgift	1.494: —			
Barntillägg	54: —	28.798: 50		
112 Rörligt tillägg Fa		4.161: 75		
113 Kristillägg Fa		4.439: 20		
114 Övriga arvoden:				
Rektor	495: —			
Timlärare och vikarier	16.000: —			
Bibliotekarie	150: —	16.645: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)	1.380: —			
122 Dyrtidstillägg Fa	345: —	1.725: —		
191 Olycksfallsförsäkring		50: —	55.819: 45	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		100: —		
221 Annonsering och trycksaker...		600: —		
241 Post och telefon		300: —		
251 Lokalkostnader Fah		650: —	1.650: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		400: —		
491 Brandförsäkring		20: —	420: —	
Transport			57.889: 45	

Bgt 34

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			57.889: 45	
Sjukvård:				
631 Skolläkare			250: —	
Lokalkostnader:				
651 Hyra (Stora torget 4)		1.500: —		1.500: —
652 Hyra (Yrkesskolornas byggn.)		250: —		250: —
653 Hyra (Idrottshallen)		350: —		
654 Städning och eldning (Stora torget 4)		900: —		
655 Skurning och rengöring (Stora torget 4)		300: —		
656 Uppvärmning (Stora torget 4)		725: —		
657 Belysning „		150: —	4.175: —	
Undervisningsmateriel:				
661 Undervisningsmateriel		2.500: —		
662 Förbrukningsmateriel		400: —		
663 Bibliotek		400: —	3.300: —	
Diverse utgifter:				
791 Diverse och oförutsedda utgifter			200: —	
			65.814: 45	1.750: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			1.450: —	
Summa utgifter			67.264: 45	1.750: —
Löpande inkomster.				
Statsbidrag:				
941 Bidrag till avlöningar			34.845: —	
942 Bidrag till rörligt tillägg			3.245: —	
943 Bidrag till kristillägg			3.462: —	
944 Bidrag till bibliotek			200: —	
Summa inkomster			41.752: —	

5 D. Yrkesskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Lärarearvoden:				
Rektorsarvode	3.000: —			
Löner enligt lönestat (bil. 3)	37.437: —			
Transport	40.437: —			

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	40.437: —			
Övriga lärarearvoden Fa	28.563: —	69.000: —		
112 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		2.967: —		
113 Dyrtidstillägg Fa		14.804: —		
114 Övriga arvoden:				
Extra skrivhjälp	500: —			
Diverse personal	6.500: —	7.000: —		
121 Pensioner		1.625: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		406: —		
191 Olycksfallsförsäkring		450: —	96.252: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		200: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.550: —		
241 Post och telefon		600: —		
291 Övriga administrationskostnader		150: —	2.500: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader och fast inredning..		1.300: —		
412 Försäkringspremier		225: —		
421 Inventarier		400: —	1.925: —	
Lokalkostnader:				
651 Bränsle, lyse och vatten		12.500: —		
652 Övriga lokalkostnader		1.300: —	13.800: —	
Undervisningsmateriel:				
661 Stadigvarande undervisningsmateriel		750: —		
662 Förbrukningsmateriel		4.000: —		
663 Bibliotek		640: —		
664 Produktionsmateriel		10.000: —	15.390: —	
Premier och stipendier:				
671 Arbetspremier		750: —		
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier)......		6.250: —	7.000: —	
691 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser			150: —	
			137.017: —	
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			600: —	
Summa utgifter			137.617: —	

Bgt 36

Löpande inkomster.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Försäljning:				
911 Försäljning av elevernas produkter			10.750: —	
Bidrag:				
941 Statsbidrag:				
Lärarearvoden	30.875: —			
Stadigvarande undervisningsmateriel	375: —			
Förbrukningsmateriel	1.875: —			
Bibliotek	320: —			
Statsstipendier	6.000: —	39.445: —		
942 Landstingsbidrag		4.000: —		
943 Bidrag av föreningar och enskilda		1.000: —		
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier		250: —	44.695: —	
Avgifter:				
951 Lärjungeavgifter		15.000: —		
952 Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och div. inkomster:				
Diversepersonal	800: —			
Telefon	275: —			
Bränsle, lyse, vatten	4.150: —			
Övriga lokalkostnader	300: —			
Förbrukningsmateriel	250: —			
Ersättning från högre folkskolan för lokaler m. m.	250: —	6.025: —	21.025: —	250: —
Summa inkomster			76.470: —	250: —

5 E. Allmänt läroverk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
112 Hyresbidrag för rektor	2.400: —		
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden	1.200: —	3.600: —	
Transport		3.600: —	

Bgt 37

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		3.600: —	
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av fastighet	4.000: —		
412 Reparations- och omändringsarbeten i huvudbyggnaden och nya annexet (Stfm. 18/6 1942. Kr. 83.000: —) Ra	83.000: —		
413 Reparationsarbeten i biblioteket, kr. 6.500: — (Stfm. 24/9 1942)	6.500: —	93.500: —	
Lokalkostnader:			
651 Hyra för gymnastiklokal		200: —	200: —
Simundervisning:			
681 Arvode för simundervisning....	430: —		
682 Dyrtidstillägg Fa	107: 50		
683 Övriga kostnader Ersättning till varmbadhuset	562: 50	1.100: —	562: 50
Summa utgifter		98.400: —	762: 50

5 F. Kommunal flickskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)		79.919: 30
112 Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)		16.575: —
113 Dyrtidstillägg Fa		29.681: 64
114 Övriga arvoden:		
Arvoden till:		
Timlärare	9.003: —	
Vikarier (sjuk- och semester-)	7.860: —	
Timlärare vid värntjänst	180: —	17.043: —
Dyrtidstillägg Fa		2.436: 60
Rektors skrivbiträde	400: —	
Bibliotekarie	200: —	
Skolläkare	500: —	
Simundervisning	396: 75	1.496: 75
115 Huvudmansavgift för pensionering av lärare	4.481: —	
Huvudmansavgift för pensionering av musiklärarinna	54: —	4.535: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	750: —	
Transport	750: —	151.687: 29

Bgt 38

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	750: —	151.687: 29		
122 Dyrtidstillägg Fa	187: 50	937: 50		
191 Olycksfallsförsäkring		170: —		
192 Sjukvård		25: —		
193 Hyra för vaktmästarebostad ..		1.150: —	153.969: 79	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker....		2.100: —		
241 Post		150: —		
242 Telefon		470: —		
291 Övriga administrationskostnader		250: —	2.970: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader		3.000: —		
421 Underhåll av inventarier		1.000: —		
491 Försäkringspremier		245: —	4.245: —	
Sjukvård:				
631 Sjukgymnastik			200: —	
Lokalkostnader:				
652 Städning		2.900: —		
653 Dyrtidstillägg Fa		696: —		
654 Skurning och rengöring		2.400: —		
655 Renhållning		200: —		
656 Sotning		150: —		
657 Uppvärmning		9.000: —		
658 Belysning		700: —		
659 Vatten		150: —	16.196: —	
Undervisningsmateriel:				
661 Materiel i läs- och skrivämnen		1.000: —		
662 Slöjdmateriel		200: —		
663 Materiel i skolköket		2.000: —		
664 Materiel i övriga övningsämnen		200: —		
668 Biblioteket		300: —	3.700: —	
Övriga undervisningskostnader:				
671 Skolbad		562: 50		562: 50
672 Föredrag		100: —	662: 50	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			400: —	
			182.343: 29	562: 50
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			1.500: —	
Summa utgifter			183.843: 29	562: 50

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
Försäljnings- och hyresinkomster:			
Elevavgifter:			
912 Terminsavgifter	21.000: —		
913 Skolköksavgifter	1.000: —		
931 Hyra för lokaler	200: —		200: —
932 Hyra för bostad åt vaktmästare	945: —	23.145: —	
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner		109.975: 74	
Övriga bidrag:			
942 Landstingsbidrag		2.000: —	
Summa inkomster		135.120: 74	200: —

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Löpande utgifter.		
Diverse bildningsanstalter:		
691 Arbetareinstitutet		
Föreläsningsverksamhet	3.000: —	
Bibliotek *	20.000: —	23.000: —
692 Elektrotekniska fackskolan		
Hyresbidrag för rektor	2.000: —	
Hyra för gymnastiklokal	900: —	2.900: —
693 Arosgården		3.000: —
694 Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet		3.500: —
695 Västerås Konstförening		3.000: —
696 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet		1.000: —
697 Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning		1.000: —
Summa utgifter		37.400: —

6. Hälso- och sjukvård.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Löpande utgifter.	
Personalkostnader:	
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	31.002: —
Transport	31.002: —

* Tilläggsanslag av förslagsanslaget Kr. 2000: —.

Bgt 40

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		31.002: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		7.750: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Vikarier för tjänsteläkare	1.200: —			
En stadssjuksköterska, ersättning för mistade naturaförmåner (stfm. 31/8-39, § 183) + bostad 1.200: —	2.100: —			1.200: —
Fyra distriktssjuksköterskor, ersättning för bostad, värme o. lyse à 1.400: — (stfm. 23/2 1939, § 37)	5.600: —			
En dispensärsköterska, ersättning för bostad, värme o. lyse (stfm. 26/1 1939, § 13)	1.150: —			
Beräknade ytterligare värmekostnader	500: —			
Andel i köttbesiktningsbyråns lön till vaktmästare	3.419: —			3.419: —
Lönetillägg till 1. hälsovårdstillsyningsmannen	300: —	14.269: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		3.579: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		1.200: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —		
192 Läkare och sjukvård		100: —	58.000: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker		500: —		
231 Resor och transporter				
Ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor	500: —			
Inspektionsresor	250: —	750: —		
241 Telefon		990: —		
251 Lokalkostnader				
Hyra och värme för hälsovårdsnämndens byrå	1.000: —			1.000: —
Städning och lyse	500: —	1.500: —	3.740: —	
Driftskostnader för ambulansautomobilen:				
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		4.000: —		4.000: —
392 Övriga driftskostnader		1.800: —	5.800: —	
Transport			67.540: —	9.619: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			67.540: —	9.619: —
Underhållskostnader:				
491 Försäkringspremier			23: —	
Övriga utgifter:				
691 Skyddskoppsympning		175: —		
692 Desinfektion		300: —		
693 Analyser		900: —		370: —
694 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning				
Fast årsavgift	3.600: —			
Bidrag till driftskostnader (härav avräknas kr. 5.312: — enl. avtal med landstinget mot annuitet å köpeskilling, varav kr. 2.370: 92 utgör ränteinkomst i staten) (Stfm. 25/8 1938, § 133)	7.812: —	11.412: —	12.787: —	2.370: 92
791 Oförutsedda utgifter			200: —	
			80.550: —	12.359: 92

Kapitalökningar.

821 Möbler i hälsovårdsnämndens lokaler (Stfm. 31/8 1942)			700: —	
Summa utgifter			81.250: —	12.359: 92

Löpande inkomster.

Bidrag:			
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden		950: —	
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna		500: —	1.450: —
Avgifter:			
951 Ambulansutryckningar		1.300: —	
952 Protokollslösen		300: —	1.600: —
Summa inkomster			3.050: —

6 B. Bostadsinspektion.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden		
Avlöning till bostadsinspektris..		3.540: —
Transport		3.540: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		3.540: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		885: —	4.425: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker ..		50: —		
231 Resor och transporter Ersättning för hållande av velociped samt bussresor		100: —		
241 Telefon		180: —		
251 Lokalkostnader:				
Hyra och värme	425: —			425: —
Städning och lyse	135: —	560: —	890: —	
			5.315: —	425: —

Kapitalökningar.

821 Möbler i bostadsinspektionens lokaler (Stfm. 31/8 1942)			350: —	
Summa utgifter			5.665: —	425: —

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		4.269: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		1.070: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
1:e besiktningsveterinären ..	3.000: —		
Mikroskopister	650: —		
Kassör	600: —		
Semestervikarie för vaktmästare	300: —		
Analyser (Mjölk)	120: —		
Eldare	200: —	4.870: —	
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.461: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		900: —	
191 Olycksfallsförsäkring		75: —	15.645: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader		75: —	
241 Telefon		200: —	
Transport		275: —	15.645: —

Bgt 43

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		275: —	15.645: —	
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten		420: —		
252 Övriga lokalkostnader				
Lokalhyra	3.000: —			3.000: —
Städning och renhållning	150: —	3.150: —		
291 Övriga administrationskostnader		100: —	3.945: —	
Underhållskostnader:				
491 Brandförsäkringar			35: —	
Summa utgifter			19.625: —	3.000: —

Löpande inkomster.

941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll	250: —	250: —
951 Besiktningsavgifter	6.000: —	
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	3.419: —	3.419: —
992 Analysavgifter (Mjölk)	120: —	120: —
999 Diverse inkomster	500: —	
Summa inkomster	10.289: —	3.789: —

6 D. Poliklinik.

Löpande utgifter.

112 Lön till läkare		3.000: —
651 Lokalkostnader:		
Hyra	600: —	
Värme, lyse och städning	600: —	1.200: —
691 Övriga utgifter Fah		200: —
Summa utgifter		4.400: —

Löpande inkomster.

941 Medicinalstyrelsen, lön till läkare	3.000: —
Summa inkomster	3.000: —

7. Gator, vägar, planteringar o. d.

7 A. Gatu- och väghållning.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Administrationskostnader:				
201 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader			47.000: —	47.000: —
Underhållskostnader:				
431 Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar		125.000: —		
432 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken		5.000: —	130.000: —	5.000: —
Nyanläggningar:				
461 Kulvert i Persbobäcken vid Gåsmyrevreten enl. Stfm. beslut den 18/6 1942	18.000: —			
462 Stensättning av N. Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen Rah	25.000: —			
463 Ö. Ringvägen mellan Kopparbergsvägen och Trefasgatan, utläggning av en kör- och gångbana Rah	30.000: —			
464 Arosvägen, förlängning österut till Vasagatan Rah	20.600: —			
465 Arosvägen mellan Vasagatan och Tunbyvägen Rah	24.000: —			
466 Övriga nyanläggningar Rah	82.400: —	200.000: —		
467 Anslag till nyanläggningar, att disponeras av drätselkammaren Rah		25.000: —	225.000: —	
Marklösen:				
468 Marklösen för Köpingsvägens omläggning Fa	35.000: —			
469 För trädplantering å Köpingsvägen Fa	2.000: —	37.000: —		
470 Inköp av mark av kvarteret Inge	77.000: —			
Expropriationskostnader för mark i kvarteret Inge	3.652: 75	80.652: 75	117.652: 75	
Transport			519.652: 75	52.000: —

Bgt 45

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	519.652: 75	52.000: —
471 Underskott å anslag:		
Gatuarbeten inom Kristiansborgsområdet	12.286: 51	
Summa utgifter	531.939: 26	52.000: —

Löpande inkomster.

941 Statsbidrag till underhåll av de för automobiltrafiken viktiga vägarna och gatorna	40.000: —
944 Gatukostnadsbidrag	4.000: —
945 Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —
951 Torgplatsavgifter	4.000: —
Överskott å anslag:	
991 Omläggning av gångbanor i Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen	2.165: 80
Summa inkomster	54.165: 80

7 C. Planteringar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		14.778: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		3.694: 50	
113 Övriga löner och arvoden:			
Trädgårdskonsulent	1.050: —		
Trädgårdsarbetare i växthusen	12.500: —	13.550: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		6.333: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.583: 25	
191 Olycksfallsförsäkring		500: —	
192 Personalens sjukvård		1.500: —	41.938: 75
Administrationskostnader:			
241 Telefon		300: —	
291 Övriga administrationskostnader:			
Föreningsavgifter		100: —	400: —
Underhåll av inventarier:			
421 Anskaffning av redskap		1.000: —	
422 Underhåll av redskap		1.600: —	
Transport		2.600: —	42.338: 75

Bgt 46

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.600: —	42.338: 75	
423 Målning av soffor	1.000: —		
429 Försäkringspremier	250: —	3.850: —	
Underhåll av planteringar, gemensamma kostnader:			
431 Gräsfrö och lökväxter	4.500: —		
432 Grus	2.500: —		
433 Bränsle	5.000: —		
434 Växthus och drivbänkar	3.500: —		
435 Plantskola	2.000: —		
436 Körslor	13.000: —		
437 Parkvakter	1.000: —		
438 Lekplatser	2.000: —		
439 Semesterersättning till timavlönade arbetare	4.000: —	37.500: —	
Underhåll av planteringar, särskilda kostnader:			
441 Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor	12.000: —		
442 Stadsparken	2.500: —		
443 Kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —		
444 Planteringar utmed Hamngatan, esplanader, H. allm. läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron, Åstigen, Hammarby torg samt div. mindre platser	17.600: —		
445 Rudbecksparken	1.250: —		
446 Djäkneberget	6.000: —		
447 Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke......	5.000: —		
448 Elba, Ö. och V. holmarna samt Kattskär	6.000: —		
449 Botaniska trädgården	1.400: —		
451 Slottsparken	500: —		
452 Tillsyn av fåglar i Svartån	1.500: —	59.850: —	
Nyanläggningar:			
461 Provisoriskt ordnande av torkrum, mat- och tvättrum i Rådhusbuffén (Stfm. 29/10 1942) ..	4.300: —		
462 Mästermans källa	500: —		
Transport	4.800: —	143.538: 75	

Bgt 47

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	4.800: —	143.538: 75	
463 Ordnande av enkel lekplats å området mellan Sandgärdet och Haga	500: —	5.300: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
		149.338: 75	
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier		1.000: —	
Summa utgifter		150.338: 75	

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Blommor och dekorationer	7.000: —		
912 Diverse arbeten	500: —	7.500: —	
Ersättning för skötsel och vård:			
941 Kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —		
942 Slottsparken	250: —		
943 Planteringen framför Aseas kontorsbyggnad	575: —		
944 Leverans av växter och plantering av blomstergrupperna i Folkets park	1.200: —	8.125: —	
Summa inkomster		15.625: —	

7 D. Gatubelysning.

Löpande utgifter.

391 Elektrisk belysning		79.000: —	79.000: —
Kapitalökningar.			
811 Belysningsanläggningar Fa		5.000: —	
Summa utgifter		84.000: —	79.000: —

Löpande inkomster.

991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning		840: —	840: —
Summa inkomster		840: —	840: —

Bgt 48

7 E. Gaturenhållning.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
391 Sopning å allmänna platser			4.368: —	
392 Övriga renhållningskostnader Fa			65.000: —	
Summa utgifter			69.368: —	

Löpande inkomster.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
951 Avgifter för renhållning				
Folkskolan			1.000: —	1.000: —
Hamnar			1.800: —	1.800: —
Summa inkomster			2.800: —	2.800: —

9. Hamnar.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		27.519: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		6.900: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Hamnfogde (stfm. 21/6 1939)	4.800: —			
Extra kontorsbiträde Fa	2.000: —			
Arvoden för kranbesiktning ..	1.000: —			
Arvode till ordförande	300: —			
Dyrtidstillägg å 6.800:— kronor Fa	1.700: —	9.800: —		
191 Olycksfallsförsäkring		1.000: —		
192 Olycksfallsersättning:				
F. Svanström		48: —		
193 Sjukvård		350: —		
194 Beklädnadsersättning till kranmaskinister		450: —	46.067: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		500: —		
221 Annonsering och trycksaker....		400: —		
231 Resor och transporter		700: —		
241 Telefoner		1.300: —		
251 Lokalkostnader:				
Hyra för hamnkontor........	1.600: —			1.600: —
Värme och städning	1.700: —	3.300: —		
Transport		6.200: —	46.067: —	1.600: —

Bgt 49

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		6.200: —	46.067: —	1.600: —
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		4.000: —		4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden		910: —		
293 Övriga administrationskostnader				
Ansvarsförsäkring	750: —			
Föreningsavgifter	250: —	1.000: —	12.110: —	
Driftskostnader:				
311 Kranskötare, äldre hamnen		10.000: —		
312 Kranskötare, djuphamnen......		45.000: —		
313 Besättningsmän, bogserbåten ..		6.000: —		
314 Kranreparatör		3.720: —		
315 Beräknade dyrtidstillägg å 6.720 kronor		1.800: —		
351 Belysning:				
Gatubelysning	840: —			840: —
Övrig belysning, inkl. fyrlampor	4.500: —	5.340: —		
352 Renhållning		1.800: —		1.800: —
353 Värme i verkstaden, äldre hamnen		800: —		
391 Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen................		6.000: —		
392 Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen		28.000: —		
393 Driftskostnader för bogserbåten		11.000: —		
394 Driftskostnader för motorbåten		800: —	120.260: —	
Underhåll av hamnanläggningar:				
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken		15.000: —		
412 Hamnskjul		200: —		
413 Järnvägsspår		6.000: —		
414 Grusning		500: —	21.700: —	
Underhåll av maskiner och inventarier:				
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen..		2.600: —		
422 Hamnmaskiner, djuphamnen....		18.000: —		
423 Övriga inventarier		200: —		
424 Säkerhetsanordningar (Stfm. 29/1 1942)		5.090: —		
Transport		25.890: —	200.137: —	8.240: —

Bgt 50

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		25.890: —	200.137: —	8.240: —
425 Reparation av bogserbåten		1.500: —		
426 Bilvåg		500: —	27.890: —	
Övriga underhållskostnader:				
491 Brandförsäkring		150: —		
492 Sjöförsäkring		3.940: —	4.090: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		100.335: 97		100.335: 97
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel:				
Muddring vid Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1939), 3 % å 4.989: 30	149: 68			149: 68
Förbättringsarbeten i äldre hamnen, 3 % å 93.942: 06....	2.818: 26			2.818: 26
Ökad kranutrustning, 3 % å 24.307: 62	729: 23			729: 23
Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen, 44.638: 71, samt utbyggnad av östra kajen, resterande skuld 42.889: 70 (Stfm. 28/12 1928), 3 % å beräknad sammanlagd skuld 1/1 1943 kr. 87.528: 41	2.625: 85			2.625: 85
Anskaffning av skärmar för malmupplag, malmskopa och bilvåg (Stfm. 27/11, 30/6 och 25/8 1938), 3 % å kronor 16.676: 63	500: 30			500: 30
Inköp av ny bogserbåt (Stfm. 31/3 1939), anskaffning av polygripskopa (Stfm. 21/6 1939), inlösen av två oljemagasinsbyggnader (Stfm. 26/9 1939), anskaffning av ytterligare skärmar för malmupplag, kajbyggnad vid Lillån (Stfm. 23/2 1939), 3 % å tillhopa kr. 55.426: 82..........	1.662: 80			1.662: 80
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och				
Transport	8.486: 12	100.335: 97	232.117: —	117.062: 09

Bgt 51

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	8.486: 12	100.335: 97	232.117: —	117.062: 09
18/12 1941), 3 % å tillhopa kr. 16.200: —	486: —			486: —
Underskott å hamnrörelsen per 31/12 1941, 3 % å kr. 112.301: 57	3.369: 05			3.369: 05
Inköp av malmskärmar (Stfm. 26/3 1942), 3 % å kr. 13.500:—	405: —			405: —
Förskotterade kostnader för utbyggnad av djuphamnen (vågbrytare, röjningsarbeten m. m. Stfm. 29/1 1942), 3 % å kr. 111.216: 10	3.336: 48			3.336: 48
Förskotterade kostnader för ny brokran utöver beviljat lån, 3 % å kr. 16.997: 62	509: 93			509: 93
Förskotterade kostnader för inköp av ny gripskopa för djuphamnen, 3 % å kronor 15.800: — (Stfm. 29/10 1942)	474: —	17.066: 58		474: —
541 Andel i stadens låneamortering enligt plan (bil. 2)		131.274: 43		131.274: 43
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		90.182: 66	338.859: 64	90.182: 66
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		400: —		
791 Isbrytning		15.000: —		
792 Oförutsedda utgifter		2.000: —	17.400: —	
Summa utgifter			588.376: 64	347.099: 64

Löpande inkomster:

Hyror:			
931 Båtplatser		4.300: —	
932 Upplagsplatser		25.000: —	
933 Varuskjul		2.355: —	
934 Markhyror för fasta upplag ..		12.161: —	
935 Kranhyror, äldre hamnen		25.000: —	
936 Kranhyror, djuphamnen		155.000: —	
937 Övriga hyror:			
Hamnarbetarnas lokal vid djuphamnen	700: —		
Transport	700: —	223.816: —	

Bgt 52

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	700: —	223.816: —		
Bostadslägenhet i gamla tullhuset	650: —			
Diverse hyror	744: —	2.094: —	225.910: —	100: —
Hamnavgifter för varor:				
951 Ångfartyg i regelbunden trafik		13.000: —		
952 Andra fartyg		80.000: —	93.000: —	
Hamnavgifter för fartyg:				
953 Ångfartyg		80.000: —		
954 Segelfartyg		1.000: —		
955 Pråmar		1.500: —	82.500: —	
Andra avgifter:				
956 Bogsering		25.000: —		
957 Motorbåtstransporter		1.800: —		
958 Bilvåg		500: —	27.300: —	
Övriga inkomster:				
991 Diverse inkomster		1.000: —		
992 Utjämning att förskotteras av finansförvaltningen		158.666: 64	159.666: 64	
Summa inkomster			588.376: 64	100: —

10. Renhållningsverk och svingård.

10 A. Renhållningsverk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		57.819: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		14.454: 75		
113 Övriga löner och arvoden:				
Arvode till ordföranden	300: —			
Kontorsbiträden	3.600: —			
Dyrtidstillägg Fa	900: —			
Semesterersättning t. arbetare	5.000: —			
Andel i revisionsarvode	650: —	10.450: —		650: —
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		23.792: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		5.504: 75		
191 Olycksfallsförsäkring		900: —		
192 Personalens sjukvård		400: —	113.320: 50	
Transport			113.320: 50	650: —

Bgt 53

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			113.320: 50	650: —
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		500: —		
241 Telefon		500: —		
251 Lokalkostnader				
Hyra för kontor	1.000: —			1.000: —
Värme, lyse och städning	900: —	1.900: —	2.900: —	
Driftskostnader:				
311 Extra arbetare och gatusopning		48.000: —		
321 Torvmull		4.000: —		
331 Kraftström		600: —		
351 Lokalkostnader				
Hyra för stall och vagnslider	700: —			700: —
Värme, lyse och gas	800: —			
Bilskatt och försäkring......	3.000: —			
Garagehyra	750: —	5.250: —		
391 Drivmedel och smörjmedel för bilar		9.000: —		
392 Utfodring av hästar		3.500: —	70.350: —	
Underhållskostnader:				
411 Fabriksbyggnad		800: —		
421 Hästar och fordon				
Hästskoning	600: —			
Veterinärkostnader	100: —			
Seldon, täcken o. presenningar	500: —	1.200: —		
422 Automobiler		2.500: —		
423 Kärl		3.000: —		
424 Beklädnadspersedlar		1.700: —		
425 Övriga inventarier		1.200: —		
426 Omändring av bil (Stfm. 24/9 1942)		2.500: —		
491 Försäkringspremier		200: —	13.100: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			700: —	
Summa utgifter			200.370: 50	2.350: —

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Stallströ och sopor		1.800: —	
912 Torvmullspudrett		2.500: —	
913 Torvmull		200: —	4.500: —
Transport			4.500: —

Bgt 54

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			4.500: —	
Utförda arbeten:				
921 Uppsamling och transport av svinmat			6.500: —	6.500: —
Avgifter:				
951 Hämtningsavgifter			80.000: —	
Övriga inkomster:				
991 Lantbrukets andel i löner och pensioner		10.674: —		10.674: —
992 Diverse inkomster		500: —	11.174: —	
Summa inkomster			102.174: —	17.174: —

10 B. Svingård.

Löpande utgifter.

Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar		3.500: —		
321 Inköp av grisar		1.000: —		
322 Kraftfoder		16.000: —		
323 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —		6.500: —
341 Körningar		1.500: —		
351 Hyra				
Ladugården m. fl. byggnader	1.000: —			
Svingården	5.000: —	6.000: —		6.000: —
352 Bränsle och lyse		1.500: —	36.000: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier och hus			1.500: —	
Summa utgifter			37.500: —	12.500: —

Löpande inkomster.

911 Försäljning av fläsk	37.500: —	
Summa inkomster	37.500: —	

11. Vattenverk.

1. Löpande utgifter: Förvaltning.

1. *Personalkostnader:*

111 Löner till personal på stat:

1 Enligt bilaga 3 ..	11.675: —
2 Dyrtidstillägg Fa	2.925: —
Transport	14.600: —

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	14.600: —				
Överföres gasverkets andel i gemensamma löner	4.900: —	9.700: —			
112 Löner till extra personal:					
Bitr. ingenjörer		13.100: —			
110 Andel i gemensamma kostnader		50.000: —	72.800: —		50.000: —
2. *Lokalkostnader:*					
120 Andel i gemensamma kostnader			2.350: —		2.350: —
3. *Underhållskostnader:*					
130 Andel i gemensamma kostnader			2.200: —		2.200: —
4. *Materielkostnader:*					
140 Andel i gemensamma kostnader			2.100: —		2.100: —
5. *Allmänna kostnader:*					
154 Resor och representation		1.100: —			
158 Utskylder		5.000: —			
150 Andel i gemensamma kostnader		2.330: —	8.430: —		2.330: —
8. *Räntor och avskrivningar:*					
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:					
Kundförluster		600: —			
180 Andel i gemensamma kostnader		5.880: —	6.480: —	94.360: —	5.880: —

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. *Personalkostnader:*					
211 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3 ..	3.570: —				
2 Dyrtidstillägg Fa	890: —	4.460: —			
212 Löner till extra personal		4.710: —	9.170: —		
2. *Lokalkostnader:*					
221 Hyror och arrenden		375: —			
222 Uppvärmning		1.205: —	1.580: —		
3. *Underhållskostnader:*					
231 Byggnader		3.000: —			
232 Ombyggnad av maskinistbostaden (Stfm. 28/5 1942)		14.000: —			
234 Maskiner och instrument		1.200: —			
235 Verktyg och inventarier		200: —	18.400: —		
Transport			29.150: —	94.360: —	64.860: —

Bgt 56

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			29.150: —	94.360: —	64.860: —
4. *Materielkostnader:*					
241 Oljor		200: —			
242 Förbrukningsmateriel		100: —	300: —		
5. *Allmänna kostnader:*					
257 Laboratoriekostnader			1.000: —		
7. *Kraftinköp:*					
272 Kraftström			40.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*					
281 Ränta på anläggningsmedel....		11.400: —			11.400: —
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		14.900: —	26.300: —	96.750: —	14.900: —

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. *Personalkostnader:*					
311 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3 ..	8.040: —				
2 Dyrtidstillägg Fa	2.010: —				
	10.050: —				
Överföres gasverkets del i förmanslöner ..	3.350: —	6.700: —			
312 Löner till extra personal		15.000: —	21.700: —		
2. *Lokalkostnader:*					
321 Hyror och arrenden		3.000: —			3.000: —
322 Uppvärmning		5.000: —			
324 Städning och renhållning......		300: —	8.300: —		
3. *Underhållskostnader:*					
331 Byggnader		2.000: —			
332 Ledningsnät:					
1 Vattenledningar	60.000: —				
2 Avloppsledningar	40.000: —	100.000: —			
334 Maskiner och instrument		3.000: —			
335 Verktyg och inventarier		8.000: —	113.000: —		
4. *Materielkostnader:*					
341 Oljor		500: —			
342 Förbrukningsmateriel		300: —	800: —		
5. *Allmänna kostnader:*					
357 Laboratoriekostnader			500: —		
6. *Mätningskostnader:*					
361 Ombyte av mätare............		1.800: —			
Transport		1.800: —	144.300: —	191.110: —	94.160: —

Bgt 57

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	1.800: —	144.300: —	191.110: —	94.160: —
362 Underhåll av mätare	5.000: —			
363 Anskaffning av mätare	6.000: —	12.800: —		
7. *Kraftinköp:*				
372 Kraftström		16.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
381 Ränta på anläggningsmedel....	115.700: —			115.700: —
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	149.000: —	264.700: —	437.800: —	149.000: —
Summa utgifter			628.910: —	358.860: —

5. Löpande inkomster.

1. *Förbrukningsavgifter:*			
511 Vattenavgifter		480.000: —	
2. *Försäljningsinkomster:*			
521 Metangasförsäljn., nettointäkt	28.000: —		10.000: —
523 Utförda installationsarbeten nettointäkt	2.000: —		
529 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	5.000: —	35.000: —	5.000: —
3. *Hyresinkomster:*			
531 Från utomstående	1.300: —		
533 Från befattningshavare	700: —	2.000: —	
Summa inkomster		517.000: —	15.000: —

12. Gasverk.

1. Löpande utgifter: Förvaltning.

1. *Personalkostnader:*			
111 Löner till personal på stat: Andel i vattenverkets lön till driftingenjören	4.900: —		
110 Andel i gemensamma kostnader	62.000: —	66.900: —	62.000: —
2. *Lokalkostnader:*			
120 Andel i gemensamma kostnader		2.910: —	2.910: —
3. *Underhållskostnader:*			
130 Andel i gemensamma kostnader		2.730: —	2.730: —
Transport		72.540: —	67.640: —

Bgt 58

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			72.540: —		67.640: —
4. *Materielkostnader:*					
140 Andel i gemensamma kostnader			2.600: —		2.600: —
5. *Allmänna kostnader:*					
154 Resor och representation		1.200: —			
158 Utskylder		7.200: —			
159 Övriga allmänna omkostnader:					
Föreningsavgifter		800: —			
150 Andel i gemensamma kostnader		2.890: —	12.090: —		2.890: —
8. *Räntor och avskrivningar:*					
184 Avskrivning av rörelsetillgångar:					
Kundförluster		2.000: —			
180 Andel i gemensamma kostnader		7.280: —	9.280: —	96.510: —	7.280: —

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. *Personalkostnader:*					
211 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3 ..	33.234: —				
2 Dyrtidstillägg Fa	8.306: —	41.540: —			
212 Löner till extra personal:					
Extra kontorsbiträde	2.600: —				
Ersättningspersonal	10.000: —	12.600: —	54.140: —		
2. *Lokalkostnader:*					
221 Hyror och arrenden		2.800: —			2.800: —
222 Uppvärmning		1.500: —			
224 Städning och renhållning......		2.000: —	6.300: —		
3. *Underhållskostnader:*					
231 Byggnader (ugnar) ..	10.100: —				
Ommurn. av ugnar ..	15.000: —	25.100: —			
233 Övriga fasta anläggningar		13.000: —			
234 Maskiner och apparater		6.000: —			
235 Verktyg och inventarier		1.000: —	45.100: —		
4. *Materielkostnader:*					
241 Oljor		1.000: —			
242 Förbrukningsmateriel		800: —			
243 Kokskol		510.000: —			
244 Motkonto för nedskrivning av inventarievärdet å kollagret till förkrigspris		50.000: —			
245 Reningsmassa		2.500: —			
Transport		564.300: —	105.540: —	96.510: —	83.210: —

Bgt 59

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	564.300: —	105.540: —	96.510: —	83.210: —
246 Vatten	1.000: —			
248 Gas från reningsverket	10.000: —	575.300: —		10.000: —
5. *Allmänna kostnader:*				
257 Laboratoriekostnader		900: —		
7. *Kraftinköp:*				
272 Kraftström		8.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
281 Ränta på anläggningsmedel	26.900: —			26.900: —
282 Avskrivningar på anläggningstillgångar	55.100: —	82.000: —	771.740: —	55.100: —

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. *Personalkostnader:*				
311 Löner till personal på stat:				
1 Enligt bilaga 3 .. 4.437: —				
2 Dyrtidstillägg Fa 1.113: —				
Andel i vattenverkets lön till förmän 3.350: —	8.900: —			
312 Löner till extra personal	1.900: —	10.800: —		
Underhållskostnader:				
332 Ledningsnät		28.000: —		
335 Verktyg och inventarier		4.000: —		
5. *Allmänna kostnader:*				
353 Annonser och reklam		1.000: —		
6. *Mätningskostnader:*				
361 Ombyte av mätare		3.500: —		
362 Underhåll av mätare		7.500: —		
363 Anskaffning av mätare		5.000: —		
364 Gaspolletter		3.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
381 Ränta på anläggningskapital	13.400: —			13.400: —
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	27.500: —	40.900: —	103.700: —	27.500: —
Summa utgifter			971.950: —	216.110: —

5. Löpande inkomster.

1. *Förbrukningsavgifter:*				
511 Gasavgifter från enskilda			660.000: —	
Transport			660.000: —	

Bgt 60

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	660.000: —	
2. *Försäljningsinkomster:*		
521 Egen tillverkning:		
Koks och tjära	390.000: —	
523 Utförda installationsarbeten,, nettointäkt	2.000: —	
3. *Hyresinkomster:*		
533 Från befattningshavare	945: —	
Summa inkomster	1.052.945: —	

13. Elektricitetsverk.

1. Löpande utgifter: Förvaltning.

1. *Personalkostnader:*					
111 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3 ..	8.256: —				
2 Dyrtidstillägg Fa	2.064: —	10.320: —			
112 Löner till extra personal		11.100: —			
110 Andel i gemensamma kostnader		126.160: —	147.580: —		126.160: —
2. *Lokalkostnader:*					
120 Andel i gemensamma kostnader			6.440: —		6.440: —
3. *Underhållskostnader:*					
130 Andel i gemensamma kostnader			5.570: —		5.570: —
4. *Materielkostnader:*					
140 Andel i gemensamma kostnader			5.300: —		5.300: —
5. *Allmänna kostnader:*					
154 Resor och representation		3.000: —			
158 Utskylder		15.000: —			
159 Övriga allmänna kostnader:					
Föreningsavgifter		1.000: —			
150 Andel i gemensamma kostnader		5.880: —	24.880: —		5.880: —
8. *Räntor och avskrivningar:*					
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:					
Kundförluster		3.000: —			
180 Andel i gemensamma kostnader		14.850: —	17.850: —	207.620: —	14.850: —
Transport				207.620: —	164.200: —

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport				207.620: —	164.200: —

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. *Personalkostnader:*					
211 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3 ..	12.303: —				
2 Dyrtidstillägg Fa	3.077: —	15.380: —			
212 Löner till extra personal		6.000: —	21.380: —		
2. *Lokalkostnader:*					
221 Hyror och arrenden		5.000: —			3.112: 50
222 Uppvärmning		3.000: —			
224 Städning och renhållning......		1.700: —	9.700: —		
3. *Underhållskostnader:*					
231 Byggnader		4.500: —			
234 Maskiner och instrument		2.000: —			
235 Verktyg och inventarier		1.200: —	7.700: —		
4. *Materielkostnader:*					
241 Oljor		350: —			
242 Förbrukningsmateriel		400: —	750: —		
7. *Kraftinköp:*					
272 Kraftström			600.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*					
281 Ränta på anläggningsmedel....		6.300: —			6.300: —
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		10.900: —	17.200: —	656.730: —	10.900: —

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. *Personalkostnader:*					
311 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3 ..	24.735: —				
2 Dyrtidstillägg Fa	6.185: —	30.920: —			
312 Löner till extra personal		5.280: —	36.200: —		
3. *Underhållskostnader:*					
331 Byggnader		1.000: —			
332 Ledningsnät	85.000: —				
Omläggning till växelström	70.000: —	155.000: —			
333 Övriga fasta anläggningar:					
Ställverk		5.000: —			
334 Transformatorer		3.000: —			
Transport		164.000: —	36.200: —	864.350: —	184.512: 50

Bgt 62

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	164.000: —	36.200: —	864.350: —	184.512: 50
335 Verktyg och inventarier	4.300: —			
337 Gatubelysning	33.000: —	201.300: —		
4. *Materielkostnader:*				
341 Oljor	100: —			
342 Förbrukningsmateriel	300: —	400: —		
5. *Allmänna kostnader:*				
353 Annonser och reklam		3.000: —		
6. *Mätningskostnader:*				
361 Ombyte av mätare...........	3.000: —			
362 Underhåll av mätare	12.000: —			
363 Anskaffning av mätare........	35.000: —	50.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
381 Ränta på anläggningsmedel....	39.410: 58			39.410: 58
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	64.400: —	103.810: 58	394.710: 58	64.400: —
Summa utgifter			1.259.060: 58	288.323: 08

5. Löpande inkomster.

1. *Förbrukningsavgifter:*				
511 Enskild strömförbrukning		1.491.000: —		
512 Allmänna belysningen		79.000: —	1.570.000: —	79.000: —
2. *Försäljningsinkomster:*				
523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt		2.000: —		
Destillerat vatten		500: —	2.500: —	
3. *Hyresinkomster:*				
531 Från utomstående			425: —	
Summa inkomster			1.572.925: —	79.000: —

14. Gemensamma förvaltningen.

Löpande utgifter.

1. *Personalkostnader:*		
11 Löner till personal på stat:		
1 Enligt bilaga 3	85.341: —	
2 Dyrtidstillägg Fa	21.339: —	106.680: —
Transport		106.680: —

Bgt 63

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		106.680: —		
12 Löner till extra personal:				
Extra kontorspersonal	14.000: —			
„ avläsning	5.500: —			
Springpojkar	3.300: —	22.800: —		
13 Sjukavlöningar		12.000: —		
14 Läkare, sjukvård och medicin..		4.800: —		
15 Olycksfallsförsäkring		6.000: —		
16 Pensioner:				
1 Enligt bilaga 4	64.214: —			
2 Dyrtidstillägg Fa	16.066: —	80.280: —		
17 Arvode till styrelse och revisorer:				
Ordförandearvode	500: —			
Dagtraktamente för styrelse och kommittéer	100: —			
Andel i revisionsarvode......	5.000: —	5.600: —	238.160: —	5.000: —
2. *Lokalkostnader:*				
221 Hyror		1.500: —		1.500: —
22 Uppvärmning och vatten		4.000: —		
23 Belysning		700: —		
24 Städning och renhållning		5.500: —	11.700: —	
3. *Underhållskostnader:*				
31 Byggnader		4.000: —		
34 Maskiner för kontoret		1.500: —		
35 Verktyg och inventarier:				
1 För kontoret	1.000: —			
2 I övrigt	4.000: —	5.000: —	10.500: —	
4. *Materielkostnader:*				
47 Kontorsmateriel och trycksaker			10.000: —	
5. *Allmänna kostnader:*				
51 Post		1.400: —		
52 Telefon och telegram		5.800: —		
53 Annonser		1.000: —		
54 Resor och representation		2.400: —		
55 Tidningar och tidskrifter		500: —	11.100: —	
8. *Räntor och avskrivningar:*				
81 Ränta på anläggningsmedel....		774: 18		
82 Avskrivning på anläggningstillgångar		610: —		
83 Ränta på rörelsemedel		10.000: —		10.000: —
Transport		11.384: 18	281.460: —	16.500: —

Bgt 64

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	11.384: 18	281.460: —	16.500: —
84 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	1.560: —		
85 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	13.000: —		
86 Tilläggsanslag till förrådsbyggnad vid reningsverket enl. Stfm. beslut 30/4 1942	2.065: 82	28.010: —	18.010: —
Summa utgifter		309.470: —	34.510: —

Löpande inkomster:

Fördelning av gemensamma utgifter.

81. *Personalkostnader:*			
Vattenverket	50.000: —		
Gasverket	62.000: —		
Elektricitetsverket	126.160: —	238.160: —	238.160: —
82. *Lokalkostnader:*			
Vattenverket	2.350: —		
Gasverket	2.910: —		
Elektricitetsverket	6.440: —	11.700: —	11.700: —
83. *Underhållskostnader:*			
Vattenverket	2.200: —		
Gasverket	2.730: —		
Elektricitetsverket	5.570: —	10.500: —	10.500: —
84. *Materielkostnader:*			
Vattenverket	2.100: —		
Gasverket	2.600: —		
Elektricitetsverket	5.300: —	10.000: —	10.000: —
85. *Allmänna kostnader:*			
Vattenverket	2.330: —		
Gasverket	2.890: —		
Elektricitetsverket	5.880: —	11.100: —	11.100: —
88. *Räntor och avskrivningar:*			
Vattenverket	5.880: —		
Gasverket	7.280: —		
Elektricitetsverket	14.850: —	28.010: —	28.010: —
Summa inkomster		309.470: —	309.470: —

Bgt 65

18. Andra kommunens affärsföretag.

18 A. Kallbadhus.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
111 Löner och arvoden				
Biljettförsäljerska och bitr. simlärare		700: —		
Kontrollant		200: —	900: —	
191 Olycksfallsförsäkring			10: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker			75: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten		2.000: —		
491 Försäkringspremier		65: —	2.065: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			50: —	
Summa utgifter			3.100: —	

Löpande inkomster.

951 Badavgifter			1.000: —	
Summa inkomster			1.000: —	

18 B. Varmbadhus.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		27.152: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		6.788: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Vikarier och extra hjälp	2.500: —		
Kontrollant	1.000: —		
Gratifikation till förre kontrollanten B. Falk enl. Stfm. beslut den 26/2 1942	2.000: —	5.500: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		3.528: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		882: —	
Transport		43.850: —	

Bgt 66

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	43.850: —		
191 Olycksfallsförsäkring	175: —		
192 Sjukvård	200: —		
193 Bostadsförmåner	2.580: —	46.805: —	2.580: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	100: —		
221 Annonsering och trycksaker....	1.000: —		
241 Telefon	200: —	1.300: —	
Driftskostnader:			
321 Förbrukningmateriel	7.000: —		
331 Kraftström	600: —		
332 Bränsle	38.000: —		
333 Tvätt, extra hjälp	600: —		
351 Lyse, städning och renhållning..	1.400: —	47.600: —	
Underhållskostnader:			
411 Badhusbyggnaden	4.000: —		
411 a Ombyggnad av tvättrum och omklädningsrum i billighetsbastun enl. Stfm. beslut den 28/5 1942 Fa (Kr. 3.500 + 2.000: —)	5.500: —		
412 Pannor och ledningar.........	4.000: —		
421 Inventarier	500: —		
422 Linne	3.000: —		
491 Försäkringspremier	210: —	17.210: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Andel i stadens låneräntor	3.465: 98		
541 Andel i stadens låneamorteringar	9.699: 65	13.165: 63	13.165: 63
Diverse utgifter:			
721 Utskylder	500: —		
791 Oförutsedda utgifter	119: 37	619: 37	
Summa utgifter		126.700: —	15.745: 63

Löpande inkomster.

931 Personalens bostadsförmåner ..	2.580: —	2.580: —
951 Badavgifter	93.000: —	
952 Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
Summa inkomster	100.642: 50	7.642: 50

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
111 Löner och arvoden			3.000: —	
351 Lokalkostnader				
Bränsle, lyse och diverse			800: —	
391 Vattenavgift			50: —	
411 Underhåll av kabinettet			150: —	
491 Försäkringspremier			30: —	
Summa utgifter			4.030: —	
Löpande inkomster.				
951 Avgifter			1.400: —	
Summa inkomster			1.400: —	

18 D. Båttrafik.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Personal- och administrationskostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		8.064: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		2.016: —		
113 Övriga löner:				
Övrigt befäl Fa	3.500: —			
Besättningsmän Fa	3.000: —			
Pollettförsäljerska Fa	900: —			
Extra betjäning sön- och helgdagar Fa	600: —	8.000: —		
191 Olycksfallsförsäkring		250: —		
192 Sjukvård		50: —		
221 Annonsering och trycksaker....		150: —	18.530: —	
Driftskostnader:				
331 Bränsle		7.000: —		
332 Smörjoljor, fotogen och diverse		500: —	7.500: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av fartyg		2.000: —		
422 Underhåll av inventarier		200: —		
491 Försäkringspremier		1.500: —	3.700: —	
Diverse utgifter:				
711 Diverse utgifter			400: —	
Summa utgifter			30.130: —	

Bgt 68

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.		
Avgifter:		
951 Persontrafik	25.000: —	
952 Godstrafik	150: —	
Summa inkomster	25.150: —	

18 E. Automobiler.

Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden		
Bilförare Fa	5.000: —	
241 Telefon	70: —	
331 Drivmedel och smörjoljor	5.000: —	
421 Underhåll av automobiler	2.000: —	
491 Bilskatt och försäkring........	850: —	
Summa utgifter	12.920: —	
Löpande inkomster.		
921 Körningar	16.000: —	
Summa inkomster	16.000: —	

18 F. Grustag.

Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3) ..	3.864: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	966: —	
192 Sjukvård	30: —	4.860: —
Driftskostnader:		
311 Arbetareavlöningar	22.000: —	
331 Elektrisk ström	2.000: —	
332 Avgäld för grustäkt	500: —	
391 Övriga driftskostnader	1.000: —	25.500: —
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av maskiner	2.000: —	
431 Underhåll av väg till grustaget	1.000: —	3.000: —
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 31.124: 86	933: 75	
Transport	933: 75	33.360: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	933: 75	33.360: —	
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	14.905: 44	15.839: 19	15.839: 19
		49.199: 19	15.839: 19
Kapitalökningar.			
821 Inköp av Rotationskross m. m. (Stfm. beslut den 30/4 1942), del av anslag		7.650: —	
Summa utgifter		56.849: 19	15.839: 19
Löpande inkomster.			
911 Försäljning av grus		40.000: —	
Summa inkomster		40.000: —	

18 G. Drätselkammarens förråd.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	4.269: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	1.067: 25		
113 Övriga löner	12.000: —		
192 Sjukvård	30: —	17.366: 25	
Driftskostnader:			
311 Arbetareavlöningar (motorskötare)	16.000: —		
321 Materialier Fa	125.000: —		
331 Elektrisk ström	800: —		
332 Smörjoljor, drivmedel m. m. Fa	6.000: —	147.800: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier	10.000: —		
491 Försäkringspremier	300: —	10.300: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner kr. 20.343: 10 à 3 %	610: 29		
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för inköp av maskiner	10.600: —	11.210: 29	11.210: 29
Transport		186.676: 54	11.210: 29

Bgt 70

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		186.676: 54	11.210: 29
Kapitalökningar.			
821 Inköp av maskiner (Stfm. 30/4 1942), del av anslag	1.500: —		
Inköp av maskiner (Stfm. 26/11 1942)	9.000: —	10.500: —	
Summa utgifter		197.176: 54	11.210: 29
Löpande inkomster.			
911 Inkomst av rörelsen		195.789: 69	
912 Överskott å anslag för inköp av vägvält		1.386: 85	
Summa inkomster		197.176: 54	

19. Brandväsen.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)				
Kontant lön		115.471: —		
Bostadsförmåner		6.581: —	122.052: —	6.581: —
112 Dyrtidstillägg Fa			30.513: —	
113 Övriga löner och arvoden:				
Verkstadsförman		250: —		
Sjukvikarier Fa		700: —		
Semestervikarier Fa		4.000: —		
Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —)		450: —		
Borgarbrandkårens personal				
1 chef	300: —			
3 förmän à 200: —	600: —			
1 maskinist	150: —			
35 manskap à 75: —	2.625: —	3.675: —	9.075: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)			17.404: —	
122 Dyrtidstillägg Fa			4.351: —	
191 Olycksfallsförsäkring			1.300: —	
192 Sjukvård Fa			700: —	
Transport			185.395: —	6.581: —

Bgt 71

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		185.395: —		6.581: —
193 Beklädnad 27 man à 260: — ..	7.020: —			
„ vikarier m. m.	1.200: —	8.220: —		
194 Teknisk utbildning		300: —	193.915: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader Fa		200: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa		250: —		
241 Telefon		1.200: —	1.650: —	
Materiel för verkstäderna:				
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer ..		2.000: —		
322 Snickareverkstaden		1.000: —		
323 Skräddareverkstaden		100: —		
325 Arbeten, diverse		400: —	3.500: —	
Övriga driftskostnader:				
326 Motordrivmedel och smörjoljor		2.300: —		
327 Skumsläckningsmateriel Ra		200: —		
328 Rökskyddsmateriel		600: —		
331 Kraftström		500: —		
352 Värme		11.000: —		
353 Lyse		1.500: —		
354 Tvätt och städning		2.000: —		
355 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen		200: —		
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov		1.000: —		1.000: —
392 Brandsynekostnader		100: —		
393 Timpenning för borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor		1.200: —	20.600: —	
Underhållskostnader:				
411 Brandtelegraf och ringledningar		500: —		
421 Brandredskap		2.000: —		
422 Övriga inventarier		600: —		
491 Försäkringsavgifter		300: —	3.400: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för brandtelegrafanläggning Kr. 54.200: — à 3 % (Stfm. 31/8 1942)		1.626: —		
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för brandtelegrafanläggning		10.840: —	12.466: —	12.466: —
Transport			235.531: —	20.047: —

Bgt 72

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			235.531: —	20.047: —
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av diverse inventarier				
1 st. dammsugare	250: —			
1 st. skumstrålrör	600: —			
30 st. skinntröjor à 90: —	2.700: —			
6 st. trenchcoats à 175: —	1.050: —	4.600: —		
822 Anskaffning av motorer och arbetsmaskiner (Stfm. 28/5 1942)		2.934: 50	7.534: 50	
Summa utgifter			243.565: 50	20.047: —

Löpande inkomster.

Verkstadsarbeten:				
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer ..		3.500: —		
922 Snickareverkstaden		2.000: —		
923 Skräddareverkstaden		100: —		
925 Diverse arbeten:				
Brandverket	1.000: —			1.000: —
Övriga	500: —	1.500: —	7.100: —	
Övriga arbeten:				
926 Skötsel och körning av ambulansautomobiler				
Landstinget	4.000: —			
Hälsovårdsnämnden	4.000: —	8.000: —		4.000: —
928 Skötsel av brandalarmanläggning		225: —	8.225: —	
Hyror:				
931 Personalens bostadsförmåner ..			6.581: —	6.581: —
Summa inkomster			21.906: —	11.581: —

21. Fastighetsförvaltning.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

Löpande utgifter.

a) Diverse fastigheter:		
113 Arvode till vice värd	500: —	
Transport	500: —	

Bgt 73

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	500: —			
Del i byggnadskontorets avlöning till skrivbiträden	800: —	1.300: —		800: —
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	2.946: —			
122 Dyrtidstillägg Fa	736: 50	3.682: 50		
351 Renhållning		12.000: —		
352 Sotning		2.600: —		
353 Vatten, värme och belysning ..		15.000: —		
354 Arrenden och avgälder		3.000: —		
411 Underhåll av byggnader		60.000: —		
412 Ränta och amortering å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av fastigheten Stora Fridnäs enligt Stfm. beslut den 28/8 1941 och 18/12 1941, del av köpeskillingen kr. 150.000: —:				
Ränta å kr. 120.000: — à 3 %	3.600: —			
Amortering på 5 år (2:dra året)	30.000: —	33.600: —		33.600: —
413 Pensionärshemmet å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941)				
Ränta å kr. 97.690: — à 3 % ..	2.930: 70			
Amortering (andra året, slutamorteras år 1944)	50.000: —	52.930: 70		52.930: 70
414 Flyttning av P. Anderssons förrådsbyggnad (Stfm. 26/3 1942)		8.000: —		
414 a Inköp av Tekniska Byggnadsbyråns förrådsbyggnad m. m...		8.000: —		
415 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats		500: —		
416 Underhåll av avstjälpningsplatser		15.000: —		
491 Försäkringspremier		4.500: —		
721 Utskylder		17.000: —		
791 Oförutsedda utgifter		600: —	237.713: 20	
b) Rådhus:				
411 Underhåll av byggnaden (härav för yttre målning 1942 kronor 3.500: —)		5.000: —		
421 Underhåll av inventarier		500: —		
Transport		5.500: —	237.713: 20	87.330: 70

Bgt 74

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		5.500: —	237.713: 20	87.330: 70
491 Försäkringspremier		175: —	5.675: —	
bb) Byggnad i kv. Njord nr 1:				
111 Lön till gårdskarl och eldare Fa		2.350: —		
351 Renhållning		100: —		
352 Sotning		100: —		
353 Vatten		300: —		
354 Värme		7.500: —		
411 Underhåll av byggnader		500: —		
491 Försäkringspremier		200: —		
721 Utskylder		2.500: —	13.550: —	
c) Polisstation:				
351 Renhållning		700: —		
352 Sotning		100: —		
353 Vatten		600: —		
411 Underhåll av byggnaden		1.000: —		
412 Ändrings- och reparationsarbeten (Stfm. 31/8 1942)		40.000: —		
491 Försäkringspremier		175: —	42.575: —	
cc) Brandstation:				
351 Renhållning		600: —		
352 Sotning		200: —		
353 Vatten		500: —		
411 Underhåll av byggnader		1.000: —		
491 Försäkringspremier		300: —	2.600: —	
d) Stadshotell:				
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.109: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		525: —		
351 Renhållning		2.000: —		
352 Sotning		500: —		
353 Vatten		3.000: —		
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)		40.000: —		
411 Underhåll av byggnaden		10.000: —		
412 Reparations- och omändringsarbeten i stadshotellet (Stfm. 28/5 1942 kr. 85.000: —)		85.000: —		
421 Underhåll av inventarier		1.000: —		
491 Försäkringspremier		800: —		
721 Utskylder		4.500: —	149.434: —	
Transport			451.547: 20	87.330: 70

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		451.547: 20	87.330: 70
e) Sundinska huset:			
351 Renhållning	650: —		
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	200: —		
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —		
411 Underhåll av byggnaden	2.500: —		
491 Försäkringspremier	200: —		
721 Utskylder	300: —	11.900: —	
f) Tullhus:			
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	100: —		
411 Underhåll av byggnader	500: —		
421 Underhåll av inventarier	100: —		
491 Försäkringspremier	100: —	970: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
351 Renhållning	200: —		
352 Sotning	100: —		
354 Värme	2.000: —		
411 Underhåll av byggnaden	1.500: —		
491 Försäkringspremier	400: —		
721 Utskylder	1.000: —	5.200: —	
h) Hamnfastigheter:			
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	150: —		
411 Underhåll av byggnader	2.400: —		
412 Underhåll av järnvägsspår	4.000: —		
431 Underhåll av magasinsgator	2.000: —		
461 Underskott å anslag: För tillbyggnad av hamnpaviljongen	7.342: 78		
491 Försäkringspremier	500: —		
721 Utskylder	2.000: —	18.492: 78	
i) Omnibustrafikstation:			
411 Underhåll av byggnaden	200: —		
491 Försäkringspremier	50: —		
721 Utskylder	350: —	600: —	
j) Omnibusgaraget:			
411 Underhåll	500: —		
Transport	500: —	488.709: 98	87.330: 70

Bgt 76

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		500: —	488.709: 98	87.330: 70
412 Ändringsarbeten (Stfm. 26/3 1942)		15.000: —		
491 Försäkringspremier		100: —		
721 Utskylder		800: —	16.400: —	
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg:				
353 Vatten och sotning		100: —		
411 Underhåll av byggnader		5.000: —		
412 Badplats vid Johannisberg, del av anslag (Stfm. 26/3 1942)	15.000: —			
Beräknat tilläggsanslag	7.000: —	22.000: —		
413 Ytterligare arbeten å badplatsen vid Johannisberg		5.000: —		
491 Försäkringspremier		300: —		
711 Bidrag till anläggande av flygfält vid Johannisberg, totalkostnad kr. 100.000: —, 4:de året		10.000: —		
721 Utskylder		4.300: —	46.700: —	
l) Björnön:				
111 Avlöning till ordningsman enl. lönestat (bilaga 3)		3.390: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		847: 50		
241 Telefon		175: —		
411 Underhåll av byggnader		1.500: —		
412 Underhåll av vägar och badplatser		1.500: —		
491 Försäkringspremier		250: —		
711 Avverkningskostnad		1.500: —		
712 Skogsodling		300: —		
721 Utskylder		500: —		
723 Brobyggnad med tillfartsväg (Stfm. 29/1 1942)		57.500: —	67.462: 50	
m) Hästholmarna:				
111 Arvode till ordningsmän Fa		2.500: —		
411 Underhåll av byggnader		6.000: —		
412 Underhåll av badplatser		4.000: —		
491 Försäkringspremier		400: —		
721 Utskylder		600: —	13.500: —	
Transport			632.772: 48	87.330: 70

Bgt 77

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		632.772: 48	87.330: 70
Kapitalökningar.			
811 Inköp av fastigheten stadsäg. 2009 (Lägerhyddan) (Stfm. 26/3 1942)	32.000: —		
812 Inköp av bostadslägenhet för distriktssjuksköterska (Stfm. 29/10 1942)	3.760: —		
813 Tilläggsanslag för anordnande av arkivbyggnad i Mariaberget (Stfm. 30/4 1942)	9.689: 97		
814 Uppförande av lantarbetarbostäder vid Lundby (Stfm. 18/6 1942)	32.000: —		
815 Underskott å anslag för uppförande av brandstationsbyggnad	82.574: 23		
816 Anordnande av cykelställ vid brandstationen	1.150: —	161.174: 20	
Summa utgifter		793.946: 68	87.330: 70
Löpande inkomster.			
a) Diverse fastigheter:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	33.232: 12		33.232: 12
Övriga	151.867: 79	185.099: 91	
bb) Byggnad i kv. Njord n:r 1:			
931 Hyror:			
Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandklinik	9.650: —		9.650: —
Stadens förvaltningar	13.075: —		13.075: —
Övriga	21.850: —	44.575: —	
d) Stadshotell:			
931 Hyror	53.747: 60		
932 Avgifter för vatten och värme	35.000: —	88.747: 60	
e) Sundinska huset:			
931 Hyror		12.548: —	
f) Tullhus:			
931 Bostadshyror		720: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
931 Hyror		15.000: —	
Transport		346.690: 51	55.957: 12

Bgt 78

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			346.690: 51	55.957: 12
h) Hamnfastigheter:				
931 Hyror och arrenden				
Stadens förvaltningar		7.712: 50		7.712: 50
Övriga		46.466: 95	54.179: 45	
i) Omnibustrafikstation:				
931 Hyror			3.280: —	
j) Omnibusgaraget:				
931 Hyra			10.000: —	
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg, Johannisberg, Nordanby, Kristiansborg och Malma:				
931 Hyror och arrenden				
Stadens förvaltningar		22.500: —		22.500: —
Övriga		15.580: —	38.080: —	
l) Björnön:				
932 Arrenden		5.105: —		
933 Skogsprodukter		4.000: —	9.105: —	
m) Hästholmarna:				
931 Hyror			4.000: —	
n) Överskott å anslag:				
991 Uppförande av pensionärshem å Tenngatan			6.211: 55	
Summa inkomster			471.546: 51	86.169: 62

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
101 Andel i renhållningsverkets kostnader		10.674: —		10.674: —
102 Direkta kostnader				
Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)	3.825: —			
Dyrtidstillägg Fa	956: 25			
Olycksfallsförsäkring	1.000: —			
Sjukvård	300: —	6.081: 25	16.755: 25	
Administrationskostnader:				
241 Telefon			500: —	
Transport			17.255: 25	10.674: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			17.255: 25	10.674: —
Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar		95.000: —		
321 Utsäde		10.000: —		
322 Fodervaror till ladugården		8.500: —		
323 Gödningsämnen		8.000: —		
324 Förbrukningsmateriel och div ..		6.000: —		
331 Elektrisk ström		3.200: —		
332 Ved, avverkningskostnad		1.900: —		
333 Driftskostnad för traktorer		3.000: —		
351 Arrenden		18.275: —		17.700: —
391 Utfodring av hästar	9.000: —			
„ „ svin	10.000: —			
„ „ får	2.000: —	21.000: —	174.875: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader		8.000: —		
412 Hägnader		700: —		
413 Grundförbättringar		2.000: —		
421 Hästar				
Hästskoning	1.300: —			
Veterinärkostnad	500: —	1.800: —		
422 Seldon		1.200: —		
423 Fordon och redskap		5.500: —		
491 Försäkringspremier		2.200: —	21.400: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Ränta à av finansförvaltningen förskotterade medel:				
Inköp av jordbrukstraktor, 3 % à kr. 7.696: 95	230: 91			
Inköp av tröskverk, 3 % à kr. 6.000: —	180: —			
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg, 3 % à kr. 13.125: —	393: 75	804: 66		804: 66
541 Andel i finansförvaltningens amortering à förskotterade medel		9.000: —	9.804: 66	9.000: —
Diverse utgifter:				
721 Utskylder			3.000: —	
			226.334: 91	38.178: 66
Kapitalökningar.				
821 Inköp av inventarier			7.000: —	
Summa utgifter			233.334: 91	38.178: 66

Bgt 80

Löpande inkomster.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Försäljning:				
912 Jordbruksprodukter, Malma	52.000: —			
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	86.534: 91	138.534: 91		
914 Mejeriprodukter		28.000: —		
915 Djur		20.000: —		
916 Trädgårdarna Malma och Johannisberg		2.800: —	189.334: 91	
Utförda arbeten:				
921 Körningar och div. arbeten			20.000: —	
Hyror och arrenden:				
931 Hyror				
Renhållningsverk och svingård	2.000: —			2.000: —
Övriga hyror	13.000: —	15.000: —		
932 Arrenden				
Potatislotter		9.000: —	24.000: —	
Summa inkomster			233.334: 91	2.000: —

21 C. Skogar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden			
Jägmästare	500: —		
Bevakning och tillsyn	550: —	1.050: —	
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	2.472: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	618: —	3.090: —	4.140: —
Underhållskostnader:			
411 Hägnader		300: —	
412 Dikning		300: —	
413 Diverse underhåll		460: —	
414 Skogsodling		1.800: —	
415 Avverkningskostnad		7.000: —	
416 Jaktvård		200: —	10.060: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder			800: —
Summa utgifter			15.000: —

Bgt 81

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.		
911 Skogsprodukter	17.000: —	
931 Hyra för benupplag	50: —	
932 Hyra för upplag av explosiv vara	50: —	
Summa inkomster	17.100: —	

22. Magistrat och rådhusrätt.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		71.467: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		13.182: 75		
113 Övriga löner och arvoden:				
Anslag för beredande av semester åt borgmästare och rådmän Fah	2.800: —			
Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden	700: —			
Tillfälliga biträden	1.000: —	4.500: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		4.346: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		1.254: —		
191 Olycksfallsförsäkring		60: —		
192 Sjukvård (för stadsvaktmästaren och skrivbiträden)		150: —	94.959: 75	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		2.000: —		
221 Annonsering och trycksaker		1.500: —		
241 Telefon		1.000: —		
251 Värme		3.500: —		
252 Lyse		600: —		
253 Renhållning		2.100: —	10.700: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fah			500: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			150: —	
			106.309: 75	
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			500: —	
Summa utgifter			106.809: 75	

Bgt 82

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.				
951 Sportler			26.000: —	
Summa inkomster			26.000: —	

23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

23 A. Kronouppbördsväsendet.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		17.382: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		4.345: 50		
113 Löner och arvoden:				
Extra biträden å kronouppbördskontoret	9.500: —			
Dyrtidstillägg för stadigt anställda biträden Fa	1.145: —			
Extra biträden vid uppbörd	1.550: —			
Semestervikarie för kronouppbördskassören	300: —			
Mantalsskrivningsombud	700: —	13.195: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.755: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		438: 75		
192 Sjukvård för skrivbiträden		90: —	37.206: 25	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		800: —		
221 Annonsering och trycksaker		1.200: —		
241 Telefon		500: —		
251 Lokalhyra:				
Kronouppbördskontoret	2.150: —			2.150: —
Lokal för uppbörd	1.200: —	3.350: —		
252 Värme		550: —		550: —
253 Lyse		250: —		
254 Städning och renhållning		650: —		
291 Distribution av debetsedlar		1.050: —	8.350: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fah			150: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			100: —	

Transport			45.806: 25	2.700: —

Bgt 83

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	45.806: 25	2.700: —
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier (Stfm. 31/8 1942)	2.834: —	
Summa utgifter	48.640: 25	2.700: —

Löpande inkomster.

Avgifter:	
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel	20.000: —
Summa inkomster	20.000: —

23 B. Exekutionsväsendet.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		28.100: 25	
112 Dyrtidstillägg Fa		7.025: 06	
113 Löner och arvoden:			
Semestervikarie för stadsfogden Fah	300: —		
Extra biträde åt stadsfogden	2.145: —		
Extra exekutor	3.000: —		
Extra biträde åt exekutorerna	3.510: —		
Dyrtidstillägg för stadigt anställda biträden Fa	1.788: 75	10.743: 75	
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.845: 75	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.211: 44	
191 Olycksfallsförsäkring		75: —	
192 Sjukvård för exekutorer och ord. skrivbiträde		100: —	52.101: 25
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader		1.000: —	
221 Annonsering och trycksaker ..		900: —	
231 Kostnader för resor i tjänsten:			
Velocipedunderhåll	180: —		
Bil- och bussresor Fah	600: —	780: —	
Transport		2.680: —	52.101: 25

Bgt 84

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		2.680: —	52.101: 25	
241 Telefon		1.100: —		
251 Lokalhyra:				
Stadsfogdekontoret och exekutorernas tjänsterum		3.000: —		3.000: —
252 Värme		750: —		750: —
253 Lyse		250: —		
254 Städning och renhållning		650: —		
292 Kollektivförsäkring av uppbördsmedel		200: —	8.630: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fah			200: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			100: —	
			61.031: 25	3.750: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier (Stfm. 31/8 1942)			4.005: —	
Summa utgifter			65.036: 25	3.750: —
Löpande inkomster.				
952 Stadsfogdens sportler			8.507: —	
Summa inkomster			8.507: —	

24. Polisväsen och fångvård.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		260.295: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		64.599: 75		
113 Övriga löner och arvoden:				
Extra kvinnligt biträde åt kriminalpolisen	2.700: —			
Dyrtidstillägg	675: —			
Semester- och tjänstled. vikarier	13.000: —			
Vikarier för polismän under skolutbildningstid	5.550: —			
Extra skrivhjälp å polismästarens expedition	600: —			
Kvinnligt skrivbiträde å ordnings- och utredningsavdel-				
Transport	22.525: —	324.894: 75		

Bgt 85

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	22.525: —	324.894: 75		
ningen	2.100: —			
Dyrtidstillägg	525: —	25.150: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		49.278: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		11.782: —		
191 Olycksfallsförsäkring		800: —		
192 Sjukvård och gymnastik		2.000: —		
193 Beklädnad och slitningsersättning		19.140: —		
193 a Beklädnad och slitningsersättning för vikarier		2.000: —		
194 Stipendium Fa		800: —	435.844: 75	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		2.000: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.200: —		
231 Biltransporter		2.000: —		
241 Telefon		4.000: —		
251 Lokalhyror				
Expeditionslokal för statspolisen	1.900: —			
Poliskammaren och kriminalpolisen	1.075: —			
Garage	450: —			
Bårhus	300: —	3.725: —		300: —
252 Värme		6.500: —		
253 Lyse		1.600: —		
254 Städning		3.000: —		
291 Föreningsavgifter		190: —	24.215: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		2.000: —		
422 Utrustningspersedlar och övningsmateriel		1.500: —		
491 Försäkringspremier		475: —	3.975: —	
Kostnader för vård och förplägnad:				
691 Fångar å straffängelset		500: —		
692 Anhållna		800: —	1.300: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			1.000: —	
			466.334: 75	300: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier		2.250: —		
Transport		2.250: —	466.334: 75	300: —

Bgt 86

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		2.250: —	466.334: 75	300: —
Möbler och dylikt till nyinredda lokaler		8.300: —		
Utrustning till fotorum		900: —		
Personalskåp		1.900: —	13.350: —	
Summa utgifter			479.684: 75	300: —

Löpande inkomster.

Statsbidrag för stats- och reservpolisen:			
941 Avlöning av statspolis	32.790: —		
Dyrtidstillägg	8.197: 50	40.987: 50	
942 Avlöning av reservpolis		1.989: 83	
943 Pensioneringskostnader		5.488: 26	
944 Beklädnad och diverse		2.640: —	
945 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		200: —	
946 Lokalkostnader, telefon och diverse		3.400: —	54.705: 59
Avgifter:			
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler			2.000: —
Summa inkomster			56.705: 59

27. Folkpensionering.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden:			
Ordförande, tillika sekreterare	900: —		
Skrivbiträde	3.200: —		
Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder	600: —	4.700: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		800: —	5.500: —
Administrationskostnader:			
221 Annonser och kungörelser		140: —	
222 Trycksaker och diverse		400: —	
241 Telefon		125: —	
251 Lokalhyra och städning		850: —	
Transport		1.515: —	5.500: —

			Bgt 87 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	1.515: —	5.500: —	
291 Läkarundersökningar	300: —	1.815: —	
Övriga bidrag:			
611 Tilläggspensioner och barnbidrag		195.000: —	
Summa utgifter		202.315: —	

28. Övrig förvaltning.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden			
Stadsfullmäktiges ordförande	300: —		
Drätselkammarens ordförande	1.200: —		
Löne- och avtalsnämndens ordförande	400: —		
Revisionsarvoden	13.550: —	15.450: —	
Administrationskostnader:			
231 Resor och mindre utredningar..	4.000: —		
232 Representation	3.000: —		
241 Telefon	140: —	7.140: —	
Summa utgifter		22.590: —	

Löpande inkomster.

991 Andelar i revisionsarvoden			
Fattigvård		1.900: —	
Renhållningsverk		650: —	
Tekniska verk		5.000: —	7.550: —
Summa inkomster		7.550: —	7.550: —

28 B. Stadskansli.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	48.582: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	9.817: —		
113 Övriga löner och arvoden:			
e. o. befattningshavare och biträden	14.000: —		
114 Dyrtidstillägg Fa	3.500: —		
Transport	75.899: —		

Bgt 88

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	75.899: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	13.762: 75		
122 Dyrtidstillägg Fa	2.533: 94		
191 Olycksfallsförsäkring	50: —		
192 Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	120: —	92.365: 69	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	2.000: —		
212 Böcker och tidskrifter	500: —		
221 Annonsering och trycksaker	14.000: —		
241 Telefon	2.000: —		
242 Post	1.500: —		
251 Värme	3.500: —		
252 Lyse	650: —		
253 Städning	3.000: —	27.150: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier		500: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
		120.515: 69	

Kapitalökningar.

821 Inköp av inventarier		2.500: —
Summa utgifter		123.015: 69

28 C. Stadskamrerarekontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	33.318: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	8.137: —	
113 Övriga löner och arvoden:		
Extra och tillfälliga biträden	10.000: —	
114 Dyrtidstillägg Fa	1.920: —	
191 Olycksfallsförsäkring	50: —	
192 Sjukvård (för skrivbiträden)	100: —	53.525: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	
241 Telefon	350: —	
242 Post	1.000: —	
Transport	4.350: —	53.525: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	4.350: —	53.525: —	
251 Lokalhyra Därav för uppbörd av utskylder kr. 1.000: —	6.400: —		5.400: —
252 Värme	3.000: —		
253 Lyse	300: —		
254 Städning	2.500: —		
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75		
292 Distribuering av debetsedlar....	1.000: —	17.753: 75	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier	500: —		
491 Försäkringspremier	100: —	600: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		100: —	
		71.978: 75	5.400: —
Kapitalökningar.			
821 Inventarier		2.000: —	
Summa utgifter		73.978: 75	5.400: —
Löpande inkomster.			
991 Byggnadskontorets och byggnadsnämndens andel i lokalkostnader		7.000: —	7.000: —
Summa inkomster		7.000: —	7.000: —

28 D. Byggnadskontor.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	64.548: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	15.231: —		
113 Övriga löner och arvoden	15.800: —		
114 Dyrtidstillägg Fa	3.950: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	35.952: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	8.901: —		
191 Olycksfallsförsäkring	100: —		
192 Sjukvård	150: —	144.632: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	500: —		
213 Facklitteratur	300: —		
221 Annonsering och trycksaker....	500: —		
Transport	1.300: —	144.632: —	

Bgt 90

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		1.300: —	144.632: —	
231 Bilskjutsar		3.000: —		
241 Telefon		1.500: —		
251 Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader		3.500: —		3.500: —
262 Hantlangning för utredningar		1.000: —	10.300: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		200: —		
422 Hästar				
Utfodring och skötsel	6.000: —			
Hästskoning och försäkring	1.000: —	7.000: —		
423 Körredskap		800: —		
491 Försäkringspremier		200: —	8.200: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
			163.632: —	3.500: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av inventarier			1.000: —	
Summa utgifter			164.632: —	3.500: —
Löpande inkomster.				
991 Andel av administrationskostnader från gatu- och väghållning			47.000: —	47.000: —
992 Byggnadsnämndens andel i löner			10.722: —	10.722: —
993 Fastighetsförvaltningens andel i löner			800: —	800: —
Summa inkomster			58.522: —	58.522: —

28 E. Byggnadsnämnd.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		41.796: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		10.014: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Stadsingenjörskontorets del i:				
a) Byggnadschefens lön	6.612: —			6.612: —
b) 1:ste assistentens lön	4.110: —			4.110: —
c) Stadsarkitektkontoret				
Biträdande stadsarkitekt	6.600: —			
Byggnadsinspektör Fa	5.000: —			
Transport	22.322: —	51.810: —		10.722: —

Bgt 91

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	22.322: —	51.810: —		10.722: —
Ritbiträden	5.000: —			
d) Mätningskontoret:				
Mätningstekniker	15.800: —			
Extra ritbiträden	1.400: —	44.522: —		
114 Dyrtidstillägg Fa		8.450: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		7.704: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		1.650: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —		
192 Sjukvård		50: —	114.286: —	
Administrationskostnader:				
211 Rit- och skrivmateriel		3.500: —		
212 Stadsplanemodeller Fa		1.000: —		
213 Facklitteratur		300: —		
221 Annonser		500: —		
231 Bilskjutsar		500: —		
241 Telefon		600: —		
251 Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader		3.500: —		3.500: —
262 Hantlangning med material Fa		15.000: —		
291 Resolutioner, kallelsekostnader, portoavgifter m. m.		1.000: —	25.900: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier			500: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
			141.186: —	14.222: —
Kapitalökningar.				
821 Nyanskaffning av inventarier			500: —	
Summa utgifter			141.686: —	14.222: —
Löpande inkomster.				
951 Förrättningar och protokollslösen			20.000: —	
Summa inkomster			20.000: —	

29. Diverse utgifter och inkomster.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
691	Fasta anslag:			
	Barnkrubban (28/12 1918) ..	6.000: —		
	Barnhemmet för flickor (28/12 1918)	1.500: —		
	Natthärbärget	1.000: —		
	Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	6.000: —		
	Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)..	2.500: —		
	Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916, 28/12 1918)	1.200: —		
	Västerås Gymnastikförening..	1.800: —		
	Västmanlands Fornminnesförening	4.000: —		
	Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —		
	Föreningen Västerås Skollovskolonier	26.500: —		
	Föreningen Västerås Skollovskolonier, del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken (Stfm. 28/11 1940) 3:dje årets amortering, slutamorterat 1945)	22.750: —		
	Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken ..	9.650: —	85.900: —	9.650: —
692	Frilufts- och folkkonserter		3.200: —	
693	Erkända sjukkassor i Västerås		10.125: —	
694	Värdet av tomten stadsägan 1665 BR överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar		7.000: —	
695	Föreningen Västerås Idrottshall Bidrag till ökade bränslekostnader samt underhåll av fastigheten (Stfm. 26/11 1942)		10.000: —	
	Transport		116.225: —	9.650: —

Bgt 93

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			116.225: —	9.650: —
696 Västmanlands läns Husmoders-semesternämnd Fah			500: —	
Summa utgifter			116.725: —	9.650: —

29 Aa. Barnstugor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		3.000: —		
112 Övriga löner och arvoden:				
Ledarinnor	13.400: —			
Extra slöjdlärare	350: —			
Läkare	1.300: —	15.050: —		
113 Dyrtidstillägg Fa		4.100: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		875: —	23.025: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonser och trycksaker		150: —		
241 Telefon		210: —		
242 Post		90: —	450: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier			200: —	
Sjukvård:				
631 Sjukvårdsartiklar			90: —	
Lokalkostnader:				
651 Lokalhyra		1.600: —		400: —
652 Uppvärmning, vatten och belysning		350: —		
653 Städning och tvätt		2.525: —	4.475: —	
Undervisningsmateriel:				
661 Lek- och arbetsmateriel			2.200: —	
Diverse utgifter:				
691 Bespisning		8.000: —		
792 Dagkoloniverksamhet å Östra holmen		1.200: —		
793 Oförutsedda utgifter		650: —	9.850: —	
			40.290: —	400: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av inventarier			300: —	
Summa utgifter			40.590: —	400: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
911 Försäljning		500: —	
941 Återbetalda löner		600: —	
942 Bidrag från fonder		500: —	
951 Avgifter		8.800: —	
Summa inkomster		10.400: —	

29 Ab. Pensionärshem.

Löpande utgifter.			
a) Tenngatan:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	700: —		
112 Arvode till vice värd	250: —		
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	100: —		
352 Sotning	80: —		
353 Lyse och vatten	300: —		
354 Värme	4.000: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)	3.525: —		3.525: —
411 Underhåll av byggnaden	1.200: —		
491 Försäkring	267: —		
791 Oförutsedda utgifter	250: —	10.742: —	
b) Föreningsgatan:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	400: —		
112 Arvode till vice värd	125: —		
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	40: —		
353 Lyse och vatten	125: —		
354 Värme	1.500: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet	1.450: —		1.450: —
411 Underhåll av byggnader	500: —		
491 Försäkring	82: —		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	4.442: —	
c) Malmabergsgatan:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	400: —		
112 Arvode till vice värd	125: —		
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	40: —		
Transport	685: —	15.184: —	4.975: —

Bgt 95

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	685: —	15.184: —	4.975: —
353 Lyse och vatten	150: —		
354 Värme	2.200: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)........	1.840: —		1.840: —
411 Underhåll av byggnader	600: —		
491 Försäkring	78: —		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	5.653: —	
d) Jakobsberg:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	1.300: —		
112 Arvode till vice värd	200: —		
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	100: —		
352 Sotning	75: —		
353 Lyse och vatten	200: —		
354 Värme	3.500: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)	3.175: —		3.175: —
411 Underhåll av byggnader	500: —		
491 Försäkringspremier	62: —		
791 Oförutsedda utgifter	150: —		
821 Inköp av div. inventarier	400: —	9.732: —	
Summa utgifter		30.569: —	9.990: —

Löpande inkomster.

a) Tenngatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer	6.150: —		
Garage	400: —		
Barnstuga	400: —	6.950: —	400: —
b) Föreningsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer		3.150: —	
c) Malmabergsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer		3.150: —	
d) Jakobsberg:			
931 Hyror:			
Pensionärer	4.950: —		
Gårdskarl	1.200: —	6.150: —	
Summa inkomster		19.400: —	400: —

Bgt 96

29 B. Skattetaxering.

Löpande utgifter.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden		1.500: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	250: —		
221 Annonser	100: —		
231 Traktamentsersättning	2.000: —		
251 Lokalkostnader			
Lyse och städning	100: —	2.450: —	
Summa utgifter		3.950: —	

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

Löpande utgifter.

791 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter *	157.240: 64
792 Till fond för bostadssubvention (Stfm. 29/10 1942)	150.000: —
793 Till drätselkammarens förfogande	5.000: —
Summa utgifter	312.240: 64

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Kostnad för utsättning av bord på salutorg		500: —	
112 Arvode till vägare vid Köttbesiktningsbyrån		540: —	
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.497: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		374: 25	
191 Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		5.000: —	
192 Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare		8.000: —	15.911: 25
Administrationskostnader:			
291 Föreningsavgifter			
Svenska stadsförbundet......	3.546: —		
Transport	3.546: —		15.911: 25

* Häri ingår vid statbehandlingen beviljat tilläggsanslag till arbetarinstitutets bibliotek Kr. 2.000: —.

Bgt 97

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	3.546: —		15.911: 25	
Svenska städernas förhandlingsorganisation	1.048: —	4.594: —		
292 Övriga administrationskostnader				
Svenska stadsförbundets tidskrift		975: —	5.569: —	
Diverse utgifter:				
731 Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare		5.000: —		
732 Handelsregistret		500: —		
733 Inköp av konstverk samt porträttmålning		3.000: —	8.500: —	
Summa utgifter			29.980: 25	
Löpande inkomster.				
Bidrag:				
941 Källarfrihetsmedel			349: 89	
Avgifter:				
951 Registreringsavgifter för handelsfirmor		700: —		
952 Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån		700: —	1.400: —	
Övriga inkomster:				
991 Bötesmedel		500: —		
992 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader ..		4.000: —		4.000: —
993 Överskott å anslag för oreglerade w. c.-avgifter		15.354: 75		
999 Diverse inkomster Försäljning av trycksaker m. m.		100: —	19.954: 75	
Summa inkomster			21.704: 64	4.000: —

29. E. Allmänt luftskydd.

Löpande utgifter.

a) Luftskyddsbyrån och utrymningsbyrån:				
111 Löner och arvoden:				
Vikarie för föreståndare och manligt biträde å luftskyddsbyrån	5.760: —			
Vikarie för ytterligare ett manligt biträde	2.880: —			
Transport	8.640: —			

Bgt 98

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	8.640: —			
Kostn. för materielvård	3.100: —			
Ett kvinnligt biträde å luftskyddsbyrån	2.190: —			
Ett kvinnligt biträde å utrymningsbyrån	2.190: —			
Utrymningschef	1.000: —			
Byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån	5.040: —			
Dyrtidstillägg å 13.020: — ..	3.275: —	25.435: —		
221 Trycksaker och skrivmateriel ..		700: —		
231 Transportkostnader		300: —		
222 Tidskrift och litteratur		100: —		
241 Telefon		500: —		
251 Hyra för expeditionslokaler....	125: —			
Hyra för förrådslokaler	3.000: —	3.125: —		100: —
252 Städning och belysning i expeditionslokalerna		350: —		
491 Försäkringspremier		150: —	30.660: —	

b) Utbildning:

111 Utbildning av beredskapsavdelningar, anordnande av instruktionskurser m. m.		2.000: —		
231 Utbildning av tre tjänstegrenschefer för det allmänna luftskyddet	700: —			
Studiebesök vid luftskyddsövningar å andra orter	500: —	1.200: —	3.200: —	

c) Luftskyddscentralen:

111 Ersättning till eldare		540: —		
241 Telefon till luftskyddscentralen, rapportställena, förläggningsplatserna för aktiv personal 945: —		945: —		
252 Värme		3.000: —		
253 Elektrisk ström för kraft, belysning och värme		900: —		
461 Underskott å anslag för permanent luftskyddscentral i Djäkneberget		10.614: 47		
791 Oförutsedda utgifter		200: —		
Transport		16.199: 47	33.860: —	100: —

Bgt 99

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		16.199: 47	33.860: —	100: —
Omändring av luftskyddscentralen 8.000: —		8.000: —	24.199: 47	
e) Blockgrupperna:				
331 Bränsle och olja till motorsprutor		500: —		
421 Underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap		300: —	800: —	
f) Branddammar:				
791 4 st. branddammar............			32.000: —	
h) Skyddsrummen:				
391 Elektrisk ström		200: —		
411 Anordnande av 9 offentliga skyddsrum (Stfm. 28/5 1942)..		37.502: —		
461 Underskott å anslag för materiel för civila luftskyddet samt iordningställande av skyddsrum		5.001: 76		
791 Oförutsedda utgifter		200: —		
792 Splitterskydd vid 15 st. rapportställen		7.000: —	49.903: 76	
i) Utrymning och socialtjänst:				
791 Utrustning till luftskyddshärbärgen		6.820: —		
792 Övriga kostnader		1.300: —	8.120: —	
k) Ordningshållningen:				
791 100 st. overalls			1.500: —	
			150.383: 23	100: —
Kapitalökningar.				
a) Luftskyddsbyrån:				
821 En skrivmaskin	600: —			
Ett skrivmaskinsbord	100: —			
Möbler till två expeditionsrum..	3.000: —	3.700: —		
e) Blockgrupperna:				
821 Materiel till allmänna luftskyddets brandavdelningar	2.938: 50			
7 st. 30-meters längder smalslang med kopplingar och munstycken	1.057: —	3.995: 50		
h) Skyddsrummen:				
821 Bänkar och utrustning till 8 st. skyddsrum		900: —		
Transport		8.595: 50	150.383: 23	100: —

Bgt 100

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		8.595: 50	150.383: 23	100: —
i) Utrymning och socialtjänst:				
821 Utspisningsmateriel för hemlösa		8.000: —		
k) Ordningshållningen:				
821 10 st. cyklar		2.000: —		
l) Gasskyddstjänsten:				
821 2 st. kärror för sanering		60: —		
m) Röjnings- och räddningstjänst:				
821 2 st. skäraggregat		1.200: —	19.855: 50	
Summa utgifter			170.238: 73	100: —

Löpande inkomster.

941 Bidrag från Badelunda kommun för planläggning av luftskyddet i Skiljebo			470: —	
942 Beräknade statsbidrag till offentliga skyddsrum (Stfm. 28/5 1942)		21.218: —		
Telefon		630: —		
Omändring av luftskyddscentralen		5.330: —	27.178: —	
Summa inkomster			27.648: —	

29 F. Kristidsnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
112 Löner och arvoden:				
Ordförande	600: —			
Sekreterare	600: —			
1 föreståndare	4.800: —			
1 biträde	4.800: —			
„	3.300: —			
„	3.000: —			
„	1.920: —			
„	1.800: —			
„	1.200: —	22.020: —		
113 Dyrtidstillägg Fa		5.680: —		
114 Kortutdelningar och tillfälliga arvoden		7.000: —	34.700: —	
Transport			34.700: —	

Bgt 101

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			34.700: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		900: —		
221 Annonsering		500: —		
241 Telefon		500: —		
251 Lokalhyra för expeditionen		2.500: —		2,500: —
252 Lokalhyra för kortutdelningar..		1.500: —		
253 Städning		900: —	6.800: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
			42.000: —	2.500: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av möbler och skrivmaskin			1.500: —	
Summa utgifter			43.500: —	2.500: —

29 G. Familjebidragsnämnd.

Löpande utgifter:			
Personalkostnader.			
112 Löner och arvoden:			
Sekreterare		2.400: —	
Expeditionsföreståndare	4.800: —		
Kassörska	3.300: —		
Manligt biträde för hemortslöneavdelningen	3.000: —		
Kvinnligt skrivbiträde	2.280: —		
D:o "	2.280: —		
D:o "	1.920: —		
Manligt "	1.800: —	19.380: —	
Dyrtidstillägg Fa		4.845: —	
Till avlöning av extra arbetskraft		5.500: —	32.125: —
Administrationskostnader.			
211 Porton och telefon		15.000: —	
212 Hyra, lyse och städning		3.600: —	
213 Kontorsmateriel och tryckningskostnader		2.000: —	20.600: —
Övriga utgifter:			
711 Familjebidrag, kommunandel Fa		90.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa		3.000: —	93.000: —
Transport			145.725: —

Bgt 102

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		145.725: —	
Kapitalökningar.			
821 Inköp av inventarier		2.000: —	
Summa utgifter		147.725: —	

29 H. Hyresnämnd.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
113 Övriga löner och arvoden:			
Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter	3.900: —		
Arvode till sekreterare	1.800: —		
Expeditions- och skrivbiträde	900: —		
Sakkunniga	300: —	6.900: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	300: —		
231 Bilskjutsar	600: —		
242 Postavgifter	600: —	1.500: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda kostnader		100: —	
Summa utgifter		8.500: —	

30. Underskott och överskott från tidigare år.

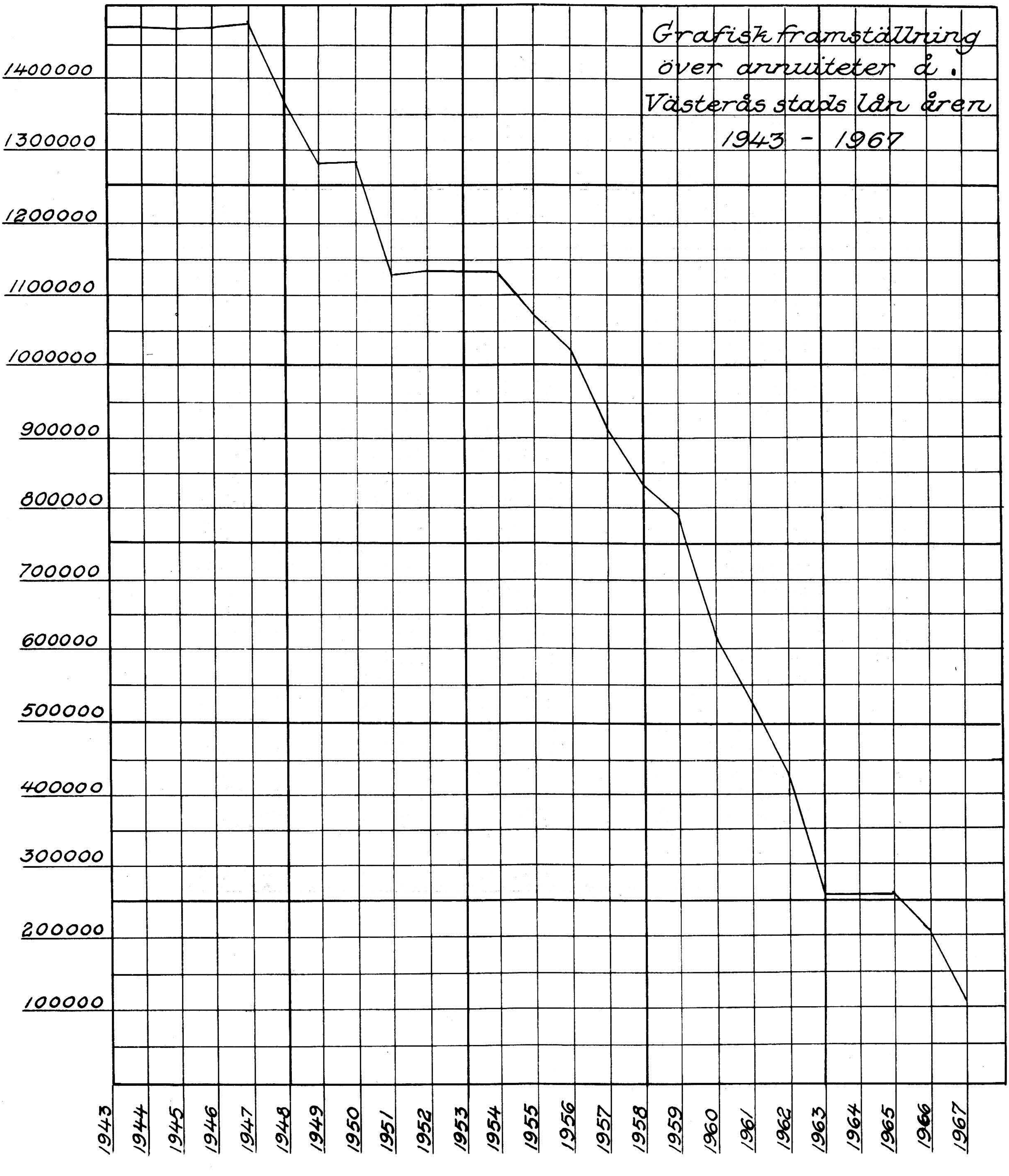
Löpande inkomster.		
A. Allmänt överskott från år 1941	93.592: 57	
Summa inkomster	93.592: 57	

Uppgift

å Västerås stads låneskuld den 1 januari 1943, samt årliga annuiteter därå intill år 1967.

År	Lånebelopp vid årets början	Räntesats	Ränta	Amortering	Summa annuitet
1943	16.787.087: 85	3,65	612.692: 70	859.485: 44	1.472.178: 14
1944	15 927.602: 41	3,65	581 452: 82	890.634: 46	1.472.087: 28
1945	15.036.967: 75	3,65	549.060: 79	919.950: 56	1.469.011: 35
1946	14.117.017: 39	3,65	515.576: 42	954.286: 03	1.469.862: 45
1947	13.162.731: 36	3,65	480.818: 34	990.761: 11	1.471.579: 45
1948	12.171.970: 25	3,65	444.714: 82	922.967: 93	1.367.682: 75
1949	11.249.002: 32	3,67	412.483: 33	867.757: —	1.280.240: 33
1950	10.381.245: 32	3,66	380.164: 49	902.402: 90	1.282.567. 39
1951	9.478.842: 42	3,66	346.550: 78	781.232: 79	1.127.783: 57
1952	8.697.609: 63	3,65	317.551: 04	812.224: 19	1.129.775: 23
1953	7.885.385: 44	3,64	287 392: 06	844.195: 12	1.131.587: 18
1954	7.041.190: 32	3,64	256.031: —	877.260: 40	1.133.291: 40
1955	6.163.929: 92	3,62	223.423: 87	847 100: 85	1.070.524: 72
1956	5.316.829: 07	3,61	191.966: 48	830.284: 95	1.022.251: 43
1957	4.486.544: 12	3,60	161.498: 53	754.102: 12	915.600: 65
1958	3.732.442: —	3,63	135.434: 85	698.186: 90	833.621: 75
1959	3.034.255: 10	3,64	110.389: 09	684.032: 61	794.421: 70
1960	2.350.222: 49	3,68	86.423: 63	532.452: 93	618.876: 56
1961	1.817.769: 56	3,63	66.062: 51	459.857: 33	525.919: 84
1962	1.357.912: 23	3,59	48.753: 52	379.810: 47	428.563: 99
1963	978.101: 76	3,74	36.557: 44	219.710: 50	256.267: 94
1964	758.391: 26	3,67	27.858: 87	227.626: 21	255.485: 08
1965	530.765: 05	3,55	18.842: 46	236.588: 87	255.431: 33
1966	294.176: 18	3,64	10.720: 93	192.969: 65	203.690: 58
1967	101.206 53	3,50	3.542: 24	101.206: 53	104.748: 77
	Medel %	3,65			
		Summa kronor	6.305.963: 01	16.787.087: 85	23.093.050: 86

Bgt 104


Grafisk framställning över annuiteter å. Västerås stads lån åren 1943 - 1967
1400000
1300000
1200000
1100000
1000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967

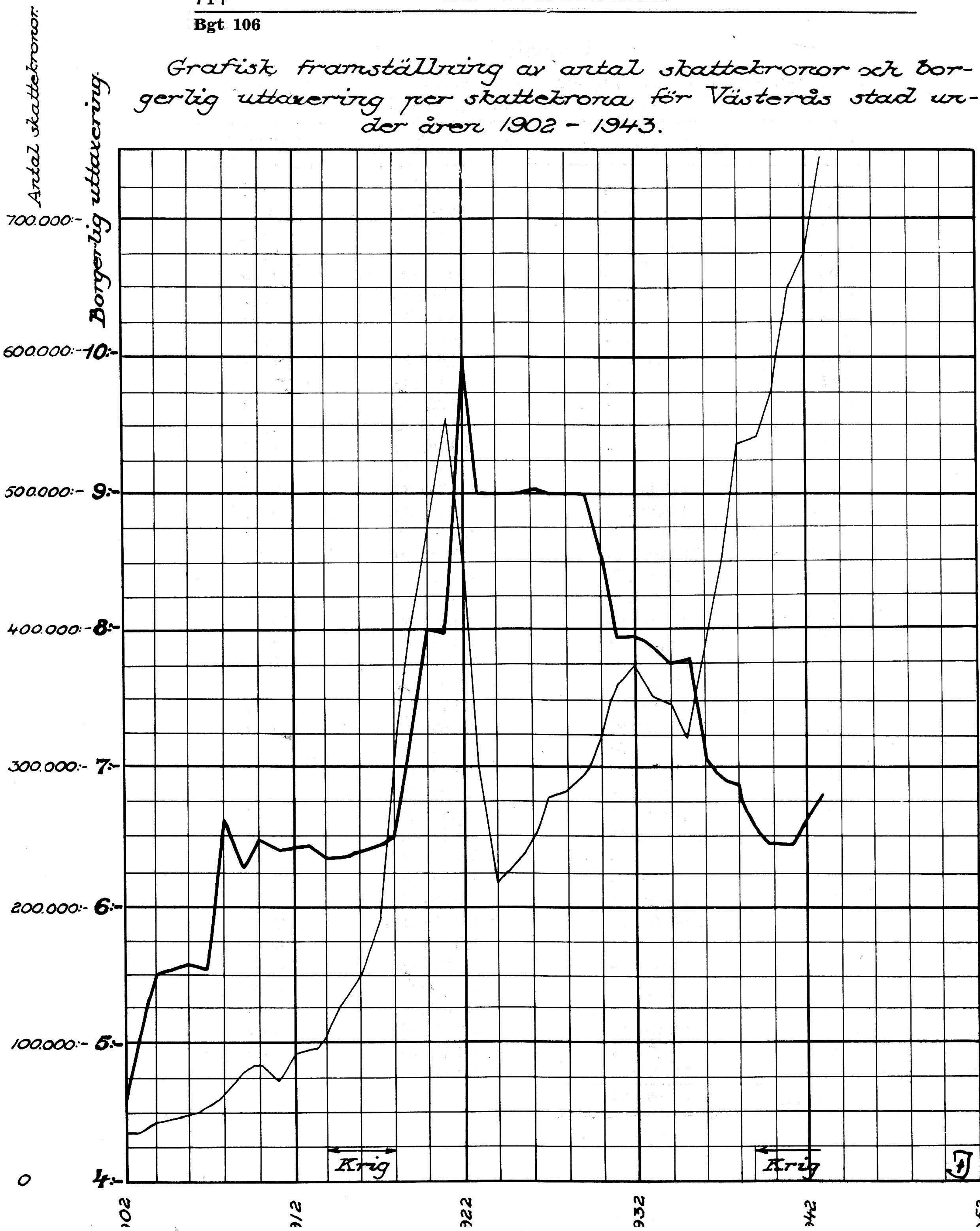
Uppgift

om upplåning, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

Upplånat under åren	Oguldet lånebelopp	Antal skattekronor	Uttaxering per skattekrona
1902	—: —	37.387: 97	4: 53
1903	—: —	36.683: 93	5: 15
1904	—: —	42.641: 40	5: 55
1905	—: —	44.997: 63	5: 58
1906	—: —	50.501: 97	5: 60
1907	466.518: 19	53.460: 50	5: 57
1908	—: —	64.476: 50	6: 63
1909	—: —	76.642: 46	6: 29
1910	1.058.536: 85	83.443: 85	6: 48
1911	—: —	79.198: 49	6: 39
1912	—: —	92.810: 50	6: 42
1913	—: —	93.673: 50	6: 41
1914	—: —	109.197: 20	6. 36
1915	—: —	129.804: 40	6: 40
1916	676 405: 59	145.280: 80	6: 40
1917	148.585: 35	197.761: 30	6: 45
1918	450.911: 36	323.836: 98	6: 52
1919	2.013.000: —	419.136: 80	7: 25
1920	214.433: 72	483.052: 80	8: —
1921	25.722: 80	565.794: 80	8: —
1922	1.432.977: 61	454.494. 80	10: —
1923	—: —	294.147: 10	9: —
1924	556.441: 74	222.740: 80	9: —
1925	18.826: 14	228.351: 20	9: —
1926	478.408: 18	245.128: 50	9: 02
1927	12.256: 92	276.890: 16	9: —
1928	526.991: 33	281.858: 46	9: —
1929	18.773: 05	294.721: 04	9: —
1930	29.893: 60	324.947: 09	8: 60
1931	10.260: 91	362.515: 90	7: 97
1932	1.375.166: 65	375.128: 12	7: 98
1933	—: —	356.952: 06	7: 90
1934	—: —	348.096: 36	7: 76
1935	471.294: 54	320.206: 11	7: 82
1936	1.384.101: 21	379.313: 26	7: 07
1937	931.245: 81	450.777: 51	6: 90
1938	—: —	541.956: 96	6: 83
1939	—: —	544.016: 06	6: 59
1940	1.243.174: 22	571.393: 71	6: 45
1941	1.521.091: 63	649.176: 96	6: 45
1942	—: —	674.405: 86	6: 65
1943	1.722.070: 45	744.255: 96	6: 85
Kronor	16.787.087: 85		

Bgt 106

Grafisk framställning av antal skattekronor och borgerlig uttaxering per skattekrona för Västerås stad under åren 1902 – 1943.



Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån.

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsf. fonden)										
3	År 1916	40 år	31/12	250.000: —	141.568: 96	7.349: 66	4,75 %	6.724: 53	31/12 1956	Ej konv.rätt	
4	År 1917	40 år	31/12	250.000: —	148.585: 35	7.016: 39	4,75 %	7.057: 80	31/12 1957	D:o	
5	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	217.397: 21	9.377: 49	4,75 %	10.326: 37	30/6 1958	D:o	
6	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	224.664: 01	9.305: 37	5.25 %	11.794: 86	30/6 1958	D:o	
7	År 1920	40 år	31/12	210.000: —	151.120: 08	4.889: 72	6 %	9.067: 20	31/12 1960	D:o	
	Kungl. Statskontoret (bostadslånefonden)										
8	År 1920	35 år	31/12	162.000: —	63.313: 64	4.208: 81	4 %	2.532: 55	31/12 1954	Rätt till omedelbar inlösen	
9	År 1921	35 år	31/12	74.240: —	25.722: 80	1.543: 40	4 %	1.030: 91	31/12 1955	D:o	
10	År 1925	32 år	31/12	30.000: —	18.826: 14	940: 20	4 %	753: 05	31/12 1957	D:o	
11	År 1926	32 år	31/12	37.800: —	24.870: 01	1.139: 55	4 %	994: 80	31/12 1958	D:o	
12	År 1927	32 år	31/12	48.191: 37	12.256: 92	517: 22	4 %	490: 28	31/12 1959	D:o	
13	År 1928	32 år	31/12	65.800: —	32.450: 10	1.265: 34	4 %	1.298: —	31/12 1960	D:o	
14	År 1929	32 år	31/12	39.825: —	18.773: 05	678: 44	4 %	750: 92	31/12 1961	D:o	
15	År 1930	32 år	31/12	70.000: —	29.893: 60	1.003: 88	4 %	1.195: 74	31/12 1962	D:o	
16	År 1931	32 år	31/12	20.475: —	10.260: 91	320: 96	4 %	410: 44	31/12 1963	D:o	
			Transport	1.958.331: 37	1.119.702: 78	49.556: 43		54.427: 45			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Ränte-termin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Ränte-fot	Ränta för år 1943	Slutamor-terat den	Konverte-ringsrätt	Anteckningar
			Transport	1.958.331: 37	1.119.702: 78	49.556: 43		54.427: 45			
17	Svenska arbetarnas Allm. Sjuk- och Begrav.-kassa År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	123.848: 84	7.126: 73	3,25 %	4.025: 08	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
18	Sveriges Allmänna Understödsförening År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	123.848: 84	7.126: 73	3,25 %	4.025: 08	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1926	30 år	30/6 31/12	319.663: 33	205.840: 49	10.502: 43	5 %	10.292: 02	31/12 1956	Ej konv.rätt	
29	Kungl. Postsparbanken År 1931	24 år	30/6 31/12	881.000: —	534.836: 63	35.875: 16	4,5 %	24.067: 64	31/12 1955	D:o	Förutv. 1916 års obl.-lån à 1.095.000: —
			Transport	3.483.270: 30	2.108.077: 58	110.187: 48		96.837: 27			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Ränte-termin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Ränte-fot	Ränta för år 1943	Slutamor-terat den	Konverte-ringsrätt	Anteckningar
			Transport	3.483.270. 30	2.108.077: 58	110.187: 48		96.837: 27			
31	Västm. läns Landsting År 1932	25 år	1/4 1/10	250.000: —	184.123: 28	8.531: 34	5 %	8.992: 88	1/4 1957	Ej konv.rätt	
33—38	Försäkrings-aktiebolaget Skandia År 1933	29 år	1/6 1/12	500.000: —	405.942: 70	12.939: 90	4,5 %	17.976: 26	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
39	Livförs.-bolaget Framtiden År 1933	29 år	1/6 1/12	100.000: —	81.188: 54	2.587: 98	4,5 %	3.595: 25	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
40	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1933	29 år	1/6 1/12	500.000: —	405.942: 60	12.939: 90	4.5 %	17.976: 26	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
41—42	Svenska Personal-Pensionskassan År 1933	29 år	1/6 1/12	200.000: —	162.377: 08	5.175: 96	4,5 o/o	7.190: 50	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922års obl.-l. å 2.000.000:—
			Transport	5.033.270: 30	3.347.651: 78	152.362: 56		152.568: 42			

Lånets nr	Långivare	Amorterings-tid	Ränte-termin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Ränte-fot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	5.033.270: 30	3.347.651: 78	152.362: 56		152.568: 42			
43—44	Brand- & Livförsäkrings A.-B. Skåne År 1933	29 år	1/6 1/12	200.000: —	162.377: 08	5.175: 96	4,5 %	7.190: 50	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
45	Kinda Härads Sparbank År 1933	29 år	1/6 1/12	50.000: —	40.594: 27	1.293: 99	4,5 %	1.797: 63	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
46	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötl. län och stift År 1933	29 år	1/6 1/12	50.000: —	40.594: 27	1.293: 99	4,5 %	1.797: 63	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
47—49	Stockholms sjukhem År 1933	29 år	1/6 1/12	165.000: —	133.961: 07	4.270: 17	4,5 %	5.932: 17	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
50	Kungl. Pensionstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden) År 1934	20 år	30/6	812.000: —	556.441: 74	37.566: 65	3,75 %	20.866: 57	30/6 1954	30/6 1944	Förutv. 1924 års obl.-lån å 1.000.000: —
			Transport	6.310.270: 30	4.281.620: 21	201.963: 32		190.152: 92			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	6.310.270: 30	4.281.620: 21	201.963: 32		190.152: 92			
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1934	16 år	1/4	1.844.000: —	1.058.536: 85	115.701: 60	3,8 %	40.224: 40	1/4 1950	1/10 1944	Förutv. 1910 års obl.-lån å 3.000.000: —
52	År 1935	13 år	1/8	1.050.000: —	466.518: 19	86.305: 79	3,9 %	18.194: 21	1/8 1947	1/8 1944	Förutv. 1907 års obl.-lån å 2.000.000: —
53	Kungl. Postsparbanken År 1935	25 år	1/6	596.700: —	471.294: 54	20.128: 37	3 %	14.138: 84	1/6 1960	1/12 1944	
59	År 1936	25 år	30/12	1.686.500: —	1.384.101: 21	55.637: 18	2,9 %	40.138: 94	30/12 1961	30/12 1951	
60	Riksförsäkringsanstalten År 1937	25 år	30/6 31/12	1.089.500: —	931.245: 81	34.577: 73	3 %	27.679: 97	31/12 1962	31/12 1947	
61	Kopparbergs läns Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 50	195.126: 72	30.464: 34	2,6 %	4.677: 26	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
			Transport	12.886.775: 80	8.788.443: 53	544.778: 33		335.206: 54			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Ränte-termin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	12.886.775: 80	8.788.443: 53	544.778: 33		335.206: 54			
62	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	87.984: 88	55.557: 92	8.643: 46	2,75 %	1.408: 99	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 142.000: —
63	Bollnäs Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	15.490: 12	9.748: 65	1.526: 18	2,5 %	224: 64	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 25.000: —
64	Gävle stads Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	61.961: 10	39.132: 75	6.097: 45	2,7 %	974: 27	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 100.000: —
65	Kungl. Postsparbanken År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 80	194.975: 19	30.524: 03	2,5 %	4.492: 83	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
66	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		30/6 30/12	24.000: —	1.256: 66	1.256: 66	4,5 %	42: 57	30/12 1943	Ej konv.rätt	Övertaget lån år 1918 vid inkorporering av Lundby kommun
			Transport	13.386.017: 70	9.089.114: 70	592.826: 11		342.349: 84			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. $^{1}/_{1}$ 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	13.386.017: 70	9.089.114: 70	592.826: 11		342.349: 84			
67	Västmanlands läns Sparbank	29 år	$^{31}/_{12}$	40.000: —	5.383: 01	2.563: 79	3,5 %	188: 41	$^{30}/_{12}$ 1944	Ej konv.rätt	Lån n:r 627 K
68	Västmanlands läns Sparbank	31 år	$^{31}/_{12}$	15.000: —	2.210: 47	1.114: 63	3,5 %	77: 37	$^{30}/_{12}$ 1944	Ej konv.rätt	Lån n:r 535 K
72	Kungl. Postsparbanken År 1939	20½ år	$^{1}/_{3}$ $^{1}/_{9}$	2.289.000: —	2.013.000: —	78.000: —	2,55 %	51.331: 50	$^{1}/_{9}$ 1959	$^{1}/_{9}$ 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —
74	Understödsföreningen Stockholm-Västerås-Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolags Pensions- samt Änke- och Pupillkassa År 1940	25 år	$^{15}/_{3}$ $^{15}/_{9}$	350.000: —	334.459: 90	8.327: 94	4,75 %	15.689: 06	$^{15}/_{3}$ 1965	$^{15}/_{3}$ 1950	
75	Västerås stads fonder År 1940	25 år	$^{5}/_{5}$ $^{5}/_{11}$	415.350: —	396.908: 36	9.882: 89	4,75 %	18.618: 42	$^{5}/_{5}$ 1965	$^{5}/_{5}$ 1950	
			Transport	16.495.367: 70	11.841.076: 44	692.715: 36		428.254: 60			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	16.495.367: 70	11.841.076: 44	692.715: 36		428.254: 60			
76	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa År 1940	20 år	1/6 1/12	300.000: —	280.441: 62	10.444: 13	4,5 %	12.619: 87	1/12 1960	1/12 1950	
77	Västmanlands läns Landsting År 1940	20 år	1/6 1/12	122.500: —	114.513: 66	4.264: 69	4,5 %	5.153: 11	1/12 1960	1/12 1950	
78	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse År 1940	20 år	1/6 1/12	125.000: —	116.850: 68	4.351: 72	4,5 o/o	5.258: 28	1/12 1960	1/12 1950	
81	Kungl. Pensionsstyrelsen År 1941	25 år	30/3 30/9	700.000: —	683.191: 63	17.480: 70	4 %	27.327: 67	30/9 1966	30/9 1951	
82	Svenska Personal-Pensionskassan År 1941	25 år	31/3 30/9	858.800: —	837.900: —	21.716: —	3,9 %	32.678: —	30/9 1966	Ej konv.rätt	
			Transport	18.601.667: 70	13.873.974: 03	750.972: 60		511.291: 53			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. $^{1}/_{1}$ 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	18.601.667: 70	13.873.974: 03	750.972: 60		511.291: 53			
84	Kungl. Postsparbanken År 1942 (År 1932)	15 år	$^{30}/_{6}$ $^{30}/_{12}$	485.876: 78	473.424: 62	25.561: 87	3,5 %	16.348: 13	$^{30}/_{6}$ 1957	Ej konv.rätt	Förutv. 1932 års lån å 663.000: —
85	Fonder under Drätselkammarens förvaltning År 1942 (År 1932)	15 år	$^{30}/_{6}$ $^{31}/_{12}$	736.493: 12	717.618: 75	38.745: 42	3,5 %	24.780: 58	$^{30}/_{6}$ 1957	Ej konv.rätt	Förutv. 1932 års lån å 1.000.000: —
	År 1943	25 år		1.722.070: 45	1.722.070: 45	44.205: 55	3,5 %	60.272: 46			Ännu ej upptaget lån
			Kronor	21.546.108: 05	16.787.087: 85	859.485: 44		612.692: 70			

Stadens verks och inrättningars andelar i stadens fonderade lån.

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Anteckningar
2 A. Ålderdomshem.							
1933 års lån	29 år	340.645: —	276.564: 77	8.815: 81	4,5 %	12.445: 41	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	50.831: 20	34.833: 35	2.351: 66	3,75 %	1.306: 25	D:o 1924 d:o
1938 d:o	9½ år	192.079: 62	121.055: 05	18.916: —	2,58 %	2.879: 20	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	185.593: 22	163.343: 20	7.798: 10	2,55 %	4.165: 25	D:o 1929 års obl.-lån
Kronor		769.149: 04	595.796: 37	37.881: 57	3,49 %	20.796: 11	
5 A. Folkskolan.							
1931 års lån	24 år	19.040: —	12.615: 71	735: 18	4,5 %	567: 71	Förutvarande 1916 års obl-.lån
1933 d:o	29 år	57.362: 50	46.571: 75	1.484: 53	4,5 %	2.095: 73	D:o 1922 d:o
1934 d:o	20 år	16.240: —	11.128: 87	751: 33	3,75 %	417: 33	D:o 1924 d:o
1934 d:o	16 år	203.480: —	116.806: 42	12.767: 34	3,8 %	4.438: 64	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	20.200: —	8.974: 94	1.660: 36	3,9 %	350: 02	D:o 1907 d:o
1935 d:o	25 år	168.000: —	132.692: 29	5.667: 11	3 %	3.980: 77	Nytt lån
1939 d:o	20 år	111.396: 09	98.040: 95	4.680: 66	2,55 %	2.500: 04	Förutvarande 1929 års obl.-lån
1942 d:o (1932)	15 år	80.096: 47	80.096: 47	4.141: 34	3,5 %	2.767: 46	D:o 1932 års lån
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		24.000: —	1.256: 66	1.256: 66	4,5 %	42: 57	Övertaget vid inkorporering av Lundby kommun
Västmanlands läns Sparbank	29 år	40.000: —	5.383: 01	2.563: 79	3,5 %	188: 41	D:o
Västmanlands läns Sparbank	31 år	15.000: —	2.210: 47	1.114: 63	3,5 %	77: 37	D:o
1943 års lån	25 år	750.000: —	750.000: —	19.252: 50	3,5 %	26.250: —	För nytt skolhus å Jakobsberg
Kronor		1.504.815: 06	1.265.777: 54	56.075: 43	3,45 %	43.676: 05	

9. Hamnar.	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Anteckningar
För nya hamnbyggnaden							
1931 års lån	24 år	90.911: —	60.236: 76	3.510: 30	4,5 %	2.710: 65	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1935 d:o	13 år	80.150: —	35.610: 91	6.588: —	3,9 %	1.388: 83	D:o 1907 d:o
1938 d:o	9½ år	113.636: 84	71.617: 95	11.190: 91	2,58 %	1.703: 38	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	111.396: 09	98.040: 95	4.680: 66	2,55 %	2.500: 04	D:o 1929 års obl.-lån
För djuphamnen							
1926 års lån	20 år	217.995: 59	173.152: 21	8.834: 93	5 %	8.657: 61	
1926/1937 års lån...........	20 år	324.275: 60	247.697: 69	14.253: 45	3,25 %	8.050: 17	
1932 års lån	25 år	250.000: —	183.604: 01	8.507: 27	5 %	9.180: 20	Del av förutv. 1932 års lån à 827.000: —
1934 d:o	20 år	310.902: 17	213.053: 06	14.383: 66	3,75 %	7.989: 49	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1935 d:o	25 år	22.700: —	17.929: 27	765: 73	3 %	537: 88	
1936 d:o	25 år	435.975: 20	357.802. 46	14.382: 70	2,9 %	10.376: 27	
1938 d:o	25 år	6.250: —	5.342: 21	198: 35	3 %	158: 79	
1940 d:o	25 år	87.000: —	83.137: 17	2.070: 09	4,75 %	3.899: 86	
1940 d:o	20 år	190 000: —	177.613: 03	6.614: 61	4,5 %	7.992: 59	
1941 d:o	25 år	473.238: 65	461.875: 27	11.817: 92	4 %	18.475: 01	
1942 d:o (1932)	15 år	425.475: 81	425.475: 81	21.998: 48	3,5 %	14.700: 84	Del av förutv. 1932 års lån à 827.000: —
1943 d:o	25 år	57.552: 83	57 552: 83	1.477: 37	3,5 %	2.014: 36	
Kronor		3.197.459: 78	2.669.741: 59	131.274: 43	3,76 %	100.335: 97	
11. 12. 13. 14. Tekniska verk.							
1926 års lån	30 år	84.900: —	54.669: 06	2.789: 41	5 %	2.733: 45	
1931 d:o	24 år	346.608: —	229.658: 65	13.383: 44	4,5 %	10.334: 64	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1933 d:o	29 år	398.007: 50	323.136: 52	10.300: 34	4,5 %	14.541: 14	D:o 1922 d:o
Transport		829.515: 50	607.464: 23	26.473: 19		27.609: 23	

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1943	Amortering år 1943	Räntefot	Ränta för år 1943	Anteckningar
Transport		829.515: 50	607.464: 23	26.473: 19		27.609: 23	
1934 års lån	20 år	150.220: —	102.941: 87	6.949: 81	3,75 %	3.860: 32	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1934 d:o	16 år	681.790: —	391.377: 57	42.778: 81	3,8 %	14.872: 35	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	363.110: —	161.330: 95	29.846: 17	3,9 %	6.291: 91	D:o 1907 d:o
1935 d:o	25 år	166.000: —	131.112: 57	5.599: 65	3 %	3.933: 38	
1936 d:o	25 år	1.250.530: —	1.026.303: 04	41.254: 65	2,9 %	29.762: 79	
1937 d:o	25 år	583.250: —	498.530: 56	18.510: 76	3 %	14.818: 12	
1938 d:o	9½ år	353.798: 28	222.979: 02	34 841: 14	2,58 %	5.303: 41	Förutvarande 1928 års obl.-lån
1939 d:o	20 år	473.962: 38	417.138: 92	19.915: 26	2,55 %	10.637: 04	D:o 1929 d:o
1940 d:o	25 år	358.348: 72	342.437: 93	8.526: 60	4,75 %	16.063: 30	
1940 d:o	20 år	357.525: 74	334.217: 01	12.446: 80	4,5 %	15.039: 77	
1941 d:o	25 år	235.622: 47	229.964: 71	5.884: 07	4 %	9.198: 59	
1942 d:o	15 år	405.780: 27	405.780: 27	20.980: 89	3,5 %	14.020: 31	Förutv. 1932 års lån å 553.704: 89
1942 d:o	15 år	311.017: 31	311.017: 31	16.080: 56	3,5 %	10.746: 12	D:o 1932 års lån å 422.295: 11
1943 d:o	25 år	906.517: 62	906.517: 62	23.270: 30	3,5 %	31.728: 12	
Kronor		7.426.988: 29	6.089.113: 58	313.358: 66	3,51 %	213.884: 76	
18 B. Varmbadhus.							
1934 års lån	16 år	251.500: —	91.210: 02	9.699: 65	3,8 %	3.465: 98	Förutvarande 1910 års obl.-lån
Kronor		251.500: —	91.210: 02	9.699: 65	3,8 %	3.465: 98	
Sammandrag.							
2 A. Ålderdomshem.........		769.149: 04	595.796: 37	37.881: 57	3,49 %	20.796: 11	
5 A. Folkskola..............		1.504.815: 06	1.265.777: 54	56.075: 43	3,45 %	43.676: 05	
9. Hamnar....................		3.197.459: 78	2.669.741: 59	131.274: 43	3,76 %	100.335: 97	
11. 12. 13. 14. Tekniska verk		7.426.988: 29	6.089.113: 58	313.358: 66	3,51 %	213.884: 76	
18 B. Varmbadhus		251.500: —	91.210: 02	9.699: 65	3,8 %	3.465: 98	
Kronor		13.149.912: 17	10.711.639: 10	548.289: 74	3,57 %	382.158: 87	

Lönestat för år 1943.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		2. Fattigvård.							
		2 A. Ålderdomshem.							
37	IV	Föreståndare	5.520: —	309: —	309: —	309: —	6.447: —	1.308: —	5.139: —
26	IV	Vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	500: —	3.601: —
24	IV	Bitr. vaktmästare	3.120: —	225: —	225: —	225: —	3.795: —	600: —	3.195: —
26	IV	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	600: —	3 501: —
23	IV	Bitr. maskinist	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —	600: —	3.057: —
12	IV	Husmoder, 7 månader	1.085: —	89: 25	89: 25	89: 25	1.352: 75		1.352: 75
12	I	„ 5 månader	775: —				775: —		775: —
8	IV	1 sjuksköterska, 7 månader	875: —	75: 25	75: 25	75: 25	1.100: 75		1.100: 75
8	I	1 „ 5 månader	625: —				625: —		625: —
8	IV	2 sjuksköterskor á 1.887: —	3.000: —	258: —	258: —	258: —	3.774: —		3.774: —
8	III	1 sjuksköterska	1.500: —	129: —	129: —		1.758: —		1.758: —
8	II	2 sjuksköterskor á 1.629: —	3.000: —	258: —			3.258: —		3.258: —
3	IV	Tvättföreståndarinna á 1.347: — (hyresbidrag 420: —)	1.470: —	99: —	99: —	99: —	1.767: —		1.767: —
3	II	1 kokerska	1.050: —	99: —			1.149: —		1.149: —
3	II	1 sömmerska á 1.050: — (hyresbidrag 420: —)	1.470: —	99: —			1.569: —		1.569: —
		Kronor	33.270: —	2.333: 50	1.877: 50	1.748: 50	39.229: 50	3.608: —	35 621: 50
		Sju biträden á 960: —	6.720: —				6.720: —		6.720: —
		Ett biträde	948: —				948: —		948: —
		Ett „	835: —				835: —		835: —
		Ett „	794: —				794: —		794: —
		Transport	9.297: —				9.297: —		9.297: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	9.297: —				9.297: —		9.297: —
		Fem biträden á 760: —	3.800: —				3.800: —		3.800: —
		Ett biträde	740: —				740: —		740: —
		Tre biträden á 685: —	2.055: —				2.055: —		2.055: —
		Skrivbiträden	1.200: —				1.200: —		1.200: —
		Kronor	17.092: —				17.092: —		17.092: —
		2 B. Yttre fattigvård.							
45	IV	Syssloman	7.830: —	402: —	402: —	402: —	9.036: —		9.036: —
28	IV	Tillsyningsman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
28	II	„	3.690: —	249: —			3.939: —		3.939: —
26	II	Kassörska	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
18	II	Kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	I	Registrator, socialregistret	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Ett extra kontorsbiträde	1.920: —				1.920: —		1.920: —
		Ett extra kontorsbiträde vid socialregistret	1.740: —				1.740: —		1.740: —
		Ett extra kontorsbiträde	1.560: —				1.560: —		1.560: —
		Kronor	28.620: —	1.326: —	651: —	651: —	31.248: —		31.248: —
		3. Barnavård.							
		3 A. Barnhem.							
8	III	Föreståndarinna	1.500: —	129: —	129: —		1.758: —		1.758: —
		Två biträden	1.650: —				1.650: —		1.650: —
		Kronor	3 150: —	129: —	129: —		3.408: —		3.408: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		3 B. Yttre barnavård.							
34	IV	Föreståndare	4.830: —	285: —	285: —	285: —	5.685: —		5.685: —
23	IV	Kvinnlig barnavårdsman	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —		3.657: —
		Extra befattningshavare	3.000: —				3.000: —		3.000: —
		Kronor	10.830: —	504: —	504: —	504: —	12.342: —		12.342: —
		5. Undervisnings- och bildningsanstalter.							
		5 A. Folkskola.							
50	IV	Folkskoleinspektör	9.780: —	492: —	492: —	492: —	11.256: —		11.256: —
28	I	Expeditionsbiträde	3.690: —				3.690: —		3.690: —
15	III	Skolsköterska	2.130: —	171: —	171: —		2.472: —		2.472: —
26	IV	Två vaktmästare á 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —	1.890: —	6.312: —
26	II	En vaktmästare	3.390: —	237: —			3.627: —	945: —	2.682: —
		Kronor	25.770: —	1.374: —	1.137: —	966: —	29.247: —	2.835: —	26.412: —
Löneklass		**5 A. Folkskola.**	Kontant lön						
LO 21-F		25 ord. folkskollärare á 7.011: —	175.275: —				175.275: —		175.275: —
LO 21-F		1 „ „	7.011: —				7.011: —	1.356: —	5.655: —
LO 21-C		1 „ „	6.354: —				6.354: —	1.008: —	5.346: —
LO 20-C		1 „ „	6.000: —				6.000: —	1.008: —	4.992: —
LO 20-F		1 „ „	6.621: —				6.621: —		6.621: —
LO 19-F		1 „ „	6.231: —				6.231: —		6.231: —
LO 18-F		1 „ „	5.856: —				5.856: —		5.856: —
LO 19/20-F		24 ord. folkskollärarinnor á 6.426: — ...	154.224: —				154.224: —		154.224: —
		Transport	367.572: —				367.572: —	3.372: —	364.200: —

Löneklass	Befattningshavare	Kontant lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
	Transport	367.572: —				367.572: —	3.372: —	364.200: —
LO 19/20-F	1 ord. folkskollärarinna	6.426: —				6.426: —	1.020: —	5.406: —
LO 19/20-C	1 „ „	5.823: —				5.823: —		5.823: —
LO 17/19-F	1 „ „	5.856: —				5.856: —		5.856: —
LO 18/19-F	1 „ „	6.043: 50				6.043: 50		6.043: 50
LO 16/18-F	1 „ „	5.487: —				5.487: —		5.487: —
LEo 15/16-F	1 e. o. „	4.989: —				4.989: —		4.989: —
LEo 14-F	1 „ „ (vakansvik. v.-t.)	2.301: —				2.301: —		2.301: —
LO 17-F	1 ord. „ (fr. 1/7 1943) ...	2.740: 50				2.740: 50		2.740: 50
LO 12-F	27 „ småskollärarinnor à 4.158: — ...	112.266: —				112.266: —		112.266: —
LO 12-F	1 „ småskollärarinna	4.158: —				4.158: —	666: —	3.492: —
LO 12-C	2 „ småskollärarinnor à 3.726: —	7.452: —				7 452: —	996: —	6.456: —
LO 11-F	1 „ småskollärarinna	3.981: —				3.981: —		3.981: —
LO 10-F	1 „ „	3.813: —				3.813: —		3.813: —
LEo 8-F	1 e. o. „	3.477: —				3.477: —		3.477: —
4-F	1 extra „ (vakansvik. v.-t.)	1.545: —				1.545: —		1.545: —
LO 9-F	1 ord. „ (fr. 1/7 1943) ...	1.822: 50				1.822: 50		1.822: 50
LEo 6-F	4 e. o. småskollärarinnor (fr. 1/7 1943) ...	6.282: —				6.282: —		6.282: —
LO 18-F	2 ord. slöjdlärare à 5·856: —	11.712: —				11.712: —		11.712: —
LO 17-F	1 „ „	5.481: —				5.481: —		5.481: —
LO 15/16-F	1 „ „	4.989: —				4.989: —		4.989: —
LO 12-F	5 „ slöjdlärarinnor à 4.158: —	20.790: —				20.790: —		20.790: —
LO 10/11-F	1 „ slöjdlärarinna	3.897: —				3.897: —		3.897: —
LO 10-F	1 „ „	3.813: —				3.813: —		3.813: —
LEo 8-F	1 e. o. „	3.477: —				3.477: —		3.477: —
LO 14-F	1 ord. skolkökslärarinna	4.602: —				4.602: —		4.602: —
LO 13-F	1 „ „	4.380: —				4.380: —		4.380: —
	Kronor	615.175: 50				615.175: 50	6.054: —	609.121: 50

Löneklass	Befattningshavare	Bruttolön		Löneavdrag: Tjänstepension	Löneavdrag: Familjepension	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
	5 C. Högre folkskola.							
24-F	2 ord. ämneslärare	16.710: —		447: —	483: —	15.780: —		15.780: —
22-F	1 „ ämneslärarinna	7.425: —		213: —	234: —	6.978: —		6.978: —
19-F	1 e. o. ämneslärare (höstterminen 1943)	3.115: 50		87: —	102: —	2.926: 50		2.926: 50
	Kronor	27.250: 50		747: —	819: —	25.684: 50		25.684: 50
Lönegrupp / Lönegrad		Begynnelselön	Ålderstillägg: 1:sta	Ålderstillägg: 2:dra	Ålderstillägg: 3:dje			
	5 D. Yrkesskola.							
18 / IV	Kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
	Kronor	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2 967: —		2.967: —
Lönegrad och klass		Kontant lön						
21: 24-F	1 ord. lärare*)	8.355: —				8.355: —		8.355: —
17: 21-F	2 „ „ à 7.011: —*)	14.022: —				14.022: —		14.022: —
14: 18-F	1 „ lärare	5.856: —				5.856: —		5.856: —
14: 14-F	2 „ lärarinnor à 4.602: —	9.204: —				9.204: —		9.204: —
	Kronor	37.437: —				37.437: —		37.437: —

*) Träder i tillämpning vid den tidpunkt, då anslutning av tjänsterna till statens pensionsanstalt sker.

Lönegrad	Löneklass	Timantal	Befattningshavare	Årslön	Sjukavdrag	Nettolön	Rörligt tillägg	Kristillägg	Bruttolön	Löneavdrag Tjänstepension	Löneavdrag Familjepension	Kontant lön kronor
			5 F. Komm. flicksk.									
21	22		5 ord. ämneslärarinnor à 7.425: —	37.125: —		37.125: —	5.568: 75	5.940: —	48.633: 75	745: 50	1.170: —	46.718: 25
21	21		1 ord. ämneslärarinna	7.011: —		7.011: —	1.051: 65	1.121: 76	9.184: 41	213: —	234: —	8.737: 41
21	20		1 „ „	6.621: —	851: 20	5.769: 80	865: 47	923: 17	7.558: 44	213: —	234: —	7.111: 44
23	24		1 „ „	8.355: —		8.355: —	1.253: 25	1.336: 80	10.945: 05	255: —	267: —	10.423: 05
20	21	26	1 „ övningslärarinna	7.011: —		6.076: 20	911: 43	972: 19	7.959: 82	131: 94	219: —	7.608: 88
20	21	22	1 „ „	7.011: —		5.141: 40	771: 21	822: 62	6.735: 23	114: 72	219: —	6.401: 51
16	15	34	1 „ „	4.860: —		5.508: —	826: 20	881: 28	7.215: 48	54: 63	180: —	6.980: 85
16	17	27	1 „ „	5.481: —		4.932: 90	739: 94	789: 26	6.462: 10	98: 76	180: —	6.183: 34
			Kronor	83.475: —	851: 20	79.919: 30	11.987: 90	12.787: 08	104.694: 28	1 826: 55	2.703: —	100.164: 73
			Rektor			2.475: —	371: 25	396: —	3.242: 25	66: —	51: —	3.125: 25
19	16		2 e. o. ämneslärarinnor à 5.118: —			10.236: —	1.535: 40	1.637: 76	13.409: 16	348: —	408: —	12.653: 16
			Kronor			12.711: —	1.906: 65	2.033: 76	16.651: 41	414: —	459: —	15.778: 41
				Årslön pr veckotim.		Årslön						
		15	1 timlärarinna..........	194: —		2.925: —			2.925: —			2.925: —
		10	1 „	267: —		2.670: —			2.670: —			2.670: —
		9	1 „	234: —		2.106: —			2.106: —			2.106: —
		1	1 „	234: —		234: —			234: —			234: —
		4	1 timlärare	267: —		1.068: —			1.068: —			1.068: —
19	15		1 vik. ämneslärarinna			4.860: —	729: —	777: 60	6.366: 60			6.366: 60
19	15		Sjukvikarie			3.000: —	450: —	480: —	3.930: —			3.930: —
			Kronor			16.863: —	1.179: —	1.257: 60	19.299: 60			19.299: 60

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
26	III	Vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —	945: —	2.919: —
		Kronor	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —	945: —	2.919: —
		6. Hälso- och sjukvård.							
		6 A. Allmän hälso- och sjukvård.							
44	III	1:ste stadsläkaren	7.440: —	384: —	384: —		8.208: —		8.208: —
41	IV	2:dre stadsläkaren	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
31	IV	1:ste hälsovårdstillsyningsmannen	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
27	IV	2 tillsyningsmän à 4.269: —	7.080: —	486: —	486: —	486: —	8.538: —		8.538: —
6	IV	En stadssjuksköterska för mindre bemedlade	1.320: —	117: —	117: —	117: —	1.671: —		1.671: —
		Kronor	26.580: —	1.602: —	1.602: —	1.218: —	31.002: —		31.002: —
		6 C. Köttbesiktningsbyrå.							
27	IV	En vaktmästare	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		Kronor	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		7. Gator, vägar, planteringar o. d.							
		7 C. Planteringar.							
38	IV	Stadsträdgårdsmästare	5.760: —	318: —	318: —	318: —	6.714: —		6.714: —
28	IV	Trädgårdsmästare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	II	Förrådsman	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
		Kronor	12.840: —	804: —	567: —	567: —	14.778: —		14.778: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		9. Hamnar.							
43	IV	Hamnkapten	7.140: —	372: —	372: —	372. —	8.256: —		8.256: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —				2.400: —		2.400: —
31	IV	Ångbåtsbefälhavare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001:
31	IV	Kranmaskinistförman	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
26	IV	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	24.090: —	1.143: —	1.143: —	1.143: —	27.519: —		27.519: —
		10. Renhållningsverk och svingård.							
		10 A. Renhållningsverk.							
44	I	Förvaltare	7.440: —				7.440: —		7.440: —
33	I	Inspektor	4.620: —				4.620: —		4.620: —
27	IV	Förman	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
24	IV	Två renhållningsarbetare à 3.795: —	6.240: —	450: —	450: —	450: —	7.590: —		7.590: —
24	III	Fyra renhållningsarbetare à 3.570: —	12.480: —	900: —	900: —		14.280: —		14.280: —
24	II	Fyra renhållningsarbetare à 3.345: —	12.480: —	900: —			13.380: —		13.380: —
24	I	Två renhållningsarbetare à 3.120: — (vakanta)	6.240: —				6.240: —		6.240: —
		Kronor	53.040: —	2.493: —	1.593: —	693: —	57.819: —		57.819: —
		11. Vattenverk.							
45	II	Driftsingenjör	7.830: —	402: —			8.232: —		8.232: —
34	IV	Bitr. ingenjör 4.830: —							
		Personligt lönetillägg 1.200: —							
		6.030: —							
		hälften	3.015: —	142: —	143: —	143: —	3.443: —		3.443: —
		Transport	10.845: —	544: —	143: —	143: —	11.675: —		11.675: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	10.845: —	544: —	143: —	143: —	11.675: —		11.675: —
		Tillverkningen.							
24	III	Maskinist	3.120: —	225: —	225: —		3.570: —	700: —	2.870: —
		Distributionen.							
29	III	Rörnätsförman	3.840: —	255: —	255: —		4.350: —		4.350: —
28	I	Arbetsförman..................................	3.690: —				3.690: —		3.690: —
		Kronor	21.495: —	1.024: —	623: —	143: —	23.285: —	700: —	22.585: —
		12. Gasverk.							
		Tillverkningen.							
31	IV	Gasmästare.....................................	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —	945: —	4.056: —
26	IV	5 st. gasverkseldare à 4.101: —	16.950: —	1.185: —	1.185: —	1.185: —	20.505: —		20.505: —
26	III	2 st. gasverkseldare à 3.864: —	6.780: —	474: —	474: —		7.728: —		7.728: —
		Distributionen.							
28	IV	Justerarförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
		Kronor	31.620: —	2.175: —	2.175: —	1.701: —	37.671: —	945: —	36.726: —
		13. Elektricitetsverk.							
		Förvaltningen.							
43	IV	Driftsingeniör..................................	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
		Tillverkningen.							
26	IV	3 st. maskinister à 4.101: —	10.170: —	711: —	711: —	711: —	12.303: —		12.303: —
		Distributionen.							
29	IV	Montörförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
		Transport	21.150: —	1.338: —	1.338: —	1.338: —	25.164: —		25.164: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	21.150: —	1.338: —	1.338: —	1.338: —	25.164: —		25.164: —
26	IV	3 st. 1:sta montörer à 4.101: —	10.170: —	711: —	711: —	711: —	12.303: —		12.303: —
26	I	1 st. 1:ste montör	3.390: —				3.390: —		3.390: —
28	IV	Justerarförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
		Kronor	38.400: —	2.298: —	2.298: —	2.298: —	45.294: —		45.294: —

14. Gemensamma förvaltningen.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
57	I	Föreståndare	12.600: —				12.600: —		12.600: —
43	IV	Kamrerare	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
31	IV	Kassör	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
29	IV	Förrådsförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Bokhållare	3 690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
25	IV	Manligt kontorsbiträde av I kl.	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
21	II	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —	207: —			2.967: —		2.967: —
18	II	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II kl. à 2.589: —	4.800: —	378: —			5.178: —		5.178: —
18	I	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II kl. à 2.400: —	4.800: —				4.800: —		4.800: —
26	IV	2 st. 1:ste avläsare à 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —		8.202: —
25	IV	2 st. avläsare à 3.933: —	6.480: —	462: —	462: —	462: —	7.866: —		7.866: —
25	II	2 st. avläsare à 3.471: —	6.480: —	462: —			6.942: —		6.942: —
25	I	1 st. avläsare	3.240: —				3.240: —		3.240: —
25	IV	Ritare	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
		Kronor	76.050: —	3.795: —	2.748: —	2.748: —	85.341: —		85.341: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		18. Andra kommunens affärsföretag.							
		18 B. Varmbadhus.							
25	IV	Maskinist	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
22	IV	Eldare	2.880: —	213: —	213: —	213: —	3.519: —	630: —	2.889: —
12	IV	Biljettförsäljerska	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
21	IV	Badare	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
		Kronor	10.740: —	804: —	804: —	804: —	13.152: —	630: —	12.522: —
		En baderska	1.945: —	100: —	100: —	100: —	2.245: —	975: —	1.270: —
		En baderska	1.945: —	100: —	100: —	100: —	2.245: —	975: —	1.270: —
		Två baderskor à 2.245: —	3.890: —	200: —	200: —	200: —	4.490: —		4.490: —
		En vakt i simhallen	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		En vakt i folkbadet	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		Två tvätterskor à 1.900: —	3.200: —	200: —	200: —	200: —	3.800: —		3.800: —
		Kronor	14.180: —	800: —	800: —	800: —	16.580: —	1.950: —	14.630: —
		18 D. Båttrafik.							
		Befälhavare	4.200: —				4.200: —		4.200: —
26	III	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
		Kronor	7.590: —	237: —	237: —		8.064: —		8.064: —
		18 F. Grustag.							
26	III	Förman	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
		Kronor	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		18 G. Drätselkammarens förråd.							
27	IV	Förrådsförman	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		Kronor	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		19. Brandväsen.							
44	IV	Brandchef	7.440: —	384: —	384: —	384: —	8.592: —	1.828: —	6.764: —
37	III	Vice brandchef	5.520: —	309: —	309: —		6.138: —	1.408: —	4.730: —
31	IV	En brandmästare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —	1.115: —	3.886: —
31	II	Två brandmästare à 4.467: —	8.400: —	534: —			8.934: —	2.230: —	6.704: —
28	IV	En brandförman à 4.437: —	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
28	III	Fyra brandförmän à 4.188: —	14.760: —	996: —	996: —		16.752: —		16.752: —
26	IV	Nio brandmän à 4.101: —	30.510: —	2.133: —	2.133: —	2.133: —	36.909: —		36.909: —
26	III	Tre brandmän à 3.864: —	10.170: —	711: —	711: —		11.592: —		11.592: —
26	II	En brandman	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
26	I	Fem brandmän à 3.390: —	16.950: —				16.950: —		16.950: —
24	I	En extra brandman...	3.120: —				3.120: —		3.120: —
		Kronor	108.150: —	5.820: —	5.049: —	3.033: —	122.052: —	6.581: —	115.471: —
		21. Fastighetsförvaltning.							
		21 A. Allmän fastighetsförvaltning.							
		d. Stadshotellet.							
22	III	Eldare..........................	2.880: —	213: —	213: —		3.306: —		3.306: —
		Kronor	2.880: —	213: —	213: —		3.306: —		3.306: —
		1. Björnön.							
26	I	Tillsyningsman	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	3.390: —				3.390: —		3.390: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		22. Magistrat och rådhusrätt.							
	II	Borgmästare	18.000: —	1.000: —			19.000: —		19.000: —
57	II	Civilrådman	12.600: —	624: —			13.224: —		13.224: —
57	I	Brottmålsrådman	12.600: —				12.600: —		12.600: —
55	II	Magistratsrådman	11.730: —	582: —			12.312: —		12.312: —
21	III	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —		3.174: —		3.174: —
18	III	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —		2.778: —		2.778: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —				2.400: —		2.400: —
26	I	Stadsvaktmästare	3.390. —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	68.280: —	2.791: —	396: —		71.467: —		71.467: —
		23. Kronouppbörds- och exekutionsväsendet.							
		23 A. Kronouppbördsväsendet.							
43	IV	Kronokassör	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
18	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
18	III	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —		2.778: —		2.778: —
		Kronor	14.700: —	957: —	957: —	768: —	17.382: —		17.382: —
		23 B. Exekutionsväsendet.							
41	IV	Stadsfogde	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
23	IV	3 st. exekutorer à 3.657: —	9.000: —	657: —	657: —	657: —	10.971: —		10.971: —
23	IV	En exekutor för tiden 1/1—31/3 1943	914: 25				914: 25		914: 25
		Transport	19.214: 25	1.212: —	1.212: —	1.212: —	22.850: 25		22.850: 25

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	19.214: 25	1.212: —	1.212: —	1.212: —	22.850: 25		22.850: 25
23	IV	En exekutor för tiden 1/4—31/12 1943 ...	2.250: —				2.250: —		2.250: —
23	I	En exekutor	3.000: —				3.000: —		3.000: —
		Kronor	24.464: 25	1.212: —	1 212: —	1.212: —	28.100: 25		28.100: 25
		24. Polisväsen och fångvård.							
53	II	Polismästare	10.950: —	546: —			11.496: —		11.496: —
41	III	Poliskommissarie	6.540: —	348: —	348: —		7.236: —		7.236: —
32	IV	Kriminalöverkonstapel	4.410: —	273: —	273: —	273: —	5.229: —		5.229: —
31	IV	5 poliskonstaplar à 5.001: —	21.000: —	1.335: —	1.335: —	1.335: —	25.005: —		25.005: —
29	IV	3 bitr. överkonstaplar à 4.605: —	11.520: —	765: —	765: —	765: —	13.815: —		13.815: —
29	IV	6 kriminalkonstaplar à 4.605: —	23.040: —	1.530: —	1.530: —	1.530: —	27.630: —		27.630: —
27	IV	17 poliskonstaplar à 4.269: —	60.180: —	4.131: —	4.131: —	4.131: —	72.573: —		72.573: —
27	III	5 poliskonstaplar à 4.026: —	17.700: —	1.215: —	1.215: —		20.130: —		20.130: —
27	II	7 poliskonstaplar à 3.783: —	24.780: —	1.701: —			26.481: —		26.481: —
27	I	11 poliskonstaplar à 3.540: —	38.940: —				38.940: —		38.940: —
24	I	3 extra poliskonstaplar à 3.120: —	9.360: —				9.360: —		9.360: —
18	I	Kvinnligt biträde av II klass	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Kronor	230.820: —	11.844: —	9.597: —	8.034: —	260.295: —		260.295: —
		28. Övrig förvaltning.							
		28 B. Stadskansli.							
64	I	Stadsdirektör	16.200: —				16.200: —		16.200: —
55	II	Stadsombudsman	11.730: —	582: —			12.312: —		12.312: —
44	II	Kanslinotarie	7.440: —	384: —			7.824: —		7.824: —
21	II	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —			2.967: —		2.967: —
		Transport	38.130: —	1.173: —			39.303: —		39.303: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	38.130: —	1.173: —			39.303: —		39.303: —
18	II	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II klass	4.800: —	378: —			5.178: —		5.178: —
26	IV	Rådhusvaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	46.320: —	1 788: —	237: —	237: —	48.582: —		48.582: —
		28 C. Stadskamrerarekontor.							
48	IV	Stadskamrer	9.000: —	456: —	456: —	456: —	10.368: —		10.368: —
34	IV	Stadsbokhållare	4.830: —	285: —	285: —	285: —	5.685: —		5 685: —
30	IV	Stadskassörska	3.990: —	261: —	261: —	261: —	4.773: —		4.773: —
25	IV	Manligt kontorsbiträde av I klass	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
18	II	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II klass	4.800: —	378: —			5.178: —		5.178: —
		Kronor	28.620: —	1.818: —	1.440: —	1.440: —	33.318: —		33.318: —
		28 D. Byggnadskontor.							
57	II	Byggnadschef-stadsingeniör	12.600: —	624: —			13.224: —		13.224: —
46	I	1:ste assistent	8.220: —				8.220: —		8.220: —
43	II	Byggnadsingeniör	7.140: —	372: —			7.512: —		7.512: —
28	IV	Bokhållare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
33	I	Verkmästare	4.620: —				4.620: —		4.620: —
28	IV	2 st. arbetsförmän à 4.437: —	7.380: —	498: —	498: —	498: —	8.874: —		8.874: —
28	I	En arbetsförman	3.690: —				3.690: —		3.690: —
23	IV	Två körkarlar à 3.657: —	6.000: —	438: —	438: —	438: —	7.314: —		7.314: —
23	III	En körkarl	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
23	II	En körkarl	3.000: —	219: —			3.219: —		3.219: —
		Kronor	59.340: —	2.619: —	1.404: —	1.185: —	64.548: —		64.548: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		28 E. Byggnadsnämnd.							
54	I	Stadsarkitekt	11.340: —				11.340: —		11.340: —
43	I	Mätningsingeniör	7.140: —				7.140: —		7.140: —
35	IV	Tekniskt biträde (mätningskontoret)	5.040: —	291: —	291: —	291: —	5.913: —		5.913: —
35	II	Tekniskt biträde (stadsarkitektkontoret)	5.040: —	291: —			5.331: —		5.331: —
32	I	Mätningstekniker	4.410: —	273: —			4.683: —		4.683: —
18	II	Kartriterska, stadsarkitektkontoret	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	I	2 st. kartriterskor, mätningskontoret, à 2.400: —	4.800: —				4.800: —		4.800: —
		Kronor	40.170: —	1.044: —	291: —	291: —	41.796: —		41.796: —
		29. Diverse utgifter och inkomster.							
		29 Aa. Barnstugor.							
23	I	Föreståndarinna	3.000: —				3.000: —		3.000: —
		Kronor	3.000: —				3.000: —		3.000: —

Bgt 135

Sammandrag av Västerås stads lönestat för år 1943.

	Kronor	Avgår naturaförmåner	Kronor	Anteckningar
2. Fattigvård.				
2 A. Ålderdomshem.........	39.229: 50	3.608 :—	35.621: 50	
2 A. Ålderdomshem.........	17.092: —		17.092: —	
2 B. Yttre fattigvård	31.248: —		31.248: —	
3. Barnavård.				
3 A. Barnhem	3.408: —		3.408: —	
3 B. Yttre barnavård	12.342: —		12.342: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.				
5 A. Folkskola	29.247: —	2.835: —	26.412: —	
5 A. Folkskola	615.175: 50	6.054: —	609.121: 50	
5 C. Högre folkskola	25.684: 50		25.684: 50	
5 D. Yrkesskola	2.967: —		2.967: —	
5 D. Yrkesskola	37.437: —		37.437: —	
5 F. Kommunal flickskola	104.694: 28		104.694: 28	
5 F. Kommunal flickskola	16 651: 41		16.651: 41	
5 F. Kommunal flickskola	19.299: 60		19.299: 60	
5 F. Kommunal flickskola	3.864: —	945: —	2.919: —	
Hälso- och sjukvård.				
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	31.002: —		31.002: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå...	4.269: —		4.269: —	
7 Gator, vägar, planteringar o. d.				
7 C. Planteringar	14.778: —		14.778: —	
9. Hamnar	27.519: —		27.519: —	
10. Renhållningsverk och svingård.				
10 A. Renhållningsverk ...	57.819: —		57.819: —	
11. Vattenverk	23.285: —	700: —	22.585: —	
12. Gasverk.................	37.671: —	945: —	36.726: —	
13. Elektricitetsverk......	45.294: —		45.294: —	
Transport	1.199.976: 79	15.087: —	1.184.889: 79	

	Kronor	Avgår natura-förmåner	Kronor	Anteckningar
Transport	1.199.976: 79	15.087: —	1.184.889: 79	
14. Gemensamma förvaltningen	85.341: —		85.341: —	
18. Andra kommunens affärsföretag.				
18 B. Varmbadhus	13.152: —	630: —	12.522: —	
18 B. Varmbadhus	16.580: —	1.950: —	14.630: —	
18 D. Båttrafik	8.064: —		8.064: —	
18 F. Grustag	3.864: —		3.864: —	
18 G. Drätselkammarens förråd	4.269: —		4.269: —	
19. Brandväsen	122.052: —	6.581: —	115.471: —	
21. Fastighetsförvaltning.				
21 A. Allmän fastighetsförvaltning.				
d. Stadshotell	3.306: —		3.306: —	
1. Björnön	3.390: —		3.390: —	
22. Magistrat och rådhusrätt	71.467: —		71.467: —	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.				
23 A. Kronouppbördsväsendet	17.382: —		17.382: —	
23 B. Exekutionsväsendet	28.100: 25		28.100: 25	
24. Polisväsen och fångvård	260.295: —		260.295: —	
28. Övrig förvaltning.				
28 B. Stadskansli	48.582: —		48.582: —	
28 C. Stadskamrerarekontor	33.318: —		33.318: —	
28 D. Byggnadskontor	64.548: —		64.548: —	
28 E. Byggnadsnämnd	41.796: —		41.796: —	
29. Diverse utgifter och inkomster.				
29 Aa. Barnstugor	3.000: —		3.000: —	
Kronor	2.028.483: 04	24.248: —	2.004 235: 04	

Bgt 137

Bilaga 4 till skattestatens specialstater.

Pensionsstat för år 1943.

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	2. Fattigvård.			
	2 A. Ålderdomshem.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka	790: —		
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	750: —		
1/2 1939	f. d. Sjuksköterskan Anna Forslund	1.560: —		
18/1 1940	f. d. Vårdbiträdet Elsa Vinterkvist	813: —		
1/5 1935	f. d. Kokerskan Elin Andersson	873: —	4.786: —	
	2 B. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	3. Barnavård.			
	3 B. Yttre barnavård.			
1/2 1935	f. d. Föreståndarinnan Maria Emelia Hellström		1.150: —	
	5. Undervisnings- och bildningsanstalter.			
	5 A. Folkskola.			
1/7 1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt	535: —		
1/7 1935	„ „ A. Hammarsten	769: —		
1/7 1927	„ Folkskol:a S. Hammarskiöld	462: 32		
1/2 1931	„ „ E. Fröman	593: 28		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: 28		
1/5 1928	„ „ Beda Svanholm	462: 32		
1/1 1929	„ „ Maria Svanbom	462: 32		
1/7 1934	„ „ Elin Fernquist	564: —		
1/12 1934	„ „ Ester Kolmodin	563: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:a Emma Wahlbäck	554: 84		
1/9 1933	„ „ Elin Hahr	492: —		
1/1 1942	„ „ Hilda Lindquist	694: —		
1/1 1914	„ Småskoll:a Jenny Kjellin	600: —		
1/4 1928	„ „ Olga Bergh	314: 84		
1/7 1929	„ „ Anna Lennmalm	314: —		
1/3 1932	„ „ Anna S. Eriksson	433: 32		
1/5 1932	„ „ Ester Karlsson	433: 32		
1/9 1934	„ „ Maria Svedin	531: —		
	Transport	9.103: 84	7.283: —	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	9.103: 84	7.283: —	
1/9 1936	f. d. Småskoll:a Ina Lundeberg	393: —		
1/12 1931	„ Skolköksl:a Anna Tunell	604: 68		
1/9 1939	„ „ Mona Granér	673: —		
1/1 1942	„ „ Eva Karlsson	532: —		
1/10 1931	„ Vaktmästare Fr. Andersson	2.301: —		
1/1 1905	„ „ K. L. Lönnborgs änka	340: —		
1/1 1942	„ „ Viktor Ekman	2.667: —		
1/1 1937	„ Simlärarinna Ebba Stål	500: —		
1/1 1938	„ Städerskan Vilh:a Torell	888: —		
1/11 1939	„ „ Hedvig Looström	350: —		
1/8 1940	„ „ Anna Eriksson	300: —		
1/10 1942	„ „ Hilda Johansson	350: —		
1/7 1939	„ Skoltandläk. F. Luttropp	2.000: —		
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —		
1/6 1942	f. d. Barnbespisningsförest:a Anna Kjellström	350: —	22.174: 52	
	5 C. Högre folkskola.			
1/5 1936	f. d. Ämneslärare Isidor Fröier		1.380: —	
	5 D. Yrkesskola.			
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.600: —		
1/9 1940	„ Alma Svensson	918: —		
		2.518: —		
	Avgår bidrag från Zimmermanska fonden	1.259: —		
		1.259: —		
1/2 1941	f. d. Maskinist P. U. Björkman	350: —	1.609: —	
	5 F. Kommunal flickskola.			
	Änkefru Augusta Högstedt		750: —	
	6. Hälso- och sjukvård.			
	6 A. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/1 1933	f. d. Stadssjuksköterskan Anna Ekström	962: —		
1/10 1941	„ „ Elin Carlsson	527: —		
1/3 1933	Änkefru Anna Holtz	800: —		
1/6 1941	„ Maria K. Thunström	1.290: —	3.579: —	
	6 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1933	f. d. Föreståndaren M. Jonsson		4.461: —	
	Transport		41.236: 52	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		41.236: 52	
	7. Gator, vägar, planteringar o. d.			
	7 C. Planteringar.			
1/12 1930	f. d. Trädgårdsarbetaren K.V. Andersson	936: —		
1/12 1930	„ „ J. Nordström ...	996: —		
1/1 1930	„ „ A. G. Hellberg	1.287: —		
1/11 1937	„ „ C. A. Hagström	1.170: —		
1/1 1940	„ „ K. V. Berglund	1.404: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T. Eriksson	540: —	6.333: —	
	10. Renhållningverk och svingård.			
	10 A. Renhållningsverk.			
1/1 1942	f. d. Förvaltaren T. Dahlström	5.373: —		
1/1 1928	„ Förman K. J. Jansson (Stfm. 26/2 1942)	2.465: —		
1/9 1938	„ „ K. A. Fransson	1.758: —		
1/5 1933	„ Renhållningsarbetaren E. Dahl ...	306: —		
1/1 1936	„ „ E. S. Lundin	2.220: —		
1/6 1940	„ „ A. V. Karlsson	1.809: —		
1/9 1941	„ „ K. J. Persson	2.304: —		
1/3 1942	„ „ K. A. Kihlgren	2.466: —		
1/9 1931	Änkefru Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson.................	732: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson	759: —		
1/4 1939	„ Elin Eriksson	759: —		
1/8 1934	f. d. Skrivbiträdet Elisabet Eriksson ...	2.055: —	23.792: —	
	14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
30/10 1919	f. d. Gasverkseldaren A. H. Eriksson...	1.990: —		
22/2 1923	Änkefru Hilma Boholm	636: —		
22/6 1925	f. d. Gasverkseldaren C. G. Gustavsson	1.990: —		
28/3 1929	Änkefru Anna Johansson	570: —		
24/1 1930	„ Judit Hellström	786: —		
24/1 1930	f. d. Gasmästaren K. W. Jansson	2.994: —		
17/3 1930	„ Kassörskan Greta Tersmeden	2.667: —		
10/11 1930	„ Rörmontören K. Johansson........	1.302: —		
10/11 1930	„ Grovarbetaren Gerhard Karlsson...	996: —		
17/11 1931	„ „ A. G. Andersson ...	879: —		
	Transport	14.810: —	71.361: 52	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	14.810: —	71.361: 52	
17/11 1931	f. d. Rörläggaren I. A. Falk	1.365: —		
29/4 1933	„ Rörmontör Aug. Hedquist	2.049: —		
29/6 1933	„ Kontorsbitr. Hulda Klingvall	1.125: —		
1/10 1933	„ Maskinmästaren G. Andersson ...	2.775: —		
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	940: —		
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —		
19/6 1935	f. d. Lykttändaren J. A. Persson	879: —		
1/7 1935	„ Maskinmästaren H. G. Boberg ...	3.399: —		
21/7 1935	„ Lykttändaren B. L. Pettersson......	714: —		
1/2 1936	„ Grovarbetaren Gustav Andersson...	1.404: —		
1/7 1936	„ „ K. W. Karlsson ...	1.560: —		
1/8 1937	Änkefru Elin Eriksson	500: —		
1/8 1937	f. d. Grovarbetaren J. F. Lundqvist ...	996: —		
1/7 1938	„ Städerskan Selma Broberg	300: —		
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —		
1/1 1940	f. d. Grovarbetaren K. A. Broberg ...	1.698: —		
1/2 1940	Avlidne rörmontören J. Bursells två minderåriga barn	630: —		
1/4 1940	Änkefru Tekla Johansson	630: —		
1/10 1940	f. d. Grovarbetaren A. V. Adamsson...	879: —		
1/1 1941	„ Linjearbetaren L. A. Larsson......	350: —		
1/4 1941	„ Överingeniören Gerh. Geston	6.990: —		
21/4 1941	Änkefru Greta Johansson	300: —		
1/6 1941	f. d. Grovarbetaren K. E. Sjöström ...	350: —		
1/6 1941	„ „ P. E. Lundberg ...	350: —		
1/1 1942	Änkefru Mina K. Andersson	822: —		
1/1 1942	Dotter Ingrid Andersson	330: —		
1/1 1942	Änkefru Gerda Samuelsson	822: —		
1/1 1942	f. d. Grovarbetaren Carl Erik Söder ...	350: —		
1/5 1942	„ Maskinisten K. A. Eriksson	2.466: —		
1/6 1942	„ Rörnätsförman P. J. Hedqvist......	2.994: —		
1/7 1942	„ Gasverkseldaren G. R. T. Ahlén...	2.490: —		
1/8 1942	„ Maskinmästaren O. B. Börjesson...	3.189: —		
1/9 1942	Änkefru Greta Johanssons två minderåriga barn	600: —		
	Ingeniör Gustaf Lönnqvist	1.500: —		
	Gasverkseldaren Karl Fagerman	860: —		
	Grovarbetaren Fritz Hjelm	548: —		
	Gasmästaren Ernst Widén	550: —	64.214: —	
	Transport		135.575: 52	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		135.575: 52	
	18. Andra kommunens affärsföretag.			
	18 B. Varmbadhus.			
1/1 1931	f. d. Maskinist C. J. Söderlund	1.428: —		
1/7 1930	„ Baderskan Henny Tärnlund	300: —		
1/6 1932	„ Badmästaren John Söderström ...	1.800: —	3.528: —	
	19. Brandväsen.			
1/6 1933	f. d. Brandförman K. A. Lövstrand ...	2.400: —		
1/4 1933	„ „ J. R. Andersson ...	2.490: —		
1/10 1930	„ Brandman K. E. Pettersson.........	1.893: —		
1/1 1936	„ „ G. A. Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R. A. Ferngren	2.139: —		
1/3 1940	„ „ E. L. Rask	2.556: —		
1/10 1942	„ Brandmästare G. Th. Medin	3.252: —		
1/7 1930	Änkefru Sigrid Danielsson	700: —	17.404: —	
	21. Fastighetsförvaltning.			
	21 A. Allmän fastighetsförvaltning.			
	a. Diverse fastigheter.			
1/1 1942	f. d. Bitr. vice värden A. G. Eriksson	2.946: —		
	d. Stadshotell.			
1/1 1937	f. d. Eldaren A. Vidfors	2.109: —	5.055: —	
	21 B. Lantegendomar under eget bruk.			
1/7 1938	f. d. Lantarbetaren K. J. Svahn	864: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Eriksson......	957: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Wall	957: —		
1/3 1941	„ „ A. V. Nordström...	1.047: —	3.825: —	
	21 C. Skogar.			
1/1 1931	f. d. Stadsskogvaktaren C. A. Lindkvist		2.472: —	
	22. Magistrat och rådhusrätt.			
1/3 1937	f. d. Stadsvaktmästaren P. Berglund ...	2.556: —		
1/1 1937	„ Städerskan Elin Eng...............	300: —		[1]) Av sammanlagda
1/10 1942	Änkefru Karin Ödman	2.157: —		pensionsbeloppet
1/9 1932	„ Rakel Cronholm	1.860: —		utgår kr. 5.800: —
1/3 1941	„ Irma Hedenström	3.273: —		från Magistratens
		10.146: —[1]	4.346: —	Ämbets-&Tj.-mäns
	Transport		172.205: 52	reservfond

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		172.205: 52	
	23. Kronouppbörds- och Exekutionsväsendet.			
	23 A. Kronouppbördsväsendet.			
1/8 1931	Änkefru Edla Eklundh		1.755: —	
	23 B. Exekutionsväsendet.			
1/7 1942	f. d. Exekutor Hugo A. Carlsson	2.769: —		
1/4 1943	„ „ R. Steen	2.076: 75	4.845: 75	
	24. Polisväsen och fångvård.			
1/1 1939	f. d. Stadsfiskal E. V. Pettersson	4.983: —		
1/1 1936	„ Poliskommissarie C. A. Linder ...	4.365: —		
1/6 1932	„ Överkonstapel P. E. Winroth......	2.994: —		
1/11 1940	„ „ M. Andersson	3.252: —		
1/1 1930	„ Inspektionskonstapel C. A. Eriksson	2.667: —		
1/7 1934	„ Bitr. överkonstapel G. Haake......	2.667: —		
1/9 1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund...	2.667: —		
1/2 1942	„ „ Axel Sporre	2.994: —		
1/1 1932	„ Poliskonstapel E. Kraft	2.385: —		
1/5 1934	„ „ Hj. Rosenberg......	2.385: —		
1/7 1936	„ „ J. E. Persson	2.217: —		
1/1 1940	„ „ J. A. Jonsson	1.944: —		
1/10 1941	„ „ A. T. Bertilsson ...	2.127: —		
1/2 1942	„ „ L. A. Eriksson ...	2.775: —		
1/12 1942	„ „ K. E. Morlin	2 775: —		
1/1 1919	Änkefru Gerda Vretlöf	600: —		
1/4 1930	„ Agnes Karlsson	921: —		
1/9 1940	„ Ebba Qviberg	1.227: —[2]		[2] För sonen t. o. m. den 30/11 1946.
1/2 1941	„ Jenny Carlsson	1.002: —		
1/4 1941	„ Hilda Weimer	1.047: —		
1/3 1942	„ Anna-Lisa Löfdahl	1.284: —[3]	49.278: —	[3] Därav utgår för två barn 429: — t. o. m. januari 1957, därefter för ett barn 342: — t. o. m. febr. 1960.
	28. Övrig förvaltning.			
	28 B. Stadskansli.			
1/1 1942	f. d. Drätseldirektören Theofil Öberg...	7.227: —		
1/7 1938	„ Drätselnotarien E. Plantin	3 450: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	3.085: 75	13.762: 75	
	28 D. Byggnadskontor.			
1/7 1939	f. d. Byggnadschef G. Smitt..............	7.020: —		
	Transport	7.020: —	241.847: 02	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	7.020: —	241.847: 02	
1/4 1931	f. d. Stadsinspektor P. V. Johansson...	3.696: —		
1/4 1931	„ Förrådsförman C. J. Barklund ..	2.556: —		
1/2 1934	„ Arbetsförman J. V. Råberg........	1.400: —		
1/2 1937	„ „ C. H. Pettersson ...	2.775: —		
1/4 1941	„ „ G. V. Johansson ...	2.886: —		
1/7 1930	„ Komm.-arb. V. Ehrnström	1.302: —		
1/1 1940	„ „ G. F. Pilblad	350: —		
1/1 1941	„ „ K. E. Forsberg	1.170: —		
1/2 1941	„ „ P. Fr. Grönberg	1.287: —		
1/4 1942	„ „ Axel E. Jansson	350: —		
1/12 1930	„ Träarbetaren J. E. Pettersson......	1.041: —		
1/1 1931	„ Grovarbetaren H. Hansson.........	1.347: —		
1/1 1932	„ „ E. A. Tibbling ...	762: —		
1/1 1932	„ „ J. V. Karlsson......	1.041: —		
1/1 1934	„ „ K. A. Bergvall......	1.464: —		
1/1 1935	„ „ A. T. Svensson ...	1.170: —		
1/2 1939	Änkefru Mimmi Andersson	1.398: —		
1/9 1936	„ Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/6 1940	„ J. F. Svangren	540: —		
1/6 1937	„ Anna Axelsson	600: —		
1/7 1941	„ Hulda Andersson	1.092: —	35.952: —	
	28 E. Byggnadsnämnd,			
1/1 1932	f. d. Bitr. Stadsingeniör J. Eriksson ...	4.704: —		
1/1 1936	„ Stadsarkitekten E. Hahr	3.000: —	7.704: —	
	29. Diverse utgifter och inkomster.			
	29 Aa. Barnstugor.			
1/9 1941	f. d. Föreståndarinnan Hanna Andersson		875: —	
	29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.			
1/11 1936	f. d. Kranmaskinisten J. V. Åsberg ...		1.497: —	
	Kronor		287.875: 02	

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1943.

Sid. Bgt

Affärsföretag, andra kommunens 65, 129, 141
Alkoholistvård 27
Allmännyttiga ändamål, anslag till 92
Allmänt läroverk 36
Anslagsbeteckningar 144
Automobiler 63

Barnstugor 93, 134, 143
Barnavård 25, 120, 137
„ , yttre 26, 121, 137
Barnhem 25, 120
Bekvämlighetsinrättningar 67
Bostadsinspektion 41
Brandväsen 6, 70, 130, 141
Byggnadskontor 89, 133, 142
Byggnadsnämnd 90, 134, 143
Båttrafik 67, 129

Diverse utgifter och inkomster 92, 134, 143
Drätselkammare 87
Drätselkammarens förråd 69, 130

Elektricitetsverk 6, 60, 127
Exekutionsväsen 83, 131, 142

Familjebidragsnämnd 101
Fastighetsförvaltning, allmän 6, 72, 130, 141
Fattigvård 19, 119, 137
„ , yttre 23, 120, 137
Finansförvaltning 3, 11
Folkpensionering 86
Folkskola 4, 28, 121, 137
Fonder, egna 4, 18
Fond- och lånestat 3
Fortsättningsskola 32
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter 96

Gasverk 57, 127
Gatubelysning 47
Gatu- och väghållning 44
Gaturenhållning 48
Grustag 68, 129

Hamnar 4, 48, 126
Hyresnämnd 102
Hälso- och sjukvård, allmän 39, 125, 138
Högre folkskola 33, 123, 138

Kallbadhus 65
Kommunal flickskola 37, 124, 138
Kristidsnämnd 100
Kronouppbördsväsen 82, 131, 142
Köttbesiktningsbyrå 42, 125, 138

Sid. Bgt

Lantegendomar under eget bruk 78, 141
Luftskydd, allmänt 97
Lån och investeringar 3, 11
„ kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån 107
„ stadens verks och inrättningars andelar 116
Låneskuld, uppgift å (jämte grafisk framställning) 103, 104
Lönestat 119
„ , sammandrag 135

Magistrat och rådhusrätt .. 81, 131, 141

Nykterhetsnämnd 27

Ofördelade utgifter och inkomster 96, 143
Oförutsedda utgifter, medel till .. 96

Pensionsstat 137
Pensionärshem 94
Planteringar 45, 125, 139
Poliklinik 43
Polisväsen och fångvård .. 84, 132, 142

Renhållningsverk 52, 126, 139

Skatter och liknande avgifter 18
Skattestat, sammandrag 9
„ , specialstater 11
Skattetaxering 96
Skogar 80, 141
Stadsfullmäktige 87
Stadskamrerarekontor 88, 133
Stadskansli 87, 132, 142
Stadsrevision 87
Svingård 54

Tekniska verkens gemensamma förvaltning .. 6, 62, 128, 139

Underskott från tidigare år 7, 102
Undervisnings- och bildningsanstalter 4, 28, 121, 137
Undervisnings- och bildningsanstalter, andra 39
Uttaxering till den borgerliga kommunen fr. o. m. 1902, uppgift å (jämte grafisk framställning) 105, 106

Varmbadhus 65, 129, 141
Vattenverk 5, 54, 126
Väghållning 44

Yrkesskola 34, 123, 138

Ålderdomshem 19, 119, 137

Överskott från tidigare år 7, 102

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 21 december XX

N:o 190.

Motiveringar till budgetförslaget för år 1943.

Bilaga Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943, får fattigvårdsstyrelsen, i vissa av de avseenden däri densamma avviker från innevarande års stat, anföra följande.

2 A. *ÅLDERDOMSHEMMET.*

Ifråga om *personalkostnader* är den begärda förhöjningen av anslaget härför betingad *dels* av uppflyttningar i högre lönegrad för viss sjukvårdspersonal, *dels* av omreglering av lönerna för vaktmästare- och maskinpersonalen, *dels* av omreglering av pensionsunderlaget för vissa pensionerade befattningshavare samt *dels* av förhöjning av dyrtidstilläggen till 25 %.

Till *driftkostnader* har anslaget begärts förhöjt med 100 kronor, vilket föranletts av förhöjda omkostnader för tvättinrättningen och bilen.

Begärda anslag för *underhåll av byggnader och underhåll av maskiner och inventarier* ha sänkts med resp. 1.000 och 280 kronor.

Det äskade anslaget för *sjukvård och begravningskostnader* har begärts förhöjt med 200 kronor på grund av stegrade priser på medikamenter.

Under rubriken *hushåll, tvätt och beklädnad* har anslaget för varuinköp begärts förhöjt med 1.000 kronor, varemot kostnaden för rengöringsmedel beräknats 900 kronor lägre än för innevarande år.

Kostnaden under *diverse kostnader* har beräknats 200 kronor högre än för innevarande år, beroende på att tidigare anslag för flitpengar icke varit tillräckligt för tillämpning av de bestämmelser, som härför utfärdats.

Löpande inkomster.

Inkomsterna ha beräknats till 198.208 kronor mot 177.778 kronor för innevarande år och ändock kommer den sista delen av tuberkulosavdelningen att nedläggas fr. o. m. den 1 nästinstundande oktober, varför inkomst icke kunnat beräknas för denna vårdgren vare sig från staten eller landstinget.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

2 B. *YTTRE FATTIGVÅRD.*

Personalkostnader ha beräknats förhöjda med 4.586 kronor, beroende företrädesvis på en högre beräkningsgrund för dyrtidstilläggen, eller 25 %.

Administrationskostnaderna ha begärts förhöjda med 275 kronor, beroende på att anslagen för kontorskostnader, städning, bränsle och lyse måst höjas på grund av stegrade priser.

Understöd med karaktär av fattigvård.

Det sammanlagda anslaget härför har föreslagits sänkt med 5.000 kronor, beroende på, att understöden i stegrad omfattning utgå såsom kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård och för *understöd utan karaktär av fattigvård* har anslaget därför beräknats 5.000 kronor högre än för innevarande år.

Till *anstaltsvård* har begärts ett med 2.000 kronor förhöjt anslag, beroende på ökat antal vårdbehövande och stegrade dagkostnader å sinnessjukhusen.

Anslaget för *sjukvård och begravningskostnader* har beräknats 3.000 kronor lägre än för innevarande år.

Till *oförutsedda utgifter* har begärts ett med 500 kronor höjt anslag. Behovet av ökat anslag kan visserligen icke motiveras av tidigare kostnader under denna rubrik, men detta har sin förklaring därav, att detta konto icke påförts alla de kostnader, som rätteligen bort påföras detsamma, varför tidigare kostnadsbelopp härför vore missvisande. Enligt beräkning är det nu äskade anslagsbeloppet erforderligt för ändamålet.

Den under *kapitalökningar* upptagna posten för anskaffning av inventarier avser inköp av två stycken registerskåp jämte smärre inventarier, som äro erforderliga för fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Löpande inkomster ha beräknats till 108.459 kronor mot 101.159 kronor för innevarande år.

Beräkningen av i staten upptagna utgifts- och inkomstposter är baserad på nuvarande varupriser och förhållanden på arbetsmarknaden. Skulle en mera betydande prisstegring och försämrade arbetsförhållanden inträda under budgetåret, kommer förslaget sålunda icke att hålla, särskilt ifråga om anslagen för mathållning och understödsändamål.

Västerås den 29 september 1942.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

|Axel Norén.

Bilaga Barnavård. **N:o 190.** *Ang. 1943 års budget.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till bilagda förslag till inkomst- och utgiftsstat för Västerås stads barnavårdsnämnds verksamhet under år 1943 får nämnden i den mån anslagsäskandena avvika från innevarande års anföra följande.

3 A. *BARNHEM.*

Lönerna ha beräknats enligt gällande lönestat. Dyrtidstilläggen äro beräknade efter 25 %.

Anslaget för vikarieersättningar och extra löner har måst begäras förhöjt med 400 kronor, enär anslaget under tidigare år visat sig otillräckligt. Genom kollektivavtalet med biträdespersonalen, varigenom bl. a. arbetstiden avkortats, har det blivit nödvändigt att i ökad omfattning anlita extra arbetskraft. Även den omständigheten, att barn i allt spädare ålder måst mottagas, har medverkat i samma riktning.

Anslaget för telefon har begärts något förhöjt.

För tandvård och medicin har begärts ett med 200 kronor förhöjt anslag, enär tidigare anslag visat sig otillräckligt.

På grund av ökade kostnader för mathållning och tvätt ha anslagen härför beräknats resp. 1.500 och 200 kronor högre, varemot anslaget för beklädnad beräknats 100 kronor lägre.

Till bränsle, lyse och vatten har beräknats ett med 100 kronor sänkt anslag, jämfört med innevarande år.

3 B. *YTTRE BARNAVÅRD.*

Dyrtidstillägg på löner och pensioner ha beräknats efter fastställda grunder.

Till "administrationskostnader" har beräknats ett, jämfört med anslaget för innevarande år, med 236 kronor sänkt anslag.

Anslaget för "utackorderingskostnader" har föreslagits sänkt med 1.000 kronor och för övriga bidrag med 1.500 kronor.

För "anstaltsvård" har måst beräknas förhöjning av anslagen med 1.200 kronor, enär innevarande års anslag för vanföre- och sinnesslövård visat sig för lågt beräknat, företrädesvis på grund av förhöjda dagavgifter.

Till oförutsedda utgifter har begärts ett till 1.000 kronor förhöjt anslag, enär nämnden funnit denna summa erforderlig för en stat av denna storleksordning och med ett så stort antal poster, som ha karaktär av förslagsanslag.

"Löpande inkomster" ha beräknats 7.000 kronor högre än för innevarande år. Det belopp, som sålunda skulle täckas genom uttaxering utgör 76.052 kronor mot 81.292 kronor för nu löpande år.

Västerås den 14 september 1942.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

|Axel Norén.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Bilaga Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomstbudget för nämnden under år 1943 och därvid anföra följande.

Sedan ingången av år 1940 har i arvode utbetalats 2.000 kronor till Föreningen Västerås Samhjälp, vars föreståndare tjänstgjort som nämndens tillsyningsman. Vid 1942 års ingång överflyttades nämndens sekretariat från drätselnotarien till nämndens tillsyningsman, som i gottgörelse härför erhöll 600 kronor per år.

Då arbetet, som åvilar tillsyningsmannen, under de senare åren alltmer tilltagit i omfattning och då arbetet dessutom blivit alltmer tidskrävande, har föreningens styrelse i skrivelse hos nämnden hemställt om förhöjt anslag. Av skrivelsen framgår att övervakningsarbetet sedan 1939 fördubblats och att antalet alkoholistvårdsärenden ävenså avsevärt ökats över det dubbla.

Nykterhetsnämnden har tagit skrivelsen under övervägande och funnit att skäl föreligger för en höjning av anslaget. Som ett exempel för denna nämndens åsikt kan nämnas, att skulle ersättning utgå för enbart övervakning enligt taxan för övervakning av villkorligt dömda, blev summan för i genomsnitt 75 övervakade personer per månad en årskostnad om 1.800 kronor. Tages dessutom i betraktande allt det övriga arbetet som åvilar nämndens tillsyningsman, har nämnden kommit till den uppfattningen att det f. n. utgående arvodet är för lågt, och föreslår en förhöjning av detsamma till 3.000 kronor.

Den begärda förhöjningen av anslaget för "anstaltsvård" från 2.200: — kronor till 2.800 kronor är orsakad av det större antal personer, som åtnjuta sådan vård.Däremot föreslår nämnden minskning av anslaget för eftervården från 800 kronor till 600 kronor. För diverse utgifter och flitpengar har begärts i likhet med föregående år 300 kronor respektive 200 kronor.

Statsanslag har beräknats till 750 kronor. Den upptagna posten "flitpengar" avser å alkoholistanstalt vårdade personer, som där erhållit sådana medel, vilka skola till vederbörande efter hemkomsten utdelas genom nämndens försorg.

På grund av vad som anförts får nämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av nykterhetsnämnden framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1943.

Västerås den 27 augusti 1942.

För nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/K. A. Bergvall.

Bilaga Folkskola. **N:o 190.** *Ang. 1943 års budget.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943 och i anslutning härtill lämna följande motivering till viktigare förändringar rörande anslagsäskandena.

1. Beträffande avlöningar till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt övriga befattningshavare hänvisas till bilagda lönestater. På grund av det ökade födelsetalet under år 1936, vilken årskull nästa läsår uppnår skolpliktsåldern, föreslås inrättandet av fyra icke ordinarie småskollärarinnetjänster från nämnda tidpunkt.

Enligt beslut av lönenämnden har vaktmästaren i Djäknebergsskolan och skolsköterskan uppflyttats i högre lönegrad.

Rörligt tillägg och kristillägg ha för lärarkåren beräknats enligt nu utgående 31 % och för övriga befattningshavare efter 25 %.

Arvodet till timlärare i slöjd för gossar föreslås höjt till kr. 3: 50 pr timme. Enligt den senaste löneregleringen skall icke ordinarie slöjdlärare placeras i 12 lönegraden, vilket för denna lönegrads lägsta löneklass ger en timavlöning, inberäknat dyrtidstillägg, av kr. 4: 20. Det förut synnerligen låga timarvodet samt en bättre relation till icke ordinarie slöjdlärares avlöning motiverar den föreslagna höjningen.

2. En ny utgiftspost utgör det begärda anslaget till undervisning i musik. Avsikten härmed är att bereda ett antal lärjungar i folkskolan undervisning i fiolspelning. Styrelsen avser härmed att befordra musikkulturen genom att ge intresserade lärjungar en grundläggande undervisning i den nämnda musikarten. Därigenom tror sig styrelsen även ge näring åt ett ideellt intresse, som kan bli av betydelse för ungdomen även efter slutad skoltid.

3. Arvodet till folkskolestyrelsens ordförande har höjts i enlighet med vad stadsfullmäktige beslutat härom. Anslagen till olycksfallsförsäkring, hyra för bostad till vaktmästaren i Herrgärdsskolan samt till portoavgifter ha visat sig otillräckliga.

4. För underhåll av skolfastigheterna föreslås anslag enligt bilagd specifikation.

Av anslaget till underhåll av inventarier bestridas avlöningar till två av skolans snickare samt kostnaderna för virke och övrig materiell.

Anslaget till brandförsäkring har upptagits till det belopp, som åtgått för innevarande år.

5. Sedan stadsfullmäktige beslutat bestrida utgifterna för skolbarnens tandvård, efter det denna inordnats i folktandvården, har för nämnda ändamål ett belopp upptagits, som visserligen ej kan exakt anges, men som torde räcka till för den avsedda uppgiften.

6. Anslaget till skurning och rengöring har beräknats med hänsyn till den höjning av arbetslönerna, som i år fastställts i kollektivavtalet med skurbiträdena.

Till uppvärmning har upptagits ungefärligen samma belopp, som i år beräknas komma att åtgå.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

7. Anslagen till materiell i läs- och skrivämnen, samt till slöjdmateriell för goss- och flickslöjd ha visat sig otillräckliga. De vidtagna höjningarna äro mycket måttliga och svara närmast mot kostnaderna för innevarande år.

Anslaget till skomakerislöjd har tidigare bestridit förutom materialier till skomakerislöjden även utgifter för skor till behövande skolbarn. Kostnaderna för sistnämnda ändamål böra enligt revisorernas påpekande täckas av bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång. Det förstnämnda anslaget har därför sänkts medan det sistnämnda höjts.

8. För nyanskaffning av inventarier har i budgeten ett nytt konto upplagts. Det begärda anslaget å detta avser bl. a. inköp av 100 st. skolbänkar, ny skrivmaskin till folkskoleexpeditionen samt 10 st. fioler att utlånas till de lärjungar, som väntas komma att delta i den föreslagna undervisningen i fiolspelning, men som ej själva äga eller kunna skaffa musikinstrument.

9. De olika posterna på inkomstsidan äro beräknade med hänsyn till gällande bestämmelser om statsbidrag eller som på annat sätt stå till förfogande.

10. Beträffande fortsättningsskolan föreslås en mindre höjning av anslaget till fri undervisningsmateriell, föranledd av prisstegring.

Västerås den 29 september 1942.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

Kostnadsförslag till underhåll av skolans fastigheter 1943.

Lundby skola:		
Ny brädbeklädnad samt utvändig ommålning		5.100: —
Hammarby skola:		
Avledning av takvattnet	600: —	
Stenstolpar och grindar	500: —	
Inklädning av slöjdsalen	600: —	1.700: —
Avlöningar och oförutsedda utgifter		13.200: —
	Kronor	20.000: —

Bilaga Högre Folkskola.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås högre folkskola får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1943 och i anslutning härtill anföra följande:

Beträffande avlöningen till skolans ordinarie lärare hänvisas till särskild uppgjord lönestat. Dessutom innehåller sagda lönestat avlöning till en e. o. ämneslärarebefattning, som styrelsen tänkt sig inrättad fr. o. m. höstterminen 1943 vid skolans tekniska linje. Rörligt tillägg är beräknat efter nu utgående 15 % och kristillägg efter likaledes nu utgående 16 %.

Anslaget till timlärare och vikarier beslöt styrelsen upptaga till 16.000 kr., varav 14.944 kr. skulle utgöra arvode till timlärare. Timlärarearvodets höjning är beroende av utökning av antalet undervisningstimmar för vårterminen för en klass och för höstterminen 1943 för två klasser på den tekniska linjen.

På de arvoden, som stadsfullmäktige äga att besluta, föreslår styrelsen, att dyrtidstillägg måtte beviljas enligt samma grunder, som tillämpas för stadens övriga befattningshavare. Något anslag för nämnda ändamål har ej uppförts i staten, men den summa, på vilken dyrtidstillägg enligt styrelsens förslag bör beräknas, utgör 400 kr.

På pensioner är förslagsvis beräknat ett dyrtidstillägg på 25 %.

Anslaget till annonsering och trycksaker föreslås något höjt, från 500 kr. till 600 kr., på grund av ökad tryckning och ökade tryckningskostnader. Likaså föreslår styrelsen anslaget till post och telefon höjt till 300 kr., enär skolan fr. o. m. den 1 okt. 1942 låtit uppsätta en telefon i tekniska linjens lokaler, Stora torget 4. Anslaget till lokalkostnader föreslås höjt med 50 kr., beroende på ökad bränslekostnad för rektorsexpeditionen. Till underhåll av inventarier beräknar styrelsen beloppet sänkt från 500 kr. till 400 kr. Anslaget till skolläkare är höjt i proportion till ökat antal klassavdelningar på den tekniska linjen.

Anslaget till lokalkostnader föreslås av styrelsen till 3.875 kr. och utgöres av kostnader för den tekniska linjens lokaler, Stora torget 4. Den i kostnaderna ingående hyran till Idrottshallen avser den ytterligare gymnastikavdelning, som kan behöva upprättas vid den tekniska linjens utvidgning med en andra klassavdelning höstterminen 1943.

Likaledes föreslår styrelsen ett belopp av 2.500 kr. i stället för förutvarande 1.500 kr. till undervisningsmaterial, enär för den nystartade tekniska linjen, som ännu saknar sådan utrustning, en del nödvändig undervisningsmaterial behöver nyanskaffas. Anslaget till förbrukningsmaterial upptages till 400 kr. och avser utgifter för bedrivande av verkstadsundervisningen vid den tekniska linjen och är beräknad efter förbrukningen innevarande hösttermin. I anslutning härtill kan meddelas, att Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget under höstterminen 1942 bekostat den tekniska linjens verkstadsutrustning, vilken uppgick till ett belopp av över 1.000 kr.

Vad anskaffning av inventarier angår, beräknar styrelsen inköp av tre st.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

katedrar jämte katederstolar för handelslinjen till ett pris av 450 kr. och likaledes inköp av två st. skrivmaskiner för undervisningen i maskinskrivning till ett belopp av 1.000 kr. för samma linje, sammanlagt 1.450 kr.

På löpande inkomster, statsbidrag till avlöningar, rörligt tillägg och kristillägg, är inkomsten beräknad enl. Kungl. Maj:ts kungörelse nr 636 år 1942 till sedvanliga 78 %.

Västerås den 8 oktober 1942.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON,
ordf.

/*Knut Carlfors.*

Bilaga Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt överlämna förslag till stat för skolorna för läsåret 1943—1944.

I fråga om de olika posterna vill styrelsen anföra följande:

Lärararvodena beräknas till oförändrat belopp. En uppdelning har dock, med anledning av beslutade löneregleringar, gjorts i "Löner enligt lönestat" och "Övriga lärarearvoden". Den sistnämnda posten föreslås, på grund av skolornas i viss mån elastiska organisation och då vikariatsavlöningar bestridas från den, få karaktären av förslagsanslag.

Dyrtidstilläggen äro beräknade efter 25 % på lönen, då stadens beräkningsgrunder skola tillämpas, och efter 31 %, då statens tillägg utgöra normen, d. v. s. till lärare, som innehava reglerade befattningar.

Posten "Diverse personal" har föreslagits ökad från 5.795: — till 6.500: — kronor. Anledningen är ökat kristillägg till laboratorievaktmästaren och maskinisten, som ha avlöning dels från staden och dels från staten. Statens villkor för bidrag beräknas föranleda den nämnda ökningen i stadens kostnader.

Posten "Olycksfallsförsäkring" har ökats från 350: — till 450: — kronor på grund av senast kända verkliga kostnad.

Kostnaden för administration föreslås oförändrad, men 150: — kronor ha flyttats från "Annonser och trycksaker" till "Post och telefon".

På underhållskostnaderna föreslås en minskning med 350: — kronor, men i stället uppföres en ny post under rubrik "Kapitalökningar", 821, "Anskaffning av inventarier" med 600: — kronor. Inventariekontonas summa ökas härigenom från nuvarande 750: — kronor till 1.000: — kronor, emedan årets anslag beräknas vara väl lågt.

Kostnaden för "Bränsle, lyse och vatten" beräknas öka med 500: — kronor till 12.500: — kronor. N:o 190. Ang. 1943. års budget.

Under rubriken undervisningsmateriel föreslås utgifterna för "Stadigvarande undervisningsmateriel" minskade med 250: — kronor, men posten "Förbrukningsmateriel" beräknas ökad med samma belopp. Detta föranleder en mindre justering i de beräknade statsbidragen till materiel, dock med bibehållen totalsumma. Kostnaden för "Produktionsmateriel" är nedsatt med 3.000: — kronor. Kristiden minskar omsättningen. På inkomstsidan är samma nedsättning gjord under "Försäljning av elevernas produkter". Posten "Övriga premier och stipendier" föreslås ökad med 50: — kronor. Motsvarande inkomstökning återfinnes nämligen såsom "Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier" (944).

Statsbidraget till "Lärarearvoden" beräknas ökat med 1.375: — kronor. Ökningen är föranledd av ändrade bidragsgrunder till undervisningen i husligt arbete.

Inkomsten av "Lärjungeavgifter" beräknas ökad med 1.000: — kronor.

"Ersättning av Elektrotekniska fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och div. inkomster" beräknas något ökad.

Från högre folkskolan beräknas en inkomst på 250: — kronor för utlåning av lokaler och materiel.

Frånsett kostnader föranledda av dyrtidstillägg är inkomstökningen från föregående stat betydligt större än utgiftsökningen.

Den uppställda staten avser läsåret 1943—1944, emedan vid sökandet av statsbidrag för nämnda tid, på våren 1943, stat bör vara fastställd för den tid ansökningen avser. Eftersom de förhållanden, som påverkat statens uppställning, beräknas inträda redan under 1943 anhålles som vanligt, att den nya staten även skall avse nästföljande kalenderår alltså nu år 1943.

Västerås den 7 oktober 1942.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

[Folke Ericsson.

Bilaga Kom. flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås får härmed vördsamt framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943.

I samband härmed får styrelsen meddela följande:

Personalkostnaderna ha måst beräknas till betydligt högre belopp än under innevarande år, beroende dels därpå att kristillägg och rörligt tillägg ökats, dels och framför allt därpå att alla ordinarie lärarinnor med undantag av slöjd-

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

lärarinnan, vilka förut tjänstgjort vid Västerås högre elementarläroverk för flickor, enligt Kungl. Maj:ts beslut den 10 oktober 1941 erhållit rätt att tillgodoräkna sig viss, angiven tjänstetid vid nämnda skola och därefter av Kungl. Skolöverstyrelsen placerats två löneklasser (i ett fall en löneklass) högre än den förutvarande.

Likaså har skolans vaktmästare av löne- och avtalsnämnden uppflyttats i lönegrad 26: III.

En ny post är arvodet till timlärare vid värntjänstövningarna i överensstämmelse med föreskrifterna i K. K. 604—606/1941 § 7, mom. 2.

I fråga om *Administrationskostnader* har på grund av ökade tryckningskostnader posten för annonsering och trycksaker höjts till 2.100: — kronor. Den ökade summan för telefon beror därpå, att telefon blivit inledd i den nya vaktmästarbostaden.

Vad *Underhållskostnader* beträffar, har styrelsen ansett sig nödsakad beräkna en summa av 3.000: — kronor till underhåll av byggnader i och för erforderlig översyn av den fasta inredningen i gymnastikbyggnaden.

Lokalkostnaderna ha beräknats till ungefär samma summa som innevarande år med den huvudsakliga skillnaden, att kostnaden för uppvärmning på grund av tidsläget beräknats ökad till en summa av 9.000: — kronor. Även dyrtidstillägget på städerskornas löner har beräknats till högre belopp än det nuvarande.

I fråga om *Undervisningsmaterial* har styrelsen föreslagit en ökning med 400: — kronor till material i skolköket, vilken ökning styrelsen ansett nödvändig på grund av de avsevärt ökade priserna. För biblioteket har styrelsen föreslagit en summa av 300: — kronor, då detta är i stort behov av förnyelse.

Under rubriken *Kapitalökningar* har styrelsen upptagit en summa av 2.500: — kronor, vilken beräknats behövlig för anskaffning av nya möbler i kollegierummet samt för inköp av en del nya skolbänkar.

Löpande inkomster ha upptagits till samma belopp som för innevarande år med den skillnaden, att terminsavgifterna beräknats bliva några hundra kronor högre samt att statsbidraget beräknats stiga i proportion med löneförhöjningarna.

Västerås den 3 oktober 1942.

HJALMAR THYRESSON,
Ordförande.

/*Vera Robèrt-Åkesson.*

Bilaga Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för

år 1943 bevilja institutet ett anslag av 22.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet. N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Med glädje och tillfredsställelse kan styrelsen konstatera, att allmänhetens intresse för biblioteket alltjämt är mycket stort. Under år 1941 utlämnades från biblioteket 111.114 boklån till 5.042 låntagare, vilket innebär en ökning av 10.080 boklån och 481 låntagare. Dessa siffror äro de högsta i bibliotekets historia hittills.

Styrelsen nödgas även vid detta tillfälle beklaga, att biblioteket alltjämt måste arbeta i sina alldeles otillräckliga och opraktiska lokaler. Böckerna måste uppställas på alla tänkbara ställen, vilket gör, att den besökande allmänheten har mycket svårt att reda sig. En mängd goda äldre böcker måste förvaras i lårar o. d. på vinden, där det är ytterst besvärligt att vid behov hämta dem. Personalens arbete blir givetvis mycket tungt och besvärligt, och bokbeståndet kan naturligtvis ej på långt när utnyttjas. Bristen på ordentliga läs- och studierum medför, att bibliotekets goda och ganska omfattande handbokssamling ej blir i någon mån så utnyttjad som önskligt vore. Aseas jubileumsdonation på 50.000 kronor för inköp av teknisk litteratur kan ju ej heller få tagas i anspråk, förrän nya lokaler erhållits. Styrelsen måste livligt beklaga dessa förhållanden, då den är medveten om, att biblioteket har en mycket viktig uppgift inte minst under dessa prövosamma tider. Verkligt verksamma åtgärder böra därför snarast vidtagas för lösning av bibliotekets lokalfråga.

Ökningen av det begärda anslaget — 2.000 kronor — är uteslutande betingad av dyrtidstillägget till personalen samt höjda bränslekostnader.

Västerås den 26 oktober 1942.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

IVAR ANDRÉN,
v. ordförande.

|Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med styrelsen för Västerås arbetarinstitut den 26 okt. 1942.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1943.

Inkomster:

Beräknad behållning från 1942	Kr.	4.000: —
Beräknat bidrag från Västerås stad	„	22.000: —
Beräknat statsbidrag	„	6.000: —
	Kronor	32.000: —

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Utgifter:

Avlöningar	Kr.	13.380: —
Dyrtidstillägg à 25 %	„	3.345: —
Inköp av litteratur	„	3.500: —
Inbindning och rep. av böcker	„	2.500: —
Lokalhyra	„	2.400: —
Bränsle och lyse	„	1.400: —
Extra hjälp i biblioteket	„	300: —
Trycksaker, biblioteks- och skrivmateriel	„	400: —
Renhållning, eldning och extra vakthållning	„	400: —
Brandförsäkringspremier	„	78: 30
Diverse utgifter	„	296: 70
Beräknad behållning vid årets slut	„	4.000: —
	Kronor	32.000: —

— —

Västerås som ovan.

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet betygar:

Georg Leontein.

Bilaga Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården för år 1943 samt därvid anföra följande.

Allmän hälso- och sjukvård.

Lönerna äro desamma som innevarande år. Dyrtidstilläggen hava i hela statförslaget upptagits med 25 % å löner eller arvoden.

Jämlikt ändring den 12 juni 1942 av lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar skall sundhetsinspektionen i Västerås från och med den 1 juli 1942 omhänderhavas av förste provinsialläkaren, varför arvodet till sundhetsinspektören utgår. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 mars innevarande år skulle stadssjuksköterskan syster Sigrid Sandén, som tjänstgör såsom distriktssjuksköterska, pensioneras den 1 juli innevarande år. Efter hemställan från hälsovårdsnämnden har Kungl. Medicinalstyrelsen emellertid givit syster Sigrid tillstånd att kvarstå i tjänst tillsvidare till den 1 augusti

1943, och kommer hon därefter sannolikt att kvarstå ytterligare någon tid, varför ersättning till henne för mistade naturaförmåner upptagits jämväl i årets stat samt därvid höjts till 2.100 kronor, emedan hyran för bostaden i Munkgatan 7, dit syster Sigrid inflyttat, fastställts till 1.200 kronor. Anslaget för ökade kostnader för uppvärmning av distriktssjuksköterskornas och dispensärsjuksköterskans bostäder har på grund av ökade bränslekostnader höjts till 500 kronor. Den 26 mars innevarande år beviljade stadsfullmäktige tilläggspension åt f. d. stadssjuksköterskan Elin Carlsson, varför anslaget för pensioner enligt pensionsstat upptagits till 3.579 kronor. Orsaken till att ökningen ej trots detta blir större beror på, att dyrtidstillägget å pension åt f. d. stadssjuksköterskan Anna Ekström i årets stat upptagits i anslaget för dyrtidstillägg å pensioner, medan det i föregående års stat inräknats i pensionen, vilket i förening med höjda dyrtidstillägg å pensionerna medfört en ökning av anslaget för ifrågavarande dyrtidstillägg till 1.200 kronor.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor har höjts från 400 kronor till 500 kronor, enär från landstinget ej utgått dylik ersättning till syster Sigrid Sandén. Lokalkostnaderna föreslås ökade med 600 kronor till 1.500 kronor, enär hyran för hälsovårdsnämndens byrå bestämts till 800 kronor och kostnaderna för värme, städning och lyse stegrats.

Övriga driftskostnader för ambulansbilen äro i årets stat upptagna till 1.200 kronor. På grund av det ökade priset på drivmedel måste detta anslag höjas till 1.800 kronor.

Anslaget för analyser föreslås sänkt med 300 kronor. I detta anslag ingå kostnaderna för analysering av mjölk, 120 kronor, samt hyra för lokal för sådan analys, 250 kronor. Lokal tillhandahålles av köttbesiktningsbyrån. Båda beloppen utgöra alltså likvider mellan förvaltningarna. I årets stat har upptagits ett anslag för oförutsedda utgifter med 200 kronor.

Slutligen har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti innevarande år upptagits ett anslag för inköp av inventarier till hälsovårdsnämndens lokaler i Munkgatan 7. Kostnaderna beräknas uppgå till 700 kronor och hava förts under rubriken kapitalökning.

Statsbidraget för sundhetsinspektören utgår på grunder, som ovan sagts.

Bostadsinspektionen.

De ändringar, som här föreslås äro, dels att dyrtidstillägget räknas efter 25 % och dels att ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor sänkts till 100 kronor. Vidare har upptagits hyra för bostadsinspektionens lokaler med 350 kronor samt kostnader för värme, städning och lyse med 210 kronor. Slutligen har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti innevarande år här upptagits ett anslag för inköp av inventarier till bostadsinspektionens lokaler, och beräknas kostnaderna uppgå till 350 kronor.

Köttbesiktningsbyrån.

Det rörliga tillägget räknas efter 25 %. Arvodet till andra besiktningsveterinär utgår, emedan befattningen efter förutvarande innehavarens avgång tillsvidare ej skall återbesättas. Kassören har under innevarande år avlidit.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

På grund av det minskade arbetet föreslås att under nästa år en t. f. kassör avlönas med 600 kronor.

För utförande av mjölkanalyser har upptagits ett arvode å 120 kronor, vilket motsvaras av en inkomst från allmänna hälsovården på samma belopp.

Administrations- och underhållskostnader föreslås oförändrade.

På grund av den alltjämt minskade slaktningen kan icke större inkomst av besiktningsavgifter beräknas än 6.000 kronor.

Poliklinik.

Inkomster och utgifter föreslås oförändrade.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa förevarande förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården för år 1943.

Västerås den 14 september 1942.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Nils Tunel.

Bilaga Planteringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1943 och därvid anföra.

I jämförelse med föregående stat har totala utgiftssumman ökats med i runt tal 9.000 kronor, därav 3.000 kronor hänföra sig till nedan närmare berörda nyanläggningar och större delen av återstående belopp, c:a 6.000 kronor, till genom ökat dyrtidstillägg beräknade höjningar av utgifterna för arbetslöner. Bland annat har under år 1942 den kvinnliga arbetskraftens timavlöning ökat från 66 till 83 öre. Slutligen har med hänsyn till höjda priser å förbrukningsartiklar en del poster måst ökas med mindre belopp.

För att i största möjliga mån nedbringa utgifterna har planteringsnämnden vid statens upprättande beräknat en väsentlig nedskärning av verksamheten, vars bedrivande i samma omfattning som tidigare skulle medfört betydligt drygare utgiftskonto.

Under rubriken nyanläggningar upptagna poster äro enligt nämndens mening arbeten av den art, att de böra komma till utförande snarast möjligt, därvid nämnden särskilt vill framhålla iordningställande av provisoriskt mat-,

tvätt- och torkrum m. m. i Rådhusbuffén för arbetarnas behov. Vid av yrkesinspektören företagen inspektion har denne nämligen förelagt nämnden att omedelbart låta inreda dylika samt därvid förklarat, att lämplig inredning av Rådhusbuffén skulle godkännas. Nämnden, som undersökt möjligheterna för anordnande av dylika utrymmen, har icke kunnat finna någon annan lokal, som ur alla synpunkter lämpar sig bättre härför än just Rådhusbuffén. Dels komma kostnaderna för iordningställandet att hålla sig relativt låga och dels medför dess i förhållande till arbetsplatserna centrala läge en stor besparing vid arbetskraftens utnyttjande, då de i arbetstiden ingående gångtiderna härigenom bliva högst obetydliga. Skulle nämndens förråd och arbetarnas tvätt- och matrum m. m. förläggas till hamnen eller annan ocentral plats komma nämligen gångtiderna att högst menligt inverka på den effektiva arbetstiden.

Området vid "Mästermans källa" har under flera år varit i behov av uppsnyggning och vissa andra åtgärder för allmänhetens trevnad och då området passeras av ganska mycket folk har nämnden funnit att arbetena där icke kunna uppskjutas längre.

Plantering av träd utmed Köpingsvägen omfattar ett område av c:a 2.500 meters längd och torde vara av behovet påkallad för trevnaden vid en av stadens största tillfartsvägar.

Den föreslagna lekplatsen å området mellan Sandgärdet och Haga kommer att fylla ett länge känt behov, enär nämnda område i övrigt saknar dylika anordningar.

För utbyte av förslitna gräsklippningsmaskiner och annan maskinell utrustning har under kapitalökningar upptagits ett för ändamålet behövligt belopp av 1.000 kronor.

Inkomsterna hava ökats dels med en beräknad merinkomst av 250 kronor å kontot "Diverse arbeten" och dels med 1.200 kronor, utgörande ersättning för skötsel av trädgårdsanläggningarna i Folkets Park.

Med anledning av vad sålunda anförts får planteringsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna nämndens bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943.

Västerås den 16 september 1942.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Bilaga Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för hamnarna under år 1943 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten hava minskat med 546 kronor till 27.519 kronor, oaktat stadsfullmäktige vid sitt septembersammanträde beslutat uppflytta befattningen såsom kranmaskinist från 29. till 31. lönegruppen. Anledningen härtill är, att hamnstyrelsen denna dag beslutat att hos stadsfullmäktige hemställa att en ledigbliven befattning såsom manligt kontorsbiträde å hamnkontoret skall ersättas med en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. Sådan omorganisation medför nu en minskning i utgående löner med 942 kronor. — Dyrtidstilläggen hava i hela statförslaget beräknats efter 25 %. — Vid sitt sammanträde den 21 juni 1939 beslöto stadsfullmäktige medgiva hamnstyrelsen rätt att anställa en hamnfogde på extra stat med ett arvode av 350 kronor per månad. Då nu hamnstyrelsen beslutat viss omorganisation av arbetet på hamnkontoret, vilken omorganisation bland annat innebär, att hamnfogden får en ganska avsevärd utökning av arbetsbördan, synes det styrelsen rimligt, att den till hamnfogden utgående lönen höjes till 400 kronor. — Det har under innevarande år visat sig, att anslaget för extra kontorsbiträden icke är till fyllest. Styrelsen hemställer, att förslagsanslaget för sådant ändamål höjes till 2.000 kronor. — Enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1942 har i staten upptagits ett anslag å 300 kronor för arvode åt ordföranden. — Olycksfallsförsäkringen beräknas draga en kostnad av 1.000 kronor mot 900 kronor år 1942. I statförslaget har upptagits 450 kronor för beklädnadsersättning till kranmaskinister. Denna ersättning, som sedan gammalt avtalsenligt utgått till maskinisterna, har tidigare debiterats de olika driftskontona.

Den allmänna prisstegringen har medfört att en del anslag måste ökas. Så föreslås anslaget för kontorskostnader ökat med 100 kronor till 500 kronor. Anslaget för resor och transporter har dock kunnat sänkas från 800 till 700 kronor. På grund av fördyrade telefonkostnader har anslaget för telefoner höjts till 1.300 kronor. — Provisionen å hamnavgiftsuppbörden står i direkt förhållande till de beräknade inkomsterna. — Ansvarsförsäkring och föreningsavgifter hava höjts med tillhopa 125 kronor.

Under året har hamnstyrelsen beslutat anställa en ny kranmaskinist. Vidare har detta år den nya brokranen tagits i bruk. Slutligen hava sedan innevarande års stat uppgjordes levnadskostnaderna stigit. Dessa förhållanden hava medfört, att driftskostnaderna hava måst ökas högst avsevärt. Sålunda hava anslagen ökats för kranskötare i äldre hamnen från 7.300 till 10.000 kronor, för kranskötare i djuphamnen från 29.300 till 45.000 kronor, för krandriften i äldre hamnen från 4.800 till 6.000 kronor och för krandriften i djuphamnen från 15.000 till 28.000 kronor. Dessa utgifter motsvaras av beräknade ökade inkomster. I övrigt hava endast mindre justeringar av driftskostnaderna föreslagits.

I innevarande års stat har anslaget för byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken upptagits till 10.000 kronor. Styrelsen föreslår detta anslag höjt

till 15.000 kronor under år 1943, enär bland annat grunden för Stora Sandskärs fyr måste ändras. Jämväl för järnvägsspår måste anslaget höjas. N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Anslagen för underhåll av maskiner och inventarier föreslås till samma belopp som innevarande år med den skillnaden att kostnaderna för reparation av bogserbåten beräknats uppgå till 1.500 kronor mot 2.500 kronor detta år. — Under denna rubrik har till täckning upptagits det av stadsfullmäktige den 29 januari 1942 anvisade anslaget för vissa säkerhetsanordningar vid kranarna.

Sjöförsäkringen har av hamnstyrelsen innevarande år höjts från 2.450 till 3.940 kronor.

Till de räntor, som av hamnarna skola erläggas för medel, förskotterade av finansförvaltningen, hava nu kommit ränta å det av stadsfullmäktige den 26 mars 1942 beviljade anslaget å 13.500 kronor för inköp av nya malmskärmar. — Den 29 januari detta år anvisade stadsfullmäktige 125.000 kronor för uppförande av vågbrytare framför den tilltänkta utbyggnaden av djuphamnen. Denna vågbrytare har nu till större delen blivit utförd. Vidare har under året en del röjningsarbeten verkställts å platsen för ny djuphamn. De sammanlagda kostnaderna härför hava uppgått till 111.216 kronor 10 öre. Vidare har det av stadsfullmäktige anvisade anslaget å 572.000 kronor för ny brokran för närvarande överskridits med 16.997 kronor 62 öre. Ränta å dessa förskotterade medel har upptagits i staten. — Det kan här meddelas, att den nya brokranen medfört att en hel del extra arbeten måst utföras. Då dessa ännu icke äro helt färdiga, har hamnstyrelsen icke kunnat i statförslaget upptaga dessa kostnader till täckning. — Hamnarnas underskott under åren 1940 och 1941 uppgick till 112.301 kronor 57 öre. Ränta jämväl å denna summa har upptagits.

Hamnens inkomster hava kunnat beräknas något höjda i jämförelse med innevarande år, ehuru minskningar i vissa fall måst göras. Den sammanlagda inkomstökningen har uppskattats till 47.705 kronor.

Det nu framlagda statförslaget visar ett underskott av 154.332 kronor 64 öre (mot för år 1942 beräknade 158.227 kronor 11 öre). Då underskottet från åren 1940 och 1941 enligt ovan uppgår till 112.301 kronor 57 öre och då underskottet för innevarande år kan beräknas bliva cirka 100.000 kronor, komma hamnarna således vid kommande årsskifte att hava ett sammanlagt underskott å mer än 200.000 kronor. Enär detta underskott jämte det för år 1943 beräknade icke inom rimlig tid kan amorteras hemställer styrelsen, att underskottet eller del därav måtte täckas av uttaxerade medel.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna framlagt förslag till utgifts- och inkomststat för hamnarna år 1943.

Västerås den 25 september 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Bilaga Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverk, svingård, lantegendomar under eget bruk samt skogar för år 1943 och därvid anföra.

RENHÅLLNINGSVERKET.

Utgifterna för löner enligt lönestat hava ökat med 701 kronor på grund av vissa befattningshavares uppflyttning i högre lönegrader. Med hänsyn till nu gällande lönevillkor för extra personal hava utgifterna för kontorsbiträden beräknats öka med 200 kronor.

Pensionerna hava genom K. A. Kihlgrens pensionering under år 1942 ökat med 1.827 kronor.

Såväl å pensioner som löner har dyrtidstillägget upptagits till 25 % och ha med anledning härav även utgifterna för "semesterersättning till arbetare" ökats med 400 kronor.

Genom dyrtidstilläggets höjning och ökad hämtning genom tillkomsten av ett flertal nybyggda fastigheter hava utgifterna för extra arbetare och sophämtning beräknats öka med 3.000 kronor.

Under driftskostnader äro tvenne nya poster upptagna nämligen "bilskatt och försäkring", 3.000 kronor, samt "garagehyra" 750 kronor, vilka belopp tidigare inräknats under "automobiler". Sistnämnda konto har i sin tur minskats med 3.500 kronor, varför den totala utgiftsökningen uppgår till 250 kronor, utgörande beräknad stegring i underhållskostnaderna för automobiler.

Kostnaderna för inköp av kärl hava ökats med 2.000 kronor, då under år 1942 nyanskaffning av olika orsaker icke kunnat ske i tillräcklig omfattning samt kärlbehovet nu är större genom utökat område för insamling av svinmat.

För beklädnadspersedlar hava utgifterna beräknats öka med 200 kronor på grund av prishöjningar och avtalsenlig höjning av arbetarnas beklädnadsersättning.

Inkomsterna genom försäljning av torvmullspudrett beräknas öka med 500 kronor medan försäljning av torvmull numera licensbelagts och därför torde minska med 200 kronor.

Hämtningsavgifterna hava beräknats med hänsyn till inkomsterna härav för tiden 1/7 1941—30/6 1942 och därför minskats med 4.000 kronor.

"Lantbrukets andel i löner och pensioner" har med ledning av löne- och pensionsstaten höjts med 533 kronor och har motsvarande ökning av utgifterna för lantegendomarna skett här nedan.

Genom försäljning av kasserade latrinkärl beräknas "diverse inkomster" öka med 200 kronor.

SVINGÅRD.

Utgifterna för inköp av grisar hava minskats med 500 kronor, då rekryteringen av gödsvin numera sker genom egen avel och endast inköp av fargaltar behöver ske.

Då spannmålspriserna under år 1943 torde bliva lägre hava utgifterna för inköp av kraftfoder beräknats minska med 2.000 kronor. N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

LANTEGENDOMAR.

Såsom ovan nämnts har med hänsyn till renhållningsverkets löne- och pensionsstat andelen i renhållningsverkets personalkostnader höjts med 533 kronor.

Ökningen av telefonavgifterna från 300 till 500 kronor är beroende dels på nytillkommen telefon å Johannisbergs gård och dels på beslutad andel i kostnaderna för bostadstelefon åt lantbruksinspektoren.

På grund av avtalsenligt höjda löner och dyrtidstillägg har anslaget för arbetareavlöningar ökats med 8.000 kronor.

Utgifterna för inköp av gödning hava på grund av prisstegring beräknats öka med 1.500 kronor.

Anslaget för vedavverkning har ökats med 100 kronor beroende på höjda huggarelöner.

Genom arrendering av Tunbytorp ha arrendeavgifterna ökat med 575 kronor.

Minskad förbrukning av fodercellulosa har medfört sänkning av utfodringskostnaderna för hästar med 700 kronor.

Vissa oundgängligen nödvändiga reparationer av till lantegendomarna hörande byggnader, däribland Kristiansborgs gård, beräknas draga en merkostnad av 3.000 kronor jämfört med föregående stat.

Täckdikningar å Johannisbergs gård beräknas kräva en höjning av anslaget härför med 500 kronor.

Anslaget för underhållskostnader av övriga inventarier utgår, då detsamma i huvudsak avser nyanskaffning och har därför upptagits under kapitalökningar.

På grund av höjda brandförsäkringsvärden har anslaget för brand- och hästförsäkring ökats med 500 kronor.

Räntan å av finansförvaltningen förskotterade medel har på grund av lånens nedamortering minskat med 270 kronor.

För inköp av vissa nödvändiga lantbruksredskap har under kapitalökningar upptagits ett belopp av 7.000 kronor, vari ingår ovanberörda "underhållskostnader för inventarier", i föregående stat upptaget till 3.800 kronor. Mellanskillnaden avser huvudsakligen kostnaderna för utbyte av tvenne självbindare, vilka använts å egendomarna i 23 respektive 26 år, och av denna anledning äro förslitna och otidsenliga.

SKOGAR.

Anslaget för underhåll av hägnader hava höjts med 200 kronor, enär viss staden åliggande hägnadsskyldighet vid Lundby gård skall fullgöras under år 1943.

Ökad avverkning medför höjning av avverkningskostnaderna samt utgifterna för skogsodling med 1.500 respektive 300 kronor.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Med anledning av vad ovan anförts får lantegendomsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens renhållningsverk, svingård, lantegendomar under eget bruk samt skogar under år 1943.

Västerås den 24 september 1942.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för vatten-, gas- och elektricitetsverken under år 1943 och därvid anföra följande.

Vattenverket.

Personalkostnaderna hava ökat på grund av det stegrade dyrtidstillägget, som i hela statförslaget räknats efter 25 %. Anslaget för löner till extra personal föreslås höjt även av den anledningen, att styrelsen har för avsikt att höja lönen till den ingenjör, som nu är sysselsatt med frågan angående stadens avloppsnät, med 50 kronor till 525 kronor, enär man eljest knappast kan räkna med att få behålla denna kraft vid verket till dess berörda arbete slutförts. Under löpande utgifter, tillverkning, har anslaget för löner till extra personal höjts från 2.715 till 4.710 kronor, enär en extra maskinist måste hållas tills den beslutade utbyggnaden och automatiseringen av vattenverket hinner färdigställas. Under underhållskostnader har till sin helhet upptagits det belopp å 14.000 kronor, som stadsfullmäktige anvisat för ombyggnad av maskinistbostaden vid Hässlö.

Lönerna till personal på stat för distributionen har kunnat minskas med cirka 4.800 kronor, enär dels en arbetsförman avgått och skall ersättas med en förman med begynnelselön, dels felaktigt i innevarande års stat upptagits anslag med 4.100 kronor för maskinist vid reningsverket. Detta sista anslag avser en vid reningsverket tjänstgörande gasverkseldare, vars lön nu debiteras gasverket. — Anslaget för underhåll av mätare föreslås sänkt med 2.000 kronor till 5.000 kronor under det att anslaget för inköp av mätare på grund av den relativt starka byggnationen måst höjas från 5.000 till 6.000 kronor.

Inkomsterna av vattenavgifter beräknas stiga från 395.000 kronor innevarande år till 420.000 kronor på grund av det ökade antalet bostäder. — Hyresinkomsterna från utomstående ökas från 440 kronor till 1.300 kronor efter ombyggnad av maskinistbostaden. N:o 190. Ang. 1943 års budget.

Gasverket.

Under lokalkostnader finnas i årets stat upptagna 4.500 kronor för uppvärmning. Det har visat sig, att detta anslag blivit felberäknat och att det kan sänkas till 1.500 kronor. — För ommurning av ugnar har på sätt stadsfullmäktige tidigare beslutat i staten upptagits 15.000 kronor. — För inköp av gaskol har beräknats ett anslag av 510.000 kronor mot 495.000 kronor innevarande år. Detta anslag kan svårligen fixeras, då det icke nu kan avgöras i vilken omfattning kol kan erhållas och till vilket belopp priset kommer att bestämmas. För nedskrivning av inventarievärdet på kollagret har liksom föregående år upptagits ett belopp å 50.000 kronor. Efter innevarande års nedskrivning beräknas inventeringsvärdet bliva cirka 43 kronor per ton, vilken summa styrelsen anser böra successivt nedskrivas till omkring förkrigsvärdet. — Anslaget för gas från reningsverket har upptagits till 10.000 kronor mot 26.660 kronor detta år. Största delen av metangasen komprimeras nu för bildrift. Denna utgift, 10.000 kronor, ingår såsom inkomst i vattenverkets stat under rubriken metangasförsäljning, nettointäkt.

Underhållskostnaderna för ledningsnätet ha med erfarenhet av årets omkostnader måst höjas från 22.000 till 28.000 kronor.

Inkomsterna av gasavgifter hava icke kunnat antagas stiga, då det i nya fastigheter numera knappast införes gas och då gaskonsumtionen i övrigt ej med någon säkerhet kan förväntas få större stegring. Däremot kunna inkomsterna av koks och tjära förväntas öka från 355.000 till 390.000 kronor, då koksutbytet visat sig bli bättre än vad man vågat räkna med för innevarande år.

Elektricitetsverket.

Anslaget för löner till extra personal har höjts från 5.000 till 11.600 kronor. Anledningen härtill är anställandet av en byråingenjör å verket, varom särskild framställning gjorts till stadsfullmäktige.

Anslaget för löner till ordinarie personal för tillverkningen har minskats med cirka 5.000 kronor, enär maskinmästaren detta år pensionerats och lönen till hans ersättare, enligt stadsfullmäktiges beslut en 1. montör, debiterats distributionens personalkostnader. — För inköp av kraftström har anslaget föreslagits höjt med 120.000 kronor till 600.000 kronor. Anledningen till denna kraftiga höjning är dels ökad konsumtion, dels starkt ökat indextillägg enligt bestämmelserna i kraftkontraktet.

Under distributionens underhållskostnader har upptagits anslag med 70.000 kronor för omläggning till växelström. Detta anslag skall, på sätt stadsfullmäktige tidigare beslutat, icke tagas i anspråk för utförande av arbete utan endast för täckande av förefintlig skuld å detta konto. — Ur staten har borttagits rubriken fordon. Särskild bokföring för samtliga verkens fordon är under upläggande för noggrannare kontroll av kostnaderna för dessa. De tidigare i staten upptagna underhållskostnaderna komma hädanefter att debiteras de

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

olika arbeten, där fordon användas. — Anslaget för inköp av mätare föreslås höjt från 25.000 till 35.000 kronor på grund av ökad byggnation.

Inkomsterna av förbrukningsavgifter beräknas avsevärt ökade. Sålunda räknar styrelsen med att de inflytande avgifterna för enskild strömförbrukning skola stegras från 1.330.000 till 1.491.000 kronor.

Gemensamma förvaltningen.

Lönerna bliva ungefär desamma som innevarande år. Anslaget för pensioner har däremot på grund av många pensioneringar detta år avsevärt måst ökas. Under lokalkostnader har införts en ny rubrik, hyror. Det upptagna anslaget avser hyra för lokal i byggnaden för arbetsförmedling m. m.

Utöver vad här ovan meddelats hava smärre ändringar måst ske på en hel del anslag med hänsyn till dels ökade materialkostnader och dels till de genom stegrat dyrtidstillägg ökade arbetskostnaderna.

På grund av vad som här anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogat förslag till utgifts- och inkomststat för vatten-, gas- och elektricitetsverken under år 1943.

Västerås den 30 september 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Sven Holmer.

Bilaga Badhusstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1943 och därvid anföra.

I jämförelse med föregående år har utgiftssumman ökats med i runt tal 18.000 kr. Ökningen beror väsentligast på att bränslekostnaden måst upptagas till 38.000 kr. mot 30.000 kr. föregående år samt att förskotterade medel till gratifikation åt f. kontrollanten B. Falk på 2.000 kr. och till ombyggnad av billighetsbastun på 5.500 kr. enligt stadsfullmäktiges beslut skall täckas av uttaxerade medel i årets stat. Förslagsanslaget för ombyggnaden löd på 3.500 kr., men vid arbetets utförande befanns det lämpligt att göra ytterligare en del förbättringar. Arbetet är ännu ej helt avslutat, men har förslagsvis beräknats till 5.500 kr.

Då en del beräknade reparationer på badhusbyggnaden ej kunnat utföras

under året utan fått anstå till kommande sommar har anslaget till underhåll av badhusbyggnaden upptagits till oförändrat belopp, 4.000 kr. N:o 190. Ang. 1943 års budget.

Med stöd av den ökade frekvensen, delvis möjliggjord genom ombyggnaden i billighetsbastun, ha inkomsterna av badavgifter beräknats till 93.000 kr. mot 85.000 kr. föregående år. Ökningen i inkomster motsvarar gott och väl de ökade utgifterna om man bortser från de 1943 års stat påförda förskotterade medlen.

Med anledning av vad som sålunda framförts får styrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna styrelsens bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943.

Västerås den 30 september 1942.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderqvist.

Bilaga Brandverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943 samt därvid anföra.

Lönerna enligt lönestat visa en minskning sedan föregående år med c:a 2.000 kronor beroende på, att befattningshavare i högsta lönegraden under året avgått med pension, och personal i lägre lönegrader därigenom uppflyttats.

Bostadsförmånerna hava upptagits till 6.581 kronor, därvid stadsfullmäktiges beslut den 24/9 1942 legat till grund för beräkningen.

Dyrtidstillägget har med hänsyn till nu gällande index beräknats efter 25 %.

Anslaget för semestervikarier har ökats med 500 kronor på grund av genom dyrtiden föranledd höjning av deras avlöning.

Utgifterna för olycksfallsförsäkring hava upptagits till 1.300 kronor, vilket belopp ungefär överensstämmer med under innevarande år erlagda premiebelopp.

Kostnaderna för telefon hava efter jämförelse med hittills under år 1942 betalda telefonräkningar höjts med 300 kronor till 1.200 kronor.

Materialkostnaderna för verkstädernas behov beräknas minska med 800 kronor, vilket i viss mån är beroende på, att i smidesverkstaden numera i stor utsträckning utföras reparationsarbeten å staden tillhöriga cyklar och skrivmaskiner, för vilka arbeten materialbehovet är jämförelsevis ringa.

På grund av höjda inköpspriser ha kostnaderna för motordrivmedel ökats

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

med 300 kronor medan utgifterna för skumsläckningsmaterial och rökskyddsmaterial, med hänsyn till nu inneliggande lager beräknats minska med tillhopa 600 kronor.

Värmekostnaden, som föregående år icke kunde beräknas, har upptagits till 11.000 kronor, vilken summa uträknats med ledning av för fastigheten beviljad bränslekvantitet.

Anslaget för "Tvätt och städning", vilket för innevarande år beräknats till 1.500 kronor, har visat sig otillräckligt och därför höjts med 500 kronor.

Verkstadsarbeten för brandkårens behov hava med hänsyn till verkliga förhållandet minskats med 800 kronor, å såväl utgifts- som inkomstsidan.

Under kapitalökningar har bland annat upptagits 250 kronor för inköp av en dammsugare, vilken är avsedd att användas vid städning av expeditioner, samlingsrum m. fl. utrymmen, för vilka lejd städhjälp anlitas.

För inköp av ett för eldsläckningsändamål behövligt skumstrålrör har beräknats ett belopp av 600 kronor.

Då tidigare vid eldsläckning och övningar under den kallare årstiden begagnade rockar för brandmännen äro förslitna samt nya dylika eller därmed jämförliga icke nu stå att erhålla har brandstyrelsen funnit det lämpligt att i stället anskaffa skinntröjor, för vilket ändamål anslag beräknats med 2.700 kronor.

Slutligen har under denna titel upptagits 1.050 kronor för inköp av 6 st. trenchcoats åt nyanställda brandmän. Tidigare inköpta äro dels förslitna och dels i bruk för övriga brandmäns behov.

Med undantag av tidigare berörd minskning hava endast inkomsterna från snickareverkstaden och övriga arbeten beräknats minska med tillhopa 700 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får brandstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för brandverket för år 1943.

Västerås den 18 september 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Magistrat.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten samt för kronouppbörds- och exekutionsväsendet för år 1943 och därtill anföra följande.

Beträffande magistraten och rådhusrätten.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Borgmästaren, civilrådmannen och magistratsrådmannen hava envar tillerkänts ett ålderstillägg, varför löner enligt lönestat ökat med motsvarande belopp i förhållande till staten för innevarande år. Magistraten har hos löne- och avtalsnämnden gjort framställning om att stadsvaktmästaren måtte erhålla ett ålderstillägg men ärendet har ännu ej slutbehandlats av nämnden.

Anslaget för beredande av semester åt borgmästare och rådmän har höjts med 550 kronor, enär vikarier icke kunna erhållas till lägre arvode än som svarar mot lägsta hovrättsfiskalslön, räknat efter Västerås stads gruppering i dyrortsavseende.

För tillfälliga biträden har begärts 2.000 kronor, vilket innebär en ökning med 1.000 kronor. Behovet av dylikt biträde har stegrats i sådan grad att det kan ifrågasättas om icke ett stadigvarande extra biträde bör anställas men magistraten vill för närvarande inskränka sig till att endast begära en höjning av anslaget ifråga.

Pensioner enligt pensionsstat har i anledning av att f. d. rådmannen Wilhelm Ödman avlidit innevarande år minskats med belopp motsvarande hans pension.

Vad angår de särskilda anslagen för kontorskostnader samt för annonsering och trycksaker, synes det magistraten som om debiteringen å dessa titlar blivit ojämn och oklar. Efter konferens med stadskamreraren har magistraten ansett anslaget för kontorskostnader böra ökas med 500 kronor medan anslaget för annonsering och trycksaker kan minskas med samma belopp.

Anslaget för uppläggande av fastighetsböcker har höjts med 500 kronor till följd av att man nu måste räkna med högre arvode än tidigare till skrivhjälp.

För anskaffning av inventarier har begärts 500 kronor. Titeln har tidigare icke förekommit i detta statförslag.

Dyrtidstillägg hava beräknats efter 25 procent å löner och pensioner.

I övrigt upptager förslaget samma belopp som fastställts i den för år 1942 gällande staten.

Beträffande kronouppbördsväsendet.

Hitintills har upprättats ett gemensamt förslag för kronouppbörds- och exekutionsväsendena, men på framställning från Drätselkammaren har nu en uppdelning skett.

Lönerna enligt lönestat hava ökats genom att ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass enligt löne- och avtalsnämndens beslut uppflyttats i en högre lönegrad.

Anslaget för extra biträden å kronouppbördskontoret har höjts med 2.000 kronor. Av detta belopp belöper 600 kronor å beräknade löneförhöjningar åt stadigt anställda extra biträden enligt av löne- och avtalsnämnden meddelade allmänna anvisningar, medan återstående del beräknas åtgå till tillfälliga biträden. Behovet av biträden av sistnämnda slag har ökat särskilt vid de brådskande arbetena med debitering och utskrivning av debetsedlar. Därtill kommer att de tillfälliga biträdenas lönepretentioner stigit.

Med hänsyn till ökningen av antalet mantalsuppgifter har arvodet till mantalsskrivningsombud föreslagits höjt med 200 kronor.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Anslaget till distribution av debetsedlar har föreslagits till 1.050 kronor, vilket innebär en höjning med 200 kronor.

2.834 kronor har begärts till anskaffning av inventarier. Därav belöpa 1.230 kronor å inventarier och nyinredning i samband med inflyttning i nya lokaler. För uträkning av inkomst- och förmögenhetsskatt samt värnskatt har kronokassören varje år måst låna en och under vissa tider två räknemaskiner. Med hänsyn härtill och då en dylik maskin torde vara erforderlig för arbetet å kronouppbördskontoret får magistraten på hemställan av kronouppbördskassören föreslå att en sådan maskin måtte inköpas. Aktiebolaget Åtvidabergs Industrier har skriftligen offererat en dylik av märket Facit modell EA, försedd med automatisk division och tabulering samt inrättad för elektrisk drift med allströmsmotor till ett pris av 1.304 kronor. — Återstående 300 kronor avse eventuella behov.

Dyrtidstillägg hava beräknats efter 25 procent å löner och pensioner.

Beträffande exekutionsväsendet.

I fråga om lönerna enligt lönestat hava vissa förändringar inträffat. Sålunda har stadsfogden och det kvinnliga kontorsbiträdet av klass I hos stadsfogden uppflyttats i högsta lönegraden inom respektive lönegrupp. Exekutorn H. A. Carlsson har under innevarande år avgått med pension. Exekutorn R. Stéen, som ingick i pensionsåldern den 18 mars 1942, erhöll den 17 februari 1941 magistratens tillstånd att kvarstå i tjänst ett år efter uppnådd pensionsålder. För vakansvikarierna efter Carlsson och Stéen har beräknats lön i lönegrad I inom lönegrupp 23.

Lön till extra biträde åt stadsfogden har föreslagits i enlighet med av löne- och avtalsnämnden lämnade allmänna anvisningar.

Arvodet till en extra exekutor har i förslaget höjts från 2.400 till 3.000 kronor sedan det visat sig att för tjänsten lämplig person icke kan erhållas till lägre arvode.

Å exekutorernas expedition erfordras liksom nu även i fortsättningen ett stadigvarande biträde, vars lön enligt förutberörda anvisningar från löne- och avtalsnämnden beräknats till 2.010 kronor. Under innevarande år har Drätselkammaren ställt ett extra anslag å 500 kronor till förfogande för ytterligare ett biträde hos exekutorerna. Magistraten anser med hänsyn till föreliggande behov nödigt begära att minst 1.500 kronor anslås för år 1943 till extra skrivhjälp med mera utöver det belopp som enligt vad förut sagts erfordras till det stadigvarande biträdet.

Såsom tidigare i annat sammanhang berörts har exekutorn H. A. Carlsson erhållit pension under innevarande år och beräknas exekutorn Stéen avgå med pension efter den 18 mars 1943.

Anslag till telefon har begärts efter uppgift, som stadsfogden inhämtat från telegrafverket. Nyinstalleringar hava skett i samband med flyttning av expeditionerna.

För anskaffning av inventarier har föreslagits 4.005 kronor. Därav belöper 630 kronor å en ny skrivmaskin och 3.075 kronor å inventarier och inredning, som nyligen anskaffats för stadsfogden och exekutorerna. Uppgift å sistnämn-

da belopp har erhållits från stadsarkitektkontoret. — Återstående 300 kronor avse eventuella behov. N:o 190. Ang. 1943 års budget.

Dyrtidstillägg hava beräknats efter 25 procent å löner och pensioner.

Västerås rådhus den 3 oktober 1942.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

Bilaga Polis.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943 och därvid anföra.

Lönerna enligt lönestat äro beräknade med hänsyn till av löne- och avtalsnämnden beslutade uppflyttningar av vissa befattningshavare i högre lönegrader från den 1/1 1943 samt visa en ökning av 1.245 kronor.

Dyrtidstillägget har i staten beräknats efter 25 % å samtliga löner intill 800 kronor pr månad.

På grund av ökat dyrtidstillägg och kommendering av större antal polismän till statens polisskolas högre kurs hava anslagen för semester och andra vikarier höjts med 2.320 respektive 3.342 kronor.

Anslaget för extra skrivhjälp å polismästarens expedition har beräknats kunna minskas med 400 kronor.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 mars 1942 beviljat anslag för kvinnligt skrivbiträde å ordnings- och utredningsavdelningen under år 1942 har anslag för ändamålet upptagits med kronor 2.100, då befattningen på tidigare anförda skäl är oundgängligen nödvändig.

Genom under år 1942 nytillkomna pensionärer ha utgifterna för pensioner ökats med 9.628 kronor.

I enlighet med löne- och avtalsnämndens beslut har polismännens beklädnadsersättning beräknats efter 330 kronor pr man och år, vilket ökar utgifterna härför med 1.440 kronor.

På grund av inkallelser och andra ledigheter för de ordinarie polismännen har de senaste åren måst anställas ett relativt stort antal vikarier, vilka skola beklädas av staden. Utgifterna härför har, fastän oriktigt, förts på kontot för beklädnad och slitningsersättning, vilket avser ordinarie polismän, varför särskilt anslag med erforderliga 2.000 kronor synes böra upptagas för ändamålet.

Då under år 1943 fyra polismän komma att avsluta sin utbildning vid statens polisskolas överkonstapelskurs har anslaget för stipendium ökats till

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

800 kronor, beräknat i enlighet med stadsfullmäktiges beslut i ärendet. Enligt nämnda beslut erhåller polisman, som är gift, efter med godkända betyg genomgången överkonstapelskurs ett stipendium à 200 kronor.

Kontorskostnaderna hava med ledning av innevarande års utgifter beräknats öka med 500 kronor.

Flyttning av polisverkets telefoner från Munkgatan till Stora torget beräknas öka utgiftskontot för telefon med 500 kronor.

Hyresutgifterna för statspolisens expedition beräknas öka med 200 kronor på grund av högre bränslekostnader. För poliskammaren och kriminalpolisen hava hyresutgifter endast upptagits för första kvartalet, då förutnämnda flyttning beräknas vara avslutad före den 1 april.

Utgifterna för värme hava med ledning av erhållen bränslelicens beräknats till 6.500 kronor.

Anslaget för inventariers underhåll har bibehållits oförändrat men uppdelats i två poster för underlättande av revisorernas granskning.

Utgifterna för fångar och anhållna har med ledning av innevarande års kostnader härför beräknats öka med 400 respektive 500 kronor.

I övrigt äro utgifterna oförändrade.

Under kapitalökningar har upptagits anslag à sammanlagt 11.100 kronor, utgörande de beräknade kostnaderna för inköp av möbler och annan oundgängligen nödvändig utrustning vid inflyttning i polishuset vid Stora torget.

Det till 2.250 kronor beräknade anslaget är avsett *dels* för inköp av hjälmar för personalen, vilka persedlar enligt utfärdade bestämmelser skola anskaffas, *och dels* för inköp av tvenne behövliga velocipeder samt slutligen för inköp av skrivmaskin och andra kontorsinventarier.

Inkomsterna hava endast undergått obetydliga ändringar orsakade av personalbyte vid statspolisen samt höjda dyrtidstillägg.

Polisnämnden hemställer sålunda

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård under år 1943.

Västerås den 28 september 1942.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Pensionsnämnd.

Till Drätselkammaren i Västerås

Pensionsnämnderna i Västerås, S:t Ilian och Lundby få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943 och därtill anföra följande.

Bidrag till tilläggspensioner och barnbidrag har begärts i enlighet med bifogade avskrift av skrivelse i ärendet från Kungl. Pensionsstyrelsen. N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Anslaget till dyrtidstillägg å löner har höjts till 25 % å utgående löner.

I övrigt äro utgifterna upptagna till samma belopp som i den för år 1942 fastställda staten.

Västerås den 11 september 1942.

På Pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Bilaga Stadsrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stadsrevision får härmed avgiva efterföljande förslag till stat för år 1943:

Arvoden till stadsrevisorerna	Kr.	1.050: —
Arvode för siffergranskning	„	10.000: —
Arvode till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen	„	2.500: —
	Kronor	13.550: —

Stadsrevisionen föreslår sålunda, att arvodet för siffergranskningen, som hösten 1940 fastställdes till kr. 8.500: —, höjes till kr. 10.000: —, vilken ökning ungefärligen motsvarar den kompensation i levnadskostnadernas stegring, som tillerkännes anställda hos Västerås stad. Samtidigt föreslår stadsrevisionen, att anslaget till arvode åt sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen, vilket anslag en följd av år utgjort kr. 3.000: —, men som aldrig till fullo utnyttjats, nedsättes till kr. 2.500: —.

Stadsrevisionen får vidare hemställa om ett tillägg till revisionsanslaget för år 1942 med kr. 2.500: — avseende ersättning till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen. Ifrågavarande anslag saknas helt i 1942 års stat, som för revisionskostnader endast upptar kr. 9.550: —, utgörande stadsrevisorernas arvoden med kr. 1.050: — och siffergranskningsarvodet med kr. 8.500: —.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och med framhållande av det förhållandet, att revisionskostnaderna för Västerås stad torde vara jämförelsevis låga, får stadsrevisionen hemställa om

dels ett tillägg till revisionsanslaget för innevarande år med kr. 2.500: —;

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

dels ett anslag till bestridande av 1943 års revisionskostnader med kr. 13.550:—.

Västerås den 1 oktober 1942.

För Västerås stadsrevision:

KARL ENGDAHL.
Ordf.

Bilaga Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden under år 1943 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten hava upptagits till 41.796 kronor mot 30.633 kronor innevarande år. Anledningen till denna avsevärda förhöjning är dels att tekniska biträdet å stadsarkitektkontoret, kartriterskan å samma kontor samt mätningsteknikern erhållit vardera ett ålderstillägg från och med nästa år, dels ock att nämnden såsom ordinarie upptagit två kartriterskor å mätningskontoret, om vilkas anställande framställning gjorts till stadsfullmäktige. — Andelen i byggnadschefens lön har ökat, enär denne tilldelats ett ålderstillägg från och med år 1943. — I staten har jämväl upptagits ett förslagsanslag å 5.000 kronor för avlöning till byggnadsinspektör. Framställning om anställande av sådan extra tjänsteman har gjorts hos stadsfullmäktige. För att möjliggöra ett intensifierat stadsplanearbete har upptagits anslag med 5.000 kronor för extra ritbiträden å stadsarkitektkontoret. Detta anslag är nödvändigt för en fortsatt anställning av de biträden, för vilka stadsfullmäktige lämnat anslag den 28 maj detta år. — För mätningstekniker har föreslagits ett anslag å 15.800 kronor. Också detta anslag är nödvändigt för att sätta nämnden i tillfälle att behålla nu anställda tekniker. — Å mätningskontoret finnas nu anställda tre extra kartriterskor. Därest nämndens hemställan att två ordinarie kartriterskebefattningar måtte inrättas, skulle bifallas, måste likväl, åtminstone för del av året, en extra riterska behållas. För sådant ändamål har anslag upptagits med 1.400 kronor. — Dyrtidstillägg efter 25 % har beräknats på lönerna enligt lönestaten samt på övriga löner och arvoden utom på dellönerna till byggnadschef och 1. assistent. Dyrtidstillägget på dessa löner debiteras, liksom innevarande år, byggnadskontorets stat.

Åtgången på rit- och skrivmateriel ökar, då personalen blir större. På grund härav och jämväl de ökade inköpspriserna har anslaget för ändamålet höjts med 1.000 kronor till 3.500 kronor. — Nämndens andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader har med anledning av stegrade värmekostnader höjts med 200 kronor. — Anslaget för hantlangning med material föreslås ökat med

3.000 kronor till 15.000 kronor. Nämnden anser detta anslag oundgängligt för fältarbetets rätta handhavande. — På grund av ökat arbete, stegrade portokostnader m. m. har anslaget för resolutioner, kallelsekostnader, portoavgifter m. m. måst höjas till 1.000 kronor. **N:o 190.** *Ang. 1943 års budget.*

I årets stat finnes för oförutsedda utgifter upptaget anslag å 250 kronor. Då detta anslag användes bland annat för täckande av rese- och traktamentskostnader för nämndens tjänstemän, måste det höjas till 500 kronor.

De löpande inkomsterna äro detta år beräknade till 10.000 kronor. På grund av oväntat stor byggenskap komma de verkliga inkomsterna att uppgå till mer än 20.000 kronor. Nämnden anser sig i nästa års stat kunna räkna med denna inkomst, 20.000 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för byggnadsnämnden år 1943.

Västerås den 7 oktober 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

Bilaga Sundinska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed överlämna bilagda redogörelse för fondens tillgångar den 1 januari 1942, dess inkomster under år 1942, dess utgifter för tiden 1 januari—10 oktober 1942 samt dess beräknade utgifter för den återstående delen av året.

De faktiska utgifterna för tiden 10/10—31/12 1942 överensstämma med de beräknade med undantag av att utgifterna för vedinköp endast beräknas uppgå till högst 7.600 kronor. Årets utgifter komma sålunda att överstiga inkomsterna med cirka 2.000 kronor. Enligt tidigare beslut av stadsfullmäktige skall denna brist täckas av kapitaliserade räntemedel, som vid detta års början uppgingo till 11.048 kronor 33 öre.

Då avkastningen på grund av konverteringen av 1932 års lån, där större delen av fondmedlen varit placerade, kommer att minska och då vedpriserna något komma att öka samt vid dessa förhållanden brist jämväl nästa år torde komma att uppstå, föreslår nämnden, att ej heller under år 1943 några medel från fonden måtte tagas i anspråk för Barnhemmet eller Natthärbärget eller

N:o 190. Ang. 1943 års budget.

annan likartad institution. Nämnden hemställer sålunda, att donationsfondens avkastning under år 1943 i huvudsak endast måtte användas för understöd i form av viss mängd fri ved.

Västerås den 21 oktober 1942.

För nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

ALBERT LUNDKVIST.

/*Sven Holmer.*

Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Tillgångar den 1 januari 1942.

Fordran av Västerås stad:			
mot 5 % ränta, 1932 års lån	kapital		84.589: 27
„ 3 % „ 1935 „ „	„		296: 05
„ 4¾ % „ 1940 „ „	„	22.474: 97	
	ränta	11.048: 33	33.523: 30
Innestående medel å kapitalräkning med			
A/B Jordbrukarbanken	kapital		2.639: 71
Fondens fastighet, Västra kvart. nr 146			
(Lovisa 3)	kapital		60.000: —
	Kronor		181.048: 33

Beräknade inkomster under år 1942.

1932 års lån:		
1:sta halvårets ränta å kr. 84.589: 27 à 5 %	2.114: 73	
2:dra halvårets ränta å kr. 81.014: 23 à 3½ % ..	1.417: 75	3.532: 48
1935 års lån:		
1942 års ränta å kr. 296: 05 à 3 %		8: 88
1940 års lån:		
1:sta halvårets ränta å kr. 33.523: 30 à 4¾ % ..	796: 18	
2:dra halvårets ränta å kr. 32.744: 93 à 4¾ % ..	777: 69	1.573: 87
Kapitalräkning med A/B Jordbrukarbanken:		
Ränta för tiden 1/1—31/12 1942 å kr. 2.639: 71		
à 2½ % ..	65: 99	
Ränta för tiden 30/6—31/12 1942 å kr. 4.649: 45		
à 2½ % ..	58: 12	124: 11
1941 års avgift för Sundinska husets övertagande av staden		8.000: —
	Kronor	13.239: 34

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Utgifter för tiden 1/1—10/10 1942.

Västerås stads renhållningsverk för ved	7.175: 18	
Sjukvårdsbidrag till Emma Bergström	90: —	
Bokföringsböcker o. dyl.	59: 75	
Arvode	50: —	7.374: 93

Tillkommer för återstående del av året, förslagsvis:

Vedinköp	8.000: —	
Kontantbidrag	90: —	
Förvaltningskostnader	50: —	
Annonser	50: —	8.190: —
	Kronor	15.564: 93

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 10 oktober 1942.

OSCAR ARNSTORP.

Bilaga Sparvboet.

Till Västerås Drätselkammare, Västerås.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt å styrelsens för barnhemmet Sparvboet vägnar, att Sparvboet för år 1943 må tilldelas ett anslag å 2500 kr., alltså med en höjning från föregående år av 500 kr. Utgifterna för barnhemmet ha på grund av kristiden ökats ytterligare. Bl. a. ha lönerna för personalen måst höjas. Barnhemmet tycks fylla en plats i samhället, det är alltid fullbelagt, och efterfrågan på platser mycket stor. Styrelsen hoppas därför, att Drätselkammaren må bevilja ovannämnda begäran om en höjning av anslaget.

Västerås den 25 september 1942.

SIGNE SCHELIN,

ordf. i Sparvboets styrelse.

Bilaga Tuberkulosförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads förening mot tuberkulos har för sin barnkoloniverksamhet vid Apelviken under innevarande år åtnjutit ett anslag från Västerås stad av

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

kr. 2.000: —, för vilket föreningens styrelse härmed uttalar ett varmt och vördsamt tack.

Verksamheten har bedrivits i ungefär samma utsträckning som föregående år med 50 tuberkuloshotade barn under tiden 16/6—20/8. Sammanlagda kostnaden har utgjort c:a 8.000 kronor, c:a 1.500 kr. mer än under föregående år.

Det är vanskligt att under nuvarande förhållanden beräkna kostnaden för nästa års koloniverksamhet, men torde densamma ej kunna beräknas lägre än till kr. 8.000: —. Föreningen är därför även för år 1943 i behov av understöd från staden och anhåller föreningen vördsamt om ett anslag för år 1943 av kr. 3.000: — för sin koloniverksamhet.

Västerås den 10 oktober 1942.

För Västerås stads förening mot tuberkulos:

OLOV RYLANDER.

Bilaga Husmoderssemesternämnd.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Under de senare åren ha flera organisationer inom Västmanlands län bedrivit viss verksamhet för att bereda semester åt husmödrar, som äro i behov av vila och rekreation men som sakna medel till att bereda sig sådan.

För samordnande och utökande av denna verksamhet har på initiativ av undertecknad landshövding bildats en särskild nämnd, kallad Västmanlands läns husmoderssemesternämnd. Nämnden består av elva ledamöter, vilka, utom landshövdingen i länet, som är självskriven ledamot, utses tre av landstingets förvaltningsutskott och en av vardera hushållningssällskapets förvaltningsutskott, Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund, länsavdelningen av R. L. F., Västmanlands läns husmodersförbund, Västmanlandsdistriktet av Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund, Föreningen Köpings stads semester- och vilohem samt Husmödrarnas semesterhem, Västerås.

Nämndens ändamål är att i samarbete med statliga och kommunala myndigheter, föreningar och enskilda stödja och bedriva semesterverksamhet för behövande husmödrar.

Det är väl känt, hurusom stora grupper av husmödrar, särskilt sådana med många barn, hava en i många fall orimligt lång arbetsdag, då de helt sakna ekonomiska medel till hemhjälp och av samma orsak även möjlighet till den vila och rekreation några dagars bortovaro från hemmet kan innebära.

För att möjliggöra att så många trötta, mindre bemedlade husmödrar som möjligt må kunna beredas vila och rekreation under lugna och trivsamma förhållanden, blir det för nämnden en viktig uppgift att anskaffa de penningmedel, som härtill kunna erfordras. Anslag har redan beviljats av förutom landstinget,

vissa industrier och företag. Redan i år har nära ett hundratal husmödrar från länets olika delar genom nämndens försorg kunnat beredas semester. **N:o 190.** *Ang. 1943 års budget.*

För att verksamheten i fortsättningen skall kunna bedrivas utan avbrott i önskad omfattning, erfordras emellertid rätt betydande penningmedel. Det är ävenledes av största betydelse för verksamhetens planläggning och organisation, att årligt återkommande anslag i största möjliga utsträckning kunna påräknas. Då verksamheten säkerligen kommer att beröra länets samtliga både stads- och lantkommuner, och då intresse för densamma förvisso förefinnes från dessas sida, har husmoderssemesternämnden ansett det lämpligt att vända sig till samtliga kommuner inom länet med anhållan om ett om möjligt årligt kommunalt anslag. Då det må kunna anses skäligt, att de kommunala bidragen stå i ett visst förhållande till de olika kommunernas folkmängd, vill nämnden som ledning för de anslagsbeviljande myndigheterna angiva, att kommunalt anslag för här ifrågavarande ändamål lämpligen kunde tillmätas med ett belopp motsvarande ett till två öre per innevånare i kommunen.

Det är nämndens förhoppning, att Eder kommun vill stödja husmoderssemesterverksamheten genom ett anslag. Anslaget belopp torde godhetsfullt insättas på Husmoderssemesternämndens konto i A.-B. Svenska Handelsbankens avdelningskontor, Västerås.

Ett exemplar av nämndens stadgar bilägges.

Högaktningsfullt

Västmanlands läns husmoderssemesternämnd.

A. B. GÄRDE.
Ordförande.

Ester Jonzon.
Sekreterare.

Västerås den 31 augusti 1942.

Bilaga Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1943 och därtill anföra följande.

I sitt statförslag för 1942 hade barnstugestyrelsen att beräkna kostnaderna för 6 barnträdgårdsavdelningar och ett eftermiddagshem för skolbarn för hela året samt för 2 barnträdgårdar i Idrottshallen för 4 månader. Vid uppgörandet av stat för 1943 måste förutom ovanstående räknas med de 2 barnträdgårdarna i Idrottshallen för hela året samt dessutom med de 2 av stadsfullmäktige beslutade barnträdgårdarna i Aseas hemgård.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Denna utvidgning av verksamheten är så gott som uteslutande orsaken till de ökade utgifterna å samtliga konton. Ett undantag utgör kontot för lärarinnor. Då barnstugestyrelsen år 1941 övertog förvaltningen av Västerås arbetsstuga och dåvarande föreståndarinnan avgick med pension, delårsanställdes tills vidare för eftermiddagshemmet en föreståndarinna, vilken samtidigt skulle tjänstgöra som ledarinna för den ena av Jakobsbergs barnträdgårdar. Då verksamheten nu stabiliserat sig, anser styrelsen det befogat att helårsanställa denna föreståndarinna i likhet med barnstugornas övriga ledarinnor, i synnerhet som styrelsen under andra villkor knappast kan räkna med att kunna behålla kvalificerad arbetskraft. Då de ledarinnor, som under sommarmånaderna icke behövas vid barnstugorna, kunna tjänstgöra vid Västerås skollovskolonier, utjämnas kostnaderna för helårsanställningen i viss mån genom den ersättning, som barnstugorna därvid erhålla för sina ledarinnor.

Verksamheten kommer fr. o. m. januari 1943 att omfatta 10 barnträdgårdsavdelningar, ett eftermiddagshem för skolbarn samt dagkolonien. Då det löpande arbetet med administrationen av hela verksamheten och det pedagogiska överinseendet av densamma åligger den först anställda ledarinnan, som samtidigt förestår 2 barnträdgårdsavdelningar, anser barnstugestyrelsen det vara av behovet påkallat att fr. o. m. januari 1943 anställa en extra ledarinna för den ena av dessa avdelningar. Detta skulle medföra en kostnad av 800 kronor per år jämte dyrtidstillägg, vilket styrelsen räknat med i bifogade statförslag.

Angående lokalhyrorna har styrelsen för Idrottshallen ansett sig nödsakad att på grund av ökade omkostnader fr. o. m. 1943 höja årshyran för Hallens barnträdgårdslokal från tidigare 600 till 700 kronor.

Med stöd av vad ovan anförts får barnstugestyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1943.

Västerås den 22 september 1942.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

FRITSCH.

/Gertrud Olsson.

Bilagda Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed överlämna förslag till budget för 1943 och i anslutning därtill anföra följande. Under året har det nya pensionärshemmet å Jakobsberg färdigställts och från början av september

månad tagits i bruk. Staten för pensionärshemmens verksamhet har sålunda kommit att svälla ut. Beträffande de tidigare pensionärshemmen vid Tenngatan, Malmabergsgatan och Föreningsgatan hava utgifterna i stort sett kunnat hållas på samma nivå som innevarande år. Vissa höjningar hava dock icke kunnat undvikas. Särskilt gäller detta anslagen till uppvärmning, vilka styrelsen ansett böra beräknas med något förhöjda belopp. Vad beträffar pensionärshemmet å Jakobsberg hava utgifterna för detsamma beräknats med ledning av innevarande års utgifter för de tidigare pensionärshemmen. Hyra till drätselkammaren har beräknats till 1½ % å den uppskattade byggnadskostnaden, 215.000 kronor. För inköp av diverse inventarier för fastighetens skötsel har beräknats ett belopp av 400 kronor.

Utgifterna för samtliga pensionärshem uppgå till sammanlagt cirka 30.000 kronor, varav cirka 10.000 kronor utgör likvid mellan stadens förvaltningar. Inkomsterna hava beräknats till sammanlagt 19.400 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville fastställa det föreliggande förslaget till utgifts- och inkomststat för pensionärshemmen för 1943.

Västerås den 25 september 1942.

För Styrelsen för Västerås stads pensionärshem:

EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

Bilaga Luftskyddsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till luftskyddsnämnden har för yttrande överlämnats luftskyddschefens förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna luftskyddet under år 1943 jämte därvid fogad skrivelse.

Nämnden, som noggrant tagit del av det föreliggande förslaget, har för sin del intet att erinra däremot och hemställer för den skull och på de av luftskyddschefen anförda grunderna, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna luftskyddet under år 1943.

Västerås den 29 september 1942.

För luftskyddsnämnden:

J. LUNDGREN.

/Sven Holmer.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av här bifogat förslag till utgifts- och inkomststat för det civila luftskyddet i Västerås luftskyddsområde för år 1943 har jag härmed äran anföra följande.

Personalen å luftskyddsbyrån har under innevarande år bestått av föreståndare och ett manligt biträde, båda kommenderade från ordningspolisen. För dessa ha anslag utgått med lön för vikarierande konstaplar med sammanlagt 5.760 kronor, vilket belopp upptages i staten jämväl för kommande år.

Utvecklingen på luftskyddets område fortgår emellertid alltjämt och till synes i ökat tempo. Sålunda har på grund av Länsstyrelsens särskilda föreskrifter om anordnande av enskilda skyddsrum ett ökat arbete påkallats. Då expeditionsarbetet sålunda härigenom delvis måst avbrytas för genomförandet av besiktningar av källarutrymmen ute i staden bör under den tid, som dessa besiktningar pågå, ytterligare en man kommenderas till luftskyddsbyrån. Detta arbete torde komma att pågå under hela nästkommande år. Arbetet varom här är fråga kräver lokalkännedom, varjämte uppgiften i övrigt är av sådan beskaffenhet att den icke kan utföras av kvinnligt biträde. I statförslaget har därför upptagits anslag till detta biträde med belopp motsvarande lön för vikarierande konstapel eller 3.750 kronor.

Kostnaderna för materielvård ha beräknats till samma belopp som innevarande år eller 3.100 kronor.

Kostnaderna för ett kvinnligt biträde å utrymningsbyrån och för ett kvinnligt biträde å luftskyddsbyrån ha i enlighet med en av löne- och avtalsnämnden uppgjord tabell ökats till 2.190 kronor för ett vart av biträdena. (= 175 kr/mån. t. o. m. juni och därefter 190 kr/mån.).

Vad beträffar utrymningsbyrån har i förslaget liksom föregående år upptagits ett anslag till utrymningschefen på 1.000 kronor.

För fortsatt arbete med granskning av ritningar för enskilda skyddsrum samt besiktning av dessa har i förslaget upptagits ett belopp av 5.040 kronor.

Å de till vikarierna och biträdena utgående lönerna har beräknats dyrtidstillägg efter 25 %, varvid detta tillägg för vikariernas vidkommande i enlighet med löne- och avtalsnämndens beslut beräknats på en månadslön av 200 kronor.

Till trycksaker och skrivmateriel har upptagits ett belopp av 700 kronor, vilket anslag med 200 kronor överstiger innevarande års anslag.

Kostnaderna för transporter ha beräknats till samma belopp som innevarande år eller 300 kronor.

Kostnaderna för tidskrifter och litteratur ha upptagits till samma belopp som innevarande år eller 100 kronor.

Kostnaderna för telefon ha måst ökas från 275 till 500 kronor, beroende dels på att ny telefon under året inletts till det byggnadstekniska biträdet, dels på att avgifterna höjts på grund av ökat antal samtal.

Kostnaderna för hyra av expeditionslokalerna ha beräknats för första kvartalet 1943, enär luftskyddsbyrån beräknas kunna inflytta i det nyreparerade polishuset den 1 april 1943. Hyran har i förslaget upptagits till 125 kronor eller en fjärdedel av nu utgående lokalhyra.

Hyra för förrådslokaler har beräknats till 3.000 kronor mot 2.500 kronor

innevarande år. De nuvarande förrådslokalerna äro otillräckliga och har i strid mot meddelade föreskrifter offentliga skyddsrum måst användas såsom förrådslokaler.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Då luftskyddsbyrån under nästkommande år kommer att förfoga över större lokaler har anslaget för städning och belysning av lokalerna måst höjas från 270 till 350 kronor.

Försäkringsavgifterna för luftskyddsmaterielen ha upptagits till samma belopp som innevarande år eller 150 kronor.

Även under nästkommande år komma utbildningskurser för luftskyddspersonal, särskilt sjukvårdstjänsten, att bliva nödvändiga, varför anslaget härför har måst bibehållas vid 500 kronor. Vidare har luftskyddsföreningen meddelat, att denna under nästkommande år på grund av minskad anslutning icke har ekonomiska möjligheter att ensam fullfölja hemskyddsutbildningen. För att kunna ersätta de enskilda och de stadens tjänstemän, vilka på fritid lämna instruktioner vid hemskyddet, har här upptagits ytterligare 1.500 kronor varför det sammanlagda anslaget slutar å 2.000 kronor.

Tvenne tjänstegrenschefer vid det allmänna luftskyddet ha ännu icke genomgått erforderliga luftskyddskurser, varjämte det torde bliva nödvändigt att även låta utbilda ny tjänstegrenschef för rapport- och telefontjänsten, varför anslaget härför måst ökas till 700 kronor. Föregående års anslag 300 kronor för utbildning av två tjänstegrenschefer visade sig otillräckligt, enär kurserna varat längre än beräknats och ersättningar enligt stadens rese- och dagtraktamente höjts.

Studiebesök vid å andra orter anordnade luftskyddsövningar ha visat sig synnerligen värdefulla för ledningen, varför ett liknande anslag som för innevarande år å 500 kronor upptagits i förslaget.

Ersättning till den person som utövar tillsynen av luftskyddscentralen och verkställer eldningen har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 540 kronor. — Det allmänna luftskyddets telefonnät omfattar för närvarande 34 apparater à kr. 17: 50, 10 apparater à 15: — och 2 apparater à 10 kronor. Vid förläggningar för aktiv personal är det emellertid nödvändigt att inleda ytterligare fyra apparater, vilket beräknas betinga i anläggning 50 kronor per st. och telefonavgifter per år kr. 17: 50. I förslaget har upptagits ett anslag av 945 kronor för gäldande av dessa kostnader. För denna anläggning skall statsbidrag utgå med två tredjedelar av anläggningskostnaderna. — Anslaget till bränsle i luftskyddscentralen har på grund av stegrade priser å koks måst höjas från 2.500 till 3.000 kronor. Anslaget för elektrisk ström och kraft har på grund av ökad strömförbrukning måst höjas från 700 till 900 kronor. — Luftskyddsinspektionen har påkallat omändring av luftskyddscentralen. Förslag har uppgjorts och insänts till inspektionen, varefter inspektionen omarbetat förslaget, varvid inspektionen ej tagit tillräcklig hänsyn till bergets beskaffenhet, varför det omarbetade förslaget är under revidering av luftskyddschefen. Slutliga kostnaden har på grund härav ej kunnat beräknas exakt, men torde komma att uppgå till c:a 8.000 kronor, varav statsbidrag erhålles med två tredjedelar under förutsättning, att förslaget före utförande av arbetet godkänts av luftskyddsinspektionen.

För verkställande av övningar och utbildning av personal erfordras bränsle

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

och olja till motorsprutorna, varför i förslaget upptagits ett anslag av 500 kronor för ändamålet.

För tillgodoseende av vattentillgången i staden har brandchefen i samråd med luftskyddschefen tidigare framlagt ett förslag om anläggning av 7 st. större branddammar. Två av dessa äro färdiga och den tredje är under anläggning. I statförslaget hava nu upptagits de beräknade kostnaderna för anläggning av de fyra återstående branddammarna till ett beräknat belopp av 32.000 kronor.

För elektrisk ström i skyddsrummen har upptagits ett anslag av 200 kronor eller samma belopp som innevarande år. Inom luftskyddsområdet finnas 17 st. rapportställen. Endast två av dessa ha emellertid skyddsrumskaraktär. För anordnande av skyddsrum vid dessa rapportställen har i förslaget upptagits ett anslag av 7.000 kronor. Statsbidrag med två tredjedelar utgår för godkända dylika skyddsrum.

Beträffande utrymnings- och socialtjänsten har Statens Utrymningskommission i augusti månad i år förordnat, att planläggning skall ske inom Västerås stad av åtgärder för omhändertagande, inkvartering och utspisning av personer, vilkas bostäder förstörts eller eljest blivit obeboeliga till följd av krigsåtgärd. Denna planläggning (kallad socialtjänst) kommer i stort sett att omfatta *dels* uttagande av lokaler, avsedda att tagas i anspråk såsom luftskyddshärbärgen, där hemlösa avses komma att lämnas provisorisk inkvartering samt i övrigt lämnas nödig hjälp i form av utspisning, sjukvård och beklädnad och dylikt, och dels åtgärder för ordnande av en tillfredsställande beredskap vid de uttagna luftskyddshärbärgena.

Enligt de anvisningar, som beträffande ifrågavarande planläggning utarbetats av statens utrymningskommission, skola luftskyddshärbärgena vara försedda med sovplatser för c:a 4 % av stadens befolkning, alltså vad Västerås beträffar i runt tal 1.500 sovplatser.

För statsmedel har Västerås stad tillhandahållits eller kommer att tillhandahållas viss del av erforderlig utrustning till luftskyddshärbärgen eller för socialtjänsten i övrigt. Bland annat har på statens bekostnad halva behovet av träull till madrassfyllning samt bäddutrustning blivit täckt, och dessutom har till stadens förfogande ställts viss del av erforderlig reservbelysning till härbärgena samt i viss omfattning även utspisningsattiraljer. För att möjliggöra inköp av den ytterligare utrustning, som erfordras för att giva luftskyddshärbärgena en tillfredsställande beredskap och för att täcka utgifter i samband med socialtjänstens planläggning i övrigt har i statförslaget upptagits ett belopp av 16.120 kronor. Nämnda belopp har även beräknats täcka utgifter för utrymningsplanens återkommande revidering och fortsatt utbyggande. Av beloppet har 8.000 kronor, avseende utspisningsmateriel, upptagits under kapitalökningar.

För ordningshållningen har i förslaget upptagits ett anslag av 1.500 kronor för inköp av 100 st. overalls. Då denna personal består av s. k. hjälppoliser, d. v. s. personer som icke på annat sätt äro knutna till polisverket, torde det anses lämpligt att förse dessa med någon enhetlig beklädnad. Vidare har för denna tjänstegren under kapitalökningar upptagits ett anslag av 2.000 kronor

för inköp av cyklar. Dessa cyklar kunna sedermera, när luftskyddet ej längre har samma beredskap, komma till användning för stadens olika förvaltningar. N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

För närvarande finnes å luftskyddsbyrån 3 st. skrivmaskiner, varav emellertid endast två kunna användas, enär den ena, som byrån fick övertaga från polisverket 1938 redan då var gammal och försliten. Den har numera intet som helst värde (utom vid byte) och kan icke repareras. Med anledning härav har i förslaget upptagits ett anslag av 700 kronor till inköp av en ny skrivmaskin jämte bord.

Huvuddelen av de möbler som luftskyddsbyrån innehar är lånegods från Asea och Aktiebolaget Westmannia. I januari innevarande år inköptes emellertid möbler till ett rum för byggnadstekniske rådgivaren, varför man kan anse, att möbler finnas till ett rum. Fullständigt möblemang till 2 rum med skåp av brandhärdig plåt för förvaring av luftskyddsplaner och skyddsrumsritningar erfordras, varför i förslaget upptagits ett anslag härför på 3.000 kronor.

Till inköp av materiel för det allmänna luftskyddets brandenheter och brandgrupper har upptagits ett anslag av 3.995:50 kronor.

Under innevarande och nästkommande år komma ytterligare 8 st. offentliga skyddsrum att bliva färdiga, varför ett anslag av 900 kronor upptagits i förslaget till bänkar och annan utrustning i dessa.

För de båda saneringsavdelningarna har i förslaget upptagits ett anslag av 60 kronor för inköp av tvenne kärror för saneringsändamål.

Röjnings- och räddningstjänsten saknar erforderliga apparater för skärning i och svetsning av metall, varför ett anslag av 1.200 kronor upptagits i förslaget för inköp av två dylika apparater.

Beträffande beräkningen av kostnaderna för materiel för det allmänna luftskyddets brandavdelningar, för materiel till utrymnings- och socialtjänsten samt för möbler till den nya expeditionen hänvisar jag till bifogade tre bilagor.

På grund av vad som ovan anförts får jag hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna luftskyddet år 1943.

Västerås den 29 september 1942.

HELGE HELLEKANT.
Luftskyddschef.

Bilaga Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943 och därvid anföra följande.

På grund av den ständigt växande arbetsbördan har personalen å nämndens

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

expedition under innevarande år måst ökas med tre befattningshavare, därav en med en årslön av 4.800 kronor. Denne befattningshavare, som tillika bör vara ledamot av kristidsnämnden, skall vara ansvarig för expeditionens verksamhet samt har såsom sin närmaste medhjälpare en assistent eller kontorschef.

För justering under året av de lägst betaldas löner har upptagits ett anslag å 700 kronor varjämte dyrtidstillägg beräknats å lönesumman med 5.680 kronor.

Då det kan förutsättas att det kommande året medför ökade utgifter i form av arvoden åt kortutdelare, överblockledare m. fl. medhjälpare åt nämnden har anslaget för kortutdelningar och tillfälliga arvoden ökats med 1.000 kronor.

Såsom hyra för de lokaler kristidsnämnden redan tagit i anspråk för sin expedition i stadens nybyggda fastighet vid Munkgatan har upptagits ett belopp av 2.500 kronor.

I övrigt har vissa av omständigheterna betingade justeringar av övriga utgiftsposter företagits.

För inköp av skrivmaskin, vilket nämnden nu saknar, samt vissa på grund av de utökade lokalerna nödvändiga möbler har upptagits ett belopp av 1.500 kronor.

Med anledning av vad ovan anförts hemställer kristidsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för kristidsnämnden för år 1943.

Västerås den 26 september 1942.

För kristidsnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Familjebidragsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet under år 1943.

Sedan nämnden den 2 februari 1942 avgav berättelse över verksamheten för år 1941, ha bestämmelserna om familjebidrag ånyo ändrats. Då förändringarna äro väsentliga, återgives en redogörelse för de nya författningarnas innehåll i särskild bilaga.

Nämndens verksamhet omfattar förutom familjebidragen den retroaktiva och löpande hemortslönen och yttrande över ansökningar om värnpliktslån samt om bidrag enligt fredsfamiljebidragsförfattningarna.

Angående kommunandelen.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

I särskild bilaga lämnar nämnden redogörelse för de utbetalda familjebidragen och hemortslönerna under tiden 1 januari—30 september 1942. Sammanlagda beloppet i familjebidrag och hemortslön för denna tid utgör 1.205.222 kronor 18 öre, varav 77.279 kronor 1 öre utgör kommunandel. Det för kommunandel i 1942 års stat upptagna beloppet, 70.000 kronor, har sålunda redan förbrukats. I skrivelse den 21 juli 1942 till drätselkammaren lämnade nämnden redogörelse för utbetalda familjebidrag under första halvåret 1942 och anmälde med stöd härav, att det för kommunandel för år 1942 anvisade beloppet komme att överskridas, eftersom kommunandelen för nämnda halvår uppgick till 56.124 kronor 88 öre. Ifrågavarande anslag kommer att överskridas med cirka 30.000 kronor.

För tiden före den 1 juli 1942 utgjorde kommunandelen c:a 7 procent.

För tiden från och med den 1 juli 1942 utgår hustrupenningen med 3 kronor per dag och barnpenningen med 1:20 kronor per dag utan att för den grupp familjemedlemmar, som utgöres av hustru, med vilken mannen sammanlever, och barn under hans vårdnad, grundbeloppet höjts. Detta innebär, att kommunen får betala 10 procent av höjningen, 75 öre för hustru och 25 öre för barn per dag, varav följer, att kommunandelen för nämnda grupp av familjemedlemmar för tiden från och med den 1 juli 1942 till den nya förordningens ikraftträdande blir proportionsvis större än före den 1 juli 1942. För denna övergångsperiod blir alltså kommundelen högre än c:a 7 procent.

Den nya förordningens bestämmelser om statsbidrag med slopande av grundbeloppet anses enligt statistiska beräkningar komma att medföra proportionsvis mindre andel för kommunen i kostnaderna för familjebidraget i sin helhet. För tiden från och med den 1 januari 1943 torde kommunandelen böra beräknas till minst 6 procent. Nämnden beräknar, att sammanlagda familjebidraget, hemortslönen ej inberäknad, kommer att för år 1942 uppgå till c:a 1.400.000 kronor. Om man utgår från ungefärligen samma omfattning av familjebidraget för år 1943 och beräknar kommundelen till något mer än 6 procent härav, skulle man komma till en kommunandel av cirka 90.000 kronor.

Angående löner och arvoden.

Arvodet till sekreteraren upptages med oförändrat belopp.

I fråga om löner innehåller statförslaget för år 1943 vissa avvikelser från 1942 års stat.

Löne- och avtalsnämnden har avgivit yttrande över lönerna till extra ordinarie befattningshavare hos nämnden och därvid funnit, att dyrtidstillägg till dessa bör utgå såsom för stadens övriga befattningshavare med rätt till sådant tillägg. I enlighet härmed ha lönerna reglerats, så att de nu utgå med följande belopp:

För expeditionsföreståndaren 4.800 kronor per år jämte dyrtidstillägg.

För kassörskan 3.300 kronor per år jämte dyrtidstillägg.

För vardera av två kvinnliga skrivbiträden 2.100 kronor per år jämte dyrtidstillägg. För var och en av dem har löne- och avtalsnämnden från och med den 1 januari 1943 föreslagit 2.280 kronor per år jämte dyrtidstillägg.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

För ett kvinnligt skrivbiträde 1.800 kronor per år jämte dyrtidstillägg. För detta skrivbiträde har löne- och avtalsnämnden från och med den 1 januari 1943 föreslagit 1.920 kronor per år jämte dyrtidstillägg.

För ett manligt biträde med hemortslönen utgår f. n. lön med 200 kronor per månad jämte dyrtidstillägg och för ett yngre manligt skrivbiträde utgår lönen med 125 kronor per månad. För att kunna erhålla och bibehålla tillräckligt kvalificerade befattningshavare på dessa tjänster måste lönen för dem för år 1943 upptagas till respektive 3.000 kronor och 1.800 kronor per år med dyrtidstillägg.

På grund av löneregleringen, dyrtidstilläggen och framför allt på grund av nämndens befattning med hemortslönen, de ökade inkallelserna och den ökade arbetsbördan med utökning av antalet extra ordinarie befattningshavare och anlitande av extra biträden i ökad utsträckning har för tiden 1 januari—30 september 1942 till löner och arvoden förbrukats 19.616 kronor 94 öre av härför för år 1942 anvisade 21.100 kronor. Detta anslag kommer sålunda att överskridas med omkring 5.500 kronor.

Med det anförda har motiverats även de föreslagna posterna 4.300 kronor till dyrtidstillägg och 5.500 kronor till avlöning av extra arbetskraft.

Angående porton och telefon.

För tiden 1 januari—30 september 1942 uppgår kostnaderna för porton och telefon till 9.369 kronor 60 öre. Portot höjdes för postgiroanvisningar den 1 april 1942 från 10 till 15 öre. Portokostnaderna ha väsentligt ökat även på grund av den retroaktiva och löpande hemortslönen. Den förra utbetalas endast en gång till varje värnpliktig, men den senare utbetalas för viss grupp värnpliktiga varje månad och för annan grupp vid tjänstgöringsperiods slut. Utbetalningarna av hemortslön ske liksom familjebidragen över postgiro.

Det för år 1942 för porton och telefon anslagna beloppet 8.000 kronor har sålunda redan förbrukats, och anslaget kommer att överskridas med cirka 4.500 kronor.

På dessa grunder beräknar nämnden utgifterna för år 1943 för porto och telefon till cirka 15.000 kronor. Visserligen är frågan om tjänstebrevsrätt för familjebidragsnämnderna under utredning, men huruvida sådan rätt kommer att beviljas nämnderna, är för närvarande ovisst.

Angående hyra, lyse och städning.

Utgifterna för lyse och städning hittills under innevarande år uppgå till 461 kronor. Då särskilt anslag ej finnes härför i årets stat, har beloppet bokförts på anslaget för oförutsedda utgifter.

På grund av verksamhetens ökade omfattning med utökning av organisationen har nämndens nuvarande lokaler visat sig otillräckliga. I två rum, varav ett större, sysselsättas nu 8—10 befattningshavare dagligen. Av dessa måste flera mottaga och betjäna den sökande allmänheten, vilket stör de övriga i deras arbete. Då dessa förhållanden ej äro tillfredsställande, måste nämnden beredas tillgång till större lokaler om 4 rum. Nämnden har i frågan samrått med stadsdirektören, men hittills har inga andra lokaler stått till buds. Utgif-

terna för hyra, lyse och städning böra därför upptagas till minst 3.600 kronor, varav 3.000 kronor för hyra. N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Angående kontorsmaterial och tryckningskostnader.

Kostnaderna i dessa avseenden uppgå hittills under innevarande år till 1.675 kronor. Då särskilt anslag ej finnes härför i årets stat, har beloppet bokförts på anslaget för oförutsedda utgifter. Nämnden beräknar för nästa år 2.000 kronor för ändamålet.

Inventarier.

För inköp av inventarier har under året hittills förbrukats 1.780 kronor, som, då särskilt anslag ej finnes, bokförts på anslaget för oförutsedda utgifter. För ändamålet beräknar nämnden under år 1943 kronor 2.000: —.

Angående oförutsedda utgifter.

Då statförslaget för år 1943 är mera specificerat än föregående års stater, torde beloppet kunna nedsättas från 5.000 till 3.000 kronor.

Anslaget å 5.000 kronor för innevarande år torde komma att helt förbrukas.

Med stöd av det anförda får nämnden anhålla om tilläggsanslag för nämndens verksamhet under år 1942:

för kommunandel		30.000: —
„ löner		5.500: —
„ postporton		4.500: —
eller tillhopa	kronor	40.000: —

Tillika får nämnden anhålla om ett förslagsanslag å 147.180 kronor för nämndens verksamhet under år 1943.

Västerås den 12 oktober 1942.

Västerås stads familjebidragsnämnd:

O. M. HELLBLOM.

/B. Sjöstrand.

Bilaga Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads hyresnämnd får härmed överlämna bifogade förslag till stat för år 1943 och därtill anföra följande.

Då lagen den 19 juni 1942 om hyresreglering m. m. och i anslutning där-

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

till utfärdade författningar, i vilka bestämmelser angående hyresnämndernas verksamhet äro meddelade, tills vidare endast gälla till och med utgången av september 1943, och det även för den tid, under vilken berörda författningar gälla, ställer sig svårt att i förväg beräkna omfattningen av de uppgifter, som komma att åvila hyresnämnden i staden, är det vanskligt att med någon bestämdhet angiva hyresnämndens medelsbehov för nästa år. Hyresnämnden anser sig emellertid böra räkna med att dess verksamhet kommer att fortsättas under hela året.

Arvoden till nämndens ledamöter och sekreterare samt kostnad för expeditions- och skrivbiträde hava upptagits enligt samma grunder som i hyresnämndens framställning denna dag om anvisande av medel till bestridande av kostnaderna för nämndens verksamhet för innevarande år, därvid beräknats att ett sammanträde om högst 3 timmar skall erfordras för varje vecka under nästa år och att den ledamot av nämnden, som däri företräder näringsidkare, skall behöva närvara vid högst ett sammanträde i månaden.

Kostnaden för anlitande av sakkunniga inom byggnadsfacket har upptagits till 300 kronor och kontorskostnader till samma belopp. Postavgifter och automobilresor ha ansetts böra upptagas till vardera 600 kronor. För oförutsedda utgifter har upptagits 100 kronor.

Västerås den 19 september 1942.

På hyresnämndens vägnar:

OLOV RYLANDER.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

Drätselkammaren får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1943 och vill därvid anföra följande.

De olika delförvaltningarna synas vid upprättande av sina statförslag i allmänhet iakttagit sparsamhet. Drätselkammaren har emellertid vid sin granskning av förslagen i en del fall funnit sig föranlåten att minska på begärda anslag. Det oaktat innebära de flesta delförvaltningarnas förslag en ökning jämfört med innevarande år. En följd härav är, att de sammanlagda utgifterna i skattestaten ökat med icke mindre än cirka 1.125.000 kronor. Denna utgiftsstegring har delvis sin förklaring i de höjda dyrtidstilläggen och de ökade materialkostnaderna. Då staden årligen i löner och pensioner utbetalar cirka 2 miljoner kronor och då dyrtidstillägget under år 1943 genomgående beräknats efter 25 % mot 15 % innevarande år betyder stegringen av levnadskostnadsindex c:a 200.000 kronors ökade utgifter. Därvid har då icke inräknats de ökade tilläggen till folkskollärarna, vilka tillägg motsvaras av höjda statsbidrag på inkomstsidan. På grund av höjt levnadskostnadstal har också elektricitetsverkets anslag för kraftström höjts från 480.000 till 600.000 kronor. Jämväl familjebidragsnämndens utgifter ha på särskilt anförda skäl måst beräknas avsevärt höjda. Vidare har i statförslaget till omedelbar täckning upptagits anslag, som av stadsfullmäktige under året beslutats samt underskott å tidigare lämnade anslag till ett sammanlagt belopp av över 700.000 kronor. Åtskilliga av dessa anslag skulle hava kunnat fördelas på flera år. Bland dessa anslag må särskilt nämnas det å 150.000 kronor för bostadssubvention. I detta sammanhang skall också erinras om, att avsevärt större anslag än innevarande år upptagits för gatu- och väghållning. Motivering härför lämnas nedan under denna titel.

Under det att utgifterna på angivet sätt ökat, hava inkomsterna för år 1943, kommunalskatt och överskott från senaste bokslutet oräknat, endast kunnat beräknas till cirka 444.000 kronor större summa än innevarande år. Häri ingår ett belopp om 202.000 kronor, utgörande efterdebiterade, tidigare reserverade utskylder.

Antalet skattekronor har stigit från 674.405 till 744.255 kronor, motsvarande 10,35 % ökning.

Oaktat de så avsevärt ökade utgifterna har drätselkammaren kunnat föreslå en uttaxering med endast 6 kronor 85 öre för den borgerliga kommunens behov, vilken uttaxering sålunda med 20 öre per skattekrona överstiger årets. Då uttaxeringen till den kyrkliga kommunen fastställts till 65 öre per skattekrona innebär förslaget, att den sammanlagda uttaxeringen till kyrka och kommun för år 1943 uppgår till 7 kronor 50 öre. Drätselkammaren vill icke underlåta påpeka, att den på sätt, som tidigare år i större eller mindre utsträckning skett, sökt skapa en god kapitalställning genom att på kort tid av uttaxerade medel täcka utgifter av kapitalökande natur.

Förslagsanslaget för oförutsedda utgifter har upptagits med 157.240 kronor 64 öre mot 163.971 kronor 19 öre i årets stat. Något nytt anslag till stadsfullmäktiges förfogande har icke upptagits, enär av det från år 1941 reserverade anslaget för ändamålet 120.000 kronor återstå. Hemställan om reser-

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

vation av detta anslag till nästkommande år återfinnes i slutet av denna skrivelse.

För avkortning av kommunalutskylder, som ej under året kunnat indrivas, har i likhet med innevarande år avsatts 500.000 kronor.

Drätselkammaren övergår härefter till att i detalj behandla det föreliggande statförslagets olika huvudtitlar.

Fond- och lånestat.

I fond- och lånestaten ha på sätt tidigare skett upptagits de anslag, som under året beviljats av stadsfullmäktige och som enligt dess beslut skola täckas av fond- eller lånemedel. Särskilt bör här påpekas, att drätselkammaren i staten upptagit dels det den 9 juni 1942 beviljade lånemedelsanslaget å 2.600.000 kronor för djuphamnen, dels ock det av stadsfullmäktige den 31 augusti detta år beslutade lånet å 1.722.000 kronor. Lånen redovisas i sin helhet som inkomst under rubriken finansförvaltning och specificeras på utgiftssidan under vederbörliga rubriker. Vidare hava upptagits totalbeloppen av de anslag, som enligt fattade beslut under loppet av flera år skola täckas av uttaxerade medel.

I skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om anslag med 40.000 kronor, utgörande sedvanligt årligt anslag för nya serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att detta anslag skall täckas av lånemedel och att åt drätselkammaren uppdrages att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån ävensom att vidtaga övriga åtgärder för erhållande av lån.

I enlighet med stadsfullmäktiges generella bemyndigande har drätselkammaren under året verkställt en del mindre fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar för utläggning av gator och reglering av tomter, vilka förvärv redovisas i fond- och lånestaten. Vidare redovisas här den del av expropriationsersättningen i samband med inlösen av gatumark från tomt n:r 6 i kvarteret Inge, som avser själva markförvärvet, 13.000 kronor. Den återstående delen av expropriationsersättningen är upptagen i gatuförvaltningens stat att täckas av uttaxerade medel. Nu ifrågavarande utgifter föreslås täckta av reserverade köpeskillingsmedel.

Beträffande icke täckta anslag, som föreslås amorterade i flera års skattestater, återfinnas under vederbörliga rubriker i skattestaten förslag till beslut.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville i dess helhet fastställa förslaget till fond- och lånestat.

Finansförvaltning. Lån och investeringar.

Stadens låneräntor enligt plan hava ökat med c:a 10.000 kronor, oaktat 1932 års lån detta år konverterats till lägre ränta och fyra lån under året utgått. Anledningen härtill är, att ränta beräknats å hela det lån om 1.722.000 kronor, som stadsfullmäktige den 31 sistlidne augusti månad beslöto upptaga. Räntor å inteckningslån ha kunnat sänkas från 16.665 till 13.000 kronor. Likaså har den beräknade räntan å förskotterade statsbidrag sänkts från 5.000 kronor till 2.500 kronor. Räntan å ogulden del av köpeskillingen för Johannisberg har minskat till sitt belopp, enär skulden på grund av amortering under året nedgått. I staten har upptagits en ny post, ränta å tillfälliga lån. Det har nämligen visat sig, att stadskassan ofta måst förskottera så stora belopp, att

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

drätselkammaren för likviditetens skull måst upptaga tillfälliga lån. Detta förhållande torde man i viss utsträckning få räkna med även under nästkommande år. — Låneamorteringarna enligt plan hava minskat med cirka 13.000 kronor med anledning av att, som ovan anförts, fyra lån under året utgått. Amortering har beräknats å det nya lånet å 1.722.000 kronor. Under rubriken "amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år" hava dels vissa ändringar i beloppen skett med anledning av att en del förskotterade anslag under år 1943 slutamorteras, dels ock några nya poster tillkommit. Redogörelse härför lämnas under de titlar, dit dessa anslag höra.

Beträffande de under löpande inkomster upptagna rubrikerna anmärkes, att drätselkammaren räknat med oförändrad avkomst å aktier i de bolag, där staden äger intressen. Särskild redogörelse torde böra lämnas för den under "kapitalminskningar" införda "finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens låneandel". Då verksstyrelsen erhållit lån för utförande av anläggningar, amorteras detta lån till finansförvaltningen i enlighet med för verken och de speciella anläggningarna upprättad avskrivningsplan, avpassad efter anläggningarnas beräknade livslängd. Då verkens amorteringar i allmänhet ske snabbare än finansförvaltningens, följer, att verkens årliga inbetalning till finansförvaltningen för amortering blir större än den faktiska amorteringen å lånet. I tidigare års stater har därför som utjämningspost upptagits "tekniska verkens amorteringar utöver andelar i stadens fasta lån", vilket belopp för varje år konsumerats. Det synes drätselkammaren riktigare att denna överamortering tillföres en särskild finansförvaltningens fond att tillgripas, då verkens amorteringar avslutats medan finansförvaltningens ännu pågå. På grund härav har inkomstposten å finansförvaltningens stat erhållit en härå syftande beteckning, varjämte under rubriken "Egna fonder" upptagits en utgiftspost å 9.051 kronor 34 öre.

I övrigt torde de upptagna inkomstposterna icke behöva särskilt omnämnande.

Egna fonder.

Avsättningarna till järnvägsmedelsfonden och pensionsfonden, 3 % å fondkapitalen, hava ökat på grund av fondernas tillväxt under året. Avsättning till skatteutjämningsfonden har ej heller i år upptagits, enär dylik avsättning författningsenligt icke kan ske med den skattesats, som föreslås.

Skatter och liknande avgifter.

Med undantag av att posten restitution av nöjesskatt sänkts från 25.000 till 20.000 kronor, har någon ändring i utgiftsposterna icke företagits.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville för år 1943 fastställa hundskatten till samma belopp som innevarande år eller 30 kronor för varje hund. — Inkomsten av nöjesskatt har, med ledning av hittills kända siffror för innevarande år, beräknats till 110.000 kronor mot 100.000 kronor innevarande år. — Ersättningen av statsverket för mistad kommunal progressivskatt har enligt fastställd ersättningsplan minskat och upptages endast till 25.912 kronor. — Såsom inledningsvis meddelats, föreslår drätselkammaren uttaxeringen till den borgerliga kommunen till 6 kronor 85 öre per skattekrona. Drätselkammarens hemställan om stadsfullmäktiges beslut i denna del av ärendet återfinnes i slutet av denna skrivelse. I likhet med vad som skett i innevarande års

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

stat hava 500.000 kronor avsatts för avkortning av kommunalutskylder. — Slutligen har, sedan utslag numera meddelats i ett par Kungl. Maj:t underställda skattemål, bland inkomsterna upptagits del av tidigare reserverade, efterdebiterade kommunalutskylder, 202.061 kronor 40 öre.

Fattigvård.

I statförslaget för fattigvården ha endast några mindre justeringar skett. Sålunda har dyrtidstillägget på pensioner minskats från 1.197 till 807 kronor, enär dyrtidstillägg i ett fall redan inräknats i pensionen i pensionsstaten. Vidare har i staten upptagits pensionsavgifter för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet, varom stadsfullmäktige fattat beslut den 26 mars 1942. Anslaget härför har beräknats till 1.150 kronor. — I sitt statförslag för ålderdomshemmet har fattigvårdsstyrelsen upptagit anslag för oförutsedda utgifter med 2.000 kronor eller samma belopp som detta år. Då anslagsförbrukningen under förlidet och innevarande år icke motiverar ett så högt anslag, har detta av drätselkammaren sänkts till 1.000 kronor.

Hyra för fattigvårdsbyråns lokal har av styrelsen upptagits oförändrat till 3.700 kronor. Då fattigvårdsstyrelsen numera fått utökade lokaler (inom samma fastighet), har hyran av drätselkammaren höjts till 4.600 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa fattigvårdsstyrelsens statförslag med de ändringar, som av drätselkammaren vidtagits.

Barnavård.

I förslaget till stat för barnavården har endast den ändringen företagits, att anslaget till oförutsedda utgifter för yttre barnavården sänkts från begärda 1.000 till i årets stat upptagna 500 kronor. Anledning att höja detta anslag synes icke föreligga, då årets hittillsvarande utgifter av denna art uppgått till mindre än 9 kronor. I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot förslaget utan hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av detsamma med angiven ändring.

Nykterhetsnämnd.

Med utförlig motivering har nykterhetsnämnden hemställt om ett med 1.000 kronor till 3.600 kronor höjt anslag för arvode till nämndens tillsyningsman. Drätselkammaren anser sig med hänvisning till nämndens motivering kunna tillstyrka anslagshöjningen. Då beloppet emellertid utbetalas till Föreningen Västerås Samhjälp såsom ersättning till föreningen för att dess föreståndares arbetskraft av nämnden får tagas i anspråk, föreslår drätselkammaren, att anslaget i staten införes under rubriken "ersättning till Västerås Samhjälp för övervakning och sekreteraruppdrag". Med denna ändring förordar drätselkammaren bifall till nämndens statförslag.

Folkskola och fortsättningsskola.

Bland löner enligt lönestat har folkskolestyrelsen upptagit lön till skolsköterska. Drätselkammaren har sig bekant, att skolsköterskan under detta år genomgått kurs för erhållande av kompetens såsom distriktssjuksköterska. Då hon efter denna kurs med all sannolikhet blir utsedd till distriktssköterska med speciell uppgift att tjänstgöra vid folkskolorna och då staden därefter endast skall hålla henne med bostad och vissa andra naturaförmåner, vill drätselkammaren här föreslå, att den del av löneanslaget, som icke kommer att tagas

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

i anspråk för avlöning före tjänstens omändring skall användas för bekostande av bostad m. m. åt den blivande distriktssköterskan.

Anslaget för dyrtidstillägg å "andra enligt lönestat" har av styrelsen upptagits till 7.315 kronor, varvid tillägg av förbiseende räknats på lön jämväl över 800 kronor i månaden. Anslaget har rättats till och upptagits med 6.900 kronor. — I förslaget har under personalkostnader upptagits 1.500 kronor för musikundervisning samt under kapitalökningar 6.000 kronor för anskaffande av inventarier, varav enligt uppgift cirka 500 kronor belöpa sig å inköp av fioler. Båda dessa anslag äro nya. Drätselkammaren har varit tveksam då det gällt att tillstyrka dessa anslag men vill icke motsätta sig, att de i staten för 1943 upptagas på försök för att folkskolestyrelsen skall kunna få erfarenhet om och i vad mån åtgärden kan anses hava främjat skolungdomens musikaliska och ideella intressen. Drätselkammaren avser dock anslaget för inköp av fioler såsom ett engångsanslag.

I angivet belopp för pensioner enligt pensionsstat har förelupet fel rättats och pensionerna upptagits till 22.174 kronor 52 öre.

Då statsbidrag för uppförande av ny folkskola å Jakobsberg redan beslutats och då rätt att upptaga lån härför med största sannolikhet kommer att medgivas, har i staten räknats med lån för ändamålet å 750.000 kronor. På grund härav har höjning skett i de av folkskolestyrelsen upptagna anslagen för andel i stadens låneräntor och låneamorteringar.

Här bör påpekas, att folkskolestyrelsen i innevarande års stat hade att räkna med utgifter för tandvården med tillhopa över 25.000 kronor och att styrelsens anslag härför nu nedgått till c:a 9.000 kronor. Då skall dock erinras om att såsom särskild utgift under allmänna utgifter för sociala ändamål upptagits stadens del av hyran för tandkliniken, 9.650 kronor.

Med de ändringar, som drätselkammaren härovan meddelat, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville fastställa folkskolestyrelsens statförslag i vad detta berör såväl folkskola som fortsättningsskola.

Högre folkskola.

Styrelsen för högre folkskolan har i sin budgetskrivelse hemställt, att dyrtidstillägg måtte beviljas å vissa arvoden efter samma grunder som för stadens övriga befattningshavare. Anslag härför har dock icke upptagits. Drätselkammaren vill erinra om, att liknande fråga var föremål för behandling i samband med drätselkammarens yttrande över folkskolestyrelsens stat för innevarande år. På då anförda skäl ansåg sig drätselkammaren icke böra upptaga frågan till övervägande. Då någon ändring i grunderna för tilldelande av dyrtidstillägg i vad dessa beröra föreliggande fråga icke under året skett, finner drätselkammaren ej heller nu skäl att tillstyrka bifall till framställningen. — Hyran för skolans lokal i stadens fastighet Stora torget 4 har av drätselkammaren höjts från av styrelsen föreslagna 1.200 till 1.500 kronor för att bringa den i överensstämmelse med de tidigare för samma lokaler erhållna hyrorna.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av statförslaget med ovan angiven ändring.

Yrkesskola.

Emot detta statförslag har drätselkammaren ingen erinran utan hemställer om dess fastställelse i befintligt skick.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.* **Allmänt läroverk.** Utgiftsposterna i detta statförslag motsvara på tre undantag när de i innevarande års stat. I förslaget har till täckning på en gång av skattemedel upptagits de av stadsfullmäktige anvisade anslagen den 18 juni 1942 å 83.000 kronor för reparation av huvudbyggnaden och nya annexet samt den 24 september 1942 å 6.500 kronor för reparationsarbeten i biblioteket. Vidare har dyrtidstillägget till simläraren höjts.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av förslaget.

Kommunal flickskola. Dyrtidstillägget å pension enligt pensionsstaten har av styrelsen upptagits efter 10 %. Rättelse därutinnan har vidtagits, varför anslaget höjts från 75 kronor till 187 kronor 50 öre. Sedan staden numera åt vaktmästaren inköpt lägenhet i närliggande fastighet har på utgiftssidan upptagits stadens hyresutgift för sådan bostad, 1.150 kronor. Å inkomstsidan har införts den av vaktmästaren enligt av stadsfullmäktige antagna normer erlagda hyran 945 kronor.

I sin missivskrivelse har styrelsen särskilt motiverat ett anslag med 2.500 kronor för inköp av inventarier. I sifferstaten har emellertid endast upptagits 1.500 kronor, vilket belopp jämväl stämmer med slutsumman. Någon ändring i sifferstaten har icke skett.

Efter samråd med skolans rektor hava de beräknade inkomsterna av terminsavgifter höjts från föreslagna 19.500 till 21.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av det justerade statförslaget.

Arbetare-institutet. I skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för arbetareinstitutet på anförda skäl hemställt om dels ett oförändrat anslag med 3.000 kronor för föreläsningsverksamheten under år 1943 och dels ett med 2.000 kronor till 22.000 kronor förhöjt anslag för biblioteket. Då de av styrelsen bifogade handlingarna utvisa en beräknad behållning från år 1942 för biblioteksverksamheten av 4.000 kronor och då ifrågavarande anslag under de senaste tre åren höjts med 2.500 kronor, har drätselkammaren icke ansett sig kunna i statförslaget upptaga högre anslag för biblioteket än innevarande år eller 20.000 kronor. Vid detta förhållande tillstyrker drätselkammaren, att stadsfullmäktige av uttaxerade medel för angivna ändamål ville anvisa tillhopa 23.000 kronor.

Elektrotekniska fackskolan. Anslaget för hyresbidrag till rektor vid skolan föreslås utgå oförändrat med 2.000 kronor. Hyran för gymnastiklokal i Idrottshallen har på grund av stegrade värmekostnader måst höjas till 900 kronor.

Arosgården. På därom av styrelsen för Arosgårdens Intressentförening gjord hemställan får drätselkammaren tillstyrka, att till föreningens verksamhet under år 1943 måtte av uttaxerade medel anslås ett oförändrat belopp av 3.000 kronor.

A. B. F:s bibliotek. Såsom bidrag till Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet föreslås av uttaxerade medel anslag med 3.500 kronor eller samma belopp som år 1942.

Konstföreningen. Såsom bidrag till Västerås Konstförening föreslås ett oförändrat belopp av 3.000 kronor att utgå av uttaxerade medel. Beloppet motsvarar den hyra, som föreningen erlägger för sina lokaler.

På därom av Kristliga föreningen av Unge Män gjord framställning föreslår drätselkammaren att stadsfullmäktige i likhet med tidigare år ville av uttaxerade medel anvisa 1.000 kronor till föreningens studie- och sociala verksamhet under år 1943.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.
K.F.U.M.

Anslaget till Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning föreslås utgå av uttaxerade medel med samma belopp som innevarande år, 1.000 kronor.

Musikundervisning.

Hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat föranleder icke några andra drätselkammarens åtgärder, än att anslagen för hyra och värme för allmänna hälsovården och bostadsinspektionen fördelats på ett något annorlunda sätt än nämnden föreslagit samt att den del av bidraget till lasarettets barnbördsavdelnings driftskostnader, som utgör ränteinkomst i staten, ändrats från 2.456 kronor 58 öre till 2.370 kronor 92 öre. Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges fastställelse av nämndens stat med angivna ändringar.

Hälso- och sjukvård.

Den interna posten för andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader har höjts från 40.000 till 47.000 kronor, huvudsakligen beroende på ökade dyrtidstillägg och materialkostnader.

Gatu- och väghållning.

Anslaget för underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar har upptagits oförändrat till 125.000 kronor. Anslaget för rensning av gatubrunnar är nytt. Denna rensning utföres av tekniska verken. Då emellertid anläggandet och underhållet av brunnarna faller på drätselkammaren, måste det anses rätt, att jämväl drätselkammaren ersätter arbetet med brunnarnas rensning. Posten är intern.

Under rubriken nyanläggningar har upptagits anslag d e l s med 18.000 kronor för kulvert i Persbobäcken vid Gåsmyrevreten enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1942, d e l s med 25.000 kronor för stensättning av del av Norra Ringvägen, med 30.000 kronor för utläggning av kör- och gångbana i del av Östra Ringvägen och med tillhopa 44.600 kronor för Arosvägens förlängning västerut över Vasagatan till Tunbyvägen, d e l s med 82.400 kronor för övriga nyanläggningar och d e l s slutligen med 25.000 kronor för anslag till nyanläggningar, att disponeras av drätselkammaren. Dessa anslag, som sammanlagda uppgå till 225.000 kronor, motsvaras av anslag å 125.000 kronor i innevarande års stat. Vid flerfaldiga tillfällen har påpekats, att nya stadsplaner måste iordningställas för att medgiva ökad bostadsproduktion. Det måste också anses såsom ett synnerligen trängande behov att obebyggda, lämpligt belägna områden exploateras för bebyggelse för att motverka bostadsbristen. Då nya bostadsområden kräva nya gator, har drätselkammaren ansett det tillrådligt, att här upptaga ett i jämförelse med detta år förhöjt anslag för nyanläggningar av gator och vägar.

I staten har införts en ny rubrik; marklösen. Under denna har upptagits ett förslagsanslag av 35.000 kronor för lösen av mark för Köpingsvägens omläggning. Vidare har från planteringsnämndens statförslag överförts anslag med 2.000 kronor för trädplantering vid Köpingsvägen. Planteringen avser en sträcka av cirka 2.500 meter och måste anses väl motiverad, då ifrågavarande

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

väg är en av stadens största tillfartsvägar, som lämpligen bör givas ett tilltalande utseende. Vidare har här upptagits anslag med tillhopa 80.652 kronor 75 öre, utgörande del av expropriationskostnaderna för mark i kvarteret Inge. Anslagen avse ersättning för byggnader, som skola rivas, för intrång och för expropriationskostnader. Den del av kostnaderna, som avser marklösen och som till större delen kan återbekommas i form av gatumarksersättning vid nybebyggelse, har täckts av reserverade köpeskillingsmedel och, som tidigare vidrörts, upptagits i fond- och lånestaten. Slutligen har här upptagits underskott å anslag för gatuarbeten inom Kristiansborgsområdet, 12.286 kronor 51 öre. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att samtliga här ovan i nu ifrågavarande stat upptagna anslag skola utgå av uttaxerade medel under år 1943.

Enligt inhämtat beked från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen kommer statsbidraget av automobilskattemedel att under år 1943 utgå endast med cirka 40.000 kronor. Anledningen härtill är, att nya bestämmelser om tilldelning av dylika medel tillkommit, varvid tilldelning sker endast för underhåll av de för biltrafiken viktiga vägarna och gatorna. För nyanläggningar utgår bidrag ur särskilt anslag enligt fastställd fördelningsplan.

Drätselkammaren hemställer slutligen om stadsfullmäktiges godkännande i sin helhet av statförslaget för gatu- och väghållning.

Planteringar.

Emot planteringsnämndens statförslag har drätselkammaren i allmänhet intet att erinra. Såsom ovan under rubriken gatu- och väghållning anförts, har från förslaget borttagits plantering av träd vid Köpingsvägen och överförts till nyssnämnd stat. I sitt förslag har nämnden upptagit 2.000 kronor för provisoriskt ordnande av torkrum m. m. i Rådhusbuffén. Sedan stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober månad beslutat anvisa 4.300 kronor för ändamålet, har anslag upptagits med detta belopp.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av statförslaget med nu omförmälda ändringar.

Gatubelysning.

Anslaget för gatubelysning föreslås höjt från 77.800 till 79.000 kronor. Under kapitalökningar har upptagits ett förslagsanslag av 5.000 kronor för belysningsanläggningar. Av detta belopp hänföra sig 2.100 kronor till anordnande av gatubelysning vid Emausgatan och Skogsvägen. Återstående del är avsett för belysning bl. a. å Vegagatans förlängning till Tunbyvägen, varest bebyggelse redan pågår.

Gaturenhållning.

Anslaget för övriga renhållningskostnader har måst höjas från 60.000 till 65.000 kronor i huvudsak beroende på stegrade dyrtidstillägg.

Hamnar.

Hamnstyrelsen har hemställt om anslag med 4.800 kronor för arvode till hamnfogde mot tidigare utgående och av stadsfullmäktige fastställda 4.200 kronor. Särskild framställning därom har gjorts hos stadsfullmäktige. Statförslaget i dess helhet har icke föranlett till annan ändring än att med hänsyn till stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 amortering och ränta upptagits å anslag för ny gripskopa för djuphamnen, 15.800 kronor. Drätselkammaren finner icke anledning att här närmare redogöra för hamnens övriga anslags-

äskanden och för dess räntor och amorteringar, då utförlig redovisning härför lämnats i styrelsens budgetskrivelse. **N:o 190.** *Ang. 1943 års budget.*

Hamnstyrelsen har, liksom föregående år, hemställt, att underskottet, beräknat till 158.666 kronor 64 öre, helt eller delvis måtte täckas av uttaxerade medel. Av skrivelsen framgår, att hamnarnas totala underskott vid instundande årsskifte beräknas komma att uppgå till cirka 212.000 kronor. Drätselkammaren har tagit framställningen under övervägande och därvid ansett, att man med hänsyn bland annat till hamnarnas nettoinkomst under det senaste förkrigsåret borde ha skälig anledning hoppas på, att hamnarna efter pågående krigs slut åter skulle bliva inkomstbringande. Härför talar även den utredning om hamnarnas utveckling, som gjordes i samband med framläggande av förslag till utbyggnad av djuphamnen. Med anledning härav anser sig drätselkammaren icke för närvarande vilja föreslå uttaxering för täckande av beräknat underskott. På inkomstsidan har sålunda upptagits en mot underskottet svarande utjämningspost att förskotteras av finansförvaltningen.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa hamnarnas stat med ovan omförmäld ändring.

Renhållningsverk o. svingård.

Å utgiftssidan av renhållningsverkets stat har ett par justeringar gjorts i statförslaget. Sålunda hava där införts arvode till ordförande, 300 kronor, enligt stadsfullmäktiges beslut detta år ävensom anslag för omändring av bil, 2.500 kronor, enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 september 1942.

Inkomsterna av hämtningsavgifter hava av lantegendomsnämnden beräknats till 76.000 kronor emot 80.000 kronor innevarande år. Då det räknats med ökade utgifter för renhållningen och då antalet fastigheter i staden ökar, har denna post höjts till 80.000 kronor. Denna höjning motiveras jämväl av hittills under året influtna avgifter.

Emot staten för svingården har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran.

Drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige ville godkänna ifrågavarande statförslag med angivna ändringar.

Tekniska verk.

Efter det verksstyrelsen avgivit förslag till stat för *vattenverket,* har styrelsen beslutat att hos stadsfullmäktige göra framställning om viss höjning av vattenavgifterna. Enligt uppgift skall denna höjning medföra en inkomstökning av cirka 60.000 kronor. Motivering för denna taxehöjning har lämnats i annat sammanhang. Drätselkammaren har i vattenverkets stat endast företagit den ändring, som föranletts av taxehöjningen.

I *gasverkets* stat finnes i enlighet med vad detta år skett upptaget anslag med 50.000 kronor för nedskrivning av inventarievärdet på kollagret. Drätselkammaren delar styrelsens uppfattning, att sådan värdereglering bör ske. Då de anslag, som av uttaxerade medel användes för regleringen, endast böra få tagas i anspråk om och när inköpspriset på kol sjunker under de inneliggande kolens inventarievärde, böra anslagen lämpligen föras på sådant sätt, att det av kontobeteckningen framgår anslagens användningssätt. Drätselkammaren har för den skull i gasverkets stat vidtagit den enda ändringen, att berörda konto erhållit rubriken ”Motkonto för nedskrivning av inventarievärdet på kol-

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

lagret till förkrigspris". Av denna formulering torde framgå, att anslaget icke får tagas i anspråk för att direkt i bokslutet verkställa nedskrivning på kollagret.

Kall- och varmbadhus

Emot statförslaget i vad det avser elektricitetsverket och verkens gemensamma förvaltning har anmärkning icke gjorts.

Drätselkammaren hemställer om fastställelse av hela statförslaget med de ändringar, som ovan meddelats.

Bekvämlighetsinrättningar m. m.

Kallbadhusets utgifter överensstämma på 50 kronor när med årets motsvarande utgifter. Inkomsterna ha med ledning av tidigare års inkomster sänkts till 1.000 kronor.

Beträffande varmbadhusets stat bör här endast vidröras äskat anslag för viss ombyggnad inom badhuset, 2.000 kronor. För sådant ändamål hava stadsfullmäktige den 28 maj 1942 anvisat anslag med 3.500 kronor att utgå av uttaxerade medel i badhusets stat för år 1943. Badhusstyrelsen har i sin budgetskrivelse meddelat, att arbetena torde komma att kosta cirka 5.500 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige för angivet ändamål ville anvisa tilläggsanslag med 2.000 kronor att jämväl utgå av uttaxerade medel. Drätselkammaren hemställer vidare om stadsfullmäktiges fastställelse av ifrågavarande stater i dess helhet.

Brandväsen.

Beträffande statförslagen för bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler, grustag och förråd bör här i allmänhet endast sägas, att de mindre justeringar, som företagits i staterna jämfört med innevarande år i huvudsak äro beroende av ökade materiel- och arbetskostnader. Angående grustagets andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel, vilken här upptagits med 14.905 kronor 44 öre mot 3.855 kronor innevarande år bör lämnas förklaring. Under finansförvaltningens lån och investeringar har sedan tigare år upptagits ett anslag för inköp av maskiner till grustaget. Detta anslag har amorterats med så stort belopp, som grustagets inkomster kunnat bära. Drätselkammaren har nu emellertid icke ansett detta förfaringssätt riktigt, då ju amorteringen därigenom skulle kunna tänkas fortfara efter det maskinerna vore förslitna. I årets stat har för den skull upptagits 13.500 kronor för amortering i avsikt att nästa år slutamortera hela skulden. — Under grustagets kapitalökningar har införts 7.650 kronor, utgörande del av det enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 april 1942 anvisade anslaget å 9.150 kronor för inköp av maskiner. Återstående del av detta anslag har debiterats förrådet.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av ifrågavarande statförslag i befintligt skick.

I brandstyrelsens statförslag har ingen ändring föreslagits. Emellertid ha vissa tillägg gjorts med anledning av stadsfullmäktiges olika beslut. Sålunda har under rubriken räntor och amorteringar införts ränta å de av finansförvaltningen förskotterade medlen för ny brandtelegrafanläggning. Vidare har upptagits första årets amortering å dessa medel, vilka enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1942 skola amorteras på högst fem år. Slutligen har under kapitalökningar införts det anslag å 2.394 kronor 50 öre som stadsfull-

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

mäktige den 28 maj 1942 anvisade för anskaffning av motorer och arbetsmaskiner.

Med dessa tillägg föreslås statförslaget till fastställelse.

Allmän fastighetsförvaltning.

Sedan den ordinarie biträdande vice värden för stadens fastigheter avgått med pension har ett mindre arvode upptagits till den nu fungerande vice värden, bokhållaren å arbetskontoret. I staten har vidare upptagits 800 kronor för del i avlöning till skrivbiträde å byggnadskontoret. Detta biträde anlitas delvis av vice värden. — I den mån övriga utgifter för "diverse fastigheter" ökat, är detta beroende på stegrade dyrtids- och materialkostnader. Under nämnda rubrik har upptagits det anslag å 8.000 kronor, som stadsfullmäktige den 26 mars 1942 anvisade för flyttning av Paul Andersons förråd från det av staden förvärvade området invid isolationsfabriken. Här har också upptagits anslag med 8.000 kronor för inköp av Tekniska byggnadsbyråns förrådsbyggnad m. m. å hamnområdet. Enligt kontrakt arrenderade byrån av staden del av den mark söder om järnvägen, vilken mark enligt stadsfullmäktiges beslut försålts till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget. För att kunna fullfölja marköverlåtelsen, har drätselkammaren med byrån träffat överenskommelse, att staden förvärvar å den arrenderade marken befintliga byggnader och bidrar till flyttningskostnaderna, allt med en sammanlagd kostnad av 8.000 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville anvisa 8.000 kronor för ändamålet att utgå av uttaxerade medel.

En ny rubrik i årets stat är *Byggnad i kv. Njord n:r 1,* vilken är avsedd för arbetsförmedling, folktandvård m. m. Här hava upptagits de löpande årliga utgifterna för fastighetens skötsel och underhåll. Under motsvarande inkomsttitel har upptagits de hyror staden erhåller av egna delförvaltningar och övriga hyresgäster i fastigheten ävensom beräknad hyra för stadens andel i tandkliniken som intern post.

För ändrings- och reparationsarbeten i *polisstationen* har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 sistlidne augusti månad upptagits 40.000 kronor.

Vid sitt sammanträde den 28 maj 1942 beslöto stadsfullmäktige anvisa 85.000 kronor för vissa reparationsarbeten m. m. i *Stadshotellet,* vilket anslag skulle gäldas av uttaxerade medel under åren 1943 och 1944. Detta anslag har till sin helhet upptagits till täckning. I detta sammanhang hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta reservera den del av innevarande års anslag för underhåll av byggnaden, som icke detta år konsumerats.

I *tullhuset* har under året anlagts en telefon för allmänheten. Denna samt renhållningen vid tullhuset har ökat det sammanlagda anslaget med 120 kronor.

Utgifterna för *paviljong i Stadsparken* har nu, sedan fastigheten detta år reparerats, kunnat sänkas med närmare 5.000 kronor.

Under *hamnfastigheter* har anslaget för underhåll av magasinsgator höjts från 500 till 2.000 kronor, enär dessa gator äro i stort behov av förbättring. Här har också för täckning upptagits det belopp av 7.342 kronor 78 öre, varmed ett av stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 beviljat anslag för tillbyggnad av hamnpaviljongen överskridits. Drätselkammaren hemställer, att tilläggsanslag med detta belopp måtte för ändamålet anvisas att utgå av uttaxerade medel.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Sedan tillsyningsmannen å *Björnön* enligt stadsfullmäktiges beslut från och med 1943 blivit ordinarie befattningshavare, har lön i enlighet med lönestaten för honom upptagits. Då nu den nya bron till ön blivit färdig, har det visat sig, att anslag tarvas för underhåll av vägar och badplatser. Härför har anslag upptagits med 1.500 kronor. Avverkningskostnaderna hava på grund av ökade dyrtidstillägg måst höjas. Såsom nytt anslag har upptagits 300 kronor för skogsodling. Slutligen har här för täckning uppförts anslaget för bro till Björnön. Den 29 januari detta år anvisade stadsfullmäktige för ändamålet 57.500 kronor. Av anslaget ha cirka 54.000 kronor förbrukats. Drätselkammaren hemställer i detta sammanhang, att återstående del måtte reserveras för ordnande av tillfartsvägen till bron.

Anslaget för underhåll av byggnader å *Hästholmarna* har föreslagits höjt med 2.500 kronor till 6.000 kronor, enär en del underhålls- och ändringsarbeten äro nödvändiga beträffande Elba-restauranten.

Under kapitalökningar hava till omedelbar täckning upptagits en del av de av stadsfullmäktige detta år beviljade anslagen. Den 26 mars beslöto stadsfullmäktige anvisa 32.000 kr. för inköp av stadsägan 2009 *(Lägerhyddan).* Då den allra största delen av fastigheten kommer att åtgå för gatureglering, bör anslaget täckas av uttaxerade medel. Vid sitt oktobersammanträde beslöto stadsfullmäktige vidare anvisa 3.760 kronor för inköp av *lägenhet för distriktssköterska.* Den 30 april 1942 anvisade fullmäktige 9.689 kronor 97 öre såsom tillläggsanslag för anordnande av *arkivutrymme i Mariaberget.* Beträffande samtliga dessa anslag beslöto stadsfullmäktige, att de skulle bli föremål för täckning i samband med budgetbehandlingen. För uppförande av två *lantarbetarebostäder vid Lundby gård* anvisade stadsfullmäktige 32.000 kronor att täckas av uttaxerade medel under loppet av högst fem år. Drätselkammaren hemställer om beslut, att samtliga dessa anslag slutligt skola täckas av uttaxerade medel under år 1943. Sedan numera den *nya brandstationen,* bortsett från brandtelegrafanläggningen, är färdigställd, har det visat sig, att anvisat anslag, 850.000 kronor, överskridits med 82.574 kronor 23 öre. Drätselkammaren anhåller, att stadsfullmäktige ville anvisa nödigt tilläggsanslag för detta överskridande och att anslaget måtte bli föremål för slutlig täckning av uttaxerade medel år 1943. Slutligen har det framkommit, att ett inbyggt *cykelställ vid brandstationen* är nödvändigt. Drätselkammaren har under hand medgivit dess påbörjande och hemställer nu, att stadsfullmäktige för berörda arbetes utförande ville anvisa 1.150 kronor att utgå av uttaxerade medel 1943.

Drätselkammaren hemställer slutligen, att stadsfullmäktige ville godkänna hela det framlagda förslaget till stat för den allmänna fastighetsförvaltningen.

Lantegendomar och skogar.

Detta statförslag har icke föranlett annat än en mindre ändring beträffande beräknad ränta och därmed också beträffande regleringsposten inkomst av jordbruksprodukter.

Drätselkammaren hemställer om fastställelse av de framlagda förslagen till stater för lantegendomar under eget bruk samt för skogar med ovan meddelad ändring.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.* **Magistrat och rådhusrätt.**

Vid granskning av statförslaget för magistrat och rådhusrätt har drätselkammaren funnit, att anslaget för tillfälliga biträden på anförda skäl höjts från 1.000 till 2.000 kronor. Då under nuvarande tider största möjliga sparsamhet måste iakttagas, har drätselkammaren bibehållit anslaget vid samma belopp som innevarande år, varvid kammaren även förutsätter, att möjligheten att bringa arbetstiden för magistratens biträden i överensstämmelse med vad som tilllämpas inom andra förvaltningar undersökes. — I staten har upptagits ett anslag "pensioner enligt pensionsstat" å 5.013 kronor. I pensionsstaten hava upptagits två änkor efter befattningshavare, till vilka pension utgår ur Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond med tillhopa 5.133 kronor. Då ränteavkastningen av denna fond jämte de årliga inbetalningarna till densamma uppgå till cirka 5.800 kronor kan en större del av familjepensionerna tagas ur denna fond. Drätselkammaren föreslår för den skull, att av uttaxerade medel anvisas allenast 4.346 kronor till gäldande av pensioner enligt pensionsstat.

Värmekostnaderna hava av magistraten beräknats till oförändrat 2.000 kronor. På grund av stegrade priser hava dessa kostnader för hela rådhuset ökat, så att på magistratens del falla 3.500 kronor. Anslaget har av drätselkammaren ändrats till detta belopp.

Anslaget för underhåll av inventarier har av magistraten föreslagits höjt med 500 till 1.000 kronor. Då av detta anslag hittills under året endast 124 kronor förbrukats, har drätselkammaren ansett det skäligt att bibehålla anslaget vid samma belopp som innevarande år.

Magistraten har vidare upptagit anslag med 2.000 kronor för uppläggande av fastighetsböcker. Av det anslag som år 1940 för ändamålet anvisades, 4.500 kronor, förbrukades 3.310 kronor. I årets stat finnas upptagna 1.500 kronor för detta arbete. Den 1 oktober hade av anslaget 353 kronor 34 öre förbrukats. Då av dessa anslag sålunda återstå mer än 2.300 kronor, anser drätselkammaren icke, att ytterligare anslag i 1943 års stat bör upptagas.

Med angivna ändringar hemställer drätselkammaren om godkännande av magistratens statförslag.

Kronouppbörds- och exekutionsväsende.

Emot statförslaget för kronouppbörds- och exekutionsväsendet har någon annan erinring icke gjorts. än att i förslaget räknats med pension för exekutorn Steen från och med dagen för pensionsålderns uppnående. Då full lön utgår till och med den månad under vilken pensionålder uppnås, har rättelse vidtagits i anslagen för löner, pensioner och dyrtidstillägg i exekutionsväsendets stat. Anslaget till bil- och bussresor föreslås, på sätt tidigare skett, ställt till magistratens förfogande för att tillhandahållas vederbörande exekutor som bidrag till bilresor i tjänsten i den mån förutsättningar härför föreligga. Beträffande båda dessa verk skall här meddelas, att hyrorna blivit förhöjda på grund av kontorens förflyttning till fastigheten i kvarteret Njord.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av statförslagen.

Polisväsen och fångvård.

Förslaget till stat för polisväsen och fångvård har endast på två punkter föranlett anmärkning nämligen beträffande anslagen för pensioner och dyrtidstillägg på dessa. Sålunda har på grund av felräkning pensionsanslaget beräknats 200 kronor för lågt. Vidare har vid beräkning av dyrtidstillägget på pen-

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.*

sioner hänsyn icke tagits därtill, att tillägg endast utgår på ett högsta pensionsbelopp av 300 kronor i månaden. Rättelser i dessa avseenden ha vidtagits.

Med dessa ändringar förordas statförslaget till fastställelse.

Folkpensionering.

Den tidigare rubriken "Allmän pensionsförsäkring" har ändrats till den riktiga rubriken "Folkpensionering". Beträffande statförslaget har drätselkammaren ingen erinran utan hemställer om dess godkännande.

Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut detta år har anslaget för arvode till drätselkammarens ordförande höjts med 400 kronor till 1.200 kronor. Vidare har här upptagits det vid samma tillfälle beslutade arvodet till löne- och avtalsnämndens ordförande, 400 kronor. I skrivelse till stadsfullmäktige har stadsrevisionen på anförda skäl hemställt om ett till 13.550 kronor förhöjt anslag, varav 1.050 kronor belöpa sig på stadsrevisionens arvoden, 10.000 kronor på siffergranskning och 2.500 kronor på sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskning. Drätselkammaren har uppmärksammat, att revisionen begärt högre anslag för den hos revisionen för siffergranskning anställde auktoriserade revisorn och dessutom ett särskilt anslag för sakkunnigbiträde. Ehuru det förekommit, att det sistnämnda anslaget icke helt förbrukats och ehuru sådant anslag i årets stat saknas, vill drätselkammaren icke motsätta sig bifall till revisionens anslagsäskande.

Stadskansli och stadskamrerarekontor.

De mindre höjningar som här vidtagits hava föranletts av höjda dyrtidstillägg och materielpriser. Anslagen för löner hava ökat dels på grund av tillkomna ålderstillägg, dels ock på grund av löneregleringar, fastställda av stadsfullmäktige. — Stadskamrerarekontorets anslag för kapitalökningar har höjts med 1.000 kronor, enär under år 1943 en del nya skrivbord måste inköpas.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av det föreliggande statförslaget.

Byggnadskontor.

Rubriken på denna stat har ändrats från Byggnadschefs- och arbetskontor till den gängse använda rubriken Byggnadskontor.

Under administrationskostnader har här upptagits en ny post, facklitteratur, om 300 kronor. Det synes ganska uppenbart, att ett kontor av denna karaktär fordrar tillgång till sådan litteratur. — Anslaget för bilskjutsar föreslås höjt från 1.500 till 3.000 kronor. Detta anslag är oundgängligen nödvändigt för att byggnadschefen och hans närmaste underlydande utan alltför stor tidsutdräkt skall kunna kontrollera pågående arbeten. Vidare har här upptagits ett nytt anslag, nämligen å 1.000 kronor för hantlangning. På detta konto skola föras de kostnader, som äro förenade med de förberedande arbeten och undersökningar, som föregå ett förslag eller en framställning och som icke alltid kunna resultera i positiva resultat. — Anslaget för försäkringspremier, som innevarande år varit felaktigt angivet, har nu föreslagits till 200 kronor.

På anförda grunder hemställer drätselkammaren om stadsfullmäktiges fastställelse av statförslaget.

Emot detta förslag har drätselkammaren ingen anmärkning att framföra. Drätselkammaren vill emellertid icke underlåta att påpeka, att förslaget innebär en ökning av nämndens utgifter med cirka 32.000 kronor jämfört med innevarande år och att drätselkammaren med hänsyn härtill uttryckligen vill framhålla, att den, i enlighet med vad som i nämndens missivskrivelse utsäges, förväntar sig ett "intensifierat stadsplanearbete". Drätselkammaren hemställer om bifall till statförslaget.

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.* **Byggnadsnämnden.**

Till allmännyttiga ändamål hava upptagits nedan omförmälda anslag, i vissa fall med förhöjda belopp, varvid särskild motivering lämnas. Samtliga anslag föreslås utgå av uttaxerade medel, då några bidrag ur Sundinska fonden ej heller i år äro att påräkna:

Anslag till allmännyttiga ändamål.

Barnkrubban 6.000: —
Barnhemmet för flickor 1.500: —
Natthärbärget 1.000: —
Arbetsförmedlingen 6.000: —

Då arbetsförmedlingen nu inflyttat i nya lokaler har överenskommelse träffats om hyra med 12.000 kronor exclusive uppvärmning, varav hälften skall, därest stadsfullmäktige så besluta, utgå såsom kommunalt bidrag. Drätselkammaren vill emellertid framhålla, att staden icke bör känna sig bunden av att i framtiden på detta sätt bidraga till den eljest med statsmedel drivna arbetsförmedlingens verksamhet. Det förutsättes därför, att, om så skulle visa sig lämpligt, anslaget indrages. Bidraget torde därför endast få betraktas som ett tillfälligt anslag för år 1943.

Barnhemmet Sparvboet 2.500: —

Styrelsen för barnhemmet har med särskild motivering hemställt om ett med 500 kronor förhöjt anslag. Då barnhemmet har en stor mission att fylla, tillstyrker drätselkammaren framställningen.

Frälsningsarméns slumverksamhet 1.200: —
Västerås Gymnastikförening 1.800: —

Föreningen har hemställt om höjning av anslaget från 1.800 till 2.000 kronor under hänvisning till höjda hyror i Idrottshallen och föreningens gagnande verksamhet. Drätselkammaren har emellertid icke ansett sig böra tillstyrka framställningen.

Västmanlands Fornminnesförening 4.000: —
Västerås stads förening mot tuberkulos 3.000: —

Under åberopande av ökade omkostnader och svårigheter att erhålla tillräckliga inkomster har föreningen hemställt om ett med 1.000 kronor till 3.000 kronor förhöjt anslag. Drätselkammaren anser föreningens karaktär vara sådan, att dess verksamhet bör understödjas, och tillstyrker bifall till framställningen.

Västerås skollovskolonier 26.500: —
Densamma 22.750: —

Sistnämnda anslag utgör tredje femtedelen av kostnaden för kolonibyggnad vid sjön Usken.

Föreningen Västerås Idrottshall 10.000: —

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Anslaget har upptagits efter därom till stadsfullmäktige särskilt gjord framställning.

Västmanlands läns husmoderssemesternämnd 500: —

Nämnden, som har till ändamål att bereda semester åt husmödrar, som äro i behov av vila och rekreation men som sakna medel till att bereda sig sådan, har hemställt om kommunalt bidrag, förslagsvis med 2 öre för varje hundratal innevånare i kommunen. Drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige tillsvidare under 1943 och intill dess verksamheten blivit prövad ville lämna anslag med 5 kronor för varje husmoder från Västerås, som beredes semestervistelse genom nämndens försorg, dock högst med sammanlagt 500 kronor under året.

Erkända sjukkassor i Västerås:

Västerås erkända sjukkassa 10.000: —

Sveriges Träarbetares erkända sjukkassa 125: —

Aseapersonalens erkända sjukkassa har hemställt om anslag med 8.000 kronor. De båda förstnämnda kassorna, som icke äro centralsjukkassor, ha en betydligt sämre ställning än Aseapersonalens sjukkassa, vilken i egenskap av centralsjukkassa kommer i åtnjutande av väsentligt högre statsbidrag än lokalsjukkassorna. Då av Aseapersonalens sjukkassas förvaltnings- och redovisningsberättelse för år 1941 vidare synes framgå, att understödsbehov icke föreligger, avstyrker drätselkammaren framställningen i likhet med vad som skedde vid behandlingen av 1942 års budget.

Här har vidare upptagits värdet av den tomt, stadsägan 1665 BR, som enligt stadsfullmäktiges beslut överlåtits till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar. Denna utgift motsvaras av inkomstpost under fond- och lånestaten, där värdet tillgodoförts reserverade köpeskillingsmedelsfonden 7.000: —

Slutligen har här jämväl upptagits stadens del i hyra för lokal för folktandvården. Denna hyra har under fastighetsförvaltningen krediterats fastigheten 9.650: —

Barnstugor.

Emot detta statförslag har drätselkammaren ingen erinran. Förslaget föreslås till godkännande.

Pensionärshem.

Ej heller mot detta förslag har drätselkammaren funnit anledning till anmärkning, varför drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige ville fastställa detsamma.

Skattetaxering.

Statförslaget överensstämmer i det allra närmaste med innevarande års stat.

Medel till oförutsedda utgifter.

Såsom förslagsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits ett belopp av 157.240 kronor 64 öre, vilket nära överensstämmer med motsvarande anslag i årets stat.

Vidare har under rubriken ”Till fond för bostadssubvention” upptagits de av stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 för ändamålet anvisade medlen, 150.000

kronor, att täckas av uttaxerade medel. Då bidrag ur detta anslag visserligen hava lånekaraktär men då förlust å verksamheten kan uppkomma, har drätselkammaren ansett det viktigt, att de anvisade medlen förvaltas såsom en fond att av drätselkammaren disponeras för avsett ändamål. **N:o 190.** *Ang. 1943 års budget.*

Då behov av ett särskilt anslag till drätselkammarens förfogande för en del smärre utgifter visat sig föreligga, har här upptagits anslag för ändamålet med 5.000 kronor.

I innevarande års stat finnes intet anslag till stadsfullmäktiges förfogande, enär för ändamålet 200.000 kronor reserverades från år 1941. Av detta anslag återstå nu 120.000 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att icke förbrukad del av detta anslag skall reserveras till år 1943 att på enahanda villkor, som nu äro gällande, stå till stadsfullmäktiges förfogande.

Ofördelade utgifter och inkomster.

Dessa överensstämma i stort sett med innevarande års motsvarande utgifter och inkomster. Här bör endast påpekas den inkomst av överskott å anslag för oreglerade w.c.-avgifter, som efter tekniska verkens hörande kunnat upptagas.

Luftskydd.

Emot luftskyddschefens av luftskyddsnämnden tillstyrkta förslag har drätselkammaren ingen annan erinran, än att de anslag, som delvis skola täckas av statsbidrag, till hela sitt belopp uppförts å utgiftssidan, varefter de beräknade statsbidragen upptagits som inkomster. Sådan åtgärd är nödvändig, då statsbidragen utbetalas i efterskott och medel vid detta förhållande icke eljest skulle finnas disponibla för hela arbetets utförande.

Beträffande anordnande av branddammar för en summa av tillhopa 32.000 kronor, vill drätselkammaren tillstyrka anslag med föreslaget belopp men hemställer i likhet med vad tidigare skett, att som villkor uppställes, att anslaget icke får tagas i anspråk förrän drätselkammaren beretts tillfälle att yttra sig i ärendet.

Kristidsnämnd.

Kristidsnämndens förslag har icke föranlett annan anmärkning från drätselkammaren, än att från personalkostnader avförts föreslaget anslag för ”eventuella lönejusteringar” å 700 kronor. Drätselkammaren finner det icke riktigt att i staten upptaga anslag för löneökningar, då förutsättningarna härför ännu icke äro kända. I övrigt hemställer drätselkammaren om godkännande av nämndens statförslag.

Familjebidragsnämnd.

I detta förslag har i sak endast den ändringen gjorts, att dyrtidstilläggen, som av nämnden räknats efter 22 %, av drätselkammaren upptagits till 25 %.

Drätselkammaren vill här hava uttalat, att den ur principiell synpunkt icke är villig godtaga, att familjebidragsnämndens befattningshavare rubriceras som ”extra” eller ”extra ordinarie”. Då nämnden är att betrakta såsom en av kristiden betingad institution, som vid ett fredsslut helt eller delvis kommer

N:o 190. *Ang. 1943 års budget.* **Hyresnämnd.**

att upphöra, böra alla hos nämnden anställda betraktas såsom tillfällig, arvodesavlönad personal.

Emot detta statförslag finnes ingen erinran, varför drätselkammaren hemställer om dess fastställelse.

Underskott o. överskott. Det allmänna överskottet från år 1941 uppgår efter de anslagsförfoganden, som gjordes i samband med bokslutet, till 93.592 kronor 57 öre.

Med hänvisning till vad här ovan anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov för år 1943 till sex kronor 85 öre per skattekrona samt

att i dess helhet godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1943.

Västerås den 19 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

Sedan drätselkammaren till magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1943, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 2 december 1942.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beredningsutskottet haft tillfälle taga del av det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1943 får utskottet anföra följande. Utskottet har i stort sett icke funnit anledning till erinran emot det upprättade förslaget. Endast i nedan omförmälda avseende vill utskottet anmäla avvikande mening.

Styrelsen för arbetareinstitutet har i särskild skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om anslag med 22.000 kronor för biblioteksverksamheten. Drätselkammaren har emellertid på anförda skäl tillstyrkt anslag med allenast 20.000 kronor eller samma belopp som utgår för innevarande år. Då den begärda förhöjningen av anslaget synes vara fullt motiverad med ökade bränslekostnader och höjda dyrtidstillägg å löner och någon nedprutning av övriga kostnader i styrelsens stat för 1943 icke torde kunna ifrågakomma, får beredningsutskottet hemställa om bifall till styrelsens förslag och sålunda föreslå, att stadsfullmäktige till arbetareinstitutets biblioteksverksamhet ville lämna anslag med 22.000 kronor under 1943.

Vidkommande budgetförslaget för vattenverket har drätselkammaren med hänvisning till den särskilda framställningen från tekniska verkens styrelse om höjning av vattentaxan räknat med en merinkomst av 60.000 kronor i budgetförslaget. Då emellertid frågan om höjning av vattentaxan vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 innevarande november återremitterats till tekniska verken förefaller det beredningsutskottet synnerligen osäkert om man för 1943 kan räkna med den förhöjda inkomsten av 60.000 kronor. Utskottet har visserligen icke nu, innan frågan definitivt avgjorts, velat taga ställning till hur en eventuell brist av 60.000 kronor skall täckas, men utskottet förutsätter, att frågan härom av drätselkammaren utredes och underställes utskottets yttrande före stadsfullmäktiges decembersammanträde.

I samband med behandlingen av utgifts- och inkomststaten för bekvämlighetsinrättningar har beredningsutskottet velat påpeka, att stadsfullmäktige innevarande år anslagit medel till en bekvämlighetsinrättning i Sundinska husets källarevåning men att en sådan icke blivit utförd. Då det torde komma att möta

N:o 190.
Ang. 1943 års budget.

mycket stark opposition att till angivna ställe förlägga en bekvämlighetsinrättning har utskottet i detta sammanhang velat påtala nödvändigheten av att en utredning snarast verkställes ang. anordnande av en underjordisk bekvämlighetsinrättning i staden, förslagsvis Stora torget.

Utöver vad nu sagts har beredningsutskottet intet att erinra emot det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna drätselkammarens förslag till budget för 1943 med *dels* den ändring, som utskottet här ovan föreslagit, *dels ock* den ändring, som ev. kan föranledas av nytt förslag till täckning av inkomstminskning å vattenverkets stat.

Västerås den 30 november 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 21 december XXI

N:o 191.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av hästuttagningsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt Kungl. Maj:ts förordning den 9 oktober 1942 om uttagning under fredstid av vissa förnödenheter för krigsmaktens behov skall i varje kommun finnas en hästuttagningsnämnd bestående av 3 ledamöter och 3 suppleanter, vilka skola vara boende inom kommunen eller äga jordbruksfastighet inom densamma samt äga ingående kännedom om näringslivet och hästbeståndet. Ledamöter och suppleanter skola utses för en tid av 4 år.

Beredningsutskottet får med hänvisning till vad nu anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville för åren 1943—1946 utse

till ledamöter i hästuttagningsnämnden godsägaren Joh. Jansson, Lista, jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg och lantbrukaren C. P. Carlstedt, Torp, samt

till suppleanter lantbrukaren Fabian Rörick, lantbruksinspektoren Börje Nilsson och lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nu blivit nämnda.

Västerås den 30 november 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 192.

Beredningsutskottets skrivelse ang. namnsättning å en del gator inom Gideonsbergsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 innevarande november har gatunamnsberedningen framlagt förslag till namnsättning av en del gator inom det område å Gideonsberg där Asea uppfört nybyggnader, varjämte beredningen föreslagit att Vegagatans fortsättning söderut fram till Tunbyvägen jämväl bör erhålla namnet Vegagatan.

Beredningsutskottet, som förehaft ärendet till behandling, har för egen del intet att erinra emot gatunamnsberedningens förslag utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar godkänna, vad gatunamnsberedningen i sin ovan omförmälda skrivelse anfört.

Västerås den 30 november 1942.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har till gatunamnsberedningen inkommit hemställan, att beredningen hos stadsfullmäktige måtte föreslå namn å de vägar, som komma att iordningställas inom det område å Gideonsberg, där bolagets nybebyggelse av bostäder för del av dess personal nu pågår. Ehuru området, kallat Asea-staden, är helt enskilt, har beredningen ansett det lämpligt, att stadsfullmäktige giva vägarna namn.

Då, som nämnts, området helt är i bolagets ägo, synes det beredningen riktigast och lämpligast, att giva vägarna sådana namn, som hava någon kontakt med bolagets verksamhet. För den skull föreslår beredningen, att den väg, som från den blivande förbindelseleden mellan Kopparbergsvägen och Kristiansborgsallén leder upp till områdets östligaste del och som i huvudsak går i områdets norra begränsningslinje kallas *Aseastigen.* (På bifogad skiss markerad med röd färg.) De parallellt med nyssnämnda förbindelseled gående vägarna föreslås kallade, från väster räknat *Relävägen, Rotorvägen* och *Statorvägen.* (Markerade med blyerts, grön resp. blå färg.) Av dessa komma nu de två senare vägarna att utläggas. Slutligen föreslår beredningen, att den gata, som förbinder Emausgatan med Kopparbergsvägen, kallas *Emausgatan.*

Vid sitt sammanträde den 24 sistlidne september månad anvisade stadsfullmäktige medel för framdragande av Vegagatan först söderut och sedan västerut till Tunbyvägen. Då bebyggelse vid denna gata nu pågår, bör gatan nu namnsättas. Beredningen föreslår, att jämväl denna nya del av Vegagatan benämnes *Vegagatan.* **N:o 192.** *Ang. namnsättning å en del gator inom Gideonsbergsområdet.*

På grund av vad som anförts hemställer beredningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga de av gatunamnsberedningen här ovan föreslagna gatunamnen.

Västerås den 24 november 1942.

För gatunamnsberedningen:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 193.

Drätselkammarens skrivelse ang. indragning av tjänsten som gasmästare och anställande av driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk med utförlig motivering hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* vid den nuvarande innehavarens av gasmästarebefattningen avgång med pension den 1 november 1943 avföra denna befattning ur stadens lönesystem samt *att* för anställande tidigast från och med den 1 juli 1943 av en driftsingenjör å extra stat för gas- och reningsverken anvisa ett förslagsanslag å 4.000 kronor.

Drätselkammaren, som tagit framställningen under övervägande, har funnit den väl betänkt. Det må erinras därom, att i staden tidigare fanns en kemisk station, att denna numera är borta och att det inom stadens förvaltningar icke finnes tillgång till någon kemist.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla verksstyrelsens förevarande framställning samt

N:o 193.
Ang. indragning av tjänsten som gasmästare och anställande av driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken.

att anslaget å 4.000 kronor skall utgå av 1943 års anslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 november 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* vid den nuvarande innehavarens av gasmästarebefattningen avgång med pension den 1 november 1943 indraga sagda befattning samt *att* anvisa ett förslagsanslag å 4.000 kronor för anställande tidigast från och med den 1 juli 1943 av en driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken framställningen remitterats för yttrande, har sig bekant, att ifrågavarande omorganisation kommer att medföra stora fördelar och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla förevarande framställning från styrelsen för stadens tekniska verk.

Västerås den 1 december 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom tekniska verken pågår sedan någon tid utredning angående omorganisation av ledningen för gasverket och reningsverket. Anledningen till att denna fråga uppkommit är, att den nuvarande innehavaren av gasmästarebefattningen den 1 november 1943 avgår med pension samt att det icke anses lämpligt, att befattningen återbesättes, utan att i stället en befattning såsom driftsingenjör för gasverket och reningsverket inrättas. Styrelsen får i ärendet anföra följande.

För närvarande handhaves den direkta driften vid gasverket och reningsverket, närmast under driftsingenjören för vatten- och gasverken samt renings-

verket och avloppsledningarna, av gasmästaren. Till biträde har gasmästaren två driftsförmän. Anläggningarna vid ifrågavarande verk hava under de senare åren avsevärt utvidgats. Därtill kommer, att gasverkets drift tekniskt är ett ganska specialiserat område. Driftsingenjören skall hava avlagt examen vid teknisk högskolas fackavdelning för väg- och vattenbyggnad och närmast hava erfarenhet från vattenverk och gatuledningar. Det är icke möjligt att uppbringa en tekniker med dylik erfarenhet, vilken dessutom är insatt i gasverksdrift, och som gasverksdriften för närvarande får betraktas såsom bisyssla, får driftsingenjören icke tillräcklig tid att tränga in i de med gasverksdriften sammanhängande spörsmålen. Följden har också blivit att gasmästaren i stor utsträckning på egen hand fått lösa de i samband med driften uppkomna problemen. Även om driften hitintills i stort sett skötts på ett tillfredsställande sätt, är det uppenbart att det för driften vid såväl gasverket som reningsverket skulle vara utomordentligt fördelaktigt, om den dagliga tillsynen utövades av en tekniker med specialutbildning just inom dessa områden.

N:o 193.
Ang. indragning av tjänsten som gasmästare och anställande av driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken.

En annan fråga, som i detta sammanhang bör beaktas, är den fortlöpande kontrollen av vattenverkets vattenproduktion. De undersökningar, som för denna kontrolls utövande företagas, draga en kostnad av sammanlagt 700 kronor årligen.

Vidare är det i högsta grad önskvärt, att fortlöpande bakteriologiska undersökningar av mälarvattnet företagas, för att man skall kunna följa de påverkningar, som detta vatten erhåller genom utsläppandet i Mälaren av stadens kloakvatten. Inom tekniska verken har uppgjorts en preliminär plan för dessa undersökningar, enligt vilken kostnaderna för desamma röra sig om 1.500 kronor om året. Hälsovårdsnämnden, som förelagts ifrågavarande plan, har framhållit önskvärdheten av dylika fortlöpande undersökningar men samtidigt meddelat styrelsen, att nämnden icke har medel att bestrida kostnaderna utan framhållit, att dessa böra bestridas av tekniska verken.

Därest gasmästarebefattningen ersattes med en befattning såsom driftsingenjör för gasverket och reningsverket, skulle det i denna befattningshavares åligganden ingå att direkt under överingenjören handhava driften vid sistnämnda båda verk samt utreda och uppgöra förslag angående alla därmed sammanhängande frågor, omfattande även kolimporten samt biproduktsförädlingen. I driftsingenjörens uppgift skulle även ingå att utföra vattenanalyser såväl för vattenverket som för reningsverket och mälarvattnet. Såsom biträde åt driftsingenjören skulle liksom förut finnas två driftsförmän. Det hittills tillämpade systemet med vakthållning vid gasverket och reningsverket bör bibehållas, varvid driftsingenjören skulle inträda på gasmästarens plats. Driftsingenjörens uppgift skulle sålunda bliva av större omfattning än gasmästarens. Vattenundersökningarna koncentrera sig emellertid till sommartiden, då kontorsbiträdets vid gasverket arbetsbörda är ganska ringa på grund av att då ingen koksförsäljning förekommer, varför detta kontorsbiträde eventuellt skulle kunna tjänstgöra jämväl som laboratoriebiträde. Vid reningsverket finnes ett mindre laboratorium inrättat.

Styrelsen har den uppfattningen, att den nu föreslagna driftsingenjören i avlöningshänseende bör ungefärligen jämställas med driftsingenjören vid

N:o 193.
Ang. indragning av tjänsten som gasmästare och anställande av driftsingenjör å extra stat vid gas- och reningsverken

elektricitetsverket, vilkens begynnelselön är 7.140 kronor jämte dyrtidstillägg, och att lönen sålunda bör sättas 8.500 kronor inklusive dyrtidstillägg.

Det skall här antecknas, att gasmästarens slutlön utgår med 5.001 kronor per år jämte dyrtidstillägg, vartill kommer 900 kronor om året för skötseln av reningsverket.

Med hänsyn till att gasmästaren avgår med pension den 1 november 1943 anser styrelsen, att befattningen såsom driftsingenjör för gasverket och reningsverket lämpligen bör tillträdas omkring den 1 juli sistnämnda år.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att vid nuvarande innehavarens av gasmästarbefattningen avgång med pension den 1 november 1943 avföra denna befattning ur stadens lönesystem samt

att för anställande tidigast från och med den 1 juli 1943 av en driftsingenjör å extra stat för gasverket och reningsverket anvisa ett förslagsanslag å 4.000 kronor.

Västerås den 27 oktober 1942.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Nils Tunel.*

N:o 194.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till en städerska vid folkskolans tandklinik.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen har i härvid fogade skrivelse hemställt, att städerskan vid folkskolans tandklinik Elin Sofia Persson måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd. Löne- och avtalsnämnden, till vilken skrivelsen för yttrande remitterats, har hemställt, att Elin Persson måtte tilldelas ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 januari 1943 under hennes återstående levnad.

Drätselkammarenu, som förehaft framställningen till behandling och som

funnit denna motiverad med hänsyn till föreliggande omständigheter och till tidigare beslut i liknande ärenden, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 194.
Ang. pensionsunderstöd till en städerska vid folkskolans tandklinik.

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning i ärendet

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven .Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att städerskan vid folkskolans tandklinik, Elin Sofia Person, vilken är född den 13 mars 1880 och sedan 1921 års början varit anställd såsom städerska vid tandkliniken, måtte tilldelas pensionsunderstöd från och med den 1 januari 1943, då hon avgår från sin tjänst. Framställningen har remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Verkställd utredning har givit vid handen, att Elin Persson såsom städerska haft en arbetstid av 4—5 timmar pr dag under 37 veckor om året samt att hon är i behov av understöd, varför nämnden finner det skäligt att understöd utgår. Nämnden vill härvid hänvisa till, att städerskor med ungefär samma arbetstid i stadens tjänst tidigare erhållit pensionsunderstöd.

Nämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att tilldela städerskan vid folkskolans tandklinik, Elin Sofia Persson, ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 januari 1943 under hennes återstående livstid.

Västerås den 1 december 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att folkskolans tandklinik kommer att nedlägga sin verksamhet, i och med att folktandvården träder i funktion, har folkskolesty-

N:o 194. *Ang. pensionsunderstöd till en städerska vid folkskolans tandklinik.*

relsen uppsagt städerskan på tandkliniken Elin Sofia Persson från hennes tjänst fr. o. m. utgången av innevarande år. Då hon från nämnda tidpunkt står utan anställning och på grund av sin ålder — född 13/3 1880 — ej torde kunna erhålla någon ny, får styrelsen hemställa, att pensionsunderstöd måtte tilldelas henne i enlighet med för liknande fall tidigare tillämpade grunder.

Persson, som fullgjort sina åligganden med nit och skicklighet, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor sedan 1921 års början. Hennes avlöning utgör förutom dyrtidstillägg kr. 715: —.

Västerås den 27/10 1942.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 195.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till en f. d. lyktvakt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden i här bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt, att förre lyktvakten Hjalmar Hedin måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd av 250 kronor att utgå från och med den 1 juli 1942 under hans återstående levnad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har icke funnit övervägande skäl tala för nämndens framställning. Hedins uppdrag har omfattat en tid av endast cirka två timmar per dag under den tid av året, då gatlyktorna äro tända. Arbetet måste för den skull betraktas såsom en bisyssla, som icke bör anses kvalificera till pensionsunderstöd. Det bör här också påpekas, att Hedins framställning i ärendet avstyrkts av tekniska verkens styrelse.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 195.
Ang. pensionsunderstöd till en f.d. lyktvakt.

att avslå löne- och avtalsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden har styrelsen för stadens tekniska verk meddelat, att förre lyktvakten Hjalmar Hedin anhållit om pension eller pensionsunderstöd. Styrelsen har därvid underrättat om, att Hedin är född den 21 december 1873, att han anställdes såsom lyktvakt år 1918 med ett årligt arvode av 350 kronor, att arvodet 1929 höjdes till 500 kronor, att det vid Hedins avgång detta år uppgick till 676 kronor, att sysslan, som tagit i anspråk en tid av cirka två timmar per dag, från och med den 1 juli 1942 indragits. Framställningen har av verksstyrelsen avstyrkts.

Då Hedin varit anställd hos staden i 24 år och då utredning har givit vid handen, att han är i behov av understöd, anser nämnden det skäligt, att understöd utgår. Såsom närmaste jämförelse vill nämnden hänvisa till, att städerskor med en arbetstid av cirka 3—4 timmars arbetsdag i stadens tjänst tidigare tillerkänts pensionsunderstöd.

Nämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att tilldela förre lyktvakten Hjalmar Hedin ett årligt pensionsunderstöd av 250 kronor att utgå från och med den 1 juli 1942 under hans återstående livstid.

Västerås den 10 november 1942

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

N:o 196.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till änkan efter en befattningshavare vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att änkefru Ester Wallner måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 september 1942 under hennes återstående levnad. Emot sådan framställning har styrelsen för tekniska verken förklarat sig icke hava något att erinra.

Drätselkammaren har behandlat ärendet och har därvid av principiella skäl ställt sig ganska tveksam till framställningen. Med hänsyn emellertid till den långa tid, som Wallner arbetat i stadens tjänst i olika omgångar, varav den övervägande delen varit pensionsberättigande och då fru Wallner efter makens död är i synnerligt behov av ekonomisk hjälp, anser drätselkammaren det skäligt, att understöd utgår på sätt nämnden föreslagit.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden har styrelsen för stadens tekniska verk meddelat, att änkefru Ester Wallner hos styrelsen anhållit om pension och att styrelsen icke har något att erinra emot, att änkefru Wallner tillerkännes ett årligt pensionsunderstöd. Av skrivelsen framgår, att fru Wallner är änka efter Johan Fredrik Wallner, vilken under tiden 1/10 1917 — november 1935 var anställd såsom ordinarie avläsare vid verken och vilken efter vissa oegentligheter avskedades från sin tjänst, varvid han gick förlustig såväl egen pension som familjepension. Vidare framgår, att Wallner från och med den 25 februari 1935 till och med den 31 augusti 1942 var anställd som extra förrådsman vid verken med en blygsam timlön samt att bouppteckningen efter honom utvisar brist i boet.

På grund av vad som i ärendet förekommit, anser nämnden det skäligt att pensionsunderstöd tilldelas fru Wallner. Nämnden hemställer för den skull att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 196. *Ang. pensionsunderstöd till änkan efter en befattningshavare vid tekniska verken*

att tilldela änkefru Ester Wallner ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 september 1942 under hennes återstående levnad.

Västerås den 10 november 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

|Sven Holmer.

N:o 197.

Drätselkammarens skrivelse ang. höjning av arvodet till hamnfogden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har hamnstyrelsen hemställt, att det till hamnfogden utgående arvodet från och med den 1 januari 1943 måtte höjas från 350 till 400 kronor i månaden. Löne- och avtalsnämnden har tillstyrkt framställningen.

Drätselkammaren, som finner hamnstyrelsens hemställan befogad, vill erinra om, att det begärda arvodet finnes upptaget i styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta statförslag för år 1943.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hamnstyrelsens framställning.

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 197.

Ang. höjning av arvodet till hamnfogden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att arvodet till hamnfogden från och med den 1 januari 1943 skall utgå med 400 kronor per månad.

Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet till behandling, anser med hänsyn till att hamnfogdens arbetsuppgifter genom den beslutade omorganisationen å hamnkontoret komma att öka den föreslagna höjningen av hamnfogdens arvode motiverad. Nämnden får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hamnstyrelsens framställning.

Västerås den 1 december 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1939 beslöto stadsfullmäktige medgiva hamnstyrelsen rätt att anställa en hamnfogde å extra stat med ett arvode av 350 kronor per månad.

Genom en av styrelsen beslutad omorganisation å hamnkontoret, varom styrelsen i särskild skrivelse gjort hemställan hos stadsfullmäktige, komma hamnfogdens arbetsuppgifter att ökas, i det att vissa åligganden, som förut åvilat manliga kontorsbiträdet av I. klass, i samband med indragningen av förenämnda kontorsbiträdesbefattning komma att överflyttas å hamnfogden. Styrelsen finner därför en höjning av arvodet till hamnfogden, varom i styrelsen förslag väckts, väl motiverad. Lönen till den befattningshavare, vars tjänst närmast kan jämföras med hamnfogdens, nämligen ångbåtsbefälhavaren, utgår med 416 kronor 75 öre i månaden, varvid är att märka, att kompetenskraven äro satta lägre beträffande ångbåtsbefälhavaren än beträffande hamnfogden, i det den förstnämnde endast skall hava avlagt skepparexamen av 1:a klass, medan den sistnämnde skall hava avlagt styrmans- och sjökaptensexamen samt vara kunnig i tyska och engelska språken.

På grund av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att arvodet till hamnfogden från och med den 1 januari 1943 skall utgå med 400 kronor per månad.

Västerås den 25 september 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Nils Tunel.

N:o 198.

Drätselkammarens skrivelse ang. bemyndigande för drätselkammaren att upptaga tillfälligt lån under 1943.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 januari detta år hemställde drätselkammaren om bemyndigande att på visst angivet sätt upptaga tillfälliga lån i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder. Då stadskassan nu i mycket stor utsträckning förskotterat medel, som sedermera skola täckas av lånemedel eller på annat sätt inlevereras till stadskassan, finner drätselkammaren det för likviditetens skull nödvändigt att liknande bemyndigande lämnas drätselkammaren också för nästkommande år.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i bankinrättning eller eljest under år 1943 inom ramen för den underställningsfria lånerätten för stadens räkning upptaga tillfälliga lån till belopp och på sätt som drätselkammaren kan finna erforderligt och lämpligt för bestridande av utgifter, som skola gäldas av stadskassan.

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 199.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass hos lantegendomsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt att en hos nämnden tidigare ordinarie befattning såsom skrivbiträde måtte få återbesättas och att befattningen därvid måtte placeras i 21. lönegruppen av gällande lönestat. Löne- och avtalsnämnden, som beretts tillfälle att yttra sig i ärendet, har tillstyrkt framställningen.

Drätselkammaren vill erinra om, att hos lantegendomsnämnden tidigare fanns en befattning såsom bokhållare, vilken befattning indragits. I nära samband därmed överflyttades nämndens kassa till stadskassan. Kassabokföringen och utbetalningarna äro dock fortfarande kvar hos nämnden och handhavas helt av nämndens kvinnliga skrivbiträde. Med hänsyn härtill och till vad lantegendomsnämnden i övrigt anfört, anser drätselkammaren nämndens framställning vara berättigad.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1943 hos lantegendomsnämnden inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, placerad i 21. lönegruppen av gällande lönestat samt

att uppdraga åt lantegendomsnämnden att i vederbörlig ordning besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till löne- och avtalsnämnden har för yttrande överlämnats en av lantegendomsnämnden hos stadsfullmäktige gjord hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta, att en tidigare ordinarie skrivbiträdesbefattning hos nämnden från och med den 1 januari 1943 skall återbesättas samt att denna befattning skall vara placerad i 21. lönegruppen av gällande lönestat.

Nämnden får nu meddela, att den med hänsyn till de göromål, som åligga ifrågavarande biträde, måste anse det vara befogat, att befattningen inrättas såsom 1. klass kvinnligt kontorsbiträde.

N:o 199. *Ang. inrättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass hos lantegendomsnämnden.*

Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos lantegendomsnämnden från och med den 1 januari 1943 inrättas en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass, placerad i 21. lönegruppen av stadens lönestat, samt

att lantegendomsnämnden bemyndigas att besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Västerås den 10 november 1942.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lantegendomsnämnden funnit det oundgängligen nödvändigt att å renhållningsverkets kontor finnes ett fast anställt skrivbiträde, får nämnden hemställa, att den skrivbiträdesbefattning, som intill 1934 funnits hos nämnden måtte få återbesättas med ordinarie innehavare från och med den 1 januari 1943.

Ifrågavarande befattning, som vid fröken Elisabet Erikssons avgång med pensin år 1934 av okänd anledning endast tillsattes på förordnande, har under tiden uppehållits av ett skrivbiträde, som sedan något år tillbaka åtnjuter en avlöning av 200 kronor pr månad jämte nu utgående dyrtidstillägg.

Befattningshavaren, som har till huvudsaklig uppgift att biträda med upprättande av avlöningslistor för såväl renhållningsverk som lantegendomar, mottaga budning om latrinhämtning samt utskriva renhållningsverkets och lantbrukets samtliga räkningar, är även ansvarig för de mindre kassor, som nu handhavas å nämndens kontor och bör med hänsyn till henne åvilande ansvar och arbete placeras i 21. lönegruppen av för staden gällande lönestat.

På grund av vad ovan anförts får lantegendomsnämnden anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att en tidigare befintlig ordinarie skrivbiträdesbefattning hos nämnden från och med den 1 januari 1943 återbesättes samt

att nämnda befattning placeras i 21. lönegruppen av nu gällande lönestat.

Västerås den 24 september 1942.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 200.

Drätselkammarens skrivelse ang. överlåtelse av mark till Inköpscentralernas Aktiebolag, ICA.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan en tid tillbaka hava av drätselkammaren underhandlingar förts med representanter för Inköpscentralernas Aktiebolag, ICA, om överlåtelse till ICA av mark för industriändamål. Sedan underhandlingarna numera resulterat i en preliminär överenskommelse får drätselkammaren härmed underställa ärendet stadsfullmäktige för avgörande.

ICA är en sammanslutning av i första hand de fyra stora grossistfirmorna Hakonbolaget, Eolbolaget, A.-B. Speceristernas Varuinköp och Nordsvenska Köpmanna A.-B. Redan för flera år sedan riktades från Hakonbolaget en förfrågan till drätselkammaren om inom Västerås stad lämplig mark kunde ställas till förfogande för anläggande av en större kvarnindustri. Frågan har emellertid icke blivit aktuell förrän på senaste tiden och under innevarande höst hava förhandlingar förts med ICA. Bolaget eftersträvar mark för uppförande i första hand av en större kvarn samt en margarinfabrik och bolagets avsikt är att så snart förhållandena det medgiva påbörja uppförandet av kvarnanläggningen. Dessutom önskar bolaget ytterligare mark för anläggande av andra industrier inom ramen för bolagets och detsamma närstående företags verksamhet. Efter utredning inom drätselkammaren har det befunnits, att ett område öster om djuphamnen och väster om Västerås Masugnsaktiebolags fastigheter torde kunna vara för ändamålet användbart. I första hand avser bolaget att förvärva en södra del av detta område om cirka 20.000 kvadratmeter. Då detta område för närvarande delvis utgöres av icke utfyllt vattenområde förutsättes att området genom stadens försorg utfylles. Så torde även utan större svårighet kunna ske inom tämligen kort tid, då all tippning av schaktmassor nu sker inom detta område. I den plan, som å byggnadskontoret upprättats, har omedelbart norr om detta område förlagts en planerad förbindelsväg mellan gamla hamnen och djuphamnen. Norr om denna väg önskar ICA få optionsrätt på ett område om cirka 15.000 kvadratmeter, å vilket område bolaget avser att sedermera förlägga planerade industrier.

Vid sitt ställningstagande till den föreliggande frågan har drätselkammaren tagit hänsyn till en ofta uttalad önskan att här i staden bereda plats även för annan än den s. k. tunga industrien. Ur stadens synpunkt måste det, enligt drätselkammarens förmenande, i och för sig vara synnerligen önskvärt att hit till staden förlägges sådana industrier, som ICA har för avsikt att anlägga. Det kan nämnas, att bolaget haft erbjudande från ett flertal andra städer att dit förlägga sin rörelse. En försäljning till ICA av ovan omförmälda områden medför emellertid för staden förpliktelse att anordna kaj och järnvägsspår samt anlägga en del vägar. Den plan, som upprättats, ger emellertid möjlighet till utvinning av en hel del industritomter utöver dem, som avses för ICA. Inom

N:o 200.
Ang. överlåtelse av mark till Inköpscentralernas Aktiebolag ICA.

området mellan djuphamnsviadukten—järnvägen, Masugnsbolagets område och en blivande ny kajlinje beräknas totalt kunna ställas till förfogande för industriändamål cirka 90.000 kvadratmeter mark. Efter avdrag av de områden, som föreslås försålda till ICA, skulle kvarstå cirka 55.000 kvadratmeter. Genom att anlägga en ny kaj utanför området skulle värdet av industritomterna bliva avsevärt förbättrat och möjligheterna att bättre utnyttja dem stiga. De kaj- och spåranläggningar, som äro avsedda att i första hand betjäna ICA:s behov ha preliminärt beräknats draga en kostnad av för närvarande 1.100.000 kronor. Skulle kajen och spåranläggningarna utsträckas österut för att kunna betjäna det planerade industriområdet i övrigt räknar man med en ytterligare anläggningskostnad av 1.300.000 kronor. Kostnaden för förbindelsevägen mellan gamla hamnen och djuphamnen har man i detta sammanhang icke räknat med, enär den anses böra komma till stånd även om det nu föreliggande projektet icke kommer att realiseras. För övriga gator inom området samt för övriga allmänna industrispår beräknas en kostnad av cirka 200.000 kronor.

Såsom av den vid denna skrivelse fogade preliminära överenskommelsen framgår skall ICA för marken söder om den nya förbindelsevägen erlägga ett pris av 5 kronor per kvadratmeter och för marken norr om vägen ett grundpris av 3 kronor per kvadratmeter, ökat med 4 % ränta till dess området tillträdes. Det kan väl sägas, att priset är billigt men å andra sidan står det i god överensstämmelse med det pris som tidigare begärts här i staden för industritomter. Övriga villkor för överlåtelsen till ICA framgå av den perliminära överenskommelsen och torde här icke tarva några närmare förklaringar.

Då det gäller att bedöma värdet av de av ICA planerade industrierna komma givetvis en hel del obekanta faktorer in i sammanhanget. Drätselkammaren har med ledning av uppgifter från bolaget angående beräknad tillverkningskapacitet m. m. sökt bilda sig en uppfattning av i första hand kapaciteten hos den planerade kvarnanläggningen och margarinfabriken och de därifrån påräkningsbara inkomsterna. Det beräknas sålunda att för kvarnens räkning komma att över Västerås hamn införas årligen c:a 45.000 ton spannmål samt utföras c:a 22.000 ton mjöl och havregryn. För margarinfabrikens del räknar man med en införsel över hamnen av cirka 5.000 ton olja och en expediering över hamnen av cirka 200 ton färdigt margarin. Övrigt framställt margarin kommer att försändas med bil och järnväg. Totalt för de båda nu nämnda industrierna har räknats med hamnavgifter på cirka 39.800 kronor och fartygsavgifter på cirka 8.700 kronor, eller sålunda sammanlagda hamninkomster av cirka 48.500 kronor årligen. Den beskattningsbara årliga omsättningen vid de båda industrierna vid full utbyggnad har beräknats till 800.000—1.000.000 kronor. Antalet vid industrierna sysselsatta arbetare torde komma att uppgå till ett 60-tal. Byggnadsvärdet av anläggningarna, exklusive maskiner, har beräknats till cirka 3.000.000 kronor.

De nu lämnade siffrorna äro givetvis helt preliminära men torde ändock kunna tjäna som ledning vid bedömandet av den föreliggande frågan. Vad som är påfallande är att industriföretag av denna storleksordning kunna drivas med så liten arbetsstyrka. Detta beror på en långt driven rationalisering samt utnyttjande av maskinell arbetskraft i stor utsträckning. För de anläggningar, som planeras å det norra området — bl. a. kemisk-teknisk industri — kommer

N:o 200. *Ang. överlåtelse av mark till Inköpscentralernas Aktiebolag ICA.*

emellertid att krävas proportionellt flera arbetare än vid kvarn- och margarinfabrikerna. Enligt drätselkammarens förmenande ligger betydelsen av att ICA:s industrier förläggas hit till staden icke så mycket däri att de skapa arbetstillfällen för en del personer, som direkt anställas i rörelsen, utan fastmer däri, att man torde kunna på längre sikt räkna med en del indirekta fördelar för stadens del. Det är att förmoda att ICA-koncernen kommer att utvecklas än mer i framtiden och det ligger då nära till hands att det samhälle, där företaget blivit domicilierat, kan räkna med att bliva centrum för verksamheten. Trots de relativt stora engångsutgifter, som staden skall åtaga sig och som under den första tiden med visshet icke kunna amorteras och förräntas genom påvisbar ökning av stadens inkomster, synes det drätselkammaren vara förutsende att icke tveka inför detta kapitalutlägg. Drätselkammaren vill därför för sin del förorda bifall till den träffade uppgörelsen och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville besluta

att för stadens del godkänna den mellan drätselkammaren och ICA träffade preliminära överenskommelsen,

att förklara sig beredda att sedermera anvisa erforderliga medel för anläggande av kaj, järnvägsspår och vägar i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättad plan, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga de kompletterande åtgärder, som erfordras för genomförande av den träffade överenskommelsen.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

ÖVERENSKOMMELSE.

Mellan Västerås stads drätselkammare för Västerås stad, å ena, och Inköpscentralernas Aktiebolag, här nedan kallat Ica, å andra sidan, är denna dag följande preliminära överenskommelse träffad.

1) Staden överlåter till Ica ett område om cirka 20.000 kvm., beläget å stadsägorna 228 och 2293 (nuvarande Alviken) och å bifogade karta markerat med röd färg.

Då en del av det å kartan markerade området utgöres av ännu icke utfyllt

N:o 200.
Ang. överlåtelse av mark till Inköpscentralernas Aktiebolag ICA.

vattenområde åtager sig staden, att till den 31/12 1944 ha utfyllt detsamma, såframt icke utan stadens förvållande hinder härför möter.

För området, som till areal och gränser endast är preliminärt bestämt, erlägger Ica en köpeskilling beräknad efter fem (5) kronor per kvadratmeter.

Ica äger tillträda området den 1 april 1943, då den efter den preliminära arealen beräknade köpeskillingen 100.000 kronor erlägges. Tillägg eller avdrag i köpeskillingen, som betingas av blivande exakt areal, blir föremål för reglering då avstyckning fastställts, vid vilket tillfälle även köpebrev utfärdas.

I överlåtelsen ingå icke de å området befintliga byggnaderna, vilka få kvarstå till dess att området av Ica bebygges i den omfattning, som nedan under punkt 3) omförmäles.

2) Staden förbinder sig vidare att under en tid av tio (10) år, räknat från den 1 april 1943 lämna Ica optionsrätt att förvärva ett markområde om cirka 15.000 kvm. beläget norr om det i punkt 1) omförmälda området och å bifogade karta betecknat med blå färg. Ica äger att ett (1) år efter därom gjort skriftligt meddelande tillträda marken för omedelbar bebyggelse.

Priset på denna mark bestämmes till tre (3) kronor per kvm. med tillägg av 4 % för varje år som förflyter från den 1 april 1943, till dess Ica tillträder området, då köpeskillingen erlägges efter den exakta arealen och köpebrev utfärdas.

Skulle på grund av hinder, över vilka Ica ej kan råda, bebyggelse icke komma till stånd under nyss nämnda 10-årsperiod äger Ica erhålla optionsrätt under ytterligare högst 10 år på enahanda villkor under förutsättning, att byggnadsplan framlägges samt under snarast möjliga tid genomföres.

3) Ica förbinder sig att å det under punkt 1) omförmälda området så snart förhållandena det medgiva uppföra en kvarnanläggning av den storlek, varom meddelande lämnats vid underhandlingarna med stadens representanter. Likaså förbinder sig Ica att så fort sig göra låter efter det kvarnanläggningen blivit färdigställd, uppföra annan fabriksanläggning å samma område i den mån ej margarinfabrik kan ifrågakomma.

Beträffande det under punkt 2) omförmälda området avses, att den bebyggelse, som är förutsättningen för att området av Ica skall få tillträdas, blir en verklig industribebyggelse, avsedd att tjäna Ica eller detsamma närstående företag.

4) Ica förbinder sig att icke till annan överlåta de från staden inköpta områdena, dock att Ica skall äga rätt att överföra äganderätten till desamma å av Ica stiftade särskilda bolag, med uppgift att driva sådan verksamhet, som de å områdena planerade anläggningarna äro avsedda tjäna.

Skulle fråga uppkomma att på annat sätt överlåta områdena, skola desamma först hembjudas till Västerås stad för återlösen till samma pris, som Ica erlagt, med tillägg av 4 % ränta från den dag Ica erlagt köpeskillingen.

5) Västerås stad förbinder sig att anlägga kaj och järnvägsspår samt ordna vägar i huvudsaklig överensstämmelse med den plan, som företeddes vid underhandlingarna om förvärvet, och som här bifogas.

Det åligger Ica att senast ett år före igångsättande av byggnadsarbeten å det under punkt 1) omförmälda området underrätta staden för att staden må tillgodonjuta skäligt rådrum för arbetenas planering.

N:o 200.

Ang. överlåtelse av mark till Inköpscentralernas Aktiebolag ICA.

Staden är icke skyldig igångsätta arbetena med mindre bindande utfästelse från Ica erhållits, att kvarnanläggningen kommer att påbörjas och i ett sammanhang slutföras.

Därest redan från början vägarna icke lämpligen kunna utföras enlig planen må staden enligt närmare underhandlingar med Ica under en övergångsperiod anordna provisoriska tillfarts- och genomfartsvägar.

6) Denna överenskommelse blir giltig endast under förutsättning att stadsfullmäktige i Västerås godkänna densamma.

Parterna äro ense därom att om så skulle anses lämpligt och erforderligt, sedermera utbyta denna preliminära överenskommelse mot en definitiv och mer detaljerad. Det förutsättes vidare, att de olika detaljfrågor som uppkomma i samband med genomförandet av häri omförmälda projekt, bli föremål för avgörande först efter förhandlingar mellan parterna.

7) Staden åtager sig medverka till att genom stadsplanebestämmelser eller på annat sätt möjlighet skapas för Ica att anordna lämpliga transportanordningar mellan de i punkt 1) och 2) omförmälda områdena ävensom att spårförbindelse mellan områdena kan utläggas i samma eller olika plan som vägen, allt för såvitt ej tekniska hinder härför möta.

8) Staden åtager sig vidare medverka till att, för såvitt på staden beror, bebyggelsen å närliggande markområden erhåller sådan utformning att den icke ur hygienisk eller estetisk synpunkt menligt inverkar å de av Ica planerade industriföretagen.

9) Tvister och meningsskiljaktigheter angående innehållet i denna överenskommelse få ej dragas inför domstol utan skola hänskjutas till avgörande av skiljemän enligt gällande lag.

10) Vid detta kontrakt fogas av båda parter undertecknat protokoll från de förberedande förhandlingarna.

11) Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade och mellan parterna växlade.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Bevittnas:

Märta Svanberg. *Ingrid Österberg.*

INKÖPSCENTRALERNAS AKTIEBOLAG ICA:

E. Clemedtson. *Hakon Swenson.*

J. Rud. Liwendahl. *Eric Andersson.*

Karl-Erik Karlsson. *Harald Mörck.*

Bevittnas:

Märta Strid. *Stig Svensson.*

N:o 201.

Beredningsutskottets skrivelse ang. reglemente för hemsysternämnd, instruktion för hemsystrar samt val av hemsysternämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 26 november 1942 uppdrogo stadsfullmäktige åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till reglemente för hemsysternämnd, val av ledamöter i nämnden samt instruktion för hemsystrar. Till fullgörande av detta uppdrag får utskottet härmed till stadsfullmäktige för fastställelse överlämna bifogade förslag till reglemente för hemsysternämnden och instruktion för hemsystrar.

Därest nyssnämnda förslag vinner stadsfullmäktiges bifall får beredningsutskottet vidare föreslå följande sammansättning av hemsysternämnden under åren 1934 och 1944.

Ledamöter: fru Gertrud Lundkvist, fru Ebba Holmström och fröken Inez Mallander.

Suppleanter: fru Elsa Engberg och fru Ingrid Andrén.

Till sammankallande föreslås fru Lundkvist.

Västerås den 7 december 1942

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Reglemente för Västerås stads hemsysternämnd.

§ 1.

Hemsysterverksamheten ledes av en av Västerås stadsfullmäktige vald hemsysternämnd, bestående av tre ledamöter och två suppleanter. Ledamöter och suppleanter väljas för en tid av två år bland personer inom staden, som äro kända för socialt intresse.

§ 2.

Nämnden väljer inom sig för ett år i sänder ordförande och sekreterare.

§ 3.

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutför om två ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense.

N:o 201.

Ang. reglemente för hemsysternämnd, instruktion för hemsystrar samt val av hemsysternämnd.

§ 4.

Hemsyster antages av hemsysternämnden. Anställningen sker genom kontrakt med vederbörande hemskola tills vidare för en tid av ett år i sänder.

§ 5.

Hemsysternämnden åligger

1) att tillse att för hemsyster fastställd instruktion följes;
2) att giva hemsyster behövligt stöd och råd i hennes arbete samt tillse att hemsyster genom nödig vila och fritid skyddas för överansträngning;
3) att med största möjliga rättvisa och med social förståelse för de i varje fall föreliggande omständigheterna planlägga hemsysters arbete och därvid på sätt nämnden kan finna lämpligt samarbeta med arbetsförmedlingen, som mottager anmälningar om hemhjälp och fördelar arbetet mellan hemsystrarna;
4) att, om skäl därför föreligga, befria från erläggande av eller bevilja nedsättning i den ersättning, som enligt § 6 skall utgå för av hemsyster lämnad hjälp;
5) att, efter prövning i varje särskilt fall, avgöra om hemsyster skall få lämna hjälp åt hem, där de ekonomiska förhållandena tillåta anställandet av annan arbetskraft;
6) att till stadsfullmäktige årligen före februari månads utgång insända berättelse över verksamheten under det gångna året.

§ 6.

Såvida befrielse eller nedsättning ej beviljas, skall ersättning för av hemsyster lämnad hjälp utgå enligt följande taxa:

för helt dygn	kr. 5: —
för hel dag	„ 3: 50
för halv dag = 4 timmar	„ 2: —
för 1 timme	„ 0: 50

För obemedlade är hemhjälpen fri.

Rapport om hemsysters arbete lämnas en gång varje vecka av arbetsförmedlingen till hemsysternämnden och stadskassan som därefter uttager avgiften härför.

Hemsyster äger även att direkt av rekvirent mot avlämnande av fastställt kvitto uppbära stadgad ersättning, vilken snarast möjligt redovisas till stadskassan. Hemhjälp har icke fattigvårds karaktär.

Instruktion för hemsystrar i Västerås.

§ 1.

Hemsyster anställes av hemsysternämnden och har att följa de anvisningar, som lämnas av nämnden eller av den utsedd ledamot samt inkallas i sitt arbete genom arbetsförmedlingen.

Till hemsyster må som regel icke antagas annan än den, som genomgått Uppsala hemskola eller erhållit motsvarande utbildning.

N:o 201.

Ang. reglemente för hemsysternämnd, instruktion för hemsystrar samt val av hemsysternämnd.

§ 2.

Hemsysters uppgift är att lämna hjälp åt hem, som i följd av särskilda svårigheter såsom sjukdom, dödsfall o. d. sakna nödig omvårdnad och att giva handräckning åt ensamma gamla.

Alla hem äga principiellt rätt till hemhjälp. Hemsyster skall dock i första hand ägna sitt arbete åt sådana hem, där de mest ömmande omständigheterna föreligga. Hon får icke — annat än efter särskild prövning av hemsysternämnden — arbeta i hem, där de ekonomiska förhållandena tillåta anställande av annan arbetskraft.

§ 3.

Hemsyster har att utföra vanliga i ett hem förekommande sysslor och där så erfordras vara behjälplig med enklare sjukvård.

Hemsysters arbete i ett hem är av tillfällig art och får i regel räcka högst 14 dagar. Då särskilda omständigheter därtill föranleda må hemsysternämnden undantagsvis medgiva utsträckning av tiden.

§ 4.

Hemsyster skall föra dagbok över sitt arbete och avlämna de rapporter som hemsysternämnden eller arbetsförmedlingen påfordrar.

Hemsyster får ej för egen räkning mottaga ersättning av rekvirent.

§ 5.

Vid tjänstgöring hel dag skall hemsyster erhålla fri kost i vederbörande hem såframt sådan med hänsyn till ekonomiska och övriga förhållanden i hemmet rimligen kan lämnas.

§ 6.

Utöver bestämmelserna i denna instruktion skola i tillämpliga delar gälla av Uppsala hemsysterskola utarbetade stadgar för hemsysterverksamheten samt bestämmelserna i gällande anställningskontrakt.

N:o 202.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hemsysterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 26 nästlidne november månad beslöto stadsfullmäktige jämte annat att uppdraga åt drätselkammaren att avlämna definitivt förslag till anslag för angiven hemsysterverksamhet (stfms handlingar nr 183). I skrivelsen meddelades, att drätselkammaren preliminärt räknade med, att årskostnaden för en hemsyster skulle uppgå till cirka 3.000 kronor och att för nyanskaffning av inventarier skulle erfordras en summa av åtminstone 3.000 kronor.

Då drätselkammaren har sig bekant, att beredningsutskottet har för avsikt att till stadsfullmäktiges decembersammanträde inkomma med förslag till ledamöter i hemsysternämnd, reglemente för denna samt instruktion för hemsyster, har inom drätselkammaren noggrannare beräkning gjorts av kostnaderna för verksamheten. Det har därvid framkommit, att årskostnaden för en hemsyster kan beräknas till 3.000 kronor per år och att kostnaderna för inventarieanskaffning torde komma att uppgå till 3.500 kronor. För verksamhetens igångsättande och bedrivande erfordras sålunda för år 1943 ett anslag av tillhopa 9.500 kronor, då den tredje hemsystern skulle bekostas av Asea.

Då drätselkammaren nu hemställer om berört anslag förutsätter drätselkammaren, att den blivande hemsysternämnden icke tillsätter alla hemsysterbefattningarna, förrän nämnden blivit övertygad därom, att behov av tre hemsystrar föreligger.

På grund av vad som anförts anhåller drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av omkostnaderna under år 1943 för två hemsystrar anvisa 6.000 kronor.

att för inköp av inventarier m. m. för hemsysterverksamheten anvisa 3.500 kronor samt

att detta anslag skall utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter och reserveras till år 1943.

Västerås den 3 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 203.

Drätselkammarens skrivelse ang. avlöning m. m. till brandman under utbildning vid statens brandskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för avlöning av vikarie för en brandman under skolutbildning år 1943 anvisa ett anslag å 800 kronor, *att* brandman, som är familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor samt *att* de bestämmelser, som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skola gälla även i nu föreliggande fall.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har för sin del intet att erinra emot framställningen utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla brandstyrelsens förevarande anhållan samt för ändamålet anvisa 950 kr. av innevarande års förslagsanslag.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan en brandman vid Västerås stads brandkår blivit antagen till elev vid Statens brandskolas brandförmanskurs i Stockholm, får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva, att nämnda brandman under sin vistelse vid skolan får åtnjuta samma förmåner i fråga om lön och stipendium som de brandmän, vilka tidigare genomgått nu ifrågavarande brandförmanskurs samt att stadsfullmäktige för avlöning av vikarie under den tid skolutbildningen pågår ville bevilja ett anslag å 800 kronor.

Kursen börjar den 15 januari och omfattar 15 arbetsveckor.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1942 erhöllo de brandmän, som tidigare genomgått kursen full lön under skoltiden samt i händelse de äro familjeförsörjare och genomgått skolan med godkända betyg ett stipendium å 150 kronor. Kursdeltagare skulle vara skyldig att under skoltiden ut-

N:o 203. *Ang. avlöning m. m. till brandman under utbildning vid statens brandskola.*

taga semester för året ävensom att på i stadsfullmäktiges beslut bestämda grunder till staden återbetala stadens kostnader för skolutbildningen, därest de icke kvarstå i stadens tjänst under 5 år efter avslutad brandförmanskurs.

Statens brandskola har grundats innevarande år och tillkommit för att tillgodose det ökade behov av befäls- och underbefälsutbildning, som gjort sig gällande genom brandväsendets allt mera ökade verksamhetsområde och eldsläckningsmaterielens tekniska utveckling.

Kommittén för utredning angående omorganisation av rikets brandväsende kommer att föreslå, att genomgången brandförmanskurs vid Statens brandskola i lag fastställes som kompetensfordran vid tillsättning av brandförmansbefattning, varför det är nödvändigt, att Västerås brandkår sänder elever till skolan.

Med hänsyn till de föreslagna kompetenskraven för befordran samt vikten av att inom kåren hava tillgång till väl skolat befäl finner brandstyrelsen det synnerligen angeläget, att en brandman härstädes beredes tillfälle genomgå brandförmanskurs. Vid eventuell befordran kan eljest följden bliva, att brandförman icke står att erhålla inom egna kåren utan dylik från annan kår måste anställas.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de bestämmelser, som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skola gälla även i nu föreliggande fall samt

att för avlöning av vikarie för en brandman under skolutbildning år 1943 bevilja ett anslag å 800 kronor samt

att brandman, som är familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor.

Västerås den 1 december 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 204.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av stadsplanen för kv. Nanna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för yttrande överlämnats en av byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige gjord framställning, att stadsfullmäktige måtte antaga ett i mars 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Nanna ävensom uppdraga åt nämnden att underställa beslutet vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren, som tagit del av förslaget, hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom stadsarkitektkontoret har upprättats och i mars 1942 dagtecknats ett förslag till ändring av gällande stadsplan för kvarteret Nanna. Emot förslaget, som har varit i vederbörlig ordning utställt, har några erinringar eller anmärkningar icke inkommit.

Byggnadsnämnden, som för sin del godkänner förslaget, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteret Nanna samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet för fastställelse.

Västerås den 4 november 1942.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

N:o 204.
Ang. ändring av stadsplanen för kv. Nanna.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring i stadsplanen för kvarteret NANNA i Västerås stad.

Förslaget avser mindre jämkningar av kvarterets sydvästra och sydöstra hörn. Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig i huvudsak till befintlig bebyggelse.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915. För kvarteret hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Hushöjd.

Å med II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än resp. 7,6 och 10,8 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst två och tre våningar.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Av tomt, som omfattar med Ö betecknat område, skola minst 2/3 lämnas obebyggda.

§ 7.

Område tillgängligt för gångtrafik.

N:o 204. *Ang. ändring av stadsplanen för kv. Nanna.*

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3,5 meter. Detta områdes inre begränsningslinje skall ha en längd av minst 3 meter och bilda lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller utgöra en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

§ 8.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt må avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 3, 4 och 5 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås i mars 1942.

Sven Ahlbom.

N:o 205.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om anslag med 25.000 kronor för anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas att förskotteras av tillgängliga medel och täckas av överskott från komprimeringsanläggningen under åren 1942—1944.

Då ifrågavarande rörelse, i avbidan på att erfarenheter från verksamheten skola vinnas, ännu icke särskilt budgeterats, har drätselkammaren under hand gjort sig underrättad därom, att man har anledning räkna med att vinstmedel från denna under ett par års tid torde kunna täcka det nu äskade anslaget, vilket styrelsen närmast räknar som en driftskostnad. Drätselkammaren anser det emellertid riktigast, att anslaget täckes av 1943 och 1944 års vinstmedel och icke jämväl av 1942 års dylika medel.

På grund av vad styrelsen i sin skrivelse anfört och med hänsyn till de

N:o 205.

Ang. anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas.

upplysningar, som till drätselkammaren lämnats angående rörelsens ekonomi, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av gasklocka samt renings- och torkanordningar för rötkammargas anvisa 25.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas av överskott från komprimeringsanläggningen under åren 1943 och 1944.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige beviljade genom beslut i december 1940 anslag å 36.000 kronor till inköp av en kompressor för komprimering av gas för bildrift. Anläggningen gjordes på billigaste sätt och avsåg endast komprimering av gas för nödtorftig drift av renhållningsverkets och tekniska verkens bilar. Den vid reningsverket utvunna rötkammargasen har emellertid visat sig vara en mycket god ersättning för bensin. och genom användande av dylik gas i stället för gengas vid körning inom staden ha driftkostnaderna för bilar nedbringats avsevärt. Följden har också blivit, att allt flera bilar omändrats för drift med komprimerad gas, så att för närvarande ett femtiotal bilar drivas med dylik gas. Dygnsomsättningen av komprimerad gas uppgår till cirka 500 kbm. Framställningen av komprimerad gas för ifrågavarande ändamål är lönande, oaktat omkostnaderna äro ganska stora, delvis beroende på att anläggningen från början av kostnadsskäl och på grund av att metoden var oprövad gjordes ganska liten. Särskilt kan påpekas det förhållandet, att stadens utgifter för biltransporter reducerats med cirka en krona per timme för cirka tolv lastbilar, vartill komma paket- och personbilar. Emellertid är komprimeringsanläggningen ofullständig, i det att anordningar saknas för rening av gasen från kolsyra och svavelväte, och eftersom rötkammargasen till cirka en tredjedel består av kolsyra, som icke har något förbränningsvärde, medför detta, att varken kompressorer eller tuber kunna utnyttjas på bästa möjliga sätt. Genom rening av gasen minskas den komprimerade gasmängden med cirka en tredjedel, varjämte tubernas innehåll räcker för motsvarande längre körsträcka.

Dygnsförbrukningen av komprimerad gas är numera så stor, att man för att kunna tillgodose behovet av dylik gas måste köra kompressorerna jämväl om nätterna. För att kunna i möjligaste mån utnyttja rötkammargasen, vilken har högre värmevärde än kolgas, utan att behöva hava kompressorerna i gång

N:o 205.
Ang. anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas.

nattetid, erfordras en gasklocka för att mottaga den under natten utvunna gasen.

För att avhjälpa ovan berörda olägenheter har förslag framkommit att anskaffa en gasklocka för cirka 7 kg. tryck, rymmande cirka 300 kbm. gas hänförd till atmosfärstryck, samt en reningsanordning för borttagande av kolsyra och svavelväte ävensom en anordning för torkning av gasen. Kostnaderna härför hava beräknats till 25.000 kronor. Genom dessa anläggningar skulle avsevärda förbättringar ernås. Det kan vidare mycket starkt ifrågasättas, om icke komprimerad gas med fördel kan användas för stadens bilar, även då bensin i en framtid åter blir tillgänglig.

Med stöd av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas anvisa 25.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas av överskott från komprimeringsanläggningen under åren 1942—1944.

Västerås den 10 november 1942.

Styrelsen för stadens tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

|Nils Tunel.

N:o 206.

Drätselkammarens skrivelse ang. bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark väster om Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom stadsarkitektkontoret pågår för närvarande arbete med upprättande av förslag till bebyggelseplan för det område väster om Djuphamnsvägen, som begränsas av Köpingsvägen och järnvägen, stadsägorna 264, 266 och 267. Stadsägorna 264 och 266 äges av Västerås stad. Förslaget avser att den östligaste delen av området, delar av stadsägorna 264 och 266, beläget sålunda utmed Djuphamnvägen, skall disponeras för mindre industrier, närmast att hänföra till hantverk och att den övriga delen skall bebyggas med bostadsfastigheter.

Byggnadsnämnden har nu till drätselkammaren överlämnat bifogade för-

N:o 206.
Ang. bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark väster om Djuphamnsvägen.

slag till bebyggelse och därvid meddelat att hinder från nämndens sida icke möter, att det för industrier avsedda området omedelbart avyttras.

Drätselkammaren får nu meddela, att området, som i areal innehåller cirka 12.500 kvadratmeter, torde kunna utnyttjas för sex mindre industrier. Ledningsanslutningar till området kunna lätt ordnas genom anknytning till befintliga ledningar i Herdegatan, Pistolgatan, Fiskargatan och Köpingsvägen. Då stor efterfrågan föreligger på tomter för mindre industrier, anser drätselkammaren det lämpligt, att nu hemställa om bemyndigande att sälja här ifrågavarande mark. Sedan slutligt förslag till ordnande av bebyggelse på den övriga delen av området iordningställts, har drätselkammaren för avsikt att framlägga jämväl detta förslag för stadsfullmäktige med anhållan om försäljningsbemyndigande.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara, för industriändamål försälja de omedelbart väster om Djuphamnsvägen befintliga delarna av stadsägorna 264 och 266, vilka delar i areal innehålla cirka 12.500 kvadratmeter.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 207.

Styrelsens för tekniska verken skrivelse ang. ändring av vattentaxan (jfr nr 184/1942)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 november 1942 beslutat återremittera styrelsens förslag av den 10 november 1942 till höjning av taxan för vatten, har styrelsen upptagit denna fråga till förnyad behandling.

Då taxefrågan är sammanhängande med budgetförslaget för år 1943, har styrelsen velat möjliggöra ett avgörande i denna fråga samtidigt med stads-

fullmäktiges fastställande av årets uttaxering. Tiden har då ej kunnat medgiva någon mera omfattande utredning, men styrelsen önskar dock framföra följande synpunkter: N:o 207. Ang. ändring av vattentaxan (jfr nr 184/1942)

Den föreslagna taxan är av i stort sett samma konstruktion, som taxan i övervägande flertalet större städer. Bland städer med invånarantal över 20.000, tillämpas en dylik taxa i Stockholm, Göteborg, Malmö, Borås, Linköping, Eskilstuna, Jönköping, Halmstad och Kalmar. Avvikelser bestå huvudsakligen i att för en del städer rabatten vid stor förbrukning är större, i vissa fall avsevärt större, än här föreslagits, samt beträffande Göteborg, att hushållsvatten är avgiftsfritt intill 15 m^3 per person och år. I Malmö är hushållsvatten billigare eller 10 öre per m^3 intill 15 m^3 per person och år, men härtill kommer en årlig minimiavgift av 60 öre per 1.000 kronor av fastighetens taxeringsvärde samt mätarhyra med 3—40 kronor per år, vilket gör, att hushållsvatten ej blir billigare utan dyrare. Linköping åter har ett tillägg av 4 kronor per rum och 15 kronor per w. c.

Norrköping har 20 öre per m^3 för hushållsvatten samt för industriförbrukningen fallande tariff, som börjar med 30 öre per m^3.

Örebro har även 20 öre per m^3 för hushållsvatten och 25 öre per m^3 för industriförbrukning.

Hälsingborg, Uppsala, Karskrona och Lund ha samma pris för varje uttagning, varvid dock Uppsala har fri hushållsförbrukning intill 15 m^3 per person och år. Dessutom betalas i Uppsala all förbrukning utom stadsområdet med 7 öre förhöjt pris.

Gävle, Karlskoga, Kristianstad och Landskrona ha speciell ackordstaxa för hushållsförbrukning.

Ett införande av fritt hushållsvatten, t. ex. intill en kvantitet av 15 m^3 per person och år, som förhållandet är i Göteborg och Uppsala, skulle betyda en inkomstminskning av c:a 125.000 kronor, medförande en ökad uttaxering av c:a 17 öre per skattekrona. Då 3 à 4 % av stadens befolkning ej ha tillgång till vatten från stadens vattenverk, innebure detta en uppenbar orättvisa mot dessa.

Antalet förbrukare med en konsumtion överstigande 5.000 m^3 var år 1941 endast 27 st., men dessa svara för c:a 40 % av vattenverkets inkomster. Om hänsyn tages till kostnaden för vattnets framställning och distribution till förbrukarna, visar en självkostnadskalkyl, att dessa förbrukare betala ett jämfört med tillverkningspriset, betydligt högre pris än mindre förbrukare. I själva verket skulle, om dessa större förbrukare bortföllo, en betydlig ökning av priset på småkonsumenternas vatten bli nödvändig. Det synes därför styrelsen oklokt och oriktigt, att ytterligare höja priset för denna konsumtion.

Det har även ifrågasatts en höjning av vattentaxan endast för industriförbrukare, under det att hushållsförbrukare fortfarande skulle åtnjuta vatten till det nuvarande priset. På grund av den korta tiden, har någon utredning ej kunnat medhinnas, angivande hur stor ökningen för industriförbrukare skulle behöva bliva, för att verket skulle kunna erhålla den avsedda inkomstökningen. Under förutsättning, att taxan skulle göras fallande vid växande konsumtion, torde dock begynnelsepriset ej bli lägre än c:a 30 öre per m^3. En utredning i frågan försvåras utav, att för närvarande varje fastighet i regel har endast

N:o 207. *Ang. ändring av vattentaxan (jfr nr 184/1942)*

en mätare, vilken mäter vatten för såväl bostäder som verkstäder, butiker m. m., som kunna finnas i fastigheten. Skulle en dylik åtskillnad göras mellan olika förbrukare, kommer detta i många fall att medföra avsevärda kostnader för fastighetsägaren för anordnande av separat uppmätning av vattnet. Bortsett från detta, kan styrelsen ej frånträda sin uppfattning, att kostnaderna för vattnet bör i möjligaste mån drabba alla konsumenter inom samhället lika, och att man bör eftersträva en sådan taxesättning, att vattenverkets kostnader fördelas på olika konsumenter på ett i förhållande till förbrukningen rättvist sätt.

Under åberopande av vad ovan anförts, får styrelsen därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa det av styrelsen i skrivelse den 10 november 1942 upprättade förslaget till taxa för vattenförbrukning.

Mot detta beslut reserverade sig herr Hellblom.

Västerås den 8 december 1942.

För styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

Västerås 1942, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1942 Den 21 december XXII

N:o 208.

Brandstyrelsens skrivelse med överlämnande av brandchefens årsberättelse för år 1941.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse för brandkårens verksamhet under år 1941.

Västerås den 1 december 1942.

För brandstyrelsen:

JOH. SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1940 38.729 personer och den 31 december 1941 39.421.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 7,600 har, varav 260 har inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 3.656, därav 1.060 inom och 2.596 utom stadsplanen.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef och
yrkesbrandkåren: 2 brandmästare, 3 brandförmän och 18 brandmän,
borgarbrandkåren: 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.

Beslut om yrkesbrandkårens utökning i samband med överflyttning till den nya brandstationen har fattats.

N:o 208.
Brandchefens årsberättelse för år 1941.

Brandberedskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump med utdragsstege,
1 „ „ 1.250 „ R. A. G.-pump och mek. stege,
1 „ „ 800 „ centrifugalpump och utdragsstege,
1 „ „ Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump,
3 motorsprutor med 1.000 „ „

Därjämte har ett antal motorsprutor jämte slang för luftskyddet anskaffats.

Brandtelegrafen.

Å brandtelegrafledningar och automatiska brandsignalanordningar hava under året endast smärre felaktigheter förekommit.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 20 brandposter i stadens ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 563, därav 48 enskilda.

Anläggning av brandbrunnar har påbörjats.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 178.690: 40.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil hava utförts 503 transporter, därav vid sjukdomsfall 403 och vid olycksfall 100.

Med Landstingets ambulansautomobil hava utförts 400 transporter, därav vid sjukdomsfall 379 och vid olycksfall 21.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7.30—8.30 gymnastik och övningar.
8.30—9.00 frukost.
9.00—14.00 arbetstjänst.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens egen räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, bilreparation, snickeri, skrädderi, måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbeten är kronor 6.742: 24 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden	4.540: 37
Snickareverkstaden	1.734: 47
Skräddareverkstaden	223: 70
Diverse arbeten	243: 70
Summa kronor	6.742: 24

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden. brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 1.558: 55, varå en vinst av kronor 1.180: 55 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i bruk för länspumpning, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 37 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	64
„ trängrök och förmodad eldfara	31
„ soteld	172
„ kontakt i ledningar till automatisk brandalarm	5
Summa	272

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 6, i ett fall 4, i tio fall 2 och i sjutton fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 4.353 m.

Alarmering har 3 gånger skett genom brandskåp, 8 gånger genom automatisk brandalarm, i övriga fall genom telefon eller bud.

Brandstation.

Byggnadsarbetena å den nya brandstationen vid Kopparbergsvägen 41, som påbörjades i början av året, hava fortskridit så, att stationen kunde tagas i bruk på nyåret 1942.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas följande:

Den 17 juni kl. 17.53 alarmerades brandkåren till Utanbygatan 20 (reveterat trähus), där en lägenhet på n. b. åt gården var övertänd. En äldre kvinna, som ej kunde taga sig ut på grund av rök i trappuppgången, nedfördes av brandmännen på stege. Elden, som släcktes med två brandpostledningar, hade förorsakats av explosion vid tvättning av segelduk, varvid bensin använts under det att eld brann i en kokspis i rummet En person erhöll svåra och en lindriga brännskador.

N:o 208.
Brandchefens årsberättelse för år 1941.

Den 26 augusti kl. 19.35 varsnade två brandmän att rök och eld slog ut från våningen 1 tr. upp i trähuset Smedjegatan 15. Elden fick hastig utbredning och då brandkåren ingrep var hela våningen övertänd såväl åt gatan som åt gårdssidan, och även vinden var övertänd.

En yngre kvinna, som hoppade ut från östra gavelfönstret, uppfångades av brandmännen på en stege, som just rests mot fönstret och undkom oskadd. På grund av husets farliga belägenhet i tättbebyggt kvarter av trähus insattes 6 slangledningar och borgarbrandkåren tillkallades. Övre våningen och vinden blevo svårt eldhärjade. En glödhet bakplåt hade antänt en vägg. En intensiv rök hade länge förmärkts, utan att man observerat eldfaran, och vid öppnande av fönster och dörrar blev lägenheten hastigt övertänd.

Soteldarna hava kraftigt ökat på grund av vedeldningen.

Västerås den 30 sept. 1942.

OLOF CLARHOLM.

Brandchef.

Västerås 1942. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri